

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efter Graz - hvad nu?, side 2
 Valget i marts, side 3
 Niels Steensens Gymnasium, side 6
 En nytårsbetragtning, side 7
 Lægfolkets rolle i kirken, side 8 - 9

katolsk orientering

Synoden for Nord-, Mellem- og Sydamerika:

Tag fat på tidens sociale og religiøse udfordringer

Vatikanet (KNA) - De fattige lande skal have eftergivet deres gæld, siger biskopperne i Amerika. Det er nødvendigt, at der gøres en kraftanstrengelse på verdensplan for at hindre, at de gældstyngede lande ryger ud over afgrunden, hedder det i sluterklæringen fra Amerikasynoden, som mødtes i Vatikanet i november-december. Biskopperne appellerer til regeringer, virksomheder og pengeinstitutter om sammen med kirken at gå til kamp imod fattigdommen. Samtidig takker de for den hjælp, som de får fra katolikkerne i Europa.

I det afsluttende budskab, som omfatter 41 punkter, taler biskopperne særlig udførligt

om den stadigt større kløft imellem rige og fattige i Nordamerika og om den udbredte fattigdom i Latinamerika. I denne forbindelse taler de om »syndens strukturer«, et udtryk fra befrielsesteologien; det betegner forhold, som forårsager en fattigdom, der er uforenelig med menneskerettighederne. De godt 200 biskopper, som deltog i synoden, repræsenterede alle dele af det amerikanske kontinent.

Konkrete opgaver

Budskabet opfordrer katolikkerne i Amerika til at tage fat på tidens sociale og religiøse udfordringer. Som eksempler herpå nævnes familier, som er gået i stykker, emigranters og gadebørns situation og de forhold, som indianske og afroamerikanske minoriteter lever under. En større indsats for at fremme præste- og ordenskald betegnes som en konkret op-

gave for kirken; andre sådanne opgaver er udveksling af missionærer mellem Nord- og Sydamerika og bestræbelser på at gøre kirken mere synlig i medierne.

Med særlig adresse til nogle latinamerikanske lande kalder biskopperne til kamp imod de trusler, som både præster og lægfolk til stadighed er udsat for. Der tales også kritisk om den sækulariseringspolitik, som præger mange områder af samfundet i USA; den betegnes som »aggressiv«. Biskopperne understreger, at katolikkerne skal finde sammen med andre mennesker af god vilje i kampen mod provokeret abort og aktiv dødsbistand.

Samarbejde

Også i den afsluttende, teologiske del er samarbejde et nøgleord. Det er ikke bare mellem nord og syd, at samarbejdet skal intensiveres; det gælder også de økumeniske og interreligiøse kontakter. Budskabet, som overvejende bærer præg af optimisme, opfordrer især de troende til at leve deres tro, når de konfronteres med ikke-troende.

P. Hermann Berning død

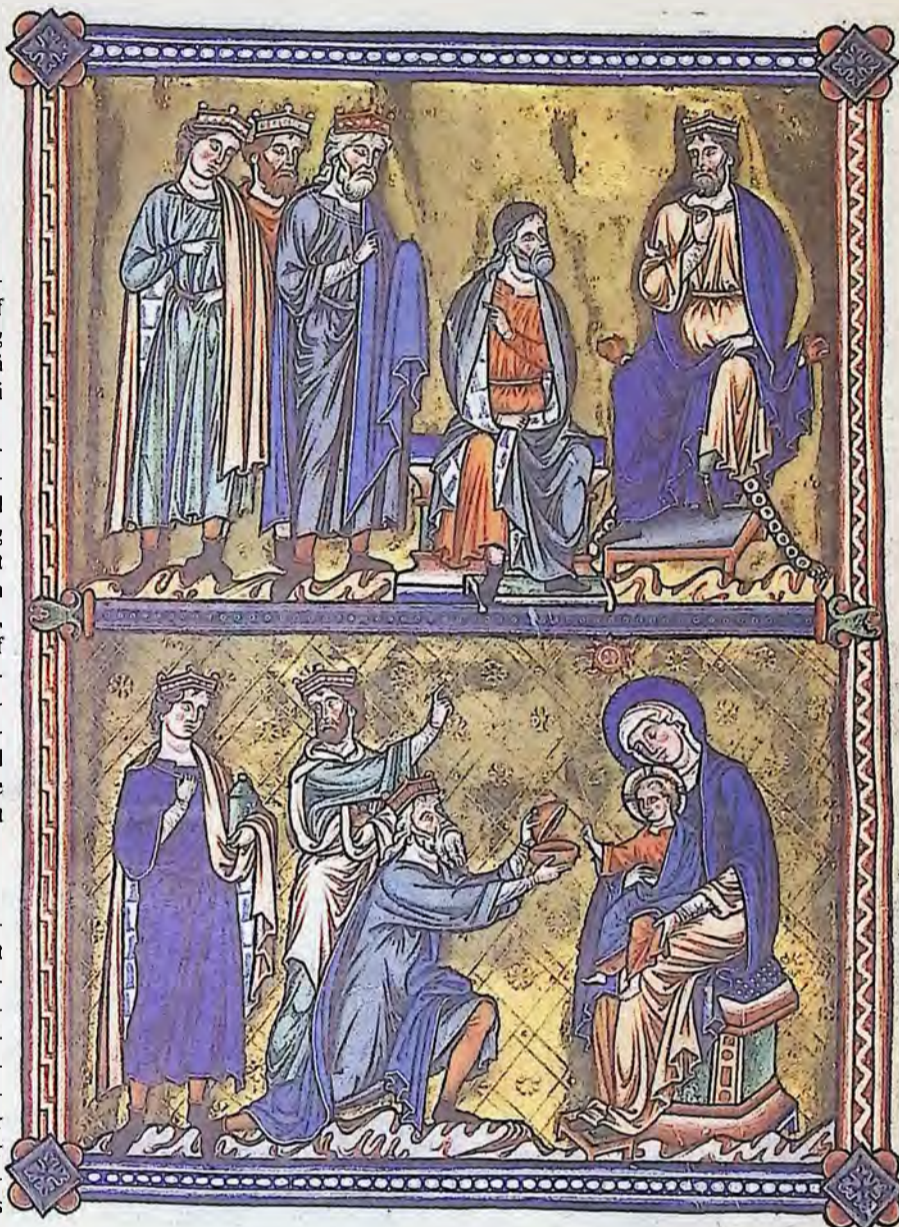
Lørdag d. 6. december døde pater Herman F. Berning O.F.M. conv., 59 år gammel. Han var sognepræst i Nykøbing Falster gennem 22 år og konstitueret sognepræst i Nakskov siden 1995. I årene 1963-75 havde han sit virke i Svendborg, Sønderborg, Tønder og København. Pater Berning indtrådte i franciskanerordenen i 1959 og blev præsteviet i 1963. Mindeord s. 11.

Helligånden i centrum

Vatikanet (KNA) - Første søndag i advent begyndte det andet af de tre forberedende år, som fører frem til det hellige år 2000. Det nye kirkeår blev indledt med en festlig gudstjeneste i Peterskirken.

I sin prædiken mindede pave Johannes Paul II om, at det er Helligånden, der står i centrum i 1998. Nu gælder det om, at kirken på ny får øjnene op for Helligåndens nærvær og virke.

Ved samme lejlighed blev 13.000 lægmænd og -kvinder sendt ud som missionærer til hele bispedømmet Rom. Samtlige husstande i bispedømmet have besøgt, og der skal uddeles en million eksemplarer af Apostlenes Geminger til byens borgere.

Hellig tre Konger eller Herrens åbenbarelse fejres den 4. januar og Herrens dåb fejres den 11. januar 1998. Illustrationen viser de hellige vismænd fra Østerland og er hentet fra »Goldene Jahrhundert-Bibel, Belsar Verlag/Katholisches Bibelwerk. Denne udgave har omkring 280 illustrationer fra mere end 70 europæiske biblioteker og samlinger foruden 1.400 udsmykkede initialer. Foto: KNA/Bild.

Orientering om pastoralrådet i København og Århus

Som optakt til de forestående valg til pastoralrådet og menighedsråd ønsker biskoppen at drøfte og tydeliggøre pastoralrådets arbejde ved orienteringsmøder i København og Århus. Det første møde finder sted den 29. januar 1998 i Sankt Ansgars Menighedssal i Bredgade. Mødet i Århus finder sted den 7. februar 1998 på Sankt Knuds Skole.

Biskoppen indleder møderne. Medlemmer af det nuværende pastoralråd orienterer om rådets arbejde og samarbejde mellem pastoralråd og

menighedsråd. Nogle steder i bispedømmet er der tradition for, at pastoralrådsmedlemmer orienterer menighedsråd om pastoralrådets møder - andre steder er kontakten mere sporadisk.

For at sikre en løbende kontakt rådene imellem er der i vedtægterne for pastoralrådet tilføjet, at »det påhviler pastoralrådets medlemmer at indrage deres respektive menigheder og institutioner i pastoralrådets arbejde og at holde dem orienteret om dette.«

(Læs også annoncerne og

artiklen »Bedre repræsentation af små menigheder« på side 3.)

Formand genvalgt

DUK's hovedbestyrelse har konstitueret sig. Susanne M. Jensen fortsætter som formand; de øvrige HB'ere er Nikolaj Noval, Dennis R. Jensen Franz Igwebuikwe, Martin Wiuff, og Henrik Bang. Suppleant er Nikolaj Ottosen-Støtt.

Efter Graz - hvad nu?

Weekend-seminar på Magleås

I den sidste weekend af november var Pax Christi og biskoppens kommission Justitia et Pax vært for et seminar for menighedsrådsmedlemmer og andre interesserede. Formålet var at drøfte, hvordan tema'et FORSONING fra den Anden Europæiske Forsamling i Graz (se k.o. 23. august 1997) kan få praktisk virkning i vore menigheder.

Biskoppen havde opfordret alle menighedsråd til at sende mindst en repræsentant. 17 menigheder havde fulgt opfordringen. Desuden kom adskillige andre. De i alt 33 mennesker udgjorde et yderst oplagt og engageret arbejdsteam.

Fredag aften gik med en orientering om forløbet af mødet i Graz, som ikke blot tog imod de 700 delegerede fra samtlige kristne kirker i hele Europa, men som også lagde hus til mere end 10.000 andre deltagere - påfaldende mange fra Østeuropa - som på utallige måder præsenterede deres syn på de problemer, som det europæiske samfund står overfor, og som også udfordrer kirkerne.

Lørdag formiddag blev brugt til en præsentation af de fire tekster, som blev det officielle resultat af Graz. (Teksterne foreligger i dansk oversættelse og kan fås hos Det Økumeniske Fællesråd, Dag Hammarskjølds Allé 17,3, 2100 København Ø).

Den tekst, som har titlen "Opfordringer til handling" var klart den tekst, som bagefter kom til at stå i centrum for de videre drøftelser.

Biskoppen var iblandt os den formiddag, og fejrede derefter messen sammen med os. I sin prædiken fremhævede biskoppen, at vor forsoning med Gud ved Kristus giver os livet i fylde. Biskoppen betonede, at det forpligter os: vi har som døbt del i Kristi præstedømme, og skal derfor handle i evangeliets ånd.

Efter frokosten gav Jørgen Thomsen, cand.theol. og leder af Europaafdelingen i Folkirkens Nødhjælp, et inspirerende oplæg om, hvordan vi som

menigheder bør gå ud og møde andre mennesker uden for vor egen menighed. Hans egen oplevelse af Graz, hvor han var en af Folkekirkens delegerede, var netop stærkt præget af det åbne og hjertelige i mødet mellem de mange tusinder mennesker. Jørgen Thomsen havde et helt konkret bud på, hvad vore menigheder kunne gøre. Han foreslog at knytte venskabsbånd med menigheder i andre dele af Europa, gerne i Østeuropa. Og vel at mærke: med menigheder, som i det pågældende land også tilhører en mindretalskirke, f.eks. et venskabsbånd mellem en dansk katolsk menighed og en luthersk menighed i Polen eller en ortodoks menighed i Ungarn. Han mente, at Caritas - eller også hans Europaafdeling i Folkekirkens Nødhjælp - kunne være behjælpelig med at finde ud af den første kontakt. Statens Demokratifond kan søges om støtte til f.eks. gensidige besøg.

Weekenden bød på endnu et

oplæg, nemlig om kampagnen JUBILEE 2000, som er udgået fra kirkelige kredse i England, og som nu har bredt sig til mange andre lande.

I ånden fra det bibelske jubelår arbejder den for, at Verdensbanken i år 2000 sletter den del af de allerfattigste landes gældsposter, som overstiger deres bæreevne. Stud. teol. Jan Kjærsgård forstod at overbevise os om, at det drejer sig om et nødvendigt initiativ, som vi af al kraft bør støtte. (se også artiklen i k.o. af 26. nov. 1997).

I den øvrige tid så seminarets deltagere engageret på Graz-teksten "Opfordringer til handling" og standsede ved adskillige opfordringer, som man mente var vigtige i vor sammenhæng, og som man samtidig anså som overkommelige:

- oprettelse af økumeniske samtalegrupper (se 'Opfordringer' 1,3),
- debat-aftener med andre kirkesamfund i lokalområdet (sammesteds),

Biskoppen havde opfordret alle menighedsråd til at sende mindst en repræsentant. 17 menigheder havde fulgt opfordringen. Fotos Knud Kluge.

- sammenkomster, hvor menighedsmedlemmerne med en helt anden kulturbaggrund fortæller eller optræder (se 'Opfordringer' 2,2),

- oprettelse (helst på økumenisk basis) af et værested for randgrupper i vort samfund (se 'Opfordringer' 3,1),

- konsekvent brug af Max Havelaar-mærket kaffe og te, bandlysning af engangs-service i menigheden, opfindsomhed i el- og varmebesparelse og andre 'bæredygtigheds'-tiltag (se 'Opfordringer' 5,2),

- sammen med Folkekirken og frikirkerne påvirke byråd og

lokalpolitikere til at gøre alvor af den lokale "Agenda 21", som Rio-konferencen om Miljø og Udvikling har forpligtet dem til at udarbejde (se 'Opfordringer' 5,3),

- støtte den økumeniske Andelskasse OIKOS ved overflytning af menighedens bankkonti, særlig opsparingskonti til den (se 'Opfordringer' 6,3),

- støtte verdenskampagnen JUBILEE 2000 til eftergivelse af de fattigste landes gæld (se 'Opfordringer' 6,1).

Forsamlingen besluttede, at den efter Nytår vil sende en

skrivelse til samtlige menighedsråd i bispedømmet med en kraftig anbefaling af nogle af disse punkter. Den opfordrede Pax Christi og Justitia et Pax til at afholde et evalueringsmøde om ca. et år med deltagelse af alle menigheder. Den økumeniske proces for Retfærdighed, Fred og Skaberværkets Bevarelse må blive et levende anliggende for hele kirken i Danmark!

PAX CHRISTI DANMARK
og kommissionen
JUSTITIA ET PAX

OIKOS i stadig vækst

Af Anton Dekkers S. J.

Andelskassen OIKOS kunne ikke have fået en finere anbefaling. Et overvældende flertal af de 700 delegater, der i juni i år i Graz repræsenterede samtlige kirker i Europa, vedtog følgende udtalelse: »Vi opfordrer kirkerne til at støtte kristne initiativer, der viser vej til ny økonomisk handel«. Som konkret eksempel nævnes »initiativer, der kan danne skole, f.eks. Det Økumeniske Udviklings-selskab (EDCS), hvis mål er at påvise, at retfærdige økonomiske strukturer er mulige«.

Ganske vist nævnes OIKOS ikke selv ved navn. Men som officielt dansk støtteorgan for EDCS er OIKOS omfattet af denne anbefaling. OIKOS går endda videre end EDCS, som er et andelselskab, der investerer sin andelskapital i fattige menneskers egne projekter i Den tredje Verden, mens OIKOS desuden driver bankvirksomhed, hvis overskud ligeledes går - som billige lån - til samme formål.

Nu 245 andelshavere
Imens vokser OIKOS støt og roligt. Da Andelskassen BJERRINGBRO i 1993 blev til Andelskassen OIKOS, havde den ca. 40 andelshavere og en andelskapital på godt 400.000 kr.

Det er nu blevet til 245 andelshavere og en andelskapital på næsten 1,5 million. Den samlede egenkapital er 3,4 millioner. OIKOS' balance var ved udgangen af 1993 knapt 2 millioner kr. Siden er den steget til mere end 16 millioner (nov. 1997).

Som bank har OIKOS i dag et indlån på næsten 12 millioner, som tilhører de ca. 400 kontoindehavere. Her er andelskapitalen ikke medregnet. Af disse 12 mio er 4,7 mio. indskudt rentefrit! Ved starten var det kun ca. 1 million. Disse penge (den såkaldte »tredje-verdens-pulje«) er OIKOS' stolthed, fordi de tydeligere end alt andet viser, at mange mennesker deler dens idealisme.

Udlån til udviklingslande

Mest interessant er det at vide, hvor mange penge OIKOS indtil nu har udlånt til de fattige i udviklingslande. Svaret er: 3,8 millioner kr. Først og fremmest samarbejdspartner EDCS, som i dag har en andelskapital på 700 millioner kr.! Indtil videre har EDCS modtaget 800.000 kr. fra OIKOS. Men da den danske banklov ikke tillader udlån for mere end 25 % af egenkapitalen til én enkelt

kunde, måtte OIKOS også finde andre partnere.

Det engelske 'Shared Interest' - som også er et økumenisk investerings-selskab, og som også arbejder sammen med EDCS - har fået 800.000 kr.

Desuden blev der i sommerens løb truffet en samarbejdsaftale med det franske SIDI. Den har fået 1,1 millioner kr. til rådighed, iøvrigt med en fransk bankgaranti. SIDI betyder »organisation til international investering og udvikling«. Den er katolsk og har nære bånd til den største franske katolske bistandsorganisation CCFD (»Den katolske Komite mod Sult«). SIDI har eksisteret i 15 år.

Den begyndte med at udlåne til små produktionsvirksomheder i Den tredje Verden. I de sidste 10 år er den desuden begyndt at skabe små lokale finansieringsinstitutter i fattige lande, som så giver lånemuligheder til fattige mennesker, der gerne vil i gang, men enten løber panden imod hos almindelige banker, eller falder i kløerne på 'lånehajer'. Katolikker, der er andelshavere i eller brugere af OIKOS, varmer det om hjertet at vide, at også en katolsk udviklingsorganisation får glæde af deres penge.

Derudover har OIKOS ydet

lån til andre. Her kan nævnes et fiskeri-kooperativ i Guatemala, en udviklingsorganisation i det fattige Makedonien (med garanti fra Folkekirkens Nødhjælp), samt u-landsbutikken Butik Salaam i Odense. Og mere er på vej, bl.a. et kvindeprojekt i Gaza, hvor lånet vil blive formidlet igennem det amerikanske Near East Refugee Aid.

Frem mod år 2000

Stadig flere får øjnene op for OIKOS. Dels fordi tanken om lånefinansieret bistand i stedet for gavebistand mere og mere breder sig. Den er en mere værdig og mere varig form for hjælp. Den styrker modtagerens selvrespekt og ansvarsfølelse, og mindsker gradvist afhængigheden fra hjælp udefra. Lån skal helst gå direkte til de fattige, som ikke har adgang til almindelige banker. Og lånene skal gives på vilkår, som de kan klare. Alt dette er OIKOS' mål. Dels vokser den politiske og etiske bevidsthed omkring banker og deres virksomhed. Det bevirker et mere bevidst valg af bankforbindelse.

OIKOS er stadig endnu kun en lille niche i den store danske bankverden. Men den har nu nået et punkt, hvor den må og kan vove et spring fremad.

Bestyrelsen har derfor foreslået en trinvis udvidelse af Andelskassens virke. Forslaget fik fuld opbakning fra repræsentantskabet.

I begyndelsen af 1998 skal der ansættes en deltids medarbejder, der får informationsarbejde og organisationsudvikling som opgave. Det næste trin vil blive ansættelsen af en bankuddannet medarbejder, der skal være med til at styrke den rent forretningsmæssige side af OIKOS. De nye medarbejdere ønskes placeret i København, hvormed OIKOS også får hjemsted dér.

Midt i byen - i KFUM-bygningen i Skindergade - er et 'kirkens hus' under forberedelse, hvor vi håber at kunne placere denne 'filial'. På lidt længere sigt vil OIKOS gerne tilknytte PBS, så den også kan tilbyde 'home-banking', specielt med henblik på institutioner og organisationer.

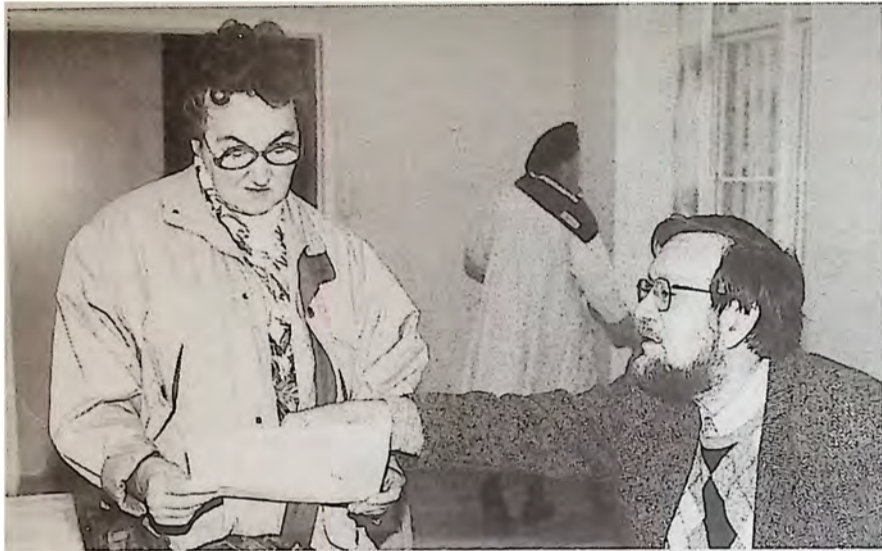
OIKOS' etiske udvalg vil blive inddraget i gennemførelsen af disse ting. Det sker for at sikre, at anvendelsen af midlerne - både kapitalen og likviditeten - bevarer ligevægten mellem forretningsmæssig sunde dispositioner og det overordnede idealistiske mål. OIKOS vil på ingen måde gå på akkord med sin oprindelige målsætning.

Jørgen Thomsen, Folkekirkens Nødhjælp

Bedre repræsentation af små menigheder

Ny vedtægt for valg af pastoralråd tager højde for, at ikke alle menigheder har lige mange medlemmer

Når vi i marts vælger nyt pastoralråd, skal de største menigheder vælge deres lægmedlemmer uden om pastoralenhederne. De steder, hvor mindre menigheder stadig udgør en valgkreds, og hvor der skal vælges mere end ét pastoralrådsmedlem blandt lægfolket, vil stemmeoptællingen blive foretaget således, at én og samme menighed kun undtagesvis kan få to repræsentanter - nemlig hvis de andre menigheder i valgkredsen ligger ingen kandidater opstiller.

Altså: Jensen får flest stemmer, Hansen næstflest, og Petersen kommer ind på en tredjeplads. Da Jensen og Hansen imidlertid tilhører den samme

(forholdsvis store) menighed, mens Petersen kommer fra en anden (og mindre), betragtes Jensen og Petersen som valgt, og Hansen bliver 1. suppleant. Hensigten med denne manøvre er at undgå, at små menigheder henvises til at lade sig repræsentere af talstærke nabosogne.

Det samlede antal rådsmedlemmer, som skal vælges, er mindre end hidtil: 27 lægmænd og -kvinder, seks præster og seks søstre. Da det nuværende pastoralråd blev valgt - det var i foråret 1994 - var der så få lægfolk opstillet, at 16 af de 36 pladser, der var til rådighed, blev besat ved fredsvalg.

At præsterne i den nye valgvedtægt kun får seks pladser, tilskrives den kendsgerning, at de stadig færre præster i bispedømmet får mere og mere at

passere. Ifølge de gamle regler burde der i øjeblikket sidde ti præster i pastoralrådet. Men ved sidste valg var der for præsternes vedkommende fredsvalg i seks valgkredse, idet kun én præst var opstillet, mens fire pladser forblev ubesatte. Af de seks præster, som derved blev medlemmer af rådet, blev den ene som bekendt udnævnt til biskop året efter; der er der således kun fem 'menige' præster tilbage.

Søstre bliver mindre 'stavnsbundne'

For søstrenes vedkommende vil der være tale om to valgkredse, én på hver side af Storbælt. Søstre, som er opstillet i den ene kreds, men ikke bliver valgt, vil imidlertid betragtes som valgt i den anden, hvis der er færre søstre opstillet dér, end der skal vælges. Tanken bag denne fremgangsmåde er, at søstre først og

fremmest repræsenterer ordensstanden; hvilket sogn eller hvilken pastoralenhed de kommer fra, er mindre afgørende. Det forudsatte antal søstre i pastoralrådet er uændret. Af de seks pladser, som er reserveret søstrene, forblev halvdelen ubesatte ved sidste valg.

På pastoralrådsmøderne vil de valgte, ordinære medlemmer møde op til seks repræsentanter for de fremmedsprogede grupper og op til fire personer, som repræsenterer de forskellige institutioner, foreninger og organisationer i bispedømmet. Disse har observatørstatus med taleret, men kan ikke deltage i afstemninger. Stemmeret har derimod de medlemmer, som biskoppen udpeger, eller som pastoralrådet beslutter at supplere sig med; sådanne udpegede pastoralrådsmedlemmer har de samme beføjelser som de, der er valgt i menigheder og valgkredse.

Oprindeligt havde udvalget, som har udarbejdet den nye valgvedtægt - biskop Czesław Kozon, Jacob Thomsen og Erik Zieler - tænkt sig, at de talmæssigt største fremmedsprogede grupper skulle have hver sin repræsentant med både tale- og stemmeret. Tilsvarende skulle de forskellige institutioner i bispedømmet

fordeles i fire grupper, som så skulle repræsenteres af hver sit fulgyldige pastoralrådsmedlem.

På pastoralrådsmødet i november 1996 viste det sig imidlertid, at hverken institutioner eller udenlandske katolikere mente at have behov for denne særbehandling, og at den heller ikke var hensigtsmæssig, idet der i så fald ville kunne sammensættes et forretningsudvalg uden ét eneste almindeligt, folkevalgt pastoralrådsmedlem.

Ud over rådets sammensætning er en del småting blevet justeret i valgvedtægten. Eksempelvis er tidsrammen for pastoralrådsvalg rykket en måned frem, så man ikke i samme omfang som nu snubler over 'skæve' helligdage og begyndende ferietid.

Valgvedtægten, som ikke må forveksles med 'Vedtægt for Pastoralråd', foreskriver, hvor mange mennesker der skal vælges, hvornår og hvordan, og har derfor størst betydning i tiden op til og umiddelbart efter et pastoralrådsvalg. Pastoralrådets konstituering, arbejdsform og kompetence fremgår af 'Vedtægt for Pastoralråd'.

mj

Åbent-hus møde om pastoralrådet

Som optakt til det forestående valg til pastoralrådet indbyder biskoppen pastoralrådsmedlemmer, menighedsrådsmedlemmer og alle andre interesserede til orienteringsmøde den 7. februar kl. 14-17 i Skt. Knuds Skoles sal, Ryesgade 26, Århus.

Program:

- Velkomst ved biskoppen.
- Kort orientering om Pastoralrådets opgaver og samarbejde med menighedsråd
- Lejlighed til spørgsmål, kommentar og forslag.

Åbent-hus møde om pastoralrådet

Som optakt til det forestående valg til pastoralrådet indbyder biskoppen pastoralrådsmedlemmer, menighedsrådsmedlemmer og alle andre interesserede til orienteringsmøde den 29. januar 1998 i Sankt Ansgars Menighedssal, Bredgade 69 A, København. Mødet begynder kl. 19 og forventes afsluttet kl. 21.

Program:

- Velkomst ved biskoppen.
- Kort orientering om Pastoralrådets opgaver og samarbejde med menighedsråd
- Lejlighed til spørgsmål, kommentar og forslag.

Poul L. Wisbye
Formand for Pastoralrådet

OPTAGELSE PÅ KATOLISKE SKOLER I DET STORKØBENHAVNSKE OMRÅDE

INSTITUT SANKT JOSEPH

- Søstrenes skole på Østerbro
Dag Hammerskjold's Allé 17, 2100 København Ø.

Bh.kl.-10.kl. og fritidsordning kl. 7-17.
Indmeldelse til skoleåret 1999-2000 kan ske ved personlig samtale med skolelederen.

Skoleleder: Herluf Eriksen
De er velkomne til at ringe på 31 38 47 35.

SKT. PAULS SKOLE

Fregård Allé 8, 2630 Taastrup

Bh.kl.-10.kl. og fritidsordning.

Kontakt for samtale
skoleleder Lea Ørsted.
Tlf. 43 52 19 59.

RYGAARDS SKOLE

Bernstorffsvej 54, 2900 Hellerup

Dansk og international, engelsksproget afdeling. Bh.kl.-10.kl., fritidsordning, katolsk spejdere.

Skoleleder: Mathias Jepsen
Tlf. 39 62 10 53. Fax 39 62 10 81.
E-mail: Rygaard@internet.dk

SANKT ANSGARS SKOLE

Skolen i hjertet af Nørrebro.
Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Bh.kl.-10.kl. og skolepansningsordning.
Indskrivning til bh.klasse bør ske senest, når barnet fylder 4 år.

Skoleleder: Kirsten Berg-Larsen
Tlf. 31 39 46 46

SKT. JOSEPH SØSTRENE SKOLE

Skovrøgen 19-21, 2920 Charlottenlund

Bh.kl.-9.kl. i to spor.
Legestuen, åbent kl. 7.30-16.30 samt delvist i ferier.

Indmeldelse sker efter personlig samtale med skolens leder, som forestår orientering samt besvarelse af individuelle spørgsmål efterfulgt af rundvisning på skolen.

Skoleleder: Georg Høhling
Tlf. 39 64 12 82 Fax 39 64 12 61.

SANKT KNUD LAVARD SKOLE

Toftøbæksvej 30, 2800 Lyngby

Bh.kl.-10.kl.
Fritidsordning alle hverdage 7-17.
Oplysning og indskrivningspapirer:

Skoleleder: Torben Falkenberg
Tlf. 45 87 62 40.

SKT. ANNÆ SKOLE

Otto Rudsvej 7, 2300 København S.

Tlf. 31 58 05 35

Børnehaveklasse - 10. kl.

Skoleleder: Birgitte Ørsted
Tlf. 32 58 05 35.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM

Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Gymnasium med grundskole. 6.-10.kl.
Orienteringsmøder om optagelse:
Tirsdag d. 20.1.97 kl. 19.30: 1. gymnasielasse.
Tirsdag d. 3.2.97 kl. 19.30: 6.-7. klasse.
Torsdag d. 5.2.97 kl. 19.30: 8.-9.-10. klasse.

Rektor: Walter Dalland
Afdelingsinspektør: Bente Nielsen
Tlf. 39 16 23 40. Fax. 39 27 01 66.
E-mail: nsg@nsg-gym.dk

Nyhedsformidling uden fortællinger

Menighedsrådet ved Skt. Peters kirke i Heming bekræfter hermed sin utilfredshed med biskoppens håndtering af sagen omkring »katolsk orientering«s redaktionelle linie og fyringen af pastor W. Wuyts som chefredaktør.

Efter pastoralrådsmødet den 7. og 8. juni 1997, artikel i »k.o.« nr. 12, gik vi ud fra, at den provokerende kritik fra en Torben Riis var løbet ud i sandet på grund af:

- 'Biskoppen gav udtryk for at han ikke ville tale for en bestemt gruppe, vi skal allesammen være her, sagde han. Også selv om det kan være svært at samle alle synspunkter i et blad'. Citerer fra mødet. Et andet sted i referatet står: 'Biskop Czeslaw Kozon gav i debatten udtryk for, at 'der ikke skal rulle hoveder'. I fællesskab må vi prøve at gøre, hvad vi kan for at »katolsk orientering« kan blive et endnu bedre blad, sagde biskoppen'.

'Endnu bedre' vil sige, at det

er godt i forvejen. At biskoppen så samtidig eller bagefter allierer sig med en erfaren politiker for at finde de mest snedige argumenter mod redaktøren er uforståeligt for os og må også være uforståeligt for alle andre, som har fulgt debatten.

Især når man ved, at denne forhenværende aldeles succesrige politiker i forvejen har givet udtryk for sin interesse i redaktørposten.

Vi forstår godt, at bladet ikke er det optimale for dem, der gerne vil 'hælde vand ud af øret', og for dem, der gerne vil skrue tiden et par generationer tilbage, i hvert fald til før synoden i 1968/69, men vi mener, at det nuværende »katolsk orientering« er et læseværdigt blad med mange opbyggende artikler og interessante læserbreve. Og vi vil gerne bibeholde denne form for pressefrihed.

At det er svært at stå imod, når man i forvejen ikke er enig

med redaktøren, er fuldtud forståeligt, men at man af denne grund fyrer en mangedårig og dygtig medarbejder er højst uværdigt. Efter vor mening burde det ikke være pastor Wuyts, der skulle forlade sin post - hvis der altså er nogen, der skal det...

I følge koncilets redaktionelle retningslinier fra 1971 nævnes alsidighed ved nyhedsformidling og intellektuel åbenhed for alt, hvad der rører sig i kirken, også for debat og kritik fra den offentlige mening i kirken. Det forpligter redaktionen til en nyhedsformidling uden fortællinger.

På pastoralrådsmødet den 8. og 9. november 1997 sagde biskoppen bl.a. om bladet: 'Generelt set har nyhedene et pessimistisk billede af kirken, de er meget diskuterende og fremmer ikke sammenhold i kirken og de indgyder ikke håb'. Det er fuldstændig uforståeligt, at en katolsk biskop i år 1997 kan komme med en sådan udtalel-

se, som bedre vil være dateret til tiden før reformationen.

Hvis kirken skal have en fremtid - og det har den - så må den ikke være bange for kritik. Hvis der skulle være grund til kritik, kan denne grund kun rettes ved hjælp af kritik. Det er efter vor mening både opbyggende og det fremmer sammenholdet, når man har mulighed for at bord diskutere eventuelle uoverensstemmelser. En saglig kritik må ikke forveksles med modstand. Og i øvrigt er enevælden afskaffet for mange år siden - også i kirken.

Vi har i hvert fald fuldt tillid til vor pastor Willem Wuyts, og vi kender ingen anden præst, som bedre forklarer evangelieme, læsningerne og kirkens lære i øvrigt.

Helmut Blanke
menighedsrådsform.

Bekymring om »k.o.«s redaktionelle linie

Kære biskop Czeslaw Kozon! Det er med bekymring, jeg har fulgt den senere tids debat i »katolsk orientering« om bladets fremtidige redaktionelle linie. Derfor blev jeg da også meget ked af at læse meddelelsen i sidste nummer om, at Willem Wuyts fratræder som redaktør.

Som katolik har jeg altid været utrolig glad for at læse »katolsk orientering«. Indtil for halvandet år siden boede jeg en række år i Tarm i Vestjylland. Der var langt til sognekirken (Esbjerg), og vi var færre end en håndfuld katolikker i byen.

Den faste løbende kontakt med kirken foregik derfor via bladet, og det var en meget vigtig kontakt. Der var den rette blanding af danske og internationale informationer om den katolske kirke, gode kronikker og artikler, som kunne mane til eftertanke, samt en god debat fra læserside, hvor den menige katolik kunne vende tanker og synspunkter i et forum, hvor udgangspunktet var den katolske kirke og dens lære.

Efter at jeg er flyttet til København er mit syn på »katolsk orientering« naturligvis ikke blevet ændret, blot kan jeg nu se, hvor vigtigt det var for mig at have den 'livline' til kir-

ken i de år, hvor jeg boede i en kristen-protestantisk virkelighed.

Naturligvis er jeg noget forstemt på Willem Wuyts' vegne over, at hans mangeårige virke for »katolsk orientering« må slutte på denne bratte måde. Han har - sammen med den øvrige redaktion - gjort et godt stykke arbejde, som burde roses og krediteres fra højeste sted - og ikke dadles. Dette kan dog siges at være et både følelsesladet og sentimentalt udsagn - omend dybfølt.

Mest bekymret er jeg dog på de danske katolikkers vegne. Hvor vi har været vant til en åben og fordomsfri debat, gode artikler og indlæg, samt internationale nyheder og notiser, som anerkender, at vi tilhører en verdenskirke, lader det nu til, at vi skal 'nøjes' med referater fra de katolske græsrodders arrangementer og hyrdebrev fra biskoppen.

Hvorfor ikke det hele i stedet for denne censurering af det eneste allround katolske blad, vi har i Danmark?

Jeg håber, at De vil genoverveje Deres beslutning vedrørende »katolsk orientering«.

Med venlig hilsen

Gudrun Lau Bjerno

Målet er nået for længe siden

I k.o. nr. 20 den 10.12.1997, oprulles en stor støtteindsamling til fordel for den afgæde redaktør bl.a. med en underskriftsamling på (hvis jeg kan tælle rigtigt!) 202 underskrifter under en tekst, der bl.a. siger, at »også vi, katolikkerne i Danmark, er så sandelig bispedømmet!« Og så vil også jeg i al spagfærdighed (og uden nogen underskriftsamling, et moderne fænomen, som jeg ikke har den store tillid til) gøre opmærksom på, at jeg er en af katolikkerne i Danmark og hører med til bispedømmet og har gjort det i 73 år.

Og selvfølgelig er biskoppen og alle vi katolikker i fællesskab det katolske bispedømme i Danmark; men det er hverken katolsk lære eller praksis udelukkende at se det nedefra, sådan, at biskoppen skal gøre, hvad katolikkerne, lægfolk eller præster, vil; det

skal derimod også ses oppefra - hvis man ønsker at være i overensstemmelse med Kirkens lære - sådan, at katolikkerne, lægfolk og præster, skal være i overensstemmelse med biskoppen. Og biskoppen skal være i overensstemmelse med biskoppen af Rom.

Et udtryk for dette fra det seneste koncil finder man bl.a. i dekretet Christus Dominus, om biskoppernes hyrdeopgave i Kirken.

Så der forekommer mig at ligge en væsentlig uoverensstemmelse allerede der. Men også, når den indledende artikel til underskrifterne forsøger at fremstille forskellen mellem synspunkterne på k.o.'s arbejde i de forløbne år, er det svært at genkende kendsgerningerne; det ser mere ud som en ønskedrøm, som det burde have været.

Jeg har før stillet et spørgs-

mål, som jeg aldrig har fået noget svar på; men jeg stiller det igen, for det forekommer mig af væsentlig, ja, af afgørende betydning: Er det ligegyldigt med sandheden? For mig og - underskrifter eller ej - for mange, det håber og tror jeg da på, er det et centralt spørgsmål, som vi besvarer med et nej, det er naturligvis ikke ligegyldigt med sandheden. Jeg går endda ud fra, at også de, der har skrevet under på denne artikel, ikke er ligeglade med sandheden.

Men for mig har det været afgørende for mit forhold til og syn på »katolsk orientering« og dets måde at skrive på; for jeg har påvist igen og igen, at bladet har krænket sandheden netop i forhold til Kirkens lære. Jeg har dokumenteret det, og det kan jeg gøre igen. Der er tale om kendsgerninger, ikke påstande fra min side.

At det kan være sløret eller skjult for mange, det ved jeg; for bl.a. afhænger det jo af, at man i de konkrete spørgsmål, det drejer sig om, skal kende sandheden; og hvis man alene er afhængig af »katolsk orientering« for sin katolske orientering, så er det jo altså ikke muligt i de tilfælde, jeg taler om; det er en af de væsentligste årsager til, at jeg i mange år har ønsket og krævet en forandring hos »katolsk orientering«, for enhver af os har krav på at kende sandheden; først når vi gør det, kan vi tage personligt stilling til den, for det skal vi naturligvis.

Den indledende artikel til underskrifterne henviser også

igen til Communio et progressio, og et læserindlæg taler om knægtelse af ytringsfriheden. Men det er bl.a. det, jeg i mange år har protesteret imod, at k.o. gjorde.

Communio et progressio taler f.eks. om »behovet for en offentlig mening i kirken, som dannes gennem fri meningsudveksling. Kun den kan fremme communio (fællesskab) og progressio (fremskridt)«. Jeg citerer her redaktionens oplæg til pastoralrådets møde i sommer; men sandheden er, at jeg (og mange med mig) igennem årene ikke har fået optaget vore indlæg, når de forsøgte at forsvare Kirkens lære mod angreb i bladet. Også det er en kendsgerning, som vi kan dokumentere. Og igen: de fleste af os har jo kun k.o. til vor katolske orientering.

Der er ikke, og har aldrig været tale om, at k.o. ikke skal orientere om, hvad der foregår i den katolske verden udenfor Danmark, heller ikke m.h. til kritik: Men der skal frem for alt være plads til Kirkens lære i bladet. Er det for meget for langt? Er det urimeligt?

Det er meget muligt, at en del af fejlen ligger hos Katholische Nachrichten-Agentur, som k.o. får sine fleste udenlandske nyheder fra. Det undersøger jeg for øjeblikket. Men redaktionen er naturligvis altid ansvarlig for, hvad bladet bringer (og hvad det ikke bringer), også overfor udgiveren og læserne.

Erik Guldager

Lige som i 30'erne

Når man ser to mennesker slå, skal man normalt være varsom med at blande sig i kampen, for man risikerer at få begge parter imod sig. Dette kan de dog enes om.

I diskussionen om »katolsk orientering« har jeg imidlertid lyst til at blande mig, simpelt hen fordi det er et blad.

Jeg erkender situationen, at i den katolske menighed er der stor uenighed om bladet. Nogle - med et moderne ord - er betonkatolikker, mens andre har en åben forståelse.

Når jeg drister mig til at tage parti, er det i kærlighed til den katolske kirke. Jeg husker en katolik, som citerede det berømte (beryggede) udsagn: uden for kirken er der ingen frelse. Det var underforstået, at 'kirken' skulle forstås som den romerske kirke.

Den diskussion ville jeg ikke fortsætte. Jeg svarede, at det så var mig ubegribeligt, at damen ikke var trofast kirkegænger i sin kirke; jeg vidste, at dette var hun ikke.

I min ungdom var jeg nært knyttet til en katolsk præst (montfortaner). I flere år kom jeg hos ham en aften om ugen, og om søndagen var jeg i hans kirke, lige som jeg tit overvæ-

rede de daglige morgenmesser i søsterhuset.

Når jeg nævner dette, er det fordi jeg via præsten havde lejlighed til at låne alle årgange af »Katolsk Ugeblad«. Et bestemt indslag husker jeg især. En indsender havde skrevet noget kritisk, hvilket medførte en skarp reaktion fra biskop Brems. Utvivlsomt har også bladets redaktør fået en ordentlig opsang. Biskoppens indstilling var, at bladet var hans.

Dette var i trediveerne. Siden er der altså gået 60 år, og der har da også siden været en pave, Johannes XXIII.

Jeg har stor kærlighed til den romerske katolske kirke, men den er altså ikke hele kirken.

Hvis man i »katolsk orientering« hører op med at orientere om alt kirkeligt (da også andet) og at oplyse om divergerende opfattelser i romerkirken, så forvandler man bladet til noget aldeles interesseløst.

Med stor tak til den afgæde (afsatte) redaktør og hans gode medarbejdere!

Jørgen Emanuel Hansen
pastor emeritus

Flere læserbreve på siderne 12 og 13

»k.o.«s redaktion endelig ændret

Endelig er redaktionen på »katolsk orientering« ændret. Forhåbentligt står biskoppen fast og sørger for, at skiftet ikke blot bliver personligt, men også teologisk.

Igennem 23 år har sækulariseringens åndeligt skadelige vind blæst igennem »katolsk orientering«. Eftergivenheden har allerede været for længe.

Denne sækulariseringsvinds endemål er - selv om sækula-

risterne næppe selv er klar over det - at der blandt kristne ikke eksisterer andre standarder end de standarder, der eksisterer blandt ikke-kristne.

»katolsk orientering« bør være med til at påvirke samfundet med kristne standarder - og ikke som hidtil være med til at påvirke kirken med samfundets ikke-kristne standarder.

Niels Erik Søndergård

1998 er Helligåndens – og dermed håbets – år. Og byen Rom bevarer håbet, selv om de praktiske forberedelser til jubelåret ligner et forhindringsløb

Håb for fremtiden – trods alt

Rom (KNA) - Det er ikke tanken om tidernes ende, der optager sindene i Rom op til årtusindskiftet. Alskens spåmænd har ganske vist kronede dage her såvel som andre steder. Spekulationer om den tredje hemmelighed fra Fatima tårner sig op i Vatikanet; det siges at være noget dystert. Men det er kun turistbranchen og entreprenørerne, der for alvor har dommedagsformemmelser ved tanken om alt det arbejde, som endnu mangler at blive gjort, og så det truende trafikchaos.

Første søndag i advent slog pave Johannes Paul II portene op for det andet af de tre forberedende år op til år 2000. 1998 er viet 'Helligånden, som skaber liv'. Det gælder om på ny at få øjnene op for Åndens nærvær og virke både i hi-

storien og i kirken, siger paven i sit program for det hellige år. Håbet er uløseligt forbundet med Helligånden; det skal opdages på ny, og det skal blive mere intenst.

Dermed er det andet forberedende år det af de tre, der er mest fremtidsorienteret.

Otte kommissioner og fire komiteer

Side om side med de åndelige forberedelser til jubelåret fortsætter det store planlægningsarbejde forud for »Anno Santo 2000«. I Vatikanet er otte kommissioner og fire komiteer for længst trukket i arbejdstøjet.

En af dem, der virkelig har udrettet noget, er den historisk-teologiske kommission, som har taget fat på nogle omstridte kapitler af kirkens historie og

ser på dem med et selvkritisk blik. Et af højdepunkterne var efterårets symposium om årsagerne til antijudaismen. Der kommer en skrivelse fra pavens hånd på baggrund af det, som symposiet nåede frem til. Den skal ikke alene pille en forhindring ned og lette samtalen mellem jøder og kristne, men også skærpe opmærksomheden på kristendommens jødiske rødder. Det næste store projekt handler om inkvisitionen.

Ikke alle er lige begejstrede for, at kirken retter alt for mange og alt for iøjnefaldende anklager imod sig selv. Og det er ikke kun i traditionalistiske kredse, at man er forbeholden. Det anses for sandsynligt, at paven snarere vil henlede opmærksomheden på - og beklage - at tidligere generationer af

kristne har syndet, end komme med en formel syndsbeholdelse på den katolske kirkes vegne.

Vil hjælpe gældstyngede lande

Også sociale spørgsmål bliver taget op i anledning af det hellige år, som jo ikke mindst handler om omvendelse, forsoning og eftergivelse af gæld.

Fattige landes udlandsgæld stod højt på dagsorden, da Amerikasynoden var samlet i slutningen af 1997. Vatikanet forhandler med de internationale pengeinstitutter om i det mindste at nedskrive de fattigste landes gæld. Der etableres kontakt mellem involverede parter, for eksempel mellem det internationale bankvæsen og de latinamerikanske biskopper.

Man er også i gang med at arrangere økumeniske begivenheder. Der tales om et træf for kristne af alle konfessioner, muligvis i Jerusalem. Der arbejdes også videre med interreligiøse initiativer. Paven vil gerne mødes med jøder og muslimer på Sinai, hvor Moses fik sine stentavler med de ti bud.

Desuden arbejder liturgieksperter med at forberede gudstjenester til det hellige år. Der er også nedsat en pastoral- og en kulturkommission; takket være en italiensk sponsor har sidstnævnte kunnet udskrive en konkurrence om et kristent skuespil.

Anlægsarbejder halter bagefter

Mens det skrider godt fremad med de kirkelige forberedelser, går det mere trægt med de praktiske. Byen Rom og den italienske stat har skåret drastisk ned på de oprindelige, ambitiøse projekter. De, der er tilbage, eksempelvis fodgængertunnelen ved Tiberens bred, halter bagefter.

Det er ikke pengene, det kniber med; det er planlægningen. Men Roms 'grønne' borgmester, Francesco Rutelli, som netop er blevet genvalgt, er fast besluttet på, at byen skal tage standsmæssigt imod de mange besøgende, som ventes til den evige stad i år 2000. Det seneste skøn lyder på 28 millioner.

Canadisk ærkebiskop:

Årtusindskiftet er ikke verdens undergang

Ottawa (KNA) - I Canada er ærkebiskoppen Ottawa inificeret af tusindårsfeber et par år før årtusindskiftet. Det mener den stedlige ærkebiskop, Marcel Gervais. »Det er vanvittigt, fuldkommen vanvittigt, hvad der er i gang«, udtalte ærkebiskoppen for nylig.

Mange mennesker mener, at tidernes ende er nær og at angst og mørke råder, fortæller han og mener, at det er »de tre nul-ler, der gør folk tossede«. Nogle er endda begyndt at hamstre medvarer, tilføjer Ger-

vais. Også præsterne i området fortæller om skrækslagne mennesker, som er så bange for verdens undergang, at de vil have bundter af indviede lys og hele dunke med vievand, så de er rustet til 'dagen'.

Det har ikke meget med kristen realisme at gøre, konstaterer ærkebiskoppen. »Gud er uafhængig af vores kalender«, bemærker han tørt og gør i øvrigt opmærksom på, at det er et jubelår og ikke verdens undergang, der venter forude.

Gør noget konkret ved de fattige landes gæld

Vatikanet (KNA) - I anledning af det forestående jubelår har Vatikanet endnu en gang stillet krav om, at der gøres noget konkret for at nedbringe de fattigste landes udlandsgæld. Den rige del af verden og særligt G7-landene må ikke føre en isolationistisk og protektionistisk politik, sagde monsignore Diarmuid Martin fra det pavelige råd Cor Unum på en konference, som den italienske hovedstad havde arrangeret i

samarbejde med FN's udviklingsprogram. Det, der er brug for, er en »solidaritetsånd«, fortsatte han.

For mindst seks fattige landes vedkommende har man i indeværende år taget fat på at løse gældsproblemerne, konstaterede Martin anerkendende. Han mente, at initiativet burde udvides til at omfatte samtlige lande, hvis gældsbyrde er umulig at bære.

Redaktion

Biskoppens jubelår-komité i samarbejde med »katolsk orientering«

Hvad gør unge katolikker efter niende klasse?

Niels Steensens Gymnasium vil have fat i flere af de unge

Repræsentanter for det »katolske storkøbenhavn« drøftede initiativer til at få flere elever til Nordens eneste katolske Gymnasium. Foto Knud Kluge.

Når der skal vælges ungdomsuddannelse, er det de unge selv, der vælger. Det er opfattelsen blandt forældre såvel som blandt lærere. Derfor gælder det om at skabe et miljø, som folk i alderen 15-19 år har lyst til at være i.

Katolske gymnasier ligger ikke på hvert andet gadehjørne. Alligevel kniber det med at få de unge til at vælge Niels Steensens Gymnasium. Særligt i fjor fik skolen at mærke, at kampen om de små årgange er

hård: 101 studenter sprang ud i juni, og efter sommerferien tog 73 nye elever fat på 1.g.

Foranlediget af det faldende elevtal tog skolen initiativ til et møde med »repræsentanter for det katolske Storkøbenhavn«, som rektor Walter Dalland kaldte det. Mødet fandt sted den 4. december '97 og samlede sognepræster, menighedsråd, lærere på NSG og på de øvrige katolske skoler samt andre interesserede. Den sidste gruppe omfattede blandt andet

forældre og gamle elever.

Gymnasieskolen har i øjeblikket 225 elever, hvoraf en tredjedel er katolikker. Men hvad har resten af den katolske ungdom valgt, og hvorfor har de ikke valgt NSG?

De unge vælger lokalt, forklarede Georg Høhling, som ud over at være leder af Sankt Joseph Søstrenes Skole i Ordrup også er formand for FAKS, foreningen af katolske skoler i Danmark. Og/eller de vælger stort. Høhling havde mødt en del af sine egne gamle elever, som var gået på handelsgymnasiet - ikke fordi de var specielt forhåbende på en handelsuddannelse, men fordi det var et kolossalt stort sted, fortalte han.

Katolsk skole

Hvis unge katolikker skal vælge det katolske gymnasium, må det altså være attraktivt; det må have noget at tilbyde, som man ikke finder andre steder. Ved et af bordene fandt man frem til, hvad der adskiller det katolske NSG fra andre gymnasier: teologi/filosofiundervisning, katolske møder og aktiviteter, korpssång og åbenhed over for mennesker med anden

etnisk baggrund. Og frokostmessaerne ikke at forglemme.

Skolens motto lyder i al sin enkelhed: »Vis hensyn«. Det er for uforpligtende, mente man ved et andet bord. Grundlaget må være det kristne mennesskesyn, og man må præcisere, at det er en kristen skole. I den forbindelse betegnedes en holdningsskole og en fagligt elitær skole som to vanskeligt forenelige størrelser.

Fra flere sider blev der lagt vægt på de kristne værdier. De skal formidles i samtlige fag, og det skal være en af de ting, man interesserer sig for, når nye lærere ansættes.

Nogle mente, at skolen på grund af visse læreres politiske overbevisning ikke var 'katolsk nok'. Andre havde oplevet, at lærere brokkede sig over eller gjorde grin med alt det dér katolske, eller at de lagde deres undervisning samtidig med frokostmessaerne. Atter andre havde hørt om katolikker, der havde frarådet de unge at vælge NSG.

En gruppe mødedeltagere mente, at NSG kunne gøre meget mere ud af ham, der har lagt navn til skolen. Både som person og som videnskabs-

Rektor Walter Dalland.

allerede fra 6. klasse.

Men hvad med en charmeoffensiv i form af 'åbne skoledage', hvor elever fra andre katolske skoler, som står for at skulle vælge ungdomsuddannelse, kan opleve NSG sammen med jævnaldrende fra hovedskolen og få lyst til at gå i gymnasiet netop dér? Takket være gymnasieafdelingen har man faglokaler, computergrej og en masse andet godt, som ikke alle 8.-9.-10. klasser har adgang til, og som nok er et besøg værd.

Ansvar, ballast og livskundskab

Naturligvis kunne NSG også gøre sig mere bemærket i medierne, herunder både »katolsk orientering« og DUK's blade. Men den gratis reklame, som skolen får, når gamle elever fortæller de yngre årgange, hvor glade de har været for at gå der, er ikke den mindst betydningfulde.

Derfor er det vigtigt, hvilket indtryk lærerne og ledelsen gør, mente en af sidste års studenter. For »man udvikler sig i de år, man går i gymnasiet, og skolen har et kæmpe ansvar for at gi' eleverne en ballast og noget livskundskab«.

Juleeventyrligt teater på Niels Steensens Gymnasium

Det var en festlig weekend i november, da årets skolekomedie på Niels Steensens Gymnasium løb af stablen. Forlægget var 'Et juleeventyr' af Charles Dickens. Det var et ikke ukompliceret valg, for denne roman, der virkelig rummer og udtrykker julens budskab inderligt og smukt, er svært at omsætte til overbevisende teater. Balancen mellem drivende sentimentalitet og ægte følelse er hårfin, og hvis den mangler, kan det blive nogle drøje timer i selskab med Ebenezer Scrooge og kompagni.

Det blev en morsom og bevægende oplevelse for eleverne, deres forældre og skolens ansatte. Ebenezer var blevet forvandlet til en frk. Scrooge og den afdøde kompagnon Marley - Scrooges rollemodel - var også en pige, uhyggeligt sminket og tynget af de nære valgs lænker.

De var begge overbevisende, og det kildrede fordommene om kønnenes etiske kvaliteter at se rollerne således byttet om. Musikken kunne også vække fordomme, især for de af os, der foretrækker vidun-

derbørn som Mozart frem for den moderne og efterhånden ikke så vinunderbarnlige Michael Jackson, som leverede musik i gymnastiksalen på Niels Steensens. Det var et populært valg - målgruppen taget i betragtning - og selv de forhærdede måtte lade sig bevæge, da Tiny Tim med klokkekklar pigerøst sang sin tåreperser ud i den mørke novemberaften.

De elever, der var med i skolekomedien går i 2g, og det er en tradition på skolen hvert år at lade denne årgang prøve kræfter med andre måder at opnå viden og danne identitet på end den traditionelt skolemæssige.

Thomas Martin Nielsen, der til daglig er engelsk- og dansk-lærer i gymnasiet, er chef for foretagendet og havde i år tiårsjubilæum. I skolens årsskrift, der udkommer til jul, har han skrevet en artikel om skolekomedien, hvor han understreger, at netop på en katolsk skole bidrager arbejdet med skolekomedien til at bygge en identitet op, der understreger kristne værdier. Eleverne gøres selv ansvarlige for projekts

succes, idet de skal opbygge en hel lille virksomhed med budget, sponsorer, musik, kostumer m.m. De oplever således fællesskab ikke som et smukt ideal, men som bydende nødvendig, hvis anstrengelserne skal bære frugt. Således havde to ulykkelige drenge i en tidligere skolekomedie måttet ofre deres fodboldbilletter til fordel for en ekstra prøve lige inden premieren.

Egobearbejdning er således en nødvendig sag for alle medvirkende lige fra stjernerne i rampelyset til suffløren, hvis de medvirkende og deres publikum i sidste ende skal opnå bare en lille fornemmelse for, hvad også amatørkunst kan gøre ved sjælen. I år var vi mange, der fik tændt nogle julelys.

Dorthe Enger

Elise Wogensen som Tiny Tim i 'Et juleeventyr' af Charles Dickens.

Moliere gjorde det
Descartes gjorde det
Voltaire gjorde det

(OK, Fidel Castro gjorde det...)

Gør du det?
Vælg en jesuiterskole!

Niels Steensens
Gymnasium

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø
Tlf. 39 16 23 40, www.nsg-gym.dk

ORIENTERINGSÅFTENER

Gymnasiet:	20/1/98 kl. 19:30
6. og 7. klasse:	3/2/98 kl. 19:30
8., 9. og 10. klasse:	5/2/98 kl. 19:30

Vi er alle kaldet til at være hjælpende bindeled

Nytårsbetragtning af Elsebet Kieler

Ensomhed betyder lidelse. Det er en erfaring alle gør. I ensomheden opdager mennesket, at det ikke er sig selv nok. Det rækker længselsfuldt ud efter den berigelse, et andet menneske kan skænke. Det mærker også, hvordan dets egen rigdom på muligheder kun fremkaldes og udvikles i den grad, andre har brug for det. Overladt til isolationen vil ikke blot vore evner og muligheder gå i sin mor igen, men livsgnisten vil slukkes, fordi vi intet har at leve og arbejde for, ingen har at elske.

Derfor kan man med rette sige: one man is no man. John Donne følger forklarende til: for no man is an island. Det var også, hvad Gud sagde, da han havde skabt Adam og indsat ham til forvalter af Edens have: »Det er ikke godt for mennesket at være alene«. Dyrene rækker ikke til, heller ikke når man som gammel anskaffer sig en skødehund for ikke at være helt alene i verden. For mennesket har ånd: forstand og vilje, som vil forstå sin omverden og vælge og vrag-

ge for at finde en jævnbyrdig, helst flere, helst mange, som det kan dele sit menneskeliv med.

En dobbelt vilje i mennesket

Den østrigske psykolog Rudolf Allers karakteriserer denne længsel i os som en dobbelt vilje: til magt og frihed og til fællesskab. Magt og frihed, ikke for at vi skal dominere vore omgivelser, folde os ud på andres bekostning, men som en indre frihed og magt til at folde vore evner og kræfter ud i et berigende og frugtbart samspil med andre mennesker. Sådan er vi skabt med mange facetter, hvori livet og lyset kan brydes og højne tilværelsen for menneskeheden, til kontakt med den tre-enige Gud.

Hvordan skulle vi forstå kærlighedens væsen, hvis ikke vi levede i et større eller mindre fællesskab med hinanden? Samfundet skal være et sådant fællesskab; i familien bliver det tættere og dybere, hvis det går rigtigt til. Nogle lever i familier og venskaber, der er split-

tede og forarmede. Andre lever måske bare i det, franskmændene kalder en egoisme à deux - en fælles egoisme, hvor man står ryg mod ryg for at forsvare sig over for den fælles omverden. Men Guds bøm, skabt i Hans billede og døbt til at leve i et livsfællesskab med Hans Søn og hinanden i Helligåndens kærlighed - er kaldet til at være huskirke, siger Det andet Vatikankoncil, et minifællesskab i det universelle fællesskab som er Kirken.

- i Kirken

I kirkefællesskabet er vi alle kaldet til at være hjælpende bindeled med hver sine gaver og opgaver, for at hans Kirkelegeme kan næres og styrkes og vokse i livsfylde og således blive et stadig mere troværdigt billede på Gud. »Se, hvor de elsker hinanden!« sagde hedningerne om de første kristne - tænk, hvis de kunne sige det samme om os!

Hvordan ser så Kirkens, vores, min praksis ud i denne sammenhæng? Ja, læs avisen. Se de mange landes TV, hvis

I kan holde det ud. Kik så ind i vores egen husholdning med tid, penge, kræfter og se efter, om vi er de hjælpende bindeled, vi skal være, eller bare såkaldte minimumskatolikker, der kører rundt i vores egen cirkel inden for grænserne af det tilladelige.

Hvis den katolske Kirke - her hos os - ikke har penge og kvalificeret arbejdskraft og moralsk støtte til sit arbejde for os alle og ikke bare for vore egne cirkler, hvordan skal vi så få mening i vor egen tilværelse? Og hvis ikke vi: lægfolk, ordensfolk, præster lærer at samarbejde og supplere hinanden i en fælles indsats, der kan bygge hele Kirken op - hvor ender vi så? og hvor ender det land, der er vort ansvarsområde?

Det er fromt at tage på valfarter, hvis de bærer frugt. Ellers er det bare katolsk turisme. Det er godt at betale kirkebidrag, hvis vi (ikke udlandet) dermed sikrer Kirkens eksistens her hos os. Det er nødvendigt at stille de evner og kræfter til rådighed, vi har, og ikke bare

skubbe ansvaret (og de ubehageligheder, det kan føre med sig) over på andre. Vi får ikke nogen plads i solen, hvis vi ikke selv vil være med til at tage de drøje tag, der er nødvendige for at få det hele til at stå. Vort kirkefællesskab skal jo lyse af den sandhed vi beken-der os til: Kristus midt iblandt os.

Én for alle og alle for én

One man is no man. Det er ikke familieegoister eller cølibatære enspændere eller passive medlemmer, Kirken trænger til, men hjælpende bindeled, der kan være med til at give det hele et lift. Det er heller ikke lederskikkelser, der fortøner sig på taburetterne og vil ordne det hele selv, oppefra nedefter, men korporative mennesker (én for alle og alle for én), der vil lytte før de leder, lære før de belærer, vejlede og selv gå vejen.

Jamen, det er ikke let. Nej, læs bare apostlenes geminger - så får vi syn for sagn. Men samspillet mellem den altfav-nende, menneskekære pave Joh. Paul og kardinal Ratzinger, den skarpsindige teolog med hans nøgterne vurdering af gaver og opgaver, er efter min mening forbillig, så forskellige de er. Det er billigt at kritisere dem; hvad skulle vi gøre, hvis ikke Vorherre havde givet Kirken lederskikkelser på deres niveau, der i ånd og sandhed kan holde sammen på det hele? Det gælder samtlige paver i vort gudløse århundrede! At ville kritisere deres sendelse i den verden, vi nu lever i, er halsløs geming. Og det dumme vi kan gøre er også at nedtone vort eget medansvar og bare være nydende medlemmer af Kirken i den skæbnesvangre krise, hele verden nu befinder sig i.

Elsebet Kieler

ØKUMENISK KIRKEVANDRING

Tirsdag den 20. januar 1998 kl. 19

Fra Skt. Pauls kirke, Nyboder (luthersk) går man til Jerusalemskirken (metodistisk), Skt. Alexander Nevskij kirke (russisk-ortodoks), Skt. Ansgars kirke (romersk-katolsk), St. Alban's Church (anglikansk) og slutter i Svenska Gustafs-kyrkan (luthersk).

Kirkevandringen former sig som en sammenhængende gudstjeneste, idet man går fra kirke til kirke, hvor hver kirkes præster og musikere medvirker.

I Gustafskyrkan taler pastor *Christian Alsted* fra metodistkirken over bedeugens tema:

'Ånden hjælper os i vor skrøbelighed'
(Rom. 8,14-27)

Kirkevandringen ledes af provst Palle Thordal og afsluttes med kaffebord.

HØJSKOLEUGE - MAGLEÅS

Renæssancen

- aspekter af et opbrud

26. juli kl. 17 - 1. august kl. 10.

Renæssancen er temaet for højskoleugen 1998. I dagens debat indgår ordet renæssance påfaldende ofte. Hvilke elementer indgår i dette begreb? Højskoleugen vil forsøge at give nogle indfaldsvinkler, der kan belyse denne fascinerende tid lidt mere 'all-round'.

Fra ugens program:

Pastor *Finn Arvé*: Tolkning af tekster fra renæssancen.

Lektor *Oluf Bohn*: Af tidens kirkehistorie (Den kristne humanisme. Tridentinerkonciliet).

Museumsinsp. *Hanne Frøsig Dalgaard*: Renæssancemenneskets daglige rammer.

Lektor *PierreDuclos*: Var renæssancen kristen? Luther sagde nej. Hvad mener vi?

Lektor *Niels Hartling*: Renæssancen og den naturvidenskabelige revolution.

Arkitekt *Jette Lokvig*: Renæssancens arkitektur. Meget om den italienske, lidt om den danske.

Museumsdir. *Niels Ohrt*: Renæssancemennesket og dets billedverden.

Dr. phil *Peter Ryom*: Renæssancens musik (Den kirkelige/religiøse. Den verdslige).

Pastor *Willem Wuyts*, O.Præm.: På rejse i renæssancens Italien.

Pris: Eneværelse kr. 2.300,-.
Dobbeltværelse: kr. 2.000,-.

Kursusledere:

Elen Marie Lebahn og Annie Rastrup.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:

Centerleder Elin Udarn
Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Lægfolkets rolle i kirken efter Det andet Vatikankoncil

Af Oluf Bohn

Det andet indlæg om »Lægfolkets rolle i kirken« holdt på pastoralrådets møde den 8. november. Det første oplæg blev holdt af Hans Christoffersen og bragt i »katolsk orientering« nummer 19.

Indlægget her er ikke møntet på nogen bestemt gruppe, men er - i lyset af Det andet Vatikankoncils tekster - mine overvejelser over, hvad lægfolket er kaldet til, og derfor til besindelse for os og hvem, der måtte høre dette siden, til at overveje, hvad de selv er kaldet til.

Det er en banal sandhed, at der altid har været lægfolk i kirken, men kirkens syn på lægfolket har ændret sig voldsomt gennem de sidste 40 år. For at få klarhed over forskellen er det derfor af stor værdi at kaste et blik tilbage på den kirkelige ledelses vurdering af lægfolket tidligere, og vi behøver ikke at gå mere end små hundrede år tilbage i tiden.

Det var først og fremmest i Frankrig, at nogle lægfolk omkring århundredskiftet forsøgte at blive direkte medansvarlige for livet i kirke og samfund. Imidlertid kom man i sin iver på tværs af den kirkelige ledelse og i løbet af perioden 1905-1914 blev bremserne slået i. En biskop i Frankrig udtalte om en af de nye lægmandsforeninger, at 'deltagelse i denne forenings arbejde især hos de unge hurtigt fremkaldte en kritisk ånd og man-

gel på respekt og disciplin'!

Kirken følte sig dengang meget trængt i sin position i samfundet, og hierarkiet søgte at holde kirken uberørt af tanker ude fra. Det var Integralismens tid. *Johs. Jørgensen* har en meget interessant skildring af hele perioden i sine erindringer.

Kirken skulle holdes uberørt af denne verdens uheldige udvikling både på det alment kulturelle område, men også af ønsker om demokrati og socialisme. Det betød en meget autoritær ledelse af hele kirken. Præsterne skulle lede alt, og man oprettede derfor så mange foreninger med forstavelen 'katolsk' for at pointere det helt specielle. Der var katolske kvindeforeninger og mandeforeninger, ungdomsforeninger, der var en speciel katolsk kunst- og litteraturkritik; der var katolske fagforeninger og et særligt katolsk syn på film og børneopdragelse; alt havde kirken forstand på! Alt kunne den kirkelige ledelse udtale sig ret sikkert om.

Katolsk Aktion, som blev oprettet i 1928 af pave *Pius XI*, er også et typisk eksempel. Ud fra erkendelsen af, at kirkens

præster etc. ikke længere kunne nå ud til en lang række samfundsgrupper, skulle lægfolket mobiliseres. Javel, men det er 'deltagelse i biskoppernes mission....under ledelse af det kirkelige hierarki'.

Det blev naturligvis administreret forskelligt, men principielt var lægfolkets virke som kristne forstået alene ud fra den kirkelige ledelse, ikke blot i kirken, men også som kristne i verden, hvor man blandt andet fik besked om, hvor man skulle stemme, og om man måtte deltage i politik (Italien f.eks.).

Efter Den anden Verdenskrig kom de første ændringer i dette syn på forholdet til lægfolket. Flere steder i den katolske verden blev hierarkiet forstået som den egentlige kirke, og lægfolket var blot 'medlemmer' af den. *Pius XII*, som i 1943 havde skrevet rundskrivelsen om Kirken som Kristi mystiske Legeme, måtte derfor på en stor lægfolkskonference understrege, at lægfolket også var kirke.

Selvfølgelig berørte alle disse ting ikke Danmark synderligt, fordi vi var så få, men med den forbindelse, mange yngre

katolikker fik med udlandet og dets rørelser, så kom det nye også ind i vore overvejelser.

Den egentlige ændring i synet på lægfolket kom samtidig med, at teologer og lægfolk begyndte at diskutere det rette syn på verden. Verden er efter diskussionens indhold ikke i sig selv noget farligt - næsten gudsforladt, hvor mennesker skal leve for at kunne forberede sig til livet efter døden hos Gud. Verden, vi lever i, er hele virkeligheden. Den stammer fra Gud, men synd og almindelige begrænsninger hersker også i verden - verden er dog forløst, og alle de døbt skal leve Gudsrigets værdier (fred, barmhjertighed og kærlighed), så Gud på den måde bliver synlig for mennesker af alle slags igennem vort liv og virke.

Kirken, som altså er os alle, er Guds virksomme tilstedeværelse i verden gennem os i vort vidnesbyrd om troen, ved forkyndelsen og ved sakramenterne. Men det sker gennem det menneskelige fællesskab af de troende. Kirkens mysterium er, at Gud og hans virke på den måde bliver en del af det menneskelige, og som følge af det også af de forskellige kulturer, og Gud kan derfor kun opfattes gennem den måde, vi som kristne virker hans tilstedeværelse.

Derfor er grænser mellem gejstlige og lægfolk mere flydende end mange måske bryder sig om at høre. Lægfolket har en mission i verden, det har gejstligheden også, og ikke blot som undervisere og forskere, gejstligheden har deres tjeneste i kirken, men lægfolket er også kaldet til tjeneste i kirken (menighedsråd, under gudstjenesten). Alle skal formidle kirken som frelsens tegn, vi skal alle - hver på sin vis - leve i verden og finde Gud i alting.

Om alt dette siger konciliet blandt andet i § 34 i 'Gaudium et Spes': 'Det står fast for de troende, at de enorme menneskelige bestræbelser, som individet og samfundet har udfoldet ned gennem tiderne til forbedring af levevilkårene i sig selv betraget er i overensstemmelse med Guds vilje...' Det vil med andre ord sige, at menneskers daglige liv med alt, hvad det indeholder, er villet af Gud. Det vil igen sige, at

vi her i landet, så få vi end er, ikke alene har samme opgaver efter Guds mening - hvis jeg må udtrykke det sådan - som alle andre, men også skal arbejde sammen med alle de andre for at søge at skabe en verden, for at finde frem til løsninger, der er Gud og mennesker værdige.

I § 42 erklærer konciliet, 'at den særlige opgave, som Kristus har betroet sin kirke, hverken er politisk, økonomisk eller social. Dens formål er religiøst. Men derfra udgår et lys og en kraft, der kan tjene til at opbygge det menneskelige samfund...'

Med andre ord: Lægfolket har til opgave at opbygge verden, mens kirkens er religiøs, d.v.s. at forkynde forløsning og Guds kærlighed til mennesker. Ja, det er rigtigt, men det er ikke hele sandheden. Når kirken opretter universiteter og institutter, hvor teologer underviser i politiske emner eller er forskere, når lægfolket kan opfordre kirken (jf. LG § 37) til at sætte ind her og der, så viser det, at kirkens religiøse opgave og lægfolkets verdslige opgaver peger i de samme retninger, dels mod det verdslige, dels ind i det religiøse.

Vi har nemlig ikke lært at drage den fulde konsekvens af, at vi alle, gejstlig og læg, er kirke. Så hvis lægfolket skal tage sig af verden, fordi vi er kirke,

så skal kirken også tage sig af verden (og det gør den også ved at præster f. eks. tager del i opbygningsarbejder og sygepleje i Den tredje Verden), og hvis gejstligheden har ansvaret for det religiøse, så har lægfolket i en eller anden grad et medansvar, hvad det også har taget på sig på pastoralt og gudstjenstligt plan.

G&S § 58 går videre og siger: 'Ved at opfylde sin egen mission stimulerer og fremmer kirken således den menneskelige og profane kultur og ved sit virke også i liturgisk henseende opdrager den mennesker til indre frihed'.

På den ene side er lægfolket også kirke, men står i en verden, hvor mange forhold har deres autonomi (G&S § 36). Hvad betyder det for lægfolkets liv i det kristne fællesskab, som er kirken?

Det er nok værd i denne sammenhæng at minde os om, hvordan Konstitutionen 'Lumen Gentium' greb spørgsmålet an. I § 8 kalder konciliet kirken for et fællesskab, som har et menneskeligt og et guddommeligt element. I § 9 er det Guds folk, som træder ind i menneskeheds historie, samtidig med at denne historie overstiger folkeslagenes begrænsninger. I dette Guds folk har de troendes almindelige præstedømme og det præstelige hierarki på hver sin måde

del i Kristi ene præstedømme. Og i § 13: 'Kirken optager i sig de enkelte nationers kulturelle og materielle ressourcer og sædvaner, for så vidt de er det værd, og styrker og opløfter dem'. § 31: 'Lægfolket har som deres specielle opgave at søge Guds rige ved at tage sig af de jordiske forhold og indrette dem med Gud som mål'.

I § 37 fremhæves det, at lægfolket i kraft af deres viden, kompetence og kvalifikationer har mulighed for, ja undertiden pligt til at fremsætte deres mening om det, der angår kirken vel. Kirken skal også give dem råderum til selvstændige initiativer. De gejstlige skal så hjulpet af lægfolkets erfaring både i åndelige og verdslige anliggender dømme mere nuanceret og klarsynet.

Hele dette nye syn på lægfolket i kirken viser ganske klart, at vi alle som Guds folk og i et åndeligt fællesskab, *communio*, deler de samme opgaver om end med forskellig tilgang til disse opgaver.

I dekretet om lægfolket § 19 understreges lægfolkets ret til at oprette egne apostoliske organisationer. § 20 fremhæver som ventet Katolsk Aktion, d.v.s. en organisationsform, som er nøje knyttet til den stedlige biskop, men lægfolkets arbejde, hvad enten det er mere åndeligt eller kulturelt eller verdsligt er altsammen apostolat.

Konciliet betroede - som det forhåbentlig er fremgået af den første del af indlægget - lægfolket en stor og ny frihed. Når vi har fået frihed til at deltage i det pastorale arbejde, så ligger der også en vis forpligtelse deri. Friheden kan ikke gå på, om vi vil eller ej; friheden kan kun gå på, om vi har mulighed til det. Men vi har også ret til - jf. tidligere - selv at vurdere, hvad der bør gøres i vores sogn og i vores bispedømme, og derved forvente, at præster og biskop direkte uddelegerer opgaver til lægfolket.

Det forudsætter nok, at vi sætter os flere sammen for at analysere og vurdere. Det er jo nok langt fra sikkert, at vores egne lyse ideer uden videre lader sig praktisere. Hvordan vil andre reagere på det? Vil de tage afstand, fordi de evt. føler sig pressede?

Konciliet talte om at forstå tidens tegn - d.v.s. at søge at forstå sin egen samtid. Forstå betyder her to ting: Forstå i betydningen af, hvad der rører sig, hvad der sker omkring os i samfundet og i vores menigheder. Simpelthen søge at sætte ord på, hvilke problemer, vi står midt i. Men forstå betyder også at søge at se, hvordan vi som kristne skal forholde os. Hvad er foreneligt med vort kristne liv, men især, hvad kan eventuelt være en tilskyndelse til at fornyelse af vort kristne liv (bønsliv, gudstjeneste, reli-

gionspædagogik, samarbejde med andre kristne eller ikke-kristne..).

Men lægfolket har også andre muligheder. Uden for det specifikt kristne fællesskab deler vi jo alle de problemer, som vore medmennesker har. Her møder vi mange spørgsmål enten på tryk eller i samtaler. Her har vi som lægfolk en enestående lejlighed til at deltage i tidens debat. Det er muligt, at man, som jeg selv gør, vil føle, at der ikke kommer respons, men vi skal blive ved. Det er nemlig også et spørgsmål om at forstå. Hvorfor siger mennesker, som de gør? Hvad ligger der bagved? Hvoraf kommer deres fejlslutninger?

På den måde er vi hver for sig og i fællesskab med til at skabe kultur - en ny kristen kultur. Vi skal ikke blot stædigt sige nej til det, vi ikke forstår, men komme i dialog med de andre. Det gælder det økumeniske - her må vi gøre os stor umage for at forstå de andre, og selv sætte os ind i problemerne, så vidt mulighederne rækker.

Et andet af de svære problemer er vel at komme i god dialog med de forskellige etniske grupper (og her gælder det dem, der er i vore menigheder, men også de mennesker, der har en anden religiøs baggrund), for også de skal medinddrages - også de skal i dialog med os.

Nu kan og skal det ikke undgås, at lægfolket indbyrdes er uenigt om, hvad der bør gøres. Også dette tolker 'tidens tegn' forskelligt, og det er dets ret. Jeg vil derfor slutte med at fremhæve, at vi alle tilhører det samme fællesskab, hvor Den treenige Gud er dette fællesskabs stifter og grundlag. Vi har hver især kun vor egen dømmekraft at henholde os til. Vi skal derfor i dialog også indbyrdes. Det er ikke nok, at vi er i dialog med verden - sådan

som jeg nævnte det før. Vi skal selv være i dialog både om problemernes omfang, deres analyse og de løsninger, vi skal stræbe imod. Det er muligt, at vi trods alle gode bestræbelser ikke bliver enige, men det må og skal vi lære at respektere. Vi er begrænsede væsener, begrænsede både som kropslige mennesker, men også på grund af vores syndighed. Vi kan også alle lære mere og vokse i indsigt, det må vi være forberede på kan ske! - uden at

blive forskrækkede. Med andre ord, vi skal kunne komme sammen i respekt, og selvom vi kan være meget uenige, skal vi kunne mødes ved samme Eukaristi og (Liturgikonstitutionen § 48) sammen med den præst, der forestår eukaristien lære at hengive os selv, så vi med Kristus som midler fra dag til dag bliver ét med Gud og med hinanden - sådan at Gud til sidst bliver alt i alle.

Kommentar fra biskoppen til instruktionen om lægfolk

Som omtalt i »k.o.« nr. 20 (10. december 1997) er der for nylig offentliggjort en instruks dateret den 15. august 1997 om nogle spørgsmål angående lægfolks samarbejde med præsterne. En del af indholdet er fyldigt refereret i samme nummer af »k.o.«.

Som det fremgår af instruksens overskrift, handler skrivelsen ikke om lægfolkets opgaver i almindelighed, men kun om nogle enkelte spørgsmål, der har at gøre med de situationer, hvor lægfolk samarbejder med præsterne ved udførelsen af præstetjenesten.

Skrivelsens formål er ikke at bringe nye synspunkter vedrørende præsters og lægfolks opgaver i Kirken, ej heller at begrænse den rolle, som lægfolk har i kraft af deres delagtighed i det almindelige præstedømme, og som mange steder, også herhjemme, har bragt gode resultater, både hvad angår bevidstgørelsen af lægfolkets medansvar for Kirken og afhjælpning af forskellige behov i menighedernes liv. Som det siges i slutningen af instruksens, er hensigten med

den ikke at forsvare klerikale privilegier.

Instruksens anvisninger indeholder ikke nye bestemmelser, men understreger, hvad der allerede er gældende lov. Tiden efter det andet Vatikanconcil er præget af mange reformer bl.a. på det liturgiske område. Når man indfører noget nyt, vil der ofte blive eksperimenteret, hvorved der kan opstå fejludviklinger eller misforståelser vedrørende lægfolks opgaver, f.eks. i liturgisk sammenhæng.

Instruksen nævner forskellige fejludviklinger og træffer forholdsregler til at afhjælpe disse. Dette kan virke negativt på udenforstående. Det er imidlertid vigtigt at understrege, at instruksen ikke skildrer en tilstand, der er almindelig overalt, men da den er rettet til hele Kirken, søger den at opsummere erfaringer alle steder fra. Selv om dokumentet er tilgængeligt for alle, er det først og fremmest stilet til biskopperne, som på baggrund af instruksen skal se, hvilke af de omtalte præciseringer, der er aktuelle i deres respektive bispedømme.

Det vil således være helt misvisende at tolke skrivelsen

som en indskrænkning af lægfolkets medansvar og rettigheder i Kirken. Alt, hvad det andet Vatikanconcil, senere pavelige skrivelser om lægfolket og den nye kirkeret siger om lægfolkets almindelige præstedømme gælder uafkortet og danner baggrunden for nærværende instruks.

Situationen i vort bispedømme

Kun lidt af det i dokumentet omtalte berører vort bispedømme. På to områder inden for liturgien kan der være brug for præcisering:

1. I henhold til kirkeretten har også lægfolk under forskellige former del i forkyndelsens tjeneste og kan under visse omstændigheder blive bemyndiget til at prædike. Det præciseres i instruksen, at det at prædike i kirken ikke er en ret, lægfolket har, men en mulighed biskoppen kan gøre brug af, hvis han skønner det nødvendigt, f.eks. af hensyn til mangel på præster eller diakoner, eller i særlige tilfælde finder det nyttigt. Instruksen understreger imidlertid, at den autoritative forkyndelse i messen i tilknyt-

ning til evangeliet, som kaldes homili, er forbeholdt diakon og præst. Dette udelukker imidlertid ikke, at lægfolk under messen eller i andre former for gudstjenester kan kommentere, forklare eller aflægge vidnesbyrd, blot det ikke forveksles med selve prædikenen, homilien.

Hvad dette angår, bør disse opgaver kun overdrages til personer med den fornødne uddannelse eller, efter den ansvarlige præsts skøn, med andre tilstrækkelige forudsætninger.

2. I de fleste menigheder og i mange kvindelige ordenshuse er der kommuniionsuddelelse til at hjælpe præsten under messen i forbindelse med uddeling af kommunion under begge skikkelser, eller hvor antallet af nadvergæster gør det ønskeligt henholdsvis nødvendigt. Kommuniionsuddelelse kan også bistå præsten med at bringe kommunionen til syge og ældre eller i hans fravær uddele kommunionen under en ordets gudstjeneste. Allerede i 1977 udstedte biskop Martensen bestemmelser desangående. Disse bestemmelser er sta-

dig gældende og er helt på linje med instruksens.

Denne påpeger imidlertid, at tjenesten som kommuniionsuddelelse ikke er udtryk for det almindelige præstedømme, men for at lægfolk bistår præsten ved gennemførelsen af den tjeneste, der er hans. Enhver form for kommuniionsuddelelse skal derfor altid ske ved diakoner eller præster, hvis der ud over celebranten er sådanne til stede under messen eller gudstjenesten.

Selv om kommuniionsuddelelse går op til alteret før de øvrige, der skal til kommunion, skal de modtage Kristi legeme og blod på samme måde som disse.

For kommuniionsuddelelse og for alle andre lægfolk gælder det, at de ikke må fremsige de tekster i liturgien, som er forbeholdt præsten eller diakonen. Det er dog tilladt en lægperson at læse evangeliet, hvis præsten ikke behersker menighedens sprog, eller hvis det skal oplæses på flere sprog.

Pastoralråd og menighedsråd

Instruksen gentager, hvad allerede kirkeretten siger, nemlig at pastoralråd og menighedsråd ikke er besluttede, men rådslagende og rådgivende organer. I vort bispedømme er det praksis at bruge betegnelsen 'formand' både i forbindelse med pastoralrådet og

med menighedsrådene. Hvad pastoralrådet angår, er der ingen grund til at ændre ved den nugældende vedtægt.

Hvis lægfolk (herunder søstre) er indehavere af denne titel i menighedsrådene, opfattes dette ikke som en indskrænkning af præstens funktion, men er i de fleste tilfælde tværtimod en stor aflastning for ham. Det er fortsat præsten, der fører det egentlige forarbejde i rådet, hvorfor det heller ikke kan træde sammen uden om ham eller træffe beslutninger, der anfægter hans status som den ansvarlige hyrde for menigheden.

Når disse forudsætninger holdes for øje, er der heller ikke nogen grund til at ændre vore vedtægter for menighedsråd.

Til slut ønsker jeg at udtrykke min store påskønnelse af de mange lægfolks indsats i vore menigheder. Må engagementet vokse samtidig med at vi også, ikke mindst gennem bønner, giver udtryk for vor omsorg for at fremme kald til diakon- og præstegemingen. Flere præster og diakoner betyder ikke en indskrænkning af lægfolkets muligheder for at tage medansvar for menighedens liv og trivsel, men giver tværtimod den nødvendige garanti for, at mennesker hele tiden kan få del i Kristi mysterier og i hans hyrdeomsorg.

København, den 22. december 1997

+ Czeslaw Kozon

Den tyske Bispekonference deler Roms bekymring

Udsender erklæring om lægfolks medvirken i pastoralt arbejde

»Skrivelsen af 13. november 1997 om lægfolkets medvirken i det pastorale arbejde har foranlediget irritation og misforståelser. Man overser, at den tager tråden op fra det andet Vatikanconcil og opfordrer alle troende til i fællesskab at arbejde med på kirkens opbygning til frelse for verden. Den understreger, at lægfolkets indsats i evangeliseringen hverken kan undværes i dag eller i fremtiden.

Vi biskopper hilser lægfolkets engagement velkommen og er taknemmelige for indsatsen; det gælder både ansatte og frivillige, mænd og kvinder i vore bispedømmer. Uden deres indsats ville kirkelivet ikke alene være åndeligt fattigere; mange opgaver inden for sjælesorgen ville ganske enkelt ikke kunne løses.

I samklang med skrivelsen anerkender vi, at lægfolkets medvirken i det pastorale ar-

bejde i meget stort omfang har gennemgået en positiv udvikling og har båret megen frugt.

'Beviser herpå er blandt andet den nye stil i samarbejdet mellem lægfolk, præster og ordensfolk, lægfolkets medvirken i liturgien, i forkyndelsen af Guds ord og i katekesen samt de mange tjenester, som lægfolk er blevet betroet og har overtaget' (sml. skrivelsen fra Rom).

Skrivelsens hovedanliggen-

de er at værne om præsteembedets og lægmandstjenestens respektive karakteristika og undgå, at de flyder ud. Derfor henleder den opmærksomheden på de forskrifter, som allerede er gældende inden for den universelle kirke. Disse forskrifter ligger også til grund for vore tyske retningslinjer. Vi anser det derfor ikke for nødvendigt at foretage gennemgribende ændringer i vore retningslinjer.

Vi deler den bekymring, som skrivelsen giver udtryk for: at uskikke og en tendens til at gå egne veje kan gøre kirkens sakramentale dimension og dens præsteembede vanskelige at få øje på. Vi beder alle om sammen med os at drage om-

sorg for, at de forskellige tjenester og embeder kan tegne hver deres profil og udfolde sig i et samspil, som beriger livet i kirken.

Der skal derfor ikke lyde nogen opfordring til boykot eller modstand, men derimod til et tillidsfuldt samarbejde inden for verdenskirkens fællesskab.«

Andre udtalelser

Kardinal *Joachim Meisner* i Köln udtaler sig kritisk om de tyske katolikers centralkomité, fordi den opfordrer katolikkerne til ikke at rette sig efter skrivelsen. Han betegner centralkomiteens opfordring som en alvorlig belastning for fællesskabet i kirken.

I Fulda udtaler ærkebiskop *Johannes Dyba*, at der overhovedet ikke står noget nyt i skrivelsen. Der stilles såmænd bare krav om, at man overholder kirkeretten, siger han. De mennesker, der holder sig til det, som koncilet har sagt om liturgi, om forkyndelse og om

lægfolkets medvirken, og til de udtalelser, som bispekonferencen har fremsat om disse emner, bliver ikke berørt og kommer heller ikke til at opleve pludselige forandringer, fortsætter han.

Ærkebiskoppen vil ikke betegne det som et tilbageskridt, men derimod som »en klar erkendelse af kirkens sakramentale natur, som udelukker, at lægfolk kan træde i præsternes sted«.

I Hamburg kan lægfolk fortsat beklæde formandposter i menighedsrådene, siger ærkebiskop *Ludwig Averkamp*. Efter hans opfattelse er der heller ingen grund til at være bange for, at lægfolk fremover kun undtagelsesvis vil kunne fungere som kommuniionsuddeleger. Sådan skal det ikke være i ærkebispedømmet Hamburg, udtaler han.

Biskopper i Østrig og Schweiz kritiske og afventende

Wien/St. Gallen (KNA) - Biskopper og lægfolk i Østrig og Schweiz reagerer kritisk-afventende på den seneste skrivelse fra Vatikanet om lægfolkets arbejde i kirken. Det kommer nok som en skuffelse for nogle lægfolk, som er stærkt engageret i kirkens tjeneste, mener biskoppen af St. Gallen, *Ivo Führer*. Han håber dog, at man kan finde ud af det i fællesskab, siger han til pressen.

Biskoppen af Basel, *Kurt Koch*, har skrevet et brev til samtlige sognepræster og bedt dem om at tage afstand fra enhver form for overlede reaktioner. Koch er forstående over for, at nogle måske er skuffe-

de og sårede, men gør samtidig opmærksom på, at det må være et fælles anliggende at styrke troens fællesskab i ægte solidaritet og undgå, at det skader kirken.

Den tidligere biskop i Chur, *Wolfgang Haas* betragter skrivelsen som »en stor hjælp«. Skrivelsen vil blive nærlæst og omsat i handling, siger en talsmand til pressen.

Ikke ude på at tage noget fra præsterne
Katolske lægmandsorganisationer har aldrig været ude på at tage noget fra præsterne. Det siger præsidenten for den østrigske lægmandsråd i en kom-

mentar. Rådet mener, at skrivelsen skal betragtes som en »internt forordning«, og at den tager udgangspunkt i den gældende kirkeret. Men spørgsmålet er, om det »virkelig er nødvendigt« at udlægge kirkeretten så restriktivt, når der nu er så stor præstemangel, hedder det i kommentaren.

Lægmandsrådet er heller ikke overbevist om, at det er rigtigt uden videre at sætte en stopper for forsøgsordninger, som folk har levet sig ind i, ved at tilbagekalde samtlige tilladelser, som er givet »ad experimentum«.

Skrivelsen fra Rom kan give indtryk af mistillid

Paris (KNA) - Også i Frankrig blev Vatikanets skrivelse om lægfolkets medvirken i det pastorale arbejde et varmt samtaleemne. En af de skarpeste, of-fentlige kommentarer blev fremsat i landets førende avis, »Le Monde«. Der var »chokerende aspekter« i skrivelsen, hed det. Den franske bispekonference har lovet, at den vil komme med en principiel stillingtagen til skrivelsen.

Flere biskopper har fremsat kritiske bemærkninger til skrivelsen i deres respektive bispedømmeblade, omend reaktionerne i Frankrig dog i det store og hele har været væsentlig mindre ophidsede end visse andre steder.

For eksempel har ærkebiskoppen af Bordeaux, kardinal *Pierre Eyt*, givet udtryk for, at han frygter, at teksten skal føre et mistænksomt klima med sig; det vil ikke være gavnligt for lægfolkets engagement i det kirkelige arbejde, mener han.

Eyt har i en årrække været

leder af katolske studiesteder i Toulouse og i Paris og betragtes som en velanskreven teolog. Han understreger, at skrivelsen i dens teologiske del skaber klarhed over nogle ting, hvilket han hilser velkommen; han mener imidlertid ikke, at den giver svar på dagens og den nærmeste fremtids praktiske spørgsmål.

Ærkebiskoppen er bange for, at man skal få det indtryk - hvad der nok ikke er nogen grund til - at den er en mistillidserklæring til både lægfolk, præster og biskopper.

Indrømmer forhastede afgørelser

I en artikel i sit bispedømmeblad, som senere stod at læse i det katolske dagblad »La Croix«, indrømmer kardinal Eyt, at lægfolk og sjælesøgere ikke altid er lige gode til at holde tingene ude fra hinanden. Der bliver også truffet forhastede afgørelser, og man er ikke altid så påpasselig, som

man skal være, skriver han. Kardinalen tilføjer dog, at det ikke er reglen, men undtagelsen.

Enten man vil det eller ej, giver den gennemgående tone i skrivelsen fra Rom således indtryk af, »at vi forsøger at finde frem til - om ikke en alternativ teologi - så dog en alternativ praksis inden for kirken, hvor embederne har den samme betydning«, mener Eyt. Men sådan forholder det sig ikke, selv om der hist og her er tale om undtagelsestilfælde, understreger han.

»Le Monde« betegner skrivelsen som »nedslående«. Den giver udtryk for frygt for uskikke, som enten slet ikke findes, eller som er langt fra at være hverdagskost, skriver avisen. En sådan kalden til orden er typisk for et paveligt embede, hvis tid inden længe vil være forbi, og hvor administrationen sejrer over visionerne, hedder det.

Ærkebiskop i kurien overrasket over modtagelsen af skrivelsen

Vatikanet (KNA) - Den colombianske ærkebiskop *Dario Castrillon Hoyos*, som står i spidsen for kongregationen for præsterne, er »noget overrasket« over den modtagelse, som tyske katolikker har givet skrivelsen om lægfolkets medvirken i det pastorale arbejde. Skrivelsen er en meget tydelig anerkendelse både af lægfolkets rettigheder og af dets medvirken i kirken, siger han til Vatikanets radio.

Lægfolkets medvirken kan slet ikke undværes

Castrillon betegner lægfolkets medvirken som uundværlig og siger, at det i en række tilfælde er takket være den, at kirken har overlevet. »Vi er fuldstændig klar over, hvor frugtbar lægfolkets virksomhed i sognene er - både i Tyskland og andre steder«, understreger ærkebiskoppen.

Castrillon mener slet ikke, at man kan forestille sig, hvordan kirken ville se ud, hvis ikke lægfolket var engageret på en lang række områder. Derfor kan man heller ikke se bort fra lægfolkets arbejde, fortsætter han; det er nu engang »en del af kirkens natur, idet den jo er Guds folk«. Men det er nødvendigt, at man holder præsters og lægfolks opgaver ude fra hinanden. »Lige som der er grænser for, hvad der er præsters og diakoners ansvar inden for kirken, er der også grænser for lægfolkets ansvar«, siger han.

At arbejde sammen med præsterne er ikke ensbetydende med at træde i deres sted, understreger Castrillon og gør opmærksom på, at der stadig er områder, på hvilke man endnu ikke er færdig med at udforske lægfolkets muligheder for at gøre en indsats.

Inden for kirken har der været »en del uklarhed« omkring lægfolkets rolle i det pastorale arbejde, og skrivelsen er Vatikanets reaktion på denne uklarhed, forklarer Castrillon. Man har villet give »et klart og forpligtende svar« på nogle spørgsmål om nye former for pastoralt arbejde, som Rom er blevet stillet overfor.

»I mange tilfælde er der tale om en praksis, der er begyndt som en nødløsning, og som man siden har fortsat ud fra et ønske om at være behjælpelig med det pastorale arbejde; det kan bare få negative følger for den rette forståelse af det sande, kirkelige fællesskab«, siger Castrillon Hoyos. Den hellige Stol venter, at det vil »bære rig frugt i form af vækst i forholdet mellem de gejstlige og lægfolket«, når skrivelsen bliver omsat i praksis, slutter han.

Kardinal Ratzinger kritiserer 'klerikalisering' af lægfolket

Rom (KNA) - Præfekten for den romerske trosrådkongregation, kardinal *Joseph Ratzinger*, tager Vatikanets skrivelse om lægfolkets medvirken i det pastorale arbejde i forsvaret.

Skrivelsen har fået en kritisk modtagelse i flere lande. Set i lyset af den aktuelle situation på visse områder var det nødvendigt og på sin plads at udsende denne skrivelse, udtaler kardinalen i det italienske tidsskrift »Trenta Giorni«. Den gør opmærksom på uskikke og vildfarelser i dagens kirkelige

praksis og skaffer klarhed såvel læremæssigt som med hensyn til disciplin, understreger han.

Ratzinger kritiserer den vigende respekt for præsteembedet i dele af den vestlige verden og advarer imod en klerikalisering af lægfolket. En lægmand, som permanent overtager pastorale opgaver, som i virkeligheden er præstens, mister sin lægmandsidentitet, siger han. Det fører ifølge kardinalen til, at en ny slags embeder opstår, som overlapper præsternes.

Hensigten med skrivelsen er netop at dæmme op for denne klerikalisering, ikke at begrænse lægfolkets engagement, forklarer han.

Skrivelsen om lægfolkets medvirken i det pastorale arbejde er blevet til i samarbejde mellem otte romerske instanser, deriblandt trosrådkongregationen.

Pater Berning søgte ydmygheden for sig selv

Det kom som et chok for os, da vi en aften i december fik at vide, at vores sognepræst gennem 21 år, pater Herman F.

Berning, pludselig var afgået ved døden. I tankerne stod han lyslevende iblandt os, og det var tungt at indse, at han for altid var borte.

Pater Berning forblev hollandsk statsborger, og ingen skulle være i tvivl om hans tilhørsforhold til Holland og til familien derhjemme. Men samtidig var han for os så dansk som nogen, og han hørte til hos os.

Pater Berning var franciskaner, og *Frans af Assisi* var hans forbillede. Som Frans af Assisi søgte han ydmygheden for sig selv, og netop deri oplevede vi hans storhed. Han le-

vede med sin menighed i sorg og glæde - ingen blev glemt. Han havde sin hyppige gang på plejehjem, sygehuse og flytningcentre, men bedst havde han det nok, når han stod omkring alteret sammen med de mange børn og unge. Han elskede børnene, og de elskede ham. Til sine prædikener hentede han ofte inspiration i lyset og blomsterne. På mørke dage blev håbet tændt på ny, når man havde lyttet til pater Berning.

Vi vil også savne pater Berning, når han med humor og selvironi deltog i muntert selskab. Hans mange gøremål

iblandt os sled ham op, og det er svært at beskrive det tomrum, han efterlod.

Pater Berning var næstformand i bestyrelsen for Sankt Joseph Søstrenes Skole og formand for bestyrelsen for Sankt Joseph Søstrenes Børnehaven. Han var desuden medlem af Dansk Bibelselskabs Stiftsudvalg.

Et fint menneske og en god præst har Vor Herre taget til sig, og vi må takke Ham for den tid, vi har haft pater Berning hos os.

Karla og
Kristian Skov Andersen

Pater Herman F. Berning – et stort menneske

Et menneske, som kan møde dig på dét, du er skabt til at være, med de evner og muligheder, du har fået, er i sandhed et stort menneske. Sådan var pater H. Berning ofm. conv.

Han var primus motor i sin menighed i Nykøbing F gennem 21 år, og de seneste 2 år også i Nakskov. Til stor sorg for os alle, der stod ham nær,

lykkedes det ikke regionen at få hjælp i tide, og han døde i en alder af kun 59 år trods sit store livsmod og sin utrættelige energi.

Han var et menneske, der søgte fred med alle - uanset social status, handlinger og holdninger - og med sin Skaber, 'chefen' som han plejede at kalde Ham.

En franciskaner af hjertet, ikke mindst i sin omsorg for de ældre og børnene i menigheden, i hans forhold til skoven, vandet og markene, men i særdeleshed afspejlet i en levende liturgi - altid med et rigt blomsterflor og mange lys og ofte bømtegninger som udgangspunkt for prædikenen.

For os, som fejrede guds-

teneste sammen med ham gennem rigtig mange år, var det deltagelse i en evig lovprisning af Guds Skaberværk og Guds kærlighed til os, uanset ...

Pater Berning synliggjorde Guds lys for mange. Lad nu Kristi lys skinne for ham.

Birthe Kjølby Pedersen
Marianne Meyer

Olaf Pedersen in memoriam

Et rigt og opfyldt menneskeliv

OP, som Olaf Pedersen blev kaldt, fødtes i Egtved 1938 og døde i Århus 1997. Videnskabsmanden, familiefaderen, vennen og medlem af den katolske menighed - det kunne være stikordene for et rigt og opfyldt menneskeliv.

I 1943 blev han magister i teoretisk fysik ved Københavns universitet, lærer ved Randers Statsskole og 1956 amanuensis ved Det fysiske Institut på Århus Universitet. Han fik oprettet et Institut for de eksakte videnskaber historie, som blev kendt verden over og 1967 blev han professor. OP er forfatter til en lang række artikler, videnskabelige publikationer og bøger. Han skrev f.eks. i 1979 »De europæiske universiteters historie«, som udkommer i dette år på engelsk. OP fandt samtalepartnere og venner i mange internationale sammenhænge og han var medlem af St. Edmunds House i Cambridge, hvor han følte sig meget hjemme. OPs sidste værk blev »Naturerkendelse og Theologi«, udkommet i 1996, og denne bog er en slags testament. Forfatteren belyser at naturvidenskab og teologi er til gen-

sidig inspiration og bogen slutter med konstateringen: »I Kristus har Gud stiftet fred med alting i himmel og på jord. Hvis denne kosmiske forståelse af frelsenshistorien var blevet i live, vilde teologien utvivlsomt have været langt bedre udrustet til at møde udviklingslæren ...« Olaf Pedersen var en benådet pædagog, videnskabsmanden som kunne forklare så alle forstod og alle blev interesserede - spørg Århus!

Mennesket OP tillod ingen snagen og træden for nær, men han udstrålede varme og smil og var der næsten altid. En stille lidenskab for det skønne og sande, kærligheden til bøgerne og et glas sherry i »arbejdshulen« hører med til billedet.

Da han var bleven enke-mand efter hans elskede kone Simones død, traf vi ham ved juletid foran den katolske kirke, blaffende på sin pibe, og på spørgsmålet om den forestående fest bemærkede han: »Jeg får ingen juletræ i år, jeg kan ikke hente det«. Han sagde ja til et tilbud om at få et fældet og bragt, glædede sig til at pynte det for børnebørnene og på spørgsmålet om, hvilken

størrelse træet skulle have kom svaret: 2,5 meter. Sådan blev det. De meget elskede børnebørn og datterens familie skulle ikke mangle et rigtigt juletræ på Elbækvej.

Hans plads i kirken indtog han trofast hver søndag, lidt i midten, lidt ubemærket - det væsentlige var liturgien, messen, eukaristien.

Historikeren Olaf Pedersen var medlem af »Katolsk debat Århus«; han kunne være kritisk og holde oplæg om den katolske kirkes historiske fejltager og magtkampe, om store og små holmgange med »samtiden« igennem historien. Dialog og debat - viden om fejlbarhed og holden fast ved det væsentlige - det kunne ikke være anderledes. Han vidste hvad historien fortalte, men han var ingen kværlant. OP finindstillede som astronom vaticanets kalender og han holdt forelæsninger for paven om den moderne kosmologi.

At lufte hunden ved stranden var det nære møde med naturen.

OP døde som han havde levet: velvidende, velforberedt. Hans hjerte var brugt op.

»Tidens uafviselighed« hed-

der et kapitel i »Naturerkendelse og Theologi«. I sine sidste dage funderede han stadig over tiden og sagde: »Jeg sover til middag i dag og vågner kl. 16.00 - men det er den næste dag - mærkeligt«.

Og den 3. december gik tiden over til den dimension han troede på: »Hvor der ikke skal være mere nat eller lys fra solen, for Herren Gud lyser for dem« (Joh. Åb.)

Ære være OPs minde.
Eva Nordentoft

Pædagoger til Sankt Ansgars Skoles SFO

Vi søger to uddannede pædagoger på 32fti time til vore dejlige elever fra bh.kl.3-kl.
Vi forventer: at du er pædagog fordi du kan lide børn, at du er et kreativt, humoristisk, engageret menneske, der er indstillet på samarbejde i forhold til kolleger forældre, og skolen.

Arbejdstiden er mellem 10-17, ingen morgenåbning. Fri på skolernes fri- og feriedage.

Skolen er katolsk og bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Stillingerne ønskes besat i februar '98.

Flere oplysninger ved henvendelse til skoleleder Kirsten Berg-Larsen eller SFO-leder Janne Bygebjerg. Tlf. 31394646.

Skriftlig ansøgning med relevante papirer sendes til: Sankt Ansgars Skole, SFO-ansøgning, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh.N. Ansøgningsfrist d. 23/1-'98.

Verdensdagen for ordensstanden og det gudviede liv

fejres med biskop Kozon ved en højtidelig messe
lørdag den 24. januar 1998 kl. 15
i Immaculatakirken, Strandvejen 91, København Ø
Alle er velkomne til messen.

Forår og sommer på Magleås

Lad de små børn komme til mig - eller hvad?
Weekend 30. jan. kl. 19 - 1. feb. kl. 14.
Gennem oplæg og samtale prøver vi at bane os vej gennem nogle af problemerne, og forhåbentlig finder vi nye muligheder i og til dette arbejde.
Lederteam: Birgitte M. Carlsson, Hardy Macko og pastor Reinhold Sahner.
Pris: kr. 650,00.

Konvertit-weekend
13. mar. kl. 19 - 15. mar. kl. 14.
Tænk du på at konvertere, går du til undervisning, eller har du for nyligt opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke? Så er dette måske noget for dig. Gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil vi forsøge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.
Medvirkende: Sr. Hildegard Doods, pastor G. Nibler, Annie Rastrup, br. Theodor.
Ledere: pastor Hans Esmark og Ellen Marie Lebahn.
Pris: kr. 650,00.

Klassisk Guitar-koncert
Magleås-træf den 15. mar. kl. 14.
En af vore unge dygtige guitarister, Poul Anders Søgaard, der er bosat i England, vil spille værker af Tarrega, Granados, Fauré, Ravel, Debussy o.a.
Åbent-hus arrangement med kaffe/the fra kl. 14-15. Koncert kl. 15.
Pris: kr. 35,00. Tilmelding ikke nødvendig.

Påskerefugium
9. april kl. 14 til 12. april eller 13. april kl. 14.
Også i år vil Magleås være rammen om et påskerefugium. Det vil være dage med ro, men også med samvær. Påsken med dens rige liturgi vil være dagens centrum.
Gejstlig leder: pater Jac Adams, C.ss.R.
Daglig leder: Ellen Marie Lebahn
Pris: Til den 12.4.: kr. 1.035,00.
Til den 13.4.: kr. 1.185,00.

Valfarts-forberedelse
Week-end den 23. - 24. maj.
Det overvejes, om det er muligt at organisere en week-end med dette emne som forberedelse til Åsebakke-valfarten den 24. maj. Lykkes det, vil der blive annonceret i »katolsk orientering« i god tid forinden.

Skt. Hans aften.
Magleås-træf den 23. juni.
Åbent-hus arrangement, hvor man kan spise medbragt mad i det fri eller i foredragssalen. Drikkevarer kan købes. Kl. 20 serveres kaffe/the i stuerne. Kl. 21. Skt. Hansbål med baltale, der holdes af pater Anton Dekkers S.J.

Guds herlige frihed
Sommeruge den 28. juni - 5. juli.
For familier med børn og andre, der gerne vil være sammen en sommeruge på Magleås.
Medvirkende: Sr. Marianne Bode, pater Frank Jobst, Felicity Pors og Bente Selsø.
Arrangører: Sr. Hildegard Doods og Hanne Brixtofte Petersen.

Renæssancen - spekter af et opbrud.
Højskoleuge den 26. juli - 1. aug. Se annoncen.

Pensionistuge
2. aug. - 8. aug.
Ledere: Sr. Clementine og Ellen Marie Lebahn.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbevej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Overvejelser i forbindelse med opsigelsen af redaktøren ved »Katolsk Orientering«

Meddelelsen om at biskop Czeslaw Kozon har opsagt redaktøren ved »katolsk orientering« (ko), pastor Willem Wuyts, gav på ny anledning til, at man undres.

Vi er mange som står uforstående over for den trufne beslutning. Mange som har været yderst tilfredse med den redaktionelle linie, der hidtil har været fulgt i forbindelse med udgivelsen af ko.

Som katolikker i dagens Danmark har vi alle et stort behov for at ko giver et fyldigt billede af, hvad der rører sig i Kirken. Det er nødvendigt at blive orienteret om ikke blot de glædelige begivenheder og alle de ting, der umiddelbart er enighed om, men også om de problemstillinger Kirken møder i vor fælles hverdag. Kirken er en levende organisme og derfor i stadig udvikling, og for at dens medlemmer kan deltage kvalificeret i udviklingen er det en klar forudsætning at de åbent og ærligt informeres om og konfronteres med de strømninger og meninger, som brydes rundt om i verden.

Andet Vatikanconcil så lægfolket som en ligeværdig søjle i kirkes fundament. At behandle lægfolket som ligeværdig må nødvendigvis indebære, at man i praksis lytter til lægfolket og tager dets opfattelser ad notam. Det betyder også, at biskopperne ikke bør indtage en vi-alene-vide holdning, men tværtimod må give lægfolket en mulighed for ud fra en overordnet kærlighed til Kirken at høre om, hvilke problemer Kirken møder, og om hvilke tanker såvel biskopperne som lægfolket måtte gøre sig her og i udlandet. Kun derved bliver lægfolket en ligeværdig part. Forskellighed skal ikke ses som en trussel men som en mulighed. Gennem forskelligheden får vi nemlig mulighed for ved dialog og debat at opnå en mangefacetteret og dybere forståelse. En næsten undertrykkende centralistisk holdning skaber derimod apati og ligegyldighed, ligesom der er stor fare for, at vi taber ungdommen som vil vende ryggen til institutioner der fejler muligheden for dialog til side. Dermed svigter vi vort ansvar for at medvirke til at ordets budskab forkyndes for og også forstås af næste generation.

Som tingene har udviklet sig i bispedømmet føler vi, at vi går baglæns ind i det 21. århundrede uden mulighed for at kunne forstå tingenes sammenhæng og dermed reelt er afskåret fra selvstændigt at kunne tage stilling og vokse i personlig udvikling.

Siden biskop Czeslaw Kozons tiltræden har vi ved flere lejligheder været vidne til, at samarbejdet med lægfolket ikke tages alvorligt og at der ikke lyttes til lægfolkets opfattelse.

Som eksempler skal her blot nævnes den ændrede form for samarbejde med pastoralrådet samt beslutningen om at afskedige pastor Wuyts.

Hvad angår opsigelsen af pastor Wuyts som ansvarshavende redaktør på KO, må vi klart sige fra både hvad angår måden den gennemførtes på og hvad angår begrundelsen.

Hvad det første angår, forekommer det urimeligt at afskedige pastor Wuyts, som formentlig under alle omstændigheder ville have trukket sig tilbage næste år, hvor han fylder 70 år. Havde man ventet til dette tidspunkt, ville man have undgået at pastor Wuyts skulle lide den tort at se sig kasseret efter en undersøgelse foretaget af lederen af pastoralcentret, Erling Tiedemann, der jo ikke er uvildig i denne sag.

Hvad angår den anførte begrundelse for opsigelsen har vi som nævnt været tilfredse med

den redaktionelle linie og kan ikke acceptere påstanden om, at bladet har manet til splittelse fremfor til sammenhold. Tværtimod har bladet på en sober måde muliggjort, at forskellige opfattelser er kommet til orde. Herved undgås netop den splittelse der opstår i det øjeblik den ene samtalepart forholdes information eller nægtes mulighed for at ytre sig.

Det er u hensigtsmæssigt, at så mange af os skal bruge kræfter på at protestere mod det manglende samarbejde med lægfolket, når lægfolket og ledelsen i den katolske kirke i Danmark i stedet for kunne indgå i et frugtbart samarbejde i bestræbelsen på at tage fat på alle de mange opgaver, der skal løses såvel på lokalt plan som på landsplan.

I andre lande f.eks. Tyskland og Østrig er der oprettet strukturer igennem hvilke lægfolket tilkendegiver sin opfattelse. Vi håber ikke dette bliver nødvendigt i Danmark, men såfremt det er det, der skal til for at blive hørt og lyttet til, er det da noget der kan overvejes.

Vi foruroliges over den måde beslutningerne træffes på i den katolske kirke i Danmark,

men understreger at nærværende indlæg ikke er en kritik af den katolske kirke som sådan eller af dens lære iøvrigt. Det er alene at betragte som en velment kritik af nogle administrative beslutninger, som det ikke bør være vanskeligt at rette. Det er skrevet ud fra en oprigtig bekymring for den øjeblikkelige tingenes tilstand, som medvirker til at gøre det vanskeligt dels at fastholde de unge dels at løfte den arv, der er os pålagt i form af en fortsat evangelisering i verden.

Hans Riese
Ellen Margrethe Riese
Beth Bording
Jørgen Ibsen
Tove Ibsen
Judith Sandager
Gert Frederiksen
Birthe Frederiksen
Johan Funck
Emilio Paredes
Marie Paredes
Else Ibsen
Jørgen Bådsgård Jensen
Vibeke Bådsgård Jensen
Birgitte Leth Møller
Joseph Solak
Kirsten Solak
Poul Riese

I anledning af pastor Wuyts' afgang som redaktør af »katolsk orientering« ønsker jeg at udtrykke min beklagelse og tilslutte mig fællesbrevet i sidste nummer af »k.o.« og at gøre opmærksom på, at jeg - siden biskop Kozon har 'præciseret' pastoralrådets kompetance - har undladt at betale kirkebidrag til bispedømmet. Det er mig imod, da jeg har den opfattelse, at vi bør være ansvarlige for den kirke, vi tilhører - også økonomisk - efter evne. Jeg har besluttet at støtte mit sogn direkte i stedet via klingen.

Den sendelse, vi som kristne og katolikker har, forstyrres af interne stridigheder, når noget sådant sker. Den energi, vi nu bruger på for og imod demne eller hin, var en bedre sag værdig. Vor tro og vor troværdighed lider skade. I biskop Kozons indlægs sidste afsnit står forsikringer om, at der ikke skal censureres eller ensrettes. Hvis det er sandt, hvorfor kunne pastor Wuyts så ikke fortsætte som redaktør?

Erling Tiedemann har påtaget sig den store opgave at lede Kateketcentralen efter utroligt inspirerende og dygtige pastor Guido Kreienbühl. Havde det ikke været vigtigere at bruge hans tid på andet og bedre end at læse en masse gamle blade igennem? Vi må dog se frem - ikke tilbage. Resten desan-

gående vil jeg forbigå i tavshed. Hvis Erling Tiedemanns hukommelse ikke svigter, véd han hvorfor.

Jeg var tilfældigt (som suppleant) til stede, da Erling Tiedemanns udfald mod Wuyts og Hans Jørgen Johansen (og »k.o.«) for ti år siden fandt sted. Det var helt enestående i sin manipulation af de tilstedeværende. Jeg må med skam bekende, at jeg blev så vred, at jeg til sidst ikke kunne tale. Jeg kvaltes så at sige i mit eget raseri. Det er jeg ked af i dag. Ikke, at jeg blev gal, men måden hvorpå. Jeg har i øvrigt - efter biskoppens 'præcisering' mistet lysten til dels at lade mig opstille til pastoralrådsvalget og dels til at stemme ved valget.

Jeg er katolik med liv og sjæl. Min tro betyder mere for mig, end ord kan udtrykke. Men dum og blind - det er jeg ikke.

Birgit Arbirk

Ikke god nok

Jeg er dybt chokeret over at erfare, at pastor Wuyts er fratrukket sin stilling som ansvarshavende redaktør for »katolsk orientering«. Pastor Wuyts har gjort alt, hvad han kunne for at »katolsk orientering« skulle være et levende blad med gode, interessante og nogle gange kontroversielle indlæg. Hvordan kan det være, at man efter 23 år pludselig ikke er god nok længere som redaktør? Det er netop de gode, interessante og ikke for lange artikler, der har medvirket til, at bladet er blevet læst og ikke kun bladret igennem.

Er det ikke netop hensigten, at være åben for alt og alle, her hvor vi står på tærsklen til det 21. århundrede? Målet må være at se fremad og tilpasse sig de nye tider, mener jeg.

Hvorfor vise unæghed mellem præst og biskop i de offentlige medier. Jeg synes, at der er et dårligt eksempel i et land som Danmark, hvor vi netop skal forsøge at vinde menneskenes tro ved de nære bånd, der er mellem kirken, dens tjenere og dens menighed.

Edith Lunde-Christensen

Er målet nu nået?

Læserbrevet "Er målet nu nået?" i k.o. den 10. december 1997 fik efter redaktionens deadline d. 28. nov. tilslutning fra endnu en række trosfæller, hvis navne gengives her.

Det er os magtpåliggende at tilføje følgende: Efter at læserbrevet var skrevet af under-tegnede, spurgte vi 10 - 15 lægfolk, om de ville være medunderkrivere. Dette for at give brevet større vægt. At det ville blive til en løbeild, der blev ved med at brede sig, havde vi slet ikke forudsat. Man kunne tro, at der var tale om en organiseret underskriftindsamling, hvad der slet ikke var tilfældet. De mange navne, der indløb, var en spontan reaktion. At flere har følt sig inspireret til at videregive teksten til andre, gør ikke reaktionen mindre spontan. Det var noget, som ingen af os har styret eller opfordret til. Men vi er taknemlige for opbakningen!

Vi føler, at den stærke tilslutning til vort brev forpligter os. Derfor vil vi hermed offentligt tilkendegive, at vi gerne står til rådighed, såfremt biskoppen måtte ønske vor rådgivning i den videre planlægning af »katolsk orientering's fremtid.

Jac.Adams C.s.s.R.

Anton Dekkers S.J.
Hans Esmark
Georg Utenthal Nibler
Reinhold Sahner

Følgende har yderligere tilkendegivet at være medunderkrivere på læserbrevet »Er målet nået?« fra k.o. nummer 20:

Britta Abildsten
George og Anna Bune Andersen
Veronica Andresen
Margit Backhøjan
Maria Cecilia Castro Becker
Kirsten Berg-Larsen
lille sr.Bernadette
Vilhelm Bjerre
Thomas Borup
Oluf og Aagot Bohn
Kim Brostrøm
Knud og Ana Maria Bruckner
Nellie Bruckner
Pia Bruckner
Grit Bølling
Bente Chandpur
lille sr. Claire Hélène
Hans Thams Clausen
sr. Clementine Wamhof CSJ
lille sr. Denise
Grethe Dudzinski
Ivar og Gudrun Dudzinski
Anne Ehlers
Birgit Eisenhardt
Knud R. og Ulla Elbrønd
Agnete Emmerich

Peter Franklin
Ole Garde
Else Petry Gehrt
lille sr.Marie Gisèle
Helene Berg Hansen
Henning Lawaetz Hansen
Inger Bjørn Hansen
Jon Hansen
Iben Hinge
Julie Hinge
Lilian Hinge
Thomas Hinge
Grethe Jensen
lille sr.Marie Julienne
Elisabeth Juncker
Peter Scott Larsen
Per Lausen
Ole og Lena le Fèvre
Henrik Loldrup
Karl-Heinz Löhner
Kate Löwe
Sisse Lunø
Mette Rathlev Madsen
Helga Malik
sr. Margaret CSJ
sr. Maria Samuelsen CSJ
Erik Marcussen
Mia Maria Molnár
Damian Nawarecki
Bitten Nielsen
Ida Nielsen
Anker Olsen
Esbern Ott
Anna Maria Witt Pedersen
H.-O. Poul Pedersen og
Margrethe Mørck Pedersen
Sandra Hinge Pedersen
Karin Petersson

Susanne Poulsen
Katie Powell
Shelagh Powell
Annelise Rasmussen
Annelise og Tage Rathlev
Anna Recinella
Annette Brødsgaard Schmidt
Ruth Schmidt
Marianne Schrøder
Cato og Wally Simonsen
Frits og Ethel Solhauge
Anja Solhauge
Sofie Stuglik
Gerda Sørensen
Mogens Sørensen
Michael Sterll
K.W. Thomasen
Eduard Trøelsgård
Alice Vilhelmsen
Susanne Vork
Casper Wenstrup
Christian og Eva Worsøe
Hanne Wöhnert
Olaf Ørhuus
Ebba Østergaard

En stor tak!

Undertegnede ville helst i en sidste lederartikel have taget afsked med bladets store og trofaste læserskare. Men da lederspalten ikke længere stod til min rådighed efter at jeg var blevet afsat som redaktør, vil jeg ad denne vej endnu engang takke de mange for deres støtte, for breve og telefonopkald, for blomster og andre gode gaver!

Willem Wuyts O. Præm.

Nu må vi se, hvad fremtiden bringer

Trods medlemskab af Folkekirken og 12 års tjeneste i et menighedsråd i den sammenhæng har jeg måttet konstatere, at der er mangt og meget i den katolske kirke, som jeg nærer dyb respekt - i visse tilfælde endda dyb beundring - for. Gennem mine børns opvækst har de først frekventeret Mariasøstrenes gode og tryk-

ge Børnehaven og nu den helt fremragende Skt. Norberts Skole her i Vejle, og den måde, som den katolske kirke præsenterer sig på herigennem - og igennem Mariasøstrenes store slidsomme og uegennyttige arbejde, og de indtryk, som jeg gennem skolen har fået af katolsk menighedsliv og arbejds glæde har bestemt ikke

gjort mine følelser for den katolske kirke mindre varme.

Derfor er det med dobbelt undren, at jeg læser i seneste nummer af »katolsk orientering«, at *Willem Wuyts* ikke længere er dette udmærkede blads redaktør. Jeg har vel nok kunnet mærke et ønske om en mere ideologisk ren linie i de seneste år, men - ud fra læserreaktioner - troet, at det var et mindretalssynspunkt. Det har det vel så ikke været alligevel?

Men tabet af *Willem Wuyts* bliver nu nok mærkbart. Som ikke-katolik har jeg ofte glædet mig over hans markante lederartikler, og jeg har også glædet mig over, at den store katolske kirke havde råd og overskud til nu og da at se på sig selv med kritiske øjne. Selvkritik er en meget vigtig egenskab.

Nu har *Wuyts* altså valgt at gå selv. Hvem ville ikke gøre det, hvis ens værk gennem de seneste 5 år bliver endevendt netop med det opdrag at finde alle påståede negative sider frem og lade alt det positive ufortalt?

Jeg synes i det hele taget som udenforstående ikke-katolik, at der er mange løse ender i denne sag. Biskop *Kozon* skriver i sin redegørelse på forsiden, at han har skrevet til pastor *Wuyts*, »at jeg på mange

måder værdsætter hans faglige dygtighed som redaktør igennem så mange år, hvilket han med rette har vundet stor anerkendelse for«. Jeg går ud fra, at det er sættemissen, der her har været på spil, for som det står her, er det biskoppens værdsættelse, som *Wuyts* har vundet anerkendelse for, og ikke *Wuyts* egen dygtighed. Det er - forhåbentlig - det sidste biskop *Kozon* mener. Så skulle der blot have stået »hvilken« (nemlig den faglige dygtighed) i stedet for hvilket.

Det virker også besynderligt, at den rapport, som er udarbejdet i sagens forløb, og som *Jan Lange* (side 3) angiveligt efterlyser ved mødet 8. - 9. november ikke kan fremlægges, fordi biskoppen skønner, at den ikke længere er relevant. Også udgangen på sagen, som den er refereret i »k.o.« lader én sidde tilbage med en del ubesvarede spørgsmål: Debatten sluttede angiveligt uden konklusion (var der dyb uenighed, eller var der bare ikke noget at konkludere?), og forslaget om en dialogskabende bestyrelse mellem redaktion og biskop blev tilsyneladende af biskoppen afvist som en »unødvendig bureaukratisering«.

Som ikke-katolik kan man selvfølgelig ikke blande sig i, hvordan den katolske kirke ordner sine interne problemer, i dette tilfælde kan man nøjes med at undre sig! Man kan selvfølgelig heller ikke gøre noget læserkrav gældende over for de danske katolikkers eget blad og dets redaktionelle linie. Jeg vil blot nøjes med at konstatere, at jeg gennem mange år har glædet mig, når »katolsk orientering« lå i postbunken - og især glædet mig over en kompetent redaktion af bladet. Nu må vi se, hvad fremtiden bringer.

På sine steder minder forrige nummer om artikler, som man i 70'erne kunne læse i »Neues Deutschland« eller »Pravda«. Det skyldes forhåbentlig den ophedede situation. Men et meget internt og »opstrammet« katolsk tidsskrift holder jeg for meget af den katolske kirke til at abonnere på. Så vil jeg nøjes med *Skt. Norberts Skole*, præsterne ved *Skt. Norberts kirke* og *Mariasøstrene*, gennem hvilke den katolske praktiske teologi stadig kalder på stor beundring og respekt.

Flemming Sørensen
Musikskoleleder, Vejle

Med venlig hilsen,
Martin Ghisler

Replikker til pater Dorn og pastor Højbo

Da pastor *Højbo* tager sit emne op samtidigt med, at mit indlæg bringes i bladet, må jeg behandle begge emner i et indlæg.

Om dogmer og ufejlbare erklæringer

Pater Dorn ved bestemt lige så godt som jeg, at der kræves ganske særlige forholdsregler for at fremsætte et dogme, jfr. f.eks. *Katolsk mini leksikon*, s. 38-39. Disse omstændigheder foreligger ikke i dette tilfælde, hvad også *Bernhard Häring* (som - så vidt jeg har set - var den første, der udråbte det som et dogme) udmærket godt ved.

Trosrådekongregationen taler derimod - hvilket ingen kan være i tvivl om - om en ufejlbar erklæring i henhold til Det andet Vatikanconcils dogmatiske konstitution 'Lumen gentium', stk. 25. Det er i henhold til konstitutionen ligeså bindende, men noget dogme er det ikke; at kalde det et dogme forvirrer bare begreberne, (og det er nok også meningen).-

Hvad der forøvrigt står i den erklæring, som den *Sri Lan-*

kanse teolog skulle under-skrive (om nogen), kan jeg ikke vide - jeg har jo ikke set den; men desværre kan jeg heller ikke fæste særlig lid til de hidtil sette kilder (såsom f.eks. *The Tablet*).

Med hensyn til 'Kirken og frelsen' henviser jeg bare igen til 'Lumen gentium', nr. 14 og 16 samt til Den Katolske Katekismus.

Om Kristi opstandelse

For os almindelige katolikker er alle disse videnskabelige undersøgelser og udredninger ikke af særlig interesse, så meget mere som de som regel (som alle udsagn fra videnskabens side) er tidsbundne og personbundne.

For os er det afgørende, at evangelierne, som de foreligger i dag, er optaget i kirkens kanon; kirken har sikret os selve bibelen, men også fastlagt dens indhold, og det må være det afgørende for os. Fordelen er, at det ikke er bundet til enkeltpersoner eller bestemte strømninger i tiden.

Erik Guldager

Kirkens vinduer smækkes i

Det er med stor undren, at jeg ser, at biskoppen har fyret redaktøren for »katolsk orientering«. Godt nok skriver biskoppen, at pastor *Wuyts* selv har indgivet sin afskedsansøgning, men enhver kan dog se, at dette ikke er rigtigt.

Jeg har igennem lange tider frydet mig over den åbenhed, som bladet har haft, og derfor er det med sorg, at jeg ser denne hændelse.

Biskoppen siger, at han er meget utilfreds med bladets linje, kommer med forskellige udsagn, og kan derefter ikke selv forsvare sine egne ord. Hvad gør man så? Man får en anden til at forsvare sig, nem-

lig *Erling Tiedemann*, som bliver bedt om at gennemlæse de sidste 5 årgange af »katolsk orientering«. Jeg spørger: Hvor er vi henne, når en biskop ikke kan forsvare sine egne ord.

Hvad er egentlig grunden til, at redaktøren skal udskiftes? Er det, fordi ingen må vide, hvad der foregår i kirken? Efter konciliet blev vinduerne åbnet, men nu er det, som om biskoppen ønsker disse lukket, og for at være helt sikker, smækkes vinduerne i og bankes fast med syv-tommer-søm. Jeg tror, at på et tidspunkt vil vinduerne igen blive åbnet - nemlig af Vorherre selv.

Bernhard Kofod

Om igen

Meddelelsen om pastor *Wuyts'* afgang som chefredaktør har vakt stærke reaktioner. Det havde du også ventet. Men listen over navngivne personer, der protesterer mod din beslutning, må vække til eftertanke. Det drejer sig blandt andet om katolske lægfolk, der i årevis har ydet en frivillig indsats i pastoralråd, menighedsråd og andre kirkelige organer. Om præster og søstre, der i et langt liv har tjent kirken. Det er et massivt signal, som du endnu har chancen for at reagere positivt på.

Det er fuldstændig korrekt, at der i bladet ofte har været refereret og på lederplads givet udtryk for kritiske synspunkter om kirkens officielle holdninger og forkyndelse. Ligeledes om ledelsen i kirken, herunder også paven. Det behøver man ikke lade *E. Tiedemann* foretage en analyse af. Det er åbenlyst for enhver opmærksom læser. Men det har netop været en styrke ved »katolsk orientering«, at bladet ikke er et 'rygklapper-organ'. Herved bliver

bladet troværdigt udadtil og læseværdigt blandt ikke-katolikker. Man regner med det i Danmark udover i en snæver kreds af 'retfærdige'.

Det er en ærlig sag for en nytiltrådt leder at tage en forkert beslutning, også når den som du siger - ikke var overilet. Derfor opfordrer jeg dig til at lave beslutningen om. Den er simpelthen baseret på en fejl-vurdering af, hvad danske katolikker forventer som nuanceret journalistisk formidling af en stor informationsmængde. Vi kan godt sortere selv. Det kan vi på alle andre områder i medieverdenen.

Det er ikke et tegn på svag-hed at indrømme, at det var en forkert beslutning. Tværtimod, det vil blive mødt med respekt og tillid. Her er der nemlig ikke tale om en afgørelse i et tros-spørgsmål, men om en med andre ledere sammenlignelig 'direktør'-beslutning. Gør den om, beklag det skete og tilbyd pastor *Wuyts* en genindtrædelse i redaktionen.

Hvis du ikke tillægger de

hidtidige reaktioner afgørende vægt og regner med, at sagen hurtigt går i glemmebogen, tager du fejl. Jeg har selv på baggrund af 'fyringen' netop opsagt min 10-årserklæring efter i en menneskealder at have indbetalt et fast beløb til Ansgarstiftelsen. Vi har generelt ikke mulighed for at påvirke beslutningsprocessen i kirken ad demokratisk vej, men vi har i denne sag mulighed for at lade pengepungen tale til kirkens ledelse. Det har i historisk perspektiv haft en ikke ubetydelig virkning i kirken tidligere.

Jeg opfordrer derfor mine trosfæller til at give udtryk for deres holdning i denne sag ved mere kontante udtryksformer end læserbreve til »katolsk orientering«. Meddel Ansgarstiftelsen stop for videre indbetalinger af frivillige kirkebidrag indtil pastor *Wuyts* har fået en offentlig beklagelse af det skete og er blevet tilbudt genindtræden i »katolsk orientering«s redaktion.

Med venlig hilsen,
Martin Ghisler

Opstandelsens virkelighed

Der har været en diskussion mellem *Erik Guldager*, *Bjørn Højbo* og *Jørgen Lassen* om, hvorvidt Jesu opstandelse er historisk (se k.o. nr. 18 og 20/1997).

Det er et vigtigt spørgsmål, som let kan give forargelse, hvis man ikke opfatter meningen med det, der bliver sagt, rigtigt. Og her er det ordet »historisk«, der er afgørende.

Vi har sikkert allesammen en tip-tip-tip-oldefar, som ikke er en historisk person, dvs ingen kender hans navn eller hans fødselsår eller hans dødsår, eller noget som helst andet konkret om ham. Alligevel er han virkelig, han har eksisteret, ellers kunne vi ikke sidde her og læse 'katolsk orientering'.

Jeg vil mene, at Jesu opstandelse ikke er historisk, men virkelig. Historisk ved vi ikke, hvorledes det gik for sig med opstandelsen. Trådte Jesus ud af graven med en korsfane i højre hånd, mens stråleglansen fra hans ansigt slog soldaterne bevidstløse? Vi ville gerne forestille os det. Men vi ved det ikke. Ingen har overværet det og fortalt troværdigt om det. Ingen historiker kan beskæftige sig med, hvorledes opstandelsen foregik. For der mangler materiale. Var Jesu legeme ændret ved opstandel-

sen? Skinnede Guds herlighed ud fra ham på en helt anden måde end før? Heller ikke det er nemt at vide. Jesu liv hos Gud efter opstandelsen er heller ikke tilgængeligt for historisk forskning.

Vi må huske, at Gud heller ikke er historisk. Virkningerne af Guds aktivitet er historiske og kan beskrives. Virkningerne af Jesu opstandelse er ligeledes historiske, og de er - som *Jørgen Lassen* gør opmærksom på det - blevet beskrevet i Det nye Testamente.

At fortolke tanker og begivenheder som virkninger af Jesu opstandelse er nu heller ikke noget, historikerne kan påtage sig. De kan højst påvise, at det drejer sig om virkninger af troen på Jesu opstandelse.

Vi må altså undvære den historiske sikkerhed. Vores tro er ikke i modstrid med den historiske forsknings resultater; men den bygger heller ikke på dem. Den bygger på vores personlige møde med Gud, sammenholdt med andre kristnes tro fra begyndelsen og til i dag. Og *Bjørn Højbo's* redegørelse i »Hvad siger kilderne?« (k.o. nr. 18) er en hjælp til at gøre sig klart, hvad de første kristne troede.

Ove Leerbeck

Vejledning og materiale til brug i katekesen

Hvem kender ikke situationen: et menneske brænder efter at gøre noget i sognet, som netop mangler nogen til børnenes religionsundervisning. Desværre er den pågældende hverken vant til børn eller til at undervise, og nogle af børnene er heller ikke vant til at bede, gå i kirke eller snakke om Gud.

Det er med henblik på situationer som denne, at »Kateketens ABC« er udarbejdet. Den lille håndbog er oprindeligt fransk, men foreligger nu på dansk og giver praktiske anvisninger og svar på en række spørgsmål.

Pastoral-Centret råder også

over flere film og lysbilledserier, som kan anvendes i undervisningen, nogle med og andre uden dansk tekstning/indtaling. Man kan for eksempel teste sine engelskunderskaber, mens man ser hele Franco Zeffirellis »Jesus af Nazareth«, seks timer i alt. Eller man kan se »Korsset og Springkniven«, filmen om gademissionæren og banderne i New York, som er baseret på bogen af samme navn.

Kateketer har mulighed for at 'tanke op' enten ved at deltage i retrætedage - der er planlagt to i januar-februar - eller ved at komme til en eller fle-

re af forårets kateket-aftener i Sakramentskirken på Nørrebro. Alt dette finder man flere oplysninger om i Pastoral-Centrets nyhedsblad »Kateket-Nettet«, hvor man også kan læse om DCG. Denne forkortelse vil de fleste kateketer i nær fremtid støde på; DCG står for »Directorium Catechisticum Generale« - altså en generel vejledning, udsendt fra Vatikanets side til de meneskter, der er engageret i katekesen.

Yderligere information fås ved henvendelse til Pastoral-Centret, 31 24 26 30, eller e-mail: pastoral@pastoral.dk

Læserne beretter

Katolsk esperanto-kongres

31. august 1997 begyndte i Rom den 50. kongres for Den Internationale Forening af Katolske Esperantister (IKUE).

I kongressen deltog 400 esperantister fra 23 lande og fra Danmark deltog 4 personer. For kongressens deltagere var der den 1. september en messe i Peterskirken, hvor man bad 'Credo', 'Sanctus' og 'Fader-vor' på esperanto. Kongressen blev officielt åbnet ved en højtidelighed på Roms rådhus, hvor medlemmer af byrådet, repræsentanter fra Vatikanet, gæster fra udlandet deltog.

Den 3. september besøgte kongresdeltagere Skt. Lau-

rentius grav og Institut Opus Dei. Desuden var de deltagere modtaget i audiens hos pave Johannes Paul II, der på esperanto understregede betydningen af det internationale sprog ikke mindst i relation til de kristnes enhed. Paven afsluttede sin tale med ønsket om, at det med Guds hjælp måtte lykkes deltagerne at proklamere ideerne om broderskab og indbyrdes forståelse mellem alle nationer.

Samme dag blev deltagere modtaget i Kvirinalpaladset af Italiens præsident, Oscar Luigi Scalfaro, hvorefter man kørte til Rimini, hvor kon-

gressen varede i 4 dage.

To indlæg i programmet bed sig særlig fast: Pastor *Lajosz Kober*, Ungarn, talte om 'Fuldførelsen af troen i de forskellige europæiske kulturmedier' og pastor *Battista Cadei*, Italien, over emnet: Er det muligt at skabe dialog med nye religioner og sekter?.

Kongressen blev afsluttet med en afskedsbøn i St. Johannes og Poul kirken i Rimini - den eneste kirke i verden, hvor der på alteret og på fresker er skrevet citater på esperanto.

Elsje Johannsen
(Forkortet af red.)

Juleaften

Min juleaften blev en glæde i stedet for at skulle sidde alene. Jeg føler mig ensom efter min mands død, og jeg har ingen børn, men lidt familie i Jylland; men også dér er problemet for mig tobaksrygning, da jeg har en ret svær astma. Jeg har været ked af det i lang tid og forspøgt at skjule min sorg, men til sidst kunne jeg ikke blive ved med at være den lille, seje jyd.

Gud være lovet for, at lægen forstod mig. Han sagde, at det her skulle tages alvorligt, da det er en krise efter en lang tid, og det sker ikke så sjældent. Han forstod, at det var kommet så vidt, og nu er jeg i behandling og samtaler.

Midt i det sorte hørte jeg pludselig i radioen, at ganske almindelige familier ringede ind og inviterede ensomme til at fejre juleaften hos dem. Der var blandt andet et ægtepar med børn, og i min fortvivlelse ringede jeg til dem - der var telefonsvarer, men lidt efter blev jeg ringet op, og tænk, de

insisterede på at komme fra Jyderup og hente mig i Helsingør juleaftensdag. Jeg fik at vide, at selvfølgelig skulle jeg overnatte og være sammen med dem juledag. Det blev en vel-signet juleaften med familiehygge, og da jeg julenat gik i seng i Jyderup, tænkte jeg på Jesusbarnet - for midt i mørket blev der tændt et lys julenat. Jeg takkede Gud, for der var ingen tvivl om, at Han stod bag den juleaften. Her var jeg hos en familie, som ønskede at gøre noget for ensomme; de fik mange henvendelser, men til sidst bestemte de sig for at tage mig. Ja, livet er underligt.

Det bliver ikke sidste gang, sagde de, da vi sagde farvel til hinanden på banegården i Roskilde; derfra tog jeg toget hjem til Helsingør. Konen sagde, at 'mit' værelse i annekset altid ville være der, når jeg havde lyst til at komme.

De var så ligetil og forstående, at jeg følte mig hjemme med det samme. Og så de gla-

de børn. Det er ikke en katolsk familie. Om de har en tro, ved jeg ikke. Men jeg ved, at det er mennesker, som gør en god gerning, og at de foruden at tænke på mig også har en stor, daglig opgave.

Da Jesus vandrede på jorden, op søgte Han jo de syge, de sørgmodige, de fattige og alle, som trængte til hjælp. Jeg må endnu en gang sige, at min spanske læge havde ret, da han sagde: Det gælder ikke om, hvilken religion folk har, men om det enkelte menneskes forståelse og kærlighed. I dag trænger du til hjælp, men i morgen kan du måske hjælpe.

Og til slut vil jeg gerne sige tak til det katolske ægtepar i Helsingør, som også inviterede mig til juleaften. Det vil jeg ikke glemme - alene jeres tanke - men da var det jo bestemt med den familie i Jyderup.

Jeg vil ønske jer alle et godt og lykkeligt år 1998.

Gerda Hedlund

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16, telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Nye messetider i Hellig Kors Kirke, Nykøbing F:

Fra 4. januar vil søndagsmessen blive holdt kl. 12.00.

Nye messetider i Skt. Franciskus, Nakskov:

Fra 11/1 til 15/2 incl. vil søndagsmessen blive holdt kl. 16.00.

ACADEMICUM CATHOLICUM

indbyder til foredrag ved Grethe Livbjerg med emnet:

Den hellige Thérèse af Lisieux:
Hvorfor blev hun kirkelærer?

onsdag den 21. januar kl. 20 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Alle er velkomne.

Husk

Lovsang med forbøn
Skt. Pauls kirke, Taastrup
onsdag d. 28. januar kl. 19.00

Katolsk Radio og Fjemsynsforbund Afd. for Storkøbenhavn og Roskilde ønsker alle sine medlemmer et godt og lykkebringende nytår.

Gid Vor Herre vil velsigne vores arbejde i det nye år.

Josef Nelth

Påske i Jerusalem

foredrag ved Sr. Abraham
mandag den 9. februar 1998
kl. 19.30

i menighedssalen, Stenosgade 4B.
Kaffe og te kan købes.

Det sker på Magleås

To. d. 15.1.:
Birkerød Kommune

To. d. 15. - fr. d. 16.1.:
VKI-vandkvalitetsinstitut

Fr. d. 16. - sø. d. 18.1.:
Kommunale lønarbejdere

Fr. d. 16. - sø. d. 18.1.:
Dansk Missionsselskab

Ma. d. 19. - ti. d. 20.1.:
Gladsaxe Seminarium

Ma. d. 19. - ti. d. 20.1.:
Den sociale Ankestyrelse

On. d. 21. - lø. d. 24.1.:
Danske Fysioterapeuter

On. d. 21. - to. d. 22.1.:
Dansk Røde Kors

Ma. d. 26. - on. d. 28.1.:
Danmarks Radio

Ma. d. 26. - ti. d. 27.1.:
Sociologisk Institut

To. d. 29. - fr. d. 30.1.:
Lyngby-Taarbæk Kommune

To. d. 29. - fr. d. 30.1.:
Græsted-Gilleleje Kommune

Fr. d. 30. - sø. d. 1.2.:
»Lad de små børn komme til mig«
v/ pastor Reinhold Sahner m.fl.

Har du eller en bekendt overvejet at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til
INFORMATIONSAFTEN
om den katolske kirke

Torsdag d. 22/1 ved biskop Hans L. Martensen: Hvad skete der egentlig ved reformationen, og hvorfor kom der to kirker?

Tirsdag d. 17/2 ved sr. Hildegard Madsen OSB: Kirken før og nu.

Tirsdag d. 31/3 ved pastor Niels Engelbrecht: Den stille uge og dens liturgi.

Tirsdag d. 21/4 ved pastor Dietrich Timmermann: Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm: Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, valfart, skærsilden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i
Skt. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!
Sr. Hildegard Madsen OSB, Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner, Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen, Dietrich Timmermann og Christian Noval

DUK - kalender

8.-10. KLASSES WEEKEND den 16.01.-17.01.98 på Ørnborgen.

Alder: Elever i 8., 9. og 10. klasser.
Pris: Kr. 200,00 samt kr. 200,00 i fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 05.01.98.

UNGDOMSMESSE den 25.01.98 kl. 20.00 - i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

1. KOMMUNIONSWEEKEND den 23. - 25.01.98 på Ørnborgen.

Alder: Børn til 1. kommunion i 1998.
Pris: Kr. 200,00 samt kr. 200,00 i fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 15.01.98.

RETRÆTE - VENSKAB MED EN STILLE GUD den 20. - 22.02.98 på Lille Magleås.

Alder: 18 år og opefter.
Pris: Kr. 200,00 samt kr. 200,00 i fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 30.01.98.

UNGDOMSMESSE den 22.02.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

LOKALFORENINGSMØDE den 24.02.98 kl. 19.00 - 21.30 på Sekretariatet i København.

Alder: For alle lokalforenings-ledere Øst for Storebælt.

Pris gratis. Tilmelding senest den 16.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 03.03.1998 og de efterfølgende to tirsdage i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Tilmelding senest den 24.02.1998.

MEDARBEJDERLEDERTRÆNING den 06.03. - 08.03.98 på Ørnborgen.

Alder: For repræsentanter, redaktioner og udvalg.

Kurset er gratis. Tilmelding senest den 13.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 10.03.1998 og de efterfølgende to tirsdage i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMESE ØST WEEKEND den 13.03. - 15.03.98 på ØM for alle firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster.

Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 17.03.1998 og den efterfølgende tirsdag i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMESE VEST WEEKEND den 20.03. - 22.03.98 på ØM for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland.

Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 27.02.98.

Fortsætter i næste spalte.

DUK-kalender fortsat

TEMA AFTEN - SKABELSE den 24.03.1998 i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tilmelding senest den 24.02.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.03.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

PÅSKELEJR den 04.04. - 13.04.1998 i de norske fjelde arrangeret af Norske Unge Katolikker.

Alder: 20 år og opefter.
Pris: NOK 1.750 samt rejse fra Danmark (prisen afhængig af antal deltagere). Tilmelding og betaling senest den 06.03.1998.

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.04. - 19.04.1998 på Bastrup. Alder: 18 år og opefter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 27.02.1998.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.04. - 19.04.98 for alle lokalforeningsledere. Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.98.

UNGDOMSMESSE den 26.04.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

LEJRLÆDELSKURSUS den 01.05. - 03.05.98 på ØM for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1998.

Kurset er gratis.
Tilmelding senest den 14.04.98.

LEDERTRÆNING den 07.05. - 10.05.98 på ØM.

Alder: 14-20 år.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.04.98.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med ØM-valfarten den 05.06. - 07.06.1998 på ØM.

Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00.
Tilmelding og betaling senest den 15.05.98.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:.....

Dato:.....

Navn:.....

Adr:.....

Postnr./By:.....

Fødselsdato:.....

Telefon:.....

Katolik: Ja:..... Nej:.....

Deltager i fællesrejse:.....

Ankommer selv:.....

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Valfater

Fatima i Portugal

Pilgrimsrejse med fly den 8.-15. juni 1998

Pris: 4.100 kr.
Pilgrimspræst: Pastor Benny Blumensaat

Ledelse og tilmelding:
Maria Truelsen
Kløverbladsgade 10, 2500 Valby
Tlf.: 36 45 12 60

Diverse

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje en rigtig hyggelig ferieejendom på Møn - 300 m fra Østersøen.

Lejligheden er lækkert møbleret og med god varme fra oliefy og brændeovn. Der er to soveværelser, dejligt badeværelse og køkken med alt tilbehør.

Leje udenfor højsæson:
- weekend kr. 500,-
- uge kr. 1.200,-

Ring og få yderligere oplysninger på tlf. 55 81 33 66.

Julemarked 1997

På Katolske Menighedsplejers Julemarked, søndag den 30. november 1997, blev følgende numre udtrukket på det amerikanske lotteri:

Gul nr. 50: Frokost-sildesæt (er afhentet).
Grøn nr. 64: 500 g chokolade (er afhentet).
Grå nr. 91: 1/1 fl. Harald Jensen akvavit.
Lyseblå nr. 189: 1/1 fl. Chivas Rigal Whisky.
Orange nr. 149: H. C. Andersen fortællinger.
Lyserød nr. 51: Julekrybbe (er afhentet).
Rød nr. 94: 1 fl. mg. Champagne (er afhentet).

Aftale om afhentning af de ikke udleverede gevinster kan træffes på telefon 33 15 23 03.

Gevinster, som ikke er afhentet senest den 1. februar 1998 tilfalder Katolske Menighedsplejer.

Michael Plum
Julemarkedskomiteen

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90. Lukket 19.12.97-5.1.1998
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13
(dog ikke første søndag i måneden).

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamente.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

Annoncer

i »katolsk orientering«
Tekstside-annoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: kr. 5,- pr. mm.

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Stk. Olysgade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in jurisprudentia)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:
- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem - overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasinet
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Muremester Keld Erik
JOHNSEN Ankervej 12
Stubberup 4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlag

Om- og tilbygning - Reparationer
Aft tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

Muremester
Bernhardt Christiansen

Solbærvvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Wolfgang Haas udnævnt til ærkebiskop

Skal lede ærkebispedømmet Liechtenstein, som før hørte under Chur i Schweiz

Vatikanet/Chur/Bern/Vaduz (KNA) - Pave Johannes Paul II har udnævnt den 49-årige biskop Wolfgang Haas til ærkebiskop af Vaduz i Liechtenstein. Dermed er der gjort en ende på den strid, som har ulmet i bispedømmet Chur siden 1988, og som til sidst førte til, at både den schweiziske regering og landets bispekonference forlangte, at han skulle gå af.

Hidtil har Liechtenstein, hvor Haas er født, i kirkeretlig henseende hørt til bispedømmet Chur. Som nyoprettet ærkebispedømme hører Vaduz direkte under Den hellige Stol lige som Luxembourg og Monaco.

Demonstrationer imod bispevielse

En omgåelse af domkapitlets ret til at udtale sig førte til, at Haas i 1988 blev udnævnt til hjælpébiskop med successionsret. Der var store demonstrationer imod hans bispevielse i 1990. Hans omstridte personalepolitik og hans ledelsesstil, som mange opfattede som diktatorisk, skaffede ham stadig flere modstandere.

For Liechtenstein kom udnævnelsen af Haas som en overraskelse. Det er en beslutning, som Vatikanet har taget uden forudgående aftale med regeringen, hed det i en pressemeddelelse fra fyrstedømmet. Ifølge fyrstedømmets presstjeneste måtte man i første omgang se at få løst nog-

le juridiske og økonomiske problemer.

Det schweiziske udenrigsministerium udtrykte lettelse og tilfredshed med Vatikanets beslutning. Dermed havde Rom åbnet mulighed for et lederskifte i bispedømmet Chur, lød en kommentar fra ministeriet.

Har ikke ønsket at såre nogen

Selv talte Haas om en »stor omstilling«. Han havde forsøgt at gøre »hvad jeg skylder for Gud og min samvittighed at gøre, fordi jeg mener, at det er sådan jeg skal tjene kirkens fællesskab og den enkelte«, udtalte han. Biskoppen bad også dem, som han i de senere år måtte have såret eller krænket uden at ville det, om ikke at bære nag.

En talsmand for de kantonner, som bispedømmer Chur omfatter, Hans Hofer, udtrykte ligeledes tilfredshed med biskoppens forflyttelse og mente, at man derved fik mulighed for en ny begyndelse. Efter hans opfattelse kunne kirken »nu igen komme til at indtage den plads, som tilkommer den«.

I november havde kantonerne rettet en indtrængende appel til Vatikanet og bedt om, at problemet måtte blive løst.

Længe ventet

En ledende repræsentant for organisationen »Pro Ecclesia«, Herbert Meier, betegnede for-

flyttelsen af Haas som »et stort tab for det katolske Schweiz«. Titusinder, hvis ikke hundredtusinder af schweizere var kede af Vatikanets beslutning, sagde Meier, som også står for udgivelsen af landets katolske ugeblad.

Omkring 1.000 mennesker demonstrerede imod udnævnelsen i forbindelse med Haas' indsættelse. Den fandt sted i en hermetisk tillukket kirke fjerde søndag i advent.

Den nyindsatte ærkebiskop havde ikke tænkt sig at lade titlen stige ham til hovedet, forsikrede han. Tværtimod. Pave Johannes Paul II's officielle udnævnelse af Haas blev læst op, og den apostoliske nuntius i Liechtenstein og Schweiz, ærkebiskop Oriano Quilici, tilbageviste den kritik, der i forbindelse med udnævnelsen var rettet imod Vatikanets fremgangsmåde. Kritikken tog tilsyneladende ikke højde for de bevæggrunde, som paven havde haft til at oprette ærkebispedømmet Vaduz, hed det i en erklæring fra Quilici.

Arbejder videre med livet som indsats

Bangalore (KNA) - Selv om jesuiter er blevet myrdet både i Indien og i Nepal i den seneste tid, vil deres medbrødre fortsat arbejde for de dårligst stillede i disse lande. Når man vil det bedste for de fattige, og når man vil arbejde for retfærdighed og for lighed, er det med livet som indsats, udtaler provincialen for det sydlige Asien, Varkey Perekatt.

Efter provincialens opfattelse hænger mordene sammen med, at jesuiterne tager hånd om de laveste kaster og minoriteter. Det er en tom i øjet på de rige og på dem, der forfølger deres egne interesser, siger han.

Sidst i oktober fandt man den 46-årige Anchanickal Thomas halshugget i staten Bihar i det nordlige Indien. Hans medbroder Thomas Gafney blev fundet med halsen skåret over i Katmandu i Nepal kort før jul. Gemingsmændene menes stadig at være på fri fod.

Jerusalem (KNA) - Grædemuren i Jerusalem er som bekendt jødedommens største helligdom. Men det har den kun været i de sidste 5-600 år, hvis man skal tro et hold arkæologer. Grædemuren er, hvad der er tilbage af templet, som romerne ødelagde i år 70 efter Kristi fødsel. Men den har ikke været hellig for jøderne i alle de mellemliggende år, fortæller den israelske presse og henviser til de myndigheder, som er ansvarlige for fortidsminderne. Under udgravninger i nærheden af Grædemuren har arkæologen Yakoov Bilig fundet spor af både kristne, muslimske og jødiske begravelser fra middelalderen. Deraf må man konkludere, at Grædemuren ikke blev betragtet som en helligdom på det tidspunkt, hedder det. Foto KNA.

Vatikanets 'udenrigsminister' til OSCE:

Det kniber stadig med religionsfriheden

København (KNA) - Vatikanets repræsentant i OSCE, organisationen for sikkerhed og samarbejde i Europa, beklager den manglende religionsfrihed og den religiøse diskrimination, som stadig findes i visse lande. Religionsfriheden er langt fra sikret i OSCE-landene, udtalte ærkebiskop Jean Louis Tauran på organisationens årlige udenrigsministermøde, som fandt sted i København i december. Tauran er Va-

atikanets 'udenrigsminister'.

I nogle lande har ændringer i lovgivningen ført til, at visse trossamfund diskrimineres, og dermed indført en slags 'klassesdeling', sagde Tauran uden at nævne Rusland ved navn. Fra katolsk side har den nye, russiske religionslov, som blev vedtaget i efteråret, fået meget kritiske ord med på vejen. I andre lande er der mindretalskirker, som slet ikke har nogen juridisk status, og i atter andre har

anerkendte trossamfund en meget begrænset selvstændighed, fortsatte ærkebiskoppen. Han nævnte, at der også er problemer i Tyrkiet og i Grækenland.

Tauran lagde vægt på, at den forpligtelse til at værne om religionsfriheden, som organisationen havde påtaget sig i Helsinki, ikke bare måtte være tomme ord.

Ny jugoslavisk bispekonference

Beograd (KNA) - Vatikanet har givet grønt lys for oprettelsen af en bispekonference i resterne af Jugoslavien. I dag dækker navnet over Serbien med de to tidligere selvstyreområder Vojvodina og Kosovo samt Montenegro. Ærkebiskoppen af Beograd, Franc Perko, bliver den første formand for konferencen, og biskoppen af Subotica, Jovan Penzes, skal være hans stedfortræder.

Oprettelsen af en bispekonference er ensbetydende med, at den katolske kirke i området i organisatorisk henseende vender tilbage til normale tilstande, udtaler Perko. Der er stor forskel på den pastorale situation i de forskellige bispedømmer, derfor er det vigtigt at have en mulighed for at kommunikere og koordinere.

Området består af ærkebispedømmet Serbien, suffraganbispedømmerne Subotica og Zrenjanin, ærkebispedømmet Bar og bispedømmet Kotor. Dele af det makedoniske bispedømme Skopje og det kroatiske Djakovo befinder sig desuden på jugoslavisk jord.

Alt i alt anslås det samlede antal katolikker i det nuværende Jugoslavien til 550.000, fordelt på forskellige nationaliteter. Den største gruppe er Vojvodina-ungarere, derefter kroater, albanere, slovenere og slovakker.

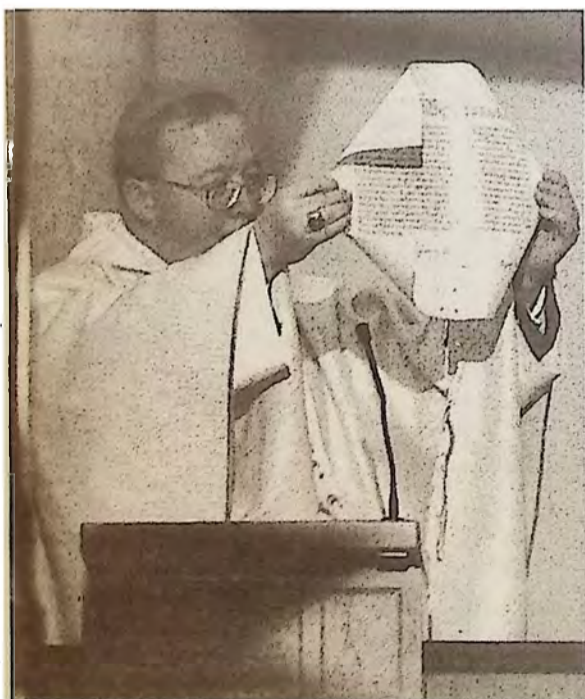
Paven på vej til Cuba

Vatikanet (KNA) - Fire store messer står der på programmet for pavens rejse til Cuba. Desuden en høflighedsvisit hos Fidel Castro og møder med biskopper og præster, med syge og med kulturpersoner.

Ifølge det officielle program går turen til Havanna den 21. januar og hjem igen den 25.

Med udgangspunkt i ø-statens hovedstad skal paven besøge Santa Clara, Camaguey og Santiago de Cuba.

Messen på revolutionspladsen i Havanna, Plaza de Revolution Jose Marti, ventes at blive rejsens højdepunkt og festlige afslutning.

Wolfgang Haas har ikke tænkt sig at lade sin nye titel stige ham til hovedet. Det lovede han, da han blev indsat som ærkebiskop af Vaduz, fyrstedømmet Liechtenstein. Foto KNA

katolsk
orientering

Redaktion:
Konstitueret ansvarshavende redaktør:
Journalist Knud Helsted Kluge (Redaktionssekretær)
Redaktionelle medarbejdere: Marja Jørgensen
og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 211444.
Fax 33 244975. E-mail: ko-press@inet.unl-c.dk
Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer
udsendes
den 28. januar

Pavens rejse til Cuba · side 2
 Dialog og samarbejde · side 3
 Retfærdighed skaber fred · side 7
 Orientering fra sognene · side 8-11
 Et »paveligt værk« · side 13

orientering

22 nye kardinaler udnævnes i februar

De kommer fra 63 lande og alle fem kontinenter

Vatikanet (VIS) - Pave Johannes Paul II har meddelt, at han den 21. februar afholder et konsistorium og udnævner 22 nye kardinaler fra 13 forskellige lande i Afrika, Amerika, Asien og Europa. Listen over de nye kardinaler afspejler, at kirken er universel, bemærkede paven ved meddelelsen.

To af navnene blev ikke offentliggjort; de bevares 'in pectore' - det er altså kun paven selv, der ved, hvem de er. Kun én gang tidligere har han udnævnt en kardinal 'in pectore'. Det var, da han i 1979 holdt sit allerførste konsistorium. Først i maj 1991 blev navnet offentliggjort: kardinal Ignati-

us Gong Pin-mei fra Shanghai.

Efter at have bekendtgjort 17 navne sagde paven, at der stod endnu ét på hans liste; det var ærkebiskop Giuseppe Uhac, som Herren havde kaldt hjem den samme morgen. Tre dage forinden havde Uhac, som var sekretær i kongregationen for folkeslagenes evangelisering, fået meddelelsen om, at han skulle være kardinal. *Fortsætter på bagsiden*

19 lande i Europa forbyder kloning af mennesker

Paris (KNA) - 19 af Europarådets 40 medlemslande har underskrevet en juridisk bindende aftale, som forbyder kloning af mennesker. Blandt de lande, der har skrevet under på til-lægsprotokollen til den europæiske konvention om bioetik, er Danmark, Norge, Finland, Frankrig, Portugal og Tyrkiet. Kun de 22 lande, der allerede har tiltrådt selve konventionen om bioetik, kan underskrive til-lægsprotokollen. Europarådet er det første internationale råd, der har forbudt kloning.

Få dage forinden havde en amerikansk forsker, Richard Seed, meddelt, at han regnede med at klonе mennesker i løbet af et par måneder. Omtrent samtidig opfordrede præsident Bill Clinton kongressen til at vedtage et forbud mod kloning.

Tillægsprotokollen blev vedtaget i 1997. Den forbyder ethvert indgreb, hvis formål er at tilvejebringe et menneske med den samme genetiske sammensætning som et andet, og den udelukker kategorisk, at der kan dispenseres. Kloning af væv og celler i forsknings eller behandlingsøjemed står der ikke noget om. Det overladt til de enkelte lande i deres lovgivning at definere, hvad de forstår ved et menneske.

Jubilæret er en anledning til at give de fattige og udstødte deres rettigheder tilbage, siges det i budskabet fra Vatikanet. Foto KNA.

Skæv fordeling af goderne strider imod Guds vilje

Det er en skandale, at så stor en del af jorden er koncentreret på så få hænder, siger den pavelige Justitia et Pax-kommission

Vatikanet (KNA) - Vatikanet forlanger omfattende jordreformer i udviklingslandene. I en skrivelse fra den pavelige Justitia et Pax-kommission betegnes den uretfærdige fordeling af jorden som en af de væsentligste årsager til fattigdom, underudvikling og vold. Kommissionen opfordrer til, at jorden fordeles på ny.

Det er kardinal Roger Etche-garay, der har ført pennen. De 52 sider er skrevet først og fremmest med afrikanske og latinamerikanske forhold i tanke, fortæller han. Kardinalen betegner Brasilien som det grelleste eksempel på uretfærdig fordeling af jorden: én procent af befolkningen sidder på hele 44 procent af den jord, der kan dyrkes, mens millioner af småbønder ingenting har og lever i den yderste fattigdom. Skrivelsen indeholder kommissionens analyse både af årsagerne til den skæve fordeling

og af dens virkninger. Den fortæller også, hvad katolsk teologi og katolsk sociallære siger om sagen, og endelig skitserer den i store træk, hvordan jorden vil kunne omfordeles med et heldigt resultat.

Infrastrukturer og uddannelse

Et afsnit om økonomi kritiserer tidligere forsøg på reformer, som ikke er lykkedes, fordi man udelukkende har beskæftiget sig med ejendomsforholdene. En omfordeling af jorden skal indgå i en større sammenhæng; befolkningen på landet skal uddannes, der skal etableres bedre infrastrukturer, og der skal stilles lånegarantier, skriver kommissionen.

Skrivelsens teologiske afsnit indeholder meget kontante formuleringer. Eksempelvis står der: »Ifølge sociallæren er det en skandale, at jorden er koncentreret på så få hænder,

fordi det hindrer en meget stor del af menneskeheden i at drage nytte af jordens afgrøder; dermed er det i direkte modstrid med Guds vilje og den guddommelige frelsesplan.«

Oprindelige folk

Vatikanet taler også de oprindelige folks sag: I tidligere tider har man frataget dem det land, som har tilhørt dem, under påskud af noget, der gav sig ud for at være legalt, hedder det. Og: kirken respekterer de oprindelige folks fælles ejendomsret til jorden og kræver derfor, at man giver dem det tilbage, som man har taget fra dem. Det understreges, at de forskellige former for privat og kollektiv ejendomsret til jorden bør stå i et mere balanceret forhold til hinanden.

Kommissionen har forskellige ting at sige om de jordløse småbønders ulovlige besættelse af landejendomme, som

særligt i Brasilien har skabt en del opmærksomhed. Selv om det er de værste tænkelige forhold, der danner baggrund for sådanne aktioner, er de »en anstødssten for de værdier og normer, der gælder i et samfund, hvor man følger skik og brug«. Dertil kommer, at de fører til følelsesmæssig overophedning og kan udløse »ukontrollable kædereaktioner«, hedder det. Derfor betegnes aktionerne som en »alarm«, der indikerer behovet for en radikal og retfærdig, politisk løsning på problemerne.

Kravet om en reform sættes i forbindelse med det forestående jubilæum. Jubilæet betyder, at vi skal omvende os også i politisk og samfundsmæssig henseende, hedder det; jubilæet er en anledning til at give de fattige og udstødte deres rettigheder tilbage.

Polen:

Konkordatet ratificeret

Warszawa/Vatikanet (KNA) - Det polske parlament har ratificeret konkordatet mellem Polen og Den hellige Stol. Ratificeringen blev vedtaget kort efter nytår med 274 stemmer mod 160. Konkordatet er resultatet af den daværende centrum-højre-regerings forhandlinger tilbage til 1993. For at det kan træde i kraft, skal også overhuset være stemt for det.

I Vatikanet er der tilfredshed med ratificeringen, meddeler Vatikanets pressetalsmand,

Joaquin Navarro-Valls. Han mener, at konkordatet vil føre til et mere harmonisk samarbejde mellem kirke og stat.

Som følge af de skiftende regeringer i Polen har tovtækkeriet om konkordatet trukket ud i årevis. Venstrefløjjen, som havde regeringsmagten i årene 1993-97, nægtede at anerkende forhandlingsresultaterne. Først efter det seneste valg, som blev vundet af 'Valgforbundet Solidaritet', var der igen fri bane for konkordatet.

Dialog med de ortodokse:

Paven og patriarken prøver en gang til

Bonn (KNA) - Højststående repræsentanter for den russisk-ortodokse og den romersk-katolske kirke har igen fundet sammen for at forberede et møde mellem pave Johannes Paul II og patriark Alexij II. I spidsen for den katolske delegation stod kardinal Edward Cassidy fra rådet for de kristnes enhed; den ortodokse blev anført af patriark Kyril, der er ansvarlig for den russisk-ortodokse kirkes udadrettede kontakter. Det meddeler den apostoliske administrator for den europæiske del af Rusland, ærkebiskop Tadeusz Kondrusiewicz.

Et møde mellem de to kirkeledere var planlagt til at finde sted sidste sommer i Wien. Det blev aflyst i sidste øjeblik, formentlig fordi de to parter var uenige om protokollen. Beskyldninger for proselytteri og forskellige opfattelser af, hvilken status man skulle tildele de uerode kirker, bidrog til konflikten. Kort efter lod Alexij dog forstå, at han gerne ville mødes med paven.

Den russisk-ortodokse kirke beskylder katolikkerne for at føre hvervekampagner blandt ortodokse kristne og for at missionere aggressivt. Vatikanet afviser disse beskyldninger.

Kardinal Ratzinger advarer imod »kirkefolkets ønsker«

Bonn/Hannover (KNA) - I en skrivelse til de tyske og østtyske biskopper advarer præfekten for den romerske tros-lærekongregation, kardinal Joseph Ratzinger, imod den bevægelse, som begyndte med underskriftindsamlingen »kirkefolkets ønsker«.

Den tyske bispekonferences pressetalsmand bekræfter, at biskopperne i efteråret modtog en skrivelse fra Ratzinger, i hvilken kardinalen betegner nogle af punkterne i underskriftindsamlingen som uforenelige med kirkens lære. Det gælder eksempelvis kravene om ophævelse af det forpligtende cølibat og om præstevielser af kvinder.

Medvirker til splittelse
Initiativtagere til »kirkefolkets ønsker« fortæller, at de østtyske biskopper modtog en

lignende skrivelse fra Ratzinger sidste sommer. Heri skal han have frabedt sig bevægelsens tilstedeværelse ved det store, økumeniske møde, som samlede kristne fra hele Europa i Graz i slutningen af juni. Kardinalen skal endvidere have gjort opmærksom på, at sådanne initiativer er med til at splitte kirken.

Initiativtagere opfatter disse breve som »et sørgeligt bevis på kirkens magtudøvelse«. Det er åbenbart meningen, at det, som »kirkefolkets ønsker« står for, skal ties ihjel og bevægelsens repræsentanter sættes uden for døren, konstaterer de.

Underskriftindsamlingen begyndte i sommeren 1995. I det tysktalende område har man i den mellemliggende tid samlet omkring 2,3 mio. underskrifter.

Kirken på Cuba har med spænding set frem til pavens besøg. Foto KNA.

Rejseforberedelser med forviklinger

Rejsen til Cuba har ikke kun religiøse motiver, siger paven

Vatikanet (KNA) - Spændingen steg både i Havana og i Vatikanet, da dagen for pavens afrejse nærmede sig. Uforudsete hændelser satte spørgsmålstegn ved, om rejsen ville blive den succes, som både den cubanske regering og Den hellige Stol havde håbet på.

Bekymringen gjaldt først og fremmest pavens helbred. En god uges tid inden afrejsen havde han haft et ildebefindende for åben TV-skærm. I de små, italienske hjem holdt man vejret; selv om det kun var et øjeblik, var det endnu en påmindelse om, at pavens helbred ikke var for godt.

Sparer ikke på kræfterne

Måske var det bivirkninger af medicin, der førte til den lille episode. Men den mest sandsynlige forklaring er dog, at den 77-årige pave bare ikke sparer på kræfterne. Kort efter nytår lykkedes det ham at kile en tur til tre forskellige jordskælvramte byer ind i sit program.

Endnu en gang undlod han at følge det råd, som lægerne havde givet ham: at i det mindste hans middagspause skulle være totalfredet. I stedet gav han sig god til tale med de mennesker, han mødte, og var godt træt, da han igen var hjemme i Vatikanet. Dagen før det omtalte ildebefindende havde han holdt en længere tale til det diplomatiske korps og personlig hilst på de mange

ambassadører. 168 lande har diplomatiske forbindelser med Den hellige Stol.

Det rejste på ny spørgsmålet, om paven mon kunne holde til Cuba-turen med alle dens strabadser. Særligt foruroligende var tanken om Santiago de Cuba på den sydlige del af øen, hvor klimaet er tropisk.

Hemmelig mikrofon

Men også historien om en hemmelig mikrofon af ukendt herkomst vakte bekymring; den var blevet fundet i et rum, hvor paven ifølge planen skulle holde hvil en af dagene. Det var flere måneder siden, men den spanske avis »El Pais«, kom med den opsigtsvækkende historie knap et par uger inden paven ventedes til Cuba. Vatikanet, som tilsyneladende ikke ønskede, at der i sidste øjeblik skulle gå kludder i rejseplanerne, undlod at kommentere affæren.

Kort inden afrejsen var det endnu ikke sikkert, at cubansk TV ville transmittere pave-messe direkte, sådan som Johannes Paul havde ønsket. Ganske vist var der skruet ned for propagandadiskussionen, men på Cuba og i Vatikanet havde man forskellige opfattelser af, hvad der i grunden foregik.

Regeringen i Havana ventede, at pavebesøget blev en succes, og at det ville forbedre dialogen mellem stat og kirke. Men uagtet de positive signaler var der ikke tale om en

egentlig dialog, mente ærkebiskoppen af Havana, kardinal Jaime Ortega Alamino. Derfor frygtede man, at regeringen ville benytte pavens besøg til at pynte på sit eget image, så det kom til at stå i et skærende misforhold til den virkelighed, som kirken og anderledes tænkende oplever i den kommunistiske stat.

Selv sagde paven i sin nytårstale, at hans rejse til Cuba ikke bare havde religiøse motiver. For ham var besøget en anledning til at tale ikke bare

til de modige katolikker, men til alle de cubanere, der kæmpede for et fædreland, hvor hvert eneste menneskes legitime behov blev anerkendt, forklarede han. Med denne formulering - høflig, men også klar og tydelig - gav han en forsmag på, hvad cubanerne ville komme til at opleve.

Men det så ud, som om han ikke var helt sikker på, at han kunne klare rejsen. »Om Gud vil«, sagde han. Det har han i den senere tid sagt om stadig flere af sine forehavender.

Biskop Samuel Garcia Riuz:

Stop volden i Chiapas!

Mexico City (KNA) - Biskoppen af San Cristobal de las Casas, Samuel Garcia Riuz, vil have sat en stopper for militærets aktioner i den mexicanske Chiapas-provins. Det er den eneste måde, hvorpå freden kan genoprettes efter massakren kort før jul, som kostede 45 indianere livet, meddeler formanden for den nationale mæglingskommission ifølge mexicansk presse. Biskop Riuz beder regeringen om at holde de aftaler, som allerede er indgået med de zapatistiske guerillaer og med de paramilitære styrker.

Ifølge de seneste oplysninger er 40 medlemmer af de paramilitære styrker anklaget for

meddelagtighed i massakren i Acteal den 22. december. En menneskerettighedsorganisation under Riuz' ledelse har tidligere udtalt, at regeringen i Chiapas-provinsen er indforstået med de paramilitære styrkers aktioner, hvis den ikke er direkte involveret i overgrebene. Gang på gang siges det, at præsident Ernesto Zedillos regering selv opfordrer til overgreb på oppositionens tilhængere.

Hæren beskylder biskop Riuz for at samarbejde med guerillaerne. I den senere tid har han gentagne gange opfordret zapatisterne til at støtte fredsprocessen.

Dialog og samarbejde

Rektor Walter Dalland om mødet mellem Niels Steensens Gymnasium og »det katolske Storkøbenhavn«

Niels Steensens Gymnasiums mål er at opfylde de krav, som kan stilles til en jesuiterskole. Det kan kort udtrykkes således:

- Omsorg for den enkelte person på skolen.
- Påvirkning af eleverne til at blive mennesker for andre.
- Pædagogiske principper, der inddrager refleksion og personlig stillingtagen som centrale funktioner. Målet er faglig og personlig udvikling.
- At skabe et miljø, hvor der er en levende dialog om livets grundlæggende spørgsmål. Der tales om tro, men der udøves intet tros-pres.

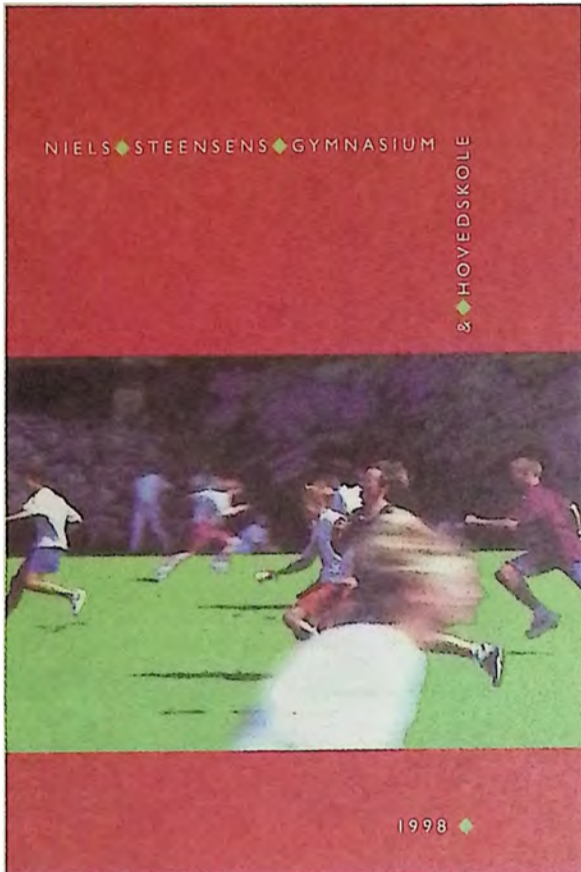
Niels Steensens Gymnasium, som det eksisterer i dag, er et produkt af en udvikling, der har strakt sig over 50 år. Der er tale om en proces, hvor der er blevet arbejdet på og stadig arbejdes på at opfylde de mål, som er nævnt ovenfor. Vi er en skole på vej. Vi er ikke ved målet. Om glasset er halvt fuldt eller halvt tomt kommer an på synsvinklen.

Kritik, opmuntring og gode råd

Hensigten med mødet med 'det katolske Storkøbenhavn' den 4. december 1997 var at skabe en dialog med det katolske miljø, både for at få inspiration til at virkeliggøre vores målsætning og for at få forbedret samarbejdet, således at flere katolske unge vælger Niels Steensens Gymnasium. Vi var glade for kritikken, opmuntringerne og de gode råd, vi fik fra de mange deltagere.

Hermed følger nogle af de vinkler, som mødet belyste:

Niels Steensens Gymnasium har ry for at være et gymnasium med en god faglig standard, og som det også blev fremhævet på mødet for at væ-

Niels Steensens Gymnasiums farvestrålende hæfte fortæller bredt om den katolske skole.

re en skole af kvalitet. Vi er ikke interesserede i at være en privatskole kun for velstillede familiers børn, så vi lyttede med interesse til forslag om at lave studierejser med socialt sigte og til ideer til forbedring og omstrukturering af fripladsordninger.

Vi ser ingen modsætning mellem en holdningsskole og en høj prioritering af faglighed, vel at mærke en faglighed, der dækker såvel kreative som boglige fag.

Hjertet på rette sted

Som jesuiterskole skal vi være med til at uddanne menne-

sker, der kan påvirke samfundet i en kærligere retning. Dertil kræves dygtige mennesker med hjertet på rette sted. Vores opgave er at hjælpe eleverne - også fra de belastede miljøer - til at kunne bruge deres evner på bedst mulige måde til gavn for dem selv og samfundet.

Vi tilstræber at integrere det religiøse og det faglige på Niels Steensens Gymnasium. Der skal være mulighed for at eleverne kan udvikle deres tro gennem gudstjenester, undervisning og aktiviteter som ekstra religionstimer, katolske klubber som CVC og gennem

klosterbesøg. Nogle mente, at vi ikke er nået langt nok i denne proces, hvorimod andre syntes, at skolen fungerede som multikulturel, netop fordi den havde en klar identitet, der kunne gå i dialog med andres. Med hensyn til lærerne blev det i denne forbindelse understreget, at en opbakning omkring skolens profil var meget vigtig. Dette kan vi kun tilslutte os, og vi er blevet meget opmærksomme på netop dette forhold i forbindelse med ansættelsessamtaler og pædagogiske dage.

Et emne som det var os magtpåliggende at få debatteret var elevrekruttering. Her fik vi mange nyttige kommentarer. Elevernes valg af gymnasium træffes i vid ustrækning af dem selv. Mange vælger lokalt og stort. Nogle er trætte af at gå på en katolsk skole. Ikke desto mindre var der områder, hvor vi kunne sætte ind: Bedre fripladsordninger. Elever fra andre katolske skoler kunne inviteres på besøg, og vi skulle skabe et bedre ungdomsmiljø. I det hele taget differentiere gymnasium og grundskole. Orienteringsaftener var vigtige.

Den varme stemning, som nogle havde oplevet, kunne være udslagsgivende. Samarbejdet med de andre katolske skoler var et centralt tema på mødet. Vi vil meget gerne være med til at øge og forbedre samarbejdet, som flere mente ikke havde fungeret godt

nok. Interessekonflikter kan nok ikke løses, så alle bliver helt tilfredse, men forsøget skal gøres, og der er nu initiativer i gang. Der er foreslået søskendemoderation på tværs af de katolske skoler. En god idé.

Pladsgaranti

Vores gymnasieafdeling indgår ikke i nogen konkurrence med andre katolske skoler om elever, men vi har brug for elever fra de andre katolske skoler 9. og 10. klasser. Vi var derfor meget glade for, at skoleleder Herluf Eriksen i årsskriftet fra Institut Sankt Joseph skriver, at elever fra 9. eller 10. klasse, der er blevet erklæret egnet til gymnasiet, er sikret en plads på Niels Steensens Gymnasium.

Vi kan kun ytre tilfredshed med dette mødes resultat. Det var vigtigt for os at opleve, at der er interesse og vilje til at styrke det eneste katolske gymnasium i Norden, og vi siger tak til de mange mennesker, der deltog. Vi håber på en fortsættelse og videreudvikling af denne form for dialog.

Det rigtige telefonnummer

I den store skole annonce på side 3 i sidste nummer blev Institut Skt. Josef opgivet fejlagtigt. Det rigtige nummer er:

3538 4735

Åbent-hus møde om pastoralrådet

Som optakt til det forestående valg til pastoralrådet indbyder biskoppen pastoralrådsmedlemmer, menighedsrådsmedlemmer og alle interesserede til orienteringsmøder den 7. februar kl. 14-17 i Skt. Knuds Skoles sal, Rymsgade 26, Århus.

Program:

- Velkomst ved biskoppen.

- Kort orientering om Pastoralrådets opgaver og samarbejde med menighedsråd
Lejlighed til spørgsmål, kommentar og forslag.

Barselsvikariat

Da Pastoral-Centrets børne- og ungdomskateketiske konsulent omkring 1. april 1998 ventes at gå på barselsorlov, opslås hermed et barselsvikariat af 6 måneders varighed. Stillingen som børne- og ungdomskonsulent er normeret med 12 timer om ugen, som kan placeres efter nærmere aftale, fortrinsvis inden for centrets åbningstid 13 - 16. Månedslønnen for de 12 timer er 5.935 kr.

Ansøgning sendes til Pastoral-Centrets leder, Erling Tiedemann, Vesterbrogade 28, 2. tv., 1620 København V, snarest og inden den 1. marts 1998.

Chefredaktør til »katolsk orientering«

Til at forestå redaktionen af bispedømmets blad, »katolsk orientering«, søges en ansvarshavende chefredaktør. Opgaven består i at skabe et blad for Den katolske Kirke i Danmark, der skal tjene forkyndelsen af evangeliet, oplyse om Kirkens lære og uddybe tros livet.

Herudover skal »katolsk orientering«

- alsidigt bringe informationer om Den katolske Kirkes, andre kirkesamfunds og trossamfunds liv og virksomhed her i landet og i verden,
- være et forum for dialog, der muliggør meningsdannelse i Kirken,
- synliggøre Kirken i samfundsdebatten.

Bladet er underlagt biskoppens myndighed og redigeres efter de af biskop Hans L. Martensen den 17. april 1989 godkendte retningslinier og bemærkninger til samme. Disse kan fås ved henvendelse til Katolsk Bispekontor.

»katolsk orientering« udsendes to gange om måneden (1 alt 20 gange om året) og sendes vederlagsfrit til alle katolske husstande i Danmark. Bladet henvender sig også til ikke-katolikker, der måtte ønske at abonnere på det. Biskoppen udnævner og ansætter

chefredaktøren, samt efter dennes indstilling evt. medredaktører og øvrigt personale. Ledelsen af bladet varetages af chefredaktøren. Redaktionskontorets personale består p.t. af en redaktionssekretær og to medarbejdere. Bladets fremstilling og redigering foretages på PC i Windows-miljø i desktop-programmet Quark XPress. Redaktionskontoret har de fornødne tekniske hjælpemidler til rådighed. Adressen er Vesterbrogade 28, 4.sal, 1620 København V.

Det forventes at chefredaktøren er engageret katolik, lægger bladets linie efter ovennævnte retningslinier, har den fornødne viden om stoffet, samt journalistisk evne.

Redaktionen udarbejder årligt et forslag til budget for bladet, der godkendes af Katolsk Bispekontor. Bladets udgivelse finansieres af bispedømmet, frivillige bidrag, ikke-katolske abonnenter samt annoncer.

Det er ikke en forudsætning, at chefredaktøren er bosiddende i København. Omfanget af opgaven og de nærmere betingelser vil blive genstand for forhandling.

Ansøgningen stiles til: generalvikaren, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K, mærket »katolsk orientering«, inden 12. februar 1998.

Valg til menighedsråd og pastoralråd

Søndag den 22. marts er valgdag i bispedømmet, hvor katolikker over 16 år kan stemme deres kandidater ind i henholdsvis menighedsråd og pastoralråd. Valget er allerede i gang i sin indledende fase. Som optakt bringes bispedømmets valgkalender:
Søndag den 11. januar - Den lokale valgstyrelse slår den gule plakate om valget op. (Hvis søndagsmessen læses om lørdagen d. 10. januar, slås

plakaten op denne dag).

Sidste frist for at meddele antal af medlemmer i det kommende menighedsråd.

Tirsdag den 20. januar - Sidste frist for at indsende nye rettelser i kartotekerne til bispekontoret.

Onsdag den 21. - Valglisten fremlægges til og med søndag den 22. februar. (NB! Kun tilgængelig for menighedens medlemmer!)

Lørdag den 24. januar - I pe-

rioden fra og med den 24. januar til og med søndag den 8. februar afholdes orienterende menigheds møde.

Tirsdag den 10. februar - Forslag til kandidater til pastoralrådet skal være Bispedømmets valgstyrelse i hænde i dag.

Fredag den 20. februar - Bispedømmets valgstyrelse udsender lister over kandidater til pastoralrådet.

Søndag den 22. februar - Sidste frist for optagelse på valglisten til begge råd.

Onsdag den 25. februar - Forslag om kandidater til menighedsråd skal senest i dag være den lokale valgstyrelse i hænde. Husk at indhente samtykke fra de foreslåede.

Benyt »katolsk orientering«s girokort til indbetaling af frivilligt bidrag

Er broen Guds gave til os katolikker i Danmark?

Med baggrund i den kendsgerning, at vi snart skal til både menighedsråds- og pastoralrådsvalg, og med baggrund i det ændrede Danmarkskort, Storebæltsbroen tegner, ønsker jeg med dette indlæg at kaste lys på nye muligheder og vilkår for os katolikker i Danmark.

'At ånden er redebon, men kødet skrøbeligt', har vi gennem mange, mange år mærket, når det drejede sig om forholdet mellem pastoralråd og menighedsråd/menighed. Selvom viljen har været tilstede, er det aldrig rigtigt blevet til levende vekselvirkning mellem disse to, der som forskellige verdener sejlede i hver sit rum. Til lad mig derfor at fremkomme

med nedenstående:

Hvorfor ikke lade menighedsrådet ved sin konstituering efter valg ikke nøjes med at afgøre formand, næstformand og sekretær, men også udpege menighedens repræsentant i pastoralrådet blandt de valgte menighedsrådsmedlemmer?

En forenkling af kommentare valg og samtidig en klart defineret opgave for én bestemt i menigheden, hvorved enhver kendte til den direkte og støjfri kanal såvel udad som hjem til menigheden. Antallet af deltagere ville stige til 50, men i lyset af, at præstestandens rådgivende funktion i fremtiden alene kunne foregå i præsterådet, ville et nyt pastoralråd komme til at bestå af

50 lægfolk og 6 søstre dvs. 56 personer overfor 41 personer i nuværende PR, hvad ikke forekommer ødelæggende.

Ydermere kunne man overveje at regelmæssige landsdelsmøder - f.eks. i pastoralenhederne, der desværre kun har fungeret visse steder - kunne få som funktion at forberede de to årlige PR-møder.

Disse foreslås afholdt som én-dags arbejds møder på skift mellem centrale menigheder med skolefaciliteter f.eks. Odense, Vejle, Århus og København. Overalt i Danmark ville man kunne begynde mødet *lørdag* senest kl. 10, hvor alle ville være fremme, fortsætte til 12.30, hvor der var frokost og derefter genoptage

mødet kl. 13.30 med afslutning med fælles messe f.eks. kl. 18. Inden midnat ville man kunne være hjemme til at fejre søndagsmessen i egen menighed med efterfølgende menigheds kaffe og PR-referat med spørgsmål og udveksling af enhver art.

Ansgarstiftelsens udgifter i forbindelse med et sådant arrangement ville kunne reduceres til transportudgifter og evt. lokaleleje. Fortæring på mødet ville kunne dækkes af deltagernes egne menighedsråd. Dermed ville det større antal PR-medlemmer ikke tilnærmelsesvis komme til at koste de 30.000-40.000 kr, som tidligere PR-møde kostede.

Så altså - når Broen nu engang ligger der, hvorfor ikke bruge den til at skabe større kontakt mellem os, mere medlevende interesse for hvad der sker, flere fælles oplevelser gengivet i dynamisk form.

Alle, fra biskoppen til den mindste Mini-KUKer, ville

kunne få direkte kontakt med andre og alle ville kunne blive aktuelt orienteret - Storebælt som jerntæppe i kirken ville ophøre - med mulighed

for en større aktiv deltagelse hos den enkelte til gavn og glæde for alle i den katolske Kirke i Danmark.

H.-O. Poul Pedersen

De gør sig selv en bjørnetjeneste

Jeg ønsker ikke at blande mig i den udsigtsløse debat om ko's redaktionelle linie. Dog vil jeg kommentere enkelte af de læserebreve, der hidtil er kommet frem.

Specielt undrer det mig, at nogle læsere tror, de kan udøve pres på vores biskop ved at trække kirkebidraget tilbage - ja endog foreslå andre samme løsning. Disse mennesker tænker ikke på konsekvenserne af denne handling. De gør dem selv og mange andre en bjørnetjeneste, idet det kun skader dem selv, da kirken jo så får mindre midler at gøre godt med. Kirkebidraget er vigtigt i det store arbejde, kirken yder os katolikker.

Jeg har også svært ved at se og fæstne lid til nogle brevskriveres påstand om deres »store kærlighed« til kirken, når de samtidig ikke vil følge samme kirkes beslutninger. Det er ligesom denne kærlighed hører op, når nogle beslutninger går de pågældende

personer imod. Et meget typisk fænomen i dagens samfund.

Keld Dahlwad

Ingen sanktioner

Jeg vil gerne tage afstand fra enhver form for økonomiske og andre sanktioner overfor biskoppen. Intet menneske, heller ikke en biskop, har lov til at træffe etiske afgørelser ud fra ydre påbud, trusler eller sanktioner; men skal alene rette sig efter sin egen, indre, ærlige overbevisning.

Til gengæld har ethvert menneske pligt til at øge sin indsigt og sin forståelse indenfor de rimelige mulighedsgrænser. Sanktioner kan man kun anvende overfor folk, hvis hæderlighed man har grund til at betvivle, altså aldeles ikke overfor vores biskop.

Ove Leerbeck

Flere læserebreve side 6

Kirkebidragsordningen er en skandale

At være forenede betyder, at man udfører noget sammen. Det er derfor mit store ønske, at danske katolikker kunne blive forenede. Det at være medlem af en forening medfører bl.a. pligten til at betale kontingent eller - som vi kaldet det - 'kirkebidrag'. Hvis denne pligt ikke opfyldes, kan man ikke være med i 'foreningen'.

Ved omtalen i »katolsk orientering« af det forestående valg til menighedsråd etc.,

fremhæves det, at man har ret til at vælge eller selv blive valgt uanset om man betaler kirkebidrag.

Det kan ikke være seriøst at lade gratisteme have indflydelse på forvaltningen af kirken økonomiske anliggender. Samtidig fjerner det motivationen for at tage medansvar for den katolske kirkes økonomi. Jeg betaler mit kirkebidrag, men jeg finder det rimeligt, at de øvrige på kirkebænken deler de økonomiske byrder med

mig. Hvis alle katolikker med personlig indtægt betalte kirkebidrag, ville vore økonomiske problemer være væk - vi kunne så galt betale vore egne præster løn i stedet for at tigge penge i udlandet til dette formål.

Det forudsætter, at danske katolikker ønsker at være forenede.

Hvorfor denne ynkværdige fejl ikke er blevet rettet for lang tid siden, har jeg intet svar på. Egentlig er jeg lidt bange for,

at vor biskop ønsker at skjule, at nok er der mange katolikker i Danmark af navn, men når det kommer til stykket - kun meget få af gavn. I øvrigt er det helt i pagt med min opfattelse, at de, der alene er katolikker af navn også bør være pligtige til at betale kirkebidrag for at være medlemmer.

Retten til at være medlem af den katolske kirke er et adelsmærke, der forpligter.

Sven Erik Frederiksen

Det er muligt!

Jeg har længe - som sikkert utroligt mange af os - 'luret' på hele sagen omkring de drastiske 'halshugninger' der er sket i løbet af utrolig kort tid i vort bispedømme, og jeg mener, at der intet er opnået ved at 'lade hovederne rulle' - for 'hovederne fik ikke en reel chance'.

Baggrunden for disse tanker er følgende: Indtil flere gange har biskoppen i sine skrivelser desangående nævnt, at der blev ydet en »kritik af det bestående kirkesystem - uden håb for fremtiden! Kunne det tænkes, at der er noget, der her er 'druket' i den almindelige harme?! Kunne det tænkes, at vi i vort bispedømme går mere efter princippet 'hvem vi kæmper imod' end 'hvad vi kæmper for'?

Jeg er mere end enig i, at »there is something rotten in the Catholic Church«, og den kritik er realistisk, men er den kun realistisk, så er alternativet jo at lukke kirken eller håbe på, at den saver sin egen gren over, og her er det springende

punkt: Det er der ingen af os, der i virkeligheden er interesseret i, for hvad har vi så tilbage? Frikirker lever aldrig længe.

Vi ønsker vel i grunden alle, at vor kirke skal blomstre op og være livsbekræftende og livgivende - både biskoppen og os, der protesterer. Skyldes konfrontationen så, at ingen af parterne indtil nu har fundet »det optimistiske fremtidsperspektiv, der giver os håb«?!

Vi fornemmer, at det ikke går videre som det går, men hvad gør vi så? Det er i virkeligheden grundlaget for at indkalde en synode - og det burde være det, vi var blevet enige om i anledning af disse begivenheder, så vi i fællesskab kunne finde frem til den vej frem, der gavner os alle, kirken.

Derfor er det unfair at lade hovederne rulle, det er unfair at jage biskoppen som eksponent for en fløj i vor kirke, og det er unfair at trumfe sin egen opfattelse af fremtidsvejen igen-

nem ved dekret (og det uanset om de kommer fra Rom eller biskoppen!) Der findes en positiv vej frem, som gavner os alle i kirken og dem rundt om kirken, som trænger hårdt til det, vi har i kristendommen, derom kan der ikke være tvivl. Men så lad os finde den!

Og her er det et klart bevis på manglende tillid til Ånden, der blæser, hvorhen den vil, at mene at en sådan synode »kun vil forvirre og give frit løb for de kræfter, der vil splitte kirken«. Når vi nu alle vil kirkens bedste, så har vi et fælles kristent grundlag at gå ud fra. Så vil det også være muligt at finde frem til vejen frem til gavn for alle. Var det ikke grundlaget for Johannes XXIII's indkaldelse til konciliet? Og det gav jo utrolige resultater, skønt sammensætningen af biskopper, der deltog, har været betydeligt mere broget end vi i vort bispedømme!

En metanoia er mulig for os alle! Derfor, Czeslaw, giv pastor Wuyts en fair chance for

som redaktør af »katolsk orientering« sammen med os andre på en synode at finde frem til fremtiden. Derfor lad os andre ud fra princippet: ikke 'hvem vi kæmper imod', men 'hvad vi kæmper for', på samme synode finde frem til netop vejen frem. Debatten har i sidste omgang vist en dybtgående og ærlig vilje til at fremme kirkens sag hos alle parter, men samtidig en frustration, fordi ingen af os separat kan finde løsningen - men der er ingen tvivl om, at vi i fællesskab kan finde den!

Jeg glæder mig til at se Wuyts genindsat ud fra disse synspunkter (og ingen skal hovere derover!!!), og vi andre mødes med udstrakt hånd i ærlig voksen bestræbelse på at fremme den kirke, der er vor og os, og som ingen af os ønsker at se som et skrupelskud til grin for omverdenen! Lad os snart få meddelelse om hvornår synoden bliver!

G. Nibler

Valfart og ydmyghed

Elsebet Kieler nævner i »katolsk orientering« nr. 1, 1998, at »det er fromt at tage på valfart - hvis det bærer frugt«.

Det kan siges klarere: »Hvis man deltager« og ikke nøjes med at komme direkte til målet med havemøbler, sportsrekvisitter og det halve køleskab. Måske er det en tilfældighed, at flertallet af navne under læserindlæg samt medunderskriver på de lange lister i bladet er kvinder. Forstil jer, søstre, jeres store forfædres kvindes - Guds Moders - ydmyghed!

Enhver, som vil træde frem i menigheden eller se sig nævnt i bladet, og særligt i 'rådgivnings'øjemed til vor biskop, bør udgå fra denne egenskab: Ydmyghed. Ellers er alle bedst tjent med, at disse forholder sig diskret og tænkstomt, indtil det er tilfældet.

Men vi mødes vel alle til valfart, efter evne, ved udgangspunktet, sammen med vor biskop. Hvad er ellers fromt ved valfarten til Guds Moder)

Kjeld Holsting

Et klip fra 1968

Jamen dog, nu må målet vel være nået med hensyn til at oversvømme spalterne med underskrifter og vrede protester i anledning af ændringerne af linjen i »katolsk orientering« - især for os, som ikke netop beklager det skete og altså må frygte at blive stemplet som 'betonkatolikker'.

Lidt forknyt dukker man sig under vredens skåler, indtil et gammelt, gulnet udklip fra 1968 ligesom giver én nyt mod. Det drejer sig om 'De Intellekтуelles Brev til Paven', og selv om man nok skal vogte sig for at sammenligne sig med de intelligente, franske katolikker, er det alligevel sært at læse:

»...Vi giver udtryk for æng-

stelsen i det kristne folk, som ser at de vidunderlige bestræbelser på at forny kirken, som blev indvarslet ved konciliet og modigt fortsat sidenhen, kompromitteres af et mindretal af agitatorer, præster og lægfolk, som under foregivende af at 'belære' kirken spreder bekymring og tvivl alle vegne.

Vi forsikrer Deres Hellighed om vor fuldstændige tillid til, at De også i det kommende år vil kunne fortsætte denne mission, og giver udtryk for vor lydighed og trofaste hengivenhed.»

Nå, det er altså for 30 år siden, men måske værd at tænke over også i dag?

Thyge Clausen

1998 – Helligåndens år

Vi befinder os allerede et godt stykke inde i et nyt kirkeår. Det er ikke et kirkeår ligesom alle andre, for det er som bekendt det næstsidste forberedelsesår inden det store jubilæum – kristendommens 2000 års fødselsdag. Paven har ønsket, at forberedelsen af jubilæet skulle være en fordybelse i det centrale mysterium i vor tro: Den hellige Treenighed – Fader, Søn og Helligånd. Hvert af de tre sidste år inden jubilæet er afsat til én af de tre personer, og i år forsøger vi at lære Helligånden bedre at kende.

Gud som Far, eller Jesus Kristus, helt Gud og helt menneske, er nok mysterier, men de er om jeg så må sige til at tage og føle på. Langt vanskeligere er det med Helligånden, der er svær at forholde sig til som person. »Han« virker diffus og er svær at sætte mærkater på. Teologer kalder til Helligånden for den personificerede kærlighed - det er Ham, der forener Faderen og Sønnen, og sammen med dem er Han den ene sande Gud. Men det er faktisk også ved Helligånden, at Gud i bogstaveligste forstand er til stede i hver enkelt af os. Som Paulus siger, er Guds kærlighed udgydt i vore hjerter ved Helligånden, og det er ved Helligånden, at vi kalder Gud Abba, Far. Det er Helligånden, der virker i os og inspirerer vore tanker og handlinger.

Helligånden bliver ofte sammenlignet med vand, og det er jo også i dåben, vi modtager Ham, men en af kirkefædrene giver en mere jordnær forklaring på dette yndede billede og siger: 'Af vand fødes alting, vand er nødvendigt for alt levende. Det kommer fra himlen som regn, er altid det samme, men har en uendelig rigdom af virkninger. Det gør liljen hvid, rosen rød og hyacinten lilla. Ligeså med Helligånden, der altid er én og den samme og dog skænker sine gaver og nåde, som det passer Ham'.

Men Helligånden er mere end blot sine gaver. Han er personligt til stede i os. Hvordan

er det muligt, må man uvilkårligt spørge? Lige fra den tidligste kristendom har der været nogen, der troede, at man skulle kunne føle Hans tilstedeværelse omtrent som man med modsat fortegn kunne føle en besættelse af en ond ånd. Denne opfattelse er fuldkommen forkert og overfladisk, for Helligånden er i vort allerinderste. Han er som kunsten i kunstneren eller som kærligheden i den, der elsker. Skt. Irenæus, der levede i det 2. århundrede, hjælper os måske med sin geniale intuition: 'Mennesket består af legeme, sjæl og Helligånd'. Det vil sige, at Han er som vores sjæls sjæl. Det er Ham, der forener vores jeg og får hele vores person til at blive én. Det er klart, at Helligåndens tilstedeværelse under ingen omstændigheder kan opfattes som håndgribelig i egentlig forstand, men det er ligeså klart, at Han med sin kærlighed omformer hele mennesket - både vor krop og vor sjæl - uløseligt forbundne, som de er.

Det betyder, at hvis vi samarbejder med Helligåndens nåde, bliver vi lidt efter lidt forandrede, transformerede. Vi kommer dag for dag nærmere vort endelige mål, nemlig at gå fra at være skabt i Guds billede til at møde Ham ansigt til ansigt, ja, til at blive ét i Ham.

Der er jo en del af vore ikke-katolske medkristne, der stejler ved denne katolske tanke om, at mennesket er kaldet til samarbejde med Gud, så lad os

se lidt nærmere på, hvad det indebærer.

Den ældgamle definition af bøn såvel som af religion er askese, d.v.s. at lade hjertet stige op mod Gud. Dette medfører sved og tårer, ligesom når man skal ase op af trapperne eller op på et bjerg. Skulle dette slid virkelig være ganske nytteløst? Man kan selvfølgelig sige, at ligesom en bjergbestiger jo praktisk taget er ligeså langt fra solen, når han når toppen af bjerget, som mens han endnu stod ved dets fod, således kan mennesket aldrig ved egen kraft komme nærmere Gud - det er i hvert fald mange skeptikers forståelige holdning. Ikke vore geminger, men troen, der er en gave fra Gud, frelser os, som Luther sagde. På den anden side viser 2000 års historie, hvilke frugter klosterliv, bøn og askese har bragt menneskeheden - ikke kun såkaldt åndelige frugter, men også de dermed uløseligt forbundne materielle gaver som pleje af syge, forskning, kunst, skolevæsen etc.

Grækerne kalder dette samarbejde mellem Gud og menneske for synergi. Reformationens tilhængere ville sikkert sige, at så er nåden jo ikke længere udelukkende en gave. Endnu engang kan man med fordel lade en af kirkefædrene svare for sig. Han sammenligner menneskets indsats med landmandens. Han ved, at det ikke er nok at gøde og så. Høsten afhænger også af regn, sol og en passende temperatur, og der er år, hvor høsten er lille - også selvom sliddet har været hårdt. Ikke desto mindre er hovedreglen den samme: Jo større arbejde, desto større udbytte. Således er der også en slags »nådens lov«: Gør alt, hvad du kan; Gud skal nok hjælpe til. Eller som Skt. Ignatius sagde: 'Arbejd som om alt afhænger af dig og bed som om alt afhang af Gud'. Det handler kort sagt om, at Guds kærlighed skal møde en levende aktiv kærlighed i mennesket for at bære frugt.

Men Helligånden er ikke blot det allerinderste af hver

enkelt af os. Han er også til stede i Kirken, som Paulus jo sammenlignede med et legeme med mange lemmer. Når vi siger, at Kristi Ånd er til stede i Kirken, sker det ikke blot efter en slags fælles overenskomst. Kristi Ånd er en reel kraft, der virker i Kirken og har gjort det siden Han pinsedag fyldte apostlene, der var samlede i Jerusalem. Han, der med Irenæus' ord er sjælen i hvert menneskes sjæl, bliver således også lige nøjagtig det, vi alle har til fælles. Det er Helligånden, vi kan takke for, at vi er forenet i Kirken, og det er netop det faktum, at helligånden er én og den samme i alle, der er baggrunden for al økumenisk aktivitet.

Den slovakiske jesuit Tomas Spidlik, der også har inspireret mig til disse små betragtninger, anskueliggør det med en lille vittig historie fra Peterspladsen i Rom. Her står en turist - det kunne såmænd godt være en dansker - og betragter menneskemængden, der er forsamlet under pavens vindue til den traditionelle Angelus-bøn om søndagen. Turisten spørger én af dem, der står ved siden af ham: 'Sig mig, hvorfor kommer der så mange mennesker her. Hvad har de til fælles med paven. De kommer fra andre lande og andre kulturer, og de forstår tilsyneladende ikke engang det sprog, manden taler?' Den anden svarede blot: 'Jamen, vi har jo den samme Helligånd'.

David Vincent Nielsen

Ortodokse varmer op til år 2000

Istanbul (KNA) - I sit julebudskab opfordrer patriarken af Konstantinopel, Bartholomaios I, de kristne til at forberede sig åndeligt til år 2000. Allerede nu skal ortodokse i hele verden begynde at tænke på 2000-året for Jesu fødsel, hedder det. Patriarken understreger, at de kristne ikke skal være uforberedt, når jubilæet oprinder. Han kalder Jesus for »retfærdighedens sol«, hvis lys kan nedbryde uretfærdighed og angst i hele verden.

Som økumenisk patriark er Bartholomaios æresoverhoved for mere end 350 millioner ortodokse verden over. En del af den ortodokse kristenhed fejrer jul den 25. december, mens andre gemmer festen til den 6. januar.

1998

Årsbillede

Årsbillede 1998 med pavens bøn til Helligånden foreligger nu og kan fås ved henvendelse til præsten i de fleste sogne. Forsidebilledet gengiver Helligåndsmotivet fra en kirkerude i karmeliterklostret i Norraby.

Jubelår i fare?

Overalt i den kristne verden er opmærksomheden om det kommende jubelår og årtusindskifte i stærk vækst.

Også her i bispedømmet forbereder vi os: Pastoral-Centret har netop udsendt det lille årsbillede med pavens bøn for 1998 til sognepræsterne, som også har modtaget materiale, der kan danne grundlag for nogle menigheds- eller studiekredsaftener omkring årets emne: Helligånden. Dette materiale er oversat fra amerikansk og bearbejdet af pastor Jan Ophoff og Hanne Wegener fra menigheden i Vejle.

Ligeledes har menighederne modtaget februar-nummeret af Anna og Simeon, det temablad, som udsendes månedsvis, og som er beregnet på sogne- og møder for de ældre.

Og så får man pludselig et chok ved læsning af dagens elektroniske avis fra InfoBeat i Californien: Årtusindskiftet er truet! Der bliver overhovedet

ikke champagne nok ...!

Producenter og eksperter på området forudsiger, at det ikke blot bliver nytårsaften 1999, som vil tømme champagnekældrene, men at mange allerede tidligt næste år vil begynde at tage hul på årtusindskiftet. Dermed vil leverandørerne kunne se ende på lagrene, og så ved man nok, hvordan det kommer til at gå med prisen ...!

Advarslen er ikke til at tage fejl af: det haster med at sikre sig! Vent ikke til sidste øjeblik med at forberede årtusindskiftet!

For Kirken og vores eget bispedømme er en mulig mangel på champagne ved overgangen til det tredje årtusind naturligvis ikke dét, som truer mest. For os er det noget helt andet, som står på spil, - men én ting kan vi godt enes med vinekspertene om: Det haster med at komme i gang ...

Fasteakademi om Helligånden

År 2000 er jubelår, og i rækken af forberedelsesår er 1998 særligt koncentreret om Helligånden. Som optakt til fastetiden afholder AC i den forbindelse et såkaldt fasteakademi netop om Helligånden. Mødet finder sted lørdag den 28. februar kl. 13.30 - 16.30 på Niels Steensens

Gymnasium, Englesalen, hvor biskop Hans L. Martensen vil tale om Helligånden i Johannes-evangeliet, mens generalvikar Lars Messerschmidt vil tale om Helligånden hos Paulus. AC's formand, Kaspar Kallan, oplyser, at alle er velkomne til at deltage i dette fasteakademi.

Redaktion

Biskoppens jubelår-komité i samarbejde med »katolsk orientering«

Med bekymring og ærgrelse

Det er med bekymring og ærgrelse, jeg har fulgt debatten om ændringen af linjen i »katolsk orientering« fra liberal-sidig verdenskatolsk såvel som dansk og nordisk-katolsk

til et 'reformeret, censureret hjemmestyrekatolsk talerør'.

Jeg vil venligst henlede opmærksomheden på, at vi i den frie verden nyder pressefrihed uden censur, og den indledte

linje minder om totalitære staters metoder.

Som etnisk katolik med studentereksamen fra Niels Steensens Gymnasium og en universitetsuddannelse fra Universi-

tà Cattolica del Sacro Cuore, Vatikanets eget universitet, regner jeg mig for et intellektuelt medlem af det universelle, katolske verdenssamfund. Jeg støtter de katolikker og kristne, som misbilliger det kup, den forhenværende chefredaktør blev udsat for. Jeg deler ikke skoppens eller Niels Erik Søndergårds opfattelse af »katolsk orientering«.

Denne ubalancerede og ensporede, redaktionelle linje kan næppe være med til at påvirke samfundet med kristne standarder. Tværtimod kan det i den reformerede kirke, vi er omgivet af, bringe tankerne tilbage til præstestyre og katolsk enevælde, som jeg er sikker på, at ingen af os er tjent med. Tak til de tidligere medarbejdere og ikke mindst til en »ægte valgt« redaktør. Jeg ønsker også biskoppen og den nye redaktion held og lykke med det nye »katolsk orientering« i fremtiden, og må det frie ord udtrykke Guds vilje og det ske!

Tibor Kodra

Svar

Biskop Czeslaw Kozon har i flere indlæg understreget, at der ikke er tale om, at »katolsk orientering« skal ensrettes, censures eller at nyheder skal forties. Denne del af debatten betragtes derfor som afsluttet ligesom debatindlæg om pastor Wuyts' afgang. (Red.)

En logisk konsekvens

En ansvarlig redaktør, der negliger sit blads formålsparagraf, eller som åbenlyst argumenterer mod sin udgiver, er naturligvis helt klar over, at hans redaktørtilværelse er af begrænset varighed.

Derfor kan det heller ikke være kommet bag på p. Willem Wuyts, at den biskoppelige tålmodigheds elastik en skønne dag sprang, og at han 'blev gået' som redaktør af »k.o.«. Næppe mange – og vel heller ikke p. wuyts selv – havde formodentlig ventet andet, for det er jo den velkendte og logiske

konsekvens af holdningsmæssige uoverensstemmelser mellem en udgiver og hans redaktør.

Og om p. wuyts' holdninger og meninger er de rette eller ej, er i og for sig aldeles underordnet og i princippet bedøvende ligegyldigt, for udgiveren – i dette tilfælde personificeret af biskoppen – bestemmer suverænt, hvem der skal redigere hans blad eller avis, og når og hvis han af en eller anden grund mister tilliden til sin redaktør, så er resultatet altid det samme. Og derfor er p.

Wuyts heller ikke den første redaktør i dette land, der ufrivilligt har måttet forlade sin redaktørstol.

Når iøvrigt et læserindlæg i »k.o.« taler om knægtelse af ytringsfriheden i forbindelse med p. Wuyts' afgang, så må der være tale om et beklagelsesværdigt ukendskab til, hvad ytringsfrihed er. For ingen har mig bekendt hverken forbudt eller hindret p. Wuyts i at ytre sig, og han har grundlovens garanti for, at ingen nogensinde kan hindre ham deri.

Utvivlsomt og meget for-

ståeligt er p. Wuyts ikke jublende begejstret over at være blevet sat fra bestillingen, men han kan så trøste sig med, at han deler skæbne med mange navnkundige og højt estimerede redaktører her i landet og verden over. Det, der er overgået ham er såmænd ikke mere usædvanligt end snevejr i februar. Bent Petersen

Frihed eller splittelse

Såfremt der ikke er meningsbrydninger og meningsdannelse i vor kirke vil den blive statisk og nærme sig en åndelig død.

Kirken vil blive ensrettet, hvilket er udtryk for at en

magtgruppe har haft mulighed for at gennemføre sin mening som værende den eneste rigtige. En sådan magtgruppe vil som regel falde sammen med dominerende grupper iblandt biskopper og præsteskab eller stærke kirkeorganisationer, som prøver at øve pression på kirkens ledelse.

Meningerne i vor kirke er blevet menneskelige traditioner, som ikke må forveksles med den guddommelige tradition. En stadig fastholden af menneskelige traditioner fører til splittelse, hvorimod en erkendelse af den guddommelige tradition fører til enhed uden meningerne behøver at blive ensrettede. Mangfoldigheden i vor kirke er stor; men tolerancen synes ofte lille.

Per Wedell TopKatolsk Social Aktion

Om dogmer

Erik Guldager skriver (Læserbrev i »k.o.« d.14.1.'98): »Pater Dom ved bestemt lige så godt som jeg, at der kræves ganske særlige forholdsregler for at fremsætte et dogme ...« Jeg må i al beskedenhed håbe at jeg på det pågældende felt ved bedre besked end Erik Guldager, for ellers var jeg ilde faren som teolog.

Når man gennem årene har fået det klare indtryk at Erik Guldager gerne vil være en pavetro katolik, er det ikke nemt at forstå hvorfor han (d.14.1.'98) ikke vil have at pavens erklæring af den 22. maj 1994 er af forpligtende dogmatisk karakter. Paven selv mener den er, for dokumentets slutsætning lyder: »For altså at fjerne enhver tvivl angående en sag af

stor betydning, en sag som hører til selve kirkens guddommelige konstitution, erklærer jeg i kraft af min opgave at styrke brødrene (Luk 22.32) at kirken ikke har nogen som helst fuldmagt til at meddele kvinder den præstelige ordination, og at denne afgørelse er definitivt bindende for alle kirkens troende.«

Desuden har Troselærekongregationen (d.28.10.'95) erklæret at denne lære er ufejlbarlig og hører til den 'troens skat' (*depositum fidei*) som altid og alle vegne kræver alle troendes fulde tilslutning (*quod semper, quod ubique et quod ab omnibus tenendum est*).

Erik Guldager henviser til 'Katolsk mini leksikon' s.38-

39. Her står: »Et dogme kan fremsættes af paven personligt eller ex cathedra (s.d.) eller af et økumenisk koncil (s.d.)« Det er for så vidt korrekt, men der mangler en tredje i katolsk teologi almindeligt anerkendt mulighed: udtrykkelig formulering og fremsættelse ved kirkens ordinære læreembede (magisterium). Det er denne mulighed som Troselærekongregationens ovennævnte redegørelse henviser til.

Jeg regner med at Erik Guldagers antydninger om uvederhæftig og vildledende brug af ordet 'dogme' ikke skyldes nogen krænkende hensigt, men blot mangler teologisk indsigt.

L. O. Dorn SJ

Therese af Lisieux og kvindelige præster!

I Per Jespersens (P.J.) anmeldelse af pater Kjell Arild Pollestads bog om Therese (»Katolsk orientering« nr. 20 '97) forekommer der en fejlfortælling, som ikke må stå uimodsagt.

P.J. skriver, at Therese i et syn oplevede en helgeninde give hende den hellige kommunion. Therese har aldrig haft en sådan oplevelse. I det hele taget skal de, der er optaget af og søger ekstraordinære oplevelser, lede længe hos Therese, som helt i Karmels ånd råder fra at søge sådanne, og stærkt lægger vægt på, at disse ikke hører hjemme i hendes 'lille vej', som er for ganske almindelige mennesker.

Men en ung helgen, Stanislas Kostka, som Therese holdt

meget af på samme måde, som hun helt naturligt følte hengivenhed for andre helgener på hendes egen alder, havde haft et sådant syn. Det står dog ikke helt klart, om det var en helgeninde eller en engel, der var kommunionssuddeler!

En af kommunitetets søstre havde den hl. Stanislas som navnehelgen og til denne søsters guldjubilæum skrev Therese et stykke om hans liv, som hun og novicerne opførte i rekreationen. Det er det eneste sted i Thereses værker, Stanislas optræder (OEuvres Complètes p. 929), så der er ikke belæg for at tillægge denne helgen og hans vision stor betydning i Thereses liv.

I sin bog nævner p. Pollestad Thereses kærlighed til

den hl. Stanislas og omtaler i den forbindelse dennes vision, og ud fra den lægger han Therese det spørgsmål i munden, om ikke det var »en pegepind om at den gode Gud også gerne så kvinder i præstelig tjeneste«. De overvejelser må stå for p. Pollestads egen regning, han kan ikke finde dem noget sted i Thereses værker.

Med den udpræget humoristiske sans, som Therese var i besiddelse af, tror jeg hun ville le højt af P.J.s videreudvikling af dette til: »... hvilket fik hende til at tænke, at den katolske Kirke burde have kvindelige præster!« – Så er en lille bitte fjer virkelig blevet til fem høns.

Grethe Livbjerg

Nu er det nok – vi må videre!

Det kniber efterhånden med tålmodigheden når man igen og igen skal hives igennem læserens enslydende argumenter for og imod biskop Kozons beslutning om at forandre »k.o.«s redaktionelle linie.

Det er påfaldende hvilken aktivitet der med ét kan opstå, når der for en gangs skyld bliver taget en beslutning i den katolske Kirke i Danmark. Samme ildhu og interesse for

at markere sig selv og ens standpunkter ses normalt kun i den politiske verden.

Beslutningen er taget. Den bliver ikke forandret. Med mindre folk har noget nyt og konstruktivt at bidrage med mener jeg det er på tide at bruge energien på at være kirke!

Jeg nøjes med at skrive under alene.

Anders Stubkjær

Vores præst

Jeg har ofte hørt om de mennesker, der har været ude i en krise, gik til deres præst med deres sorger og bekymringer, og sammen løste de så problemene. Jeg troede faktisk at den slags oplevelser hørte mine bedsteforældres tid til. Eller måske foregik det meget langt ude på landet, der hvor der stadig fandtes et godt sammenhold. Hvor måtte det være dejligt at have dette bagland.

Alle disse lidt misundelige

tanker havde jeg, lige indtil den dag hvor vi mistede vores elskede datter, Josephine Silke, på kun 19 måneder. Hun havde været syg længe, og vi havde ligget på Rigshospitalet i 2 måneder.

En lille time inden Josephine døde, spurgte lægerne, om de skulle tilkalde hospitalspræsten. Det var vi ikke rigtig interesseret i, vi ville helst tale med vores egen præst. Klokken var 4, tidligt lørdag mor-

gen, og vi vidste ikke, om vi kunne tillade os at ringe til ham så tidligt. Så det lod vi personalet afgøre, mens vi fik sagt et godt farvel til Josephine. Hun døde meget fredeligt. Jeg sad med hende i armene, da vores præst kom. Han havde kørt tværs over Sjælland for at være hos os. Det var ikke alene utroligt rørende, men han spredte en fantastisk god stemning af kærlighed og tryghed. Dette betød at vores sidste tid vi fik med hende blev meget smuk.

Inden begravelsen kom han hjem til os, og vi planlagde den sammen. Det var meget vigtigt for vores søn, Sebastian, på fem år at være medbestemmende. Derfor malede vi hendes kiste lysegul med hvide bamses, vi sang »I østen stiger solen op«, og vores præst talte over en af Sebastians børnebøger, der handler om en engel. Alt dette gjorde at Sebastian følte sig meget tryk.

Det er stadig, her seks måneder efter, meget svært for os alle tre, men nu ved vi, at vi har noget meget værdifuldt; vores præst Hans Esmark.

Monica Erstad

Syge og ældre

Efter at have læst et par artikler i »katolsk orientering« om at være syg og føle sig svigtet af kirken, må jeg sige, at dette ikke er min erfaring.

I tilfælde af sygdom har jeg henvendt mig til én af menighedens 'ældste', som anbefalede i Jakobs brev kap. 5, og bedt om forbøn for mig eller et familiemedlem og været meget glad for hjælpen. Måske blev der læst en messe for vedkommende, og det har været en stor trøst.

Men jeg kan sagtens for-

stå, at det kan blive svært selv at tage initiativet til at henvende sig til kirken, hvis man lider af en kronisk eller anden alvorlig sygdom, når besøg ønskes. I vor kommune er der praktisk hjælp at få for syge og ældre, hvilket præger de fleste på en måde, så man har forståelse for en vis nabohjælp.

I øvrigt er det min erfaring, at det i høj grad er lægens støtte og ekspertise, der afgør, hvordan man psykisk og fysisk kommer bedst gennem forløbet.

Vibeke Hame

Retfærdighed skaber fred

Hvis retfærdigheden krænktes, bringes freden i fare. siger pave Johannes Paul II i sit budskab til Verdensfredsdagen 1998. Paven opfordrer os til at respektere og værne om menneskerettighederne. Budskabet bringes nedenfor i uddrag

I år skal 50-året for menneskerettighedserklæringen fejres. I den anledning er det på sin plads at erindre om, at det er af afgørende betydning for det internationale samfund, at man både efterspørger og værner om menneskerettighederne. (...), siger pave Johannes Paul II i sit fredsbudskab. Fotos KNA.

»Retfærdighed og fred går hånd i hånd, og forholdet mellem de to er konstant og dynamisk. Retfærdighed og fred vil det bedste for den enkelte og for alle og forudsætter derfor orden og sandhed. En trussel imod det ene bringer også det andet i fare; hvis man krænker retfærdigheden, sætter man også freden på spil. (...)

2 (...) I de seneste århundreder er menneskerettighederne blevet nedfældet både i forskellige retningsgivende deklamationer og i form af forpligtende lovgivning. (...) Det er sørgeligt, at der også i dag finder overgreb sted imod denne forordning, hvad enten det sker i form af undertrykkelse, konflikter, korruption eller ved, at man - hvad der er endnu mere ondskabsfuldt - forsøger at omfortolke de formuleringer, som er indeholdt i menneskerettighedserklæringen, idet man bevidst fordrejer dens hensigt. Erklæringen skal over-

holdes, dens ånd og bogstav følges, og der skal ikke trækkes et komma fra. (...)

I år skal 50-året for menneskerettighedserklæringen fejres. I den anledning er det på sin plads at erindre om, at det er af afgørende betydning for det internationale samfund, at man både efterspørger og værner om menneskerettighederne. (...)

Solidarisk globalisering

3. I kølvandet på den række af geopolitiske omvæltninger, som skete i 1989, fulgte mærkbare, sociale og økonomiske forandringer. Den økonomiske og handelsmæssige globalisering er blevet til virkelighed, og konsekvenserne af den udvikling, som er forbundet med informationsteknologien, bliver stadig mere synlig. (...) Med henblik på at opnå en mere retfærdig samfundsorden og en mere stabil fred i en verden, der er på vej til globalisering, er det

absolut nødvendigt, at de internationale organisationer bidrager til at fremme bevidstheden om, at alle er ansvarlige for almenvellet.

Men man må aldrig lade mennesket ude af betragtning; tværtimod skal mennesket tildeles en central placering i alt det, der sker i samfundet. (...) Udfordringen består altså i at sikre en solidarisk globalisering, en globalisering, som ikke udelukker nogen. (...)

Forgældede fattige lande

4. (...) Jeg vil også gerne komme ind på den tunge byrde, som udlånsgælden lægger på disse folk, idet den spærrer vejen for deres sociale og politiske udvikling. Hvad dette angår, har de internationale finansieringsinstitutioner på det seneste gjort et betydningsfuldt forsøg på en koordineret nedskrivning af gælden.

Af ganske hjerte ønsker jeg,

at man vil fortsætte ad denne vej og udnytte de givne betingelser med en sådan smidighed, at det inden år 2000 må komme alle de lande til gavn, der er berettiget til det. Det vil være en stor hjælp, hvis de mere velstillede lande slutter op om disse initiativer.

Gælden er en del af et større problemkompleks: den hænger sammen med den vedvarende fattigdom, i mange tilfælde den yderste fattigdom, og de nye former for tiltagende ulighed, som følger af globaliseringsprocessen. Hvis målet er en globalisering, som ikke udelukker nogen, kan man ikke af finde sig med en verden, hvor stænger og ludfattige lever side om side, hvor nogle ikke har til livets ophold, mens andre hæmningsløst øder væk, hvad andre har brug for. Sådanne kontraster er en fornærmelse imod menneskets værdighed.

En fælles indsats

Der er nok af muligheder for at afhjælpe nøden; for eksempel kan alle de instanser, der har at gøre med økonomi på verdensplan, støtte og fremme bæredygtige, sociale og produktive investeringer. Det forudsætter dog, at det internationale samfund udviser den fornødne beslutsomhed. De skridt, der allerede er taget i denne retning er prisværdige. Men kun hvis alle lægger sig i selen - inklusive de pågældende, fattige lande selv - er det muligt at finde frem til en vedvarende løsning.

5. Hvad er der at sige om de alvorlige uligheder, som forekommer inden for de enkelte landes grænser? Den yderste fattigdom er den største uretfærdighed, uanset hvor den forekommer. At udrydde den må være noget, der prioriteres højt både på nationalt og på internationalt plan. Korruption må man heller ikke forbigå i tavshed; den undergraver mange folks sociale og politiske udvikling. (...)

Korruption

I denne forbindelse har embedsmænd et stort ansvar. De skal stræbe efter, at lovgivningen anvendes retfærdigt, og at alt, hvad de offentlige forvaltninger gør, bliver gennemskueligt. Staten er sat til at tjene sine borgere; den skal forvalte ressourcerne, sådan at de

udlånere, som forlanger ublu renter. Det fører til en forværring af en situation, som er slem nok i forvejen. Derfor har alle pligt til at arbejde for, at fattige kan låne penge på de samme vilkår som andre. (...)

Kvinder og børn

Og hvad er der at sige om den vold imod kvinder, piger og drenge, som breder sig som en epidemi? Det er i dag en af de hyppigst forekommende menneskerettighedskrænkelser, og det er en tragedie, at det også er blevet til et våben i krigen og et middel til at terrorisere: kvinder tages som gidsler, og mindreårige myrdes på barbarisk vis. Hertil kommer børnepornografi og tvungen prostitution; det er også vold. Det samme gælder, når mindreåriges arbejdskraft udnyttes under forhold, som minder om slaveri

Der er brug for konkrete initiativer, ikke mindst passende politiske tiltag på nationalt og internationalt plan, hvis der skal dæmmes op for disse former for vold. (...)

kommer almenvellet til gode. (...)

6. Der findes andre former for uretfærdighed, som bringer freden i fare. Her vil jeg særligt nævne to: først og fremmest at ikke alle har en fair chance for at få kredit. Ofte må de fattige holde sig væk fra det almindelige lånemarked, eller de er henvist til skrupelløse penge-

Konvertit-weekend Magleås

13. marts kl. 19 - 15. marts kl. 14

Tænker du på at konvertere, går du til undervisning, eller har du for nyligt opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke? Så er dette måske noget for dig. Gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil vi forsøge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Medvirkende: Sr. Hildegard Doods, pastor G. Nibler, Annie Rastrup, br. Theodor.

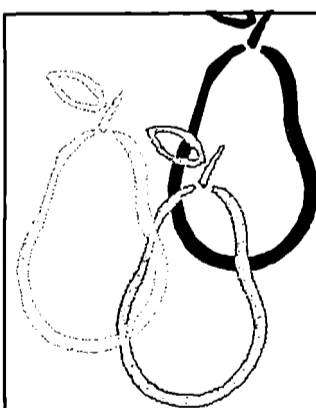
Ledere: pastor Hans Esmark og Ellen Marie Lebahn.

Pris: kr. 650,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 4 28 4429

Revision med sund fornuft...

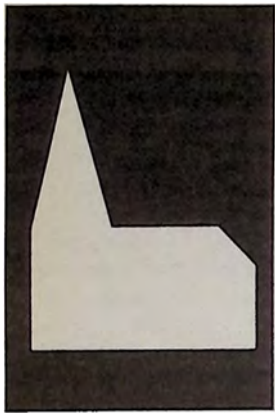
Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger.

Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision

Statsautoriseret
revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	tlf. 74 75 18 00
København	Vejen	tlf. 75 35 02 11
Tåstrup	Århus	tlf. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	tlf. 97 41 22 11
Odense	Aalborg	tlf. 98 18 41 22

Orientering fra sognene

Februar 1998

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 4, der udkommer den 25. februar, er torsdag den 9. februar for marts måned. Manuskriptet bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messeider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag (undtagen når der er trosundervisning) mini-KUK kl. 11.30-12.30
Hver torsdag maxi-KUK kl. 19-22
Søndag den 1.: Herrens Fremstilling. Højmesse kl. 10. Blasiusvelsignelse efter messen.

Tirsdag d. 3., 10. og 24.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 4.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Fredag d. 6.: Første fredag i måneden.
Torsdag d. 12.: Sct. Josephs klub mødes kl. 14.30 med efterfølgende messe i kirken.
Søndag d. 22.: Trosundervisning.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 9 og kl. 17.
Lørdag d. 28.: Vietnamesisk messe kl. 14.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling. Højmesse kl. 10. Blasiusvelsignelse efter messen.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Trosundervisning: se opslagstavlen.

SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling. Blasiusvelsignelse efter messen.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 18.
Trosundervisning for børn: Fredag den 13. og 27. (Tidspunktet for den vietnamesiske messe er endnu ikke fastlagt. Hør efter de kirkelige bekendtgørelser.)

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HC2)(I)

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling. Der er sogneundervisning i menighedslokalet kl. 13.30 indtil messe kl. 14. 30. Blasiusvelsignelse. Kirkekaffe.
Søndag d. 15.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. (Uddeling af askekors efter messen søndag d. 1. marts.)

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand:
Jerzy Wolski, tlf. 86 40 37 46.
Messeider: (I) Søndage kl. 10. Er det ikke muligt at fejre messe, bliver der afholdt en ordets gudstjeneste.
Hverdage: Se opslagstavlen.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Kontaktperson: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.

HELLIG KORS KIRKE
Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Åbent: mandag - fredag kl. 13 - 17.30, lørdag kl. 10 - 12, søndag 11 - 12, ellers henvendelse til boghandlen.
Århus Boghandel: Ryesgade 28, tlf. 86 12 66 30.
Åbent: mandag-torsdag kl. 9.30-17.30, fredag 9.30 - 19, lørdag kl. 10 - 14.
Galleri ved kirken: Mandag, onsdag - fredag kl. 14-17.30.
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5, tlf. 86 18 09 18.

Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastrupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Stense Hammann, tlf. 86 54 42 82.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENÅ
Thykjærvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Derefter kirkekaffe. Skriftemål: Før messen eller efter aftale.
Søndag d. 8.: Menighedsrådsmøde kl. 9. Familie-messe kl. 10.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Messe kl. 19 med uddeling af askekors.
Sogneundervisning efter aftale med forældrene.
Korsvejsandagt søndage efter messen.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerte Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messeider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).
Mandag d. 2.: Herrens fremstilling i templet.

Højmesse kl. 10 med lysprocession.
Tirsdag d. 3.: Ansgar. Højmesse kl. 10 med blasiusvelsignelse.
Fredag d. 13.: Mariadag. Udstilling af Alterets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Kl. 18.40 sakramental velsignelse. Mariaprocession kl. 19, derefter messe.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50a, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messeider: (HC2)(I)
Søndag: Laudes (morgenbøn) kl. 8.30. Højmesse kl. 14.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17. Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm. Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30. Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.
Søndag d. 1.: Familiemesse kl. 10. Efter messen er der kirkekaffe.
Lørdag d. 7.: Børneundervisning kl. 10.
Søndag d. 8.: Gudstjeneste kl. 10.
Tirsdag d. 10.: Seniorklub kl. 14.
Søndag d. 15.: Gudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 18.: Foredragsaften. Anton Dekkers taler om Jesus Kristus.
Lørdag d. 21.: Børneundervisning kl. 10.
Søndag d. 22.: Gudstjeneste kl. 16.
Tirsdag d. 24.: Seniorklub kl. 14. Tema: Fastetiden. Hvad er den historiske baggrund, dens udvikling, dens betydning for os i dag?
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Gudstjeneste kl. 19, hvor vi indvier asken og modtager askekors.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse). Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelseres Kirke. Menighederne er velkomne.
Lørdag: Søndagens messe kl. 16.

Lørdag d. 31. januar kl. 13.30 samles børnene til deres forskellige møder og aktiviteter, og der afsluttes med søndagsmessen som familiemesse i kirken kl. 16. Efter messen holdes i mødelokalet et orienterende møde om det forestående valg til menighedsråd og pastoralråd. Alle nærmere oplysninger om valget gives.
Søndag d. 1.: Kyndelmisse. Lys til brug i hjemmene indvies før messen kl. 10. Lysene forsynes med et lille navnemærke. Efter messen ca. kl. 11 holdes i mødelokalet ligeledes et orienterende møde om valget.
Senest **onsdag d. 25. februar** kan De skriftligt foreslå så mange kandidater, De vil, til formanden for menighedens valgstyrelse. Det er ønskeligt at sikre sig, at vedkommende er villig til at modtage valg. Der skal vælges seks medlemmer til menighedsrådet. I pastoralenheden Herning - Horsens - Silkeborg - Vejle skal der vælges to til pastoralrådet. Listen over kandidaterne vil være fremlagt i kirken fra den 26. februar.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messeider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag
Aftenmesse i kirken kl. 17.30 tirsdag og fredag, onsdag kl. 17.30 i Mariasøstrenes kapel.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.
Søndag d. 1.: Kyndelmisse. Lys kan medbringes til kirken til indvielse under højmessens kl. 11. Efter højmessens kirkekaffe.
Tirsdag d. 3.: Aftenmesse kl. 19, derefter kl. 19.30 menighedsaften på Sct. Norberts skole.
Torsdag d. 5.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Torsdag d. 5.: Sct. Norberts skole holder skolefest i Torvehallerne kl. 18.30.
Onsdag d. 18.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 19.: 'Arkimøde' for menigheden om Sct. Norberts kirke (1904-1929) kl. 19 i præstegården.

Tirsdag d. 24.: Forsangerøvelse kl. 19.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askepålægelse kl. 19.
NB! Søndag den 1. marts: Under højmessens kl. 11 vil »Den nye korsvej« malet af pastor Meisner blive indviet. Efter højmessens kirkefrokost.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Menighedsrådsformand: Benny Jensen, Tøndervej 17.1., 6000 Kolding. Tlf. 75 53 63 03.
Messeider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15. On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Løjlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. mandag).
Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjæsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.
Messeider: (HA1)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30.
Søndag kl. 10.30.
Tirsdag kl. 7.45.
Onsdag kl. 16.30.
Torsdag kl. 7.45.
Lørdag kl. 16.30.
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menigheds salen 2. søndag i måneden efter højmessens.
Søndag d. 1.: OBS! Højmesse kl. 16.30!!
Lørdag d. 7.: Undervisning for firmander kl. 11-12. Undervisning for børn kl. 15.
Onsdag d. 22.: Den Hl. Kommunion bringes til menighedens syge.
Lørdag d. 14.: Ingen religionsundervisning.
Onsdag d. 18.: Rosenkransbøn kl. 16.
Lørdag d. 21.: Undervisning for firmander kl. 11-12. Undervisning for børn kl. 15.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Messe med askepålægelse kl. 19.
Lørdag d. 28.: Undervisning for firmander kl. 11-12. Undervisning for børn kl. 15.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst 9-10 undt. mandag.
Gudstjenester: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 9 samt lørdag kl. 16.30.
Søndag d. 1.: Messe med Blasiusvelsignelse.
Tirsdag d. 3.: Messe med Blasiusvelsignelse kl. 9. Foredrag ved pastor M. Hornbech-Madsen kl. 19.30. Emne: »Den liturgiske indretning af kirken«.
Onsdag d. 4.: Bedeaften i præstegården kl. 19.
Onsdag d. 11.: Konvertitaften i præstegården kl. 19.
Lørdag d. 14.: Polsk messe kl. 16.30.
Mandag d. 16.: Messe for de ældre kl. 14. Derefter pakkefest i menigheds salen.
Onsdag d. 18.: Bedeaften i præstegården kl. 19.
Tirsdag d. 24.: »Hvad tror katolikkerne?« Foredragsrække om den katolske kirkes tro og lære indledes ved pastor Michael Hornbech-Madsen. Emnet er: »Forskelle og ligheder mellem katolikker og protestanter«. Mødet begynder kl. 19.30.
Onsdag d. 25.: Messe med uddeling af askekors kl. 19, derefter konvertitundervisning.
Onsdag d. 4. marts: Bedeaften i præstegården kl. 19.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag, fredag og lørdag: Messe kl. 9. Onsdag: messe kl. 19.
Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.
Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1. sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Messestider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12, undt. mandag.

Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Torsdag: Rosenkrans, messe og tilbedelse kl. 15.30.

Fredag: Jesu Hjertes/korsvejsandagt, messe og tilbedelse kl. 15.30.

Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 17.

Lørdag d. 28.: Kateketrætte kl. 9.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.

Messestider: (I)

Søndag: Højmesse kl. 16.

Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.

Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Stefan Huber.

Vietnamesisk præst: P. Thien, Mobil tlf. 20 29 77 17.
Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.

Onsdag og fredag: Stefan Huber.

Messestider: (HC)(TH)

Søndagsmesser: Kl. 10 og 16.30.

Polisk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.

Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Torsdag d. 5.: Forældremøde for førstekommu-
nikanter kl. 19.

Fredag d. 6.: Tilbedelse og rosenkrans kl. 18-19, der-
efter aftenmesse.

Lørdag d. 7.: Mini og Midi DUK kl. 14-16.

Mandag d. 9.: DKKF holder møde.

Torsdag d. 12.: Seniorklubben holder pakkefest kl.
14.

Tirsdag d. 17.: Studiekreds med p. Huber kl. 16.30.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Messe kl. 10.30 og kl.
19. Askekorset bliver uddelt ved begge messer.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16
64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl.
9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.

Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.

Messestider: (HC2)(T)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille mes-
se kl. 11.

Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19. Hver lørdag
vietnamesisk messe kl. 16.

Skriftemål: En halv times tid før messe.
Torsdag d. 5.: En fællesaften om pavens skrivelse:
På tærsklen til det 3. årtusind. Aftenen begynder med
messe i kirken kl. 19. Alle er velkomne!

Fredag d. 6.: Jesu Hjerte. Aftenmesse kl. 19 med bøn
om præste- og ordensskald.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Aftenmesse kl. 19 med
uddeling af asken til vore hoveder. NB! Den dag er
faste- og abstinensdag.

Fredag d. 27.: Fælles korsvejsandagt kl. 19.
NB! Sognepræsten er bortrejst 25. februar - 13. marts.
Pater Jac. Adams C.Ss.R. afløser og bor i præste-
gården i dette tidsrum.

SANKT BENDTS KAPEL
Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messestider: (I)

Søndag d. 1.: Kyndelmisse kl. 15.

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05
42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter
aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.

Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36
18 83.

Messestider: (HC2)(I)

Højmesse hver lørdag kl. 15.30.

Lørdag d. 14.: Nyborg Damekor synger under
højmassen kl. 15.30. Efter messen bankospil i me-
nighedslokalerne. Alle er velkomne!

NB! Om præstens fravær - se under Svendborg.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. J. Kruk, Havnegade 1, 5700 Svend-
borg. Tlf. 62 21 05 42. Mobil tlf. 20 21 56 42 eller
henvendelse til fru Inge Olav Hansen, tlf. 64 71 10
62.

Messestider:

Søndag d. 8.: Messe kl. 11.

Søndag d. 15.: Messe kl. 11.

Søndag d. 22.: Messe kl. 11.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50
80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.

Messestider: (I)

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag mes-
se kl. 11.30.

Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se op-
slag i våbenhuset.

Søndag d. 1.: Efter messen er der kirkekaffe, og alle
er velkomne.

Søndag d. 22.: Fastelavn. Efter messen slår vi kat-
ten af tønden, og forhåbentlig kommer der mange ud-
klædte børn. Kaffe og sodavand m.m.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag, som er påbudt bods-
og abstinensdag. Messe kl. 9 med uddeling af askekorset.
Fra d. 1/2 til 24/2 er der ingen hverdagsmesser.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.

Messestider: (HA) I

Indtil videre er der ingen hverdagsmesser, heller ikke
lørdag.

Søndagsmesse: Indtil videre er højmassen henlagt til
søndag eftermiddag kl. 16. Søndag d. 22 holdes den
dog kl. 14 (se nedenfor).

Søndag d. 1.: Kyndelmisse. Messe med velsignelse
af lysene kl. 16.

Søndag d. 22.: Fastelavn. Messe kl. 14. Derefter tøn-
deslagning i gymnastiksalen og kirkekaffe i Kolbe-
huset.

Menigheds- og pastoralrådsvalg: Menigheden bedes
lægge mærke til oplysningerne angående det fore-
stående valg, som bekendtgøres på opslagstavlerne
på dansk, bosnisk og tamilsk. Søndag d. 1. marts har
vi valg møde, hvor de nødvendige oplysninger gives.

Tidspunktet for messen efterfulgt af kirkekaffe den-
ne dag bekendtgøres i kalenderen for marts i »katolsk
orientering«.

Brevstemmer: På grund af de særlige omstændighe-
der (sognepræstens død og p. Irenæus' sygdom), som
gør det nødvendigt at henlægge messen til andre tids-
punkter, er muligheden for at afgive brevstemmer i
forbindelse med det forestående valg særligt aktuelt
for menigheden. Derfor gøres opmærksom på, at man
kan afgive brevstemme fra lørdag d. 7. til lørdag d.
21. marts ved henvendelse til formanden for valg-
styrelsen.

Flere præster hjælper: I den kommende tid er der fle-
re præster, der hjælper os og kommer og holder søn-
dagsmessen. Menigheden bedes vise, at den værdsæt-
ter denne hjælp, ved flittigt at deltage i søndags-
messerne, selv om den ændrede messetid volder be-
svær.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.

Konstitueret sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Tlf. 53 92 06 81, mobil tlf. 21 78 78 76.

Messestider: (HC2)(I)

Indtil videre er søndagsgudstjenesten henlagt til kl.
12.

Den anden lørdag i måneden er der polsk gudstje-
neste kl. 16.

Hverdagsgudstjenesterne bortfalder.

Som medbroder til pater Berning, jeres sognepræst

gennem 22 år, benytter jeg lejligheden til at takke Hel-
lig Kors menighed i Nykøbing F for al støtte til pa-
ter Berning i mange år. Jeg takker også for udvist
medleven ved pater Bernings pludselige død. Tak for
hvert et trøstens ord og aller mest for hver en bøn, bedt
for pater Berning. Jeg anbefaler min medbroder i je-
res bønner fremover. Ved at overskue Hellig Kors
menigheds mere end 80-årige historie er pater Ber-
ning nok den sognepræst, som har siddet længst i em-
bedet. Vi beder om Guds velsignelse over 1998 og
sætter vor lid til, at menigheden snart får en ny hyr-
de til at vejlede menigheden.

Så længe menigheden er henvist til messetiden kl. 12
om søndagen, og så længe menigheden har brug for
hjælp fra skiftende præster, bedes alle menigheds-
medlemmer udvise trofasthed ved flittig deltagelse
i messen.

Pater Irenæus.

Menigheds- og pastoralrådsvalg: Menigheden bedes
lægge mærke til oplysningerne angående det fore-
stående valg søndag d. 22. marts. Jeg vil gøre me-
nigheden særligt opmærksom på muligheden for at
brevstemme. Fra lørdag d. 7. til lørdag d. 21. marts
kan man afgive brevstemme ved henvendelse til for-
manden for valgstyrelsen.

Meddelelser på opslagstavlen: Særlige meddelelser
gives i slutningen af søndagsmesserne og ved ophæng
på opslagstavlen. På den måde vil man også få at vide,
om der er et særligt arrangement i forbindelse med
fastelavn.

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85.

Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55
72 09 85. Fax 55 73 09 43. Mobil 21 44 64 95. Træf-
tes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messestider: (HA)(I)

Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjem-
met kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.

Rosenkransbøn hver søn- og helligdag kl. 9.
Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) mes-
se kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.

Hver torsdag tilbedelse af Alterets sakramente kl. 16-
17.

Polisk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver
gudstjeneste - eller efter aftale.

Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den hell.
kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt,
som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når
en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt
på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

Vor Frue kirkes menighed tilbyder religionsunder-
visning som forberedelse både til firmelse og til
førstekommunion. De børn, der går på Vor Frue Sko-
le, vil få religionsundervisning i skoletiden. For an-
dre børn foregår undervisningen i menighedslokalet
tirsdag kl. 15 for firmander og kl. 16 for førstekom-
mikanter.

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg

Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Win-
thersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i
Næstved, tlf. 55 72 09 85.

Messestider: (HA)(I)

Hver søndag: Messe kl. 10.

I fastetiden korsvejsandagt hver torsdag kl. 16.30.

Søndag d. 1.: Kyndelmisse. Højmesse kl. 10 med lys-
indvielse og procession. Efter messen blasiusvelsig-
nelse.

Fredag d. 6.: Jesu hjerte fredag. Kl. 15.30 fælles
rosenkransbøn om præste- og ordensskald. Messe kl.
16.30.

Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10, efter messen kirke-
kaffe.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Påbudt faste- og absti-
nensdag.

SKT. HANS KIRKE, KØGE
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Horn-
bech-Madsen. Giro 800-5427.

Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Kron-
prinsesse Sofiesvej 12, st.th., 2000 Frederiksberg. Tlf.
38 10 53 76.

Messestider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental
tilbedelse.

Fredag kl. 17 på engelsk.

Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl.
15. Alle er velkomne.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen el-
ler efter aftale.

Hver 1. søndag i måneden: Polisk messe kl. 16 med
efterfølgende samvær i menighedssalen.

10 | Vestsjælland

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48
2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.

Skt. Josefsrøstene tlf. 53 61 73 71.

Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53 52
10 99.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling fejres i messen
kl. 10 med p. Josef Vølk.

Lørdag d. 7.: 5. alm. søndag fejres med sognepræsten
kl. 16.

Søndag d. 15.: 6. alm. søndag, messe kl. 10 med p.
Josef Vølk.

Lørdag d. 21.: Fastelavnssøndag fejres i messen kl.
16, hvor vi også har barmefødsbøn. Efterfølgende slår bør-
nene katten af tønden, og vi spiser sammen.

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
Faste gudstjenestetider:

Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken, - med efter-
følgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl.
19.15, - som regel i kapellet.

Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel over kir-
kens sakristi, - normalt således: mandag kl. 17.15, tir-
sdag-onsdag-torsdag kl. 11.15.

Montfort-kommunitetets daglige bønner, - i Skt.
Montforts kapel, normalt således:

Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø.
Vesper: sø. kl. 19, ma.- fr. kl. 18, lø. kl. 12.15.

Undervisning af vore børn og unge: søndagene d. 8.
og 22. feb. i forlængelse af søndagsmessen.

Eftermiddag for unge over 15 år: lørdag d. 21. feb.
fra kl. 13-17. - i Holbæk.

Eftermiddag for vore ældre: torsdag den 26. feb. fra
kl. 14.30 - ca. 17 - i menighedssalen.

Søndag d. 1., første søndag i februar, 40 dage efter
jul, fejres Kyndelmisse: Festen for Kristi frembærelse
i Jerusalems tempel. Kl. 10: festmesse med lysvielse
og Lysprocession.

Mandag d. 2.: Månedens 1. mandag, inter-montfor-
tansk bededag for ordensfamiliens anliggender. I for-
bindelse med messen kl. 17.15 i kapellet er der fra
kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakramen-
te. Bøn for præste- og ordensskald.

Søndag d. 15. synges dele af messen på latin.

Søndag d. 22. er sidste søndag før fastetiden begyn-
der, den såkaldte fastelavnssøndag. Den dag er der
familimesse kl. 10, og børnene må meget gerne møde
udklædte, - osse i kirken. I tilslutning til messen fej-
res menighedens fastelavns-fest. Børnene skal slå kat-
ten af tønden, og i salen hygger sig med fastelavns-
boller og sodavand. Der vil osse være kaffe og ca-
cao og der vil kunne købes øl og vand.

Onsdag d. 25. er askeonsdag. Den dag begynder bods-
tiden, som forbereder os til at fejre påske. Messe kl.
11.15. Askeonsdagens særlige askeceremoni hen-
lægges til den følgende weekends søndagsmesser.

Husk, at dagen er faste- og abstinensdag og respek-
tér det!

Søndag d. 1. marts: 1. søndag i fasten. Kl. 10 højmes-
se, sunget delvis på latin, indledt med askevielse og
meddelelse af askekorset.

SANKT MARIÆ KIRKE, KALUNDBORG
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200
Slagelse, tlf. 58 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-
søstrene, Carl Reffsvvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44
37 53.

Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15,1.,
4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53

Messestider:
Om søndagen: Messe kl. 15, - med efterfølgende kir-
kekaffe i menighedslokalerne.

Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der hen-
vises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning i forbindelse med søndagsmes-
sen d. 8. og 22. februar.

Eftermiddag for unge over 16 år, - i Holbæk: lør-
dag d. 21. feb. fra kl. 13-17.

Søndag d. 1., 40 dage efter jul, fejres Kyndelmisse:
Festen for Kristi frembærelse i Jerusalems tempel.
Kl. 15 er der festmesse med lysvielse og lysproces-
sion.

Søndag d. 15. fejres dele af messen på latin.

Onsdag d. 25. er Askeonsdag, og den 40-dages bods-
tid som forberedelse til påskefesten begynder. Husk,
at dagen er faste- og abstinensdag og respekter det.
Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg idag. Aske-
onsdagens særlige askeceremoni fejres i forbindel-
se med messen den kommende søndag.

11 | Midtsjælland

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13.

Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.

Messestider: (HA)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.

Torsdag: Messe kl. 10.

Fredag: Tilbedelse kl. 17 Kl. 18 - 19: Tilbedelse og rosenkrans, kl. 20 messe.

Lørdag: Messe kl. 9. (Lørdag d. 29. dog kl. 10) og kl. 17 (søndagsmesse).

Onsdag d. 28. jan.: Lovsang med forbøn kl. 19-22.

Lørdag d. 31. jan.: Vietnamesisk nytårsmesse kl. 17.

Torsdag d. 5. febr.: Bibelkreds kl. 19.30.

Lørdag d. 7.: Maria-dag kl. 9.30-15. Messe kl. 10.

Onsdag d. 14.: KÆK kl. 14.

Torsdag d. 19.: Bibelkreds kl. 19.30.

Tirsdag d. 24.: Lovsang med forbøn kl. 19-22.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Messe med uddeling af asketekn kl. 19.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.

Sognepræst: P. Charles McCarthy, ofm.conv.
Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv., tlf. 46 35 09 65 (bedst 8-9 ti-fr). Mandag lukket.

Gråbrødrehuset, tlf. 46 36 77 56.

E-post: graabroe@post4.tele.dk

Gråbrødrenes Bogcafé: 46 32 52 57.

Homepage: www.laurentii.org

Messestider: (HC2)(I)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.

NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.

2. søndag i måneden er der messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 8.30.

Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.

Tidebøn:
Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 7.

Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30.

Faste andagter:
Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.

Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30.
Katekse (religionsundervisning) for børn og unge: Første lørdag i hver måned kl. 14.30.

Onsdag d. 28. januar: Kateketmøde kl. 15.

Torsdag d. 29.: Skolemesse kl. 10.30.

Torsdag d. 29.: Voksenkatekse kl. 19-21. Tema: Åndelighed: Livets kilde.

Søndag d. 1. februar: SLUK generalforsamling kl. 12.

Tirsdag d. 3.: Møde i seniorklubben kl. 14.45.

Torsdag d. 5.: Møde i økonomiudvalget kl. 19.30.

Tirsdag d. 10.: går vi i biffen (nærmere oplysninger i våbenhuset).

Tirsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19-21.

Torsdag d. 12.: Katolsk oplysningsaften for mennesker, der er interesseret i at vide mere om den katolske kirke, kl. 19-21. Tema: Hvem er Jesus?

Tirsdag d. 17.: Anna og Simeon-gruppen mødes i bogcafeen kl. 11-12.

Søndag d. 22.: Fastelavn.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Skolemesse kl. 10.30; messe kl. 17.

Torsdag d. 26.: Voksenkatekse kl. 19.21. Tema: Hverdagens spiritualitet: Hvad er det, der tæller?

LEDREBORG SLOTSKIRKE
Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK

Elisabeth-Centret, Carl Refssvej 6, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refssvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Messestider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokale. Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor, - eller meddeles i kirken.

Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen: lørdagene d. 7. og 21. februar.

Eftermiddage for unge over 16 år, lørdag d. 21. februar.

Hyggeeftermiddag for ældre: torsdagene d. 12. februar fra kl. 14-17. Yderligere oplysninger hos fru Hanne Larsen, tlf. 53 43 30 42.

Lørdag d. 31. januar, ca. 40 dage efter jul, fejres Kyndelmisse: Herrens frembærelse i Jerusalems tempel. Kl. 15.30 er der festmesse med lysvielse.

Torsdag d. 5. febr.: Aftenen før februar-månedens 1. fredag er der kl. 19,15 i kapellet ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.

Onsdag d. 12 er der kl 18 messe, - i anledning af Alexander og Maryrose Soosaithas' sølvbryllup.

Lørdag d. 14. fejres dele af messen på latin

Lørdag d. 21. er sidste weekend før fastetiden begynder, og vi skal fejre fastelavns-søndag. Kl. 15.30 er der familiemesse med efterfølgende fastelavnsfest for hele menigheden. Børnene skal slå katten af tønden og hygge sig med fastelavnsboller og sodavand. Selvfølgelig møder alle børn udklædteH, - osse gerne til messen.

Onsdag d. 25. er askeonsdag. Dén dag begynder forberedelsestiden til påskefesten. Askeonsdagens messe med den særlige aske-ceremoni henlægges til lørdagen efter. Selve dagen er faste- og abstinensdag. Husk det og respekter det!

Lørdag d. 28. fejres 1. søndag i fasten. Messen kl. 15.30 indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.

Onsdag d. 25. er askeonsdag. Dén dag begynder forberedelsestiden til påskefesten. Askeonsdagens messe med den særlige aske-ceremoni henlægges til lørdagen efter. Selve dagen er faste- og abstinensdag. Husk det og respekter det!

Lørdag d. 28. fejres 1. søndag i fasten. Messen kl. 15.30 indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.

Onsdag d. 25. er askeonsdag. Dén dag begynder forberedelsestiden til påskefesten. Askeonsdagens messe med den særlige aske-ceremoni henlægges til lørdagen efter. Selve dagen er faste- og abstinensdag. Husk det og respekter det!

Lørdag d. 28. fejres 1. søndag i fasten. Messen kl. 15.30 indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.

Onsdag d. 25. er askeonsdag. Dén dag begynder forberedelsestiden til påskefesten. Askeonsdagens messe med den særlige aske-ceremoni henlægges til lørdagen efter. Selve dagen er faste- og abstinensdag. Husk det og respekter det!

Lørdag d. 28. fejres 1. søndag i fasten. Messen kl. 15.30 indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.

Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.

Messestider: (HB2)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling, messe kl. 9.

Søndag d. 8.: 5. alm. søndag, messe kl. 11.

Tirsdag d. 10.: Pensionistmesse kl. 14.30 med efterfølgende kaffebord.

Søndag d. 15.: 6. alm. søndag, messe kl. 9.

Søndag d. 22.: Fastelavns søndag, messe kl. 11. Efterfølgende slår børnene katten af tønden, og vi drikker kaffe og spiser boller med pålæg (minifrokost).

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Stille messe kl. 18 med velsignelse af askekorset.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.

Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.

Messestider: (HA)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling fejres kl. 11.

Søndag d. 8.: 5. alm. søndag, messe kl. 9.

Søndag d. 15.: 6. alm. søndag, messe kl. 11.

Søndag d. 22.: 7. alm. søndag - fastelavns søndag, messe kl. 9.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag, stille messe kl. 17 med velsignelse af askekorset.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
Marievej 6, 2970 Hørsholm

Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.

Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Messestider: (HA)(I)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkelpark, Strandvejen 352 kl. 9.

Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 1.: Kyndelmisse og Herrens Fremstilling i Templet. Højmessens kl. 11 indledes i menigheds-salen med indvielse af kirkens og egne medbragte kærter. Børnearrangement under messen. I fortsættelse af messen meddeles Blasiusvelsignelsen. Efter messen er der kirkefrokost i menighedssalen.

Tirsdag d. 3.: Messe og rosenkransandagt kl. 17.30.

Tirsdag d. 10.: Messe kl. 17.30.

Torsdagene d. 12. og 19.: ingen religionsundervisning på Nordvanggaard.

Tirsdag d. 17.: Messe kl. 17.30.

Søndag d. 22.: Fastelavn. Arrangement for børnene efter højmessens kl. 11.

Tirsdag d. 24.: Ingen tirsdagsmesse.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Messe kl. 19.30 med askeindvielse og uddeling af askekorset.

DEN HEILIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød

Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.

Præst: Jacob Muiser.

Messestider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.

Mandag, onsdag, torsdag og fredag messe kl. 17.30.

Tirsdag: Messe kl. 10.

Lørdag: Messe kl. 8.

Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den 1. fredag i måneden.

13 | Hovedstads-område NV

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj

Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag - fredag 10.30-12 på sognekontoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.

Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 00.

Messestider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.

Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Søndag d. 1.: Kyndelmisse. Højtidelig messe med lysindvielse kl. 11.

Fredag d. 6.: Tilbedelse kl. 18.30 indtil messen kl. 19.

Søndag d. 8.: Familiemesse og kirkekaffe kl. 11.

Søndag d. 15.: Gregoriansk messe kl. 11.

Søndag d. 22.: Fastelavns søndag. Efter messen kl. 11 er der fastelavnsfest for børnene med tøndeslagning.

Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Fastetiden begynder. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse kl. 19.

Fredag d. 27.: Korsvej og messe kl. 19.

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev

Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.Jensensvej 3, 3540 Lyngø.

Messestider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Søndag d. 15.: Undervisning efter messen kl. 10

Onsdag d. 18.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.

Lørdag d. 21.: Tro og Lys kl. 13.

Søndag d. 22.: Fastelavnsfest efter messen kl. 10. Se opslag i våbenhuset.

Torsdag d. 26.: Økumenisk arrangement på Herlev Sygehus. Se opslag i våbenhuset.

14 | Hovedstads-område NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby

Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Utenthal Nibler.

Messestider: (HA)(I)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17. 1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

Søndag d. 1.: Familiemesse kl. 9.30, søndagsmesse kl. 11 og kl. 15.

Tirsdag d. 3.: Børneundervisning kl. 16.

Onsdag d. 4.: Ældreklub kl. 12.

Lørdag d. 7.: Søndagsmesse kl. 17.

Søndag d. 8.: Søndagsmesse kl. 11 og kl. 15.

Lørdag d. 14.: Søndagsmesse kl. 17.

Søndag d. 15.: Familiemesse kl. 9.30, søndagsmesse kl. 11 og kl. 15.

Onsdag d. 25.: Ældreklub kl. 12. »Åbent Forum«, studiegruppe, kl. 19.30.

Lørdag d. 28.: Søndagsmesse med askevielse kl. 17.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP
Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 9. Reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Alle er velkomne!

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Askeonsdag, Bemstorffsvej 98 . Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling. Kyndelmisse. Lysindvielse ved højmessens kl. 9. Lys til indvielse bedes indleveret i god tid.

Tirsdag d. 3.: Hl. Blasius. Blasiusvelsignelse. Menighedsrådsmøde. Samme dag møde i KÆK, se under Sct. Andreas.

Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.
Sognekontor: Vandtårnsvej 11.
Messeider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

15 | Hovedstads-område V

JESU HJERTE KIRKE
Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 31 21 85 88. Indvalg: 31 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messeider: (HA1)(TH)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling (kyndelmisse). Lysprocession kl. 10.
Tirsdag d. 3.: Blasiusvelsignelse efter messen kl. 8.15 og 17. Kongregationsandagt med foredrag om »Kirken, Kristi legeme og Helligåndens tempel« kl. 16.
Onsdag d. 4.: KUK for unge over 16 år, kl. 19.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Søndag d. 8.: Messe på ungarsk kl. 16, derefter samvær i menighedssalen.
Mandag d. 9.: Foredragsaften med lysbilleder. Sr. Abraham fortæller om »Påske i Jerusalem«.
Onsdag d. 11.: Ministrantklub kl. 15.30. Mini KUK kl. 19.
Lørdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 10.30-13.
Søndag d. 15.: Familiemesse kl. 11.30. Ministrantundervisning for unge over 16 år kl. 14-16.
Mandag d. 16.: Studiekreds for voksne kl. 18.
Tirsdag d. 17.: De ældres eftermiddag kl. 14.30-16.30: Fastelavnsmøde.
Onsdag d. 18.: KUK for unge over 16 år kl. 19.
Lørdag d. 21.: Kongregationsmesse kl. 10.
Søndag d. 22.: Ungdomsmesse kl. 20. Derefter Café Ludvig: Fastelavnsmøde.
Mandag d. 23.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Askeindvielse og -uddeling ved messe kl. 8.15 og 17. Mini KUK kl. 19.
Hver søndag indbyder vi til kirkekaffe efter morgenmesse. Kaffen - og teen - serveres i menighedssalen, Stenosgade 4B. Børn og unge er velkomne i ungdomslokalerne ved samme indgang.

SKT. MARIÆ KIRKE
Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messeider: (HA)(TH)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Hverdag: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

SKT. NIKOLAJ KIRKE
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messeider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messe.
Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling, Kyndelmisse. Højmesse kl. 10, polsk messe kl. 12. Kirkekaffe.
Fredag d. 6.: Første fredag. Messe på dansk kl. 8 og på vietnamsisk kl. 15.
Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10. Efter messen Blasiusvelsignelse.
Søndag d. 15.: Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 22.: Højmesse kl. 10. Efter messen tøndeslagning og kirkekaffe.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 8 og 18.30. Under messe askeindvielse og -uddeling.

16 | Hovedstads-område N

SAKRAMENTS-KIRKEN
Nørrebrogade 27, 2200 København N

Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakramentskirken.
Sognepræst: Pastor Reinhold Sahner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor mand.-torsd. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
Menighedsrådsformand: Stella Sørensen, Australiensvej 30, 2.th., 2100 København Ø. Tlf. 31 18 00 67.
Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messeider: (HB2)(T)
Søndagsmesser: Lørdag kl. 18.15 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse. Kl. 18 engelsk messe. Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Mandag kl. 17.30. Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

Søndag d. 1.: Familiemesse kl. 10.
Onsdag d. 4.: 1. kommuniionsundervisning på skolen kl. 13.30. Korprøve i krypten kl. 19. Flere sangere er stadig velkomne.
Mandag d. 9.: Mandagsklubben i krypten kl. 15.
Onsdag d. 11.: 1. kommuniionsundervisning på skolen kl. 13.30.
Søndag d. 15.: Pelikanrede i kryptens bølmalokale kl. 10. Forældre frokost efter messen.
OBS! Der er ingen messer i dagene 16.-21. februar.
Søndag d. 22.: Fastelavnsmesse kl. 10. Børn og voksne er velkomne til at komme udklædt til kirken. Efter messen slår vi katten af tønden.
Lørdag d. 28.: Firmandundervisning i krypten kl. 10. OBS! Allerede nu gør vi opmærksom på vores gospelkoncert søndag d. 29. marts om eftermiddagen. Billetter til denne begivenhed kan nemlig allerede nu bestilles eller afhentes på kirkens kontor eller i forbindelse med messe.
Desuden har vi stadig brug for flere korsangere. Er du sangglad og har lyst til en aktiv indsats i kirken, så henvend dig til sognepræsten eller til kirkens organister Hardy Macko (31 81 26 96) eller George Sajo (31 39 38 07). Vi øver en gang om måneden og ellers hver søndag kl. 9.
Check også på sognekortet, om din adresse er rigtig i vores kartote, eller om du i det hele taget er på listen. Dette er vigtigt for alle, ikke mindst i betragtning af menighedsrådsvalget den 21. og 22. marts.

17 | Hovedstads-område K

SKT. ANSGARS KIRKE
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Andenpræst: Chr. Noval.
Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messeider: (HB2)(T)
Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Hverdag: Messe kl. 8.
Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling i templet. Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11, lysindvielse og procession ved messens begyndelse. Tema-kirkekaffe: Det forestående menighedsrådsvalg.
Tirsdag d. 3.: Sct. Blasius. Særlig velsignelse efter messe.
Onsdag d. 4.: Messe for de ældre kl. 10.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30, tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 7.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 8.: Reciteret messe kl. 8. Familiemesse kl. 11.
Lørdag d. 14.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 15.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Onsdag d. 18.: Messe for de ældre kl. 10.
Lørdag d. 21.: Fastelavnsmøde kl. 13. Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 22.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Reciteret messe kl. 8. pontifikalmesse med biskop Czeslaw Kozon kl. 19. Faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 28.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

18 | Amager og Bornholm

SKT. ANNE KIRKE, AMAGER
Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. Jerzy Gorowski, C.Ss.R. Tlf. 32 58 41 02.
Andenpræst: Janusz Turek, C.Ss.R.

Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
Udenfor kontortid tlf. 32 58 21 02.
Messeider: (HA)(T)
Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
Søndag: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Hverdage: Messe kl. 8.
1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.
Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling i Templet. Familiemesse med indvielse af lysene og lysprocession kl. 10.
Tirsdag d. 3.: Hl. Blasius, biskop og martyr. Messe med Blasius-velsignelse kl. 8. NB! Velsignelsen vil også blive givet søndag d. 8. efter messe.
Onsdag d. 4.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Filmkritiker ved Berlingske Tidende Jørgen Stegelmann fortæller om skuespilleren Ib Schønberg.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter messe kl. 19. Herefter vågenat.
Onsdag d. 18.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Bankospil.
Søndag d. 22.: Fastelavn. Familiemesse kl. 10, derefter tøndeslagning for børn.
Onsdag d. 25.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 8 og 19 med uddeling af askekors.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
Messeider: (HC2)(I)
Højmesse søndag kl. 10.
Søndag d. 1.: Herrens Fremstilling i Templet. Indvielse af kærter og procession i kirken.
Lørdag d. 28.: Højmesse kl. 15.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
Messeider: (HC2)(I)
Højmesse lørdag kl. 15 - undtagen lørdag d. 28. februar (se under Rønne).
Lørdag d. 31. januar: Herrens Fremstilling i Templet. Indvielse af kærter og procession i kirken.
Tirsdag d. 10. februar: Møde med damerne kl. 14 hos søstrene. Alle er velkomne.

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 32 31 75.
Præst: Paul Marx OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk.
Messeider:
Søndagsmesser: Messe kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage (undt. 18.12.): Messe kl. 17.15. Onsdage: Messe kl. 18.30 efterfulgt af tilbedelse til kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre i Blok 9, 213.
Lørdag: Messe kl. 11.
Religionsundervisning: Onsdage kl. 14 og torsdage kl. 15.15.
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-er.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um

William Joensen død

Fredag d. 12. december var en sorgens dag for den lille, katolske menighed på Færøerne. I de tidlige morgentimer døde William Joensen, et af menighedens ældste og mest trofaste medlemmer.
William blev optaget i Den katolske Kirke for 61 år siden, bare 19 år gammel. Han holdt meget af kirken, og det var et stort øjeblik for ham, da han mødte pave Johannes Paul II under dennes besøg i Danmark.
I midten af november blev William indlagt akut. Der var mistanke om kræft, og i for-

bindelse med en operation viste det sig, at den havde bredt sig mere end man havde forestillet sig. To uger senere sov han stille ind med en af sine egne ved sin side.
Menigheden samledes til requiemmesse lørdag d. 13. og tre dage senere fulgte begravelsen, som også var godt besøgt. P. August Ziggelaar stod for liturgien, som blandt andet omfattede gregoriansk sang og nogle salmer, som William var meget glad for.
William var kendt i Tórshavn, og alle på Færøerne kendte hans stemme. Han ple-

10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.tv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 33-860383.
Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistie à 18h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N. Les autres samedis: ADAP à 18.15 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPAÑOL
Iglesia de San Agustín, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Messe: Hver søndag kl. 12 samt hver fredag kl. 19. I Helsingør: Den 1. og 3. søndag i måneden kl. 14. I Frederiksværk: Den 2. søndag i måneden kl. 16. I Helsingborg, Sverige: Den 4. søndag i måneden kl. 17. I Klipan, Sverige: Hver lørdag kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
Kosciół św. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER
Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38.

Koder for kørestolsbrugere
Koderne er anført efter »Messeider«.
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekortet.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekortet/kirken.

Koder for hørehandicappede
Koderne er anført efter »Messeider«.
T: Teleslynge.
H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

jede at læse op i Mariukirkja julenat, og midnatsmessen bliver transmitteret i Færøernes Radio.
Efter begravelsen samledes de sørgende i sognehuset og måtte tænke på, hvordan William bare fire uger forinden havde stået samme sted og fejret sin 80 års fødselsdag sammen med sin familie og med menigheden. Selv om det var tydeligt at se, at han var alvorligt syg, deltog han lige så trofast i messen, som han altid havde gjort; han var glad for, at man ville fejre ham på denne måde. Mange vil savne William - og mindes ham med glæde. RIP. Maria Forrestal

Pilgrimsrejse til Rom

Tidlig fredag morgen den 17. oktober drog 5 pilgrimme fra Skt. Pauls menighed i Taastrup mod Rom for at deltage i de store festligheder i anledning af, at *Den lille Therese* af Lisieux skulle ophøjes til kirkelærer ved en festmesse på Peterspladsen søndag den 19. oktober.

Vi ankom til Peterspladsen kl. ca. 19.15 og følte, at nu var vi 'hjemme igen'. Nu bestod opgaven blot i at finde et sted, hvor vi kunne overnatte.

Vi besluttede at prøve at finde en klosteradresse i den anden ende af Rom i nærheden af Piazza Lodi eller ca. 20 minutters gang fra den store kirke S. Croce in Jerusalem, hvor der blandt andet opbevares en splint af Kristi Kors. Efter at have vandret fra Stationen Ponto Lungo til en lille og meget stille vej, bankede vi kl. 22 spændte og forsigtigt på døren til klostret, tilhørende Paulinerordenen.

Kort efter blev døren åbnet, og vi blev budt hjerteligt velkomne af en gæstfri ordensbroder. Til vor store forundring viste det sig, at de havde en gæstelejlighed, som på grund af andet afbud 'tilfældigvis' var blevet ledig, og som vi straks blev tilbudt. Det var 5 trætte, men glade personer, der kunne slutte dagen med en sen

messe i Paulinerordenens lille kapel.

I anledning af den forestående højtidelighed for den lille Therese havde alle kirkerne i Rom forberedt forskellige arrangementer og messer på flere forskellige sprog. Vi besluttede at gå til Basilika S. Giovanni (Laterankirken), der var lige i nærheden. På det tidspunkt var vi ikke klar over, at der ventede os en stor og glædelig overraskelse.

Allerede i Basilikaens våbenhus, der var fyldt med mennesker, var der en særlig atmosfære. Da vi kort før kl. 11 blev trukket med menneskestrømmen ind i den fyldte kirke, så vi at den lille Thereses relikvier var opstillet ved højalteret i et meget smukt guldskrin. Der var flere tusinde mennesker i kirken, som passerede forbi relikvierne og rakte billeder, medaljoner, kors og rosenkranser frem til søstre og præster, som holdt dem mod den lille Thereses relikvier. En mor rakte sin lille baby frem, og babyen blev båret hen for at røre guldskrinet.

Netop efter, at vi havde passeret relikvierne, blev tilstrømningen stoppet og umiddelbart efter begyndte en festmesse til ære for den lille Therese, hvori der deltog over 100 præster og biskopper, heri

blandt biskoppen af Lisieux. Denne messe (der var på fransk) var en stor oplevelse for os alle. Laterankirken var fyldt til bristepunktet, og der blev sunget og lovprist, så vi alle følte, at vi var halvt i himlen sammen med den lille Therese.

Under turen oplevede vi flere gange - uden vi var os det bevidste - at vi ligesom målrettet 'blev ført' af sted for at deltage i festlighederne for den lille Therese. På forunderlig vis havnede vi altid det rigtige sted på det rigtige tidspunkt, selv om vi havde haft andre intentioner.

Efter den 2 1/2 time lange festlige messe, gik vi til S. Martino Ai Monti kirken. I et af kirkens sidekapeller så vi et meget stort billede, som forestillede Elias (karmelitternes værnemhelgen) stående ved et flammende sværd og med en vision, hvor han ser en stor lodret skysøjle, der symboliserer regn efter tørke - et symbol på Maria.

Vi besøgte herefter Santa Maria Maggiore - en af de største kirker i Rom, og gik derefter mod nord til karmelitternes ordenshus ved Santa Therese kirken på Corso Italia, hvor vi havde en forventning om at få biletter til festmessen på Peterspladsen. Endnu en-

gang blev vore forventninger indfriet, idet der lå 5 biletter parat til os. Vi skulle dagen efter erfare, at billetterne gav adgang til nogle endog særdeles gode pladser.

Sent på aftenen vendte vi hjem til Paulinerklostret, hvor brødrene havde ventet for os med varm suppe og pasta, men som de sagde næste morgen 'Vi bemærkede godt at I kom, for vi hørte, at I 'forstyrrede' Vor Herre i kapellet kort før midnat'.

Næste morgen oprandt så dagen, vi var kommet for at deltage i. Vi tog tidligt afsted med metroen for at være i god tid til messen, som skulle starte kl. 10. Metroen var fyldt med præster, karmelittermunke, søstre og øvrige pilgrimme, og det stod hurtigt klart, at langt de fleste havde samme mål, nemlig Peterspladsen. Solen skinnede fra en skyhimmel, og der var en utrolig stemning blandt de store skarer, der vandrede mod Peterspladsen under sang og spontane halleluja-sange.

Som nævnt viste det sig, at vi havde fået nogle særdeles gode biletter, idet vi fik siddepladser meget tæt på det opstillede alter foran Peterskirken, der i dagens anledning var prydet med et meget stort billede af den lille Therese, placeret over kirkens hovedindgang. Alteret var pyntet med kæmpestore buketter af langstilkede mørkerøde roser, og der var en sand feststemning blandt de mange mange tusinde fremmødte.

Festmessen startede ved, at den lille Thereses relikvier i smuk procession og under store klapsalver blev båret ud fra Peterskirken og placeret på en forhøjning ved siden af alteret. Umiddelbart efter ankom paven i en stor procession inde fra Peterskirken.

Herefter startede messen, der varede i ca. 2 1/2 time, og da paven udråbte den lille Therese til kirkelærer, udbød der sand jubel og flag, bannere og tørklæder flagede i luften, mens der blev kastet røde og hvide rosenblade i tusindvis over den lille Thereses relikvieskrin. Det er desværre ikke muligt i ord at beskrive den store oplevelse, det var at deltage og hvor vi virkelig oplevede det katolske fællesskab på tværs af landegrænser, sprog og kulturer.

Efter messen blev de store buketter med langstilkede røde roser uddelt til de nærmeststående, og igen var vi heldige, idet hver af os fik en rose. Roseme gav anledning til utallige henvendelser på resten af turen, idet mange mennesker spurgte, om de måtte få et rosenblad. Overalt blev vi mødt med glæde og smil.

Resten af søndagen blev brugt til besøg i Jesuskirken, Andreaskirken og til sidst et besøg i Peterskirken, hvor den lille Thereses relikvieskrin nu var placeret bag højalteret.

Næste morgen påbegyndte vi vor hjemrejse, og vi havde selvfølgelig roseme med. På vej til flyet, der skulle mellemlande i Zürich, mødte vi nuntius fra Mozambique, som vi alene kom i snak med, fordi han spontant udbød 'Åh, Santa Therese'.

Hjemrejsen forløb uden problemer, og vel hjemme igen kunne vi takke Gud for en oplevelsesrig og velsignet tur.

Anders Keller
(Forkortet af red.)

Nis Schmidt udstiller

Fra den 23. januar til 29. marts udstiller Nis Schmidt 152 billeder i »Kunst og Filosofi Centret Solvognen«, Kronprinsessegade 7, Odense. Blandt malerieme er flere nye og religiøse motiver. Læs også interviewet i »ko« 20 sidste år.

Tidsskrifter

AC revue nr. 7 udkommet

I økumeniens tegn

AC revue nr. 7 bærer et flot portræt af kardinal Joseph Ratzinger på forsiden. Han er jo en mand, der elskes af nogle og hades af andre, men respekteres af de fleste for sin klare tanke, brede viden og levende stil. Hvad enten man hører til haderne eller elskerne, er han svær at komme uden om, og i en artikel med titlen 'Kardinal Ratzinger - teologi i Kirkens tjeneste' forsøger Yvonne Maria Werner at tegne et portræt af mennesket og teologen Ratzinger.

I øvrigt står dette nr. af AC revue i økumeniens tegn. Gösta Hallonsten skriver om den økumeniske dialog med den ortodokse kirke og forsøger at gøre status over de opnåede fremskridt og de tilbageværende anstødssten på vejen til kirkefællesskab. På det teologiske område synes problemerne overskuelige, mens det psykologisk og politisk er overordentligt vanskeligt.

Vore hjemlige protestantiske samtalepartnere tager Jacob Thomsen sig af i en artikel om 'Kirken som Kristi mystiske Legeme - et indlæg i den økumeniske dialog'. Det er et begreb, som skærer lige til benet i en række centrale trosspørgsmål, der endnu skiller katolsk og folkekirke-protestantisk tankegang. Det er f.eks. spørgsmålet som: Hvad er hellighed? Er

Kardinal Ratzinger. Foto KNA.

Kirken kun en usynlig størrelse? Hvilken rolle spiller sakramenterne og embedet for Kirkens enhed?

Afslutningen dannes af en lille artikel om videnskabelig erfaring og religiøs erkendelse hos Niels Steensen af Sebastian Olden-Jørgensen, der forsøger at skitsere en ny forståelse af Niels Steensens åndelige udvikling og konversion til den katolske Kirke.

AC revue kan købes for kr. 25 i Steno-Butikken eller bestilles på tlf. 4879 3022.

Sebastian Olden-Jørgensen

Liturgisk kalender februar 1998

1. hvid. Søndag. HERRENS FREMSTILLING. (I). (IV Ps). Gl. Cr. Særl. 1. L.: Mal 3,1-4 V.: Sl 24,7.8.9.10. R. Hærskarenes Herre, han er ærens konge. 2. L.: Hebr 2,14-18. Ev.: Luk 2,22-40 eller 2,22-32.
2. grøn. Mandag i 4. alm.uge. (IV Ps). L.: 2 Sam 15,13-14.30; 16,5-13a. Ev.: Mark 5,1-20.
3. grøn. Tirsdag i 4. alm.uge. (IV Ps). Eller rød. Blasius, biskop og martyr, (†316). L.: 2 Sam 18,9-10.14b.24-25a.30ff.19.3. Ev.: Mark 5,21-43. Blasiusvelsignelse.
4. grøn. Onsdag i 4. alm.uge. (IV Ps). L.: 2 Sam 24,2.9-17. Ev.: Mark 6,1-6.
5. rød. Torsdag i 4. alm.uge. (IV Ps). Agathe, jomfru og martyr, (†251)(m). L.: 1 Kong 2,1-4.10-12. Ev.: Mark 6,7-13.
6. rød. Fredag i 4. alm.uge. (IV Ps). Paul Miki og lidelsesfæller, martyrer, (†1597) (m). L.: Sir 47,2-11. Ev.: Mark 6,14-29.
7. grøn. Lørdag i 4. alm.uge. (IV Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 1 Kong 3,4-15. Ev.: Mark 6,30-34. Bededag for præste- og ordenskald.
8. grøn. 5. ALM.SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1. L.: Es 6,1-2a.3-8 V.: Sl 138,1-2a.2bc-3-4-5.7c+8bc. R. Jeg vil lovsynge dig i englenes påhør. 2. L.: 1 Kor 15,1-11 eller 15,3-8.11. Ev.: Luk 5,1-11. Hieronymus /Emiliani, præst, (†1537), fejres ikke.
9. grøn. Mandag i 5. alm.uge. (I Ps). L.: 1 Kong 8,1-7.9-13. Ev.: Mark 6,53-56.
10. hvid. Tirsdag i 5. alm.uge. (I Ps). Scholastica, jomfru, (†543)(m). L.: 1 Kong 8,22-

23.27-30. Ev.: Mark 7,1-13.
11. grøn. Onsdag i 5. alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Vor Frue af Lourdes. L.: 1 Kong 10,1-10. Ev.: Mark 7,14-23. (Læsning ad lib. (Vor Frue af Lourdes): Es 66,10-14c.)
12. grøn. Torsdag i 5. alm.uge. (I Ps). L.: 1 Kong 11,4-13. Ev.: Mark 7,24-30.
13. grøn. Fredag i 5. alm.uge. (I Ps). L.: 1 Kong 11,29-32; 12,19. Ev.: Mark 7,31-37.
14. hvid. Lørdag. CYRILLUS, munk, (†869), og METHODIUS, biskop, (†885), Europas værnemhelgener (I Ps). Gl. Hyrdernes pf. L.: ApG 13,46-49 V.: Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet. Eller: Halleluja! Ev.: Luk 10,1-9.
15. grøn. 6. ALM.SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1. L.: Jer 17,5-8 V.: Sl 1,1-2.3.4+6. R. Salign den mand, der sætter sin lid til Herren. 2. L.: 1 Kor 15,12.16-20. Ev.: Luk 6,17.20-26.
16. grøn. Mandag i 6. alm.uge. (II Ps). L.: Jak 1,1-11. Ev.: Mark 8,11-13.
17. grøn. Tirsdag i 6. alm.uge. (II Ps). Eller hvid. Servitordenens 7 Grundlæggere. L.: Jak 1,12-18. Ev.: Mark 8,14-21.
18. grøn. Onsdag i 6. alm.uge. (II Ps). L.: Jak 1,19-27. Ev.: Mark 8,22-26.
19. grøn. Torsdag i 6. alm.uge. (II Ps). L.: Jak 2,1-9. Ev.: Mark 8,27-33.
20. grøn. Fredag i 6. alm.uge. (II Ps). L.: Jak 2,14-24.26. Ev.: Mark 8,34ff.9.1.
21. grøn. Lørdag i 6. alm.uge. (II Ps). Eller hvid. Peter Damian, bi-

skop og kirkelærer, (†1072). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Jak 3,1-10. Ev.: Mark 9,2-13.
22. grøn. 7. ALM.SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1. L.: 1 Sam 26,2.7-9.12-13.22-23 V.: Sl 103,1-2.3-4.8+10.12-13. R. Barmhjertig og nådig er Herren. 2. L.: 1 Kor 15,45-49. Ev.: Luk 6,27-38. Apostlen Peters stol fejres ikke.
23. rød. Mandag i 7. alm.uge. (III Ps). Polycarp, biskop og martyr, (†166)(m). L.: Jak 3,13-18. Ev.: Mark 9,14-29.
24. grøn. Tirsdag i 7. alm.uge. (III Ps). L.: Jak 4,1-10. Ev.: Mark 9,30-37. Det almindelige kirkeår afbrydes her og genoptages mandag den 1. juni (»2. pinsedag«).

FASTETIDEN

25. viol. ASKEONSDAG. (IV Ps). Faste pf. IV. 1. L.: Joel 2,12-18; V.: Sl 51,3-4.5-6a.12-13.14+17. R. Herre, vær os nådig, thi vi har syndet! 2. L.: 2 Kor 5,20-6.2. Ev.: Matt 6,1-6.16-18. Faste og abstinensdag. Askeindvielse kan foretages ved hver menighedsmesse eller ordets gudstjeneste.
26. viol. Torsdag efter askeonsdag. (IV Ps). Faste pf. L.: 5 Mos 30,15-20. Ev.: Luk 9,22-25.
27. viol. Fredag efter askeonsdag. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 58,1-9a. Ev.: Matt 9,14-15.
28. viol. Lørdag efter askeonsdag. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 58,9b-14. Ev.: Luk 5,27-32.

To lægfolks initiativ bliver til et »Paveligt værk«

havde forkyndt Evangeliet ... indsatte de i hver menighed 'ældste' for dem, og efter bøn og faste overgav de dem til den Herre, som de var kommet til at tro på« (Apg 14, 21-23). Hvad der på apostlenes tid har været en nødvendighed, er forblevet praksis indtil slutningen af middelalderen. Det er nok en sørgelig kendsgerning i Kirkens missionshistorie, at denne selvfølgelighed er gået i glemmebogen i senere tid, eller rettere: blev sat ud af funktion på grund af mistillid til den indfødte befolknings evner, ikke mindst på grund af europæernes selvovervurdering.

I tidligere slægtled var det ikke kundgjort for menneskenes børn; men nu er det blevet åbenbart for hans hellige apostle og profeter ved Ånden: at hedningerne er medarvinger, rører med til samme legeme og har medandel i forjættelsen af Kristus Jesus, i kraft af det Evangelium, hvis tjener jeg er blevet ved Guds nådig gave.»

Således skriver apostelen Paulus til de kristne i Korinth (3,5-6).

I kirkens første tid var det en selvfølge, at de unge menigheder meget hurtigt fik forstandere fra deres egne rækker. apostlenes Geminger læser vi: »Da Paulus og Barnabas

Efterhånden skete der en forandring. Blandt andre var der to lægfolk, moder og datter, Stephanie og Jeanne Bigard fra Caen i Frankrig, som havde erkendt, at troen kun kan slå rod i de unge nationer, når Evangeliet forkyndes for dem af deres egne, som er rede til præstelig tjeneste for deres stammefæller. »Selskabet til uddannelse af indfødte præster«, som blev grundlagt i 1889, godkendt af Leo XIII, på ny anbefalet af Benedikt XV, blev i 1922 af Pius XI oprettet til et »Paveligt værk« og dermed til et centralt missionshjelpe-værk for hele Kirken: »Opus Sancti Petri«.

Lige fra begyndelsen skulle dette værk hjælpe med til at uddanne indfødte præster og sørge for velegnede lærere ved præsteseminarier og studiecentre. Fra en meget beskedent begyndelse voksede det og er nu udbredt i hele verden. Hundrede år efter oprettelsen understøttede »Petrusværket« 130 præsteseminarier med over 1600 præstekandidater. Hvis det er sandt, hvad concilet siger, at først ved indfødte præsters virke kommer kirken til at stå på fast grund i de enkelte lande, fordi disse er fortrolige med de økonomiske, sociale, kulturelle og religiøse forhold i deres land, således som ingen europæer kan nå det, er det voksende antal af præster i missionslandene et stort håbets tegn for kirken. Troen vil først være rodfæstet i egentlig forstand i de enkelte lande, når der er indfødte præster og biskopper. At en stor del af de afrikanske biskopper kommer fra deres eget land, er et af de mest glædelige tegn i den nyere tids missionshistorie.

Alligevel gælder endnu den dag i dag Herrens ord: »Høsten er stor, men arbejdere er få« (Matt 9,37). I forhold til hele den afrikanske befolkning udgør de kristne stadig en minoritet. På trods af mange missi-

onsgaver mangler de nødvendige midler. En missionsbiskop sagde: »Hvert år melder der sig ca. 100 unge mennesker, som gerne vil være præster. Det er jeg både glad over og ked af. Hvis kun halvdelen af dem har et ægte kald, kan jeg ikke antage flere end seks pr. år.«

Dette beviser, at »Petrusværket«s anliggende er mere aktuelt og nødvendigt end nogen sinde: Materiel og ideel understøttelse af præsteseminarierne i de unge kirker er frem for alt solidaritet i bønnen.

»Bed høstens Herre« (Matt 9,38), at de arbejdere, som ønsker at gå i hans vingård, virkelig kan gå. »Når et lem lider, lider alle lemmer med; når et lem bliver æret, glæder alle sig med det« (1 Kor 12,26). Denne fællesskabsånd forener alle landes og alle tiders Kirker. Det burde være alle troende fælles anliggende at bede Gud om at kalde unge mennesker i sin Kirke og bane dem vejen til den præstelige tjeneste. Troslivets styrke i de unge Kirker vil igen styrke troen i de gamle Kirker.

I februar 1998 beder vi med Paven om,

At firmelsens sakramente må blive højere værdsat i katekese og i Kirkens liv og

At de unge kristne samfund må finde velegnede lærere i præsteseminarier og studiecentre.

Se også: (Pave Johannes Paul II: Kristi Mission (1991) og Det Andet Vatikankoncil: Missionsdekretet, side 603-

661 (1997), begge dele Ansvarstiftelsens Forlag.) Paul Keller, SJ

Døde

Don Silvio in memoriam

Opofrende og energisk

Bispekontoret har desværre først den 5. januar fået meddelelse fra Italien, om at Don Silvio Porisensi døde den 1. juli 1997. Don Silvio blev født den 30. oktober 1912 i Povoletto, Udine, Italien, og blev præsteviet 19. juli 1936 i Udine.

Han kom til Danmark november 1950 som præst for de herboende italienske katolikker og virkede i landet til 1972. Don Silvio var kendt langt udfør kredsen af italienske katolikker. Han havde mange venner blandt danske katolikker og en stor berøringsflade med ikke-katolikker gennem sin mangeårige aftenskoleundervisning i italiensk sprog og kultur. Don Silvio havde en doktorgrad i litteratur fra universitetet i Padova og var ekspert i Dante, som han oversatte til dansk i samarbejde med en af sine elever, stiftsprovst Knud Hee Andersen.

Don Silvio blev ved med at holde kontakt til Danmark og aflagde i flere år besøg i landet, ligesom mange af hans

venner besøgte ham i Udine, hvor han tilbragte sine sidste år. Don Silvio har på sin egen markante måde sat sine spor i den katolske Kirke i Danmark, og vi skylder ham stor tak for den opofrelse og energi, hvormed han udøvede sin præstegerning i bispedømmet igennem 22 år. Måtte Herren belønne ham herfor. Ære være hans minde!

Lars Messerschmidt, generalvikar

Don Silvio, som mange kan huske ham.

gennem mange hundrede år har de troende modtaget Blasiusvelsignelsen og bedt Gud om at beskytte dem mod halsonder. Blasius, formentlig en biskop fra Armenien, har sandsynligvis levet i slutningen af 200- og begyndelsen af 300-tallet. Siden det 8. århundrede har han været dyrket i både den østlige og den vestlige kirke. Foto KNA.

Fejring af festen for Vor Frue af Lourdes

Onsdag den 11. februar 1998 (Verdensdagen for de syge)

Messe kl. 19.30 i Sct. Augustin Kirke på Jagtvej 183. Herefter sammenkomst i Englesalen.

Alle er velkomne!
Den Nordiske Valfart til Lourdes
v/Georg Høhling

Lourdes-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som flg.:

Periode:	Onsdag d.17 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Gæstlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst. Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastруп
Indkvartering:	Nybygget Accueil (for syge/handicappede) ***hotel (for raske/selvhiulpne)
Pris:	dkr. 5.300 (fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Rejsen er for syge/handicappede og for raske deltagere. Hvis man ikke er selvhjulpne, vil det være bedst at have en ledsager med, idet vi kun i et vist omfang kan tilbyde hjælp (læge, sygeplejerske o.a.).

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:
Phillip Hanus 3929 9223 Jytte Omstrup 4364 4264

(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Økumeniske retræter i foråret 98'

Det økumeniske Center, Århus har udsendt retræteprogrammet for Skovhuset i Sdr. Vissing i Jylland.

Fredag d. 16. - søndag d. 18. januar leder sr. Regina König en retræte med titlen »At bede med feminine forestillinger«. Stilhed, vejledt meditation, udveksling og mulighed for personlig åndelig vejledning. Forudsætning: Det er ikke nødvendigt, at man er feminist eller kvinde. Bibelen er for alle, og det er retræten også.

Søndag d. 1. - tirsdag d. 3.2.98: Kyndelisseretræte. Den ledes af Elisabeth Lidell.

Fredag d. 13. - søndag d. 15.2.98 afholdes en retræte med titlen: »Gud er nær - vær lydhør«. Vejledt retræte for travle mennesker. Retrætelederen foreslår bibeltekster og emner til bøn, som svarer til den enkeltes behov. Leder: Sr. Regina König CSJ. Vært: Sr. Dominika Wienig.

Denne retræte gentages søndag d. 8. - til onsdag d. 11.3.98. »Livsvejen - vejen til livet« er titlen på en retræte for mænd, der ledes af Gerhard Pedersen og afholdes torsdag d. 12. - søndag d. 15.3.98.

Fredag d. 22. - søndag den 24.5.98: Temawekend: Ånd og Krop. Ritualer og tegn som del af vores liv. Samtale og me-

itation over emnet. Stilhed og lejlighed til at gå i den smukke natur omkring Skovhuset. Leder: Eva Nordentoft.

Yderligere oplysninger og program kan fås ved henvendelse til: Det økumeniske Center, Skovhusgruppen, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N. Tlf. 86 16 26 55.

'Stilhedens arbejde'

Økumenisk Center i København udgiver et lille blad »Stilhedens arbejde - om kristen meditation og aktion«. Bladet indeholder små artikler og tilbyder også kurser og retræter, der afholdes forskellige steder på Sjælland.

Fra d. 13. - 15. februar 1998 er der en retræte på Lille Mag-

leås med temaet »Hjertet, tiden og himmeriget«. Leder er sognepræst Jan Ulrik Dyrkjøb, Værløse.

Fra d. 22. - 24. maj 1998 afholdes en retræte i Diakonissestiftelsens sommerhus »Elim« i Gilleleje ved sognepræst Eva Borby Petersen, Lyngby.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Økumenisk Center, c/o Økumenisk Fællesråd, Dag Hammarskjølds Allé 17, 3., 2100 København Ø.

»Stilhedens arbejde« kan læses også på internettet:

<http://www.wine.t.dk/kunder/kirke/doc-k/doc-khtm> ks

Fasteakademi om Helligånden

År 2000 er jubelår, og i rækken af forberedelsesår er 1998 særligt koncentreret om Helligånden. Som optakt til fastetiden afholder AC i den forbindelse et såkaldt fasteakademi netop om Helligånden.

Mødet finder sted lørdag den 28. februar kl. 13.30 - 16.30 på Niels Steensens Gymnasium,

Englesalen, hvor biskop Hans L. Martensen vil tale om Helligånden i Johannes-evangeliet, mens generalvikar Lars Messerschmidt vil tale om Helligånden hos Paulus. AC's formand, Kaspar Kallan, oplyser, at alle er velkomne til at deltage i dette fasteakademi.

Tilbageblik og håb på tyske Katolikdage 1998

Bonn (KNA) - Den 93. tyske 'katolikentag' vil finde sted i Mainz 10. - 14. juni 1998 med et dobbelt tema: 'Giv vidnesbyrd om jeres håb' og '150 års tyske katolikentage'.

Ifølge generalsekretæren for De tyske katolikkers Centralkomité (ZdK), Friedrich Kronenberg, var de tyske kirkedage midt i forrige århundrede med til at bringe meget af det, som i dag er en selvfølgelighed i kirken i Tyskland, på sporet.

Kirkedagene tog deres begyndelse i 1848 i Mainz, hvor det første møde for Tysklands katolske Forening fandt sted. Samtidig holdt Nationalforsamlingen møde i Paulskirken i Frankfurt.

Det første møde efter Den anden Verdenskrig fandt ligeledes sted i Mainz i 1948. Ved mødet i 1998 vil kirkedagenes historie blive illustreret ved en udstilling og belyst af relevante emneopdelte tilbud.

Kirkedagenes højdepunkt vil være festgudstjenesten den 11. juni (Kristi Legems fest) i Paulskirken, hvor forbundspræsident Roman Herzog og den tidligere præsident for ZdK Hans Maier vil tale.

Kirkedagenes historie skal imidlertid ikke forlede os til 'forklarede' tilbageblik, men skærpe vor bevidsthed om de vigtige opgaver i nutid og fremtid, udtalte Kronenberg. Som det er sædvanen på kirke-

dagene vil disse opgaver blive behandlet i en bred vifte af tematiske grupper.

Som noget nyt i Mainz 1998 vil et Mandecenter have et særligt program for mænd klar og på det økumeniske område vil ZdK og bispedømmet Mainz som arrangører ikke stå tilbage for det, der blev opnået på kirkedagene i Dresden. Den mest betydningsfulde økumeniske udvikling og mødet mellem kirkerne og religionerne er derfor med i programmet. Ifølge ZdKs pressetalsmand Theodor Bolzenius har de evangeliske kirker to repræsentanter med i programkommissionen. Mange af arbejdsgrupperne er ligeledes økumenisk bemandet.

Arrangørerne regner med 30.000 mødedeltagere og da Mainz har en gunstig trafikal beliggenhed, forventer man et stort antal gæster. Mødet vil komme til at koste 12 millioner Mark - en udgift, som søges dækket ved tilskud fra staten, Rheinland-Pfalz, byen Mainz og ved midler fra kirken og mødedeltagerne. Man regner med at den sædvanlige kollekt vil indbringe 2 millioner Mark.

Sr. Cecilie Maes

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69 A, 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. telefon 33 15 23 03. Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Husk

Lovsang med forbøn
Skt. Pauls kirke, Taastrup
onsdag d. 28. januar kl. 19.00

Har du eller en bekendt overvejet
at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til
INFORMATIONSAFTEN
om den katolske kirke

Tirsdag d. 17/2 ved sr. Hildegard Madsen
OSB: Kirken før og nu.

Tirsdag d. 31/3 ved pastor Niels Engelbrecht:
Den stille uge og dens liturgi.

Tirsdag d. 21/4 ved pastor Dietrich Timmermann:
Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm:
Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, valfart, skærsilden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i
Skt. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!
Sr. Hildegard Madsen OSB, Niels Engelbrecht, Reinhold Sahrner, Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen, Dietrich Timmermann og Christian Noval

Det sker på magleås

Sø. d. 1. - ti. d. 3.2.:
IBM

Ti. d. 3. - on. d. 4.2.:
Birkerød kommune

On. d. 4. - sø. d. 8.2.:
Idrættens lederakademi

To. d. 5. - fr. d. 6.2.:
Folkekirken Nødhjælp

Fr. d. 6. - lø. d. 7.2.:
Dansk psykologisk selskab

Ma. d. 9. - ti. d. 10.2.:
Roskilde Amt

Fr. d. 13. - lø. d. 14.2.:
Æblehuset

Fr. d. 13. - sø. d. 15.2.:
Økumenisk Center

Ma. d. 16. - ti. d. 17.2.:
Birkerød kommune

On. d. 18. - to. d. 19.2.:
Birkerød kommune

To. d. 19. - fr. d. 20.2.:
DIEU

Fr. d. 20. - lø. d. 21.2.
FAKS

Fr. d. 20. - sø. d. 22.2.:
DUK

Ma. d. 23. - on. d. 25.2.:
FAKS

Ti. d. 24. - on. d. 25.2.:
Dansk Socialrådgiverforening

To. d. 26. - fr. d. 27.2.:
Roskilde Amt

To. d. 26. - fr. d. 27.2.:
Arbejdsministeriet

Fr. d. 27. - lø. d. 28.2.:
Skt. Pauls skole

Lø. d. 28.2.:
Caritas

ACADEMICUM CATHOLICUM

indbyder til foredrag med emnet
Johannes Åbenbaring:
dommedag eller hverdag?
ved pastor Christian Noval
tirsdag den 10. februar kl. 20 i Englesalen,
Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.
Alle er velkomne

Påske i Jerusalem

foredrag ved Sr. Abraham
mandag den 9. februar 1998
kl. 19.30
i menighedssalen, Stenosgade 4B.
Kaffe og te kan købes.

Der indbydes til møde i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4, København onsdag den 25. februar kl. 18

Program Kl. 17 Messe (Askeonsdag)
Kl. 18 Sandwiches m. kaffe kr. 20
Øl og vand kan købes

Aftenens emne: Pater Anton Dekkers om
'Fred og forsoning' - budskabet fra Graz

Alle kvinder er velkomne.
Tag gerne din udenlandske søster med.

Tilmelding senest den 23. februar til:

Ruth Meyer tlf. 3142 7671
Lisbeth Poulsen tlf. 3990 1331

DUK - kalender

RETRÆTE - VENSKAB MED EN STILLE
GUD den 20. - 22.02.98 på Lille Magleås.
Alder: 18 år og opæfter.

Pris: Kr. 200,00 samt kr. 200,00 i fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 30.01.98.

UNGDOMSMESSE den 22.02.98 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V, efter messen er der Café Ludvig.

LOKALFORENINGSMØDE den 24.02.98 kl.
19.00 - 21.30 på Sekretariatet i København.
Alder: For alle lokalforeningsledere Øst for
Storebælt.
Pris gratis. Tilmelding senest den 16.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 03.03.1998
og de efterfølgende tre tirsdage i Sct. Ansgars
Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260
København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

MEDARBEJDERLEDERTRÆNING den
06.03. - 08.03.98 på Ørborgen.
Alder: For repræsentanter, redaktioner og udvalgte.
Kurset er gratis. Tilmelding senest den
13.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 10.03.1998
og de efterfølgende to tirsdage i Sct. Ansgars
Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260
København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMELSE ØST WEEKEND den 13.03. -
15.03.98 på ØM for alle firmander der bor på
Sjælland og Lolland/Falster.

Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den
20.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 17.03.1998
og den efterfølgende tirsdag i Sct. Ansgars
Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260
København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 20.03. -
22.03.98 på ØM for alle firmander, der bor på
Fyn og i Jylland.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den
27.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 24.03.1998
i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade
69 A, 1260 København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.03.98 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V, efter messen er der Café Ludvig.

PÅSKELEJR den 04.04. - 13.04.1998 i de
norske fjelde arrangeret af Norske Unge Katolikker.
Alder: 20 år og opæfter.
Pris: NOK 1.750 samt rejse fra Danmark (pri

Fortsætter i næste spalte

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad
lægdominikanerordenen står for?

Lørdag den 14. februar kl. 13.00 kan du møde
pater Patrick-Dominique Linck, O.P.
fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars
Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

DUK-kalender fortsat

sen afhængig af antal deltagere). Tilmelding
og betaling senest den 06.03.1998.

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.04. -
19.04.1998 på Bastrup. Alder: 18 år og opføl-
ter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse kr.
200,00. Tilmelding og betaling senest den
27.02.1998.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.04. -
19.04.98 for alle lokalforeningsledere.
Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.98.

UNGDOMSMESSE den 26.04.98 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V, efter messen er der Café Lud-
vig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 01.05. -
03.05.98 på ØM for alle ledere på DUKs
sommerlejre i 1998.

Kurset er gratis.
Tilmelding senest den 14.04.98.

LEDERTRÆNING den 07.05. - 10.05.98 på
ØM.

Alder: 14-20 år.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrej-
se. Tilmelding og betaling senest den
17.04.98.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V,
efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med
Øm-valfarten den 05.06. - 07.06.1998 på
Øm.

Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fælles-
rejse kr. 200,00.
Tilmelding og betaling senest den 15.05.98.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TIL- MELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke
medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for
weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt
ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:.....

Dato:.....

Navn:.....

Adr:.....

Postnr./By:.....

Fødselsdato:.....

Telefon:.....

Katolik: Ja:..... Nej:.....

Deltager i fællesrejse:.....

Ankommer selv:.....

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker

Sekretariatet

Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menig-
hedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn.
Gratis for begge parter formidles kontakt mellem
udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje -
ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-
16 tirsdag og torsdag.

Bolig søges

3-værelses lejlighed med køkken og bad, eller
del af hus i stueplan søges af enlig ældre dame
i Gentofte kommune. Gerne andels- eller leje-
bolig beliggende i Sct. Thereses sogn.
Kontakt venligst 4848 3983, hvor besked også
kan lægges.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90. Lukket 19.12.97-5.1.1998
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13
(dog ikke første søndag i måneden).

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som
arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette tes-
tamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontor-
ret.

Yderligere oplysninger

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Legater

Ellen og Bene Larsens legat

- til fordel for trængende, enlige, ældre og sva-
gelige mennesker - såvel mænd som kvinder
- fortrinsvis medlemmer af det romersk-katol-
ske trossamfund i Danmark uddeles af legat-
bestyrelsen i maj/juni 1998.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder
og oplysning om kirkeligt tilhørsforhold samt
kopi af forskudsopgørelse 1998 skal være leg-
atbestyrelsen i hænde senest den 28. februr-
ar 1998.

Ansøgning stiles til:
Katolsk Bispekontor,
Bredgade 69 A, 1260 København K.

Salg og service

SCHWEIZ[®] Salg

- Udlejning
- Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.

F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og ju-
ridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsbo-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor TRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsegade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in jurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-
kontor, som ud over erhvervsrådgivning
også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke
mindst, hvis man ikke er dansk - at søge
rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse
med indgåelse af ægteskab,
separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Annoncer

i »katolsk orientering«

Tekstside-annoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: kr. 5,- pr. mm.

Murermester Keld Erik
JOHNSEN Ankervej 12
Stubbekøbing 4800 Nykøbing F.
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlag
Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08
Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG
GARANTI
ORDNING**
Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem
- overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

† BEGRAVELSER †
OG
BISÆTTELSESR
v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50
Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved be-
gravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindel-
se med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk be-
handling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrservice
Installationer
Olievagt i
fyringsseasoner

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30
- sikkerhed for varme

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Kollegiet tæller nu 146 kardinaler

105 under 80 år og kan deltage i et pavevalg

Fortsat fra forsiden

Det er syvende gang, pave Johannes Paul II holder et ordinært konsistorium. Af de 137 kardinaler, som han har udnævnt på de foregående seks konsistorier, er 114 stadig i live, og 88 af dem er under 80 år og vil dermed kunne deltage i et kommende pavevalg. De tidligere konsistorier blev holdt d. 30. juni 1979 (15 kardinaler, heraf én 'in pectore'), d. 2. februar 1983 (18 kardinaler), d. 25. maj 1985 (28 kardinaler), 28. juni 1988 (24 kardinaler - egentlig 25, men teologen Hans Urs von Balthasar døde to dage forinden), d. 28. juni 1991 og endelig d. 26. november 1994 (henholdsvis 22 og 30 kardinaler).

Det var i pave Paul VI's apostoliske konstitutioner fra 1975, »Romano Pontifici Eligendo«, at den øvre aldersgrænse for deltagelse i et konklave og dermed i et pavevalg blev nedfældet. Af samme konstitution fremgår, af der max. må være 120 kardinaler valgberettigede medlemmer af kardinalskollegiet.

Endnu to kardinaler fra Johannes XXIII's tid
I øjeblikket tæller kollegiet 146 kardinaler. 30 af dem er fra Paul VI's tid, mens to stammer helt tilbage til Johannes XXIII. 105 kardinaler er ikke fyldt 80. Fra den 21. februar vil kollegiet desuden omfatte:

Den tidligere ærkebiskop af Valparaiso i Chile, ærkebiskop Jorge Arturo Medina Estevez, som er pro-præfekt for gudstjeneste- og sakramentskongregationen.

Pro-præfekt for kongregationen for helgener, ærkebiskop Alberto Bovone.

Ærkebiskop Dario Castrillon Hoyos, tidligere leder af det colombianske ærkebispedømme Bucaramanga og nu pro-præfekt for kongregationen for præsterne.

Ærkebiskop Lorenzo Antonetti, vicepræsident i administrationen af apostlen Peters arvegods.

Den tidligere ærkebiskop af Denver, nu præsident i det pavelige lægmandsråd, James Francis Strafford.

Ærkebiskoppen af Palermo, Salvatore de Giorgi.

Ærkebiskoppen af Belo Horizonte i Brasilien, Serafin Fernandes de Araujo.

Ærkebiskoppen af Madrid, Antonio Maria Rouco Varela.

Ærkebiskoppen af Toronto,

Canada, Aloysius Matthew Ambrozic.

Ærkebiskoppen af Lyon, Jean Balland.

Ærkebiskoppen af Genova, Italien, Dionigi Tettamanzi.

Ærkebiskoppen af Dar-es-Salaam, Tanzania, Polycarp Pengo.

Ærkebiskoppen af Wien, dominikaneren Christoph Schönborn.

Ærkebiskoppen af Mexico City, Norberto Rivera Carreira.

Ærkebiskoppen af Chicago, oblatfaderen Francis Eugene George.

Ærkebiskoppen af Kaohsiung, Taiwan, Paul Shan Kuo-Hsi; han er jesuit lige som ærkebiskop Adam Kozłowiecki, der arbejder som missionær i Zambia.

Desuden ville paven »undtagelsesvis« udnævne endnu tre og dermed gå helt op til den grænse, som hans forgænger havde sat for kardinalskollegiets størrelse. For de tres vedkommende var der tale om »min påskønnelse af den hengivenhed, hvormed de har tjent Den hellige Stol«, sagde han og nævnte: Ærkebiskop Giovanni Cheli, præsident for det pavelige råd for omsorgen for migranterne, den apostoliske nuntius i Italien, ærkebiskop Francesco Colasuonno og endelig biskop Dino Monduzzo, præsident for den pavelige 'husholdning'.

Dekan fra Afrika og ældste mand fra Kina

Dermed vil 63 lande og alle fem kontinenter være repræsenteret i kardinalskollegiet. Af de 88 europæere vil 58 være stemmeberettigede lige som 13 af de 17 nordamerikanske og 24 af de 28 latinamerikanske kardinaler. 12 af 14 afrikanske, 14 af 15 asiatiske og alle fire kardinaler fra Australien og Oceanien vil ligeledes være med, når det næste konklave skal holdes. Kardinalskollegiets dekan er kardinal Bernardin Gantin fra den afrikanske stat Benin; han er også præfekt for kongregationen for biskopper.

Kardinal Ignatius Gong Pinmei, som i 1979 blev udnævnt 'in pectore', er født d. 2. august 1901 og kollegiets ældste præsident. Den yngste af kardinalerne, Vinko Puljic fra Sarajevo, er født d. 8. september 1945.

80.000 unge til Taizé-træf i Wien:

Et håb, som ikke bare afspejler flygtige længsler

Wien (KNA) - 80.000 unge fra alle afkroge af Europa mødtes til Taizé-træf i Wien i dagene omkring årsskiftet. Broder Roger Schutz, grundlæggeren af det økumeniske brødræflesskab i Taizé, talte om den frygt for fremtiden, som mange af dagens unge ligger under for. Det gælder om at finde et håb, som »ikke bare afspejler flygtige længsler, men som giver mod til opbrud, når det sy-

nes, som om alt håb er ude«, sagde han.

Det er netop, hvad det hele handler om: at give de unge mod på at vende hjem og engagere sig i deres menigheder. Det siger Schutz i et interview med dagbladet »Die Presse«. Hverken han eller brødrene har nogensinde været ude på at etablere en egentlig 'bevægelse' med tilknytning til Taizé. Men det skal være et sted, hvor de

unge kan finde et levende fællesskab, et sted, hvor de føler sig godt tilpas, og hvor de altid bliver modtaget med åbne arme, siger han.

I tre årtier har fællesskabet i Taizé spurgt sig selv, hvorfor masser af unge i store dele af verden bliver væk fra kirken og dens gudstjenester. Dette tilsyneladende sammenbrud for de åndelige værdier blev så anledning til, at fællesskabet slog sine porte op for de unge og gav sig i kast med arrangementer som det seneste træf i Wien, fortæller den 82-årige prior.

Mere end 1000 kirker, men alligevel ikke nok

Rom (KNA) - Offentligheden har adgang til 1.048 kirker i bispedømmet Rom. Heraf fungerer dog kun 328 som sognekirker, og kun hver ottende af bispedømmets 8.164 præster har at gøre med sognarbejde. Det fremgår af en udtalelse, som bispedømmet for nylig har offentliggjort.

Godt 4.300 er ordenspræster og arbejder for størstedens

vedkommende i de forskellige ordenssamfunds generalhuse. Dertil kommer, at et stort antal gejstlige er ansat i Vatikanet; de resterende 1.055 arbejder i sognene i Rom.

Nogle steder må én præst betjene op til 20.000 katolikker. Trods det store antal kirker er der mangel på kirker i de tæt befolkede områder i byens udkant.

Irak appellerer til paven

Bagdad (KNA) - Ved nytårstid bad Irak pave Johannes Paul II om hjælp. Det irakiske parlament betegnede sanktionerne imod landet som »uretfærdig« og appellerede til paven om at forsøge at få dem ophævet, meddelte det irakiske nyhedsbureau INA. I en julehilsen til paven havde parlamentsmed-

lemmerne bedt ham om at forstærke sin indsats for at gøre ende på de 22 millioner irakeres lidelser. Sanktionerne havde allerede kostet en million uskyldige livet, hed det.

Irak har været omfattet af FN's handelsembargo siden golfkrigen i 1991.

Vatikanet giver Jugoslavien grønt lys for oprettelse af ny bispekonference

Beograd (KNA) - Vatikanet har givet grønt lys for oprettelsen af en bispekonference i resterne af Jugoslavien. I dag dækker navnet over Serbien med de to tidligere selvstyremråder Vojvodina og Kosovo samt Montenegro. Ærkebiskoppen af Beograd, Franc Perko, bliver den første formand for konferencen, og biskoppen af Subotica, Jovan Penzes, skal være hans stedfortræder.

Oprettelsen af en bispekonference er ensbetydende med, at den katolske kirke i området i organisatorisk henseende vender tilbage til normale tilstande, udtaler Perko. Der er stor forskel på den pastorale situation i de forskellige bispedømmer; derfor er det meget vigtigt at have en mulighed for at kommunikere og koordinere, forklarer han.

550.000 katolikker

Området består af ærkebispedømmet Serbien, suffraganbispedømmerne Subotica og Zrenjanin, ærkebispedømmet Bar og bispedømmet Kotor. Dele af det makedoniske bispedømme Skopje og det kroatisk Djakovo befinder sig desuden på jugoslavisk jord.

Alt i alt anslås det samlede antal katolikker i det nuværende Jugoslavien til 550.000, fordelt på forskellige nationaliteter. Den største gruppe er Vojvodina-ungarere, derefter kroater, albanere, slovenere og slovakker.

Inkvisitionsarkiverne åbnes:

Kirken er ikke bange for fortiden

Vatikanet (KNA) - Kardinal Achille Silvestrini ser frem til, at inkvisitionsarkiverne bliver åbnet. I et interview med det italienske dagblad »La Repubblica« siger Silvestrini, at åbningen af arkiverne formentlig betyder mere positivt for historieforskningen, end nogen regner med. Man vil få øjnene op for, at kirkens stemme i århundredernes løb ikke har lydt så intolerant og irrationel, som antiklerikale kredse påstår, forklarer han.

Beslutningen om at give historikere fri adgang til de ro-

merske inkvisitionsarkiver er i overensstemmelse med pave Johannes Paul II's ønske om, at kirken gør op med sin fortid og ser kritisk på sin historie, fortsætter kardinalen. Han understreger, at kirken ikke er bange for at stå ansigt til ansigt med forskningen.

Ud over at være præfekt for kongregationen for østkirkerne er Silvestrini medlem af Troselærekongregationen. Det var den, der i 1965 afløste Det hellige Officium, hvis forløber var inkvisitionen.

katolsk orientering

Redaktion:
Konstitueret ansvarshavende redaktør:
Journalist Knud Helsted Kluge (Redaktionssekretær)
Redaktionelle medarbejdere: Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 211444.
Fax 33 244975. E-mail: ko-press@inet.uni-c.dk
Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer udsendes den 11. februar

Ansigter på de nye kardinaler · side 2

Valget i marts · side 3

Pavens besøg i Cuba · side 6-7

Bøger · side 8

Kvindens sociale rettigheder · side 9

orientering

Ritualbog om dåben i lommeformat

Pastoral-Centret har netop udsendt en dåbsbog i lommeformat. Den rummer ritualer for fejring af barnedåb i den katolske kirke med både bønner, svar og salmeforslag og praktiske anvisninger for ikke-katolske/ikke-kirkevante dåbsgæster.

Bogen forklarer, hvad dåbens sakramente går ud på, og hvad de forskellige dele af ritualer betyder. Dermed er den velegnet både til forældrenes og faddernes forberedelse og til minde om dagen.

Bogen er udarbejdet af *Sebastian Olden-Jørgensen* og kan købes i *Steno-Butikken* på Vesterbrogade 28 i København.

Formanden for den tyske bispekonference, biskop Karl Lehmann, lod ingen være i tvivl om biskoppernes indstilling: De følger pavens opfordring og vil fremover deltage i rådgivningsarbejdet for gravide, men uden at udstede de attester, som er en forudsætning, for at et abortindgreb kan foretages uden straf. Foto KNA

Biskopper i tænkeboks om svangrerådgivning

Det er ikke nogen nem opgave, pave *Johannes Paul II* har pålagt de tyske biskopper. Han ønsker fortsat katolsk deltagelse i rådgivningsarbejdet for gravide, men ikke på de nuværende præmisser.

I Tyskland er rådgivning obligatorisk, når en kvinde er gravid og ønsker svangerskabet afbrudt. Derefter har hun tre dages betænkningstid, inden et abortindgreb kan foretages; at de tre dage er gået, dokumenterer hun ved en attest, som rådgiveren har udstedt.

Det er netop denne rådgivningsattest, der har givet biskopperne grå hår i hovedet. At fremkalde en abort er i strid med den tyske forfatning, men hvis kvinden har taget imod rådgivning - ja, så har man dog gjort noget for at påvirke hendes beslutning. Rådgivningsattesten er dokumentation for, at den gravide har gennemført det 'forhindringsløb', som har til formål at undgå, at hun får foretaget en abort efter at have taget en forhastet beslutning. Ved at udstede den giver man således grønt lys for, at indgrebet kan foretages.

Nogle biskopper mente, at den katolske kirke burde trække sig ud af den statsanerkend-

te rådgivning. Andre mente, at der fortsat burde være et katolsk tilbud til kvinderne inden for rammerne af det eksisterende system. Kort efter nytår kom svaret på biskoppernes henvendelse til Rom.

Paven ønsker ikke, at den katolske kirke bakker ud af rådgivningsarbejdet; den skal fortsat være synlig og ikke fraskrive sig muligheden for at redde de ufødte - men de katolske rådgivningstjenester må ikke udstede attester, som giver adgang til svangerskabsafbrydelse, understreger han.

Biskopperne vil efterkomme pavens ønske og har nedsat en arbejdsgruppe, som skal finde frem til, hvordan praktisk skal bære sig ad.

Ny lay-out

»katolsk orientering« har fra dette nummer ændret lay-out. Det er nu muligt i hvert nummer at bringe farvebilleder, og siderne inde i bladet har som læserne bemærker ændret form. Også annoncerne har fået en ansigtsløftning. Alt i alt håber vi, at bladet bliver mere overskueligt og læsevenligt.

Paven gjorde et meget stærkt indtryk i Cuba

Fidel Castro hørte paven forlange demokrati og respekt for menneskerettighederne

Havana/Rom (KNA) - Efter pave *Johannes Paul II*'s historiske rejse til Cuba er der tilfredshed i Vatikanet. Tilsyneladende havde strategien virket efter hensigten: det måtte betragtes som et gennembrud, at paven havde forlangt en anden politik - og det så højt, at ingen kunne undgå at høre det. De statslige medier afbrød ikke de direkte transmissioner, sådan som man havde frygtet, og der blev slet ikke brug for det massive opbud af sikkerhedsfolk.

Der var slet ingen tvivl om, at pavebesøget havde haft sin virkning, mente Vatikanets pressetalsmand efter hjemkomsten; men virkningen måtte analyseres nærmere, inden det var til at sige, hvad der i grunden var sket. En talsmand for den cubanske ambassade var mødt op i lufthavnen i Rom. Han kunne kun bekræfte, at paven havde gjort et meget stærkt indtryk.

En hel stribe af gennembrud

Vatikanets beregninger holdt stik: regimet garanterede for pavens sikkerhed, selv om han

kritiserede åbent, og selv om han sagde den herskende ideologi imod. For åben TV-skærm forlangte han, at alle politiske fanger skulle sættes fri; samtidig søgte kardinal *Angelo Sodano*, Vatikanets statssekretær, ad diplomatisk vej om amnesti for nogle fanger.

Med den afsluttende messe på revolutionspladsen i Havana skete endnu et gennembrud, da den samlede nation blev vidne til, at stats- og partichef *Fidel Castro* hørte paven forlange demokrati og respekt for menneskerettighederne.

De statslige mediers forsøg på at retouchere billedet bag efter - ved at undlade at omtale pavens budskab i nyhederne - var nærmest pinligt. Cubanerne havde fulgt pavens prædiken i fjernsynet med en spænding, som man ellers kun ser i sportens verden, og både pavens og Castros folk kom til det resultat, at der vist måtte være tale om et gennembrud.

»Og det kan ikke standses«, mente en af de cubanske biskopper, der var med til messen på revolutionspladsen. En af styrets medarbejdere, der betragtes som reformtilhænger,

antydte over for nogle journalister, at man var kommet et meget stort skridt i den rigtige retning. Noget i samme stil mente folk i Havana, som ikke var begejstrede for regimet.

Fortsætter på bagsiden

Clinton glad for pavebesøget

Washington (KNA) - USA's præsident *Bill Clinton* er glad for, at det lykkedes paven at komme til Cuba, og han håber, at pavebesøget vil være et skridt i retning af friheden. Det sagde præsidenten i amerikansk TV den dag, da pave *Johannes Paul II* ankom til den caribiske ø-stat. Ifølge Clinton er tiden dog endnu ikke moden til at ophæve den amerikanske handelsblokade af Cuba. Han anser det for nødvendigt at opretholde et økonomisk pres på landet og undgå alt, hvad der kan opfattes som en anerkendelse af styret.

Pave *Johannes Paul II* kræver frihed for befolkningen og for kirken i Cuba. Billedet viser paven og statschef *Fidel Castro* før afslutningsgudstjenesten i Havana. Foto KNA.

Paven om USA's abortlov:

Det er masse mord på uskyldige

Washington (KNA) - I USA er der gået 25 år, siden den fri abort blev indført, en beslutning, som pave Johannes Paul II har fordømt i skarpe vendinger. Den afgørelse, som højesteret traf den 22. januar 1979, blev begyndelsen til et masse mord på uskyldige, som fortsætter den dag i dag. Det skriver paven i et brev til kardinal Bernard Law i Boston; han er formand for den biskoppelige

kommission for respekten for livet.

Både abortindgreb og aktiv dødsbistand er »forbrydelser imod livet, som er en Guds gave«, skriver paven. De seneste 25 år har vist, at »retten til svangerskabsafbrydelse er i stand til at ødelægge mange menneskers liv, og særligt kvindernes; de bliver ofte ladet alene med deres sorg og deres fortrydelse over det ufødte liv, som de lod udslette, fortsætter han.

Men paven understreger, at retten til fri abort virker nedbrydende på hele samfundet. Respekten for ældre og syge mennesker går tabt, og det samme gør den almindelige sans for, hvad man gør og ikke gør, påpeger han: »Når lovgivningen giver grønt lys for at slå ufødte ihjel, er det ikke til at se forskel på godt og ondt, og samfundet kommer så langt ud, at det accepterer handlinger, hvorom det er hævet over enhver tvivl, at de er umoraliske - som for eksempel sene aborter.«

Brevet til kardinal Law blev læst op ved en gudstjeneste i Washington i anledning af 19-årsdagen for højesterets kendelse i sagen »Roe versus Wade«.

Præsident Clinton er ikke til sinds at bremse den fri abort. Han vil arbejde for, at der fortsat skal være adgang til svangerskabsafbrydelse, og at det skal være sikkert og legalt, siger han i en erklæring, som blev offentliggjort samme dag. Samtidig vil han forsøge at få aborttallet ned, siger han. Præsidenten vil »også fremover gøre alt, hvad der står i min magt, for at garantere, at hvert eneste barn i Amerika er et ønskebarn, og at det får lov til at vokse op i en kærlig og stærk familie«.

Abort-forkæmper skiftede side

Det var i sagen Roe versus Wade, at USA's højesteret kendte det forfatningsstridigt, at staten forsøgte at tvinge en kvinde til at gennemføre sit svangerskab. Norma McCorvey, som dengang var en af forkæmperne for den fri abort, har for nogle år siden tilsluttet sig en ja-til-livet-bevægelse. Hun vil gøre alt, hvad hun kan, for at få loven ændret i løbet af de kommende år, siger hun til et udvalg under senatet. McCorvey vil i langt højere grad end nu have lovgivningen til at værne om livet:

Ophæv sanktionerne imod Irak

Washington (KNA) - I USA mener 54 katolske biskopper, at de økonomiske sanktioner imod Irak bør ophæves. Sanktionerne er en krænkelse af det irakiske folks menneskerettigheder, fordi de rammer uskyldige mennesker, der hverken får mad eller medicin, hedder det i et brev fra biskopperne til præsident Clinton.

Mere end en million menneskeliv

Amerikansk presse oplyser, at tre af biskopperne er gået i suldestrejke; en af dem er Thomas Gumbleton, der er hjælpebiskop i Detroit. Efter Gumbletons opfattelse er sanktionerne en krænkelse af Genevekonventionen, fordi de er rettet imod »civile og livsnødvendige infrastrukturer«. Mange mennesker ville kræve en omgående ophævelse, hvis de vidste, hvordan der ser ud i Irak, siger han til pressen.

Biskopperne henviser til statistikker, som fortæller, at mere end en million irakere er døde som følge af sanktionerne siden 1991; blandt ofrene er rundt regnet 600.000 børn under fem år. Sanktionerne var FN's svar på Iraks angreb på Kuwait i 1990.

På bispekonferencens plenarforsamling i efteråret 1997 undlod biskopperne at tage stilling til USA's politik over for Irak. Dengang sagde Anthony Pilla, biskop af Cleveland og formand for bispekonferencen, at biskopperne ville beskæftige sig med de humanitære aspekter, men at de fleste af dem mente, at en politisk stillingtagen var for vanskelig. Vatikanet har gentagne gange forlangt sanktionerne ophævet.

Christoph Schönborn.

Francis Eugene George.

Dionigi Tettamanzi.

Giovanni Cheli.

Hoyos Dario Castrillon.

Aloysius Matthew Ambrozic.

Jorge Arturo Estevez Medina.

Salvatore de Giorgi.

Norberto Rivera Carrera.

Alberto Bovone.

Francesco Colasuonno.

James Francis Stafford.

Bærende kræfter siden oldkirkens dage

Ovenfor præsenterer »katolsk orientering« ansigterne på 12 af de 22 kommende nye kardinaler, som skal være med til at lede verdenskirken fremover. Paven udnævner dem den 21 februar. Men hvad er en kardinal egentlig?

(KNA) - Kardinalskollegiet er pavens vigtigste, rådgivende græmium. Når der skal vælges en ny pave, er det desuden kardinalerne, der skal stå for valget; det fremgår af kirkerettens can. 349. Men kun de kardinaler, der endnu ikke er fyldt 80 år, deltager i et konklave, og dem er der højst 120 af.

Paven kan frit vælge sine kardinaler. Ifølge kirkeretten skal de som et minimum have modtaget præstevielsens sakramente, og de skal udmærke sig ved tro, ved gode sæder, ved fromhed og ved at udvise klogskab i forvaltningsanliggender. En ny kardinal, som 'kun' er præst, skal derefter bispevises. Lederne af samtlige

romerske kongregationer og andre vigtige instanser i kurien bliver udnævnt til kardinaler. Desuden er der tradition for, at lederne af visse ærkebispedømmer bliver kardinaler. Udnævnelsen foregår ved at paven udsteder et dekret, som han læser op på et konsistorium, et møde med kardinalskollegiet.

Klerus i Rom

Hver af de nye kardinaler anvises et titulærsæde i Rom; det kan være et titulærbispedømme i omegnen af byen, en kirke i selve Rom eller en særlig tjeneste, en diakoni - alt efter om de er kardinalbiskopper, kardinalpræster eller kardinaldia-

koner. Denne tredeling er et levn fra oldkirken, hvor kardinalerne slet og ret var Roms klerus - bestående af biskopper, præster og diakoner - og titulærsædet er et udtryk for kardinalernes samhørighed med biskoppen af Rom.

Ordet 'kardinal' er afledt af det latinske 'cardo', tappet i et dørhængsel, en omdrejningsakse eller - i overført betydning - det vigtigste i en større sammenhæng. Hvilken betydning man end vælger, vil titlen altså til stadighed være en påmindelse om, at kardinalerne er bærende kræfter i kirken.

Kun kuriekardinalerne er forpligtet til at bo i Rom. De kardinaler, der leder bispe-

dømmer andre steder, skal begive sig til Rom, når paven sender bud efter dem. Det sker for eksempel, når paven sammenkalder hele kardinalskollegiet for at rådføre sig med sine vigtigste rådgivere, men det kan også ske i særlige anledninger.

Førhen bestod kardinalskollegiet overvejende af europæere, heraf langt de fleste italienere. Siden koncilet er det blevet betydelig mere internationalt. Europa er stadig den verdensdel, hvorfra der er flest kardinaler, men disse udgør ikke længere flertallet af kollegiet.

Læs også artiklen fra »katolsk orientering« nr. 2 i år.

Bispedømmets Valgstyrelse retter artikel om valgregler

Mange ændringer førte til fejlagtige oplysninger

k.o. bringer i sit nummer af 14. januar (nr.1/98) på side 3 under overskriften »bedre repræsentation af små menigheder« en artikel, som har til formål at orientere læsere om de nye regler om valg til pastoralrådet. Desværre har der indsnegnet sig fejlagtige oplysninger i artiklen, hvilket måske er forståeligt på grund af de mange ændringer i valgreglerne, der er sket.

Allerede overskriften indeholder en forkert oplysning. Ved ændringen af reglerne om valg til pastoralrådet blev der hverken tilsigtet eller opnået en bedre repræsentation for de små menigheder. Spørgsmålet herom blev gjort til genstand for indgående drøftelser og overvejelser, som dog munde- de ud i, at det, bl.a. af praktiske hensyn, ikke ville være muligt at forbedre forholdene for de små menigheder i denne henseende.

Det hedder i artiklen: »De steder, hvor mindre menigheder stadig udgør en valgkreds, og hvor der skal vælges mere end ét pastoralsrådsmedlem blandt lægfolket, vil stemme-

optællingen blive foretaget således, at én og samme menighed kun undtagelsesvis kan få to repræsentanter – nemlig hvis de andre menigheder i valgkredsen slet ingen kandidater opstiller.« Dette var – omtrent – rigtigt efter den nu ophævede ordning, og det kunne give – og gav faktisk – anledning til helt urimelige resultater. Hvis nu f.eks. en pastoralenhed består af to menigheder, ville den ene (væsentlig mindre) menighed, hvis kandidat kun opnåede ganske få stemmer, få det ene mandat, mens den anden menighed, uanset hvor mange flere stemmer, der tilfaldt denne større menigheds kandidater måtte nøjes med ét sæde i pastoralrådet. Reglen blev derfor ophævet, og der er derefter intet til hinder for at en menighed i konkurrence med én eller flere menigheder i pastoralenheten kan opnå begge de pladser i pastoralrådet, der er tillagt denne enhed.

Det bemærkes for øvrigt, at der er flere pastoralenheder, som består af flere menigheder, og som kun råder over én plads i pastoralrådet. Der vil derfor

under alle omstændigheder altid være menigheder, som ikke har sin egen repræsentant i pastoralrådet.

Det anføres endvidere i artiklen, at de læge medlemmer i de største menigheder vælges uden om pastoralenhederne. Dette er ikke rigtigt. Forslag herom har været drøftet, men er ikke blevet gennemført. Hvis man gennemser den oversigt over bispedømmets inddeling i pastoralenheder, som k.o. bragte i nr. 20/97 af 10. december 1997, vil man se, at pastoralsrådsmedlemmerne fra de største menigheder stadig vælges i pastoralenhederne. På dette punkt har ingen forandring fundet sted, hvorimod der er foretaget andre ændringer, som udførligt omtalt i det ovennævnte nummer af k.o. side 8.

Den væsentligste forandring der er sket, er, at de pastoralenheder, som havde det største vælgerantal, og som derfor var repræsenteret med 3 lægmedlemmer, blev skåret ned til kun 2 lægmedlemmer. Derved har man givet mulighed for flere observatører fra forskellige ka-

Erik Zieler formand for Bispedømmets Valgstyrelse.

tolske institutioner (skoler, foreninger, forlag, m.v.) og fra de fremmedsprogede, som jo efterhånden udgør op mod en trediedel af alle katolikker i bispedømmet. herved er så vidt muligt alle aspekter af kirken liv repræsenteret i pastoralrådet.

På Bispedømmets Valgstyrelsens vegne
Erik Zieler
Formand

KATOLSK ARBEJDERAKTION

afholder sin 76. retræte den 4. og 5. april 1998 på Magleås Kursuscenter med ankomst om lørdagen kl.14 og hjemrejse om søndagen kl. 17.

Tema: Vor tro og vore helgener

Foredragsholder. Dr. Richardt Hansen

Pris: Kr. 400 med mulighed for efter ansøgning at få tilskud. Emnet behandles efter princippet se – bedøm – aktion

Tilmelding: Senest den 28. marts 1998 til KAs formand: George Bune Andersen, Ved klosteret 4,1 tv., 2100 København Ø, Tlf. 39 29 51 10 Bedst mfm. kl.17 og 19

Alle, der kan støtte vores apostolat, er velkomne

LOURDES-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som fig.:

Periode:	Onsdag d.17 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Gejstlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst. Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastrup
Indkvartering:	Nybygget Accueil (for syge/handicappede) ***hotel (for raske/selvhjulpne)
Pris:	dkr. 5.300 (fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Rejsen er for syge/handicappede og for raske deltagere. Hvis man ikke er selvhjulpne, vil det være bedst at have en ledsager med, idet vi kun i et vist omfang kan tilbyde hjælp (læge, sygeplejerske o.a.).

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:
Philip Hanus Jytte Ormstrup
3929 9223 4364 4264
(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Valgkalender

Onsdag den 25. februar - Forslag om kandidater til menighedsråd skal senest i dag være den lokale valgstyrelse i hænde. Husk at indhente samtykke fra de foreslåede.

Torsdag den 26. februar - Den lokale valgstyrelse fremlægger kandidatlisten til begge råd.

Mandag den 2. marts - Klager

over 1) valglisten og 2) over listen over kandidater til menighedsrådet skal være de lokale valgstyrelser (i visse tilfælde menighedsrådet) i hænde senest i dag.

Klager over listen over kandidater til pastoralrådet skal være Bispedømmets Valgstyrelse (i visse tilfælde biskop-

pen) i hænde senest i dag.

Onsdag den 4. marts - Sidste frist for den lokale valgstyrelse til at afgøre klager over valglisten og kandidatlisten til menighedsrådet.

Sidste frist for Bispedømmets Valgstyrelse til afgøre klager over kandidatlisten til pastoralrådet.

Lørdag den 7. marts - ankefrist udløber for afgørelser truffet af de lokale valgstyrelser eller menighedsråd vedr. valglisten og kandidatlisten til menighedsråd og til pastoralrådet.

Søndag den 22. marts - valg-

Broder Jacob den Danske, Odense Universitetsforlag

Rejse til Broder Jacobs Mexico

Det er ikke kun i provinsen Michiocán i Mexico, at Broder Jacobs minde og virke stadig holdes i live; det gør det også i Roskilde. Siden 1995 i oktober måned fejres broder Jacob den Danske ved en økumenisk gudstjeneste i kapellet på Gråbrødre Kirkegård – lige netop på det sted, hvor franciskanerklosteret stod i midaldertiden, og hvor Broder Jacob boede, inden han i 1537 måtte gå i landflygtighed.

I oktober måned i år har 'Travel Life' planlagt en rejse til Mexico, hvor rejsedeltagerne vil følge i Broder Jacobs spor. Der bliver lejlighed til at besøge de steder, hvor han prædikede, døbte, læste mes-

se, byggede klostre og grundlagde byer; og se de mindesmærker, som indianerne – fordi de elskede og ærede ham – har sat over den danske franciskaner, indianernes missionær. For en katolik bliver højdepunktet formodentlig et besøg i Tarecuatos kloster. Her er et sidekapel særlig viet til Broder Jacob, og her hænger hans billede, der altid er smykket med blomster.

Rejseleder bliver den kyn- dige Bent Hissinger. Og mon ikke Henrik Stangerups bog om Broder Jacob vil være anbefalelsesværdigt som en 'rejseguide' og forstudium til den spændende tur til Mexico.

Poul L. Wiisbye

Konvertit-weekend Magleås

13. marts kl. 19 - 15. marts kl. 14

Tænk du på at konvertere, går du til undervisning, eller har du for nyligt opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke? Så er dette måske noget for dig. Gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil vi forsøge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Medvirkende: Sr. Hildegard Doods, pastor G. Nibler, Annie Rastrup, br. Theodor.

Ledere: pastor Hans Esmark og Ellen Marie Lebahn.

Pris: kr. 650,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 4 28 4429

DUK's Jubilæum

I anledning af Danmarks Unge Katolikers 50 års jubilæum skal Natflyver-redaktionen lave et jubilæumsnummer, med bl.a. en masse gode historier om DUK's og ØM's første 50 år.

Har du lyst til at bidrage med en god historie/aneddote, så send den til Danmarks Unge Katoliker, Bredgade 67 2.th, 1260 København K, i en konvolut mærket 'Natflyveren' senest Fredag den 20. Februar. Alle bidrag bringes ikke, men skulle du være blandt dem, der får deres historie i bladet, så vinder du en flot præmie.

Har du lyst til at medsende nogle af dine gode fotos, så husk at skrive navn og adresse bag på, hvis de skal returneres til dig.

Vi glæder os til at få netop DIN gode historie!

Natflyver-redaktionen

Natflyveren er et katolsk ungdomsblad, som udgives af Danmarks Unge Katoliker. Natflyveren udkommer fire gange årligt i 1300 eksemplarer.

Er en forening af den protestantiske og den katolske kirke nært forestående?

Jeg er medlem af Den danske Folkekirke, men har nogen tid overvejet at konvertere til Den katolske Kirke. I den anledning er jeg kommet regelmæssigt i katolsk kirke, og for et par måneder siden lærte jeg så »katolsk orientering« at kende.

Den aktuelle strid omkring den tidligere redaktionelle linje er jeg helt ude af stand til at bedømme, men de offentliggjorte læserbreve i samme anledning har afdækket nogle strømninger og tendenser i den katolske kirke, som i den grad har overrasket mig og også foruroliget mig.

For at sige det kort og konstant: Her bringes argumenter og synspunkter frem, som jeg troede kun fandtes i Folkekirken, og som lige præcis er dem, mange prøver at flygte fra!

I Folkekirken er vi så vant til, at selv præster ikke tror, så vi næppe løfter et øjenbryn, når vi hører om det. Det gælder om Maria var jomfru, da hun fødte Jesus; det gælder opstandelsen, det evige liv, undergørelsen osv. Det, som fra apostlenes dage har udgjort den urokkelige kerne i den universelle kristne kirke, og hvorom ikke kan diskuteres, er i Folkekirken blevet underlagt demokratiets regler: Alt kan diskuteres og ses fra alle synsvinkler. Du kan tro på det evige liv, eller du kan lade være. Du er en kristen alligevel. Du kan nægte at tro på Jesu opstandelse og se ham som en god, human lærer. Du er alligevel en kristen.

Ordet 'Folkekirke' er af politikere og lovgivere blevet tolket som den kirke, hvor fol-

ket bestemmer. Og her gælder ingen undtagelser, ikke engang Vor Herre selv. Folket ta'r, hvad de kan bruge og hvad de kan acceptere. Resten lader de ligge eller benægter.

Og nu ser jeg, at det er præcis den samme tendens, der er på vej i Den katolske Kirke i Danmark.

For nogen tid siden oplevede jeg i en katolsk kirke i en prædiken at høre følgende: »Nu kan man diskutere, om opstandelsen virkelig fandt sted. Nogle mente det, andre ikke. Men selv om opstandelsen så slet ikke havde fundet sted, så er det alligevel enestående, hvad Jesus bragte« etc.

Det var det sidste, jeg havde forventet at høre, men da det var første gang, det skete, og ved en gæstepræst, valgte jeg at tro, at det var en smutter og at vedkommende bare havde udtrykt sig uheldigt.

Efter at have læst »katolsk orientering« nr. 1 er jeg ikke mere så sikker. Menighedsrådsformand, Helmut Blanke, skriver således: »Enevælden er afskaffet for mange år siden - også i kirken«. Jeg spør: Hvor når er det sket? Jeg ved godt, at Gud ikke mere er enevoldskonge i Folkekirken, men nu ser jeg til min forbavselse, at det er han heller ikke i Den katolske Kirke.

I et andet indlæg af en hel række lægfolk (s. 12) truer man direkte med demokratiets våben: »I andre lande er der oprettet strukturer igennem hvilke lægfolket tilkendegiver sin opfattelse. Vi håber ikke dette bliver nødvendigt i Danmark, men såfremt det er det, der skal til, for at blive hørt og lyttet til, er det da noget, der kan overvejes.«

Edith Lunde-Christensen skriver: »Er det ikke netop hen-

sigten at være åben for alt og alle, her hvor vi står på tærsklen til det 21. århundrede. Målet må være at se fremad og tilpasse sig de nye tider.

Lige præcis sådan har parolen de sidste mange år lydt i Folkekirken, og derfor trives i kirken som aldrig før nyreligøsit, astrologi og alverdens ting i skøn forening med Gud og hans søn, som nu må tilpasse sig de nye tider.

At Jesus formanede sine troende til at være salt i verden, er lykkeligt glemt. Det er nu også utrolig svært, især i Danmark, og man bliver ikke spor populær af det. Det er meget nemmere og betydelig mere behageligt at gøre lige som i Folkekirken: At være åben for

alt og alle og lade verden være salt i kirken. At gøre som Edith Lunde-Christensen siger, tilpas jer dog de nye tider!

Og glem så stakkels gamle Paulus' antikverede formaning (Rom. 12, 2): »Tilpas jer ikke denne verden«. Udviklingen er for længe siden løbet fra ham.

Det er åbenbart, hvad mange reelt mener i Den katolske Kirke, men bare ikke tør udtale endnu. Det punkt har man for længst passeret i Folkekirken. Her siger man i det mindste tingene ligeud. Jeg har sågar hørt folk sige, at udviklingen også er løbet fra Jesus.

Jeg bli'r nok nødt til at erkende, at jeg var for naiv, da jeg troede, at Den katolske Kirke på grund af sin apostolske struktur kunne overleve den indre sækulariserings snigende gift. Jeg troede, at apostolatet sikrede den urokkelige kristne kerne imod de skiftende tiders

ånd. Jeg troede, at Den katolske Kirke i modsætning til de evangeliske statskirker via præsteskabets uafhængighed af tidens populære og 'rigtige' meninger (fordi de ikke vælges af menighedsrådet) kunne modgå og modstå den opløsning, man ser overalt, såvel i de verdslige samfund som i de kristne trossamfund.

Men jeg ser, at den indre opløsning er lige så universel som kirken, og at den trods alle grænser. At den fører endog de udvalgte vild. Fortsætter det i samme tempo, kan man nok regne med, at paven ved demokratisk valg bliver afsat i det 21. århundrede. Så måske ender det hele med, at den protestantiske og katolske kirke efter lang tids adskillelse igen forenes. Hvem ved?

Lene Larsen

KRRF meddeler

Menneskeværd i medierne

I det forløbne år blev volden i medierne - især i TV grundigt debatteret, og vi nåede frem til, at en vis opbremsning må overholdes, så vold ikke vises for voldens egen skyld.

På DRs store kontaktmøde i Århus i november fik vi kraftigt fremført, at de barske nyheder ikke bør komme i TV-Avisen kl. 18.30 af hensyn til de mindre børn, som endnu ikke er kommet i seng.

Også i 1998 vil *Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund* holde øje med overdreven vold vist i TV. *Vi er der - og vi råber højt*, hvis I finder, at volden i TV er for grov!

Men i 1998 vil vort forbund også arbejde på at få gode programmer om menneskeværd, menneskerettigheder og ansvarlighed mennesker imel-

lem på de gode sendetider.

Helt problemfrit er det ikke, for 1998 er året med både Amsterdam-afstemningen og folketingsvalget. Det er to ting, der naturligvis vil fylde godt i sendetiderne.

Alligevel skal der blive tid til at tale sammen om menneskeværd og menneskers vilkår i fremtiden.

I dag er politik fast knyttet sammen med penge. Det medfører, at selv vor tydelige fornemmelse for menneskerettighedernes berettigelse er vigende, når en fed handelsforbindelse er truet, og vi lukker øjnene for hjælpeløse menneskers nød i lande, hvor man tager ganske let på det enkelte menneskes rettigheder.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund har gennem sin repræsentation i DRs centralprogramråd mulighed for at fremkomme med ønsker om produktion af høj kvalitet af programmer, der tager etiske spørgsmål op og arbejder med anden dimension end den rent politiske. Hvor er menneskets plads i informationssamfundet? Hvad gør vi med ansvarsfølelse over for de fremmede blandt os? Hvad er de sande værdier? Hvilke visioner om fremtiden giver vi vore unge? Er den kristne næstekærlighed trådt i baggrunden for sociale ordninger? Der er mange spørgsmål at tage op til diskussion og meningsbrydning. Det kan være ganske almindelige mennesker, der deltager og det kan være filosoffer og teologer. men det, der kendetegner den gode udsendelse er, at den har kunnet få mennesker til at stoppe op og tænke sig om - og allerbedst ville det være, om den kan udløse en diskussion i familien

om det at være menneske og hvilken fremtid, vi skal kæmpe for.

DR lover i sit idegrundlag et programudbud, der dækker alle programtyper med kreativitet og kvalitet og imødekommer hele befolkningens ønsker og behov.

Vi er mange seere og lyttere, der synes, at vi har noget til gode! Jeg vil ønske alle medlemmer af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund et godt lytter- og seerår!

Mit nytårsønske er, at alle danske katolikker bliver medlem af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Vi har brug for jer allesammen.

Eva Antkowiak,
næstformand i
Katolsk Radio- og
Fjernsynsforbund
og medlem af
Centralprogramrådet
for DR

Præster og sygebesøg

Nej, nu kan jeg ikke vente lænere. Der er kommet to læserbreve i k.o. nr. 19 som svar på *Jørgen Jørgensens* indlæg i k.o. nr. 17. »Behov for sygebesøg«. »Det er altid godt med én at hælde sit hoved til«, skriver *Gerda Hedlund*, som også er konvertit, i nr. 19, at hun ligeledes føler sig svigtet af den katolske kirke i forbindelse med mandens dødsfald for ca. halvandet år siden og den kroniske sygdom, hun selv lider af.

Det andet er fra p. *Benny Blumensaat*, som skriver: »Ring efter præsten«. Det er nemlig det, det drejer sig om - at præsten får besked!

Min mand og jeg er begge konverteret fra 1939. Under min mands kræftsygdom i

1994 - 95, som varede over et år, kom vor sognepræst i Skt. Nikolaj Kirke i Hvidovre hver uge på sygebesøg, enten på hospitalet eller hjemme hos os medbringende den hl. kommunion. Både fra ham og fra vor menighed følte vi stor næstekærlighed. Når jeg ser tilbage, da jeg selv gennemgik en operation i 1984, fik jeg også hver uge besøg af min daværende sognepræst i Skt. Nikolaj Kirke i Hvidovre - også selv om jeg kom til Skodsborg på rekreation, kom præsten på flere sygebesøg.

Jeg tror, at mange katolikker kan fortælle lignende positive historier om vore præster.

Synnøve K. Caspersen

Tag vare på vor kirkes indre liv og fremgang

Uanset hvad andre måtte mene, synes udtalelserne fra læserbrevet 'er målet nu nået' (»k.o.« nr.20. '97) at dække holdningen hos et særdeles bredt udsnit af katolske menighed i Danmark, såvel præster, søstre som lægfolk. Da den for alles vedkommende er udsprunget af sand kærlighed til kirken, er der grund til at tage den alvorligt.

Helt personligt føler vi trang til at takke dig, pastor *Willem Wuyts* for det store og uegenlyttede arbejde, du har udført gennem de mange år. Vi kender jo dine kvalifikationer som præst og menneske og ønsker dig alt godt i tiden, der kommer.

Da vi blev optaget i den katolske Kirke, blev vi glædeligt overrasket ved at finde, at der

i k.o. var plads for debat med ofte frugtbar meningsudveksling sammen med alsidig nyhedsorientering og de mere dydborende artikler om teologiske emner, trosspørgsmål m.m. Altsammen præget af både seriøsitet og åbenhed. »k.o.« var virkeligt et blad, der var værd at læse. Og til at blive klogere af. Det tegnede den katolske Kirke i Danmarks ansigt ude i det omgivende samfund på værdig vis.

De gamle ortodokse protestantiske myter om romerkirkens fordømmende ensretning, dens hieraki og 'papisme' blev gjort grundigt til skamme. Til gengæld mødte man kun den ofte omtalte menneskeforståelse. Var det en side af den såkaldte postkoncilære kirke,

pave Johannes XXIII's kirke, vi her blev bekendt med? Vi har siden levet i den overbevisning.

Det ville være dybt ulykkeligt, om denne linie blev brudt, ikke bare for k.o., men aller mest for kirkens indre liv og fremgang.

Det er en slags trøst for os at vide, at det i den sidste ende er Vor Herre selv, der er øverste chef i sin kirke. Forhåbentlig går Han i meget større sko end de meget små, vi ynder at tildele hverandre; men som vi selv med behag bevæger os rundt i.

Mogens og Giuseppina
Trier Jespersen

Under rubrikken »læserne diskuterer« vil redaktionen gerne give så mange som muligt lejlighed til at få ordet.

Derfor forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte lange indlæg.

KATOLSK DIALOG

KATOLSK=hele verden!
DIALOG=gensidighed!

Fra den nye årgangs
første nummer:

En røst fra USA:
»Kirken må forandre sig!«
- en gedigen artikel
med titlen:
2001 OG DERUDOVER
at forberede kirken
på det næste årtusinde

Og fra Østrig:
En modig biskop
tager bladet fra munden!

Årsabonnement
(6 numre) kr. 150

Redaktion og ekspedition:
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Tlf: 39 16 24 40

Giovanni Cereti skriver om Helligåndens nærvær og virke i verden og i andre religioner.

Artiklen, der bringes i to dele, stammer fra »Tertium Millennium«, bladet, som Vatikanet udsender op til årtusindskiftet

Den blæser hvorhen den vil

Året 1998, som er viet til at overveje Helligånden op til jubelåret, opfordrer os også til at være opmærksomme på Åndens nærvær og virke i andre religioner og i verden.

Mange kristne - ikke bare katolikker - kan se, at Gud er virksom også i anderledes troendes religiøse liv. De kan se, hvordan hele menneskeheden - altså også mennesker med andre religiøse tilhørsforhold - lever under Åndens virke, den samme ånd, som 'i de dage' blev udgydt over alle mennesker (sml. Ap.G. 2, 17-21 & Gal. 3, 1-5).

Det kristne fællesskab lever i tillid til Åndens ledelse. Men at Gud i kraft af Helligånden er menneskene nær, kan ikke være noget, som kun er gældende for det kristne fællesskab.

Det kristne fællesskab lever i tillid til Åndens ledelse. Men at Gud i kraft af Helligånden er menneskene nær, kan ikke være noget, som kun er gældende for det kristne fællesskab. Ånden blæser hvorhen den vil (sml. Joh. 3, 8), og hvor Guds ånd er, dér er frihed.

Det andet Vatikanekoncil gav meget klare retningslinjer desangående, idet konciliet anerkendte, at Helligånden er nærværende og virksom ikke bare inden for kirken, men også

udenfor, herunder i andre religioner.

Helligånden har altid været der

Fra tidernes morgen har Ånden været virksom i verden. »Det er klart, at Helligånden allere-

de virkede i verden, inden Kristus blev herliggjort« (Ad gentes, 4). Guds underfulde virke i menneskenes hjertter, som vi tilskriver Helligånden, blander sig med menneskelige elementer, som ikke altid er gode. Men »hvad der altid har eksis-

teret af nåde og sandhed hos hedningerne på grund af en slags skjult tilstedeværelse af Gud befries herved fra den ondes smitte og gives tilbage til dets ophav, Kristus...« (samme, 9).

Den frelse, som Kristus vandt ved Helligåndens virke, når videre end til kirkens grænser: »Alt dette gælder dog ikke kun for kristne, men også for alle mennesker af god vilje, i hvis hjerte nåden virker på usynlig vis. Eftersom Kristus døde for alle, og alle mennesker til syvende og sidst har et fælles kald, der er guddommeligt, må vi fastholde, at Helligånden tilbyder ethvert menneske muligheden for at blive forenet med påskens mysterium på en måde, som kun Gud kender.« (Gaudium et spes, 22).

Mennesker af god vilje

For ikke-kristne sker først og fremmest igennem de andre religioner. Konciliet lærer, at »hvad godt eller sandt, der findes blandt dem« i andre religioner »kommer fra Ham, som oplyser alle mennesker, for at de kan nå frem til livet« (sml. samme, 16).

Derfor ser det ud, som om vi igennem den interreligiøse dialog bedre vil kunne opdage Helligåndens virke og tage ved lære deraf: »Vi vender dog også vore tanker mod alle, som anerkender Gud, og som i deres traditioner har bevaret kostbare religiøse og menneskelige elementer, og håber, at en

åben samtale tvinger os alle til ærligt at modtage Åndens indskydelser og prompte leve op til dem« (samme, 92).

I anledning af tiåret for oprettelsen af sekretariatet for de ikke-kristne gjorde pave Paul VI opmærksom på det, der var blevet et afgørende vendepunkt i indstillingen til de ikke-kristne religioner - det, der fik koncilsfædrene til at se dem som et meget markant, omend ufuldkomment, udtryk for det religiøse i menneskeheden, og vidnesbyrd om Helligåndens hemmelighedsfulde virke. Det er et vidnesbyrd om, hvordan Helligånden, som opfylder hjertet, i århundredernes løb har ladet »Ordets sædekorn, der er skjult i dem« (Ad gentes, 11) spire frem, sådan at religiøse manifestationer, så forskellige de er, »alligevel ikke så sjældent reflekterer en stråle af den sandhed, som oplyser alle mennesker« (Nostra aetate, 2).

Dialog med andre religioner

Inden for den katolske kirke er man nået frem til helt og fuldt - og i overensstemmelse med, hvad Bibelen fortæller - at anerkende Helligåndens virke i verden og blandt ikke-kristne, ikke mindst takket være de modige udtalelser, som pave Johannes Paul II er kommet med.

Allerede i sine første rundskrivelser kommer paven ind på den nærmere sig hinanden, som er forbundet med dialogen med folk fra ikke-kristne religioner. Han henleder opmærksomheden på den faste trosbevisning, som kendetegner mange af disse mennesker, og som kan være et eksempel for kristne; det er, fordi »sandhedens ånd er virksom uden for det mystiske legeme«.

Om kirkens mission siger paven, at den må udvise respekt, når den nærmer sig »den fantastiske, åndelige arv«, som menneskeheden har fået, og som »findes i alle religioner«. Kirken må derfor udføre sin mission »med den agtelse, respekt og finfølelse, som siden apostlenes dage har været kendetegnende for en missionsnærs attitude«.

Respekt for ethvert menneske

Han henviser til apostlen Paulus' indstilling til den religiøse praksis, som han mødte hos befolkningen i Athen (sml. Ap. G. 17, 22-31). En missions-

nær må altid først og fremmest vise respekt for det, som ethvert menneske indeholder, hedder det. Jesus »vidste selv, hvad der gemmer sig i mennesket« (Joh. 2, 25); han ved, hvad det rummer i sit inderste, hvad det har gjort ved de vigtigste og mest alvorlige problemer. Det er et spørgsmål om at vise respekt for alt det, som Ånden har virket i mennesket, for Ånden »blæser hvorhen den vil« (Joh. 3, 8).

I 1981 sendte paven et budskab til befolkningen i Asien, hvor han fremtrådte som et vidne for den Ånd, som er virksom i nationers og folkeslags historie, og som ikke kun er til for at kalde ikke-kristne til kirken. »Ved Kristi kors og ved Hans opstandelse er alle mennesker, alle nationer, blevet Guds børn i Helligånden, har fået del i det guddommelige liv og vil arve evigt liv. Alle er frelst og er kaldet til at få del i Jesu Kristi herlighed, uanset sprog, race, nationalitet eller kultur.«

»Gud er kærlighed.« (1. Joh. 4, 8) Hans frelsende kærlighed er åbenbaret og forkyndt for menneskeheden i Kristus og er virksom og nærværende i verden ved Helligånden. Det fastslår den skrivelse om dialog og mission, som sekretariatet for de ikke-kristne udsendte i 1984.

Fortsætter i næste nummer

Forberedelserne til år 2000 forløber trægt i Israel

Jerusalem (KNA) - Det hellige Land skal være hovedskueplads for fejringen af år 2000, men forberedelserne forløber meget trægt, for stilstanden i fredsforhandlingerne spiller en rolle. Hidtil har der så at sige ikke været samarbejde mellem palæstinensere, israelere og repræsentanterne for de forskellige kirkesamfund.

I det israelske turistministerium har man ingen information om, hvem der i den palæstinensiske komité er ansvarlig for projekt »Bethlehem 2000«. Israeleerne er dog bekendt med, at Arafat er formand og at Chanan Aschawi skal forestå det praktiske arbejde. I det latinske patriarkat er der end ikke en sekretær på generaldirektørens kontor til forberedelse af år 2000. Fra hver af de tre sider beskylder man hinanden for manglen på gensidig samarbejde.

På denne baggrund mødte nuntius i Israel, ærkebiskop Andrea Cordero Lanza di

Montezemolo den israelske turistminister Mosche Katzav for at drøfte den katolske kirkes samarbejde med den israelske stat om forberedelserne til år 2000. Man forventer 4 millioner pilgrimme og nuntius overrakte turistministeren en rapport om forberedelserne og den infrastruktur, der er nødvendig for at kunne modtage så mange pilgrimme.

Det er imidlertid ikke blot politisk uenighed mellem palæstinensere og israelere, der forsinker forberedelserne. For palæstinenserne skal 'Bethlehem 2000' medføre en større politisk anerkendelse. For jødiske israelere og for muslimer har år 2000 ingen religiøs betydning, eftersom man ikke anerkender Jesus af Nazareth som Messias og ikke fejrer hans fødselsdag. Desuden har muslimer og jøder hver for sig en egen kalender (månekalender), hvor jøderne befinder sig i år 5758 efter verdens skabelse og muslimerne befinder sig

i det 14. århundrede.

For Israel er festligholdelsen af år 2000 derfor et planlægningsproblem, og man ønsker, at pilgrimmene - trods vanskeligheder - med tilfredshed vil kunne drage hjem - og vende tilbage en anden gang. Bliver år 2000 en fiasko, vil det kunne have alvorlige følger for turiststrømmen i de følgende år.

Palæstinenserne ønsker at opbygge en egen turistindustri, og 'Bethlehem 2000' skal være startpunktet for en sådan.

Fra kirkelig side håber man på, at Østkirken bliver styrket. Som en af repræsentanterne fra kirkerne udtrykte det, arbejder lokalkirkerne for, at den åndelige atmosfære ved de hellige steder ikke bliver ødelagt.

Alle er dog enige om ét: Man er alt for sent begyndt på forberedelserne, og man må håbe på et under, hvis man skal blive færdige til 1. januar 2000.

1998

Redaktion

Biskoppens jubilær-komité i samarbejde med »katolsk orientering«

Pave Johannes Paul II modtaget af børn og voksne i lufthavnen i den cubanske hovedstad

»Velkommen, Deres Hellighed«

Havana (KNA) - Det var et historisk øjeblik, da pave Johannes Paul II ankom til den cubanske hovedstad. Han ønskede frihed for alle i landet, gensidig tillid, social retfærdighed og en vedvarende fred, sagde han allerede i lufthavnen, hvor han holdt sin første tale. Paven betegnede Cuba som et land fuldt af muligheder og opfordrede til en åbning over for resten af verden.

Den 77-årige pave så ud til at have det godt efter de 12 timers flyvetur. Han blev modtaget med et 20 meter langt skilt med teksten »Velkommen, Deres Hellighed Johannes Paul II« og et kæmpemæssigt portræt.

Fidel Castro var mødt op til modtagelsen i lufthavnen sammen med en stor del af regeringen og en lang række biskopper både fra Cuba og fra andre amerikanske stater. Hundrevis af mennesker hilste den længe ventede gæst med talekor og med tørklæder

i Vatikanets og i Cubas farver. Uden stok gik paven ud af flyet og kyssede Cubas jord, som fire børn rakte ham i en kurv. Han snakkede lidt med børnene, gav dem en rosenkrans og velsignede dem. Derefter gav han Castro begge hænder; de to talte sammen i nogle minutter, inden Castro fulgte sin gæst til podiet.

Retfærdighed og fælles ideer

Fidel Castro betegnede pavens besøg som en ære for landet. I sin tale kastede han et blik tilbage i tiden og nævnte den europæiske kolonisering af Cuba, som kostede tusinder og atter tusinder af indianske menneskeliv. Han omtalte også uafhængighedskampen i det 19. århundrede og kom derefter ind på de trængsler, som præger mange lande i dag. Castro tilsluttede sig pavens fordømmelse af krig og vold, sult, korruption, våbenhandel, racediskrimination, undertrykkelse, nar-

kohandel og den materialisme, der bliver stadig mere udbredt.

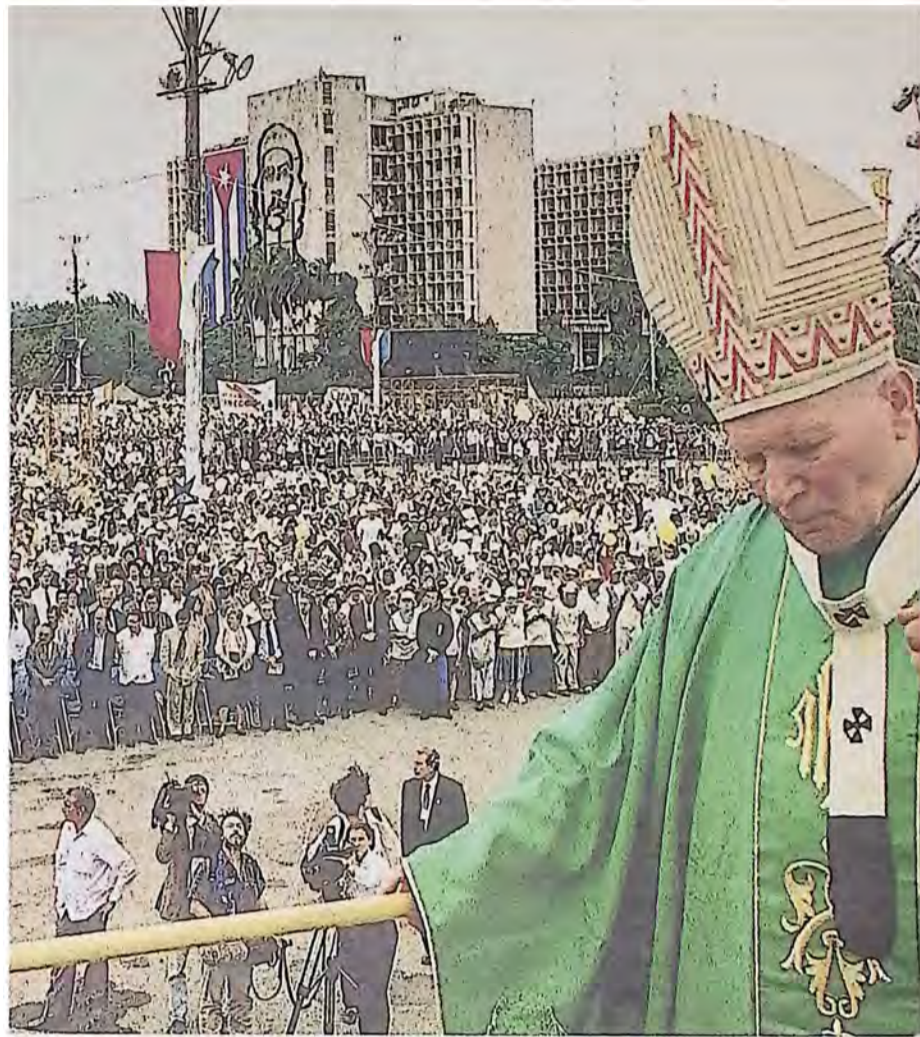
Det cubanske folk led ikke nær så meget under uretfærdighed som mange andre folk, sagde Castro. Han understregede, at cubanerne var velforsynede både på skole- og på sundhedsområdet, og at det var et politisk dannet folk. Paven kunne tale med dem i fuldstændig frihed og om alting, fortsatte han; intet land i verden var bedre i stand til at forstå hans ideer end Cuba, fordi »vi har de samme ideer«. Blandt disse fælles ideer nævnte Castro især kravet om retfærdighed og om en ligelig fordeling af goderne.

Også i dag finder folke mord sted, konstaterede præsidenten uden dog at nævne den amerikanske handelsblokade af Cuba. »Med sult, sygdomme og økonomiske kvælerlag« forsøger man at »udrydde et folk, som ikke bøjer sig for den hidtil største økonomiske, politiske og militære magt i verden«, sagde den gamle revolutionshelt. Han understregede, at religionsfriheden var sikret i hans land. Og hvis der før i tiden havde været vanskeligheder, var det ikke revolutionens skyld, tilføjede Castro; både kirken og revolutionen havde deres martyrer.

Håb og legitime ønsker

Kirken i Cuba har altid forkyndt Jesus Kristus, »selv om der fra tid til anden har været meget få præster og den har været nødt til at gøre det under vanskelige omstændigheder«, sagde paven. Han fortsatte med at tale om, hvordan den katolske kirke gennem mange år havde været undertrykt i det kommunistiske land. Johannes Paul tilføjede, at han altid havde delt den stedlige kirkes »håb og legitime ønsker«; han takkede de cubanske kristne for deres troskab over for Kristus, kirken og paven og for deres respekt for tidligere generationers religiøse traditioner.

Efter velkomsteremonien kørte paven i 'papamobilen', den med det skudsikre glas, til den apostoliske nuntiatur i Havana. Langs hele ruten - en lille snes kilometer - havde folk taget opstilling.

Retfærdighed og fred, frihed og medansvar

Pave Johannes Paul II kom vidt omkring - ikke bare på den caraibiske ø, men også i de emne

Pave Johannes Paul II blev godt modtaget i Cuba. Fotos KNA.

Havana/Rom (KNA) - Umidledbart inden pave Johannes Paul II forlod Cuba efter sit fem dages besøg, appellerede han om mere frihed i landet og om ophævelse af de amerikanske handelsblokade. I sin afskedstale i lufthavnen betegnede han blokaden som uretfærdig og ikke etisk forsvarlig. Ganske lige som den manglende frihed er handelsblokaden årsag til både moralsk og materiel fattigdom, sagde han og understregede nødvendigheden af at afhjælpe denne fattigdom. Cuba må have kontakt med andre lande, for at det kan udvikle sig både socialt, økonomisk og kulturelt, fortsatte paven.

Der var hård kritik af USA i Fidel Castros takketale til paven. Han betegnede handelsblokaden som »en forfærdelig forbrydelse, som man ikke må ignorere, og som heller ikke kan retfærdiggøres«.

Som en anden David ville han udfordre »atomalderens Goliath«, det hidtil stærkeste magt i verden - USA, som »forsøger at bremse udviklingen« og tvinger Cuba i knæ med sult og med sygdomme.

Castro sagde, at Cuba havde vist verden et godt eksempel i forbindelse med pavens besøg, og at landet ikke havde noget at skjule. Cuba er ikke bange; landet »lytter respektfuldt, tror på sine ideer og forsvare sine principper«, hed det. Han var glad for pavens besøg og for dennes indsats for en mere retfærdig verden. Præsidenten takkede paven »for alt, hvad han havde sagt, også for det, som han selv ikke var enig i«. Castro nævnte også, at nogle mennesker forud for pavens besøg havde spået »apokalyptiske begivenheder« og »drømt om forandringer«.

Plads til kirken

Under et møde med den cubanske bispekonference havde paven opfordret biskopperne til en åben dialog med myndighederne og med uafhængige organisationer i samfundet. Kirken gør ikke krav på magt eller på nogen særstilling, men der må være plads til den i samfundet, og den må have frie hænder til at udfylde sin mission, understregede han over for biskopperne.

Religionsfrihed vil sige, at kirken må have fornøden frihed og midler til rådighed, så den kan udføre sin sakramentale tjeneste, sin forkyndelse og sin indsats for retfærdighed og fred, fortsatte paven. Det var ikke meningen, at kirken skulle have nogen form for licens eller privilegium på myndighedernes præmisser; kirkens frihed måtte heller ikke afhænge af, om præster

Pave Johannes Paul II i Cuba

frihed, som menneskerettighederne er baseret på. Frihed, solidaritet og social retfærdighed skal følges ad, og ingen af delene må være på bekostning af de andre, formandede han. Samtidig lød pavens opfordring til at bringe Cuba ud af dets isolation. »Cuba må åbne sig over for verden, og verden må nærme sig Cuba«, sagde paven afbrudt af lange klapsalver. Også Fidel Castro var til stede på revolutionspladsen.

Hverken ateismen eller nogen religion må ophøjes til lov i en moderne stat, understregede Johannes Paul II. Uden at være fanatisk eller sekterisk skal staten sørge for, at lovgivningen giver alle mennesker og alle religioner mulighed for at udfolde sig; de skal også have de fornødne midler, tilføjede han. Kirken og religionen er hverken en ideologi, et økonomisk system eller en ny politik, pointerede paven; det er en vej til retfærdighed, til fred og til sand frihed.

Guds riges retfærdighed

Paven tog afstand både fra den kapitalistiske nyliberalisme, som underkaster mennesker »de blinde markedskræfter«, og fra de »magtcentre«, som belaster befolkningen med ulidelige, økonomiske programmer. Kirkens svar på disse ting er »en ny retfærdighed, Guds riges retfærdighed«, sagde han.

Dagen var begyndt med et økumenisk møde, hvor den katolske kirkes overhoved opfordrede alle kristne i landet til at intensivere deres samarbejde. Ideologiske eller kulturelle uoverensstemmelser skal ikke have lov til at ødelægge dialogen mellem de kristne kirker eller deres fælles indsats for fred, moralske værdier og menneskeværd, understregede han i et budskab, som blev overrakt i nuntiatoren i Havana. I samme budskab lægger han vægt på, at den katolske kirkes forpligtelse til at arbejde for de kristnes enhed altid vil være gældende.

Paven mindede om alt det, man var fælles om og udtalte sin anerkendelse af de bestræbelser, der gøres for at forbedre forholdet mellem jøder og kristne på øen.

Syge og fængslede

Dagen i forvejen havde paven udtalt sig kritisk om forholdene for de politiske fanger i landet og opfordret de cubanske myndigheder til at benåde dem. Under et møde med syge mennesker i Havana talte han om »de forfulgte lidelser« og om »de lidelser, der følger af at være i fængsel på grund af en forseelse, af samvittighedsgrunde eller fordi man har en afvigende mening«. De mennesker bliver straffet og isoleret, selv om de ville fremføre

deres anliggende med respekt og tolerance, understregede Johannes Paul II.

Paven mente, at disse mennesker igen skulle lukkes ind i samfundet. Det ville være et udtryk for menneskelighed fra magthavernes side, og det ville være et tegn på forsoning og på, at man var interesseret i en fredelig sameksistens, sagde han. Paven forlangte, at både fangernes og deres pårørendes rettigheder blev respekteret, og at kirken fik mere frihed til sin fængselssjælesorg. Kort forinden havde Vatikanets pressetalsmand, *Joaquin Navarro-Valls* meddelt, at den cubanske regering endnu ikke havde svaret på Vatikanets appel om at benåde nogle fanger.

I San Lazzaro i udkanten af Havana mødtes paven med flere hundrede spedalske og AIDS-syge. »Lidelse er ikke bare et fysisk fænomen«, sagde han til dem. »Udstødte, forfulgte og tilfangetagne lider også i sjælen.« San Lazzaro er cubanernes valfartssted, hvor de syge håber på helbredelse.

Ikke alene kirkens egen frihed

Under messen i Santiago de Cuba havde paven forlangt, at den katolske kirke i landet fik ret til at sige sin mening i politiske sammenhænge. Han forlangte også, at borgerrettighederne skulle føres ud i livet, og at der skulle være plads til mere end én samfundsoptagelse. Katolikker har »ret og pligt til at deltage på lige fod i den politiske debat«, sagde han og understregede, at retten til at mene, hvad man ville, og retten til at samles måtte gælde alle mennesker. De 200.000 fremmødte svarede med lange klapsalver og taler.

Når kirken forsvarer sin egen frihed, forsvarer den også andres; det gælder borgernes frihed, familiernes, og det gælder friheden for for-

skellige grupper i samfundet, som har »ret til selvstændighed og uafhængighed«, understregede han. Samtidig gjorde han endnu en gang opmærksom på, at kirken ikke stræbte efter politisk magt, men at den ved at være til stede i samfundet ville bidrage aktivt til almenvellet.

Ved samme lejlighed kronede paven cubanernes »egen« Guds Moder. Siden det 17. århundrede har »Virgen de la Caridad del Cobre« været Cubas skytshelgen og spillet en vigtig rolle både i landets historie og i den folkelige religiøsitet, som ikke kun omfatter den katolske kirke. Fidel Castros bror Raoul mødte paven i lufthavnen og var til stede under messen som regeringens officielle repræsentant. Han er præsidentens stedfortræder nr. 1 og desuden chef for de væbnede styrer; dermed er han nr. 2 i statens ledelse.

Biskoppen af Santiago de Cuba, Pedro Estiu, udtalte sig kritisk om Castro-regeringen i sin tale til paven; den havde svært ved at holde nationen og partiet ude fra hinanden og lige så vanskeligt ved at se forskel på kultur og ideologi, sagde han. Netop dette var efter mange menneskers opfattelse en af de væsentligste årsager til, at cubanerne levede i en form for landflygtighed, fortsatte han, og bifaldet bragede.

Frihed, demokrati og menneskets natur

På universitetet i Havana mødtes paven med omkring 400 intellektuelle og folk fra kulturlivet; hvad han ikke havde ventet, var at også Fidel Castro var til stede. Her betegnede paven demokrati og opdragelse til frihed som de bærende elementer i enhver stat. Demokratiet er det politiske system, der ligger menneskets natur nærmest, sagde han og påpegede, at det måtte

være uløseligt forbundet med bevidstheden om det fælles ansvar og med en omgangsform, som gav alle mulighed for at være med i retsstaten.

Allerede i Camaguey, hvor paven læste messe en af de første dage, havde paven forlangt en højere grad af religionsfrihed og flere rettigheder til kirken. Den er forpligtet til at sørge for en moralsk, borgerlig og religiøs dannelse, som formidler menneskelige og kristne værdier til de unge, sagde han og understregede nødvendigheden af, at kirken kunne leve op til denne forpligtelse uden at have noget at være bange for. Det er også nødvendigt, at kirken har bygninger, den kan være i, og de fornødne midler, tilføjede han. Før revolutionen var der 163 skoler i landet, som blev drevet i katolsk regi.

Moralrelativisme

Paven udtrykte bekymring over den moralrelativisme og indre tomhed, som er virkeligheden for mange unge cubanere, og som bunder i ideologier uden egentlige, moralske normer. Det fører nemt til egoisme, marginalisering, diskrimination, angst og mistro mellem mennesker, sagde han. Alvorlige problemer som alkohol- og narkotikamisbrug, prostitution og et forkeret forhold til seksualiteten kan føres tilbage til denne tomhed, tilføjede han.

Derfor opfordrede han de unge til at leve »et rent og sandfærdigt liv«. Styrke, mod og storsind, ansvarsbevidsthed og frimodighed var blandt de egenskaber, som de skulle udvikle; de måtte heller ikke miste håbet. »Vær med til at bygge et nyt samfund op, hvor drømmene ikke gøres til skamme«, sagde han til de unge. Johannes Paul II lod forstå, at han godt vidste, at dette ikke var uden omkostninger; somme tider bliver de kristne

kørt ud på et sidespor eller direkte forfulgt, fordi deres moralske normer adskiller sig fra de gængse omgangsformer.

Handelsblokaden

I skarpe vendinger fordømte paven den amerikanske handelsblokade af Cuba. Sådanne foranstaltninger vil altid ramme de fattige hårdst, hed det i budskabet til Cubas unge. Men hverken strukturer, institutioner, politiske systemer eller handelsblokaden kan gøres eneansvarlig for den moralske krise, fortsatte han. Budskabet blev delt ud efter messen i Camaguey.

Paven opfordrede de unge til at tage fat på de store udfordringer, udvise retfærdighed og klogskab og tage deres del af det fælles ansvar. De skulle vende tilbage til deres cubanske og kristne rødder og gøre alt, hvad de kunne, for at samfundet måtte blive stadig friere og stadig mere værdigt, sagde han og gjorde samtidig opmærksom på, at ansvar og frihed ikke kan skilles ad. Hos den troende måtte ansvarsfølelsen vise sig ved et modigt engagement og ved aktiv deltagelse i samfundet: »Kirken i jeres land skal ikke bare tjene katolikkerne, den skal tjene alle cubanere«, understregede paven. Han opfordrede de unge til at forsvare ægteskab og familie og omtalte skilsmisser som en dårlig udvej; påståede alternativer til ægteskabet, såsom »uforpligtende forhold«, kunne han heller ikke gå ind for.

Ifølge Vatikanets pressetalsmand, *Joaquin Navarro-Valls*, har den amerikanske senator *Jesse Helms* skrevet et brev til paven. Helms, der har været med til at skærpe handelsblokaden, nøjes med at udtrykke de bedste ønsker for Johannes Paul II's arbejde for retfærdighed og menneskerettigheder. Paven agter at svare, meddeler *Navarro-Valls*.

r blev taget op

og lægfolk opførte sig som ønsket, eller om kirken ville afstå fra visse dele af sin sendelse.

Forkyndelse i mediernes

Paven forlangte endvidere, at kirken skulle have den fornødne tilgang til mediernes. En ikke-religiøs stat behøver ikke at være bange for den moral og den dannelse, som kirken har at bidrage med, sagde han og gjorde opmærksom på, at kirken normalt har både radio, TV og trykte medier til disposition og kan forkynde sit budskab igennem dem.

Forinden havde paven krævet frihed både til kirken og til befolkningen. Ved den afsluttende messe på revolutionspladsen i Havana understregede han, at frihed i social eller politisk henseende ikke var nok, men at den også måtte omfatte den samvittigheds-

Kirken må have frie hænder til at udfylde sin mission, sagde paven under sit besøg.

Kirkerne i Europa – efter murens fald

»Så fast en borg« – europæiske kirker efter murens fald?, Det økumeniske Center, Århus, 1997. 162 sider, 50 kr + forsendelse.

Det økumeniske Center i Århus har i efteråret 1997 udsendt en bog, der er redigeret af Erik Jørgensen (ansv.), Mette Cecilie Brask, Lise Lotte Højgaard, Peter Lodberg, Eva Nordentoft, Helle Rosenkvist og Søren Thorsen. Eftersom historien og verdens gang er vigtige forudsætninger for at forstå den kristne kirkes identitet og arbejde, har redaktionen ønsket at fokusere på den nye situation, som kirkerne i Europa befinder sig i efter murens fald, og i en række artikler at belyse nogle af de emner, som den nye situation har skabt.

Peter Lodberg belyser em-

net 'Nation og nationalisme i en international tid' og peger på, at det nationale har tendens til at blive det universelle. Teologiens og kirkens rolle i dag må være 'at fastholde det nationale, staten, den politiske ordening som historiske størrelser, der ikke er guddommelige ordninger, men tjener det fælles bedste for mennesker og natur'.

Det første økumeniske møde for kirkerne i Europa blev afholdt i Basel 1989 - før murens fald. Dengang havde man en fælles ydre modstander i kommunismen. Nu, da denne modstander er væk, dukker der en række problemer op, som kræver indre reformer i kirkerne.

I sin artikel 'Den katolske og den lutherske kirke i Europa efter Basel' tegner Eva

Nordentoft et billede af situationen og af de fremtidige arbejdsopgaver, bl.a. Petersembedet i den katolske kirke, bispeembedet i den lutherske kirke, Porvoo-dokumentets afvisning i Danmark - problemer, der skal findes en løsning på.

Alle véd, at murens fald fik afgørende indflydelse på de politiske og økonomiske forhold i Europa, men hvilken indflydelse den nye virkelighed fik for kirkerne i de østeuropæiske lande, er ikke almenviden. Det er derfor yderst interessant at få et indblik i de problemer og vanskeligheder, som kirkerne i Polen, Baltikum og det tidligere Østtyskland står midt i. Søren Thorsen skriver om 'Skitse til polsk kirkeliv under og efter kommunismen', Bo Heikendorf Pe-

tersen om 'De baltiske kirker og murens fald' og Reinhard F. Enders om 'Den protestantiske kirke i det nye Tyskland - håbs-tegn eller forældet model?'

I sin artikel 'En kyrka i förnyelse - Svenska kyrkan på väg mot framtiden' giver Kjell Ove Nilsson et nuanceret billede af den svenske kirkes udvikling frem til den nye situation, der vil opstå år 2000, hvor båndet mellem stat og kirke brydes.

Det er vel de færreste, der har en klar forestilling om de kirkelige forhold i Storbritannien. Kristine Kaaber Pors har skrevet om 'De britiske kirker i 1990'erne - set fra Skotland'. Skotland er et godt udgangspunkt, skriver hun, for her har man alle tænkelige variationer af kirker og kirkesamfund. Og det er et broget billede, hun tegner. Kirkerne

må finde sig i at have mistet deres monopol på livstydningen. Deres udfordring er at være levende fællesskaber og at være profetiske i forhold til deres tid.

Umiddelbart før det andet fælleseuropæiske økumeniske møde i Graz juni 1997 skrev Karsten Fledelius sin artikel 'Sikkerhed, forsoning og kirker i Europa', hvori han kommer ind på de ortodokse kirkers forhold til de andre kirkesamfund og deres indbyrdes problemer.

Bogens sidste artikler handler om 'Kristne ungdomsbewægelser som økumenisk laboratorium' og er skrevet af teologistuderende Mette Cecilie Brask og Helle Rosenkvist.

Til sidst er der et interview med Birgitte Thyssen om 'Kirkerne Europæiske Konferen-

ce (KEK). Birgitte Thyssen har siden 1986 været medlem af KEKs styrende organer og har vigtige synspunkter at fremføre om det økumeniske arbejde.

Det har været redaktionens hensigt at samle en bred vifte af temaer til belysning af en europæisk kirke. Med bogens artikler har man formået at få ret så mange sider belyst, men 'den faste borg' er vanskelig at få øje på - det er snarere et billede af Guds folk på en besværlig vandring.

Bogen vil være velegnet som grundbog for en studiekreds, hvor man har tid til at drøfte de enkelte emner grundigt med hinanden.

Carly Majholm

En bog på dansk af Hildegard af Bingen

HILDEGARDS LÆGEBOG ved Jørgen Ladefoged, Rhodos, 1997 285 s., 275 kr.

For 900 år siden fødtes i Bernersheim i Rheinessen Hildegard af Bingen, en af vor kirkes helgener, en central skikkelse inden for den kristne mystik.

I 1989 udkom på dansk en oversættelse af Adelgundis Führkötters »Hildegard af Bingen«, i 1992 kom Kirsten Kjærulffs pragtfulde bog »Den ildfyldte kraft - Middelalderens mystik hos Hildegard af Bingen« og i 1995 »En basun for Guds mund« udvalgte tekster, oversat og kommenteret af Kirsten Kjærulff. I 1997, altså lige inden Hildegards 900 års fødselsdag, udkom så en dansk oversættelse af hele Hildegards lægebog »Causae et Cu-

rae«, en af de ældste lægebøger, der er bevaret. Oversætteren er overlæge ved Rigshospitalet Jørgen Ladefoged, der har forsynet bogen med et fyldigt forord.

Originalmanuskript på Det kongelige Bibliotek

Originalmanuskriptet til »Causae et Curae« findes på Det kongelige Bibliotek, som ifølge Ladefoged i 1835 købte det af engelsk bogsamler for £3 og sh 3. Det er Kaisers tekstkritiske udgave fra 1803, der ligger til grund for Ladefogeds oversættelse til et smukt og letflydende dansk.

Hildegard som lægekyndig

I forordet til bogen giver Ladefoged en beskrivelse af Hildegards liv uden dog at komme ind på hendes visioner eller hendes aktive deltagelse i samtidens kirkepolitik. Det er i dette forord en læges opfattelse af og respekt for en afdød kollegas lægekundskab, man møder. Hendes status som en af den katolske kirkes helgener optager ham tilsyneladende ikke.

Hildegards holistiske livssyn

I »Causae et Curae« møder man bl.a. Hildegards opfattelse af sygdommes årsager, og af hvordan de kan kureres - hvis det da er Guds vilje.

Hendes livssyn er holistisk. Mennesket er et væsen, der er afhængigt af hele kosmos, og

hun begynder sin lægebog med at beskrive verdens skabelse, Lucifers fald, opbygningen af kosmos og verdens forskellige elementer.

Sygdomsårsager og behandlinger

Hildegard fortæller om Adams syndefald, der fører til, at det rene blod forandres, så det må afsandre sædvæske for at holde sig rent - og hermed er misseren i gang.

Hun fremsætter mange - og ofte - mærkværdige betragtninger om det sunde og det syge legeme, om søvn, om ernæring, fordøjelse, hun giver madopskrifter, taler om vin fra forskellige egne, om sindsbevægelser, om menstruation og fødsler, om for tidlig sædafgang hos manden; i det hele taget er hun optaget af seksuallivet, og her er i sandhed ikke noget om »bier og blomster«.

Eksempler fra dagligdagen

Undertiden benytter Hildegard eksempler fra dagligdagen for at forklare teologiske problemer. Hun skriver f.eks. (s. 35) om Helligånden: »...ligesom smagsløgene forvandler simpel mad, så den simple smag forsvinder, forbedrer den hellige ånds ildhu menneskets natur til en bedre, end hans oprindelse gav håb om«.

Om Hildegards lægelige viden, skriver Ladefoged, at der bag den »ligger en række teorier om elementer, humorlævekøns m.v., som blev formu-

leret i den græske oldtid tusinde år forinden«, men han finder dog, at »det mest markante er hendes store kendskab til lægeplanter«. Meget af hendes viden derom beror på praktisk erfaring, og »den viden hun videregav, findes spredt i alle lægeskrifter fra dengang, også i den danske læge Henrik Harpesurengs bevarede skrifter.

Ikke en opbyggelig religiøs bog

Hvis man søger en opbyggelig religiøs bog, er det ikke »Hildegards Lægebog«, man skal have fat i; men den er en guldgrube, hvis man interesserer sig for middelalderens lægekunst, og den giver et godt indtryk af, at nonner - heller ikke i middelalderen - var verdensfjerne - trods tidebønner, klausur og middelalderlige dragter. Mennesker fra alle samfundslag opsøgte dengang som nu klostrene, delte deres bekymringer med søstre og gik derfra med de bedste råd, der på den tid kunne gives.

Til højtlesning ved måltiderne i klostrenes refektorier egner Hildegards lægebog sig næppe i vore dage. Men den er bestemt værd at læse.

Ruth Plum

Hildegard af Bingen.

Annoncer i »katolsk orientering«

Priser: Tekstsideannoncer kr. 6,-
Rubrikannoncer kr. 5,-

Kontakt redaktionskontoret, Vesterbrogade 28, 4., DK 1620 København V - telefon 31 211444 - fax 33 244975.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Forår og sommer på Magleås

Konvertit-weekend

13. mar. kl. 19 - 15. mar. kl. 14.

Tænk på at konvertere, gå du til undervisning, eller har du for nyligt opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke? Så er dette måske noget for dig.

Gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil vi forsøge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Medvirkende: Sr. Hildegard Doods, pastor G. Nibler, Annie Rastrup, br. Theodor.

Ledere: pastor Hans Esmark og Ellen Marie Lebahn.

Pris: kr. 650,00.

Klassisk Guitar-koncert

Magleås-træf den 15. mar. kl. 14.

En af vore unge dygtige guitarister, Paul Anders Søgaard, der er bosat i England, vil spille værker af Tarrega, Granados, Fauré, Ravel, Debussy o.a.

Åbent-hus arrangement med kaffe/the fra kl. 14-15. Koncert kl. 15.

Pris: kr. 35,00. Tilmelding ikke nødvendig.

Påskerefugium

9. april kl. 14 til 12. april eller 13. april kl. 14.

Også i år vil Magleås være rammen om et påskerefugium. Det vil være dage med ro, men også med samvær. Påsken med dens rige liturgi vil være dages centrum.

Gejstlig leder: pater Jac Adams, C.ss.R.

Daglig leder: Ellen Marie Lebahn

Pris: Til den 12.4.: kr. 1.035,00.

Til den 13.4.: kr. 1.185,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Sociale og økonomiske rettigheder omfattes ikke med den samme interesse som de civile og politiske rettigheder.

Vatikanets delegerede Mette Lebech om ekspertmødet i FNs ligestillingsdivision (DAW) i Turku, Finland

Kvindens sociale og økonomiske rettigheder

I 1998 fejres 50 års-jubilæet for de Forenede Nationers Menneskerettighedskonvention, der blev vedtaget i 1948. Det er oplagt at markere denne begivenhed ved f.eks. at styrke kvindernes sociale og økonomiske rettigheder, som mange steder i verden lader langt tilbage at ønske, siger Mette Lebech

I Turku, Finland, blev der fra den 1. til den 4. december holdt et såkaldt ekspertmøde i FNs ligestillingsdivision (DAW). På Vatikanets vegne deltog jeg sammen med Auli Nukarinen (Biskop Vershurens sekretær).

FNs ekspertmøder har til formål at samle materiale og udarbejde strategier til at fremme respekten for menneskerettighederne. I 1998 vil vi fejre 50-års jubilæet for de Forenede Nationers Menneskerettighedskonvention, der blev vedtaget netop efter Anden Verdenskrig i 1948. Det er oplagt at fejre denne begivenhed ved f.eks. at styrke kvindernes sociale og økonomiske rettigheder, som mange steder i verden lader langt tilbage at ønske. Et splinternyt sæt 'reproduktive rettigheder' er også blevet foreslået, men da nogle mener disse også skal omfatte en ret til fri abort, er det langt mere problematisk.

To konventioner

To konventioner, som sammen med Menneskerettighedskonventionen udgør, hvad man ofte blot omtaler som 'menneskerettighederne', er på den ene side 'konventionen om civile og politiske rettigheder' og på den anden side 'konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder'. At der er to forskellige konventioner skyldes, at de daværende supermagter ikke kunne blive enige om indholdet: USA ønskede at garantere civile og politiske rettigheder (f.eks. retten til tale og trykkefrihed), hvorimod Sovjetunionen hellere ville tale om de sociale og økonomiske rettigheder (såsom ret til arbejde og sygesikring).

I dag behandles konventionen om sociale og økonomiske rettigheder ikke som helt ligeværdig med konventionen om civile og politiske rettigheder. Det lider specielt kvinderne under, og man kan konstatere en tendens til økonomisk og social marginalisering af kvinder og børn på verdensplan.

For at afhjælpe dette ville FN-mødet insistere på enheden og den gensidige afhængighed af alle menneskerettigheder, f.eks. er ens ret til at stemme ikke meget værd, hvis man ikke har råd til at rejse derhen, hvor man kan afgive sin stemme.

I udkastet til rapporten, som blev vedtaget ved mødets slutning, hedder det således:

»Det internationale samfund har ved mange lejligheder bekræftet dets tilslutning til alle menneskerettighedernes uadskillelige enhed. Regeringer har engageret sig i at 'behandle menneskerettighederne på retfærdig vis, lige og med samme eftertryk' i både Wien-Deklarationen og tilhørende handlingsplan og i Beijing handlingsplanen. På trods af disse løfter, må mødet konstatere at sociale og økonomiske rettigheder ikke omfattes med den samme interesse som de civile og politiske rettigheder.

Som en konsekvens heraf, er kernelementerne i mange sociale og økonomiske rettigheder ikke blevet tilstrækkelig udviklet, og de mekanismer som skal sikre deres beskyttelse er generelt svagere end det er tilfældet med de civile og politiske rettigheder.(...) Anerkendelsen af økonomiske og sociale rettigheder som menneskerettigheder og deres praktiske realisering har en helt speciel betydning for kvinder.«

Rapporten indeholder så i forlængelse heraf strategiske anbefalinger til regeringer og andre nationale og internationale aktører, om hvordan specielt kvindens sociale og økonomiske rettigheder kunne beskyttes bedre.

Vatikanets indlæg

I overensstemmelse med Vatikanets anbefalinger holdt jeg på mødet følgende indlæg, som jeg forestiller mig kunne være af interesse for en bredere skare:

»Afhængighed er ikke altid en dårlig ting – den er somme tider en slags kærlighedens

vugge. Mennesker, som arbejder tæt sammen og er afhængige af hinanden i vanskeligheder eller i stor fare, bliver ofte venner. Familien – samfundets grundlæggende enhed – består i bund og grund af gensidig afhængighed, og den er bedre end noget andet menneskeligt fællesskab i stand til at omforme denne til kærlighed.

I det moderne samfund er der mange forskellige afhængighedsrelationer. De udtrykkes sig ofte økonomisk: Lønmodtagere er afhængige af arbejdsgivere, arbejdsgivere af investorer, investorer af markedet, markedet af forbrug og forbruget af lønmodtagere. Nogle få af disse afhængighedsrelationer udvikler sig ud over den rene gensidige nytte; de fleste etablerer sig på et niveau af retfærdig udveksling, men nogle bliver udnyttet. Afhængighed bliver let misbrugt, specielt hvis partnerne er meget ulige.

Forældre og børn vil altid være meget ulige parter, men de er også meget afhængige af hinanden. Den mor, der holder af sit barn, er afhængig af sit barns lykke. Barnet er afhængigt af sin mors varme, nærvær og kærlighed. Begge er afhængige af faderen: åndeligt, fysisk og materielt. Faderen er også afhængig – helt ind i sin identitet – som far af både moder og barn: Psykologisk, moralsk og fysisk.

Familien er istand til at tage hånd om individet, specielt mens det vokser op, på en måde der respekterer hver enkelts specielle personlighed. Den udgør et naturligt netværk, som støtter individet livet igennem, samtidig med at den fremkalder kolossale følelsesmæssige ressourcer. I denne dynamik spiller kvinden som mor altid en afgørende rolle. Det er kun retfærdigt, at et sådant bidrag til samfundets velvære værdsættes og anerkendes. Beijing handlingsplanen gør opmærksom på dette, når den bemærker:

»Kvinder spiller en afgø-

Familien – samfundets grundlæggende enhed – består af gensidig afhængighed, og den er bedre end noget andet menneskeligt fællesskab i stand til at omforme denne til kærlighed.

rende rolle i familien« og de »giver et stort bidrag til familiens velfærd og samfundets udvikling, som stadig ikke er tilstrækkelig anerkendt eller værdsat.« (§29)

Moderkab og de rettigheder, der knytter sig til det, burde faktisk være genstand for større interesse og anerkendelse, i verden som helhed og i FN i særdeleshed.

Den væsentligste af moderkabets rettigheder er retten til at få børn og til at opdrage dem på ansvarlig vis. Denne frihed må ikke knægttes, specielt ikke gennem tvangssterilisering eller abort. Disse ting, når de organiseres af den politiske magt til kraftigt at reducere antallet af mennesker, udgør faktisk en forbrudelse mod menneskeheden. Her er det ikke kun kvinderne der lider, selv om de gør det i stort omfang – men også mænd og børn.

En anden rettighed, der knytter sig til det at være mor, er retten til at blive støttet og hjulpet – først og fremmest af faderen – men også af resten af samfundet, som må finde både økonomiske, sociale og organisationsmæssige måder at beskytte ægteskabets institution og familiens plads som samfundets grundlæggende enhed.

Det må endvidere anerkendes, at familien har den primære ret og pligt til at opdrage deres børn – en opgave i hvilken kvinder bærer et afgørende ansvar for samfundets bedste.

Pave Johannes Paul II har hævdet at: »den sande fremme af kvinders sociale stilling kræver, at arbejdet bliver struktureret på en måde således at kvinder ikke er nødsaget til at betale deres karriere ved at give afskald på, hvad der er specifikt for dem og på bekostning af familien, i hvilken kvinder spiller en uerstattelig rolle.« (Laborem Excersens, 19).

Det betyder, at arbejdsbetingelserne på arbejdspladsen må indrettes således, at kvinder kan forfremmes og konkurrere, uden at det får negative konsekvenser for deres rolle som mødre. Det må accepteres at mange kvinder vil være med barn i netop de år hvor de etablerer sig selv professionelt. Muligheder – såsom barselsorlov, forældreorlov, fleksible arbejdsbetingelser (f.eks. arbejde fra hjemmet) og forskellige former for deltidsarbejde – må gives for, at kvinder kan opfylde deres specielle roller og ansvar.

Selvfulgelig bør disse muligheder ikke kun stå åbne for

mødrene; for deres og for børnenes bedste bør de også bruges af mændene, fædrene. Deres rolle i opdragelsen af børnene må ikke undervurderes, og heller ikke deres ansvar for at opbygge og holde hjemmet, selv om det er komplementært.

Familien er det samfund som bedst af alle er istand til at omforme afhængighed til kærlighed. Det er utopisk at tro, vi kan leve uden afhængighed. Men afhængighed af 'samfundet' er for abstrakt til at yde retfærdighed over for menneskets dybder. Derfor må vi værdsætte en mors kærlighed i lige så høj grad som hendes offentlige ansvar – hun kan ikke erstattes.«

Mødet var på flere måder en behagelig oplevelse. Det var rart at møde kvinder og mænd, som havde set en strukturel skævhed og ønskede at gøre brug af internationale sammenhænge for at rette op på den. Det var også spændende at se deres konstruktivitet, evne og vilje til samarbejde i denne sags tjeneste. Jeg er ikke i tvivl om, at kirken gennem sin lære om sociale forhold har meget at byde på også i denne sammenhæng.

Tillykke

Pater Henri Leenders 70 år den 10. februar

Den 10. februar 1998 fylder pater Henri Leenders, SJ 70 år. Efter filosofiske og teologiske studier i Holland 1951-54 kom han som lærer til Danmark ved Sct. Knuds skole i København. Præsteviens fandt sted i Maastricht i Holland i 1960. Allerede i 1948 var pater Leenders indtrådt i jesuitterordenen, som har præget hans liv som præst og som medmenneske. Pater Leenders er dybt forankret i sin kaldsbevidsthed – at bruge sit liv til at tjene Herren i enhver situation – loyal i sin kirke, over for sine ordensbrødre, og stedse til hjælp for alle med sin store erfaring som præst og med sin livsvisdom.

Pater Leenders er kendt i vide kredse landet over, idet han har udøvet sit præstekald ved de forskellige ordenshuse. Ved Niels Steensens Kollegium var han præst 1962-64, derefter ved Vor Frue Kirke i Århus 1964-70, og for tiden er han Pater Minister ved Jesu Hjerter Kirke i København, hvormed der følger et ret stort administrativt arbejde. Endvidere har han været ekspeditionssekretær ved Den apostoliske delegation i Vedbæk, sekretær i Den nordiske bispekonference 1974-82 og er nu fra 1973 medlem af Domstolen.

Spændende prædikant

Gennem en årrække var han bestyrelsesmedlem af hjælpeorganisationen Caritas og har på mange områder gjort en væsentlig indsats i det huma-

nitære hjælpearbejde.

Pater Leenders er en særlig spændende prædikant, som forstår at kaste nyt lys over evangeliet med baggrund i hans egen uforbeholdne hengivelse til Herren og Hans Kirke her på jorden. Han har en meget fin karakter og en fornem måde at formidle vejen til den eneste sande glæde.

Hjertelig tillykke, kære pater Leenders, med tak for megen åndelig bistand og med ønsket om Guds rigeste velsignelse per omnia sæcula sæculorum.

Grethe Hildebrandt

Pater Henri Leenders, S.J.

Pater August Ziggelaar netop fyldt 70 år

Pater August Ziggelaar S.J.

P. August Ziggelaar S.J. rundede de syv årtier d. 17. januar. Takket være hans arbejde

både som forsker og som underviser er p. Ziggelaar hjemme i den akademiske verden ganske som i den katolske. I 1960'erne underviste han både på Sct. Knuds Skole i Århus og på universitetet samme sted. Midt i 70'erne gik turen til Nairobi i Kenya for at undervise på universitetet dér, og efter hjemkomsten var det lærerhøjskolen i København, der kaldte.

Det var p. Ziggelaar, der færdiggjorde Niels Steensens Chaos-manuskript, som udkom for godt et år siden. P. Ziggelaar er bosiddende i Stenogade i København og er konstitueret sognepræst for menigheden i Tórshavn.

Fest i Sankt Knud Lavard Kirke

En stor tak til menigheden, præsten og sidst, men ikke mindst, Gitte for en dejlig fest den 10. januar 1998. Festen begyndte med en messe, som tegn på vores kristne fællesskab. I menighedssalen var der bagefter dækket op med alverdens lækkerier, som var hjemmelavet af festens deltagere. Hertil kunne vi også byde vores biskop Czeslaw Kozon velkommen.

Efter en dejlig middag med snak, sang og skål for kirkens helgen Knud Lavard, begav vi os ned i krypten. Her førte Gitte os ind i folkedansens mangfoldige verden. Vi dannede kredse, dansede og hyggede, så ikke kun vi, men også det kølige kælderlokale blev opvarmet på ingen tid. Og som man kan se på billedet, gav nogle af menighedens yngste medlemmer en lille solo.

På menighedens vegne,
Corinna Breitzke

Et par af Sct. Knud Lavard menigheds yngste giver her en lille dansesolo. Foto privat.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag
og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Der indbydes til møde i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenogade 4, København onsdag den 25. februar kl. 18

Program Kl. 17 Messe (Askeonsdag)
Kl. 18 Sandwiches m. kaffe kr. 20
Øl og vand kan købes

Aftenens emne: P. Anton Dekkers taler om
'Fred og forsoning' – budskabet fra Graz

Alle kvinder er velkomne.
Tag gerne din udenlandske søster med.

Tilmelding senest den 23. februar til:

Ruth Meyer tlf. 3142 7671
Lisbeth Poulsen tlf. 3990 1331

Har du eller en bekendt overvejet
at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til
INFORMATIONSAFTEN
om den katolske kirke

Tirsdag d. 17/2 ved sr. Hildegard Madsen
OSB: Kirken før og nu.

Tirsdag d. 31/3 ved pastor Niels Engelbrecht:
Den stille uge og dens liturgi.

Tirsdag d. 21/4 ved pastor Dietrich Timmermann:
Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm:
Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, valfart, skærsilden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i

Skt. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!

Sr. Hildegard Madsen OSB, Niels Engelbrecht, Reinhold Sæhner, Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen, Dietrich Timmermann og Christian Noval

Det er synd for jyderne!
De kan ikke høre
RADIO STENO
Lytter du til den?

Er du klar over hvad du
går glip af hvis du ikke gør?

Tag bare vores FORUM-udsendelser
– her er et udpluk:

- En kulturpsykolog, en socialpsykolog og en teolog søger svar på spørgsmålet:
Hvorfor er det hovedsagelig kvinder der går i kirke?
- En lesbisk kvinde, en sognepræst og en teolog:
Er det etisk forsvarligt at lesbiske par får børn?
- En repræsentant for Den danske Europabevægelse og en bankmand udveksler synspunkter om:
Hvorfor er så mange danskere imod euro'en?
- En politiker, en PR-mand og en præst drøfter spørgsmålet:
Findes der en specifik kristen holdning til indvandrer- og flygtningepolitik?
- En gen-forsker og en teolog grunder over:
Genetik og identitet

Kommende emner:

*Faste som religiøst fænomen.
Hvad er arbejde?
Hvordan står det til med Kirken i Irland?*

Tirsdag kl. 20-23 på 106,3 MHz
(Hybridnet: København 89,4 MHz)

Radio Steno
Katolsk lokalradio

Katolsk messe for
alle interesserede beboere på

Plejecentret Sølund

Ryegsgade 20, København N

Hver anden mandag i måneden
kl. 14.00 med efterfølgende samvær.

Næste gang den 9. marts

Kontaktperson: Ruth Meyer 31 42 76 71
Sankt Ansgar Kirke: 33 13 37 62

Det sker på Magleås

Fr. d. 13. - lø. d. 14.2.:

Æblehuset

Fr. d. 13. - sø. d. 15.2.:

Økumenisk Center

Ma. d. 16. - ti. d. 17.2.:

Birkærød kommune

On d. 18. - to. d. 19.2.:

Birkærød kommune

To. d. 19. - fr. d. 20.2.:

DIEU

Fr. d. 20. - sø. d. 22.2.:

DUK

Ma. d. 23. - on. d. 25.2.:

FAKS

Ti. d. 24. - on. d. 25.2.:

Dansk Socialrådgiverforening

To. d. 26. - fr. d. 27.2.:

Roskilde Amt

To. d. 26. - fr. d. 27.2.:

Arbejdsministeriet

Fr. d. 27. - lø. d. 28.2.:

Skt. Pauls skole

DUK-kalender

RETRÆTE - VENSKAB MED EN STILLE
GUD den 20. - 22.02.98 på Lille Magleås.
Alder: 18 år og opefter.
Pris: Kr. 200,00 samt kr. 200,00 i fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 22.02.98 kl. 20.00
i Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616
København V, efter messen er der Café
Ludvig.

LOKALFORENINGSMØDE den 24.02.98
kl. 19.00 - 21.30 på Sekretariatet i KBH.
Alder: For alle lokalforenings-ledere Øst
for Storebælt.
Pris gratis. Tilmelding senest den 16.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 03.03.1998
og de efterfølgende tre tirsdage i Sct.
Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A,
1260 København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

MEDARBEJDERLEDERTRÆNING den
06.03. - 08.03.98 på Ømborgen.
Alder: For repræsentanter, redaktioner
og udvalg.
Kurset er gratis. Tilmelding senest den
13.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 10.03.1998
og de efterfølgende to tirsdage i Sct.
Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A,
1260 København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMELSE ØST WEEKEND den 13.03. -
15.03.98 på ØM for alle firmander der bor
på Sjælland og Lolland/Falster.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fælles-
rejse. Tilmelding og betaling senest
den 20.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 17.03.1998
og den efterfølgende tirsdag i Sct. Ansgars
Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260
København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 20.03. -
22.03.98 på ØM for alle firmander, der bor
på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fælles-
rejse. Tilmelding og betaling senest den
27.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 24.03.1998
i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade
69 A, 1260 København K.
Tilmelding senest den 24.02.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.03.98 kl. 20.00
i Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4, 1616
København V, efter messen er der Café
Ludvig.

Fortsætter i næste spalte

DUK-kalender fortsat

PÅSKELEJR den 04.04. - 13.04.1998 i de norske fjelde arrangeret af Norske Unge Katolikker.
Alder: 20 år og opefter.
Pris: NOK 1.750 samt rejse fra Danmark ... (prisen afhængig af antal deltagere).
Tilmelding og betaling senest den 6.3.1998.

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.04. - 19.04.1998 på Bastrup. Alder: 18 år og opefter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 27.02.1998.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.04. - 19.04.98 for alle lokalforeningsledere.
Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.1998.

UNGDOMSMESSE den 26.04.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 01.05. - 03.05.98 på ØM for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1998.
Kursen er gratis.
Tilmelding senest den 14.04.98.

LEDERTRÆNING den 07.05. - 10.05.98 på ØM.

Alder: 14-20 år.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.04.98.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med Øm-valfarten den 05.06. - 07.06.1998 på Øm.

Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00.
Tilmelding og betaling senest den 15.05.98.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad lægdominikanerordenen står for?

Lørdag den 14. februar kl. 13.00 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

Diverse

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lej. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90. Lukket 19.12.97-5.1.1998
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Søges: Bolig 1-værelses lejlighed i nærheden af Jens Jessensvej. Jeg opholder mig meget i mit sommerhus, men vil tit være i byen om søndagen. *Karen Bendte Russell*, tlf. 40 46 61 77

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje en rigtig hyggelig ferielejlighed på Møn - 300 m fra østersøen.

Lejligheden er lækkert møbleret og med god varme fra oliefyrt og brændeovn. Der er to soveværelser, dejligt badeværelse og køkken med alt tilbehør.

Leje udenfor højsæsonen:
Weekend kr. 500,- / Uge kr. 1.200,-
Ring og få yderligere oplysninger på tlf. 55 81 33 66.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgiftene til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Legater

Ellen og Bene Larsens legat

- til fordel for trængende, enlige, ældre og svagelige mennesker - såvel mænd som kvinder - fortrinsvis medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark uddeles af legatbestyrelsen i maj/juni 1998.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder og oplysning om kirkeligt tilhørsforhold samt kopi af forskudsopgørelse 1998 skal være legatbestyrelsen i hænde senest den 28. februar 1998.

Ansøgning stiles til:
Katolsk Bispekontor,
Bredgade 69 A, 1260 København K.

Salg og service

SCHWEIZ ■ Salg
■ Udlejning
■ Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olgade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Juridisk bistand til private
Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. In giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Annoncer i »katolsk orientering«

Tekstside-annoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: kr. 5,- pr. mm.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90. Lukket 19.12.97-5.1.1998
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13
(dog ikke første søndag i måneden).

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem - overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Liggistemagasin
38 71 75 01

H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01

Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Murermester Keld Erik
JOHNSEN Ankervej 12
Stubbstrup 4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover godt håndværk og er omfattet af... **BYG GARANTI ORDNING**

Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

Murermester
Bernhardt Christiansen

Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Bittlf. 30862609

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Arkiverne fra inkvisitionen åbne

4.500 aktstykker er nu tilgængelige i Vatikanets arkiver

Rom (KNA) - Vatikanet har nu åbnet Det hellige Officiums og Indexkongregationens arkiver; dermed er også inkvisitionen nu tilgængelig for forskningen. Det er omkring 4.500 aktstykker fra årene 1548-1903, som historikerne dermed har mulighed for at inddrage i deres arbejde. De to instanser blev i 1965 afløst af Trosælerekongregationen.

Processer imod hæretikere er der ikke meget tilbage af; størstedelen gik til under Napoleon i årene 1816-17. Til gengæld er der masser af stof om de teologiske kontroverser

i forbindelse med reformationen og tridentinerkoncilet, modreformationen. Falsk mysticisme og påståede åbenbaringer findes også i arkiverne, og der er en del fra oplysningstiden og fra opgøret med forrige århundredes filosofiske og andre videnskabelige teorier. Index-materialet om de forbudte bøger så godt som fuldstændigt bevaret.

350 år frem af mørket

Bortset fra hæretikerakterne er arkivet sluppet forholdsvis godt fra transporten til Paris og tilbage igen i begyndelsen af

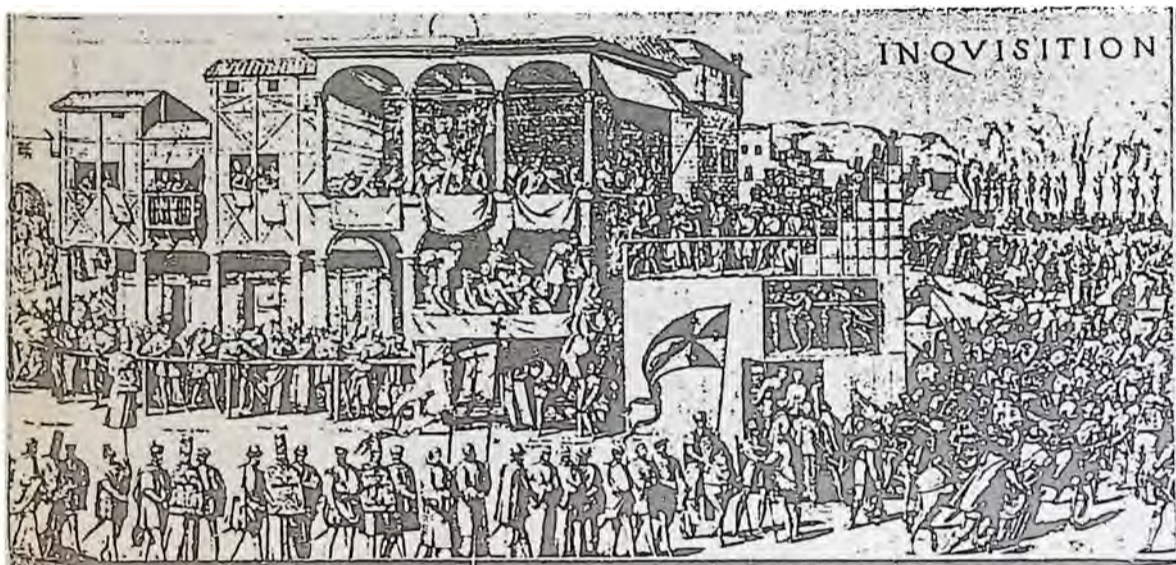
1800-tallet, konstaterer *Alejandro Cifres*, som er chef for Trosælerekongregationens arkiv. Materialet giver et godt indblik i, hvordan Det hellige Officium har været sammenlagt, hvordan det har arbejdet og hvordan forskellige sager har været grebet an over en periode på 350 år, siger Cifres. Han regner med, at åbningen af arkiverne vil føre til et væsentlig anderledes syn på denne instans og tilføjer, at der også for teologer og for eksperter i liturgi og kirkeret er tale om en guldgrube.

Åbningen af arkiverne giver

mulighed for en mere saglig diskussion om inkvisitionen, og måske kan nogle forkerte historier manes i jorden. Det mener historikeren *Arnold Esch*, som er leder af det tyske historiske institut i Rom. Der skal kigges nærmere på materialet, inden man kan sige ret meget om dets betydning, fortsætter han. Esch understreger også, at man må være en smule forsigtig, idet noget af materialet er gået tabt, men som historiker venter han sig meget af materialet.

Sally Wells har i januar som den første kvinde i Østrig modtaget den anglikanske præstevieelse. Den 57-årige australsker er nu præst for Østrig, Slovenien, Kroatien og Slovakiet.

Det gik ikke stille af, når de dødsdomme skulle eksekveres under den spanske inkvisition. På vej til retterstedet gik de dødsdømte i procesion forbi både kongefamilien og storinkvisitoren. Billedet her er et tysk kobberstik fra det 16. århundrede, altså en samtidig fremstilling af en sådan begivenhed.

Pavens gjorde stærkt indtryk i Cuba

Unge sang og dansede i gaderne

Fortsat fra forsiden

Men endnu kan man kun gisne om, hvor omfattende reformer den gamle revolutionshelt er indstillet på at give plads til. Skoler i kirkeligt regi og mulighed for at bruge medierne, det er pavens minimumskrav; dernæst større frihed og mindre ensretning. Det gentog han - i Castros påhør - ved afrejsen fra Havana.

Overrumplet af friheden

Cubas befolkning har ikke rigtig nogen forestilling om, hvordan man kan bruge den dør, som paven har slået op. Nogle timer efter messen løb sognenes ungdomsgrupper rundt i Havanas gader, syngende og dansende, mens de svingede med kæmpemæssige billeder af paven. Det mest utrolige var, at sikkerhedsfolkene ikke greb ind; det plejer de ellers, når

mere end ti mennesker finder sammen i gaderne.

Computekismus

San Diego (KNA) - Et californisk software-firma har udarbejdet et computerspil til indlæring af Den katolske Kirkes Katekismus. En talsmand for firmaet betegner »Catholic Catechism Learning System« som et forsøg på at finde frem til en form for forkyndelse, som egner sig til den generation, der vokser op med computeren som legekammerat. Biskoppen af San Diego, Robert H. Brom, har givet spillet den kirkelige øvrigheds blå stempel.

4 millioner kroner for kirkeretligt dokument

1 million mark svarende til knap 4 millioner kr. skal dette kirkeretlige værk, der er trykt på pergament, indbringe på en antikvitetsmesse i Stuttgart. Pergamentet er trykt i Mainz i 1472.

Malteserordenen:

Nu kan kvinder blive riddere

Rom (KNA) - Nu kan kvinder blive fuldgylde medlemmer af Malteserordenen. Det meddelte *Don Carlo Marullo di Condojanni* kort efter nytår, da pave *Johannes Paul II* modtog det diplomatiske korps i nytårsaudiens. Ordenen har revideret sine regler og dermed åbnet mulighed for, at også kvinder kan aflægge lydighedsløfte; dermed har de mulighed for med tiden at arbejde sig op til ordenes ledelse, forklarede Marullo. Han tilføjede, at ordenen havde planer om at udbygge sine forbindelser med Vatikanet.

Ifølge Marullo vil Malteserordenen, som udfører humanitært arbejde over hele jorden, nu også gå ind i kampen mod sekterne. I øjeblikket forhandler ridderne med republikken Malta om ordenens territoriale tilstedeværelse på øen. Den vil dog fortsat være hjemmehørende i Rom, lover Marullo.

Malteserne - eller Johannitterne - var oprindeligt en hospitalsorden. Med mere end 900 år på bagen er der således den første katolske orden, der er grundlagt med henblik på sygepleje. Det var i korstogenes tid, at den udviklede sig til en ridderorden. Efter at ridderne var fordrevet fra Det hellige Land, slog de sig ned på Rhodos, hvorfra de forsvarede Vesten imod i islam.

Maltesernavnet er af yngre dato. I 1530 slog ridderne sig ned på Malta og fortsatte kam-

pen imod islam. Efter reformationen deltes ordenen i to: de katolske maltesere og de protestantiske johannitter. Dens hovedsæde har befundet sig i Rom siden 1834. I dag er den anerkendt af 78 stater og organisationer og omfattet af international ret.

Allermindste stat

Malteserordenen er en slags valgmonarki med stormesteren som den øverste; han rangerer på linje med en kardinal. Et areal på omkring 6.000 kvadratkilometer på Aventinerbøjen uden for Rom er stormesterens territorium. Dermed er ordenen verdens allermindste stat - endnu mindre end Vatikanet.

455 personer bor i Vatikanet

Vatikanet (KNA) - Vatikanet er fortsat den stat i verden, der har den mindste befolkning: 455 personer. Antallet af statsborgere er 467, heraf 164 med bopæl på de 0,44 kvadratkilometer; den øvrige befolkning hovedsageligt ordensfolk.

Statsborgerne er foruden paven og de kardinaler, som er bosiddende i Rom, Vatikanets 253 diplomatiske repræsentanter rundt om i verden samt Schweizergarden, som tæller 78 mand. 44 lægfolk udgør en 'minoritet' i pavestaten.

katolsk orientering

Redaktion:
Konstitueret ansvarshavende redaktør:
Journalist Knud Helsted Kluge (Redaktionssekretær)
Redaktionelle medarbejdere: Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 211444.
Fax 33 244975. E-mail: ko-press@inet.uni-c.dk
Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer udsendes den 25. februar

Hospice i Ålborg · side 2

To møder om valget i marts · side 3

Det gudviede liv · side 6

Fasteaktionen 1998 · side 7-10

Orientering fra sognene · side 12-17

Biskoppen af Banja Luka:

Giv flygtningene lov til at vende hjem

Sarajevo (KNA) - Biskoppen af Banja Luka, *Franjo Komarica*, kræver at muslimske og kroatisk flygtninge snart får mulighed for at vende hjem til republikken Srpska. I et brev til præsident *Biljana Plavsic* gør Komarica opmærksom på, at titusinder af katolske kroater venter på at få tilladelse til at vende hjem til deres landsbyer. Caritas Banja Luka er parat til at støtte dem og bidrage til genopbygningen, siger han og tilføjer, at katolikkerne i Banja Luka ikke har deltaget i krigshandlingerne. De vil gøre alt, hvad de kan, for at fremme den forsoning og normalisering, som er nødvendig.

Samtidig forlanger Komari-

ca, at konfiskerede kirker og klostre skal leveres tilbage. Både militæret og de myndigheder, der kontrollerer bygningerne, skal snarest have ordre til at give dem fra sig, understreger han. Biskoppen minder præsidenten om, at hun lovede at bringe orden i republikken, så snart valget var overstået. Præster og ordensfolk må også have mulighed for at vende hjem, så de kan genoptage deres arbejde, tilføjer han.

Præster bortført

I brevet nævner Komarica de to katolske præster, som blev bortført af serbiske soldater i 1995, og hvis skæbne stadig er uvis. Biskoppen er overbevist om, at de to, *Ratko Grgic* fra Nova Topola og *Tomislav Ma-*

tanovic fra Prijedor, er i live og holdes fangen af serberne. Det må være præsidentens opgave at beordre dem frigivet.

I et brev til de lokale myndigheder beklager biskoppen, at fordrevne katolikker og katolikker, der er flygtet, har fået plyndret deres ejendomme. For de mennesker, hvis huse står tomme, må det i hvert fald være muligt at vende hjem inden længe, siger Komarica og påpeger, at ingen politikere i ramme alvor kan sætte spørgsmålstegn ved menneskers ret til at have en hjemstavn. Han beklager, at boligområder i omegnen af Banja Luka er blevet besat med vold, sådan at flygtningene ikke kan komme hjem. Selv har han fem flygtningefamilier boende hos sig.

Nyt hospice i Ålborg

Af Knud Kluge

Den 1. oktober i år åbner et nyt hospice i KamillianerGården beliggende mellem Skt. Mariæ Kirke og Skt. Mariæ Skole på Kastetvej i Aalborg. Det vedtog Nordjyllands Amtsråds på sit møde den 10. februar.

Menighedsrådsformand, *Erik Schou* fra den katolske Skt. Mariæ Kirke i Aalborg har i en række år ledet det økumeniske projekt. Også sognepræst *Allen Courteau* O.M.I. og katolikken *Lisbeth Arbøl* har deltaget i planlægningsfasen. Arbejdsgruppen har bl.a. haft et nært samarbejde med biskop *Zdeslav Kozon* og Ansargstiftelsen.

Arbejdsgruppen er gået ud fra tanken om at skabe et center for lindrende pleje i samarbejde med Nordjyllands Amt. Med dette som baggrund blev Den selvejende institution KamillianerGården dannet. Formålet er »at tjene medmennesket i den kritiske fase af livet, når mennesket står ansigt til ansigt med sin egen

død i diagnosen af en uhelbredelig sygdom...«

De årlige driftsudgifter anslås til 9 mio. kr. med en gennemsnitlig udgift pr. seng på pr. døgn på ca. 2.900 kr. Pladsen bliver gratis for den døende - der kan højst blive tale om betaling for kost, oplyser *Lisbeth Arbøl* i en artikel på side 2. KamillianerGården bliver et center med 12 sengepladser.

Erik Schou er formand for hospices arbejdsgruppe.

Fastetiden er netop begyndt og hermed også Fasteaktion 1998, i år med temaet »Uddannelse - en vej til frihed«. Siderne 7 til 11 kommer nærmere ind på årets fasteaktion. Foto: Knud Kluge.

Irak-krisen:

Katolske biskopper i USA kræver en diplomatisk løsning

Washington (KNA) - I USA kræver de katolske biskopper en diplomatisk løsning på Irak-krisen. Et militært angreb vil gå urimeligt hårdt ud over civilbefolkningen, og desuden er der ingen garanti for, at det giver det ønskede resultat. Det skriver ærkebiskoppen af Newark, *Theodore McCarrick* til den amerikanske udenrigsminister *Madeleine Albright*. McCarrick er formand for bi-

skoppernes kommission for udenrigspolitiske spørgsmål.

Militær indgriben ingen god idé

Ærkebiskoppen kritiserer, at Irak nægter at samarbejde med FN's våbeninspektører, og fordømmer på det skarpeste udviklingen af kemiske og bakteriologiske våben i landet. Det vil under ingen omstændigheder være moralsk forsvarligt at

tage sådanne våben i brug, hedder det i brevet.

McCarrick finder det uacceptabelt, at sådanne våben er i hænderne på »en stat der tidligere brugt dem imod sine naboer og imod sine egne borgere«, men han anser ikke en militær indgriben for velegnet til at løse konflikten. Det skal helst ske på diplomatisk vis og ved hjælp af sanktioner.

Se også bagsiden

Hospice på vej i KamillianerGaarden i Aalborg

Øverst Kamillianergården, hvor der nu skal indrettes hospice. Fra venstre. Pater Allen Courteau OMI, Lisbeth Arbøl og formanden Erik Schou har været med planlægningsfasen.

Af Lisbeth Arbøl

Der er stor glæde i Nordjylland, som i 1998 får sit første hospice. Det bliver som en selvejende (d.v.s. non-profit) institution i Kamillianergaarden, Kastetvej 3 i Aalborg, som ligger mellem Sct. Mariæ Kirke og Sct. Mariæ Skole. Glæden, taknemligheden og begejstringen er over mange ting.

- En af samfundets svageste grupper, de alvorligt syge og døende, får nu hvad de længe har manglet, nemlig et sted for lindrende omsorg og pleje, i medicinsk sprog kaldet et bredspektret palliativ tilbud.

- Der er tale om et meget nyskabende, fagligt meget helstøbt og kvalitativt projekt.

- Det er et økumenisk projekt, hvor vi i arbejdsgruppen af initiativtagere har haft et helt specielt både fagligt og kirkeligt samarbejde.

- Glæden går ikke mindst på, at vi som lægfolk har haft et meget fint samarbejde med Ansgarstiftelsen og biskop Kozon, som gav os forhandlingsmandat. De har virkelig troet på projektet, uddelegeret kompetancen og været yderst tålmodige, også økonomisk, efterhånden som de politiske

afgørelser trak ud. Det er et flot eksempel på tillid og samarbejde mellem Kirkens ansvarlige ledere og aktive lægfolk. En meget stor tak til biskoppen og de øvrige ansvarlige, som troede på projektet og os i arbejdsgruppen, og tillidsfuldt lod os arbejde i fred med det.

Vi har også været meget glade for samarbejdet med det folkekirkelige bispeembede i Nordjylland. For udover det faglige, praktiske arbejde er arbejdsgruppen bag projektet også et dejligt vidnesbyrd om fælles-kirkeligt samarbejde på mange niveauer i arbejdsprocessen. Arbejdsgruppen består af vores dygtige formand Erik Schou (lærer, menighedsrådsformand Sct. Mariæ Kirke), biskop Søren Lodberg Hvas (Aalborg Stift), biskop emeritus Henrik Christiansen (Aalborg Stift), pater Allen Courteau OMI (Sct. Mariæ Kirke), Kjeld Bjerg (arkitekt M.A.A.), Aksel Wehner (Danske Diakonhjem), Marianne Mørch (overlæge med speciale i geriatri og palliativ medicin) og Lisbeth Arbøl (sygeplejerske, menighedsrådsmedlem, Sct. Mariæ Kirke).

Følere ude i 1994/95

Nogle af os havde »følere

ude« i pressen og det organisatoriske og politiske liv allerede i vinteren 94/95. Lige fra efteråret 1995 har arbejdsgruppen stået skulder ved skulder, »bidt sig så fast i bordkanten, at vi nægtede at slippe før sidste tand var røget ud«, leet, snøftet og skældt ud sammen. Bøn og tro, dygtigt og vedholdende arbejde, humor, gensidig respekt, evne til at udnytte hinandens forskelligheder og stædighed har kendetegnet gruppen. Og vore ægtefæller og familier har vist stor tålmodighed og støtte, også de har lagt skuldre til lidt af hvert. Vi ville bare det her! Man må dybt beundre biskop Henrik Christiansens såvel åndelige som faglige styrke. God til at opmuntre og utrolig hurtig til på højt niveau at sætte sig ind i nye fagområder, f.eks. indenfor begreberne palliativ omsorg og pleje. Ligeså har arkitekt Kjeld Bjerg, som vi også kender fra projektet omkring Den katolske Kirke i Hjørring, med sin store faglige ekspertise meget flot fanget hospice-filosofien i sine tegninger og projektering.

Uden Charlotte Enevoldsen og Danske Diakonhjem havde vi ganske enkelt ikke stået, hvor vi står i dag. Og overlæge

Marianne Mørch kom lige hjem efter 13 år i Sverige på rette tid. Som Marianne sagde, da jeg mødte hende i foråret 95: »Jeg kommer netop hjem fra Sverige«. »Nå, velkommen!« sagde jeg, »men jeg tror nu, du er sendt fra himlen!«

Hele arbejdsgruppen har arbejdet på helt frivillig basis og ulønnet. Vi har virkelig troet på projektet. Om vort arbejde, herunder information og lobbyvirksomhed indenfor det politisk- og administrative område kan man sige, at to ting gælder: Tro det bedste, men være forberedt på det værste! Samt sidst, men ikke mindst: bed og arbejd! Og det lykkedes!

Leve livet færdigt på en værdig måde

Det store gennembrud kom i oktober 1997, da amtsrådet omsider og med et snævert flertal vedtog en bevilling på 3 mill. til et hospice for 1998, samt at amtsrådet blev pålagt at indlede forhandling med vor arbejdsgruppe for et hospice i Kamillianergaarden. På Nordjyllands Amts amtsrådsmøde den 10. februar i år blev den endelige driftsoverenskomst vedtaget, nu tilmed i et bredt politisk forlig. Pladsen bliver gratis for den døende. Der kan højst blive tale om evt. betaling for kost (ca. 70 kr).

Så alle kan forstå, hvor lykkelige vi er over, at byggeriet nu kan gå igang i begyndelsen af april, og vi forventer at starte ansættelse af personale og personalekurser i eftersommeren og åbne ca. 1. november 1998.

Nu lidt mere om projektet: Palliativt Center (lindrende center) i den selvejende institution »KamillianerGaarden«, som den hedder, dets grundholdninger og praktiske udformning.

Noget af det, der gør projektet så helstøbt, kvalitativt og nyskabende er 4-delningen i projektet. Udover selve hospi-

ceafdelingen kommer KamillianerGaarden til at rumme et palliativt team, der arbejder ud fra hospice i bl.a. hjemmene og med plads til undervisning og forskning, boliger for kronisk syge med behov for at bo selvstændigt, men i nærheden af et palliativt center, samt endelig Kafé Kamillus i underetagen.

Hospicet, hjemmet for døende, lægger beslag på to af bygningens etager. Et hospice er et sted, hvor de, der ønsker det, kan få hjælp til at leve, indtil de dør. På hospice er det tværfagligt sammensatte personaleteam meget bevidst om at tage hånd om både fysiske, psykiske, sociale og åndelige eksistentielle behov hos den døende og dennes pårørende. Intet vil være mere forkert end at kalde et hospice for et døds-hospital. På hospice fokuseres der på at leve livet færdigt på en værdig måde - at den enkelte får al mulig hjælp og støtte til at bruge hver time og dag på det, der er det allervigtigste for personen lige netop her og nu. Man lærer meget om døden, men endnu mere om livet ved at arbejde på et hospice.

Mennesker, der skal dø, kan føle sig uværdige og til byrde. Men menneskets værdighed skal kunne udfoldes i alle livets faser - også når der er stillet en diagnose om en uhelbredelig, dødelig sygdom, og når helbredende behandling er udsigtsløs. Så bliver der brug for højt fagligt kvalificeret palliativ behandling.

Plads til pårørende

Mennesker der skal dø, har krav på en helhedsorienteret lindrende behandling, pleje og omsorg. KamillianerGaardens hospiceafsnit bliver indrettet med et smukt miljø, der kommer til at fungere på de døendes og de pårørendes forudsætninger i fagligt optimale og hjemlige rammer. Hospiceafsnittet har 12 pladser, som faktisk er boliger med bad og køkken og plads til pårørende, som

mere eller mindre også kan bo der. Der er desuden enkelte separate gæsteværelser. Der er ro for dem selv og de pårørende, samtidig med at der er mulighed for fælleskab, når det ønskes, og de er omgivet af mennesker, som på faglig grund kan yde hjælp og støtte.

Personalet, der sammen på faglig velfunderet grund med stor teambevidsthed skal yde den bedst mulige pleje, skal bestå af sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, læge, fysioterapi, psykolog, folkekirkopræst, pedel, kok, køkkenmedhjælp og rengøring.

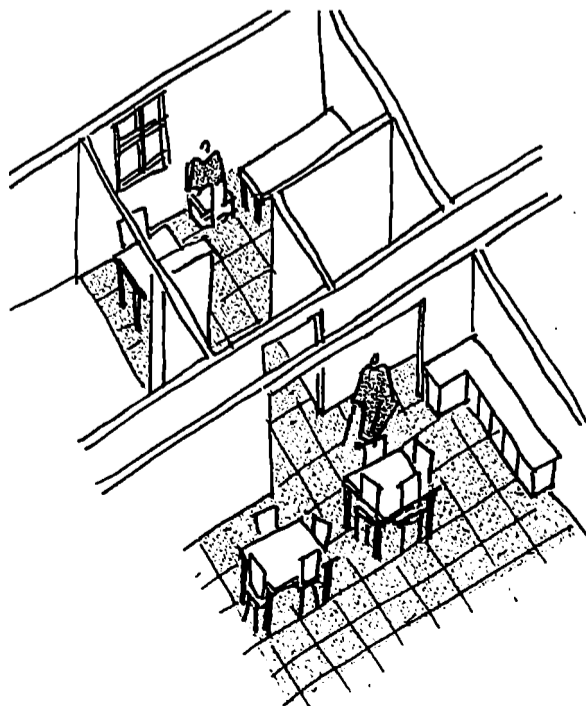
Hospice kan siges at bygge bro mellem hjemmeplejen og sygehuset. I denne brobygning kan de kirkelige grupperinger være til rådighed i tjeneste for medmennesket og på medmenneskets præmisser med stor respekt for det enkelte menneskes behov og grænser.

I sidefløjene indrettes der kontorer, undervisningslokaler m.v. til det palliative team. Et palliativt team er et tværfagligt team, som tager ud i hjemmene og hjælper og vejleder den døende, de pårørende og hjemmeplejepersonalet i den døendes eget hjem som et supplement til den udmærkede hjælp, der i forvejen ydes. Vi er meget glade for, at hospiceafsnittet og det palliative team »er under samme tag«. Det tætte samarbejde er trygt for den døende, som i perioder eller til allersidst ønsker at være hjemme, ligesom det sikrer en optimal ressource-, videns- og erfaringsanvendelse, hvor praktisk erfaring i forskellige miljøer kan virke sammen med forskning, udvikling og uddannelse.

I tagetagen indrettes der 7 boliger, som kan benyttes af kronisk syge mennesker med behov for at være i nærheden af det, huset kan tilbyde. Boligerne lever op til krav om almenne ældreboliger.

I underetagen indrettes Kafé Kamillus, en café og stuer, hvortil der er åben adgang. Et sted der er for alle - også mennesker, som blot lejlighedsvis føler behov for samtale, rådgivning og samvær med andre, eller besøgende til hospiceafsnittet, som lige har brug for en pause i andre omgivelser, og som måske blot vil sidde lidt og læse avisen. Det vil være muligt for pårørende og andre, der kommer her, at købe mad m.m. fra KamillianerGaardens køkken. Underetagens indretning og drift er baseret på frivillig arbejdskraft og finansieres og styres i samarbejde mellem kirkelige og folkelige organisationer og med sin egen bestyrelse som en selvejende institution. Også her har biskop Henrik Christiansen gjort en flot fælleskirkelig og folkelig social indsats.

Vi er meget lykkelige og forventningsfulde i Nordjylland. Bed og arbejd er et godt fundament.

Sådan vil nogle af værelserne komme til at se ud i hospices i Aalborg.

Kirkens budskab skal ikke tilpasses verdens behov

- men kirken skal kende folks baggrund, sagde biskop Kozon på optaktsmøde til valgene

Af Maria Jørgensen

»Det at være kristen kan undertiden have konsekvenser for éns eget liv«. Sådan sagde biskop Czeslaw Kozon på det første af to orienteringsmøder, der blev holdt som optakt til pastoralrådsvalget i marts. Mødet fandt sted i København d. 29. januar. Mange af de krav, som stilles til kirken, bunder i et forsøg på at få vores kirke- engagement til at passe sammen med vores tilværelse, fortsatte biskoppen. »Kirkens budskab skal ikke tilpasses verdens behov« konstaterede han, men »kirken skal kende folks baggrund«.

Baglandet

Det er ikke mindst for at kirkens ledelse skal kende til folks baggrund, at pastoralrådet findes. Der er ikke tale om en lægmandsbevægelse, fortalte Poul Wiisbye, som er formand for det nuværende pastoralråd. Wiisbye gjorde rede for, hvordan pastoralrådet fungerer som et rådgivende organ for biskoppen og under dennes ledelse.

Flere ville vide, hvordan det i praksis forholdt sig med kontakten mellem rådets medlemmer og de trosfæller, der havde valgt dem. Ikke lige godt alle vegne, var de nuværende pastoralrådsmedlemmers indtryk. Men den senest reviderede

rede vedtægt foreskriver faktisk, at der skal holdes kontakt til menighedsrådene i den pastoralenhed, som man repræsenterer.

»Hvor går en helt almindelig katolik hen med en god idé?« spurgte Marie Storm; hun så geme, at jungletrommen blev sat i gang forud for pastoralrådets møder. Hertil kommenterede Jens Messerschmidt, at man altid kunne henvende sig til sin repræsentant eller eventuelt direkte til formanden. Poul Wiisbye fandt, at det var en glimrende idé at give videre til det kommende pastoralråd: at anbefale, at de enkelte medlemmer tager kontakt til deres menighed/pastoralenhed forud for møderne.

Man repræsenterer hele kirken

Blandt de ting, der har vanskeliggjort de nuværende pastoralrådsmedlemmers kontakt til deres bagland, nævntes især den store mangel på kandidater til valget i 1994. Anne Storm gjorde opmærksom på det uheldige i, at der ikke er suppleanter for fredsvalgte pastoralrådsmedlemmer. Hvis den eller de, der hidtil har repræsenteret en given menighed eller pastoralenhed, flytter til den anden ende af landet, bliver de ganske vist siddende i rådet, men bevarer ikke den samme kontakt til det gamle bagland - og hvis der ikke er suppleanter til at træde i stedet, står menigheden eller pastoralenheden uden repræsentation.

Biskoppen pointerede, at der i pastoralrådsammenhæng ikke var tale om det, der almindeligvis forstås ved et mandat eller en politisk repræsentation. »Man repræsenterer kirken med hele sin baggrund, med alle sine talenter«, sagde han.

Set i bakspejlet

Blandt de ting, som pastoralrådet i de forløbne fire år har beskæftiget sig med, fandt formanden, at drøftelsen af Pastoral-Centret havde været væsentlig. Centrets leder, Erling Tiedemann, var enig; han betegnede det som et stort fremskridt og en stabil ramme om arbejdet, at centret derigennem havde fået en fornemmelse af, i hvilken retning det skulle arbejde.

Som både lærer og pastoralrådsmedlem mente Vicente Christensen, at rådets drøftelse af de katolske skoler var af meget stor betydning. Det er

vigtigt at kende til de forskellige problemstillinger, sagde han. Wiisbye kunne tilføje, at forretningsudvalget var gået videre med emnet og havde set på mulighederne for at give økonomisk støtte til katolske børn på katolske skoler. Om resultaterne af pastoralrådets og forretningsudvalgets arbejde sagde biskoppen, at de to instanser var led i en beslutningsproces, men at beslutningerne ofte blev taget på bispekontoret.

Fremtidsvisioner

Blandt de opgaver, der venter forude, ser Wiisbye integrati-

Pastoralrådets medlemmer repræsenterer kirken med hele sin baggrund, med alle sine talenter, sagde biskoppen på orienteringsmødet om pastoralrådet. Foto Maria Jørgensen.

onen af de fremmedsprogede som en af de vigtigste. Erling Tiedemann nævnte evangelisering som kirkens egentlige opgave. Pastor Dietrich Timmermann omtalte kontakt med og hjælp til de baltiske lande som sin »egen kæphest«; han tilføjede, at de jo er vores nær-

meste naboer. Man kunne også komme med inspiration til fejringen af tiåret for Niels Steensens saligkåring, fortsatte Timmermann. Det var i efteråret 1988, at danske katolikker myldrede til Rom for at overvære saligkåringen; tiåret er således nært forestående.

Biskoppen omtalte evangelisering og familieliv som »to store opgaver af vital betydning«. Han understregede familielivets betydning for, at nye præste- og ordenskald kan spire frem; børn og unge må opleve trosmiljø, for at kald kan få gode vækstbetingelser.

Pastoralrådets medlemmer skal se på perspektivet for hele landet

I et rådgivende organ har man ikke medbestemmelse, men medindflydelse påpeger Lone Stubkjær

Af Maria Jørgensen

Pastoralrådet er en forbindelse mellem græsrodderne og biskoppen, det er en sparringspartner, nogen, han kan spille bold opad. Det var nogle af de billeder, som Lone Stubkjær brugte om bispedømmets folkevalgte, rådgivende forsamling. Selv var hun - med hendes egne ord - »kommet ind med 4-toget« ved valget i 1994 og skulle som et led i forberedelserne til dette års pastoralrådsvalg fortælle om rådet på informationsmødet i Århus den 7. februar.

God vilje

Set i bakspejlet var der i de mellemliggende år blevet brugt utrolig megen tid på at diskutere frem og tilbage. Vedtægter, struktur og kompetence havde stjålet billedet fra det pastorale arbejde, mente Lone Stubkjær, »til stor frustration for alle os med de gode viljer«.

I et rådgivende organ som pastoralrådet har man ikke medbestemmelse, men medindflydelse, fortsatte hun og understregede betydningen af en holdningsændring. Når arbejdet munder ud i råd til biskoppen, er det lidt svært at se, hvilke resultater man egentlig har opnået, konstaterede hun og betegnede arbejdet som »en tjeneste«.

Da det nyvalgte pastoralråd trådte sammen for fire år siden, havde man talt om »at give tro-

en videre«. Lone Stubkjær havde glædet sig til, at dette skulle være den røde tråd i rådets arbejde, og ville meget hellere beskæftige sig med for eksempel DUK's målsætning og arbejde end med økonomi.

Lone Stubkjær gjorde i øvrigt opmærksom på, at det materiale, som pastoralrådsmedlemmerne fik tilsendt, ikke altid udgjorde et tilstrækkeligt arbejdsgrundlag.

Kommunikation

Med baggrund i to valgperioder - eller otte år - talte Käthe Lund om vigtigheden af en ordentlig kontakt mellem pastoralrådet og kirkefolket i øvrigt. Rådets medlemmer skal ikke bare repræsentere deres eget sogn, men se på perspektivet for hele landet, mente hun. I hendes 'egen' pastoralenhed, som omfatter Vejle, Horsens, Silkeborg og Herning, mødes pastoralråds- og menighedsrådsmedlemmer med jævne mellemrum for at holde kontakten.

Men det er ikke mindre vigtigt, at et pastoralrådsmedlem deltager i kirkelivet i det område, hvor han eller hun er valgt, fortsatte Käthe Lund; endelig pegede hun på nødvendigheden af, at forretningsudvalget holder rådets øvrige medlemmer informeret, sådan at det er muligt for dem at tage stilling til de forskellige spørgsmål.

Der er store grupper af udenlandske trosfæller i sog-

nene og har forsøgt at vække disses interesse for de foreslåede valg. Det er ikke mindst mødet med kirkens forskellige strukturer, der giver anledning til at overvinde sprogproblemer og opklare gensidige misforståelser.

Lettere sagt end gjort

For eksempel var der ikke én tamil, ikke en eneste vietnameser, der var mødt op for at høre om pastoralrådet. Det var blandt andre Bela Hoyos skuffet over. De taler perfekt dansk og fungerer som lektorer i kirken, konstaterede han; det gælder bare om at få dem med.

Men det er lettere sagt end gjort. »Vi, der ikke er europæere, har en anden måde at tænke på«, forklarede brasilianskfødte Regina Fuglsig. Hun kom fra en kæmpe menighed og var ikke vokset op med et demokratisk system. »Det tager tid at vænne sig til danske forhold«, fortsatte hun, »det tager en generation«.

Fælles besindelse

På begge informationsmøder præsenterede generalvikar Lars Messerschmidt et rids over pastoralrådets historie med dets forankring i det andet Vatikanconcil og i den reviderede kirkeret fra 1983.

Rådets første vedtægt var baseret på principielle resolutioner fra synoden i 1969, fortalte han og mindede om, at biskop Martensen dengang havde understreget, at en mere per-

manent vedtægt måtte udarbejdes på baggrund af erfaringer og under hensyntagen til kirkeretten, som på det tidspunkt var under revision. Dette er netop tilfældet med den seneste vedtægt, konstaterede Messerschmidt.

Generalvikaren understregede, at pastoralrådet som et forum for fælles besindelse imødekommer koncilets bestemmelser om at inddrage lægfolk i et medansvar for kirkens liv og sendelse. Han understregede ligeledes vigtigheden af, at både lægfolk, søstre og præster slutter om om rådet og dets arbejde.

Aktiv deltagelse

Biskoppen opfordrede også til ved aktiv deltagelse i opstilling og valg af støtte pastoralrådets arbejde. Flere havde måske følt en vis frustration over pastoralrådet, enten fordi det virkede tungt og beskæftigede sig for meget med formelle ting, eller fordi den nye vedtægt for nogen virkede som en indskrænkning af rådets kompetence.

Selv om man mødtes med forskelligt syn på rådets status og åske endda også på kirken, var ét anliggende fælles, nemlig at vi alle gerne vil være kirke, og at denne gode vilje skal være drivkraften i et engagement i pastoralrådet og i bispedømmet i almindelighed, sluttede han.

Valgkalender

Mandag den 2. marts - Klager over 1) valglisten og 2) over listen over kandidater til menighedsrådet skal være de lokale valgstyrelser (i visse tilfælde menighedsrådet) i hænde senest i dag.

Onsdag den 4. marts - sidste frist for den lokale valgstyrelse til at afgøre klager over valglisten og kandidatlisten til menighedsrådet. Sidste frist for Bispedømmets Valgstyrelse til at afgøre klager over kandidatlisten til PR.

Lørdag den 7. marts - Ankefrist udløber for afgørelser truffet af de lokale valgstyrelser eller menighedsråd vedr. valglisten og kandidatlisten til menighedsråd og pastoralrådet.

Fredag den 20. marts - Hvis valg afholdes lørdag den 21. marts, er det i dag sidste frist for at modtage brevstemmer.

Lørdag den 21. marts - Sidste frist for at modtage brevstemmer.

Søndag den 22. marts - Valg.

Set fra en anden side

Med en stor undren har jeg i »katolsk orientering« nr. 1 af den 14. januar 1998 læst læserbrevet "Er målet nået nu?", hvori det påstås, at underskriftindsamlingen til fordel for pater W. Wuyts ikke var en organiseret underskriftindsamling men en spontan reaktion.

I denne anledning vil jeg gerne spørge de 5 personer, der har underskrevet brevet, om det ikke er en organiseret underskriftindsamling, hvis det foregår ved messen f. eks. i Sct. Knud Lavards kirke.

I øvrigt hvordan kan man samle ca 300 underskrifter og trykke disse navne i »k.o.«, hvis det ikke var en organiseret handling af de utilfredse. Ved denne lejlighed vil jeg bemærke, at 300 personer kun udgør 1% af samtlige katolikker i Danmark, og hvad med resten d.v.s. de 99%. 1% mod 99% betyder for mig, at »k.o.« var i hænderne på en lille kreds, som plejede sine egne interesser.

Jeg hører til det tavse flertal, og til Deres orientering vil jeg gerne oplyse, at »k.o.« med pater W. Wuyts som ansvarlig redaktør for mig ikke var en orientering men en desorientering. Hovedsageligt var k.o. optaget af at danne et negativt billede af Vatikanet som en kirkelig institution. Her tænker

jeg især på f. eks. omtalen af den nye katolske katekismus, se k.o. nr.8 af den 27. april 1994, side 14, under overskriften: Tidsskrifter, eller »k.o.« nr. 10 af den 25. maj 1994, side 18, under overskriften: Den romerske kuries metoder.

Jeg savnede og savner stadig i »k.o.« en bred orientering om, hvad der foregår i Vatikanet og i de katolske kirkesamfund i verden. Ligeledes savner jeg artikler, som kan støtte og forklare trossandheder i den katolske kirke.

Hvor er der artikler om relationen mellem sandhed og frihed, og hvad betyder det at være et godt menneske i evangeliets lys? Er det ikke på tide, at k.o. begynder at tænke på de for enhver katolik basale emner?

Stanislaw Chmielowski

Svar

De to omtalte eksempler er tekster, der er omtalt henholdsvis under rubrikken »Tidsskrifter« og rubrikken »Bøgere«. Omtalen af tidsskriftet »Dialog« redegjorde for en artikel i pågældende blad af Josefsøster Giesale Heitz. Det er andet eksempel er en omtale af en bog med titlen »Den romerske kuries metoder« forfattet af Gunnel Vallquist.

Red.

Stop 'valfartsformynderiet'!

I »k.o.« nr. 2 1998 skriver Kjeld Holsting om valfarter og henviser til en artikel fra »k.o.« nr. 1 1998. Elsebet Kieler nævner at det er fromt at tage på valfart, hvis det bærer frugt. Jeg har desværre ikke læst Elsebet Kielers artikel om valfart og fromhed 'hvis det bærer frugt'? Men hvem kan afgøre, hvornår det at tage på valfart 'bærer frugt'. Det synes jeg man skal overlade til den enkelte valfartsdeltager. Dette kan ingen, hverken lægfolk, præster eller biskopper udtale sig om. Ingen – kun den enkelte deltager. Jeg synes Kjeld Holsting i sin artikel gør sig til talsmand for lovfomynderi over for valfartsdeltagere. Hvem siger at man ikke har lov til at forene det såkaldte 'fromme' med det dejlige i at mødes med trosfæller én dag om året på Mariavalfarten til Åsebakkens eller til Øm, efter messen og indtil andagten begynder? Der har så længe jeg husker tilbragt været lejlighed til frit samvær med trosfæller man måske ikke har lejlighed til at være sammen med så ofte. Desuden er det jo også en familiedag.

Så hvad er der galt i at forene dagen med en slags skovtur? Rammeme til det er der jo, hvor børn, unge og voksne kan hvile sig i pauserne i mellem

massen og andagten. Og hvad angår fromhed – i øvrigt et 'belastet' ord, synes jeg – hvem er mere from og hvem er mindre from? Hvem afgør så det?

Det med sportsredskaberne i moderat omfang, til brug i før nævnte pause, synes jeg da er udmærket til formålet. Det med havemøblerne er der da heller ikke noget galt i. Ikke alle er i stand til at sidde i græsset med medbragt mad. Hvis man lejer en stol på stedet, hvor man også kan købe kaffe og kage, sidder man faktisk så upraktisk og fumler, så man kan risikere at tabe det hele. Det med det halve køleskab er sikkert en stor overdrivelse.

Alene det at komme og deltage på denne dag, synes jeg i sig selv er en manifestation af at man ønsker det katolske samvær. I øvrigt kan lidt god mad, en øl og sodavand samt lidt kaffe da ikke ødelægge noget for nogen valfartsdeltager.

Og hold så op med den puritanske lovfomynderiske holdning over for andre katolikker.

Jeg ønsker alle en rigtig god familievalfart.

Sonja H. Simonsen

Forklaring?

Som alle andre er jeg meget berørt over biskoppens afskedigelse af bladets redaktør, som i så mange år har gjort »k.o.« til et interessant, oplysende og kærkomment blad for alle katolikker. Derfor virker afskedigelsen helt uforståelig for alle os læsere, som samtidig undres over den sælsomme måde alt er foregået. Naturligvis får vi ikke meget at vide om den egentlige konflikt mellem biskoppen og redaktøren – det offentliggøres åbenbart ikke.

Der ikke mange, der denne gang betaler det frivillige bidrag med samme glæde som før. Man gør det alligevel i håb om, at ko overlever krisen og kan fortsætte i samme ånd som hidtil.

Det er mærkeligt og beklageligt, hvis ikke biskoppen

snarest træder synligt frem og åbent forklarer sin handling og meningen med den; og hvad der sker fremover og hvem, der skal tegne »k.o.«

Marianne J. Christensen

Svar

Hjertelig tak for det økonomiske bidrag til »katolsk orientering«. Alt vedrørende konflikten mellem pastor Willem Wuyts har været offentliggjort. Biskoppen har i to indlæg gjort rede for sin handling, og pastor Wuyts har selv i et indlæg redegjort for sine synspunkter omkring konflikten. Derudover blev konflikten åbent behandlet på pastoralrådets møde i november. Debatten blev refereret i bladet umiddelbart efter.

Red.

Giv os oplysning, giv os indsigt

I en ufrivillig influenzatid har jeg for én gang skyld tid til at læse »katolsk orientering«. Det er altid dejligt at følge med i alt det, der sker ude i vor universelle kirke. Derimod er alt det lokale ævl og fordummen de underskriftindsamlinger og magtudøvelse, manglende ydmyghed, manglende vilje til dialog og ikke mindst indsigt til formyelse for vor katolske kirke – det mærker man intet til.

Der er al mulig grund til at løfte vores katolske kirke frem i et Danmark, der hungre efter oplysning og indsigt om den katolske tro der ligger som

en kostbar juvel og venter på at blive løftet op i et begavet og oplyst forum. Alt for mange mennesker tør ikke nærme sig de højder, men gemmer sig under undskyldninger om ydre barikader og manglende dialog – hvorfor – ja, læs »katolsk orientering«, så kunne en hel del undlades.

Der er så mange udmærkede retræter og foredrag ude omkring, som oplyser os langt mere. Tænk på vores børns opvækst – de skal med stolthed kunne pege på hvilken stolt og rig tro de har fået forærende, løft og venligst ud af fordummelsens forarmelse. Giv os brød på bordet, så skal den åndelige dialog nok komme til at blomstre – men lad nu ikke dette stå alene – slip al jeres kritik og byg bro i stedet for at rive ned – imens I skændes vokser der en ny generation op.

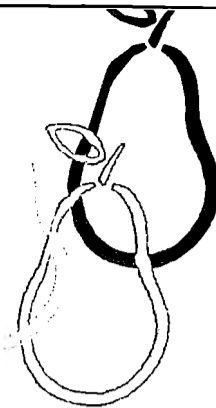
Inge Fischer

Sørgelige konsekvenser

Kære læsere af »k.o.«! Det er sørgeligt, at en disput i den katolske kirke i Danmark kan foranledige et læserbrev som Lene Larsens i »k.o.« af 11.2.1998 og foranledige de mange tvivl og betænkeligheder hun har i følge tillægget. Man må håbe at 'familiestri-

den' bliver bilagt og at der atter bliver fred i kirken i Danmark trods uoverensstemmelserne, så vi kan være et godt og sandt eksempel for andre mennesker, der interesserer sig for, hvad der foregår i den katolske Kirke i Danmark.

Karen Christensen

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision

Statsautoriseret
revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	Tlf. 74 75 18 00
København	Vejen	Tlf. 75 35 02 11
Tåstrup	Århus	Tlf. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	Tlf. 97 41 22 11
Odense	Aalborg	Tlf. 98 18 41 22

Konvertit-weekend Magleås

13. marts kl. 19 - 15. marts kl. 14

Tænker du på at konvertere, går du til undervisning, eller har du for nyligt opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke? Så er dette måske noget for dig. Gennem oplæg, samtaler og paneeldiskussion vil vi forsøge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Medvirkende: Sr. Hildegard Doods, pastor G. Nibler, Annie Rastrup, br. Theodor.

Ledere: pastor Hans Esmark og Ellen Marie Lebahn.
Pris: kr. 650,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 4 28 4429

Magleås-træf / åbent hus

15. marts kl. 14

Klassisk Guitar-koncert

Magleås-træf den 15. mar. kl. 14.

En af vore unge dygtige guitarister, Paul Anders Søgaard, der er bosat i England, vil spille værker af Tarrega, Granados, Fauré, Ravel, Debussy o.a.

Åbent-hus arrangement med kaffe/the fra kl. 14-15.

Koncert kl. 15.

Pris: kr. 35,00. Tilmelding ikke nødvendig.

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Påskerefugium Magleås

Påskerefugium

9. april kl. 14 til 12. april eller 13. april kl. 14.

Også i år vil Magleås være rammen om et påskerefugium. Det vil være dage med ro, men også med samvær. Påsken med dens rige liturgi vil være dagenes centrum.

Geistlig leder: pater Jac Adams, C.ss.R.

Daglig leder: Ellen Marie Lebahn

Pris: Til den 12.4.: kr. 1.035,00.

Til den 13.4.: kr. 1.185,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 4 28 4429

Under rubrikken »læserne diskuterer« vil redaktionen gerne give så mange som muligt lejlighed til at få ordet.

Derfor forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte indlæg.

For at imødekomme flere læsere vil indlæg under denne rubrik være anført med både navn og adresse.

Giovanni Cereti skriver om Helligåndens nærvær og virke i verden og i andre religioner. Artiklen, hvis første del blev bragt i »katolsk orientering« nr. 3, stammer fra »Tertium Millennium«, bladet, som Vatikanet udsender op til årtusindskiftet

Den blæser hvorhen den vil

Helligånden er allesteds nærværende, og enhver ægte bøn er fremkaldt af Helligånden, som på forunderlig vis er nærværende i hvert eneste menneskes hjerte, hvad enten den pågældende er kristen eller har en anden tro.

En skrivelse om dialog og forkyndelse, som blev udsendt i 1991, tog emnet op igen. Indledningsvis henledes opmærksomheden på, at de positive værdier, som »ikke bare findes i det religiøse liv, som leves af mennesker med andre religiøse traditioner,« ifølge selveste konciliet også skal tilskrives »Guds virksomme nærvær i kraft af Hans ord og Helligåndens allestedsnærværende virke«.

Nærværende i alle menneskers hjerter

Herefter refereres pave Johannes Paul II's tale til den romerske kurie efter Verdensbededagen for fred i Assisi, hvor han »endnu en gang lagde vægt på, at Helligånden er allesteds nærværende, og at enhver ægte bøn er fremkaldt af Helligånden, som på forunderlig vis er nærværende i hvert eneste menneskes hjerte, hvad enten den pågældende er kristen eller har en anden tro.

Men i den samme tale gik paven ud over det individuelle perspektiv og formulerede de vigtigste elementer, som tilsammen kan betragtes som det, der udgør et teologisk grundlag for en positiv tilgang til andre religiøse traditioner og til

den interreligiøse dialog i praksis«. Han fremhævede »Helligåndens virksomme nærvær i det religiøse liv, som leves af mennesker med tilknytning til andre religioner«.

Det giver os håb om, at hele menneskeheden kan frelses, også de, der endnu ikke har mødt Kristus. »Det følger af dette enhedens mysterium, at alle de, der er frelst, har del – omend på forskellig vis – i det samme mysterium: frelsen i Jesus Kristus i kraft af Hans Ånd. Kristne ved det, fordi det hører med til deres tro, mens andre er uvidende om, at Jesus Kristus er kilden til deres frelse. Gud ved, hvordan de ved Kristi Ånds usynlige virke kan få kendskab til frelsens mysterium.«

Det letteste at se er frugterne

Og skrivelsen fortsætter med at konstatere, at »de frugter, som Guds Ånd sætter i det enkelte menneskes liv, enten den pågældende er kristen eller har en anden tro, er lette at genkende (sml. Gal. 5, 22-23). Det er straks mere kompliceret at få øje på de elementer i andre religiøse traditioner, som indeholder en sådan nåde, at de er i stand til at støtte deres tilhængere i at svare på Guds kald; hvis disse elementer skal kunne identificeres, må der fastsættes kriterier, efter hvilke det er muligt at udpege dem. Der findes bestemt mennesker, som oprigtigt og tilskyndet af Guds Ånd har sat deres fingeraftryk på udviklingen af deres respektive traditioner.«

Det er denne lære, som overvejes i rundskrivelsen Redemptoris missio, hvor opmærksomheden henledes på, at »Åndens nærvær og virke angår ikke bare den enkelte, men også hele samfund; det angår historien, folkeslagene, kulturen og religionerne«. Igen får vi at vide, at »Ånden blæser hvorhen den vil« (Joh. 3, 8), og at den »virkede i verden, inden Kristus blev herliggjort« (Ad gentes, 4).

Ud over at anerkende, at Ånden er virksom i andre religiøse traditioner, kan de refleksioner over Helligånden, som anbefales for det kommende år, omfatte yderligere to perspektiver, som er nært forbundet med hinanden.

Samarbejde med den opstandne Herres Ånd
Det ene er at anerkende, at det er Åndens virke inden for kirken, der har ført til, at kirken

er blevet opmærksom på- og har revideres sin opfattelse af andre religioners virkelighed. Kirken ledes af Ånden, og det er under Åndens ledelse, at den har ændret sin indstilling til andre religioner og sat sig for at engagere sig i den interreligiøse dialog. Skrivelsen om dialog og forkyndelse opfordrer os til at lade os forme af Åndens virke, idet den beder kristne og anderledes troende om at »samarbejde med den opstandne Herres Ånd, som er nærværende og virksom overalt.

Interreligiøs dialog er ikke bare et spørgsmål om gensidig forståelse og venlige relationer. Dialogen foregår på et helt andet plan, nemlig Åndens, hvor alt det, man er sammen om, munder ud i, at man over for hinanden bærer vidnesbyrd om sin tro og sammen lærer hinandens overbevisning at kende.«

Fordybelse i éns egen og i andres religion

Det andet perspektiv er Helligåndens virke i bestræbelserne på at nå til fuldkommen erkendelse af den kristne åbenbaring i overensstemmelse med, hvad Herren har lovet os: Ånden skal »vejlede jer i hele sandheden« (Joh. 16, 13). Det, som de andre verdensreligioner kan tilføre kristendommen, stimulere den og berige den med, kan også bidrage til, at man nærmer sig denne fuldkommenhed.

Skrivelsen om dialog og forkyndelse insisterer på én ting: »I dialogen er det meningen, at kristne og anderledes troende fordyber sig i deres religion og med stadig større overbevisning svarer på Guds personlige kald og tager imod Ham, som giver sig selv. Vores tro lærer os, at denne gave altid gives igennem Jesus Kristus og Hans Ånd.«

Under indflydelse af Helligåndens virke opnår den kristne en dybere forståelse af sin egen religion. Ved at drage paralleller, ved at gå i dialog og ved fredeligt at kappes med anderledes troende opmuntres han eller hun til at leve sin tro i endnu større troskab og kærlighed.

Livskraft og fornyelse

Cereti's artikel fortsætter med at anerkende, at »i Gud Helligånd lader troen os se den livskraft, bevægelse og konstante fornyelse (sml. Lumen gentium), som findes dybt i vort indre, og som følger hjertet på dets hemmelige rejse imod sandheden« (sml. Gaudium et spes).

Ånden er virksom også »uden for det mystiske legemes synlige grænser« (Redemptor hominis, 6; sml. Lumen Gentium, 16; Gaudium et spes, 22; Ad gentes, 15) og går i forvejen og følger kirken på dens vandring. Dermed er kirken forpligtet til at se de tegn, som viser, at Ånden er nærværende; den er forpligtet til at gå derhen, hvor Ånden fører den, og at tjene Ham i ydmyghed og i det skjulte.

I rundskrivelsen Dominum et vivificantem bliver emnet taget op igen, idet det slås fast, at Helligåndens virke i verden ikke er begrænset til de knap to årtusinder, som er forløbet siden Kristi fødsel. Ånden har virket »fra begyndelsen, i hele verden og især i den gamle pagt«. I dag må vi gå et skridt videre og huske på, at vinden blæser, hvorhen den vil; det var det billede, Jesus brugte i sin samtale med Nikodemus (Joh. 3, 8). Det andet Vatikankoncil minder os om, at Helligånden er virksom også uden for kirken synlige rammer.

Helligåndens værk

Rundskrivelsen blev publiceret

få måneder inden bededagen for fred, som fandt sted i Assisi. Som et svar til dem, der forholdt sig spørgende over for dens teologiske basis, fandt paven det påkrævet at forsvare den i en tale til kurien, som han holdt ved juletid 1986. Her sag-

de han, at »enhver bøn, som er ægte, er under Åndens indflydelse ... i virkeligheden kan man sige, at enhver ægte bøn er fremkaldt af Helligånden, som på forunderlig vis er nærværende i ethvert menneskes hjerte.«

Grafik: H. Stäubli, Engelberg og bragt på forsiden af »Katolsk Brevkursus« »Til liv og tjeneste« - særnummer 2.

Michael L. Fitzgerald, kommissionen for den interreligiøse dialog:

Helligåndens år er håbets år

I det andet af de tre forberedende år op til år 2000 skal vi først og fremmest overveje Helligånden. Det har også været retningsgivende for arbejdet i kommissionen for den interreligiøse dialog i de seneste måneder.

En fornyet påskønnelse af åndens nærvær og virke skal indgå i forberedelserne til jubilæet; det skriver pave Johannes Paul II i rundskrivelsen Tertio Millennio Adveniente. Det fremgår tydeligt både af Det andet Vatikankoncil's lære og af forskellige rundskrivelser (Redemptor hominis, Dominum et vivificantem og Redemptoris missio), at Helligånden ikke alene virker inden for kirken, men også langt ud over dens synlige grænser. Konciliet lod forstå, at den interreligiøse dialog var en af de

ting, man kunne tage fat på som et svar på Helligåndens indskydelse (Gaudium et spes, 92). Det fremgår af en erklæring, som kommissionen har udarbejdet.

Helligåndens år er også håbets år. Paven betegner »den voksende interesse i dialogen med andre religioner og medkulturen af i dag« som et samtidens tegn på håb (TMA 46). Som en illustration til dette særlige håbets tegn har kommissionen planer om at give eksempler på dialogens forskellige niveauer.

Kommissionen har udarbejdet et lille hæfte om, hvordan Helligånden opfattes i andre religiøse traditioner. Det er tænkt som en håndsrækning til de lokale jubilæarskomiteer i deres kontakt med anderledes troende. Hæftet kommer ind på tre

religioner, nemlig jødedommen, islam og hinduismen.

I afsnittet om jødedommen redegøres for Helligånden i den bibelske overlevering, og der drages paralleller mellem Helligånden og 'helligedens ånd' i post-bibelske, jødiske tekster. Afsnittet om islam præsenterer nogle vigtige pasager i Koranen og nogle uddrag af den spirituelle litteratur. De tekster, som repræsenterer den hinduistiske tradition, er alle taget fra hinduernes hellige skrifter.

Det er klart, at den måde, hvorpå Helligånden omtales i disse tre traditioner, ikke er i fuld overensstemmelse med den katolske tro. Alligevel kan hæftet godt bruges som udgangspunkt for en kontakt mellem kristne og anderledes troende.

Redaktion

Biskoppens jubilæar-komité i samarbejde med »katolsk orientering«

Det gudviede liv på tærsklen til det 3. årtusinde

Sr. Laurentia og Sr. Else Pascale beretter om fejringen af 'Verdensdagen for Ordensstanden og det gudviede liv'

Fejringen af Verdensdagen for Ordensstanden og det gudviede liv, den 24. januar i Immaculata kirken blev en glad og festlig begivenhed.

90 søstre fra mange forskellige ordenssamfund var mødt op, og mødet indledtes med en messe, hovedcelebranten var biskop Kozon.

Hjælpebiskop Kenney, Stockholm, talte om »det gudviede liv på tærsklen til det 3. årtusinde«. Vi så tilbage på det Andet Vatikankoncil, Synoden for ordenslivet i 1994 og de områder som koncilsdokumentet for ordenslivet lagde særlig vægt på:

1. At gå tilbage til Skriften, til evangeliet.
2. At se tilbage på traditionen, hvordan begyndte det hele (ordenslivet)
3. At gå tilbage til de enkelte ordeners/kongregationers karisma/særpræg, d.v.s. at fordybe sig i egne rødder.

Hvis der er nogen som har været lydige mod Det andet Vatikankoncil, så er det ordenssamfundene. Det har udløst stor kreativitet, og samtidig har man også sluppet kaos løs. Og når folk er kreative, vil det langt fra alt være rationelt og godt. Resultatet var, at nogle ordensfolk kom i krise og gik, fordi det ikke var det or-

densliv, som de oprindeligt var gået ind til. Andre gik, fordi forandringerne ikke var radikale nok og ikke kom hurtigt nok. Ordensfolk som forblev i ordener, følte sig trukket i alle retninger og stillede spørgsmål: Er det rigtigt, at vi er her?

Ordenslivet før og nu

Ordenslivet før det Andet Vatikankoncil var præget af mange strukturer, som vi stort set ikke savner. Vi genopdagede behovet for bøn og nye bønformer samt behovet for uddannelse. I vort arbejde er vi blevet mere professionelle. Vi

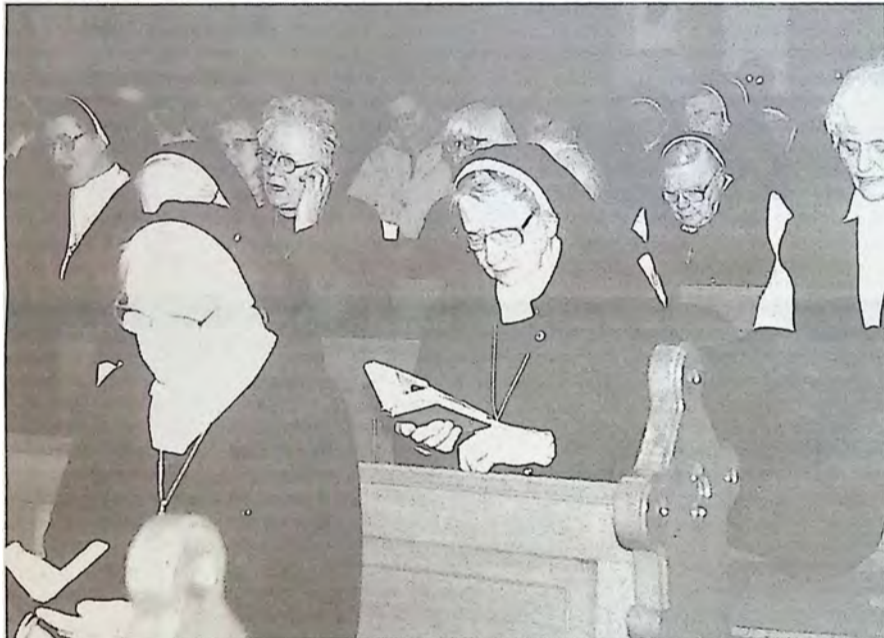
fik også et andet syn på forholdet til andre, både i og udenfor ordenssamfundet. Vi lærte at se på hinanden som personer og lærte værdien af at have venskaber med mennesker også udenfor ordenssamfundet. Det er en rigdom men samtidig skabte det også problemer i forholdet til ordenssamfundet og cølibatet.

Selv om samfundet omkring os til stadighed forandres, så er der væsentlige ting ved ordenslivet, der ikke forandres. Synoden for ordenslivet i 1994 understregede vidnesbyrdet og det profetiske aspekt ved

ordenslivet. Det vigtigste er hvad vi er og ikke hvad vi gør. Den profetiske funktion finder sted inden for kirken, ikke udenfor, og biskop Kenney henviste til Det gamle Testamente og profeterne.

Vort vidnesbyrd retter opmærksomheden mod løfterne. Synoden havde vanskeligheder ved at definere 'det gudviede liv'. Løfterne er orienteret mod evangeliet, anerkendt af kirken og rettet mod missionen og apostolatet.

Fattigdom: I den vestlige verden kan man sige, at et ordenssamfund lever i fattigdom,

Synoden for ordenslivet i 1994 understregede vidnesbyrdet og det profetiske aspekt ved ordenslivet. Det vigtigste er hvad vi er og ikke hvad vi gør. Foto Maria Jørgensen.

Løfterne er orienteret mod evangeliet, anerkendt af kirken og rettet mod missionen og apostolatet. Foto: Knud Kluge.

når man lever enkelt og uden personlig ejendom men i sikkerhed. For det moderne menneske er fattigdom netop udtryk for den manglende sikkerhed.

Cølibatet: Der tales mest om, hvad det ikke er. Det er vanskeligere at definere, hvad det er positivt. Dog taler ordensfolk om kærlighed til Gud og mennesker og omsorg for de fattige og nøliddende.

Lydighed: Lydigheden er ligeledes meget vanskelig at definere og forklare. I dag er mange ordensfolk fagligt vidende personer, og de foresatte er ikke eksperter; dette medfører en dialog med den enkelte person og afgørelser falder hverken let eller hurtigt.

Helligånden virker igennem vores svage menneskelighed, og det må vi stadig blive bedre til at opdage.

Kaldet til et gudviet liv

Fælleslivet er for mange ordenssamfund noget meget væsentligt. Det blev understreget, at det er vigtigt at kunne tale med hinanden om troen, at kunne dele refleksioner og følelser og kunne dele over-

vejelser om Bibelen og sakramenterne og at være fælles om ansvar og sendelse

På synoden blev der også talt om kvinders stilling i kirken. Kvinder skulle have adgang til dispositioner, rådslagning og beslutninger. I teorien var man enige om dette, men udviklingen sker kun langsomt.

Angående ældre ordensfolk nævnte biskoppen, at man i mange kulturer sætter de ældre højt – i modsætning til i Vesten. Synoden opfordrede til, at man forberedte sig på alderdommen, og man fremhævede, at ældre ordenspersoner ikke går på pension men er ordenspersoner livet igennem. Det blev understreget, at ældre ordensfolk har en vigtig opgave, som formidler af dyb åndelig erfaring og indsigt og som fredsstifter.

Biskop Kenney understregede, at de manglende kald i Vesten ikke skyldtes ordensfolkets manglende vidnesbyrd men havde sin rod i manglende trosliv og splittede familier.

Synoden lagde vægt på, at ordensfolk fortsat er kaldet til at være ordensfolk.

Lærere til Sankt Birgitta Skole

På grund af læreres overgang til anden beskæftigelse og pensionering søges et antal lærere med tiltrædelse den 1. august 1998.

Sankt Birgitta Skole er en katolsk skole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn.

Skolen har ca. 260 elever fra bh.-klasse til 9. klasse og har et pædagogisk personale på 21 personer.

Der søges lærere, der kan undervise i et eller flere af følgende fag: Dansk, drenge- og pigeidræt, sløjd, håndarbejde, billedkunst og hjemkundskab. Andre fagkombinationer vil være mulige, da det forventes, at vore nye kolleger indgår i den endelige fagfordeling for 1998/99.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til skoleleder Ove Nielsen, tlf. 5388 0268, privat tlf. 5387 7828.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til: Sankt Birgitta Skole, Østergade 61, 4930 Maribo

Senest mandag den 16. marts kl. 12.00

SANKT PAULS SKOLE

søger lærere

Grundet pensionering og uddannelsesorlov søger vi 2 lærere til fuldtidsstillinger pr.1/8 1998.

Vi får brug for lærere, som kan undervise i et eller flere af følgende fag: dansk, tysk, idræt og kristendom, men da vi endnu ikke har lavet fagfordeling, har andre fagkombinationer også interesse. Vi ser ligeledes gerne, at de nye lærere har lyst til at varetage klasselærerfunktion. Sankt Pauls Skole er en katolsk, kristen privatskole med 250 elever fra bh.kl. -10. kl. i et spor.

Vi vægter det kristne grundsyn højt, og det er derfor nødvendigt, at kommende lærere også aktivt vil arbejde for denne målsætning. I vores hverdag er vi åbne og fleksible over for nye pædagogiske initiativer. Da vi er en forholdsvis lille skole, har vi plads til et individuelt og nuanceret syn på børnene, og vi har et tæt forhold til vores elever og deres forældre. Vi forventer, at de nye lærere er ansvarsbevidste og iderige og parate til at indgå i et godt, varmt og velkvalificeret lærersamarbejde.

Ansættelser sker i henhold til fælles overenskomst mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftalen for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved Frie Grundskoler. Ansøgning stiles til skolens styrelse og sendes til skolen.

Den skal være skolen i hænde senest den 5/3 1998.

Yderligere oplysninger fås hos skolens leder Lea Ørsted på tlf. 43 52 19 59.

Sankt Pauls Skole . Frøgård Alle 8 . 2630 Tåstrup

LOURDES-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som flg.:

Periode:	Onsdag d.1.7 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Geistlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst. Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastrup
Indkvartering:	Nybygget Accueil (for syge/handicappede) ***hotel (for raske/selvhjulpne)
Pris:	dkr. 5.300 (fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Rejsen er for syge/handicappede og for raske deltagere. Hvis man ikke er selvhjulpne, vil det være bedst at have en ledsager med, idet vi kun i et vist omfang kan tilbyde hjælp (læge, sygeplejerske o.a.).

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:
Philippe Hanus
3929 9223

Jytte Ormstrup
4364 4264

(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Bispedømmets Københavns Fasteaktion 1998

Uddannelse - en vej til frihed

Caritas Danmark giver askeonsdag startsignalet til Fasteaktion 1998, som løber i hele fastetiden

»De, der har mulighed for at gøre noget, kan ikke med deres samvittighed i behold være ligeglade.« Det er den materielle fattigdom, pave Johannes Paul II taler om. I årets fastebudskab, som bringes i sin helhed side 7, betegner han det som »en skandale«, at mange mennesker verden over må mangle det nødvendige til livets opretholdelse.

Håb om bedre levevilkår

For fattige mennesker betyder håbet, at man kan se frem til noget bedre - måske fordi man får mulighed for selv at medvirke til, at ens materielle levevilkår bedres. At man kan blive selvstændig og fri, at man ikke længere skal være afhængig af de rige eller de stærke. Og det er her, Caritas Danmark sætter ind med dette års fasteaktion under temaet »Ud-

dannelse - vejen til selvstændighed og frihed«.

Uddannelse på et hvilket som helst niveau er netop en af de ting, der giver de ringest stillede mulighed for selv at være med til at bygge en bedre tilværelse op. Ofte skyldes manglende frihed og manglende selvstændighed, at man ingenting har lært og derfor er afhængig af andre.

Kirken vil altid bekæmpe fattigdommen, fordi den ønsker, »at hvert eneste menneske bliver i stand til at leve et liv i værdighed som Guds barn«, hedder det i fastebudskabet. Paven erindrer om, at de kristne skal »hjælpe deres brødre og søstre« - det er det, der er meningen med fasten - og at Bibelen opfordrer til »at drage omsorg for de fattige, fordi Gud selv er nærværende i dem«. Han opfordrer os til at »gøre noget konkret« i faste-

tiden, for eksempel at »være åbne over for det, der er godt for vores næste« og »være villige til at dele«.

Et liv i værdighed

»De, der virkelig elsker Gud, vil også tage imod de fattige«, skriver paven. »Det var det, Frans af Assisi gjorde, da han kyssede den spedalske, fordi han genkendte den lidende Kristus i ham«. Blandt vore dages 'spedalske' nævner han »mennesker af andre racer« og »mennesker hvis eneste 'fejl' er, at de leder efter et arbejde og efter bedre levevilkår uden for deres hjemland«.

Johannes Paul II betegner det som »en udfordring for et kristent samfund« at stræbe efter »at alle får mulighed for at leve i overensstemmelse med vores værdighed som Guds børn«. Han minder os om, at det er Kristus selv, vi møder i det medmenneske, der har brug for vores hjælp.

Som de foregående år vil der i år være en stribe projekter i forskellige dele af verden, der alle får del i de midler, som samles ind under dette års fasteaktion, hvis De vel og mærke er med til at støtte fasteaktionen.

Hvis det er nødvendigt med en god uddannelse i den vestlige verden, så er det endnu mere nødvendigt i u-landene. Uden kendskab til de basale skolefag er man et let offer for udnyttelse og undertrykkelse, siger Annelise Timmermann og Jan Lange fra Caritas Danmark.

En god skoleuddannelse giver fattige en ny chance

I de seneste år har man i den danske dagspresse kunnet følge en debat omkring folkeskolen. Man har påstået, at danske børn i sammenligning med børn fra andre europæiske lande er for dårlige til at læse og i øvrigt har for dårlige skolekunderskaber. Fra erhvervslivets side har man i mange år påpeget nødvendigheden af en god og grundig skoleuddannelse som adgangskort til praktik- og lærepladser og til varig beskæftigelse.

Fasteaktionen 1998 har sat uddannelse i fokus, for det er alle hjælpeorganisationers er-

farig, at børn og unge i den tredje verden ikke har mange chancer, hvis de ikke får lært at læse og skrive og i øvrigt får en god skoleuddannelse.

Hvis det er nødvendigt med en god uddannelse i den vestlige verden, så er det endnu mere nødvendigt i u-landene. Uden kendskab til de basale skolefag er man et let offer for udnyttelse og undertrykkelse, for man har ikke værktøjet til at kunne sige fra og se det hele i en lidt større sammenhæng.

Caritas Danmark har i mange år ydet hjælp til uddannelse flere steder i verden - ikke

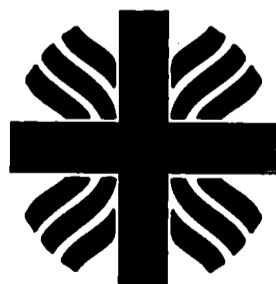
blot til alm. grundskoleuddannelse, men også til enkeltpersoners højere uddannelse. Det er vor opfattelse, at denne form for hjælp er en god hjælp til selvhjælp. Med en uddannelse er der skabt grundlag for selv at kunne komme videre og få noget ud af sit liv.

Derfor håber vi på, at Fasteaktionen 1998 vil give os muligheden for at hjælpe endnu flere børn og unge.

Anne Lise Timmermann
og Jan Lange

Paven minder os om, at det er Kristus selv, vi møder i det medmenneske, der har brug for vores hjælp. Foto: Knud Kluge.

Caritas
Danmark

Telefon
33 127261
Giro 404-3979
Bredgade 69
1260 K

Fra landdistrikterne vrimler fattige folk ind til byerne, fordi de tror, at de ved at rykke rødderne op kan skabe sig en ny og bedre tilværelse. Foto KNA.

ABC, selvrespekt og almen dannelse

I Thailand er børneprostitution et stort og udbredt problem. Det kan løses - hvis børnene får andre muligheder end at sælge deres krop

Når man tilmed er vokset op i et slumkvarter og aldrig har været omgivet af andet end elendighed, har man heller ikke haft mulighed for at tilegne sig de mest elementære færdigheder.

Lediggang er roden til alt ondt, fortæller Pethai Pathumchantarat. Hun er leder af Soon Klang Thewa, en slags 'VUC' i Thailands hovedstad Bangkok. Ud over en generelt dårlig sundhedstilstand og nogle sanitære forhold, som trod-

ser enhver beskrivelse, er livet i et slumkvarter nemlig også forbundet med lediggang - for hvis man aldrig har lært noget, så man har noget at bidrage med, er der ikke rigtig brug for én. Det betyder kriminalitet, drengestreg, narkohandel, børneprostitution...

Fru Pathumchantarat er ikke et øjeblik i tvivl om, at disse og mange flere problemer vil kunne løses radikalt. Men det er nødvendigt, at alle tager fat, og at der lægges en ordentlig

strategi, understreger hun.

Slum er et storbyfænomen, og storbyer har det med at vokse. De bliver større dag for dag, og de bliver bare ved. Fra landdistrikterne vrimler fattige folk ind til byerne, fordi de tror, at de ved at rykke rødderne op kan skabe sig en ny og bedre tilværelse. Men nej - ofte havner de i slumkvartererne, hvor de bor som sild i en tønde og hverken bliver rigere eller lykkeligere.

Skindet på næsen

Der bor omkring to millioner mennesker i slumkvartererne i Bangkok; det svarer til en fjerdedel af byens samlede befolkning. Mens forældrene arbejder - eller hvad de nu gør, for at familien kan holde skindet på næsen - er børnene for det meste hjemme i slummen, hvor de passer sig selv og hinanden. Det er ikke noget godt miljø at vokse op i, konstaterer fru Pathumchantarat. Moralens i et slumkvarter er omtrent lige så vakkelvorn som husene; børnene må væk derfra, for at de kan lære at gebærde sig i samfundet.

Børnene skal i børnehave og i skole, men det er ikke gjort med at lære dem at læse og skrive. De skal lære at være mennesker og ikke mindst at være hinandens medmennesker. I den skole, som fru Pathumchantarat er ved at bygge op, skal der arbejdes med ernæring og sundhed, og børnene skal have en elementær for-

ståelse for fænomener som sanitet og hygiejne. De skal også lære at behandle hinanden ordentligt. Alle disse ting er nødvendige, for at børnene kan få glæde af læse- og skrivefærdigheder, af håndværksmæssige færdigheder, af videregående uddannelser.

Forældrene skal også 'i skole', fortsætter fru Pathumchantarat. Hun har planer om nogle forældreseminarer, hvor mødre og fædre skal gøres opmærksomme på, hvor vigtigt det er at deres børn lærer noget. Det er vigtigt, at forældrene hjælper med til at løse det problem, som spærrer vejen for deres børn, siger hun.

Ondets rod

Det er altafgørende, at de fattige børn har andre muligheder end at sælge deres krop. Det får de ved at tilegne sig nogle konkrete færdigheder, ved at lære at respektere sig selv og andre og ved at få et vist mål af almen dannelse.

Caritas Danmark støtter fru Pathumchantarat, idet en del af de penge, der kommer ind ved dette års fasteaktion, bliver sendt som et bidrag til hendes skole. Hun tager fat om ondets rod: uvidenhed og manglende færdigheder. Når problemet børneprostitution skyldes, at det er det eneste børnene kan, ja, så må de lære noget andet. Det er den eneste farbare vej til en bedre fremtid.

Fange i fængsel og fange af fattigdommen

Fattigdommen i El Salvador har, som i så mange andre samfund, hvor mennesker ikke har til dagen og vejen, fået følgeskab af en stigning i kriminaliteten.

Det gælder også blandt kvinder. Opholdet i landets kvindefængsler, hvis standard ikke på nogen måde kan sammenlignes med danske fængsels, bidrager ikke til en resocialisering af de indsatte, tværtimod.

Når den løsladte kvinde står uden for fængslets porte, er hun stadig en fange af fattigdommen og den mangel på uddannelse, der oprindeligt var medvirkende til at drive hende ud i kriminaliteten, bliver ofte starten på en ond cirkel, hvor den netop løsladte falder tilbage til den tidligere kriminelle løbebane, fordi hun mangler midler til at forsørge sig og sine børn.

Caritas El Salvador ønsker

derfor at give 40 kvinder i San Miguel fængslet mulighed for at uddanne sig, mens de afsoner deres straffe. Caritas ønsker at reintegrere dem i samfundets produktive liv og dermed forhindre, at de ved løsladelsen igen begår kriminelle handlinger. Gennem kurser i syning og bagning og virksomhedsledelse samt tildeling af billige lån til opstart af egen virksomhed efter løsladelsen er det meningen at give kvinderne og deres børn en ny chance for et bedre og mere værdigt liv.

For at kunne realisere projektet bedes nu om hjælp til indkøb af udstyr, materialer samt til betaling af underviseres lønninger. Det er derfor Caritas Danmarks håb, at den Fasteaktion 1998 vil indbringe tilstrækkeligt med midler til også at støtte dette projekt.

Projektet er anslået til 120.000 kr.

Gennem uddannelse får denne kvinde en mulighed for resocialisering og dermed en ny chance for at skabe en menneskeværdig tilværelse for sit barn.

Schola Caritatis

I sognet Anta i Perus højland har to katolske præster og seks nonner et hårdt arbejde med at nå ud til de knap 17.000 sognebørn. Forskellige religiøse sekter vinder mere og mere indpas, og for at imødegå denne udvikling ønsker man hjælp til producere og sende radioprogrammet »Schola Caritatis«.

Programmet skal bestå i

undervisning i den katolske tro, opbyggelige tanker, samt oplysning om sociale begivenheder i lokalsamfundet. Sendetiden bliver en halv time om dagen fra kl. 5.30 til kl. 6.00 om morgenen. Bønder og skoleelever lytter på netop dette tidspunkt til radioen, mens de gør sig klar til dagens gøremål.

Projektet er af tre års varighed og koster 102.000 kr.

Flygtninge skal uddannes

Det katolske Universitet i Kenya vil gerne give et stigende antal flygtninge fra krigshær-

gede hjemlande mulighed for at afslutte deres universitetsuddannelse. Gennem fondes afkast vil man tilbyde legater og 10 studerendes løn for arbejde på skolen. Caritas Danmark vil gerne bidrage med midler fra fasteaktionen.

Dårlig sundhedstilstand og elendige sanitære forhold gør livet i slumkvarterer næsten uudholdeligt.

1. Kære brødre og søstre!

Hvert eneste år minder fastetiden os om det mysterium, at Kristus vandrede i ørkenen, ført af Ånden (Luk. 4,1). Denne enestående begivenhed var Kristi vidnesbyrd om hans totale overgivelse til Faderens vilje. Kirken tilbyder de troende denne liturgiske fastetid, sådan at de kan forny deres indre ved Guds ord og igennem deres liv og deres kærlighed give udtryk for det, som Kristus indgyder i hjertet på enhver, som tror på ham.

I år overvejer kirken Helligåndens mysterium som et led i forberedelserne til det hellige år 2000. Helligånden vil også lede kirken på dens ørkenvandring, for at den sammen med Kristus kan erfare, hvor sårbart mennesket er, men også hvor nær den Gud, som frelser os, er. »Derfor vil jeg lokke hende, jeg vil føre hende ud i ørkenen og tale til hendes hjerte«, skriver profeten Hoseas (kap.2, 16). Faste-tiden er altså en omvendelses rejse i Helligånden, hvor vi møder Gud i vores liv.

En ørkenvandring

Ørkenen er et tørt og dødt sted; det er det samme som ensomhed. Men det er også et sted, hvor vi er afhængige af Gud; det er et sted, hvor vi kan meditere og tænke på det, der er væsentligt. For en kristen er en ørkenvandring en personlig oplevelse af at være utilstrækkelig over for Gud. Derigennem oplever man også, at man bliver mere opmærksom på den fattiges nærvær.

2. I år vil jeg anbefale de troende at overveje disse ord, som er inspireret af Matthæusevangeliet: »Kom hid, alle I, min faders velsignede! For jeg var fattig og udstødt, og I tog imod mig.« (Sml. Mt. 25, 34-36).

Materiel fattigdom

Fattigdom kan være forskellige ting. Det første, der falder én ind, er mangel på materielle goder. Denne form for fattigdom, som mange af vore brødre lider under i en sådan grad, at der er tale om elendighed, er en skandale. Den findes i et utal af former og er forbundet med forskellige smertefulde fænomener.

Det kan være, at man ikke har tilstrækkeligt til livets opretholdelse og ikke har adgang til lægehjælp. Det kan være, at man ikke har et hjem - eller ikke har et ordentligt hjem - med de følger, som det nu kan have. Det kan være, at de svage i samfundet køres ud på et sidespor og at de arbejdsløse ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet. Fattigdom kan også kan være ensomhed, fordi der ikke er nogen, man kan regne med. Det kan være de forhold, som flygtninge lever under, eller det kan være lidelse som følge af krig og brutalitet. Det kan være, at man

“Jeg var fattig og udstødt”

»Kom hid, alle I, min faders velsignede! For jeg var fattig og udstødt, og I tog imod mig.« Denne tanke er udgangspunktet for pave Johannes Paul II's fastebudskab 1998

bliver underbetalt, eller det kan være, at man ingen familie har - med de alvorlige konsekvenser, som det kan få såsom stofmisbrug og vold.

Det er ydmygende for den enkelte, når han eller hun må mangle disse fornødenheder. Det er en tragedie, og de, der har mulighed for at gøre noget, kan ikke med deres samvittighed i behold være ligeglade.

Åndelig fattigdom

Der findes en anden form for fattigdom, som er lige så alvorlig: Det er ikke mangel på mad, men mangel på åndelig næring; det er, når man ikke kan få svar på essentielle spørgsmål og ikke har noget håb. Det er sjælens fattigdom, og den fører megen lidelse med sig. Vi ser dens følger, bare vi lukker øjnene op. Ofte er disse følger meget sørgelige: et liv, som synes meningsløst.

Denne form for elendighed ses for det meste på steder, hvor folk har et behageligt liv, hvor de har alt, hvad de har behov for af materielle ting, men mangler noget åndeligt at orientere sig efter. De ord, som Kristus sagde i ørkenen, er en bekræftelse på dette: »Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund.« (Mt. 4, 4) Dybt i sit hjerte søger mennesket efter en mening med livet - og efter kærlighed.

Vi skal forkynde evangeliet i ord og i gerninger som svar på denne fattigdom. Evangeliet bringer frelse, og det lyser op i lidelsens mørke, fordi det fortæller om Guds kærlighed og barmhjertighed. I sidste instans

er det hungeren efter Gud, som fortærer mennesket. Uden den trøst, som kommer fra Gud, er mennesket overladt til sig selv; det vil altid være i nød, og det vil mangle den sande livets kilde.

Et liv i værdighed

Kirken kæmper til stadighed imod enhver form for fattigdom, fordi den i sin egenskab af mor ønsker, at hvert eneste menneske bliver i stand til at leve et liv i værdighed som Guds barn. Fastetiden giver dens medlemmer anledning til at komme i tanker om, at de skal hjælpe deres brødre og søstre.

3. Den hellige Skrift opfordrer os konstant til at drage omsorg for de fattige, fordi Gud selv er nærværende i dem: »Den, der forbarmer sig over den svage, giver et lån til Herren, og Herren gengælder ham hans gerning.« (Ordsp. 19, 17). Johannes' Åbenbaring lærer, at man ikke skal håne de fattige, fordi Kristus selv identificerer sig med dem.

Kristus gjorde sig til ét med de fattige

I velstående samfund og i en verden, som i stadig højere grad bærer præg af, at materialismen invaderer dagligdagen, må vi ikke glemme, at Kristus formaner de rige i meget stærke vendinger (sml. Mt. 19, 23-24; Lk. 6, 24-25 & 16, 19-31). Vi må især ikke glemme, »at han for jeres skyld blev fattig, skønt han var rig, for at I kunne blive rige ved hans fattigdom« (2. Kor. 8, 9). Guds søn gav afkald på sin lighed med Gud og »tog tjenerskik-

kelse på ... ydmygede sig og blev lydlig indtil døden, ja, døden på et kors« (Fil. 2, 7-8).

Fori Kristus blev helt menneske og kom til at opleve fattigdom, lidelse og død, har hvert eneste menneske mulighed for at finde sig selv i ham.

Kristus blev fattig og gjorde sig derved til ét med hvert eneste af de mennesker, som lever i fattigdom. Det er derfor, man også på den yderste dag hører Kristus velsigne dem, der genkendte ham i de trængende, med de ord, som dette fastebudskab er inspireret af: »Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I har gjort imod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort imod mig!« (Mt. 25, 40).

De, der virkelig elsker Gud, vil altså tage imod den fattige. De forstår, at Gud blev fattig for at gøre sig til ét med menneskeheden. Det er et udtryk for sand kærlighed til Jesus Kristus, når man tager imod den fattige; det var det, Frans af Assisi gjorde, da han kyskede den spedalske, fordi han genkendte den lidende Kristus i ham.

4. Enhver kristen føler sig kaldet til at dele sin næstes vanskeligheder og lidelse, fordi Gud selv skjuler sig i mennesket. Men denne åbenhed over for andre indebærer, at man i sandhed står med åbne arme, og det kan man kun, hvis man personligt giver sig hen og bliver fattig i ånden. Fattigdom er nemlig ikke altid noget negativt.

Fattigdom i ånden

Der findes en fattigdom, som har Guds velsignelse; det er

den, som saligprisningerne indledes med (Mt. 5, 3). Denne fattigdom i ånden får den kristne til at forstå, at frelsen udelukkende kommer fra Gud, og gør ham parat til at tjene sin broder, som han sætter højere end sig selv (sml. Fil. 2, 3). Fattigdom i ånden fører til, at det nye hjerte, som Gud har givet os, bærer frugt.

I fastetiden må vi gøre noget konkret, for at denne frugt modnes: være rede til at tjene, være åbne over for det, der er godt for vores næste, være villige til at dele og være fast besluttet på at bekæmpe den stolthed, som isolerer os fra vores næste.

Disse åbne arme bliver mere og mere nødvendige, hvis man vil imødegå den distancen sig fra hinanden, som viser sig på så mange måder i dag. Problemet ses tydeligt derved, at millioner af mennesker er på flugt. Det viser sig også i form af intolerance over for mennesker af andre racer og over for mennesker, hvis eneste 'fejl' er, at de leder efter et arbejde og efter bedre levevilkår uden for deres hjemland. Det viser sig som en frygt for alle dem, der er anderledes og derfor betragtes som en trussel.

En udfordring

Herrens ord bliver aktuelt på ny, når det ses i lyset af, at så mange mennesker leder efter et sted at bo, kæmper for at finde arbejde og gerne vil have, at deres børn kan få en uddannelse. Det vil altid være en udfordring for et kristent samfund, som ikke kan løbe fra sit medansvar, at brede sine arme ud og tage imod disse menne-

sker, sådan at alle får mulighed for at leve i overensstemmelse med vores værdighed som Guds børn!

Jeg vil opmuntre alle kristne til at udvise personlig omvendelse i denne fastetid i form af konkrete kærlighedsgeminger over for dem, der trænger, idet vi genkender Kristi ansigtstræk i dette menneske og gentager næsten ansigt til ansigt: »Jeg var fattig, jeg var udstødt ... og du tog imod mig«.

Håbets lys

5. For mange mennesker vil denne hengivelse betyde, at håbets lys på ny bliver tændt. Når kirken sammen med Kristus tjener den, der lider nød, åbnes hjertene for et nyt håb, et håb, som er større end lidelsen og det onde, større end synd og død.

Det onde, som hjemsøger os, de enorme problemer og de mange mennesker, som lider, er mere end det er menneskeligt muligt at klare. Kirken forsøger - også materielt - at afhjælpe disse vanskeligheder. Samtidig ved den, at den både kan og skal gøre mere end det. Det, der forventes fra kirkens side, er først og fremmest, at den spreder håb. Materiel bistand kan for eksempel ikke afhjælpe sygdom på sjæl eller legeme, men kirken sætter ind mod elendigheden ved at forkynde det håb, som Jesus Kristus bringer. I denne tid, hvor vi forbereder os til påske, vil jeg gerne have, at det bliver forkyndt en gang til.

Opstandelsen

I optakten til det hellige år 2000 har kirken dediceret 1998 til håbet. Lad mig derfor gentage påskeekvensens ord - til alle, men særligt til dem, der føler sig fattige, ensomme, lidende, udstødte: »Kristus, mit håb, er opstanden.« Han har besejret det onde, som holder mennesker fanget i mørket, synden, som lukker hjertene til i selvished, og frygten for døden, som truer dem.

Mysteriet om Kristi død og opstandelse tænder lys for hvert eneste menneske. Dette fastebudskab opfordrer os til at åbne vore øjne for den fattigdom, som mange mennesker lider under. Det er også et forsøg på at vise vej, sådan at vi i påsken kan møde den Kristus, som giver os sig selv og fylder vore hjerter med tro og med håb.

Det er mit ønske, at fasten 1998 for hver enkelt kristen bliver en anledning til at opleve fattigdommen sammen med Guds søn og være et redskab for hans kærlighed i nødlidende brødrers tjeneste.

Vatikanet,
den 9. september 1997
JOHANNES PAUL II

Bispedømmet Københavns Fasteaktion 1998

Uddannelse - en vej til frihed

Caritas Danmarks materiale til katolske skoler, ungdomsforeninger og -klubber

Også i år har Caritas Danmark udarbejdet materiale til brug for de katolske skoler, ungdomsklubber og -foreninger.

Caritas Danmark har i dette materiale fokuseret på uddannelse. Hæftet indledes med en beskrivelse af de umenneskelige levevilkår analfabeter udsættes for. Og der er ligeledes en artikel om, at mange børn får aldrig får lært at læse og skrive, fordi der ikke er skole, hvor de bor eller forældrene skal bruge til at arbejde, så familien kan få en indkomst.

Hæftet sammenligner disse

børn muligheder med danske børns. Artiklen »En indviklet verden« fortæller, at problemerne i Den tredje verden er store, fordi mange mennesker udelukkes fra skolegang, og at der er en stor mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Hæftet indeholder desuden en artikel om børns rettigheder, og der afsat plads til forskellige opgaver for børn og unge.

Hæftet udsendt til de katolske skoler og sogne. Interesserede kan rekvirere materialet gratis hos Caritas Danmark, tlf. 33 12 72 61.

Der er stor fattigdom flere steder i Nordvietnam. Foto KNA.

Gør skolevejen kortere for de helt små børn

Fire til otteårige børn kan komme i skole for kun 70.000 kr. fra fasteaktionen

Tre sognepræster i Vinh, det tidligere Nordvietnam har hver sat som mål at bygge en skole til småbørn i alderen 4 - 8 år i deres menighed. Et problem er fælles for dem - nemlig at de små har for langt til den lokale kommuneskole, hvilket afholder forældrene fra at sende børnene derhen.

Alle tre landsbyer ligger af-sides og beboerne er meget fattige. Mændene er beskæftiget

med risdyrkning og fiskeri, mens kvinderne arbejder med udvinding af salt. Området er ofte ramt af ulykker som f.eks. oversvømmelser og tyfoner, meddeler bispedømmets biskop P. J. Tran Xuan.

En af Vietnams fattigste egne

Biskop Hap besøgte Caritas Danmark i efteråret 1996, og Hjan betragtes som meget tro-

værdig. Han er biskop i en af Vietnams fattigste egne og har godkendt alle tre projekter.

Caritas Danmark har tidligere støttet bygningen af to lignende skoler. Caritas Danmark har sat som mål at midler fra Bispedømmet Københavns fasteaktion går til dette skoleprojekt.

Prisen for byggeriet af én skole er beregnet til ca. 70.000 danske kr.

Kort om andre af fasteaktionens projekter

Pastor Kulandai fra St. Francis Xavier Kirken i Kanyakumari distriktet i Sydindien har efter samtaler med en lokal kvinde-gruppe påtaget sig at forsøge at skaffe midler til opstart af en syskole for unge, fattige kvinder af lav kaste. Kirken allerede bygget et hus til dette formål, men man mangler penge til indkøb af symaskiner, en brodermaskine samt møbler og klæde til undervisningsbrug. Skolen forventes at kunne uddanne 25 syersker årligt, hvilket betyder bedre levevilkår for 25 familier. Prisen er anslået til ca. 6.200 kr.

Toiletter til 400 børn

Lederen af St. Mary's Skole opfordrer indtrængende Caritas Danmark om at være behjælpelig med bygning af toiletter til skolens 400 børn. Forældrene hører til den fattigste del af befolkningen.

Prisen for bygning af separate huse med toiletter er ca. 47.000 kr.

Kaniner til kvinder

Bukasa Women's Development Association vil skabe bedre kår for kvinder i Uganda. De lære at klare sig selv ved opdræt af kaniner, fabrikation af mursten og forberedning af jord og afgrøder. Der skal også undervises i AIDS-bekæmpelse. Pris 142.000 kr.

Disse forældreløse børn fra Bukasa i Uganda får også hjælp gennem bispedømmets fasteaktion

Vær selv med i fasteaktionen

Hele det indsamlede beløb fra fasteaktionen går til forskellige projekter i Den tredje Verden.

Formålet med fasteaktionen er imidlertid ikke kun et spørgsmål om at samle penge ind. Den drejer sig i lige så høj grad om en holdningsbearbejdelse, hvor anliggendet er en ændring af vor holdning til

vore brødre og søstre i fattigere dele af verden.

Fasteaktionsplakat

Det er på denne baggrund de fire sider i »katolsk orientering« er redigeret. Ekstra eksemplarer af dette nummer af bladet kan i et vist omfang bestilles på redaktionskontoret.

Caritas Danmark har ladet

trykke en plakat, som vil tilgås samtlige menigheder, katolske skoler og katolske børnehaver i hele landet. Caritas Danmark håber på, at plakaten bliver hængt op på et centralt sted.

Bestil sparebøssen nu

Caritas Danmark har også udgivet det lille hæfte »Uddan-

nelse - en vej til frihed selvstændighed og frihed«. Læs omtalen på side 10 i dette nummer.

Caritas Danmark tilbyder igen i år den lille populære sparebøsse, som kan fyldes, ved at man igennem fastetiden lægger lidt til side.

Sparebøsserne kan fås ved henvendelse i menigheden el-

ler hos Caritas Danmark.

Sidst men ikke mindst er der girokortet, som netop er tilsendt hver eneste katolske husstand i Danmark. Skulle De mod forventning ikke have modtaget det, kan De benytte et almindeligt girokort og blot anføre Caritas Danmarks gironummer.

God Fasteaktion!

Caritas Danmark - giro 404-3979

Gud er herre over liv og død

Det er alene af den grund, at pave Johannes Paul II igen og igen ansøger om benådning for dødsdømte fanger.

Rom (KNA) - Det var ikke bare på grund af Karla Tucker's omvendelse, at pave Johannes Paul II havde søgt om benådning for den dødsdømte. I Vatikanet er man fuldstændig klar over, at pludseligt opstået fromhed hos en dødsdømt næppe gør noget større indtryk på det amerikanske retsvæsen. Heller ikke når den indre omvendelse synes overbevisende og rodfæstet - sådan som det var tilfældet for den 38-årige Karla Tucker.

For den katolske kirke drejer det sig i bund og grund om menneskelivets betydning. Derfor pålagde paven sin nuntius i Washington, Agostino Cacciavillan, at henvende sig

til guvernøren i Texas, George Bush jr., i et forsøg på at få Tucker benådet.

Kun i yderst sjældne tilfælde

Ifølge Den katolske Kirkes Katekismus, som indeholder hele den katolske kirkes tros- og morallære, er dødsstraf ikke udelukket, hvis det er den eneste mulighed for at forsvare andre menneskers liv. Men i betragtning af hvor mange muligheder en moderne stat har for at hindre en forbrydelse, må de tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt at skille sig af med den skyldige, være yderst sjældne, fremgår det af samme katekismus.

Derfor appellerer paven igen og igen til politikere og statsledere om ikke at eksekvere dødsdomme. Det er for det meste, når det gælder dødsdømte i amerikanske fængsler, at offentligheden får kendskab til det; men Vatikanets talsmand, Joaquin Navarro-Valls, gør opmærksom på, at det ikke kun er amerikanske fanger, paven forsøger at få benådet. Det sker mange andre steder, for eksempel i afrikanske lande, at kirkens ledelse henvender sig til magthaverne og beder dem om at lade nåde gå for ret. Kirken er på ingen måde ude på at blande sig i de enkelte landes retskendelser, fortsætter Navarro-Valls. Det er et rent

humanitært anliggende, understreger han, efter princippet »Gud er herre over liv og død«.

En helt anden indstilling

Hvad kirken siger om dødsstraf, lyder helt anderledes end for få årtier siden. Før konciliet anerkendte den retsstatens ret til at tage dette middel i brug. I tidligere århundreder har paverne som fyrster i kirkestaten selv benyttet sig af dødsstraffens afskrækkende virkning; formålet var at opretholde ro og orden på deres territorium.

Verdenskatekismen, som så dagens lys i 1992, tillader de enkelte stater at tage de midler i brug, som egner sig til at værne om almenvellet; den

udelukker ikke, at dødsstraffen kan finde anvendelse »i meget alvorlige tilfælde«. Men i det omfang man kan forsvare menneskers liv med ublodige midler, har myndighederne at holde sig til disse.

Så kom rundskrivelsen »Evangelium vitae« - livets evangelium - i 1995 med en moralsk appel fra paven om at være endnu mere konsekvent i bestræbelserne på at værne om livet. Denne appel indgik i udformningen af den endelige, latinske tekst til Verdenskatekismen (fra 1997) og bevirkede blandt andet, at afsnit 2267 om dødsstraf blev formuleret på ny. Det, der fik pave Johannes Paul II til at ansøge om benådning for Karla Tucker, var hverken hendes omvendelse, hendes køn eller den opsigt, som det havde vakt, at en kvinde skulle henrettes i staten Texas for første gang siden 1863. Det var derimod det moralske princip, som findes i Den katolske Kirkes Katekismus og i »Evangelium vitae«.

100.000 bibler til Cuba

Vatikanet/Havana (KNA) - Cubas befolkning får 100.000 bibler i kølvandet på pave Johannes Paul II's besøg for en måned siden. De 60.000 er allerede ankommet, meddeler Vatikanets radio; resten kommer i den allernærmeste fremtid.

For initiativet står den verdensomspændende bibelalliance i samarbejde med CELAM, det latinamerikanske bisperåd, som ønsker at styrke befolkningens religiøse bevidsthed, efter at man kirken i årevis har været holdt væk fra det offentlige liv.

Biblerne er forsynet med påskriften »En gave fra paven« og indeholder - ud over Den hellige Skrift - en generel indføring i Bibelens verden.

Belgien:

Telefonrådgivning for misbrugte børn

Bruxelles (KNA) - Den telefonrådgivning, som de belgiske biskopper har oprettet, har ikke bragt nye tilfælde af pædofili for dagen. Derimod kom hvert femte af de første godt 50 opkald fra voksne, som angivelig var blevet misbrugt af præster i deres unge år, oplyser rådgivningens medarbejdere. Yderligere ni skal have fortalt, at de var blevet misbrugt som voksne.

Telefonrådgivningen blev oprettet den 1. september i fjor på biskoppernes foranledning, efter at flere tilfælde af pædofili blandt kirkens folk var blevet kendt.

Medarbejderne ved telefonrådgivningen understreger, at

de først og fremmest er der for at hjælpe ofrene. Det har vist sig, at det traume, som sådanne oplevelser fører med sig, kan vare ved i årtier, fortæller de. Telefonlinjen tilbyder både personlig samtale og psykologisk og juridisk rådgivning. Indberetning til de kirkelige myndigheder eller politianmeldelse bliver der kun tale om, hvis det enkelte offer ønsker det. Man må ikke glemme, at ofrene gennemlever det hele engang til, når de taler om det, siger medarbejderne.

Telefonnumrene er ikke tilstrækkelig kendt, mener medarbejderne. Den fransktalende og den flamsktalende rådgivning har hver sit nummer. Af

alle de opkald, der kom i løbet af de første fem måneder, kom tre fjerdedele i løbet af den første måneds tid.

Biskopper støtter opklaringsarbejdet

De belgiske biskopper er rystede over de tilfælde af pædofili i deres bispedømmer, som i den senere tid er kommet frem. Biskopperne er ved, hvor alvorligt det er, og de lægger ikke skjul på deres fordømmelse af disse handlinger. Samtidig lader de forstå, at de gerne vil være behjælpelige med opklaringsarbejdet. Flere præster er i politiets søgelys og mistænkt for at have misbrugt mindreårige.

Biskopper i chok

Bruxelles (KNA) - De belgiske biskopper er rystede over de tilfælde af seksuelt misbrug, som i den senere tid er kommet til offentlighedens kendskab, og som deres præster har været involveret i. Bispekonferen-

cen har udsendt en erklæring, hvori de fordømmer sådanne handlinger og udtrykker deres medfølelse med ofrene og deres familier.

Samtidig lader biskopperne forstå, at de vil gøre alt for at slutte op om opklaringsarbejdet, og at de med alle til rådighed stående midler vil søge at forhindre, at det sker igen. I anerkendende vendinger omtaler

de medarbejderne ved den telefonlønje, som de oprettede i efteråret 1997. Den tilbyder både personlige samtaler og professionel rådgivning, og den er en mulighed for at få fortalt, hvad man går og gemmer på.

Æresdoktorgrad til kardinal Ratzinger

Begrundes bl.a. med grundighed i analyse

Vatikanet (KNA) - Præfekten for den romerske troslærekongregation, kardinal Joseph Ratzinger, er udnævnt til æresdoktor ved universitetet i den spanske by Navarra.

Udnævnelsen begrundes blandt andet med den grundighed, kardinalen har lagt for dagen i sin analyse af befrielsesteologien.

Ratzinger er fuld af forstå-

else for, at nogle teologer ser det kirkelige læreembede som en mulig trussel imod teologiens frihed, sagde han i sin takketale. Men, fortsatte han, læreembedets opgave er ikke at hindre folk i at tænke; det er at sikre, at sandheden ikke bliver trængt i baggrunden. Det kirkelige læreembede skal derfor være en ydmyg tjeneste, som garanterer, at der fortsat er mu-

lighed for en sand teologi, udtaler kardinalen.

To andre æresdoktorer blev udnævnt sammen med Ratzinger: den hollandske farmakolog Douwe Breimer og økonomen Julian Simon fra USA. Universitetet i Navarra er grundlagt i 1952 af Josemaria Escriva de Balaguer, som også grundlagde bevægelsen »Opus Dei«.

Vatikanet udsender skrivelse om nye kald:

»Gud skal nok sende arbejdere til sin høst«

Vatikanet (KNA) - »Nye kald for et nyt Europa« er titlen på en skrivelse, som Vatikanet udsendte i slutningen af januar. Skrivelsen handler om, hvordan man kan fremme interessen for præstegeming og ordensliv hos de unge. Den er på 120 sider og sammenfatter resultaterne af en kongres, der blev holdt i Vatikanet i maj 1997. Ud over en analyse af og et generelt overblik over fordelingen af præster i Europa og nogle overvejelser om

den aktuelle kaldskrise rummer teksten også et teologisk grundlag og nogle pastorale, teoretiske og pædagogiske forslag til, hvad der kan gøres for at fremme tilgangen.

Præster og ordensfolk har et særligt ansvar

Skrivelsen er underskrevet af kardinal Pio Laghi, præfekt for kongregationen for præsteseminarier m.m. Den indeholder en opfordring til at bevare håbet; kirken er vis på, at Gud

nok skal sende præster og andre medarbejdere til sin høst, hedder det, og det understreges, at præster og ordensfolk har et særligt ansvar for at fremme nye kald.

Ifølge skrivelsen har forældre, menigheder og andre, der har at gøre med børn og unge, også en vigtig opgave.

Vigtigt

Fra den 1. april har telefonnumrene på Færøerne seks cifre:

Kirkens kontor får telefonnummeret: 00 298 31 17 79

Franciskanersøstrenes komunitet Kerit: 00 298 31 53 86

Biskopper tilfredse med præsidenten

Prag (KNA) - I Tjekkiet modtog den genvælte præsident Vaclav Havel et lykønskningstelegram fra de katolske biskopper. Biskopperne anerkender den indsats, som Havel har gjort for de åndelige og moralske værdier og for samarbejdet i landet, hedder det. Biskopperne mener, at præsidenten repræsenterer den tjekiske republik på en sådan

måde, at han gør landet ære.

Telegrammet blev til på bispekonferencens plenarforsamling, hvor biskopperne blandt andet drøftede den vanskelige, politiske situation i landet og parlamentsvalget, som skal finde sted i maj. Desuden udpegedes biskopperne Jan Graubner og Jiri Padour som ansvarlige for de praktiske forberedelser til jubilæet.

Bønnens Apostolat ved Paul Keller S.J.

Et troens vidne i vort århundrede

Pavens anliggende for marts 1998:

At det 20. århundredes martyrer må give de unge troens mod og glæden ved at udbrede den

Der skal kun være tale om ét af dette århundredes trosvidner. Blandt mange andre kan man her nævne *Edith Stein*, den jødiske filosof, der efter sin konversion blev karmelit, døde i Auschwitz og blev saligkåret 1. maj 1987 i Köln.

'Münchens Apostel'

To dage senere blev der i Olympiastadion i München saligkåret en mand, som måske har endnu mere at sige til os: *Pater Rupert Mayer S.J.* Selv om der er gået mere end 50 år efter hans død, og lidt mere end ti år efter hans saligkåring, bliver folk ved med at besøge hans grav i krypten af *Bürgersaalkirche* på strøget, hele dagen lang: Husmødre, arbejdere, pensionister, unge mennesker, folk af alle stænder, de beder om hans forbøn, de kommer for at sige tak.

'Bør skånes meget'

Eksamenskommissionen på præsteseminariet havde udtalt om ham: »Talent middel, flid rosværdig, helbredsmæssig lidt mere end halv kraft, bør skånes meget; karakter en af de bedste.« Men næppe nogen anden levede i den grad op til de mål, prædikanten fremsatte ved pater Mayers første højtidelige messe: »Måtte De ved slutningen af Deres liv kunne sige: Jeg har aldrig tiet hvor jeg burde tale. Jeg har aldrig talt hvor jeg burde tie.«

Invalid fra 1916-1945

Under 1. verdenskrig er pater Mayer som divisionspræst i forreste række, gang på gang i trommeilden; han slæber sårede tilbage, beder med soldaterne, trøster de døende. Som den første præst modtager han jernkorset af 1. klasse. På slagmarken dækker han engang under et angreb en hårdt såret med sit eget legeme. Men i December 1916 bliver han selv ramt af en granatsplint i venstre ben. Efter to måneder måtte benet amputeres oven over knæet.

Folkelig taler

Efter revolutionen diskuterede han i München i utallige forsamlinger. »En stat uden re-

ligion må gå til grunde«. Ved et sådant møde i 1923 modtoges han med jubel på talerstolen. »De har applauderet for tidligt. Jeg skal sige det helt klart: En katolik kan aldrig være nationalsocialist!« Han blev hylet ned.

Den utrættelige præst

Utallige kommer i hans taleværelse, fra tidlig morgen til sen aften. Det kan ske han forærer folk noget af sit eget tøj. Han har mange hjælpere. Om trent en tredjedel af 70.000 kartotekskort i Caritas München melder: »Understøttes af pater Mayer.« Han holder indtil 70 prædikener om måneden, hver lørdag sidder han i skriftestolen indtil kl. 22. Hans sår volder ham mange smerter. Men hver søndag kl. 02.30 kører en taxi med pater Mayer til banegården. Siden 1925 holder han dér den første messe kl. 3 om morgenen. Der følger flere messer, indtil kirkerne åbnes.

Profeten, som nægter at tie

Efter nazisternes magtovertagelse i 1932 intensiverer han sine prædikener. I disse mørke år gælder det i München: »Pater Mayer har sagt!« 1937 fik han taleforbud for hele Tyskland. Men lige som apostlene blier han ved med at tale. Ved et forhør hos Gestapo påberåber han sig også sin tavshedspligt som præst. De får intet ud af ham. I november 1939 bliver han for 3. gang arresteret og to dage før jul overført til KZ Sachsenhausen ved Berlin.

Man turde ikke slå ham ihjel. Men det lykkedes at lukke munden på ham ved i august 1940 at internere ham under strengeste arrest i Kloster Ettal i Oberbayern. De var de tungeste år i hans liv.

Levende begravet

Helst ville han hemmeligt have forladt klosteret for personligt at kæmpe videre i München. Han var rede til at tage følgerne på sig. Men lydigheden mod hans foresatte fik ham til at blive. »Det vigtigste er, at vi elsker Gud. Min

fremtid ligger i Guds hånd.« Fra 1944 bliver bombeangrebene stadig værre. »Det kostede mig hele tre timer at falde til ro over, at Michaelskirken var blevet en ruin.« 20. juli sker attentatet på Hitler. De implicerede bliver henrettede. Det bliver stadig tungere for pater Mayer at holde ud i sin klostercelle i tavs uvirksomhed.

Befrielsen

Endelig, i begyndelsen af maj 1945 når amerikanerne frem til Ettal. Pater Mayer er igen en fri mand. Hans første vej i München fører ham til nådebilledet af den smertefulde Guds Moder. Som en løbeild breder glæden sig i byens ruiner: »Pater Meyer er kommet tilbage!« Radioen meddeler: »Pater Mayer prædiker for første gang i Ludvigskirke på Trefoldighedssøndag.«

Sidste indsats

Han havde lidt meget: Falske anklager, forfølgelse, KZ. Men i prædikenerne besværges han sine tilhørere om at ville tilgive alle, så der kunne blive en ny begyndelse. Hans taleværelse er overfyldt. Han prædiker i flere sydtyske byer. Dagene er for korte. Elendigheden er for stor. Hans kræfter er brugt op.

Hans hjemgang

Allehelgensdag 1945 bliver han under sin prædiken i korskapellet ved Michaelskirke ramt af et slagtilfælde. Hans sidste ord er: »Vor Herre – Vor Herre – Vor Herre!« Han bliver stående ved alteret, indtil man bærer ham ud. Tre timer efter er pater Rupert Mayer død. Folk sagde: »Pater Mayer er aldrig faldet omkuld, heller ikke, da han døde!« Ca. 30.000 mænd fulgte hans kiste

Fra et brev fra hans mor og senere optegnelser

Den 16. januar 1940 skrev han fra KZ til sin mor, som var 87 år: »Nu har jeg virkelig intet andet og ingen anden end Gud. Og det er nok, ja, mere end nok. Hvis menneskene vil indse det, ville der være

langt flere lykkelige.«

– *Og efter et forhør hos Gestapo:* »Da fængselsdøren var smækket i, og jeg var alene i det rum, hvor jeg havde tilbragt så mange timer, kom der tårer i mine øjne, tårer af glæde over, at jeg fik lov at være spærret inde for mit kalds skyld.« Også disse ord minder os om apostlenes glæde over at være »agtet værdige til at blive vanæret for Jesu navns skyld« (Apg 5,41). Hemmeligheden i hans liv er hans dybe forbindelse til Gud.

»Det går ikke uden Gud!«

Det var pater Mayers profetiske ord. Det siger han også idag til os. Også vi kan konstatere, at for mange synes Gud ikke mere at eksistere. I stedet for har man gjort sig deres egne guder: Penge, prestige, succes, konsum, sex. Men disse afguder gør ingen lykkelig: de skjuler bare den indre tomhed. Den, som finder sin lykke i Gud, klæber heller ikke egoistisk ved tingene. Han er rede til at dele, og han har udstråling.

Fra pavens ord på Olympiastadion 3. maj 1987

»Der bør udgå varme fra os; folk må føle, at den kommer fra vor forbindelse med Gud. Pater Rupert Mayer ville gøre Guds kærlighed synlig for menneskene, så de kunne mærke, at de var elsket af Gud ... Ingen kristen må være ligeglad med, hvad der sker i verden. Mænd og kvinder, især mine unge venner, jeg kalder på jer alle! Gør som pater Rupert Mayer en indsats for Guds retfærdighed og Guds ære. Lad det ikke ske, at afkristningen blier ved at brede sig. I skal være jordens salt! Bær sandhedens lys ud på alle livets områder. Det er den tjeneste, vi skylder verden. *Det går ikke uden Gud!*«

Vi beder også for:

At hvert enkelt menneskes grundrettigheder må anerkendes og respekteres hos alle verdens nationer.

Bededagskomiteen på Madagascar i Det indiske Ocean har stået for forberedelserne til dette års bededag.

Kvindernes internationale bededag

Danmark, Madagascar og 168 andre lande har noget til fælles - noget, kvinderne samles om fredag d. 6. marts

Af Maria Jørgensen

Igen i år vil kvinder over hele jorden være forenet i bøn den første fredag i marts. Som de foregående 110 år - ja, det er faktisk en tradition, som stammer helt tilbage til 1887 - er teksterne samlet og bønnerne udarbejdet af kvinder i et af de 170 lande, som bededagen omfatter.

Denne gang er det bededagskomiteen på Madagascar i Det indiske Ocean, der har stået for disse forberedelser. Af de omkring 12,5 millioner, der bor på øen, er 48% kristne, heraf godt halvdelen katolikker. Hver tredje kan læse, bønmeddeligheden er relativt høj, og hvis man når at fylde 50, er man ældre end gennemsnittet.

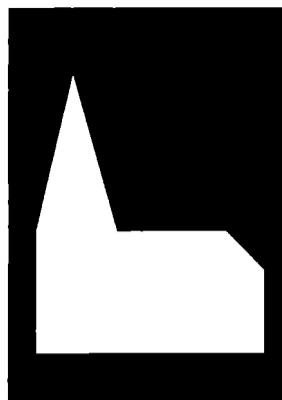
»Min næste - hvem er det?«, lyder årets tema på dansk. Også i praksis tænker man på sin næste, når man mødes i an-

ledning af kvindernes internationale bededag. Hvert år bliver der samlet ind til to projekter, som regel med tilknytning til to forskellige kristne kirker. Denne gang er der undertagelsesvis tale om fire modtagere af bededagskollekten, heraf de to i 'værtlandet': på Madagascar gælder det om at uddanne kvinderne, så de bliver i stand til at klare de mest nødvendige ting i hjemmet, og så de også bliver i stand til at forsørge deres familie. To projekter, der på hver sin vis arbejder i denne retning, deler årets 'høst' med Frelsens Hærs arbejde for AIDS-syge børn i Rusland og en skole i Rwanda, der rummer både sygeplejeskole og lærerseminarium.

Kvindernes Internationale Bededag forener kvinder i alle lande og alle kristne kirker. Bededagens logo fortæller bedre end ord, hvad det hele drejer sig om: stiliserede knæ-lende kvinder i bøn hele vejen rundt om kloden, samlet omkring korset.

Mere end 100 steder i Danmark - inklusive Grønland og Færøerne - holdes økumeniske gudstjenester i anledning af Kvindernes Internationale Bededag, som i år falder på den 6. marts. Hold øje med sogneblade, lokalaviser, opslagstavler m.m.

Orientering fra sognene

Marts 1998

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 6, der udkommer den 25. marts, er torsdag den 5. marts for april måned. Manuskriptet bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messestider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag (undtagen når der er trosundervisning) mini-KUK kl. 11.30-12.30
Hver torsdag maxi-KUK kl. 19-22

Søndag den 1.: Børnefamiliemesse kl. 15.
Tirsdag d. 3., 10., 17., 24. og 31.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 4. og 18.: Moder Teresas syklub kl. 14.30. DUK møde kl. 19.30.
Fredag d. 6.: Første fredag i måneden.
Mandag d. 9. og 30.: Bibelstudium kl. 19-21
Onsdag d. 11. og 25.: Ministrantøvelse kl. 18.30-20.

Torsdag d. 12.: Sct. Josephs klub 14.30.
Fredag d. 13., 20. og 27.: Korsvejsandagt kl. 16.30 med efterfølgende messe kl. 17.
Søndag d. 15.: Trosundervisning.
Onsdag d. 18.: Bodsandagt kl. 19 med lejlighed til skriftemål
Lørdag d. 21.: Polsk messe kl. 17.
Lørdag d. 28.: Vietnamesisk messe kl. 14.
NB: Sommertid begynder!

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uraniemborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Fredag d. 6.: Tilbedelse kl. 16 med velsignelse. Messe kl. 17.
Fredag d. 13. og 27.: Korsvejsandagt kl. 16.30. Messe kl. 17.
Fredag d. 20.: Rosenkrans kl. 16.30. Messe kl. 17.
Lørdag d. 14. og 28.: Trosundervisning kl. 10.30-12. NB: Sommertid begynder!

SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Lørdag d. 14.: Ungdomsmesse kl. 17.
Søndag d. 29.: Vietnamesisk messe kl. 10.30.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Korsvejsandagt: Se opslagstavlen.
Fredag den 13. og 27.: Trosundervisning kl. 18-20.
NB: Sommertid begynder!

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag d. 1.: Sogneundervisning i menighedslokale kl. 13.30 indtil messen kl. 14.30. Kirkekaffe.

Søndag d. 15.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Søndag d. 29.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand:
Jerzy Wolksi, tlf. 86 40 37 46.
Gudstjenestetider: (I)
Søndag kl. 10.
Hverdag: Se opslagstavlen.

Tirsdag d. 10.: Skolens forældre- og vennekreds inviterer til banko på skolen kl. 19.
Onsdag d. 11. og 24.: MiniKUK kl. 18.30.
Fredag d. 6., 13., 20. og 27.: Korsvejsandagt kl. 19.
Søndag d. 22.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg. Der kan stemmes efter 10-messen. De, der ønsker at stemme pr. brev, må snarest henvende sig til valgstyrelsens formand, Anne Nielsen, på tlf. 86 43 47 49.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Kontaktperson: Doris Andersen, tlf. 86 62 63 96.
Messestider:

Søndag d. 1.: Messe på engelsk kl. 18.
Fredag d. 6.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 7.: Messe kl. 16.
Søndag d. 8.: Ingen messe.
Fredag d. 13.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 14.: Undervisning kl. 10-12. Messe kl. 12.
Søndag d. 15.: Messe på engelsk kl. 18.
Fredag d. 20.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 21.: Messe kl. 16. Der kan stemmes til menighedsråds- og pastoralrådsvalg efter messen.
Søndag d. 22.: Messe på vietnamesisk kl. 11. Der kan stemmes til menighedsråds- og pastoralrådsvalg efter messen.
Fredag d. 27.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 28.: Kirkekaffe kl. 14.30. messe kl. 16.
Søndag d. 29.: Ingen messe

HELLIG KORS KIRKE
Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messestider:

Søndag d. 8.: Messe kl. 10. Undervisning efter messen.
Søndag d. 22.: Messe kl. 10. Der kan stemmes til menighedsråds- og pastoralrådsvalg efter messen.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Hjemmeside:
http://inet.uni2.dk/home/Vor_Frue_Aarhus
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
E-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
E-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Skt. Joseph Søstrene, Ryesgade 28, 3. th., tlf. 86 13 81 22.
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Ma.-fr. 13-17.30, lø. 10-12, sø. 11-12.
Århus Boghandel: åbent 9.30-17.30, fr. 9.30-19, lø. 9.30-14, lang lørdag til kl. 16.
Skt. Knuds Skole: Skoleleder Ole-C. Munk-Plum, tlf. 86 13 75 11.
Galleri ved kirken: Ma.-on.-fr. 14-17.30. For tiden udstiller Niels Frank.
Selvhjælpsgruppen: 86 18 09 18
Firmanklub hver anden onsdag kl. 18.30-21.30; viet-

namesisk ungdomsklub hver anden måned. KUK begynder igen i april.
Messestider: (HA)(T)
Søndage: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Hverdag: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skriftemål: 1. fredag kl. 17-19 eller efter aftale.

Søndag d. 1.: Messe på polsk kl. 14.
Mandag d. 2.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Tirsdag d. 3.: Skt. Knuds Klub for ældre kl. 14.30. Skolemesse kl. 8. Korsvejsandagt kl. 16.
Torsdag d. 5.: Konvertitgruppe kl. 19.30 (sr. Regina König, tlf. 86 13 81 22).
Lørdag d. 7.: Sogneundervisning på skolen kl. 10. Familiemesse kl. 12. 15.
Søndag d. 8.: Mini KUK kl. 11.15-13.15.
Mandag d. 9.: Katolsk seminar kl. 19.30: Biskop Martensen taler om Det andet Vatikankoncil betydning i dag og i fremtiden.
Tirsdag d. 10.: Skolemesse kl. 8. Korsvejsandagt kl. 16.
Torsdag d. 12.: Konvertitgruppe kl. 19.30 (sr. Regina König, tlf. 86 13 81 22).
Lørdag d. 14.: Tro og Lys kl. 14.
Søndag d. 15.: Messe på polsk kl. 14.
Tirsdag d. 17.: Skt. Knuds Klub for ældre kl. 14.30. Skolemesse kl. 8. Korsvejsandagt kl. 16.
Torsdag d. 19.: Fælles messe for CVC, lægfranciscanere og Marialegionen kl. 11. Konvertitgruppe kl. 19.30 (sr. Regina König, tlf. 86 13 81 22).
Lørdag d. 21.: Sogneundervisning på skolen kl. 10. Familiemesse kl. 12. 15.
Søndag d. 22.: Valg til menighedsråd og pastoralråd i forbindelse med messerne. Valget finder sted i skolens sal. Mini KUK kl. 11.15-13.15. Messe på vietnamesisk kl. 14.
Tirsdag d. 24.: Skolemesse kl. 8. Korsvejsandagt kl. 16.
Torsdag d. 26.: Konvertitgruppe kl. 19.30 (sr. Regina König, tlf. 86 13 81 22).
Kunstkredden kl. 19.30: Arnt Uhre om sin kunst.
Fredag d. 27.: Skolemesse kl. 8.
Lørdag d. 28.: Messe på engelsk kl. 14.
Tirsdag d. 31.: Skolemesse kl. 8. Korsvejsandagt kl. 16.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastrupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messestider:
Søndag d. 1.: Søndagsmesse kl. 10.30.
Søndag d. 15.: Søndagsmesse kl. 10.30.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Ejlish og Ennis Magill, tlf. 86 54 26 87.
Messestider:
Søndag d. 8.: Søndagsmesse kl. 14.
Søndag d. 22.: Søndagsmesse kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENÅ
Thykjærvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Derefter kirkekaffe.
Skriftemål: Før messen eller efter aftale.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 10.
Sogneundervisning efter aftale med forældrene.
Korsvejsandagt søndage efter messen.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerter Engen 1, Gjermild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messestider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).
Fredag d. 13.: Mariadag. Udstilling af Alterets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Mariaprocession kl. 19, derefter messe.
Torsdag d. 19.: Hl. Josef. Højmesse kl. 10.
Onsdag d. 25.: Herrens Bebudelse. Højmesse kl. 10.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82

Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjøllandsgade 50a, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg, Tlf. 86 82 24 15.
Messestider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.
Søndag d. 1.: Første søndag i fasten. Familiemesse kl. 10. Efter messen er der kirkekaffe.
Tirsdag d. 3.: Økumenisk fastegudstjeneste i kirken kl. 19.30.
Lørdag d. 7.: Børneundervisning kl. 10.
Søndag d. 8.: Anden søndag i fasten. Gudstjeneste kl. 10 med fasteprediken af Niels Engelbrecht.
Mandag d. 9.: Bodsandagt med p. Paul Marx kl. 19. Gudstjeneste kl. 20.
Tirsdag d. 10.: Seniorklub kl. 14.
Onsdag d. 11.: Foredragsaften kl. 19.30. Docent ved Århus Universitet, Anne Marie Aagaard taler om Helligånden.
Søndag d. 15.: Tredje søndag i fasten. Gudstjeneste med fasteprediken af p. Højlund kl. 16.
Søndag d. 22.: Fjerde søndag i fasten. Gudstjeneste kl. 16. Menighedsrådsvalg.
Tirsdag d. 24.: Seniorklub kl. 14. Tema: Påsken.
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten. Gudstjeneste kl. 16 med fasteprediken af p. Charles McCarthy.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighedene er velkomne.
Lørdag: Søndagens messe kl. 16.

Søndag d. 1. marts er første søndag i fasten. Askekorset uddelles under messen, og der orienteres om Caritas' fasteaktion 1998 »Uddannelse - en vej til selvstændighed og frihed«.
Lørdag d. 7 samles børnene til deres forskellige møder og aktiviteter, og der afsluttes med søndagsmessen som familiemesse i kirken kl. 16.

Valg til menighedsråd og pastoralråd:
Man kan afgive *brevstemme fra lørdag d. 7. til lørdag d. 21. marts*. Henvendelse til valgstyrelsens formand, Bela Hoyos, Bakkevej 3, 8783 Hornsyld - tlf. 75 68 81 32.
Kandidatlisten er til gennemsyn fra d. 26. februar 1998.
Selve valget afholdes lørdag d. 21. marts efter messen kl. 16 og søndag d. 22. marts kl. 11-13, begge dage i mødelokalet i præsteboligen.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messestider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag
Aftenmesse i kirken kl. 17.30 tirsdag og fredag, onsdag kl. 17.30 i Mariasøstrenes kapel.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.
Søndag den 1.: Under højmessens kl. 11 vil »Den nye korsvej« malet af pastor Meisner blive indviet. Efter højmessens kirkefrokost.
Mandag d. 2.: Ingen morgenmesse. Messe kl. 19, derefter menighedsaften kl. 19.30 på Sct. Norberts skole.
Torsdag d. 5.: Den hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Fredag d. 6.: Kvindernes internationale bededag. Mødet holdes kl. 15 hos Frelsens Hær, Staldgårdsgade 4.
Fredag d. 13.: Korsvejsandagt kl. 17, derefter aftenmesse.
Tirsdag d. 17.: Forsangerøvelse kl. 19.
Fredag d. 20.: Korsvejsandagt kl. 17, derefter aftenmesse.
Søndag d. 22.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg kl. 9.45-12.45 i samlings salen på Sct. Norberts skole.
Fredag d. 27.: Korsvejsandagt kl. 17, derefter aftenmesse.

Tirsdag d. 31.: Aftenmesse kl. 19, derefter menighedsaftens kl. 19.30 på Sct. Norberts skole.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Menighedsrådsformand: Benny Jensen, Tøndervej 17, 1., 6000 Kolding. Tlf. 75 53 63 03.
Messestider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdag: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15. On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. mandag).

Menighedsrådsformand: G. Laursen, Elboparken 5, Pjæsted, 7000 Fredericia. Tlf. 75 95 42 20.

Messestider: (HA1)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Søndag kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45
Onsdag kl. 16.30 (undtagen d. 18/3)
Torsdag kl. 7.45 (undtagen d. 19/3)
Lørdag kl. 16.30 (undtagen d. 14/3)
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirkeetæmet.
Kirkekaffe i menighedssalen 2. søndag i måneden efter højmessens.

Søndag d. 1.: OBS! Højmesse kl. 16.30!!
Lørdag d. 7.: Undervisning for førstekommuikanter kl. 10-11. Undervisning for firmander kl. 11-12. Undervisning for børn kl. 15.
Onsdag d. 11.: Den Hl. Kommunion bringes til menighedens syge.
Lørdag d. 14.: Ingen religionsundervisning.
Onsdag d. 18.: Ingen rosenkrans.
Lørdag d. 21.: Undervisning for førstekommuikanter kl. 10-11. Undervisning for firmander kl. 11-12. Undervisning for børn kl. 15.
Onsdag d. 25.: Rosenkrans kl. 16.
Lørdag d. 28.: Undervisning for førstekommuikanter kl. 10-11. Undervisning for firmander kl. 11-12. Undervisning for børn kl. 15.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst 9-10 undt. mandag.
Gudstjenester: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 9 samt lørdag kl. 16.30.
Hver mandag hos søstre, Baggesens Allé 149 i Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets gudstjeneste kl. 16.30.
Hver tirsdag, torsdag og fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 8, laudes kl. 8.30 og messe kl. 9.

Hver onsdag i Skt. Nikolaj Kirke: Laudis kl. 8.30, messe kl. 9 og rosenkrans kl. 16.30.
Hver fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Barmhjertighedens rosenkrans kl. 15.
Hver lørdag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9 og messe kl. 16.30.
Hver søndag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9.30 og messe kl. 10.
2. torsdag i hver måned: Skolemesse
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk
1. og 3. onsdag i hver måned: Bedekreds kl. 19.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messestider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag, fredag og lørdag: Messe kl. 9. Onsdag: messe kl. 19.
Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.

Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.
Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12, undt. mandag.
Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Torsdag: Rosenkrans, messe og tilbedelse kl. 15.30.
Fredag: Jesu Hjertes/korsvejsandagt, messe og tilbedelse kl. 15.30.
Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.
Lørdag d. 7.: Cenakel med messe, rosenkrans, saring og tilbedelse kl. 10.
Søndag d. 8.: Katekse efter messen.
Lørdag d. 21.: Messe på vietnamesisk v/p. Nguyen Ngoc Tuyen.
Søndag d. 22.: Katekse efter messen.
Lørdag d. 28.: Bodsandagt og skriftemål kl. 10.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER

Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.
Messestider: (I)
Søndag: Højmesse kl. 16.
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 1.: Højmesse med askepåleggelse kl. 16.
Søndag d. 8.: Katekse kl. 14. 10.
Søndag d. 22.: Katekse kl. 14. 10.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Stefan Huber.
Vietnamesisk præst: P. Thien, Mobil tlf. 20 29 77 17.
Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12. Onsdag og fredag: Stefan Huber.
Messestider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 10 og 16.30.
Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Onsdag d. 4.: Korsvejsandagt kl. 10.
Fredag d. 6.: Tilbedelse og rosenkrans kl. 18, aftenmesse kl. 19.
Kvindernes internationale bededag begynder kl. 14 i Metodistkirken, Alexandergade 8. Emnet for dette års bededag: »Min næste - hvem er det?«
Onsdag d. 11.: Korsvejsandagt kl. 10.
Torsdag d. 12.: Seniorklubben mødes kl. 14.
Lørdag d. 14.: Menighedsretræte med p. Minnaert fra Fredericia. Vi begynder kl. 10 og slutter med messe kl. 16.
Mini- og MiniDUK mødes kl. 14-16.
Onsdag d. 18.: Korsvejsandagt kl. 10.
Søndag d. 22.: Menighedsrådsvalg i skolens gymnastiksal i tidsrummet kl. 8-13.30.
Onsdag d. 25.: Korsvejsandagt kl. 10.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
Messestider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19. Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messe.

Torsdag d. 5.: En fællesaften om pavens skrivelse: På tærsklen til det 3. årtusind. Aftenen begynder med messe i kirken kl. 19. Alle er velkomne!
Fredag d. 6.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 7.: Religionsundervisning for alle børn (Dk-V-T) kl. 9.45
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 9.30. Stille messe kl. 11.
Fredag d. 13.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 14.: Religionsundervisning kl. 9.45 (kun vietnamesisk og førstekommuikanter).
Mandag d. 16.: Foredragsaften for hele menigheden. Erling Tiedemann, leder af Pastoral-Centret i København. »Katolik i Danmark. Om Den katolske Kirke i Danmark i fortid og nutid.« Mødet begynder kl. 19. Alle er velkomne!
Onsdag d. 18.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messe i kirken kl. 14 og fortsætter oppe i lokalerne. Alle er velkomne!
Fredag d. 20.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 21.: Religionsundervisning kl. 9.45 (kun vietnamesisk og førstekommuikanter).
Søndag d. 22.: Valg til menighedsråd og pastoralråd i forbindelse med messerne kl. 9.30 og 11.
Torsdag d. 26.: Bodsandagt kl. 18.30 med mulighed for påskeskriftemål.
Fredag d. 27.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 28.: Religionsundervisning for alle børn (Dk-V-T) kl. 9.45

NB! Sognepræsten er bortrejst 25. februar - 13. marts. Pater Jac. Adams C.Ss.R. afløser og bor i præstegården i dette tidsrum.

SANKT BENDTS KAPEL
Brøgade 14, 5900 Rudkøbing
Messestider: (I)
Søndag d. 1.: Ingen messel

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG

Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak, tlf. 65 36 18 83.
Messestider: (HC2)(I)
Højmesse hver lørdag kl. 15.30.
Lørdag d. 21.: Valg til menighedsråd og pastoralråd efter messen.
NB! Om præstens fravær - se under Svendborg.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS

Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. J. Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 62 21 05 42. Mobil tlf. 20 21 56 42 eller henvendelse til fru Inge Olav Hansen, tlf. 64 71 10 62.
Messestider:
Søndag d. 8.: Messe kl. 11.
Søndag d. 15.: Messe kl. 11.
Søndag d. 22.: Messe kl. 11. Valg til menighedsråd og pastoralråd efter messen.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messestider:(I)
Søndagsmesser: Højmesse kl. 10. Hver lørdag messe kl. 11.30.
Hverdagsmesser: Normalt tirsdag-fredag kl. 9. Se opslag i våbenhuset.
Søndag d. 1.: Efter messen er der kirkekaffe med introduktion til det forestående menighedsråds- og pastoralrådsvalg.
Torsdag d. 5.: Korsvejsandagt kl. 19.
Fredag d. 6.: Messe kl. 9. Alterets sakramente vil være udstillet fra kl. 8.15.
Torsdag d. 19.: Korsvejsandagt kl. 19.
Søndag d. 22.: Valg til menighedsråd og pastoralråd fra kl. 11-13 i menighedslokalet.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.
Messestider: (HA1)
Indtil videre er der ingen hverdagsmesser, heller ikke lørdag.
Søndagsmesse: Indtil videre er højmessens henlagt til søndag eftermiddag kl. 16.

Søndag d. 1.: Messe kl. 10, derefter kirkekaffe med valgorientering (se nedenfor).
Søndag d. 8.: Messe kl. 16.
Søndag d. 15.: Messe kl. 16.
Lørdag d. 21.: Messe i kirken kl. 17.
Søndag d. 22.: Messe kl. 10. Valg til menighedsråd og pastoralråd (se nedenfor).
Søndag d. 29.: Messe kl. 16.

Kvindernes internationale bededag
Fredag d. 6. marts er kvindernes internationale bededag. I Nakskov er der i forbindelse med bededagen en sammenkomst i Frelsens Hærs lokaler, Niels Nielsensgade 6, kl. 14. Alle kvinder er velkomne. Mange vil sikkert benytte lejligheden til at tage Frelsens Hærs nye lokaler i øjesyn. Forhåbentlig er der mange kvinder fra vor menighed, som vil deltage.

Valgmøde med orientering og opstilling
Læg mærke til den ændrede messetid søndag d. 1. marts - kl. 10. Det sker på grund af valgmodet, som holdes efter messen i Kolbehuset. Alle bedes vise interesse for det forestående valg ved at deltage i valgmodet efter en kort søndagsmesse. Der orienteres om valget både til bispedømmets pastoralråd og til det lokale menighedsråd. Vær med til at opstille kandidater. Der serveres kirkekaffe.

Valg til menighedsråd og pastoralråd
Som oplyst på valgplakaten og som udtrykkeligt meddelt i k.o. nr 2 (28/1-98) kan alle afgive brevstemme fra lørdag d. 7. til lørdag d. 21. marts. Man henvender sig til formanden for valgstyrelsen (f. eks. efter søndagsmessen) for at få udleveret stemmesedlen med de fornødne konvolutter. Valget finder sted i Kolbehuset i weekenden d. 21.-22. marts. Man kan gå til valgurnen inden lørdagsmessen (d.v.s. fra kl. 16-17). Læg mærke til, at søndagsmessen er henlagt til kl. 10. Valglokalet er åbent kl. 9-10 og igen efter messen indtil kl. 14. Stemmeoptællingen begynder kl. 14, og resultatet bekendtgøres efter optællingen. Alle i menigheden ønskes en velsignet fastetid.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.

Konstitueret sognepræst: Pater Irenæus OFM conv. Tlf. 53 92 06 81, mobil tlf. 21 78 78 76.

Messestider: (HC2)(I)
Også i marts er søndagsgudstjenesten henlagt til kl. 12. Menigheden skal roses for talrig deltagelse i søndagsmessen, selv om nogle synes, at det er et ubekvemt tidspunkt. Men der er ikke så få menighedsmedlemmer, der har sagt, at det er dejligt med denne sene messe her i vinterperioden. Menigheden ønskes en velsignet fastetid. Den bedste trøst man kan give hinanden efter pater Bernings død er at møde talrigt op til bøn og sang og deltagelse i den hellige messe om søndagen.

Polsk messe

Den anden lørdag i måneden er der polsk gudstjeneste kl. 16. Efter denne gudstjeneste samles deltagerne til samvær i menighedslokalet i Fredensgade. De polsktalende katolikker bedes styrke menighedslivet ved at deltage i søndagsmesserne og på den måde gøre et stykke missionsarbejde.

Valg til menighedsråd og pastoralråd
På valgmodet søndag d. 1. februar blev menigheden orienteret om det forestående valg. Mødet fik et ekstra indslag ved at generalvikar Lars Messerschmidt deltog og gav kyndig vejledning. Menigheden gøres endnu en gang opmærksom på, at alle kan brevstemme fra lørdag d. 7. til lørdag d. 21. marts (man henvender sig til valgstyrelsens formand og beder om de fornødne konvolutter). På selve valgdagen kan man gå til valgurnen i valglokalet: SALEN, bispegade 12. Valglokalet er åbent kl. 11-15. Menigheden bedes vise valget den fornødne interesse. Når mange deltager i valget på den ene eller den anden måde, styrker det også menighedens selvbevidsthed. Husk, at menighedsrådet fremover får større og større betydning for menighedslivet. Derfor skal alle være med til at vælge de kandidater, som man ved vil gøre et stykke arbejde i den lokale menighed. Valget til pastoralrådet giver menigheden lejlighed til at gøre sin indflydelse gældende på bispedømmeplan. Godt valg!

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstevvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85.
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43. Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Messestider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.
Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17 og messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjemmet.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.
Korsvejsandagt i fastetiden hver tirsdag kl. 19.
Søndag d. 1.: Første søndag i fasten. Messe kl. 10, derefter kirkekaffe i menighedssalen, hvor der gives de nødvendige oplysninger angående valget til menigheds- og pastoralråd den 22. marts. Kom og vær med!

Onsdag d. 4.: Festen for den hellige Casimir (+1483). Messe på Maria Elisabeth Hjem kl. 7.
Lørdag d. 14.: Hyggeligt samvær med Næstved/Vordingborg KRFF kl. 12-16 i menighedssalen.
Torsdag d. 19.: Festen for den hellige Josef, kirkens værnemangel. Messe på Maria Elisabeth Hjem kl. 7.
Lørdag d. 21.: Menighedens retrætedag på Maria Elisabeth Hjem kl. 9.45-16.45. Retrætleder: sognepræsten i Slagelse, Stephen Holm.
Søndag d. 22.: Højmesse kl. 10. I tidsrummet 11-13 valg til menighedsråd og pastoralråd i menighedssalen.
Tirsdag d. 24.: Studiekreds kl. 19. Vi begynder med messe i kirken, derefter kaffe i menighedssalen.
Lørdag d. 28.: Focolare-weekend for menighedsunge.

Vor Frue kirkes menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse både til firmelse og til første-kommunion. De børn, der går på Vor Frue Skole, vil få religionsundervisning i skoletiden. For andre børn foregår undervisningen i menighedslokalet tirsdag kl. 15-16 for firmander og kl. 16-17 for førstekommu-kanter.
 Skriftemål: Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
 Sygekommunion: Præsterne bringer gerne den helle-kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en af Deres familie eller bekendte er blevet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem. Tak!

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messestider: (HA)(I)
 Hver søndag: Messe kl. 10.
 I fastetiden korsvejsandagt hver torsdag kl. 16.30. Lejlighed til skriftemål hver søndag før eller efter messen.
Fredag d. 6.: Jesu hjerte fredag. Kl. 15.30 rosenkransbøn om præste- og ordenskald. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10, efter messen kirkekaffe.
Torsdag d. 19.: Hl. Josef, Jomfru Marias brudgom.
Onsdag d. 25.: Herrens Bebudelse.

SKT. HANS KIRKE, KØGE

Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.
 Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Kronprinsesse Sofiesvej 12, st.th., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 10 53 76.
Messestider: (HC2)(I)
 Søndage: Højmesse kl. 10.
 Hverdage: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental tilbedelse.
 Fredag kl. 17 på engelsk.
 Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
 Hver 1. søndag i måneden: Polsk messe kl. 16 med efterfølgende samvær i menighedssalen.

Onsdag d. 25. februar: Askeonsdag, messe kl. 17.30. Fastemøde om skriftemålet kl. 19.30.
Onsdag d. 4. marts: Fastemøde om skriftemålet kl. 19.30.
Lørdag d. 7.: Lørdagsklub kl. 13.
Søndag d. 8.: Kirkekaffe efter messen.
Onsdag d. 11.: Fastemøde om skriftemålet kl. 19.30.
Onsdag d. 18.: Korsvejsandagt i kirken kl. 19.30.
Søndag d. 22.: Efter messen valg til menighedsråd og pastoralråd.
Onsdag d. 25.: Korsvejsandagt i kirken kl. 19.30.

10 | Vestsjælland

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
 Skt. Josefsøstrene tlf. 53 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53 52 10 99.
Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 1.: Første søndag i fasten. Messe kl. 10 med askevielse og -velsignelse
Lørdag d. 7.: Anden søndag i fasten fejres med sognepræsten kl. 16.
Søndag d. 15.: Tredje søndag i fasten fejres kl. 10 med p. Josef Vølk.
Lørdag d. 21.: Midfastesøndag fejres kl. 16 med sognepræsten. Valg til menighedsråd og pastoralråd i forbindelse med messen. Se opslag i våbenhuset.
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten fejres med generalvikar Lars Messerschmidt.

FRUE KIRKE, SLAGELSE
 Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm,

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
 Faste gudstjenestetider:
 Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken (NB! søndag d. 29. marts kl. 10.30) med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl. 19.15, som regel i kapellet.
 Hverdagsmesser - i Skt. Montforts kapel over kirkens sakristi - normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15.
 Montfort-kommunitetets daglige bønner, i Skt. Montforts kapel, normalt således:
 Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø. Vesper: sø. kl. 19, ma.- fr. kl. 18, lø. kl. 12.15.
 Undervisning af vore børn og unge: søndagene d. 8. og 22. marts i forlængelse af søndagsmessen.
 Eftermiddag for vore ældre: torsdag den 26. marts fra kl. 14.30 - ca. 17 - i menighedssalen.

Søndag d. 1.: første søndag i fasten. Kl. 10 højmesse, sunget delvis på latin, indledt med askevielse og meddelelse af askekorset.
Mandag d. 2.: Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens anliggender. I forbindelse med messen kl. 17.15 i kapellet er der fra kl. 18 -19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Lørdag d. 14.: Fastetidens retrætedag for menighederne i pastoralenheden, en intensiv forberedelse til påskefesten. I år står Slagelse for tur. Retrætlederne er den unge redemptorist p. Janusz Turek fra Amager samt sognepræsten. Dagen begynder med gudstjeneste kl. 10.15 og slutter med messe kl. 16.15. Husk frokostpakke, øl og vand kan købes.
Søndag d. 15.: tredje søndag i fasten, synges dele af messen kl. 10 på latin.
Torsdag d. 19.: Festen for den hellige Josef, jomfru Marias brudgom og hele kirkens værnemangel. Laudes kl. 9.45, messe kl. 11.15 - i kapellet.
Søndag d. 22.: Lætare-søndag. Valg til nyt menighedsråd og pastoralråd efter messen.
Onsdag d. 25.: Mariæ bebudelsesdag. Messe i Maria-sideskibet kl. 15. Møde for medlemmer af associationen »Maria Hjerternes Dronning« kl. 16. I sideskibet fejres kl. 18.15 en gudstjeneste, hvor kommunitet og associationen fornyer deres indvielse til Jesus ved Maria. Alle er velkomne til gudstjenesterne.
Torsdag d. 26.: Korsvejsandagt med sakramental velsignelse kl. 15.30.
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten. Festen for Mariæ bebudelse - fejres også i folkekirken. På grund af sommerferien festmesse kl. 10.30.

SANKT MARIÆ KIRKE, KALUNDBORG
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
 Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 1., 4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53
Messestider:
 Om søndagen: Messe kl. 15 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokaleme.
 Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
 Børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen d. 8. og 22. marts.

Søndag d. 1.: Første søndag i fasten. Messe kl. 15 delvis på latin, indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.
Lørdag d. 14.: Pastoralenhedens fælles retrætedag i Slagelse - se ovenfor.
Søndag d. 15.: Tredje søndag i fasten, dele af messen kl. 15 fejres på latin.
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten. Festen for Mariæ bebudelse - fejres også i folkekirken. Festmesse kl. 15.

11 | Midtsjælland

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
 Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
 Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
 Menighedsrådsformand: Anders Keller, telefon 43 71 43 13.
 Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, telefon 43 99 81 57.
Messestider: (HA)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Tilbedelse kl. 17 Kl. 18 - 19: Tilbedelse og røsenkrans, kl. 20 messe.
 Lørdag: Messe kl. 9. (Lørdag d. 29. dog kl. 10) og kl. 17 (søndagsmesse.)
Torsdag d. 5.: Bibelkreds kl. 19.30.
Lørdag d. 7.: Maria-dag kl. 9.30.
Lørdag d. 21.: Tro og Lys kl. 12.30.
Onsdag d. 25.: Lovsang med forbøn kl. 19-22.

Onsdag d. 1. april: Bodsandagt kl. 19.
SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.
 Sognepræst: P. Charles McCarthy, ofm.conv.
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv., tlf. 46 35 09 65 (bedst 8-9 ti-fr). Mandag lukket.
 Gråbrødrehuset, tlf. 46 36 77 56.
 E-post: graabroe@post4.tele.dk
 Gråbrødrenes Bogcafé: 46 32 52 57.
 Homepage: www.laurentii.org
Messestider: (HC2)(I)
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Søndag er der kirkekaffe bagefter i menighedssalen.
 NB.: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Islebjerg kirke, Frederikssund.
 2. søndag i måneden er der messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 8.30.
 Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17.
 Tidebøn:
 Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 7.
 Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30.
 Faste andagter:
 Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30.
 Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30.
 Katekese (religionsundervisning) for børn og unge: Første lørdag i hver måned kl. 14.30.

Onsdag d. 25. februar: Askeonsdag. Skolemese kl. 10.30; messe kl. 17.
Torsdag d. 26. februar: Voksenkatekese kl. 19.21. Tema: Hverdagens spiritualitet: Hvad er det, der tæller?
Tirsdag d. 3. marts: Møde i seniorklubben kl. 14.45.
Torsdag d. 5.: Møde i økonomiudvalget kl. 19.30.
Fredag d. 6.: Skriftemål kl. 16-16.45.
Lørdag d. 7.: Børnekatekese kl. 14.30.
Tirsdag d. 10.: går vi i biffen (nærmere oplysninger i våbenhuset).
Tirsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19-21.
Onsdag d. 11.: Rengøring i kirken.
Torsdag d. 12.: Katolsk oplysningsaften for mennesker, der er interesseret i at vide mere om den katolske kirke, kl. 19-21. Tema: Jesus Kristus i vort liv.
Fredag d. 13.: Skriftemål kl. 16-16.45.
Tirsdag d. 17.: Anna og Simeon-gruppen mødes i bogcaféen kl. 11-12.
Fredag d. 20.: Skriftemål kl. 16-16.45.
Søndag d. 22.: Valg til menighedsråd og pastoralråd.
Tirsdag d. 24.: Fastetidens bodsandagt kl. 19.
Onsdag d. 25.: Katekemøde kl. 15.
Torsdag d. 26.: Voksenkatekese kl. 19-21. Familielivets spiritualitet: Hvor tæt knyttet til hjemmet.

LEDREBORG SLOTSKIRKE
 Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
 Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
 Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
Messestider:
 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokaleme. Ingen messe på selve søndagen.
 Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken.
 Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen: lørdagene d. 7. og 21. marts.
 Eftermiddage for unge over 15 år, lørdag d. 21. fra kl. 13-17.
 Hyggeklubbens månedsmøde: torsdag d. 12. marts kl. 14.

Lørdag d. 28. februar: Første søndag i fasten. Messen kl. 15.30 indledes med askevielse og meddelelse af askekorset.
Torsdag d. 5. marts: Aftenen før første fredag i måneden. Ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling kl. 19.15, derefter tilbedelse indtil kl. 20.
Lørdag d. 14.: Pastoralenhedens fælles retrætedag. Nærmere oplysninger: se under Slagelse - det er dér, dagen holdes.
 I Holbæk: Ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling kl. 15.30.
Torsdag d. 19.: Festen for den hellige Josef, jomfru Marias brudgom og hele kirkens værnemangel. Ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling kl. 19.15.
Lørdag d. 21.: Lætare. Efter gudstjenesten er der valg til nyt pastoralråd og menighedsråd.
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten. Festen for Mariæ bebudelse - fejres også i folkekirken. Festmesse kl. 15.30.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf.

48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messestider: (HB2)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1.: Første søndag i fasten, messe kl. 9.
Torsdag d. 5.: Messe kl. 18. Menighedsaften kl. 19. Sygeplejerske Kirsten Brink fortæller om sit besøg i Peru og om sit arbejde sammen med p. Peter Tantholt Hansen S.J.
Lørdag d. 7.: Børnenes religionsundervisning nr. 12 i Hillerød kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 8.: Anden søndag i fasten, messe kl. 11.
Tirsdag d. 10.: Pensionistmesse kl. 14.30 med efterfølgende kaffebord.
Lørdag d. 14.: Børnenes religionsundervisning nr. 13 i Hillerød kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 15.: Tredje søndag i fasten, messe kl. 9.
Lørdag d. 21.: Børnenes religionsundervisning nr. 14 i Hillerød kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 22.: Midfaste, messe kl. 11. Valg til menighedsråd og pastoralråd i forbindelse med messen. Se opslag i våbenhuset.
Lørdag d. 28.: Børnenes religionsundervisning nr. 15 i Hillerød kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30. (Sidste gang i dette forår.)
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten, messe kl. 9. Sommertid er begyndt.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax: 42 25 55 31.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
 Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messestider: (HA)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1.: Første søndag i fasten, messe med askevielse kl. 11. Efterfølgende er der kirkekaffe.
Lørdag d. 7.: Børnenes religionsundervisning nr. 12 kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 8.: Anden søndag i fasten, messe kl. 9.
Lørdag d. 14.: Børnenes religionsundervisning nr. 13 kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 15.: Tredje søndag i fasten, messe kl. 11.
Lørdag d. 21.: Børnenes religionsundervisning nr. 14 kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30. Man kan stemme til menighedsråd og pastoralråd i tidsrummet kl. 10-11
Søndag d. 22.: midfaste, messe kl. 9. Man kan stemme i tidsrummet kl. 8.30-11, dog ikke under messen.
Tirsdag d. 24.: Messe kl. 19. Menighedsaften kl. 19.30. Sygeplejerske Kirsten Brink fortæller om sit besøg i Peru hos p. Peter Tantholt Hansen S.J.
Lørdag d. 28.: Børnenes religionsundervisning nr. 15 kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11-11.30. (Sidste gang i dette forår.)
Søndag d. 29.: Femte søndag i fasten, messe kl. 11. Sommertid er begyndt.
Tirsdag d. 31.: Åbent hus kl. 19, tanker/ideer/forberedelser til næste julemarked.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)(I)
 Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans kirke kl. 11. Messe på Mikkellborg, Strandvejen 352 kl. 9.
 Torsdag: Messe i Skt. Hans kirke kl. 10.30.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 1.: Børnearrangement i præsteværelset under højmessens. Efter messen er der kirkefrokost i menighedssalen.
Tirsdag d. 3.: Messe og rosenkransandagt kl. 17.30.
Onsdag d. 4.: Førstekommunikationernes forældre møde på Nordvanggaard kl. 19.30.
Torsdag d. 5.: Økumenisk gudstjeneste i Rungsted kirke, Bolbrovej 15, kl. 19.30. Efterfølgende samvær i Rungsted sogns menighedslokale, Bolbrovej 10 B. Messen i vore egen kirke kl. 10.30 bortfalder.
Tirsdag d. 10.: Messe kl. 17.30.
Torsdag d. 12.: Kirkerengøring kl. 19. Alzira Emborg (tlf. 49 14 45 74) tilrettelægger arbejdet. Alle er velkomne til at komme og tage et nap med.
Tirsdag d. 17.: Messe kl. 17.30.
Søndag d. 22.: Efter messen valg til menighedsråd og pastoralråd. Valghandlingen slutter kl. 14.
Tirsdag d. 24.: Messe kl. 17.30.
Tirsdag d. 31.: Messe kl. 17.30.

DEN HELLIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød

Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.

Præst: Jacob Muiser

Messe-tider: (HA)I

Søndag: Højmesse kl. 9.30.

Mandag, onsdag, torsdag og fredag messe kl. 17.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.

Lørdag: Messe kl. 16 (og altså ikke som hidtil kl.8.)
Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den 1. fredag i måneden.

Onsdag d. 4.: Forældremøde for dem, der har børn til første kommunion, kl. 19.30.

Torsdag d. 5.: Religionsundervisning kl. 16.

Torsdag d. 12.: Religionsundervisning kl. 16.

Torsdag d. 19.: Religionsundervisning kl. 16.

Lørdag d. 21.: Børne-KUK kl. 10.30-12.30.

Søndag d. 29.: Husk sommertid begynder!

13 | Hovedstads-område NV

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj

Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag - fredag 10.30-12 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Pastor Paul d' Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.

Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.

Messe-tider: (HA)(T)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 6.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.
Søndag d. 8.: Familiemesse og kirkekafe kl. 11.

Fredag d. 13.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.

Søndag d. 15.: Gregoriansk messe kl. 11.

Fredag d. 20.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.

Lørdag d. 21.: De syges dag kl. 14. For sognets ældre og syge.

Søndag d. 22.: Messe kl. 11 og valg til menigheds-

Fredag d. 27.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.

Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Menighedsrådsformand: Lars Arbirk Wenstrup, P.D.

Jensensvej 3, 3540 Lyngby.

Messe-tider: (HA)(T)

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Søndag d. 8.: Undervisning efter messen kl. 10.

Lørdag d. 14.: Tro og Lys kl. 13.

Søndag d. 15.: Præsentation af kandidater til menighedsrådsvalget ved kirkekafe efter messen kl. 10.

Onsdag d. 18.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.

Lørdag d. 21.: Valg til menighedsråd og pastoralråd.

Valget finder sted i menighedssalen mellem kl. 17.45 og 18.30.

Søndag d. 22.: Valg til menighedsråd og pastoralråd.

Valget finder sted i menighedssalen mellem kl. 10.45 og 13.15.

Søndag d. 29.: OBS! Sommertid begynder.

14 | Hovedstads-område NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Utenthal Nibler.

Messe-tider: (HA)(I)

Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

Søndag d. 1.: Familiemesse med askevielse kl. 9.30.

Søndagsmesse med askevielse kl. 11 og kl. 15.

Tirsdag d. 3.: Religionsundervisning for børn kl. 16.

Onsdag d. 4.: Ældreklub i menighedssalen kl. 12.

Fredag d. 6.: Konfirmandundervisning kl. 17.

Lørdag d. 7.: Søndagsmesse kl. 17.

Søndag d. 8.: Søndagsmesse kl. 11 og kl. 15.

Fredag d. 13.: Konfirmandundervisning kl. 17.

Søndag d. 15.: Familiemesse med morgenkaffe kl. 9.30. Søndagsmesse kl. 11 og kl. 15.

Fredag d. 20.: Konfirmandundervisning kl. 17.

Lørdag d. 21.: Søndagsmesse kl. 17. Valg til menighedsråd og pastoralråd.

Søndag d. 22.: Søndagsmesse kl. 11 og kl. 15. Valg til menighedsråd og pastoralråd.

Onsdag d. 25.: Ældreklub i menighedssalen kl. 12. Studiegruppen »Åbent forum« i menighedssalen kl. 19.30.

Fredag d. 27.: Konfirmandundervisning kl. 17.

Lørdag d. 28.: Søndagsmesse med dialogprædiken kl. 17.

Søndag d. 29.: Søndagsmesse kl. 11 og kl. 15.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messe-tider: (HB2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 9. Reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messerne. Alle er velkomne!

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98.

Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Tirsdag d. 3.: Møde i KÆK, se under Skt. Andreas.

Onsdag d. 4.: Mini-KUK mødes i Skt. Thereses KUK-lokale kl. 19. Midi-KUK holder møde i Skt. Andreas kl. 19.30, denne gang om DUK's Kim Doi-projekt.

Lørdag d. 7.: Bededag for præste- og ordenskald. Korsvejsandagt kl. 10.45, rosenkransbøn kl. 11.15 og messe kl. 11.30.

Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 9.

Tirsdag d. 10.: Messe kl. 17. Tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 21.

Onsdag d. 11.: Fælleskirkelig samtaleaften, se under Skt. Andreas.

Lørdag d. 14.: Korsvejsandagt kl. 10.45, rosenkransbøn kl. 11.15 og messe kl. 11.30. Sognekatekesen bortfalder. I stedet opfordres man til at møde op til økumenisk dag i Lyngby.

Søndag d. 15.: Efter kirkekafe vil de opstillede kandidater præsentere sig.

Onsdag d. 18.: Mini-KUK holder møde. Fælleskirkelig samtaleaften, se under Skt. Andreas.

Torsdag d. 19.: Hl. Josef.

Lørdag d. 21.: Korsvejsandagt kl. 10.45, rosenkransbøn kl. 11.15 og messe kl. 11.30.

Søndag d. 22.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg kl. 10-13.

Onsdag d. 25.: Herrens bebudelse

Torsdag d. 26.: Bibellæsning i kantinen med søndagens tekst kl. 19.30-20.30.

Lørdag d. 28.: Korsvejsandagt kl. 10.45. Rosenkransbøn kl. 11.15. Messe kl. 11.30. Mass in English at 5 p.m.

IMMACULATA KIRKE
Strandvej 91, 2100 København Ø

Messe-tider:

Søndage: Højmesse kl. 9.

Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.

Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.

Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ØRDUP
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Telefon 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).

Andenpræster: Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messe-tider: (HC2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8. Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16.

Kort andagt og messe kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 11.30.

Tirsdag d. 3.: Messe kl. 11.30 med efterfølgende møde i KÆK. Lensgreve Knud Holstein-Ledreborg fortæller om Ledreborgs historie og viser lysbilleder.

Onsdag d. 4.: Mini-KUK mødes i Skt. Thereses KUK-lokale kl. 19. Midi-KUK holder møde i Skt.

Andreas kl. 19.30, denne gang om DUK's Kim Doi-projekter.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fredag, se under messetider.

Lørdag d. 7.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11.10, derefter messe.

Onsdag d. 11.: Fælleskirkelig samtaleaften. Sognepræst Ole Christiansen fra Skovshoved Kirke taler om »Tilgivelse, hvad er det?« Mødet holdes i Skt. Andreas sogns menighedslokale og begynder kl. 19.30.

Lørdag d. 14.: Sognekatekesen bortfalder. I stedet opfordres man til at møde op til økumenisk dag i Lyngby.

Mandag d. 16.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst. Tlf. 39 63 63 82.

Onsdag d. 18.: Mini-KUK mødes i Skt. Thereses KUK-lokale kl. 19. Fælleskirkelig samtaleaften i Skovshoved Kirke kl. 19.30, hvor førstebibliotekar Jacob Thomsen belyser spørgsmålet »Synd og nåde, anger og bod« ved en analyse af Kingos salmer. Kantor Jette Thomsen fremfører salmerne på de originale melodier.

Søndag d. 22.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg kl. 11.15-12.30.

Onsdag d. 25.: Herrens bebudelse.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg

Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messe-tider: (HA)(TH)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 7. Tirsdag og fredag: Messe kl. 16.30. Torsdag og lørdag: Messe kl. 7.30.

SKT. NIKOLAJ KIRKE

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre

e kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
onsdag d. 18.: Messe for de ældre kl. 10.
ørdag d. 22.: Aftenmesse med fasteprediken kl. 17.
øndag d. 22.: Fjerde søndag i fasten. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
ørdag d. 28.: Retrætedag ved generalvikar Lars Meserschmidt, der også holder årets fastepredikener.

Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
 Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
 Messetider: (HC2)(I)
 Højmesse lørdag kl. 15.

Tirsdag d. 10.: Møde med damerne kl. 14 hos søstre-
 ne.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
 Messetider: (HC2)(I)
 Højmesse: Søndag kl. 10.
 Husk! **Søndag d. 29. marts:** Sommertid begynder.

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
 Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 32 31 75.
 Præst: Paul Marx OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk.
 Messetider:
 Søndagmæsser: Messe kl. 10.
 Hverdagsmæsser: Mandage, tirsdage og torsdage (undt. 18.12.): Messe kl. 17.15. Onsdage: Messe kl. 18.30 efterfulgt af tilbedelse til kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre i Blok 9, 213.
 Lørdag: Messe kl. 11.
 Religionsundervisning: Onsdage kl. 14 og torsdage kl. 15.15.
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-
 er.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
 Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
 Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
 Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English:
 Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTE DE LANGUE FRANCAISE
 P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3.tv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 33-860383.
 Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistie à 18h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N. Les autres samedis: ADAP à 18.15 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
 Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPAÑOL
 Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
 P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 91, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).
 Bemærk: ændrede messetider!
 Messe i Søborg hver søndag kl. 14.
 Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.
 Messe i Helsingør første og tredje søndag i mæne-

den kl. 17.
 Messe i Hålsingborg, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
 Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
 Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
 Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskappellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER
 Pastor Jude Kulas Soosaipappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38.

Koder for kørestolsbrugere
 Koderne er anført efter »Messetider«.
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved løft.
 I = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
 2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekontoret/kirken.

Koder for hørehandicappede
 Koderne er anført efter »Messetider«.
 T: Teleslynge.
 H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

18 | Amager

KT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
 Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
 Sognepræst: P. J. Gorowski C.Ss.R. Tlf. 32 58 41 02.
 Andenpræst: Janusz Turek, C.Ss.R.
 Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, onsdag tillige kl. 17-18.
 Idenfor kontortid tlf. 32 58 21 02.
 Messetider: (HA)(T)
 ørdage: Engelsk messe kl. 17.
 øndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.
 ølsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
 iverdage: Messe kl. 8.
 . fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

øndag d. 1.: Første søndag i fasten. Familiemesse 1. 10.
nsdag d. 4.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Sognepræst O. A. Olsen fortæller om, hvordan protestanter ser på katolikker.
ørsdag d. 5.: Korsvejsandagt kl. 19.
øndag d. 8.: Bodsandagt i messerne.
ørsdag d. 12.: Korsvejsandagt kl. 19.
nsdag d. 18.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30.
 : Janusz fortæller om sin præstegerning.
ørsdag d. 19.: Korsvejsandagt kl. 19.
ørdag d. 21. og søndag d. 22.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Nærmere oplysninger: se sogneladet.
ørsdag d. 26.: Korsvejsandagt kl. 19.

Bornholm

KT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
 Jstergade 59, 3700 Rønne

Liturgisk kalender marts 1998

. viol. 1. SØNDAG I FASTEN. (I Ps). Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 5 Mos 26,4-5. V.: Sl 91,1-2.10-11.12-13.14-5. R. Vær hos mig, Herre, i rængslen.. 2.L.: Rom 10,8-13. ÷v.: Luk 4,1-13.
 . viol. Mandag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: 3 Mos 19,1-11-18. Ev.: Matt 25,31-46. (Karlén Gode, martyr, (†1127), kan hukommes.)
 . viol. Tirsdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Es 55,10-11. Ev.: Matt 6,7-15.
 . viol. Onsdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Jonas 3,1-10. Ev.: Luk 11,29-32. (Casimir, (†1483) an ihukommes.)
 . viol. Torsdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Est IV(14),1.3-12-14. Ev.: Matt 7,7-12.
 . viol. Fredag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: Ez 18,21-28. Ev.: Matt 5,20-26.
 . viol. Lørdag i 1. uge i fasten. (I Ps). Faste pf. L.: 5 Mos 26,16-19. ÷v.: Matt 5,43-48. (Perpetua og Felicitas, martyrer, (†204), kan hukommes.) Bededag for præstevg ordensskald.
 . viol. 2. SØNDAG I FASTEN. (II Ps). Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 1 Mos 15,5-12.17-18; V.: Sl 27,1.7-9.9abc.13-14. R. Herren er mit lys og min frelse. 2.L.: Fil 3,17-4,1 eller 3,20-4,1. Ev.: Luk 9,28b-36.. ohannes af Gud, ordensmand, (†1550), fejres ikke.
 . viol. Mandag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Dan 9,4b-10. ÷v.: Luk 6,36-38. (Francisca af Rom, ordenssøster, (†1440), kan hukommes.)
 . viol. Tirsdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Es 1,10.16-20. Ev.: Matt 23,1-12.
 . viol. Onsdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Jer 18,18-20. Ev.: Matt 20,17-28.
 . viol. Torsdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Jer 17,5-10. Ev.: Luk 16,19-31.
 . viol. Fredag i 2. uge i fasten. (II

Ps). Faste pf. L.: 1 Mos 37,3-4.12-13a.17b-28. Ev.: Matt 21,33-43.45-46.
 . viol. Lørdag i 2. uge i fasten. (II Ps). Faste pf. L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Luk 15,1-3.11-32.
 . viol. 3. SØNDAG I FASTEN. (III Ps). Cr. Faste pf. 1.L.: 2 Mos 3,1-8a.13-15; V.: Sl 103,1-2.3.4.6-7.8+11 R. Barmhjertig og nådig er Herren. 2.L.: 1 Kor 10,1-6.10-12. Ev.: Luk 13,1-9. Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets læsninger. Da bedes også den særlige præfation.
 . viol. Mandag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: 2 Kong 5,1-15. Ev.: Luk 4,24-30. I 3. uge i fasten kan man på en af hverdage-
 ne til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 3. søndag i fasten. Da bedes også den særlige præfation.
 . viol. Tirsdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: Dan 3,25.34-43. Ev.: Matt 18,21-35. (Patrick, biskop, (†461), kan ihukommes.)
 . viol. Onsdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: 5 Mos 4,1-5-9. Ev.: Matt 5,17-19. (Cyrillus af Jerusalem, biskop og kirkelærer, (†386), kan ihukommes.)
 . viol. Torsdag i 3. uge i fasten. (III Ps). Faste pf. L.: Josef, Jomfru Marias brudgom (h). Gl. Cr. Sankt Josefs pf. 1.L.: 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16 V.: Sl 89,2-3.4-5.6-7. R. Smag og se, at Herren er god. 2.L.: 2 Kor 5,17-21. Ev.: Luk 15,1-3.11-32. Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets

læsninger. Da bedes også den særlige præfation.
 . viol. Mandag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Es 65,17-21. Ev.: Joh 4,43-54. (Turibius Mogrovejo, biskop, (†1606), kan ihukommes.) I 4. uge i fasten kan man på en af hverdage-
 ne til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 4. søndag i fasten. Da bedes også den særlige præfation.
 . viol. Tirsdag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Ez 47,1-9.12. Ev.: Joh 5,1-3.5-16.
 . viol. Onsdag. HERRENS BEBUDELSE (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Es 7,10-14; 8,10; V.: Sl 40,7-8a.8b-9.10.11. R. Se, jeg kommer, Herre, at gøre din vilje! 2.L.: Hebr 10,4-10. Ev.: Luk 1,26-38.
 . viol. Torsdag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: 2 Mos 32,7-14. Ev.: Joh 5,31-47.
 . viol. Fredag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Visd 2,1a.12-22. Ev.: Joh 7,1-2.10.25-30.
 . viol. Lørdag i 4. uge i fasten. (IV Ps). Faste pf. L.: Jer 11,18-20. Ev.: Joh 7,40-53.
 . viol. 5. SØNDAG I FASTEN. (I Ps). Cr. Faste pf. 1.L.: Es 43,16-21; V.: Sl 126,1-2ab.2cd.3-4-5-6. R. Herren har gjort store ting imod os, og vi blev glade. 2.L.: Fil 3,8-14. Ev.: Joh 8,1-11. Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets læsninger. Da bedes også den særlige præfation.
 . viol. Mandag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Dan I(13),1-9.15-17.19-30.33-62 eller I(13),1-3. 41c-62. Ev.: Joh 8,1-11 eller, hvis denne tekst er læst om søndagen, 8,12-20. I 5. uge i fasten kan man på en af hverdage-
 ne til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 5. søndag i fasten. da bedes også den særlige præfation.
 . viol. Tirsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: 4 Mos 21,4-9. Ev.: Joh 8,21-30.

Meddelelse fra bispekontoret

Årets bodsdage

Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en vis form for bod, er der af kirkeretten foreskrevet bodsdage, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgeminger, formægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og især ved faste og abstinens.

Årets bodsdage

Alle årets fredage er bodsdage og hele fastetiden er bodstid. I bispedømmet kan man i stedet for at afholde sig fra kød eller anden form for føde (abstinens) vælge andre former for at markere fredagene som bodsdage, f.eks. ved kærlighedsgeminger og åndelige øvelser.

Askeonsdag og langfredag er både abstinens og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død.

At faste betyder, at man kun spiser ét fuldt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt undlader dem.

Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af abstinensbestemmelserne; personer fra 18 til 60 år er også forpligtet af fastebestemmelserne.

Fastetiden som sådan bør have karakter af bodstid jfr. indledningen.

Det andet Vatikankoncil forklarer fastetiden således: »Fastetiden har en dobbelt opgave. Den skal minde om eller forberede til dåben, og den skal gennem boden forberede de troende til at fejre påskens

mysterium, idet de ivrigere lytter til Guds ord og giver sig tid til bøn ... Der må ikke røres ved påskefasten, som skal fejres overalt på langfredag, dagen for Herrens lidelse og død, og den kan, hvor det er belejligt, også udvides til påskelørdag. På den måde skal de troende med opløftet og åbent sind nå frem til Herrens opstandelses glæder« (konstitutionen om Den hellige Liturgi nr. 109 og 110).

Påskedommunion

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og Kirkens liv. Kirken har derfor pålagt alle troende, der har modtaget den første hellige kommunion, som et minimum at modtage Alterets Sakramente en gang om året.

Denne forpligtelse bør opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær iblandt os, medmindre der er en lovlig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påskentil pinsedag.

Er man sig bevidst at have beået en alvorlig synd (dødsynd), er man forpligtet til at skrifte den inden modtagelsen

af kommunionen. Ellers er det ingen forpligtelse at skrifte til påske, dog anbefales det at gøre det.

Der skal her mindes om nogle generelle regler for modtagelsen af den hellige kommunion:

1. Det er tilladt at modtage den hellige kommunion to gange på en dag, såfremt det anden gang sker under en messe.

2. Den, der ønsker at gå til kommunion, skal mindst en time før kommunionen afholde sig fra at spise noget og drikke, bortset fra vand og medicin. Denne regel gælder ikke for ældre og syge eller dem, der passer dem.

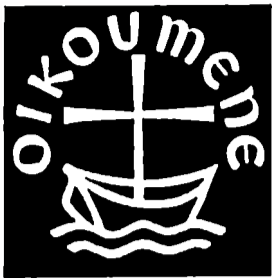
At faste før modtagelsen af den hellige kommunion går tilbage til det 3. århundrede. Kirken forstår denne faste som en åndelig forberedelse og som en måde at vise Alterets Sakramente ærbødighed på.

Den 17. februar 1998
 + Czeslaw Kozon

HUSK VALGET
 til menigheds- og pastoralråd.
 Kontroller tidspunkt for stemmeafgivning i sognet.

SOMMERTIDEN BEGYNDER
 natten mellem d. 28. og 29. marts
 Stil uret en time frem eller stå en time tidligere op.

Økumene

Økumenisk temadag i Lyngby:

Kristne i Danmark – hvor er de henne?

Med denne overskrift indbydes der til en såkaldt økumenisk temadag, lørdag d. 14. marts 1998 kl. 10-16 i Lyngby kirkes sognegård, Stades Krog 1, 2800 Lyngby.

Formålet med temadagen skal være at anskueliggøre vores mulighed som kristne for at bidrage væsentligt til samfundsudviklingen og derved give lyst og mod til at tage del i den løbende debat om samfundsspørgsmål og om menneskelige forhold.

Udgangspunktet er kulturkristendom

På temadagen vil forskellige emner blive behandlet. Udgangspunktet har fra starten været 'kulturkristendommen' i Danmark. For at gøre det klart, hvad der menes med det, har planlægningsgruppen besluttet at lade temadagen samle sig om nogle af de forhold, der gør, at man kan tale om Danmark som et land befolket med kulturkristne, dvs. mennesker, som hovedsagelig betragter sig som kristne i kraft af deres kulturelle ståsted. Som indbydere står: Helsingør stifts mellemkirkelige udvalg (Folkekirken) og lokale menigheder i Den romersk katolske Kirke, Baptistkirken, Missionsforbundet og Frelsens Hær.

Den katolske Kirke er i planlægningsgruppen repræsenteret af Pastor *Georg Nibler* (Sankt Knud Lavard Kirke) og af *Ole Meyer* (Sankt Andreas

og Sankt Therese Kirke). Arrangementet erstatter i øvrigt sognekatekesen i Skt. Therese Kirke d. 14. marts.

Temaerne

Følgende temaer tages op i form af korte indlæg og diskussion i grupper:

1. **Den kristne dansker og EU Holdninger** til det nye Europa, der i stadig højere grad tager beslutninger på vore vegne. Hvilke værdier er fremherskende i dette Europa, og hvad betyder det for beslutningerne? v. *Jørgen Thomsen*, Folkekirkens Nødhjælp

2. **Kristen næstekærlighed og de fremmede iblandt os.**

Er den kristne dansker forpligtet af sin tro på en anden måde end alle andre? v. advokat *Henrik Holm Nielsen*

3. **Kirkeligt mediemakværk.** Kirkemes forsøg på kommunikation falder ofte uheldigt ud. Kan de kristne sælge budskabet? Billedligt talt synes det, som om kirkerne sender på en frekvens, mens modtagerne har stillet ind på en anden!

4. **En sund kristen sjæl**

5. **Et kristent parti eller en kristen i partiet.** Kristne danskere og det politiske system. v. *Birthe Leth*, medlem af kommunalbestyrelsen i Gladsaxe

6. **Angstens egoisme i dagens Danmark** Kan kirkerne tilbyde et fællesskab, der kan bryde med menneskers indbyggede frygt for andre? v. *Christian Leth*.

Pris: kr. 75, incl. frokost og kaffe. Tilmelding til Stiftskontoret, Postboks 109, Hestemøllestræde 3 A, 3000 Helsingør, tlf. 49 21 35 00, SU senest d. 6. marts.

Ole Meyer

KATOLSK ARBEJDERAKTION

... afholder sin 76. retræte den 4. og 5. april 1998 på Magleås Kursuscenter med ankomst om lørdagen kl. 14.00 og hjemrejse om søndagen kl. 17.00

Tema

Vor tro og vore helgener

Foredragsholder

Dr. Richardt Hansen

Pris

Kr. 400 med mulighed for efter ansøgning at få tilskud

Emnet vil blive behandlet efter princippet *se – bedøm – aktion*

Tilmelding

Senest den 28. marts 1998 til KAs formand: George Bune Andersen Ved klosteret 4,1 tv. 2100 København Ø Tlf. 39 29 51 10. *Bedst mlm. kl. 17 og 19*

Alle, der kan støtte vores apostolat, er velkomne

DUK-kalender

TEMA AFTEN - SKABELSE den 03.03.1998 og de efterfølgende tre tirsdage i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

MEDARBEJDERLEDERTRÆNING den 06.03. - 08.03.98 på Ørborgen. Alder: For repræsentanter, redaktioner og udvalg. Kurset er gratis.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 10.03.1998 og de efterfølgende to tirsdage i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

FIRMELSE ØST WEEKEND den 13.03. - 15.03.98 på ØM for alle firmander der bor på Sjælland og Lolland/Falster.

Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 20.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 17.03.1998 og den efterfølgende tirsdag i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tilmelding senest den 24.02.1998.

FIRMELSE VEST WEEKEND den 20.03. - 22.03.98 på ØM for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 27.02.98.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 24.03.1998 i Sct. Ansgars Menighedslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K. Tilmelding senest den 24.02.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.03.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

PÅSKELEJR den 04.04. - 13.04.1998 i de norske fjelde arrangeret af Norske Unge Katolikker. Alder: 20 år og opefter. Pris: NOK 1.750 samt rejse fra Danmark ... (prisen afhængig af antal deltagere). Tilmelding og betaling senest den 6.3.1998.

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.04. - 19.04.1998 på Bastrup. Alder: 18 år og opefter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 27.02.1998.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.04. - 19.04.98 for alle lokalforeningsledere. Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.98.

UNGDOMSMESSE den 26.04.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 01.05. - 03.05.98 på ØM for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1998. Kurset er gratis. Tilmelding senest den 14.04.98.

Fortsætter i næste spalte

SKABELSE

4 tema-aftener

Christian Noval
Historien som en del af skaberværket
Tirsdag den 3. marts kl. 19.30

Eva Nordentoft
Gud er herre overliv og død
– men han har betroet os mellemregningen
Tirsdag den 10. marts kl. 19.30

Grøgers Mærsk-Kristensen
Skabelse i fuldendelsens lys
Tirsdag den 17. marts kl. 19.30

Cyril Malka
Kristendom contra New Age
Tirsdag den 24. marts kl. 19.30

Sct. Ansgars Menighedsdal
Bredgade 69A
Arrangeret af DUK

Der indbydes til møde i Jesu Hjerter Kirkes menighedsdal, Stenosgade 4, København onsdag den 25. februar kl. 18

Program Kl. 17 Messe (Askeonsdag)
Kl. 18 Sandwiches m. kaffe kr. 20
Øl og vand kan købes

Aftenens emne: P. Anton Dekkers taler om 'Fred og forsoning' – budskabet fra Graz

Alle kvinder er velkomne.
Tag gerne din udenlandske søster med.

Tilmelding senest den 23. februar til:

Ruth Meyer tlf. 3142 7671
Lisbeth Poulsen tlf. 3990 1331

DUK-kalender fortsat

LEDERTRÆNING den 07.05. - 10.05.98 på ØM.

Alder: 14-20 år.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.04.98.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med ØM-valfarten den 05.06. - 07.06.1998 på ØM. Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 15.05.98.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Valg lørdag den 21.
og søndag 22. marts

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad lægdominikanerordenen står for?
Lørdag den 14. februar kl. 13.00 kan du møde pater **Patrick-Dominique Linck, O.P.** fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

Har du eller en bekendt overvejet at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til

INFORMATIONSAFTEN

om den katolske kirke

Tirsdag d. 31/3 ved pastor *Niels Engelbrecht*: Den stille uge og dens liturgi.

Tirsdag d. 21/4 ved pastor *Dietrich Timmermann*: Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor *Stephen Holm*: Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, valfart, skærsilden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i **Skt. Ansgars Kirkes menighedsdal** Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!

Sr. Hildegard Madsen OSB,
Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner,
Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen,
Dietrich Timmermann og Christian Noval

**Annoncer i
»katolsk orientering«**

Tekstside-annoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: kr. 5,- pr. mm.

**PAX CHRISTI
DANMARK - Årsmøde**

Der indkaldes hermed til Årsmøde i Pax Christi Danmark, lørdag den 14. marts 1998. Mødet finder sted på Niels Steensens Gymnasium, i Englesalen, med indgang fra Jagtvejen 183 B.

Program
Kl. 9:00 Messe i kirken
Kl. 10:00 Jubilee 2000. Oplæg om en intensiv kampagne for eftergivelse af verdens fattigste nationers gæld ved Pernille Petersen (DØF).
Kl. 12:00 Frokost. Tag en madpakke med. Øl og vand kan købes.
Kl. 13:00 Årsmøde med følgende dagsorden:
Valg af dirigent, godkendelse af dagsorden, formanden aflægger beretning, Årsregnskab, forslag til ændringer af vedtægterne, indkomne forslag, fastsættelse af kontingent for 1998, valg af styrelse. - Valg af kasserer og revisor, eventuelt

Forslag der ønskes behandlet bedes fremsendt til styrelsen senest en uge før årsmødet. ALLE, også ikke-medlemmer er hjertelig velkomne.
Kontingent for 1997: 100 kr. pr. medlem, der indbetales på Pax Christi Danmark's girokonto nr. 4 99 96 73. Hvis man ønsker at støtte med et større beløb er dette særdeles velkomment.

Det sker på Magleås

- Ma. d. 2.3. - ti. d. 3.3.:
Stenløse Kommune
- Ti. d. 3.3. - fre. d. 6.3.:
Tysklærerforeningen
- Ti. d. 3.3.:
Egevang
- Tors. d. 5.3. - fre. d. 6.3.:
Udenrigsministeriet
- Fre. d. 6.3. - lø. d. 7.3.:
Kirsebærgården
- Man. d. 9.3. - fre. d. 13.3.:
Studievejlederne
- Man. d. 5.3. - ons. d. 11.3.:
Japansk lærerforeningen
- Fre. d. 13.3. - søn. d. 15.3.:
Konvertit-weekend
(se annonce i »k.o.«)
- Lør. d. 14.3.:
Caritas
- Søn. d. 15.3. kl. 14.00:
Magleåstræf
Guitarconcert v/ Paul Anders Søgaard
(se annonce i »k.o.«)
- Man. d. 16.3. - tor. d. 19.3.:
Institut for Organisation
- Tor. d. 19.3. - fre. d. 20.3.:
FAKS
- Tor. d. 19.3. - søn. d. 22.3.:
Teologisk Fakultet Oslo
- Fre. d. 20.3. - søn. d. 22.3.:
Afspændingspædagoger
- Søn. d. 22.3. - tir. d. 24.3.:
Græsk- og Latinlærerne
- Man. d. 23.3. - tir. d. 24.3.:
DSB-Fremføring Øst
- On. d. 25.3. - tor. d. 26.3.:
Stenløse Kommune
- Fre. d. 27.3. - søn. d. 29.3.:
Inst. Jagtvej
- Fre. d. 27.3. - søn. d. 29.3.:
Neokatekumenatet
- Fre. d. 27.3. - søn. d. 29.3.:
Roskilde Menighed
- Man. d. 30.3. - tir. d. 31.3.:
Herlev Kommune
- Man. d. 30.3. - tir. d. 31.3.:
Aim. Danske Jordmoderforening
- Tir. d. 31.3. - fre. d. 3.4.:
Kommunale Lønarb.

Sygedagen

- afholdes lørdag den 14. marts kl. 14.00
i Sct. Mariæ kirke, Jens Jessensvej 5,
Frederiksberg.

Ældre og syge indbydes til en messe, hvorunder der er mulighed for at modtage 'de syges salvelse'. Efter messen indbydes der til eftermiddagskaffe.

Tilmelding bør ske til Deres sognekantor inden den 9. marts - undtagelsesvis til Sct. Loba Kloster, tlf. 38 71 48 72

De Syges Katolske Forbund

Katolsk messe
for alle interesserede
beboere på

Plejecentret Sølund

Ryegade 20, København N

Hver anden mandag i måneden
kl. 14.00 med efterfølgende samvær.

Næste gang den 9. marts

Kontaktperson: Ruth Meyer 31 42 76 71
Sankt Ansgar Kirke: 33 13 37 62

Diverse

**Katolsk menighedspleje
søger værelser til unge**

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje en rigtig hyggelig ferielejlighed på Møn - 300 m fra østersøen.

Leje udenfor højsæsonen:
Weekend kr. 500,- / Uge kr. 1.200,-
Ring og få yderligere oplysninger
på tlf. 55 81 33 66.

**Testamente
til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarstiftelsen**

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

SCHWEIZ • Salg
• Udlejning
• Investering
Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindstrøkt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F Q D A/S • Tlf. 3121 5590

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugvandsystemer.
Tlf. 42 27 31 00

**Advokataktieselskabet
Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K**

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboe-handling indenlands og udenlands.

**Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.**

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skf. Olsøgade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

**BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING**

38 34 46 01 - 31 86 60 56

**DØGNVAGT:
31 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

**Kastrup
Begravelsesforretning**

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem
- overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

**BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE**

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

**DØGNVAGT
39 69 86 81**

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

**Annoncer i
»katolsk orientering«**

Tekstside-annoncer: kr. 6,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: kr. 5,- pr. mm.

Muremester Keld Erik
JOHNSEN
Ankervej 12
Stubberup
4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug
Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **GARANTI**
ORDNING

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax 31 21 80 32

Børnearbejde bliver mere og mere almindeligt, især i Afrika. På verdensplan drejer det sig i øjeblikket om 80 millioner børn, et tal, som ventes at vokse til 100 millioner frem til år 2015. Det var den Internationale Arbejdsorganisation ILO, der præsenterede disse dystre perspektiver for FN i Geneve den 3. februar. Drengen ovenfor er fra Mali; der skal laves teglsten af det ler, som han bærer på. Foto KNA.

Meningsmåling i Østrig:

Et flertal af katolikker ønsker mere medbestemmelse

I Østrig går mere end to tredjedele af de katolske kirkegængere ind for, at præsterne ikke skal være forpligtet til at leve i cølibat, at kvinder skal kunne blive præster og at folk skal være mere medbestemmende inden for kirken. Det fremgår af en meningsmåling, som er foretaget af Gallup.

Undersøgelsen omfattede 500 personer. 92 % af samtlige adspurgte mente, at gifte mænd skulle kunne præstevies; blandt dem, der gik regelmæssigt i kirke, mente 82% det samme. 80% - eller 69% af kirkegængere - var tilhængere af kvindelige præster. 90% sagde ja til, at almindelige katolikker skulle have mere medbestemmelse.

Forholdet til kirken har ikke lidt skade

82% var enige i, at kirken havde et »helt forkert forhold« til

seksualiteten; blandt kirkegængerne var det 62%. Tre ud af fire østrigere eller to ud af tre regelmæssige kirkegængere kan ikke se nogen grund til, at gengifte fraskilte ikke skulle have adgang til sakramenterne.

56% af kirkegængerne er enige i, at paven og biskop-

perne leder kirken på en god måde; af det samlede antal adspurgte er det kun 29%. Kun en tiendedel af de regelmæssige kirkegængere og en fjerdedel af de adspurgte mener, at deres personlige forhold til kirken og til troen har lidt overlast som følge af den senere tids turbulens inden for kirken.

Guds Ord på 2.197 sprog

Stuttgart (KNA) - Nu findes Bibelen eller dele af den på 2.197 sprog. 30 sprog er kommet til i løbet af 1997, oplyser det tyske bibelinstitut i Stuttgart. Alene på ø-gruppen Papua Ny Guinea, hvor der tales et utal af sprog, er Bibelen i løbet af sidste år oversat til yderligere seks nationalsprog.

Bibelen er uden sidestykke den bog i verden, der er oversat til flest forskellige sprog. Blandt de seneste oversættelser kan nævnes Swati (som tales i Swasiland), Papiamentu (de hollandske Antiller), Akeh (Indonesien) og Hmong Daw (Laos). Bibelen i sin helhed findes på 363 forskellige sprog.

Kardinal Eduardo Pironio.

Kardinal Pironio død 77 år gammel

Vatikanet (KNA) - Den 5. februar døde den argentinske kardinal Eduardo Pironio, 77 år gammel. Pironio, som i mange år har været præsident for det pavelige lægmandsråd, menes at have været alvorligt syg i et godt stykke tid.

På grund af hans latinamerikanske baggrund og hans store erfaring med arbejdet i kurien var han ellers en af dem, man gættede på som en mulig, kommende pave.

Med hans død var antallet af kardinaler reduceret til 145, heraf 103 med mulighed for at deltage i et eventuelt konklave - men kun for en kort bemærkning; på konsistoriet den 21. februar blev kardinalskollegiet udvidet med en snes nye mennesker.

Pironio var søn af en italiensk familie, som havde slået sig ned i Argentina. Her blev han født den 3. december 1920 i byen Nueve de Julio; han blev præsteviet i 1943, bispeviet i 1964 og var med som sagkyndig på det andet vatikankoncil.

Kardinal i 1976

I 1972 blev han udnævnt til biskop af Mar del Plata og samme år valgt til formand for det latinamerikanske bisperåd, CELAM, hvor han indtil da havde været generalsekretær. Tre år senere blev Pironio kaldt til Rom, hvor pave Paul VI udnævnte ham til præfekt for ordenskongregationen: efter endnu et år, i 1976, blev han kardinal.

I 1984 blev han præfekt for lægmandsrådet, en post, som han beholdt indtil han i 1996 nåede pensionsalderen og blev efterfulgt af James Francis Stafford, som indtil da havde været ærkebiskop af Denver i USA.

Kilder fra nazi-tiden overdraget til fond for oplysning om Holocaust

Vatikanet (KNA) - Vatikanet har overdraget 12 mapper med papirer, som Den hellige Stol har gemt fra krigens tid, til den britiske fond »Holocaust Education Trust«. For overrækkelsen stod vaticanets 'udenrigsminister', ærkebiskop Jean Louis Tauran; fondens formand, Lord Greville Janner tog imod på fondens vegne.

I den senere tid har Janner gentagne gange fremsat krav om åbning af visse dele af Vatikanets arkiver. Det gælder

både det guld, som nazisterne konfiskerede, og forfølgelsen af jøder, roma- og sintifolk. Han betegner overdragelsen af de gamle mapper som »et første skridt på vejen hen imod sandheden«.

Pave Paul VI foranledigede en stor del af akterne offentliggjort allerede for 30 år siden. Dengang fik fire historikere mulighed for at publicere udvalgte dele af det materiale, som ellers var hemmeligt. De garanterede, at alle de kilder,

som havde betydning for forskningen, var gjort tilgængelige.

På nuværende tidspunkt er de dele af Vatikanets hemmelige arkiv, som er fra 1922 eller tidligere, tilgængelige for historieforskningen. Men der findes andre arkiver. Indekongregationens og Det hellige Officiums arkiv fra tiden indtil 1903 blev åbnet i begyndelsen af dette år; dermed er blandt andet kilderne fra Inkvistitionen nu tilgængelige for videnskaben

Væbnet konflikt mod Irak vil næppe løse problemet

London (KNA) - I London er kardinal Basil Hume stærkt i tvivl om, hvorvidt USA's og Storbritanniens hårde kurs over for Irak er rigtig. I et brev til den britiske premierminister Tony Blair udtrykker kardinalen frygt for, at en militær indgrebet vil anrette uforholdsmæssig store skader. Hume er formand for den katolske bispekonference i England og Wales.

Kardinal Hume gør opmærksom på, at usikkerhed omkring FN's opgave er med til at undergrave organisationens autoritet, og at det kan få alvorlige konsekvenser på længere sigt. Selv ser han sig ikke i stand til at vurdere de militære og politiske aspekter; men den senere tids udvikling i regionen har vist, at en væbnet konflikt kun sjældent - om overhovedet nogensinde - kan løse et problem, konstaterer kardinalen. Han påpeger, at en sådan konflikt snarere vil gå ud over uskyldige mennesker og føre til endnu mere fjendskab mellem folkeslag og ikke mindst mellem mennesker af forskellige konfessioner.

Ærkebiskoppen af Canterbury, George Carey, har indi-

rekte gjort sig til talsmand for et indgreb. Hvis ikke Saddam Hussein ændrer holdning, må man løbe risikoen, mener han. Det kan føre til en katastrofe, hvis man fortsat lader disse forfærdelige masseødelæggelsesvåben hobe sig op på irakisk jord og finder sig i, at Irak ikke vil samarbejde med FN's våbeninspektører, konstaterer den anglikanske primas. Efter Careys opfattelse vil den eneste humane udvej være, at den irakiske regering accepterer de pålæg, som den får fra FN.

Dermed besvarer Carey et åbent brev, som ti anglikanske biskopper har skrevet til deres embedsbrødre. Et angreb på Irak ville ikke være en retfærdig krig, skriver de ifølge London-avisen »The Times«. Biskopperne frygter, at et angreb kommer til at gå ud over tusinder af uskyldige civile og opfordrer regeringen til at søge efter alternative muligheder. Det vigtigste er ikke magt-udøvelse, men etablering af tillid, mener de.

Samtidig understreger de anglikanske biskopper, at deres brev ikke er et udtryk for pacifisme.

Kvindernes internationale bededag

Fredag den 6. marts holdes verden over »Kvindernes internationale bededag«. Traditionen går tilbage til 1887. Bededagskomiteen på Madagascar i Det indiske Ocean har stået for forberedelserne. Billedet viser en liturgisk dans under en gudstjeneste på Madagascar. Foto KNA.

katolsk orientering

Redaktion:
Konstitueret ansvarshavende redaktør:
Journalist Knud Helsted Kluge (Redaktionssketcher)
Redaktionelle medarbejdere: Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 211444.
Fak 33 244975. E-mail: ko-press@inet.uni-c.dk
Udgiver: Ansgårstiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer udsendes den 11. marts

Interview med biskoppen • side 2

Kandidaterne til pastoralrådet • side 3

Meddelelse fra Bispekontoret • side 6

DUKs sommerlejre • side 7-10

Ny korsvej i Vejle • side 13

Pater Adolf Meister S. J. har malet den nye korsvej i Skt. Norberts Kirke i Vejle. Billedet ovenfor viser Simon af Kyrene, der hjælper Jesus med at bære korset. Mere om den nye korsvej side 13.

Valg til menighedsråd og pastoralråd den 21. og 22. marts

487 kandidater opstillet til menighedsrådsvalget og 65 kandidater til pastoralrådet

Af Knud Kluge

487 kandidater er opstillet til det forestående menighedsrådsvalg, hvor 51 menigheder skal vælge omkring 324 rådsmedlemmer. Til pastoralrådet er der opstillet 51 lægfolk, 7 søstre og 7 præster. Her får samme vælgere mulighed for at sætte deres kryds de steder, hvor der ikke er fredsvalg. På side 3 i dette nummer præsenteres samtlige kandidater til pastoralrådsvalget.

Lidt usikre tal

Ved redaktionens slutning er der endnu en del usikkerhed omkring tallene, idet ikke alle menigheder har været færdige med optællingen af valgberetigede og det har ikke været muligt at få oplysninger fra to menigheder p.g.a. ferie. Men det ser ud til, at der bliver fredsvalg i mindst 16 menigheder til menighedsrådsvalget; det er 4 flere end ved sidste valg i 1994 og 9 flere end i 1990.

65 katolikker stiller op som

kandidater til pastoralrådsvalget i de lidt ændrede pastoralenheder (se side 2). Ved valget i 1994 var der i alt 69 kandidater, altså en anelse flere.

For lægfolks vedkommende er der fredsvalg i pastoralenhed 2, 9, 12 og 15. For søstres vedkommende er der fredsvalg i samtlige pastoralenheder øst for Storebælt. For præsters vedkommende er der fredsvalg i pastoralenhed 1, medens der ikke er nogen præster opstillet i pastoralenhederne 5 til 7 samt 11 og 12.

Der er afsat 'plads' til 29 lægfolk, 6 søstre og 6 præster i det kommende pastoralråd.

Valget i 1994

Ved valget for fire år siden lå stemmeprocenten på 16,8 til menighedsrådsvalget, medens den var lidt højere ved pastoralrådsvalget – nemlig 18,1. D.v.s. at omkring 3.500 gik til valglokalerne og satte deres kryds ved valget til menighedsråd, medens 'kun' godt 3.000 stemte til pastoralrådsvalget.

Det var især de jyske menig-

heder, der opnåede de største stemmeprocenter. Det øvrige land får nu mulighed for 21. og 22. marts at tage revanche. Chancen er der i hvert fald.

Det er i øvrigt muligt at brevstemme til begge valg,

hvis vælgere ikke har mulighed for at møde op til messerne på de to valgdage.

Læs i øvrigt også interviewet om valgene med biskop Czeslaw Kozon på side 2.

Pave Johannes Paul II: Målet er stadig den fuldkomne enhed

Vatikanet (KNA) - Når det gælder de kristnes enhed, vil pave Johannes Paul II ikke lade sig nøje med de hidtige resultater. Målet er stadig den fuldkomne enhed mellem alle, der er døbt, sådan som Kristus har sagt. Det understregede paven for nylig i en tale til medlemmerne af rådet til fremme af de kristnes enhed.

Paven opfordrede sjælesørgerne til betragte den økumeniske proces som en helhed og arbejde videre både med det grundlæggende i den og med

de krav, som den stiller. Han bad dem også være opmærksomme på at undgå forsimplinger og for meget hastværk. De troende må følge det tempo, som Helligånden sætter, og intensivere deres bøn for de kristnes fuldkomne enhed, lød pavens opfordring.

Enhedsrådet mødtes i februar for at gøre status over de seneste to års økumeniske arbejde og drøfte perspektiverne for de kristnes enhed – ikke mindst med henblik på det forestående år 2000.

Steensen-valfart til Firenze

I år er det ti år siden, at Niels Steensen blev saligkåret i Peterskirken af pave Johannes Paul II. I den anledning arrangeres en jubilæumsvalfart til Firenze, hvor deltagerne vil komme til nogle af de steder, der havde betydning for Steensen. Højdepunktet bliver en messe ved hans grav i San Lorenzo kirken i Firenze.

Rejsen finder sted fra lørdag den 17. til søndag 25. oktober, og der bliver lejlighed til at besøge andre Steensen-steder - bl.a. Münster i Tyskland, hvor han var hjælpebiskop.

Læs nærmere på bagsiden.

Danmarks Unge Katolikker præsenterer i dette nummer årets mange forskellige sommerlejrtilbud til børn, unge og voksne. Temaet for lejrene i år er »Skabelse«. Læs mere om lejrene på siderne 7 til 10 inde i bladet.

Interview med biskop Czeslaw Kozon i anledning af valgene

Vi har brug for rådene for at kunne udtrykke vort kirkelige engagement

Af Knud Kluge

Er der grund til, at folk skal bruge tid på at stemme til menighedsråd og pastoratråd?

- Det er der da i høj grad, fordi det er en måde, hvorpå man kan udtrykke sit engagement; der skal gerne ligge et engagement, en interesse for kirken og trivsel både på menigheds- og på bispedømmeplan. *Hvem repræsenterer det enkelte menighedsrådsmedlem?* - Det enkelte medlem er med til at repræsentere menigheden. Det er meningen, at menighedsrådet og pastoratrådet skal udtrykke henholdsvis menigheds- og bispedømmet, sådan at disse råd repræsenterer alle dele af Gudsfolket både på lokalt og på bispedømmeplan. *Hvis et medlem har en kæphest, som vedkommende føler er væsentligt at få frem, men menigheden ikke står bag - hvad gør man så?*

- Jeg går ud fra, at en sådan person har andet at byde på end sine kæphest. Hvis man ved fælles rådslagning finder ud af, at kæphestene ikke lige er det, menigheden har brug for, ja, så må de stå opstaldet et stykke tid. Men jeg er sikker på, at en sådan person, som er engageret i kirken, også på andre måder kan inspirere rådet, og kan gå ind i debatten om andre emner.

Har vi brug for et menighedsråd? Har vi brug for et pastoratråd? Et det ikke bare sådan et ekstra besværligt led?

- Nej, det er det ikke. Man må nok allerede her skelne mellem de to råds opgaver. De har den

opgave til fælles, at de repræsenterer menigheden hhv. bispedømmet, at de altså er med til at udtrykke det fælles ansvar for kirken på lokalt og på bispedømmeplan. I den praktiske måde at fungere på er der nok en del forskel. F. eks. forekommer pastoratrådet mange uvedkommende, fordi man synes, at det er langt væk. Menighedsrådet kan jo mødes oftere og er kendt i menigheden, og det forventes som regel, at menighedsrådsmedlemmerne også påtager sig konkrete opgaver i menigheden. Men det er ikke udelukkende menighedsrådet, der skal udføre arbejdet. Andre i menigheden bør også føle sig forpligtet hertil.

Pastoratrådet er mere et rådsorgan, der skal samle indtryk, meninger, tilkendegivelser fra hele bispedømmet. Selv om pastoratrådet i dets forskellige samlinger har påtaget sig forskellige opgaver og indimellem engageret sig meget i disse opgaver, så er det et arbejde som - til manges skuffelse - ikke altid har kunnet virkeliggøres lige med det samme. Arbejdet er som regel mundt ud i, at man har konstateret et problem eller et behov i bispedømmet, har skitseret nogle mulige løsninger, men at man så ofte mangler enten finansielle eller menneskelige ressourcer til at gennemføre dem.

I sidste instans er det biskoppen, der skal træffe afgørelsen. Vil det ikke være lettere blot at have nogle få udvalgte rådgivere?

- Selvfølgelig ville en proces

blive forenklet, hvis spørgsmålene kun blev behandlet i et lille græmium, men man ville fraskrive sig en vigtig kontakt med kirkefolket. Selv om pastoratrådet er et rådgivende organ, og en del måske synes, at det ikke gør sig tilstrækkelig gældende, så er det alligevel en hjælp; det betyder, at beslutningerne vedrørende de store linier aldrig bliver truffet helt uden, at man dels har hørt kirkefolkets mening og dels har orienteret sig om, hvad der rører sig rundt omkring i bispedømmet.

Hvilke opgaver trænger sig mest på for pastoratrådet?

- Der er de opgaver, som hele tiden ligger os allesammen på sinde - nemlig at styrke fællesskabet i kirken i den forstand, at man bliver bevidstgjort som medlem af kirken. Det forudsætter en uddybelse af troslivet, og ikke mindst at vi sikrer os, at troen bliver givet videre, sådan at de nye generationer bevares og kommer til at synes, at kirken er et fællesskab, som er værd at være med i.

Gennem katekesen må vi finde frem til materialer og menneskelige ressourcer, som kan sikre en effektiv og vedkommende katekese.

Der er også en opgave omkring kirkebidragsordningen. Mange mangler stadig den rette holdning: at kirken er nogen, som man også skal støtte materielt - ikke mindst i lyset af, at vi i de kommende år må indstille os på i stadig højere grad at blive selvfinansierende. Men vi står stadig li'som i stampe med ca. 4.000 kirkebi-

dragsydere. Er der nye tiltag på vej?

Der er netop dannet en økonomisk kommission, som skal overtage opgaverne fra de skiftende kirkebidragsudvalg. Den skal dels holde gang i kirkebidragskampagnen og dels komme længere omkring, fordi kirkens finansiering jo ikke kun afhænger af, om man er medlem af kirkebidragsordningen. Det er også kollektorer og indsamlinger. Pastoratrådet har her stadigvæk en vigtig rolle at spille, dels fordi resultatet af den økonomiske kommissions arbejde skal formidles, og dels fordi pastoratrådets medlemmer kan komme med gode ideer.

Hvis menighederne svigter, så kommer man jo ikke ud.

- De, der skal stå for det i menighederne, skal have lidt hjælp til en eventuel kampagne. At initiativer på lokalplan er vigtige, viser sig også der- ved, at de steder, hvor sognepræsten eller andre har agiteret for kirkebidragsordningen, sker der virkelig noget.

Du talte om, at en af de opgaver, der forestod, var at fællesskabet skulle styrkes mere i vores kirke, og troen skulle gives videre til de nye generationer. Vil du animere pastoratrådet til at komme med ideer?

- Ideerne må komme spontant og naturligt. Fundamentet for det hele må være, at man står på troens grund, at man fordyber sig i troen, sætter sig ind i den og accepterer det, som er uundværligt i troen og virkelig prøver på at leve efter den. På dette fundament kan man bygge et menighedsfællesskab,

hvor mennesker er glade for at komme, hvor de føler sig hjemme, og hvor de også mærker, at de får noget, der kan styrke deres liv i troen.

Hvorfor tror nogle, mens andre har ikke fået troens nådegave? Det er jo vanskeligt at formidle troen videre til de mennesker, som ikke tror og som måske ikke har fået troens nådegave. Eller har de fået den, den ligger bare skjult?

- De har ikke nødvendigvis fået den. Når vi taler om at give troen videre, bruger vi jo også ordet tro i en lidt udvidet betydning, fordi vi her tænker på troens indhold, på hele summen af katolsk tros lære. Troen er en nådegave, som man får fra Gud, og som man ikke selv kan give til andre. Det, vi mener med at give troen videre, er at vi ud fra vores egen, personlige og levede tro kan være et eksempel for andre, og at vi sammen med andre, der også tror, kan skabe et miljø. Børn, der vokser op i et troens miljø, må jo selv på et eller andet tidspunkt tage stilling til deres tro; de kommer ind i anfægtelser og brydninger, og de stiller spørgsmål. En tid lang er de så overladt til sig selv og står alene over for Vor Herre, men de har en masse at se tilbage på. De har set, hvordan menigheder fungerer, og hvordan deres forældre har levet deres tro, sådan at når de skal træffe et valg - forhåbentlig for Gud - har de virkelig et solidt

grundlag at gøre det på. I den forstand kan vi tale om at give troen videre.

Hvilke praktiske opgaver skal et menighedsråd beskæftige sig med?

- Der har været en tendens til, at menighedsråd mest tager sig af rent praktiske ting og ikke mindst af økonomien. Sådan må det også fortsat gerne være. Men jeg tror, det er vigtigt, at et menighedsråd i stigende grad ser det som sin opgave også at tage sig af pastorale spørgsmål. Det gælder ikke mindst med hensyn til at få alle, også de perifere katolikker, inddraget i menigheden - altså at man også sammen med sognepræsten gør sig tanker om, hvordan vi kommer ud til alle i vor menighed, og hvordan vi gør en menighed til et kirkeligt fællesskab i koncilets forstand. Hertil hører, hvordan man samler børn til undervisning, hvordan man samler folk til ting, som - ud over gudstjenesten - udbygger tros livet.

Skal du selv ud og sætte kryds?

- Ja!

Du har set kandidatlisten til pastoratrådet; er du tilfreds med antallet af opstillede?

Jeg kan umiddelbart konstatere, at der er færre fredevalg end ved sidste valg. Det er et positivt tegn på, at man stadigvæk viser interesse for pastoratrådet.

Nedenfor ses antallet af lægfolk, søstre og præster, som skal vælges i den enkelte pastorale enheder

Pastorale enheder			
Nr.	Navn	Lægfolk	Præster Søstre
1	Aalborg	2	1
2	Viborg, Randers	1	
3	Århus, Grenå	2	
4	Herning, Vejle, Horsens Silkeborg	2	2
5	Fredericia, Kolding, Esbjerg	2	
6	Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder	1	1
7	Odense, Assens, Svendborg, Nyborg	2	
8	Nakskov, Maribo, Nykøbing F.	2	1
9	Næstved, Vordingborg, Køge	1	
10	Slagelse, Kalundborg, Holbæk	1	
11	Roskilde, Ringsted, Tåstrup	2	4
12	Helsingør, Hillerød, Hørsholm, Birkerød	2	
13	Herlev, Brønshøj, Søborg, Rønne, Åkirkeby	2	
14	Ordrup, Hellerup, Lyngby	2	
15	Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade	2	1
16	Nørrebro	1	
17	Bredgade	1	
18	Amager	1	
Hele landet		29	6 6

Kandidater til pastoralrådsvalg '98

Valg til menighedsråd og pastoralråd

21.-22. marts

**Pastoralenhed 1
Aalborg**

Lægfolk
Jørgen Koefoed Erslev
Marianne S. Schnell Storvorde
Erik Schou Hjørring
Lone Stubkjær Aalborg

Søstre
Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Allen G. Courteau Aalborg

**Pastoralenhed 2
Viborg, Randers**

Lægfolk
Anne K. Nielsen Randers

Søstre
Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Allen G. Courteau Aalborg

**Pastoralenhed 3
Århus, Grenå**

Lægfolk
Oluf A. Bohn Århus
Tommy Boll Skanderborg
Helge Clausen Hornslet
Bernhard Kiel Glesborg

Søstre
Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Allen G. Courteau Aalborg

**Pastoralenhed 4
Herning, Vejle, Horsens, Silkeborg**

Lægfolk
Erik Huber Horsens
Käthe Lund Vejle
Ole le Fevre Silkeborg

Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Allen G. Courteau Aalborg

**Pastoralenhed 5
Fredericia, Kolding, Esbjerg**

Lægfolk
Walter Frydland Fredericia
Erik Flemming Smitshuysen Kolding
Lone Neel Wiil Esbjerg

Søstre
Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Ingen

**Pastoralenhed 6
Haderslev, Aabenraa, Tønder, Sønderborg**

Lægfolk
Kirsten Kjærulff Skanderborg
Nguyen Van Khiem Aabenraa
Birgit Mørch Rødekro

Søstre
Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Ingen

**Pastoralenhed 7
Odense, Assens, Nyborg, Svendborg**

Lægfolk
Ruth Bjerregaard Odense
Karen Grzelak Ørbæk
Michael Raymond Jensen Odense
Benny Erik Larsen Odense

Søstre
Berchmana Lagiewka Dalum Kloster
Cecilie Maes Svendborg
Lydia Timmermann Aabenraa

Præster
Ingen

**Pastoralenhed 8
Nakskov, Maribo, Nykøbing F**

Lægfolk
Jørgen Buntzen Nakskov
Tage Gondek Nykøbing F
Lis Kaufmann Gedser
Barbara Pihl Nykøbing F

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Kazimierz Przybylowicz Næstved
Josef Völk Næstved

**Pastoralenhed 9
Næstved, Vordingborg, Køge**

Lægfolk
Gabriella Szirmai Næstved

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Kazimierz Przybylowicz Næstved
Josef Völk Næstved

Det er muligt at brevstemme

**Pastoralenhed 10
Slagelse, Kalundborg, Holbæk**

Lægfolk
Erik Christiansen Korsør
Annelies van der Meer Gislinge

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Kazimierz Przybylowicz Næstved
Josef Völk Næstved

**Pastoralenhed 11
Roskilde, Ringsted, Tåstrup**

Lægfolk
Kirsten Brink Høje Tåstrup
Ove Kristensen Slagelse
Poul L. Wiisbye Roskilde

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Ingen

**Pastoralenhed 12
Helsingør, Hillerød, Hørsholm, Birkerød**

Lægfolk
Kjeld Kallan Hørsholm

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Ingen

**Pastoralenhed 13
Herlev, Brønshøj, Søborg, Rønne, Aakirkeby**

Lægfolk
Mariano A. Davies Bagsværd
Merete Noval København NV
Lene Støtt Søborg
Kenneth Wind-Andersen Hvidovre

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Niels Engelbrecht Charlottenlund
Georg Utenthal Nibler Lyngby

**Pastoralenhed 14
Ordrup, Hellerup, Lyngby**

Lægfolk
Ole Meyer Virum
Merete Skov-Hansen Kirke Eskildstrup
Peter Ryom Charlottenlund
Jacob Thomsen Værløse

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Niels Engelbrecht Charlottenlund
Georg Utenthal Nibler Lyngby

**Pastoralenhed 15
Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade**

Lægfolk
Ivar A. L. Hoel Værløse
Anne Storm Rødovre

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Christian Noval København K
August Ziggelaar København V

**Pastoralenhed 16
Sakraments sogn (Kbh.N)**

Lægfolk
Birgitte Münchow Carlsson København N
Elisabet Løvland Macko København N

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Christian Noval København K
August Ziggelaar København V

**Pastoralenhed 17
Sankt Ansgars sogn (Kbh.K)**

Lægfolk
Vicente Christensen København Ø
Torben Groth København NV
Anne Persson København Ø
Lisa Ryberg København Ø

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Christian Noval København K
August Ziggelaar København V

**Pastoralenhed 18
Sankt Annæ Sogn (Amager)**

Lægfolk
Poul Lauritsen København S
Peder Schramm København K
Gerda Schwartz København S

Søstre
Else Pascale Urbanek København Ø
Laurentia Klaumann Frederiksberg
Michelle Schmitt Hellerup
Rafaela Wroblewska Amager

Præster
Christian Noval København K
August Ziggelaar København V

Debat

Abort og DER

Den Almindelige Danske Lægeforenings hovedbestyrelse er betænkelig ved Det Etske Råds udtalelser om sene provokerede aborter, fremgår det af et svar til Justitsministeriet, om Lægeforeningens syn på Det Etske Råds udtalelser om sene provokerede aborter. Svaret er refereret i Ugeskrift for Læger 16. februar 1998, s. 1212, heraf fremgår det at:

»Lægeforeningen lægger stor vægt på, at kvinders frie adgang til afbrydelse af svangerskabet før udgangen af 12. graviditetsuge ikke anfægtes, og at debatten omkring sene provokerede aborter ikke bruges som anledning til at så tvivl om denne ret. Lægeforeningen finder det derfor betænkeligt, at Det Etske Råd flere gange i oplægget giver udtryk for, at

en del af Rådet ikke accepterer abort som sådan. Sådanne udsagn skaber tvivl om Rådets vilje til at se åbent og fordomsfrit på de sene provokerede aborter.«

Ikke alle medlemmer af Det Etske Råd accepterer altså abort på noget som helst tidspunkt.

Det er da fint!

Ruth Plum
Teglværksgade 3
2100 Ø

Den svagtseende og »katolsk orientering«

Til hjælp for blinde og svagtseende indlæses mange blade og tidsskrifter – men ikke »katolsk orientering«.

Rundt om i vore menigheder er der ikke så få mennesker, som på grund af alder eller en øjensygdom ikke kan læse vort orienterende blad.

Det er synd! De er henvist til at spørge slægt og venner om, hvad der står. Nogle vil nok være uheldige at få det svar, at »der står ingenting«. Det er jo det nemmeste! Andre vil få et resumé – ofte krydret med fortællerens mening. Atter andre er så heldige, at de har venlige mennesker om sig, som godt vil læse artikler i sin helhed. Vel at mærke de artikler, som de selv finder interessante.

Den der ikke kan se overskrifterne, kan jo ikke vælge selv! Den svagtseende er med andre ord afhængig af andres velvilje. Det ville være meget bedre, om han/hun kunne sætte sig hen i ro og mag og lytte til et bånd. Den seende kan jo frit vælge, når man har lyst til at sætte sig hen med bladet.

Det er en opgave for »katolsk orientering«.

Hvad kan man gøre? Der er tre ting i det: Arbejdet med udvælgelse af stof – indlæsningen – og udsendelsen. Udvalgte stof er redaktionsarbejde. Meget kan undværes, som alenlange nekrologer over ikke ret kendte personer og vore læserbreve, når de er værst! Vigtigt stof er budskaber fra vor pave og biskop samt ar-

tikler om vor kirkes liv i ind- og udland. Næste problem er ikke stort. Det er indlæsningen. Værst er nok at holde styr på udsendelse til abonnenterne. Her ligger det økonomiske problem, selv om man indlæser og udsender nogle numre af bladet ad gangen, og båndene returneres til genbrug. Mit eget forslag er en støtteforening, hvortil man regelmæssigt kan indbetale et mindre beløb.

Verden er så lille, når man ikke kan se! – Hvor ville det være dejligt at vide, at de blinde og svagt seende også kan følge med i den katolske kirkes liv!

Eva Antkowiak
Tunnelvej 8
5800 Nyborg

Klippegrund

Kommentar til læserbrevet af Lene Larsen, bragt i »k.o.« nr. 3 den 11. februar.

På grund af den solide klippegrund Jesus Kristus stadig udgør, ja – han ejer hele verden, og som bedst kommer til udtryk i den Hellige Katolske Kirkes grundholdning, er jeg nu i færd med at konvertere.

Desværre må også jeg indrømme, at jeg var ret naiv, da jeg begyndte på undervisningen (også fordi jeg ikke gerne indså, at det også var sådan fat med den Hellige Katolske Kirke; der i sin uberørte oprindelse, og grund-tro er vidunderlig smuk).

Heldigvis har vi altid den smukke Bibel, som er Gud Helligånds inspirerede ord til os. Vi skal nemlig aldeles ikke tilpasse os denne verden og dens forgængelighed, men lytte til Guds Evige Ord! Vi må ty til Jomfru Maria af Den Stedseverende Hjælp og bruge hende som det enestående gode eksempel hun er, så vi kan blive blidere, og ikke med »Horn i Panden« med verdens vold og magt, trumfe vores egen vilje igennem, i jagten på verdens forgængelige goder

og glæder. Lad os lære af Jesus Kristus vor Herre: »Tag mit åg, og lær af mig, for jeg er sagtmelig og ydmyg af hjertet, så skal I finde hvile for jeres sjæle. For mit åg er godt, og min byrde er let« (Matt 11, 29). Og som Jesus Kristus vor

Herre også sagde: »Salige er de sagtmelige, for de skal arve jorden« (Matt 5, 5)

Nora Heiden
Dalum Kloster
Dalumvej 105
5250 Odense SV

Menighedens brev

Kære Stanislaw Chmielowski! Jeg er naturligvis »glad for at blive omtalt i »k.o.« som den af 'de 5 personer, der har underskrevet'« – men, ærligt talt, ret skal være ret og en skovl en skovl: Underskriftindsamlingen ved 11-messen i Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby, var en underskrift på menighedens eget separate brev til biskoppen i anl. af sagen omkring pater Wuyts og indgik på ingen måde i den anden underskriftssag, som var spontan. Ingen af os '5' har nogen intention om at dreje sagen i eget favør – den er i forvejen af andre drejet i deres favør. Vi glædede os blot over så man-

ge, der spontant gav udtryk ved deres indtelefonerede tilsagn om, at vor tankegang »de 5's«, ikke kun er vor, men en utrolig stor del af vor hjemlige kirkes.

Derudover ville jeg uden videre operere med procenter og regnestykker, for tal viser eet, men et øre for, hvad der siges og foregår uden for den lille ortodokse inderkreds i vor hjemlige kirke, giver en foruroligende viden om et kirkefolk, der efterhånden føler at »nu er målet fuldt og det er jo et udtryk for et aktivt lægfolk, og det kan der da ikke være nogen i kirken, der har noget imod!?« »Synode« kalder man redskabet i sådan en situation.

G. Utenthal Nibler
sognepræst ved
Sct. Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A
2800 Lyngby

Engle

Tit og ofte ønsker jeg mig,
at der ville komme en engel
og vise mig vej –
som dengang Rafael
kom til Tobias.

Tit og ofte ønsker jeg mig,
at der kom en engel
og bragte mig
det glade budskab:
»Vær ikke bange!
Intet er umuligt for Gud« –
som dengang Gabriel
kom til Gudsmoder.

Tit og ofte ønsker jeg mig,
at en engel kom
og talte ind i mine tanker:
»Emanuel, Gud-med-os
er allerede tilstede« –
som englen sagde
i Josefs drøm.

Tit og ofte ønsker jeg mig,
at en engel kom
og ledte mig til krybben,
og jeg ville møde Gud
i det uanselige –
som dengang englen
kom til hyrderne i Bethlehem.

Tit og ofte ønsker jeg mig,
at der ville komme en engel
og vælte stenen
bort fra mit hjerte,
for at jeg kan søge
den levende hos menneskene –
som englen gjorde
påskemorgen i Jerusalem.

Hver gang jeg
ser mig omkring,
ser jeg mange engle,
der krydser min vej –
engle med menneskeansigter,
mennesker med engleansigter,
der får mig til at tro:
Budskabet om
Guds velvilje og godhed
overfor os mennesker
og nyheden om hans menneskevordelse
bliver dagligt sagt påny:
»I DAG er der
født jer en Frelser
i Davids by,
Christus, HERREN.«

WILFRIED SCHUMACHER
Oversat af sr. Gertrud, Åsebakken

I skarp konkurrence med gymnasieelever fra hele Danmark har Jan Kamyno Rasmussen kvalificeret sig til den internationale kemiolympiade og fysikolympiade for gymnasieelever, men selv Jan kan ikke være to steder på en gang, så valget er faldet på kemi i Melbourne til sommer. Billedet viser Jan med sine klassekammerater Sheila Perez og Nina Simpson.

Skt. Knuds Skole tager til Chile

Efter mange anstrengelser og en stor arbejdsindsats, lykkes det nu endelig Skt. Knuds Skoles 10. klasse at gennemføre anden del af Demokrati-udviklingsprojektet, idet 10. classes elever, 3 lærere samt skolens leder, Ole Chr. M. Plum, den 21. februar satte sig i flyet med Chile som mål.

I december måned stod eleverne sammen med klasse-lærerne, Anne Vibeke Mandrup og Steen Bak for forskellige aktiviteter bl.a. parkering i skolegården, hvilket gav os ca. 15.000,00 kr. i indtægt. Første del af projektet fandt

sted i august/september 1997, hvor 23 chilenske elever og 12 voksne besøgte Danmark for at se, hvordan demokratiet fungerer i vort land. Det blev en stor succes. Derfor glæder alle 10. klasse elever sig meget til at gense vennerne i Chile, hvor de skal bo hos elever fra Colegio Particular Melipilla, 60 km udenfor Santiago.

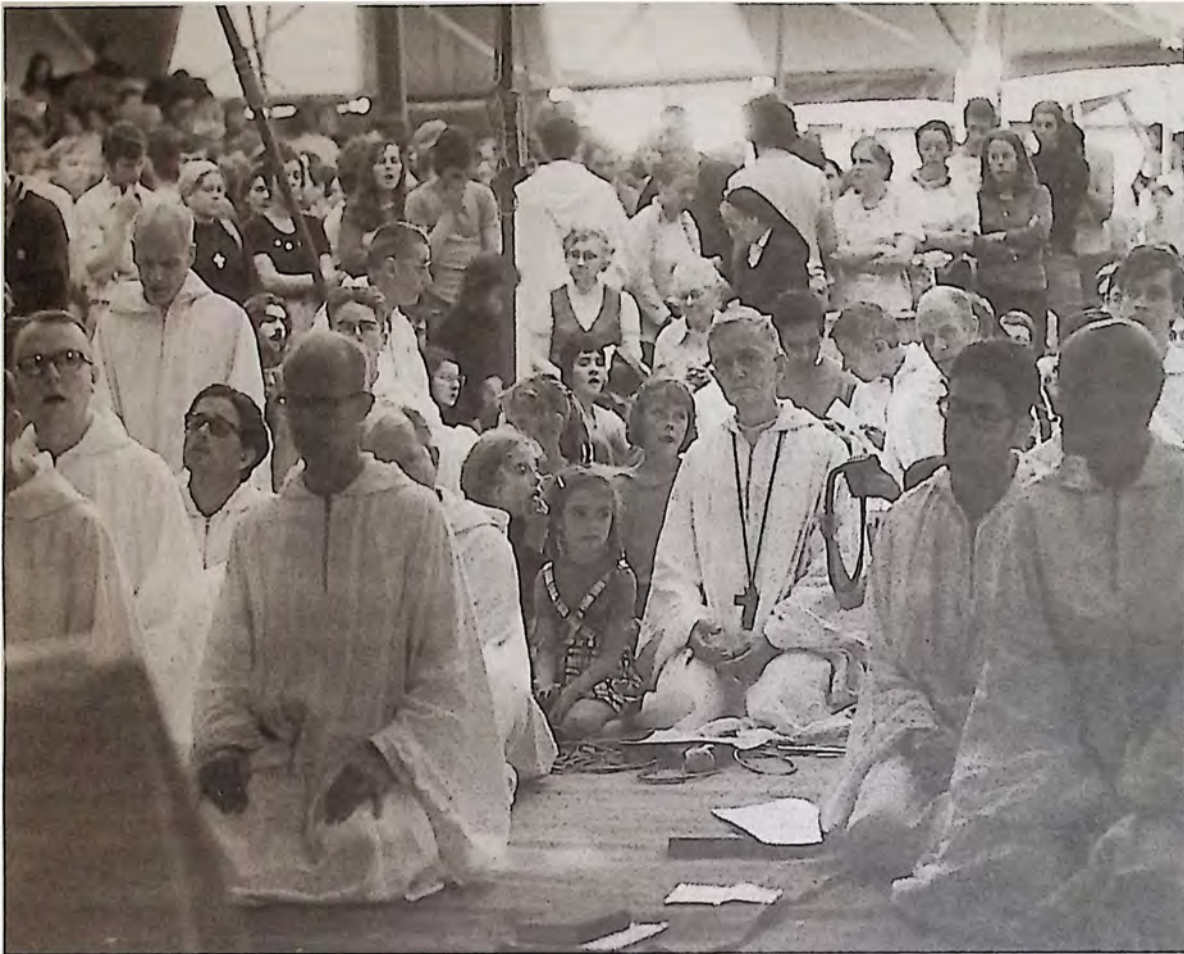
Snedronningen som mimispil

Besøget strækker sig over 17 dage, og programmet indeholder bl.a. besøg i en kobbermine, på et pottemagerværksted,

Isla Negra, hvor Pablo Neruda (litteratur nobelprisvinder) boede samt Santiago.

Eleverne har i mange fag forberedt sig grundigt, og de har eksempelvis indøvet H.C. Andersens Snedronningen som mimespil til opførelse for den skole, de besøger.

Takket være tilskud og legater fra forskellige fonde herunder Lego, Den katolske Kirke, LO og en Y men Club, er det lykkedes at skaffe tilstrækkelige midler til rejsen, så elevernes andel ikke overstiger, hvad der normalt ydes til skolelærejser.

Rom:

Delegeretmøde for jubilærskomiteer i 130 lande

Vatikanet (KNA) - Vatikanet har planer om tre konferencer med international deltagelse i løbet af de kommende måneder. Konferencerne er en del af forberedelserne til det hellige år 2000. I marts gælder det økumene, i juni skal man drøfte sociale og politiske spørgsmål, og til efteråret skal der holdes en konference om kirken og kunsten, meddeler ærkebiskop *Crescenzo Sepe*, der

er generalsekretær for Jubilærskomiteen.

Meddelelsen kom, da delegerede fra de lokale jubilærskomiteer i 130 forskellige lande for nylig var samlet i Rom. Det gælder først og fremmest om at uddybe den åndelige betydning, som det forestående jubilær har for kirken, understregede *Sepe* over for de delegerede

Paven inviteret til Tyrkiet i år 2000

Ankara (KNA) - Tyrkiets præsident *Suleyman Demirel* vil gerne have paven på besøg i år 2000. Overhovedet for den katolske kirke skal være med til i Tyrkiet at fejre 2000-året for Jesu Kristi fødsel, udtaler landets udenrigsminister. Den tyrkiske ambassadør i Vatika-

net har personlig overbragt indbydelsen. Den tyrkiske turistminister, *Ibrahim Gurdal*, har planer om forskellige jubilærstilhænger på de steder, som betyder noget for de kristne. *Johannes Paul II* besøgte landet for første gang i november 1979.

Pave Johannes Paul II besøgte i 1979 Tyrkiet. Nu har landets præsident inviteret paven til at komme i år 2000.

Tro er ydmyg tillid til Gud

Broder Roger Schutz, som grundlagde det økumeniske fællesskab i Taizé i 1940, skriver om Guds nærvær i Helligånden

Hvad mon vi fik at se, hvis vi kunne kigge ind i menneskenes hjerter? Tænk, om vi fandt en stille længsel efter nærvær! I evangeliet aner vi et svar på denne længsel. Johannes udtrykker det således: »Midt iblandt jer står én, som I ikke kender.«

Hvem er denne »én« i vor midte? - Det er den opstandne Kristus. Det kan godt være, at vi ikke kender ham, men han er ethvert menneske nær.

Hvem er denne Jesus, som evangelierne taler om - denne Kristus, kærligheden over alt?

Kristus er i Gud og har været fra evighed af, førend universet blev til. Siden den

dag, da menneskeheden fødtes, har han været et levende ord.

I ydmyghed kom han til jorden og blev menneske. Johannesevangeliet fortæller os, at han ikke kom til verden for at dømmen den, men for at hvert eneste menneske kunne finde frelse og forsoning, finde den vej, som er oplyst af ham.

Hvis ikke Jesus var blevet en af os, ville Gud synes fjern; han ville være uden for rækkevidde. Men gennem Jesu liv fik vi at se, hvem Gud er.

Ved sin Helligånd lever den opstandne Kristus i os i dag. Han er ét med hvert eneste menneske uden undtagelse.

Hvis han ikke var opstan-

den, ville han ikke være nærværende iblandt os. Så ville han være en bemærkelsesværdig, historisk person, én blandt mange. Men vi ville ikke have noget fællesskab med ham i bøn; vi ville ikke kunne sige: »Kristus Jesus, jeg stoler på dig i hvert eneste nu, og selv om jeg ikke kan finde ud af at bede, så er du mig nær i bøn.«

En hjælper og en trøster

Inden Kristus forlod sine disciple, lovede han dem, at han ville sende Helligånden som en hjælper og en trøster. I Helligånden er Kristus derfor hos os i dag, ganske som han var hos sine disciple, da han gik på jorden. Nogle har let ved at fatte det, mens det for andre er sværere at forstå - at han på forunderlig vis altid er nærværende. Det er, som om vi hører ham sige: »Ved I ikke, at jeg er hos jer, og at jeg lever i jer ved Helligånden? Jeg vil aldrig gå fra jer.«

»Gud giver os sin kærlighed i alt, hvad han gør«, skrev en teolog i det 17. århundrede. Og Guds kærlighed gør troen tilgængelig for os. Men hvad er tro?

Tro er en ydmyg virkelighed, en ydmyg tillid til Gud. Hvis troen bliver til åndelig indbildning, fører den ikke til noget. Men er vi i stand til at følge Augustins intuition, »bare du ønsker at kende Gud,

så tror du allerede«?

På egen hånd er der ingen, der kan lære Gud at kende. Vi ved, Kristi legeme er communio, og inden for kirken kan vi se, at andre forstår og lever de sider af troen, som vi ikke selv forstår. Derfor er vi ikke henviset til hver vores tro, men også til tidligere tiders - til de kristne, som er gået forud for os, fra apostlene og jomfru Maria til vore egne samtidige. Og hver eneste dag må jeg i mit stille sind overgive mig og fæste lid til troens mysterium.

Communio

Vi vil aldrig glemme, at Kristus først og fremmest er fællesskab. Han kom ikke til verden for at indstifte en ny religion, men for at give vækst og næring til et kærlighedens fællesskab - til kirken, som er hans eget legeme. I Taizé tænker vi gerne på kirken som et fællesskabs mysterium, ja, som selv communio.

I dette communio, Helligåndens fællesskab, vil selv de mørkeste stunder i vort liv vige for forsoningens morgen og lade glædens lys vælde frem. Kærlighedens ild vil tændes i vore hjerter, som somme tider synes så skrøbelige. Til hver en tid vil vi kunne få hjælp, så vi kan gå fra tvivlens mørke og derhen, hvor communio lyser op.

Kirkeledere skal samles i bøn i år 2000

Vatikanet (KNA) - I år 2000 skal lederne af alle de kristne kirker, der findes i Det hellige Land, mødes for at bede sammen. Det besluttede en gruppe kirkeledere, deriblandt ti patriarker og tre biskopper under et møde på Cypern i januar.

Mødet på Cypern var det første af sin art. Blandt deltagerne var de tre patriarker af

Alexandria, de fem patriarker af Antiokia, to af de tre patriarker af Jerusalem og nogle protestantiske biskopper fra Mellemøsten. De forsamlede kirkeledere ønsker at styrke fællesskabet de kristne kirker imellem og at støtte kirkernes indbyrdes samarbejde; det fremgår af en skrivelse, som de har udarbejdet i fællesskab.

»Bethlehem 2000« under tidspres

Jerusalem (KNA) - Komiteen »Bethlehem 2000« har mistet sit formandskab. Palæstinenserlederen *Yassir Arafat* imødekom formandskabets anden afskedsbegæring og har nu selv overtaget ledelsen af komiteen, oplyser »Palestine Report«. Bladet betegner »Bethlehem 2000« som det vigtigste, nationale palæstinensiske projekt i den kommende år.

Hidtil menes forberedelserne at være stødt på grund p.g.a. interne stridigheder om kompetence mellem den palæstinensiske regering, bystyret i Bethlehem og andre instanser, som forsvarer hver sine interesser. Michael Nassar, der er teknisk koordinator for projektet, er som den eneste overbevist om, at samtlige plan-

lagte opgaver nok skal være færdige til år 2000; alle andre anser det for umuligt på grund af den stramme tidsplan.

Redaktion

Biskoppens jubilærkomité i samarbejde med »katolsk orientering«

Biskoppen orienterer om vore præster, faste - og påskebestemmelser m.v.

Biskoppen nedsætter økonomisk kommission

Med virkning fra den 12. december 1997 og i henhold til CIC Canon 539 og 540 har jeg udnævnt pater *Irenæus Capellen* O.F.M.Conv. til administrator parocialis ved Sankt Franciscus Kirke i Naskov og ved Hellig Kors Kirke i Nykøbing F.

Med virkning fra den 27. oktober 1997 har jeg - i henhold til CIC canon 882 og 884 § 1 - givet generalvikaren, pastor *Lars Messerschmidt*, fuldmagt til at meddele firmelsens sakramente, samt i henhold til canon 883, § 2 at bemyndige præster til at optage allerede døbte i Den katolske Kirkes fulde fællesskab eller døbe børn, der er fyldt 7 år, og voksne og tillige - i henhold til canon 863 - at tage stilling til spørgsmål vedr. dåb af voksne.

Med virkning fra den 1. februar 1998 er pastor *Guido Kreienbühl* blevet udnævnt til leder af »missio danmark« for en periode af 3 år.

Udgivelsen af tidsskriftet *Inter Nos* søges genoptaget. Som redaktør herfor er pastor *Jørgen Hviid* pr. 1. februar 1998 blevet udnævnt for en periode af 3 år.

Ansgarstiftelsen, Den katolske kirke i Danmark

I henhold til Stiftelsens fundats § 3, består bestyrelsen pr. 11. november 1997 af følgende tre katolske gejstlige: biskop *Czeslaw Kozon*, generalvikar pastor *Lars Messerschmidt* og sognepræst pastor *Dietrich Timmermann*

Landskonsulent

Med virkning fra den 1. januar 1998 har jeg genudnævnt *Johannes Nordentoft* som Landskonsulent for ungdomsarbejdet i bispedømmet for perioden indtil den 31. december 2000.

Den nordiske Valfart til Lourdes

Med denne henvendelse vil vi gøre bispedømmets præster opmærksom på, at Den nordiske Valfart til Lourdes finder sted fra onsdag den 1. juli 1998 til onsdag den 8. juli 1998.

Valfarten er et bispedømmeanliggende og ikke kun et privat tilbud. Både de syge og de raske deltagere har behov for præstelig omsorg. Der er derfor brug for præster på valfarten.

Hvis man har mulighed for at deltage, bedes man kontakte:

Pater *Herbert Krawczyk* S.J.

Tlf. 86 18 56 33

Kollekt dag for Caritas Danmark

Fra og med 1998 vil der årligt på anbefaling af præsterådet blive afholdt en fast kollekt til fordel for bispedømmets nødhjælpsorganisation Caritas Danmark i lighed med andre faste formålsbestemte kollekter. Denne indsamling vil finde sted 2. søndag i advent, i år søndag den 6. december.

Bortfald af kollekt for meddelelsesmidlerne

Fra og med i år, 1998, bortfalder kollekten til fordel for meddelelsesmidlerne. Den i liturgisk kalender annoncerede kollekt søndag den 17. maj 1998 udgår derfor.

Orlov

Pater Hans Christoffersen O.F.M.Conv. er af sine ordensforesatte blevet bevilget orlov fra den 1. januar 1998. Pr. samme dato er han rejst til USA.

Dødsfald

Don Silvio Porisensi den 1. juli 1997.

Pastor Georg Bertling den 25. september 1997

Pastor Niels Oppermann den 13. oktober 1997

Pater Herman F. Berning O.F.M.Conv. den 6. december 1997

De hvile i fred.

Studieuge

Som bekendt finder bispedømmets studieuge i år sted på Magleås fra mandag den 9. november 1998 til fredag den 13. november 1998. Temaet er: »Retninger inden for Folkekirken«. Det er ønskeligt, at så mange præster som muligt deltager i studieugen.

Årets Bods dage

Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en vis form for bod er der af kirkeretten foreskrevet bodsdage, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgeminger, formægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og især ved faste og abstinens.

Alle årets fredage er bodsdage og hele fastetiden er bodstid.

I bispedømmet kan man i stedet for at afholde sig fra kød eller anden form for føde (abstinens) vælge andre former for at markere fredagene som

bodsdage, f.eks. ved kærlighedsgeminger og åndelige øvelser.

Askeonsdag og langfredag er både abstinens- og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død.

At faste betyder, at man kun spiser ét fuldt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt undlader dem.

Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af abstinensbestemmelserne; personer fra 18 til 60 år er også forpligtet af fastebestemmelserne.

Påskedommunion

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkelte og Kirkens liv. Kirken har derfor pålagt alle troende, der har modtaget den første hellige kommunion, som et minimum at modtage Alterets Sakramente en gang om året.

Denne forpligtelse bør opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær iblandt os, medmindre der er en lovlig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påskentil pinsedag.

Er man sig bevidst at have begået en alvorlig synd (dødsynd), er man forpligtet til at skrive den inden modtagelsen af kommunionen. Ellers er det ingen forpligtelse at skrive til påske, dog anbefales det at gøre det.

Der skal her mindes om nogle generelle regler for modtagelsen af den hellige kommunion:

1. Det er tilladt at modtage den hellige kommunion to gange på én dag, såfremt det anden gang sker under en messe.

2. Den, der ønsker at gå til kommunion, skal mindst én time før kommunionen afholde sig fra at spise og drikke, bortset fra vand og medicin. Denne regel gælder ikke for ældre og syge eller dem, der passer dem.

At faste før modtagelsen af den hellige kommunion går til sigte til det 3. årh. Kirken forstår denne faste som en åndelig forberedelse og som en måde at vise Alterets Sakramente ærbødighed på.

Oliemesse

Messen, i hvilken de hellige olier indvies, finder sted tirsdag den 7. april kl. 17.00 i Sankt Ansgars Kirke.

Jeg vil gerne anbefale sog-

nepræster og præsterne for de udenlandske grupper til at gøre en ekstra indsats for at gøre menighederne opmærksomme på kollekten til Det hellige Land, som finder sted Langfredag.

Ved at bidrage, gennem kollekten, til Kirkens opretholdelse i Det hellige Land, solidariserer man sig med de derboende kristne, som ofte lever under trange kår. En styrkelse af de kristnes position i Det hellige Land skal også bidrage til at Jubelåret 2000 kan fejres dér.

Økonomisk Kommission

På anbefaling af pastoralrådet har jeg den 19. februar 1998 nedsat en økonomisk kommission til afløsning af pastoralrådets kirkebidragsudvalg. Kommissionen vil få det som sin hovedopgave at finde veje til at øge menighedernes og bispedømmets indtægter ved at gøre den enkelte katolik bevidst om hans eller hendes økonomiske ansvar for Kirken og dens arbejde.

Til medlemmer af kommissionen har jeg foreløbigt udpeget følgende:

sognepræst *Hans Esmark*
sognepræst *Jesper Fich*
revisor *Torben Juncker* (det økonomiske råd)
generalvikar *Lars Messerschmidt*

Ligeledes vil en medarbejder fra bispekontoret assistere kommissionen.

Jeg vil senere udpege et eller flere andre medlemmer efter indstilling fra det nye pastoralråd.

Medlemmernes udnævnelse gælder indtil udgangen af marts 2000.

Ny termin for aflevering af projektansøgninger

De tyske katolikkers Bonifatiuswerk, hvortil bispedømmet kan ansøge om projekttilskud én gang om året, har meddelt, at fremtidige projektansøgninger skal være Bonifatiuswerk i hænde senest den 1. maj, da den hidtidige efterårstermin (1. oktober) har vist sig at ligge alt for sent i året. Alle ansøgninger, der ønskes imødekommet det følgende år, skal derfor foreligge for Bonifatiuswerk senest den 1. maj i det løbende år.

Projekter, hvortil der ansøges om tilskud i år med henblik på en gennemførelse i 1999, skal altså være tilsendt Bonifatiuswerk den 1. maj 1998. Dette indebærer, at årets pro-

jektansøgninger skal være afleveret til bispekontoret senest den 1. marts i år (og ikke den 1. april, som ellers var afleveringsfristen), hvilket er meddelt de institutioner og menigheder m.v., som har ansøgninger under forberedelse, eller hvis projektet er opdelt i flere etaper, og hvortil der ansøges om etapevise tilskud.

Fremtidige, årlige projektansøgninger skal herefter være bispekontoret i hænde senest den 1. november i det løbende år for at kunne foreligge for Bonifatiuswerk senest den 1. maj i det følgende år. Det vil sige, at ansøgninger til projek-

ter, der planlægges gennemført i år 2000, skal være afleveret til bispekontoret senest den 1. november i år.

Da tilskudsmidlerne fra De tyske katolikkers Bonifatiuswerk har været faldende i de seneste år, er det af vital betydning, at et projekts egenfinansiering virkelig er fyldestgørende, d.v.s. at institutioner og menigheder m.v., der søger om tilskud, gør deres yderste for at tilvejebringe en betragtelig egenfinansiering.

+ *Czeslaw Kozon*

Konvertit-weekend Magleås

13. marts kl. 19 - 15. marts kl. 14

Tænk du på at konvertere, går du til undervisning, eller har du for nyligt opnået fuldt medlemskab af den katolske kirke? Så er dette måske noget for dig. Gennem oplæg, samtaler og paneldiskussion vil vi forsøge at belyse og forhåbentlig også give svar på nogle af de problemer og spørgsmål, du har.

Medvirkende: Sr. Hildegard Doods, pastor G. Nibler, Annie Rastrup, br. Theodor.

Ledere: pastor Hans Esmark og Ellen Marie Lebahn.

Pris:

kr. 650,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Hæsterkøvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 4 28 4429

Magleås-træf / åbent hus

15. marts kl. 14

Klassisk Guitar-koncert

Magleås-træf den 15. mar. kl. 14.
En af vore unge dygtige guitarister, *Paul Anders Søgaard*, der er bosat i England, vil spille værker af Tarrega, Granados, Fauré, Ravel, Debussy o.a.

Åbent-hus arrangement med kaffe/the fra kl. 14-15.
Koncert kl. 15.

Pris: kr. 35,00. Tilmelding ikke nødvendig.

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Hæsterkøvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Påskerefugium Magleås

Påskerefugium

9. april kl. 14 til 12. april eller 13. april kl. 14.
Også i år vil Magleås være rammen om et påskerefugium. Det vil være dage med ro, men også med samvær. Påsken med dens rige liturgi vil være dages centrum.

Gejstlig leder: pater Jac Adams, C.ss.R.
Daglig leder: Ellen Marie Lebahn
Pris: Til den 12.4.: kr. 1.035,00.
Til den 13.4.: kr. 1.185,00.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Hæsterkøvej 6, 3450 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 4 28 4429

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Lejrtilbud 1998

Danmarks Unge Katolikker

Advarsel: Stærkt vanedannende!

Det kribler i hele kroppen, når man kommer til at tænke på DUK's sommerlejre

Så er det nu, sommerferien skal planlægges – i hvert fald hvis du vil på lejr med DUK. Børnelejre, midilejre, juniorlejre, kanotur, Roskildefestival, blot for at nævne nogle af de mange spændende tilbud – jo, der er masser at vælge imellem. Du kan også melde dig til Danske Kirkedage, hvis du har lyst til at opleve et mere broget billede af Danmarks kirkeliv.

Hvis du er til enestående oplevelser, snupper du ungdoms-seminaret i juli og/eller DUK's jubilæumsfestival i august. Det er er garanteret både første og sidste gang, at DUK fylder 50.

Det eneste, du risikerer, er at blive afhængig. Mange sidder

allerede nu med en kriblen i hele kroppen og kan næsten ikke vente. De må bare afsted igen! Langt størstedelen af de mange frivillige, der bruger deres fritid og en del af deres ferie på at arrangere og afvikle din sommerlejr, er faktisk blevet ledere, fordi de ganske enkelt ikke kunne lade være.

Alt det skønne, Gud har skabt

»Skabelse« er temaet for samtlige årets aktiviteter, et tema, der går som en rød tråd igennem alt, hvad du kommer til at opleve på din sommerlejr. Det handler om alt det skønne, Gud har skabt. Det handler om dine og mine muligheder for at bruge det og om vores pligt til

at forvalte det i overensstemmelse med Skaberens lov. Og det er som skræddersyet til jubilæumsåret – for findes der noget sted i denne verden, hvor skaberværket folder sig ud mere prægtigt og mere livsbekræftende end på Øm, jubilæums vugge og samlingssted gennem hele det halve århundrede, som DUK har på bagen?

Hvis du ikke er medlem af DUK, koster lejrene lidt mere, så måske skulle du skynde dig at melde dig ind. Indmeldelsesblanketten finder du lige ved siden af den røde lejrtilmelding. Så snart du har sendt den røde (og indbetalt dit depositum!) vil DUK's sekretariat tage sig kærligt af dine fe-

rieforberedelser. Bare vent – pludselig en dag kommer dit

postbud glad og fløjtende med en kuvert fuld af praktiske op-

lysninger om lejren.

I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden ...

... og Gud så, at det var godt. Gud så det, men somme tider glemmer vi mennesker at lægge mærke til, hvor godt det altsammen er. Danmarks Unge Katolikker har valgt »Skabelse« som dette års gennemgående tema; mon ikke det vil skærpe vore sanser og gøre os opmærksomme på det skaberværk, som vi er en del af?

Det er jo temmelig længe siden, så hvad kommer det os ved. Har skabelsen overhovedet noget med vores liv at gøre. Ja, den har!

For skabelsen fortæller om begyndelsen for længe siden, men den handler i virkeligheden om nutiden og fremtiden.

Skabelsen handler nemlig om Guds plan med verden og med mennesket.

Gud skabte hele den verden, som omgiver os, og gav den som en gave til menneskene. Og Gud satte mennesket til at passe jorden, så den kunne blive et sted, hvor der er godt at leve for mennesker. Derfor handler skabelsen om vores ansvar for, at jorden kan blive et sted, hvor alle mennesker kan blive mættet og leve et menneskeværdigt liv. Et sted, hvor det ikke er en lille gruppe, som rager til sig på de andres bekostning og bruger jordens ressourcer hæmningsløst.

Derfor kommer årets lejre til at beskæftige sig med, hvordan vi bevarer skaberværket.

Mennesket er skabt i Guds billede som mand og kvinde og med en krop. Skabelsen handler om, at vi er mennesker, som bliver tiltrukket af hinan-

den og forelskede. For det er Guds plan med os, at vi kan afspejle Guds kærlighed og være med til at give livet videre som Guds medskabere.

Derfor kommer årets lejre til at beskæftige sig med krop og seksualitet.

Og det, at mennesket er skabt i Guds billede, betyder, at alle mennesker skal behandles med en respekt, som om de var Gud selv. Så skabelse handler også om, at man ikke kan diskriminere mennesker på grund af race, handicap, særpræg eller socialt tilhørsforhold. At man ikke kan tillade sig at mishandle, torturere eller slå mennesker ihjel. Derfor kommer årets lejre til at beskæftige sig med menneskerettigheder og integration.

Mennesket er blevet skabt til at være medskaber - til at være kreativ, skabe nyt og give det nye videre.

Derfor kommer årets lejre til at beskæftige sig med kreativitet, kunst og kunstnere.

»Og på den syvende dag hvilede Gud.« Sommerens lejre skal også være steder, hvor vi kan koble fra, nyde at vi har fri, foretage os hyggelige og sjove ting, så vi kan samle kræfter til at være Guds glade medskabere.

Børnelejr

Har du ikke lyst til at komme på en sjov og hyggelig sommeruge på Øm sammen med en masse andre børn? Det har du muligheden for, hvis du er 7-13 år, kan du nemlig komme på børnelejr.

Vi ledere er i gang med at planlægge ugen, men vi kan allerede nu sige, at det helt sikkert bliver spændende.

Jord, vand, himmel, træer, buske, fisk, fugle, dyr, os men-

nesker, ja... alt levende på jord blev skabt på de 7 dage, du kender som ugens 7 dage. Alt det vil vi snakke meget om på vores 7 sommerlejr-dage.

Man kan også forestille sig, at der vil være morgenbøn, dagløb, badning, sjov leg, badning og en masse andet du måske finder på. Så skynd dig at melde dig til. Vi glæder os til at se dig frisk og fuld af energi og sjove ideer.

Midilejr

MIDILEJR

Sted Ømborgen,
Lindholmvej 13
8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27.
Tid Den 27.06. - 04.07.98
Alder 12 - 15 år.
Pris Kr. 800,00
kr. 200,00
for fællesrejse

(se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).

Depositum kr. 200,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef:

Annette Brødsgaard Schmidt

Tilmelding til DUK
senest 18. maj 1998

BØRNELEJR I

Sted Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27

Tid Den 20.06. - 27.06.98

Alder 7 - 13 år

Pris Kr. 800,00
+ kr. 200,00
for fællesrejse

(se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).

Depositum kr. 200,00 betales ved tilmeldingen

Lejrchef:

Maria Giraldi

Tilmelding til DUK
senest 18. maj 1998

BØRNELEJR II

Sted Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg
Tlf. 86 89 81 27

Tid Den 25.07. - 01.08.98

Alder 7 - 13 år.

Pris Kr. 800,00
+ kr. 200,00
for fællesrejse

(se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).

Depositum kr. 200,00 betales ved tilmeldingen

Lejrchef:

Shelagh Powell

Tilmelding til DUK
senest 18. maj 1998

Multilejr

Lejren er for alle. Her er plads til både babyer og bedsteforældre, ægtefolk og singels. Adgangsbetingelserne er blot at man er undfanget og endnu ikke død. Hvis man er under 16 år skal man bare have en voksen ledsager med. Børnene kan glæde sig, for der er sørget for, at forældrene bliver beskæftiget indimellem, så børnene kan have lidt fri til at lege med børnepasserne og de andre børn. Forældrene og de andre voksne skal arbejde med Skabelsen som overordnet tema, så de vil komme til at høre nogle spændende oplæg og få mulighed for gode samtaler om emne. Men der vil også være tilbud for børn og voksne sammen som f.eks. orienteringsløb, udflugt, underholdning, liturgi, blåaften med helstegt lam og andre gode ting.

Multilejren er dér, hvor det sker. Skynd jer med tilmeldingerne. Der bliver hurtigt overtegnet.

MULTILEJR

Sted Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27

Tid Den 11.7.-18. 07. 98.

Alder 0-100 år.

Pris Voksne: Kr. 800,00
7-13 år: Kr. 700,00
2-6 år: Kr. 600,00
0-1 år: Kr. 300,00

Fællesrejse: Kr. 200,00

Over 30 år: Kr. 250,00

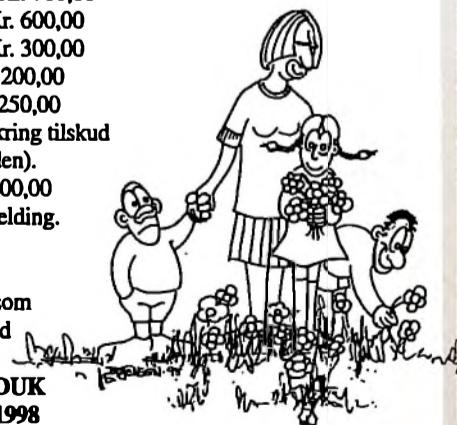
(se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).

Depositum kr. 200,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef:

Bevares endnu som en hemmelighed

Tilmelding til DUK
senest 18. maj 1998

Juniorlejr

Sol, sommerferie, gamle og nye venner, musik, kirkegang, bøn, fest og ballade er nogle af de mest brugte vendinger om en lejr på Ømborgen. Juniorlejr 1998 er ingen undtagelse.

Vi kan dog ikke garantere noget ordinært dagløb eller natløb. Til gengæld lover vi at blive endevendt på alskens utraditionelle og sjove faconer. Juniorlejr er stedet hvor du

får lov, helt uden for sædvane, at stå tidligt op om morgenen i din sommerferie for at opleve katolsk identitet iblandt jævnaldrende: Spille musik til den lyse morgen, planlægge liturgi, dyrke sport, bade o.s.v.

Vi glæder os til at se dig.

Husk at overholde tilmeldingsfristen, der er vanen tro rift om pladserne ...

JUNIORLEJR

Sted Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27

Tid Den 18.7-25. 07. 98.

Alder 14-18 år.

Pris Kr. 800,00
+ kr. 200,00
for fællesrejse

(se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).

Depositum kr. 200,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef:

Stefan Frandsen

Tilmelding til DUK
senest 18. maj 1998

Sommertid er lejrtime - Danmarks

Medlemskab af DUK

For at deltage på vore lejre til de annoncerede priser, skal man være medlem af DUKII. Hvis man ikke er medlem, må man betale kr. 300,00 mere i gebyr. Ønsker du at blive medlem, kan du henvende dig til DUK's Sekretariat, og få dette klaret inden lejren!! Medlemskab koster kun 20 kr. Se også tilmeldingskema til DUK på side 3 i dette nummer af »katolsk orientering«.

Kanotur til Sverige

Vidste du, at det eneste sted i Skandinavien, der endnu er vilde ulve, er i Värmland? Der skal vi hen på årets kanotur. Vi tar en kajak på slæb - og vil også gerne prøve noget mere (for eksempel klatring, fosspadding, rafting eller lignende)... men det kommer an på Jer. Der bliver naturligvis natsejls, hvor sandsynligheden for at se elge er størst. Og måske netop i søgen efter oplevelser i Vildmarken findes Gud i en anden form, end den man kender fra kirken eller på Øm.

KANOTUR

Sted Värmland, Sverige.
Tid Den 11.07 - 20.07.98
Alder 16 - 20 år.
Pris Kr. 1.500,00 + evt. fællesrejse til Kbh. kr. 200,00
 Depositum kr. 500,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef:
 Jean-Pierre Tuxen

Tilmelding til DUK
 senest 18. maj 1998

DUK er med på Danske Kirkedage

være økumeni. Hvad er økumeni?; hvem er 'de andre' for nogle, hvad er tværkirkeligt arbejde, hvad kan vi som katolikker lære af andre kristne, hvorfor vælger vi netop at være katolikker osv. Desuden vil der være oplæg af katolske læg- og ordensfolk både under forlejren og som en del af Kirkedagenes officielle program. Og så er der selvfølgelig rå lejrhjælp og solskin fra en skyfri himmel (!)

På Kirkedagene vil vi være sammen på mindst een fastsat workshop om dagen og i den resterende tid er der frit valg mellem de mange andre workshops. Desuden mødes vi fra man.-lør. hver morgen og aften til fællesbøn.

Vil du vide mere, så ring til Det økumeniske Fællesråd (3543 2943) og bestil flaks det udgivne forberedelsesmateriale til Kirkedagenes tema. Vil du i kontakt med DUKs kirkedagsudvalg, kan du kontakte David Olander, 33 25 11 23

Forberedelsesmateriale må frit aftrykkes og kopieres efter behov, så du kan informere din menighed, KUK m.fl.

DANSKE KIRKEDAGE

Sted Fredericia Halleme,
Tid 29.6-4.7
Alder 16 - 100 år.
Pris Kr. 800,00
 Fællesrejse: Kr. 200,00
 Over 30 år: Kr. 250,00
 Depositum kr. 200,00 betales ved tilmelding.
Lejrchef:
 David Olander

Tilmelding til DUK
 senest 28. april 1998

Kom og vær med, når DUK fejrer sit 50-års jubilæum med et ungdomsseminar, der med garanti bliver en lidt anderledes sommerferieoplevelse for alle deltagere.

I løbet af den uge, seminaret varer, vil du få mulighed for at beskæftige dig med en hel række forskellige emner. Der er ikke ét overordnet tema for seminaret, men de fleste indslag vil kredse om det at være ung, kristen og katolik i Danmark på randen af det tredje årtusind.

Ugens program er en blanding af oplæg, workshops, udflugter, debatter og gammeldags social hygge. Vi har i arrangørgruppen valgt denne blandingsform, fordi vi vil have dig til både at lytte og tale. De »passive« oplæg skal give dig inspiration til at være aktiv i en workshop og i ugens di-

Ungdomsseminar

Velkommen til DUKs jubilæumsseminar 'Lev som lysets børn'

skussioner. Vi håber at få en uge, hvor der ikke er nogen »ledere« og »deltagere« i traditionel forstand, men hvor alle er med til at skabe rammerne om og indholdet af seminaret. Vi glæder os til at være sammen med dig!

UNGDOMSSEMINAR

Sted Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27
Tid Den 04.07-11.07.98.
Alder 16 år og opefter
Pris Kr. 800,00
 200,00 for fællesrejse (se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).
 Depositum kr. 200,00 betales ved tilmelding.

Lejrchef:
 Seminargruppen

Tilmelding til DUK
 senest 18. maj 1998

50 års jubilæet fejres med stor ...

Festival

I weekenden den 7.-9. august afholder DUK en festival i anledning af 50 års jubilæet. Festivalen vil finde sted på og omkring Ømborgen, hvor vi vil få lejlighed til at se og gense mange nye og gamle DUK-medlemmer. For at så mange som muligt kan deltage, vil der være mulighed for at medbringe telte.

Alle der på et tidspunkt i deres liv har haft tilknytning til DUK, er meget velkomne til at deltage i weekenden. Festivalen vil byde på forskellige workshops, men højdepunktet bliver messen om lørdagen med biskop Czeslaw og middag med efterfølgende fest. Kom og vær med til at fejre DUKs 50 års jubilæum, vi håber at se mange nye og gamle DUKere.

FESTIVAL

Sted Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg.
Tlf. 86 89 81 27
Tid 07.08. - 09.08.98.
Alder 15 år og opefter (Børn med forældre).
Pris Kr. 200,00
 Fællesrejse: Kr. 200,00
 Over 30 år: Kr. 250,00 (se afsnittet omkring tilskud fra Ømferiefonden).
Lejrchef:
 Festivalgruppen

Tilmelding til DUK
 senest 18. maj 1998

- Børnelejre
- Midilejr
- Juniorlejre
- Multilejr
- Kanotur
- Roskilde festival
- Ungdomsseminar
- Danske Kirkedage
- Festival
- Letlands-projekt
- Vietnamesiske lejre
- Norske lejrtilbud

Roskilde festival

Til dig som vil opleve lidt mere

De første bands er kommet på plakaten, billetsalget er i fuld gang, nedtællingen til Roskilde Festival 1998 er begyndt. Gennem 27 år har rocken rullet på Roskilde Festivalen, men Festivalen er mere end »blot« musik. Spredt ud over det enorme festivalsareal findes Street performances, udsmykning, skulpturer, workshops o.s.v.

Roskilde Festivalen skal opleves, i hvert fald en gang, og en af mulighederne er sammen med Danmarks Unge Katolikker. DU får Festivalbilletten, som også kan bruges Back-Stage, t-shirt, mad, 'gratis øl', livemusik, dans og masser af festivals-atmosfære. Du har mulighed for at bo på medarbejder-campingpladsen, slappe af, få en masse nye venner, komme i svømmehal/biograf, og i bad hver dag.

Vi skal hjælpe med at opbygge festivalens hovedscene, så vi har brug for nogle raske drenge og piger som ikke er

bange for at tage fat. Vi skal også vise andre unge, at katolikker ikke bare går i kirke, men også kan være den levende kirke ude blandt ungdommen, hvor den nu holder til.

Hvis det lyder som noget for dig, så tilmeld dig hurtigt til Sekretariatet, og hvis du har spørgsmål, så kontakt Per V. Christensen tlf. 20 87 79 20 for yderligere information.

ROSILDE FESTIVALEN

Sted Roskilde
Tid 21.06. - 29.06.98.
Alder 18 - 30 år.
Pris kr. 500,00
 Fællesrejse: Kr. 200,00
 Depositum kr. 200,00 betales ved tilmeldingen.
Lejrchef:
 Per Vinter Christensen

Tilmelding til DUK
 senest 18. maj 1998

Sådan melder du dig til sommerens lejr

Ansøgningskemaer til Ømferiefonden kan rekvireres på DUKs sekretariat

Du bedes venligst benytte én blankt pr. person, da det gør administrationen lettere.

Yderligere tilmeldingsblanketter kan rekvireres fra DUKs sekretariat på telefon 3314 7707. Du er meget velkommen til at kopiere blanketten.

Depositum

For alle DUKs lejre gælder det, at der ved tilmelding skal indbetales et depositum på kr. 200 pr. person; dog kr. 500 til kanolejr.

Såfremt depositum ikke indbetales ved tilmelding kommer tilmeldingen ikke i betragtning, medmindre andet er aftalt med DUKs sekretariat.

Depositum indbetales pr. check eller indsættes på giro 9 08 32 94 påtegnet for hvem og

hvilken lejr, der betales for, eller ved kontant betaling på sekretariatet. Ved afbud senere end 14 dage før lejrens begyndelse tilbagebetales der ikke depositum.

Tilmeldingsblanket

Tilmeldingsblanketten indsendes i udfyldt stand sammen med dit depositum til: Danmarks Unge Katolikker, Bredgade 67,2., 1260 København K. Tlf. 3314 7707

Det er kun muligt at deltage på én af flg. lejre: Børnemidi- og juniorlejrene. Det er af hensyn til, at flest mulige kan deltage i sommerens arrangementer! Sidste tilmeldingsfrist er den 18. maj 1998 for samtlige lejre (dog undtaget Danske Kirkedage, se dato).

Det er meget vigtigt at overholde tilmeldingsfristen!

Betaling af lejrgebyr

I mange år har priserne på deltagelse i DUKs lejre ligget fast. Men p.g.a. DUKs økonomiske situation har vi desværre været nødt til at hæve lejrpriserne i år, priserne er dog stadig lave, sammeliget med lejrens reelle udgifter.

Vi lægger dog fortsat stor vægt på at alle, der ønsker det, skal have mulighed for at deltage på vores lejre. Derfor gør vi opmærksom på nedestående mulighed for at søge tilskud gennem Ømferiefonden.

Ømferiefonden

Alle der deltager på en af DUKs sommerlejre kan søge

om tilskud fra Ømferiefonden. For at ansøge skal du ringe eller skrive til DUKs sekretariat, som så sender dig et ansøgningskema. Ansøgningskemaet skal sendes tilbage til DUKs sekretariat inden d. 1. Juni 1998 og svar på ansøgningerne kommer så omkring d. 10. Juni 1998.

Ømferiefonden administreres af Ømstyrelsen, der efter vurdering kan bevillige hel eller halv friplads til katolske lejre og arrangementer på Øm-borgen. Friplads beregnes ud fra lejrens pris fratrukket deltagernes sparede hjemmeforbrug.

Fællesrejse

Der vil i størst mulig omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Prisen for deltagelse på fællesrejse er kr. 200, dog kr. 250 for alle over 30 år. Deltagere bør så vidt muligt deltage i fællesrejsen. På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder.

Rejseplan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 14 dage før lejrens begyndelse. I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, dagsprogram, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger

Husk

Alt du medbringer af private effekter, er på eget ansvar og risiko.

DUK-lejre sommeren 1998 Er du med?

Om medlemsregistrering

Danmarks Unge Katolikker har nu udsendt materialet til medlemsregistrering til alle, som var medlem sidste år.

Udsendelsen af materialet foregår i samarbejde med sognene. Et medlemskab af Danmarks Unge katolikker koster 20 kr. pr. år.

For de som er over 30 år er der mulighed for at blive S-medlem. S står for senior eller støtte medlem. Et sådan medlemskab koster 100 kr. pr. år. Alle som har lyst kan være medlem, men målgruppen er de 5-30 årige.

På denne side findes en medlemserklæring, som meget gerne må benyttes eller kopieres for de, som har lyst til at blive medlem.

Ellers kan medlemserklæringer og yderligere information fås på DUK's Sekretariat Bredgade 67 tlf. 33 14 77 07. Danmarks Unge katolikker har ca. 2000 medlemmer fordelt på ca. 40 sogne i hele Danmark.

Organisationen samarbejder med sognepræsterne og lokalforeningerne på såvel lokalt, regionalt og nationalt plan.

Lejrtilmelding

Læs venligst afsnittet »information« inden du udfylder tilmeldingen

☐ Børnelejr 1	☐ Midilejr	☐ Roskildefestival
☐ Børnelejr 2	☐ Juniorlejr	☐ Festival
☐ Kanotur	☐ Multilejr	☐ Seminar
		☐ DK-Kirkedage

Navn: Født:

Adresse: Tlf:

Postnr. og by

Menighed: Katolik: Ja Nej

Ønsker du at deltage i fællesrejsen: Ja Nej Dreng Pige

I hvilken by stiger du på fællesrejsen:

Har du deltaget på DUK-lejre før: Ja Nej

Særlige hensyn (allergi, vegetar ell. andet):

Nedenstående udfyldes kun for deltagere til børnelejrene

Navn på far eller mor:

Navn på læge:

Forældrenes adresse under lejren:

Underskrift: Tlf:

Husk at medbringe Det gule Sygesikringskort!

MEDLEMSREGISTRERING 1998

Erklæring om medlemskab

Jeg erklærer hermed, at jeg i 1998 er medlem af DUK

Skriv tydeligt, gerne med blokbogstaver:

Lokalforening/menighed/direkte medlem

Efternavn

fødselsdato

Fornavn(e)

dreng/pige

Adresse

tlf.nr.

Postnummer/by

Dato og underskrift (evt. forældre/værge)

Erklæringen bedes indsendt til DUK's sekretariat, hvilket kan gores hele året

**katolsk
orientering**

Udgiver Ansgarstiftelsen

Lejrtilmelding:
DUKs Sekretariat, Bredgade 67 2.th.
1260 København K
Telefon 3314 7707 mellem kl. 9 og 16
på hverdage undtagen lørdag
Telefax 3391 7704 Giro 908-3294
e-mail: duk@post4.tele.dk

Boris Jeltsin til pave Johannes Paul II:

Jamen, vi er jo slet ikke færdige!

Vatikanet (KNA) - Et vink fra pavens privatsekretær, *Stanislaw Dziwisz*, om at præsident *Boris Jeltsin* nok havde andre punkter på programmet, fik *Johannes Paul II* til at røre på sig. Den tid, som man plejer at sætte af til at tale med et stats-overhoved, var for længst gået. Men gæsten havde god tid: »Jamen, vi er jo slet ikke færdige, Deres Hellighed!«

Det var anden gang, Jeltsin var på besøg i Vatikanet. Mødet fandt sted i en hjertelig atmosfære og varede længere, end den slags møder har for vane. Paven og præsidenten talte sammen i 50 minutter; de drøftede internationale spørgsmål og talte om de troendes bidrag til opbygningen af det russiske samfund. Tilsyneladende var der ikke tale om en pligt- eller høflighedsvisit; alting tydede på, at de to virkelig havde noget at tale om.

I modsætning til forholdet til *Mikhail Gorbatsjov*, som tilsyneladende var af fortrolig karakter, havde pavens forhold til

Jeltsin indtil da virket køligt og formelt, omend det så ud, som om der var mulighed for at udvikle det. Nu var det pludselig slut med kulden og formaliteterne.

Enighed

- men ikke om alting

De havde det samme syn på mange internationale spørgsmål, som f. eks. Irak-krisen. Paven og Jeltsin havde hver sine grunde til at mene, at et militært angreb var en dårlig idé, og at man langt hellere skulle stræbe efter en diplomatisk løsning.

Men der var andre alvorlige problemer, som de så forskelligt på. Et af dem var den katolske kirkes situation i Rusland og dermed den omstridte religionslov. Den indebærer en 'klassedeling' af religionerne, sådan at den russisk-ortodokse kirke har væsentlig bedre forhold end den katolske. Katolikkerne nægtes deres borgerlige rettigheder; der må ikke undervises i religion; de

kan ikke trykke det, de vil; de afkræves store, administrative gebyrer hvert eneste år.

Loven imødekommer den russisk-ortodokse kirke, som siden kommunismens sammenbrud har beskyldt den katolske kirke for aggressiv missionsvirksomhed på de ortodokses territorium. Katolikkerne forsvarer sig med, at deres målgruppe ikke er ortodokse kristne, men derimod mennesker, der slet ikke har nogen tro. Men forholdet mellem kirkerne er stadig spændt; den teologiske dialog er lagt på is, og deres indbyrdes forhold er ikke noget godt, økumenisk eksempel.

Det er tvivlsomt, om et bedre forhold kan opnås ad politisk vej. I Rom gav mødet med Jeltsin anledning til at håbe, at man ved hans hjælp kunne opnå en mindre anstrengt situation. Præsidenten og patriarkatet Moskva er gensidigt afhængige af hinanden. Det kan i hvert fald ikke skade, at præsidenten har fået et

godt forhold til den katolske kirkes overhoved.

Paven til Moskva?

I det afsluttende kommuniké står der ikke noget om, at paven skulle komme på besøg i Moskva. Jeltsin havde ellers sagt, at han havde i sinde at invitere ham. Måske var man i løbet af samtalen nået frem til, at modstanden fra patriarkatets side (endnu) ville være for stor. Måske satser man snarere på et møde mellem paven og patriark *Alexei II* på neutral grund - et sted i udlandet, for eksempel i Østrig, i Schweiz eller i Jerusalem.

Prisen for at få et sådant topmøde i stand ville nok være, at Vatikanet gav afkald på en del af den indflydelse, det har på den ukrainsk-katolske kirke. Efter patriarkatets opfattelse er det nemlig kernen i den aktuelle strid. Spørgsmålet er, om Rom er villig til at betale denne pris, og om den ukrainske kirkes ledelse i Lviv vil være med til det.

Loven imødekommer den russisk-ortodokse kirke, som siden kommunismens sammenbrud har beskyldt den katolske kirke for aggressiv missionsvirksomhed på de ortodokses territorium. Jeltsin inviterede ikke paven til Rusland. I stedet satser på et møde mellem paven og patriark *Alexei II* (billedet) på neutral grund.

Mindre end en ti'er om dagen

London (KNA) - Rundt regnet 1,3 milliarder mennesker verden over må klare sig for under en ti'er om dagen. Det meddelte præsidenten for verdensbanken, *James Wolfensohn*, for nylig på en international konference i London. Tre milliarder har en indkomst, som svarer til 15 kroner om dagen. Det er nødvendigt, at det internationale samfund gør noget drastisk, for at der kan blive mere social retfærdighed i verden, understregede *Wolfensohn* på mødet, som drejede sig om tro og udvikling i verden.

Samtlige deltagere lagde

vægt på, at al den lidelse, som skyldes materiel fattigdom, må skaffes af vejen, fortæller den anglikanske primas og ærkebiskop af Canterbury, *George Carey*. Det kan kun ske i form af en udvikling, som tager hensyn til både kulturelle, åndelige og sociale aspekter, tilføjer han.

Konferencen handlede om, hvilke muligheder man har for at bekæmpe fattigdommen på verdensplan. Kardinal *Roger Etcheagaray*, som er præsident for den pavelige *Justitia et Pax*-kommission, deltog som den katolske kirkes repræsentant.

Regering advarer frigivne fanger

Frigivne politiske fanger på Cuba må ikke engagere sig i politik

Havana (KNA) - Den cubanske regering advarer de frigivne fanger imod at engagere sig i politiske aktiviteter. De mennesker, som blev sat på fri fod på pave *Johannes Paul II*'s opfordring, skulle nødig slutte sig

til dem, der forsøger at ødelægge Cuba udefra, siger den cubanske udenrigsminister *Roberto Robaina*.

Appellen, som paven fremsatte under sit besøg, havde rent humanitære formål, under-

streger udenrigsministeren og tilføjer, at det fra regeringens side ikke har været meningen, at benådningerne skulle få den indenrigspolitiske modstand til at blusse op. Langt størstedelen er dog frigivet uden betingelser, slutter *Robaina*.

Under sit besøg på Cuba i januar bad paven om amnesti for samvittighedsfanger. Den liste, som Vatikanets statssekretær, kardinal *Angelo Sodano*, den 22. januar overrakte til *Carlos Lage* som repræsentant for den cubanske regering, har

formodentlig også omfattet navnene på disse fanger. Midt i februar bekendtgjorde partiavisen »Granma«, at mindst 318 fanger ville blive frigivet.

Paven til Libyen?

Vatikanet (KNA) - *Moamar el Gaddafi* har inviteret pave *Johannes Paul II* til Libyen. Invitationen blev overbragt af *Hussein-Fuad Mustafa Kaddafi* i forbindelse med dennes tiltræden som Libyens første ambassadør ved Den hellige Stol.

Paven understregede, at kirken satser på dialog og gensidig forståelse staterne imellem som en vej til fred. Dialog kan være en hjælp til at løse konflikter også mellem muslimer og kristne, som har meget til fælles i deres tro, sagde han. Religionen skal bidrage til, at stridigheder mellem forskellige folk ikke fører til ødelæggelse, men bliver ordnet i samarbejds ånd, tilføjede han.

Den hellige Stol optog diplomatiske forbindelser med Libyen i marts 1997 og kvitterede dermed for, hvad Vatikanet betegner som fremskridt på religionsfrihedens område. Der bor omkring 50.000 katolikker i det muslimske Libyen. Vatikanet har gentagne gange fordømt den amerikanske handelsblokade, som har sværet følger for landets økonomi.

Delegationen er pavens bidrag til fredsprocessen

Jerusalem skal være et sted, hvor mennesker kan mødes og tale sammen, siger kardinal Sodano

Vatikanet (KNA) - Vatikanet vil også i fremtiden have en apostolisk delegat i Jerusalem. Det fremgår af en skrivelse fra Vatikanets statssekretær, kardinal *Angelo Sodano*.

At paven fortsat vil have en udsending, hvis ansvarsområde er Jerusalem og Palæstina, er et udtryk for Den hellige Stols interesse for de katolikker, som bor der, skriver *Sodano*. Delegationen slutter op om fredsprocessen på pavens vegne og er således med i bestræbelserne på at finde en vej til fredelig sameksistens, sådan at israelere og palæstinensere

kan leve i retfærdighed og sikkerhed.

Sodano understreger betydningen af, at paven har en fast repræsentant i Jerusalem. Han konstaterer med beklagelse, at byen, som hører med til hele menneskeheden åndelige arv og som står som et fredens tegn, er genstand for rivaliseren og intolerance.

Målet ikke nået endnu

Siden sin oprettelse i 1948 har den apostoliske delegation i Jerusalem været indbegrebet af pavens opfordring til borgerne i byen om at gøre den til et

sted, hvor der hersker retfærdighed og frihed, til et bønnens sted for alle mennesker og til et sted, hvor mennesker kan mødes og tale sammen, fortæller kardinalen. Desværre er målet ikke nået endnu, konstaterer han, men Den hellige Stol opgiver ikke sin stræben efter det.

Sodano's skrivelse kom i anledning af 50-året for oprettelsen af den apostoliske delegation i Jerusalem. Indtil der blev optaget diplomatiske forbindelser i 1994, var den Vatikanets eneste officielle repræsentation i Det hellige Land.

Sct. Joseph Skole, Ringsted

På grund af udvidelse af timeantallet søges en lærer pr. 1. august 1998

Skt. Joseph Skole er en katolsk skole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn.

Skolen har ca. 190 elever fra bhkl.-9. klasse. Der søges en lærer inden for følgende fagkreds: Dansk, idræt og orientering. Andre fagkombinationer kan være mulige i forbindelse med den endelige fagfordeling for 1998/99.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasselædere ved frie grundskoler.

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til skoleleder Anne Ambjærnsen tlf. 53 61 03 59.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til: Sct. Joseph Skole, Dagmarsgade 10, 4100 Ringsted

Ansøgningsfrist: Onsdag den 25. marts kl. 12.00.

Aldrig havde den erfarne pressefotograf og prisvinder set så spændende billeder. Børn på knæ, baglæns igennem landsbyens stenede og mudrede gader, med hovederne kastet tilbage. Alt imedens de betragtede visionen.

New Zealandsk pressemand har lavet video på dansk om Maria-åbenbaringerne i den spanske by Garabandal

Øjenvidnerne

Af Birgit Stressino

Åbenbaringer har aldrig været ment som selve grundlaget for vores tro. Men, derfor skal vi alligevel lytte til, hvad Gud vil sige os igennem dem!

Sådan siger den new zealandske pressefotograf Michael Tubberty, som har brugt ti år af sit liv på at lave en video om Maria åbenbaringerne i Garabandal i det nordlige Spanien. Videoen, der er oversat til 40 sprog, udkommer nu også på dansk. Den new zealandske pressemand har været på besøg i Danmark for at lave lydoptagelser til sin film.

Han står selv for alt i forbindelse med videoen, både billeder, lyd, redigering, grafik

o. s. v., ligesom hele projektet udelukkende er finansieret for egne midler. Et kæmpearbejde han udfører ved siden af jobbet som pressefotograf på The New Zealand Herald i Auckland.

Paven fik video på polsk

Det der betog ham, da han for 12 år siden stiftede bekendskab med Garabandal åbenbaringerne var de spektakulære fotografier, af fire børn i ekstase. Aldrig havde den erfarne pressefotograf og prisvinder set så spændende billeder. Børn på knæ, baglæns igennem landsbyens stenede og mudrede gader, med hovederne kastet tilbage. Alt imedens de betragtede visionen. Et utroligt syn!

Efter Tubbertys opfattelse kunne de billeder umuligt være snyd. Og der var nok af fotografier at kikke på, da Garabandal åbenbaringerne er de mest fotograferede åbenbaringer i Verden.

Hans video, »Garabandal, Øjenvidnerne«, bygger på interviews med mange af de mennesker, som var vidner til de begivenheder, der fandt sted i den lille bjerglandsby mellem 1961-65. Bl.a. er der et interview med den tidligere biskop i området, Antonio del Val Gallo, der som ung præst selv var øjenvidne til nogen af åbenbaringerne. Samme biskop ophævede også de restriktioner, hans forgænger af forsigtighedsgrunde havde lagt på stedet.

Biskop del Val Gallo er så begejstret for Michael Tubbertys dokumentarprogram, at han har bedt om tilladelse til at kopiere det. Han har endda bedt new zealænderen om, at sende videoer til Vatikanet. Så her har pave Johannes Paul II fået en på polsk, og kardinal Joseph Ratzinger en på tysk.

Budskaberne skal ud til hele Verden

Åbenbaringerne i Garabandal er ikke anerkendt af Kirken, men heller ikke fordømt.

I korthed går de ud på, at fire 12-årige piger i fire år havde visioner, hvor de så og talte med Jomfru Maria og Ærkeenglen Michael. Jomfru Maria havde et vigtigt budskab og en advarsel til Verden. Hendes budskab var, at hvis menneskene ikke forandrede sig og førte et mere helligt liv, ville en frygtelig tugtelse blive sluppet løs.

Men først vil Gud sende en advarsel til Verden, og senere et mirakel, som vil finde sted i Garabandal. Alt det sker, for at mennesker kan nå at omvende sig, så tugtelsen undgås.

Michael Tubberty er overbevist om, at åbenbaringerne og budskaberne er sande, og at der vil være et stort behov for hans video, når de profeterede begivenheder begynder at indfinde sig. Og hvornår de gør det, ved han ikke noget om. Kun een af seerne ved, hvornår miraklet vil finde sted, og det vil hun bekendtgøre otte dage før. Så indtil da fortsætter den new zealandske pressemand med at udbrede Garabandal budskaberne til hele Verden.

Døde

Markant virke for kirken i hele sit liv

Bodil Plate Petersen død 89 år

En af Skt. Antoni menigheds markante personligheder, Bodil Plate Petersen døde den 20. januar i en alder af 89 år. Hun blev født den 13. juli 1908 og voksede op i et hjem, hvor moderen var konverteret i sine unge dage. Allerede fra sin ungdom var hun aktiv i katolsk arbejde.

Bodil Plate Petersen blev fra sin studentertid medlem af Academicum Catholicum, en forbindelse, der varede hele livet. Hun deltog i AC, møder så længe kræfterne stod til.

Mange husker hende også for engagementet i Katolsk Menighedspleje og i DKKF.

Efter sit giftermål kom Bodil Plate Petersen til Brønshøj, hvor hun var med til at præge den store menighed. Bl.a. var hun aktiv i mødregrupper i forbindelse med de ugentlige hverdagsmesser. Fra perioden efter krigen, hvor Caritas Danmark tog sin begyndelse i Skt. Antoni menig-

hed med sognepræsten, Knud Ballin som drivkraften, hjalp Plate Petersen med til at sende nødhjælpspakker til flygtningelejre i Europa. Hun var ligeledes en fast 'bestanddel' af det årlige sommermarked, som bl.a. var medvirkende til at menigheden kunne bygge en ny kirke i 1973. Mange vil minde hende for det store engagement i kirken.

Knud Kluge

Ikke sorg, men vemod

Asta Helsted Kluge død 89 år

var ivrig spejder - hvad jeg også har været i Belgien. Utalige var de møder, vi holdt i hjemmet i Hegnshusene. Altid sørgede Asta for hygge og kaffe. - Og når det ikke gik så godt med sjælesorg (det egner, jeg mig ikke til) og husbesøg - hvem var det så, der trøstede mig? Asta!

Hun var en viis kvinde med begge ben på jorden, og hun var fuld af realitetssans. Hvordan hun som husmoder har kunnet klare mand og seks børn med de små midler, man havde i 50'erne er mig en gåde. men kvinderne var uhyre økonomiske og og praktiske dengang. Jeg beundrer dem.

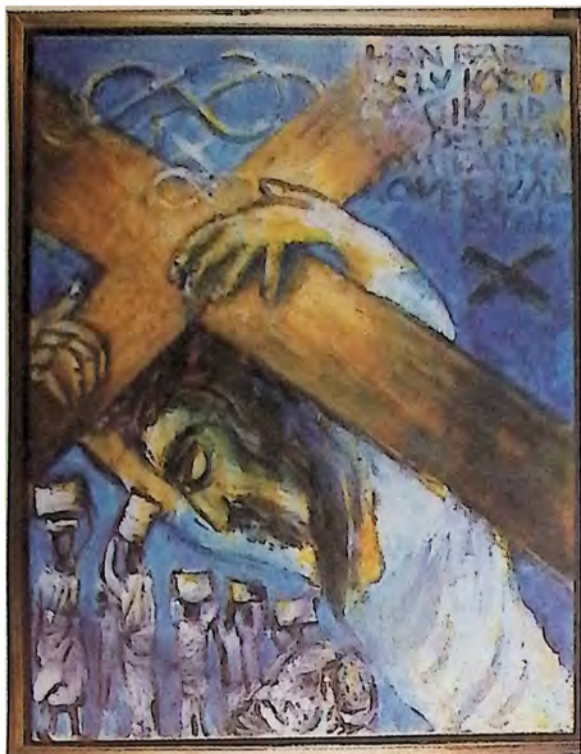
Børnene var flyttede hjemmefra, og Otto døde i august 1979, og Asta boede herefter 19 år i Voldparken i Husum. Det blev besværligt for hende til sidst at kunne gå. Så blev det til Plejehjemmet Hoffmannsminde fra 22. december sidste år, og så efter godt 89 år her på Jorden - slut. Det kan man kun være tilfreds med.

Ikke sorg, men vemod ledsager dødsfaldet. Jeg ønsker hende ikke så meget »evig hvil«, som det gamle danske: »Gud glæde hendes sjæl i Himmerige«.

Bjørn Højbo

Biskop del Val Gallo er begejstret for den new zealandske pressefotograf Michael Tubberty's dokumentarprogram »Øjenvidnerne«.

Motiverne fra venstre: Jesus tager korset på sig, Jesus dømt af Pontius Pilatus, Jesus møder Jerusalems grædende kvinder og Jesus bliver taget ned fra korset. Billederne er malt af sognepræst Adolf Meister S. J., Århus.

Den nye korsvej i Sct. Norberts kirke i Vejle

Af Jan Ophoff

Søndag d. 1. marts, som er den første søndag i fastetiden, indvies under højmessen ny korsvej i den katolske i Vejle.

Sankt Norberts kirke. Det er mange år siden kirken har haft en korsvej. Den gamle korsvej blev fjernet i 1965, da kirken blev sat i stand og tilpasset den liturgiske reform efter det Andet Vatikaner Koncil. Efter mere end 30 år udsmykkes kirken nu med en ny korsvej. Korsvejen hører faktisk til det faste inventar i en katolsk kirke. Med en korsvej forstår man en serie af 14 billeder over Jesu lidelse og død, fra det øjeblik han blev dømt af Pontius Pilatus til og med hans gravlæggelse.

se. Skikken med at ophænge en korsvej i de katolske kirker stammer fra middelalderen.

Dengang var de kristne meget optaget af Jesu lidelse og død. De, der havde råd, valfartede til Det hellige Land, Palæstina, for at besøge de steder, hvor Jesus havde været. Pilgrimmene gik korsvejen, det vil sige, i bøn gik de den vej, som Jesus gik, da han bar korset gennem Jerusalems gader ud til Golgatha, hvor han blev korsfæstet.

Det gør mange pilgrimme stadigvæk den dag i dag. Jesu korsvej i Jerusalem hedder »Via Dolorosa« (Smertens vej). De troende, der ikke kan rejse til Jerusalem, får så mulighed for at gå »korsvejen« i deres lokale kirke, hvor Jesu

korsvej fremstilles i 14 billeder, som skildrer episoder fra Jesu lidelseshistorie i evangeliet, suppleret med nogle billeder fra traditionen: Jesu møde med Veronica og hans mor Maria, og Jesus, der falder tre gange under korset.

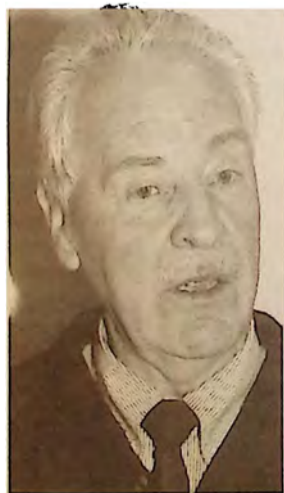
Korsvejen i vores kirke er malet af pater Adolf Meister, som er sognepræst ved den katolske Vor Frue kirke i Århus. Hans malerier indbyder til bøn og meditation. Han nøjes ikke med at male de forskellige episoder fra Jesu korsvej, men inddrager også motiver fra gamle kalkmalerier og vor egen tid. På den måde bliver der en hjælp til at tænke over lidelse og død i verden. Og det er vel meningen med en korsvej. Intet menneske kan bort-

forklare lidelsen, og det gjorde Jesus heller ikke. Men i sin lidelse og død tog han menneskehedens lidelse på sig. Han gik sin livsvej helt til ende og svigtede hverken Gud eller mennesker. Hans død var ikke afslutningen på hans liv, men sejren over selve døden. I opstandelsen viste han sin herlighed. Vi kan ikke fatte påskens betydning uden at kende noget til Jesu liv og død. Vi kan ikke fejre påske uden først at have oplevet langfredag. Den nye korsvej vil forhåbentligt blive til glæde for alle besøgende i Sankt Norberts kirke, ikke mindst nu i fastetiden, der lige er begyndt. Den kan hjælpe dem i at få en bedre forståelse for det kommende påskefest.

Tillykke

Pastoralrådets formand fylder 70 år

I 1953 blev der afholdt katolsk pinsestævne i parken ved Frederiksberg slot - hvor Hærens Officersskole residerer.

Netop i dette år frekventerede Poul Wiisbye skolen som led i sin officersuddannelse. Han blev der tilskuer til, hvordan katolikkerne udfoldede sig på slottets grund. »Skulle katolikkerne virkelig have lov til at manifestere sig netop her?« spurgte han sig selv. I frustration over dette, beklagede Poul sig til chefen, men det viste sig, at han selv var katolik og derfor ikke fandt det forkert at afholde katolsk pin-

sestævne. Samme resultat kom en anden kollega til. Dette gav stof til eftertanke, og Poul gav sig i kast med at studere den Katolske Kirkes tro og lære. Efter flere års overvejelser og måske lidt ørkenvandring, konverterede Poul til Katolicismen.

Det har han aldrig fortrudt - tværtimod er det blevet til mange frugtbare år også i kirken. Såvel i menighedsrådet i Roskilde i mange år som nu i pastoralrådet, hvor man har draget stor nytte af hans viden og ekspertise. Hans vindende væsen og gode hu-

mør gør det let at samarbejde med ham.

Efter at have sejlet Østersøen tynd gik Poul »i land« og etablerede sig i sommerhuset på Gl. Skagen. Der er det blevet til mange traveture og megen læsning. Måske bliver der nu endnu mere tid til endnu længere ture rundt om i Skagen, her efter valget?

Vi håber at Poul bliver at træffe i Roskilde den 20. marts, så vi kan ønske tillykke med fødselsdagen.

Lubin Suvalski

Lærere til
Skt. Knuds Skole
Århus

På Skt. Knuds Skole søger vi 3-4 lærere til kommende skoleår. Et par af disse stillinger er tidsbegrænsede, fra 1. august 1998 til 18. juni 1999, bl.a. på grund af barselsorlov.

Skt. Knuds Skole er en katolsk priatskole, der bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Vi har ca 320 elever fordelt på 19 klasser fra børnehaveklasse til 10. klasse. En broget flok både hvad angår nationalitet, udseende og kristent tilhørsforhold.

Vi har brug for lærere, der kan varetage undervisning inden for fagene engelsk, matematik, fysik og katolsk kristendom, men også andre fagkombinationer har interesse.

Hvis du er alsidig og har mod på at være med i den fortsatte udvikling af vores skole m.h.t. holdninger, målsætning, projektarbejde, IT og en del mere, så send os en ansøgning. Du er velkommen til at ringe og aftale et besøg med skoleleder eller souchef.

Ansættelse sker som månedslønnet lærer i henhold til Fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation samt organisations aftalen for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler.

Vi håber at kunne holde ansættelsessamarer i uge 14. Din ansøgning skal være os i hænde senest den 26. marts kl. 12 og skal stiles til bestyrelsen, att. skoleleder Ole-Chr. M. Plum.

Skt. Knuds Skole
Ryesgade 24 • 8100 Århus C • Tlf. 86 13 75 11

Bøger

Befrielsen fra fundamentalismen

Bjørn Højbo har gjort mig den glæde at bede mig anmelde 2. oplag af hans hefte *Skabelse og/eller udvikling* (Religionspædagogisk Udvalg 1998). Det vigtigste i dette hefte, forekommer det mig, er den befrielse fra bibelfundamentalismen, som det åbner mulighed for.

En bibelfundamentalist er et menneske, der læser Bibelen som tekster, der uden videre kan give os svar på de spørgsmål, vi stiller i dag. Og når det drejer sig om verdens skabelse, så er vores spørgsmål i dag: hvornår skete det? hvordan gik det for sig? og hvad består verden så af? - Og dér vil Bibelen skabelsesberetninger stille os på en alvorlig prøve. Udviklingslæren under en eller anden form kan vi nemlig ikke løbe fra. Ikke med vores hæderlighed i behold.

Løsningen er i og for sig meget enkel, når man først er

blevet gjort opmærksom på den: - Vi må forsøge at gøre os klart, hvad de mennesker, på hvis tid og i hvis geografiske egne beretningerne er blevet til, spurgte om. Og skabelsesberetningernes mennesker spurgte ikke, som vi gør i dag. De spurgte om: hvem har skabt verden? og hvorfor er verden blevet skabt? Og det er lige, hvad teksterne fortæller os om.

Bjørn Højbo's redegørelse for disse forhold er klar og pædagogisk fortræffelig. Og dertil kommer, at vi bliver hjulpet til at finde frem til, hvad vi så i virkeligheden kan lære af Bibelens skabelsesberetninger. Og det er ikke småting. Verden er fx. noget, vi har del i og ansvar for, vi mennesker. For vi er ikke blot interessante pattedyr. Vi er dem, der har et enestående forhold til skaberen, til Gud. Hvorledes dette forhold så har udviklet sig,

fortælles der videre om i historien om paradiset have, om Kain og Abel, om syndfloden og om Babelstårnet.

Hvis man bruger heftet til undervisning, er der en interessant fejl på side 7, ikke en egentlig trykfejl, men en rigtig »smutter«, som kan bruges til at stille opgaver til de kvikke elever. Men heftet er ikke kun til undervisning. Ethvert menneske, vil jeg sige, vil læse det med glæde, nogle med begejstring. Det er fyldt med så mange spændende enkeltheder, som myldrer frem af de gamle tekster, og som der omhyggeligt og på en fornøjelig måde gøres rede for. Der burde være forlystelseskast på prisen; men det er der ikke. Det koster 20 kr., og der er mængderabat på klassesæt, har jeg hørt. - Køb det, inden det igen bliver udsolgt.

Ove Leerbeck

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Pastoral-centeret har udgivet et dokument fra Det Pavelige Familieråd med titlen: *"Veiledning for skriftefædre vedrørende nogle aspekter af det ægte-skabelige livs etik"*. Skriftet blev anmeldt af Erling Tiedeman i k.o. nr. 14 i 1997.

Efter *Moder Teresas* død d. 5. september 1997 må der formodes at være en stigende efterspørgsel efter at læse noget om og af denne fremragende kvinde. NSB har en del bøger om og af Moder Teresa. Vi har netop fået en bog om den begivenhed, som gjorde Moder Teresa rigtig kendt - i hvert fald blandt ikke-katolikker. Bogen skildrer hendes besøg i Norge da hun i 1979 modtog Nobels Fredspris. Bogen er skrevet af den kendte pater og skribent Hallvard Rieber-Mohn.

Graham Greene skrev foruden en række fremragende bøger også en del breve til di-

verse dagblade. Nu har Christopher Hawtree samlet og udgivet en del af disse breve med titlen *»Yours etc. - Letters to the press«*.

Jean Vanier kendt for sit arbejde med de mentalt handicappede har skrevet bogen *"Community and Growth"*, om hvordan fællesskabet kan blive en plads for virkelig frihed, når man accepterer individets begrænsninger, men også erkender dets mange gode og positive sider.

En anden bog som ligger tæt op af ovenstående har titlen *"The Challenge of L'Arche"* hvori en række mennesker skildrer udviklingen og væksten i mange af de kommuniter, hvori de mentalt handicappede har deres liv og hverdag. De såkaldte L'Arche kommuniter blev netop oprettet i 1964 af Jean Vanier.

Antoine de Saint-Exupery, kendt for sin vidunderlige bog

"Den Lille Prins" har skrevet sit åndelige testamente i bogen *"Citadellet"*. Heri skildres hans tanker om livet og døden. Om livets værdier og folks ringe forståelse af dem.

Som gave har NSB fået *"A Friend from afar"*, som skildrer pave Johannes Paul II's besøg i Korea i 1984. Bogen viser pavens travle dagsprogrammer via nogle smukke billeder.

Niels Steensens Bibliotek har antikvarisk anskaffet sig en eftertragtet bog. Den er skrevet af sognepræst i den lutherske kirke Søren Prahl og har titlen: *»Ikoner. Introduktion til den ortodokse kirkes billedverden«*. En grundig og saglig bog om dette meget spændende emne.

En meget aktuel bog er Jon Atack's meget spændende afsløring af Scientology i bogen *"A Piece of blue sky. Scientology, Dianetic and L Ron Hubbard exposed"*. Forfatteren var selv involveret i Scientology fra 1974 til 1983.

Afslutningsvis vil jeg nævne en spændende bog skrevet af teologisk ærbedoktor ved Århus universitet, den 80 årige Rudolph Arendt med titlen: *Hvad er sandhed?* Han behandle sandhedsbegrebet med udgangspunkt i Pontius Pilatus spørgsmål til Jesus: hvad er sandhed? Rudolph Arendt kommer langt omkring, og bogen er umiddelbart let læselig, men hvis man skal forstå tankerne tilbunds kræver bogen mere end én genlæsning.

Keld Dahlwald

Bistand

Katolsk menighedspleje

Breggade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag
og torsdag fra kl.14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Døde

R.I.P.

Vor kære mor, svigermor, farmor, mormor og oldemor

Asta Helsted Kluge

* 4.8.1908
† 21.2.1998

Tak for al kærlig omsorg og forbøn under sygdom og død.

Erik, Jørgen, Kjeld, Bente, Knud og Inge

Begravelsen har fundet sted.

Møder og arrangementer

Niels Steensens Bibliotek holder påskeferielukket fra søndag d. 5. april til onsdag d. 15. april, begge dage incl.

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad lægdominikanerordenen står for?

Lørdag den 21. marts kl.13 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i præstegården bag Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

Har du eller en bekendt overvejet at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til
INFORMATIONSAFTEN
om den katolske kirke

Tirsdag d. 31/3 ved pastor Niels Engelbrecht:
Den stille uge og dens liturgi.

Tirsdag d. 21/4 ved pastor Dietrich Timmermann:
Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm:
Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, vafart, skærtsiden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i
Sct. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!
Sr. Hildegard Madsen OSB,
Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner,
Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen,
Dietrich Timmermann og Christian Noval

SKABELSE

3 tema-aftener

Eva Nordentoft
Gud er herre over liv og død
- men han har betroet os
mellemlægningen
Tirsdag den 10. marts kl.19.30

Gregers Mærsk-Kristensen
Skabelse i fuldendelsens lys
Tirsdag den 17. marts kl.19.30

Cyriel Malka
Kristendom contra New Age
Tirsdag den 24. marts kl.19.30
Sct. Ansgars Menighedssal
Bredgade 69A
Arrangeret af DUK

DUK-kalender

TEMA AFTEN - SKABELSE den 17.03.1998 og den efterfølgende tirsdag i Sct. Ansgars Menighedsslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

FIRMELESE VEST WEEKEND den 20.03. - 22.03.98 på ØM for alle firmander, der bor på Fyn og i Jylland.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.

TEMA AFTEN - SKABELSE den 24.03.1998 i Sct. Ansgars Menighedsslokale, Bredgade 69 A, 1260 København K.

UNGDOMSMESSE den 29.03.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

PÅSKELEJRE den 04.04. - 13.04.1998 i de norske fjelde arrangeret af Norske Unge Katolikker.

Alder: 20 år og opefter.
Pris: NOK 1.750 samt rejse fra Danmark ... (prisen afhængig af antal deltagere).
Tilmelding og betaling senest den 6.3.1998.

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.04. - 19.04.1998 på Bastrup. Alder: 18 år og opefter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 27.02.1998.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.04. - 19.04.98 for alle lokalforeningsledere.
Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.98.

UNGDOMSMESSE den 26.04.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 01.05. - 03.05.98 på ØM for alle ledere på DUKs sommerlejre i 1998.
Kurset er gratis.
Tilmelding senest den 14.04.98.

LEDERTRÆNING den 07.05. - 10.05.98 på ØM.
Alder: 14-20 år.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.04.98.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med ØM-valfarten den 05.06. - 07.06.1998 på ØM.
Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00.
Tilmelding og betaling senest den 15.05.98.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Nyt fra Pastoral-Centret

I forbindelse med det Grundkursus i Teologi, som blev afholdt 1991-94, afleverede de deltagere, der gik til prøve, en række skriftlige opgaver. Disse opgaver blev efterfølgende bedømt af censorer, hvis udtalelse deltagerne derpå fik tilsendt. Hovedparten af opgaverne er endelig blevet returneret til Pastoral-Centret, som imidlertid gerne vil af med dem, da centret lider af akut pladmangel. Deltagere, som gerne vil have deres opgaver

retur, bedes derfor give besked til Pastoral-Centret inden den 1. august 1998. Efter denne dato vil centret så sørge for en samlet udsendelse af opgaverne til de deltagere, som har fremsat ønske om det, mens resterende opgaver vil blive destrueret. Pastoral-Centrets adresse er: Vesterbrogade 28, 1620 København V. Telefon 33 24 26 30 (13-16), telefax 33 24 11 74, e-mail aw@pastoral.dk

I Frans af Assisis fodspor

Er klosterliv en livsstil eller en livsfilosofi?
Hvorfor vælger man det, og hvad er valgets konsekvenser?

Foredrag ved
broder Theodor Jürgensen
mandag den 20. april kl.19.30
I menighedssalen Stenosgade 4B
Alle interesserede er velkomne
Kaffe og te kan købes

PAX CHRISTI DANMARK
Årsmøde

Der indkaldes hermed til årsmøde i Pax Christi Danmark, lørdag den 14. marts. Mødet finder sted på Niels Steensens Gymnaslum, i Englesalen, med indgang fra Jagtvejen 183 B.

Program
Kl. 9:00 Messe i kirken
Kl. 10:00 Jubilee 2000. Oplæg om en intensiv kampagne for eftergivelse af verdens fattigste nationers gæld ved Pernille Petersen (DØF).
Kl. 12:00 Frokost. Tag en madpakke med. Øl og vand kan købes.
Kl. 13:00 Årsmøde med følgende dagsorden:

Valg af dirigent, godkendelse af dagsorden, formanden aflægger beretning, Årsregnskab, forslag til ændringer af vedtægterne, indkomne forslag, fastsættelse af kontingent for 1998, valg af styrelse.
- Valg af kasserer og revisor, eventuelt

Forslag der ønskes behandlet bedes fremsendt til styrelsen senest en uge før årsmødet. ALLE, også ikke-medlemmer er hjertelig velkomne.
Kontingent for 1998: 100 kr. pr. medlem, der indbetales på Pax Christi Danmark's girokonto nr. 4 99 96 73. Hvis man ønsker at støtte med et større beløb er dette særdeles velkomment.

ACADEMICUM CATHOLICUM

Indbyder til foredrag om **Åbenbaringen og åbenbaringer** ved Jacob Thomsen tirsdag den 17. marts kl. 20 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183B. Alle er velkomne

Det sker på Magleås

- Fre. d. 13.3. - søn. d. 15.3.:**
Konvertit-weekend
(se annonce i »k.o.«)
- Lør. d. 14.3.:**
Caritas
- Søn. d. 15.3. kl.14.00:**
Magleåstræf
Guitarkoncert v/ Paul Anders Søgaard
(se annonce i »k.o.«)
- Man. d. 16.3. - tor. d. 19.3.:**
Institut for Organisation
- Tor. d. 19.3. - Fre. d. 20.3.:**
FAKS
- Tor. d. 19.3. - søn. d. 22.3.:**
Teologisk Fakultet Oslo
- Fre. d. 20.3. - søn. d. 22.3.:**
Afspændingspædagoger
- Søn. d. 22.3. - tir. d. 24.3.:**
Græsk- og Latinlærerne
- Man. d. 23.3. - tir. d. 24.3.:**
DSB-Fremføring Øst
- On. d. 25.3. - tor. d. 26.3.:**
Stenløse Kommune
- Fre. d. 27.3. - søn. d. 29.3.:**
Inst. Jagtvej
- Fre. d. 27.3. - søn. d. 29.3.:**
Neokatekumenatet
- Fre. d. 27.3. - søn. d. 29.3.:**
Roskilde Menighed
- Man. d. 30.3. - tir. d. 31.3.:**
Herlev Kommune
- Man. d. 30.3. - tir. d. 31.3.:**
Alm. Danske Jordmoderforening
- Tir. d. 31.3. - fre. d.3.4.:**
Kommunale Lønbar.

Sygedagen

- afholdes lørdag den 14. marts kl.14.00 i Sct. Mariæ kirke, Jens Jessensvej 5, Frederiksberg.

Ældre og syge indbydes til en messe, hvorunder der er mulighed for at modtage 'de syges salvelse'. Efter messen indbydes der til eftermiddagskaffe.

Tilmelding bør ske til Deres sognekantor inden den 9. marts - undtagelsesvis til Sct. Lioba Kloster, tlf. 38 71 48 72

De Syges Katolske Forbund

Diverse

Bekendtskab

Kontakt søges med jævnaldrende mand af 49-årig, ungdommelig kvinde med god uddannelse. Interesser: Gode film og bøger, klassisk musik og folkemusik, rejser, sprog, god mad og vin m.m. Gerne fotosvar. *Billetmrk.: 1446*

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje en rigtig hyggelig ferieejendom på Møn - 300 m fra Østersøen.

Leje udenfor højsæsonen:
Weekend kr. 500,- / Uge kr. 1.200,-
Ring og få yderligere oplysninger på tlf. 55 81 33 66.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

SCHWEIZ • Salg
▪ Udlejning
▪ Investering
Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindstrøkt. Hotel og velbeliggende ferieboliger.
FCD A/S • Tlf. 3121 5590

Kirkens genbrug
Blågårdsgade 31 på Nørrebro
Et økumenisk projekt
Vi sælger og modtager pænt tøj, nips og møbler (afhentning kan arrangeres)
Kom og kig eller ring på 3536 1107
Åbent dgl. kl.11-17.30 Lør. kl.10-13

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsogade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Annoncer i »katolsk orientering«

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem - overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30862609

Muremester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug
Ankervej 12
Stubbstrup
1800 Nyk. F.

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover godt håndværk og er omfattet af...
GYG GARANTI ORDNING

Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Den 23. oktober 1988 blev Niels Steensen saligkåret i Peterskirken af paven. På billedet ses biskop Hans L. Martensen.

De mange danskere var i audiens hos paven, der får en gammel dansk til senere fornøjelse.

Stockholm får ny kvindelig biskop

Stockholm (KNA) - I Stockholm har domkapitlet valgt en kvinde som efterfølger for biskop Henrik Svenungsson, der i nær fremtid går på pension, skriver svensk presse. Valget faldt på *Caroline Krook*, der er

protestantisk teolog og tidligere har arbejdet inden for fængselsjælesorg. Som kollega til *Christina Odenberg* bliver hun den anden kvindelige biskop i den svenske kirke.

Kommission skal se på proceduren for ægteskabsannulleringer

Kirkeretten skal anvendes på den rigtige måde, siger paven

»Som hyrde er jeg bekendt med det alvorlige og dramatiske problem, som troende har, når deres ægteskab er gået i stykker, uden at de selv har været skyld i det, og når de derefter har indgået en ny forbindelse uden først at have fået kirkens dom for ægteskabets ugyldighed, alt imens de håber på, at det kan blive velsignet foran kirkens tjener.«

Sådan sagde pave *Johannes Paul II* til domstolen, den romerske rota, som trådte sammen i midten af januar. Paven lagde vægt på, at enheden inden for kirken afhænger af, at den kanoniske ret - kirkeretten - anvendes på den rigtige måde. Også det formelle skal være gennemsyret af kærlighed, understregede han:

»Jeg har tidligere henledt jeres opmærksomhed på nødvendigheden af at undgå, at rene formaliteter stiller sig hindrende i vejen for, at sådan-

ne situationer kan klares i kærlighed og retfærdighed. Det er, hvad gældende kirkerets ånd og bogstav tilstræber. Men med den samme pastorale opmærksomhed er jeg også klar over, at det er nødvendigt, at ægteskabssager gennemgås grundigt og uden forsinkelse, sådan som deres egenart gør krav på.«

Kommission i tænkeboks

»Med dette for øje og med henblik på, at retfærdigheden i stadig højere grad må ske fyldest både i sagerne som sådan og i proceduren« har paven derfor nedsat en kommission på tværs af flere kuriale departementer. Den skal komme med et udkast til en instruktion, som fortæller, hvordan de forskellige procedurer i en ægteskabssag skal afvikles, sagde han i sin tale til rotaen.

Jubilæumsvalfart til Firenze

Bispedømmet fejrer 10-året for Niels Steensens saligkåring

Mange husker nok festmessen i Peterskirken 23. oktober 1988, hvor pave *Johannes Paul II* saligkårede *Niels Steensen*. Der var mange uforglemmelige øjeblikke som fx. det, hvor Steensens portræt kom til syne højt oppe i kirkens apsis. Den danske gruppe var stor. Sammen med deltagere fra andre nordiske lande var vi næsten 1000.

I år er det netop ti år siden. Det vil bispedømmet København fejre med en jubilæumsvalfart, hvor vi op søger nogle af de steder, der var vigtige i Steensens liv, og hvor højdepunktet bliver messen ved hans grav i San Lorenzo i Firenze på selve årsdagen.

På vejen: Münster

Rejsen foregår fra lørdag d. 17. til søndag d. 25. oktober. Der har tidligere været lejlighed til at besøge andre Steensen-steder, men vistnok endnu ikke Münster, hvor han var hjælpebiskop og dekan ved St. Ludgeri Kirke. Dens nuværende sognepræst lever og ånder for at gøre Niels Steensen levende for sin menighed. Han har indbudt os, og når vi ankommer lørdag eftermiddag, er vi menighedens gæster til et aftensmåltid.

Steensen var her ganske vist kun kort, 1980-83, men gjorde en vældig indsats, især med udstrakte visitationsrejser til fods, for at udbedre 30-årskrignens store skader på det religiøse liv. Freden blev sluttet her i byen i 1648, og den gør meget ud af at fejre jubilæet for

det i år. Münster er en smuk gammel by, og meget i bybilledet præsenterer sig som på Steensens tid.

Indkvarteret bliver vi imidlertid i et moderne hus, der tilhører bispedømmet. Søndag fejrer vi messen, men ved endnu ikke, om det bliver i den middelalderlige domkirke. De, der har oplevet 2. verdenskrig ved måske, at det var her, kardinal *von Galen* var biskop. 'Løven fra Münster' kaldte man ham på grund af hans modstand mod nazismen.

- men især Firenze

Mandag eftermiddag til lørdag eftermiddag er vi i Firenze, hvor vi bor i det hotel, der har til huse i jesuiternes bygning sammen med Instituto Niels Steensen. Nogle har været her før. Huset er stadig så beskedent, som det sømmer sig for en valfart, men alle værelser er renoveret og har fået douche.

Da vi har reserveret hele hotellet, åbner jesuitterne deres have for os. *P. Lorenzo del Zanna*, der i 20 år har været præst for italienerne i Danmark, er nu leder af Steensen-instituttet. Det giver ham mange opgaver, der kræver tid og energi, men han har bevaret en stor kærlighed til Steensen og hans landsmænd. Dagene for vores besøg har han reserveret til at være vores guider i Firenze, hans fødeby, hvor han kender hver en krog.

Programmet er endnu ikke fastlagt i alle detaljer. Mønsteret bliver et fælles program om formiddagen, mens man selv

kan disponere over eftermiddagen og lørdagen indtil afrejsen. Én dag optages af en heldagsudflugt med bus til Pisa og Volterra. Der bliver hver dag læst messe på dansk.

Fredag, på jubilæumsdagen, erstattes den dog af festmessen ved graven, læst af kardinal *Silvano Piovanelli*, ærkebiskop af Firenze. Vi har taget initiativet til en slags stjernevalfart, hvor tyske Steensen-venner kan arrangere tilsvarende rejser til Firenze og alle mødes ved denne festmesse.

Tilmelding

Valfartskomiteen takker de mange, der har tilmeldt sig foreløbigt efter den første meddelelse i »k.o.«. Til dem er der reserveret plads, og de vil modtage nærmere besked. Men der er stadig plads.

Prisen for rejsen med tog og liggevogn, dobbeltværelse med halvpension og bustur er 3.900 kr., lidt mindre end vores først meddelte kalkulation. Liggevojnene er blevet dyrere og bedre. Skulle man alligevel ønske sovevogn, kan ønsket opfyldes ved hurtig besked og mod et tillæg på 520 kr. For familier med børn kan der tilbydes en rabat. Eneværelserne er få og koster 500 kr. mere. Flere har selv fundet en anden, de kan tænke sig at dele værelse med, og tilmeldt sig sammen.

Tilmelding sker skriftligt senest 15. april til Kaspar Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, og der indbetales et depositum på 500 kr. til valfartens kasserer, Gerda Schwartz,

Bygervej 7, 2300 København S., på giro 867-5929 eller ved crosset check. Resten betales på samme måde senest 10. august. Navnlig hvis man har særønsker, er hurtig tilmelding tilrådelig. Oktober er højsæson i Firenze.

Valfartskomiteen

Vatikanet (KNA) - Monsignore Piero Marini, pavens ceremonimester gennem mange år, er blevet biskop. Den 55-årige Marini er kendt af TV-seere verden over; ved officielle gudstjenester står han altid ved pavens side. Men han betragtes også som en af de førende eksperter i den liturgireform, som fulgte efter konciliet.

Neues Kardinals-Kollegium

Das Konsistorium umfasst 165 Mitglieder, darunter 20 nono. Davon sind 122 bei einer Papstwahl wahlberechtigt.

Länder mit den meisten Kardinalen	Kardinalen	Wähler
Italien	41	22
U.S.A.	12	11
Brasilien	6	6
Frankreich	6	5
Spanien	6	4
Deutschland	6	4

Ernennungen der Wähler ...

Papst Johannes Paul II.

Papst Paul VI.

86%

Der Jüngste

Viktor Pflüger, 57 J.

Der Älteste

Ignazio Giovanni Moles, 94 J.

Der Dienstälteste

Bruno Heim, 75 J.

Der er i alt 165 kardinaler, der repræsenterer hele verdenskirken. Den ældste er 96, den yngste 52 og den ældste i tjenesten kan fejre 40 års jubilæum i år. Fire ud af ti er italienerne, men der er flere afrikanere, asiater og latinamerikanere end nogensinde. 14 pct. af kardinalerne er udnævnt af pave *Paul VI*.

katolsk orientering

Redaktion:
Konstitueret ansvarshavende redaktør:
Journalist Knud Helsted Kluge (Redaktionssekretær)
Redaktionelle medarbejdere: Maria Jørgensen
og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 31 211444.
Fax 33 244975. E-mail: ko-press@inet.uni-c.dk
Udgiver: Ansvarstiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer
udsendes
den 25.marts

Uretfærdig fordeling af jorden • side 2
 Økumenisk årsmøde • side 3
 Påskebilleder • side 7
 DUKs principprogram • side 8 – 9
 Orientering fra sognene • side 12 – 16

Caritas Danmark får ny leder

René Albeck afløser den 2. juni
 Anne Lise Timmerman

Af Knud Helsted Kluge

Den 31. maj går Anne Lise Timmermann på pension og fratræder dermed sin stilling som generalsekretær for Caritas Danmark. Afløser for hende bliver den 57-årige René Albeck, vicegeneralsekretær i Dansk Flygtningehjælp indtil 31. december 1995.

Anne Lise Timmermann afløste pastor Knud Ballin i 1982 som leder. I 1970 blev hun tilknyttet Caritas, og fik orlov, når det brændte med f. eks. vietnamesiske bådflygtninge og senere da Polen-hjælpen intensiveredes i firserne.

Anne Lise Timmermann har haft meget stor gennemslagskraft, hvor i verden hun end har bevæget sig. Et af de største projekter Caritas Danmark har arbejdet med er et flygtningeprojekt i Afghanistan/Pakistan, som er igang på 15. år. Timmermann var desuden i 10 år medlem af Cor Unum, det pavelige samarbejdsorgan for karitative organisationer.

Der afholdes afskedsreception for Anne Lise Timmermann den 27. maj kl. 15.

René Albeck arbejder i øjeblikket i Zagreb. Han tiltræder sin nye stilling den 2. juni i år. »katolsk orientering« bringer i næste nummer mere om den kommende leder. Foreløbig ønsker »katolsk orientering« René Albeck tillykke med sin nye opgave.

Anne Lise Timmermann har ledet Caritas Danmark i 16 år.

Jurist René Albeck er tidligere vicegeneralsekretær i Dansk Flygtningehjælp.

Påskemorgen i en nordvesttysk renaissancemalers forestillingsverden: Maria Magdalena kommer ud til graven med sin oliekrug og finder graven tom – Kristus er opstanden (t.v.). Det viser sig at være ham, hun troede var havemanden (t.h.). Der er flere påskebilleder på side 7 i dette nummer. Dette billede er af den såkaldte Schöppingen-mester fra midten af 1400-tallet. Foto KNA.

»Det må ikke ske igen!«

Vatikanet udsender skrivelse om forfølgelsen af det jødiske folk

Vatikanet (VIS) - Kommissionen for forholdet til jøderne har for nylig udsendt en skrivelse om de rædsler, som det jødiske folk har været udsat for. Skrivelsen blev præsenteret af kommissionens formand, kardinal Edward Cassidy, samt biskop Pierre Duprey og p. Remi Hoeckman, der er henholdsvis næstformand og sekretær.

Skrivelsen er blevet til efter pave Johannes Paul II's utrykkelige ønske, fortalte Cassidy ved præsentationen. Han tilføjede, at den skulle ses som en opfølgning af to andre publikationer, som blev udsendt i 1974 og 1985, og som havde til formål at realisere det afsnit af koncilsdeklarationen »No-

stra aetate«, der omhandler forholdet til jødedommen. Den seneste publikation henvender sig til katolikker i hele verden og er udsendt i håb om, at de kristne vil »tænke over den katastrofe, som ramte det jødiske folk, katastrofens årsager og den moralske forpligtelse til at sikre, at en sådan tragedie ikke vil ske igen«, fortsatte kardinalen.

På vej siden 1987

Efter et møde mellem kommissionen og jødernes internationale komité for interreligiøse samtaler, som fandt sted den 31. august 1987, blev det meddelt, at der fra katolsk side skulle udarbejdes et officielt dokument om forfølgelsen af

jøderne. Den følgende dag havde paven udtalt, at et sådant dokument ville være af stor betydning for kirken og for verden, forklarede Cassidy. Paven havde ved samme lejlighed talt om sine egne oplevelser i hjemlandet og om, hvordan det havde været at bo i nærheden af et jødisk samfund, som i mellemtiden var blevet udsløjet.

Den jødiske delegation hilste det katolske initiativ velkommen. Det fremgik af et fælles kommuniké, som blev udsendt efter mødet i 1987. Siden da havde paven »gentagne gange opfordret os til at overveje, hvordan vi forholder os i relation til det jødiske folk«, tilføjede kardinalen.

»Derfor ønsker den katolske kirke, at alle katolikker, ja, alle mennesker skal vide besked om det her«, lød Cassidy's slutbemærkning; for »når som helst kristne har pådraget sig skyld, bør det være en opfordring til at angre«.

Pater Martin Braun død

Pater Martin Braun døde fredag den 13. marts 93 år gammel. Begravelsen fandt sted fra Skt. Laurentii Kirke i Roskilde den 20. marts kl. 11.

Nedskriv gælden, så det kan mærkes

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II bakker op om de initiativer, der er taget med henblik på at lette gældsbyrden for de fattige lande. Han betegner år 2000 som en god anledning til at nedskrive deres

gæld, så det kan mærkes, hvis man da ikke helt afskriver den.

Udlandsgælden tynger mange nationer, som lå der en klippekoblen hen over deres skæbne, konstaterer paven og opfordrer både politiske og økonomiske

institutioner til at fortsætte og intensivere deres bestræbelser. Han understreger, at man bør foretrække de løsninger, som kan hjælpe den enkelte befolkning til aktivt at engagere sig i sit lands udvikling.

I Vatikanet har *Justitia et Pax* udsendt en skrivelse om uretfærdig fordeling af jorden og dens goder og om, hvordan goderne i stedet burde fordeles. Hele teksten er på et halvt hundrede sider. »katolsk orientering« har modtaget følgende uddrag fra nyhedsbureauet KNA:

Alle mennesker har ret til jordens ressourcer

» (...) 4. I udviklingslandene er jordbrugsstrukturen ofte præget af et modsætningsfyldt forhold. Et lille antal storgodsejere disponerer over størstedelen af det opdyrkelige land, mens resten, der ofte er af dårlig kvalitet, dyrkes af et utal af småbønder og forpagtere.

(...) At ejendomsretten til jorden er koncentreret på så få hænder, har forskellige historiske årsager i forskellige regioner. Af særlig interesse for vores emne og vores overvejelser er, at sammenlægningen af jordlodderne til enormt store ejendomme i områder, som tidligere har været koloniseret, især siden midten af forrige århundrede er sket, ved at private har opkøbt jord; denne proces har haft gunstige vilkår, fordi lovgivningen har ført til alvorlige skævvridninger på markedet. (...)

5. Situationen er ikke blevet bedre i de senere år; tværtimod er den i mange tilfælde blevet værre og værre, selv om enhver kan se, hvilke negative konsekvenser det har både for den økonomiske vækst og for den sociale udvikling. (...)

Den økonomiske udvikling, der i de senere årtier er sket i forskellige udviklingslande, har sat yderligere gang i koncentrationen af land. Generelt kan man sige, at denne proces er resultatet af handelspolitiske bestemmelser og ufrivillige strukturer, som ikke uden videre kan lempes, fordi det vil være forbundet med økonomiske, sociale og miljømæssige omkostninger. (...)

Siden Arilds tid

11. I de senere årtier har man kunnet se, hvordan forskellige aktiviteter, der bygger på udnyttelse af naturlige ressourcer, er blevet stadig mere udbredt i områder, der traditionelt bebos og forvaltes af oprindelige folk.

I langt de fleste tilfælde er etablering af store landbrug, bygning af vandkraftværker og udnyttelse af jordens ressourcer, olie og træforekomster, i områder, hvor der også i stadig større omfang drives landbrug, sket uden respekt for den oprindelige befolknings rettigheder. Man overholder gan-

ske vist den gældende lovgivning, men den ejendomsret, som er nedfældet i lovgivningen, kolliderer med den ret til at dyrke jorden, som hidrører fra en brugs- og ejendomsret med rødder tilbage til Arilds tid.

De oprindelige folk, for hvem deres land er grundlaget for alt, hvad der har værdi, og knytter dem sammen og giver dem en identitet, mistede retten til det land, hvor de har boet gennem århundreder, allerede dengang de første storgodser blev anlagt. Derfor kan de uden varsel fratages deres land idet øjeblik nye eller gamle, retmæssige ejere ønsker at tage landet i besiddelse, også selv om disse i årevis ikke har interesseret sig for det. Hvor absurd det end lyder, kan de oprindelige folk risikere at blive taget for ulovlig indtrængen på deres eget land. (...)

Umenneskelige vilkår

12. (...) Storgodsejere og industrimagnater, som udgør den herskende klasse, og som udnytter jordens ressourcer, viger sjældent tilbage for at undertrykke protester fra arbejderne ved at terrorisere dem. Arbejdsvilkårene er umenneskelige, og ofte kan lønnen ikke engang dække udgifterne til transport, mad og husly. Lignende fremgangsmåder benyttes til at klare konflikter med småbønder, som i umindelige tider har dyrket den jord, der tilhørte staten eller andre, eller for at få kontrol over det land, som bebos og dyrkes af oprindelige folk.

I sådanne konflikter er terror og illegale anholdelser almindelige. I ekstreme tilfælde hyres bevæbnede bander til at tilintetgøre bøndernes høst og alt hvad de ejer, afsætte lederne og skaffe mennesker af vejen – deriblandt mennesker, der kæmper for de fattige; dem er der mange af blandt de ansvarlige inden for kirken.

Oftentimes statsmagten direkte involveret i denne magtudøvelse. I mange stater er både gerningsmændene og de mennesker, på hvis vegne de handler, sikret straffrihed, fordi retsplejen er utilstrækkelig og fordi internationale aftaler om

overholdelse af menneskerettighederne ikke bliver respekteret. (...)

Den katolske kirkes sociallære

27. Kirken har i århundrederne løb udviklet en sociallære, som støtter sig til den hellige skrift.

Ifølge sociallæren er det en skandale, at jorden er koncentreret på så få hænder, fordi det betyder, at en stor del af menneskeheden er udelukket fra at drage nytte af dens afgrøder; det strider imod Guds vilje og den guddommelige frelsesplan. (...)

28. (...) Hvad den katolske sociallære siger om retten til jordens ressourcer, stammer nemlig fra Bibelen; her står, at Gud har givet jorden til hele menneskeslægten. (...)

Retten til at udnytte jordens ressourcer er en primær og universel ret, en naturlov; det er en ret, som tilkommer alle mennesker, og som ikke kan krænkes af nogen lovgivning. Lovgivningen skal beskytte denne ret, og samfundets institutioner skal omsætte den i praksis. (...)

31. Ud fra den sociale funktion (...) udtaler kirken i sin sociallære: »Den, der befinder sig i en yderste nødsituation, har ret til at skaffe sig det, han behøver, fra andres rigdom.« Den private ejendomsret begrænses af ethvert menneskes ret til det, der er livsnødvendigt. (...)

Uretfærdighed skader hele menneskeheden

33. Den katolske sociallære påtaler også den ulidelige form for uretfærdighed, som følger af, at godsejere og såvel nationale som internationale foretagender lægger beslag på jorden. Disse finder ofte støtte hos statslige organer, som træder henslævendne rettigheder og mange gange endda ejendomsretten under føde, og som således berøver småbønder og oprindelige folk deres land.

Det er en særligt alvorlig form for okkupation, fordi den ikke bare fremmer en uretfærdig fordeling af goderne, men også bevirker en generel, delvis ødelæggelse af

Den, der befinder sig i en yderste nødsituation, har ret til at skaffe sig det, han behøver, fra andres rigdom, udtaler kirken i sin sociallære. Foto KNA.

jordens ressourcer; derved bliver hele menneskeheden fattigere. Den fører til alvorlige skader på miljøet, fordi jorden udpines og den balance mellem menneskene og naturen, som har udviklet sig i århundredernes løb, bliver forstyrret. (...)

36. Sociallæren understreger igen og igen, at man må sikre den bedst mulige udnyttelse af landbrugets potentiale i de områder, hvor en stor del af befolkningen dyrker jorden og er afhængige af den. Der-

som jorden ikke dyrkes i tilstrækkeligt omfang, er det retfærdigt at ekspropriere mod en passende erstatning med henblik på at give jorden til dem, der ikke har jord eller ikke har nok.

Der skal dog gøres opmærksom på, at en agrarreform ifølge sociallæren ikke udelukkende må handle om til- deling af ejendomsret. (...)

En familievenlig omfordeling

37. Ifølge den katolske sociallære vil det være godt at fordele den private ejendomsret til jorden ved en agrarreform, hvis man fra offentligt hold lader sig lede af tre principper, som er forskellige, men som supplerer hinanden:

a) På det retlige plan skal lovgivningen garantere en effektiv fordeling af den private ejendom. b) Der skal føres en økonomisk politik, som gør det

lettere og giver bedre muligheder for at erhverve privat ejendom såsom varige forbrugsgoder, huse, jord, værktøj, landbrugsredskaber; der skal også være bedre muligheder for at investere i større foretagender og på den måde erhverve værdipapirer. c) Skatte- og afgiftspolitikken skal sikre, at erhvervet ejendom kan blive i familien. (...)

43. (...) Der skal endvidere lægges vægt på, at en agrarreform baseret på familiebrug vil bidrage væsentligt til at stabilisere familien, fordi den giver de enkelte familiemedlemmer mulighed for at arbejde endnu bedre og gør dem endnu mere ansvarsbevidste. (...)

44. (...) Når småbønderne besætter jorden, er det ofte udtryk for ulidelige og moralsk forkastelige tilstande; det skal betragtes som et alarmsignal og foranledige gennemgribende, retfærdige løsninger på samfundspolitisk plan. Her er det først og fremmest regeringens vilje og beslutsomhed, der er brug for; det påhviler regeringen at sørge for disse løsninger. Hvis den forhaler eller udskyder agrarreformen, men fordømmer og bekæmper bøndernes besættelse af jorden, sætter den sin troværdighed over styr.

I jubelårets tradition

60. Kirken forbereder sig på det ny årtusind ved at stræbe efter en åndelig omvendelse,

som følger jubelårets spiritualitet. (...)

Justitia et pax har valgt a beskæftige sig med en retfærdig fordeling af jorden, som står som et symbol for den bibelske jubelårstradition, fordi man ønsker at henlede alle menneskers opmærksomhed på et af de sørgeligste eksempler på uretfærdighed. Også kristne er medansvarlige for den store uretfærdighed og sociale marginalisering, som udspiller sig, lige som alt for mange kristne udviser ligegyldighed over for krænkelsen af menneskers grundlæggende rettigheder. (...)

61. (...) Måtte vi i jubelåret ånd kunne sige »Nu kan de være nok!«, når vi ser de mange synder, som både enkeltpersoner og hele samfund har begået, og som har ført til fattigdom og uretfærdighed i et grad, som slet ikke kan beskrives. Når der tales om retfærdighed i evangeliet, betyder det: at værne om de svages rettigheder, fordi de er Guds børn, og fordi det er til gavn for hele skabningen.

Det er denne retfærdighed vi har for øje, når vi giver udtryk for vort inderlige ønske om, at jubelåret også i dag ganske som i bibelhistorien må føre til genopretning af en retfærdig samfundsorden og til en fordeling af jorden, hvor de sociale relationer er præget af en solidarisk ånd.«

Styrk visionerne

Årsmøde i Det økumeniske Fællesråd den 6.-7. marts

Vi kan ikke længere finde vore vante fjendebilleder og søger nu trygheden i egne rækker men må erkende, at vi har en levende økumenisk bevægelse, og der findes den lokale økumeni, sagde biskop Karsten Nissen på årsmødet. Foto fra indvielsen af Skt. Peters kapel i Herning: Kluge.

Af Sr. Else Pascale

Der sker noget i Det økumeniske Fællesråd i Danmark, og der er fortsat mange kristne, der er interesseret i et samarbejde kirkerne imellem.

Årsmødet indledtes med et studieseinar med prof. *Notto R. Thelle*, Oslo, som talte om emnet: »Når tro møder tro hjemme og ude«. Det var en rejse med Paulus, der som missionær var kommet til grækerne på Areopagus (ApG 17,22). Paulus er teolog men også pædagog og er en person, der kulturelt ikke er fastlåst. Dette medførte, at Paulus kunne forstå grækerne, men han var hjemme i den jødiske tradition. Og Paulus gik fra jødedommen til kristendommen, og for Paulus var det muligt at komme i dialog med anderledes tænkende og anderledes troende mennesker. I mødet med de anderledes værende vokser man i klarhed ved, hvad Evangeliet er. Der sker en vækst, når man møder hinanden. »Ånden blæser, hvorhen den vil« og det kræver af os en åbenhed for anderledes tænkende!

Prof. Thelle skelner mellem kristendom og kulturel religiøs tradition. Man kan have nogle overvejelser omkring tradition, og selv om en tradition ikke er fastlagt, så er der knyttet forventninger til en tradition, der lægger vægt på visse faktorer, holdninger og retninger. Notto Thelle satte en inspirerende drøftelse igang, og to af hans bøger, som er oversat til dansk blev præsenteret: »Hvem kan standse vinden« og »Dit ansigt søger jeg« udgives af Det økumeniske Fællesråd.

Ny formand for DØF

Fredag aften blev der vist en video om Kirkernes Verdensråd, produceret i forbindelse med Kirkernes Verdensråds 50 års jubilæum i år. Senere på aftenen takkede man *Anna Marie Aagaard* for hendes år som formand for Det økumeniske Fællesråd.

Lørdagen blev indledt med en fælles gudstjeneste, og hvor er det dog godt, at vi kan bede og synge sammen: og være fælles om trosbekendelsen, salmerne, bibelteksterne og bønnerne, som »Nu bede vi den Helligånd at sammenknytte os ved troens bånd«.

Det økumeniske Fællesråds årsmøde forløb efter dagsordenen, hvor dr. theol. *Anna Marie Aagaard* sagde farvel som formand, og hvor forsamlingen valgte biskop *Karsten Nissen*, Viborg, som ny formand. *Anna Marie Aagaard* sagde bl.a.: »Verden ser ikke ens ud fra de forskellige fællesskaber og for de forskellige mennesker. Hvis vi kun bliver formet lokalt, har vi et problem, vi må gerne kunne se lidt længere. Det økumeniske Fællesråd skulle være et sted, hvorfra visioner skulle blive formuleret. Visionerne er til for, at der hele tiden skubbes på, og at der ikke gøres mindre. *Anna Marie Aagaard* håber, at visionerne holdes højt, og at det at være kristen ikke bare er noget lokalt.

En levende bevægelse

Biskop *Karsten Nissen* fremlagde nogle af sine ideer og indledte med at sige, at vi finder os i en afgørende tidsperiode og overgangstid til det nye årtusind. Vi kan ikke længere finde vore vante fjendebilleder og søger nu trygheden

i egne rækker men må erkende, at vi har en levende økumenisk bevægelse, og der findes den lokale økumeni. Mange mennesker vil sikkert fortsætte med det lokale økumeniske arbejde, men der er brug for økumenisk vekselvirkning mellem strukturer og visioner. Det ville være bedst, om alle kirkerne kunne mødes i Det økumeniske Fællesråd. Der har været uklarheder og komplicerede strukturer, som man helst skulle arbejde på at ændre, og man håber, at Det økumeniske Fællesråd bliver taget mere alvorligt. Man kunne godt tænke sig og ønske at genindføre den dynamik, som missionselskaberne har været præget af.

Årsmødet blev holdt under en meget positiv og inspirerende ledelse af generalsekretær *Holger Lam*. Under mødet fremlagde *Holger Lam* nogle tanker om det økumeniske arbejde i Danmark. Selv om vi kender mange økumenisk indstillede kristne, som er meget positive og velvillige, og selv om der lokalt udføres et fint økumenisk arbejde, så er det ikke let at arbejde med de forskellige kirkelige instanser, råd og strukturer.

Økumenisk fejring i år 2000

Fra katolsk side blev der spurgt om, hvad og hvordan man kunne tænke sig at understrege fejringen af år 2000. *Holger Lam* gjorde rede for synspunkterne, og at man tidligere ikke har været indstillet på fælles arrangementer og tager afstand fra »triumfalistisk fejring«. Efterhånden spores en større velvilje og det er kendt, at man vil holde en økumenisk nytårs gudstjeneste i Københavns Domkirke og håber på, at denne gudstjeneste vil blive transmitteret i TV. Flere aktiviteter og udgivelser er undervejs, og man håber, at Det økumeniske Fællesråd kan være med til at koordinere og inspirere fremover.

Dagen sluttede med indlæg og debat omkring flygtninge og indvandrere og en præsentation af Danske Kirkedage.

Rygaards Skole DK-afd, Hellerup søger lærere

Rygaards Skole søger til den 1. august 1998 velkvalificerede lærere i flg. fag: Musik, fysik, matematik, pigegymnastik, fransk, dansk samt almindelige skolefag. Der er mulighed for en lavere beskæftigelsesgrad end 100%.

Rygaards Skole er en kristen, katolsk skole grundlagt 1909 af Assumptionssøstrene. Der er to afdelinger, en dansk fra BH. -10. klasse og en international engelsksproget.

Ansøgere, der er interesseret i aktivt - og i samarbejde med lærerkollegiet - at virke for en kristen skole, er velkomne til at søge. Skolen har gode menneskelige relationer, et godt forældresamarbejde, samt ikke mindst 685 aktive og flinke børn.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til:
Skoleleder
Mathias Jepsen
Rygaards Skole,
Bernstorffsvej 54,
2900 Hellerup

Tlf. 39 62 10 53 for nærmere oplysninger.

Ansøgninger modtages gerne så hurtigt som muligt, dog senest den 6. april.

Årsmødet i det økumeniske Fællesråd håber at kunne være til at koordinere og inspirere fremover. Foto fra kirkevandring i Aalborg: Grete Dahl, Aalborg Stiftstidende.

Ommøblering på bispedømmets danmarkskort

Den opmærksomme læser vil have bemærket, at fem sogne er flyttet til en anden pastorale enhed end tidligere. Størst betydning har det haft i forbindelse med det netop overståede pastoralrådsvalg, men det betyder også, at nogen må lede lidt grundigere efter deres sognekalender.

Ringsted og Holbæk har byttet plads, sådan at Holbæk nu sammen med Slagelse og Kalundborg udgør pastorale enhed 10, mens pastorale enhed 11 består af Ringsted, Roskilde og Taastrup. Søborg er flyttet til pastorale enhed 13, og de to

bornholmske sogne er flyttet samme sted hen. Dermed udgøres pastorale enhed 14 nu af Lyngby, Hellerup og Ordrup, mens Amager helt alene udgør ditto nr. 18.

Klippeøen i Utterslev Mose

Bornholm bliver gerne placeret de pudsigste steder på danmarkskortet. I bispedømmets udgave er klippeøen flyttet fra Østersøen til Utterslev Mose; i pastorale enhed 13 har Herlev, Brønshøj og Søborg således fået selskab af Rønne og Åkirkeby.

LOURDES-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som flg.:

Periode:	Onsdag d.1.7 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Gejstlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastrup
Indkvartering:	Nybygget Accueil (for syge/handicappede) *** hotel (for raske/selvhjulpne)
Pris:	dkr. 5.300 (fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Rejsen er for syge/handicappede og for raske deltagere. Hvis man ikke er selvhjulpne, vil det være bedst at have en ledsager med, idet vi kun i et vist omfang kan tilbyde hjælp (læge, sygeplejerske o.a.).

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:
Philip Hanus Jytte Ornstrup
3929 9223 4364 4264

(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Meningsmåling var ikke repræsentativ

Meningsmålinger er en vanskelig ting; sidst skrev k.o. om en i Østrig (i nr.4, den 25.2.1998, bagsiden), og da den i forvejen var omtalt i Kristeligt Dagblad, havde jeg skrevet til dette blad om den men ikke som et indlæg, bare til orientering for redaktionen. Da den nu dukker op i vort blad må jeg kommentere den her.

Meningsmålinger er altid helt afhængige af det udvalg, man foretager dem i; det skal være 'repræsentativt'. Det er det ikke i dette tilfælde: for det første er der tale om en undersøgelse af 500 personer (hvilket er meget lidt) og for det andet omfatter undersøgelsen spørgsmål, som allerede har været underkastet en langt større og mere omfattende undersøgelse for ca. 2 år

siden, nemlig den såkaldte underskriftindsamling. Denne indsamling omfattede i hvert fald i teorien alle østrigske katolikker. Den gav et resultat på ca. en halv million, dvs. 7% for de nævnte spørgsmål.

Når meningsmålingen nu altså taler om 92% til fordel for gifte præster, 80% til fordel for kvindelige præster, 90% til fordel for almindelige katolikkens medbestemmelsesret, så mener undersøgelsen altså netop af dette udvalg på 500. At det nemlig ikke er repræsentativt det viser sammenligningen med underskriftindsamlingen tydeligt og klart.

Også overskriften er forkert; den siger »et flertal af katolikker ønsker mere medbestemmelse«; den er endog uenig med sig selv, for senere siger den, at »56 % af kirke-

gængere er enige i, at paven og biskopperne leder kirken på en god måde.« Men selv her er det altså af kirkegængerne i udvalget på 500 personer.

Man kunne naturligvis sige: jamen, så mange flere katolikker har altså skiftet mening siden underskriftindsamlingen men det er ikke rigtigt, for faktisk har vi en meddelelse, som siger, at denne 'bevægelse', som kalder sig 'Vi er kirke', i mellemtiden har mistet, hvad de selv kalder folkelig medvind (og som altså gav dem

7% af alle katolikkens (incl. nogle ikke katolikkens) underskrifter, og nu er blevet til en forening, som i hh. til formandens udtalelse omfatter ca 1000 mennesker, heraf ca. 300 i Wien).

Så kunne vi ikke snart slippe for disse fjollede meningsmålinger? Vi bliver jo alligevel overbelastet med dem fra samfundets side!

Erik Guldager
Helmsvej 35
2880 Bagsværd

Ufejlbarlig lære

På pater Dorns indlæg i k.o. 28.1.1998 forstår jeg med glæde, at vi er enige om det væsentlige, idet pater Dorn både henviser til pavens erklæring og citerer den for at sige, at afgørelsen mht. til kvindelige præster »er definitivt bindende for alle kirkens troende« og til Troselærekongregationens erklæring om, at »denne lære er ufejlbar ... og kræver alle troendes fulde tilslutning«; den sidste henviser til Lumen gentium, 25,2.

At pater Dorn så foretrækker at sige, at pavens erklæring er »af forpligtende dogmatisk karakter« skal bestemt ikke skille os. Og dermed er di-

skussionen om dette emne afsluttet for mit vedkommende.

En lille ting i pater Dorns indlæg bør nok rettes endnu: Jeg finder udtrykket pavetro katolik forkert. Det drejer sig om at tro på og elske den helige, apostoliske, af Jesus grundlagte Kirke, altså en kirke katolik, om man vil, selv om det burde være en selvfølge. Deraf følger efter min mening også troskab overfor den læremyndighed, som er grundlagt af Kristus på den hl. Petrus og hans efterfølgere.

Erik Guldager
Helmsvej 35
2880 Bagsværd

Hvad bilder Lægeforeningen sig ind ?

I svar til justitsministeriet om Lægeforeningens syn på Det Etske Råds udtalelse om sene provokerede aborter, tillader Lægeforeningen sig, at udtrykke misbilligelse af, at medlemmer af Det Etske Råd tillader sig, ikke at acceptere den fri abort, som en generel ret for alle kvinderne.

Lægeforeningens svar til Justitsministeriet er trykt i Ugeskrift for læger af 16/2-98 side 1212:

»Lægeforeningen lægger stor vægt på, at kvindens frie adgang til afbrydelse af svangerskabet før udgangen af 12. graviditetsuge ikke anfægtes, og at debatten omkring sene provokerede aborter ikke bruges til at så tvivl om denne ret. Lægeforeningen finder det derfor betænkeligt, at Det Etske Råd flere gange i oplægget giver udtryk for, at en del af Rådet ikke accepterer abort som sådan. Sådanne udtalelser skaber tvivl om Rådets vilje til at se åbent og fordomsfrit på de provokerede aborter.«

Det har ofte været befolkningen der tillagde lægerne en moralsk autoritet som de na-

turligvis ikke har, men her forsøger Lægeforeningen mindst at kritisere, at medlemmerne af Det Etske Råd har andre moralske opfattelser end foreningen.

Hvad i alverden skulle vi have et Etsk Råd til, hvis vi kunne lade os nøje med Lægeforeningens opfattelse af hvad befolkningen bør mene?

Det er i øvrigt utroligt at lægerne finder sig i, at deres fagforening og faglige forening tillader sig at mene noget om moralske spørgsmål, på de danske lægers vegne!

Når Lægeforeningen misbruger deres høringsret som faglig organisation, til at aflevere en sådan hovmodig svada, om ting de ikke har faglig kompetence til, bør det i det mindste bedømmes til et »gult kort« med en advarsel om, at to »gule kort« betyder »udvisning«!

En stor tak til Ruth Plum der var opmærksom på dette i Ugeskrift for Læger.

Ole Schnell
Nørkærvej 13,
9280 Storvorde

Nogle tanker om Maria-valfarten

En dejlig mulighed for at kunne samle tanker om omkring Jomfru Marias betydning for os alle. Vi kan i smukke og fredfyldte omgivelser lade hverdagens uro og ængstelse bag os. Møde nye og kendte ansigter. Søge roen og stilheden. Fordybe os i samtale, eller blot lade samværet med hele den store skare af forskellige nationaliteter give os håb om fred og muligheder for kirken og dermed for os.

Man kan nyde sin måske medbragte mad i en hyggelig og afslappet atmosfære ude i det fri. Ganske vist meget afhængig af vejret, men ellers er der jo andre gode muligheder.

Engang for snart mange år siden, da jeg var 'ny' i min interesse for den katolske kirke, da var det en stor del af en dej-

lig oplevelse, at en gruppe af ældre tog venligt imod mig og blandt andet indbød mig til at spise sammen med dem i det grønne.

At opleve messen ude i Guds fri natur er, efter min mening, en helt pragtfuld oplevelse, som vanskeligt kan overgås af noget andet.

Man oplever kirken og dens store mangfoldighed af folkeslag, når man på sådan en sommerdag kan samles og være fælles om at udtrykke vore behov for åndelig støtte. Måske, og selvfølgelig hver på vores måde, men netop derfor en så stor berigelse, som man kan tage med sig i hverdagen.

Else Marie Huus
Edith Rodesvej 44
7430 Ikast

»Katolsk præst – eller det, der er værre«

I en nekrolog over Haldor Laxness i Berlingske Tidende (10/2 1998) omtaler Søren Kassebeer, at Laxness som katolicerende ung mand opholdt sig i et benediktinerkloster i Luxemburg. I den forbindelse falder ordene: »...inden han nåede at blive katolsk præst – eller det, der var værre...«. Omskrevet til klart sprog kan vi altså læse i Berlingske, oven i købet i kultursektionen, at det er slemt at være katolsk præst, men at det ikke engang er det værste, man risikerer at blive i et benediktinerkloster.

Det kloster, Laxness opholdt sig i, er St. Maurice i Clervaux. Hertil kom også en dansker, Theodor Suhr. Han blev munk og præst og som bekendt i 1939 katolsk biskop i Danmark. Er det »det, der er værre«?

I Clervaux er der for øjeblikket to danske benediktinermunke. Sakl vi – belært af Berlingske – være bekymrede for dem?

Kaspar Kallan
Jægersborgvej 38
2800 Lyngby

Verdens behov

»Kirkens budskab skal ikke tilpasses verdens behov« står som overskrift over et referat af pastoralrådsmøde. Der mangler vist et par ord: verdens uretfærdige og falske behov, for der findes også sande og retfærdige, religiøse behov, jf. bl. a. artiklen om Caritas og pavens fastebudskab i samme nr. af bladet.

Der kan også henvises til pavens tale på Cuba om større frihed og frigivelse af politiske fanger og hans fordømmelse af de amerikanske sanktioner mod Cuba. Og også til pavens fordømmelse i tidligere numre af »k.o.« af den uretfærdige fordeling af materielle goder og jord i verden. Endvidere til den katolske kirkes vedgåelse af uretfærdige forhold i kirkehistorien og også til artiklerne om Helligåndens virke inden for og uden for kirken, og dermed forudsætningerne for den økumeniske dialog.

Jeg regner dog med, at den anførte overskrift er taget ud af en større sammenhæng, der giver baggrund for udtalelsen. Men dette er dårlig journalistik og forkert over for biskoppen og læserne.

Det danske sprog indeholder faktisk mange nuancer for den, der forstår at bruge dem.

Paul S. Reiter
Egehegnet 265
2850 Nærum

Kun 30 kr.

Ved omtalen af pastor Bjørn Højbo's hæfte om »Skabelse og/eller udvikling« blev der ikke anført, hvor det kunne fås og hvad det koster. Hæftet fås ved henvendelse til Niels Steensens Kollegium, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Ø samt i Stenbutikken, Vesterbrogade 28. Prisen er 30 kr.

Red.

Personlige tanker om en biskops vigtigste opgaver

Først må jeg bede om overbærenhed. Jeg forestiller mig, at mine personlige, teologiske tanker måske kunne være til nytte. Det kan også være, at folk siger: »Puh!« og arkiverer dem i papirkurven. - Men her er de.

Teologien om biskopper er uhyre vanskelig. Desuden er den helt tydeligt uafsluttet. Det 2. Vatikanconcil formåede ikke at ajourføre dette emne. Det var for svært; og der manglede vel egentlig også teologer at støtte sig til.

Når jeg nu prøver at formulere en lille del af denne, nødvendige teologi, så er det uden enhver autoritet. Mine tanker bygger på mine seneste 9 års ret intense arbejde med de bedste af de nyere, katolske teologer.

En biskops vigtigste opgaver er - i denne rækkefølge:

1. at bede til Gud for sin kirkes medlemmer, til han får hård hud på knæene, eller hvordan man nu skal udtrykke det.

2. at høre på sin kirkes medlemmer. Vores kristne tro hører til det allerinderste af vores person, og troens indhold vil vi hver især formulere forskelligt. En katekismus-opremsning er ikke noget værd. Det er de enkelte kristnes personlige trosformulering, der tilsammen udgør det vigtige begreb »Kirkens tro«. Og kir-

kens tro er sammensat af indbyrdes ofte uforenelige størrelser. Allerede Paulus og Johannes havde indbyrdes uforenelige synspunkter på, fx hvad der var årsag til synd. - Netop ved at høre og lytte opmærksomt får en biskop sin helt specielle indsigt, som intet andet menneske i bispedømmet har mulighed for at få, nemlig indsigt i, hvad der er kirkens tro. - En biskop er jo ikke et menneske, der har læst dobbelt så meget teologi som alle andre. Han er den, der modtager fra alle sider.

3. at kommunikere denne indsigt opad og nedad og til alle sider. Han er bispedømmets suveræne kommunikationscenter. Det er et meget ydmygt job. Han giver blot det videre, som han har fået. Han bestemmer ikke, hvad der er kirkens tro, han registrerer det.

Det er de tre vigtigste og fjemmeste og mest spændende opgaver, en biskop har. Så har han jo selvfølgelig en frygtelig masse andet arbejde. Det må være uhyre træls, vil jeg formode. Ingen skal misunde en stakkels biskop al den hjælp og støtte, han kan få. - Og det er i oprigtig kærlighed til vores biskop, jeg har nedfældet disse tanker, så ufuldkomne de end er.

Ove Leerbeck
Salamandervej 24
2880 Bagsværd

Det er noget af det vigtigste ved dette års forberedelser, at vi på ny får øjnene op for Åndens nærvær og virke, den Ånd, som er virksom både igennem sakramenterne – særligt firmelsen – og igennem den mangfoldighed af nådegaver, opgaver og embeder, som Han sender til kirkens bedste.

1998 – Helligåndens år

1998, det andet af de tre forberedende år, skal på en ganske særlig måde være viet Helligånden og Hans helliggørende nærvær blandt Kristi disciple. Sådan skriver pave Johannes Paul i rundskrivelsen TMA (Tertio Millennio Adveniente) om forberedelse til jubelåret 2000, og allerede i den tidligere rundskrivelse om Helligånden, som kom for nogle år siden, skrev han, at »kirken kan ikke forberede sig til jubelåret, uden at det sker i Helligånden«.

Derfor er noget af det vigtigste ved dette års forberedelser, at vi på ny får øjnene op for Åndens nærvær og virke, den Ånd, som er virksom både igennem sakramenterne – særligt firmelsen – og igennem den mangfoldighed af nådegaver, opgaver og embeder, som Han sender til kirkens bedste.

Hvad det gælder om, er, at alle sanser skærpes for, hvad Ånden siger både til vores kirke, til de andre og til enkeltpersoner i form af nådegaver, som er tænkt til at tjene hele fællesskabet. »Det gælder om at fremhæve det, som Ånden indgyder de forskellige fællesskaber – fra de mindste, såsom familien, og til de største som nationer og internationale organisationer – uden at der ses bort fra kulturer, samfund og traditioner. Selv om man ikke skulle tro det, venter menneskeheden fortsat på, at Guds børn skal åbenbares, og menneskene klamrer sig til håbet som en kvinde i fødselsveer – for nu at bruge det stærke billede, som Paulus anvender i sit brev til Romerne,« skriver paven i TMA.

Den særlige historisk-teologiske komité, som i Rom er med til at forberede jubelåret, har bygget videre på pavens rundskrivelse, - ikke for at skrive en fuldstændig lærebog om Helligånden, men for at hjælpe os til at meditere over Åndens virke i Kirken og verden, hedder det i en redegørelse fra komitéen.

Det er i virkeligheden ikke nemt at tale om Helligånden. Mens de udtryk, hvormed vi betegner de første to personer i Treenigheden, »Faderen« og »Sønnen«, får os til at tænke på noget personligt, noget, vi er fortrolige med, så hører »Ånden« snarere hjemme i en bibelsk sprogbrug, leder tanken

hen på »ånde« og »vindpust«.

Helligånden åbenbarer, men bliver ikke selv åbenbar.

Helligånden åbenbarer den uudgrundelige Gud, men Hans eget væsen forbliver i det skjulte.

Ånden gør Ordet til noget håndgribeligt, men selv er Han for abstrakt til at kunne begribes.

Han omsætter Guds vilje i historiske begivenheder uden selv at høre med til historien.

Helligånden lader Ordet blive kød, men forbliver selv den Herre, som er uden for tid og rum.

Og alligevel: Hver eneste skabning har Ham i hjertet; Han giver liv til alt levende, men forbliver alligevel »Ånden«. Hans væsen er ikke til at se. Kun indirekte kan vi tale om Ham; vi kan tale om det, Han virker, og vi kan tale om, hvor meget vi erfarer, at Han er der.

I virkeligheden kan man sige, at man kun kan tale om Helligånden, hvis man taler i Helligånden. Ellers risikerer man at komme til slet og ret at betragte Ham som som en kraft, en Guds kraft, bevars, men ikke som den person Helligånden er.

Det er derfor, det snarere handler om, hvad Helligånden gør for os, end om, hvem Han er, konkluderer den teologiske komité, som vil prøve at forklare nogle hovedpunkter i den kristne lære - netop med udgangspunkt i erfaringen af Helligånden.

Den teologiske komité går til Bibelen og ser på, hvad embedet lærer, men trækker tillige på kirkefædre, for hvem Helligånden var nærværende på en ganske særlig måde.

Kirkefædre talte om Helligånden på en måde, der er hævet over enhver sammenligning, - og vægten lægges her især på de græske kirkefædre (uden at man dog overser de latinske). Denne vægning skyldes, at de græske kirkefædre beskæftigede sig mere med Helligånden.

Bag dette valg ligger også en økumenisk tanke, et ønske om at forklare læren om Helligånden i samklang med de brødre og søstre, som følger den østlige tradition, for sammen med dem at kunne synge en fælles lovsang til Helligånden.

Forberedelsesåret 1998

skulle således gerne give anledning til både overvejelse og bøn, sådan at hvert eneste kristent menneske må få Helligåndens gave og lade den blive en del af hans eller hendes liv. Jesus har jo selv sagt, at når en fader her på jorden giver sin søn, hvad han beder om, »hvor meget snarere vil så ikke Faderen i himlen give Helligånden til dem, der beder Ham!« (Luk. 11, 13).

Der findes en variant af Fader Vor, som mange af de østlige kirkefædre bruger; den viser, hvor vigtigt det er at bede om Helligåndens gave. I stedet for »komme Dit rige« hedder det »Din Ånd dale ned over os og rens os«. Det er ud fra dette perspektiv, at vi skal forstå Serafim af Sarov, en russisk helgen fra forrige århundrede (død 1833), som sagde: »Bøn, faste, vågen og alt, hvad kristne i øvrigt gør ... er ikke formålet med vort liv som kristne; de er bare uundværlige, for at vi kan nå frem til det, der er målet. Den, der lever et kristent liv, har som sit egentlige mål, at Gud giver ham Helligånden.«

Det, der er meningen med jubelåret, vil kun kunne ske fyldt, hvis det gennemtrænges af Helligåndens nærvær og virke. Det eneste, det gælder om i dette »nådeår«, er at skabe bedre betingelser for Kirken og for Kristus, sådan at Helligånden endnu en gang må udvirke fornyelse og renselse, idet Han sætter fri og helbreder, ganske som Han gjorde igennem Jesus af Nazaret for et par tusinde år siden:

»Herrens Ånd er over mig, fordi han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udrydde frivildighed for fanger og syn til blinde, for at sætte undertrykte i frihed, for at udrydde et nådeår for Herren« (Luk. 4, 18-19).

Denne artikel refererer i store træk forordet til den historisk-teologiske komités redegørelse. Redegørelsen er på godt 125 sider, og den er udkommet på bl.a. italiensk, engelsk og fransk. Pastoral-Centret bistår gerne interesserede med at skaffe bogen, som - i den franske udgave - også gerne udlånes af centrets bibliotek.

Forberedelsesåret 1998 skulle således gerne give anledning til både overvejelse og bøn, sådan at hvert eneste kristent menneske må få Helligåndens gave og lade den blive en del af hans eller hendes liv. Glasmosaik af Sepha v. Fürstenberg.

En økumenisk milepæl

Vatikanet (KNA) - År 2001 skal være en milepæl på vejen imod de kristnes enhed. På et møde mellem CCEE, de europæiske bispekonferencers råd, og KEK, de europæiske kirkers konference, har man besluttet at offentliggøre et økumenisk charta i pinsen 2001, meddeler Vatikanets radio. Det skal indeholde ret-

ningslinjerne for de kristne kirkers respekt for- og samarbejde med hinanden, hedder det. KEK og CCEE har endvidere planer om et stævne for kristne af alle konfessioner i 2001, muligvis i Østeuropa. Netop det år vil påskens undtagelsesvis falde på samme dag i de ortodokse og de vesterlandske kirker.

Evangelium Vitae

Pave Johannes Pauls rundskrivelse »Evangelium Vitae« om de store etiske spørgsmål omkring liv og død i troens lys foreligger nu på dansk, oversat af Ruth Plum med Lars Reuter S.J. som teologisk konsulent på oversættelsen. Rundskrivelsen er udgivet i det kendte A4 format med gul-hvid forside og kan købes gennem Steno-butikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V, telefon 3386 0386, fax 3386 0387. Pris kr. 56,- incl. moms, hvortil kommer evt. forsendelse.

En symbolsk begyndelse

Rom (KNA) - Der skal sættes et stort kryds i den økumeniske kalender ved det hellige år 2000. Det mener Hans-Jochen Jaschke, som er hjælpebiskop i Hamburg. Efter hans opfattelse er de kirkelige forberedelser godt i gang, og gnisten har fænget over hele jorden. De forskellige grupper i Rom, som er beskæftiget med forberedelser til jubelåret, har kastet sig ud i det med både præcision og dynamik, siger Jaschke.

År 2000 skal markeres ikke bare i Rom, men også i Det hellige Land og i kirken rundt omkring i verden, understreger hjælpebiskoppen. Han minder om, at Rom opfordrer de enkelte lande til at finde deres egen måde at gøre det på.

Starten går første søndag i advent 1999, og til jul åbnes den hellige dør i Peterskirken som en symbolsk begyndelse, fortæller Jaschke. I årets løb vil årtusindskiftet blive markeret i forbindelse med kirkeårets fester, og der vil være særlige jubelårsarrangementer for forskellige målgrupper. Blandt disse målgrupper nævner han unge, præster, ordensfolk, kvinder, ældre og syge. Derudover der der planer om økumeniske og interreligiøse møder. Et nøjagtigt program for det hellige år ventes fastlagt i nærmeste fremtid.

Der er allerede taget hul på den stribe kongresser, som er en del af kirkens forberedelser til jubelåret, og som kaster et kritisk blik på kirkens egen fortid, fortsætter biskoppen.

Det seminar om antijudaismen, som blev holdt i efteråret 1997, det ventes at blive fulgt op af lignende møder om de økumeniske bestræbelser, om kirkens forhold til politik og samfund og om dens forhold til kunst og kultur. Alt dette har til formål »nøgetrnet, ærligt og på en værdig måde« at oparbejde en bevidsthed om de fejltrin, som de kristne har begået.

Redaktion

Biskoppens jubelår-komité i samarbejde med »katolsk orientering«

BØNNENS APOSTOLAT

Han døde ikke forgæves

Pierre-Louis-Marie Chanel (1803-41) blev sendt som missionær til øen Futuna. Det lykkedes ham at kristne øen – men først efter at høvdingens mænd havde dræbt ham

Af pater Paul Keller S.J.

Den universelle Kirkes kalender blev efter det 2. Vatikan-koncil ordnet således, at alle kontinenter er repræsenteret ved deres helgener. Således står vi pludselig over for navne og skikkelser, som indtil da næppe var kendte. Hvem kendte f.eks. Oceanien repræsenterant, den hellige Peter Chanel, missionær og martyr, død den 28. april 1841, på øen Futuna, 3000 km fra Tahiti?

Den religiøse fornyelse efter den franske revolution havde også mindet Kirken om den apostoliske opgave, den skulle opfylde i fjerne missionslande. Et kæmpe arbejdsfelt,

som indtil begyndelsen af det 19. århundrede havde været uden troens sendebud, var: Sydhavsøerne.

Marist missionærerne

Blandt de første Marist missionærer (grundlagt 1824), som biskop Pompallier juleaften 1836 førte til det nye apostoliske vikariat Vostocanien, var den dengang 33 årige Pierre-Louis-Marie Chanel

Efter en længere drøftelse med beboerne på øen Futuna blev Chanel sammen med en lægbroder modtaget af høvdingen Niuliki. Biskoppen drog videre til New Zealand. For Chanel begyndte en hård tid. Han kendte hverken det folks sprog, på hvilket han

skulle forkynde Kristi budskab, eller deres skikke. Uden noget som helst hjælpemiddel måtte han ved spørgende gestus lære at forstå de fremmede lyde og ord.

I 1839 skrev han i et brev: »Tyve døbte, fire voksne, de øvrige børn i livsfare, det er hele høsten, jeg har samlet i 18 måneder.« Men han fortvivlede ikke. Vidnesbyrdet om hans fromme liv, hans uegennyttige tjeneste hos de syge, hans utrættelige tålmodighed vandt efterhånden øboernes hjerter. Man kaldte ham 'Manden med det gode hjerte' og man knyttede sig til ham.

Det tunge kors

Men allerede denne lille suc-

ces skaffede ham fjender. Høvdingens råd frygtede for deres anseelse hos folket; de holdt på deres hjemlige skikke og den af fædrene nedarvede religion. Missionærens tilhængere blev forfordelt, forhånede, pint, forfulgt. Ham selv nægtede man levnedsmidler. Niuliki viste sig stadig mere utilgængelig og afvisende. Men da han til sidst opdagede, at hans egen søn Meitale var gået over til den fremmede, brød fjendskabet ud i lys lue. Han hørte ikke kun på sine rådgivere, men styrkede dem i deres fjendtlige hensigter. Han lod dem forstå, at han ønskede missionærens død.

Martyrdøden

Høvdingens ønske var for pater Channels fjender befaling. Allerede dagen efter, om morgenen den 28. april 1841, begav høvdingens 'førsteminister', ved navn Musumus, sig med to mænd til præstens hytte. En af mændene bad om medicin. Da Chanel bukkede sig

for at finde den, blev han slået ned. Han var endnu i live, da Musumus ledsagere forgreb sig på missionærens fattige ejendele. Musumus blev rasende, fordi de ikke havde dræbt deres offer. Til sidst greb han selv missionærens spade og kløvede hans pande.

Da den franske kommandant på Tahiti hørte om denne ugering, forberedte han et gengældelsestog. På grund af biskop Pompalliers modstand opgav han dette forehavende. Kun krævede han den myrdedes lig og hans sidste ejendele udleveret. Folk på Futuna skiftede sind: de bad om en anden præst, som skulle udgyde 'det hellige vand' over dem. Efter et år blev deres ønske opfyldt. Biskoppen bragte selv to maristpræster til Futuna og døbte ved den lejlighed 714 mennesker. Nogle år senere var hele øens befolkning blevet kristen.

Det apostoliske vikariat Futuna tæller de fleste præste og

ordenskald på alle Sydhavsøer. Kongen af Futuna, en efterkommer af Niuliki, har indviet sit område til Kristus Konge. Channels martyrdød har båret rig frugt.

Pave Leo XIII har saligkåret Chanel 1889, Pave Pius XII har helgenkåret ham i 1954 og udnævnt ham til værnemelgen for Sydhavsøerne. (Han fejres den 28. april.)

Efter Peter Mands REFORMER DER KIRCHE, 400 Biographien nach den Quellen, Mainz 1970

I april beder vi med Paven om: At forberedelserne til år 2000 må motivere de troende til øget indsats for Kirkens enhed.

Desuden: At det internationale fællesskab må beskytte de religiøse, økologiske og sociale rettigheder hos Oceanien's folkeslag.

Tanker ved fars og mors grav

eller hvor meget vor sjæl betyder

Af Kjeld Holsting

At se sin far og mor som et lille stykke jord – omend blomstersmykket og med vor, palmegren og anemoner i den skønneste forårssol ved stenen med deres navne – minder om hvor uendelig lidt det betyder, hvor eller hvad vi er. Det eneste, der betyder noget i vort liv er, hvordan vi tager vare på vor sjæl og hvad der sker med den.

Når vi siger: Gud, vi tilhører dig, er det ikke et gavetilbud eller tom søndagssnak. Det betyder, at vi slet ikke ejer os selv – vor sjæl, den har vi lånt og skal give tilbage. Gud gav os liv og lagde en sjæl i os, som vi kan bruge på jorden til noget godt, og sidenhen give slip på igen og give tilbage til Gud.

Vor sjæl er altså lånt guds, som vi derfor står til ansvar for. Vi kan vælge at lade være med at tro, være ligeglade, men hvad man har lånt, er man ikke herre over, men må afregne. Enten må vi lede sjælen til sit udspring eller stå til regnskab for ikke at give det lånte tilbage; der er ingen vej udenom.

Giver vi ikke vor sjæl tilbage, er det tyveri fra almagten, fra Gud, fra den universelle kraft som er altings begyndelse – vi tapper altså af almagten

til egen jordisk vinding eller ligegyldighed, gennem valg i vort liv, noget som er bundet til jorden, vil forblive i jorden, et tab for almagten.

Måske vågner sjælen af det hensovne de legeme, som om det jordiske liv aldrig eksisterede, vågner som af en dyb dvale til lyset, et ufatteligt lys, det evige lys, en ufattelig fred og harmoni, som langsomt vil give eens glimtvis blik over det jordiske, eens eget liv i relationer, der hvor vi har efterladt noget i andre mennesker, – og sammenføjede som vi var på jorden med vor livsledsager, i kærligste følgeskab, og med andre vi har kendt, og genfinder det gode i dem.

Sammen glæder vi os, en ufattelig glædefølelse, som påsken og julen og mere til, for alt omkring os er ro, lys og harmoni, og vi fornemmer noget vil komme til os, møde os – Gud. Vore synder er ikke kun tilgivet – de har ledt os ind på en bane som før eller siden vil føre os til Guds ansigt. Løftet er som lyset omkring os altfavnende og stærkt.

Disse tanker kommer til mig fra mors og fars minde, og jeg kan næsten høre deres stemmer, de er glade og fulde af fortrøstning og håb, de henvender sig kærligt til hinanden, de følges ad. De har set os og

græder glædestårer. Alt omkring dem er lys, ro, glæde, tidløshed. De er ikke ved vejs ende, men undervejs, og de ved det. Deres sjæl længes fremad, men de er fulde af trøst. De drives frem af vore stunder sammen.

Men vore synder bedrøver dem, som det bedrøver Gud, for de er nu idel godhed renset for jordisk tankegang og tvivl. De bedrøves over, hvordan vi er mod hinanden her på jorden. Det hæmmer dem måske i deres fremgang mod det som skal møde dem. Når vi bedrager hinanden, bedrøves de, og uden at kunne påvirke noget binder det dem til det de var bundet af på jorden, og det betyder en hæmsko for dem.

Sådan er vore handlinger kædet sammen, vore liv indfiltret i hverandre på godt og ondt. Uden at de selv kan føle ondt, og ikke kan råde os, hæmmer det dem i deres himmelske færd.

Derfor føler man en altomfattende forsoning ved deres grav, negative tanker findes ikke, de stråles bort af kraften fra deres sjæl, som er undervejs til Gud.

Mine ord må ikke opfattes som ondt, men som et middel til at nå din sjæl, gribe sjælen og rive den med os fremad i den retning vi alle håber på.

Mine ord bør være velovervejede, men her er ikke rum for halvgjort indsats.

Her stod vi da ret og rigtigt ved deres grav, Langfredag, som ved Jesu grav. Vor far og mor er vort jordiske ophav, her begynder vor forbindelse til Gud. De gav os liv, kærlighed, tog os til kirke, sang for os, viste os livet. Sådan ser jeg tilbage. Vi må give det videre. Ellers har vi taget et kosteligt korn og lagt det på klippe hvor det vil forsvinde i jordelivets grådige magter, som står på lur.

Hvor er vi som mennesker skrøbelige, flygtige som damp, og dog bærer vi det stærkeste i os, et kom af skabelsens kraft. Altid forbundet til vor skaber som aldrig slipper os af sin kærlighed, men lægger trædestene for os gennem livet, så vi blot skal finde dem og træde fremad i de rette valg.

Vore valg er ikke altid lette for os, og ofte vælger vi forkert. Men de rette valg er aldrig langt borte, og kæmper vi ret finder vi dem nemt, og finder straks belønningen i sig selv. I tilgift viser Skaberen os flere trædesten end vi havde drømt om.

Sådan er vort liv et fundament som vi kan bygge på. Grunden er tegnet op, men bygningen er vor egen, og vi bestemmer selv om den skal

vokse højt. Skal der være vinduer, eller lukkede rum som skjuler dulgte gerninger – de er dog aldrig skjult for den som gav os fundamentet, det nytter ikke at lyve for livet, som for os selv.

Sporene efter os er måske ikke et kønt syn og meningen kan være sløret. Men det viser vor stræben, vore hensigter. Det er vor fæstning, vor hellige trappe til himmelen.

Den kan være halvfærdig eller styrtet i grus, men hvis viljen og vort arbejde er lagt i det, gør Gud sit til at fuldende det. Måske ikke altid synligt, men hvis vi ikke slipper meningen af syne, vil vi alligevel en dag

komme til at se resultatet.

Vore børn er en del af resultatet. Førte vi dem godt frem, åbnede vi deres øjne? Børn er vort største aktiv i livet og efter livet, for de er en pagt med Skaberen, som fører vidt, langt videre end vi nogensinde vil kunne se. Deres blik ud på verden er deres vigtigste værn og redskab, og det er det vigtigste for os at værne om mens de vokser op. Derfor må vi ofte skærme for deres blik, eller tage hårdt fat for at føre dem ad rette vej. Deres vilje dannes gennem det de lærer om rigtigt og forkert.

Påsken er vor årlige påmindelse om alt dette.

Hospice i Aalborg
KamillianerGaardens Venner

Beløbsmodtager 87 04 45 21

- støt arbejdet med pengegaver
- store som små bidrag
- modtages med tak

KamillianerGaarden
Jørgen H. Nielsens Vej 8
9800 Hjørring

Kreditor nr.
87044521

Tlf. 98 92 27 74
Formand for den selvejende institution

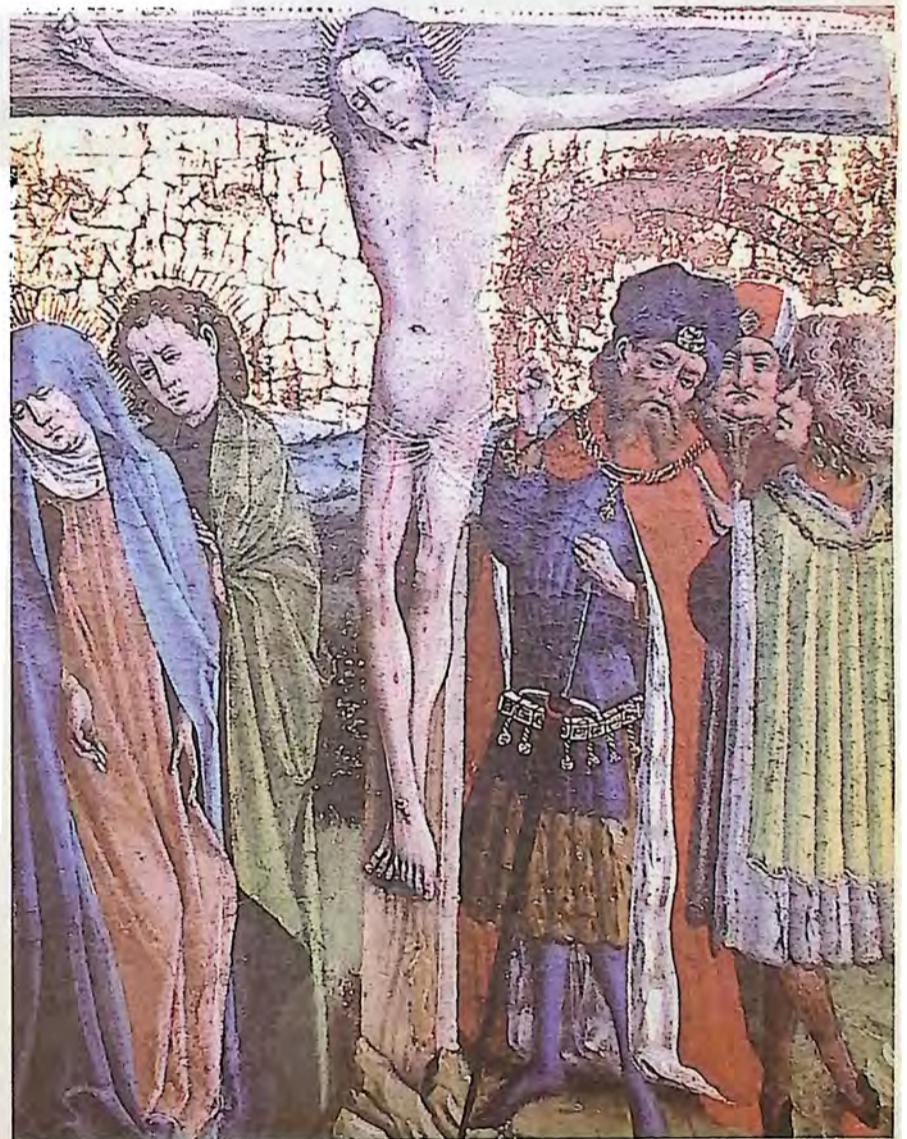
Jeg vasker mine hænder!
Jan Baggert
1520, Westfälisches Museum.

Judas' forræderi
Af Johann Koerbeck.

Den første dag i ugen, tidligt om morgenen, mens det endnu var mørkt, kom Maria Magdalene ud til graven, og hun så, at stenen var flyttet fra graven. Så løber hun hen til Simon Peter og den anden discipel, ham som Jesus elskede, og siger til dem: »De har flyttet Herren fra graven, og vi ved ikke, hvor de har lagt ham.« Så kom Peter og den anden discipel og ville ud til graven. De løb begge to, men den anden discipel løb foran, hurtigere end Peter, og nåede først til graven; han bøjede sig ind og så linnedklæderne ligge der og klædet, som Jesus havde haft over hovedet; det lå ikke sammen med linnedklæderne, men rullet sammen på et sted for sig selv. Da gik også den anden discipel derind, han som var kommet først til graven, og han så og troede.

(Joh. 20, 1-9)

Piskeslag og korsfæstelse!
Af Liesborn-mesteren Johannes Koerbeck.

Via det nationale arbejde ønsker DUK at give medlemmer i alle aldersgrupper mulighed for at møde andre unge katolikker i fora, hvor det er helt naturligt at diskutere livssyn, religion og kristendommen og dens svar på de spørgsmål, som de unge stiller til livet og hinanden. Foto: DUK.

DUK's principprogram

Danmarks Unge Katolikker præsenterer her sit 8-punktsprogram, som blev vedtaget på årsmødet i november 1997

DUKs årsmøde vedtog i november 1997 for første gang et principprogram for foreningen. Principprogrammet kan ses som en slags udvidelse af vores formålsparagraffer, der beskriver langsigtede mål og visioner, som DUK arbejder for.

Programmet er inddelt i otte undergrupper, der tilsammen dækker de arbejdsområder, DUK til dagligt arbejder inden for. Nogle af punkterne i programmet omhandler ideer og aktiviteter, som allerede er ført ud i livet, men som vi ønsker at bevare og styrke, andre dele af teksten er visioner, som DUK ønsker at realisere i løbet af en årrække.

Principprogrammet er blevet til i et samarbejde mellem DUKs hovedbestyrelse, udvalg, redaktioner og naturligvis årsmødet, den øverste besluttede myndighed i foreningen.

Programmet som helhed danner et udmærket billede af, hvad foreningen står for i dag - 50 år efter vores stiftelse - og i hvilken retning vi ønsker vores arbejde skal gå i de næste år.

Lokalt og regionalt arbejde

Lokalforeningerne og dermed det lokale børne- og ungdomsarbejde er fundamentet for DUK som organisation.

Det er derfor af afgørende betydning, at arbejdet i lokalforeningerne fungerer, og at DUKs virksomhed i så høj grad som muligt tager sigte på at styrke og opmuntre dette arbejde og de lokale ledere.

Målet er, at vi gennem vores lokalforeninger kan give relevante tilbud til de forskellige aldersgrupper i foreningen, og at vores medlemmer føler en tilknytning til det lokale sogn og det lokale ungdomsarbejde.

Hvor det pga. geografiske afstande og den enkelte lokalforenings størrelse ikke er muligt at tilbyde aktiviteter, arbejder DUK for, at lokalforeningerne samarbejder om aktiviteter på regionalt plan.

DUK arbejder for:

- at forholdet mellem de enkelte lokalforeninger og de centralt placerede organer i DUK styrkes. Dette gøres bl.a. ved at HB så ofte som muligt kombinerer deres møder med besøg i en lokalforening.
- at DUKs konsulent rådgiver og støtter det lokale arbejde.
- at opretholde en »lokalpulje«, hvor lokalforeningerne har mulighed for at søge om økonomisk støtte til lokale aktiviteter.

– at der gennem de to ledermødeudvalg (LMØ og LMV) arbejdes med ledertræning på lokalt og regionalt plan.

– at støtte og opmuntre til lokale liturgiske og kateketiske initiativer som f.eks. ungdomsmesse i København.

Nationalt arbejde

Ved nationalt arbejde forstås først og fremmest de DUK-arrangementer, der tilbydes til unge katolikker fra hele landet.

Via det nationale arbejde ønsker DUK at give medlemmer i alle aldersgrupper mulighed for at møde andre unge katolikker i fora, hvor det er helt naturligt at diskutere livssyn, religion og kristendommen og dens svar på de spørgsmål, som de unge stiller til livet og hinanden. Mange af de nationale arrangementer er koncentreret om skolesommerferien, hvor DUKs sommerlejrudvalg (SLU) arrangerer lejre af en uges varighed for de forskellige aldersgrupper i medlemskaren. Desuden tilbyder DUK i løbet af året forskellige arrangementer (fortrinsvis i weekenderne og skoleferierne), der enten kan være tema- eller aldersgruppeorienterede. Det er DUKs mål at opretholde et højt aktivitetsniveau på nationalt plan således, at alle medlemmer jævnligt har mulighed for at deltage på et DUK arrangement.

DUK arbejder for:

– at integrere de forskellige etniske grupper, der findes i or-

ganisationen, i de landsdækkende lejre og weekends. Dette gøres dels ved at opfordre de forskellige grupper til at deltage, dels ved at være opmærksom på, hvordan deltagere med forskellige nationaliteter har det med hinanden på arrangementerne.

– at bevare kontinuiteten i udbuddet af arrangementer og sørge for at dække alle aldersgrupper.

– at sikre et højt deltagerantal på sommerens lejre.

– at sikre en kontinuitet i den frivillige arbejdskraft, der er drivkraften bag de enkelte arrangementer. Dette gøres dels ved tilbud om ledertræning til både potentielle ledere og erfarne ledere (ved ledertræningsudvalget (LTU)), dels ved brug af hverveskemaer, følorder og andre tiltag, der kan lokke nye folk til.

– at supplere de kendte arrangementer med nye tiltag. Således undgår man at køre træt i de gamle succeser.

Internationalt arbejde

DUK har to udvalg, der varetager det internationale arbejde: Internationalt udvalg (IU) og Ulandsudvalget (UU). Det internationale arbejde skal være DUKs bindeled til resten af verden og give vores medlemmer mulighed for at få indblik i forhold og problemstillinger, der forekommer uden

for Danmarks grænser. Gennem ulandsprojekter og engagement i andet karitativt arbejde arbejder DUK for at omsætte troens ord til konkrete handlinger. DUK er observatør i den internationale katolske ungdomsorganisation FIMCAP.

DUK arbejder for:

– at informere medlemmerne om de internationale arrangementer (særligt i FIMCAP regi), der er mulighed for at deltage i. I kursuskalenderen anvendes mindst en side på at informere om disse tilbud.

– at opretholde en tæt kontakt til vore søsterorganisationer i de andre nordiske lande. Dette gøres bl.a. ved at være repræsenteret på disses årsmøder, Nordisk Katolsk Ungdomsråds (NKUR) møder og andre nordiske, katolske begivenheder. Samtidig inviteres repræsentanter fra de andre lande til relevante arrangementer i Danmark.

– at afholde internationale arrangementer i DUK-regi (gerne i samarbejde med FIMCAP).

– at vælge et nyt ulandsprojekt hvert tredje år. Formålet med projekterne er at engagere og oplyse DUK's lokalforeninger og medlemmer om ulandsforhold og øge forståelsen for børns og unges vilkår i andre dele af verden.

– at arbejde på projekter sammen med et venskabsland i lighed med det Letlandsprojekt, der er gennemført i perioden 1995-1997.

– at bruge det internationale arbejde som en mulighed for

at profilere DUK udadtil.

Katekese

Formidlingen af den kristne tro igennem katekese er et helt grundlæggende mål for DUK som organisation. DUKs Katekeseudvalg (KU) er nedsat dels for at komme med inspiration til de forskellige lejrteams, dels for at arrangere kurser og lignende med kateketisk indhold. Det er endvidere KUs ansvar i samarbejde med sommerlejrudvalget at vælge et årstema, der er gennemgående for sommerlejrene. I forbindelse hermed udgiver KU årligt et temahæfte med relation til årstemaet. Det kateketiske arbejde varetages desuden af redaktionerne på DUK OP (målgruppe 5-15 år) og Natflyveren (15-30 år).

DUK arbejder for:

– at opretholde et varieret udbud af arrangementer med kateketisk indhold (tema- og kursusaftener, retræter m.m.)

– at have aldersmålrettede kateketiske tilbud til unge katolikker, der lige er blevet firmet.

– at opretholde en bredt orienteret trosformidling gennem udgivelsen af DUK OP og Natflyveren. Denne formidling skal tage udgangspunkt i børnene og de unges eget univers, så troen og hverdagslivet præsenteres som to ting, der hører sammen.

– at samarbejde med bispedømmets pastoralcenter omkring udarbejdelse af kateketisk materiale til brug for både de unge katolikker selv og le-

Danmarks Unge Katolikker på årsmødet i november 1997. Foto: Maria Jørgensen.

I principprogrammet giver DUK udtryk for at ville integrere de forskellige etniske grupper, der findes i organisationen, i de landsdækkende lejre og weekends. Dette gøres dels ved at opfordre de forskellige grupper til at deltage, dels ved at være opmærksom på, hvordan deltagere med forskellige nationaliteter har det med hinanden på arrangementerne. Foto: Maria Jørgensen.

Det internationale arbejde skal være DUKs bindeled til resten af verden.

takt mellem HB, udvalg og redaktioner.

Økumeni

Som bispedømmets officielle ungdomsorganisation har DUK et ansvar for at føre dialog med andre kristne ungdomsforeninger i Danmark. Igennem det økumeniske arbejde kan vi styrke vores fælles kristne trosgrundlag. Gennem oplevelsen af de forskelle, der findes inden for de kristne kirker, kan vi få et mere nuanceret billede af, hvad kristendommen generelt og vores egen katolske tro specifikt er for en størrelse.

DUK arbejder for:

- at gøre medlemmerne bevidst om de andre kristne trosretninger, der findes.
- at føre en løbende dialog med andre kristne ungdomsorganisationer i Danmark
- at bidrage til den økumeniske debat, bl.a. igennem DUKs blade.
- at have repræsentanter på alle større økumeniske ungdomsarrangementer.

tilsammen dækker hele DUKs aldersmålgruppe og omhandler både organisationsstof (Nyt fra DUK) og materiale af kateketisk karakter (DUK OP og Natflyveren).

- I løbende at opdatere DUKs edb-udstyr - både kontorpersonalets computere og layoutudstyret.
- at opnå en bedre registrering af potentielle medlemmer (dvs. unge danske katolikker, der ikke er medlemmer af DUK).
- at opretholde en vedvarende dialog med andre katolske instanser i Danmark.
- via kontaktpersoner og repræsentanter at holde tæt kon-

nedsat for at bevare musikens centrale funktioner i DUK regi. Dette gøres dels ved udvikling af sang- og musikmateriale, som kan anvendes på DUKs arrangementer og af de lokale, frivillige musikere i sognene, dels ved at afholde arrangementer, hvor den nye musik præsenteres for og indøves med de musikinteresserede medlemmer. Det er intentionen, at disse skal viderebringe den inspiration, den nye musik kan give, til deres eget sogn.

DUK arbejder for:

- årligt at afholde en musikweekend, der kan inspirere både ledere fra lokalforeningerne og de nationale arrangementer.
- at musikken bevarer sin naturlige plads på alle DUK-arrangementer og i al liturgi.
- årligt at udgive et musikhæfte, der har forbindelse til årstemaet, til brug på bl.a. sommerens lejre.
- at sikre en kvalitetsfyldt fornyelse af den rytmiske kirkeemusik, der bruges i DUK.
- at sikre en gennemræssig bredde i den musik, der bruges i DUK.

Kommunikation

Det er vigtigt at være bevidst om, at DUK er en organisation, der bygger på frivillig arbejdskraft. Det centrale service- og kommunikationsorgan i DUK er sekretariatet i København. De ansatte har et professionelt overblik over organisationen og kan derfor enten selv svare på spørgsmål vedr. DUK eller henvise til de relevante frivillige medarbejdere i DUK.

DUK arbejder for:

- at opretholde udgivelsen af flere organisationsblade, der

derne i det lokale og nationale arbejde. Kontakten til Pastoral-Centeret varetages af DUKs to repræsentanter.

- at gøre biskoppen opmærksom på behovet for at få og til stadighed at have en fuldtidsansat ungdomspræst, som bl.a. kan støtte og rådgive det kateketiske arbejde i organisationen.

Liturgi

I centrum for vores fællesskab i troen står fejringen af liturgien. Det er DUKs ansvar at tilbyde sine medlemmer en indgang til troen, der går gennem evangeliet og liturgien baseret på evangeliet og traditionel katolsk liturgi. Som ungdomsorganisation må vi arbejde med liturgisk form og indhold, der appellerer til børn og unge og samtidigt kan indføre dem i traditionel katolsk liturgi.

DUK arbejder for:

- at støtte initiativer til ungdomsmesser i alle dele af landet. Ungdomsmesser giver en mulighed for at variere og eksperimentere med liturgien, så den appellerer til børn og unge.

- at have gode kontakter til bispedømmets præster og gøre dem opmærksom på, at vi har behov for deres deltagelse på vores arrangementer. Målet er, at der på enhver DUK-lejr er tilknyttet en præst, der indgår som en naturlig del af lederteamet gennem både forberedelse, afholdelse og evaluering af arrangementet.

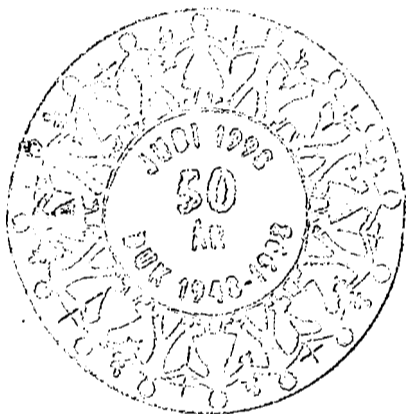
- at opretholde arbejdet med ministranter. Dette gøres bl.a. ved tilbud om ministrantweekender og lignende kurser. DUKs ministrantudvalg (MU) varetager dette arbejde.

- at liturgi i form af bøn og messer er en naturlig del af alle DUKs arrangementer.

- at gøre liturgien vedkommende og nærværende for vores medlemmer.

Musik

Musikken har en meget vigtig liturgisk funktion under messen og en ligeså fremtrædende social funktion, når vi er sammen på DUKs arrangementer. DUKs Musikudvalg (MUS) er

Benyt dette skema til kopiering

Flere har benyttet tilmeldingskemaet fra sidste nummer af »katolsk orientering«; og det er såre godt. Men nogle har kopieret skemaet og indsendt det til DUKs sekretariat. Det er mindre godt, fordi det med farven på skemaet i sidste nummer er blevet for sort ved kopieringen. Benyt derfor nedenstående skema, hvis du vil kopiere.

Lejrtilmelding

Læs venligst afsnittet »information« inden du udfylder tilmeldingen

☐ Børnelejr 1	☐ Midilejr	☐ Roskildefestival
☐ Børnelejr 2	☐ Juniorlejr	☐ Festival
☐ Kanotur	☐ Multilejr	☐ Seminar
☐ DK-Kirkedage		

Navn: Født:

Adresse: Tlf:

Postnr. og by

Menighed: Katolik: Ja Nej

Ønsker du at deltage i fællesrejsen: Ja Nej Dreng Pige

I hvilken by stiger du på fællesrejsen:

Har du deltaget på DUK-lejre før: Ja Nej

Særlige hensyn (allergi, vegetar ell. andet):

Nedenstående udfyldes kun for deltagere til børnelejrene

Navn på far eller mor:

Navn på læge:

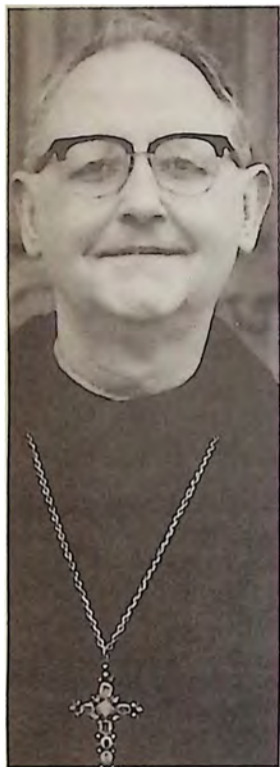
Forældrenes adresse under lejren:

Underskrift: Tlf:

Husk at medbringe Det gule Sygesikringskort!

Det er et familieanliggende

– siger benediktinerordenens primas, abbed Marcel Rooney, om 'affæren Groer'

i begyndelsen af marts. Ved ankomsten til klosteret understregede abbed Marcel Rooney, som af Vatikanet har fået til opgave at gennemføre visitationen, at det vigtigste for visitatorerne ikke var at tale med den tidligere ærkebiskop af Wien, kardinal Hans Hermann Groer. Det drejer sig om et familieanliggende, som skal drøftes inden for familien,

altså ordenen, sagde han. Kardinal Groer, som tilhører benediktinerordenen, er blevet beskyldt for seksuelle overgreb både på unge og på voksne.

Det var abbeden i Göttweig, Clemens Lashofer, der havde bedt om den ekstraordinære visitation; i forbindelse med 'affæren Groer' har der også været rejst kritik af Lashofers egen embedsførelse. Visitationen

bestod i, hvad Rooney kalder for »en fortrolig samtale« med munkene. Dens resultater bliver ikke offentliggjort, men sendes i første omgang til kongregationen for ordensfolk i Rom, forklarer han; derefter vil præfekten for denne kongregation, kardinal Eduardo Martinez Somalo, og statssekretæren, kardinal Angelo Sodano, aflægge rapport til pave Johannes Paul II.

Biskopper mener, at det passer

Salzburg (KNA) - Flere østrigske biskopper mener, at beskyldningerne imod kardinal Groer er rigtige. De er kommet frem til, at det »i alt væsentligt passer«, at kardinalen har gjort sig skyldig i seksuelle overgreb; det fremgår af en udtalelse, som formanden for den østrigske bispekonference, biskop Johann Weber, ærkebiskoppen af Wien, kardinal Christoph Schönborn, ærkebiskoppen af Salzburg, Georg Eder, og biskop Egon Kapellari af Klagenfurt har fremsat i fællesskab. Udtalelsen kom

efter et møde mellem de fire, som gør opmærksom på, at andre biskopper var indforståede med, at de fremsatte den.

Groer var ærkebiskop af Wien, indtil han i 1995 blev beskyldt for at have forgrebet sig på mindreårige i 70'erne. Senere måtte han træde tilbage som prior i benediktinerklosteret i Maria Roggendorf på grund af yderligere beskyldninger; denne gang var det voksne, han skulle have stået i forhold til. Kardinalen selv vil ikke udtale sig om anklagerne.

St. Pölten (KNA) - Visitationen i det østrigske benediktinerkloster Göttweig i forbindelse med 'affæren Groer' fandt sted

Karmelkloster i Auschwitz overdraget til den polske stat

Warszawa (KNA) - Karmeliterinderne, som i 1993 måtte forlade deres kloster i udkannten af den tidligere koncentrationslejr Auschwitz, har overdraget deres kloster til den polske stat og vil blive holdt skadesløse, skriver polsk presse. Søstre rejste efter aftale med myndighederne og efter mange lange protester fra forskellige jødiske organisationer.

Også et syv meter højt kors på lejrens område giver anledning

til konflikter. I midten af februar talte Krzysztof Sliwinski, som står for kontakten mellem den polske stat og jødedommen, om en forestående flytning af det omstridte kors. Flytningen skulle i givet fald ske efter aftale med Vatikanet og med den stedlige biskop, Tadeusz Rakoczy. Flytningen af korset var et led i aftalen om flytningen af karmeliterklosteret, udtaler Sliwinski. Her til siger biskop Tadeusz Piero-

nek, som er sekretær for den polske bispekonference, at Sliwinskis udtalelse må stå for hans egen regning. Hverken Vatikanet eller biskop Rakoczy er blevet spurgt, konstaterer Pieronek.

Korset stammer fra pave Johannes Paul II's første besøg i sit hjemland. Ifølge de polske jøders overrabiner, Menachem Jaskowicz, er det til gene for jødernes andagt.

Ærkebiskoppen af Algier, fordømmer mange europæeres bestræbelser på at få de bevæbnede islamister i tale. »I deres øjne er vi alle enten gudløse eller frafaldne«, siger ærkebiskop Henri Teissier og tilføjer, at det efter fundamentalisternes opfattelse er retfærdigt både for Gud og for mennesker at lade gudløses og frafaldnes blod flyde. Foto KNA

Ny ærkebiskop i Vietnam

Paris (KNA) - Vatikanet og Vietnam er enige om, at den 64-årige Jean-Baptiste Pham Minh Man skal være ærkebiskop af Ho Chi Minh-byen.

Fra regeringens synspunkt er der intet til hinder for udnævnelsen, hedder det i en udtalelse fra en kommission under regeringen med kirkelige anliggender som sit særlige ansvarsområde. Pham Minh har

siden 1993 været hjælpebiskop i den sydlige del af landet. Ærkebispesædet har været ubesat i nogle år. Vietnam har afvist flere af de kandidater, som blev foreslået fra Roms side. Vatikanet har søgt at opnå et kompromis i håb om en normalisering af forholdet til Vietnam. Vietnam der har omkring syv millioner katolikker.

Naturlig familieplanlægning noget andet end kunstig prævention

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II har på ny slået fast, at den katolske kirke afviser enhver form for kunstig prævention. I et budskab til deltagerne i en kongres om naturlig familieplanlægning understreger han samtidig nødvendigheden af, at der arbejdes videnskabeligt med henblik på at opnå en mere sikker anvendelse af naturmetoden.

Paven lægger ikke skjul på, at kirken 30 år efter offentliggørelsen af Paul VI's rundskrivelse »Humanae vitae« godt ved, at mange ægtepar har svært ved at forstå de moralske normer, der er gældende på området. Han minder om, at naturlig familieplanlægning ifølge kirkens lære er væsensforskellig fra kunstig prævention.

Kunstig prævention gør det vanskeligt for ægtefællerne helt at give sig til hinanden og griber dermed forstyrrende ind i deres forhold, det forhold, som Gud selv har foreskrevet ved den måde, hvorpå menne-

sket er skabt, siger paven i sit budskab. Derimod kan naturlig familieplanlægning praktiseres som et udtryk for ægtefællernes livsfællesskab og indbyrdes kærlighed, fortsætter han og understreger, at det derfor er forkert blot at betragte naturmetoden som endnu en af de

mange former for prævention. Med henblik på at gøre naturlig familieplanlægning lettere og sikrere er det efter Johannes Pauls opfattelse nødvendigt, at den medicinske forskning beskæftiger sig meget mere med den.

Nye kardinaler i trosælerekongregationen

Vatikanet (KNA) - Ærkebiskoppen af Wien, den 53-årige Christoph Schönborn, der i februar blev udnævnt til kardinal, er blevet medlem af trosælerekongregationen, meddeler Vatikanets presstjeneste. Trosælerekongregationen betragtes som det vigtigste af kuriens 'ministerier', fordi den har det afgørende ord i teologiske spørgsmål. Derudover har Schönborn også fået sæde i kongregationen for østkir-

kerne og i det pavelige kulturråd.

Efter konsistoriet i februar blev samtlige nyudnævnte kardinaler fordelt mellem kuriens forskellige råd og kongregationer. Foruden Schönborn er der yderligere fire nye ansigter i trosælerekongregationen: de italienske kardinaler Dionigi Tettamanzi og Alberto Bovone, chileneren Jorge Medina Estevez og James Francis Stafford fra USA.

50 millioner aborter om året

Washington (KNA) - Hvert år foretages 50 millioner provokerede aborter verden over. 7,6 millioner børn er dødfødte eller dør i løbet af den første uge efter fødslen. Det fremgår af en studie, som det amerikanske Videnskabernes Selskab har udarbejdet.

Omkring 600.000 kvinder dør i forbindelse med deres svangerskaber, heraf 99% i ud-

viklingslandene. Ifølge samme studie optræder hvert år 333 millioner tilfælde af kønssygdomme, mens 22 millioner på nuværende tidspunkt har AIDS.

Endelig gøres opmærksom på, 114 millioner kvinder og børn hvert år bliver skamferet. Omskærelse af piger praktiseres i 30 afrikanske, syv arabiske og fire asiatiske lande.

Forkynd sandheden – også i modvind

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II afviser kravet om en 'politisk korrekt' bibeloversættelse på bekostning af den overleverede tekst. Kirkens læreembede forlanger ikke, at man forholder sig ukritisk over for Bibelen, men man må heller ikke give efter for kulturens pres og sætte den bibelske sandhed over styr, understreger paven over for de amerikanske biskopper. Baggrunden er, at man i USA i flere år har diskuteret nye bibeloversættelser med feministisk sprogbrug.

Paven sætter pris på de amerikanske teologers og eksegeters utrættelige arbejde for at gøre det skrevne Guds ord lettere for de kristne at forstå. Samtidig gør han opmærksom på, at det teologiske læreembede, som er noget menneskeligt, ikke står over Guds ord, men

skal tjene Ordet ved at give det videre i overensstemmelse med sandheden. Budskabet vil være det samme til alle tider, selv om det bliver forkyndt i mange forskellige kulturer, siger paven.

Johannes Paul II henleder opmærksomheden på, at Det andet Vatikanconcil ikke giver grønt lys for blot at betragte kristendommen som en blandt mange mulige religioner. Concilet lærer, at kristendommen er af central betydning for hele menneskehedens historie, og det er concilet, der har gjort det muligt for kirken at forkynde sandheden i den modvind, som er i det moderne samfund, understreger han.

Paven opfordrer biskopperne til at vidne om Kristus og tålmodigt at forkynde den sandhed, som fører til frihed.

Jordanerne har besluttet, at de vil have deres eget mødested for kristne pilgrimme. Det skal være på flodens østlige bred, lige over for det sted, hvor man i Israel mener, at Jesus blev døbt, skriver det israelske dagblad »Ma' Ariv«.

Måske nyt valfartssted der, hvor Jesus blev døbt

I årevis er de kristne stødt på politiske og religiøse forhindringer

Jerusalem (KNA) - Det sted ved Jordanfloden, hvor Jesus ifølge overleveringen lod sig døbe af Johannes, ligger i et mineret grænseområde lidt nord for Det døde Hav, øst for Jeriko. Kun to af de otte kirker kan man gå ind i, uden at man derved sætter livet på spil; de andre er viklet ind i israelske pigtådshegn. Små, røde trekanter advarer imod mineerne i det øde ørkenland. Kun langs selve floden, hvis ulækre, smudsiggyde vand flyder ned mod Det døde Hav, er der bevoksning.

Pilgrimme i kikkerten

To gange om året tillader militæret, at pilgrimene går i procession ned til floden, hvor der bliver læst messe. Det foregår under nøje overvågning; ingen må betrede de afspærrede - minerede - områder. På den jordanske side af floden står vagtposter med kikkertør og holder øje med, hvad der foregår.

I årevis har de kristne forsøgt at få den israelske regering til at rense området for miner. De har haft fat i forsvars, religions- og udenrigsministerierne og drøftet mulighederne for, at alle kristne kunne få fri adgang til stedet. Men Israel har strittet imod. »Af sikker-

hedshensyn« hed det, inden fredsaftalen med Jordan kom i stand; israelerne henledte opmærksomheden på, at præster var blevet skudt fra den jordanske side i 60'erne.

Fri adgang til floden - og dermed til grænsen

Israellerne er ikke begejstrede for tanken. Aviserne citerer en rådgiver i udenrigsministeriet for, at palæstinensisk deltagelse i projektet vil betyde en ændring i status quo og vil kunne medføre, at der stilles yderligere krav fra palæstinensisk side. Det vil også betyde, at palæstinenserne får ubindret adgang til en landegrænse; for Jordanfloden er ikke ret bred, og især om sommeren er det ingen sag at krydse den til fods.

Det indgår i Oslo-fredsaftalen, at Israel beholder den fulde kontrol over grænserne. Dermed er det muligt at nægte terrorister indrejse, spænde ben for våbensmugling og dæmme op for en strøm af hjemvendende, palæstinensiske flygtninge fra de arabiske stater.

Nu har jordanerne besluttet, at de vil have deres eget mødested for kristne pilgrimme. Det skal være på flodens østlige bred, lige over for det sted,

hvor man i Israel mener, at Jesus blev døbt, skriver det israelske dagblad »Ma' Ariv«. For planlægningen står kronprins Hassan. »Det tyder på, at jordanerne mener det meget alvorligt«, lyder det advarende fra Shmuel Hamburger. Han er ansvarlig for religiøse anliggender i de besatte områder.

Ville lette presset i år 2000

En talsmand for de israelske bosættelse beskylder sin egen regering for manglende omtanke og mener, at den omgænsede bør gøre noget ved valfartsstedet ved floden. Netop fordi det er fladt ørkenland, ville en genoplivning af stedet, hvor Jesus blev døbt, betyde en glimrende 'omkørsel' for de mange pilgrimme, som ventes til Det hellige Land i år 2000. Så ville der være et sted mere, hvor der kunne læses messe; det ville lette presset på de hellige steder i Jerusalem og i Bethlehem, som har en begrænset kapacitet. Det er især i Fødselskirken i Bethlehem og i Gravkirken i Jerusalem, at 'trafikpropperne' opstår.

Den tidligere ministerpræsident Rabin var principielt indforstået med, at offentligheden skulle have adgang til stedet, hvor Jesus ifølge overleverin-

gen blev døbt. Der blev endda investeret 2 mio. shekel - små 4 mio. kroner - i projektet. Men under Netanyahu er det gået i stå igen; han har ikke indfriet løftet om at åbne stedet.

'Kunstigt' valfartssted en stor attraktion

For en halv snes år siden fik man en idé i kibbuz'en Kineret ved Genesarethssøen. Man valgte ganske enkelt et stykke bred lige der, hvor Jordanfloden flyder ud af Genesarethssøen, og udnævnte det til 'stedet, hvor Jesus blev døbt'. Der er ingen kristne symboler på stedet, men så godt som alle kristne pilgrimme myldrer derhen, køber souvenirs og beder på stedet. Asfalterede veje fører helt ned i vandet. Klædt i hvide gevandter kan man her blive døbt ved fuld neddykning.

Da stedet blev åbnet officielt, var patriarker og biskopper fra så godt som alle kirker mødt frem for at give deres velsignelse. Ved den lejlighed sagde en talsmand for turistministeriet, at det var første gang, staten Israel havde skabt et 'kunstigt' valfartssted. Og stedet var fuldt ud accepteret, tilføjede han.

Lærere søges

Ved Sct. Michaels Skole, Kolding er et antal stillinger ledige til besættelse pr. 1. august 1998. Den ene stilling er et barselsvikariat fra 1. august til primo februar, derefter evt. mulighed for varig ansættelse.

Skolen er en katolsk skole, der bygger sit virke på et kristent grundlag.

Vi har timer ledige i historie, geografi, natur/teknik, fysik, sløjf, idræt for drenge, idræt for piger og dansk.

Da det er vigtigt for skolen at få de rigtige personer, forventer vi, at vore nye kolleger kan indgå i den endelige fagfordeling.

Vi lægger vægt på at du

- har humor og kan lide børn
- er indstillet på at samarbejde med alle på skolen
- er åben for et samarbejde med aktive forældre

For at bibeholde aldersfordelingen på lærerværelset mødes vi gerne ansøgninger fra såvel erfarne lærere som fra lærerstuderende der forventer at blive færdige til sommer.

Ansættelsen sker i henhold til Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC (FOK) og organisationsaftalen.

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til skolens ledelse på tlf. 7552 2834.

Ansøgningen stiles til: Sct. Michaels Skole, Sct. Michaels Gade 4, 6000 Kolding, senest 26. marts 1998, med angivelse af om du også søger barselsvikarstillingen.

Orientering fra sognene

På disse sider bringer vi én gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer den 29. april og omfatter maj måned, er torsdag den 2. april. Manuskriptet bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V. Tlf. 31 21 14 44.

I Nordjylland

SKT. MARIE KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courtcau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Messestider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag (undtagen når der er trosundervisning) mini-KUK kl. 11.15-12.15
Hver torsdag maxi-KUK kl. 19.30-22

Fredag d. 3.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 4.: Korsvejsandagt kl. 14 med efterfølgende tamilsk messe.
Søndag d. 5., palmesøndag: Messe kl. 10.
Tirsdag d. 7.: Kor kl. 19.30.
Ønsdag d. 8. og 22.: Moder Teresas syklub kl. 14.30. Ministrantøvelse kl. 18.30-20.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 21.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse - højmesse kl. 10 og tamilsk messe kl. 18.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.
Torsdag d. 16.: Sct. Josephs Klub kl. 14.30.
Lørdag d. 18.: Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 19.: Første hellige kommunion kl. 10.
Tirsdag d. 21.: Kor kl. 19.30.
Lørdag d. 25.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 26.: Trosundervisning.
Mandag d. 27.: Bibelstudium kl. 19-21.
Tirsdag d. 28.: Kor kl. 19.30.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Fredag d. 3.: Første fredag, lejlighed til skriftemål efter messen.
Søndag d. 5., palmesøndag: Messe kl. 10.
Onsdag d. 8.: Skriftemål kl. 17.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 19.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 21.30.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse - messe kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Tamilsk/dansk messe kl. 17.

SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(T)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Fredag d. 3.: Første fredag i måneden.
Søndag d. 5., palmesøndag: Vietnamesisk messe kl. 11.30. Messe kl. 14.30.
Tirsdag d. 7.: Bodsandagt kl. 16.30 med lejlighed til skriftemål.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 21.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse - mes-

se kl. 14.30.
Fredag d. 17. og fredag d. 24.: Trosundervisning kl. 18-20.
Søndag d. 26.: Vietnamesisk messe kl. 10.30.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)(I)

Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse - messe kl. 14.30.
Søndag d. 26.: Messe kl. 14.30.

I Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Gudstjenestetider: (I)
Søndag kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.
Onsdag d. 1.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.
Søndag d. 5.: Palmesøndag. Messe med palmeindvielse og procession kl. 10.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 16. Messe på tamilsk kl. 18.
Fredag d. 10., langfredag: Liturgi kl. 15
Lørdag d. 11.: Påskens hellige liturgi begynder kl. 22.
Søndag d. 12., påskedag: Påskemessen kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.
Søndag den 19.: Messe kl. 10 med den første hellige kommunion.
Søndag d. 26.: Messe kl. 10 med trosbekræftelse.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Messestider:
Fredag d. 3.: Korsvejsandagt kl. 19.
Lørdag d. 4.: Messe med palmevielse kl. 16.
Søndag d. 5., palmesøndag: Messe på engelsk kl. 18.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 16.
Fredag d. 10., langfredag: Liturgi kl. 15.
Lørdag d. 11.: Påskens liturgi kl. 19.
Søndag d. 12., 1. påskedag: Ingen messe.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.
Lørdag d. 18.: Undervisning kl. 10 - 12. Messe kl. 12.
Søndag d. 19.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 25.: Kirkekaffe kl. 14.30. Messe kl. 16.
Søndag d. 26.: Messe på vietnamesisk kl. 10.

HELLIG KORS KIRKE
Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messestider:
Fredag d. 10., langfredag: Liturgi på tamilsk kl. 15.
Søndag d. 12., påskedag: Messe kl. 10.
Søndag d. 26.: Messe kl. 10.

I Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
e-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
e-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Sognepræst: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Skt. Knuds Skole: Skoleleder Ole-C. Munk Plum, tlf. 86 13 75 11.
Messestider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søndag, kl. 14.

Messe på vietnamesisk: Søndag d. 26. kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag d. 25. kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Korsvejsandagt: Tirsdag d. 7. kl. 16.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 undt. ferie.
Familiemesse: Lørdage, 4. kl. 12.15.
Skriftemål: 1. fredag samt mandag d. 6., tirsdag d. 7. og onsdag d. 8. kl. 17 - 19 eller efter aftale.

Søndag d. 5., palmesøndag: Messe kl. 8 og 17.
Højmesse kl. 10 med indvielse af grenene og procession. Passionslæsning i alle messer.
Tirsdag d. 7.: Korsvejsandagt kl. 16 og messe.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Liturgisk morgenbøn kl. 9. Højmesse til minde om Jesu sidste nadver kl. 17, derefter vågetime i huskappellet indtil midnat. Vågetimen slutter med komplet.
Fredag d. 10., langfredag: Liturgisk morgenbøn kl. 9. Langfredagsliturgi kl. 15. Man bedes medbringe en blomst til korsets hylning. Faste og abstinensdag!
Lørdag d. 11., påskelørdag: Liturgisk morgenbøn kl. 9. Påskens liturgi begynder kl. 22 og slutter med påskensmesse. Lykønsning bagefter i salen.
Søndag d. 12., påskedag: Påskehøjmesse kl. 10, lykønsning bagefter. Messe med salmsang kl. 17.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Højmesser kl. 10 (dansk), kl. 14 (polsk).

Torsdag d. 30.: Menighedens og skolens 125 års jubilæum. Der fejres højmesse kl. 11 i anledning af p. A. Stråters første hellige messe i Århus for 125 år siden.
Søndag d. 19.: Første hl. kommunion kl. 10 (Skt. Knuds Skoles børn).
Søndag d. 26.: Første hl. kommunion kl. 10 (sogneundervisnings børn).
Tirsdag d. 21 - torsdag d. 23.: Firmandtur til kloster Nütschau for alle firmander.
Mandag d. 6.: Første menighedsrådsmøde (det nyvalgte råd!) kl. 19.
Undervisning: Skt. Knuds Skole, Ryesgade 24, tlf. 86 13 75 11. Sogneundervisning: Lørdag d. 4. kl. 10.
Konvertitgruppen: Hver torsdag kl. 19.30. Tlf. Sr. Regina König: 86 13 81 22
Ungdom: KUK: begynder igen i april måned.
Mini-KUK: Hver anden søndag kl. 11.15 - 13.15
Vietnamesisk Ungdomsklub: Hver anden måned.
Firmandklub: Hver anden onsdag kl. 18.30 - 21.30
KUF: Katolsk ungdomsforum.
Ældre: Skt. Knuds Klub for ældre: 1. og 3. tirsdag, kl. 14.30. CVC, lægfranciskaner, Marialegion: Fælles messe d. 16. kl. 11.
Kultur: Katolsk Information: mandag - fredag kl. 13 - 17.30, lørdag kl. 10 - 12, søndag kl. 11 - 12.
Katolsk seminar: »Historiens betydning for den katolske kirke i nutid og fremtid« ved professor Brian Patrick McGuire, mandag d. 20. april kl. 19.30.
Århus Boghandel: kl. 9.30 - 17.30, fre. 9.30 - 19, lør. 9.30 - 14, lange lørdage til 16.
Galleri ved kirken: Mandag, onsdag - fredag kl. 14 - 17.30: Helga Kristmundsdóttir.
Kunskredsen: Generalforsamling, torsdag d. 30. kl. 19.30.
Andet: Selvhjælpsgruppen ved kirken: Ryesgade 28, 5., tlf. 86 18 09 18

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kasturupvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.

Søndag d. 5., palmesøndag: Messe kl. 10.30.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 19.: Messe kl. 10.30.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Siense Hammann, tlf. 86 54 42 82.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 14.
Søndag d. 26.: Messe kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENÅ
Thykjærvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Messestider: (HC2)

Søndagsmesse: Kl. 10 (Højmesse og kirkekaffe)
Skriftemål: Før messen eller aftale.
Søndag d. 5., palmesøndag: Palmeindvielse og procession kl. 10.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Nadverens indstiftelse fejres kl. 16.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15 til minde om Kristi lidelse og død.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 23 - vi fejrer Kristi opstandelse.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Ingen messe.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerte Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messestider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Skærtorsdagsliturgi kl. 16, derefter agapemåltid i mødesalen. Tilbedelse indtil langfredagsliturgien.

Fredag d. 10., langfredag: Tilbedelse hele dagen indtil langfredagsliturgien kl. 15.

Lørdag d. 11.: Ingen messe.

Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse. Påskevigilie kl. 5, derefter festlig morgenmad på slotet. Højmesse kl. 10.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Festmesse kl. 10.

I Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messestider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Onsdag d. 1.: Studiegruppe kl. 19.15.
Lørdag d. 4.: Børneundervisning kl. 10.
Søndag d. 5., palmesøndag: Familiemesse kl. 10 med indvielse af palmegrene. Kirkevandring kl. 19 - vi begynder i Silkeborg kirke og slutter i vores egen.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 19, derefter tilbedelse.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste med sunget passion kl. 15. Der er mulighed for stille bøn foran korset, som vi stå fremme i kirken hele dagen.
Lørdag d. 11.: Påskens hellige liturgi kl. 23. Vi indvier det nye påskelys og fejrer vigilien til Herrens opstandelse.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse fejres kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Gudstjeneste kl. 10.
Lørdag d. 18.: Børneundervisning kl. 10.
Søndag d. 19.: Anden søndag i påsken, gudstjeneste kl. 16.
Tirsdag d. 21.: Seniorklubben tager på udflugt for at se den nye kirke i Sønderborg. Mødetid og -sted aftales forinden.
Søndag d. 26.: Tredje søndag i påsken, gudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 29.: Foredrag kl. 19.30 ved Gunnar Nielsen: »Er en politiker i besiddelse af en samvittighed?« Aftenens taler har været aktiv i politik og det en tid som politiker.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)(T)

Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.
Lørdag: Søndagens messe kl. 16.

Lørdag d. 28. marts: Børnene samles til deres forskellige møder og aktiviteter kl. 14, og der afsluttes med søndagsmessen som familiemesse i kirken kl. 16. NB! Der bliver ikke holdt møde før børnene i april måned.

Lørdag d. 4. april: Bods-gudstjeneste med skriftemål og messe kl. 15 - bemærk tidspunktet. Temact er »Forny os, Herre, i din Ånd«. Der medvirker to fremmede præster. Der er fællesspisning bagefter. Man bedes tilmelde sig på listen på opslagstavlen. Tak - og velkommen til bodsgudstjenesten før påskefesten.
Søndag d. 5., palmesøndag: Vi mødes i Sct. Ibs Skoles gymnastiksal kl. 10 til palmeindvielse og procession; messe i kirken.
Torsdag d. 9. april, skærtorsdag: Aftenmesse kl. 19 med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 21.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15. Denne dag er faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 11.: Påskens hellige liturgi kl. 20, herunder voksensbøn.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10 og tamil-

sk messe kl. 11.30.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellevej 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messeider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag
Aftenmesse i kirken kl. 17.30 tirsdag og fredag, onsdag kl. 17.30 i Mariasøstrenes kapel.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Fredag d. 3.: Korsvejsandagt kl. 17, derefter aftenmesse kl. 17.30.
Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 11 med indvielse af palmegrene. Påskeforberedelse af menighedens syge og ældre på Sct. Maria kl. 14.30.
Mandag d. 6.: Bodsandagt kl. 19 med lejlighed til privat skriftemål.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 16.30. Efter messen tilbedelse af det allerhelligste sakramente indtil kl. 20.
Fredag d. 10., langfredag: Faste- og abstinensdag. Passionsliturgi med altergang kl. 15. Lejlighed til at modtage bodens sakramente indtil kl. 19.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie og midnatsmesse kl. 23. Derefter reception i samlingsalen.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 11, ingen messe kl. 9.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Salmemesse kl. 11, ingen messe kl. 9.
Onsdag d. 15.: Påskeandagt for Mariasøstrenes bønnehave i Sct. Norberts kirke kl. 15.30.
Søndag d. 26.: Første hellige kommunion under højmessens kl. 11.
Tirsdag d. 28.: 'Arkiavmøde' om Sct. Norberts kirke i præstegården kl. 15. Alle er velkomne.
Torsdag d. 30.: Ingen messe kl. 8. Aftenmesse kl. 19, derefter menighedsaftnen kl. 19.30 på Sct. Norberts Skole.

I Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15. On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Onsdag d. 1.: Korsvejsandagt kl. 19.
Fredag d. 3.: Religionsundervisning for førstekommu- nikanterne kl. 16. Sognepræsten bringer den hel- lige kommunion til de syge.
Søndag d. 5., palmesøndag: Messen kl. 8 bortfalder. Højmesse med palmeindvielse og procession kl. 10. Før messen samles vi i skolens gamle gymnastiksal.
Mandag d. 6.: Bodsandagt kl. 19 med lejlighed til skriftemål v/ p. Raymond Minnaert, Fredericia.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe med fodtætning kl. 19, derefter tilbedelse af det allerhelligste sakra- mente indtil kl. 22.
Fredag d. 10., langfredag: Faste- og abstinensdag. Pas- sionsliturgi kl. 15 med korsets hyldning, derefter lej- lighed til skriftemål indtil kl. 18. Kirken vil være åben.
Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskensliturgi og mid- natsmesse kl. 23. Efter messen reception i sakristi- et.
Søndag d. 12., påskedag: Ingen messe kl. 8, men højmesse kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Salmemesse kl. 10.
Lørdag d. 18.: Messe på tamilsk kl. 10 v/ p. Jude.
Fredag d. 24.: Religionsundervisning for første- kommunikanterne kl. 16.
P.S. En beklagelig fejl: I det sidste sogneblad stod, at religionsundervisningen for førstekommu- nikanterne begynder kl. 16.30. Det var en fejl. Undervis- ningen begynder som hidtil kl. 16 og varer til kl. 17.30.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag.
Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Frede- ricia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. man- dag).
Messeider: (HA1)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Søndag kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45
Onsdag kl. 16.30

Torsdag kl. 7.45
Lørdag kl. 16.30
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstav- len ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menighedssalen 2. søndag i måneden ef- ter højmessens.

Lørdag d. 4.: Undervisning for førstekommu- nikanter kl. 10.15-11, for firmander kl. 11-11.45 og for mi- nistranter kl. 15.
Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 16.30. Ved godt vejr foregår palmevielsen i præstegårdens have.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Højmesse kl. 16. Efter messen tilbedelse af det allerhelligste sakramente ind- til kl. 19.
Fredag d. 10., langfredag: Korsets hyldning og al- tertgang kl. 15.
Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskevigilie og mid- natsmesse kl. 23.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10.30.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 16.30.
Onsdag d. 15.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge.
Lørdag d. 18.: Førstekommunikanter og firmander øver kl. 11. Ministrantundervisning kl. 15.
Søndag d. 19.: Højmesse kl. 10.30 med førstekom- munion og trosbekræftelse.
Onsdag d. 22.: Rosenkrans kl. 16.
Lørdag d. 25.: Ministrantundervisning kl. 15.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst 9-10 undt. mandag.
Guds tjenester: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 9 samt lørdag kl. 16.30.
Skriftemål altid muligt - spørg præsten.
Hver mandag hos søstrene, Baggensens Allé 149 i Es- bjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets guds- tjeneste kl. 16.30.
Hver tirsdag, torsdag og fredag i Sct. Nikolaj Kir- ke: Rosenkrans kl. 8, laudes kl. 8.30 og messe kl. 9.
Hver onsdag i Sct. Nikolaj Kirke: Laudis kl. 8.30, messe kl. 9 og rosenkrans kl. 16.30.
Hver fredag i Sct. Nikolaj Kirke: Barmhertighedens rosenkrans kl. 15.
Hver lørdag i Sct. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9 og messe kl. 16.30.
Hver søndag i Sct. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9.30 og messe kl. 10.
2. torsdag i hver måned: Skolemesse
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.
1. og 3. onsdag i hver måned: Bedekrøds kl. 19.

Søndag d. 5., palmesøndag: Indvielse af palmegre- ne og procession kl. 10.
Tirsdag d. 7.: Foredragsrækken »Hvad tror katolik- kerne?« fortsætter kl. 19.30. Aftenens emne er: Jom- fru Maria - Guds Moder og Kirkens Moder.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe med fodtætning kl. 17, derefter tilbedelse.
Fredag d. 10., langfredag: Korsets hyldning kl. 15.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 24, derefter reception i menighedssalen.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse - højmesse kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.
Tirsdag d. 14.: Foredragsrækken »Hvad tror kato- likkerne?« fortsætter kl. 19.30. Aftenens emne er: Kvinder og mænd i den katolske kirke.

OBS! Sr. Brieger McKenna og Fr. Kevin Scallon be- søger Sct. Nikolaj menighed i dagene 1.-3. maj. Der holdes weekendretætte med forbøn for syge fredag og lørdag aften. Tilmelding på telefon 75 43 19 11.

I Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Lande- vej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmes- serne.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag, fredag og lørdag: Messe kl. 9. Onsdag: messe kl. 19.
Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende til- bedelse.
Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen el- ler efter aftale. Øvrige oplysninger: Se sognebladet.
SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Lande- vej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messeider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen el- ler efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonce- ret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.
Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12, undt. mandag.
Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.
Messeider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Torsdag: Rosenkrans, messe og tilbedelse kl. 15.30.
Fredag: Jesu Hjertes/korsvejsandagt, messe og til- bedelse kl. 15.30.
Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter af- tale.

Lørdag d. 28. marts: Bodsandagt med skriftemål kl. 10.
Lørdag d. 4. april: Ccnakel kl. 10.
Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 10 med pal- meindvielse og procession.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Højmesse og tilbedelse kl. 16.
Fredag d. 10., langfredag: Passionsliturgi kl. 16.
Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 19.
Søndag d. 12., påskedag: Påskemesse kl. 10.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Ha- derslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tøn- der onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.
Messeider: (I)
Søndag: Højmesse kl. 16.
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter af- tale.

Søndag d. 5., palmesøndag: Bodsandagt med skrif- temål kl. 14.30, højmesse med palmeindvielse og pro- cession kl. 16.
Fredag d. 10., langfredag: Passionsliturgi kl. 13.
Søndag d. 12., påskedag: Påskemesse kl. 12.

I Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Stefan Huber.
Vietnamesisk præst: P. Thien, Mobil tlf. 20 29 77 17.
Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Stefan Huber.
Messeider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 10 og 16.30.
Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Onsdag d. 1.: Korsvejsandagt og messe kl. 10.
Fredag d. 3.: Tilbedelse kl. 18 - aftenmesse kl. 19.
Lørdag d. 4.: Ministrantmøde kl. 14-17.
Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 10 med pal- mevielse, procession og oplæsning af Jesu lidelses- historie.
Onsdag d. 8.: Korsvejsandagt og messe kl. 10.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17, derefter til- bedelse indtil kl. 21.
Fredag d. 10., langfredag: Liturgi kl. 15.
Lørdag d. 11.: Påskensliturgi kl. 20.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10, polsk mes- se kl. 12 og vietnamesisk messe kl. 14.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Højmesse kl. 10 og viet- namesisk messe kl. 14.
Torsdag d. 16.: Seniorklubben mødes kl. 14.
Søndag d. 19.: Firmelse ved biskop Hans L. Mar- tensen kl. 10.
Mandag d. 20.: Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, Fynskredsen holder generalforsamling i sogneloka- let kl. 19. der serveres kaffe med brød.
Lørdag d. 25.: Mini- og MididUK mødes kl. 14-16.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Messeider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille mes- se kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19. Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.

Skriftemål: En halv times tid før messeme.
Onsdag d. 1.: Førstekommunikanternes foreldre mø- desi menighedsskole kl. 19.
Fredag d. 3.: Påskegudstjeneste for de katolske bør- nehaver kl. 10.
Søndag d. 5.: Økumenisk kirkevandring. Den be- gynder med en kort andagt hos os kl. 14; der efter fortsætter vi til Baptistskirken, Frelsens Hær og slut- ter i Vor Frue Kirke. Alle er velkomne.
Torsdag d. 9.: Skærtorsdags messe kl. 17, derefter tilbedelse til kl. 20.
Fredag d. 10., langfredag: Mindregudstjeneste for Jesu lidelse og død kl. 15. NB! Faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 11.: Påskensliturgi kl. 20.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 9.30 og stil- le messe kl. 11.
Mandag d. 13., 2. påskedag: messe kl. 9.30, men ingen messe kl. 11.
Onsdag d. 15.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messe i kirken kl. 14 og fortsætter oppe i lokaleme. Alle er velkomne! - Kateketmøde kl. 16.15???

Lørdag d. 18.: Religionsundervisning for alle børn (DK/V/T) kl. 9.45.
Søndag d. 19.: Messe kl. 9.30 og kl. 11 samt tamilsk messe kl. 14.
Lørdag d. 25.: Religionsundervisning for vietname- siske børn samt førstekommu- nikanter kl. 9.45. Viet- namesisk lægdominikanerfest kl. 10.

SANKT BENDTS KAPEL
Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messeider: (I)
Søndag d. 5.: Ingen messe.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 15.

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Messeider: (HC2)(I)
Højmesse hver lørdag kl. 15.30.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe med de syges salvelse kl. 10, derefter tilbedelse af sakramentet til kl. 13.
Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskensliturgi kl. 15.30.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS
Nøtregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. J. Kruk, Havnegade 1, 5700 Svend- borg. Tlf. 62 21 05 42. Mobil tlf. 20 21 56 42 eller henvendelse til fru Inge Olav Hansen, tlf. 64 71 10 62.
Messeider:

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 15.
Søndag d. 12., påskedag: Messe kl. 11.
Søndag d. 19.: Messe kl. 11
Søndag d. 26.: Messe kl. 11.

I Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messeider: (I)
Fredag d. 3. 4.: Jesu hjerte fredag. Udstilling af sakra- mentet kl. 8.15, messe kl. 9
Søndag d. 5. 4.: Palmesøndag, messe med palme- procession kl. 10.00. Efter messen er der kirkekaffe hvor alle er velkomne.
Tirsdag den 7. 4.: Oliemesse kl. 17 i Sct. Ansgars kir- ke i København, hvor alle er velkomne.
Onsdag den 8. 4.: bodsandagt kl. 16 med mulighed for skriftemål, derefter messe.
Skærtorsdag d. 9. 4.: Messe kl. 16. Efter messen er der tilbedelse af Sakramentet.
Langfredag d. 10. 4.: Langfredagsliturgien kl. 15.
Lørdag d. 11. 4.: Velsignelse af påskekurve kl. 11.
Midnatsmesse kl. 22. Efter messen samles vi i præ- segården til et glas og ønsker hinanden glædelig påske, alle er velkomne.
1. Påskedag: Påskemesse kl. 10.
2. Påskedag: Polsk messe kl. 10.
Lørdag d. 25. 4.: Tamilsk messe kl. 16.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.
Messeider: (HA1)
Søndagsmesse lørdag kl. 17, højmesse søndag kl. 10.

Der er lejlighed til skriftemål før søndagens højmes- se indtil kl. 9.45. Der er altid lejlighed til skriftemål efter gudstjenesterne; endvidere skærtorsdag kl. 11-12 og 16-17. Mange deltagere i korsvejsandagten lang- fredag kl. 10 som forberedelse til skriftemål. Alle er velkomne til at træffe en ekstra aftale.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerte fredag. Alle er velkomne til at deltage i månedens første fredag til ære for Jesu

Hellige Hjerte. Messe kl. 15.30, efter messen tilbedelse indtil kl. 17.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 10. Husk at tage en palmesøndagsbuket af grene og blomster med hjemmefra.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Vi fejrer indstiftelsen af den hellige navne kl. 17 (bemærk tidspunktet). Aftenens kollekt går ubeskåret til fasteaktionen. Tag familiens (fyldte!) fasteaktions-spærebøsse med og læg den i den store kurv til formålet i kirken.

Fredag d. 10., langfredag: Det bringes i erindring, at langfredag er en påbudt kødløs fastedag. Der er lejlighed til skriftemål kl. 9-9.50. Korsvejsandagten begynder kl. 10. Vi fejrer Jesu Kristi frelsende korsdød kl. 15.

Lørdag d. 11.: Ingen gudstjeneste.

Søndag d. 12., påskedag: I år samles hele menigheden kl. 10 for at fejre Herrens opstandelse. Gennem dåben har vi fået del i Kristi frelsesgerning og dermed arveret til Himlens herlighed. Vi har den glæde at kunne døbe Mads Christensen, søn af Tina Rewes og Jens Christensen, som blev viet her i kirken d. 12. april 1997. Menigheden opfordres til at møde talstærkt op til denne - kirkeårets vigtigste - gudstjeneste. Børnene er velkomne til at se, om påskeharen har holdt sit løfte - at lægge nogle påskeæg i præstegårdens have. Aktionen med at finkæmme haven begynder umiddelbart efter festgudstjenesten.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Højmesse kl. 10.

Sognebidrag:

I begyndelsen af marts blev der udsendt girokort til brug for indbetaling af sognebidrag 1998. Også præstens påskehilsen var vedlagt et girokort. På den måde kan det ikke længere være en hemmelighed, at menighedens kasse trænger til en opvikler! Tak til dem, der omgående reagerede med et bidrag. I håb om, at mange vil følge efter, siger vi tak på forhånd. Alle ønskes en velsignet påske!

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.

Konstitueret sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Tlf. 53 92 06 81, mobil tlf. 21 78 78 76.

Messeider: (HC2)(I)

Der gøres opmærksom på, at den polske messe, som plejer at blive holdt den anden lørdag i måneden, bortfalder i april. Der gøres endvidere opmærksom på de ændrede gudstjenestetider palmesøndag og påskedag (se nedenfor). De øvrige søndag er gudstjenesten indtil videre henlagt til kl. 12, mens hverdagsgudstjenesterne bortfalder.

Lejlighed til skriftemål:

Menigheden bedes her til påske benytte lejligheden til skriftemål. Det er pastor Lars Messerschmidt, som holder påskegudstjenester og er til tjeneste som skriftefader på følgende tidspunkter: Skærtorsdag kl. 16-17, langfredag 10-12 og efter eftermiddagens gudstjeneste samt påskelørdag kl. 12.30-13 (efter velsignelsen af påskebrødet). Enhver er velkommen til at træffe en ekstra aftale om tidspunkt til skriftemål.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 10. Indvielse af palmegrene i salen, palmeprocession, oplæsning af lidelseshistorien. Husk at tage en palmesøndagsbuket af grene og blomster med hjemmefra.

Torsdag d. 7.: Oliemesse med biskop Czeslaw Kozon, Sct. Ansgars Kirke i København, kl. 17.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Nadverens indstiftelse fejres kl. 19. Der er tilbedelse efter gudstjenesten indtil kl. 22. Denne aftenens kollekt går ubeskåret til fasteaktionen - husk at tage de opsårede beløb fra fastebøsserne med.

Fredag d. 10., langfredag: Kødløs fastedag. Langfredagens liturgi kl. 15.

Lørdag d. 11.: Velsignelse af påskebrødet kl. 12. Påskens liturgi begynder kl. 22.30. Efter nattens gudstjeneste kom-sammen i Fredensgade.

Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10. Påskeharen har lovet at lægge nogle påskeæg til børnene i præstegårdens have.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Højmesse kl. 10.

Sognebidrag:

Menigheden bedes tage vel imod girokortet, som følger med kirkens påskehilsen. Alle opfordres til at sende deres bidrag for 1998. Tak på forhånd.

Ministranterne:

I forbindelse med påsken plejer der altid at være et par ekstra møder for ministranterne, hvor de øver sig til de særlige gudstjenester i påsken. Ministranterne vil få besked om mødetider gennem Tage Gondek. Her skal der siges en ekstra tak til ministranterne for deres trofaste tjeneste. Glædelig påske!

Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85.

Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43. Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messeider: (HA)(I)

Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.

Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.

Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17 og messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.

Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30. Korsvejsandagt i fastetiden hver tirsdag kl. 19.

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.

Messeider: (HA)(I)

Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 3.: Jesu hjerte fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordensskald kl. 15.30, messe kl. 16.30.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 10 med indvielse og uddeling af palmegrene, procession og Jesu lidelseshistorie.

Tirsdag d. 7.: Oliemesse kl. 17 i Sankt Angars kirke i København.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Festmesse kl. 16. vi fejrer indstiftelsen af sakramenterne: eukaristien og præsteskabet.

Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse fejres i hjemmet kl. 10.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Ingen messe. Påskeskriftemål før eller efter søndagsmessen. Alle ønskes en god påske!

SKT. HANS KIRKE, KØGE

Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.

Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Kronprinsesse Sofiesvej 12, st.th., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 10 53 76.

Messeider: (HC2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Hverdag: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental tilbedelse.

Fredag kl. 17 på engelsk.

Lørdagsklub: Altid den første lørdag i måneden kl. 15. Alle er velkomne.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hver 1. søndag i måneden: Polsk messe kl. 16 med efterfølgende samvær i menighedssalen.

Vestsjælland

RINGSTED - SE PASTORALENHED 11

FRUE KIRKE, SLAGELSE

Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.

Faste messeider:

Om søndagen: Højmesse kl. 10, - med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne. NB: Påskesøndag begynder messen først kl. 10.30. Søndagsmesse i kapellet fredag aften kl. 19.15, - naturligvis ikke langfredag.

Om hverdagen: I Sct. Montforts kapel (over kirkens sakristi), normalt således: Mandag kl. 17.15, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitetets daglige bønner: Rosenkransbøn kl. 12, dog ikke lø.-sø. Vesper (ma.-fr.) kl. 18, lø. kl. 12.15, sø. kl. 19.

Undervisning af vore børn og unge: palmesøndag d. 5. april i forbindelse med messen.

Eftermiddag for vore ældre bliver i april torsdag d. 30., begyndende kl. 14.30. Det er dagen før majmånedens begyndelse, hvorfor vi vil holde majandagt i kirken.

Torsdag d. 2. april vil der kl. 19 være koncert i vor kirke, idet organist Iris Nielsen, sammen med en lille gruppe sangere og musikere, vil opføre egne kompositioner: melodier til mindre kendte H. C. Andersen-tekster. Den 2. april er H. C. Andersens fødselsdag. Som bekendt tilbragte den kendte digter en del af sine barne- og ungdomsår i Slagelse.

Palmesøndag d. 5., den stille uge begynder med Jesu højtidelige indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Kl. 10: palmevielse, palmeprocession og højmesse med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

Mandag d. 6.: Mandag i den stille uge, månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18 - 19 en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordensskald.

Skærtorsdag d. 9.: Mindedagen for Jesu indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter. Kl. 16.30: højtidelig aftenmesse. Ved messens slutning bæres det hellige sakramente til sidealtret, hvor der holdes

tilbedelse indtil kl. 19.30 og igen fra kl. 23.15 til midnat. Mellem kl. 19.30 - 23.15 gives der adgang til tilbedelse ved henvendelse i præstegården.

Langfredag d. 10.: Mindedagen for Kristi sejrige korsdød. Faste- og abstinensdag. Kl. 10: Laudes. Kl. 15: liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi passionshistorie, korsets højtidelige hyldning og kommunion.

Påskelørdag d. 11.: Kl. 13.30 begynder de unges retrettedag.

Påskedag d. 12.: Kl. 13.30 begynder de unges retrettedag.

Påskedag d. 12.: Kl. 21 begynder den store opstandelsesgudstjeneste, med læsninger, påskelysets indvielse og påskelovsungen. Gudstjenestens højdepunkt er påskehøjmessens med det ny dåbsvands indvielse og dåbsløfternes fornyelse.

Slut talstærkt op om denne kirkeårets vigtigste gudstjeneste!!!

Efter gudstjenesten fortsætter vi opstandelsesfesten i menigheds huset, hvor vi over et glas vin og et par snitter ønsker hinanden glædelig påske. Levende musik afvekslende med toner fra diskotek »Montfort«, giver os lejlighed til, osse legemligt, at give udtryk for vor opstandelsesglæde.

Påskesøndag d. 12.: Kristi opstandelses fest.

Kl. 10.30 (NB!): Festlig påskehøjmesse. Kl. 19: påskevesper.

2. Påskedag, mandag d. 8.: Ingen messe i Slagelse (NB!). Kl. 10: laudes. kl. 19: Vesper, - i kapellet.

Søndag d. 19.: 8. påskedag, »Hvidesøndag«. Kl. 10: højtidelig påskemesse med de unges trosbekræftelse.

Søndag d. 26.: Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter. Kl. 10: festmesse. Sammenkomst for den montfortanske association »Maria, Hjertenes Dronning«.

Torsdag d. 30. afholdes kl. 15.30, som optakt til majmåneden, majandagt med sakramental velsignelse kl. 15.30.

SANKT MARIE KIRKE, KALUNDBORG

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.

Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.

Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15.1., 4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53

Messeider:

Søndagsmesser: Kl. 15, (26. april kl. 15.30) - med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne. **Hverdagsmesser** fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning v. sr. Engeline: Søndagene d. 5. og 19. april i forbindelse med søndagsmessen.

Søndag d. 5. Palmesøndag: Jesu indtog til sin lidelse, død og opstandelse, den stille uge begynder. Kl. 15: palmevielse, palmeprocession og messe med oplæsning af Kristi passionshistorie.

Skærtorsdag d. 9., langfredag d. 10. og ganske særligt påskedag d. 11./12. april, - »natten over alle nætter«, - henvises og opfordres menigheden i Kalundborg til at tage del i disse vigtige dages højtidelige gudstjenester i sognekirken i Slagelse: Skærtorsdag kl. 16.30, langfredag kl. 15 og påskelørdag kl. 21. Se nærmere under 'Slagelse', - ganske særlig m. h. t. påskens fejring.

Påskedag d. 12.: Kristi opstandelses fest. Kl. 15: højtidelig påskemesse med påskelovsang, vevandsindvielse og dåbsløfternes fornyelse.

2. påskedag d. 13.: Ingen gudstjeneste i Kalundborg.

Søndag d. 19.: 8. påskedag, 2. påskesøndag, "Hvidesøndag". Kl. 15: Påskemesse.

Søndag d. 26.: Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter. Kl. 15.30 (NB!): festmesse.

SKT. ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK

Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53. Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Messeider:

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne. Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken.

Undervisning af vore børn og unge: lørdagene d. 4. og 18. april i tilslutning til søndagsmessen.

Eftermiddag for vore ældre anden torsdag i måneden bortfalder i april i anledning af påsken

Lørdag d. 4. begynder den stille, hellige uge med fejring af palmesøndag: Vor Herres indtog til sin lidelse, død og opstandelse. Kl. 15.30 palmevielse og messe med oplæsning af Jesu lidelseshistorie.

Skærtorsdag d. 9.: Mindedagen for Kristi indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter. Kl. 19.15 (NB): aftenmesse, - med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 22.

Langfredag d. 10.: Mindedagen for Jesu Kristi korsdød. Faste- og abstinensdag.

Kl. 15: liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi lidelseshistorie, korsets hyldning og kommunion. **Påskelørdag d. 11.** er der ingen gudstjeneste i Holbæk.

Kl. 13.30 begynder, i Slagelse, de unges retrettedag. **Påskedag d. 12.:** Kristi opstandelses fest. Ingen gudstjeneste i Holbæk idag. Se 2. påskedag d. 13.

Påskedag (2. påskedag) d. 13.: Kl. 15.30 Holbæk menigheds festlige påskemesse med påskelovsang, indvielse af nyt dåbsvand og dåbsløfternes højtidelige fornyelse.

7. påskedag, lørdag d. 18. højtideligholdelse af Hvidesøndag. Kl. 15.30: påskemesse

Lørdag d. 25.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og skytshelgen. Kl. 15.30: festmesse.

Torsdag d. 30., aftenen før majmånedens første fredag, er der gudstjeneste kl. 19.15. Det vil blive en majandagt med sakramental velsignelse, - som optakt til majmåneden.

Lørdag d. 4.: Palmesøndagsmesse kl. 16. Vi oplæger til nye konvertitter.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Fejres med p. Bodnar kl. 17.

Fredag d. 10., langfredag: Fejres med p. Dudek kl. 15.

Lørdag d. 11.: Påskeliturgen fejres med p. Dudek kl. 20.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Påskemesse med sognepræsten kl. 10.

Lørdag d. 18.: Anden søndag i påsken fejres med førstekomunionsfest kl. 16.

Søndag d. 26.: Tredje søndag i påsken fejres med p. Ziggelaar kl. 10.

Tirsdag d. 28.: Bordmesse og hyggeligt samvær kl. 19 hos søstrene på Teglovsvej 18.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Giro: 402 3986. Fax 42 36 50 91.

Sognepræst: P. Charles McCarthy, ofm.conv. Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm.conv., tlf. 46 35 09 65 (bedst 8-9 ti-fr). Mandag lukket.

Gråbrødrehuset, tlf. 46 36 77 56.
E-post: grabroe@post4.tele.dk

Gråbrødrenes Bogcafé: 46 32 52 57.
Homepage: www.laurentii.org

Messeider: (HC2)(I)

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Søndag er der kirkekafe bagefter i menighedssalen.

NB: Første søndag i måneden er der messe kl. 14 i Ilesbjerg kirke, Frederikssund.

2. søndag i måneden er der messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 8.30.

Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 17. Tidebøn:

Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 7. Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30.

Faste andagter: Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30. Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30.

Katekese (religionsundervisning) for børn og unge: Første lørdag i hver måned kl. 14.30.

Onsdag d. 25. marts: Kateketmøde kl. 15.

Torsdag d. 26.: Voksenkatekese kl. 19-21. Familielivets spiritualitet: Hvor tæt knyttet til hjemmet?

Tirsdag d. 31.: Første del af Zefirelli's »Jesus af Nazareth« vises kl. 19. Den handler om Jesu dåb og om fristelserne i ørkenen.

Torsdag d. 2. april: Møde i økonomiudvalget kl. 19.30-21.30.

Fredag d. 3.: Skriftemål i sakristiet kl. 16-16.45.

Lørdag d. 4.: Fælles arbejdsdag i haven - vi rydder op til påske, kl. 10-12 (fra kl. 9 for de friske!) Børnekatekese kl. 14.30-17.45.

Søndag d. 5., palmesøndag: Palmeprocession fra Sct. Ibs Kirke kl. 10.

Mandag d. 6.: Katolsk oplysningsaften kl. 19-21, den-

ne gang om påsken, dens symboler og liturgier.
Tirsdag d. 7.: Anden del af Zefirelli's »Jesus af Nazareth« vises kl. 19. Den handler om Jesu liv og prædiken.

Onsdag d. 8.: Rengøring i kirken
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Vi fejrer Herrens nadver i fællesskab kl. 19.30. Begynd med en fællesspisning derhjemme mellem 16 og 17. Efter messen er der tilbedelse frem til kl. 24; vi slutter af med komplet kl. 23.45.

Fredag d. 10., langfredag: Herrens lidelsesliturgi kl. 15.

Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 24. En katekumen døbes, og kandidater optages i kirken fulde fællesskab. Efter messen er der reception i menighedssalen.

Søndag d. 12., påskedag: Biskoppen over Helsingør stift (Folkekirken) indvier den nye Islebjerg Kirke i Frederikssund kl. 10.

Tirsdag d. 14.: Tredje del af Zefirelli's »Jesus af Nazareth« vises kl. 19. Den handler om Jesu indtog i Jerusalem og om korsfæstelsen.

Søndag d. 19.: Årsdagen for Sct. Laurentii Kirkes indvielse. Fællesspisning med medbragt mad efter messen.

Tirsdag d. 21.: Anna og Simeon-gruppen mødes i Bogcaféen kl. 11-12. Det nye menighedsråd holder konstituerende møde kl. 19-21.

Onsdag d. 22.: Katekumøde kl. 15. DKKF øst holder møde i menighedssalen kl. 15.

Torsdag d. 23.: Sct. Georgsdag, spejdgudstjeneste kl. 18.

Torsdag d. 30.: Voksenkatekese kl. 19-2. Bibelsk spiritualitet, katolsk eller protestantisk?

LEDREBORG SLOTSKIRKE
Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, telefon 43 71 43 13.
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, telefon 43 99 81 57.

Messeider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.

Torsdag: Messe kl. 10.

Fredag: Tilbedelse kl. 17 Kl. 18 - 19: Tilbedelse og rosenkrans, kl. 20 messe.

Lørdag: Messe kl. 9. (Lørdag d. 29. dog kl. 10) og kl. 17 (søndagsmesse.)

Onsdag d. 1.: Bodsandagt kl. 19 v/p. Zdunek C.ss.R.
Torsdag d. 2.: Bibelgruppe kl. 19.30.

Fredag d. 3.: Vågenat, begynder kl. 17 (messe kl. 20).

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse med procesion kl. 10.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17.

Fredag d. 10.: Langfredagsliturgi kl. 15.

Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 23.

Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse fejres kl. 10.

Mandag d. 13., påskedag: Messe kl. 10.

Lørdag d. 18.: Tro og Lys kl. 12.30.

Torsdag d. 23.: Bibelgruppe kl. 19.30.

Onsdag d. 30.: Lovsang med forbøn kl. 19.

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.

Messeider: (HB2)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 5., palmesøndag: Messe med palmeprocession kl. 9. De violette Caritas-spærebøsser indsamles.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 20.

Fredag d. 10., langfredag: Liturgi kl. 17.

Lørdag d. 11.: Påskemesse kl. 22.30.

Søndag d. 12., påskedag: Messe kl. 11.

Søndag d. 19.: Anden søndag i påsken, messe kl. 9.

Tirsdag d. 21.: Pensionisttræf kl. 14.30 med messe og efterfølgende samvær i præstegården.

Søndag d. 26.: Tredje søndag i påsken, messe kl. 11 med førstekomunionsfest.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.

Menighedsrådsform.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17.
Messeider: (HA)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 5., palmesøndag: Messe kl. 11. I messen indsamles de violette Caritas-spærebøsser.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17.

Fredag d. 10., langfredag: Liturgi kl. 15.

Lørdag d. 11.: Påskemesse kl. 20.

Søndag d. 12., påskedag: Messe kl. 9.

Søndag d. 19., hvide søndag: Førstekommunionsfest i messen kl. 11.

Fredag d. 24.: Vores venskabsmenighed fra Lübeck besøger os indtil søndag.

Søndag d. 26.: Tredje søndag i påsken. Messe (dansk/tyisk) kl. 9.

Tirsdag d. 28.: Åbent hus kl. 19. Tanker om- og forberedelser til næste julemarked.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.

Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Messeider: (HA)(I)
Søndagsmesse: Højmesse i Sct. Hans Kirke kl. 11.

Messe på Mikkeltorg, Strandvejen 352 kl. 9.

Tirsdag: Messe i Sct. Hans Kirke kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.

Torsdag: Messe i Sct. Hans Kirke kl. 10.30.

Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messer eller efter aftale.

Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmessen kl. 11 indledes i menighedssalen med indvielse af palmegrene. Palmeprocession. Bømearrangement i præsteværelset under messen. Efter messen kirkefrokost i menighedssalen.

Tirsdag d. 7.: Ingen tirsdagsmesse.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Aftenmesse kl. 18. Derefter tilbedelse af Alterets Sakramente indtil kl. 22.

Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 18.

Lørdag d. 11.: Påskemat - påskevigilie kl. 23. Derefter samvær i menighedssalen.

Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse - højmesse kl. 11. Efterfølgende samvær i menighedssalen.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 11.

Tirsdag d. 14.: Ingen tirsdagsmesse.

Søndag d. 26.: Førstekommunion under højmessens kl. 11. Førstekommunikante er Olivia Olsen, Bernhard Stæger, Loc Vinh Thai og Joya Vitabo.

Torsdag d. 30.: Sidste religionsundervisning på Nordvanggård i denne sæson.

DEN HELIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.

Præst: Jacob Muiser.

Messeider: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.

Mandag, onsdag, torsdag og fredag messe kl. 17.30.

Tirsdag: Messe kl. 10.

Lørdag: Messe kl. 16 (og altså ikke som hidtil kl. 8.)

Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den 1. fredag i måneden.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 9.30. Palmegrene velsignes. Husk Caritas-spærebøssen!

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16. Tilbedelse til kl. 22.

Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 11.: Påskemat og påskemesse kl. 21. Derefter samles vi i kostalden.

Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 9.30.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 9.30.

Søndag d. 19.: Messe med børnenes første kommunion kl. 9.30.

Torsdag d. 23.: Afslutning på religionsundervisningen kl. 16.

Onsdag d. 29.: Sognepræstemøde på Nordvanggård kl. 10.30.

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Lars Arbjørk Wenstrup, P. D. Jensensvej 3., 3540 Lyngby.

Messeider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Sct. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Lørdag d. 4.: Palmevielse og uddeling af palmegrene ved messen kl. 17.

Søndag d. 5., palmesøndag: Palmevielse og uddeling af palmegrene ved messen kl. 10.

Mandag d. 6.: Bodsandagt kl. 19.30 med lejlighed til skriftemål

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17.

Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 11.: Påskemat liturgi og messe kl. 21.

Søndag d. 12., påskedag: Messer som om søndagen.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 10.

Søndag d. 19.: Børnenes første kommunion under messen kl. 10.

Lørdag d. 25.: Tro og Lys kl. 13.

Onsdag d. 29.: Menighedsaften med pastor Christian Noval efter messen kl. 19.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messer samt tirsdag - fredag 10.30-12 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.

Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.

Messeider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.

Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 3.: Tilbedelse kl. 18.30.

Lørdag d. 4.: Hovedrengøring i kirken kl. 10. Menigheden opfordres til at møde talstærkt op og hjælpe til med rengøringen.

Søndag d. 5., palmesøndag: Messe kl. 11.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 16.

Fredag d. 10., langfredag: Liturgien fejres kl. 15. Faste- og abstinensdag

Lørdag d. 11.: Velsignelse af madvarer i kirken kl. 12. Påskevigilie kl. 21.

Søndag d. 12., påskedag: Messe kl. 11.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 11.

Søndag d. 19., hvide søndag: Familiemesse kl. 11, derefter kirkekafe.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Menighedsrådsformand: Lene Støtt, Kildebakkegårds Allé 68, 2860 Søborg. Tlf. 31 56 17 70.

Sognekantor: Vandtårnsvej 11.

Messeider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.

Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.

Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.

Messeider: (HC2)(I)
Højmesse søndag kl. 10.

Søndag d. 5., palmesøndag: Ingen messe - se under Åkirkeby.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Højmesse kl. 17.

Fredag d. 10., langfredag: Korsets hyldning og læsning af lidelseshistorien kl. 15.

Lørdag d. 11., påskelørdag: se under Åkirkeby.

Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 21.: Møde med damerne kl. 14 hos søstrene. Alle er velkomne!

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.

Messeider: (HC2)(I)
Højmesse lørdag kl. 17.

Lørdag d. 4.: Ingen messe.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse med indvielse af palmegrene og processione i kirken kl. 10. Skærtorsdag og langfredag: se under Rønne.

Lørdag d. 11., påskelørdag: Vigilmesse kl. 20.

Sognepræst: G. Utenthal Nibler.

Messeider: (HA)(I)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17. 1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).

Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Sct. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 9. Reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messer. Alle er velkomne!

Hverdage: Mandag og onsdag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Torsdag: Messe kl. 17 i Sct. Joseph Søstrenes Kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Onsdag d. 1.: Bodsandagt i Sct. Andreas Kirke kl. 20. MiniKUK mødes kl. 19-20.30; MidiKUK mødes i Sct. Andreas kl. 19.30.

Lørdag d. 4.: Bededag for præste- og ordenskald. Korvejsandagt kl. 10.45, rosenkransbøn kl. 11.15 og messe kl. 11.30.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 9 med forudgående indvielse af palmegrene i gymnastiksalen. Reciteret messe kl. 11.

Tirsdag d. 7.: Møde i KÆK, se under Sct. Andreas.

Torsdag d. 9., skærtorsdag: Højmesse kl. 17 efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 22.30.

Fredag d. 10., langfredag: Herrens lidelses liturgi kl. 15.

Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskematens liturgi kl. 21.30. Efter messen agape i menighedssalen.

Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 11, men ingen messe kl. 9.

Mandag d. 13., 2. påskedag: Reciteret messe kl. 9. NB! Kun denne ene messe.

Tirsdag d. 14.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af det udstillede Alterets sakramente indtil kl. 21.

Onsdag d. 15.: MiniKUK holder møde kl. 19-20.30.

Lørdag d. 18.: Havedag kl. 10-16.

Søndag d. 19., hvide søndag: Børnene modtager den første hellige kommunion.

Lørdag d. 25.: Sognekatekeseens sidste møde er en retræte over emnet Gud Helligånden. Retræteleder er Frans van Haaren fra cistercienserklosteret på Bomholm. Se i sognebladet. Mass in English at 5 p.m.

Onsdag d. 29.: MiniKUK holder møde kl. 19-20.30.

Torsdag d. 30.: Gennemgang af søndagens tekster kl. 19.30-20.30.

IMMACULATA KIRKE
Strandvej 91, 2100 København Ø

Messeider:
Søndag: Højmesse kl. 9.

Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.

kl. 15.
Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskens liturgi kl. 22. Efter messen agape i menighedssalen.
Søndag d. 12., påskedag: Højmesse kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Sangmesse kl. 10.
Onsdag d. 15.: MiniKUK mødes i Sct. Therese's KUK-lokale kl. 19-20.30.
Søndag d. 19., hvide søndag: Børnene modtager den første hellige kommunion.
Mandag d. 20.: Bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst.
Lørdag d. 25.: Sognekatsekens sidste møde er en retræte. Se under Sct. Therese.
Onsdag d. 29.: MiniKUK mødes i Sct. Therese kl. 19-20.30.

SØBORG – SE PASTORALENHED 13

I Hovedstadsområdet V

JESU HJERTE KIRKE
 Stenosgade 4, 1616 København V.
 Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 31 21 85 88. Indvalg: 31 21 02 34. Fax. 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
 Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
 Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messestider: (HA)(TH)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
 Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Onsdag d. 1.: Studiekreds for unge over 15 år: Tro og viden, ved biskop Hans L. Martensen. Studiekredsen begynder med messe i huskapellet kl. 19.
Fredag d. 3.: Jesu Hjerter fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messen kl. 17 læses af biskop Hans L. Martensen og markerer 75 års jubilæet for Mariakongregationen ved vor kirke - den blev grundlagt af p. Ulrik Sialm SJ den 3. april 1923.
Søndag d. 5., palmesøndag: Palmeindvielse i menighedssalen kl. 10, derefter procession til kirken og dansk højmesse med passionslæsning efter Lukas.
Tirsdag d. 7.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om »embedet i kirken«.
Onsdag d. 8.: Ministrantklub for unge under 18 år kl. 15.30. MiniKUK kl. 19.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe kl. 17, derefter tilbedelse af det helligste sakramente indtil kl. 20.
Fredag d. 10., langfredag: Liturgi kl. 15. Kollekt for Det hellige Land. Faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskevigilie kl. 22. Efter gudstjenesten kan vi ønske hinanden glædelig påske i menighedssalen. OBS! I dag ingen italiensk messe kl. 18.
Søndag d. 12., påskedag: Messer som om søndagen. Messe på ungarsk kl. 16, derefter samvær i menighedssalen.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Messe kl. 8 og kl. 10, ingen senere messer.
Onsdag d. 15.: Studiekredsen for de unge over 15 år mødes kl. 19.
Lørdag d. 18.: Kongregationsmesse kl. 10, derefter indbydes medlemmerne til en lille jubilæumsfrokost i menighedssalen. KUK tager i Dyrehaven, vi mødes i KUK-lokalerne kl. 13.
Mandag d. 20.: Foredragsaften kl. 19.30. Br. Theodor Jürgensen O.F.M.conv. (Roskilde) talen om Frans af Assisi. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdag d. 21.: Møde for de ældre kl. 14.30. Sr. M. Aloisia O.S.S. (Næstved) fortæller om Sankt Birgitta og hendes orden.
Onsdag d. 22.: MiniKUK kl. 19.
Lørdag d. 25.: Religionsundervisning for sognets børn og unge kl. 10.30-13.
Søndag d. 26.: Sæsonens sidste familiemesse kl. 11.30. Ministrantundervisning for unge over 15 år kl. 14-16. Ungdomsmesse kl. 20, derefter »eventyrcafé« i menighedssalen.
Mandag d. 27.: Studiekreds for voksne kl. 18. Husk madpakke.
Onsdag d. 29.: Studiekreds for unge over 15 år kl. 19, denne gang om »jesuitterordenen og livet som jesuit« ved p. Gerhard Sanders SJ. Vi begynder med messe i huskapellet.
 Hver søndag indbydes vi til kirkekaffe efter morgenmesse. Kaffen - og te - serveres i menighedssalen, Stenosgade 4B. Børn og unge er velkomne i ungdomslokalerne ved samme indgang.

SKT. MARIÆ KIRKE
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messestider: (HA)(TH)
Søndag d. 5.: Palmesøndag. Palmevielse i Lioba-hjemmets sal kl. 11. Procession til kirken, familiemesse. Efter messen er der kirkekaffe.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Højmesse kl. 17.
Fredag d. 10., langfredag: Gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 11.: Påskevigilie kl. 21.
Søndag den 12., påskedag: Festmesse kl. 11. Efter messen er der kirkekaffe.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Højmesse kl. 11.
Tirsdag d. 14.: Katolsk Ældreklub, møde i Lioba-hjemmets sal kl. 13.30. Messe kl. 16.30
Lørdag d. 18.: Højmesse med firelse kl. 10.30
Lørdag d. 25.: Børneundervisning og afslutning kl. 10 - 11.45.

SKT. NIKOLAJ KIRKE
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messestider: (HA)(T)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messerne.

Søndag d. 5., palmesøndag: Højmesse kl. 10 med palmevielse. Messe på polsk kl. 12.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Messe på vietnamesisk kl. 14. Højmesse på dansk kl. 17, derefter tilbedelse.
Fredag d. 10., langfredag: Faste- og abstinensdag. Gudstjeneste kl. 10.
Lørdag d. 11.: Påskelørdagsliturgi kl. 20.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 19.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

I Hovedstadsområdet N

SAKRAMENTS KIRKEN
 Nørrebrogade 27, 2200 København N
 Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakramentskirken.
 Sognepræst: Pastor Reinhold Sagner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor mand.-torsd. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
 Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messestider: (HB2)(T)
 Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
 Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Mandag kl. 17.30. Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.
Onsdag d. 1.: Førstekommunionsundervisning på skolen kl. 13.30.
Søndag d. 5.: Palmesøndagsmesse kl. 10 med palmeindvielse og procession.
OBS! Ingen hverdagsmesser i den stille uge
Torsdag d. 9.: Skærtorsdags højmesse kl. 18 (dansk/engelsk). Efter messen holder vi vågenat og slutter med fælles morgenbøn og morgenmad kl. 8.
Fredag d. 10.: Langfredagsliturgi på dansk kl. 15 og på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 11.: Påskens liturgi på engelsk kl. 18 og på dansk kl. 22.
Søndag d. 12.: Påskedags højmesse på dansk kl. 11 og på engelsk kl. 18.
Mandag d. 13.: 2. påskedag, messe kl. 11. Der læses messe på Plejehjemmet Sølund i Ryesgade kl. 14.
Lørdag d. 18.: Førstekommunikanten øver i kirken kl. 10.
Søndag d. 19.: Højmesse med børnenes første hellige kommunion.
Mandag d. 20.: Mandagsklub kl. 15.
Lørdag d. 25.: Firmandundervisning kl. 10.
Søndag d. 26.: Højmesse kl. 10 under medvirken af kammerkoret Musica Viva.

I Hovedstadsområdet K

SKT. ANSGARS KIRKE
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Chr. Noval.
 Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)(T)
 Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
 Lørdage: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.
Onsdag d. 1.: Messe for de ældre kl. 10.
Fredag d. 3.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30, tilbedelse indtil kl. 18.
Lørdag d. 4.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 5., palmesøndag: Reciteret messe kl. 8. Pal-

mevielse og procession samt pontifikalmesser med biskop Czeslaw Kozon kl. 11.
Tirsdag d. 7.: Oliemessen. Pontifikalmesse med indvielse af de hellige olier ved biskop Czeslaw Kozon kl. 17.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Pontifikalmesse med biskop Czeslaw Kozon kl. 16. Efter højmessens er kirken åben for tilbedelse af det hellige sakramente indtil midnat. Vågenatten afsluttes med en lille andagt kl. 23.45.
Fredag d. 10., langfredag: Langfredagsliturgi kl. 15 med læsning af lidelseshistorien efter Johannes-evangeliet, korsets hyldning samt kommunion.
Lørdag d. 11., påskelørdag: Påskens liturgi begynder kl. 21.30. Efter at have fejret Herrens opstandelse kan vi ønske hinanden glædelig påske ved en reception i menighedssalen.
Søndag d. 12., påskedag: Herrens opstandelse. Reciteret messe kl. 8., pontifikalmesse med biskop Czeslaw Kozon kl. 11.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Reciteret messe kl. 8 og kl. 11. Messe på plejecentret Sølund kl. 14.
Onsdag d. 15.: Messe for de ældre kl. 10.
Lørdag d. 18.: Aftenmesse kl. 17 med rosenkransbøn efter messen.
Søndag d. 19.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med børnenes første hellige kommunion kl. 11.
Lørdag d. 25.: Aftenmesse kl. 17, derefter rosenkransbøn.
Søndag d. 26.: Højmesse med biskop Hans L. Martensen. Efter højmessens indbydes til tema-kirkekaffe, hvor biskop Martensen vil tale om Helligånden og firmelsen. Alle er velkomne til at deltage - især de kommende firmander og deres pårørende.

I Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
 Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
 Sognepræst: P. J. Gorowski C.S.R. Tlf. 32 58 41 02.
 Andenpræst: Janusz Turek, C.S.R.
 Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
 Udenfor kontortid tlf. 32 58 21 02.
Messestider: (HA)(T)
 Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
 Søndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.
 Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

BORNHOLM – SE PASTORALENHED 13

I Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
 Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 32 31 75.
 Præst: Paul Marx OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk.
Messestider:
 Søndagsmesser: Messe kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage (undt. 18.12.): Messe kl. 17.15. Onsdage: Messe kl. 18.30 efterfulgt af tilbedelse til kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre i Blok 9, 213.
 Lørdag: Messe kl. 11.
 Religionsundervisning: Onsdage kl. 14 og torsdage kl. 15.15.
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
 HI. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
 Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
 Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English:
 Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
 P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3.tv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 33-860383.

Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistic à 17h 45 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N. Les autres samedis: ADAP à 17h 45 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
 Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

MISA EN ESPAÑOL
 Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
 P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).
Bemærk: ændrede messetider!
 Messe i Søborg hver søndag kl. 14.
 Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.
 Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.
 Messe i Helsingborg, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.
MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
 Ks. Julian Bodnar, C.S.R.
 Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
 Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER
 Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38.

Lørdag d. 4.: Korsvejsandagt med efterfølgende messe, Sct. Mariæ kirke i Aalborg kl. 14.
Torsdag d. 9., skærtorsdag: Jesu Hjerter Kirke i Randers kl. 18.
Fredag d. 10., langfredag: Hellig Kors Kirke i Lemvig kl. 15.
Søndag d. 12., påskedag: Sankt Josefs Kirke i Horsens kl. 11.30 og Sct. Mariæ Kirke i Aalborg kl. 18.
Mandag d. 13., 2. påskedag: Sankt Peters Kirke i Herning kl. 11 og Helligåndskirken i Frederikshavn kl. 17.
Lørdag d. 18.: Sct. Michaels Kirke i Kolding kl. 10 og Vor Frue Kirke i Århus kl. 16.
Søndag d. 19.: Sankt Ansgars Kirke i Aabenraa kl. 10 og Sct. Knuds kirke i Svendborg kl. 14.
Lørdag d. 25.: Sankt Birgittas Kirke i Maribo kl. 16.
Søndag d. 26.: Vor Frue Kirke i Næstved kl. 12 og Sct. Laurentii Kirke i Roskilde kl. 15.

Koder for kørestolsbrugere
 Koderne er anført efter »Messestider«.
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved løft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvisende til sognekortet.
 2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekortet/kirken.

Koder for hørehandicappede
 Koderne er anført efter »Messestider«.
 T: Teleslynge.
 H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Gadebørnene og sankt Martin

Sankt Martins Hus skaber med dansk hjælp gode rammer for de mest udsatte gadebørn i Letland

Af Inger Harbo Andersen

En kold decemberdag i 1997. Turist i en by i Letland. En kop kaffe på en cafe.

Turisten var pastor Dietrich Timmermann. Byen var Liepaja i det vestlige Letland, en havneby på størrelse med Århus og med 5000 katolikker.

Kaffedrikningen blev forstyrret af en lille dreng, måske 7 år, måske 8 år. Tavs stod han der og rakte sin lille vantebeklædte hånd frem. De kunne ikke tale sammen; men drengens øjne talte klart og tydeligt: »Jeg fryser, jeg er sulten, vil du hjælpe mig fremmede?«

Denne lille historie fra rejsen til Letland i december 1997, har eleverne på Institut Sankt Joseph, hvor pastor Timmermann er skolepræst, hørt og de tog, støttet af skolens ledelse, straks affære. Ved skolens »Syng sammen aften« den 2. marts 1998 blev der på forskellig vis skabt et overskud på 2081.50 kroner samt et overskud fra 'Letlandsbutikken' på 1152.00 kroner ved salg af forårs- og påskepynt. I alt 3233.50 kroner!!! Det var flot.

Og en stor tak sendes hermed til eleverne på Institut Sankt Joseph.

Situationen katastrofal

Men den lille dreng med den våde vante. Hvad med ham? Han er – trods sin store nød – så heldig at bo i en by hvor biskop Andrejs Brumanis, sammen med dominikanerpræst fader Arthur Modzelevskis, har set problemerne omkring det stigende antal gadebørn. Ikke blot i Liepaja, men overalt i de baltiske lande, er den sociale situation katastrofal. Det er derfor med stor ildhu og en god portion stædighed at fader Arthur støttet af biskoppen

har kastet sig ud i arbejdet for disse børn.

I et tidligere – nu forladt – industrivarter har man købt et gammelt faldefærdigt hus. Pastor Timmermann kalder det: nærmest en ruin. Sammen med en håndfuld frivillige arbejder fader Arthur på at få stedet gjort i stand, så man kan åbne et værested for gadebørnene.

På nuværende tidspunkt (marts 98) kan børnene komme en gang om ugen for at lege, synge, tegne og få et gratis måltid mad. Efterhånden som huset bliver sat i stand og gjort brugbart, er det tanken at holde åbent hver dag. Huset hedder Sankt Martins hus og er et katolsk værested for alle ikke blot katolske gadebørn i Liepaja.

Det er her, drengen med vanten og de bedende Øjne kan få den varme og det måltid mad, han tidligere måtte tigge sig til hos fremmede; og det er her i Sankt Martins hus de mange penge fra eleverne på Institut Sankt Joseph skal hjælpe lidt på vej.

Vi kan hjælpe

Vi kan ikke hjælpe med at bygge om, tapetsere eller male; men vi kan hjælpe økonomisk, og det vil være til stor gavn. Det tager jo som bekendt også tid at skaffe penge, så selv om de 3233.50 kroner er mange penge, rækker de ikke langt til udskiftning af brændeovn, nye vinduer, borde og stole og alt det, der skal til for at omdanne en ruin til et velfungerende børnehuse.

Pastor Timmermann havde onsdag den 4. marts indbudt til et møde for at orientere om børnehuset i Liepaja. Han kunne da fortæller, at der kommer en musikgruppe fra menigheden i Liepaja på besøg i Dan-

mark i dagene omkring Åsebakkevelefarten, og i den forbindelse arbejder han på at få arrangeret en lille sommerkoncert. Mange andre ideer blev fremsat, og nu arbejdes der ivrigt videre.

Et sted som Sankt Martins hus er vigtigt, for i det kan man skabe en ramme og give de mest udsatte børn forhold, som de set med vore øjne har krav på; men den økonomiske

situation i Letland er sådan, at det er nødvendigt at private organisationer, som for eksempel kirkesamfund, træder til med både arbejdskraft og økonomisk støtte.

Arbejdsgruppen i Danmark vil naturligvis blive glad for at høre fra menigheder, der på en eller anden måde kan have interesse i at høre mere om og støtte vort arbejde med at rejse penge til Sankt Martins hus.

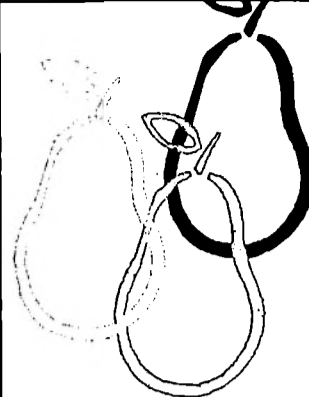
Sr. Briega McKenna kommer til Esbjerg

For to år siden havde vi den store glæde at kunne byde sr. Briega McKenna og fader Kevin Scallon velkommen iblandt os, med flere helbredelsesmesser rundt omkring i landet. Nu kommer sr. Briega igen, denne gang i Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg. Besøget finder sted i dagene 1.-3. maj, og der holdes retræte med åbne møder fredag og lørdag aften.

Selve retræten bedes man tilmelde sig på tlf. 75 43 19 11.

Sr. Briega McKenna's bog »Miracles do happen« er oversat til dansk med titlen »Er miraklerne tid forbi?«. Den er udkommet på Katolsk Forlag og kan bestilles på tlf. 33 14 82 92.

Pastor Benny Blumensaat Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	tlf. 74 75 18 00	
København	tlf. 33 26 70 00	Vejen	tlf. 75 35 02 11
Tåstrup	tlf. 42 52 08 00	Århus	tlf. 86 28 48 44
Vordingborg	tlf. 53 77 11 66	Holstebro	tlf. 97 41 22 11
Odense	tlf. 66 15 85 55	Aalborg	tlf. 98 18 41 22

**»katolsk orientering«
ønsker læsere og annoncører
glædelig påske**

Liturgisk kalender april 1998

1. viol. Onsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Dan 3,14-21; IV,26; 3,24-25.28. Ev.: Joh 8,31-42.

2. viol. Torsdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: 1 Mos 17,3-9. Ev.: Joh 8,51-59. (Frans af Paola, eneboer, (†1507), kan ihukomm.)

3. viol. Fredag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Jer 20,10-13. Ev.: Joh 10,31-42.

4. viol. Lørdag i 5. uge i fasten. (I Ps). Pass. pf. I. L.: Ez 37,21-28. Ev.: Joh 11,45-56. Bededag for præste- og ordensskald. (Isidor, biskop og kirkelærer, (†636), kan ihukomm.)

5. rød. PALMESØNDAG. (II Ps). Cr. Særl.pf. Palmeprocessionen: Ev.: Luk 19,28-40. Messen: 1.L.: Es 50,4-7; V.: Sl 22,8-9.17-18a.19-20.23-24. R. Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? 2.L.: Fil 2,6-11. Ev.: Luk 22,14-23.56 eller 23,1-49. Vincent Ferrer, præst, (†1409), fejres ikke.

6. viol. MANDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps). Pass.pf. II. L.: Es 42,1-7. Ev.: Joh 12,1-11.

7. viol. TIRSDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps). Pass.pf. II. L.: Es 49,1-6. Ev.: Joh 13,21-33.36-38. Johannes Baptista de la Salle, præst, (†1719), fejres ikke.

8. viol. ONSDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps). Pass.pf. II. L.: Es 50,4-9a. Ev.: Matt 26,14-25.

9. hvid. SKÆRTORS DAG. Fastetiden afluttes før aftenmessen. Påskehøjtiden indledes med aftenmessen, som træder i stedet for vesper. Gl. Euk.pf. I. L.: 2 Mos 12,1-8.11-14; V.: Sl 116,12-13.15-16bc.17-18. R. Velsignelsens kalk er fællesskab om Kristi blod. 2.L.: 1 Kor 11,23-26. Ev.: Joh 13,1-15.

10. rød. LANGFREDAG. 1.L.: Es 52,13-53.12; V.: Sl 31,2+6.12-13.15-16.17+25. R. Fader! i dine

hænder betror jeg min ånd. 2.L.: Hebr 4,14-16; 5,7-9. Ev.: Joh 18,1-19.42.

11. Lørdag. PÅSKELØRDAG. Stanislaus, biskop og martyr, (†1079), fejres ikke.

PÅSKETIDEN

11. hvid. Lørdag. PÅSKEVIGILIE. (h). Gl. Påskens pf. I. Af det Gamle Testaments læsninger skal læses mindst 3. GT: 1: 1 Mos 1,1-2.2 eller 1,1.26-31a. 2: 1 Mos 22,1-18 eller 22,1-2.9a.10-13.15-18. 3: 2 Mos 14,15-15.1 (obligatorisk). 4: Es 54,5-14. 5: Es 55,1-11. 6: Bar 3,9-15.32-4.4. 7: Ez 36,16-28. NT: Rom 6,3-11; V.: Sl 118,1-2.16ab-17.22-23. R. Halleluja! Halleluja! Halleluja! Ev.: Luk 24,1-12.

12. hvid. PÅSKEDAG. HERRENS OPSTANDELSE. (h). Gl. Sekvens. Cr. Påskens pf. I. L.: Ap.G 10,34a.37-43; V.: Sl 118,1-2.16ab-17.22-23. R. Denne er dagen, som Herren har gjort, lad os juble og glæde os på den. Eller: Halleluja! Halleluja! Halleluja! 2.L.: Kol 3,1-4 eller: 1 Kor 5,6b-8. Ev.: Joh 20,1-9 eller Luk 24,1-12. Påskedags aften kan læses: Ev.: Luk 24,13-35.

13. hvid. MANDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 2,14.22-32; V.: Sl 16,1-2a+5.7-8.9-10.11. R. Vogt mig, Gud, thi jeg lider på dig. Eller: Halleluja! Ev.: Matt 28,8-15. Martin I, pavn og martyr, (†655), fejres ikke.

14. hvid. TIRSDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 2,36-41; V.: Sl 33,4-5.18-19.20+22. R. Jorden er fuld af Herrens miskundhed. Eller: Halleluja! Ev.: Joh 20,11-18.

15. hvid. ONSDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 3,1-10; V.: Sl 105,1-2.3-4.6-7.8-9. R. Jeres hjerte glæde sig, I, som søger Herren. Eller: Halleluja! Ev.: Luk 24,13-35.

16. hvid. TORSDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 3,11-26; V.: Sl 8,2a+5.6-7.8-9. R. Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord. Eller: Halleluja! Ev.: Luk 24,35-48.

17. hvid. FREDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 4,1-12; V.: Sl 118,1-2+4.22-24.25-27a. R. Den sten, bygmestrene forkastede, er blevet hovedhjørnesten. Eller: Halleluja! Ev.: Joh 21,1-14.

18. hvid. LØRDAG I PÅSKEUGEN. Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! L.: Ap.G 4,13-21; V.: Sl 118,1+14-15.16ab-18.19-21. R. Jeg vil takke dig, thi du bønørte mig. Eller: Halleluja! Ev.: Mark 16,9-15.

19. hvid. 2. SØNDAG I PÅSKEN. Gl. Evt.sekvens. Cr. Påskepf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! 1.L.: Ap.G 5,12-16; V.: Sl 118,2-4.22-24.25-27a. R. Tak Herren, thi han er god, thi hans miskundhed varer evindeligt. Eller: Halleluja! 2.L.: Åb 1,9-11a.12-13.17-19. Ev.: Joh 20,19-31.

20. hvid. Mandag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 4,23-31. Ev.: Joh 3,1-8.

21. hvid. Tirsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Eller hvid. Anselm, biskop og kirkelærer, (†1109). Påskepf. L.: Ap.G 4,32-37. Ev.: Joh 3,7-15.

22. hvid. Onsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Påskepf. L.: Ap.G 5,17-26. Ev.: Joh 3,16-21.

23. hvid. Torsdag i 2. uge i påsken. (II Ps). Eller rød. Georg, martyr. Eller rød. Adalbert, biskop og martyr, (†997). Påskepf. L.: Ap.G 5,27-33. Ev.: Joh 3,31-36.

24. hvid. Fredag i 2. uge i påskens- (II Ps). Eller rød. Fidelis af Sigmaringen, præst og martyr, (†1622). Påskepf. L.: Ap.G 5,34-42. Ev.: Joh 6,1-15.

25. rød. Lørdag. MARKUS, evangelist (†). (II Ps). Gl. Ap.pf. L.: 1 Pet 5,5b-14. V.: Sl 89,2-3.6-7.16-17. R. Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge. Eller: Halleluja! Ev.: Mark 16,15-20.

26. hvid. 3. SØNDAG I PÅSKEN. (III Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 5,27b-32.40b-41; V.: Sl 30,2+4.5-6.11-12a+13b. R. Herre, jeg opbøjer dig, thi du bjærgede mig. Eller: Halleluja! 2.L.: Åb 5,11-14. Ev.: Joh 21,1-19 eller 21,1-14. Kirketælling.

27. hvid. Mandag i 3. uge i påsken. (III Ps). Påskepf. L.: Ap.G 6,8-15. Ev.: Joh 6,22-29.

28. hvid. Tirsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller rød. Peter Chanel, præst og martyr, (†1841). Eller hvid. Louis Marie Grignon de Monfort, præst, (†1716). Påskepf. L.: Ap.G 7,51-8,1a. Ev.: Joh 6,30-35.

29. hvid. Onsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer, (†1380)(m). Påskepf. L.: Ap.G 8,1b-8. Ev.: Joh 6,35-40. (Læsning ad lib. (Katarina af Siena): 1 Joh 1,5-2.2.)

30. hvid. Torsdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller hvid. Pius V, pave, (†1572). Påskepf. L.: Ap.G 8,26-40. Ev.: Joh 6,44-51.

Biskop Andrejs Brumanis forklarer pastor Dietrich Timmermann om situationen for mange børn i Letland.

Bøger

Vi har set Herren

Ny bog af Wilfrid Stinissen:

Af Grethe Livbjerg

En kvinde, som har været »hele vejen rundt« i new-age, fortalte mig for nylig, at det var Wilfrid Stinissens bøger, der havde ført hende til kristen tro. Samme dag ringede en frikirkeemand for at fortælle, at disse bøger betød så meget for hans familie: »Du skal vide, at de kommer langt uden for katolske kredse«.

Disse og mange lignende udtalelser viser, at denne forfatter har fået evne til at udtrykke sig så enkelt om dybe

trossandheder, at mennesker med vidt forskellig baggrund bliver tiltalt og inspireret.

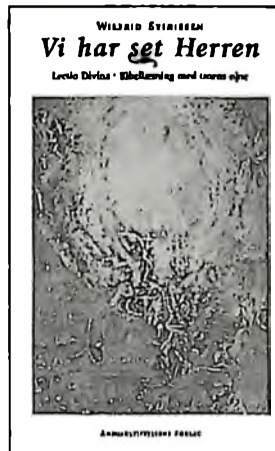
Dette gælder også denne bog, der af Pastoral-Centret er udgivet som et led i et materialeprojekt, der har til formål at støtte den enkelte og fællesskabers bibellæsning.

I forordet betoner Wilfrid Stinissen, at han ikke er exeget. Hans anliggende er at hjælpe os til at læse i Bibelen, så vi i den ser Herren. »Ukendskab til Bibelen er ukendskab til Kristus« (*Hieronimus*).

Forfatteren gennemgår de fire betydningslag, som den

traditionelle, katolske bibeltolkning opererer med: Den bogstavelige, den allegoriske, den moralske og den eskatologiske, og betoner, at den allegoriske betydning altid skal gå før den moralske. »Går man den modsatte vej, risikerer man, at reducere kristendommen til moral, mens den i virkeligheden er et budskab om Guds kærlighed.«

Men til de fire læsemåder tilføjer forfatteren en femte: Den legende: »Vi har lov til at være som børn, lege med teksten, opdage helt uventede, originale tolkninger, som passer

til vor egen specielle situation.« Men denne frihed må altid være forenet med et helhedssyn på frelseshistorien. Forfatteren betoner stærkt enheden mellem de to testamenter og citerer Augustin: »Det nye testamente ligger skjult i det gamle, og det gamle ligger åbent i det nye.«

Den traditionelle meditative bibellæsningsmetode, *lectio divina*, (den guddommelige læsning) som vi har arvet fra jøderne, præsenteres så den passer lige så godt til vort computerudstyrede skrivebord som til den middelalderlige klostercelle. Skriftlæsning er

guddommelig, for »vi er to som læser: Helligånden og jeg«. *Lectio divina* må igen blive et kendt og anvendt udtryk.

Man lægger bogen fra sig i overbevisning om, at Bibelen må have hæderspladsen i hjemmet, altid synlig, så den både vidner om Guds stadige nærvær og indbyder til dagligt møde med den opstandne Herre i de skrifter, som han selv sagde vidnede om ham.

VI HAR SET HERREN af Wilfrid Stinissen koster 98 kr og kan købes i Steno-Butikken, telefon 3386 0386, eller i de sogne, der har bogsalg.

Mindeord

Engageret i sin tro

Efter 3 år i Italien blev pater Braun af sin kongregation sendt til Danmark for at hjælpe montfortanerne i deres arbejde hér. Indtil pensionsgrænsen på 70 år var nået udøvede pater Braun sin præstegerning skiftevis i Tåstrup og Roskilde. Efter at være blevet pensioneret stod hen dog til rådighed for kirken endnu en halv snes år.

I 1994 tvang hans svækkede syn og vrøvl med bentøj ham til fast ophold på Roskildes Domsogns Plejehjem. Heldigvis var pater Braun benådet med et usvækket intellekt og en glimrende hukommelse, så han fortsatte med at lede en

studiegruppe og øve sjælesorg for mange af hans gamle sognebørn i Tåstrup og Roskilde. Det var ham en stor glæde at kunne holde bordmesse helt frem til for en måneds tid siden. Han kunne den anden messe udenad. Hans imponerende hukommelse kom til udtryk da den 91-årige præst i 1995 fik nedfældet og udgav en lille bog: 'RUAH! tre prædikener' der afspejler hans montfortanske spiritualitet. Om pastor Braun kan i sandhed siges: »Een gang præst – altid præst!«

ÆRET VÆRE HANS MINDE

Poul L. Wiisbye

Martin Henry Braun er født den 22. april 1904 i Maastricht i det sydlige Holland. Lige fra drengeårene var han meget engageret i sin tro, så det var helt naturligt for ham at vælge præstegerningen. I 1925 indtrådte han i montfortanernes kongregation og begyndte at studere teologi og filosofi på montfortanernes præsteseminarium i Oirschot. Efter at have afsluttet sine studier og været blevet fortrolig med den montfortanske spiritualitet, blev Martin Braun i maj 1932 viet til præst af biskop Diepen i domkirken i s'Hertogenbosch.

Umiddelbart efter præstevielsen blev den 28-årige pater Martin Braun sendt til montfortanernes præsteseminarium i Redona ved Bergamo. Her skulle han være lærer. Men hvad der interesserede pater Braun mere end det at være lærer var, når han i week-end'erne blev sat til ind i sognearbejdet i Bergamo og i de små landsbyer oppe i Dolomit-bjergene.

Lagde grunden til Skt. Pauls menighed

Flere generationer af katolikker har kendt p. Braun og værdsat ham som en ivrig præst, skriver generalvikar Lars Messerschmidt i et mindeord til præsterne. Braun kom til Danmark i 1935 for at blive kapellan ved Skt. Laurentii Kirke i Roskilde. Tre år senere oprettedes sognet i Tåstrup, hvor p. Braun blev den første sognepræst ved Skt. Pauls Kirke. Han har således lagt grunden til denne menighed og fulgt den i mange år, fortsætter generalvikaren.

P. Braun var sognepræst ved Skt. Pauls Kirke i i årene 1938-63 og i 1950-65 samtidig sognepræst i Roskilde. I perioden 1963-74 var han igen

sognepræst i Roskilde; derefter var han andenpræst i Tåstrup, indtil han i 1984 blev pensioneret og flyttede til Roskilde. Et langt livs virke som præst i kun to menigheder betød, at p. Braun blev til en institution både i Roskilde og i Tåstrup, konstaterer Lars Messerschmidt; sammenlagt blev det til 35 år i Tåstrup og 20 år i Roskilde.

Messerschmidt udtrykker sin taknemmelighed over at kunne minde denne ihærdige og fromme præst, som skænkede sit liv til Gud og til kirken i Danmark, hvor han igennem et langt livs tjeneste også kom til at føle sig hjemme.

mj

Muligheder for reform af kirken kommer ikke af sig selv

Katolsk Dialog nr. 1 indeholder to artikler, der handler om, hvorledes kirkens romerske ledelse har svigtet Guds Folk i de seneste årtier. Den første er skrevet af en amerikansk jesuit, Thomas Reese, og indeholder i og for sig ikke noget ukendt stof. Alligevel kan det være en befrielse at se det sort på hvidt i en samlet fremstilling. »Hvorledes kan kirken forberede sig på det tredje årtusind?« spørger han. Manglende troværdig vejledning på det seksuelle område, katastrofal mangel på præster, fordi gifte mænd ikke må præstevies, fremmedgørelse af kvinderne med ganske uoverskuelige virkninger for hele kirken, hierarkiets stadig mere svigtende troværdighedsniveau er de vigtigste klagepunkter.

Muligheder for reform af kirken kommer ikke af sig selv, som fx. ved et nyt pavevalg. Dem finder vi kun i hårdt arbejde på flere forskellige felter, sammen med en kærlighed, der vil kunne overvinde ganske meget.

Den anden artikel er en me-

get personlig redegørelse fra biskoppen af Innsbruck, Reinhold Stecher. Han kommer med mange stærke eksempler på, hvorledes den romerske ledelse gør menneskelige forskrifter absolutte og derved forbigår de guddommelige frelseshensigter. Han sætter pris på cølibatet, når det er et ærligt og troværdigt cølibat. Men et krav om cølibat for enhver ung mand, der ønsker at blive præst, resulterer i, at millioner og atter millioner af katolikker ikke kan modtage sakramenterne. Og dette lader slet ikke til at forurolige de højeste kredse i kirken. Endvidere: Når biskopper indsender ansøgninger til Rom med bønner for præster, der har giftet sig, så lægges disse ansøgninger ubeset hen i ti år eller mere. Det drejer sig om anmodninger om forsoning med Gud og kirken. Er det ikke Peters opgave at tilgive - ikke syv gange, men halvfjerds gange om dagen? Hvordan kan et menneske, der nægter forsoning til andre, selv blive frelst? »Tror man måske«, skriver bi-

skop Stecher, »at gerningsmændene bag skrivebordene behandles lempeligere i Verdensdommerens regi end syndere i detailledet?«

Den tredje artikel er et af mine forsøg på at forstå vores frelse og befrielse, og behandler Johannesevangeliet.

Ove Leerbeck

Fuld af numre

Tilsyneladende hersker der en del forvirring omkring telefon- og telefaxnumrene til »katolsk orientering«. Vores faxnummer blev ændret i maj i fjor og er nu 33 24 49 75 (uanset hvad der står i diverse telefon- og adresselister).

Tirsdag d. 31. marts i år ændres et enkelt ciffer i vores telefonnummer, som herefter vil være 33 21 14 44.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Møder og arrangementer

Niels Steensens Bibliotek holder påskeferielukket fra søndag d. 5. april til onsdag d. 15. april, begge dage incl.

Har du eller en bekendt overvejet at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til
INFORMATIONSAFTEN
om den katolske kirke

Tirsdag d. 31/3 ved pastor Niels Engelbrecht:
Den stille uge og dens liturgi.

Tirsdag d. 21/4 ved pastor Dietrich Timmermann:
Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm:
Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, valfart, skærsilden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i
Skt. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!
Sr. Hildegard Madsen OSB,
Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner,
Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen,
Dietrich Timmermann og Christian Noval

I Frans af Assisis fodspor

*Er klosterliv en livsstil eller en livsfilosofi?
Hvorfor vælger man det, og hvad er valgets konsekvenser?*

Foredrag ved
broder Theodor Jürgensen
mandag den 20. april kl.19.30
I menighedssalen Stenosgade 4B
Alle interesserede er velkomne
Kaffe og te kan købes

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 29.03.98 kl. 20.00
i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V, efter messen er der Café
Ludvig.

PÅSKELEJR den 04.04. - 13.04.1998 i
de norske fjelde arrangeret af Norske Unge
Katolikker.
Alder: 20 år og opæfter.
Pris: NOK 1.750 samt rejse fra Danmark ...
(prisen afhængig af antal deltagere).

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.04. -
19.04.1998 på Bastrup. Alder: 18 år og
opæfter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse
kr. 200,00.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.04. -
19.04.98 for alle lokalforeningsledere.
Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.98.

UNGDOMSMESSE den 26.04.98 kl. 20.00
i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V, efter messen er der Café
Ludvig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 01.05. -
03.05.98 på ØM for alle ledere på DUKs
sommerlejre i 1998.
Kurset er gratis.
Tilmelding senest den 14.04.98.

LEDERTRÆNING den 07.05. - 10.05.98 på
ØM.
Alder: 14-20 år.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fælles-
rejse. Tilmelding og betaling senest den
17.04.98.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00
i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V, efter messen er der Café
Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse
med Øm-valfarten den 05.06. - 07.06.1998
på Øm.
Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fælles-
rejse kr. 200,00.
Tilmelding og betaling senest den 15.05.98.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE
TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK.
Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr
for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker
normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K.
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Tors. d.2.4 - fre. d.3.4:
Danmarks Radio

Tors. d.2.4 - fre. d.3.4:
Søllerød Kommune

Lør. d.4.4 - søn. d.5.4:
Katolsk Arbejder Aktion

Man. d.6.4 - tir. d.7.4:
Stenløse Kommune

Tor. d.9.4 - man. d.13.4:
Påskerejluglum

Tir. d.14.4 - ons. d.15.4:
Musikvidenskabeligt Institut

Tor. d.16.4 - fre. d.17.4:
FTF

Tor. d.16.4 - fre. d.17.4:
Telia Infomedla

Diverse

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje
en rigtig hyggelig ferieejendom på Møn - 300 m
fra Østersøen.

Leje udenfor højsæsonen:
Weekend kr. 500,- / Uge kr. 1.200,-
Ring og få yderligere oplysninger
på tlf. 55 81 33 66.

Testamente

**til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarstiftelsen**

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som
arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette tes-
tamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontor-
et.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

SCHWEIZ • Salg
▪ Udlejning
▪ Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.

FCD A/S · Tlf. 3121 5590

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/s
Strandvejen 23 · Aalborg
Tlf. 98 16 26 00

**Kirkens
genbrug**

Blågårdsgade 31 på Nørrebro

Et økumenisk projekt

Vi sælger og modtager pænt tøj,
nips og møbler
(afhentning kan arrangeres)

Kom og kig eller ring på 3536 1107
Åbent dgl. kl.11-17.30 Lør. kl.10-13

**Advokataktieselskabet
Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K**

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsbo-
behandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-
kontor, som ud over erhvervsrådgivning
også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke
mindst, hvis man ikke er dansk - at søge
rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse
med indgåelse af ægteskab,
separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07 07.

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsegade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Annoncer i »katolsk orientering«

**BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING**

38 34 46 01 - 31 86 60 56

**DØGNVAGT:
31 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

**Kastrup
Begravelsesforretning**

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem
- overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

**BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE**

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Wagn Adler

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

**DØGNVAGT
39 69 86 81**

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved
begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

**Murermester
Bernhardt Christiansen**
Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30862609

Murermester Keld Erik
JOHNSEN Ankervej 12
Stubbekøbing
4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Værket »Den sidste Nadver«, som er blevet til i årene 1495-97, hører til de kendteste og mest omtalte værker i europæisk kunsthistorie. Restaureringen ventes afsluttet om et års tid.

Leonardos »Den sidste nadver« næsten færdigrestaureret

Milano (KNA) - »Den sidste nadver« er nu igen blevet tilgængelig for offentligheden. Leonardo da Vincis berømte vægmaleri, som har været under restaurering i flere år, kan igen ses i klostret Santa Maria delle Grazie. Første

søndag i fasten stod massevis af mennesker i kø foran klostertoriet for at komme ind i refektoriet, hvor billedet befinder sig.

Flere end 20 mennesker ad gangen turde man ikke lukke ind af frygt for, at maleriet

skulle lide yderligere overlast. Det var temmelig medtaget af fugt og af sprækker i væggen.

Ikke tidstypisk teknik

Værket, som er blevet til i årene 1495-97, hører til de kendteste og mest omtalte værker i europæisk kunsthistorie. Det skyldes ikke alene dets størrelse, men også dets perspektiv og de mange detaljer i gengivelsen af personerne. Billedet er malet på tør baggrund og har derfor mistet en del farve på et tidligt tidspunkt; hvis Leonardo havde benyttet sig af den

fresko-teknik, som var almindelig på hans tid, havde det været langt mere holdbart. Fresker males direkte på pudset, mens det endnu er fugtigt

Det originale maleri er i tidens løb blevet næsten tildækket, fordi man har forsøgt at restaurere det ved at male ovenpå. Der venter endnu et stykke arbejde med at konservere Leonardos eget arbejde, som nu er kommet frem i lyset. Det ventes afsluttet i løbet af det næste års tid.

Paven er kandidat til Nobelprisen

Oslo (KNA) - Både USA's præsident Bill Clinton, pave Johannes Paul II og popsangeren Michael Jackson er på listen med kandidater til Nobels fredspris 1998. På nuværende tidspunkt er 130 personer og

organisationer foreslået som modtagere af prisen, oplyser norsk radio. Det er det hidtil største antal kandidater, hedder det.

Nobels fredspris overrækkes i Oslo i midten af oktober.

Alle tiders barsels- og forældreorlov

Vatikanet (KNA) - Verdens mindste stat er et af de steder, hvor kvindelige medarbejdere har de bedste vilkår: seks måneders barselsorlov med fuld løn. En vordende mor kan selv bestemme, hvornår hendes orlov skal begynde.

Efter de seks måneder kan moderen vælge fortsat at hol-

de orlov, indtil barnet fylder et år, og vil i så fald få udbetalt halvdelen af sin løn. Hun kan også vælge at arbejde på halvtid til fuld løn indtil udløbet af barnets første leveår.

Der er flere hundrede kvinder blandt de 1.300 lægpersoner, som er ansat i Vatikanet.

Bispedømmet Rom:

Møder nye udfordringer

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II har udstedt nye forordninger for ledelsen af bispedømmet Rom. Forordningerne fremgår af en apostolisk konstitution med titlen »Ecclesia in urbe« - kirken i byen - og er overdraget til kardinalvikar Camillo Ruini og hans hjælpebiskopper.

De væsentligste nyheder er en klarere differentiering mellem ledelsen af bispedømmet Rom og Vatikanets ledelse, en

højere grad af decentralisering af sjælesorgen i bispedømmet og en forpligtelse til at deltage i økumenisk arbejde og i den interreligiøse dialog.

Den nye konstitution er et forsøg på at møde de stadig større udfordringer, som sjælesorgen i Rom står overfor, sagde paven ved overdragelsen til Ruini. Kardinalvikaren forstår ledelsen af bispedømmet Rom på vegne af paven - biskoppen af Rom.

Bøn for enheden i alle gudstjenester

Hamburg (KNA) - I ærkebispedømmet Hamburg skal der fremover bedes en økumenisk bøn i samtlige gudstjenester. Det skal være et led i de økumeniske bestræbelser og samtidig et udtryk for længslen efter enheden, hedder det i et brev, som ærkebiskop Ludvig Averkamp har sendt til alle menigheder i ærkebispedømmet.

Bønnerne er udarbejdet af

den katolske hjælpebiskop i Hamburg, Hans-Jochen Jaschke, og Maria Jepsen, som er byens lutherske biskop. De andre lutherske biskopper i omegnen anbefaler, at man beder den samme økumeniske bøn.

I teksten til den økumeniske bøn hedder det blandt andet: »Gud, lad os opleve, at vi hører sammen i bøn og forbøn, i liv og tjeneste, i glæde og sorg.«

Anglikanerne siger undskyld

Sydney (KNA) - I Australien har den anglikanske kirke bedt den oprindelige befolkning om tilgivelse for sin delagtighed i mere end 100.000 tvangsadoptioner. Kirken beklager dybt, at den har gjort disse mennesker fortræd, meddeler den anglikanske generalsynode fra sit seneste møde i Adelaide. Dermed giver den befolkningen en uforbeholden undskyldning for den rolle, som den har spillet, med eller uden eget vidende.

Samtidig appellerer den anglikanske ærkebiskop af Brisbane, Peter Hollingworth, til den australske regering om

ligeledes at give den oprindelige befolkning en undskyldning.

Mellem 1940 og begyndelsen af 80'erne er mere end 100.000 børn blevet fjernet fra deres unge, ugifte mødre og bortadopteret til hvide familier. En gruppe, som kalder sig »Origin«, forsøger at få nedsat en parlamentarisk undersøgelseskommission, som skal skabe klarhed over sagerne med henblik på en erstatning til de skadelidte. Det afviser regeringen med den begrundelse, at adoptionspraksis ikke længere er den samme.

Den første martyr fra stalintiden er nu saligkåret

Troskab mod Rom kostede bulgarsk biskop livet

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II har saligkåret det første af stalinismens ofre. Den bulgarske biskop Eugenius Bossilkov, der blev henrettet i 1952, blev saligkåret den 15. marts. Som biskop af Nicopoli i Bulgarien havde Bossilkov nægtet at anerkende en katolsk kirke uden tilknytning til Rom. Det kostede ham livet; under den stalinistiske forfølgelse blev han dømt til døden den 3. oktober 1952 og henrettet den 11. november samme år. Yderligere tre katolske præster, som det bulgarske sikkerhedspolitiet havde taget i forvaring, led døden sammen med biskoppen.

I årevis undlod styret i Sofia at tale om henrettelsen. Først da pave Paul VI i 1975 modtog præsidenten i audiens, kom den officielle meddelelse

om Bossilkovs skæbne. I 1994 blev biskoppen ved et dekret udstedt af Johannes Paul II erklæret for en troens martyr. I forbindelse med saligkæringen fik paven overrakt et stykke af Bossilkovs tøj, som blev gennemvædet af blod ved hans henrettelse.

Valget til menighedsrådene • side 2
 Valget til pastoralråd • side 3
 Forfølgelsen af jøderne • side 6 - 7
 Valgresultaterne • side 8 - 9
 Ligklædet i Torino • side 11

Livlig net- trafik til Vatikanet

Vatikanet (KNA) - Hver måned registrerer Vatikanets internet-sider omkring syv millioner besøgende fra mere end 50 forskellige lande, meddeler ærkebiskop *Claudio Celli* til Vatikanets Radio. Det er først og fremmest pavens taler, folk kommer efter siger Celli, der er formand for Vatikanets internet-kommision.

Vatikanet har netop taget nye computere i brug for at kunne holde trit med efterspørgselen, siger Celli. Fremover er det meningen, at man skal kunne høre pavens taler; det skal lyde lige som i virkeligheden. Man skal også kunne følge de store, festlige begivenheder, som om man var der selv, tilføjer han.

Stemmeprocenten til pastoralrådsvalget steg fra 18,1 pct. i 1994 til 19,3 pct. i år. Foto: Knud Kluge

Pæn valgdeltagelse til menighedsråd og pastoralråd

Omvalg til pastoralråd i pastoralenhed 13
og omvalg til menighedsråd i Fredericia

Af Knud Helsted Kluge

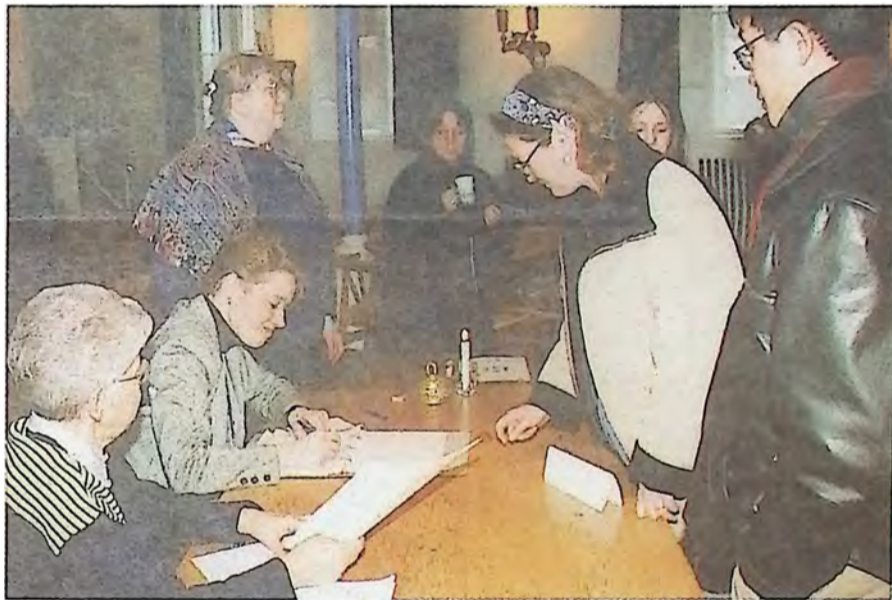
Med stemmeprocenter på 17,8 ved menighedsrådsvalget og 19,3 ved pastoralrådsvalget må valgene betegnes som forløbet godt med en pæn deltagelse. Stemmeprocenterne ligger en anelse højere end ved

sidste valg. I alt 3.795 personer stemte ved menighedsrådsvalget og 4.571 ved pastoralrådsvalget. Den store forskel skyldtes, at der var fredsvalg i 16 menigheder ved menighedsrådsvalget.

Der måtte imidlertid omvalg til i menighedsrådet for Fredericia (se side 2) og omvalg

i pastoralenhed 13 til pastoralrådsvalget. Bornholmerne 'glemte' at gå til valg.

Omvalgene fandt sted på onsdag. Ved pastoralrådsvalget i pastoralenhed 13 blev resultatet det samme som ved ordinære valg: *Mariano Davies* og *Merete Noval* blev begge valgt.

Der var valg i 52 menigheder den 21. og 22. marts. Desværre måtte 16 menigheder melde pas og holde fredsvalg, da der ikke var tilstrækkeligt med kandidater.

Pastor Jørgen Hviid ny chefredaktør for »katolsk orientering«

Overtagelsen sker med
bladets nummer 8 den 29. april

Af Knud Kluge

Biskop *Czeslaw Kozon* har udnævnt den 65-årige pastor *Jørgen Hviid* til ny chefredaktør og ansvarshavende redaktør for bispedømmebladet »katolsk orientering«. Overtagelsen af bladet sker efter aftale med Jørgen Hviid og

konstitueret ansvarshavende redaktør *Knud Helsted Kluge* med bladets nummer, som har deadline den 14. april og udgivelsesdato den 29. april.

Fire ansøgere reflekterede på annoncen om ny chefredaktør i »katolsk orientering« nummer 2 af 28. januar, oplyser biskoppen. På grund af opgavens pastorale karakter blev den drøftet i det biskopelige råd, som anbefalede at sondere andre muligheder end de fire ansøgere, dog uden ny annoncering, siger biskoppen videre. Man blev så enige om at spørge pastor *Jørgen Hviid*, om han ville påtage sig opgaven, og han accepterede.

»Jeg håber, at den nye ledelse af »katolsk orientering« bliver til velsignelse og glæde for alle i vort bispedømme samt at Jørgen Hviid i denne sammenhæng må møde den nødvendige velvilje«, udtaler biskoppen i forbindelse med udnævnelsen.

Pastor *Jørgen Hviid*, Helsingør er af biskop *Czeslaw Kozon* udnævnt til ny chefredaktør for »katolsk orientering«.

En skamplet på historien

Kirken vil vedgå tidligere tiders fejltrin og vil lære af sine fejl og arbejde for en bedre fremtid

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* kalder den jødeforfølgelse, som fandt sted i årene omkring den anden verdenskrig, for en skamplet på historien. I den skrivelse om begivenhederne, som Vatikanet udsendte i marts i år, betegnes det som beklageligt, at kristne mennesker svigtede, og antisemitisme og enhver form for racisme fordømmes på det skarpeste.

Der var ganske vist nogle kristne, der havde mod til at hjælpe de forfulgte jøder, men der var også nogle, der udviste en anden opførsel end den, man kunne forvente af Kristi efterfølgere, påpeger

kommissionen for forholdet til jøderne, som har udarbejdet skrivelserne. Den opfordrer de kristne til at gøre bod og til ikke at glemme det, der er sket; det må ikke ske igen, hedder det.

Hvis man ikke gør en helhjertet indsats for retfærdigheden, risikerer man, at grusomhederne gentager sig; derfor opfordres de kristne til at sørge for, »at det onde aldrig mere sejrer over det gode, sådan som det skete for millioner af mennesker, tilhørende det jødiske folk«. Men dem, der hjalp jøderne, må vi heller ikke glemme, hedder det.

Gensidig respekt
Samtidig udtrykker Vatikanet håb om et fornyet forhold mellem jøderne og de kristne. Med fortidens synder i erindring må man nødvendigvis stræbe efter en fremtid, hvor forholdet mellem jøder og kristne er præget af gensidig respekt i stedet for gensidig antipati, lyder appellen. De kristne opfordres ligeledes til at være mere opmærksomme på kristendommens jødiske rødder og ikke glemme, at de første kristne var jøder.

Fortsætter på bagsiden

Valget i 52 menigheder

I nedenstående tabel ses antallet af stemmeberettigede, hvor der stemtes ved valget den 21. og 22. marts., stemmeprocenten og til sammenligning stemmeprocenten i 1994. I sidste kolonne angives, hvor mange der stemte til valget af pastoralråd.

Sogn	Stemmeberett.	Stemt til MR	Stemme-proc. '98	Stemme-proc. '94	Stemt PR
Sct. Andreas	428	83	19,4	19,7	83
Sct. Annæ	1400	157	11,2	13,9	157
Sct. Ansgars Kirke	1200	123	10,3	12,2	123
Skt. Antoni Kirke	467	62	13,3	14,5	62
Jesu Hjerter	879	121	13,8	12,5	127
Johanneskirken	204	Fredsv.		Fredsv.	22
Sct. Knud Lavard	705	Fredsv.		7,3	81
Sct. Marlae Kirke	817	133	16,3	15,6	133
Skt. Nikolaj kirke	450	100	22,2	20,7	100
Sakramentskirken	1225	148	12,1	Fredsv.	149
Sct. Therese Kirke	515	109	21,2	18,3	109
Vor Frue Kirke	687	121	17,6	13,4	121
Åkirkeby	22	Fredsv.		Fredsv.	0
Rønne	38	Fredsv.		68	0
Kbh. + Bornholm i alt	9037				
Minus fredsvalg	- 969				
Kbh. + Bornholm i alt	8068	1157	14,3	14,5	1267
Blirkerød	546	69	12,6	10,2	Fredsv.
Helsingør	441	Fredsv.		12,0	Fredsv.
Hillerød	561	70	12,5	10,7	Fredsv.
Holbæk	292	55	18,8	16,7	55
Hørsholm	430	Fredsv.		13,4	Fredsv.
Kalundborg	78	Fredsv.		Fredsv.	13
Køge	357	Fredsv.	7,3	Fredsv.	26
Maribo	366	Fredsv.		16,0	28
Nakskov	457	118	25,8	18,7	118
Nykøbing F	587	116	19,8	Fredsv.	116
Næstved	542	Fredsv.		Fredsv.	37
Ringsted	184	47	25,5	22,9	47
Roskilde	774	96	12,4	15,8	96
Slagelse	374	Fredsv.		Fredsv.	63
Tåstrup	1188	105	8,8	11,8	105
Vordingborg	150	Fredsv.		Fredsv.	14
Sjælland / Lolland / Falster	7327	632	8,6		
Minus fredsvalg	- 2738				
Sjælland / Lolland / Falster	- 4589	676	13,2	13,8	718
Assens	39	F		Fredsv.	9
Nyborg	96	22	22,9	Fredsv.	22
Odense	2000	331	16,6	Fredsv.	843
Svendborg	565	184	32,6	35,3	174
Fyn i alt	2700				
Minus fredsvalg	- 39				
Fyn i alt	2661	537	20,2	35,3	1048
Esbjerg	588	176	29,9	20,4	176
Fredericia	248	62	25,0	18,1	62
Grenå	106	F		Fredsv.	39
Haderslev	153	F		32,5	62
Herning	200	67	33,5	24,4	67
Horsens	602	105	16,9	26,4	105
Kolding	418	81	19,4	19,8	81
Randers	215	F		16,9	31
Silkeborg	290	67	23,1	29,2	67
Sønderborg	198	50	25,3	20,0	50
Tønder	80	17	21,3	28,6	17
Vejle	432	92	21,3	32,0	92
Viborg	279	75	26,9	22,0	52
Aabenraa	180	76	42,2	35,5	76
Aalborg	1289	352	27,3	27,6	339
Århus	1484	249	16,8	11,4	222
Jylland	6762	1469			
Minus fredsvalg	- 474				
Jylland i alt	6288	1469	23,4	21,0	1538
Nuuk	32	F			10
Thorshavn	65	39	60		11
Hele landet	25628				
Minus fredsvalg	- 4252				
Hele landet i alt	21376	3795	17,8	16,9	4571

De valgtillforordnede havde forberedt sig med stor grundighed. Fotos Knud Kluge.

324 nye medlemmer i 51 menighedsråd

Især sjællandske menigheder havde svært ved at få kandidater nok til rådene

Af Knud Helsted Kluge

Der var et forholdsvis pænt fremmøde ved valgstederne til menighedsrådsvalgene. 3.795 katolikker stemte ud af 21.376 mulige. Det giver en stemmeprocent på 17,8 mod 16,9 ved valget i 1994. 324 rådsmedlemmer blev i landets 51 menigheder.

Lidt beskæmmende var er det dog, at der har været såkaldt fredsvalg i 16 menigheder, da der ikke var tilstrækkeligt med kandidater ved en egentlig valghandling. De mange fredsvalg betød, at 4.252 katolikker ikke kunne stemme til menighedsrådsvalgene.

Landsdelenes stemmepro-

center ligger nogenlunde ens, dog svingende fra 13,2 til 23,4 pct. Jyderne lå her højest med 23,4 pct. - en stigning på 2,4 pct. i forhold til 1994.

Fynboerne, der lå højest ved pastoralrådsvalget, fik ved valg til menighedsråd kun en stemmepct. på 20,2 mod 35,3 ved valget i 1994. Her er det tydeligt at se, at den betydeligt lavere stemmeprocent skyldes fredsvalgene i tre ud af fire menigheder.

Samme gør sig gældende for Sjælland og Lolland/Falster. De mange fredsvalg betød en lav stemmeprocent, nemlig på 13,2.

Købehavnsområdet er konstant med en valgprocent på 14,3 - kun 0,2 pct. forskel fra

valget i 1994. Også her var der fredsvalg - ialt fire menigheder.

Omvælget i Fredericia

Palmesøndag foretog Skt. Knud menighed omvalg 61 stemte, hvilket var en person mere end ved valget den 21. og 22. marts. Resultatet blev at følgende kom i menighedsrådet med stemmetallet fordelt således:

Leif Staroska (37), Walter Frydland (27), Vivian Hjort (25), Karin Laursen (22), Gunnar Laursen (21) og Henning Orloff (19). 1. suppleant blev Grethe Johansen med 13 stemmer. To kandidater trak sig af listen forud for omvalget: Jørgen Brårup og Timothy Selvaratnam.

Valgstyrelsen var uden skyld i omvalget, da der skete en beklagelig fejl ved brevstemmeafgivningen, hvor en person havde puttet to stemmesedler i boksen - én for sig selv og én for anden person; kun den ene var krydset af på valglisten.

De fleste, der mødte op og stemte på valgdagene, afgav stemme til både menighedsråds- og pastoralråds kandidater.

Reception i Caritas Danmark

Caritas Danmark holder afskedsreception for generalsekretær Anne Lisé Timmermann den 26. maj kl. 15-18 i menighedssalen Bredgade 67 A, 1260 K. Den tidligere meddelte dato 27. maj var forkert.

Stemmeprocent på 17,8 ved valget til pastoralråd

21 nye lægfolk heraf tre søstre valgt ind

Af Knud Helsted Kluge

4.571 katolikker gik til valgstederne i menighederne lørdag den 21. eller søndag den 22. marts. I enkelte menigheder var der dog fredsvalg, således at 'kun' 23.650 fik mulighed for at afgive deres stemme. Det betød en valgprocent på 19,3 mod 18,1 ved valget i 1994.

Fynboerne var de flittigste ved valgurnerne, idet 38,8 pct. stemte ved valget. Ved valget i 1994 var der en stemmeprocent på 'kun' 16,3 - altså tæt på landsgennemsnittet.

Jyderne, der havde rekorden i 1994 med 29,2 pct. faldt lidt af på den ved dette valg, idet 'kun' 22,7 pct. gik til valg. Alligevel pænt forbi landsgennemsnittet. I Storkøbenhavn-området skete der en lille men pæn stigning på fra 12,7 til 14,0 pct.

Derimod ser det lidt dårligt ud samlet for Sjælland og Lolland Falster nemlig kun 13,4 pct. mod 15,4 ved sidste valg. Men det er nu ikke sydhavsøernes skyld, idet pasto-

ralenhed 8 fik 18,5 pct. - altså lidt under hele landet.

Omvalg

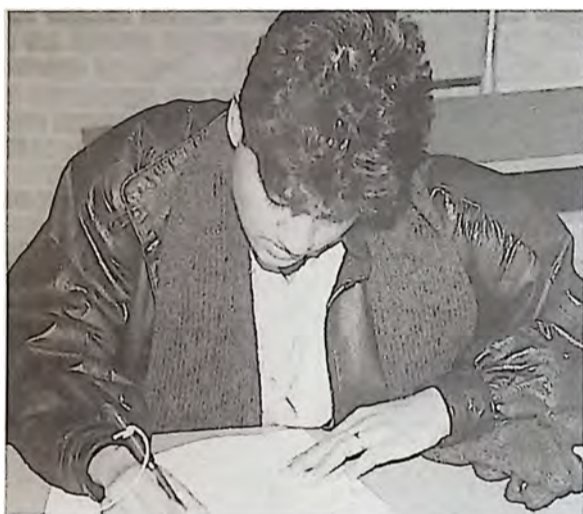
I pastoralenhed 13 omfattende Brønshøj, Herlev, Søborg og Bornholm måtte til omvalg, fordi bornholmerne ikke afholdt valg. Omvalget skete på lørdag med følgende stem-

meresultat: Mariano Davies (107), Merete Noval (75), Lene Støtt 867) og Kenneth Wind-Andersen (39). De to førstnævnte blev altså valgt.

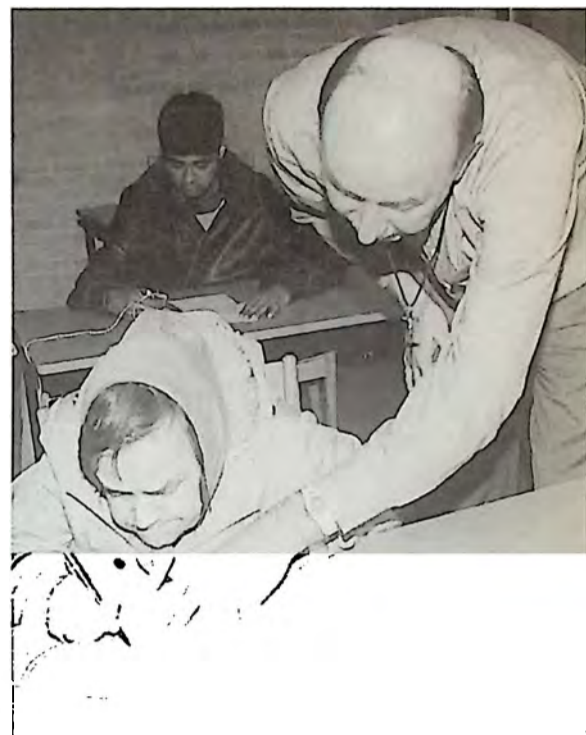
Sammensætning

21 nye lægfolk består det nye råd af fra den 2. maj. Heraf er tre søstre. Pastoralrådets for-

mand Poul Wiisbye er genvalgt som medlem. Formandsvalget afgøres på rådets første møde. Af de 'gamle' faldt kun Jacob Thomsen, slået på strengen af Ole Meyer og Peter Ryom. Rådets tidligere formand (indtil 1996), Jan Lange har ikke ønsket at stille op og ligeså den tidligere næstformand indtil 1996, Kurt Hansen.

I de tre af 52 menigheder »katolsk orientering« besøgte på valgdagene var der flere unge førstegangsvælgere.

Stem på mig synes Sognepræsten i Herlev, pater Frank Jobst O.M.I. at påpege; til læsernes beroligelse kan vi oplyse, at han dog ikke stod på stemmesedlen.

Det nye pastoralråd mødes den 2. og 3. maj

Af Knud Helsted Kluge

Det nyvalgte pastoralråd mødes allerede den 2. og 3. maj på Magleås kursuscenter. Rådet er valgt for en 4-årig periode og skal på sit første kommende møde vælge forretningsudvalg for en 2-årig periode. I alt 34 lægfolk - heraf 6 søstre - er valgt til rådet. Hertil kommer 4 præster, der ligeledes er valgt. Rådet kan supplere sig med indtil fem medlemmer, ligesom biskoppen kan udnævne indtil fem medlemmer.

Dagordenen

Af den foreløbige dagsorden fremgår det, at valgstyrelsen aflægger beretning om det netop overståede valg og konstaterer, at valget er gyldigt.

Derudover aflægger det afgående forretningsudvalg beretning, hvorefter pastoralrådet konstituerer sig ved valg af formand, næstformand, fastsættelse af antal af medlemmer i forretningsudvalget og sidst valg af samme.

Rådet skal desuden indstille medlemmer til biskoppens økonomiske Kommission, hvorefter Bispedømmets regnskab fremlægges til udtalelse.

Biskop Czeslaw Kozon vil orientere om bispedømmets pastorale situation og rådet får desuden lejlighed til en generel debat om arbejde i den kommende 4-årige rådsperiode.

Nogle af rådets opgaver

I vedtægten for pastoralrådet står der, at rådet bl.a. skal »ori-

entere sig om bispedømmets pastorale situation, især hvad angår evangelisation, katekese, karitativ virksomhed, og bistå til løsning af de pastorale og karitative opgaver.«

Rådet skal desuden »befordre samarbejdet mellem alle dele af gudsfolket, herunder bispedømmets institutioner og råd.« Det skal desuden følge samfundsdebatten og -udviklingen og disses indflydelse på Kirkens liv og trivsel samt fremme Kirkens engagement i samfundet og samfundslivet.«

Rådet har udtaleret om bispedømmets økonomiske forvaltning på grundlag af et årsregnskab og et budget. Rådet skal desuden sikre opretholdelse af kirkebidragsordningen, ligesom det skal udtale sig om projekter.

Pastoralrådsvalg '98	Stemmeberett.	Stemt	Stemme-proc. '98	Stemme-proc. '94
1 Ålborg	1289	339	26,3	27,6
2 Viborg, Randers	494	83	16,8	19,6
3 Århus, Grenå	1590	261	16,4	Fredsv.
4 Herning, Vølle, Horsens, Silkeborg	1524	331	21,7	28,1
5 Fredericia, Kolding, Esbjerg	1254	319	25,4	36,8
6 Haderslev, Åbenrå, Tønder, Sønder	611	205	33,4	Fredsv.
i alt Jylland	6762	1538	22,7	29,2
7 Odense, Assens, Nyborg, Svendbo	2700	1048	38,8	16,3
I alt Fyn	2700	1048	38,8	16,3
8 Nakskov, Maribo, Nykøbing F.	1410	262	18,5	14,3
9 Næstved, Vordingborg, Køge	1049	77	7,3	Fredsv.
10 Slagelse, Kalundborg, Holbæk	744	131	17,6	17,9
11 Roskilde, Ringsted, Tåstrup	2146	248	11,6	Fredsv.
12 Birkerød, Hørsholm, Hillerød, H.	1978	Fredsv.	Fredsv.	Fredsv.
Sjælland	7327	718	9,8	
Menigheder med fredsvalg	- 1978			
I alt Sjælland	5349	718	13,4	15,4
13 Herlev, Brønshøj, Søborg, Rønne	1418	205	14,5	Fredsv.
14 Ordrup, Hellerup, Lyngby	1648	273	16,6	12,6
15 Hvidovre, Frederiksberg, Stenog.	2146	360	16,8	14,8
16 Nørrebro	1225	149	12,2	5,5
17 Bredgade	1200	123	10,3	12,2
18 Amager	1400	157	11,2	15,3
I alt København + Bornholm	9037	1267	14,0	12,7
Hele landet	25628			
Menigheder med fredsvalg	- 1978			
I alt hele landet	23650	4571	19,3	18,1

Valglisten blev nøje gennemgået, og der var ingen, der fik lov til at stemme, hvis de ikke var opført på sognets lister.

Om fjollede meningsmålinger og ditto kritik

Den flittige læserbrevskribent *Erik Guldager* har nu (»k.o.« 25. marts) gjort det igen! Hvad den mand ikke ved om de discipliner, han med dødsforagt kaster sig over, det er virkeligt værdt at vide! Jeg vil overlade hans teologiske betragtninger til andre og holde mig til hans kritiske kommentar til meningsmålinger.

Han hævder, at den af »k.o.« omtalte østrigske meningsmåling, hvis resultater åbenbart generer ham, ikke er repræsentativ og fremfører til støtte herfor to påstande. Den første går ud på, at kun 500 katolikker er blevet interviewet, hvilket iflg. Guldager er »meget lidt«.

Lidt eller meget, det er et ganske normalt udsnit for de såkaldte omnibus-undersøgelser, men rent bortset herfra, så har det ikke en pind at gøre med spørgsmålet om repræsentativitet. Antallet af interviewede har kun betydning for den usikkerhed, som er knyttet til de fundne resultater, og denne usikkerhed ville såmænd ikke blive nævneværdigt reduceret selv om man havde interviewet det dobbelte antal. Usikkerheden (som jo kan gå begge veje) på de målte resultater spiller i øvrigt kun nogen rolle, hvis forskellen mellem antallet af dem, der siger Ja, og dem, der siger Nej til et givet spørgsmål, ikke er ret stor. Så vidt jeg forstår, er det den store procentdel af de interviewede, som giver udtryk for meninger, som Guldager afskyr, der har fremkaldt hans vrede, og i så fald er det faktisk ligegyldigt, om der er blevet interviewet 500, 1000 eller 5000 mennesker. Det ville

Flot gjort!

I »k.o.« 11. marts var der et billede af *Sheila Perez* og *Nina Simpson* i et kemilaboratorium, sammen med *Jan Rasmussen*, som har vundet Danmarks kemiolympiade og skal til konkurrence i Melbourne, Australien. Som deres stolte lærer kan jeg ikke lade være med at gøre »k.o.«s læsere opmærksom på, at billedet var bragt i bladet ikke kun, fordi de hører til de katolske menigheder på Nørrebro, på Frederiksberg og i Hvidovre, men også fordi alle tre er elever på det katolske Niels Steensens Gymnasium.

Martin Chase, S.J.
Sankt Kjelds Gade 3
2100 København Ø

kun ændre marginalt på resultatet.

For det andet sammenligner Guldager meningsmålingen med en to år gammel østrigsk underskriftsindsamling. Det er lige så intelligent som at sammenligne højden af et tordenbrag med højden af Rundetårn og statistisk set helt utiladeligt af så mange grunde, at jeg vil afstå fra at gennemgå dem. En grund, som selv Guldager ved nærmere eftertanke dog måske vil kunne fatte, er, at respondenterne ved opinionsundersøgelse er anonyme, hvilket i følge sagens natur ikke er tilfældet med underskriftsindsamlinger.

Altså, kære Erik Guldager: Om igen, hvis det er så vigtigt for dig at nedgøre de meningsmålinger, du ikke kan lide.

Guldager spørger, om vi ikke snart kunne »slippe for disse fjollede meningsmålinger«? Jeg mener, at meningsmålinger er særdeles nyttige for enhver, som er interesseret i udviklingen i samfund og kirke. Men jeg kunne godt tænke mig at slippe for fjollet kritik og sure opstød.

Børge Mannov.
Strandvejen 268A,
3070 Snekkerten

Hvad er Erik Guldager enig i?

I »k.o.« 97/15 omtales en artikel fra tidsskriftet *Katolsk Dialog* om den tidligere ekskommunicerede Sri Lankanske præst *Tissa Balasuriya*. (Ekskommunikationen er senere blevet hævet). I omtalen citeredes det, at præsten blev ekskommuniceret bl.a., fordi han ikke ville underskrive en »erklæring om, at kvindernes udelukkelse fra præsteembedet er et dogme«.

I et indlæg i »k.o.« 97/17 bestrider Erik Guldager på det bestemteste, at forbudet mod kvindelige præster er et dogme, og læseren efterlades med det indtryk, at noget sådant, som Balasuriya efter sigende var udsat for, umuligt kan have fundet sted.

Dette får pater L. O. Dorn S.J. til at reagere med et indlæg i k.o. 97/18, hvori han dokumenterer, at erklæringen imod præstevielse af kvinder fra pavens side er ment som havende »forpligtende dog-

matisk karakter«, en forklaring p. Dorn uddyber i »k.o.« 98/2.

I »k.o.« 98/6 får vi nu at vide, at mens Erik Guldager måtte protestere mod betegnelsen 'dogme', så har han ikke noget imod, at erklæringen siges at have »forpligtende dogmatisk karakter«, og han tilføjer, at han derfor er »enig med p. Dorn om det væsentlige.«

Men hvad er det da Erik Guldager er enig med p. Dorn om? At det var urimeligt, at Balasuriya blev ekskommu-

niseret fordi han ikke ville underskrive en erklæring imod præstevielse af kvinder? Eller mener Erik Guldager, at det er rimeligt at katolikker ekskommuniceres, hvis de ikke kan underskrive en sådan erklæring, når blot der siden refereres til erklæringen med det rigtige ordvalg?

Niels la Cour

Interkommunion

Den katolske kirke praktiserer at katolikker ikke modtager nadveren i protestantiske kirker, og at ikke katolikker ikke må modtage kommunionen i de katolske kirker. Grunden er at den katolske kirke hævder at den kvalitet som kontinuiteten af præstevielsen er, gik tabt ved reformationen. De katolske præster er viet af den katolske biskop som er viet af den katolske ærkebiskop/kardinal, som er indviet af paven, som i 'lige linie' er indviet af apostelen Peter, der er indviet af Jesus, som vi kan læse om i Bibelen.

Den danske folkekirke går ud fra Luthers ord om at præster er udvalgt »fra menighedens midte«. I folkekirken kan alle gå til nadver.

Da katolikker som regel går til katolske messer, og protestanter til protestantisk gudstjeneste, opleves det sjældent som et problem; men i økumeniske sammenhænge står det som en kunstig forhindring for samhørighed, og for at dele det åndelige fællesskab.

Når den katolske kirke hævder at deres præstevielse kan føres tilbage til da apostlen Peter blev indviet af Jesus som Kirkens grundlægger, kan kvaliteten ikke skyldes at »slægten« er specielt velsignet genetisk disponeret som Levi stamme i det gamle testamente, som netop var en slægt.

At katolske præster har modtaget en enestående helighed og oplæring op gennem tiderne fra det første århundrede holder heller ikke. Den katolske kirke har haft sine klare, lyse tider åndelig set, og sine mørke selvbeskyttende tider. Den katolske kirke har haft op gennem tiderne, forskellige steder på jorden, enkeltpersoner eller menigheder som har været til opmuntring og stået som et lys for hele den åndelige verden; og den katolske kirke har ligeledes haft personer og grupperinger som

har stået for vildfarelser. Vatikanet har været en del af de omskiftelige tider, så den kontinuitet som ses som en kvalitet har været afbrudt mange gange. Den katolske kirke (og den protestantiske kirke) har måtte tage sin praksis op til revision igen og igen.

Da Jesus indstiftede nadveren Skærtorsdag, fik alle som var sammen med ham vin og brød – også Judas. På et eller andet tidspunkt har den katolske kirke – desværre – indført at ikke katolikker ikke må modtage kommunionen.

Jeg kan ikke se, at der er nogle forhold som retfærdiggør, at den katolske kirke forhindrer at protestanter modtager kommunionen til en katolsk messe, eller forhindrer at katolikker modtager nadveren til en protestantisk gudstjeneste; det er dog Jesus selv som inviterer til sit bord. At mennesker tror at den ene form har anderledes dybe kvaliteter end en anden, eller at den anden står klarere og enklere end den første, bør ikke forhindres. I himmelen er der mange boliger, og på jorden mange kristne kirkesamfund. Lad os leve som gode naboer med størst mulig samarbejde. Lad den ene kirkes velsignelser velsigne den anden for så vidt at den anden finder velsignelse i det. Lad det ene kirkesamfund vokse i sin tro og tradition med en gæstfri gestus. Der er langt, langt flere lighedspunkter end uforenelige forskelle.

Knud Dahlerup
Langesvej 12
3400 Hillerød

Organiseret eller ikke

Kære G. Uttentahl Nibler. Af mit læserindlæg i »k.o.« nr. 4 af den 25. februar 1998 fremgår det helt klart (se især 2. og 3. afsnit), at mit spørgsmål angik de 5's påstande, at underskriftindsamlingen til fordel for pater W. Wuyts ikke var en organiseret aktion, at ingen af de 5 har opfordret til eller styret en sådan aktion (se »k.o.« nr. 1 af den 14. januar 1998). Mit spørgsmål vedrørte den via »k.o.« kendte underskriftindsamling og ligeledes den i Sct. Knud Lavards kirke i Lyngby ved messen kl. 11 den 30. november. Det er klart, at en aktion af en sådan karakter må være organiseret, ellers kunne den ikke lykkes. Jeg håber, at jeg denne gang har udtrykt mig klart og tydeligt, så De forstår, hvad der står i teksten. I øvrigt vil jeg gerne spørge, hvad De mener med »den lille ortodokse inder-

kreds i vor hjemlige kirke«? Hvis der menes tilhængere af den Romersk Katolske Kirkes lære, hvor står De så?
Stanislaw Chmielowski
Skjoldagervej 42, 2.tv
2820 Gentofte

For en ordens skyld

»katolsk orientering« nr. 6 bringer en artikel om »af-færen Groer«. Den anden visitor, abbed Franziskus Heeremann von Zuydtwyck er abbed i benediktiner-abbedit Neuburg ved Heidelberg i Tyskland, altså ikke trappist- abbed. Han var trappistmunk, før han blev valgt til abbed i Neuburg i 1988. Kun for en ordens skyld.

Sr. Margarita Schmidt OSB
Vor Frue kloster
Åsebakken

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 24. maj 1997

Valfartens tema:

»Herre, Jorden er opfyldt af din Ånd«
(Visdommens Bog 1,7)

S-tog fra Københavns Hovedbanegård kl. ca. 7.00 til Holte.
Om buslinierne 327, 500S eller 354: Kontakt HTS kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé), hvorfra skovvalfarten udgår kl. 8.45. Sangblade vil blive udleveret. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Hvis du ikke kan deltage i skovvalfarten, men vil køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte eller Birkerød og med bus videre til Høsterkøb. Kontakt HTS kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.45) og messens begyndelse kl. 11.30 giver mulighed for skriftemål.
Løje af stole: Kr. 10.

Kl. 11.30: Bispemesse.

Kl. 12.45-15.00: Pause for spisning, leg og samvær. Kaffé, øl og vand kan købes hos spejderne.

Familien Phung Vo sælger pølser og forårsruller m.m. og hele overskuddet bliver skænket til valfarten.

Salg af rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: Andagt med sakramental velsignelse.

Dagens program slutter kl. ca. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag på Vor Frue Kloster, Høsterkøb, søndag den 24. maj.

Katolsk Valfarts Komité

Pave Johannes Paul II's budskab til den 6. verdensdag for de syge

Communio – et håbets hus

Kære brødre og søstre!

1. Verdensdagen for de syge fejres i Loreto den 11. februar 1998. Dette hellige sted opfordrer os til at rette vort blik mod inkarnationens mysterium, idet vi mindes det øjeblik, da ordet blev kød ved Helligånden i Jomfru Maria.

(...) Det fører uvægerligt til en intensivering af bønslivet, når vi i tillid til Marias forbøn lader vor egen bøn for de syge stige op til Herren. Det giver også kirkens fællesskab en anledning til at dvæle og samle tankerne foran Den hellige Families hus, et billede - en ikon - af den begivenhed, som er grundlaget for vores tro og som samtidig er et mysterium: at Ordet blev kød. (...)

2. (...) At Ordet blev kød for at frelse os, var det smukkeste tænkelige udtryk for denne kærlighed.

Ved at komme til jorden, ved at blive menneske, bygger Gud selv en bro mellem den guddommelige transcendens og det, som er menneskenes virkelighed. »Da han var i guddomsskikkelse, holdt han det ej for et røvet bytte at være Gud lig, men han gav afkald ... og blev lydige til døden, ja, døden på et kors« (Fil 2, 6-8). Kristus kom ikke for at befri os fra lidelsen, men for at dele den med os – og for at vi skulle frelses, idet han tog vores lidelse på sig. Han forløste menneskeheden ved selv at leve på de samme vilkår som mennesker – med alle de sorger og kvaler, som det indebærer.

Det frelsesværk, som han gav os et billede på ved at hel-

Loreto i Mellemitalien er henved 600 år gammelt som valfartssted. Ifølge overleveringen er »Casa Santa« Jomfru Marias hus, som englens flyttede fra Nazareth til Loreto i slutningen af 1200-tallet; i begyndelsen af 1400-tallet begyndte pilgrimmene at strømme til.

Datoen, d. 11. februar, er Vor Frue af Lourdes; det var på denne dag i 1858, at Jomfru Maria viste sig for den 14-årige Bernadette Soubirous.

brede syge, lader alle dem, der lider og har det svært, se et håb i horisonten.

3. »I kraft af Helligåndens virke.« Inkarnationens mysterium – at Gud blev menneske – skyldes Helligånden, som er »kærligheds-personen i Treenigheden, gaven, som ikke er af det skabte ... den evige kilde til al den velvilje, som kommer fra Gud og er en del af skabelsen« (Dominum et Vivificantem). 1998, det andet af de tre forberedende år op til årtusindskiftet, er viet til Helligånden.

Helligånden, som strømmer i vore hjerter, får os til at forstå, at Gud er nærværende, sådan som Kristus åbenbarede for os: »Og fordi I er sønner, har Gud i jeres hjerter sendt sin Søns Ånd, som råber: Abba, Fader!« (Gal 4,6). Han er den sande vogter af det håb, som alle mennesker nærer, særligt de, der »har Ånden som førstegrøde« og »bier på legemets forløsning« (Rom 8,23).

Helligånden i menneskenes hjerter er, som vi synger i Pinsesekvensen, de fattiges fader, gavernes giver og hjerternes lys; han er sjælens kære gæst, som bringer hvi-

le og trøst i arbejdet og i alle tænkelige, farefulde situationer. Det er fra Ånden, at menneskenes hjerter får den styrke, som er nødvendig, for at vi kan klare de vanskelige situationer.

4. (...) I dette andet forberedende år må vi tænke på Maria og følge hendes eksempel, først og fremmest som en kvinde, der er lydig imod Helligånden, en kvinde, der er stille og lytter, en kvinde, der lige som Abraham er i stand til at acceptere det, der er Guds vilje (Tertio Millennio Adveniente, 48). Maria vidste, at hun ved at kalde sig Herrens tjenerinde også gjorde sig til et redskab for hans kærlighed til menneskene. Ved sit eksempel viser hun os, at man forholder sig fuldstændig åbent ved at acceptere, at det er Gud, der bestemmer.

På den måde bliver Jomfruen til et billede på opmærksomhed over for og medfølelse med de mennesker, der lider. Det er meget betegnende, at hun skynder sig op for at hjælpe Elisabeth, da hun har hørt, hvad englen havde at sige. Senere, ved brylluppet i Kana, opstår den uheldige situation, at vinen slipper op; ved

sin indgriben dér afspejler hun Guds forsyn og kærlighed.

At Jomfruen deler sin søns lidelse og død, og at hun ved korsets fod tager imod sin opgave som kirkens moder, er det allerstærkeste udtryk for, at hun er Herrens tjenerinde. (...)

5. (...) I en verden, som fortares af lidelse, uenighed, selvskhed og vold, må den troende være opmærksom på, at »hele skabningen tilsammen sukker og er i veer endnu i denne stund« (Rom 8,23), og give sig hen til i ord og i gerning at vidne om den opstandne Kristus.

Det er derfor, jeg i »Tertio Millennio Adveniente«, rundskrivelsen om det forestående årtusindskifte, opfordrer de troende til at værdsætte »de tegn på håb, som ses ved slutningen af dette århundrede, på trods af de skygger, som ofte gør det vanskeligt for os at få øje på dem« (Tertio Millennio Adveniente, 46). Jeg vil ligeledes opfordre jer til at være særligt opmærksomme på »de fremskridt, som gøres i menneskelivets tjeneste inden for naturvidenskaben, teknologien og ikke mindst lægevidenskaben« (Tertio Millennio Adveniente, 46).

Alt det, der er opnået inden for behandling af sygdomme og lindring af smerter, må dog ikke få os til at glemme de utallige situationer, i hvilke der ses bort fra menneskets værdighed, eller den trædes under fode. Sådanne situationer opstår, når man med hensyn til sygeplejen snarere tænker på fortjeneste end på tjeneste; det sker, når en familie, som er ramt af sygdom, overlades til sig selv, eller når de svageste grupper i samfundet udsættes for diskrimination eller ligegyldighed.

I anledning af verdensdagen for de syge vil jeg opfordre kirkens fællesskab til at forny sit sociale engagement, sådan at vi i samarbejde med alle troende og med mennesker af god vilje kan forvandle samfundet til et »håbets hus«.

6. En forudsætning for dette er, at communio bliver virkeliggjort i kirkens fællesskab. For at mennesker kan leve i broderlig solidaritet og have alting fælles, må mænd og kvinder blive ét hjerte og én sjæl ved at lytte til Guds ord, ved at bede og ved at modtage sakramenterne; først da kan det, som Paulus skriver til de kristne i Korint, blive virkelighed: »Når ét lem lider, lider alle lemmer med« (1.Kor 12,26).

Som et led i forberedelserne til jubelåret 2000 er kirken kaldet til at udarbejde konkrete projekter, der kan virkeliggøre det fællesskab, som Paulus skitserer. I bispe-

Får paven lov at vedgå kirkens fejltrin?

Rom (KNA) - I Rom har den internale, teologiske kommission under ledelse af kardinal *Joseph Ratzinger* drøftet muligheden af, at kirken i anledning af år 2000 giver en offentlig undskyldning for tidligere tiders fejltrin. Teologer fra 28 lande mødtes bag lukkede døre, men det lykkedes dem ikke at finde fælles fodslag, forlyder det fra mødedeltagerne.

Repræsentanter for den

tredje verden skal have været bekymrede for, at det 'mea culpa', som paven ønsker at fremsætte, ville vanskeliggøre kirkens situation i de overvejende islamiske lande. Den italienske teolog *Brino Forte* siger til pressen, at der er ting, der skal uddybes i debatten. Spørgsmålet er, hvem der skal sige undskyld til hvem – og for hvad, mener han.

Drøftelserne fortsætter i oktober måned.

Interreligiøst stævne i efteråret 1999

Vatikanet (KNA) - Vatikanet har planer om et stævne for mennesker fra alle religioner og fra alle dele af verden i oktober 1999. Både den centrale år 2000-komité og rådet for den interreligiøse dialog har arbejdet med idéen, oplyser Vatikanets talsmand, *Joaquin Navarro-Valls*. Det forestående årtusindskifte og samar-

bejdet mellem religionerne bliver den røde tråd i stævnet.

Programmet kommer til at omfatte debatter, pilgrimsvandring og fælles bøn forskellige steder, muligvis i nærheden af Assisi, fortæller *Navarro-Valls*. Afslutningsceremonien ventes at finde sted på Peterspladsen.

Peterspladsen år 2000: Adgangskort påkrævet på særlige festdage

Rom (KNA) - I Rom forsøger byens borgmester, *Francesco Rutelli*, at regulere tilstrømningen af turister og pilgrimme i det hellige år 2000. I Jubelåret skal der på visse dage løses særligt adgangskort til Peterspladsen, meddeler italiensk presse. På særlige festdage ventes en del flere end de 170.000, som er det største an-

tal, der kan være på Peterspladsen.

Rutelli meddeler desuden, at størstedelen af de op til 1000 turistbusser, der ventes på de store helligdage, vil få besked på at parkere uden for byen. Pilgrimene vil herefter blive transporteret ind i byen med offentlige transportmidler, tilføjer han.

dømmer, i sogne og i alle fællesskaber inden for kirken bør man betragte syge og lidende mennesker sådan, som de ses i evangeliet.

Med fornyet mod skal vi forsvare menneskets liv og værdighed fra undfangelse til naturlig død. Vi skal tage konkrete og synlige skridt til at give syge og udstødte bedre vilkår; for de udstødtes vedkommende taler vi om mennesker, som bærer symptomerne på samfundets sygdomme. Handicappede, kronisk syge, døende og dem, der som følge af social og politisk uro er nødt til at forlade deres land for at leve under kummerlige og ofte umenneskelige vilkår – alle disse mennesker skal vi tage os af, at de også må være omgivet af kærlighed.

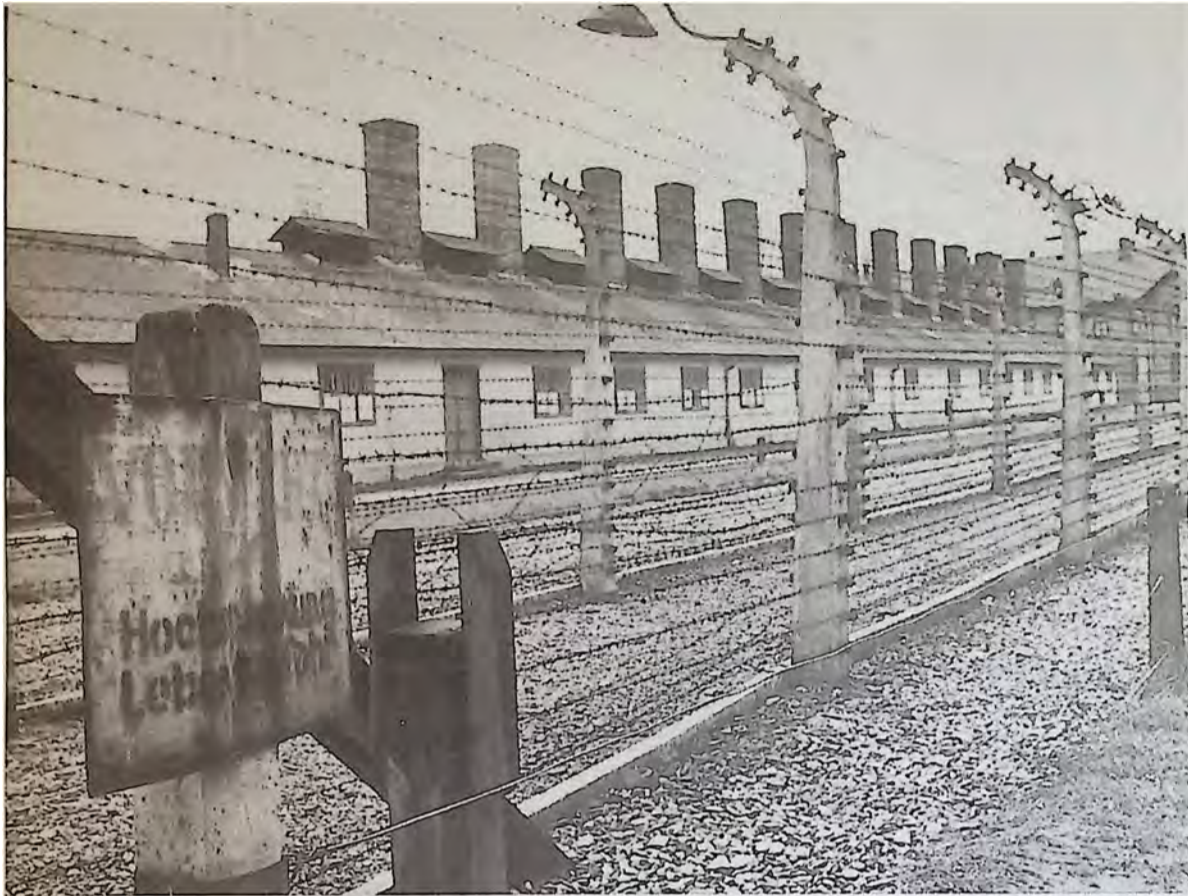
De fællesskaber, som er i stand til at virkeliggøre diakonia, sådan som det er beskrevet i evangeliet, er et

godt vidnesbyrd om opstandelsen og bidrager effektivt til at forny håbet om Guds riges komme.

Anden og sidste del af pavens budskab bringes i næste nummer af katolsk orientering.

Redaktion

Bliskoppens Jubelår-komité
i samarbejde med
»katolsk orientering«

»Gjorde de kristne alt, hvad der var muligt for at hjælpe de forfulgte, særligt jøderne (...) i de lande, hvor nazisterne greb til massedepotation?«, spørges der retorisk om i Vatikanets dokument. Fotos fra Auschwitz lejrene: Knud Kluge.

Uden mindet om fortiden er der ingen fremtid

Kommissionen for forholdet til jøderne opfordrer de troende til at lære af fortidens fejltrin. Skrivelsen, som blev præsenteret i marts, bringes her i uddrag

»I. Tragedien, som er overgået det jødiske folk, og pligten til ikke at glemme den. (...) Dette århundrede har været øjenvidne til en tragedie, som ikke kan beskrives, og som heller aldrig vil blive glemt: nazi-regimets konsekvente drab på millioner af jøder i et forsøg på at tilintetgøre det jødiske folk. Kvinder og mænd, gamle, unge og børn blev forfulgt og deporteret udelukkende fordi de var af jødisk herkomst. Nogle blev dræbt med det samme, mens andre blev fornæret, mishandlet, torteret og fuldstændig frataget deres værdighed for til sidst at blive slået ihjel.«

»Ingen kan være ligeglad med dette rædsfulde folkemord – slet ikke kirken, som er åndeligt beslægtet med det jødiske folk, og som husker tidligere tiders uretfærdighed. (...) Hvis der skal være en fælles fremtid for jøder og kristne, er det nødvendigt, at vi ikke glemmer fortiden, for uden mindet om fortiden er der ingen fremtid.«

»Det jødiske folk, som på enestående vis har vidnet om Israels hellige og om Torah'en, har været udsat for megen lidelse gennem skiftende tider og på forskellige steder. Det, der er sket i dette århundrede, er dog det værste.«

»Forbrydelsens omfang åbner mange spørgsmål (...) Men en sådan begivenhed kan ikke vurderes alene efter de kriterier, som historieforskningen almindeligvis benytter sig af. Der må være plads til den i den religiøse og i den moralske bevidsthed, og særligt de kristne må overveje meget grundigt, hvad der foranledigede den.«

»Den omstændighed, at begivenhederne fandt sted i Europa, dvs. i lande, hvor den kristne civilisation har bestået gennem lang tid, giver anledning til at overveje sammenhængen mellem nazisternes forfølgelse og de kristnes indstilling til jøderne igennem århundrederne.«

»III. Jødernes og de kristnes indbyrdes forhold. Hi-

storisk set er forholdet mellem jøder og kristne fuldt af lidelse. (...) Alt i alt giver en samlet opgørelse over deres forhold igennem to tusinde år et negativt resultat.«

»Alt for længe har kristne – jeg siger ikke kirken som sådan – benyttet forkerte og uretfærdige tolkninger af Det ny Testamente med henblik på det jødiske folk og dets påståede skyld« (pave Johannes Paul II, d. 31. oktober 1997). Det andet Vatikanconcil har definitivt afvist sådanne udlægninger af Det ny Testamente.«

»I slutningen af det 18. og begyndelsen af det 19. århundrede havde jøderne i de fleste lande opnået stort set samme status som andre borgere, og en del af dem havde indflydelsesrige poster i samfundet. Men det var i den samme periode, navnlig i det 19. århundrede, at en vægte og overophedet nationalisme fik fodfæste. Det skete store forandringer i samfundet, og jøderne blev ofte beskyldt for at øve indflydelse i et om-

fang, som ikke svarede til deres antal.«

»Samtidig begyndte teoretikere at dukke op, som gik ud på, at der skulle være tale om flere menneskeracer af forskellig oprindelse. Det var disse ideer, nationalsocialismen i Tyskland i det 20. århundrede benyttede som et pseudovidenskabeligt grundlag for sin skelnen mellem såkaldt ariske og inferiøre racer.«

»Kirken i Tyskland reagerede ved at fordømme racismen. Allerede i februar og marts 1931 blev der udsendt hyrdebrev, som fordømte nationalsocialismen, hvis forhold til race og stat mindede om afgudsdyrkelse.«

»Også pave Pius XI fordømte den nazistiske racisme i sin rundskrivelse »Mit brennender Sorge«, som blev læst op i de tyske kirker på passionssøndagen i 1937; det var et skridt, som førte til angreb på- og sanktioner imod præster. Henvendt til en gruppe belgiske pilgrimme sagde Pius XI den 6. september

1938: »Antisemitismen kan ikke accepteres. I ånden er vi alle jøder.« I sin allerførste rundskrivelse, Summi Pontificatus (20. oktober 1939), advarede Pius XII imod racistiske teorier og imod at forgude staten; det ville efter hans opfattelse føre direkte ind i mørket.«

»VI. Den nazistiske antisemitisme og forfølgelsen af jøderne.«

»Vi kan således ikke se bort fra forskellen på den antisemitisme, som bygger på teorier, der strider imod kirkenes lære – at der er tale om én menneskeslægt, og at alle racer og folkeslag har samme værd og værdighed – og den indgroede formemmelse af mistillid og fjendtlighed, som man kalder for antijudaisme eller jødehad, og som kristne ulykkeligvis også har gjort sig skyldige i.«

»Nationalsocialismen gik længere endnu. (...) På det teologisk-overvejende plan kommer vi ikke udenom, at ganske mange inden for det nazistiske parti ikke alene afskyede tanken om det guddommelige forsyn, men udviste et had, som rettede sig direkte imod Gud selv.«

»Nazisternes jødeforfølgelse var et helt igennem nyhedens styres værk. Rødderne til denne antisemitisme skulle findes uden for kristendommen, og styret tøvede ikke med at gå imod kirken og forfølge de troende for at opnå det, det ville.«

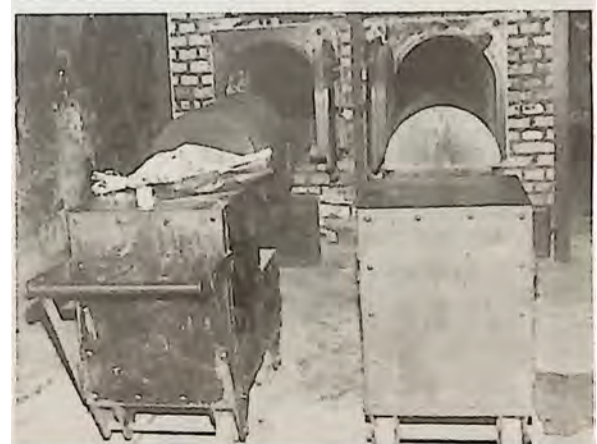
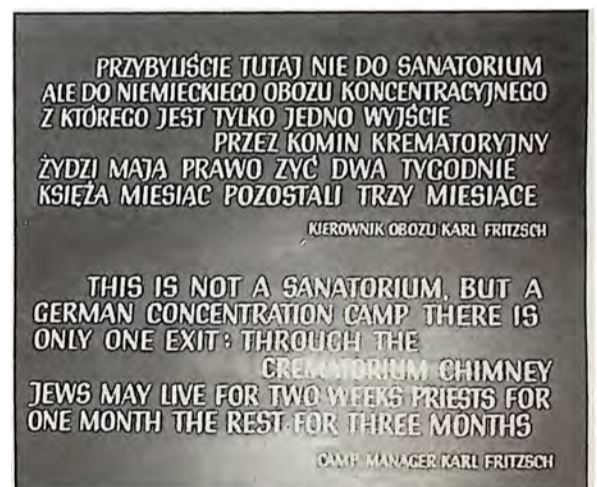
»Men man må spørge, om ikke nazisternes jødeforfølgelse blev hjulpet på vej af de antijødiske fordomme, som havde slået rod i nogle kristnes hjerner og sind.«

»Dette spørgsmål kan man ikke besvare uden at tage højde for, at vi har med mentalitetshistorie at gøre, og at der er mange ting, der influerer på menneskers måde at tænke på.«

»Det tredje Riges ledere stræbte efter at fordrive jøderne. I nogle af de vestlige lande, der er bygget på den kristne overlevering, deriblandt nogle i Nord- og Sydamerika, var regeringerne mere tøvende med at åbne deres grænser for de forfulgte jøder.«

»Gjorde de kristne alt, hvad der var muligt for at hjælpe de forfulgte, særligt jøderne (...) i de lande, hvor nazisterne greb til massedepotation?«

»Mange gjorde; andre gjorde ikke. Vi må ikke glemme dem, der gjorde alt, hvad der stod i deres magt og endda satte deres eget liv på spil for at redde jøder, der var truet på livet. Både under og efter krigen har jødiske menigheder og jødiske ledere udtrykt deres tak for alt det, der blev gjort for dem, herunder det, som pave Pius XII personligt eller pr. stedfortræder gjorde for at redde livet for hundredtusinder af jøder. Den israelske stat har hædret mange katolske bi-

»Dette er ikke et sanatorium, men en tysk koncentrationslejr. Der er kun én vej ud: gennem krematoriets skorsten. Jøder kan få lov at leve i to uger, præster i én måned og andre i tre måneder.« Denne meddelelse er underskrevet af Karl Fritzsche, som er ansvarlig for lejren.

skopper, præster, ordensfolk og lægfolk for deres indsats.«

»Ikke desto mindre var, som pave Johannes Paul II har udtrykt det, den åndelige modstand og konkrete hand-
lekraft, som andre kristne udviste, slet ikke det, man kunne have forventet af Kristi efterfølgere.«

»Vi er inderligt kede af, at kirkens sønner og døtre har svigtet og begået fejl.«

»Vi mindes og tilslutter os, hvad pave Johannes Paul II sagde til de jødiske ledere i Strassbourg i 1988: »Lad mig i jeres nærvær endnu engang udtale min skarpe fordømmelse af racismen og antisemitismen, som strider imod det grundlæggende i kristendommen.« Den katolske kirke tager således afstand fra enhver form for forfølgelse af et folk eller en gruppe mennesker, hvor som helst og til

hver en tid. Kirken fordømmer enhver form for folke-
mord såvel som de racistiske ideologier, der fører til dem.«

»V. Mod en fremtid i fællesskab.

Med jøders og kristnes forhold i fremtiden for øje appellerer vi først og fremmest til vore katolske brødre og søstre om at forny deres opmærksomhed på troens jødiske rødder. Vi beder dem huske på, at Jesus var af Davids slægt, og at Jomfru Maria og apostlene tilhørte det jødiske folk.«

»Ved udgangen af dette årtusind ønsker kirken at give udtryk for, at den er inderligt ked af de fejltrin, som dens sønner og døtre har begået gennem tiderne. Det er et udtryk for anger, for vi, der tilhører kirken, er med til at bære dens børns synder såvel som deres fortjenester. Kir-

ken omfatter de rædsler, som det jødiske folk måtte igennem under den anden verdenskrig, med den største respekt og medfølelse.«

»Vi beder om, at vores anger over det, som det jødiske folk har gennemgået i vort århundrede, må føre til et fornyet forhold til jøderne. Vi vil, at vores bevidsthed om fortidens synder forvandles til en fast beslutning om at forme en fremtid, hvor de kristne ikke nærer anti-jødiske og jøderne ikke anti-kristne følelser.«

»Endelig vil vi opfordre alle mennesker af god vilje til grundigt at overveje, hvad dette århundredes jødeforfølgelse har betydet. Frø af sådant ukrudt må aldrig mere få lov til at spire og slå rod i menneskenes hjerter.«

Fred er ikke urealistisk

Man kan ikke dekretere fred, den skal have lov til vokse frem, siger kardinal Roger Etchegaray

Der bliver ingen varig fred i Bosnien, hvis ikke borgerkrigens flygtninge kan få deres huse igen, understreger biskop *Franjo Komarica* fra Banja Luka i Bosnien. Fotos KNA.

Vatikanets rolle skal undersøges af jøder og kristne i fællesskab

Vatikanet (KNA) - Vatikanet foreslår, at der nedsættes en fælles jødisk-katolsk studiegruppe, som skal gennemgå al dokumentation fra krigens tid; derved håber man at kunne kaste lys over Vatikanets rolle under jødeforfølgelsen. Det fremgår af et komunike, som en fælles jødisk-katolsk komité har udsendt. Komiteen mødes regelmæssigt, men det er første gang, den har holdt møde i Vatikanet. Forslaget blev fremsat af kardinal *Edward Cassidy*. Han er den, der fører ordet i Vatikanets dialog med jøderne, og er samtidig den ene af komiteens to formænd.

Studiegruppen skal bestå af eksperter, som skal gennemgå de akter, der allerede er offentliggjort, og iværksætte nærmere undersøgelser i det omfang, gruppen støder på ubesvarede spørgsmål, lød

Cassidys forslag. Han kom også ind på nogle kritiske detaljer i den skrivelse om jødeforfølgelsen, som Vatikanet udsendte i marts i år. Kardinalen gjorde opmærksom på, at der skelnes imellem »kirken« i teologisk forstand og dens »sønner og døtre«, som jo er mennesker.

Fra jødisk side udtrykte *Gerhard Riegner*, æresvicepræsident for den jødiske verdenskongres, betænkelighed ved måden, hvorpå Vatikanet fremstiller pave Pius XII's rolle under forfølgelsen.

Offentliggjort materiale ikke fyldestgørende

Riegner udtrykte også skuffelse over, at der efter hans opfattelse ikke tales tilstrækkelig åbent om sammenhængen mellem kirkens antijødiske lære, kristnes jødefjendske handlemåder og jødefor-

følgelsen under den anden verdenskrig. Men han var villig til at se Vatikanets skrivelse som et skridt på vejen, sagde han.

Gerhard Riegner menes også at have kritiseret den samling på 11 bind fulde af akter fra krigens tid, som Vatikanet allerede har udsendt; efter sigende mente han ikke, at den var fyldestgørende. Han skal have savnet det materiale om udryddelseslejrene i Østeuropa, som han selv forsynede Vatikanet med via nuntiatoren i Bern. Det var i marts 1942.

Blandt de offentliggjorte akter er der dog et brev, hvori den apostoliske nuntius i Bern skriver til Vatikanet om udryddelseslejrene. Der henvises til det materiale, som Riegner har sendt ham.

Banja Luka (KNA) - De katolske biskopper i Bosnien-Hercegovina vil have fred i landet, en ægte og holdbar fred. Dayton-aftalen skal føres ud i livet, og det skal være konsekvent. Det sagde biskoppen af Banja Luka, *Franjo Komarica*, da han for nylig deltog i et europæisk solidaritetsmøde i Banja Luka. Enstemmigt opfordrede mødets deltagere det internationale samfund til ikke passivt at se til, hvad der sker i Kosovo, men derimod søge at forhindre, at der igen sker en katastrofe.

Det var Justitia et Pax-kommissionerne i 18 forskellige lande, der havde taget initiativ til mødet. Blandt deltagere var repræsentanter for de muslimske og jødiske trossamfund. Mødet var et udtryk for kirkens solidaritet med minoriteterne i Bosnien-Hercegovina; samtidig var det et kritisk tilbageblik på den politik, der fra europæisk side var blevet ført under krisen i Jugoslavien. På dagsordenen står også religionernes rolle i fredsprocessen.

Krigen er en anklage

Komarica betegnede krigen i Bosnien-Hercegovina som »en anklage imod vor tids civilisation«. Det hører med til landets historie, at de tre befolkningsgrupper, muslimer, serbere og kroater, lever side om side, og sådan skal det være, sagde han. Men der bliver ingen varig fred i Bosnien, hvis ikke borgerkrigens flygtninge kan få deres huse igen, understregede biskoppen og pegede på en række

Mange kirker og moskeer er blevet ødelagt i den lange borgerkrig i Bosnien-Hercegovina.

juridiske spørgsmål, som endnu ikke var afklaret.

Biskoppen af Sarajevo, kardinal *Vinko Puljic*, gjorde opmærksom på, at mange kirker og moskeer var blevet ødelagt - 16 moskeer alene i Banja Luka. Men der havde ikke været tale om nogen religionskrig, understregede han. Politikere på alle sider havde bevidst slettet alle religiøse spor og misbrugt religiøse symboler til at piske hadet op, forklarede kardinalen. Han betegnede situationen for børn og unge i Bosnien-Hercegovina som særligt dramatisk, fordi de i stort omfang blev overladt til sig selv, da deres forældre blev dræbt.

Formanden for den pave-lige Justitia et Pax-kommission, kardinal *Roger Etchegaray*, understregede skolernes betydning. Netop dér kan freden realiseres, mener han. I den forbindelse gjorde kardinalen dog opmærksom på, at halve sandheder i skolebøgerne næppe ville fostre andet end nye fjendtligheder.

Det er vigtigt, at alle befolkningsgrupper er rede til forsoning, sagde Etchegaray, for »man kan ikke dekretere fred; den skal have lov til at vokse frem«. Kardinalen betegnede pave *Johannes Paul II's* besøg i Sarajevo i april 1997 som et håbets og solidaritetens tegn.

Tomme giftgasbeholdere, som i dag kan ses i lejr 1 i Auschwitz.

Valgresultat fra menighedsrådsvalget og

Nedenfor kan De se »katolsk orientering«s valgresultatet for menighedsrådet i Deres sogn. Rådene er valgt for en 4-årig periode. I alt er 320 medlemmer valgt i de 50 sogne i Danmark, hvortil kommer Færøerne og Grønland. Der var såkaldt fredsvalg i 16 sogne. Tallene til højre for navnene angiver antallet af stemmer, den enkelte opstillede har fået ved valget den 21. og 22. marts.

De ny menighedsråd

København

Skt. Andreas	Bent R. Wilson 63
Henrik Thomsen 57	Birte Windfeldt-Schmidt ... 34
Charlotte Kanding 37	Johanneskirken ... Fredsvalg
Martin Ryom 37	Arne Amundsen
Gertrud Messerschmidt ... 33	William Arentved
Jan Schou 32	Anna Constantini
Jørgen Fog 29	Ove Leerbeck
Bendt Bendtsen 26	Dorte Linnemann-Hansen
Jens Messerschmidt 14	Tove Perstrup

Suppleanter	Lene Støtt
Else Marie Pade 11	Torben Wedervang-Jensen
Michael Löve 8	Zemichael Zegay

Skt. Ansgars	Knud Lavard Fredsvalg
Christian Christensen 57	Simone B. Q. Arnkov
Anne Persson 57	Erik Bévort
Vita Trolle 57	Corinna Breitzke
Nikolaj Sørensen 37	Rudolf Kranich
Nina Aubertin 36	Anette Møgelvang
Bo Pepke 29	Vibeke Munthe Svendsen
Ruth Pallisgaard Meyer ... 33	Mette Lise Zwicky Ørum
Torben Groth 33	
Beatrix Carlsen 23	
Bente Nygaard Hansen ... 30	

Suppleanter	Kim Ørtved 84
Bjarne von Benzou 21	Sr. Hildegard Madsen ... 76
Jørgen Laursen 11	Pierre Soelberg 57
Jørgen Larsen 11	Kirsten Graygaard 43
Jytte Hansen 10	Ivar A. L. Hoel 42
	Inge Lise Christensen ... 40
	Kirsten Walløe Beenfeldt ... 30
	Hanne Majholm 26

Skt. Annæ	Suppleanter
Tony Lundby Hansen ... 109	Karen Bente Røssell 23
Sr. Rafaela Wroblewska ... 92	Niels Erik Poulsen 22
Tove Pedersen 83	Eva Scheel Rom 15
Theis Palm 70	Verena Simpson 12
Kaj Rasmussen 58	Lise B. Jepsen 6
Gerda Schwartz 53	Skt. Nikolaj
Sally M. Espersen 39	Maria Pia Igwebuike 49
	Andrzej Sowa 44
	Kim Rue Tran 43
	Thi Kim Loan Do 42
	Grethe Josefa Dyrstrøm ... 32
	Gunni Johnbeck 27

Suppleanter	Suppleant
Mia Poulsen 29	Herluf Jensen 23
Teresa Grinberg 28	

Skt. Antoni	Sakramentskirken
Isabella Clivaz-Nielsen ... 12	Conni Nelstrøm 62
Henning Heienemeier ... 32	Stella Sørensen 60
Yvonne Heienemeier ... 36	Anette Brødsgaard Schmidt 54
Ina Ellen Ingendahl 14	Ib Robert Røssel 54
Andrzej Kowalczyk 11	Anette Macko 49
Kirsten M. Hede Larsen ... 9	Marcelino Gauvain 48
Merete Noval 12	Julieta T. Sales 46
Sr. Helene Peerenboom ... 17	Duy Nghia Do 37

Suppleanter	Sylvia Nalubwama 34
Kenneth Wind-Andersen ... 14	Pil Gauvain 32
Esther Zivadinovic 44	
Davis Zivadinovic 28	

Jesu Hjerte	Suppleanter
Henning Andersen 49	Daniel Majholm 29
Birgitte Christensen 45	Winfrey Nalubwama 26
Ruth Christophersen 32	Rie Harder Larsen 25
Mimi Demehl 42	Rafael Moreno Silva 23
Mirosław Glasowski 31	
Jes Lynge 6	Skt. Therese
Maria Giuditta Rasmussen 48	Felicity Pors 72
Thomas Rydder 27	Kirsten Lange 60
Anna Sickerski 22	Bent Thorkülsen 54

Provinsen

Assens	Grenå
Vor Frelser Fredsvalg	Skt. Clemens Fredsvalg
Inge Olav Hansen	Kjeld Andersen
Janine Rohde	Susanne Grant
	Jan Janstrøm
	Joanna Jensen

Birkerød	Haderslev
Den hellige Familie	Skt. Maria Kirke .. Fredsvalg
Sr. Mamertis 47	Kirsten Kjærulff
Christian Guldager 47	Thuy Thanh Thi Le
Henrik Loldrup 35	Hanh Kim Thi Nguyen
Bernadette Hansen 34	
Hans Klinken 28	Helsingør
Kirsten Eilertsen 18	Skt. Vincent Fredsvalg
Sivakumar Sivalingam 18	Monica Erstad

Suppleanter	Horsens
Gabriela Andersen 11	Skt. Joseph
Carsten Webskov 4	Birgitte Balslev 57

Esbjerg	Hørsholm
Skt. Nikolaj	Skt. Hans Fredsvalg
Lone Neel Wiil 111	Jolanta Ewa Andersen
Henrik Kostow 76	Torben Johansen
Thi Tam Khong 66	Myrto Kallan
Sr. Helene van der Linden .. 49	Duc Tran Minh
Jeppe Valter Matras 49	Henrik Rosenkilde
Thyge Clausen 36	Christa Stæger

Suppleanter	Kalundborg
Aliceja Teresa Grodska ... 28	Skt. Mariæ Fredsvalg
Anna Hansen 22	Benedicte Exner
Malgorzata Nordborg 18	Mirjam Sarp
Margarita Thøgersen 16	Anne Wille
Inge Norling 14	

Fredericia	Kolding
Skt. Knud	Skt. Michael
Karin Laursen	Ulla Roed 47
Leif Starostka	Christian Worsøe 41
Jørgen Brårup	Jens Erik Wilger 26
Gunnar Laursen	Jacob Lund 24
Walter Frydland	
Henning Orloff	
Timothy Selvaratnam	
Grethe Johansen	
Vivian Hjort	

Holbæk	Suppleanter
Skt. Elisabeth	Jens Kirkbro (1.) 14
Jan Tecza 44	Ewa Bozykowska (2.) 14
Birthe Hjort 22	Elin Christensen (3.) 11
Stanislaus Santhiyapillai ... 20	Nadia Andersen 9
Sebastian van der Meer ... 19	Steen Günther Hauser 8
Maryrose Soosaitheas 18	
Birte Hauser 15	
Vibeke Lind 15	

Herning	Suppleant
Skt. Peter	Bela Hoyos 24
Helmut Blanke 27	
Sebamalai Jenovious 19	
Arulanandam	
Gnanapragasam 18	
Arulnathar Maryampillai .. 16	

Suppleanter	Hillerød
Alphonsam Anthiresupillai 16	Skt. Vilhelm
Robert Demeny 13	Brian Christensen 53
Edith Lunde Christensen ... 10	Sr. Callista 25
Ngoc Toan Lam 6	Martin Rohof 25
Christian Louis 2	Agnete Wissum 20

Suppleanter	Kalundborg
Jette Werner 17	Skt. Mariæ Fredsvalg
Henning Egelund 15	Benedicte Exner
Mette Homuff 13	Mirjam Sarp
Claus Unger 8	Anne Wille
Peter Winge 5	

Suppleanter	Kalundborg
Jette Werner 17	Skt. Mariæ Fredsvalg
Henning Egelund 15	Benedicte Exner
Mette Homuff 13	Mirjam Sarp
Claus Unger 8	Anne Wille
Peter Winge 5	

Suppleanter	Kalundborg
Jette Werner 17	Skt. Mariæ Fredsvalg
Henning Egelund 15	Benedicte Exner
Mette Homuff 13	Mirjam Sarp
Claus Unger 8	Anne Wille
Peter Winge 5	

Det nye pastoralråd

Tallet til højre angiver det antal stemmer den enkelte kandidat har opnået ved valget den 21. og 22. marts. De store stemmeforskelle i stemmetal for henholdsvis søstre og præster skyldes, at lægfolk vælges i én pastoralenhed, medens søstre og præster vælges i flere pastoralenheder. Bogstavet »F« i stedet for stemmetal angiver, at der har været fredsvalg.

Pastoralenhed 1

Aalborg

Valgt: Lone Stubkjær 170
Valgt: Erik Schou 162
1. suppl.: Marianne S. Schnell 154
2. suppl.: Jørgen Koefoed 57

Pastoralenhed 2

Viborg, Randers

Valgt: Anne K. Nielsen F

Pastoralenhed 3

Århus, Grenå

Valgt: Bernhard Kiel 105
Valgt: Oluf A. Bohn 101
1. suppl.: Helge Clausen 64
2. suppl.: Tommy Boll 44

Pastoralenhed 4

Herning, Vejle, Horsens, Silkeborg

Valgt: Käthe Lund 158

Valgt: Erik Huber 142
1. suppl.: Ole Iø Fèvre 136

Pastoralenhed 5

Fredericia, Kolding, Esbjerg

Valgt: Lone Neel Wiil 164
Valgt: Erik Flemming Smitshuysen ... 109
1. suppl.: Walter Frydland 103

Pastoralenhed 6

Haderslev, Aabenraa,

Tønder, Sønderborg

Valgt: Kirsten Kjærulff 87
1. suppl.: Birgit Mørck 60
2. suppl.: Nguyen Van Khiem 46

Pastoralenhed 7

Odense, Assens, Nyborg, Svendborg

Valgt: Michael Raymond Jensen 216
Valgt: Karen Grzelak 206
1. suppl.: Ruth Bjerregaard 173

2. suppl.: Benny E

Pastoralenhed 8

Nakskov, Maribo,

Valgt: Jørgen Bunt

Valgt: Tage Gonde

1. suppl.: Barbara

2. suppl.: Lis Kauf

Pastoralenhed 9

Næstved, Vording

Valgt: Gabriella Sz

Pastoralenhed 10

Stagelse, Kalund

Valgt: Erik Christia

1. suppl.: Annelies

Pastoralenhed 11

Roskilde, Ringst

Valgt: Poul L. Wiis'

Valgt.: Kirsten Brir

1. suppl.: Ove Kris

Pastoralenhed 1*

Helsingør, Hillerø

Birkerød

Kjeld Kallan

Pastoralenhed 1

Herlev, Brønshøj,

Rønne, Aakirkeb

Valgt: Mariano A. I

Valgt: Merete Nov

1. suppl.: Lene St

2. suppl.: Kenneth

pastoralrådsvalget 21. og 22. marts 1998

Anto Kukic 23
 Elisabeth Sørensen 21

Suppleanter
 Jens Møller 15
 Helga Malik 14
 Ricki Petersen 10

Køge
Skt. Hans Fredsvalg
 Bertha Dressel
 Niels Ole Harreschou
 Alice Jensen
 Poul Johansen
 Ruth Svendsgaard

Maribo
Skt. Birgitta.....Fredsvalg
 Carl Erik Andersen
 Bjarne Selander
 Jutta Svendsen
 Niels Nordstrøm
 Hanne Matarese

Nakskov
Skt. Franciskus
 Ingrid Buntzen 72
 Johannes Svendsen 67
 Liliana Krejniuk 63
 Christa Maria Brun 33
 Villy Petersen 30
 Maria Cabaj 28

Suppleanter
 Bente Selsø 17
 Jessica Werner 6

Nyborg
Stella Maris
 Karen Grzelak 11
 Inge Nelly Pedersen 10
 Eva Antkowiak 8
 Andreas Grzelak 8
 Brigitte Romstad 8
 Anne Birgitte Fich 7

Suppleanter
 Aleksandra Petersen 7
 Edmond Antkowiak 5

Nykøbing
Hellig Kors
 Jamal Al Tamimi 80
 Tage Gondek 74
 Marek Kocuba 56
 Irena Targonska 50
 Barbara Pihl 47
 Karla Skov Andersen 44
 Anthony Brunhøj Jensen 36
 Lis Kaufmann 35
 Karin Johannesen 30

Suppleanter
 Birgit Johnsen 17
 Hanne Haagen 16

Næstved
Vor Frue Fredsvalg
 Josefa Andersen
 Anna Dahrup
 Inge Flindt
 Gerner Kusniak
 Annette Madsen
 Birthe Kjølby Pedersen
 Torben Riis

Odense
Skt. Albani
 Thao Ngo 152
 Ole Nielsen 135
 Jan Mrzyglod 100
 Finn R. Jensen 91
 Augustinus Hahn 83
 Jonna Kusa 57
 Grzegorz Przybyszewski 56

Suppleanter
 Alicja Plonski 50
 Iwona A. Larsen 48
 Kjeld R. Jensen 35
 Cecilia Tran 35
 Birgit E. Arbirk 33
 Davin Tran 33
 Jette E. Gier 16
 Benny Larsen 14
 Janina Petersen 14
 Pia Nørlev 4

Randers
Jesu Hjerter Fredsvalg
 Michael Falkenlöwe Rütz
 Villy Sørensen
 Jeanet Sørensen
 Niels O. Segalt
 Anne K. Nielsen

Ringsted
Skt. Knud
 Ove Kristensen 40
 Andreas Sønderstrup 24
 Jean Mwepele 22
 Eugeniusz Wojtaszewski 19
 Dorte Trane 15

Suppleanter:
 Hanne Lauridsen 8
 Ellen Bondesen 8

Roskilde
Skt. Laurentii
 Anni Meinertz 58
 Monica Holstein Ledreborg 55
 Anne Ambjomsen 44
 Gert Frederiksen 35
 Jakob Holtze Johansen 35
 Gérard Couppé 29
 Bjarne Balleby 25
 Birte Marie Frederiksen 22
 Ellen Margrethe Riese 20
 Kjeld Beyer 14

Suppleant
 Sandra Moll 11

Rønne
Skt. Hyacinthus ... Fredsvalg
 Karen Chodziuk
 Renate Gulstad-Kuhnen
 Rudhild Kjær

Silkeborg
Vor Frue
 Martin Knudsen 37
 Birgit Jul 30
 Ulla Sejersen Hansen 29
 Lille sr. Marie Gisele 24
 Carl Molte Jacobsen 23
 Elsebet Mørck Petersen 16

Suppleant
 Ole Ie Fevre 16

Slagelse
Vor Frue Fredsvalg
 Eva Ernholt
 Hazem Farah
 Eva Hansen
 Maricette Jensen
 Marianne Petersen
 Jens Skovgaard
 Wael Somo
 Annelise Strandet

Svendborg
Skt. Knud
 Sr. Cecilie Maes 121
 Knud Petersen 110
 Cuu Van Nguyen 66
 Tieng Van Nguyen 64
 Jette Soergel 46
 Do Duc Hoang 43

Suppleant
 Mary Anestina Kanikkai ... 41

Sønderborg
Skt. Paul
 Jørn Munksgaard 38
 Sr. Elisabeth 28
 Rolf Thissen 26
 Kassia Szmigielski 18
 Arne Dalgaard 12

Suppleanter
 Khoan Van Nguyen 10
 Laurence Pathinathar 7
 Marguerite Ellekvist 4

Tønder
Hellig Kors
 Marianne Sørensen 12
 Carmen Tæstensen 14
 Per Jespersen 11
 Rita Huusfeldt Sørensen 11

Suppleanter
 Nana G. Alarcon-Vasques ... 11

Tåstrup
Skt. Pauls
 Anders Keller 46
 Eva Winther 44
 Kim Thi Ngoc Hoang 41
 Anna Maria Schulz 38
 Palle Winther 33
 Catherine Jensen 19
 Grazyna Depa-Pedersen 16

Suppleant
 Barbara Hornung 14

Vejle
Skt. Norbert
 Jannik Schmidt 52
 Britta Abildsteen 47
 Bente Køllner 46
 Sr. Leonine 43
 Elisabeth Powonska 35
 Ady Christensen 31
 Georg Pers 30

Suppleanter
 René Balle Jensen 28
 Anne Mette Brun Jensen ... 28

Viborg
Skt. Kjeld
 Doris Andersen 41
 Benedikte Bang 31
 Quan Trung Tran 28
 Rudolf Lager 23
 Anton Evald Henriksen 21
 Antoni Muththu 19

Suppleanter
 Viviyana J. Longanathan ... 17
 Frits Jacobsen 16
 Long Tran Schau 12
 Bente Thorup 6

Vordingborg
Helligåndskirken .Fredsvalg
 Adam Czerwinski
 Maria Czerwinski
 Julie Jensen
 Ivan Nielsen
 Judit Nielsen
 Paul Winnicki

Aabenraa
Skt. Ansgar
 Annette Ashley 41
 Birgit Mørck 29
 Eva Marie Møller 27
 Asir Soosai 27
 Antoni Liss 24

Suppleanter
 Eugen Pichler 22
 Hilda Jensen 18

Åkirkeby
Rosenkranskirken Fredsvalg
 Helene Bertelsen

Inger Frandsen
 Knud Erik Frandsen
 Knud Simonsen

Aalborg
Skt. Mariae
 Tinna Dolmer 137
 Erik Schou 132
 Marie Bache 117
 Lisbeth Arbøl 117
 Benthe Volpi 109
 Sr. Johanne Marie Lettmann 108
 William Lee 108
 Dung Anh Tran 102
 Mai Thi Nguyen 101
 Nisanthi Paul Xavier 85
 Bendt Aldal 81
 Keld Westergaard 51

Suppleanter
 Hensman Rajanayagam 79
 Marianne Powell 77
 Marek Kozon 73
 Jørgen Koefoed 40
 Fridjón G. Steinarrson 30

Århus
Vor Frue
 Leo Arlund 105
 Sr. Hildegard Roerkohl ... 105
 Jon M. B. Hansen 88
 Flemming Emmering 82
 Erik Carlsen 80
 Klaus Aarup 71
 Marianne Schrøder 51
 Thu Van Dao 45
 Helle Vagnsø-Wengel 44
 Jan Magnowski 43
 Charlotte Maria Jensen ... 42

Suppleanter
 Henry M. Jeyenthiran 32
 Helene Vagnsø-Wengel ... 31

Nuuk
Krist Konge
 Menighedsrepræsentant:
 Mikaela Engell
 'Rådet' udgøres af hele menighe-
 den, som tæller 48 mennesker. Af
 disse er 20 voksne bosiddende i
 Nuuk.

Tórshavn
Mariukirkja
 Cathrina Magnussen
 Ole Jakob Nielsen
 Sr. Marisa Cremona Spiteri
 Haldor Christiansen

Suppleanter
 Sharon Christiansen
 Erla Simonsen

n 105
 ing F 128
 116
 63
 49
 Køge F
 olbæk 75
 r Meer 47
 trup 125
 112
 78
 holm, F

Pastoralenhed 14
Ordrup, Hellerup, Lyngby
 Valgt: Ole Meyer 126
 Valgt: Peter Ryom 91
 1. suppl.: Jacob Thomsen 83
 2. suppl.: Merete Skov-Hansen 63

Pastoralenhed 15
Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade
 Valgt: Ivar A. L. Hoel F
 Valgt: Anne Storm F

Pastoralenhed 16
Sakraments
 Valgt: Birgitte Münchow Carlsson 77
 1. suppl.: Elisabet Løvland Macko 52

Pastoralenhed 17
Sankt Ansgars sogn
 Valgt: Anne Persson 48
 1. suppl.: Vicente Christensen 35
 2. suppl.: Torben Groth 19
 3. suppl.: Lisa Ryberg 15

Pastoralenhed 18
Skt. Annæ
 Valgt: Poul Lauritsen 53
 1. suppl.: Gerda Schwartz 49
 2. suppl.: Peder Schramm 43

Pastoralenhed 8 - 18
 Valgt: Else Pascale Urbanek F
 Valgt: Laurentia Klauemann F
 Valgt: Michelle Schmitt F
 Valgt: Rafaela Wroblewska F

Præster

Pastoralenhed 1 - 7
 Valgt: Allen G. Courteau O.M.I. F

Pastoralenhed 5
 Ingen

Pastoralenhed 8 - 10
 Valgt: Kazimierz Przybylowicz 220
 1. suppl.: Josef Völk 160

Pastoralenhed 11 - 12
 Ingen

Pastoralenhed 13 - 14
 Valgt: Niels Engelbrecht 293
 1. suppl.: Georg Uttenthal Nibler 135

Pastoralenhed 15 - 18
 Valgt: Christian Noval 436
 1. suppl.: August Ziggelaar 239

Søstre

Pastoralenhed 1 - 7
 Valgt: Cecilie Maes 869
 Valgt: Berchmana Laglewka 779
 1. suppl.: Lydia Timmermann 612

ivalg

..... 101
 77
 68
 andersen 42

PASTORAL-CENTRET

DEN KATOLSKKE KIRKE I DANMARK

Pastoral-Centret søger kateketisk medarbejder

Udover stillingen som børne- og ungdomskateketisk konsulent er der ved Pastoral-Centret oprettet endnu en fuldtidsstilling som kateketisk medarbejder til besættelse snarest muligt.

Stillingen er normeret med 37 timer om ugen, som kan placeres efter nærmere aftale, ligesom ansættelse på et lidt lavere timetal ikke er udelukket, hvis ønskes.

Arbejdet vil først og fremmest bestå i deltagelse i udarbejdelse af nyt kateketisk materiale samt i afholdelse af kursus for kateketer m.v. En nærmere beskrivelse af centrets kateketiske opgaver findes i de gældende retningslinier for Pastoral-Centret af 11. november 1996, hvoraf ansøgere kan rekvirere et eksemplar ved henvendelse til centret.

Ved besættelsen af stillingen vil der blive lagt vægt på, at ansøgeren har personlig erfaring med kateketisk arbejde, eksempelvis som sognekateket, religionslærer på en katolsk skole eller andet tilsvarende.

Ansættelse finder sted under Ansgarstiftelsen, og stillingen aflønnes efter gældende overenskomst.

Løn efter nærmere forhandling.

Ansøgning sendes inden 15. maj 1998 til Pastoral-Centrets leder, Erling Tiedemann, til hvem henvendelse også kan rettes.

Pastoral-Centret
Vesterbrogade 28, 1620 Kbhvn V
Telefon 33 24 26 30

Solidaritet og gennemsigthed

Biskopper er grundlæggende indforståede med den fælles mønt, euro'en, men advarer imod uønskede følgevirkninger

Bruxelles (KNA) - Ledende repræsentanter for den katolske kirke meddeler, at de i princippet er indforstået med den nye, fælles valuta, euro'en. På længere sigt vil den imidlertid kun kunne fungere, hvis den bygger på gennemsigthed, politisk neutralitet og solidaritet, hed det på, som blev holdt i Bruxelles i februar. COMECE er de europæiske bispekonferencers kommission. Der var enighed om, at den fælles valuta også vil få mærkbar indflydelse på det europæiske samfund.

Så godt som samtlige talere vendte tommelfingeren nedad over for velfærdsstaten, sådan som den har set ud indtil nu. Den er »temmelig overdrevet« i sin opbygning, og det på bekostning af kommende generationer, sagde præsidenten for COMECE, biskop *Josef Homeyer*. Der lød en kraftig påmindelse om, at økonomi - med Homeyers ord - ikke må være et mål i sig selv, og at økonomien skulle sætte menneske i centrum, som Vatikanets repræsentant, msgr. *Diarmuid*

Så godt som alle talere ved COMECE's kongres (de europæiske bispekonferencers kommission) om sociale spørgsmål vendte tommelfingeren nedad over for velfærdsstaten, som den har set ud indtil nu. Den er »temmelig overdrevet« i sin opbygning på bekostning af kommende generationer, slår formanden, biskop *Josef Homeyer*.

Martin, udtrykte det. Martin repræsenterede den pavelige Justitia et Pax-kommission.

Ingen må blive tabere

Fle talere udtrykte bekymring for, at indførelsen af den fælles mønt kunne medføre en økonomi- og finanspolitik, som kunne skade det sociale sammenhold i de enkelte lande i unionen. Det var baggrunden for den løftede pegefing fra kirkens side. Både økonomer og politikere skulle sørge for, at de, der på kort sigt kom til at fremstå som tabere ved indførelsen af den fælles valuta, ikke på længere sigt blev udstødte.

Her gælder det om at lade det teoretiske solidaritetsprincip være udgangspunktet

for de praktiske dispositioner inden for politik og økonomi, sagde msgr. Martin. Han appellerede til politikkerne om at betragte euro'ens indførelse som moralsk forpligtende og således tage afstand fra halvhjertede tiltag og »tryllekunstner med tallene«.

Den nye valuta må ikke være afhængig af politisk indflydelse, hvis den skal være stabil, sagde Homeyer. Biskoppen af Rotterdam, *Adrianus van Luyn*, der er formand for COMECE's socialkommission, føjede til, at solidaritet og gennemsigthed var en forudsætning for den fælles mønt: »På længere sigt vil euro'ens styrke være afhængig af europæernes indbyrdes solidaritet og

af, hvorvidt de er villige til at komme fattige og nødstedte områder til hjælp.«

Hvordan det konkret skulle se ud, havde kongressen ikke noget forslag til. Præsidenten for den tyske forbundsbank, *Hans Tietmeyer*, sagde klart nej til ideen om en finansiel udligning inden for Europas grænser. Borgerne ville næppe acceptere sådanne overførsler med henblik på at gøre de forskellige lande lige konkurrencedygtige, mente han. EU-kommisær *Mario Monti* betegnede en harmonisering af skattepolitikken som afgørende for den fælles valutas stabilitet.

Luk markedet op for den tredje verden

Hvad euro'en ville betyde for den tredje verden, blev kun nævnt i forbigående. Økonomerne blandt kongressens deltagere betegnede det som den bedste hjælp, man kunne give udviklingslandene, at de industrialiserede lande åbnede deres markeder for deres produkter. Det var ikke vidtgående nok, mente flere af de kirkelige deltagere.

Visioner for Europa

Europæiske biskopper fremhæver betydningen af kristne værdier som solidaritet, medansvar, retfærdighed og omsorg

De europæiske bispekonferencers kommission COMECE har besluttet at iværksætte en konsultationsproces og i den forbindelse få kontakt med så bredt et publikum som muligt: eksperter, ledere, formænd for bispekonferencerne i de 15 EU-lande og andre kristne kirker i Europa. Processen skal munde ud i et budskab til Europa i anledning af årtusindskiftet, et budskab, som fremhæver betydningen af kristne værdier som solidaritet, medansvar, retfærdighed og omsorg for de fattige, og som derved understreger, hvor meget et forenet Europa betyder for freden og sikkerheden i denne del af verden.

COMECE holdt sin halvårige plenarforsamling i Bruxelles i midten af marts og havde indbudt tre talere, der alle var enige om, at unionens aktuelle vanskeligheder havde en negativ indflydelse på den offentlige mening, og at der derfor herskede stadig større enighed om, at det var nødvendigt at

tænke i nye baner.

Mange mennesker, deriblandt den tidligere kommissær *Jaques Delors*, er enige om, at der er brug for dybtgående overvejelser om EU's opgave. Det sagde *Fernando Riccardi*, chefredaktør for Agence Europe. Og kirken skal være med til at definere denne opgave, ganske som det omgivende samfund, fortsatte han. Efter Riccardis opfattelse er unionen stadig en sårbar størrelse, og kommunikationen med offentligheden er et af dens ømmeste punkter.

Mange små skridt og ingen vej tilbage

Hollænderen *Max Kohnstamm*, tidligere generalsekretær for CSCE, konferencen for sikkerhed og samarbejde i Europa, skitserede det filosofiske grundlag for *Jean Monnet's* vision om integration. Det vigtigste for Monnet var mennesket, freden, den fælles ansvarsfølelse og etablering af strukturer, som kunne sikre fred i verden, for-

talte *Kohnstamm*, som kendte *Monnet* fra et nært samarbejde.

Efter *Kohnstamm's* opfattelse er det mange små skridt, der har ført Europa frem til den grad af integration, som nu er opnået - små skridt, og der er ingen vej tilbage. Nu gælder det om at finde en ny verdensorden, sagde han og understregede, at den fælles valuta betyder et nyt skridt i integrationsprocessen, men at man stadig må holde sig den oprindelige vision for øje.

Den tredje gæstetaler, *Roland Freudenstein*, trak paralleller mellem den aktuelle krise i Europa og de problemer, som integrationen fører med sig, og han betegnede det som et problem, at der ikke er skabt en klar, politisk vision, som har kunnet slå rod i den offentlige mening. De

spørgsmål, som Maastricht- og Amsterdam-traktaterne er svar på, er kun delvis tilfredsstillende besvaret, sagde han. *Freudenstein*, som repræsenterede *Konrad Adenauer Fonden* i Warszawa,

mente ikke, at morgendagens Europa kunne komme uden om en debat om værdier.

Ikke længere optaget af frygten for krig

Freudenstein bemærkede, at der nu har været fred i Europa i et halvt århundrede, og at frygten for krig mellem de europæiske lande ikke længe er noget, der optager de unge. Derimod er globalisering en udfordring, som nok kan få dem op på mærkerne, tilføjede han og omtalte unionens udvidelse som betydningsfuld både for de nuværende medlemslande og for dem, der søger optagelse. Det vil anspre de sidstnævnte til at beskæftige sig mere indgående med demokratiet, med sikkerheden og med 'europæisk modernitet', mens unionen selv vil blive nødt til at fremskynde sin interne reformer, forklarede *Freudenstein*.

Plenarforsamlingen i COMECE fandt samtidig med mødet i London mellem de 15 nuværende unionslande og 11 ansøgerlande. I sin åbningstale beklagede formanden for COMECE, biskop *Josef Homeyer*, at Tyrkiet havde meldt afbud til mødet i London, et møde, som i overensstemmelse med Europarådets beslutning netop var åbent for samtlige ansøgerlande.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

»katolsk orientering«
har fået nyt forvalg
i telefonnummeret

3321 1444

Hospice i Aalborg
KamillianerGaardens Venner

Beløbsmodtager 87 04 45 21

- støt arbejdet med pengegaver
- store som små bidrag
- modtages med tak

KamillianerGaarden
Jørgen H. Nielsens Vej 8
9800 Hjørring

Kreditor nr.
87044521

Tlf. 98 92 27 74
Formand for den selvejende institution

Ikke stensikkert – men sandsynligt

Ægte eller ej, ligklædet i Torino er en illustration til Kristi lidelse. Men det er påfaldende, så godt det svarer til den beskrivelse, vi kan læse i Bibelen

Torino regner med omkring tre millioner besøgende. Paven kommer til byen den 24. maj. Skaderne efter branden i domkirken i april 1997 er kun provisorisk udbedret. Ligklædet, kristenhedens mest berømte relikvie, udstilles bag pangsgerlas, i et dæmpet lys og med en malet trækulisse som baggrund. Alt er parat til hundredårsudstillingen, og ærkebispedømmet er klar til at tage imod en strøm af besøgende.

I år er det 100 år siden, at ligklædet for første gang blev fotograferet. Det var Secondo Pia, sagfører og amatørfotograf, der fik lov til at forevige tøjstykket, som måler 4,36 meter på den lange led og 1,10 i bredden. Fotograferingen udløste et 'forskningsboom' uden sidestykke. På negativet sås det endnu tydeligere end på selve stoffet, at der var aftryk af en mand, kraftig af bygning og 1,81 m. høj. Han havde skæg og langt hår og havde været udsat for tortur, inden han døde.

Medicinere, arkæologer, kemikere, teologer, fysikere og tekstileksperter endevendte ligklædet og fremsatte den ene teori efter den anden. Der blev skrevet stabler af bøger; til tider mindede det nærmest om en retssag. Forskerne var fyr og flamme, og af og til skete det, at tonen blev lidt for polemisk.

Svarer til beskrivelsen i Bibelen

Inden for forskningen er der enighed om, at 'manden fra ligklædet' har de samme kendetegn som ham, hvis korsfæstelse er beskrevet i Bibelen: Hænder og fødder har været gennemboret af nagler, og hovedet var fuldt af stik-sår, som meget vel kan stamme fra en tornekrone. Sår på kroppen i form af striber, omkring hundrede stykker, tyder på, at manden er blevet pisket. Han har haft et dybt sår i højre side, som først er kommet til efter hans død.

Ud fra blodsporene har medicinere konkluderet sig frem til, at manden har vredet sig op og ned i et forsøg på at undgå de værste smerter, mens han hang på korsset. Sår på skuldre og knæ kan sagtens stamme fra en tung tværbjelke, som manden har båret på, og fra et fald undervejs.

Nøgen og uvasket blev den døde hyllet i ligklædet; det stemmer godt overens med, at gravlæggelsen skulle foregå i hast af hensyn til den

forestående, jødiske påskefest. I øvrigt kan liget kun have været i kontakt med klædet i ganske kort tid, et sted mellem 12 timer og godt to døgn. Aftrykket har nemlig skarpe konturer; det havde ikke været tilfældet, hvis forrådnelsen var sat ind.

Stor sandsynlighed

Men er den anatomiske nøjagtighed et bevis for, at det virkelig drejer sig om et ligklæde og ikke om en forfalskning? Og er overensstemmelsen med Bibelens beskrivelse nødvendigvis ensbetydende med, at det kun kan være Kristi ligklæde? I Torino er man meget forsigtig. »Bare jeg vidste det – men det gør jeg ikke«, siger Giuseppe Ghiberti, som er professor i teologi. »Det er overvejende sandsynligt, men sikkert er det ikke«. Ærkebiskoppen af Torino, Giovanni Saldarini har overdraget svaret for ligklædet til Ghiberti.

Instituttet, som koordinerer hele ligklædeforskningen, drister sig heller ikke til at sige noget afgørende, men nøjes med at betegne det som meget sandsynligt. Forholdet er 1:200 milliarder, har instituttets leder, Bruno Barberis, regnet sig frem til. Han var oprindelig professor i matematik.

Det lyder forjættende, at ligklædet svarer til Bibelens beskrivelse også hvad angår de detaljer, der ikke hørte med til en almindelig korsfæstelse under romerne, konstaterer han. Tornekronen har man ikke hørt om i nogen anden sammenhæng. Lansen i siden var heller ikke noget, der bare hørte med, forklarer Barberis; romerne plejede at knuse benene på de korsfæstede for at hjælpe dem på vej. »Men det er ikke ensbetydende med, at vi kan være 100% sikre«, tilføjer han.

Udelukker middelalderfusk

En middelalderlig forfalskning tror institutlederen dog ikke på. Dengang vidste man jo ikke engang, hvordan kredsløbet fungerer; en maler på den tid ville aldrig kunne fremstille blod fra vener og blod fra arterier på et stykke stof, sådan at man kunne se forskel, påpeger han.

Dertil kommer, at man ved hjælp af et elektronmikroskop har fundet aftryk af latinske bogstaver hen over den korsfæstede øjne. Hidtil har man ikke kunnet finde nogen

anden forklaring end den, at det drejer sig om aftryk af en mønt, som blev lagt over øjet for at holde det lukket, siger Barberis og tilføjer, at denne skik kendes fra mange af antikkens folk. Den eneste mønt, man kender, og hvis indskrift svarer til aftrykket på ligklædet, stammer fra kejser Tiberius' tid – altså dengang, da Pontius Pilatus var statholder i Judæa.

Efter Barberis' opfattelse er dette et tungtvejende argument for at datere klædet til Jesu tid. Det ville aldrig være faldet en middelalderlig fusker ind at lægge en mønt over det ene øje, mener han og føjer til, at man jo heller ikke kunne vide, hvordan sådan en mønt skulle se ud.

C14-datering peger på 13.-14. århundrede

Gulvtæppet blev revet væk under forskningen med alle dens argumenter, belæg og sandsynligheder, da kirkens ledelse i 1988 besluttede at lade ligklædet C14-datere for at finde frem til en afklaring. En C14-datering er baseret på det radioaktive kulstof 14, som findes i alt organisk materiale, og som ganske langsomt forsvinder; med avanceret laboratorieudstyr kan man måle sig frem til, hvor gammelt materialet er. C14-målingen blev udført på tre forskellige laboratorier i London, Oxford og Tucson/Arizona, og alle tre kom til det samme resultat: Ligklædet måtte være fra årene 1280-1340 ...

Men da forskerne var kommet sig over det første chok, begyndte de at sætte spørgsmålstegn ved metodens anvendelighed. Der er ikke megen fornødt i at bruge den i en sammenhæng som denne, mener arkæologen Bernhard Andreae, som i en årrække har ledet det tyske arkæologiske institut i Rom. Inden for arkæologien plejer man at bruge en C14-datering til at finde det rigtige årtusind, ikke århundredet, understreger han.

En mulig fejlkilde: Brand- og vandskade

Desuden var det med nød og næppe, at ligklædet blev reddet fra en brand i 1532, da det endnu befandt sig i den sydfranske by Chambéry; både kemiske og biologiske påvirkninger som følge af branden kan have betydning for stoffets indhold af kulstof 14, forklarer Andreae. Det samme gælder vandet, der

Fotograferingen af ligklædet i Torino udløste et 'forskningsboom' uden sidestykke. På negativet ses tydeligt et aftryk af en mand, kraftig af bygning og 1,81 m. høj. Han havde skæg og langt hår og havde været udsat for tortur, inden han døde.

blev brugt til at slukke branden, reparationerne, som de fromme klarisser udførte, og soden fra de mange levende lys, der var tændt, når ligklædet var udstillet.

Laboratorieforsøg med lignende tekstiler fra antikken har givet overraskende resultater: en russisk fysiker ved navn Dmitri Kutsnetsov simulerede ildebrand og kunne derefter konstatere, at stoffet ifølge målingerne var blevet flere hundrede år yngre, end det førhen havde været.

Men heller ikke dette kan eliminere usikkerheden. Teologen Ghiberti betegner det som interessant, hvad Kutsnetsov har fundet frem til, men mener, at hans beregninger og korrektionstabeller endnu er for usikre. På nuværende tidspunkt stiller kirken ikke yderligere materiale til rådighed for nye C14-dateringer, tilføjer Ghiberti. Rent bortset fra, at det går alt for hårdt ud over stoffet, vil det ikke ændre noget ved usikkerheden. Desuden er det meningen, at ligklædet skal udstilles igen i det hellige år 2000, og alle ressourcer er sat ind på forberedelserne, siger han.

Hvor var ligklædet i 1200-tallet?

Også ligklædet forhistorie lader et par spørgsmål stå åbne. Man ved, at det har befundet sig i Europa siden 1350, først i Frankrig og siden 1578 i den italienske by Torino. Hvor det har været indtil da, kan man kun gisne om. Vejen fra Jerusalem er muligvis gået over Edessa i det sydøstlige Anatolien til Konstantinopel, hvor det er forsvundet sporløst under det fjerde korstog i 1204.

Vi har kun legender at støtte os til, men pollenanalyser ser ud til at pege i samme retning. Pollerester kan afsløre, hvor i verden en genstand har befundet sig. De forskellige teorier om, hvordan ligklædet har overlevet og hvor og

hvordan det har været gemt, er meget interessante. De lyder allesammen, som om det godt kunne være, og de er hver for sig vanskelige at imødegå, men ingen af dem kan bevise entydigt, understreger eksperterne i Torino.

Desuden er der et hul i historien, idet ligklædet forsvinder i Konstantinopel i begyndelsen af 1200-tallet og først dukker op i Frankrig små 150 år senere. Den amerikanske historiker Ian Wilson forsøger at påvise, at tempelridderne, som blev forfulgt af den franske konge, var i besiddelse af klædet og opbevarede det som en af deres hemmelige skatte. På det seneste er man begyndt at interessere sig for, om det muligvis har været en tur i Athen i mellemtiden.

Deler skæbne med andre levn

For Andreae er det ikke livet om at gøre, at disse teorier bliver efterprøvet. At der er dele af en genstands forhistorie, som man ikke har kendskab til, er ikke noget særsyn; på det punkt deler ligklædet skæbne med en masse andre materielle levn, som vi har god kendskab til, og som vi ikke har problemer med, siger han. Inden for arkæologien kender man til genstande, som hele tiden har været der, uden at man dog har hørt om dem, og som så pludselig er dukket op.

Andreae gør i øvrigt opmærksom på, at ligklædet ikke er den eneste genstand, der er vandret fra et sted til et andet i selskab med korsfarerne. Hvis det nu havde været kejser Augustus' ligklæde, så var der næppe nogen, der

havde været i tvivl om dets ægthed, siger han. Men arkæologen kan godt forstå, at kirken er forsigtig, for »det er trods alt Gud, det drejer sig om«.

En illustration til Kristi lidelse

For kirken er ligklædet religiøse betydning dog vigtigere end spørgsmålet om dets ægthed. »For et troende menneske eller for en, der bare tager det seriøst, er det ikke afgørende, om man kan sige med sikkerhed, at det var det stykke stof, som Frelseren blev hyllet ind i, efter at man havde taget ham ned fra korsset; det afgørende er, at man respekterer billedets natur«, udtaler Giuseppe Ghiberti. Og om det så skulle vise sig med sikkerhed at stamme fra middelalderen, ville det ikke være mindre værd af den grund. Det er stadig en illustration til Kristi lidelse, og kirken kasserer det ikke, siger han.

Men det store spørgsmål er selvfølgelig, hvordan det er gået til, at ligklædet er blevet forsynet med et billede af Kristus. Det kan ikke skyldes en kemisk påvirkning af aloe, myrrha, blod og sved; i så fald skulle den korsfæstede have ligget betydelig længere i graven. Radioaktiv stråling fra klippen eller fra et lyn kan heller ikke have forårsaget et så tydeligt aftryk.

Pave Johannes Paul II til to millioner nigerianske katolikker:

Forsoning er vejen frem imod fred og fremskridt

Abuja (KNA) - Pave Johannes Paul II talte ikke mindst børnenes sag under sit besøg i Nigeria i marts. Børn skal ikke opleve at være på flugt, at sulte, at blive overfaldet, mishandlet eller behandlet som slaver, sagde han.

Paven understregede, at alle børn har krav på fred og sikkerhed, på en stabil familie og på en opvækst uden angst og frygt. Under en fri-luftsmesse i udkanten af hovedstaden Abuja opfordrede han også til respekt for mennesketighederne og talte om livets ukrænkelighed, om retfærdighed og solidaritet og om at bekæmpe enhver form for diskrimination.

Gudstjenesten samlede en million mennesker. Den blev ikke mindre festlig af, at grupper fra forskellige dele af Nigeria, den folkerigeste stat i Vestafrika, optrådte i farvestrålende dragter, sang og dansede og læste forbønnen på seks af de sprog, der tales i landet.

Johannes Paul opfordrede kirken i Nigeria til at for-

stærke indsatsen for de fattige, de syge og de gamle, for flygtninge og forfulgte. Han understregede familiens betydning og fordømte den propaganda, der forbinder fremskridt med provokeret abort.

Muslimer og kristne i harmoni og dialog

»Det, Afrika har brug for, er håb, fred, glæde, harmoni, liv og enhed«, sagde paven og pointerede, at der derfor måtte gøres op med fattigdom, konflikter, krig og fortvivlelse. Han opfordrede også muslimer og kristne til i fællesskab at arbejde for freden og til at løse problemer ad dialogens vej, både på lokalt, på regionalt og på nationalt plan. Man må gøre sig klart, at det er misbrug af religion, når volden udøves i religionens navn, sagde han. »Lad os i fællesskab arbejde for en ny solidaritetens tidsalder«, lød opfordringen ved et møde med muslimerne i nuntiaturen i Abuja.

Paven mindede om, at baa-

de islam og kristendommen af etiske grunde tager afstand fra overdreven individualisme. Begge religioner lærer, at klodens ressourcer er til for alle, ikke kun for en lille del af menneskeheden, sagde han.

Saligkårede en af landets egne

Pavebesøgets højdepunkt var saligkåringen af den første nigerianske munk, trappistpræsten Michael Cyprian Tansi (1903-64). Omkring to millioner mennesker var samlet i Onitsha i den sydlige del af landet. Paven opfordrede nigerianerne til at se Tansi som et forbillede. »Forsoning er vejen frem imod fred og fremskridt i Nigeria og i Afrika«, sagde han og lagde ikke skjul på, at der skulle mod-til tider helt mod-til at følge forsoningens vej.

Johannes Pauls opfordring til at befri samfundet for »alt, hvad der krænker menneskets værd og rettigheder«, gjaldt alle nigerianere. Ingen fattige og svage må kues og un-

dertrykkes, og hverken enkeltpersoner eller grupper må være udelukket fra det politiske liv, fortsatte paven og fordømte udtrykkeligt enhver form for magtmisbrug.

Også i Onitsha var der afri-

kansk sang og dans som et festligt indslag i gudstjenesten. Blandt koncelebranterne var formanden for rådet for den interreligiøse dialog, nigerianske kardinal Francis Arinze, som desuden har sæ-

de blandt andet i lægmandsrådet og i trosælkekongregationen. Arinze blev døbt og undervist af den saligkårede Cyprian Tansi.

Fremgang for traditionelle, afrikanske religioner

Vatikanet (KNA) - Kardinal Francis Arinze er ikke begejstret for, at den folkelige overtro igen er begyndt at vinde frem. Magi og hekseri hører med til de traditionelle, afrikanske religioner, men er uforenelige med evangeliet, siger han til Vatikanets radio. Det er et overgreb på menneskerettighederne, når tilhængere af disse religioner tvinger kristne til at følge deres skikke, fortsætter kardinalen, som er præsident for rådet for den interreligiøse dialog.

Arinze deltog for nylig i et

møde med repræsentanter for kirken i 15 afrikanske lande i Ghanas hovedstad Accra. Det drejede sig først og fremmest om dialogen mellem kirken og de andre religioner i Afrika. Kristendommen og de traditionelle religioner har også meget til fælles, understreger kardinalen, som selv stammer fra Nigeria. Som eksempler på sådanne berøringspunkter nævnes respekten for de hellige, fællesskabsfølelsen og den store betydning, der tillægges familien; det er altsammen uhyre vigtigt for kristendommens

inkulturering i Afrika, konstaterer han.

Kort forinden havde bispekonferencen i den centralafrikanske republik i et fælles hydebrev advaret imod den genoplussende heksetro. I samme brev kritiserer de den omstændighed, at hekseri er forbudt og retsforfølges. Katolikkerne opfordres til ikke at deltage i nogen heksejagt. Mange af de mennesker, der bliver skræget ud som 'hekse', er i virkeligheden syge og har brug for hjælp, understreger biskopperne.

Nyheder fra de katolske biblioteker

Niels Steensens Bibliotek informerer

Af Keld Dalwad

Niels Steensens Bibliotek kan berette om en spændende nyanskaffelse. Bogen er skrevet af en tidligere jesuit og nu laiceret præst Malachi Martin. I bogen »Windwept House. A Vatican Novel« giver han i fiktionform en situationsrapport omkring vores pave Johannes Paul II som han konsekvent kalder »The Slavic Pope« og en række kardinaler. Bogens tema er, at der ifølge forfatteren er en gruppe kardinaler der dels vil have pave Johannes Paul II til frivilligt at trække sig tilbage fordi de ønsker en Kirke hvor biskopperne som samlet gruppe bestemmer kirkens kurs med mulighed for at åbne op for homoseksuelle præster, gifte præster, kvindelige præster, abort, o.s.v. Samtidig er nogle af specielt de amerikanske biskopper involveret i satanisme og frimurervirksomhed. Bogen bygger på virkelige hændelser blandet med fiktion og er spændende læsning, selvom den forekommer en del overdrevet og konstrueret.

Ligeledes har NSB fået fat på den bog som virkelig satte

sindene i bevægelse verden over så selv den danske presse for en gangs skyld skrev om hændelser fra den katolske verden. Bogen er »Mary. Co-redemptrix, Mediatrix, Advocate« udgivet af Mark Miravalle og en række andre Marianiske præster og biskopper. Heri forsøger de pågældende at tale for at Vor Hellige Fader Johannes Paul II skal offentliggøre et ny dogme vedrørende Vor Frue. Se omtalen i »ko« nr. 17 fra d. 29 oktober 1997.

Jens Jørgen Nygaard skrev

i 1986 en god introduktion til den katolske kirke til undervisningsbrug. Bogens titel er »Da Danmark var katolsk« og kan med god udbytte læses af enhver katolik.

I anledning af pater Leslie O. Dorns 80 års fødselsdag i 1994 besluttede venner og nogle kolleger at udgive nogle af Pater Dorn's prædikener. De er nu samlet og er udgivet i bogform på Steno forlaget under titlen »Genspejlinger«. (Se anmeldelsen i »ko« nr. 20, 1997)

NSB har anskaffet sig den

norske cisterciensermunk, præst og senere biskop John Willem Gran's selvbiografi som strækker sig fra hans intræden i ordenen i 1949 til hans overtagelse af Oslo katolske bispedømme i 1984. Bogen er en fortsættelse af »En hånd på min skulder« fra 1995 som også finder på NSB. Fortsættelsen har titlen »Terskelen« og fortæller blandt meget andet indgående om Vatikanet i begyndelsen af 60'erne som biskop Gran kom til at deltage i, da han blev udnævnt til assisterende biskop

i 1962 som medhjælp for Biskop Mangers fra Luxembourg som i flere år havde været Oslo's katolske biskop. En meget velkrevet og spændende bog.

Jørgen Bjerre har besøgt pater Peter Tandtholt Hansen i Peru og det er der kommet en dejlig beretning ud af som er udkommet på Gyldendal. Bogens titel er »Verden på højkant. Møde i Andesbjergene med indianernes danske jesuitsuitpræst.« Heri berettes om hele Pater Peter Tandtholts meget spændende livshistorie og hans liv blandt de fattige mennesker i et af verdens fattigste lande. (Se i øvrigt red.

sekr. Knud Kluges anmeldelse i »ko« nr. 20, 1997)

Danmarks eneste professor i middelalderhistorie Brian McGuire har skrevet »Guide til middelalderens Danmark«. Bogen giver forslag til ture rundt i hele Danmark med det formål at se de vigtigste historiske steder, ifølge forfatteren. Bogen er tosproget således at den kan læses både på dansk og engelsk. Det er en dejlig bog med en række »levende« beretninger, således forstået at forfatteren fortæller om sine egne oplevelser af nogle steder og begivenheder han har besøgt.

Skt. Andreas Bibliotek informerer

Af Robert Showers

Hvad siger man om det? Ofte ønsker låneren noget kort og klart fra biblioteket om et bestemt emne. Hvad siger den katolske kirke om dødsstraffen, om Maria, om cølibat for præster, osv.? En bogserie, som vi tit anbefaler, udgives af Paulisterne i USA. Serien hedder *What are they saying about?* Hver bog er kort (omkring 100 sider), »up-

to date« og skrevet af en anerkendt teolog.

Nogle af de nyere titler i serien er:

James P. Hanigan *What are they saying about sexual morality?* (1982)

– den moderne krise, kirkens svar, prævention, aktuelle spørgsmål og debatter.

Anthony J. Tambasco *What are they saying about Mary?* (1984)

– Maria i Biblen, Maria i Det andet Vatikanconcils skrifter,

i moderne katolsk teologi, i den økumeniske dialog.

Thomas A. Shannon *What are they saying about genetic engineering?* (1985)

– naturbegrebet, teknologiudvikling, mennesket, DNA forskning, kunstig befrugtning, generapi.

Denis Edwards *What are they saying about salvation?* (1986)

– en gennemgang af nogle vigtige katolske teologers retfærdiggørelseslære: Karl

Rahner, Gustavo Gutierrez, Sebastian Moore, Edward Schillebeeckx.

Richard M. Gula *What are they saying about euthanasia?* (1986)

– døden, aktiv dødshjælp, kirkens morallære, omsorg for de døende, at dø med værdighed.

Daniel Donovan *What are they saying about the ministerial priesthood?* (1992)

– en sammenfatning af for-

skellige teologers reaktion på Vatikan II: Yves Congar, Karl Rahner, Joseph Ratzinger, Jean Galot, Edward Schillebeeckx, Bernard Cooke, Avery Dulles m.fl.

Donald Senior *What are they saying about Matthew?* (1996)

– om Mattæusevangeliet. Der findes en »*What Are They Saying About?*« bog om de fleste nytestamentlige bøger.

Vi erkender følgerne af syndefaldet i vort liv uden at være ansvarlige for selve syndefaldet

Om kærlighed ovenfra og kærlighed fra neden

Det drejer sig ikke om brændofre, i det gamle Israel kunne de nemt blive et tomt ritual. Men i dag er vi i den ejendommelige situation, at de igen finder sted.

Af Elsebet Kleier

På l'Institut Catholique i Paris, hvor jeg studerede for år tilbage, var 4. søndag i fasten det rene fastelavn. De studerende brasede ind i auditoriet under en forelæsning, væltede hvad de faldt over, og fyrede kinesere af. Nu står verden ikke længere, tænkte jeg. Professoren i metafysik plejede normalt at køre os i stramme tøjler, så hvad mon der nu ville ske? Til min forbløffelse opdagede jeg, at dette var skik og brug i midfasten. Professoren nøjedes med en tør bemærkning: »Ce sont des vestiges« – spor fra gamle dage, og fortsatte uforstyrret sin forelæsning.

I vores gode, gamle messebog står der så smukt, at midfaste-søndag, Lætare, er en glædens dag. Kirken ser i ånden frelsen nærme sig og glædes som bruden, når brudgommen kommer. Der er tale om en åndelig glæde hvor kirkefolket holder fridag fra grublerierne over sine synder og ser frem til påsken og forløsningen. Også de første apostle kendte til denne glæde, når Jesus dispenserede dem fra fasten; for hvorfor skulle de faste så længe Brud-

gommen var hos dem? Men den dag, Han blev taget fra dem, da skulle de faste (Matt 9,15). Det er kontakten med Ham, alting står og falder med.

Lørdagens tekster før 4. søndag i fasten lagde op til det: »Kærlighed vil jeg, ej brændoffer, kendskab til Gud!« siger profeten Hoseas. Det er ikke brændofre, det drejer sig om; de kunne i det gamle Israel blive et tomt ritual, som ingen forskel gjorde i deres forhold til kærligheden. Men i dag er vi i den ejendommelige situation, at de igen finder sted.

Tragisk brændoffer

Den 13. januar i år fandt et uhyggeligt brændoffer sted på Peterspladsen i Rom. En 40-årig siciliansk forfatter, som engang havde været novice i et kloster, satte ild til sig selv, efter at have overhældt sig med benzin. Det skulle være en protest mod Kirkens belæring om homoseksualitet. Han var næsten brændt ihjel, før tililende vagter kunne overøse ham med vand og fare afsted med ham til det nærmeste hospital. Han døde 2 måneder senere.

Hans selvmord rejste en storm af protester fra homoseksuelle aktivister, der kræver en større accept i samfundet og opfordrer Kirken til at bede om tilgivelse for de lidelser, der tilføjes de homofile. Kirke som syndebuk – det er den enkle forklaring hos mennesker som ellers forlanger at være deres egen lykkes smed.

Paven, som går på gravens rand, er utrættelig, så længe der endnu er tid. Han besøger nu private hjem i Rom og opfordrer dem til at besøge deres naboer med det glade budskab: »Åbn jeres dør for Kristus«. Altsammen led i forberedelsen til det kommende årtusindskifte.

Hans budskab ligger i lige forlængelse af Kristi ord i Joh. Åbenbaring: »Se, jeg står for døren og banker. Om nogen hører min røst og åbner døren, da vil jeg gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig« (3,20). Nadveren betyder livsfællesskab med Menneskesønnen. Han er Vejen til det sande liv (Apg 2,28). For at få adgang til det kræves omvendelse, dåb i Jesu Kristi navn til syndernes forladelse og Helligåndens gave – et radikalt sporskifte altså fra »denne forkvælede slægt« (Apg 2,40) til et liv i Kristi efterfølgelse.

»I er nedefra, jeg er ovenfra,« siger Jesus til farisæerne og de skriftkloge. Der er tale om et enten-eller på alle livets områder, også i forholdet mellem de to køn (jf Rom 1,24f). En kønslig omgang med en af samme køn strider mod naturen og Skaberens hensigt med den.

Skyld og ansvar

Der er noget mærkelig tragisk ved homoseksualitet. For videnskaben er det stadig et åbent spørgsmål, om nogen er født med en tendens til homoseksualitet. Men medfødt eller pådraget, fx. af forældres forkerte forhold til deres barn, eller manglen på en far eller mor, så er barnets skade uforskyldt. Før det rationelle liv har sat ind, er der sket en dyb påvirkning af det affektive liv, som har forhindret barnets følelsesliv i at orientere sig mod én af modsat køn.

Men kommer et menneske først senere, under opvæksten, ind på det homoseksu-

elle spor, så kan skaden være overfladisk, måske udtryk for at dette menneske er i en identitetskrise, henholdsvis ikke har kunnet klare en aktiv holdning overfor sin egen natur. Det udslaggivende vil i alle tilfælde være udviklingsmønstret (som man sår, så høster man) jf. Pauli ord i Rom 7,18 25: »i mit kød bor intet godt ...«

Lad os ikke dømme nogen eller afgøre nogens skyld, når det gælder fædrenes synder hos de voksne, der har haft det primære ansvar for barnet. De har så igen deres historie, men det er en anden sag.

Men »uden skyld« betyder ikke »uden ansvar«, hvis man vil betragtes som normal. For til det normale hører, at man erkender det unormale som en objektiv synd, der er virksom i En. Denne virksomhed må man erkende, ganske som vi erkender følgerne af syndefaldet i vort liv uden at være ansvarlige for selve syndefaldet. For vi kan kun holde os fri af følgerne, hvis vi bekynder dem og blir ved at bekynde dem og arbejde med dem som et normalt gudsbarn.

Til det normale hører så også, at man ikke går til i skyldfølelse og skrupler, for Gud forlanger ikke det umulige. Han forlanger kun, at man gør sit bedste, holder sig til Ham og Kirken, ikke blir trætte af at leve i en omvendelsessituation (gør vi ikke alle det?), og leve af Bodens Sakramente. Dvs. finde sin fred og identitet i det stadig tilbagevendende, angerfulde, tillidsfulde, taknemmelige møde med den lidende, sonende, frelsende Kristus.

Dette er, så langt jeg kan se. Og lad os så ikke føje spot til skade ved at ville rette Kirken ind efter den homofile. Det er et forfærdeligt ansvar at tage på sig. Og her kan der virkelig blive tale om en personlig skyld, som man kommer til at stå til regnskab for. For så gentager man jo ikke blot sine forældres svigten, men man gør det langt mere bevidst end de, hvis man vil bare åbne dette spor for næste generation og således indbyde dem til at formes i ens eget i stedet for i Kristi billede. Hvilket ansvar!

LOURDES-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som flg.:

Periode:	Onsdag d.1.7 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Gæstlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastrup
Indkvartering:	Nybygget Accueil (for syge/handicappede) ***hotel (for raske/selvhjulpne)
Pris:	dkr. 5.300 (fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Da vi nu har fået flere hjælpere, håber vi nu også at se flere syge handicappede.

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:

Philip Hanus Marina Steensen Jytte Ormstrup
3929 9223 4848 3983 4364 4264

(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Sct. Norberts Skole søger 2 lærere

Sct. Norberts Skole søger 2 lærere med tiltrædelse 1. august

Først og fremmest ønskes følgende fag dækket: katolsk kristendom, dansk, fysik/kemi, natur/teknik, matematik, EDB og drengedræt.

Sct. Norberts Skole har 250 elever fordelt på bhkl.-10. kl. Skolen er 1-sporet – dog 2-sporet i 8. og 9. kl.

Ansættelsen sker i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skoleleder Henrik Bech, tlf. 75 83 51 00.

Ansøgningen stiles til: bestyrelsen for Sct. Norberts Skole, Blegbanken 1b, 7100 Vejle, og skal være skolen i hænde senest fredag den 24. april

Sct. Ibs Skole i Horsens søger lærere

Tiltrædelse august 1998

Vi har brug for lærere, der kan varetage undervisningen inden for fagene fysik, matematik, natur/teknik, biologi, geografi, tysk samt undervisning i klaverspil.

Sct. Ibs Skole er en katolsk, selvejende institution med 520 elever og 48 lærere og pædagoger. Til skolen hører pasningsordning, legestue og børnehave. Skolen har en stærk musik afdeling med bl.a. rytmiske grupper, bigband, kor og musikteater.

Skolen forventer ved skoleårets begyndelse at kunne tage en ny fagfløj i brug, der vil komme til at indeholde faglokaler til musik, billedkunst og et multirum til natur/teknik og sløjde med videre.

Ansættelserne sker i henhold til overenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation samt organisationsaftalen for ledere, lærere og børnehaveklasselædere ved frie grundskoler.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skolens leder eller souschef Inge Lundsby på telefon 7562 3600.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og sendes til: skoleleder Jørgen Frost-Jensen, Kildegade 18, 8700 Horsens,

– senest onsdag 23. april 1998.

– om et åbent bofællesskab for hjemløse, fortalt af stedets leder, Inge Norling

Fred og forsoning

Nogle af »katolsk orientering« læsere har måske bemærket, at der et par gange har været en annonce om frivillig hjælp til 'Fred og Forsoning' i FASTERHOLT. Enkelte har måske også set, at stedet har været omtalt i blade og aviser, og der kan være nogen, der måske endnu husker en TV-udsendelse for nogle år siden.

Hvad er 'Fred og Forsoning' for et sted? Hvor ligger det? Hvem bor der? Har det nogen forbindelse til den katolske Kirke i Danmark? Hvem leder det?

Hvad er 'Fred og Forsoning'?

'Fred og Forsoning' er et åbent bofællesskab for hjemløse. Med 'åbent bofællesskab' menes der, at man kan bo her i kortere eller længere tid, efter ønske og behov. 'Kortere tid' kan være alt, lige fra et par dage til et par måneder, 'længere tid' kan være resten af livet.

Man kan flytte herfra øjeblikkeligt, fordi man ikke ønsker at være her længere, eller man kan blive bedt om at flytte øjeblikkeligt, fordi man bryder stedets regler så groft, at det gør det svært for andre beboere at trives her. Brud på stedets regler er indtagelse af alkohol eller euforiserende stoffer, eller fremsættelse af trusler mod en anden beboer.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund

Københavns afd.
afholder

GENERALFORSAMLING
Tirsdag den 28. april 1998
kl. 19.30 i Sct. Ansgars
menighedslokaler, Bredgade 69A, København K.
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen vil br. Theodor Jürgensen fra Roskilde holde foredrag over temaet »valg og dets konsekvenser«

Katolsk seminar Århus

Katolsk Seminar i Århus har møde 20. april kl. 19.30 i menighedssalen, hvor professor Brian McGulra, Roskilde vil tale om »Historiens betydning for den katolske kirke i nutid og fremtid«. Entree 20 kr.

Susanne Lund
og Oluf Bohn

Når man har været her et par dage, ved man, at man skal deltage i det almindelige daglige husarbejde, samt hjælpe med at passe haven og passe vore dyr. Vi dyrker vore egne grøntsager og har et mindre dyrehold til kød til eget forbrug. Derudover fyrer vi udelukkende med brænde, som skal hentes i skoven, lægges til tørre, saves og flækkes, så her er god adgang til at komme af med eventuelle aggressioner på en nyttig måde.

Efter få dages ophold ved man også, at vi har tidebøn tre gange dagligt, samt dagligt bede mindst en rosenkrans, og måske både to eller tre. Alt dette deltager man i, og dersom man har helt andre interesser i livet, ja, så finder man sig hurtigt et andet sted at bo. Et forsorghjem, eller et hjemløsherberg, dem er der jo trods alt en god del af i Danmark.

Hvor ligger stedet?

'Fred og Forsoning' ligger i nærheden af landsbyen FASTERHOLT, som igen ligger ca. 20 km syd for Herning og ca. ti km nord for Brande. Det har til huse på FASTERHOLTGAARD, en over 100 gammel hedegård, som nu har plantagedrift i stedet for landbrug. Så vi har en dejlig skov at gå tur i. Der hører et ældre arbejderhus til gården. Begge dele er lejet og vi har et godt forhold til ejeren. Derudover har vi lejet et lille hus i den nærliggende landsby FASTERHOLT. Her er der plads til eventuelle frivillige hjælpere. I alle tre huse har vi et lille 'kapel' til bøn og eftertanke, dog har vi kun sakramentet som en længsel i vore hjerter. Måske kommer Jesus en dag og bor hos os, det er den vigtigste af alle vore daglige bønner.

Hvem bor på 'Fred og Forsoning'?

Beboerne er hjemløse, ligesom jeg selv. Nogle har eller har haft problemer med alkohol, nogle med euforiserende stoffer, mange er det, man kate-

goriserer som 'blandingsmisbrugere' dvs. man drikker lidt for meget, spiser for mange piller, købt på 'det sorte marked', indtager lidt heroin nu og da, hvis man har råd til det, og ryger en god del hash. Alle disse vaner skal man så lægge væk, i det mindste mens man bor her, og det kan godt være svært.

Nogle holder helt op med disse vaner, og får et godt liv, nogle går ud i det hårde miljø igen, og det er der altså nogen, der dør af. Indtil nu har jeg underretning om, at 16 af mine tidligere beboere er døde i en alt for tidlig alder, men det kan godt være mange flere.

Flere af beboerne er psykisk syge. Aldersklasserne er spredt og her bor både mænd og kvinder. Bortset fra vor primitive indslusning, har alle deres eget værelse.

Forbindelsen til den katolske Kirke

Vi har messe så ofte som vi kan finde en præst, der har tid til at komme, og til vor store glæde har flere forskellige præster både fra Danmark og udlandet aflagt os besøg gennem tiden, og har læst messe her. For tiden er vi to katolikker, samt to der er interesserede i konvertitundervisning. Vi har af biskoppen fået tilladelse til at betegne os som 'et bofællesskab under katolske forhold'

Hvem leder 'Fred og Forsoning'?

Mit navn er Inge Norling. I 1986 konverterede jeg til den katolske Kirke. I 1990 flyttede jeg alene ind på gården her, som dengang stod tom, uden køkken og vand. Startkapitalen var en papkasse og kr. 140.

I 1991 blev jeg optaget i Mother Teresas lægorden 'Lay Missionaries of Charity'.

Der har boet langt over 400 forskellige beboere her i den forløbne tid, og mange kommer igen og igen og igen.

Føler du, at du vil give lidt af din tid og dine kræfter til et stykke 'Mother Teresa arbejde' i Danmark, så kom og hjælp os et par dage, – en uge, – en måned, – et år, eller resten af dit liv.

»Come and see« som Mother Teresa altid sagde, og helt sikkert stadig siger.

Inge Norling
Fred og Forsoning
Fasterholtgaardvej 2
7330 Brande
Tlf. 9718 8170

Fra Jylland til Firenze

Jyske deltagere i valfarten til Firenze i oktober (se »k.o.« nr.5) rejser ikke over København, men støder til i Hamborg.
Valfartskomiteen

Generalsekretær Anne Lise Timmermann, Caritas Danmark modtager her en check på kr. 30.682,45. Pengene skal gå videre til en skole i Polen, som led meget under oversvømmelserne sidste år. Overrækkelsen fandt sted på Sct. Josefsdag torsdag den 19. marts, som skolen herved fik fejret på behørig vis.

Det blev en af Anne Lise Timmermann sidste arrangementer, idet Caritas Danmark tager afsked med hende ved en reception den 26. maj i menighedssalen, Bredgade 67 A, 1260 K.

Det er egentlig jer, der skal klappes af, sagde skoleleder John Reuter til de omkring 600 forsamlende elever på Sct. Josefs Skole i Roskilde. Skolelederen hentydede til det store beløb eleverne havde samlet ind ved et stort arrangement på skolen i slutningen af 1997 til et projekt i Polen. Caritas Danmark sørger for, at pengene kommer det rigtige sted. Fotos: Kluge.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag
og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Har du eller en bekendt overvejet
at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til
INFORMATIONSAFTEN
om den katolske kirke

Tirsdag d. 21/4 ved pastor Dietrich Timmermann: Den katolske Kirke i Danmark.

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm: Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad, valfart, skærsilden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i
Skt. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!
Sr. Hildegard Madsen OSB,
Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner,
Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen,
Dietrich Timmermann og Christian Noval

HUSK!
Lovsang med forbøn
Sted: Sct. Pauls Kirke
Frøgård Alle 6 · Høje Taastrup
Tidspunkt: Onsdag den 29. april kl. 19

Det sker på Magleås

Fre. d.17.4 - lør. d.18.4:
Skt. Knud Lavard Skole

Fre. d.17.4 - søn. d.19.4:
Inger Jensen

Søn. d.19.4 - tor. d.23.4:
Oblatfædrene

Tir. d.21.4:
Kommunikationscentret

Tir. d.21.4 - fre. d.24.4:
Engelsk-opgavekommissionen

Ons. d.22.4 - fre. d.24.4:
Hundested Kommune

Tor. d.23.4 - søn. d.26.4:
Idrættens Lederakademi

Fre. d.24.4 - søn. d.26.4:
Maria Truelsen / Martin Bergsøe

Tir. d.28.4 - tor. d.30.4:
Lyngby Kommune

Ons. d.29.4 - fre. d.1.5:
Danmarks Radio

DKKF
ØST

Roskilde Kvindekлуб
indbyder til møde i
Sct. Laurentii Kirkes
menighedssal,
Frøderiksborgvej 11,
torsdag den 23. april kl. 18

Program Kl. 17 Messø
Kl. 18 Vi spiser sammen (kr. 20)
drikkevarer kan købes

Aftenens ømne
Sr.M. Aloisia, Birgittasestrenes kloster
og gæstehjem, Næstved, taler om
Den hellige Birgitta

Alle er velkomne.

Tog: afg. KBH.H 16.30 - ank. 16.51
afg. KBH.H 17.30 - ank. 17.51

Tilmelding senest den 20. april til:
Kirsten Solak tlf. 4632 8213

I Frans af Assisis fodspor

Er klosterliv en livsstil eller en livsfilosofi? Hvorfor vælger man det, og hvad er valgets konsekvenser?

Foredrag ved **broder Theodor Jürgensen** mandag den 20. april kl. 19.30 i menighedssalen Stenosgade 4B *Alle interesserede er velkomne* Kaffe og te kan købes

DUK-kalender

STUDERENDE - OG KATOLIK den 17.-19.04. på Bastrup. Alder: 18 år og opefter. Pris: Kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00.

LEDERMØDE JYLLAND/FYN den 18.-19.04. for alle lokalforeningsledere. Pris: Gratis. Tilmelding senest den 27.03.

UNGDOMSMESSE den 26.04. kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

LEJRELEDELSESKURSUS den 01.-03.05. på ØM for alle ledere på DUKs sommerlejr i 1998. Kurset er gratis.

LEDERTRÆNING den 07.-10.05 på ØM. Alder: 14-20 år. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 17.04.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 København V, efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med ØM-valfarten den 05.-07.06. på ØM. Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 15.05.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

RADIOVATICANA

Aktuelle nyheder på skandinavisk

Dagligt program kl. 21.00-21.20 på kortbølge 6.185 KHz og på 7.365 KHz samt på 1.611 KHz mellem-bølge. Genudsendelse kl. 07.00-07.20 på kortbølge 6.185 KHz og 7.365. Genudsendelse via Eutelsat II - F1, 11.544 GHz, audiokanal 7,74 MHz.

Svensk: Mandag-torsdag og lørdag. 'Postkassen' første onsdag i måneden

Danske og norske Indslag: Mandag

Send gerne meddelelser til:
Radio Vaticana, Programma Scandinavo, I-00120 Città del Vaticano.
Tel 39-6-6988 4078. Fax 39-6-6988 45 65

Svensk redaktion:
Box 2, 743 21 Storvreta. tlf. 018-31 58 67
Programoversigt sendes på bestilling.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90. Lukket 19.12.97-5.1.1998
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje en rigtig hyggelig ferielejlighed på Møn - 300 m fra Østersøen.

Leje udenfor højsæsonen:
Weekend kr. 500,- / Uge kr. 1.200,-
Ring og få yderligere oplysninger
på tlf. 55 81 33 66.

Akut bolig

Ung kvindelig katolsk stud. søger bolig pr. 1.5. Ønskes: 2V. lejlighed m. bad på Frb., Brøme, Valby ell. Amager. Min. 50m². Max 4000 kr/md., inkl. forbrug.
Henv.: Louise Otzen, tlf. 0046 46 18 49 16

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsatte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80

Salg & service

SCHWEIZ ■ Salg
■ Udlejning
■ Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindstrøkt. Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Kirkens genbrug

Blågårdsgade 31 på Nørrebro

Et økumenisk projekt

Vi sælger og modtager pænt tøj, nips og møbler (afhentning kan arrangeres)

Kom og kig eller ring på 3536 1107
Åbent dgl. kl. 11-17.30 Lør. kl. 10-13

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og Juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bl.a. Døm med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbobe-handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63 · Fax 33 13 07 07

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30 86 26 09

Annoncér i »katolsk orientering«

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem - overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Wagn Adler

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsogade 10 • Roskilde • 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Murermester Keld Enk
JOHNSEN Ankervej 12
Stubbekøbing 4800 Nyk. 1
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover godt håndværk og er omfattet af... **ØYS GARANTI ORDNING**

Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 · Fax. 31 21 80 32

'Gå i kirke' på internettet

Washington (KNA) - I USA har mere end 10.000 menigheder dannet »House of Worship«, en kirkelig side på internettet. Det hele begyndte i efteråret '97 med 'kun' 400 kirker og omfatter på nuværende tidspunkt næsten alle stater i USA samt tolv canadiske provinser. Mere end 90 forskellige trossamfund er repræsenteret i »House of Worship«, hvis formål er at lette kontakten både internt i menighederne og de forskellige kirker imellem.

På hjemmesiden kan man finde en præsentation af de kirker, der er med. Søgeapparatet viser vej til så godt som alle kirker, valfartssteder og andre steder af religiøs betydning i USA, lige som man kan finde oplysninger om bønner og om skriftsteder.

Hvis man er på nettet, kan man 'gå i kirke' på adressen <http://www.houseofworship.net>

Biskop Martensen er uden for al diskussion den mest kendte og afholdte katolik i bispedømmet, udtaler en nydannet komite, som gerne vil hædre biskop Hans for hans store indsats som biskop igennem 30 år. Det skal foregå ved at udført et portrætmaleri af høj kunstnerisk kvalitet. Komiteen håber på, at alle katolikker i hele bispedømmet vil bidrage med et beløb - stor som småt. Inden for kort tid går en indsamling igang. Foto: Kluge.

Portrætmaleri af biskop Hans L. Martensen

Et forslag, der blev lagt på bordet i det afgående Pastoralråds forretningsudvalg, om at få udført et malt portræt af biskop Hans L. Martensen, har vundet stor tilslutning og er resulteret i, at biskop Kozon har nedsat en komite til at gennemføre projektet.

Komiteen, der består af pastor Dietrich Timmermann, Kjeld Holbek og Erik Elnebo, oplyser, at man i samarbejde med biskop Hans Martensen nu prøver at finde frem til en kunstner, der kan påtage sig at udføre opgaven.

At få udført et portrætmaleri af høj kunstnerisk kvalitet er ikke billigt, men komiteen tror på, at det nok skal lykkes og håber på, at alle katolikker i bispedømmet vil bidrage med beløb, store som små til gennemførelse af projektet. Komiteen vil derfor inden for kort tid foranstalte en indsamling til formålet.

På spørgsmålet, hvorfor nu et maleri, udtaler komiteen: Biskop Martensen er uden for al

diskussion den mest kendte og afholdte katolik i bispedømmet. Det er derfor naturligt, at vi vil hædre biskop Hans for hans store indsats som biskop igennem 30 år. Dertil kommer, at det af kulturel og historisk interesse er helt naturligt, at også eftertiden engang kan se, hvordan biskoppen så ud.

De mange besøgende, der jævnligt kommer på Magleås kursuscenter i Nordsjælland, bliver der gjort bekendt med de meget smukke portrætter af bispedømmets tidligere bi-

skopper, Johannes von Euch, Josef Brems og Theodor Suhr. Et naturligt sted for ophængning af et portræt af biskop Hans vil derfor være i tilslutning til denne fornemme malerisamling.

Komiteen forventer, at billedet inden endelig ophængning på Magleås, vil blive søgt vist, også i andre dele af landet, ligesom postkort med tryk af billedet vil være en mulighed for, at alle interesserede kan glæde sig over kunstværket.

Vatikan-dokumentet om jødeforfølgeserne

En skamplet på historien

Fortsat fra forsiden

Det understreges, at jødeforfølgelsen var baseret på en ekstrem ideologi, som ikke var rodfæstet i kristendommen, og at mange kristne også blev forfulgt; alligevel kan det ikke udelukkes, at anti-jødiske fordomme har banet vej for jødeforfølgelsen.

Kommissionen bag skri-

velsen har analyseret forholdet mellem jøder og kristne fra antikken til nazitiden og gør opmærksom på, at kirken i Tyskland fra første færd fordømte racismen og nationalismen. Blandt andre nævnes Bernhard Lichtenberg, der var domprovst i Berlin og forsvarede jøderne i sine prædi-

kener. Han døde som martyr under krigen og blev saliggjort i 1996. Der henvises også til paverne Pius XI og Pius XII, der begge udsendte rundskrivelser, som advarede imod racisme og nationalisme.

Stof til eftertanke

Men det her handler ikke kun om at vedgå og beklage tidligere tiders fejltrin, udtaler kardinal Cassidy. Skrivelsen skal også mane til eftertanke og give såvel historikere som dem, der er engageret i den interreligiøse dialog, noget at arbejde videre med.

Cassidy gør opmærksom på, at Vatikanets dagblad, »L'Osservatore Romano«, al-

lerede i 1945 skrev om den taknemmelighed, som fra jødisk side blev udvist over for Pius XII. Netop denne pave sættes ofte i et dårligt lys; men han skal behandles objektivt i historieskrivningen, og det må være sandheden, man stræber efter, mener kardinalen.

Ti års arbejde

Om de ti år, det tog at udarbejde skrivelsen, siger han, at man var nødt til at afvente en række forskellige bispekonferencers reaktion. Den henvender sig til katolikker i hele verden, men den er også en appel til jøderne om at høre, hvad kirken har at sige, forklarer Cassidy.

Rabbinere:

Et skridt i den rigtige retning

Prag (KNA) - Vatikanets skrivelse om forfølgelsen af jøderne er »et første skridt i den rigtige retning«. Det mener de europæiske rabbiners konference, som mødtes i Prag i marts. Rabbinerne er dog skuffede over, at Vatikanet ikke anerkender sit medansvar for århundreders jødeforfølgelse, hedder det i en udtalelse fra konferencen.

At den katolske kirke giver udtryk for, at den angrer, og

opfordrer de troende til at angre kirkens tavshed under den anden verdenskrig, ændrer ikke ved det faktum, at århundreders undertrykkelse, inkvisition og forfølgelse kulminerede i det, der fik betegnelsen 'holocaust', skriver rabbinerne.

De 17 rabbinere, der deltog i mødet, kom blandt andet fra Israel, Tjekkiet, Frankrig og Ukraine.

Peterskirkens facade har fået slagside

Vatikanet (KNA) - Det er ikke kun det skæve tårn i Pisa, der er skævt. I Forbindelse med restaureringen af Peterskirkens facade har man konstateret, at den heller ikke står lige.

Carlo Madernas 115 meter lange facade, som blev bestilt af pave Paul V i begyndelsen

af 1600-tallet, hælder omkring en meter fra den ene ende til den anden. Det vides ikke med bestemt, om det ene hjørne er sunket i århundredernes løb, eller om facaden er bygget på en grund, om hvilken man vidste, at den var skæv. Det var en avanceret

Biskop på bike

Blankpolerede hestekræfter bærer biskop Tod Brown tværs over det amerikanske kontinent. Han er biskop af Boise/Idaho og har kastet sig ud i en kampagne, som skal få unge over hele USA til at blive 'Kristi stridsmænd'. Foto KNA

katolsk orientering

Redaktion:
Konstitueret ansvarshavende redaktør:
Journalist Knud Helsted Kluge (Redaktionssekretær)
Redaktionelle medarbejdere: Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 33 211444.
Fax 33 244975. E-mail: ko-press@inet.unl2.dk
Udgiver: Ansgartiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Næste nummer udsendes den 29. april

Biskopper om indvandrere • side 2
 Biskopper om våbenhandel • side 3
 Pavens påskebudskab • side 6
 Ignatiansk pædagogik • side 7
 Orientering fra sognene • side 10 - 13

Lettelse, glæde og håb

I Nordirland betegnes fredsaf-talen som et vigtigt skridt, selv om ingen af parterne lægger skjul på, at der er et stykke vej igen

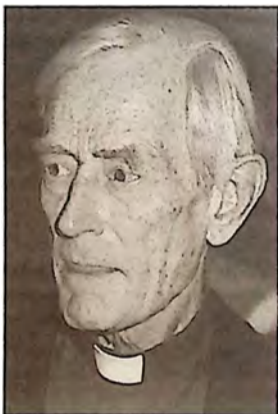
Belfast (KNA) - Den katolske kirke udtrykker lettelse over den enighed, som blev opnået i påsken, og som åbner mulighed for en løsning på konflikten i Nordirland. Hjælpebiskoppen af Armagh, *Gerard Clifford*, er dybt taknemmelig. »Kommende generationer vil betragte fredsaf-talen som et vendepunkt i vores historie«, siger han til KNA.

Dagene op til fredsaf-talen har vist, at befolkningen i Nordirland er i stand til at se

deres forskelligheder i øjnene og tage fat på dem på en måde, som både er alvorlig og realistisk, mener *Clifford*. Det har også vist sig, at befolkningen er i stand til at acceptere de forskellige standpunkter, tilføjer han. Men biskoppen understreger, at fredsaf-talen bare er et første skridt. Der er lang vej igen, inden man finder frem til retfærdighed, fred, lighed og anerkendelse af de rettigheder, som tilkommer hver enkelt, konstaterer han.

Biskoppen af Derry, *Seamus Hegarty*, betegner fredsaf-talen som »en milepæl i vores historie«. Men derfor skal man ikke tro, at alle problemer er løst, påpeger han. Nu skal politikerne ud til deres respektive baglande og få deres tilhængere til at synes om aftalen, forklarer biskoppen og bemærker, at det nok ikke er nogen nem opgave.

Fortsætter på bagsiden

P. Qvistgaard fylder 90 år

P. *Christen Qvistgaard* fylder 90 den 8. maj. Fødselaren konverterede i 1962, supplerede sin teologiske embeds-eksamen fra Københavns Universitet (1935) med teologiske studier ved Bedakollegiet i Rom og blev præsteviet den 22. marts 1969.

»Vi finder det foruroligende, at der er en stigende tendens til at være imod fremmede og imod alle dem, der på en eller anden måde er 'anderledes' end landets egen befolkning. Vi har brug for på ny at opdage, at vi har en sans for solidaritet, og at vi er forpligtet over for alle vore brødre og søstre,« siger de nordiske katolske biskopper i dokumentet om irregulære indvandrere. Foto: K. Hansen, Polfoto.

Dokument om irregulære indvandrere fra nordiske katolske biskopper

Den nordiske Bispekonference udsender samtidig udtalelse om våbenproduktion og våbenhandel

Af Knud Kluge

De nordiske katolske biskopper tager i to skrivelser spørgsmål omkring irregulære indvandrere og våbenhandel op. Den ene er såkaldte »retningslinier om irregulære indvandreres situation i de nord-europæiske lande.« Den anden skrivelse er en udtalelse om våbenproduktion og våbenhandel.

Det er nødvendigt at henlede både politikernes og vore nordiske brødres og søstres opmærksomhed på, hvordan det forholder sig, siges det om de irregulære indvandrere. Skrivelsen, der er dateret 22. april, er i sin endelige ordlyd godkendt på biskoppernes møde i Trondheim 25. til 30. marts.

De inddeler de irregulære indvandrere i fire kategorier:

1) Mennesker, som har søgt asyl og fået afslag på op-

holdstilladelse, og som derefter bliver i landet.

2) Mennesker, som er rejst illegalt ind i landet, og som aldrig har søgt om asyl – for det meste fordi de ved, at deres chancer for at få opholdstilladelse er små.

3) Mennesker, som er rejst ind i landet på et gyldigt turistvisum, og som derefter er blevet i landet uden tilladelse.

4) Mennesker, som har haft opholdstilladelse, og som er blevet i landet efter dens udløb.

Biskopperne finder det foruroligende, at der er en stigende tendens til at være imod fremmede. Vi har brug for på ny at opdage, at vi har en sans for solidaritet, siges det. De understikker i syv punkter retningslinier, hvor bl.a. menneskets værdighed stadfæstes.

Biskoppernes opfordrer de forskellige organisationer til at være behjælpelig med at formulere en henvendelse til de

respektive regeringer. De opfordrer desuden alle til at indgå i debat, hvis grundlag er alle menneskers værdighed.

Våbenhandel

Biskopperne er i skrivelser om våbenhandel – dateret 29. april – dybt bekymrede over den stigende våbenproduktion siden 1995. Fire af de nordiske lan-

des våbenproduktion udgør tre procent af handlen på verdensplan, oplyser de.

De katolske biskopper opfordrer vore regeringer til at gøre mere for at føre an i en mere ansvarlig politik mht. våbenhandel- og produktion.

Dokumenterne bringes på side 2 og 3.

Den nordiske valfart til Lourdes har endnu nogle ledige pladser

Onsdag den 1. juli går valfarten på vingerne. Syge og handicappede, raske og hjælpere, ordensfolk, præster og lægfolk fra alle fem nordiske lande drager i samlet flok til Lourdes. Ud over valfartens 'egen' præst, p. *Herbert*

Krawczyk SJ, deltager også biskop *Czeslaw Kozon*.

Valfartskomiteen oplyser, at der endnu er nogle ledige pladser, men at man skal skynde sig med tilmelding. *Mere om valfarten til Lourdes på s. 14.*

Indvandrerdebatten: Retten til asyl må opretholdes

Irregulær indvandring er et problem, som råber på en løsning. Det mener de nordiske biskopper, som nu giver bolden op til debat

(...) Vi er opmærksomme på, at vi er med til at lægge grunden til et 'alternativ' samfund, når vi hjælper mennesker som opholder sig illegalt i vore lande. Det kan ikke undgås, førend der er fundet en politisk løsning på problemet. Foto: KNA.

Spørgsmålet om de stadig flere irregulære indvandrere, som findes i størstedelen af Europa, herunder i Norden, optager biskopperne i den nordiske bispekonference. Det er et problem, som viser sig i forskellige former i de nordiske lande. Island har få eller slet ingen irregulære indvandrere; i de fire andre lande findes de i større eller mindre antal.

I vore lande og ikke mindst blandt vore politikere er der en lang tradition for, at man tager sig af mennesker i nød. Når det gælder irregulære indvandrere, mener vi dog, at det er nødvendigt at henlede både politikernes og vore nordiske brødres og søstres opmærksomhed på, hvordan det for-

holder sig. Mange irregulære indvandrere lever under umenneskelige betingelser. De er udsat for forbrydelser, og de bliver udnyttet af mennesker, der ikke kender til skruler. Nogle ser sig endog nødsaget til selv at begå forskellige former for kriminalitet, for at de kan overleve.

De irregulære indvandrere kan deles op i fire hovedgrupper:

- 1) Mennesker, som har søgt asyl og fået afslag på opholdstilladelse, og som derefter bliver i landet.
- 2) Mennesker, som er rejst illegalt ind i landet, og som aldrig har søgt om asyl – for det meste fordi de ved, at deres

chancer for at få opholdstilladelse er små.

3) Mennesker, som er rejst ind i landet på et gyldigt turistvisum, og som derefter er blevet i landet uden tilladelse.

4) Mennesker, som har haft opholdstilladelse, og som er blevet i landet efter dens udløb.

Alle fire hovedgrupper er repræsenteret i vore lande. De har forladt det sted, hvor de hører hjemme, fordi deres menneskerettigheder blev krænket; de er brudt op fra fattigdom, krig og håbløshed for at finde bedre levevilkår for dem selv og deres familier. Ganske lige som folk i forrige århundrede brød op fra de nordiske lande for at finde frihed i politisk, økonomisk og religiøs henseende, kommer folk hertil i dag med det samme ønske om at få del i vore goder og vores levevis og om at opnå den frihed, som vi tager for givet.

I mange tilfælde er vore Caritas-hjælpeorganisationer, vore sogne og enkelte katolikker med til at tage sig af disse mennesker. Det vil sige, at vi ganske langsomt er med til at bygge et andet samfund op med andre strukturer, i hvert fald på social- og sundhedsområderne. Så vidt vi ved, er der endnu ingen, der underviser børn inden for sådanne alternative rammer, men det er i virkeligheden kun et spørgsmål om tid. Alt dette sker uden om de officielle strukturer, som findes i vore lande.

Ingen ved, hvor mange irregulære indvandrere der er, men vi formoder at det drejer sig om tusinder her i Norden.

Vi regner med, at størstedelen af disse mennesker vil blive, medmindre man bruger

magt imod dem. Det vil sige, at eftersom vi som kristne anerkender deres menneskeværd, må vi hjælpe dem så godt vi kan; de kommer ikke til at dø af sult eller som følge af manglende lægehjælp, så længe vi har mulighed for at hjælpe med det fornødne. Dette vil vi gøre for alle mennesker. Det næste bliver, at vi tager os af deres bøm og sørger for, at de kommer i skole og får den omsorg, som de har brug for.

I foråret 1987 udtalte vi, at retten til asyl måtte opretholdes, og at mennesker i virkelig nød måtte have lov til at slå sig ned i Norden. En helt ukontrolleret indvandring fandt vi derimod ikke ønskelig. I dag er situationen den, at der hersker stor fattigdom i mange af vore nabolande og i andre lande, som ikke ligger langt herfra; det ser ud, som om der er brug for, at politikere beslutter at investere mere i disse lande. Vi mener også, at det vil medvirke til at løse problemet med den irregulære indvandring, hvis man tillader folk at komme ind i landet under ordnede forhold.

Vi finder det foruroligende, at der er en stigende tendens til at være imod fremmede og imod alle dem, der på en eller anden måde er 'anderledes' end landets egen befolkning. Vi har brug for på ny at opdatere, at vi har en sans for solidaritet, og at vi er forpligtet over for alle vore brødre og søstre.

Det er på denne baggrund, at de nordiske biskopper udstikker de nedenstående retningslinjer for Caritas-arbejdet, for Justitia et Pax-kommissionerne i Norden og for alle mennesker, som er berørt af problemet:

1) Vi stadfæster den værdighed, som ethvert menneske har, fordi han eller hun er skabt i Guds billede. Det vil sige, at grundlæggende menneskerettigheder som retten til livet, til personlig integritet, til menneskelig værdighed og til fri religionsudøvelse ikke må krænkes.

2) Vi anser det for kirkenes pligt, at den gennem sine medlemmer og gennem sine socialpastorale organisationer forsøger at sikre, at både legale og irregulære indvandrere får dækket deres basale behov, i det omfang samfundet ikke sørger for dem.

3) Formålet med hjælpen må være, at situationen stabiliseres, sådan at disse søstre og brødre bliver i stand til at leve et normalt liv.

4) Den begrænsede ekspertise, vi har, må bruges til at vurdere, hvorvidt det er realistisk, at folk af egen fri vilje vender hjem til det sted, de kom fra; i de tilfælde, hvor det er muligt, bør man hjælpe dem med det.

5) Vi beder de forskellige organisationer om at forsøge at gøre vore politiske ledere opmærksomme på dette anliggende, sådan at der kan findes en vedvarende løsning på problemet. Vi finder det forkert, at vore regeringer koncentrerer sig om vore egne landes økonomiske problemer, mens de ignorerer den helt klare, moralske forpligtelse, som de har over for vore søstre og brødre i Østeuropa, og behovet for en fortsat og intensiveret indsats for at afhjælpe fattigdommen i syd. Vi beder de forskellige organisationer om at være os behjælpelig med at formulere en henvendelse til de respektive regeringer.

6) Vi er opmærksomme på, at vi er med til at lægge grunden til et 'alternativt' samfund, når vi hjælper mennesker, som opholder sig illegalt i vore lande. Det kan ikke undgås, førend der er fundet en politisk løsning på problemet.

7) Vi er klar over, at der også er andre grupper i vore samfund, som mangler det mest nødvendige, og vi forsøger at hjælpe både dem og andre, der er i nød. Men en situation, hvor der ofte slet ikke tages hensyn til folks menneskeværd, sådan som det er tilfældet for mange irregulære indvandrere, er vi nødt til at gøre opmærksom på.

Vi ser gerne, at alle mennesker af god vilje går ind i en debat, hvis grundlag er alle mænds og kvinders værdighed, og hvis mål er en konkret løsning på problemet. Den katolske kirke i Norden lover fuld opbakning, lige som den lover at deltage i en sådan debat.

HELSINKI,
DEN 22. APRIL 1998

+ Paul M. Verschuren,
biskop af Helsinki
og formand for den
nordiske bispekonference
+ Hubertus Brandenburg,
biskop af Stockholm
+ Johannes B. M. Gijzen,
biskop af Reykjavik
+ Czeslaw Kozon,
biskop af København
+ Gerhard Schwenzer,
biskop af Oslo
+ Gerhard Goebel,
biskop-prælat af Tromsø
+ Georg Müller,
biskop-prælat af
Trondheim
+ William Kenney,
hjælpebiskop af
Stockholm

Sankt Knud Lavard Skole LÆRER

Da en af vore lærere går på pension, søger vi pr 1/8 98 en lærer til at varetage undervisningen i dansk evt. matematik, katolsk religionsundervisning og andre fag efter aftale.

Sankt Knud Lavard Skole er en kristen/katolsk privatskole beliggende i Lyngby. Skolen har 117 elever fordelt på bh. kl. - 9. kl. og 12 lærere. Skolen har små klassestørrelser, prioriterer tryghed for den enkelte meget højt, samtidig med at der stilles krav til det faglige niveau. Vi er et tilbud til de forældre, der samtidig med dette ønsker deres børn opdraget til et kristent livssyn.

Vi forventer en engageret, aktiv og samarbejdsorienteret lærer, som kan være loyal over for skolens målsætning og som vil deltage i det tætte arbejdsliv på en mindre skole.

Ansættelse sker i henhold til Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC og organisationsaftalen. Interesserede kan kontakte skoleleder Torben Falkenberg, tlf. 4587 6240 ml. 12.30 og 13.30 for yderligere oplysninger.

Ansøgning stiles til bestyrelsen og skal være skolelederen i hænde senest fredag d. 15. maj.

Sankt Knud Lavard Skole
Toftøbæksvej 30 · 2800 Lyngby

Vigtige emner op på Den nordiske Bispekonferences møde i Trondheim

Den nordiske bispekonference mødtes til dens halvårlige plenarforsamling i Olavsgården i Trondheim i dagene 25.-30.3. 1998. Trappistbroder Robert Anderson OSCO ledede en meditation over emner med tilknytning til fastetiden.

Indledningsvis fortalte formanden for bispekonferencen, biskop Paul Verschuren (Helsinki), om den økumeniske situation i Nordeuropa, om det økumeniske møde i Graz i sommeren 1997 og om konferencen i Farfa uden for Rom i begyndelsen af 1998. Det fremgik, at ikke alle lutherske kirker i Skandinavien fuldtud kan tilslutte sig udkastet til en fælles luthersk/katolsk erklæring om retfærdiggørelseslæren.

I sin åbningstale til konferencen kom den apostoliske nuntius, ærkebiskop Giovanni Ceirano, ind på de romerske retningslinjer for samarbejdet mellem lægfolk og præster og på Vatikanets udtalelse om forfølgelsen af jøderne; sidstnævnte har medført forskellige reaktioner fra offentligheden.

De vigtigste punkter på konferencens dagsorden var udkastet til et hyrdebrev om livets beskyttelse, pastorale retningslinjer vedrørende de irregulære indvandreres situation i de nordeuropæiske lande samt en udtalelse om våbeneksport. Disse aktuelle emner blev genstand for en livlig diskussion. Selv om man i alt væsentligt var enige, fremgik

det, at såvel situationen som den pastorale vurdering af den er forskellig fra land til land.

Ud fra en evaluering af det økumeniske møde i Graz i sommeren 1997 talte biskopperne om kvindens stilling inden for kirken, om forberedelserne til jubilæet 2000 og om økonomiske spørgsmål, som også var på dagsorden, da de europæiske bispekonferencers kommission (COMECE) mødtes i Bruxelles.

På det forestående møde mellem bispekonferencen og ledende, lutherske biskopper fra de skandinaviske lande skal man udover disse emner især drøfte forslaget til et økumeniske charta.

Biskopperne talte om, hvad de nye, generelle retningslin-

jer for katekesen, som Rom har udsendt, betyder i den nordiske bispedømmer. Kateketcentralerne i de enkelte bispedømmer udarbejder et forslag til nyformulerede, kateketiske retningslinjer, som bispekonferencen kan tage stilling til på sin næste plenarforsamling.

Bispekonferencen forbereder katolske kirkedage i anledning af jubilæet 2000; det bliver i Vadstena i dagene 29. juni - 2. juli 2000 i Vadstena. Biskopperne opfordrer deres menigheder til at forberede sig godt til jubilæet. I den forbindelse drøftedes også spørgsmålet om nedskrivning af de fattigste landes gæld.

Kirkebladenes chefredaktører og bispedømmernes informationschefer vil blive ind-

budt til en fælles drøftelse til en af de kommende plenarforsamlinger.

I havnebyerne skal sognepræsterne i samarbejde med de protestantiske sømandsmissioner forsøge at etablere et tilbud om pastoral kontakt til søens folk.

Der blev fortalt om forskellige internationale og økumeniske møder, hvor spørgsmål vedrørende EU's udvikling og den fælles valuta havde været på dagsordenen.

De europæiske bispekonferencers råd (CCEE) havde

som vanligt holdt møder med formænd og sekretærer; der blev fortalt om, hvad disse møder havde ført til.

Søndag eftermiddag den 29. marts gik turen til ruinerne af cistercienserklosteret Tautra og til det sted, hvor der er planer om et opføre et nyt kloster.

Den næste plenarforsamling finder sted i Stockholm i efteråret 1988. Forinden er der planer om et møde i Sigtuna med ledende, lutherske biskopper fra de nordeuropæiske lande.

Paul Verschuren, biskop af Helsinki.

Johannes Gijsen, biskop af Reykjavik.

Czeslaw Kozon, biskop af København.

Gerhard Schwenger, biskop af Oslo.

Gerhard Goebel, biskop-prælat af Tromsø.

Georg Müller, biskop-prælat af Trondheim.

Hubertus Brandenburg, biskop af Stockholm.

William Kenney, hjelpebiskop af Stockholm.

De nordiske biskoppers erklæring om våbenproduktion og våbenhandel

»Hvis våbenproduktion er en alvorlig uorden i den nuværende verden, hvad angår virkelige menneskelige behov og anvendelsen af de midler, der er i stand til at opfylde disse behov, er våbenhandelen lige så forkastelig. Faktisk må det tilføjes, at hvad det sidste angår, er den moralske dom endnu strengere.« (Fra pave Johannes Paul II's rundskrivelse *Sollicitudo Rei Socialis*, 1987, paragraf 24 – dansk oversættelse: *Omsorgen for de sociale forhold*, 1988)

Med afslutningen på den kolde krig begyndte en demilitariserings- og nedrustningsproces i vores del af verden. Vi deler den opfattelse, at vi lever i en region, som – efter Berlinmurens fald – er langt mere sikker i militær henseende end for bare ti år siden.

»Selv om verden af i dag

mange steder er præget af spændinger, vold og konflikter, søger den en ny og mere ligevægtig sammensætning; den ønsker en ægte og vedvarende fred for hele menneskeheden« (Budskabet til verdensfredsdagen, den 1. januar 1998).

Som følge af kommunismens sammenbrud i Østeuropa er våbenhandelen på verdensplan mere end halveret i tidsrummet 1987-95. Der er desværre sket et betydeligt og foruroligende skift, idet den er steget med omkring 20% siden 1995.

Som biskopper i de nordiske lande ønsker vi at give udtryk for vores bekymring over denne udvikling. Det er vores pligt som kristne at forsvare livet, som er en gave fra Gud. At fremstille og udbrede redskaber, som er beregnet til at slå andre mennesker ihjel, harmonerer ikke med

Kristi lære. I alle lande bliver ressourcer, som kunne være anvendt til menneskers bedste, i stedet brugt til at dræbe og ødelægge. Dette er særlig alvorligt, når det forekommer i lande, som i forvejen har vanskeligt ved at give befolkningen det, som dens menneskeværd berettiger den til, og når der sælges våben til konfliktråder. Det må betragtes som et alvorligt signal, at den positive tendens, den stadige nedgang i våbenhandelen, ikke længere holder.

Selv om befolkningen i vore fem lande tilsammen udgør mindre end en halv procent af verdens befolkning, tegner fire af vore lande sig for tre procent af handelen med våben på verdensplan. Island har slet ingen våbenproduktion. Der er sendt militært udstyr fra vore lande til konfliktråder over hele

jorden og til regeringer, for hvis vedkommende man burde have sagt nej – eksempelvis Indonesien og Tyrkiet.

Våbenhandelens manglende gennemsigtighed er et af de store problemer i denne sammenhæng. Vi anerkender de positive bestræbelser, som regeringerne i de nordiske lande gør for at skabe mere gennemsigtighed, så man kan få et overblik over våbentrafikken, hvilke typer der handles med, hvor de sendes hen og i hvilke mængder. Men der er langt igen, før det borgerlige samfund virkelig kan deltage i diskussionen om, hvad våbenhandelen fører med sig. Der er stadig for meget hemmelighedskræmmeri, for megen protektionisme og for lidt ansvarlighed; det betyder, at vi ikke kan se, hvor våbnene sendes hen, til hvem, og hvem der i sidste instans får

dem i hænderne. Vi bør især kunne holde øje med, at internationale aftaler om udbredelse af mindre våben blev overholdt.

Derfor bør regeringerne i vore lande gøre mere for at føre an i en international proces, som fører til en mere ansvarlig politik med hensyn til våbenhandel og -produktion. Vi er overbevist om, at de nordiske lande har noget konstruktivt at bidrage med, særligt når det gælder gennemsigtighed.

Vore regeringer bør meget nøje undersøge behovet for et sæt regler for våbenhandelen, sådan som det blev fremført i forbindelse med en europæisk kampagne for en mere restriktiv politik på området inden for EU. Et restriktivt regelsæt ville hjælpe med til at fremme processen i retning af højere standarder på

verdensplan, når det gælder våbenhandel.

Den hellige Fader siger i sit budskab til Verdensfredsdagen 1998: »Den kristnes kendetegn må – i dag mere end nogensinde – være kærlighed til den fattige, den svage, den lidende. (...) De, der sætter sig for at gøre dette, vil i sandhed opleve »retfærdighed og fred og glæde i Helligånden« (Rom. 14, 17), og de vil smage den frugt, som er fred og retfærdighed (sml. Hebr. 12, 11).

Helsinki, den 29. april 1998
+ Paul M. Verschuren, biskop af Helsinki og formand for den nordiske bispekonference

+ Hubertus Brandenburg, biskop af Stockholm
+ Johannes B. M. Gijsen, biskop af Reykjavik
+ Czeslaw Kozon, biskop af København
+ Gerhard Schwenger, biskop af Oslo
+ Gerhard Goebel, biskop-prælat af Tromsø
+ Georg Müller, biskop-prælat af Trondheim
+ William Kenney, hjelpebiskop af Stockholm

Dilemma og udfordring

Den navnkundige Børge Olsen, der takket være Irma ændrede danske Indkøbsvaner, fortæller i sine erindringer, at faderen indskærpede ham: købmandens kapital er kunderne, og de skal behandles derefter.

»katolsk orientering« er ikke en købmandsforretning, men har alligevel visse ligheder med den. Et blad er meget afhængig af sine læsere, og uden dem bliver bladet meningsløst. Det store problem er imidlertid at få kontakt med læserne. Bladet bliver udsendt til alle katolikker, og derfor kan man ikke umiddelbart aflæse noget af oplagets virkning.

Der er andre måder, hvorpå læsernes mening kan vurderes. En af dem er læserbreve. Indlæggene afspejler et stort engagement. Ellers ville man ikke gøre sig den anstrengelse at skrive et brev. Motivene kan være mange. Undertiden er brevet udtryk for utilfredshed eller harme. Det er mindre hyppigt, at de afspejler en så stor tilfredshed og glæde med bladet, at man skriver dette til redaktionen. Det er også sjældent, at der kommer forslag om forbedringer eller nye initiativer.

Et læserbrev siger noget til redaktionen, men det inddrager også de øvrige læsere. Undertiden resulterer de i en større polemik, indlæg for og imod. Det kan næsten være som at opleve en spændende sportskamp. Hvem vinder? Tit optræder de samme mennesker i de samme roller i flere »kampe«. Man sliger imidlertid ikke noget. Man trækker på skuldrene. Man har ikke tid til at blande sig eller bryder sig ikke om polemik. Man registrerer blot, at nu er der igen konflikter.

Andre bliver kedede af det og mismodige. De udgør det alvorligste problem, fordi man ikke får en dialog med dem. De havde måske noget vigtigt at sige.

Det er problemet med det store tavse flertal, men det er en vanskelighed i alle demokratier og udgør dets store svaghed og sårbarhed. Undertiden er det de højest-talende, som får mest at sige og i værste fald den største indflydelse på andres bekostning.

Redaktionen får også andre tilkendegivelser, f.eks. ved en personlig kontakt. Det kan være et møde eller en telefonsamtale. I redaktionen forsøger vi at holde os så godt informerede som muligt, hvilket kan være vanskeligt med den mængde af informationer, der indløber dagligt.

Vi prøver at formidle det væsentligste og mest centrale. Der er tale om en løbende dialog, men også en erkendelse og forståelse i små og store problemstillinger. Vi bevæger os sammen, både læsere og redaktion. Vi er som en stor gruppe, hvor vi vokser i fællesskab. Derfor må vi tage hensyn til hinanden og respektere den enkeltes vækstrytme. Vi skal også have den svageste med, ikke mindst fordi hun eller han er den mest værdifulde. Det er kun ved dialogen og ved fælles hjælp, at vi kan skabe et blad, som er til gavn og udbytte både for andre og for os selv.

Dette er på en gang et dilemma og en udfordring.
Jørgen Hviid

Redaktionen vil gerne gøre opmærksom på - at læserbreve udover 60 spaltelinier i bladet (ca. 240 ord - eller en halv maskinskrævet side) - vil blive betragtet som artikler til bladet og behandlet som sådan. Derved får flere læsere mulighed for at deltage i debatten.

Dialog med læserne

Redaktion

Jørgen Hviid

Jeg har altid ønsket at kunne skrive, og som de fleste andre har jeg haft svært ved det. Jeg har igennem årene haft nogle gode læremestre. En af dem var Asmund Rostrup, den nu afdøde programmedarbejder ved CBC's danske udsendelser i Montreal. Langt senere blev det Aage Büchert, mangeårig chefredaktør på Samvirke. Hos begge lærte jeg at tilgode disse både mennesker uden og mennesker med store intellektuelle krav. Jeg stræber stadig efter at nå dette ideal.

Knud Kluge

Som redaktionssekretær nu på 23. år har et af mine store mål at yde relevant kvalitativ information om katolsk kirkeliv i ind- og udland. Udover at være chefredaktørens højre hånd skal jeg sørge for at redaktionskontoret kan yde høj service til alle; men også at bladets fremstilling lever op til nutidige produktionsmæssige krav. Jeg skriver, fotograferer, layout'er, slutter bladet af og har den endelige kontakt til sætteri og trykkeri. Medlem af Dansk Journalistforbund.

Redaktionskontorets medarbejdere

Maria Jørgensen

Født 1963, vokset op i den katolske kirke og ansat på »katolsk orientering« siden 1995. En stor del af vores udlandsstof er tyske eller en sjælden gang engelske tekster, som passerer mit skrivebord for at blive til dansk. Fra tid til anden er der begivenheder på de hjemlige kanter, der skal dækkes. Sådanne begivenheder - men også de daglige, 'usynlige' kontorfunktioner - fører til mange sjove oplevelser af dansk, katolsk kirkeliv.

David Olander

Udlært grafiker i '94 fra grafisk Fag i Kolding med speciale i typografisk design. Har arbejdet free-lance for diverse tidsskrifter og jævnligt stået for udformningen af bøger, omslag og illustrationer. Mit arbejde på »ko« består i indskrivning af manuskripter, annonce-udformning, kontakt til annoncører samt lay-out på nogle af bladets sider; derudover foretager jeg korrektur og har andre kontormæssige opgaver. Jeg skal fremover stå for »Orientering fra sognene«.

Danmarks Unge Katolikker 50 år

Stor anlagt jubilæumsfestival for ungdomsorganisationen

Danmarks Unge Katolikker giver ikke så let op, når det drejer sig om at nå målene.

Et af målene i år er at afholde en jubilæumsfestival for at fejre organisationens 50-års jubilæum. Efterhånden blev der på grund af spærkrav skåret i budgettet til dette arrangement. Der skulle derfor kreativt tænkes til.

Organisationskonsulent *Anne Marie Hedenborg* blev sat på opgaven og nogle af DUKs faste samarbejdsforbindelser blev kontaktet med et meget positivt udfald; således kører Toms Busser i Ry gratis deltagere fra stationen til Ømborgen og retur på festivalen. Nordlundes Bogtrykkeri sponsorerer weekendens festivalhæfte og BG-Bank sponsorerer festivalen med kr. 10.000,00 fra Biku-benfonden.

Stort jubi-program

Jubilæumsåret blev indledt ved DUKs årsmøde på Ømborgen i begyndelsen af november sidste år.

I foråret er der forskellige arrangementer på lokalforeningernes initiativer.

Bladet Natflyveren er ud-

kommet med et særligt Jubilæumsnummer.

Til sommer afholdes på Ømborgen et ungdomsseminar og selve jubilæumsfestivalen finder sted i august i Øm.

I København afholdes en

festmesse med efterfølgende reception i september og det hele vil slutte på DUKs årsmøde i november måned på Ømborgen.

Skulle der blandt »k.o.« læsere være flere som gerne vil sponsorere DUK i jubi-

læumsåret kan dette gøres ved henvendelse til DUKs sekretariat eller ved indsættelse af beløb på giro nr. 1 663 4409. Alle beløb modtages med taknemmelighed.

Danmarks Unge Katolikker

DUK efterlyser tidligere frivillige

Danmarks Unge Katolikker (DUK) fylder som bekendt 50 år i år. Dette er en stor begivenhed, som DUK's frivillige ønsker at markere og dermed fejre.

Tilbage i 1948 blev DUK stiftet af en meget lille gruppe frivillige mennesker med pastor Ballin i spidsen. Igennem årene er DUK blevet til en professionel børne- og ungdomsorganisation med sekretariat der beskæftiger:

Ungdomspræst, konsulent og sekretariatets personale. Det meste af arbejdet er dog fortsat baseret på frivillig arbejdskraft og initiativer. Endvidere blev DUK udnævnt af biskop Martensen, som værende det katolske bispedømmes officielle børne- og

ungdomsorganisation i 1990.

I forbindelse med DUKs 50 års jubilæum i 1998, vil der som tidligere blive afholdt forskellige arrangementer. Et af de tiltag er jubilæumsfestivalen på Ømborgen, som bliver afholdt den 7.-9. august 1998.

Flere mennesker i DUK har forsøgt at finde navnene på personer, som igennem de sidste 50 år har ydet en indsats og været frivillig medarbejder for DUK, enten det har været i hovedbestyrelse, udvalg, redaktioner, repræsentanter, ansat eller lignende. Det vil være en stor glæde og ære for DUK, hvis vi kunne invitere dem til at være med til at fejre denne begivenhed. Det har desværre være en umulig op-

gave, idet DUKs sekretariat ikke ligger inde med en fuldstændig optegnelse over disse personer.

Derfor vil vi indbyde og opfordre tidligere og nuværende frivillige medarbejdere samt interesserede til at deltage på jubilæumsfestivalen til sommer.

På jubilæumsfestivalen vil der være mulighed for at møde gamle venner og bekendte, samt møde nye mennesker, og genopleve gode minder. Ligeledes vil der være rig mulighed for at se hvorledes organisationen er blevet til siden hen.

Tilmelding foregår via DUKs Sekretariat (se adresse på næstsids side i »k.o.«).

*Susanne Maria Jensen
Tina Maria Jensen*

Anden og sidste del af pavens budskab til den 6. verdensdag for de syge. Første del blev bragt i »katolsk orientering« nr. 7

Communio - et håbets hus

7. Kære venner, som er syge, I har en ganske særlig plads i kirkens fællesskab. Jeres lidelse og jeres håb om helbredelse betyder, at I er særligt opmærksomme på, hvor værdifuldt det er at have et håb. Jeg anbefaler jeres håb om helbredelse til Marias forbøn; husk, at håbet er en Kristi gave.

Det vil være jer en hjælp, og det vil gøre jeres lidelse meningsfyldt, hvis I oplever den som en vej til frelsen, som en anledning til evangelisering og forløsning. Ja, »lidelsen kan også få en positiv betydning ... fordi den er en anledning til at tage del i Kristi forløsende lidelse og opstandelsens glæde; derfor bidrager den til kirkens opbygning og helliggørelse« (Christifideles Laici, 54; Salvifici Doloris, 23).

Den lidelse, som I oplever, og som er en andel i Kristi lidelse og opfyldt af Helligånden, vil forkynde opstandelsens sejrende kraft.

8. Huset i Loreto leder naturligtvis tanken hen på Den hellige Familie. Den blev udsat for utallige prøvelser, men dens hjem var opfyldt af glæde.

Det er mit ønske, at den visdom og den tryghed, som rådede i familien i Nazareth, må råde i hver eneste familie, som er ramt af lidelse. Jeg op-

fordrer både det kirkelige og det omgivende samfund til at tage del i ansvaret for de vanskelige vilkår, som disse familier lever under, fordi nogen i familien er syg, og jeg minder jer om, at Herrens bud om at besøge syge mennesker først og fremmest gælder den nærmeste familie - den syges slægtninge.

Når dette gøres i kærlig hengivenhed, og når det følges op af tro, af bøn og af sakramenterne, bliver det til en 'behandling', som ikke kan erstattes af noget andet, og det bliver en anledning til, at alle kan opdage kostbare menneskelige og åndelige værdier.

9. I denne forbindelse går mine tanker i særlig grad til mennesker i sundhedssektoren og til dem, der er virksomme i pastoralt arbejde, ansat eller på frivillig basis; de er til stædighed tæt på syge mennesker og dissers behov. De skal altid bevare et ophøjet syn på den opgave, som er dem betroet, og ikke lade sig slå ud af vanskeligheder og manglende forståelse. At vie sit liv til omsorgen for syge mennesker er ikke bare at bekæmpe et onde; det er først og fremmest at gøre noget godt for mennesker.

Dertil kommer, at den kristne ærer Gud i sit medmenneske, uanset om den anden er stærk, smuk og livskraftig el-

ler syg og affældig. Den kristne vil til hver en tid forkynde menneskets værdighed, som er den samme også når vi lider, når vi er syge og når vi bliver gamle. Fordi Kristus sejrede over døden, ser vi tillidsfuldt frem til den dag, da Herren »skal forvandle vort fornedelseslegeme og give det den samme skikkelse som hans herlighedslegeme ved den kraft, hvormed han kan underlægge sig alt« (Fil. 3, 21).

I modsætning til dem, der »ikke har noget håb« (1. Tess. 4, 13), ved de troende, at lidelsen kan føre til nyt liv, til nåde og til opstandelse. At give sig hen og tage sig af syge mennesker er at acceptere og at være nærværende, og det er at dele Kristi liv i bøn og igennem sakramenterne.

At pleje syge og døende, at bistå et menneske, hvis krop er i forfald, sådan at hans sjæl må fornyes dag for dag (Sml. 2. Kor. 4, 16), - er det ikke at medvirke til den opstandelse, som Herren bragte ind i menneskenes historie gennem påskens mysterium, og som vil være fuldbragt ved tidernes ende? Er det ikke at gøre regnskab for det håb, som er i os? (Sml. 1. Pet. 3, 15)

Hver eneste tåre, som tørres af kinden, indvarsler de sidste tider; det er en forsmag på tidens fylde (Sml. Joh. Åb. 21,

4; Es. 25, 8).

Med dette in mente skal det kristne fællesskab sammen med alle mennesker af god vilje tage sig af de syge og arbejde for, at de kan leve et godt liv. Denne mission i menneskenes tjeneste skal udføres med respekt for de kræfter, som manifesterer andre moralske synspunkter end de kristne, men uden at det kristne fællesskab giver efter for disse kræfter. Dertil hører positiv deltagelse i det omgivende samfunds beslutningsprocesser, arbejde for en ligelig fordeling af de ressourcer, der er til rådighed, og en indsats for mere solidaritet mellem rige og fattige befolkningsgrupper (Sml. Tertio Millennio Adveniente, 46).

10. (...) Måtte vort liv efter dit eksempel, Maria, forvandles til en stadig lovprisning af Guds kærlighed! Gør os opmærksomme på, hvad vore medmennesker har brug for, og ivrige efter at bistå dem, der lider; lær os at være med dem, der er alene, og lad os sprede håb, hvor menneskelivets drama udspringer sig.

Led du vore skridt med din moderlige kærlighed, og vis os vejen til din søn Jesus, »O, clemens! O, pia! O, dulcis Virgo Maria«!

Paven til de unge:

Vi ses i Rom i august 2000

Vatikanet (KNA) - Den næste verdensdagsdag finder sted i Rom i august år 2000. Det sagde pave Johannes Paul II til en gruppe italienske unge, som var samlet på Peterspladsen palmesøndag. Den nøjagtige dato blev ikke nævnt, men det er sandsynligt, at det bliver den 15. - det er den dag,

vi fejrer jomfru Marias optagelse i Himlen.

Forberedelserne til verdensdagsdagen i Rom står allerede nu på lokalpolitikernes dagsorden. Endnu er det nemlig ikke lykkedes at finde et sted, som egner sig til en gudstjeneste med mere end en million unge deltagere.

Helgenkåring af indere vil styrke kirken

New Delhi (KNA) - En helgenkåring af tre indere i anledning af det hellige år 2000 vil betyde en styrkelse af den katolske kirke i Indien. Det skriver den indiske bispekonference i et brev til Vatikanet, som er offentliggjort i New Delhi. Indien er overvejende hinduistisk.

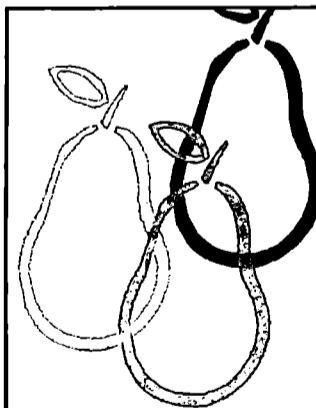
Biskopperne er kede af, at Vatikanet fastholder kravet om mirakler, førend en helgenkåring kan finde sted. De understreger, at der rent faktisk er sket mirakler, men at forholdene i landet gør det vanskeligt at fremskaffe den fornødne dokumentation. Derfor mener bispekonferencen, at paven burde gøre en undtagelse og helgenkåre de tre salige som

en 'jubelårsgave' til kirken i Indien.

Redaktion

Biskoppens Jubelår-komité i samarbejde med »katolsk orientering«

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

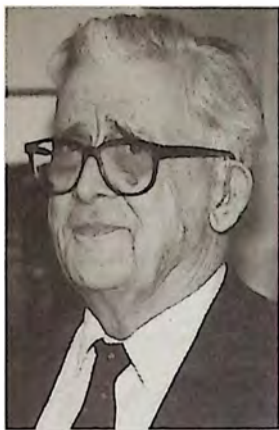
De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	lf. 74 75 18 00
København	lf. 33 26 70 00	lf. 75 36 02 11
Tåstrup	lf. 42 52 08 00	lf. 86 28 48 44
Vordingborg	lf. 53 77 11 66	lf. 97 41 22 11
Odense	lf. 66 15 85 55	lf. 98 18 41 22

Nyt om navne

85 år

Den 14. april fejrede Claus Munk Plum sin 85 års fødselsdag i sit hjem på Østerbro i København. Han har igennem mange år ydet aktiv indsats på flere områder i bispedømmet.

I flere år var han pastoralrådsmedlem, ligesom han været formand for den biskopelige kommission »Justitia et Pax«. Mange husker stadig Plums utrættelige og store indsats i opbygningen af »Europæisk Forum for lægfolk«.

For tiden arbejder Plum på en bog om kristne i Japan.

Knud Kluge

Døde

Tidligere dominikaner
Martin Drouzy død

Få dage før sin 75 års fødselsdag døde Martin Drouzy, tidligere dominikanerpater. Han var født den 5. april 1923 i den franske by Neuilly-sur-Seine, indtrådte

hos dominikanerne i Paris i 1946 og påbegyndte teologistudiet samme år. Præstevielesen fandt sted d. 15. juli 1951, og efter yderligere et par års studier ved Le Saulchoir blev den unge p. Drouzy sammen med en håndfuld medbrødre sendt til Danmark. Han var præst ved Sct. Andreas Kirke i Ordrup i en snes år og fratradte embedet nytårsdag 1974.

Herefter blev Martin Drouzy lektor i filmvidenskab ved Københavns Universitet og fik sine franske landsmænd til at interessere sig for dansk filmhistorie.

Katolsk højmesse
i radioen

Søndag d. 3. maj transmitteres højmassen fra Sct. Andreas Kirke i Ordrup i radioens P1 kl. 9.55. Pastor Niels Engelbrecht læser messen, og nr. 366, Jette Thomsen sidder ved orgel. Messens faste dele synses på latin - 8. messe, nr.

103 i Lovsang. Salmerne er nr. 443 i Lovsang, »Hylden er én og så hans hjord«, nr. 363, »Som den gyldne sol frembryder«, og nr. 366, »Som forårssolen Morgenrød«. Messen kommenteres af Peter Ryom.

Menighedsrådet i
Skt. Antoni, Brønshøj

Korrektoren var ikke effektiv nok ved meddelelserne om de mange nye menighedsråd i forbindelse med valget 22. og 23. marts. Stemmetallene var korrekte nok, men »katolsk orientering« fik ikke sorteret efter tallene. Det bevirkede at kandidater med højt stemmetal figurerede som suppleanter.

Den korrekte rækkefølge er i stedet:

Esther Zivadinovic
Yvonne Heinemeier
Henning Heinemeier
Davis Zivadinovic
Sr. Helene Peerenboom
Ina Ellen Ingendal
Kenneth Wind-Andersen
Merete Noval

Suppleanter
Isabella Clivaz-Nielsen
Andrzej Kowalczyk
Kirsten M. Hede Larsen

Kirkens budskab om Kristi fred
angår hele menneskeheden

– også dem, der kommer til kort i deres arbejde, sagde pave Johannes Paul II i sit påskebudskab

Vatikanet/Rom (KNA) - Pave Johannes Paul II's påskebudskab var en opfordring til at gøre en ende på massakrer og krige mellem brødre og til at stræbe efter fred, retfærdighed og solidaritet på jorden. Paven gjorde opmærksom på, at etniske stridigheder mange steder i verden får gamle sår til at springe op. Han talte om Mellemøsten og om Jerusalem, hvor man skændes om retten til landet på fredens bekostning, og han erindrede om de mange mennesker, som har vidnet om troen ved at bevare den på trods af forfølgelse, under tvangsarbejde og i koncentrationslejre.

Mere end 100.000 mennesker var samlet på Peterspladsen. Paven ønskede glædelig påske på 58 sprog og lytte velsignelsen *urbi et orbi*.

På tærskelen til det tredje årtusind er kirkens budskab om Kristi fred rettet til hele menneskeheden, sagde paven i sit påskebudskab. Han understregede, at budskabet også angår dem, der kommer til kort i deres arbejde for menneskeværd og menneskerettigheder, for retfærdighed og retfærdige levevilkår. Flere steder i verden,

særligt i Europa og i Afrika, spirer dødens sæd, mens nye konflikter får lov at vokse frem, konstaterede paven; men budskabet om fred burde opmuntre alle til at søge en løsning på nationale og internationale spændinger ad dialogens vej.

Påskebudskabet blev transmitteret direkte til 65 lande og er formentlig nået ud til om-

kring 500 millioner mennesker. Paven hevde fejret påskesnatten i Peterskirken og døbt ni mennesker, deriblandt fire kinesere, en inder og en sydafrikaner.

Freden i Nordirland

Flere tusinde var samlet i Castelgandolfo anden påskedag, hvor pavens bønner særligt gjaldt fredsftalen i

Nordirland. Han takkede Gud for de positive resultater, der var opnået; nu turde man tro på en bedre fremtid for befolkningen, mente han.

Paven opfordrede dem alle til at bede om, at at parterne måtte have mod til at gøre noget konkret for freden og dermed mindske risikoen for, at had og vold igen fik overtaget.

Caritas Danmark markerer 50-året for vedtagelsen
af menneskerettighedserklæringenOffentlige høringer
om menneskerettigheder

Den 10. december i år er det 50 år siden, at erklæringen om menneskerettigheder blev vedtaget. Caritas Danmark markerer begivenheden ved at afholde to temahøringer med relation til konkrete projekter.

Den første holdes søndag d. 10. maj kl. 11 i Sct. Theres Kirke, Bernstorffsvej 56 i Hellerup. Emnet er: Den

katolske kirke i forsvar for menneskerettigheder i Peru, ved p. Matt Garr SJ, der arbejder for den biskopelige kommission for social aktion i Peru. Caritas Danmark har støttet kommissionens arbejde siden 1994.

Den anden høring afholdes søndag d. 23. august i Vor Frue Kirkes menighedslokale, Ryesgade 26 i Århus. Her

fortæller p. Karlo Vissticki om situationen for mindretalsgrupper i det tidligere Jugoslavien. Vissticki er tilknyttet Caritas Danmarks repatrieringsprojekt i Banja Luka, Bosnien-Hercegovina.

Der er endvidere planer om at behandle menneskerettighederne i Asien i novembernummeret af Caritas Nyt.

»katolsk orientering«
har fået nyt forvalg i telefonnummeret

3321 1444

SOMMER på MAGLEÅS

Skt. Hans aften

Magleås-træf den 23. juni.

Åbent-hus arrangement, hvor man kan spise medbragt mad i det fri eller i forredragssalen. Drikkevarer kan købes. Kl. 20 serveres kaffe/the i stuerne. Kl. 21 Skt Hansbål med båltales, der holdes af pater Anton Døkkers S.J.

Guds herlige frihed

Sommeruge den 28. juni-5. juli.

For familier med børn og andre, der gerne vil være sammen en sommeruge på Magleås.

Medvirkende: Sr. Marianne Bode, pater Frank Jobst, Felicity Pors og Bente Selsø.

Arrangører: Sr. Hildegard Doods og Hanne Brixtofte Petersen.

Renæssancen – aspekter af et oprud

Højskoleuge den 26. juli-1. august. Se annonce.

Pensionistuge

2. august - 8. august.

Ledere: Sr. Clementine og Ellen Marie Lebahn.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:
Centerleder Elin Udarn

Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Hæsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 428 4429

HØJSKOLEUGE på MAGLEÅS

Renæssancen
– aspekter af et oprud

26. juli kl. 17-1. august kl. 10.

Renæssancen er temaet for højskoleugen 1998. I dagens debat indgår ordet renæssance påfaldende ofte. Hvilke elementer indgår i dette begreb? Højskoleugen vil forsøge at give nogle indfaldsvinkler, der kan belyse denne fascinerende tid lidt mere 'all-round'.

Fra ugens program:

Lektor Oluf Bohn: Af tidens kirkehistorie (Den kristne humanisme. Tridentinerkonklet).

Etnolog, ph.d. Hanne Frøsig Dalgaard: Renæssancemenneskets daglige rammer.

Lektor Pierre Duclos: Var renæssancen kristen? Luther sagde nej. Hvad mener vi?

Lektor Niels Hartling: Renæssancen og den naturvidenskabelige revolution.

Arkitekt Jette Lokvig: Renæssancens arkitektur. Meget om den italienske, lidt om den danske.

Museumsdr. Niels Ohrt: Renæssancemennesket og dets billedverden.

Dr. phil Peter Ryom: Renæssancens musik (Den kirkelige/røgløse. Den verdslige).

Pastor Willem Wuyts, O.Præm.: På rejse i renæssancens Italien.

Pris: Eneværelse kr. 2.300,- / Dobbeltværelse: kr. 2.000,-

Kursusledere: Ellen Marie Lebahn og Annie Rastrup.

Yderligere oplysninger og tilmelding til:
Centerleder Elin Udarn

Magleås Kursuscenter
Hæsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 42 81 07 15

Depositum kr. 200,- på giro 428 4429

Lærerne skal være mennesker for eleverne, og lærerne skal præge eleverne til at være mennesker for andre. Foto: Omar Ingerslev Nielsen.

Af Dorthe Enger og Thomas Martin Nielsen

En torsdag - fredag i slutningen af februar holdt vi pædagogiske dage på Niels Steensens Gymnasium. Emnet var Ignatiansk pædagogik. Det lyder eksotisk - og det er det i en vis forstand også: Begrebet er afledt af navnet på jesuiterordenens grundlægger, Ignatius af Loyola. På baggrund af hans tanker om undervisning og læring har jesuiterne gennem tiderne udviklet en pædagogik, som falder i tre faser:

1) Vis eleverne verden som den er, helt objektivt og videnskabeligt - gør dem nysgerrige.

2) Få dem til at reflektere over det, de har observeret og lært: lær dem at stille spørgsmål - gør dem nysgerrige.

3) Når disse to trin er nået kommer det vigtigste: Anspor så eleverne til handling, til at tage personlig konsekvens af det, de har indset og erkendt om verden og deres egen rolle i den - gør dem aktive, så de kan være til gavn for deres medmennesker.

Nå sådan, tænker den skarpsindige læser, det er da egentlig ret logisk. Er det virkelig noget særligt?

Som metode betragtet nej. Det, der gør ignatiansk pædagogik til noget specielt, er det grundlag, den hviler på, og det mål, den sætter sig.

Udgangspunktet for Ignatius og for hans jesuiterbrødre gennem alle tider er det kristne menneskesyn: Den enkelte person er en unik skabning, elsket og villet af Gud - og sat her på jorden med et formål, der er væsensforskelligt fra den traditionelle karrieretænkning, der ligger bag de fleste menneskers valg af uddannelse og job. For Ignatius

og for jesuiterne er målet at uddanne mennesker for andre, det vil sige mennesker, som gennem deres uddannelsesforløb er blevet bevidste om, at det særlige privilegium, som viden og indsigt er, forpligter den enkelte til at yde noget for det fællesskab, han og hun indgår i: familien, gruppen, kollegerne, naboerne, samfundet, ja hele verden. Målet for den enkelte er altså ikke personlig succes á la villa - Volvo - vovhund, men at være der, hvor andre har brug for det.

Hvordan realiserer man et så ambitiøst projekt på en skole som NSG? Det var emnet for de to dages drøftelser, hvor foredrag og gruppediskussioner indgik i en vekselvirkning, som i sig selv var ignatiansk inspireret. Vi oplevede en dynamik mellem det input vi fik via foredragene, de tanker vi gjorde os og de forslag til ændringer i vores skolepraksis, som blev resultatet.

Programmet

Rektor Walter Dalland talte om formålet med at beskæftige sig med ignatiansk pædagogik. Tre lærere fra skolen og deltagere i den studiegruppe i ignatiansk pædagogik, der havde arrangeret de pædagogiske dage kom med hver deres oplæg. Annette Messerschmidt beskæftigede sig med »Gud - ikke tros-pres men dialog«. Elisabeth Kossmann fokuserede på det kristne menneskesyn: »Mennesket - omsorgen for den enkelte og retfærdighed«. Kurt Hansen redegjorde for det ignatianske læringsystem. En tidligere elev Berthe Kranich inddrog sit jesuitisk baserede uddannelsesprogram i Canada under titlen: »Hvad en studentereksamen fra Niels Steensens Gymnasium kan

føre til«. Dagen afsluttedes med en messe. Næste dag fortalte Martin Chase SJ om jesuiterordenen i dag, og derpå fulgte et længere gruppearbejde. Dagens sidste foredrag var af Anton Dekkers SJ: »Tro, viden og undervisning«. En lærerfest blev afslutningen på et par spændende dage.

NSG - en holdningsskole

»Den ignatianske pædagogik tilstræber at påvirke eleverne religiøst, fagligt og socialt. Er du enig i et sådant dannelses-syn?« Det var et af de spørgsmål, der blev debatteret i vores gruppearbejde - et spørgsmål som er svært at undgå for den lærer, der vælger en holdningsskole som sin arbejdsplads. Nødvendigheden af at reflektere over dette spørgsmål blev sat i relief af den uddybede viden om vores skoles fundament, som foredragene bidrog med.

Folkeskolelæreres og gymnasielæreres pædagogiske uddannelse farves af de værdier, som prioriteres af de politiske partier og dermed af den tidsånd, der hersker i samfundet. De af os, der blev uddannet i 70'erne og 80'erne, har således lært at, undervisningen skal være objektiv og lærerens mening usynlig. I dag er billedet anderledes - prægning til etisk bevidsthed er nu også en af lærerens pædagogiske forpligtelser. Samfundet er ved at blive opmærksom på de strenge, som de katolske skoler altid har spillet på, hvilket i øvrigt må kunne øge interessen for vores måde at drive skoler på, og de erfaringer vi har.

Vi formidler altid holdninger, også hvor vi ikke er bevidste om det. Spørgsmålet er, hvilke holdninger der formidles, hvordan det gøres

Pædagogiske dage på NSG

Ignatiansk pædagogik

Målet for for Niels Steensens Gymnasium er at gøre eleverne aktive, så de kan være til gavn for deres medmennesker

og hvad formålet er. På en jesuiter-skole drejer det sig om et kristent menneskesyn og kristne idealer. I modsætning til offentlige skoler er en sådan skoles værdigrundlag ikke afhængigt af skiftende politiske prioriteringer. Det vigtige spørgsmål for os er: Hvordan kan en skole gen-nemgøres af en kristen til-værelsesforståelse, samtidig med at der vises respekt for andre menneskers verdens-billeder? Hvordan lever man med forskelle, både dem der vedrører livsanskuelser og personligheder uden fjend-billeddannelse og forkastelse som den ene yderlighed og tandløs tolerance som den anden? En rød tråd i foredragene var dialog, der forudsætter respekt for andre menneskers oplevelse af virkeligheden og en villighed til forudsætte de bedste motiver hos hinanden.

At være menneske for andre er centralt i kristendommen, og hvis en kristen skole ikke forsøger at leve op til kravet om denne næstekærlighed har den et problem. Selvom vi hører fra nu-værende og gamle elever, at NSG er et rart sted at være, at her er hyggeligt, og at der er en varm atmosfære, så måtte vi erkende, at vi kan blive bedre. Omsorgen for den enkelte gælder i alle de forhold mellem mennesker, der er på skolen, men det er eleverne vi som lærere er ansat til at tage os af. Vi skal være mennesker for dem, og vi skal præge dem til at være mennesker for andre.

Fremtiden

Følgende ideer besluttede vi at forsøge at omsætte til virkelighed: Der skal være lektiecafé for begge skoleafdelinger efter skoletid, og der skal indføres lærerteams i hele gymnasiet, således at vi mere effektivt kan sætte ind, når elever har vanskeligheder. Vi vil anspore eleverne til at tage sig af hinanden inden for klassen i form af netværk.

NSG skal som sagt ikke kun støtte eleverne i at få personlig succes, men vi skal

påvirke eleverne til at tage afstand fra de materialistiske, egocentriske og præstationsorienterede idealer, som de fodres med blandt andet i medierne og i stedet udvikle deres retfærdighedssans. Derfor vil vi selvfølgelig blive ved med at støtte Operation Dagsværk, men modtagerne af hjælpen skal synliggøres og forberedelserne på skolen skal forbedres. Som noget nyt skal der gøres forsøg med socialpraktik i lighed med den, der findes på jesuiter-skoler i USA og i Tyskland, hvor ele-

verne en periode eller nogle timer om ugen hjælper svage i samfundet f.eks. på plejehjem eller væresteder.

Alt i alt var vores pædagogiske dage en god anledning til at få gjort forårsrent. Vi fandt mange ting som kun behøvede en let afstøvning, enkelte ting der skulle i containeren, og glæde ved at kunne skrive en indkøbsseddel, som udtrykte håb for fremtiden og initiativer til en virkeliggørelse af den.

Udgangspunktet for Ignatius og for hans jesuiterbrødre er det kristne menneskesyn: Den enkelte person er en unik skabning, elsket og villet af Gud - og sat her på jorden med et formål, der er væsensforskelligt fra den traditionelle karrieretænkning.

Kirkekoncert i Immaculata-kirken

hos Skt. Joseph Søstrene på Standvejen nr. 91

Lørdag den 16. maj kl. 15

inviterer ensemblet NON Scholae (strygere og cembalo) til en forårskoncert med værker af Rosenmüller, Mozart og Vivaldi - indrammet af to fællessalmer. Ledelse: Erik Thöfner; solist Donald Axel.

ØM-Valfart

Søndag den 7. juni

Herre, jorden er opfyldt af Din Ånd
(Jf. Visd. 1,7)

Program

Kl. 11.00	Valfartsvandring og andagt
Kl. 12.30	Frokost Bodens Sakramente Tilbedelse
Kl. 14.00	Højmesse med biskop Kozon

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 24. maj 1997

Valfartens tema:

»Herre, Jorden er opfyldt af din Ånd«
(Visdommens Bog 1,7)

S-tog fra Københavns Hovedbanegård kl. ca. 7.50 til Holte.
Om buslinjerne 327, 500S eller 354: Kontakt HTs kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé), hvorfra skovvalfarten udgår kl. 8.45. Sangblade vil blive udleveret. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Hvis du ikke kan deltage i skovvalfarten, men vil køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte eller Birkerød og med bus videre til Høsterkøb. Kontakt HTs kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.45) og messens begyndelse kl. 11.30 giver mulighed for skriftemål.
Leje af stole: Kr. 10.

Kl. 11.30: Bispemesse

Kl. 12.45-15.00: Pause for spising, leg og samvær.
Kaffe, øl og vand kan købes hos spejdere.

Familien Phung Vo sælger pølser og forårsruller m.m. og hele overskuddet bliver skænket til valfarten.

Salg af rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: Andagt med sakramental velsignelse.

Dagens program slutter kl. ca. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag
på Vor Frue Kloster, Høsterkøb,
søndag den 24. maj.

Katolsk Valfarts Komité

Tidsskrifter

Katolsk Dialog nummer 2

Først kommer der en artikel om kirkerne og Europa Unionen. Det er en østrigsk »kirke-lobbyist«, Michael Kuhn, der fortæller om sit arbejde i Bruxelles og om kirkernes meget beskedne indflydelse der. Visionen om en europæisk sammenslutning har vanskeligt ved at begejstre unge mennesker og andre, så længe økonomi og teknik dominerer. At »give Europa en sjæl«, hvorledes det så skulle gøres, måtte kunne ændre vores syn på Europa.

Der næst har jeg præsteret en artikel om »Frelse og forløsning i ortodoks teologi«, hvor jeg hovedsagelig har gjort brug af den rumænske teolog, Dumitru Staniloae. Det er et ret fremmedartet stof for os i Vesten, i høj grad præget af det østlige munkevæsen og af de græske kirkefædre. Østkirkernes kritik af vores traditionelle, juridiske frelsesforklaringer kan vi sagtens tage til os. Vores egne teologer har fremsat den samme kritik. Fremstillingen af lidelsens nødvendighed og

vigtigheden af at overvinde vanskeligheder for at kunne modtage »guddommelig kraft« er et interessant supplement til vores vestlige synspunkter. Betragtningen over »Jesu stadige frelsesværk« kræver større fordybelse end en enkelt artikel kan indeholde. Begge parter, Øst og Vest, har et stort behov for at lære hinanden bedre at kende.

Så bringer Walter Dalland en række betragtninger, der har været udsendt i Danmarks

Radio under titlen »Ved dagens begyndelse«. De er ikke til at referere, men omfatter menneskerettigheder, kærlighed, tilgivelse, identitet og tvivl. Det er tanker, der indbyder til mere end en hurtig gennemlæsning.

Til sidst har pater Dorn en artikel om »Ændret sakramentsteologi?«, der drager vigtige konklusioner ud fra den aktuelle præstemangel. Spørgsmål som »kræver De syges Salvelse og Skriftemålet en ordineret præsts med-

virken?« bliver rejst, ligesom spørgsmålet om, hvem der nødvendigvis skal præsidere ved Herrens Nadver. Det er emner, som nutidens katolske teologer arbejder energisk med.

Ove Leerbeck

Katolsk Dialog udkommer 6 gange om året og koster 150 kr. i årsabonnement. Det udgives af Niels Steensens Kollegium, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Medietidsskrift med rod i det kristne kirkeliv

Ikke mindre end fire katolske institutioner og foreninger er med i det team, som står bag det nye medietidsskrift »Vision«: Niels Steensens Kollegium, Pastoral-Centret, Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund og Danmarks Unge Katolikker. De øvrige syv organisationer er

forankret i andre dele af dansk kirkeliv.

»Samtalen selv er godt stof til - samtale«, skriver redaktionen i en pressemeddelelse. »Vision« nr. 2, som netop er udkommet, behandler »samtalens vilkår i radio, TV og på internettet.« Mediernes virkelighed er manipuleret

virkelighed«, skriver Mogens Hansen, programmedarbejder ved Danmarks Radio, i en (selv)kritisk artikel om mediernes verden.

Hvis man ønsker at abonnere på »Vision«, er bladets adresse Livøvej 29A, 8800 Viborg, telefon 86 62 74 66 eller fax 86 62 74 98.

Nyt fra

PASTORAL-CENTRET
DEN KATOLSKKE KIRKE I DANMARK

Af Erling Tiedemann

Under overskriften »Nyt fra PASTORAL-CENTRET« vil »k.o.« i fremtiden lejlighedsvis bringe information og nyheder fra centret. Denne nyordning, som er aftalt mellem centrets leder og den ny chefredaktør, er led i en samlet tilpasning af Pastoral-Centrets udsendelse af forskellige publikationer.

Centret har i små to år udsendt et lille informationsblad med titlen Nyt og Gammelt til godt 600 modtagere.

Behovet for en mere målrettet information til de kateketer, som underviser i sogne og på katolske skoler, har imidlertid ført til, at centrets såkaldte støtteorgan anbefalede oprettelse af et egentligt kateketnet.

Ordet kateketnet er i den forbindelse dobbelttydigt: Det dækker både fællesskabet mellem de mange kateketer, som har brug for hinandens støtte og for gensidig inspiration, men det er også titlen på et meddelelsesblad, »Kateketnet«, som udover til sognepræsterne sendes direkte til de ca. 170 kateketer,

Ny spalte i »katolsk orientering«

Pastoral-Centrets nye politik omkring sine publikationer

hvis adresser er oplyst af sognepræster og skoler. Etableringen af disse to informationskanaler, nemlig nyhedsspalten i »k.o.« og »Kateketnet« til kateketerne, gør det muligt at give Nyt og Gammelt et nyt koncept. Dette blad vil fremover skulle koncentreres omkring Pastoral-Centrets bibelpastorale initiativer, - noget, som bladets titel i sig selv lægger op til. »Nyt og Gammelt« er nemlig hentet fra Mathæus Evangeliet (13,52), hvor Jesus siger: »Derfor: Enhver skriftklog, der er blevet Himmerigets discipel, ligner en husbond, der tager nyt og gammelt frem fra sit forråd.« Men mere herom, når det første nummer med den ændrede målsætning er udkommet.

Udsendelsen af temabladet »Anna & Simeon«, der redigeres af p. Jørgen Hviid samt Bente og Christian West, og som især er rettet til sognenes ældregrupper, fortsætter, og det samme gælder de studiekredsoplæg i forbindelse med forberedelsen af Jubelår 2000, som p. Jan Ophoff og Hanne Wegener i Vejle oversætter fra et amerikansk materiale.

Udvidet åbningstid

For bedre at kunne betjene sine samarbejdspartnere har Pastoral-Centret

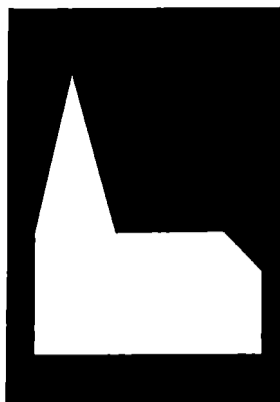
udvidet sin åbningstid. Hidtil har centret kun haft åbent mandag-fredag 13-16, men dette ændres nu til mandag-fredag 10-12 og 13-16; om torsdagen vil der dog ikke være åbent om formiddagen, men til gengæld længere åbent om eftermiddagen, nemlig fra 13-17.30. Åbningstiden gælder såvel for personlige som for telefoniske henvendelser til centret.

Ny stilling som kateketisk medarbejder

I forrige nummer af »k.o.« blev en ny stilling som kateketisk medarbejder slået op. Med besættelsen heraf vil Pastoral-Centret nå op på at have normeret to fuldtidsstillinger til især det børnekateketiske arbejde, nemlig den nuværende konsulent Birgitte Carlsson samt den nye medarbejder.

Foreløbig er Birgitte Carlsson dog gået på barselsorlov, men Merete Noval har i et begrænset omfang givet tilsagn om at hjælpe med at holde stolen varm og igangværende udviklingsopgaver kørende, mens orloven varer.

Ansøgningsfristen for den nye stilling udløber den 15. maj. Se i øvrigt annoncen i forrige nummer.

Orientering fra sognene

Maj 1998

På disse sider bringer vi én gang om måneden sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 10, der udkommer d. 27. maj og omfatter juni måned, er torsdag d. 7. maj. Manuskriptet bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vøsterbrogade 28, 4., 1620 København V., fax 33 24 49 75 - eller pr. e-mail på adressen: ko-press@inet.uni2.dk

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastelvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk kapellan, tlf. 98 13 50 29.
Messeider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. Messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag (undtagen når der er trosundervisning) mini-KUK kl. 11.15-12.15
Hver torsdag maxi-KUK kl. 19.30-22

Fredag d. 1.: Første fredag i måneden.

Søndag d. 3.: Bømemesse kl. 15.

Tirsdag d. 5.: Kor kl. 19.30.

Onsdag d. 6.: Ministrantøvelse kl. 18.30-20.

Tirsdag d. 12.: Kor kl. 19.30.

Torsdag d. 14.: Sct. Josephs klub kl. 14.30.

Fredag d. 15.: Ordets gudstjeneste kl. 17.

Lørdag d. 16.: Polsk messe kl. 17.

Samme dag tamilsk valfart til Øm.

Tirsdag d. 19.: Kor kl. 19.30.

Onsdag d. 20.: Ministrantøvelse kl. 18.30-20.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 10.

Mandag d. 25.: Bibelkrede kl. 19-21.

Tirsdag d. 26.: Koret mødes hos søstre kl. 19.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 10.

HUSK! Valfart til Øm søndag d. 7. juni.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Fredag d. 1.: Første fredag i måneden.

Fredag d. 15.: Ordets gudstjeneste kl. 17.

Lørdag d. 16.: Tamilsk valfart til Øm.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 10.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 10.

HUSK! Valfart til Øm søndag d. 7. juni.

SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Fredag d. 1.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 16.: Tamilsk valfart til Øm.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 14.30.
Lørdag d. 24.: Vietnamesisk messe kl. 10.30.
Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 14.30.
HUSK! Valfart til Øm søndag d. 7. juni.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HC2)(I)

Søndag d. 10.: Trosundervisning kl. 13.30, messe med trosbekræftelse kl. 14.30.
Søndag d. 24.: Messe kl. 14.30. Under messen modtager en gruppe børn den første hellige kommunion.
HUSK! Valfart til Øm søndag d. 7. juni.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Gudstjenesteider: (I)
Søndage kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Messeider:

HELLIG KORS KIRKE
Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messeider:

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
e-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
e-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Skt. Knuds Skole: Skoleleder Ole-C. Munk Plum, tlf. 86 13 75 11.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 (efter messen kirkekaffe). Messe kl. 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søndag, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag d. 24. kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag d. 23. kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 undt. ferie.
Familiemesse: Lørdage, 4. kl. 12.15.
Skriftemål: 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.
Majandagter: Hver tirsdag i maj kl. 16.
Firmelse: Søndag d. 17. kl. 10: Sogneundervisningens firmander (biskop Hans)
Torsdag d. 21. kl. 10: Skt. Knuds Skoles firmander (biskop Czeslaw)
Kristi himmelfart: Messe kl. 8, højmesse med firmelse kl. 10, messe kl. 17.
Pinsedag, d. 31.: Messer som om søndagen.

Mini-KUK: Hver anden søndag kl. 11.15 - 13.15
Vietnamesisk Ungdomsklub: Hver anden måned.
Firmandklub: Hver anden onsdag kl. 18.30 - 21.30
KUF: Katolsk ungdomsforum.

Ældre:
Skt. Knuds Klub for ældre: 1. og 3. tirsdag, kl. 14.30.
S/S: forberedelse af udflugt og hygge. 12/5: udflugt CVC, lægfranciskaner, Marialegion: Fælles messe d. 28. kl. 11.
Kultur:

Katolsk Information: mandag - fredag kl. 13 - 17.30, lørdag kl. 10 - 12, søndag kl. 11 - 12.
Århus Boghandel: kl. 9.30 - 17.30, fre. 9.30 - 19, lør. 9.30 - 14, lange lørdage til 16. Præsentation af ny bog, CD og sange af Hildegard af Bingens visioner: Kirsten Kjærulf og Hans Jørgen Frederiksen, Det levende lys.

Galleri ved kirken: Mandag, onsdag - fredag kl. 14 - 17.30: Helga Kristmundsdóttir.
Femisering lørdag d. 16.: Nis Schmidt
Kunstkredsen: Generalforsamling, torsdag d. 30. april kl. 19.30.
Tro og Lys: Messe og møde lørdag d. 2. kl. 14. Retrætte 8.-10. maj.
Andet: Selvhjælpsgruppen ved kirken: Ryesgade 28, 5., tlf. 86 18 09 18

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastelvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.

Søndag d. 3.: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 17.: Messe kl. 10.30.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Ejlish og Ennis Magill, 86 54 26 87.

Søndag d. 10.: Messe kl. 14.
Søndag d. 24.: Messe kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENÅ
Thykjærvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 10 (Højmesse og kirkekaffe)
Skriftemål: Før messen eller aftale.

Søndag d. 3.: Latinsk messe kl. 10. Majandagt efter messen.
Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 10 med børnenes første kommunion. Majandagt efter messen.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, ingen messe.
Søndag d. 31.: Pinsedag, højmesse kl. 10. Majandagt efter messen.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messeider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

Alle hverdage i maj måned er der majandagt kl. 17.10, søn- og helligdage kl. 16.45.

Fredag d. 1.: Josef, arbejderen. Messe kl. 9, derefter en times samvær med sr. Brieger McKenna og fr. Kevin Sallon.
Onsdag d. 13.: Mariadag. Udstilling af alterets allerhelligste sakramente kl. 10, tilbedelse hele dagen og sakramental velsignelse kl. 18.40. Mariaprocession kl. 19, derefter messe.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, højmesse kl. 10.
Lørdag d. 29.: Kirkens indvielse, højmesse kl. 10.
Søndag d. 31.: Pinse, højmesse kl. 10.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messeider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Lørdag d. 2.: Børneundervisning kl. 10. det er sidste gang vi mødes i denne omgang. Derfor holder vi afslutning med leg, kage og meget andet. Tag hele din familie med til denne dag.
Søndag d. 3.: Familiemesse kl. 10. På denne dag har vi den store glæde, at nogle børn for første gang modtager den hellige kommunion.
Lørdag d. 9.: Vietnamesisk messe med p. Tuyen
Søndag d. 10.: Femte søndag i påsken. P. Tuyen kommer og fejrer messen kl. 10.
Søndag d. 17.: Sjette søndag i påsken. Messe kl. 16.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. Messe kl. 10.
Søndag d. 24.: Syvende søndag i påsken. Messe kl. 16.
Søndag d. 31.: Pinsedag - dagen hvor vi fejrer, at Helligånden kom over disciplene og beder Gud om at udgyde Helligånden over os. Messen begynder kl. 16.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.
Lørdag: Søndagens messe kl. 16.

Før torsdagmesserne kl. 10.30 vil der i maj måned være en lille Maria-andagt i Sct. Josefs kapel.
Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10. Under højmessens vil børn på Sct. Ibs Skole og andre børn i menigheden modtage den første hellige kommunion.
Lørdag d. 30.: Vietnamesisk messe kl. 14 ved pastor Tuyen fra Odense.
Søndag d. 31.: Pinsedag - højmesse kl. 10.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messeider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag
Aftenmesse - NB! - i kirken tirsdag, onsdag og fredag kl. 17.30.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Torsdag d. 7.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 17.: Bindeballetur for småbørnsfamilier.
Mandag d. 18.: Ingen morgenmesse, men aftenmesse kl. 19. Derefter kl. 19.30 menighedsafan i præstegården.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. Ingen messe kl. 9, men højmesse kl. 11.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm., Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01, Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15. On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Fredag d. 1.: Religionsundervisning for førstekomunikanter kl. 16. Sognepræsten bringer den hellige kommunion til de syge.
Mandag d. 4.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 6.: Mariaandagt kl. 19 v/ gudstjenesteleder K. W. Thomasen.
Fredag d. 8.: Store Bededag, ingen undervisning for førstekomunikanterne.
Onsdag d. 13.: Mariaandagt kl. 19.
Mandag d. 18., tirsdag d. 19. og onsdag d. 20.: samles førstekomunikanterne hos sr. Antonie kl. 8-12. De bedes fritaget fra skolen.
Onsdag d. 20.: Mariaandagt kl. 19.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. Under højmessens kl. 10 vil 16 børn modtage den første hellige kommunion.
Søndag d. 24.: Højmesse kl. 10, derefter kirkekaffe v/ Hanne og Benny Jensen.
Onsdag d. 27.: Mariaandagt kl. 19.
Søndag d. 31.: Pinsedag. Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Det nyvalgte menighedsråd har konstitueret sig med Christian Worsøe som formand, Ulla Roed som næstformand og Jens Erik Wilger som sekretær. Til menighedsrådet valgtes i øvrigt Jakob Lund, Anton Kulkic og Lisbeth Sørensen; suppleanter blev Jens Møller og Helga Malik. Hjertelig til lykke!

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm. Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. mandag).
Messeider: (HA1)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Søndag kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45
Onsdag kl. 16.30
Torsdag kl. 7.45
Lørdag kl. 16.30
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.

Kirkekaffe i menighedssalen 2. søndag i måneden efter højmessens.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst 9-10 undt. mandag.

Gudstjenester: (TH)

Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag. Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 9 samt lørdag kl. 16.30.

Skriftemål altid muligt - spørg præsten.

Hver mandag hos søstre, Baggensens Allé 149 i Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets gudstjeneste kl. 16.30.

Hver tirsdag, torsdag og fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 8, laudes kl. 8.30 og messe kl. 9. Hver onsdag i Skt. Nikolaj Kirke: Laudis kl. 8.30, messe kl. 9 og rosenkrans kl. 16.30.

Hver fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Barmhjertighedens rosenkrans kl. 15.

Hver lørdag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9 og messe kl. 16.30.

Hver søndag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9.30 og messe kl. 10.

2. torsdag i hver måned: Skolemesse
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.
1. og 3. onsdag i hver måned: Bedekreds kl. 19.

Tirsdag d. 30. april: Johannes Nordentoft fra DUK besøger menigheden. Møde i menighedssalen.

Fredag d. 1. - søndag d. 3. maj: Retræte for alle interesserede med sr. Brieg McKenna. Aftenmøder med bøn for helbredelse både fredag og lørdag kl. 19. Yderligere oplysninger og tilmelding på tlf. 75 43 19 11.

Tirsdag d. 5.: Foredragsrækken »Hvad tror katolikkerne« fortsætter i menighedssalen kl. 19.30. Aftenens emne er »Bøn og frelse«.

Torsdag d. 7.: Mariaandagt kl. 19.30.

Fredag d. 8.: Ungdomsmesse kl. 19.

Torsdag d. 14.: Mariaandagt kl. 19.30.

Tirsdag d. 19.: Foredragsrækken »Hvad tror katolikkerne« fortsætter i menighedssalen kl. 19.30. Aftenens emne er »Åndelig fornyelse«.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, første kommunion over højmessens kl. 10.

Søndag d. 24.: Ministrantdag efter messen.

Torsdag d. 28.: Mariaandagt kl. 19.30.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA

Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Messestider: (HC2)

Søndagsmesse: Kl. 15.30. Kirkekaffe efter højmesse.

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag, fredag og lørdag: Messe kl. 9. Onsdag: messe kl. 19.

Første fredag: Messe kl. 19 med efterfølgende tilbedelse.

Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Messestider: (HC2)(T)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.

Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.

Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV

Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12, undt. mandag.

Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.

Torsdag: Rosenkrans, messe og tilbedelse kl. 15.30.

Fredag: Jesu Hjertes/korsvejsandagt, messe og tilbedelse kl. 15.30.

Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10

Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Lørdagsmessen bortfalder lørdagene d. 2. og 9.

Torsdag d. 7. - søndag d. 10.: Kateketisk børne-

weekend på Fyn.

Torsdag d. 21.: Kristi Himmelfart, højmesse kl. 10.

Søndag d. 31.: Pinse, højmesse kl. 10.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER

Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.

Messestider: (I)

Søndag: Højmesse kl. 16.

Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Torsdag d. 7. - søndag d. 10.: Kateketisk børne-weekend på Fyn.

Torsdag d. 21.: Kristi Himmelfart, højmesse kl. 17.

Søndag d. 31.: Pinse, højmesse med børnenes første kommunion kl. 17.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.

Sognepræst: Leo Drzal.

Andenpræst: Stefan Huber.

Vietnamesisk præst: P. Thien, Mobiluf. 20 29 77 17.

Kontortid: Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.

Onsdag og fredag: Stefan Huber.

Messestider: (HC)(TH)

Søndagsmesser: Kl. 10 og 16.30.

Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.

Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG

Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiluf. 20 21 56 42.

Messestider: (HC2)(T)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19. Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.

Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerte, aftenmesse kl. 19 med bøn om præste- og ordenskald.

Lørdag d. 2.: Religionsundervisning for alle børn (DK-V-T) samt forberedelse til det første skriftemål kl. 9.45.

Torsdag d. 7.: Majandagt kl. 18.30.

Fredag d. 8.: St. Bededag, afslutning på sæsonens religionsundervisning.

Torsdag d. 14.: Majandagt kl. 18.30.

Søndag d. 17.: Sognets børn modtager den første hellige kommunion i messen kl. 9.45. Efter messen en lille reception i menighedslokalerne. Stille messe kl. 11.30.

Onsdag d. 20.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14, derefter fortsætter vi oppe i lokalerne. Alle er velkomne!

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 9.45, stille messe kl. 11.

Torsdag d. 28.: Majandagt kl. 18.30.

Søndag d. 31.: Pinsedag. Højmesse kl. 9.45, stille messe kl. 11.

SANKT BENDTS KAPEL

Brogade 14, 5900 Rudkøbing

Messestider: (I)

Søndag d. 3.: Messe kl. 15.

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG

Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobiluf. 20 21 56 42.

Messestider: (HC2)(I)

Højmesse hver lørdag kl. 15.30.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS

Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: P. J. Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 62 21 05 42. Mobiluf. 20 21 56 42 eller henvendelse til fru Inge Olav Hansen, tlf. 64 71 10 62.

Messestider:

Søndag d. 10.: Messe kl. 11.

Søndag d. 17.: Messe kl. 11.

Søndag d. 24.: Messe kl. 11.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARBO

Mariegade 4, 4930 Marbo

Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.

Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75

50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.

Messestider: (I)

Maj måned er jomfru Marias måned, og derfor er der rosenkrans før hver lørdagsmesse i maj. Den første lørdag er dog undtaget på grund af pastoralmødet. Af samme grund er der heller ikke udstilling af sakramentet fredag d. 1. maj.

Søndag d. 3.: Messe kl. 10. Efter messen er der kirkekaffe, hvor alle er velkomne.

Lørdag d. 9.: Rosenkrans kl. 11, messe kl. 11.30.

Lørdag d. 16.: Rosenkrans kl. 11, messe kl. 11.30.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfartsdag, messe kl. 10.

Lørdag d. 23.: Rosenkrans kl. 11, messe kl. 11.30.

Lørdag d. 30.: Rosenkrans kl. 11, messe kl. 11.30.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 10. Der er første kommunion denne søndag, og efter messen ønsker vi til lykke over et glas eller en sodavand. Alle er velkomne.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV

Bredgade 47, 4900 Nakskov

Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.

Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.

Messestider: (HA)(TH)

Søndagsgudstjenesterne begynder kl. 10. Lørdagens gudstjeneste kl. 17 (forhør Dem i forvejen, f. eks. ved en telefonopringning). Søndag før pinse ingen gudstjeneste p.g.a. valfarten.

Eventuelle ændringer vil blive meddelt i kirken og ved annoncering i avisen.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerte fredag. Messe i kirken kl. 15.30. Tilbedelse efter messen indtil kl. 17.

Skt. Antonius tirsdage d. 5., 12., 19. og 26.: Messe i kirken kl. 11.30. Vi forbereder Skt. Antonius' fest d. 13. juni.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, højmesse kl. 10.

Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken, ingen messe i Nakskov. Man bedes indtegne sig på tilmeldingslisten, som er fremlagt bag i kirken. Oplysninger om prisen for busturen samt om afgangstidspunkt findes sammen med tilmeldingslisten.

Mors Dags lotteri: Traditionen tro prøver vi også i år at gennemføre et lotteri til hjælp for valfartsudgifterne. Som altid får børnene gratis plads i bussen!

Salget af lodsedlerne begynder i april, og træknin-

gen finder sted søndag d. 10. maj. Se gevinsterne bag i kirken.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F. Bispegade 12, 4800 Nykøbing F. Tlf. 54 85 07 39.

Ansvh. præst: Lars Messerschmidt, Bredgade 67, 2. i.v., 1260 København K. Telefon 33 14 28 72 (eller 33 11 60 80)

Messestider: (HC2)(I)

Søndagens gudstjenester i maj begynder kl. 12. Søndagen før pinse (d. 24. maj) er der ingen gudstjeneste p.g.a. valfarten. Eventuelle ændringer i gudstjenestetidene vil blive meddelt i kirken og i avisen.

Lørdag d. 9.: Polsk messe kl. 16 ved pater Dudek efter messen komsammen i Fredensgade.

Søndag d. 10.: Barmhædig under højmessens.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, højmesse kl. 12.

Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken. Man bedes tilmelde sig på listen, som er fremlagt bag i kirken. Oplysninger om prisen for busturen og om bussens afgangstidspunkt findes på opslagstavlen. Denne søndag ingen gudstjeneste i Nykøbing F.

Søndag d. 31.: Pinsedag, højmesse kl. 12.

Mandag d. 1 juni.: Anden pinsedag, højmesse kl. 12.

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED

Præstøvej 29, 4700 Næstved

Tlf. 55 72 09 85.

Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43. Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messestider: (HA)(I)

Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.

Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.

Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.

Hver første fredag i måneden (Jesu hjerte fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17 og messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.

Polisk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Søndag d. 3.: Messe kl. 10, derefter kirkekaffe i menighedssalen.

Søndag d. 10.: Firmelse i højmessens kl. 10 ved biskop Hans L. Martensen. Efter messen reception i menighedssalen, hvor der vil være lejlighed til at hilse på firmanderne og deres familier.

Tirsdag d. 19.: Kirkevandring. Skt. Jørgens Kirke kl. 19, Næstved Kristne Center kl. 19.45, Birkebjergkirken kl. 20.30.

Torsdag d. 21.: Kristi Himmelfartsdag, børnenes første hellige kommunion ved højmessens kl. 10. Efter messen reception i menighedssalen, hvor første-

kommunikanter og forældre ønskes til lykke.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 10.

Vor Frue Kirke tilbyder religionsundervisning som forberedelse både til firmelse og til førstekomunion. De børn, der går på Vor Frue Skole, vil få religionsundervisning i skoletiden; for andre børn foregår undervisningen i menighedslokalet tirsdag kl. 15-16 for firmander og kl. 16-17 for førstekomunikanter.

Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.

Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i familien eller en af Deres bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak!

Helligåndskirken, Vordingborg Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg

Sognepræst: Josef Dudek, CSsR. Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.

Messestider: (HA)(I)

Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerte fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordenskald kl. 15.30 og messe kl. 16.30.

Torsdag d. 7.: Majandagt kl. 16.30.

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10, menighedskaffe efter messen.

Torsdag d. 14.: Majandagt kl. 16.30.

Søndag d. 17.: Højmesse med børnenes første kommunion kl. 10.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, højmesse kl. 10.

Lørdag d. 23.: Søndagens messe læses kl. 16.

Søndag d. 24.: Ingen messe på grund af valfarten til Åsebakken.

Torsdag d. 28.: Majandagt kl. 16.30.

Søndag d. 31.: Pinsedag, kirkens titularfest. Højmesse kl. 10.

SKT. HANS KIRKE, KØGE

Bjerggade 10, 4600 Køge

Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.

Menighedsrådsformand: Ernst Zornhagen, Kronprinsesse Sofiesvej 12, st.th., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 10 53 76.

Messestider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.

Hverdag: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental tilbedelse.

Fredag kl

messe med fornyelse af menighedens indvielse til jomfru Maria, Te Deum og sakramental velsignelse. Efter gudstjenesten fester vi videre, idet vi holder vor traditionelle, fælles menighedsfrokost efter det kendte mønster: Hver (familie) medbringer så mange stykker smørrebrød, som man mener selv at kunne spise, plus et eller to ekstra stykker til vore meget velkomne gæster, som vi venter fra de andre menigheder. Alt smørrebrødet arrangeres festligt på fode. Der sælges øl og vand, og menighedsrådet sørger for, sammen med Montfort-kommunitet, at der til indledning er en sil og en snaps og sidenhen en afrundende, god kop kaffe. Vel mødt!!

Torsdag d. 14.: Kl. 19.15 majandagt med sakramental velsignelse, - i Maria-sideskibet.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfartsdag. Kl. 10: festmesse med børns og voksnes første kommunion. Gennem modtagelse af den første kommunion optages Michael Andersen, Anne Grete Flygenring, Jens Bernhard Thygesen (alle fra Slagelse) og Birgit Kobberø (Glumstrup) i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab. Ved en reception efter messen ønsker vi førstekomunikanteme og os selv tillykke.

Søndag d. 24.: 7. påskesøndag. Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken. Åsebakkevalfarten indledes kl. 9 i Vor Frue Kirke med en kort andagt. Umiddelbart efter andagten afgår bussen. På Åsebakken er der bispemesse. Slut helhjertet op om denne valfart. Hjemkomst ingenimod kl. 18. NB! Der er på valfarts-søndagen ingen messe i Slagelse kl. 10, men først om aftenen kl. 19.15. (NB!). Denne messe fejres delvis på latin.

Torsdag d. 28.: Kl. 15.30 (NB) - majandagt med sakramental velsignelse, - i Maria-sideskibet.

Søndag d. 31.: 8. påskesøndag; pinsedag, Helligåndens fest. Kl. 10: højtidelig pinsemesse. Kl. 19: festvesper.

Mandag d. 1. juni; 2. pinsedag. Kl. 17 (NB !): pinsemesse. Kl. 18-19: vesper og tilbedelse (Månedens 1. mandag). Hermed afsluttes påsketiden.

Torsdag d. 7.: Mindedag for den salige visdomsdat-ter Marie-Louise Trichet.

Fredag d. 8.: den såkaldte »Store Bededag«: Bryllups-gudstjeneste kl. 14 i Skt. Elisabeths Kirke i Holbæk. Jakob Ploug Sarp og Alice Mortensen (Højby) meddeler hinanden ægteskabets sakramente.

Lørdag d. 9.: 5. påskesøndag. I dag fejres dele af søndagsmessen kl. 15.30 på latin.

Søndag d. 10.: Titularfest og kirkevielsesfest i Slagelse. Festen for jomfru Maria, Guds nådes midlerinde. Holbæk menighed indbydes på, det hjerteligste til at være med ved festmessen i Vor Frue Kirke kl. 10 og den efterfølgende fælles menighedsfrokost i menighedslokaleme.

Torsdag d. 14.: Kl. 15.30 majandagt med sakramental velsignelse.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. ingen gudstjeneste i Holbæk; se lørdag d. 23.

Lørdag d. 23.: 7. påskesøndag. I dag fejrer vi i vor menighed Kristi himmelfarts fest. Kl. 15.30 festmesse, afsluttet med kort majandagt i anledning af morgendagens Åsebakkevalfart.

Søndag d. 24.: Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken. Valfarten indledes kort i Skt. Elisabeths Kirke. Umiddelbart herefter kører bussen. Vi overvejer at tage tidligere afsted end vi plejer, således at de, der har kræfter til det, kan være med til at gå gennem skoven, mens de øvrige drikker kaffe i bussen. Vi har ikke planerne helt klar, men kig på opslagstavlen, når vi når så langt. På Åsebakken er der bispemesse. Slut op om valfarten.

Torsdag d. 28.: Kl. 19.15 majandagt v. sr. Engeline.

Lørdag d. 30: fejres påsketidens afslutning med den højhelige pinsefest, Helligåndens fest. Kl. 15 højtidelig pinsemesse.

Ingen gudstjenester i Holbæk 1. og 2. pinsedag.

Tirsdag d. 26.: OBS! Voksenkatekese kl. 19-21, Liturgiske spiritualitet, Tilskuere eller deltagere?!

Torsdag d. 28.: OBS! Roskildes 1000 års fejring: »At være Kirke i Roskilde«: den Katolske Kirke, kl. 19-21

LEDREBORG SLOTSKIRKE
Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.

Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.

Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.

Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, telefon 43 99 81 57.

Messestider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.

Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.

Torsdag: Messe kl. 10.

Fredag: Tilbedelse kl. 17 Kl. 18 - 19: Tilbedelse og rosenkrans, kl. 20 messe.

Lørdag: Messe kl. 9. (Lørdag d. 29. dog kl. 10) og kl. 17 (søndagsmesse.)

Lørdag d. 16.: Ingen messe kl. 9, men vietnamesisk messe med p. Tuyen kl. 17.

Torsdag d. 21.: Kristi Himmelfart. Højmesse med børnenes første kommunion kl. 10.

Søndag d. 24.: Åsebakkevalfart. Bussen afgår fra kirken kl. 8. (Ingen søndagsmesse den dag!)

Torsdag d. 28.: Ingen messe. Pinseandagt for Skt. Pauls Skole kl. 8.55.

Søndag d. 31.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.

OBS! Ingen 'lovsang med forbøn' i maj måned. Næste gang bliver onsdag d. 24. juni kl. 19.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.

Menighedsrådsformand: Brita Kristensen, tlf. 42 29 90 06.

Messestider: (HB2)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 3.: Fjerde søndag i påsken fejres i messen kl. 9.

Onsdag d. 6.: Pensionistudflugt. Se nærmere i våbenhuset, eller spørg søstrene.

Torsdag d. 7.: Kirkekoncert kl. 20 med Helsingør Kammerkor.

Søndag d. 10.: Femte søndag i påsken, messe kl. 11. Herefter let frokost (kaffe/øl/vand/boller m. pålæg).

Søndag d. 17.: Sjette søndag i påsken, messe kl. 9.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 11.

Lørdag d. 23.: Søndagsmesse kl. 19 (stille messe).

Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken, ingen messe i sognekirken.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 9.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31.

Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.

Messestider: (HA)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 3.: Fjerde søndag i påsken, messe kl. 11.

Onsdag d. 6.: Pensionistudflugt. Se opslag i våbenhuset eller spørg søstrene.

Søndag d. 10.: Femte søndag i påsken, messe kl. 9. Herefter brunch (kaffe/øl/vand/boller m. pålæg).

Søndag d. 17.: Sjette søndag i påsken, messe kl. 11.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 9.

Lørdag d. 23.: Søndagsmesse (stille messe) kl. 17.

Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken, ingen messe i sognekirken.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 11.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
Marievej 6, 2970 Hørsholm

Sognepræst: Andrzej Papuga.

Assisterende præst: Jacob Muiser.

Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.

Messestider: (HA)(I)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans Kirke kl. 11.

Messe på Mikkelsborg, Strandvejen 352 kl. 9.

Tirsdag: Messe i Skt. Hans Kirke kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.

Søndag: Messe i Skt. Hans Kirke kl. 10.30.

Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale.

Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Søndag d. 3.: Børnarrangement i præsteværelset under højmessens. Efter messen er der kirkefrokost i menighedssalen.

Tirsdag d. 5.: Tirsdagsmessen og rosenkransandagten er denne gang kl. 19.30. Efter messen arrangerer tidsskriftet »Ord på Vejen« samvær i menighedssalen.

Fredag d. 8.: St. Bededag. Aktivitetsdag i kirken fra kl. 9. Der skal foretages småreparationer, males, gøres rent m.m. Alle er velkomne til at komme og tage et nap med. Stig Fjording står for tilrettelæggelsen af dagens opgaver.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, højmesse kl. 11.

Søndag d. 24.: Ingen messe i Skt. Hans Kirke, men valfart til Åsebakken, hvor der er bispemesse kl. 11.30. De fire nordsjællandske menigheder mødes kl. 8.45 ved Skovbrynet på Rudersdalsvej over for Poppel Allé i Holte.

Tirsdag d. 26.: Sidste tirsdagsmesse (kl. 17.30) før ferietiden.

Lørdag d. 30.: Biskop Czeslaw Kozon meddeler firmelsens sakramente i Skt. Hans kirke kl. 15.30.

Søndag d. 31.: Pinsedag, højmesse kl. 11.

DEN HELLIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød

Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96

bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.

Præst: Jacob Muiser.

Messestider: (HA)1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.

Mandag, onsdag, torsdag og fredag messe kl. 17.30.

Tirsdag: Messe kl. 10.

Lørdag: Messe kl. 16 (og altså ikke som hidtil kl.8.)

Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.

Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den 1. fredag i måneden.

13 | Hovedstadsområde NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev

Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.

Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Messestider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Fredag d. 8.-søndag d. 10.: Tro og Lys holder retræte på Magleås.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messer som om søndagen.

Søndag d. 24.: Messen kl. 10 bortfalder i anledning af valfarten til Vor Frue af Åsebakken.

Søndag d. 31.: Pinsedag, messer som om søndagen.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
Frederiksundevvej 225, 2700 Brønshøj

Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messe samt tirsdag - fredag 10.30-12 på sognekoret. Evt. også på 31 28 47 69.

Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.

Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.

Messestider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.

Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 1.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.

Lørdag d. 2.: Aktivitetsdag kl. 10. Vi tager fat om de praktiske opgaver omkring kirkebygningen. Alle er hjerteligt velkomne.

Søndag d. 3.: Messe kl. 11.

Fredag d. 8.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.

Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 11, derefter kirkekaffe.

Tirsdag d. 12.: Forberedende sommermarkeds møde kl. 19.30. Alle interesserede opfordres til at deltage i mødet.

Fredag d. 15.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.

Søndag d. 17.: Gregoriansk messe kl. 11.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 11.

Fredag d. 22.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.

Søndag d. 24.: Hl. treenighed, messe kl. 11. Valfart til vor Frue af Åsebakken, se annonce i »katolsk orientering«

Torsdag d. 28.: Kristi legems og blods fest. Økumenisk kirkevandring, vi starter kl. 19.

Fredag d. 29.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.

11 | Midtsjælland

HOLDÆK - SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted

Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.

Skt. Josef søstrene tlf. 53 61 73 71.

Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53 52 10 99.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 3.: Fjerde søndag i påsken fejres kl. 10 med p. Josef Völk.

Lørdag d. 9.: Femte søndag i påsken fejres kl. 16 med sognepræsten. Vi døber Sara Jonassen.

Søndag d. 10.: Ingen messe.

Søndag d. 17.: Sjette søndag i påsken. Messe kl. 10 med p. A. Ziggelaar.

Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken, se opslag i våbenhuset. I kirken fejres ordets gudstjeneste kl. 10 ved sr. Clementine.

Lørdag d. 30.: Pinsedags messe kl. 16 med sognepræsten.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde

Giro: 402 3986. FAX 46 36 50 91

Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv

Pastoral assistent: Theodor Jürgensen, ofm conv

Sognekontor: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)

Gråbrødrehuset: 46 36 77 56

e-post: graabroe@post4.tele.dk

Gråbrødrenes Bogcafe: 46 32 52 57

Homepage: www.laurentii.org

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10.00

Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menigheds-salen

(1. søndag i måneden i Islebjerg Kirke, Frederikssund, kl. 14.00)

(2. søndag i 3måneden i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 08.30)

Hverdagsmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.00

Tidebøn:

Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 07.00

Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30

Faste andagter:

Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30

Sakramentsandagt hver torsdag kl.16.30

Katekese (Religionsundervisning) for børn og unge: OBS! Lørdag d. 16.05. kl. 14.30

Torsdag d. 30.04: Økonomiudvalg møde kl. 19.30

Onsdag d. 6.: Kateketmøde, kl. 15.00

Tirsdag d. 12.: »Vi går i biffen« yderligere oplysning findes i våbenhuset.

Tirsdag d. 12.: Menighedsrådsmøde, kl. 19-21

Torsdag d. 14.: Katolsk oplysningsaften, kl. 19-21: »Herre, lær os at bedele«

Lørdag d. 16.: OBS! Den sidste børnekatekese i år kl. 14.30 til efter messen OBS!

Tirsdag d. 19.: Anna og Simeon-gruppen mødes i Bogcaféen kl 11.00-12.00:

Torsdag d. 20.: 1. kommunion kl. 10.00

Fredag d. 21.: Præstevielsen af Anders Baadsgaard-Jensen, ofm conv (tidspunkt ikke fastsat)

SANKT MARIÆ KIRKE, KALUNDBORG

Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 11. Påsketiden slutter.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Sognekontor: Vandtårnsvej 11.
Messeider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
Messeider: (HC2)(I)
Højmesse lørdage kl. 17.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, se Åkirkeby.
Lørdag d. 30.: Pinsevigilie kl. 17
Søndag d. 31.: Pinsedag, se Åkirkeby.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
Messeider: (HC2)(I)
Højmesse søndage kl. 10.

Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 11.
Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 10.

14 | Hovedstads- område NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messeider: (HA)(D)(T)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17. 1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP
Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontoret tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 9. Reciteret messe kl. 11. Morgenmad i kantinen mellem messe. Alle er velkomne!
Hverdag: Mandag og onsdag: Messe kl. 11. Tirsdag: Messe kl. 17. Torsdag: Messe kl. 17 i Skt. Joseph Søstrenes Kapel, Bemstorffsvej 98. Fredag: Messe kl. 7.30. Lørdag: Messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Lørdag d. 2.: Bededag for præste- og ordenskald.
Søndag d. 3.: Bededag for præste- og ordenskald.
Onsdag d. 6.: MidikUK mødes i Sct. Andreas.
Torsdag d. 7.: 3-årsdagen for biskop Kozons bispevielse.
Fredag d. 8.: Store Bededag, se under messeider.
Lørdag d. 9.: Familiedag i Sct. Andreas.
Søndag d. 10.: Familiemesse i Sct. Therese kl. 9.
Tirsdag d. 12.: Møde i KÆK, Katolsk Ældre Klub. Der arrangeres en sommerudflugt. Se under Sct. Andreas. Samme dag messe kl. 17, derefter tilbedelse af det udstillede sakramente indtil kl. 21.
Søndag d. 17.: Firmelse. Se under Sct. Andreas.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messer som om søndagen.
Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken. Reciteret messe kl. 9 og kl. 11, men denne dag ingen morgenmad mellem messerne.
Lørdag d. 30.: Mass in English at 5 p.m.
Søndag d. 31.: Pinsedag.

IMMACULATA KIRKE
Strandvej 91, 2100 København Ø
Messeider:
Søndage: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ORDRUP
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon. Telefon 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80

(undt. mandag).
Andenpræster:
Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Sognekontor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messeider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Hverdag: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
Fredag: Udsuling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 11.30.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag, se under messeider.
Lørdag d. 2.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11.10, derefter messe.
Søndag d. 3.: Latinsk højmesse kl. 10. Bededag for præste- og ordenskald.
Onsdag d. 6.: MidikUK mødes i Sct. Andreas.
Torsdag d. 7.: 3-årsdagen for biskop Kozons bispevielse.
Fredag d. 8.: Store Bededag, se under messeider.
Lørdag d. 9.: Familiedag.
Tirsdag d. 12.: Møde i KÆK, Katolsk Ældre Klub. Der er udflugt med bus til Hillerød og deltagelse i messen i Sct. Vilhelms sogn. Derefter frokost i Naturcafeen ved Esrum Kloster, spadseretur i det grønne og kaffe eller te i Naturcafeen. Afgang fra Sct. Andreas Kirke kl. 10 og hjemkomst kl. 16.30-17.
Søndag d. 17.: Firmelse. Firmandeme kommer også fra Sct. Therese Sogn.
Mandag d. 18.: Bibelkreds hos Connie Probst.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe som om søndagen.
Lørdag d. 23.: OBS! Søndagsmesse kl. 17.
Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken; ingen messe i kirken. Alle, der har mulighed for det, bedes komme til valfarten.
Mandag d. 25.: 125 års dagen for indvielsen af Sct. Andreas Kirke. Pontifikalmesse kl. 19.30. Efter messen præsenteres festskriftet, som udgives i anledning af kirkens jubilæum.
Søndag d. 31.: Pinsedag.

SØBORG – SE PASTORALENHED 13

15 | Hovedstads- område V

JESU HJERTE KIRKE
Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 31 21 85 88. Indvalg: 31 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messeider: (HA1)(TH)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Lørdag d. 2.: Majandagt kl. 17.
Tirsdag d. 5.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om »Petrus-embedet som en tjeneste for enheden«.
Onsdag d. 6.: MiniKUK kl. 19.
Lørdag d. 9.: Majandagt kl. 17.
Mandag d. 11.: Kirkekoncert kl. 20 med koret »Tour-dion«. Værker af bl. a. Max Reger, Edward Elgar og William Byrd.
Onsdag d. 13.: Ministrantklub kl. 15.30.
Fredag d. 15. - søndag d. 17.: Weekend på Klitborg for sognets børn og unge.
Lørdag d. 16.: Kongregationsmesse kl. 10, majandagt kl. 17.
Søndag d. 17.: Messe på ungarsk i huskapellet kl. 16, derefter samvær i menighedssalen.
Mandag d. 18.: Studiekreds for voksne kl. 18.
Tirsdag d. 19.: Skovtur for de ældre kl. 11-18, tilmelding hos p. Keller.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart; messer som om søndagen.
Lørdag d. 23.: Majandagt kl. 17.
Lørdag d. 30.: Majandagt kl. 17. Søndag d. 31.: Pinsedag. Ungdomsmesse kl. 20, derefter pinsefest i Café Ludvig.

Hver søndag indbyder vi til kirkekafe efter morgenmesse. Kaffen/theen serveres i menighedssalen indgang: Stenosgade 4 B. Børn og unge er velkomne i ungdomslokalerne i kælderen ved samme indgang.

SKT. MARIÆ KIRKE
Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000

Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messeider: (HA)(TH)
Søndag d. 5.: Palmesøndag. Palmevielse i Lioba-hjemmets sal kl. 11. Procession til kirken, familiemesse. Efter messen er der kirkekafe.

SKT. NIKOLAJ KIRKE
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messeider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messe.

Fredag d. 1.: Første fredag; den hl. Josef, arbejderen. Messe på dansk kl. 8, vietnamesisk messe kl. 15.
Søndag d. 3.: Højmesse kl. 10, messe på polsk kl. 12. Derefter kirkekafe.
Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10, derefter kirkekafe.
Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10, messe på polsk kl. 17. Kollekt for meddelelsesmidlerne.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. Højmesse kl. 10 med børnenes første kommunion.
Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken. I Skt. Nikolaj kirke reciteret messe kl. 10.
Søndag d. 31.: Pinsedag. Højmesse kl. 10, messe på polsk kl. 12.

16 | Hovedstads- område N

SAKRAMENTSKIRKEN
Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakramentskirken.
Sognepræst: Pastor Reinhold Sagner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor mand.-torsd. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
Hospitalsspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 hverdag mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messeider: (HB2)(T)
Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Mandag kl. 17.30. Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads- område K

SKT. ANSGARS KIRKE
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
Andenpræst: Chr. Noval.
Præsteres træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messeider: (HB2)(T)
Søndage: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdage: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Hverdag: Messe kl. 8.
Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30, tilbedelse til kl. 18 og majandagt kl. 19.
Lørdag d. 2.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 3.: Reciteret messe kl. 8, højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Onsdag d. 6.: Skovtur. Vi mødes på Fælledvej ved Sakramentskirken kl. 9 eller ved Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, kl. 9.30.
Lørdag d. 9.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 10.: Reciteret messe kl. 8, familiemesse kl. 11.
Onsdag d. 13.: Majandagt kl. 19.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart. Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11.
Lørdag d. 23.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 24.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11. Samme dag valfart til Åsebakken.
Onsdag d. 27.: Majandagt kl. 19.
Lørdag d. 30.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 31.: Pinsedag. Reciteret messe kl. 8, pontifikalmesse med de unges firmelse kl. 11.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
Sognepræst: P. J. Gorowski C.s.s.R. Tlf. 32 58 41 02.
Andenpræst: Janusz Turek, C.s.s.R.
Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
Udenfor kontortid tlf. 32 58 21 02.
Messeider: (HA)(T)

Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
Søndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10.
Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
Hverdag: Messe kl. 8.
1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

Torsdag d. 7.: Mariaandagt med efterfølgende messe kl. 19.
Onsdag d. 13.: Onsdagsklubben mødes kl. 14.30. 1. viceborgmester Poul Feldvoss, Tårnby, fortæller om sine salmer.
Torsdag d. 14.: Mariaandagt med efterfølgende messe kl. 19.
Søndag d. 17.: Børnenes første hellige kommunion i højmessens kl. 10, derefter reception i den store sal.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messerne er kl. 8.30 og kl. 10.
Søndag d. 24.: Valfart til Åsebakken; se annoncen i »katolsk orientering«. Messerne i kirken er kl. 8.30 og kl. 10.
Onsdag d. 27.: Onsdagsklubben tager på skovtur.
Torsdag d. 28.: Mariaandagt med efterfølgende messe kl. 19.

BORNHOLM – SE PASTORALENHED 13

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 32 31 75.
Præst: Paul Marx OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk.
Messeider:
Søndagsmesser: Messe kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage (undt. 18.12.): Messe kl. 17.15. Onsdage: Messe kl. 18.30 efterfulgt af tilbedelse til kl. 19.30. Fredag: Messe kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre i Blok 9, 213. Lørdag: Messe kl. 11.
Religionsundervisning: Onsdage kl. 14 og torsdage kl. 15.15.
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgi-er.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlev-gårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.tv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 33-860383.
Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistie à 18h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N. Les autres samedis: ADAP à 18.15 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPAÑOL
Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).

Bemærk: ændrede messeider!
Messe i Søborg hver søndag kl. 14.
Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.
Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.
Messe i Helsingør, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W ZEYKU POLSKIM
Ks. Julian Bodnar, C.s.s.R.
Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

Liturgisk kalender maj 1998

1. *hvid*. Fredag i 3. uge i påsken. (III Ps). Eller *hvid*. Josef, arbejder. Påskepf. L.: Ap.G 9,1-20. Ev.: Joh 6,52-59. Fejrer man Josef, arbejderen, læses følgende tekster: Sankt Josefs pf. L.: (ad lib.) 1 Mos 1,26f12,3 eller Kol 3,14-15.17.23-24. Ev.: (obligatorisk) Matt 13,54-58.

2. *hvid*. Lørdag i 3. uge i påsken. (III Ps). Athanasius, biskop og kirkelærer. (†373)(m). Påskepf. L.: Ap.G 9,31-42. Ev.: Joh 6,60-69. (Evangelium ad lib. (Athanasius): Matt 10,22-25a.) Bededag for præste- og ordenskald.

3. *hvid*. 4. SØNDAG I PÅSKEN. (I Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 13,14.43-52; V.: Sl 100,2.3.5. R. Vi er hans folk og den hjord, han vogter. Eller: Halleluja! 2.L.: Åb 7,9.14b-17. Ev.: Joh 10,27-30. Filip og Jacob, apostle, fejres ikke. Bededag for præste- og ordenskald.

4. *hvid*. Mandag i 4. uge i påsken. (TV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 11,1-18. Ev.: Joh 10,1-10.

5. *hvid*. Tirsdag i 4. uge i påsken. (TV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 11,19-26. Ev.: Joh 10,22-30.

6. *hvid*. Onsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 12,24f13,5. Ev.: Joh 12,44-50.

7. *hvid*. Torsdag i 4. uge i påsken. (TV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 13,13-25. Ev.: Joh 13,16-20. 3-årsdagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse. Mindes i Menighedens Forbønner.

8. *hvid*. Fredag i 4. uge i påsken. (TV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 13,26-33. Ev.: Joh 14,1-6.

9. *hvid*. Lørdag i 4. uge i påsken. (TV Ps). Påskepf. L.: Ap.G 13,44-52. Ev.: Joh 14,7-14.

10. *hvid*. 5. SØNDAG I PÅSKEN. (I Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 14,21b-27; V.: Sl 145,8-9.10-11.12-13ab. R. Jeg vil evigt og altid love dit navn, min Gud, min konge. Eller: Halleluja! 2.L.: Åb 21,1-5a. Ev.: Joh 13,31-33a.34-35.

11. *hvid*. Mandag i 5. uge i påsken. (I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 14,5-18. Ev.: Joh 14,21-26.

12. *hvid*. Tirsdag i 5. uge i påsken. (I Ps). Eller *rød*. Nereus og Achilles, martyrer, (†1. årh.). Eller *rød*.

Pancratius, martyr, (†304). Påskepf. L.: Ap.G 14,19-28. Ev.: Joh 14,27-31a.

13. *hvid*. Onsdag i 5. uge i påsken. (I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 15,1-6. Ev.: Joh 15,1-8.

14. *rød*. Torsdag. MATTIAS, apostel (f). (I Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ap.G 1,15-17.20-26 V.: Sl 113,1-2.3-4.5-6.7-8. R. Herren sætter ham mellem sit folks fyrster. Eller: Halleluja! Ev.: Joh 15,9-17.

15. *hvid*. Fredag i 5. uge i påsken. (I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 15,22-31. Ev.: Joh 15,12-17.

16. *hvid*. Lørdag i 5. uge i påsken. (I Ps). Påskepf. L.: Ap.G 16,1-10. Ev.: Joh 15,18-21.

33-års dagen for biskop Hans L.Martensens bispevielse. Mindes i Menighedens Forbønner.

17. *hvid*. 6. SØNDAG I PÅSKEN. (II Ps). Gl. Cr. Påskepf. 1.L.: Ap.G 15,1-2.22-29; V.: Sl 67,2-3.5.6+8. R. Folkelag skal takke dig Gud, alle folkeslag takke dig. Eller: Halleluja! 2.L.: Åb 21,10-14.22-23. Ev.: Joh 14,23-29. Kollekt for meddelelsesmidle.

18. *rød*. Mandag i 6. uge i påsken. (II Ps). Erik, martyr, (†1160)(m). Påskepf. L.: Ap.G 16,11-15. Ev.: Joh 15,26f16,4a.

19. *hvid*. Tirsdag i 6. uge i påsken. (II Ps). Eller *rød*. Johannes I, pave og martyr, (†526). Påskepf. L.: Ap.G 16,22-34. Ev.: Joh 16,5-11.

20. *hvid*. Onsdag i 6. uge i påsken. (II Ps). Eller *hvid*. Bernardin af Siena, præst, (†1444). Påskepf. L.: Ap.G 17,15.22-18,1. Ev.: Joh 16,12-15. (Læsning ad lib. (Bernardin af Siena): Ap.G 4,8-12.)

21. *hvid*. Torsdag KRISTI HIMMELFART (h). Gl. Cr. Hf.pf. Påskelyset står fremme til og med pinsedag. 1.L.: Ap.G 1,1-11; V.: Sl 47,2-3.6-7.8-9. R. Gud steg op under jubel, Herren under hornets klang. Eller: Halleluja! 2.L.: Ef 1,17-23 eller Hebr 9,24-28; 10,19-23. Ev.: Luk 24,46-53.

22. *hvid*. Fredag i 6. uge i påsken. (II Ps). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 18,9-18. Ev.: Joh 16,20-23a.

23. *hvid*. Lørdag i 6. uge i påsken. (II Ps). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 18,23-28. Ev.: Joh 16,23b-28.

24. *hvid*. 7. SØNDAG I PÅ-

SKEN. (III Ps). Gl. Cr. Hf. pf. 1.L.: Ap.G 7,55-60; V.: Sl 97,1+2b.6+7c.9. R. Herren har vist, han er konge, den Højeste over al jorden. Eller: Halleluja! 2.L.: Åb 22,12-14.16-17.20. Ev.: Joh 17,20-26. Valfart til Åsebakken.

25. *hvid*. Mandag i 7. uge i påsken. (III Ps). Eller *hvid*. Beda den Ærværdige, præst og kirkelærer (†735). Eller *hvid*. Gregor VII, pave, (†1085). Eller *hvid*. Maria Magdalene af Pazzi, jomfru, (†1607). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 19,1-8. Ev.: Joh 16,29-33.

26. *hvid*. Tirsdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Filip Neri, præst, (†1595)(m). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 20,17-27. Ev.: Joh 17,1-11a.

27. *hvid*. Onsdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Eller *hvid*. Augustin af Canterbury, biskop, (†605). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 20,28-38. Ev.: Joh 17,11b-19.

28. *hvid*. Torsdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 22,30; 23,6-11. Ev.: Joh 17,20-26.

29. *hvid*. Fredag i 7. uge i påsken. (III Ps). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 25,13-21. Ev.: Joh 21,15-19.

30. *hvid*. Lørdag i 7. uge i påsken. (III Ps). Påske- el. Hf.pf. L.: Ap.G 28,16-20.30-31. Ev.: Joh 21,20-25. Aften: *rød*. PINSEVIGILIE (h). Gl. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja! 1.L.: 1 Mos 11,1-9 eller 2 Mos 19,1a.3-8a.16-20b eller Ez 37,1-14 eller Joel 3,1-5; V.: Sl 104,1-2a.24+35c.27-28.29bc-30. R. Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. Eller: Halleluja! 2.L.: Rom 8,22-27. Ev.: Joh 7,37-39.

31. *rød*. PINSEDAG (h). Gl. Sepinsedag. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja! 1.L.: Ap.G 2,1-11; V.: Sl 104,1ab-24ac.29bc-30.31+34. R. Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. Eller: Halleluja! 2.L.: 1 Kor 12,3b-7.12-13 eller Rom 8,8-17. Ev.: Joh 20,19-23 eller Joh 14,15-16.23b-26. Jomfru Marias besøgelse fejres ikke.

Hermed afsluttes påsketiden.

At være åben for Helligånden som Maria

BØNNENS APOSTOLAT

Af pater Paul Keller S.J.

Vi nærmer os det hellige år 2000. Det store jubilæum kommer meget hurtigt nærmere. I det næstsidste år af den umiddelbare forberedelse indbydes vi til at forny og uddybe vort forhold til Helligånden, der ligesom er Kirkens sjæl.

»I begyndelsen svævede Guds Ånd over vandene«

Antony de Mello, en indisk jesuit og lærer i spiritualitet, fremsatte engang under en retræte følgende tanke: Vi oplever et kaos i verden. I en bestemt henseende er det ikke så slemt. Når Helligånden kommer ned over et kaos som ved verdens begyndelse, kan der opstå noget nyt og uventet. Det gælder også for Kirken.

Helligånden over Kirken

Hvad vi oplever som ombrydning og sammenbrud, bør komme under indflydelse af Skaberånden, som kan skæn-

ke os et nyt opbrud og et nyt gennembrud. Forudsætningen er, at Kirken i så mange af sine medlemmer som muligt åbner sig helt for Helligåndens virke. Kirken må ikke være tung, men må svare hurtigt og beredvilligt på hans tilskyndelser. Således kan Kirken midt i al ombrydning ud fra sin oprindelse blive ny og ung.

»Helligånden skal komme over dig«

Helt ved Kirkens begyndelse står ordet: »Hellig Ånd skal komme over dig.« Dette ord er rettet til Maria, som er billedet på Kirken i begyndelsen og i dens fuldendelse. Dette ord vil af Gud på ny rettes til hans Kirke. Så vil Kirken blive ny, skøn og opfyldt af liv, når den som Maria og med Maria giver plads for Guds Ånd. At være Maria nær formidler noget af denne åbenhed og bevægelighed over for Helligåndens virke. Hvor Marias holdning er til stede i de kristnes hjerter, kan Helligånden virke uhindret og bane vej for Guds Ord.

Hvad gør vi i maj måned?

Sammen med paven beder vi i Marias måned om, at hun må tilskynde os til at være åbne for Helligånden, fremfor alt ved at høre på Guds ord. Ved Angelusbønnen kan vi dagligt øve os i at sige: »Det ske mig efter dit ord!« Ved hyppigt at læse i Den hellige Skrift påtager Guds ord sig 'kød' i os. Således vokser og forny kirken.

Gud bereder et nyt forår for Evangeliet

I begyndelsen af maj måned, den 3. maj, holdes verdens bededag for gejstlige kald. Det må være en opgave for os alle. I sin rundskrivelse »Redemptoris Missio« om kirkens vedvarende missionsopgave af 7. december 1990 siger paven: »Jeg beder de unge selv lytte til Kristi ord, når han siger til dem som han engang ved søbredden sagde til Simon Peter og til Andreas: »Kom og følg mig, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere« (Mt 4,19) Gid de må have mod til at svare, som Esajas gjorde: »Her er jeg, Herre! Jeg er rede! Send mig!« (sml Es 6,8). De vil opleve den ægte glæde ved at forkynde det »glade budskab« til deres brødre og søstre som de skal føre ind på frelsens vej.«

(Efter Msgr. Dr. R. Birkemaier, Freiburg)

I maj måned beder vi med paven om:

– At Marias åbenhed for Helligånden må anspore alle kristne til at lytte beredvilligt til Gud.

og
– At de unge må være rede til at opdage og påtage sig et livsvarigt kald til missionen.

Påskefesten – før og nu

Tidligere var der en større tidsmæssig sammenhæng i fejringen af frelsesmysteriet

Orientering fra sognene

UNGARSK MESSE

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerte Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER

Pastor Jude Kulas Soosaipattu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38.

Lørdag d. 16. - søndag d. 17.: Tamilsk valfart til Øm. Messe på dansk ved biskop Czeslaw Kozon (lørdag ?) kl. 11.

Lørdag d. 23.: Messe med barnedåb i Skt. Kjelds kirke, Viborg, kl. 11.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter »Messesteder«.

HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.

HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.

HC = Kun adgang ved løft.

1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognkontoret.

2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognkontoret/kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter »Messesteder«.

T: Tørlslyng.

H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.

I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Af pastor Bjørn Højbo

Vi ved at julefesten blev indført lidt efter lidt omkring 320. Men hvor tidligt har de kristne fejret påske?

Det ser ud til at den ældste mindehøjtidelighed om Kristi død og opstandelse var fejringen af søndagen, Herrens dag. Hele forløsningsmysteriet fejredes ved nadvergudstjenesten på denne dag (Joh Åb 1,7).

Nu var Jesus blevet henværet i jødernes påskefest og tidligt begyndte man at tolke Jesu død og opstandelse i lyset af jødernes forståelse af deres egen fest. To motiver slår igennem: Jødernes minde om at man ved at stryge dørtolpen med blod fik dødsenglen til at »overspringe« Israels børns huse (2 Mos 12,22). Kristi død og blodsudgydelse blev tolket i samme redning; blodet befriede fra synd og død. Det andet motiv var gennemgangen af det røde hav (2 Mos 14). Det blev et billede på Jesu overgang til Faderen, altså hans opstandelse (Johs 13,1).

Så begyndte – men det må have været set tidligere – de kristne at fejre påskefesten (som de jo fejrede i forvejen eftersom de var oprindelige jøder) som kristen påske. De fejrede festen 14/15 Nisan, ved fuldmåne efter jævndøgn. Dette tidspunkt for fejringen af hele frelsesmysteriet blev overholdt i Lilleasien i århundreder

Nye skikke

I 135 blev Jerusalem af romerne rensset for jøder – men de kristne kunne bo der. Af en eller anden grund – formodentlig fordi det svarede til søndagen, som Herrens dag – blev nu hele mysteriet fejret første søndag efter fuldmåne efter forårsjævndøgn. Denne Denne skik udbredte sig til Alexandria og Rom – og der kom stridigheder mellem flere menigheder om hvorvidt man skulle holde fast ved 14/15 Nisan eller søndagen derefter. Søndagen sejrede.

Oprindeligt fejrede man hele frelsesmysteriet på denne dag: Jesu død, begravelse, opstandelsen, himmelfart og

Åndens komme. men lidt efter lidt begyndte man at »historisere« begivenhederne – og man nåede til den nuværende ordning: Skærtorsdag, langfredag, den store lørdag (hvor Jesus var i underverdenen!), påskedag og pinsedag for Åndens udgydelse. Sidst kom iøvrigt Kristi Himmelfartsdag. De 50 dage efter påske, påsketiden, blev oprindeligt set som forsmag på Himlens herlighed, derfor var det forbudt at faste og knæle i dette tidsrum (som i øvrigt om søndagen!) Sidst blev indført en 40-dages fastetid fra askeonsdag at regne. Og så har vi vort nuværende system, der altså har en lang og interessant historie bag sig. En konklusion kunne være: Vi skal passe på ikke at opdele frelsesmysteriets helhed i småbidder – men hver gang se helheden i et nyt perspektiv – ellers bliver det bare til religiøs underholdning.

Den nordiske valfart til Lourdes har altid professionelle hjælpere med til at tage sig af de syge og handicappede. Deltagere i Den nordiske Valfart bliver transporteret med fly. Foto: KNA.

Den nordiske valfart til Lourdes har plads til syge, handicappede og raske

Tilmelding skal ske snarest til valfartskomiteen

Af Maria Jørgensen

Kun de færreste, der har været i Lourdes, kan fortælle, præcis hvad valfarten har betydet for dem. Det er et fåtal af de syge og handicappede valfartsdeltagere, der vender hjem uden deres hidtidige skavanker, og det er langt fra alle deres hjælpere, der kan sætte ord på det, de har oplevet.

Man mærker fællesskabet i verdenskirken på nært hold og kommer til at se sine daglige glæder og sorger i et større perspektiv. En del af

verdenskirken taler dansk – eller 'skandinavisk', som franskmændene gerne betegner en festlig blanding af vore nordiske tungemål – også under de store processioner og gudstjenester, hvor folk kommer sammen fra alle dele af kloden.

Det er først og fremmest de syge og de handicappede, det drejer sig om. De har ubetinget forkørselsret både i byens gader og på området omkring grotten og indkvarteres på det nybyggede Accueil Notre Dame i umiddelbar nærhed af grotten. Der mangler intet af det, som syge og

handicappede har brug for.

Flyrejsen er betydeligt mere komfortabel end middelalderens pilgrimsfærd, men dybest set er det alligevel det samme. Valfarten til Lourdes er da også en af de mange etaper, man kan følge på den tre år lange pilgrimsvandring frem til det hellige år 2000. Derfor har valfarten i år, i Helligåndens år, fået temaet »Helligånden lever i os«.

Det var i 1858, at den 14-årige Bernadette Soubirous fik øje på 'damen' – Guds Moder – i grotten. Det tog sin tid, inden kirken var parat til at anerkende disse åbenbar-

ringer. Men da der først blev givet grønt lys, varede det ikke længe, førend de første valfarter blev organiseret.

Siden begyndelsen af 1960'erne har pilgrimme fra alle fem nordiske lande fulgtes ad til Lourdes. Professionelt plejepersonale bruger en uge af deres ferie, sådan at syge og handicappede kan få den bedst mulige betjening på valfarten.

Flyrejse med fuld pension koster kr. 5.300. Hvis man rejser selv, kan man være med demede hele ugen for kr. 3.000. Tilmelding: se annoncen på denne side.

LOURDES-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som flg.:

Periode:	Onsdag d.1.7 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Gejstlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastrup
Indkvartering:	Nybygget Accueil (for syge/handicappede) *** hotel (for raske/selvhjulpne)
Pris:	dkr. 5.300 (fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Rejsen er for syge/handicappede og for raske deltagere. Da vi nu har fået flere hjælpere, håber vi nu også at se flere syge handicappede.

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:

Philippe Hanus Marina Steensen Jytte Ormstrup
3929 9223 4848 3983 4364 4264

(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Ny altertavle i Køge

Gennem de sidste seks måneder er der virkelig blevet arbejdet i Sankt Hans Kirke i Køge.

Med vor sognepræst pastor Michael Hornbech-Madsen som såvel arkitekt som kunstnerisk leder og med frivillige fra menigheden som håndværkere og arbejdsmænd, har kirkerummet gennemgået en markant ændring.

Den væsentligste ændring og fomyelse er den nye altertavle malet af vor sognepræst. Men også fjernelsen af tremmerne for vinduerne, hvor der nu er opsat malede rullegardiner, omplaceringen af kirkebænkene og ikke mindst udskiftningen af de bestående rispapirslamper med nye halo-

genspots har givet kirkerummet et helt andet udseende.

Efterfølgende er alterposen blevet udbygget for at give bedre plads til lektorpuhlen og endelig er det gamle kokostæppe blevet udskiftet med et helt nyt tæppe som dækker hele alterposen samt den nyetablerede midtergang.

Tabernaklet er også blevet flyttet, således at det nu er det første man ser, når man kommer ind i kirken.

Sidst men ikke mindst er hele kirken blevet malet, således at den præsenterer sig godt når biskop Czeslaw Kozon kommer til Køge torsdag den 30. april kl. 19:30 for at indvie den nye altertavle.

Alle er hjertelig velkomne

denne dag men i øvrigt er alle, der har lyst til at besøge Sankt Hans Kirke i Køge, også velkomne. Der er messe i kirken hver søndag kl. 10:00 og hver onsdag samme tid.

Efter seks måneders til tider

hårdt arbejde har vi ikke noget imod at vise resultatet frem.

Axel Buntzen
Sankt Hans Kirke, Køge

Med sognepræst Michael Hornbech-Madsen har været arkitekt og kunstnerisk leder på ændringen i kirkerummet. Foto: Privat.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag
og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Annoncér i »katolsk orientering«

Møder og arrangementer

Retræte for kvinder 1998 DALUM KLOSTER

Fra mandag den 17. august med ankomst
kl. 17 og slutter fredag den 21. august
efter morgenmaden.

Retrætepræst: biskop H. Martensen
Emne: Fadervor

Pris pr. deltager kr. 675. Ved tilmelding bedes
sendt et depositum på kr. 100.

Tilskud kan søges via Agnethe Emmerich,
Lahnsgade 11, 1., 5000 Odense C

katolsk karismatisk fornyelse

Vil du være med?

Sted: Sct. Pauls Kirke · Frøgård Alle 6
Høje Taastrup

Tidspunkt: Søndag den 21. juni kl. 16

Nicolaus Stenos Gilde & Academicum Catholicum

Indbyder til foredrag om
Hjernen og sjælen
ved professor Charles Probst (Schweiz)

Professor Probst er en internationalt
anerkendt neurokirurg og hjerneforsker, der
bl.a. har rådgivet pavestolen i forbindelse
med Trosælærekongregationens instruktion
Donum Vitæ (1987) om bioetiske spørgs-
smål. Foredraget er en del af Steno Gildets
årsmøde og finder sted lørdag den 16. maj
kl. 15.30 på Magleås, Høsterkøbvej 6,
Birkørød. Foredraget er på tysk, men der
er mulighed for oversættelse.

Alle er velkomne

ÆLNOTHs St. bededagsudflugt fredag den 8. maj går til Esrum Kloster

Alle er velkomne.
Ikke-medlemmer kan rekvirere program
fra dagen på tlf. 86 38 43 50

DKKF ØST

Danmarks katolske
kvindeforbund
afholder week-end møde i
Maribo fra den 15.-17. maj

med oplæg af sr. Emma Martensen
»For enden af en rulletrappe«

Kvindens afmagt og magt
under forskellige livsbetingelser

Solidaritet – en utopi

Kirken – hjælp eller hindring

Når planten rykkes op med røde

Tilmelding kan ske til

Sandra Hinge Pedersen, Præstehaven 3,
Hasle 1, 8200 Århus V, tlf. 8615 7490
Pris 400,- for medl. 600,- for ikke-medl.

På gensyn

Landsleder, Hanne Matarese

HUSK!

Lovsang med forbøn

Sted: Sct. Pauls Kirke
Frøgård Alle 6 · Høje Taastrup
Tidspunkt: Onsdag den 29. april kl. 19

Har du eller en bekendt overvejet
at blive katolik?
Vil du vide mere om den katolske tro?

Så kom til

INFORMATIONSAFTEN

om den katolske kirke

Tirsdag d. 19/5 ved pastor Stephen Holm:
Katolsk skik og brug: rosenkrans, aflad,
valfart, skærsliden osv.

Vi mødes kl. 20.00 i

Skt. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn!

Sr. Hildegard Madsen OSB,
Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner,
Richard Sprengers SJ, Kurt Hansen,
Dietrich Timmermann og Christian Noval

Katolik og lærerstuderende? SE HER!

På vore katolske skoler er ca. 20% af lærerne katolikker. Selv om vi i det daglige ikke skæler mellem katolske og ikke-katolske lærere, siger det sig selv, at det er af betydning, at der også i fremtiden er katolikker, der vil være med til at præge hverdagen på en af de 23 katolske skoler og være med i den udvikling, som vore holdningskoler løbende er i gang med.

Foreningen af Katolske Skoler (FAKS) vil derfor gerne i kontakt med katolske lærerstuderende, FAKS har i efteråret '98 planlagt et seminar om den katolske skole som mulig arbejdsplads, og til dette seminar vil vi gerne indbyde dig! Går du på seminariet eller søger du ind nu til sommer '98, så kontakt *Kirsten Berg-Larsen, Sankt Ansgars Skole, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh.N på tlf. 31 39 46 46 eller fax 31 39 27 60.*

Kirkekoncert med kammerkoret MUSICA VIVA i Jesu Hjerter Kirke

Der opføres værker af Fauré, César Franck, Mozart m.fl.
Dirigent Silvia Berg Orgel ledsagelse ved Ida Borup

Tirsdag den 12. maj kl. 20
Gratis adgang · Program kan købes

DUK-kalender

LEJREDELSSEKURSUS den 01. - 03.05. på ØM for alle ledere på DUKs sommerlejr i. Kursen er gratis.

LEDERTRÆNING den 07. - 10.05 på ØM. Alder: 14-20 år. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenøsgade 4, 1616 København V. Efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND i forbindelse med Øm-valfarten den 05. - 07.06. på Øm. Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 15.05.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2. th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Fre d. 1.5 - søn. d. 3.5:
Pastoralrådsmøde

Søn d. 3.5 - fre. d. 8.5:
RUC

Tir d. 5.5 - ons. d. 8.5:
Egevang

Fre d. 8.5 - søn. d. 10.5:
Tro og lys

Man d. 11.5 - tir. d. 12.5:
Lærerkreds 42

Man d. 11.5 - tir. d. 12.5:
Lyngby Kommune

Ons d. 13.5 - tor. d. 14.5:
DTU

Tor d. 14.5 - lør. d. 18.5:
Kommunale lønarbejdere

Diverse

Retræte - fred - ro

Trænger du til at slappe af, kan du hos os leje en rigtig hyggelig ferielejlighed på Møn - 300 m fra Østersøen.

Leje udenfor højsæsonen:
Weekend kr. 500; / Uge kr. 1.200;
Ring og få yderligere oplysninger på tlf. 55 81 33 66.

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80

Salg & service

SCHWEIZ ■ Salg
■ Udlejning
■ Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.
FCD A/S · Tlf. 3121 5590

Kirkens genbrug

Blågårdsgade 31 på Nørrebro

Et økumenisk projekt

Vi sælger og modtager pænt tøj, nips og møbler (afhentning kan arrangeres)

Kom og kig eller ring på 3536 1107
Åbent dgl. kl.11-17.30 Lør. kl.10-13

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt advokat Finn Roger Nielsen på tlf. 33 14 19 40

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63 · Fax 33 13 07 07

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsegade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT:
31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skatteret, sygesikring, lagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
31 55 55 55

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Annoncér i »katolsk orientering«

Muremester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover godt håndværk og er omfattet af...

Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggemester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 · Fax 31 21 80 32

Pave Johannes XXIII ventes saligkåret i nærmeste fremtid

(KNA/Catholic Herald) - Pave Johannes XXIII's saligkåring rykker nærmere, skriver italiensk presse. Det meget omfattende arbejde, som går forud for en saligkåring, har stået på i mere end 30 år og er nu nået til vejs ende. Dermed må man snart kunne vente en udtalelse fra kongregationen for helgenkåringer, hedder det.

Angelo Giuseppe Roncalli var født i 1881 og tog navnet Johannes XXIII, da han i 1958 blev valgt til pave. Det var ham, der juledag 1961 udsendte den apostoliske konstitution *Humanae salutis*, indkaldelsen til Det andet Vatikankoncil. Heri understregede han nødvendigheden af at gøre, som Kristus opfordrer os til: at tyde tidens tegn. Hans intention var at åbne kirken mod verden. Johannes XXIII døde anden pinsedag, den 3. juni 1963

De to første etaper i saligkåringprocessen, *positio* og *informatio* menes at være afsluttet. Under *positio* gælder det om at finde ud af, hvorfor en given person søges saligkåret; *informatio* er den fase, hvor alt bevismateriale indsamles og undersøges grundigt. Blandt andet skal alt, hvad den pågældende har skrevet, gennemgås – og så er der miraklerne. For Johannes XXIII's vedkommende foreligger beretninger om

Johannes XXIII, der satte Det andet Vatikankoncil i gang, var pave fra 1959 til 1963. Foto KNA.

mirakler i hundredvis; af disse menes 15 at være anerkendt.

Johannes XXIII, som står den nuværende paves hjerte

nær, fik betegnelsen *il papa buono*, den gode pave. Hans store popularitet menes at have haft en gavnlig indflydelse på saligkåringprocessen.

Den græsk-ortodokse primas død

Athen (KNA) - Den 10. april døde ærkebiskop *Serafim*, overhoved for de ortodokse i Grækenland, 84 år gammel. Serafim valgte til ærkebiskop i 1974 og har i årenes løb været på kollisionskurs både med den græske regering, med patriarken af Konstantinopel *Bartholomaios I*, og med den katolske kirke.

Serafim Vissarion Tikas blev præsteviet i 1938. Under den anden verdenskrig var han med i den græske modstandsbevægelse. Han blev metropolit af Arta i 1949 og af Joannina i 1958. I midten af 80'erne lykkedes det ham at redde kirkens ejendom fra den daværende ministerpræsident *Andreas Papandreou*, som forsøgte at ekspropriere den ortodokse kirkes jord.

I begyndelsen af 90'erne forlangte Serafim, at græske legitimationskort skulle forsynes med oplysning om konfession. Det fik han dog ikke regeringen med på; den imødekømt protester fra de andre kirker og fra Europarådet. I Grækenland er 98% af befolkningen ortodokse.

Gentagne gange beskyldte Serafim indirekte den økumeniske patriark for at ville til egne sig en lederrolle, som ikke kunne forenes med hans position som den første blandt ligemænd. Den katolske kirke beskyldte han for at missionære i de lande, der traditionelt er ortodokse. Serafim kaldte de unerede kirker for pavens »trojanske heste«. Han forholdt sig kritisk, da Grækenland i 1979 optog diplomatiske forbindelser med Den hellige Stol.

Metropolit af Dimitrias, *Christodoulos*, nævnes som en mulig efterfølger. Han har i løbet af det seneste år gjort sig til talsmand for større religionsfrihed og for mere toleranse fra de ortodokses side.

Kirken i Frankrig solidarisk med illegale indvandrere

Paris (KNA) - I begyndelsen af marts blev domkirken i Evry besat af en gruppe illegale indvandrere. Bispedømmet stillede sig solidarisk med dem, og det lød nærmest euforisk, hvad det udsendte igennem sin pressetjeneste. Man fik blandt andet at vide, at indvandrere var flinke til at holde omgivelserne pæne og rene, og at den arbejdsgruppe, som bispedømmet og domsognet i fællesskab havde nedsat, dagligt fik tilkendegivelser fra folk, der var solidarisk med de fremmede. Humanitære organisationer sørgede for brusere, mad og juridisk bistand til de illegale indvandrere, og der var god tilslutning til en række demonstrationer, som krævede, at de fik opholdstilladelse.

Smidt ud af statens kirker

Det samme skete i mange andre kirker i Frankrig i dette forår: illegale indvandrere, de fleste afrikanske, slog sig ned – men de fleste steder kun for en stakket stund. Domkirken i Evry, som er af nyere dato, er kirkens ejendom, og dermed er det bispedømmet, der er 'herren i huset'.

Ifølge den lov om adskillelse mellem kirke og stat, som blev vedtaget i 1905, er de kirker, som var bygget på det tidspunkt, statens ejendom; katolikkerne har bare fået lov til at bruge dem. Dermed var det altså i statens bygninger, indvandrere søgte tilflugt, og i de fleste tilfælde var festen forbi i løbet af en times tid. Nogle af indvandrerne havde udsigt til en hurtig udvisning.

Når risikoen for at blive anholdt og udvist ikke afholdt de illegale indvandrere fra at henvende sig til offentligheden ved at besætte kirkerne, hænger det sammen med, at de ikke har andre muligheder for at få deres ophold legaliseret. Kort efter sin tiltrædelse havde premierminister Lionel Jospin ganske vist udsendt et cirkulære, som betød opholdstilladelse til tusindvis af mennesker, men det omfattede ikke alle de udlændinge, der opholdt sig i Frankrig.

Håbløst krav om dokumentation

32.000 fik papirerne i orden i løbet af årets første måneder, mens omkring 30.000 blev nægtet opholdstilladelse, oplyser det franske indenrigsministerium. Hvis man kan dokumentere, at man har slægtninge boende i Frankrig, får man sin opholdstilladelse lettere end før, men hvis man er ugift, må man kunne bevise, at man har boet i landet i syv år. For de fleste er det så godt som håbløst.

Frankrig har ikke mange asylansøgere sammenlignet

med andre lande i EU. Ifølge de seneste statistikker er der flere, der søger om asyl, både i Holland og i Schweiz.

135 nationale bibelselskaber har i 1997 udgivet mere end 561 millioner bibelske skrifter, oplyser Verdensforbundet af Bibelskaber. I Latinamerika kan hele Bibelen nu fås på Indianersproget quechua. Efterspørgselen er særlig stor i Ecuador, hvor omkring en tredjedel af befolkningen taler quechua, meddeler »Fides«, Vatikans nyhedsbureau, som især bringer nyt fra missionsmarken. Efter næsten 20 års arbejde blev oversættelsen færdig i oktober i fjor og derefter trykt i Spanien. Quechua tales af rundt regnet ti millioner mennesker i Latinamerika. Den nye bibeloversættelse er en tosproget udgave – quechua og spansk. Kendere af p. Peter Tantholdt-Hansen S.J., der bor i Andesbjergene i Peru, ved, at denne nye bibeludgave bliver særdeles værdifuld for Jesuitternes i deres fremtidige kateketiske arbejde. Foto: KNA.

Præst bortført og dræbt

Bogota (KNA) - I Colombia er en 46-årig katolsk præst blevet skudt. Pastor *German Urango Corrales* blev bortført og fundet i en sukkerplantage, oplyser bispedømmet Buga. Bortførelsen og gerningsmændenes identitet er ikke kendt; man ved kun, at præsten blev dræbt ved skud i hovedet. Biskoppen

af Buga, Rodrigo Arango Velasques, betegner mordet som barbarisk. Præsten var lokalbefolkningens åndelige leder og har gjort en utrættelig indsats for dem, understreger han.

Politiet går ud fra, at det er guerillaen eller paramilitære enheder, der står bag drabet på Urango.

Fredsaftalen i Nordirland

Fortsat fra forsiden

Fredsaftalen, som den amerikanske udsending *George Mitchell* var med til at udarbejde, blev underskrevet langfredag i Stormont. Forud var gået 28 timers marathontalforhandlinger, som indimellem var en dans på en knivspæ. Da aftalen omsider var på plads, reagerede både politikere, iagttagere og størstedelen af befolkningen på begge sider med mærkbar lettelse og taknemmelighed, og stemningen nærmede sig det euforiske. Det mod og udsyn, som politikerne lagde for dagen under udarbejdelsen af fredsaftalen, blev mødt med anerkendelse i både ind- og udland.

En pilgrimsvandring

I de irske kirker – katolske såvel som protestantiske – var påskens prædikener præget af håbet om, at der nu virkelig var åbnet mulighed for en varig

fred. Ærkebiskoppen af Armagh, *Sean Brady*, som er den katolske kirkes primas, sagde i sin påskeprædiken, at fredsaftalen gav ham et håb om en fremtid, hvor folk på trods af alle modsætninger respekterer hinanden og stoler på hinanden. Brady anbefalede borgerne at læse de 69 sider, som fredsaftalen fylder, sagligt og uden at tænke på følelser.

Når aftalen den 22. maj skal til folkeafstemning, må hver enkelt sætte sit kryds i overensstemmelse med hans eller hendes samvittighed, lød det fra prædikestolen i den anglikanske domkirke i Armagh. Her sagde ærkebiskop *Robin Eames*, den anglikanske primas, at nok var der håb, men aftalen i sig selv var ikke det samme som fred. Han betegnede den som et vigtigt skridt på en pilgrimsfærd – vejen til fred i Nordirland.

katolsk orientering Næste nummer udsendes den 13. maj

Redaktion: Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hvild P.S.S. Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere: Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4. DK-1620 København V. Telefon 3321 1444 Fax 3324 4975. E-mail: ko-press@inet.uni2.dk

Chefredaktør pastor Jørgen Hvild - Telefon 4921 4646 Fax: 4920 1176 - E-mail: jhvild@get2net.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A, DK 1260 København K Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Lourdes, Åsebakken og Øm • side 2

Kaldet til livet • side 5 - 6

Pastoralrådets møde • side 8 - 9

Skt Andreas kirke 125 år • side 12 - 13

Orientering fra sognene • side 17 - 21

Valfarter til Åsebakken, Øm og Lourdes

Så er det valfartstid! Åsebakke-valfarten finder sted søndag d. 24. maj og 14 dage senere - søndag d. 7. juni - mødes katolikker i Øm. Fra 1. til 8. juli rejser Den nordiske Valfart til Lourdes.

Vore små, hjemlige 'skovtursvalfarter' og den fællesnordiske flyrejse af en uges varighed er i virkeligheden to forskellige skridt i den samme retning, forklarer biskop Czesław Kozon i en artikel om de tre officielle valfarter. Temaet for valfarterne i Danmark er »Herre, jorden er opfyldt af din Ånd«. For Lourdes-valfarten er temaet: »Helligånden bor i os«

Læs artiklen på side 2

Medlemmerne af det gamle pastoralråds forretningsudvalg fik hver en flaske som tak for deres indsats. Poul Wiisbye og sr. Else Pascale (i midten) fortsætter i pastoralrådet, mens pastor Finn Arvé (t.h.) har andre tanker om fremtiden.

Fotos Kluge

Poul Wiisbye genvalgt til formand for pastoralrådet

Det nye pastoralråd, der afholdt møde på Magleås 2. og 3. maj, valgte uden modkandidat Poul Wiisbye fra Roskilde som formand for rådet for de næste to år. Næstformand blev Lone Stubkjær fra Aalborg.

Ud over formand og næstformand kom forretningsudvalget til at bestå af sr. Else Pascale, Peter Ryom, Kirsten Brink, Mariano Davis og pastor Christian Noval.

Suppleanter er (i nævnte rækkefølge) Käthe Lund, p. Allen Courteau, Merete Noval og sr. Laurentia Klauermann. Allen Courteau er dog direkte suppleant for Christian Noval og sr. Laurentia til-

svarende for sr. Else Pascale.

Det nye forretningsudvalg er valgt for to år.

Poul Wiisbye er genvalgt som formand.

Asien-synode i Rom åbnet af paven

Åbningsgudstjenesten præget af asiatiske skikke

Vatikanet (KNA) - Den 19. april samledes biskopper, præster og ordensfolk fra de asiatiske lande til en højtidelig gudstjeneste. Dermed begyndte synoden for Asien. I sin prædiken gjorde pave Johannes Paul II opmærksom på, at kirken tog sin begyndelse i denne del af verden, og at det var derfra, den spredtes ud over hele jorden. Han opfordrede de kristne i Asien til at forny deres bestræbelser på at forkynde Guds ord i de asiatiske lande. Udgangspunktet måtte være en fornyet besindelse på Jesus Kristus og en urokkelig tro på hans budskab; i apostlenes tradition skulle de kristne i Asien vidne om Kristus, sagde paven.

Gudstjenesten var gjort ekstra festlig med asiatisk musik og asiatiske skikke. Noget

tilsvarende havde man gjort, da synoderne for Afrika og for Amerika begyndte i 1994 og '97. Denne gang blev offergaverne frembåret af indo-

nesiske dansere i traditionelle dragter. Andre dele af liturgien var indisk og koreansk præget.

Mere om synoden side 10-11

En folkeafstemning løser ikke Kosovo-problemet

Beograd (KNA) - Den nyoprettede jugoslaviske bispekonference er ikke begejstret for den folkeafstemning om Kosovo-spørgsmålet, som parlamentet for nylig traf beslutning om. Konflikten kan kun løses igennem en dialog, og det er nødvendigt, at begge befolkningsgrupper - serbere og kosovo-albanere - til-

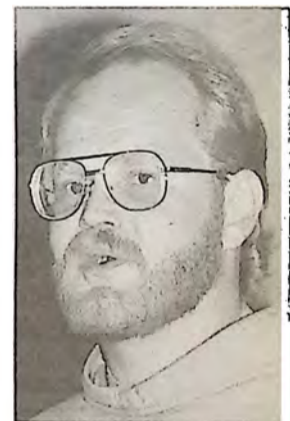
kendes deres legitime rettigheder, udtaler biskopperne.

Der er oprettet katolske bispekonferencer i de lande, der er vokset frem af det tidligere Jugoslavien. Den jugoslaviske bispekonference har valgt ærkebiskoppen af Beograd, Franc Perko, til formand. Navnet 'Jugoslavien' dækker i dag over republikkerne Serbien og Montenegro; der bor omkring 550.000 katolikker i området.

På det første møde i bispekonferencen ytrede biskopperne ønske om at etablere et venskabeligt forhold til den serbisk ortodokse kirke. De talte om at oprette en fælles kommission for dialogen mellem de to kirker.

Anders Baadsgaard præstevies den 22. maj

Anders Baadsgaard Jensen er på vej hjem fra Texas, hvor han har virket som diakon siden sidste sommer.

For ni år siden rejste Anders Baadsgaard til Assisi, indtrådte hos franciskanerne og begyndte snart efter at læse til præst. Under et besøg hos sine medbrødre i Roskilde i august 1997 aflagde han de evige løfter og blev omtrent samtidig viet til diakon.

Præstevielsen finder sted fredag d. 22. maj kl. 16 i Skt. Laurentii Kirke i Roskilde.

»katolsk orientering« ramt af storkonflikten

Som de fleste andre 'fagblade' blev også »katolsk orientering« ramt af storkonflikten. Det blev umuligt at få produceret bladets nummer 9, hvorfor redaktionen besluttede at ud-

skyde dette nummer en uge og rykke bladets nummer 10 en uge tilbage. Derfor fremtræder dette nummer, som »katolsk orientering« 9-10.

Red.

Fortsætter på bagsiden

At drage på valfart

Lourdes – Åsebakken – Øm

Valfarterne, som bispedømmet engagerer sig i, er indbyrdes ret forskellige – kun om valfarten til Lourdes bruger vi ordet »pilgrimsrejse« – men motivationen, som driver folk til at drage af sted, har og skal have mange fællestræk

Trods øgede rejsemuligheder for de fleste er valfarten til Lourdes stadig en enestående mulighed for at opleve det kirkelige fællesskab og erfare indholdet af en ægte pilgrimsrejse. Foto: KNA.

Af biskop Czeslaw Kozon

Klassiske pilgrimsrejser har mål af forskellig karakter. Det drejer sig som regel om steder, som er knyttet til Kristi, hans mors eller helgenernes liv. De kan have dannet rammen om disse personers jordiske liv, være stedet, hvor en helgens grav eller relikvier findes, eller være blevet kendt ved at Jomfru Maria har vist sig.

Ligeegyldigt hvilken accent en eventuel folkefromhed måtte have sat, er valfartssteder tegn på Guds almagt og omsorg og på hans virke gen-

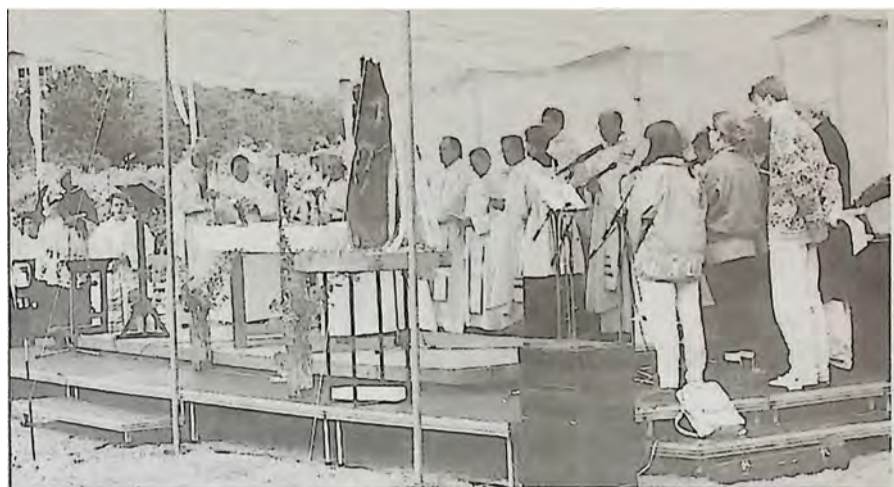
nem mennesker samtidig med, at han imødekommer vort menneskelige behov for at se og berøre, samles og opleve. Det hellige Land placerer Kristi menneskevordelse og frelsergerning i en jordisk sammenhæng. Ved at lade Jomfru Maria vise sig, formaner Kristus os til at vende tilbage til evangeliets værdier og ved at lade os opleve helgenernes miljø giver han os opmuntrende og realistiske eksempler på kristent engagement.

Lourdes

For vort lille bispedømme har Lourdes fået stor betydning og har selv hos dem, der ik-

ke har været der, en plads i bevidstheden, hvadenten det viser sig i begejstring eller reservation.

Den nordiske valfart til Lourdes er blevet en tradition, som jeg varmt kan anbefale bliver holdt i hævd. Trods øgede rejsemuligheder for de fleste er valfarten til Lourdes stadig en enestående mulighed for at opleve det kirkelige fællesskab og erfare indholdet af en ægte pilgrimsrejse: opbrud i tillid til Gud, vilje til omvendelse, påtagelse af anstrengelser og udgifter og ikke mindst mulighed for at vise næstekærlighed i omsorg for de syge pilgrimme.

Temaet for valfarterne til Åsebakken og Øm er »Herre, jorden er opfyldt af din Ånd«.

Selv om de klassiske valfartssteder har deres egen tradition og egen understregning af det kristne budskab så lever de dog også med i hele kirkens fejring af store begivenheder, hvad enten det er kirkeårets eller de store jubilæer. Derfor sættes årets valfart også i relief af forberedelsen til det store jubelår. I år opfordres vi til betragtning over Helligånden og hans virke i Kirken. Valfartens tema er »Helligånden bor i os« (jvf. Rom. 8,9 og 1. Kor. 3,16). Den enkelte er Helligåndens bolig og tempel, og han giver det enkelte individ, også det svage og i verdens øjne ubetydelige, værdighed.

Jeg ser frem til dette års valfart og opfordrer til, at man slutter op om den, enten ved selv at deltage eller ved eventuelt at hjælpe andre til at komme med. Må også dette års lourdesvalfart blive et udtryk for vort kirkelige fællesskab – synligt for dem, der er med og oplever den fælles rejse og pustet fra verdenskirken – åndeligt, men ikke mindre stærkt for dem, der bliver hjemme og ledsager os med forbøn, ligesom de selv bliver husket på det hellige sted.

Åsebakken og Øm

Når det drejer sig om vore to hjemlige valfartssteder er den umiddelbare anledning til at samles anderledes. Ingen lang tradition eller usædvanlige begivenheder har givet de to steder deres betydning;

men den almindelige accept af, at det er her, man samles, giver os lov til at tro, at Jesus og Maria har været med til at udpege dem.

Når vi bryder op hjemmefra og den ene søndag om året tager et nyt sted hen, tilgodeser vi et elementært valfartselement. Dog har vore valfarter på en vis måde snarere karakter af en stor fælles søndagsmesse. Dette lyder måske lidt banalt og kunne få os til at stille spørgsmålet: »Hvorfor så overhovedet komme?« Der er nu mange gode grunde til at komme: manifestation af troen, bøn, indre samling, fællesskab, højtidelighed.

Noget andet som vore valfarter kunne bruges til, var at give os en dybere sans for og stærkere understregning af betydningen af søndagsmessens hjemme i menigheden. Midt i alt det ekstraordinære opbud af ydre omstændigheder skal en valfart vise en indre holdning og bevidsthed om, hvad det vil sige at være kirke. Et af billederne på dette er det vandrende gudsfolk, som udtrykker, at vi som kirke, ledet af Helligånden og opfyldt af håb, er sikre på vort kald og vort mål. Denne positive oplevelse af, hvad det vil sige at være kirke, har vi hårdt brug for i en tid, hvor andre fællesskaber og ledere stjerner kan virke dragende på os og hvor vi endogså inden for Kirken kan føle os kastet frem og tilbage mellem

forskellige måder at være kirke på.

Den hjemlige søndagsmesse skal på ny og i øget omfang have karakter af en fælles fest, vi med glæde samles til, fordi Kristus kalder os til at samles om hans ord, offer og måltid. Ligesom søndagsmessen skal udtrykkes, at vi i menigheden samles fra vore individuelle gøremål for at udtrykke tanken om det vandrende gudsfolk – således skal vore valfarter med deres karakter af højtidelig bekræftelse og øge glæden ved vort fællesskab som bispedømme samt styrke bevidstheden i os om, at den hjemlige søndagsmesse er en fest, som vi ikke må unddrage os.

Lourdesvalfartens tema er »Helligånden bor i os.« Temaet for valfarterne til Åsebakken og Øm er »Herre, jorden er opfyldt af din Ånd« (Visd. 1,7). Understreger det ene den enkelte værdighed som Guds tempel udtrykker det andet Guds Ånds universale virke, ikke mindst i Kirken. Citatet minder os både om, at Kirken er ledet af Guds Ånd, men siger os også, at den Ånd, der opfylder det hele endnu ikke er opdaget og fuldt udnyttet af alle, heller ikke altid af os selv. Jomfru Maria blev overskygget af Helligånden og er fuld af nåde. Må hendes eksempel også præge os, når vi samles de to steder der er indviet til, hende, for at hylde hendes åbenhed og troslydighed.

En valfart viser en indre holdning og bevidsthed om, hvad det vil sige at være kirke. Et af billederne på dette er det vandrende gudsfolk, som udtrykker, at vi som kirke, ledet af Helligånden og opfyldt af håb, er sikre på vort kald og vort mål. Fotos fra valfarten i Øm 1997: Knud Kluge.

Vore valfarter skal med deres karakter af højtidelig bekræftelse og øge glæden ved vort fællesskab som bispedømme samt styrke bevidstheden i os om, at den hjemlige søndagsmesse er en fest, som vi ikke må unddrage os.

Unge fra Frederikshavn hjælper præst i Rusland

KUK samler 5.000 kr. ind til genopbygning af kirke

Richard Masins kirke i Kalinin ligner en en ruin. Nu ønsker hans biskop, at både kirke og menighed skal genopbygges.

Af Birgit Streslno

I en by i Rusland bor en katolsk præst, der har brug for hjælp. Han er eneste katolske præst mellem Moskva og Sct. Petersborg. Menigheden er på halvanden million mennesker. Pastoratet på størrelse med Schweiz. Og værst, - hans kirke ligger i ruiner.

Det fandt de unge i frederikshavner-menigheden ud af ved et tilfælde. Og det, der gjorde indtryk var, at selv om vi her i Danmark ikke er fatti-

ge som pastor *Richard Masin* i Kalinin i Rusland, så får vi alligevel hjælp fra udlandet til istandsættelse af vore kirker.

Hans kirke ligner en ruin. Han får ikke meget hjælp. Derfor vil de unge gerne række ham en hjælpende hånd. Og den hånd kan Richard Masin sagtens bruge. Kirken i Kalinin - eller Tver, som byen kaldes i dag, blev revet ned af kommunisterne, efter den i mange år var blevet brugt som politistation. Genopbygningen er igang, eller rette skulle være igen. Arbejdet har nem-

lig ligget stille i to år på grund af pengemangel.

Hos mange har navnet Kalinin en uhyggelig klag. Det var her Stalin i begyndelsen af 2. Verdenskrig massakrerede 5.000 polske officerer. Men det er ikke det eneste uhyggelige der er sket her, fortæller Pastor Masin. Mange tyskere og russere faldt ved Kalinin i den samme krig. Og netop de mange tragedier er en af årsagerne til at kirken skal bygges op. Mange kommer for at besøge de afdødes grave og holde messer.

Det er den polske biskop *Tadeus*, der har bedt Richard Masin om at påtage sig den opgave at genopbygge kirken og menigheden. Og når man så spørger pastor Masin om, hvorfor det lige blev ham, en australsk præst, født i Czekoslovakiet, ja så er svaret:

Nok fordi jeg i så mange år har bedt for russerne og Rusland.

For lige at fuldende historien. Så samlede Kuk'erne fra Helligåndskirken i Frederikshavn 5.000 kr til genopbygningen af Forvandlingskirken i Kalinin.

Europæisk freds-kongres

For at arbejde hen imod en varig fred har Europas fredsbewægelser i dagene 29. til 31. maj arrangeret en kongres i Osnabrück, Tyskland. Der er afvekslende program bestående af oplæg i fora og arbejdsgrupper. Der tales både tysk og engelsk. Nærmere oplysning fås hos Pax Christi Danmark på telefon 3315 1005.

Anette Messerschmidt

Deadline for næste nummer er mandag den 25. maj

Barselsvikar hel/deltid søges til Katolsk Bispekontor

Katolsk Bispekontor søger en vikar i perioden mandag den 6. juli 1998 til primo januar 1999. Kontorets åbningstid er 8.30 til 16.00. Allerede planlagt ferie kan afvikles indtil den 15. september 1998.

Vi har brug for:

En person, hvis hovedopgave bliver *telefonpasning ved mindre omstillingsbord* samt lettere forefaldende kontorarbejde. Der må påregnes perioder med vekslende arbejdsomgange.

Vi forventer derfor:

- at du behersker dansk i skrift og tale på et højt niveau
- at du er venlig, udadvendt og serviceminded
- at du er god til at samarbejde og har et godt humør
- at du har en god ordenssans

Har dette vakt din interesse, send venligst kortfattet ansøgning, samt evt. CV til:

Katolsk Bispekontor · Bredgade 69 A, 1.
1260 København K
Att. Kontorleder Erna Kleiner.

Brevet skal være kontoret i hænde senest onsdag den 27. maj 1998 med morgenposten. Da ansættelsessamtaler allerede vil blive afholdt fredag den 29. maj 1998, bedes ansøgere anføre telefonnummer.

Ønskes yderligere information kan kontoret kontaktes på tlf. 33 11 60 80

Så meget kostede valfarten til Åsebakken sidste år

På Åsebakke-valfarten sidste år oplyste formanden for valfartskomiteen, Stig Rolvsen, at arrangementet ville beløbe sig til ca. 30.000 kr.

Ifølge Stig Rolvsen rystede denne oplysning nogle deltagere. Han understreger, at valfartskomiteen arbejder gratis, og har gjort det siden 1949.

Udgifterne til Åsebakke-valfarten beløber sig til godt 27.300 kr. Heraf koster leje af borde og stole ca. 3000 kr, leje og betjening af højttaleranlæg 6.500 kr., programmer godt 3.000 kr. og 8.800 for opstilling og nedtagning af podiet (denne del betales af Bispekontoret). Hertil er der en række andre mindre udgifter.

Indtægterne beløber sig til knap 19.400 kr. Heraf er en gave fra familien Phung Vo på 4.100 kr., udlejning af stole på 3.000 og kollekt på godt 12.000 kr.

Underskuddet beløber sig således til omkring 8.000 kr.

Det var Stig Rolvsens sidste valfart som formand for komiteen, et hvert, som han har haft i mere end 30 år.

Korrektion

De offentliggjorte resultater fra valgene i »ko« nummer 7 var behæftet med enkelte fejl. Til pastoralrådsvalget i pastoralenhed 3 var tallene fra Grenne ikke medtaget. Resultatet blev: Bernhard Kiel 121, Oluf Bohn 107, Helge Clausen 93 og Tommy Boll 51 stemmer. Ved menighedsrådsvalget i Århus fik Leo Arlund 111 stemmer. Helene Vangse-Wengel blev valgt til menighedsrådet med 33 stemmer og Henry Jeyenthiran 32 og Steffen Sarto Jensen blev suppleant med 31 stemmer.

Kristi Legems- og Blods fest

Torsdag den 11. juni

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre festdagen i Sct. Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Transport: S-tog til Hellerup Station eller bus 185 næsten til døren.

Pontifikalmesse i kirken kl. 19 med efterfølgende procession i Rygaards park.

Velkommen i Sct. Therese Kirke.
Menighedsrådet

ØM-Valfart

Søndag den 7. juni

Herre, jorden er opfyldt af Din Ånd (Jf. Visd. 1,7)

Program

- Kl. 11.00 Valfartsvandring og andagt
- Kl. 12.30 Frokost
- Bodens Sakramente
- Tilbedelse
- Kl. 14.00 Højmesse med biskop Kozon

Valfart til Vor Frue af Aasebakken Søndag den 24. maj 1997

Valfartens tema:

»Herre, Jorden er opfyldt af din Ånd« (Visdommens Bog 1,7)

S-tog fra Københavns Hovedbanegård kl. ca. 7.50 til Holte.

Om buslinjerne 327, 500S eller 354: Kontakt HTs kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé), hvorfra skovvalfarten udgår kl. 8.45. Sangblade vil blive udleveret. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Hvis du ikke kan deltage i skovvalfarten, men vil køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte eller Birkerød og med bus videre til Høsterkøb. Kontakt HTs kundeservice på tlf. 36 45 45 45.

Tiden mellem skovvalfartens ankomst til klosteret (kl. ca. 10.45) og messens begyndelse kl. 11.30 giver mulighed for skriftemål.

Løje af stole: Kr. 10.

Kl. 11.30: **Bispemesse**

Kl. 12.45-15.00: **Pause** for spisning, leg og samvær. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne.

Familien Phung Vo sælger pølser og forårsruller m.m. og hele overskuddet bliver skænket til valfarten.

Salg af rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00: **Andagt med sakramental velsignelse.**

Dagens program slutter kl. ca. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Velkommen til en festlig, katolsk familiedag på Vor Frue Kloster, Høsterkøb, søndag den 24 maj.

Katolsk Valfarts Komité

De nationale værdier

Det har altid været vanskeligt for de små at gøre sig gældende blandt de store. Der har i hele debatten omkring EU været en frygt for, at vi kunne miste den nationale identitet og de værdier, der er særegne for danskere. På forskellig måde har vi kæmpet kampen mod udlændinge, og det er også lykkedes at holde tyskere og andre væk fra køb af danske ejendomme. Det er som om, tyskere har en ubændig trang til at komme til havet. I Tyskland er kyststrækningerne forholdsvis korte. Det er måske også tilstrækkeligt, at vi sætter nogle skilte op i sommerlandet. Det kan være 'Zimmer frei' eller 'Zutritt verboten'.

Det lykkedes i lang tid at holde coca-colaen væk, men til sidst måtte vi give op, og den bliver nu drukket her, som de fleste andre steder i verden. Der sker en stadig større internationalisering på godt og ondt. Flere og flere store udenlandske firmaer rykker ind i landet, men ikke så mange, som regeringen kunne ønske.

Vi har et ambivalent forhold til internationalisering. Vi vil gerne have kapitalen, men vi er tilbageholdende i kontakten med fremmede, især familier fra det tidligere Jugoslavien, fra Tyrkiet eller fra afrikanske lande. De medbringer ingen materielle værdier, men er tværtimod ofte en belastning.

Alt dette er en såre menneskelig reaktion. Man ønsker at beskytte sine værdier og sin egen identitet. Europas forenede stater virker skræmmende. Der er en fare for udvandling af danskheden.

Det er interessant at iagttage, hvorledes en lignende udvikling er foregået andre steder. Sproget har altid haft en stor betydning for identiteten. Da Irland blev en selvstændig nation i 1920 arbejdede man ihærdigt på at genoplive det gamle gæliske sprog, og børnene led meget under indlæringen. Det var en betingelse at opnå en offentlig ansættelse blot som assistent på et postkontor.

Lignende problemer har gjort sig gældende i den canadiske Quebec provins. Man har i mange år kæmpet for at bevare den fransk-canadiske kultur i et land, hvor det engelske sprog dominerede. En vigtig del af kapitalen kommer fra den store nabo USA. Det lille Quebec føler sig på mange måder i færd med at blive knust. Man kæmper som David imod Goliat, men udsigterne til sejr er små. Resultatet af denne kamp er, at mange firmaer har drejet nøglen om i Montreal og der er blevet kridtet mange udstillingsvinduer. Friheden har sin pris. Kampen er endnu ikke forbi. Det sidste ord er ikke sagt i denne sag, og det er et spørgsmål om det øvrige Canada har råd til at miste sine fransk-canadiske rødder.

Situationen i Europa er en anden end i Canada. Der er imidlertid en fare for at miste værdier. Det drejer sig ikke først og fremmest om kapital, men om menneskelige værdier og rødder. Det gælder om at bevare sin identitet. Den er ikke bedre end de andre nationers, men den kan kun komme til udfoldelse i dialog og gensidighed. Det er ved denne bevidstgørelse og udveksling, at vi opdager værdierne hos de andre og dermed vore egne. Denne bevidstgørelse er nødvendig for at opnå det fulde udbytte af den stigende internationalisering, hvis store betydning vi oplever både inden for og uden for Kirken.

Pinseunderet samler al verdens nationer. Ingen domineres, enhver har sine egne unikke værdier, og alle er kaldet til at indgå i den rigdom, som Kristi legeme udgør.

Jørgen Hviid

Redaktionen vil gerne gøre opmærksom på, at læserbreve udover 60 spaltelinier i bladet (ca. 240 ord eller en halv maskinskriven side) vil blive betragtet som artikler til bladet og behandlet som sådan. Derved får flere læsere mulighed for at deltage i debatten.

Ny leder af Caritas Danmark

Af Knud Kluge

Er der behov for en katolsk hjælpeorganisation i Danmark, når vi nu har Folkekirkenes Nødhjælp, Røde Kors og andre?

– Hvis du ser isoleret 'dansk' på det spørgsmål, så kunne man slå de forskellige kræfter sammen. Men ser man Caritas Danmark i en international sammenhæng, så er det en styrke for vores organisation, at vi er led i et verdensomspændende net.

Donorerne fokuserer i disse år meget på, hvad der er den enkelte organisations særkende og hvorfor man skal støtte lige netop den. Caritas Danmarks særkende og særlige styrke er netop, at man er et verdensomspændende net af lokale Caritas-organisationer.

Og det synes jeg udmønter sig på mange forskellige måder. For det første har du adgang til personer i lokalsamfundet, som ved præcist, hvad der rører sig netop der. Det skal man ikke først have andre til at finde ud af.

For det andet har du personer på stedet, som vil og kan tage direkte fat på det arbejde, der skal gøres. Mange steder administreres med et minimum af omkostninger, fordi de lokale selv styrer deres projekt, enten i form af frivilligt arbejde, eller hvis de lønnes, så med

en anden lønstørrelse, end vi er vant til her hjemmefra.

Det indebærer vel, at du selv må rejse ud og for at tilse kommende eller igangværende projekter?

– Ja fra tid til anden. Det er vigtigt, at generalsekretæren har et helt klart billede af, hvad der foregår i verden. Omvendt vil jeg lægge stor vægt på, at de personer i Danmark, der har med den egentlige projektstyring at gøre, også får lejlighed til at følge de projekter, som de rent faktisk sidder med i det daglige.

Det er altså nødvendigt, at Caritas Danmark må rejse ud?

– Ja, det er det. Hyppigheden af besøg kan måske holdes nede på grund af de lokale på stedet.

Hvor får Caritas Danmark egentlig penge fra?

Først og fremmest er der de nok så kendte Caritas indsamlinger og fasteaktioner; og der er bidrag via arv og testament samt gaver; dette er ligesom grundbasen i arbejdet. Men kapitalkravene i dag er så store, at man ikke vil kunne klare et projektaktivitetsniveau, som det Caritas i øjeblikket har, med indsamlingbidrag. Derfor hentes jo ganske betydelige midler i Danida og i EUs særlige humanitære fonde. Det danske Udenrigsministerium og EU er de to største donorkilder. Og alt afhængig af

projekterne svinger bidragenes størrelse så år for år. Det forventes så, at man fører nøje kontrol med, at pengene anvendes til det ansøgte formål og efter de retningslinier donoren har nedfældet.

Du har i mange år arbejdet i Dansk Flygtningehjælp. Hvad var din opgave?

– Jeg var 17 år i Flygtningehjælpen. Groft skitseret var jeg de første 10-12 år næsten udelukkende koncentreret omkring opgaver i Danmark, d.v.s. modtagelse og integration af flygtninge der kommer hertil. Jeg var kordinator på landsplan. De sidste 7-8 år har været en blanding af indlandsk arbejde og udstationering til hjælpearbejde i udlandet, fortrinsvis for FN og Flygtningehjælps internationale arbejde. Her på det sidste for OSCE (Organisationen for Samarbejde og Sikkerhed i Europa).

Du har arbejdet i forskellige flygtningelejre. Har det været for at besøge FNs flygtningelejre?

Dels har det været indsatsen over for flygtninge bl.a. i Pakistan, og i Afghanistan skulle vi forberede de afghanske flygtnings hjemvenden fra Pakistan til Afghanistan. Det var mere de overordnede strukturer i gennemførelsen af det arbejde, end det egentligt var tilsyn med flygtningelejren.

Hvad skal der til for at flygtninge kan vende hjem igen?

Hvis de er flygtet p.g.a. krig som i Afghanistan, da var det den generelle genopbygning af Afghanistan, det gjaldt, d.v.s. veje, hospitaler skoler og boliger, samt fødevarerforsyninger og landbrug.

Der tales meget om, at flygtninge, når de er i stand til det, bør rejse tilbage til deres hjemland. Er det en generel

holdning internationalt set?

– Nøgleordet, når man snakker hjemvenden for flygtninge, er *frivillighed*. Man må jo huske på, at FNs Flygtningehøjkommissariats løsningsproblem nr. ét i en flygtningesituation er frivillig hjemvenden.

Vil du nu som generalsekretær for Caritas Danmark give flygtningespørgsmålet en særlig vægt?

– Nej, jeg synes den vægtning og de kriterier man hidtil har brugt, for hvor man vil hjælpe, har været velafbalanceret. Hjælpen skal dertil, hvor behovene er størst. Det kan dreje sig om nødhjælp, men det kan også være almindelig udviklingshjælp og flygtningehjælp.

Har du nogle visioner om dit arbejde i Caritas Danmark?

– Jeg vil være meget forsigtig med at pege på bestemte aktiviteter og ligeledes den geografiske fordeling omkring andre trængende lande, man burde gå ind i. Det må tiden vise. Jeg synes, det er et stort ansvar at skulle løften arven efter pastor Knud Ballin og Anne Lise Timmermann, og det går jeg til med en vis ydmyghed.

Jeg vil understrege, at Caritas Danmark har den kæmpe fordel, at lokalnettet rundt omkring i verden fungerer så godt, at projekterne kører godt fra opstarten. Desuden opererer Caritas ikke kun i katolske lande. Det afgørende er at være der, hvor der er behov, og ikke bedømme hvem der skal have hjælp ud afrenes religiøse overservans.

Med hensyn til det indlandske karitative arbejde, så må vi først kortlægge behovene; jeg har indtryk af, at det fra mange sider ønskes opprioriteret.

Den nye generalsekretær for Caritas Danmark hedder fra den 2. juni René Albeck. Han er 57 år og gift med Tuulikki. Han har tre adopterede børn, Anne på knap 30, Maja 26 og Simon 27. Maja er gift og har en lille pige Emma 2 år, så René kan besmykke sig med titlen 'morfar'. René Albeck har juridisk embedseksamen og 1. del polit.

Dialog med læserne

Mere end 11 milliarder kr. i støtte til u-landene

Det må forundre nogen, at biskop Kozon med sin underskrift (k.o. nr. 8 side 2) skylder den danske regering i skoene, at den kun koncentrerer sig om egne økonomiske problemer, men ignorerer moralske forpligtelser overfor Østeuropa og fattigdommen i syd.

Regeringen yder på Danmarks vegne mere end 11 milj-

liarder om året i u-landshjælp plus yderligere stor millionstøtteordninger til flygtninge m.fl. og dette medens den danske sundheds- og socialtjeneste halter bagud.

Ud fra mit bedste kendskab gør lignende ordninger sig også gældende i de øvrige nordiske lande.

Jeg finder det derfor uret-

færdigt og forkert at beskyldte regeringen og den danske befolkning for at ignorere nøden rundt om i verden. Jeg vil her også nævne de mange millioner, der ad privat vej indgår gennem indsamlinger til f.eks. Røde Kors, Caritas m.fl. og i mange tilfælde bakket op med tilskud fra staten.

Om hjælpen så er velorga-

niseret, retfærdigt fordelt og fyldestgørende er et andet spørgsmål, men at man ignorerer nøden i verden og kun tænker på sig selv, det er ikke rigtigt.

Erik Knudsen
Erimitageparken 155
2800 Lyngby

(...) Helligånden og Kirken, dens mystiske brud, siger igen til vor tids mennesker, »Kom! Kom for at møde det menneskevordne Ord, som ønsker at gøre jer til deltagere i hans eget liv!

Ærede brødre i bispeembedet, kære brødre og søstre i hele verden!

Forberedelsen til det store jubilæum år 2000 sætter i år Verdensdagen for Bøn om Kald under Helligåndens »lysende sky«, for Helligånden virker bestandigt i Kirken og beriger den med de embeder og karismer, som den behøver for at udføre sin opgave.

1. »Så blev Jesus af Ånden ført ud i ørkenen...« (Matt 4,1).

Hele Jesu liv udfoldes under Helligåndens indflydelse; i begyndelsen var det ham, der overskyggede Jomfru Maria i menneskevordens udsigelige mysterium; i Jordanfloden var det også ham, der vidnede om Faderens elskede Søn og førte ham ud i ørkenen. I synagogen i Naza-

ret bekræftede Jesus selv, at »Herrens Ånd er over mig« (Luk 4,18). Denne samme Ånd lovede han til sine disciple som en bestandig garanti for hans nærvær iblandt dem. På korset gav han Ånden tilbage til Faderen (sml. Joh 19,30), idet han på den måde beseglede den nye pagt påskemorgen. Endelig udgød han pinsedag Ånden over den første menighed for at styrke den i troen og sende den ud på verdens veje.

Siden da drager Kirken, Kristi mystiske legeme, hen ad tidens stier understøttet af den samme Ånd, oplysende historien med Guds Ords brændende ild, rensende menneskers hjerter og liv med det levende vands strømme, som flyder fra hans bryst (sml. Joh 7,37-39).

På denne måde fuldendes Kirkens kald til at være »et folk, der er blevet ét ved Fa-

derens, Sønnens og Helligåndens enhed« (Cyprian, De Dominica Oratione, 23: CCL 3/A, 105), og »vogter af Helligåndens mysterium, Ånden, som indvier dem til sendelsen, som Faderen har kaldet gennem sin Søn, Jesus Kristus« (Pastores dabo vobis, 35).

2. »I er et Kristusbrev... skrevet... med den levende Guds Ånd... på tavler af kød og blod« (2. Kor 3,3).

I Kirken begynder enhver kristen med dåben at leve under »livets Ånds lov... i Kristus Jesus« (Rom 8,2), og under Åndens ledelse begynder den kristne en dialog med Gud og brødrene og søstrene og kender sit eget kalds usædvanlige værdighed.

Fejringen af denne dag er en gunstig lejlighed til at forkynde, at Guds Hellige Ånd i enhver døbt menneskes hjer-

te der har fået betroet pædagogiske roller skal være klare over, at de samarbejder med Ånden i deres vigtige og vanskelige tjeneste, skriver paven i sin rundskrivelse i afsnittet om lærere og kateketer i kirkens tjeneste. Foto: KNA.

te og liv projektere en kærlighedens og nådens plan, som er den eneste vej til at give livet fuld mening, idet den åbner Guds børns vejen til frihed og muliggør, at man giver sit eget personlige og uerstattelige bidrag til menneskehedens fremskridt på retfærdighedens og sandhedens vej. Ånden hjælper ikke blot

Budskab fra pave Johannes Paul II til den 35. verdensdag for bøn om kald

Kaldet til livet

På ethvert trin i vores liv kalder Ånden på os. Gennem vores ofre og vores svar på Åndens kalden bliver vi delagtige i Guds skaberværk

til, at man stiller sig alvorligt over for hjertets store spørgsmål – Hvor kommer jeg fra? Hvor går jeg hen? Hvem er jeg? Hvad er meningen med livet? Hvad skal jeg bruge min tid til? – men gør det muligt at give modige svar på planen. Opdagelsen af, at ethvert menneske har sin egen plads i Guds hjerte og i menneskehedens historie, danner udgangspunktet for en ny kaldskultur.

Kaldet går gennem Kirken

3. »Ånden og bruden siger, 'Kom'« (Joh. Åb 22,17)

Disse ord fra Johannes' Åbenbaring får os til at betragte det frugtbare forhold mellem Helligånden og Kir-

Guds kald ved at overvinde betænkeligheder og hindringer! Kom for at opdage den kærlighedshistorie, som Gud har forfattet sammen med menneskeheden: Han ønsker at virkelig gøre den også med dig.

Kom og smag glæden ved den modtagne og givne tilgivelse. Den adskillelses-mur, der eksisterede mellem Gud og menneske og mellem mennesker indbyrdes, er brudt ned. Fejl er blevet tilgivet, livets festmåltid er dækket til alle.

Salige er de, som tiltrukket af ordet og formet af sakramenterne, siger »Her er jeg!« De begiver sig afsted på vejen, hvor man totalt og radikalt tilhører Gud, styrkede af

bønnens klima, et generøst vidnesbyrd om fællesskab og respekt over for de mange Åndens gaver, en lidenskab for mission, som idet den overvinder en bekvem og illusorisk egoisme, opmuntrer til at give sig selv for Guds riges skyld.

Enhver partikularkirke er kaldet til at forpligte sig til totalt at støtte udviklingen af de gaver og karismer, som Herren vækker i de troendes hjerter. På denne dag er vor opmærksomhed imidlertid rettet mod en særlig vej til kald til præstedømmet og det gudviede liv, på grund af den fundamentale rolle, som disse spiller i Kirkens liv og for udførelsen af dens sendelse.

Da Jesus på korset ofrede

Allerede ved dåben begynder enhver kristen at leve under »livets Ånds lov... i Kristus Jesus« (Rom 8,2). Foto: Privat.

ken, det forhold som de forskellige kald er opstået fra, og til at huske, at »pinsen«, hvori ethvert kristent fællesskab er udviklet i enhed, er formet af Ånden i gavernes mangfoldighed og sendt for at bringe det glædelige budskab til ethvert hjerte, der forventer det.

Hvis det faktisk er sandt, at ethvert kald har sin oprindelse i Gud, er det også sandt, at dialogen om kald foregår i Kirken og gennem Kirken. Åndens kraft er ikke udtømt; den Ånd, der tilskyndede Peter til at gå ind i officeren Cornelius' hus for at bringe ham frelsen (ApG 10,19), og som sagde: »Udtag Barnabas og Saulus til det arbejde, jeg har kaldet dem til« (ApG 13,2). Evangeliet vedbliver med at udbredes ikke »blot med ord, men også med kraft og med Helligånd« (1. Thess 1,5)

Helligånden og Kirken, dens mystiske brud, siger igen til vor tids mennesker, »Kom!«

Kom for at møde det menneskevordne Ord, som ønsker at gøre jer til deltagere i hans eget liv! Kom for at tage imod

det håb, der ikke skuffer, »for Guds kærlighed er udgydt i vore hjerter ved Helligånden, som er givet os« (Rom.5,5)

Ansvar over for sit kald

4. »Der er forskel på nådegaver, men Ånden er den samme« (1.Kor.12,4)

I det nye liv, som fødes i dåben og udvikles ved hjælp af ordet og sakramenterne, næres karismer, præstekald og de forskellige former for gudviet liv. Det er muligt at udvikle nye kald i Ånden, når det kristne fællesskab indtager en total trofast holdning over for Herren. Det forudsætter et intensivt troens og

sig selv til Faderen, gjorde han sine disciple til »et kongerige af præster og et helligt folk« (2. Mos 19,6), og »til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som... er kærligkomne for Gud« (1. Pet 2,5). Til at tjene i dette den nye pagts præstedømme, kaldte han De Tolv, »for at de skulle være sammen med ham, og for at han kunne sende dem ud for at prædike og have magt til at uddrive dæmoner« (Mark 3,14-15). I dag fortsætter Kristus sin frelsende gerning gennem biskopperne og præsterne, som »i Kirken og på Kirkens vegne sakra-

mentalt repræsenterer Jesus Kristus, hovedet og hyrden, ved at de med autoritet forkynder hans ord, gentager hans tilgivende virke og tilbud om frelse« (Pastores dabo vobis, 15).

»Hvordan kan vi undlade med taknemlighed mod Helligånden at minde de mange forskellige former for gudviet liv, som han har bevirket gennem historien, og som stadig eksisterer i Kirken i dag. De kan sammenlignes med en plante med mange grene, som borer sine rødder ind i evangeliet og frembringer rigelig frugt i enhver af Kirkens livs tider« (Apostolisk Skrivelse Vita consecrata, 5). Det gudviede liv er placeret i Kirkens centrum som

med jer, præsterne, diakonerne og medlemmerne af institutter for gudviet liv, om uophørligt at vidne om den åndelige og menneskelige begejstring, som tilskyndede enhver af jer til at gøre jer selv til »alt for alle«, så at Kristi kærlighed kan nå så mange mennesker som muligt.

Opret passende forbindelser med alle dele af samfundet; vurder de præstelige og karismatiske kald, som Ånden vækker i jeres fællesskaber, idet I fremmer deres komplementaritet og samarbejde; giv jeres bidrag, så at enhver må vokse til kristen modenhed. Ved at se på jer, evangeliets glade tjenere, kan unge mænd og kvinder for-

og styrke de dybeste følelser i dem, så de, hvis de er kaldede, vil realisere deres kald til gavn for Kirken og verden.

Særlig hilsen til firmanderne

Fordi vejen til forberedelse af det store jubilæum år 2000 i år koncentrerer sig om Helligånden, opfordres vi til at hæfte os særligt ved firmansens sakramente. Derfor ønsker jeg nu at sige et par ord specielt til dem, der på denne tid modtager dette sakramente. Kære unge venner, under firmansen vil biskoppen vende sig til jer og sige: »Helligåndens gave, som I skal modtage, vil være et åndeligt tegn og segl til at gøre jer mere lig Kristus og mere fuld-

»(...) Forstået som »huskirken«, er familien, støttet af ægteskabets sakramentale nåde, den permanente skole for kærlighedens civilisation, hvor det er muligt at lære, at kun fra den frie og oprigtige givne sig selv strømmer livet i sin fylde.«

Paven opfordrer de unge til at lade sig lede af Helligånden og vidne om ægte frihed og kærlighed i Kristus. Foto Knud Kluge

et element, der er afgørende for dens sendelse, fordi det udtrykker den indre natur af det kristne kald og hele kirke-brudens forventning om forening med sin ægtefælle.

Skønt de er nødvendige i enhver tid, er disse kald endnu mere nødvendige i dag, i en verden, der er præget af store modsætninger og fristelsen til at henvise livets fundamentale valg til randzonerne. Evangeliets ord falder én ind: »Høsten er stor, men arbejderne få. Bed derfor høstens herre om at sende arbejdere ud til sin høst!« (Matt 9,37-38; smf. Luk 10,2). Kirken tager hver dag mod den Herrens befaling, og med trofast håb hæver den sine indstændige bønner til »høstens herre«, vidende om, at kun han kan kalde og udsende sine arbejdere.

Det er mit ønske, at den årlige fejring af Verdensdagen for Bøn om Kald må vække en mere intens bøn i de troendes hjerter om at opnå nye kald til præstedømmet og til det gudviede liv og igen vække alles ansvarsfølelse for at virke for kald, især hos forældre og dem, der oplærer i troen.

5. Regnskab for det håb, I har (smf. 1.Pet.3,15)

Først opfordrer jeg jer, kære biskopper, og sammen

nemme det tiltrækkende ved et liv, der er totalt viet til Kristus i det ordinerede præstedømme og i det radikale valg af det gudviede liv.

I, kristne ægtefæller, vær parate til at gøre rede for jeres ægteskabelige kalds dybe virkelighed: harmoni i hjemmet, en troens og bønnens ånd, udøvelsen af kristne dyder, åbenhed over for andre, især de fattige, deltagelse i Kirkens liv, en stille styrke til at møde de daglige vanskeligheder, alt dette udgør et gunstigt miljø for børns kaldsmæssige modning. Forstået som »huskirken«, er familien, støttet af ægteskabets sakramentale nåde, den permanente skole for kærlighedens civilisation, hvor det er muligt at lære, at kun fra den frie og oprigtige givne sig selv strømmer livet i sin fylde.

Og I, lærere, kateketer, pastorale medarbejdere og alle andre, der har fået betroet pædagogiske roller, vær klare over, at I samarbejder med Ånden i jeres vigtige og vanskelige tjeneste. Hjælp unge mennesker til at frigøre deres hjerter og sind fra alt, hvad der spærrer dem vejen; tilskynd dem til at give det bedste af sig selv i en konstant anstrengelse for menneskelig og kristen vækst; opbyg med evangeliets ords lys

komne medlemmer af hans kirke«. Og således begynder der for jer en privilegeret tid, hvori I opfordres til at spørge jer selv og det kristne fællesskab, som I er blevet levende medlemmer af, om den fulde mening med jeres liv. Det er tid til at skelne og vælge fag. Lyt til Jesu opfordring: »Kom og se«. Aflæg jeres vidnesbyrd om Kristus i det kirkelige fællesskab, i overensstemmelse med den totale og uigenkaldelig plan, som Gud har med jer. Lad Helligånden, som er blevet indgydt i jeres hjerter, lede jer til sandheden og gøre jer til vidner om ægte frihed og kærlighed. Lad jer ikke blive

» (...) Først opfordrer jeg jer, kære biskopper, og sammen med jer, præsterne, diakonerne og medlemmerne af institutter for gudviet liv, om uophørligt at vidne om den åndelige og menneskelige begejstring, som tilskyndede enhver af jer til at gøre jer selv til »alt for alle«, så at Kristi kærlighed kan nå så mange mennesker som muligt.«

Kaare Nielsen diakonvies, september 1997. Foto Knud Kluge

overvældet af løse og vildledende myter om kortvarig menneskelig succes og rigdom. Vær tværtimod ikke bange for at følge næstekærlighedens og et generøst engagements krævende og dristige veje. Lær at gøre »regnskab for det håb, I har« over for alle mennesker (1.Pet 3,15)!

6. »Ånden kommer os til hjælp i vor skrøbelighed« (Rom 8,26)

Verdensdagen for Bøn om Kald er først og fremmest præget af bøn om kald til præstedømmet og til det gudviede liv, et kulminerende udtryk for et almindeligt bønnens klima, som det kristne fællesskab ikke kan fritage sig for. I år ønsker vi også at vende os til Helligånden i tillid til, at han for Kirken i dag vil opnå gaven, mange hellige kald:

Evige kærligheds Ånd, som udgår fra Faderen og fra Sønnen, vi takker dig for alle de apostles og helgeners kald, som har beriget Kirken. Fortsæt, beder vi dig, dette dit værk. Ihukom, da du pinsedag steg ned over apostlene, der var samlet i bøn sammen med Maria,

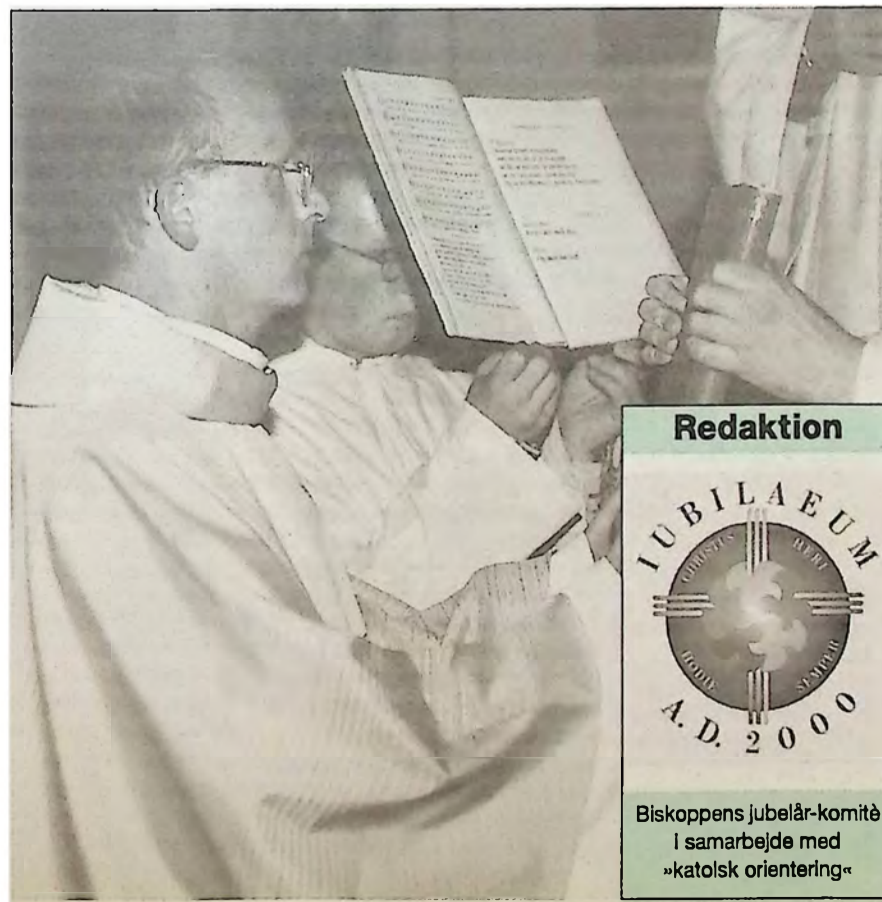
Jesu mor, og se på din kirke, som i dag har særlig brug for hellige præster, for trofaste og myndige vidner om din nåde; den har brug for gudviede mænd og kvinder, som viser den glæde, de har, der kun lever for Faderen, som gør Kristi sendelse og offer til deres egne, og som i næstekærlighed bygger den nye verden op. Helligånd, evige kilde til glæde og fred, det er dig, der åbner hjertet og sindet for det guddommelige kald; det er dig, der gør enhver tilskyndelse til godhed, til sandhed, til næstekærlighed effektiv. Dine »uudsigelige sukke« stiger op til Faderen fra Kirkens hjerte, når den lider og kæmper for evangeliet.

Åbn unge mænds og kvinders hjerter og sind, så en ny opblomstring af hellige kald må vise din kærligheds troskab, og alle må kende Kristus, det sande lys, som kom til verden for at give ethvert menneske det sikre håb om evigt liv. Amen.

Til alle sender jeg kærligt en speciel apostolisk velsignelse.

Castelgandolfo, 24. september 1997

JOHANNES PAUL II

Fra diakon i Texas til præstevielse i Danmark

Fredag den 22. maj kl. 16 præstevies Anders Baadsgaard Jensen i Skt. Laurentii Kirke af biskop Czeslaw Kozon. »katolsk orientering« har talt med ham om hans kald og hans forventninger til fremtiden

Af Jørgen Hvild

Hvad fik dig til at følge Guds kald og forberede dig til at blive præst?

– Egentlig blev jeg franciskaner, fordi det var det naturlige! Jeg kommer fra en relativ stor familie, og mine interesser har altid involveret grupper af mennesker, eller menneskeligt fællesskab om du vil.

Jeg tænker først og fremmest på min tid med »Græserne« og »Hellig-tre-Konger-Klanen« i Lyngby og med Hertug Knuds Division. I klanen var vi en gruppe unge mennesker, der prøvede at lave et stykke kristent ungdomsarbejde for spejderne.

Anders Baadsgaard i Skt. Laurentii Kirke foran grundstenen fra Roskildevs oprindelige Gråbrødre Kloster.

Vi havde en meget stærk følelse af samhørighed, også når vi var uenige.

Blev grebet af Frans' glæde

Jeg mødte første gang franciskanerne i Assisi, da mine forældre og jeg besøgte byen under vores sommerferier. Sidenhen blev det til flere økumeniske ungdomsmarcher til og fra Assisi, som p. Mizzi arrangerede. Der havde jeg for første gang mulighed for at tale med franciskanere i længere tid, og det endte med at jeg tilbragte påsken samt flere og flere uger om sommeren på vores kloster i Assisi.

Jeg blev grebet af Frans' glæde! Frans var ikke en livs-

Anders Baadsgaard Jensen aflægger evige løfter over for den franciskanske provincialminister Kent Blegans. Løfteaflæggelsen fandt sted i Skt. Laurentii Kirke i Roskilde den 29. august sidste år. Fotos: Knud Kluge.

formægter! For Frans var livet smukt, en ufattelig skøn gave, som Gud giver hver af os. Men Frans var også optændt af en dyb kærlighed til Kristus. Frans blev en utrolig inspiration for mig i hans forhold til Jesus. Så vidt jeg kan se, så har Frans – og Klara endnu mere – et utroligt menneskeligt forhold til Jesus.

Når du spørger om kald, så må jeg sige, at mit kald først og fremmest er som franciskaner. Der har jo i Kirken aldrig været uenighed om, at ordenskaldet er fra Gud, hvorimod præstekaldet ofte har været set som et kald fra Kirken.

Nuvél, både før og efter jeg begyndte i min orden, har jeg oplevet en utrolig styrke og fred i skriftemålet. På mange måder er det måske i virkeligheden i skriftemålet, at vi er står mest menneskeligt foran Vorherre. I skriftemålet fejrer vi jo, at vi alle behøver en frelser. Ud fra disse oplevelser voksede så følelsen af et præstekald frem. Mit håb og min drøm som præst er, at jeg må blive en god skriftefar, et redskab for Guds frelsende kærlighed.

Jeg har lært meget af fremmede kulturer

Du har læst i Italien og i USA. Hvad har du lært, og

hvad har betydet mest for dig?

– I virkelighed tror jeg, at det vigtigste jeg har lært er, at vi ikke skal være bange for at være mennesker! Det har aldrig været Vorherres mening at vi skulle være »funktionære« i skaberværket. Han har skabt hver og én af os med særlige evner og nådesaver.

For mig har Italien altid stået som et land, hvor folk var glade for at leve. Det hvide USA har normalt et herligt gå-på-mod, der ikke lade sig skræmme af et par småforhindringer.

Fra de sorte amerikanere har jeg sandelig lært, at man kan være lidt friere i sine udtryk af bønsliv, også når andre ser en.

Fra mexikanerne har jeg lært utroligt meget om tillid til Gud. Jeg ved godt at alt dette lyder som fordomme, men det eneste jeg siger er, at jeg har lært disse egenskaber gennem mit møde med mennesker fra disse kulturer.

Jeg er først og fremmest franciskaner

Hvad betyder dine medbrødre og fællesskabslivet for dig?

– Som tidligere jurist vil jeg sige, at ordensfællesskabet for mig er *conditio sine qua non*, en nødvendig forudsætning.

Som jeg sagde før, så er jeg et gruppemenneske. Jeg tror helt ærligt, at jeg ville blive for sær og excentrisk, hvis jeg skulle leve alene. Men fællesskabet i ordenslivet er også en forudsætning på et dybere niveau.

Jeg er først og fremmest franciskaner. Jeg er først og fremmest kaldet til et liv med fælles bøn, bord og arbejde. Mit præstekald er ikke som verdenspræst, og derfor ligger tanken om sognearbejde for resten af mit liv mig temmeligt fjernt, selvom jeg selvfølgelig ikke skal udelukke, at Vorherre kunne have andre planer med mig. Hvis det skulle være tilfældet, så vil vi nu skulle have en lang og hed samtale samme først. Men han plejer jo at trække det længste strå, så jeg udelukker ikke noget.

Diakon i Texas

Hvad har du beskæftiget dig med som diakon, og hvad har dette virke betydet for dig?

– Her i sognet har vi godt 2.000 mennesker til messe over weekenden fordelt på fem messer, så med kun én præst, er her nok at gøre. Jeg er involveret i ægteskabs- og dåbsforberedelse, dåbsfejring og begravelse, jeg er en slags liturgisk indretningsarkitekt for kirkerummet, jeg besøger syge og døende, og arbejder

med forskellige engelsk og spansk-talende grupper i sognet.

Det sværeste har været, at håndtere narko og vold som en meget konkret realitet i vores sogneområde. Vores sogn er meget ungt, men vi har alligevel alt for mange begravelse af unge mennesker.

I virkeligheden tror jeg, at det allervigtigste, jeg har lært, er, at jeg ikke har alle svarene. Derimod er jeg blevet overbevist om, at Guds kærlighed altid er tilstede i menneskenes liv.

Jeg ved godt, at ord som »Guds kærlighed« lyder frygteligt fromt på dansk, men det ændrer ikke det forhold, at selv den mest horrible oplevelse og selv den værste tænkelige synd kan blive transformeret gennem en oplevelse af opstandelse.

Det, der var dødt i mig, er genopstået til nyt liv. Det er i den del af mig, der er død til synd, at jeg er i behov for frelse, og det er der, den Opstandne møder mig.

Det vigtigste er at vi beder for hinanden

Mange præster har efter kortere og længere tid opgivet deres kald. Hvilke ressourcer har du?

– Jeg har mit kommunitet, mit bønsliv, sakramenterne,

et stort netværk af familie og venner, men alt dette er ikke det afgørende. Det vigtigste er, at vi beder for hinanden. Så ofte har vi travlt med at kritisere hinanden, og ofte er det præster af en lidt anden teologisk holdning. end ens egen, der står for skud. Det bliver nemt ensomt, så egentlig kan jeg godt forstå, at nogle giver op. Et kald er en gave, ikke bare til den enkelte person men til hele Guds kirke.

På et mere jordnært niveau, så har jeg altid fundet en utrolig styrke i vores franciskanske orden. Jeg synes, at der vedbliver at være en nyhedens glæde ved Frans' oplevelse af livet og af Vorherre. Frans var vel i virkeligheden en af de største reformatorer af Kirken, og jeg mener helt bestemt, at han i høj grad er aktuel idag.

Hvilke håb har du til dit fremtidige liv som præst?

– Egentlig er mit eneste virkelige håb, at jeg bliver en forstående og forsonende skriftefar. Tilgivelse og forsoning er imperativer idag. Frans var utrolig optimistisk i sit livssyn, og for mig er et franciskanerkald et kald i håbets tjeneste.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

»katolsk orientering« 3321 1444

LOURDES-valfart '98

Den Nordiske Valfart til Lourdes tilbyder hermed endnu engang rejse til Lourdes som flg.:

Periode:	Onsdag d.1.7 - onsdag d.8.7
Tema:	Helligånden lever i os
Geistlig deltagelse:	Biskop Czeslaw Kozon Valfartspræst Herbert Krawczyk
Rejseform:	Fly t/r fra Kastrup
Indkvartering:	Nybygget Accuell (for syge/handicappede) *** hotel (for raske/selvhjulpne) dkr. 5.300
Pris:	(fly t/r, transfer, hotel m. helpension)

Rejsen er for syge/handicappede og for raske deltagere. Da vi nu har fået flere hjælpere, håber vi nu også at se flere syge handicappede.

Vi søger stadig professionelle hjælpere (reduceret pris)

Henvendelse og rekvirering af tilmeldingsmateriale:
Philippe Hanus Marina Steensen Jytte Ormstrup
3929 9223 4848 3983 4364 4264
(bedst hverdage kl. 20 - 21)

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES
v/Georg Høhling

Skoleleder

søges til
Skt. Knuds Skole i Århus

Skoleleder søges pr. 1. august 1998 eller efter aftale. Skt. Knuds Skole i Århus er en kristen friskole, der blev oprettet i 1873 på et katolsk grundlag. Skolen har i dag 306 elever, og er fuldt udbygget fra børnehaveklasse til 10. klassetrin. Derudover har vi en skolefritidsordning med 65 elever. Eleverne kan indstille sig til Folkeskolens afgangsprøve og Folkeskolens udvidede afgangsprøve efter gældende regler.

Skt. Knuds Skole, hvor vi med udgangspunkt i det kristne livs- og menneskesyn bl.a. arbejder for:

- at den enkelte oplever og udviser næstekærlighed
- at samarbejdet mellem elev og lærer, hjem og skole bygger på tillid og respekt
- at skabe gode betingelser for den enkelte elevs faglige udvikling
- at eleven oplever sammenhæng mellem hjem, skole og fritid
- at eleven udvikler kritisk sans og selvstændighed og kan træffe begrundede valg
- at kulturelle og personlige forskelle opleves og erfares berigende

Vi har dygtige og engagerede medarbejdere og en samarbejdsvillig bestyrelse valgt blandt forældre med børn i skolen. Den katolske sognepræst er formand for bestyrelsen.

Vi ønsker en ny leder, der

har et kristent-økumenisk livssyn, kan inspirere og samarbejde, er initiativrig og kan tegne skolen udadtil, er ansvarlig og tillidskabende, er kreativ og fordomsfri overfor pædagogiske ideer, har overblik og forståelse for administrative sammenhænge.

Vi betragter det som en selvfølge, at den nye leder er i besiddelse af humoristisk sans og har en stor glæde ved at arbejde med børn.

Ansættelsen sker i henhold til overenskomsten mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation samt organisationsaftalen for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler. Stillingen er omfattet af intervalløn fra kr. 313.622.00 til kr. 361.480.00.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til: Bestyrelsesformand pater A. Mølster S.J., tlf. 8618 5766 eller til konstitueret skoleleder Anne Cathrine Sund, tlf. 8613 7511.

Ansøgningen kendes til:

Bestyrelsen for Skt. Knuds Skole, Ryesgade 26, postboks 219. 8100 Århus C. m.rk. »Skoleleder«

Ansøgningsfrist: Senest fredag den 12. juni 1998.

Annoncer i

»katolsk orientering«

Rubrikannoncer kr. 5,- + moms
Tekstside pr. sp. mm. kr. 6,- + moms

Henvendelse: redaktionskontoret

Kr. Himmelfartsdag, torsdag den 21. maj kl. 19.30

Musikften med sang og musik fra

Letland

Menighedssalen ved Sct. Ansgar Kirke, Bredgade 69 A vil danne rammen omkring denne aften. 9 gæster fra Liepaja i Letland vil synge og spille lettisk folkemusik og -sange.

Under arrangementet vil pastor Finn Arvé læse digte af den lettiske forfatter Harijs Skuja

Alle er hjertelig velkomne.

Letlandsudvalget ved Sct. Ansgar Kirke

Uddrag af det tidligere forretningsudvalgs beretning

Bispebolig med hjem for ældre præster

På et tidligere pastoralrådsmøde har forretningsudvalget skitseret tanker om, hvordan vi kan tage hånd om vore ældre præster og sikre dem trygge og værdige forhold i deres alderdom. Endvidere var man enig om, at biskoppen i høj grad mangler en bolig, hvor han på en værdig måde kan have gæster boende, og hvor de søstre, der måtte hjælpe med husholdningen, kan få et hjem, som de kan indrette i overensstemmelse med egne ordensregler.

Forretningsudvalget arbejder med løsningsmodeller for en hensigtsmæssig bispebolig evt. kombineret med et hjem for ældre præster.

Observatører

Ifølge de reviderede vedtægter kan pastoralrådets møder overværes af indtil 6 repræsentanter for de fremmedsprogede katolikker i bispedømmet og indtil 4 repræsentanter for de større katolske institutioner, foreninger og organisationer. Efter samråd med forretningsudvalget besluttede biskoppen at invitere en observatør med tallet fra følgende grupper:

Den polske, vietnamesiske, filippinske, tamilske, spanske og den engelske.

Hertil institutionerne: Pastoral-Centret, Danmarks Unge Katolikker, Foreningen af

katolske Skoler og Caritas Danmark

Homepage på internettet

Ole Dam har sendt en redegørelse til biskoppen om sin private homepage om Den Katolske Kirke, og har spurgt om bispedømmet ville være interesseret i at overtage dette PR-arbejde.

Fra februar 1996 og til januar 1998 er der registreret godt 4.000 opkald til denne homepage. Forretningsudvalget har anbefalet biskoppen, at bispedømmet overtager dette arbejde og at biskoppen nedsætter en redaktionskomite til at varetage opgaven.

Projekter og ansøgninger

Bispedømmet modtager hvert år store beløb fra De tyske katolikkers Bonifatius-werk til forskellige projekter, som biskoppen ansøger om tilskud til. Bonifatiuswerk, der kan ansøges en gang om året, har for 1997-1998 bevilget ca. 1,2 mio DM (godt kr. 4,5 mio) til følgende projekter:

Kirker og skoler

Sankt Mariæ Kirke, Aalborg: renovering (1. etape). Sankt Knud Lavards Kirke, Lyngby: nye ringemaskiner. Skt. Mariæ Skole, Aalborg: nye gårdtoiletter. Sankt Nikolaj Skole, Esbjerg: indretning af formningslokale. Sankt Ansgars Skole, København: omfattende, hovedsageligt ud-

vendig renovering (1. etape).

Andre projekter

Ll. Augustenborg (Jesu små Søstres bolig), Øm: renovering og ombygning. Pastoral-Centret: udgivelse af katekisk materiale m.v. Liturgisk Sekretariat: udgivelse af liturgisk materiale. DUK: diverse projekter og aktiviteter.

Udviklingen i det tidligere DDR og i Baltikum, hvor behovet for hjælp er meget stort – samt den generelle økonomiske afmatning i Tyskland – har medført, at Bonifatiuswerk ikke i samme omfang som hidtil kan hjælpe de nordiske bispedømmer. I de senere år har tilskudsmidlerne følgelig været faldende. Dette gælder også ovennævnte bevilling, idet bispedømmet modtog mindre end ansøgt, hvilket betød, at tilskuddet til Sankt Nikolaj Skole blev reduceret. Den overordentlig privilegerede stilling, som bispedømmet i en lang årrække har nydt godt af, er således under forandring.

Forud for bispekontorets behandling af årets projektsøgninger meddeler Bonifatiuswerk biskoppen, hvad bispedømmet skønsmæssigt kan forvente at modtage i tilskud. Meddelelsen er en hensigtserklæring og ikke et tilsagn. Hvad angår størrelsen af bevillingen for 1998-1999, har vi i skrivende stund ikke hørt fra Bonifatiuswerk.

Bonifatiuswerks ledelse holder sit årlige bevillingsmøde i december måned. Generalsekretær i Bonifatiuswerk, Clemens A. Kathke, oplyser, at den hidtidige efterårstermin for aflevering af projektsøgninger er ændret, fordi den efter ledelsens opfattelse har vist sig at ligge alt for sent i året: En omhyggelig gennemgang af det store antal afleverede ansøgninger og den ofte nødvendige justering med ansøgerne er inden for den hidtil gældende tidsramme indtil den endelige godkendelse i december måned i tiltagende

grad blevet vanskelig for ledelsen.

Bispekontoret har på idéværende tidspunkt dels modtaget flere projektsøgninger, dels andre projekter under forberedelse, end vi kan forvente at få tilskud til inden for de kommende 3-4 år. Det er derfor af vital betydning, at ansøgerens andel af et projekts finansiering virkelig er fyldestgørende, dvs. at projekternes egenfinansiering øges betragteligt fremover. Situationens alvor skærpes yderligere af, at bispedømmets økonomi i de senere år er kendetegnet ved faldende indtægter og stigende udgifter. Og tendensen synes at fortsætte. Det er derfor nødvendigt med en ny politik på området. På den baggrund har Det biskoppelige Råd tilkendegivet, at det er en opgave for det nye pastoralråd at drøfte denne problematik, hvilket FU har tilsluttet sig.

Projektsøgningerne behandles i Økonomisk Råd, Det biskoppelige Råd og FU, der afgiver indstilling til biskoppen. Bispekontoret har for 1998-1999 modtaget følgende ansøgninger:

Menighedslokaler

Sankt Vincent menighed, Helsingør: opførelse af menighedssal i gadeplan. Sankt Mariæ menighed, Frederiksberg: indretning af menighedssal samt indretning af gæstestue og nyt køkken til Lioba Søstrene. Hellig Kors menighed, Nykøbing F: istandsættelse af eksisterende menighedssal (1. etape). Skt. Ansgars Skole, København: fortsættelse af renoveringen (2. etape). Sankt Nikolaj Skole, Esbjerg: renovering og flytning af lærerværelse; indretning af køkken og nyt klaselokale.

Pastoral-Centret: udgivelse af katekisk materiale og Liturgisk Sekretariat: udgivelse af liturgisk materiale. DUK: projekter og aktiviteter.

Næstformand Lone Stubkjær.

Pastor Christian Noval

Kirsten Brink, Peter Ryom, sr. Else Pascale og Mariano Davis. Alle seks personer på billederne er valgt til det nye forretningsudvalg. Hertil kommer formanden Poul Wilsby (se forsiden). Fotos: Knud Kluge.

Tre af de nye pastoralrådsmedlemmer nyder det gode vejr på Magleås. Fra venstre *Lisa Risager*, *Bernhard Kiel* og *Lingeswaran Shan* fra hhv. Grønland, Djursland og Sri Lanka. Fotos Kluge.

En vigtig opgave for pastoralrådet: at udbrede kendskabet til liturgien

Katekese med udgangspunkt i messen vil være en støtte for dem, der finder vejen tilbage til kirken

Det nyvalgte pastoralråd har nedsat et liturgiudvalg, hvis hovedopgave er »at fordybe sig i kirkens sakramenter, især den hellige messe, med henblik på at udbrede kendskabet til liturgiernes indhold, form og udtryk«. Her tænkes både på messens teologiske baggrund og på, hvordan den forløber og hvordan man deltagere i den, fortalte *Peter Ryom*, som havde fremsat forslag om udvalget. Mere konkret kunne det ske i form af små tryksager til ikke katolske/ikke kirkevante mennesker, som kommer til barne dåb, firmelse m.m.

Forslaget vakte begejstring blandt rådets medlemmer. Mere tilgængelig viden om liturgien vil være af stor be-

tydning for alle. Det vil være en hjælp både for nye, for dem, der befinder sig i periferen, for protestanter og for konvertitter, mente *Lisa Risager*, som repræsenterer menigheden i Grønland. *Lone Stubkjær* kunne forestille sig, at katekese med udgangspunkt i messen ville være en støtte for 20-30-årige 'genstartere' – mennesker, som er sivet ud af kirken, og som senere finder vejen tilbage.

Integration og dialog

Kirsten Kjærulff gjorde opmærksom på, at liturgien er en af de veje, ad hvilke udenlandske trosfæller kan integreres. I sin præsentation af forslaget havde *Ryom* endvidere omtalt, at kendskab til

andre kirkers liturgi baner vej for forståelse og for dialog.

Pastoralrådets liturgiudvalg kommer til at samarbejde med bispeddømmets lituriskommision. Mens kommissionen – med biskoppens ord – tegner bispeddømmets officielle 'liturgipolitik' og f. eks. afgør, hvad der skal oversættes, skal udvalget inspirere til den bedst mulige udnyttelse af de eksisterende muligheder.

Liturgiudvalget består af *p. Allen Courteau*, *Bernhard Kiel* og *Kirsten Kjærulff* fra den ene side af Storebælt og *Peter Ryom*, *sr. Rafaella Wroblewska* og *Anne Storm* fra den anden side. Som det ses, er alle kirkens stænder repræsenteret.

til henholdsvis sognene og bispeddømmet.

Fra flere sider blev der gjort opmærksom på, at det var meget lidt, folk betalte, og at påfaldende få af de registrerede katolikker var med i kirkebidragsordningen. Hertil kommenterede bispeddømmets økonom, *Erna Kleiner*, at det så betydeligt bedre ud, hvis man dividerede det indkomne kirkebidrag med antallet af kirkegængere. Hun understregede, at der desuden blev lagt en hel del frivillig arbejdskraft rundt omkring, og at man gennemgående kunne konstatere en ganske god offervilje.

Pastoralrådet følger anbefalingen fra det afgående forretningsudvalg, sådan at det fortsat anbefales at betale 2% i kirkebidrag.

skrivnings- og fordelingsprocenten forblev uændret. Så kunne den nyoprettede økonomiske kommission nemlig få arbejdsro, forklarede *Poul Wiisbye*.

Som formand for det gamle kirkebidragsudvalg kunne *Erik Schou* tænke sig en evaluering af, hvad den nuværende fordelingsprocent havde betydet for tilslutningen til bispeddømmets kirkebidragsordning. Det forrige pastoralråd ændrede denne, sådan at sognene fik 75% af de indkomne bidrag, mens 25% tilfaldt bispeddømmet. Tidligere havde fordelingsprocenten været 60 og 40%

Erik Schou så gerne en undersøgelse af tilslutningen til kirkebidragsordningen...

Nye tider – nye visioner

Pastoralrådet fra 1994 har givet stafetten videre. Et nyvalgt råd er på banen med friske kræfter, nye ideer og med blikket rettet fremad

Det foregående pastoralråd er vel nok det eneste i nyere, dansk kirkehistorie, der har oplevet, at det ifølge kirkeretten pludselig ikke eksisterede. Det var i forbindelse med bispeskiftet for tre år siden. Men det varede ikke længe, førend den nyindsatte biskop lod forstå, at han gerne så pastoralrådet blive siddende i resten af valgperioden.

Der har været talt om proceduren for udnævnelse af biskopper i den katolske kirke og om korrespondancen mellem nuntius og det daværende forretningsudvalg i forbindelse med bispeskiftet. I løbet af valgperioden har rådet drøftet diverse regnskaber og budgetter, og et kirkebidragsudvalg har barslet med en kampagne (i form af et fire siders tillæg til »katolsk orientering« i efteråret 1995).

Der har været talt om katolske skoler, om Caritas Danmark, om Pastoral-Centret og om forberedelserne til år 2000.

Som formand for det 'gamle' råd understregede *Poul Wiisbye* arbejdet med at

revidere rådets vedtægter. Hvor stort et arbejde det havde været, fremgik ikke klart af den skrevne beretning, mente han. Men også valgvedtægten, som et særligt strukturudvalg arbejdede med mellem møderne, havde lagt beslag på en del af det gamle pastoralråds kræfter.

Fleire nyvalgte pastoralrådsmedlemmer savnede et overblik over rapporter m.m. fra grupper, som tidligere pastoralråd havde nedsat. Det var en kilde til ærgrelse, at hvert eneste råd skulle starte forfra ved valgperiodens begyndelse.

Vital betydning

I de kommende fire år vil pastoralrådet i langt højere grad beskæftige sig med emner, som er af vital betydning for kirken, end med struktur og økonomi. For eksempel har rådet allerede nedsat et liturgiudvalg, som i samarbejde med bispeddømmets lituriskommision skal øge vores viden om- og forståelse for liturgien. Derudover pegede *Kirsten Brink* på tre hovedområder, hvor der var behov

for et stykke diakonalt arbejde: 1) småbørn, 2) syge, gamle og handicappede og 3) store familier.

Birgitte Münchow Carlsson så gerne, at der blev lagt mere vægt på menighedens betydning som et kristent fællesskab, og at pastoralrådet ville beskæftige sig med de nye, kateketiske retningslinjer, som nu er på vej ud i dansk oversættelse. *Kirsten Kjærulff* mente, at danske og udenlandske katolikker i fællesskab skulle stræbe efter gensidig integration. Vi skulle nødig udvikle os til en nationalistisk, dansk kirke, sagde hun og understregede, at vi har meget at lære af mennesker fra fremmede himmelstrøg.

Fra flere sider var der stemning for, at kreative og 'visionsprægede' emner skulle høje op på dagsordenen; det måtte gerne ske på bekostning af regnskabet og andre formaliteter. Det blev også foreslået, at man skulle drage nytte af storebæltsforbindelsen og lade møderne slutte en time eller to senere.

- og så ikke mere valgsnak i denne omgang

Bispeddømmets valgstyrelse har aflagt beretning om forårets pastoralrådsvalg. Valget var absolut gyldigt – på trods af alle forviklinger, konstaterer styrelsen

Jacob Thomsen forelagde beretning om valgene.

Inden det nyvalgte pastoralråd kunne konstituere sig og overtage stafetten fra det afgående, måtte bispeddømmets valgstyrelse aflægge beretning. *Jacob Thomsen* kunne konstatere, at valget absolut var gyldigt – trods alle forviklinger.

En menighed havde i for-

bifarten glemt, at den var flyttet fra en pastoralenhed til en anden, og at der som følge heraf skulle vælges to medlemmer i stedet for ét. I to menigheder havde man af uransagelige grunde slet ikke afholdt valg til pastoralrådet. Derudover var der indløbet adskillige klager over, at kandidater var opstillet efter opstillingsfristens udløb. *Thomsen* lagde ikke skjul på, at klagerne kunne have en vis underholdningsværdi, og at flere klager over ikke-overholdte tidsfrister som en ekstra finesse var dateret længe efter klagefristernes udløb.

I de tilfælde, hvor man ikke havde fulgt spillereglerne, måtte der tages stilling til et eventuelt omvalg. *Thomsen* nævnte en såre enkel 'lakmusprøve': ville et omvalg kunne give et andet resultat end end det, man i første omgang havde opnået? I et enkelt tilfælde var svaret ja,

men det omvalg, der blev holdt to uger senere, ændrede ikke ved det oprindelige valgresultat.

Thomsen understregede, at alle klager var blevet behandlet, også selv om de var indløbet længe efter lukketid. Og de var blevet belyst fra alle tænkelige sider med en grundighed, som kun en dommer kunne præstere – takket være valgstyrelsens formand, dommer *Erik Zieger*, tilføjede han.

Foruden *Thomsen* og *Zieger* bestod valgstyrelsen af *Tove Pedersen*, pastor *Niels Engelbrecht* og *sr. Laurentia Klauemann*. Valgstyrelsen har afsluttet sit arbejde i denne omgang og er dermed opløst. Der eksisterer således ingen valgstyrelse i bispeddømmet, før der igen bliver brug for sådan én. Det varer nogle år; til den tid nedsættes en ny valgstyrelse af den nuværende pastoralråd.

Vatikanet

Sagt på synoden

Kardinal Edward Idris Cassidy, formand for det pavelige råd til fremme af de kristnes enhed:

Jeg har altid været fuld af beundring for, hvad kirken har bidraget til de asiatiske folks udvikling, for dens beundringsværdige indsats på skole- og sundhedsområderne og for det, den har gjort for at fremme de moralske værdier i samfundet. Men jeg har tit spekuleret på, om der bliver lagt tilstrækkelig megen vægt på den del af evangeliseringen, som hænger sammen med det monastiske liv. Måske skulle kirken i Asien – ikke på bekostning af andre former for evangelisering – fremover samle kræfterne om at fremstå som en hellig kirke, uløseligt forbundet med et monastisk liv, som antager en form, der stemmer overens med asiatisk tradition.

Evangeliet ud til de gamle folkeslag

Telephore P. Toppo, ærkebiskop af Ranchi, Indien:

Det er bydende nødvendigt, at evangeliet bringes ud til de gamle folkeslag i Asien, som lever uden at følge med udviklingen, og som ikke har glemt Abels Gud. (...)

Sådanne samfund findes i hundredvis. De og deres kultur risikerer at gå til grunde sammen med deres åndelige arvegods. Det har faktisk vist sig, at de meget gerne tager imod det glade budskab. (...) Der er altså god grund til at opfordre kirken i Asien til at give udtryk for, at den sætter pris på det gode, den har mødt hos de gamle, traditionelle folk, som bor i denne del af verden. Set med Guds øjne har de 'førsteret' til at høre det glade budskab, netop fordi denne verdensmægtige og kloge ikke regner dem for noget.

I Guds plan spiller disse folk en meget vigtig rolle, når ilden skal gives videre, for at den kan nå ud over hele Asien.

Buddhistiske venner

Michael Bunlueh Mansap, biskop af Ubon Ratchathani, Thailand:

I samarbejdet med mine buddhistiske venner omkring udvikling, retfærdighed og fred oplever jeg deres enkle

levevis, deres åbenhed, deres menneskelige relationer og deres beskedne omgangsform som inspirerende. Det er det glade budskab, som buddhisterne bringer os. Det er dem, der evangeliserer.

De beundrer den katolske kirke på grund af dens indsats, vi gør, for at både samfundet og den enkelte kan få bedre vilkår – selv om vi er så få. De forstår at værdsætte, at vores spiritualitet først og fremmest er forbundet med socialt arbejde. De anerkender det, vi gør på undervisningsområdet, og de anerkender vores sociale engagement i de fattiges og de dårligst stillede tjeneste. (...) Men kirken bærer sig ikke altid rigtigt ad, når det gælder social retfærdighed og menneskerettigheder.

Islam gnaver sig ind på os

Basile Moussa Daoud, ærkebiskop af Homs, Syrien:

Kirken i Antiokia, som er af aramæisk tradition, har altid betragtet sig som evangeliets budbringer i Asien. (...) Syrien har beriget Asien med kulturelle og åndelige værdier fra dengang, da 'verden' var ensbetydende med landene omkring Middelhavet, og det har bragt ældgammel visdom og ånd fra Asien til middelhavslændene. (...)

Syriens katolske kirke i Antiokia er en af Orientens kristne kirker, og vi har den samme skæbne og den samme fremtid som andre kirker i øst. Men hvad er det for en fremtid? Vil der være flere kristne tilbage i Orienten i det tredje årtusind? Dette spørgsmål er vi nødt til at stille. Faktum er, at vi rejser derfra. Islam gnaver sig ind på os. Vi bliver færre. Først udgjorde vi 50%, så 30, 10, og i de fleste arabiske områder er vi nu nede på 2% eller mindre. Er det sådan, der skal ende? Nej, jeg er ikke færdig. Vi har oplevet endnu vanskeligere tider; vi tror, at den sæd, der er sået, vil spire på ny, og at der stadig er brug for vore orientalske kirker i hele kirken mission – i Asien og i hele verden.

Synoden for Libanon (i 1995) betød meget for os. Denne synode for Asien ser vi som meget lovende.

Pavens prædiken i Peterskirken indeholdt en personlig invitation til de to kinesiske biskopper. Billedet er fra en katolsk gudstjeneste i Beijing. Foto: KNA.

Asiatisk synode uden kinesiske biskopper

Over 100 biskopper blandt de 252 synodedeltagere

Blandt de 252 synodedeltagere sås over 100 biskopper og patriarker fra de østlige kirker til åbningsgudstjenesten i Peterskirken. Endvidere deltog lederne af de forskellige instanser i kurien samt overhovederne for ti ordenssamfund. Til stede var endvidere 18 teologer, 40 såkaldte auditorer og seks delegerede fra andre kristne kirker; ingen af disse var dog stemmeberettigede. Blandt biskopperne var det Philippinerne og Indien, der havde de fleste repræsentanter.

Asien-synoden:

Biskopper ønsker sig en rigtig, asiatisk kirke

Vatikanet (KNA) - Den katolske kirke i Asien er helt egenem europæisk præget og har brug for mere fremtrædende, asiatiske træk. Det var den røde tråd i en lang række indlæg fra deltagere i synoden for Asien. Biskoppen af Romblon på Philippinerne, Arturo M. Bastes, efterlyste »en rigtig, asiatisk kirke i stedet for den eurocentriske«. Han mente også, at præsterens uddannelse var ensidigt vestlig.

Efter ærkebiskoppen af Nagasaki, Francis X. Kaname Shinamotos opfattelse måtte kirken se at få den europæiske kultur rystet af sig. Han betegnede en gennem-

Pavens prædiken indeholdt en personlig invitation til to kinesiske biskopper. Han udtrykte håb om, at biskoppen af Wanxian, den 90-årige *Matthias Duan Yinning*, og dennes hjælpebiskop, *Joseph Xu Zhixuan*, inden længe ville komme og være med. Det ville være et vidnesbyrd om, at deres menigheder levede, mente Johannes Paul. I første omgang forlød det, at ingen kinesiske biskopper var inviteret.

De to biskopper så sig dog ikke i stand til at tage imod

invitationen. Den 81-årige hjælpebiskop sagde til Asiens katolske nyhedsbureau UCA News, at myndighederne med 99% sikkerhed ikke ville give ham lov til at rejse. Desuden kunne han heller ikke søge om udrejsetilladelse, da han ikke havde modtaget en skriftlig invitation. For Duan Yinnings vedkommende var det i første omgang helbredet, der stillede sig hindrende i vejen. Men »eftersom der ikke findes diplomatiske forbindelser mellem Beijing og Vatikanet, tror jeg ikke, at jeg havde fået udrejsetilladelse, selv om mit helbred havde været bedre«, tilføjede han. Dagen før åbningsgudstjenesten var de to biskopper blevet inviteret pr. telefon, oplyser UCA News.

Den vietnamesiske delegation bestående af syv biskopper og nogle auditorer havde ikke haft problemer med at rejse. Det må betyde, at forholdet mellem Vietnam og Vatikanet er i bedring, mener iagttagere. Tidligere har de vietnamesiske myndigheder ofte hindret katolske biskopper i at rejse ud af landet.

Interreligiøs dialog

I de fire uger, møderne stod på, drøftede man blandt andet, hvordan den katolske kirke i det tredje årtusind kunne gøre fremskridt i dialogen med de andre verdensreligioner – islam, buddhismen, hinduismen og shintoismen.

Asien er den tættest befolkede del af verden. Mindre

end 3% af asiaterne er døbt som katolikker, men hver tiende katolik er asiat. Det skyldes ikke mindst, at kirken er talstærkt repræsenteret i Philippinerne, Sydkorea, Vietnam, Indonesien og Indien. Af den katolske kirkes officielle statistik fremgår, at Asien var den del af verden, hvor den katolske kirke i fjor oplevede den største tilvækst af døpte, nemlig 4,5%.

Martyrer saligkåres

Synodens generalsekretær, kardinal *Jan Pieter Schotte*, meddelte ved synodens begyndelse, at kirken har planer om at saligkåre en række mennesker, som har lidt martyrdøden under kristenforfølgelsen i Kina og andre steder i Asien. Ingen andre steder i verden har så mange katolske præster og lægfolk været udsat for religiøs og politisk forfølgelse som i Asien, sagde kardinalen. Flere hundrede saligkåningsprocesser er allerede i gang, tilføjede han.

For en dels vedkommende var der tale om ofre for kristenforfølgelsen i Kina. Schotte gjorde opmærksom på, at mange kristne har lidt martyrdøden i Kina også efter kommunisternes magtovertagelse i 1949. Det store antal kristne i Asien, som blev forfulgt på grund af deres tro, måtte betyde, at kirken var solidt rodfast i denne del af verden, sluttede han.

»katolsk orientering«
bringer mere
om synoden for Asien
i de kommende numre

En japansk biskop så gerne, at man i højere grad tog tråden op efter Frans af Assisi og betragtede andre skabninger som menneskenes søstre og brødre. Det ville passe fint sammen med asiatiske værdinormer. Foto: KNA.

Asiatiske biskopper:

Det kristne budskab bør oversættes til asiatisk mentalitet

Vatikanet (KNA) - Synoden for Asien begyndte med kritiske røster om den overvejende vestlige tankegang, der præger den katolske kirke.

Japanske biskopper førte ordet

Det var de japanske biskopper, der førte ordet i de første dage. Flere mente, at det kristne budskab i højere grad burde 'oversættes' til asiatisk mentalitet. Biskoppen af Nagoya, Augustinus Jun-Ichi Nomura, foreslog, at man i fuld overensstemmelse med asiatisk religiøsitet skulle lægge mere vægt på dyder som enkelhed, solidaritet og medfølelse.

Biskoppen af Yokohama,

Stephen Fumio Hamao, mente, at der skulle gøres mere ud af at bestræbelserne på at være i harmoni med skaberværket. Han så gerne, at man i højere grad tog tråden op efter Frans af Assisi og betragtede andre skabninger som menneskenes søstre og brødre. Det ville passe fint sammen med asiatiske værdinormer, mente Fumio.

Mere frihed til kirken i Asien

Kristendommens udbredelse i Asien vanskeliggøres af, at den kirkelige disciplin er tilpasset den vestlige kirke, konstaterede franciskaneren Berardus Toshio Oshikawa, der er biskop af Naha. Han gjorde opmærksom på, at de

spirende kirker i Asien havde svært ved at udvikle sig i troen under disse betingelser, og anbefalede, at kirken i Asien skulle have mere frihed. Lidt efter lidt skulle der bane vej for en forståelse af det kristne budskab inden for rammerne af den eksisterende kultur.

Asiatisk filosofi ønskeligt i teologien

Inden for teologien måtte man supplere den vestlige metode – som først og fremmest søger Guds væsen – med asiatisk filosofi, sagde biskop af Nha Trang i Vietnam. Han mente, at det var vanskeligt at se positivt på det, som andre religionsstiftere havde at bidrage med,

når kirken samtidig forkyndte, at Kristus var den eneste vej til frelsen.

Inkulturation begynder ved rødderne

Fra Vatikanets side understregede den indiske kardinal Simon Lourdasamy, der er medlem af missionskongregationen, at inkulturationen måtte begynde »ikke i grenene, men ved rødderne«.

I den forbindelse måtte man lade sig lede af Bibelens budskab og sørge for at være i overensstemmelse med det, lige som man måtte søge at bevare fællesskabet med verdenskirken; disse to ting betegnede kardinalen som ledetråde.

Hårde straffe for drab

Algier (KNA) - Syv militante islamister er dømt til døden for at have dræbt biskoppen af Oran, Pierre Claverie, og hans chauffør. Fem andre er idømt mellem to og fem års fængsel, skriver algerisk presse. Tre mænd, som var direkte involveret i drabet, blev kort efter likvideret af algeriske sikkerhedsfolk, hedder det.

Claverie og hans chauffør blev dræbt den 1. august 1996,

da en fjernstyret bombe blev sprængt i umiddelbar nærhed af biskoppens bolig.

Biskoppen af Oran er den hidtil højeste repræsentant for den katolske kirke blandt de militante islamisters ofre. Listen over dræbte katolikker tæller desuden 26 ordensfolk. Amnesty International skønner, at urolighederne har kostet omkring 80.000 menneskeliv, siden de begyndte i 1992.

Korea:

Påskemesse for en fredelig genforening

Seoul (KNA) - Påskedag blev der læst messe for en fredelig genforening af Nord- og Sydkorea. Det skete samtidig i Myongdong-katedralen i Seoul, i Changchung-kirken i Pjongjang og i de koreanske martyrs kirke i New Jersey, USA, meddeler Asiens katolske nyhedsbureau, UCA News. Bureauet henviser til kirkelige kredse i Seoul. Katolske kirkeledere traf denne

aftale under et møde i Beijing i dagene 25.-28. marts.

I påsken 1996 blev der ligeledes læst messe for en fredelig genforening. Siden Koreakrigen i årene 1950-53 har Nordkorea været uden fastboende, katolske præster. Pavelige delegater og koreanske præster har fejret messe sammen med landets katolikker, når de var på besøg.

Forsoning på vej mellem Hans Küng og Vatikanet

Küng parat til at tale med paven

Baden-Baden (KNA) - For første gang udviser teologen Hans Küng nu en forsonlig indstilling over for Vatikanet. I tysk TV sagde han for nylig, at han var parat til at tage en samtale med pave Johannes Paul II. Küng blev spurgt, om han ikke indimellem havde været for hård i sin kritik af paven, og svarede, at han bestemt ikke ville forsvare hvert et ord han havde sagt; han mente nok, at tonen fra tid til anden havde været hård. Hans Küng blev frataget sin tilladelse til at undervise i 1979, efter at han havde udtalt sig kritisk om pavens ufejlbarhed.

I TV-udsendelsen indrømmede Küng, at det ikke altid var lykkedes ham at finde de rigtige ord, der kunne udtrykke hans positive intentioner. Der havde aldrig hersket tvivl om, at han og paven arbejdede på den samme sag og for de samme mennesker, sagde han. Teologen ville ønske, at han havde fået mulighed for at sige dette til Johannes Paul II personlig; så kunne man have undgået, at situationen gik i hårdknude, tilføjede han. Küng mener, at Vatikanet er opmærksom på overensstemmelsen mellem det, der ligger

ham på sinde – såsom etik og fred i verden – og det, som paven står for.

I anledning af Küngs 70 års fødselsdag lød der anerkendende ord om hans arbejde både fra biskop Karl Lehmann, som er formand for den tyske bispekonference, og fra Vatikanets statssekretær, kardinal Angelo Sodano. Det tolker han som et tegn på, at kirken er ved at forny sig i koncilens ånd, og at den har mulighed for at komme ud af, hvad han betegner som stagnation.

Den omstridte teolog Hans Küng. Foto: Knud Kluge.

Brasilien:

Landarbejderleder myrdet på vej fra kirke

Rio de Janeiro (KNA) - Brasilien er en af de ledende figurer i de jordløse bønder bevægelse blevet myrdet. Den 32-årige Sadi Padilha blev skudt, da han kom ud af kirken i Abelardo Luz i delstaten Santa Catarina. Den følgende dag gik 700 landarbejderfamilier i demonstration i stille protest mod drabet.

En person, som en af storgodsejerne har i sit brød, er angivelig udpeget som drabsmand. Ifølge en af oppositionens politikere har myndig-

hederne ikke gjort nogen forsøg på at anholde ham. Samme politiker oplyser, at endnu to af bevægelsens ledende skikkelser står på de væbnede militars dødsliste, og at der er sat dusør på deres hoveder. De væbnede militser er nært forbundet med storgodsejerne i Santa Catarina.

For nylig fik Padilha omkring 300 landarbejderfamilier til at besætte uopdyrkede jordlodder i protest mod, at agrarreformen ikke bliver til noget. Demonstrationen endte fredeligt efter et forlig med

myndighederne. To landarbejderledere blev dræbt i staten Para i slutningen af marts. Den katolske kirke oplyser, at også disse drab blev begået på foranledning af storgodsejerne.

Padilha er det 14. dødsoffer på bevægelsens side. I april '96 blev 19 landarbejdere mejet ned af militærpolitiet i Eldorado de Cajas – og gerningsmændene gik fri. Omkring 4,8 millioner brasilianske familier er jordløse bønder. 182 millioner hektar (eller 364 mio. fod-

boldbaner) tilhører storgodsejerne og ligger uopdyrket hen.

Den katolske kirke har i årevis hævdet sit krav om, at regeringen gennemfører den lovede agrarreform. En særlig kommission for sjælesorg i landdistrikterne har gjort de jordløses behov til sit eget anliggende. Tidligere i år udsendte Vatikanet en skrivelse om fordelingen af jorden (gængivet i uddrag i »katolsk orientering« nr. 6 af 25. marts).

Af Sebastian Olden-Jørgensen

Sankt Andreas Kirke i Ordrup ligger i dag og putter sig mellem høje træer og velholdte villaer. Her samles en forstadsmenighed som så mange andre. Det eneste unormale synes at være den omstændighed, at sognepræsten tillige er Danmarks katolske biskop.

Kigger man lidt på kirkens fortid, støder man imidlertid på en omskiftelig historie, der ikke savner romantiske, dramatiske og tragiske træk. Sognets historie er dybt forbundet med jesuitternes historie og med genopbygningen af den katolske Kirke her i landet i slutningen af forrige århundrede. Og efter krigen sørgede dominikanerne for, at sognet fik det fulde udbytte af tidens omvæltninger og kulturstrømninger.

Grund nok altså til at mindes, og derfor har menigheden valgt at markere 125 års jubilæet i år med et rigt illustreret festskrift. Der kan man læse hele historien. Her begrænser vi os til nogle hovedtræk og en af de gode historier.

Hele fem katolikker!

Sankt Andreas Kirke stod færdig i 1873 og blev indviet den 25. maj af den katolske Kirkes leder i Danmark, præfekt Hermann Grüder. Hvis man ser bort fra nogle kapeller, var det Danmarks tredje katolske kirke. Den var ikke opført af hensyn til omegnenens katolikker (der var fem!), men skyldtes ene og alene kammerherreinde Polly Berling. Hun havde stillet byggegrund til rådighed, bestemt kirkens udformning og betalt hele gildet.

Tante Pollys kirke

Polly Berling (1825-95) var enke efter kammerherre Carl Berling, hvis historiske indsats bl.a. bestod i at overlade sin elskerinde, Louise Rasmussen, til den fordrunkne og degenererede kronprins Frederik (VII). Det var en ven-tjeneste med Danmarks-historiske perspektiver, for Louise Rasmussen, der hurtigt blev til grevinde Danner, stabiliserede kongens alkoholforbrug og gav ham den følelsesmæssige støtte, der gjorde ham i stand til at fungere.

Regere kunne kongen derimod under ingen omstændigheder, og derfor fik vi så let og smertefrit afskaffet enevælden (1848) og indført Junigrundloven (1849). Junigrundloven indførte ikke kun folkestyre, men også religionsfrihed og åbnede dermed helt nye muligheder for den katolske Kirke.

1854 giftede Carl Berling sig med Polly Haderup, men

få år senere måtte han af helbredsmæssige og politiske grunde forlade politik (han havde været en af kongens betroede rådgivere). Sammen med Polly tog han på langvarige rejser i syden, og dér lærte Polly den katolske Kirke at kende. 1869 konverterede hun, og med sin mands tilladelse planlagde hun en stiftelse til fremme for den katolske Kirke i Danmark. Hun ønskede et børnehjem med tilhørende kapel under ledelse af Sankt Joseph-søstre, der havde betydet så meget for hendes konversion.

1871 døde Carl Berling i Ægypten på vej til Palæstina – i øvrigt i selskab med sin gamle flamme, grevinde Danner, der otte år før var blevet enke. Nu havde Polly råderet over hele formuen. I stedet for det planlagte børnehjem under ledelse af Joseph-søstre blev der imidlertid opført en drengeskole under ledelse af jesuitter. Hvad var sket?

Præfekt Grüders kollegium

Svaret er, at præfekt Grüder havde taget kammerherreinden under kærlig behandling. Han forklarede hende, at hun ville gavne Kirken langt mere, hvis hun stillede byggeri til rådighed for jesuitterne

Sankt Andreas Kirke i Ordrup 125 år

I anledning af 125 års jubilæet bringer vi en artikel af historikeren Sebastian Olden-Jørgensen, Ph. D., som har studeret historien omkring Sankt Andreas Kirke- og kollegium

Fra Angellco hører til den italienske renessances mest elskede kunstnere. Den kopi, grevinde Danner købte, tog dog kun fire engle med og skabte dermed et et smagfuldt lille sæt, der kunne hænges op snart sagt hvor som helst.

med henblik på oprettelsen af en drengeskole. En sådan skole ville fungere som et drivhus for landets kommende katolske elite af præster og lærere. Det ville virkelig sætte skub i missionen.

Grüder fik sin vilje, og Sankt Andreas Kollegium blev virkelighed. Og ikke kun det. Årene 1872-73 danner indledningen til jesuitternes storstilede indsats på den danske missionsmark bl.a. i Århus, København og på Færøerne.

De første mange år var ret magre, for Danmarks ca. 2000 katolikker var slet ikke nok til at fylde skolen. Ret hurtigt måtte man også optage protestanter, og med årene fik man også fat i katolske elever fra Nordtyskland. Efter århundredskiftet vendte udviklingen imidlertid, og skolen voksede hurtigt til både 200 og 300 elever.

Takket være jesuitterne

Når Jesuitterne på præfekt Grüders opfordring pludselig var parat til en massiv indsats i Danmark, har det sin grund i den såkaldte kulturkamp i Tyskland. Kulturkampen var et forsøg på at eliminere den politiske katolicisme i det tyske kejserrige og underordne kirken under statens interesser. Kultur-

Sankt Andreas Kollegium og Kirke som det så ud 1877 efter bygningen af den store hovedfløj til venstre i billedet (sprængt 1945). Den første menneskealder havde de ca. 20 jesuiterpræster og -brødre kun omkring 40 elever om året. Efter århundredskiftet begyndte skolens storhedstid, og det blev nødvendigt med en række endnu eksisterende tilbygninger for at rumme de efterhånden 300 elever.

kampen begyndte 1871, og med tiden førte den til fængsling af biskopper, lukning af klostre og fordrivelse af en hel stribe af de store mandlige og kvindelige ordener.

Et af de første skridt var at forbyde jesuitterne og opheve alle deres ordenshuse i Tyskland. Det var i juli 1872. I den situation blev Danmark pludselig en oplagt mulighed, og Polly Berlings af præfekt Grüders formidlede tilbud om en fiks og færdig kirke og kollegium blev et af den slags tilbud, man ikke længere kan sige nej til.

Efter det tyske kejserrige fald 1918 kunne jesuitterne atter etablere sig i Tyskland, og derfor valgte man 1920 at lukke Andreaskollegiet og bruge ressourcerne i Tyskland. Det var et stort tab for dansk katolicisme. Kollegiet havde været biskop von Euchs stolthed, og omkring skolen voksede et frugtbart og aktivt dansk-katolsk miljø frem – Johs. Jørgensen, Mogens Ballin, Niels Hansen og Halfdan Kejser, Birgitte West for bare at nævne de vigtigste.

Dominikanerne tur-retur

Selvom Kollegiet lukkede, fortsatte jesuitterne i Ordrup indtil 1953, hvor der skete en mindre revolution: De tyske jesuitter måtte vige for franske dominikanere under ledelse af Pierre Grégoire OP. Vagtskiftet i Ordrup var del af en rokade, der bl.a. resulterede i flytningen af Niels Steensens Gymnasium til det gamle Tilbedelseskloster på Jagtvejen.

Men i Ordrup kom der nu andre boller på suppen. Dominikanerne var et nyt og forfriskende vindpust fra den store katolske verden. De var dynamiske, fremstormende og moderne. Hurtigt fik de ry som store prædikanter, og en dominikansk »valgmenighed« begyndte at flokkes i Ordrup. De udgav det teologiske tidsskrift Lumen, knyttede økumeniske kontakter og skrev artikler i forskellige tidsskrifter og aviser. I tiden efter Koncilet fungerede Sankt Andreas som forsøgsfelt for den nye liturgi på modersmålet, og man afprøvede bl.a. muligheden af at benytte folkekirkens salmebog un-

der messerne. Den lovende begyndelse fik imidlertid en sørgelig ende. Noget fungerede ikke, som det skulle, og kommunetet var ikke i stand til at modstå de storme, der sidst i tresserne gennemrystede både Kirken og det verdslige samfund. En graserende identitetskrise greb den ene efter den anden, og meget symbolsk var det netop i foråret 1968, at den første dominikaner pludselig meddelte, at han skulle giftes. I de følgende år gik kommunetet simpelthen i spåner. Da pater Vagn Hansen døde af et slagtilfælde kort efter gudstjenesten langfredag 1976, var pater Grégoire ene mand på skansen og måtte erkende, at dominikanernes æra var forbi. Grégoire flyttede derefter til Bredgade og stillede i de følgende godt tyve

Kirkens Indre som det så ud i mellemkrigstiden. Vægge og lofter var siden 1879 farverigt udsmykkede, prædikestolen var smykket med udskårne relieffer af Sankt Ansgars liv, og ud for pillerne stod to italienske marmorstatuer (Jesu Hjerterstatue til venstre, den smertefulde Gudsmoder til højre). Prædikestolens relieffer pryder i dag alter og prædikestol i Vor Frue Kirke i Silkeborg, men statuerne er forvist til Ilgkapellet (bjælkehytten uden for kirken).

Kirkens indre efter renoveringen 1958. Chock eller åbenbaring? Det er lidt af en smagsssag, men bruddet med fortiden var radikalt, bevdst og ulgenkaldeligt. Hvor den gamle kirke for mange havde været »hyggelig«, forsøgte dominikanerne med hvidtekalk, moderne kunst og glasmosaikker i klare farver (Maria med Jesusbarnet til højre, Skt. Dominicus til venstre) at skabe et moderne, spartansk og stilfuldt kirkerum.

år på mangfoldige måder sin store arbejdssevne i bispedømmets tjeneste. Sankt Andreas Bibliotek på Købmagergade er måske det mest håndgribelige tegn derpå.

Derefter overtog verdensgejstligheden sognet, først nuværende (og daværende) generalvikar Lars Messerschmidt, siden den senere generalvikar og nuværende biskop Czeslaw Kozon.

Billedstormen

Et synligt udtryk for den progressive ånd, der besjælede dominikanerne, var renoveringen af kirken 1958. Man havde overvejet en ombygning, der skulle have udvidet kirken ganske betydeligt, men begrænsede sig i stedet til en istandsættelse. I den sammenhæng kasserede man næsten hele det gamle kirkeinventar og kalkede de malede vægge og lofter over. Meningerne om renoveringen var – og er – delte, men der

kan ikke være tvivl om, at der var tale om et bevdst og radikalt brud med fortiden. Kirkerummet blev derefter sparsomt udstyret med moderne kunst af anerkendte kunstnere: en diminutiv korsvej, et krucifiks, et tabernakel med nonfigurative relieffer og to store, lyse glasmosaikker af Maria og Dominicus til afløsning for de gamle altertavler.

Selvom det meste af det gamle inventar slet og ret blev brændt, overlevede enkelte dele dog. F.eks. pryder den gamle prædikestols relieffer nu alter og prædikestol i Vor Frue Kirke i Silkeborg. Billedet fra det gamle Mariaalter er også bevaret på Magleås, hvor det hænger på »tv-gangen«.

Fra Angelico i Ordrup

Som allerede antydnet leder man forgæves efter det meste af inventaret fra Tante Pollys kirke. En enkelt genstand

er det dog ved et lykketræf lykkedes at finde: Kopien af en Madonna af den berømte florentinske renessancemaler, dominikaneren Giovanni da Fiesole, bedre kendt som Fra Angelico. I 1433 malede han til hørkræmmernes kapel (Tabernacolo dei Linaioli) en altertavle forestillende Maria med Jesusbarnet omgivet af tolv engle (nu i Museo San Marco i Firenze).

Denne altertavle må have tiltalt grevinde Danner, da hun var i Firenze, for hun købte en kopi af netop dette Maria-billedet sammen med fire engle. Kopien er smukt udført, og det samme gælder de forgyldte trærammer, billederne er indfattet i. Som ovenfor nævnt var Pollys mand, Carl Berling, ikke kun grevinde Danners ungdoms elsker, men også hendes alderdoms trøst. Polly synes at have båret dette forhold med from resignation, og det er nok baggrunden for, at Dan-

ner testamenterede hende en hel række personlige effekter, deriblandt også kopien af Fra Angelico-madonnaen og de fire engle.

Det var 1874, og Polly gav straks sættet videre til Sankt Andreas Kirke. Her fortaber sporet sig. Den håndskrevne sognekronike, der er vor eneste kilde, meddeler, at de fire engle en overgang i mellemkrigstiden hang på pillerne midt i kirken. På et eller andet tidspunkt – måske da jesuitterne forlod Ordrup 1953 – landede billederne hos jesuitterne i Stenosgade, hvor de en årrække hang på et kontor, og hvor en af englene blev stjålet. Nu står madonnaen og de resterende engle på loftet – tørt og hinsides alle langfingrede besøgende.

Festivitas

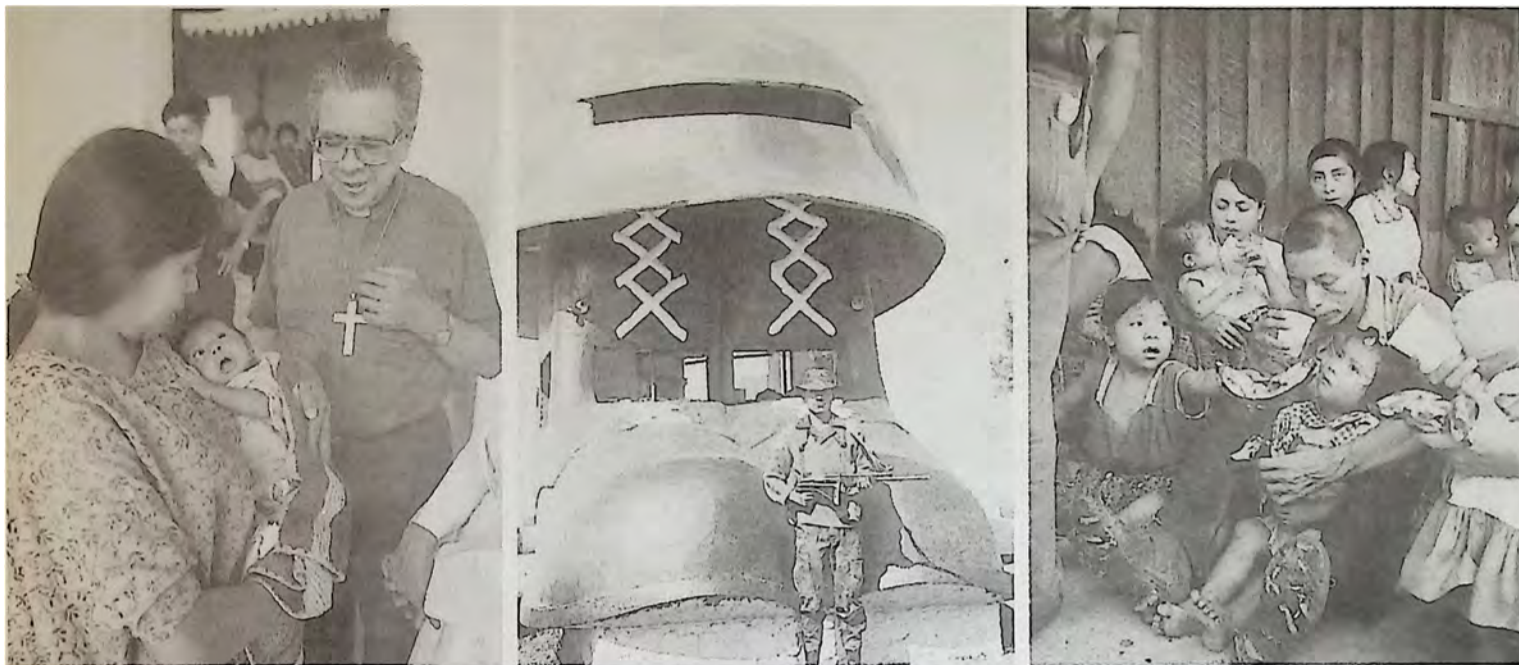
Jublæumsdagen den 25. maj bliver fejret med en pontifikalmesse i Sankt Andreas kl. 19.30 med efterfølgende reception, hvortil alle er hjerteligt velkomne. Senere på året, ved Andreas-festen den 28. november, vil jubilæet blive rundet af med en større fest.

Læs mere

Ved samme lejlighed vil – under forbehold for storkonflikten – jubilæumsskriftet »Sankt Andreas Kirke 1873-1998 – strejflys over livet i og omkring kirken i 125 år«, af Sebastian Olden-Jørgensen (Ill. ca. 80 sider, kr. 98) blive præsenteret.

Selvom bogen præsenteres officielt den 25. maj, vil man dog kunne købe bogen på Åsebakkeveifarten den 24. maj samt ved bestilling på sognekontoret (39 64 30 39, bedst onsdag 9-12) eller i Stenbutikken.

Det er ikke risikofrit at være med til at bygge Guds rige op, sagde biskop Conedera for nylig. Billedet helt til venstre viser biskop Flores, Guatemala. For nogle år siden gjorde han et kloster til asyl for forfulgte indianere. De var udsat for terror af militæret. Billedet yderst t.h. viser indianere, som måtte flygte fra Guatemala.

Sorg over mord på biskop

Biskop Conedera kæmpede for menneskerettighederne i Guatemala

Guatemala City/Vatikanet (KNA) - Den 75-årige biskop Juan Gerardi Conedera, hjælpebiskop i ærkebispedømmet Guatemala City, blev myrdet den 26. april. Ukendte gerningsmænd slog ham ned med en sten uden for hans hjem, meddeler en talsmand for ærkebispedømmet. Det var nærliggende at tro, at der var en sammenhæng mellem drabet og biskoppens indsats for menneskerettighederne; biskop Gerardi var leder af ærkebispedømmets menneskerettighedssekretariat. Verden over vakte drabet på biskoppen sorg og bestyrtelse. Ledende skikkelser inden for kirke og politik var enige om at forlange, at forbrydelsen omgående skulle opklares.

Særligt i de 36 år, borgerkrigen rasede, var Gerardi utrættelig i sin indsats for menneskerettighederne. Officielt var den væbnede konflikt forbi, da regeringen under præsident Alvaro Arzu Irigoyen i 1996 sluttede fred med guerillabevægelsen Unidad Revolucionaria Nacional Guatemalteca. To dage inden biskoppen blev dræbt, havde den katolske kirke i Guatemala offentliggjort en rapport på 1000 sider om de forbrydelser, der blev begået under borgerkrigen. Samtidig forlangte kirken, at de skyldige blev straffet.

Martyrernes blod

Vatikanet var chokeret over drabet. »Op til år 2000 er kirken bestemt med martyrerens blod«, skrev »L'Osservatore Romano«. Bladet beskrev Gerardi som »en af de ivrigste forkæmpere for menneskerettighederne under den

blodige borgerkrig«. Pave Johannes Paul II mødtes med ham flere gange under sit besøg i Guatemala i 1996.

I et interview med Vatikanets radio betegnede ærkebiskoppen af Guatemala City, Prospero Penados del Barrio, Gerardis liv og død som et martyrium. Den ene gang efter den anden påtalte hjælpebiskoppen de forbrydelser og krænkelse af menneskeret-

tighederne, der blev begået under borgerkrigen, og kaldte dem ved deres rette navn, sagde Penados. Ærkebiskoppen nævnte også rapporten, som netop var udsendt; det var, for at man ikke skulle glemme, hvad der var sket, mente han.

Også præsident Arzu lod forstå, at drabet på biskop Gerardi havde gjort ham ond. Der blev dekretet tre

dages landesorg, og han lovede, at en undersøgelseskommission ville blive sat til at opklare forbrydelsen.

FN's højkommisær for menneskerettigheder, Mary Robbins, betegnede Gerardi som modig i sin kamp for menneskerettighederne. Hun lagde vægt på, at han som repræsentant for kirken havde spillet en fremtrædende rolle i fredsprocessen, og

generalsekretær Kofi Annan fordømte drabet på det skarpeste. Lignende tilkendegivelser kom fra både Guatemalteke og internationale menneskeretsorganisationer.

I USA kaldte udenrigsministeriet drabet for absurd, fordi biskoppen gennem længere tid havde kæmpet for menneskerettigheder og for national forsoning. Ministeriets talsmand understregede, at også USA forlangte en opklaring af forbrydelsen og tilbød sin hjælp i denne forbindelse.

Vigtigt at bevare roen

I Guatemala City kom menneskerettighedssekretariatet,

som havde været ledet af den dræbte biskop, med en opfordring til regeringen om at få dem, der stod bag attentatet, sat fast inden for 72 timer. Sekretariatet tilføjede, at det ville få alvorlige følger for regeringen, hvis gerningsmændene gik fri for straf.

Samtidig lød en opfordring til befolkningen om at bevare roen. Nu gjaldt det om at undgå, at terroren blussede op igen, formanede menneskerettighedssekretariatet. Det ville heller ikke være godt, hvis det, der var opnået, og som havde kostet så mange ofre, blev sat over styr, hed det.

Sandheden om krigen var ilde hørt

Det var og er en risikabel færd at bygge Guds rige op, sagde biskoppen kort før mordet

Guatemala City (KNA) - *Juan Gerardi Conedera* var klar over, at det var med livet som indsats, han kæmpede for menneskerettighederne. Nøjagtig 48 timer inden han blev myrdet, havde han sagt, at det »var og er en risikabel færd«. Det var kirkens forsøg på at opklare forbrydelse under borgerkrigen, han talte om.

Ganske lige som staten havde kirken efter fredsslutningen i december 1996 sat sig for, at den ikke ville glemme de omkring 150.000 mennesker, der havde mistet livet under borgerkrigen, og at den ville hjælpe de efterladte med at få opklaret de rædselsfulde forbrydelser, der var begået. Biskop Gerardi vidste, at dette var forbundet med en ikke ubetydelig risiko. De fleste af gerningsmændene befandt sig stadig i landet, og en del af dem tilhørte sikkerhedsstyrkerne – eller var i det mindste under

sikkerhedsstyrkernes beskyttelse.

»Det er ikke risikofrit at være med til at bygge Guds rige op; derfor gør man det kun, hvis man er stærk nok til at møde disse risici.« Sådan sagde han i forbindelse med præsentationen af en rapport, som en kommission under den katolske kirke har udarbejdet om forbrydelser og menneskerettighedskrænkelser under borgerkrigen. To døgn senere var han død.

Passet op og slået ned med betonblok

Ærkebispedømmet Guatemala City havde sit menneskerettighedssekretariat i det hus, hvor Gerardi boede. Han virkede som hjælpebiskop i ærkebispedømmet og var samtidig leder af sekretariatet. Det var dér, gerningsmændene havde passet ham op. I det øjeblik, han steg ud af sin bil, blev han slået ned

bagfra med en betonblok. Derefter tævede de løs på ham og smadrede hans ansigt til ukendelighed. Hans bolig blev endevendt; det skulle åbenbart se ud, som om der var tale om et rovdrab, men det var uden tvivl menneskerettighedsforkæmperen Gerardi, der skulle likvideres.

Rapporten, som bragte krigsforbrydelse frem i lyset, var biskoppens bidrag til opbygningen af et nyt Guatemala. Den taler om et regulært folkemord – 150.000 døde og 50.000 savnede, oplyser kilderne. 200.000 børn mistede deres forældre, og 40.000 kvinder stod tilbage som enker. Mere end en million mennesker blev drevet på flugt.

Gerardi var ikke bleg for at nævne krigsforbryderne ved navn. Derved adskiller kirkens rapport sig fra den, som staten har udarbejdet; statens rapport taler om forbrydelser,

men ikke om forbrydere. Godt 5.200 vidner har fortalt, hvad de har oplevet, til den kirkelige kommission. De fleste kommer fra små landsbyer, hvor mayaernes efterkommere bor. Det er især disse mennesker, som militære og paramilitære grupper har været ude efter.

Gerardi blev udsat for to attentater, mens han var biskop af Santa Cruz del Quiché. Han måtte forlade sit bispedømme i 1980 sammen med alt, hvad det rummede af præster og ordensfolk; på det tidspunkt var tre præster og et stort antal kateketer blevet myrdet.

Gerardi er langt fra den eneste af kirkens mænd, der har mistet livet i kampen for fred og for menneskerettigheder i Mellem- og Sydamerika. Blandt de bedst kendte kan nævnes ærkebiskoppen af El Salvador, Oscar Romero, og jesuiterne fra det mel-

lemamerikanske Ignacio Ellacurcio-universitet.

Fare for social eksplosion

Mordet på Gerardi viser, hvor skrøbelig freden er. Gerningsmændene er stadig på fri fod, vidnerne er bange, og selv om retsvæsenet fungerer bedre end før, er det slet ikke på højde med europæiske retsvæsen. Man behøver ikke at være bange for at blive draget til ansvar for sine grusomheder.

De økonomiske problemer er lige så store. Regnskabet stemmer nogenlunde; væksten er på fire procent og inflationen på otte, men størstedelen af landets befolkning har ingen glæde af udviklingen. Både Gerardi og de andre biskopper har advaret imod faren for en social eksplosion – en fare, som ikke er blevet mindre efter attentatet.

KNA-interview med folkeretsekspert

Den brændte jords taktik

Christian Tomuschat leder en FN-kommission, som er i gang med at opklare forbrydelser fra borgerkrigens tid i det tidligere militærstyre i Guatemala

Er FN-kommissionen færdig med sine undersøgelser af krigsforbrydelserne i Guatemala?

Nej, rapporten skal forelægges FN's generalsekretær, Kofi Annan, og stridens parter i slutningen af juni. Der er en del, der skal gøres inden da. Men vi er i alt væsentligt færdige med under-

søgelse, i hvert fald med vidneafhøringerne. Nu ser vi på materialet og håber, at vi får lidt endnu fra regeringen.

Hvor mange mennesker har De talt med?

Vi har hørt omkring 9.000 vidner, hvoraf en del har afgivet forklaring i fællesskab. Hvor mange dødsopofre er De nået frem til?

På nuværende tidspunkt har vi kendskab til 30.000 dødsopofre, herunder 'forsvundne', om hvem vi ved, at de er blevet dræbt. Alt i alt er der nok tale om 150.000, men ingen ved det med sikkerhed.

Hvor meget siger undersøgelsen, når man tænker på det tidspres, De arbejder under; og al den modstand, De har måttet kæmpe imod?

Vi kan ikke komme med en samlet fremstilling. Vi har haft besvær med at få fat i papirer fra regeringen og især fra militæret og sikkerhedstjenesten, og jeg er ikke sikker på, at vi får det, vi mangler. Dertil kommer, at mange vidner stadig er bange for at udtale sig. Men vi har fået nogle vigtige oplysninger, også fra folk, som var med til at undertrykke andre, og så er der selvfølgelig det, som ofrene og deres pårørende har fortalt os.

Mange af dem, som myndighederne fik fat i, er bare 'forsvundet' og blevet slået ihjel. Men der var nogen, der slap fri; de har givet os meget vigtige oplysninger om, hvordan undertrykkelsesapparatet fungerede.

Hvad har De fundet ud af? Jeg kan ikke komme ind på enkeltheder. Men vi ved, at militæret har regeret med temmelig hård hånd i den sidste del af krigen. Det var den brændte jords taktik; hele landsbyer med deres indbyggere blev jævnet med jorden. Det, folk fortæller, lyder så vildt, at det næsten ikke er til at tro – det løber én koldt ned ad ryggen. Desværre har guerrillaen også rendt rundt og slået folk ihjel. Den gik ikke helt så hårdt til værks som statens sikkerhedsstyrker, men den kan heller ikke frikendes.

Hvordan kan en rapport, der er stødt på så megen modstand, bidrage til landets videre udvikling? Rapporten skal ses som et bidrag til konsolidering af fredsprocessen. Men først skal man læse den, og så skal man acceptere den. Folk må give sig selv et ærligt svar på spørgsmålet: »I hvilket omfang er jeg medskyldig i, at disse mord er blevet begået?« – Men der er også dem, der ikke engang vil tage rapporten til efterretning.

Tænker De på dem, der var ansvarlige for forbrydelserne?

Det vil jeg ikke komme nærmere ind på. Visse grupper vil nægte overhovedet at beskæftige sig med fortiden. De så helst, at det hele blev fejlet ind under gulvtæppet.

Nævner de gerningsmændene ved navn i rapporten?

Det kan jeg ikke sige. Ifølge osloaftalen skal de ansvarlige ikke udpeges enkeltvis. Vores kommission har heller ikke været i stand til at identificere de enkelte gerningsmænd på bare et år. Der kan kun være tale om, at forskellige grupper eller dele af systemet drages til ansvar, og dem skal der sættes navn på. Det vil også fremgå af de anbefalinger, som kommissionen kommer med.

Men grupper eller instanser har også ledere; er det deres navne, man kan konkludere sig frem til, når man læser rapporten?

Ja. Man ved jo, hvem der var præsident eller forsvarsminister eller havde en ledende post i militæret på et nærmere angivet sted på det og det tidspunkt. Hvis sådanne historiske data findes i rapporten, er det ikke ensbetydende med, at de pågældende gøres ansvarlige, men selvfølgelig kan man lægge to og to sammen. Det har vi ikke tænkt os at gøre, men vi vil præsentere historien, som den var.

Hvornår er rapporten færdig?

Kommissionen begyndte sit arbejde den 31. juli (i fjor) og skal være færdig den 31. juli (i år).

Den katolske kirke har udsendt sin egen rapport. Betragter De den som et modstykke?

Nej. Dele af den kendte jeg i forvejen. Jeg betragter den ikke som et modstykke, men som et supplement, ikke mindst fordi kirken også har stillet en stor del af sit materiale til vores disposition.

Kardinal Paulo Evaristo Arns, Sao Paulo. Foto: KNA.

Kardinal Arns træder tilbage

Claudio Hummes bliver ny ærkebiskop af Sao Paulo

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II imødekommer kardinal Paulo Evaristo Arns' afskedsbegæring. Den 77-årige kardinal træder tilbage som ærkebiskop af Sao Paulo i Brasilien og efterfølges af den 63-årige, hidtidige ærkebiskop af Fortaleza, Claudio Hummes. Sao Paulo er det folkerigeste bispedømme i Brasilien med otte millioner katolikker.

for den pastorale omsorg for arbejderne. Der er tradition for et stærkt, socialt engagement inden for den brasilianske bispekonference. For to år siden blev Hummes udnævnt til ærkebiskop af Fortaleza i det nordlige Brasilien og efterfulgte dermed kardinal Aloisio Lorscheider.

Træder tilbage på grund af alder

Arns har været ærkebiskop af Sao Paulo gennem 28 år. I 70'erne og 80'erne var han en af befrielsesteologiens fortalere og en god ven af Leonardo Boff. I overensstemmelse med kirkerettens bestemmelser indgav han sin afskedsbegæring, da han fyldte 75 år.

Hummes er franciskaner lige som Arns og har lige som forgængeren beklædt en række udsatte poster inden for den brasilianske bispekonference. I årene 1979-82 var han ansvarlig for de økumeniske kontakter og for det pastorale arbejde i byerne. 1979-90 stod han endvidere

68 missionærer myrdet i 1997

Rom (KNA) - 68 præster og ordensfolk blev myrdet i missionslandene i 1997. Det drejer sig om en biskop, 19 præster, syv ordenssøstre og en broder samt 40 præstestuderende, meddeler pressetjenesten »Fides« i Rom. Derudover er 10 præster blevet myrdet i 1998.

Det vakte størst opsigt, da biskoppen af Jolo på Philipinerne, Benjamin de Jesus, blev dræbt af en dødspatrolje i februar 1997. De 40 præstestuderende blev myrdet i Burundi i slutningen af april. Af de øvrige mord er 20 sket i Afrikanske lande: 12 i Den Demokratiske Republik

Congo, fire i Rwanda og de øvrige i Nigeria, Burundi, Kenya og Tchad. To blev dræbt i Indien, to i Brasilien, en i Nepal, en i Columbia og en i Peru.

55 var af afrikansk herkomst, fem var amerikanere, tre asiater og fem europæere.

Magleås sommerarrangementer

Sct. Hans-aften / Åbent Hus

Sct. Hansaften er et Åbent Hus-arrangement, hvor man fylder bilen op med familie og venner og kører til MAGLEÅS med sin medbragte mad. Den kan spluses ude i det fri eller i foredragssalen - grill'ene vil være tændte. Drikkevarer kan købes incl. kaffe/the i stuerne fra kl. 20. Kl. 21 Sct. Hansbål med båltales af pater Anton Døkkers SJ.

Sommeruge / GUDS HERLIGE FRIHED

28. Juni-5. Juli '98. Pris voksne: kr. 1465,-
Børn: 12-15 år 765,- / 3-11 år 465,- / 0-2 år gratis

Sommerugen henvender sig til familier med børn og andre, der gerne vil være sammen en sommeruge på MAGLEÅS. Gennem oplæg, samtaler, liturgi og kreative tilbud vil vi tage lidt vare på sjælen med emnet: GUDS HERLIGE FRIHED. Ugens program rummer aktiviteter for børn og voksne hver for sig, men også mange fælles aktiviteter.

Medvirkende: Sr. Marianne Bode, p. Frank Jobst, Felicity Pors og Bente Selsø.

Ledere: Sr. Hildegard Doods og Hanne Brixtofte Petersen

Højskoleuge / RENÆSSANCEN

- aspekter af et opbrud

26. Juli-1. aug. '98. Pris enev. kr 2300,-
ell. 2000,- dobbvær.

Renæssancen opfattes i vore dage både som en periode og et begreb. Hvilke elementer indgår i dette begreb? Der må være andre og flere måder at nærme sig perioden på end gennem Rafael, Leonardo og Michelangelo, hvor vigtige disse end er. En vifte af fordragsholdere vil i ugen belyse disse fascinerende tid fra forskellige indfaldsvinkler.

Oluf Bohn (kirkehistorien), Carsten Friberg (idéhistorien), J.P. Duclos (teologien), Hanne Frøsig (dagligdagen), Niels Hartling (naturvidenskaben), Jette Lokvig (arkitekturen), Niels Ohrt (kunsten), Peter Ryom (musikken). Ugens præst: p. Willem Wuyts, o. præm. Ledere: Ellen Marie Lebahn og Annie Rastrup

Pensionistugen

2. aug.-8. aug. '98. Pris: kr. 1950,- (dobbvær. 1650,-)

Også i år vil der selvfølgelig være en pensionistuge. Kom og nyd Magleås' herligheder og det gode samvær med andre trosfæller. Der vil være messe hver dag. Af programmet: Kunstnerne omkring Brøndums Hotel, Skagen - Hildegard af Blngen - Mine SOS børn - Glimt af Balticum - Besøg af en Mother Theresasøster - Af en Romafarers oplevelser. Udflugt til Esum Kloster. Ledere: Sr. Clemetine og Ellen Marie Lebahn.

Yderligere oplysninger samt program fås på
Magleås Sekretariat · Høsterkøbvej 6 ·
3460 Birkerød · Tlf. 42 81 07 15

Tilmelding:

ved indbetaling af kr. 200,-
ved check ell. giro 428-4429

9. klasse-elever fra Skt. Ansgars skole fortæller om tur til Nütschau

Ni katolikker fra 9. kl mødtes ved skolen mandag den 30. marts for i to biler at køre til Nütschau, hvor vi skulle være indtil den 2. april.

Ca. kl.15 ankom vi til klosteret og blev indkvarteret i ungdomshuset. Vi havde hele huset for os selv, og det var dejligt for så kunne vi »feste« hele natten! Køkkenet blev flittigt brugt det meste af natten til kortspil og tedrinking.

Tilbage til første dag: Kl.17.30 var vi til en 1-a-n-g messe. Bagefter var der Abendbrot (kold mad). Efter lidt undervisning var vi igen i kirke til vesper.

Under opholdet var vi i kirke tre gange daglig: Middagsbøn, messe og aftenbøn. Vi prøvede at meditere dels i kappellet dels i ungdomshuset. Vi syntes det var en god oplevelse.

Allerede anden dag var messen ikke så lang. Vi havde nemlig lært at følge med i »Antifonalen«; vi kunne også

synge med! - og hvis vi kede os kunne vi se på Broder Joseph, der hele tiden var ved at falde i søvn (det var jo fastetid!).

Om tirsdagen var vejret fantastisk godt, så vi gik en tur til Bad Oldesloe. Her blev forretningerne »tømt«; det var en hyggelig by og en god tur.

Onsdag fortalte Broder Joseph om klosterlivet, og hvorfor han var gået i kloster. Om eftermiddagen og aftenen arbejdede vi intensivt med vores tema »Pas godt på dig selv«.

Vi ville gerne være blevet et par dage mere - hvis bare markerne ikke lige på dette tidspunkt blev gødet (BVADR!)

På vejen hjem havde vi et pat timer i Lübeck; her så vi bl. a. Marienkirche med »Døden fra Lübeck«.

Det var nogle gode dage, meget forskellige fra vores hverdag på Nørrebro. Vi havde tid til at tale med hinanden og fordybe os i emner, vi normalt ikke diskuterer.

Også en tak til vores lærer Winnie Mortensen, til sr. Hildegard og til pater Frank Jobst fra

Heidi, Geoffrey, Diana, Martin, Sara, Clea, la, Philip og Peter,

Så er den her igen, folderen, som giver et overblik over katolske kirker i landet. For samtlige kirkers vedkommende oplyses tidspunkter for søndagsmessen - også i de tilfælde, hvor den læses om lørdagen. Endvidere findes oplysning om messetider m.m. på polsk, ungarsk, vietnamesisk, tysk, engelsk, spansk, fransk, kroatisk, italiensk og tamilsk.

Folderen findes i de fleste kirker. Ellers kan den bestilles på Pastoral-Centret, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Telefonnummeret er 33 24 26 30 og faxnummeret 33 24 11 74. Hvis man er på nettet, er adressen pastoral@pastoral.dk

Bøger

Nyt fra Niels Steensens bibliotek

Fra Norge har NSB fået nogle spændende nyudgivelser. »Født til Prest«. Det er en lille, men meget spændende bog på 85 sider om den 80 årige hollandske maristpater Antonie Ivens liv og kald til tjeneste i den norske katolske kirke i 1954, hvor han kom til Hønefoss uden spor pastoral erfaring men ikke desto mindre fik bygget en ny kirke.

»Kalt til Nonne« er historien om dominikanerinden Anne-Lise Strøm skrevet af den erfarne journalist Brita Rosenberg. I forordet skriver hun: »Mitt håb er at leseren har fået møde og bli kjent med en sterk, varm, klok og oppriktig kvinne som lever et høyst uvanlig liv. En som med sin tro og utholdenhet kan stå som et forbilde for mange, og hjelpe oss videre på den livsveien vi har valgt. Eller gi oss mot til å velge på nytt«.

Den tredje bog fra norsk hånd er skrevet af den kendte skribent og præst Kjell Arvil Pollestad. Han gør indledningsvis rede for sit forhold til Therese af Lisieux.

Herefter fortælles Therese's egen historie, som pater Pollestad har valgt at skildre den. En dejlig personlig beretning om den »lille« Therese. Den udkom i 1997, netop som man fejrede hundrede året for hendes død og hun blev op- højet til kirkelærer.

Den i katolske kredse kendte kunstner og forfatter Stig Holsting har netop debuteret som digter i bogen »Englespor«. Det har han gjort godt. Digtene spænder vidt og hovedtemaet i de allerfleste er Gud og alt det skønne han har skabt. Bogen er ledsaget af forfatterens fine og livsbekræftende tegninger i sort/hvidt. En alt i alt dejlig lille bog på 56 s.

Så kom bogen fra kardinal Ratzinger om hans syn på den katolske kirkes aktuelle »problemer« og de opgaver for fremtiden som kirken står overfor i en stadig mere sekulariseret verden, der mere og mere lægger afstand til Gud og Kirken. Bogen er udformet som en dialog mellem Kardinal Ratzinger og den tyske journalist Peter Seewald. Peter Seewald stiller igennem

hele bogen kardinalen en række åbenhjertige spørgsmål som strækker sig fra moralske/etiske emner til kirkenes fremtid og om kirken overhovedet har en fremtid! En tankevækkende bog, som virkelig viser kardinal Ratzingers format både som menneske såvel som teolog. Bogen har titlen »Salt of the Earth. The Church at the End of the Millennium«.

En af pater Pio's medbrødre har i 1972 udgivet en fin lille bog om nogle tanker, som pater Pio havde for hver dag i årets løb. Bogen har fået titlen »Have a Good Day«. Bogen er illustreret med mange dejlige farvebilleder af pater Pio.

Endelig har NSB fået en lille kort introduktion til Jomfru Maria's åbenbaring i Fatima. Bogen er skrevet af Ingrid Yden-Sandgren som også har skrevet om Maria åbenbaringerne i Rue du Bac i Paris, Medjugorje og om den sorte madonna i Czestochowa. Bogen titel er »Undret i Fatima«.

Keld Dahlwad

Nyt fra

PASTORAL-CENTRET
DEN KATOLSKKE KIRKE I DANMARK

Af Erling Tiedemann

Det første nummer af NYT & GAMMELT i ændret udformning er nu udkommet og udsendt til alle hidtidige modtagere. Det indeholder i det væsentlige en artikel om Johannes Evangeliets beretning om mødet ved brønden mellem Jesus og den samaritanske kvinde, skrevet af Erling Tiedemann. Med udgangspunkt i et spøgefuldt forslag om at udnævne Sankt Samaritana til missionens hjælpehelgen gennemgår artiklen den spændende fortælling - og udleder af den en masse tanker af betydning for Kirkens mission og evangelisering - også i dagens Danmark.

Det er tilsvarende meningen, at kommende numre skal rumme én eller flere artikler om bibelske emner, beregnet til personlig læsning samt anvendelige som oplæg til arbejdet i de bibelgrupper, som findes - eller måske dannes - i sognene. Bladet henvender sig således til alle, som gerne vil uddybe og leve deres tro mere intensivt - bl. a. gennem bibellæsning og/eller deling af Skriften med andre.

Pastoral-Centret udgiver nyt blad

NYT & GAMMELT

Det nye blad er led i Pastoral-Centrets bibelpastorale aktiviteter; bladet forventes at udkomme 3 - 4 gange årligt

NYT & GAMMELT er led i Pastoral-Centrets bibelpastorale aktiviteter. Det vil fremover skulle udkomme tre-fire gange om året, og det sendes automatisk og uden, at bestilling er nødvendig, til alle præster, søsterkommuniteter og skoler og desuden til pastoralarådets medlemmer og til formændene for menighedsrådene.

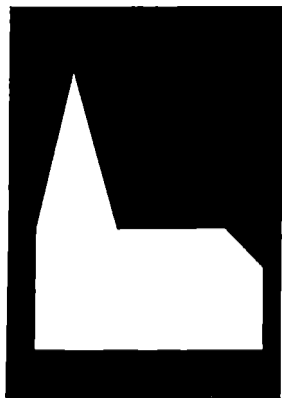
Herudover kan andre, både hidtidige og nye modtagere, »abonnere« på det. Når ordet abonnere står i gåseøjne, skyldes det, at NYT & GAMMELT ikke er noget egentligt abonnementsblad. Det koster principielt ikke noget at modtage bladet, og ingen bør af økonomiske grunde se sig afskåret fra at modtage bladet.

På den anden side er det selvsagt ikke gratis at producere og udsende det. I hvert nummer indlægges derfor et girokort med bøn om, at modtagerne vil støtte arbejdet med en gave til centrets drift, som kan være med til at finansiere udsendelsen af bladet.

I det første nummer er der ind-

lagt et svarkort, som kan bruges, hvis man fortsat ønsker at modtage bladet. Har man ikke allerede modtaget et nummer, og vil man gerne med på vognen, kan man blot skrive eller ringe til Annette Waller, Pastoral-Centret, Vesterbrogade 28, 1620 København V, telefon 33 24 26 30, fax 33 24 11 74, e-mail AW@pastoral.dk.

Orientering fra sognene

Juni 1998

På disse sider bringer vi én gang om måneden sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 12, der udkommer d. 24. juni og omfatter juli og august måned, er torsdag d. 4. juni. Tekst bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V, fax 33 24 49 75 - eller pr. e-mail på adressen: ko-press@inet.uni2.dk. Dileketter modtages gerne.

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastctvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaipappu, tamilsk sjælesørger, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand:
Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messeider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.00.
Fredag: Messe kl. 17.00.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16.00 og messe kl. 17.15.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag: Rosenkransbøn kl. 9.00. Afslutning d. 16. 6; gruppen mødes ikke i juli måned.
Hver søndag: (undtagen når der er trosundervisning) Mini-Kuk kl. 11.15-12.15.
Hver torsdag: Maxi-Kuk kl. 19.30-22.00.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag kl. 10.00.
Onsdag d. 3.: Ministrantøvelse kl. 18.30.
Fredag d. 5.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 6.: Ungdomsmesse kl. 17.00.
Søndag d. 7.: ØMVALFART
Onsdag d. 10.: Moder Teresas syklub.
Torsdag d. 11.: Sct. Josephs Klub kl. 14.30.
Søndag d. 13.: Børnemesse kl. 15.00.
Onsdag d. 17.: Ministrantøvelse kl. 18.30.
Lørdag d. 20.: Polsk messe kl. 17.00.
Lørdag d. 27.: Vietnamesisk messe kl. 14.00.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80. Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.
Første fredag tilbedelse fra kl. 16.

Lørdag d. 20.: DUKs udflugt kl. 10 for de unge fra 13 år og op efter. Turen går til Voergård slot. I slotskapellet fejres messe med bøn for den sidste katolske biskop i Nordjylland før reformationen i 1536. Stygge Krumpen (Voergård var en af biskoppens gårde). Fra Voergård går turen videre til Tinnas og Persus i Hou.

**SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING**
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19. Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.00.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18.00 med messe kl. 19.00.
Øvrige messer: Se opslagstavlen

Fredag d. 1.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 16.: Tamilsk valfart til Øm.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 14.30.
Lørdag d. 24.: Vietnamesisk messe kl. 10.30.
Søndag d. 28.: Vietnamesisk messe kl. 10.30.
Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 14.30.
HUSK! Valfart til Øm søndag d. 7. juni.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messeider: (HC2)(I)

Søndag d. 7.: ØM Valfart - ingen messe i kirken.
Søndag d. 10.: Trosundervisning kl. 13.30, messe med trosbekræftelse kl. 14.30.
Søndag d. 21.: Messe kl. 14.30.
Søndag d. 24.: Messe kl. 14.30. Under messen modtager en gruppe børn den første hellige kommunion.
HUSK! Valfart til Øm søndag d. 7. juni.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.

Gudstjenestetider: (I)
Søndag kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Søndag d. 7.: Valfart til Øm. Ingen Messe i kirken.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10.
Fredag d. 19.: Skolens sommerferie begynder.
Søndag d. 21.: Messe kl. 10.
Søndag d. 28.: Messe kl. 10.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Præst: Leo Kertz, tlf. 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen 86 62 63 96
Messeider:
Mandag d. 1.: 2. Pinsedag Messe kl. 10.
Lørdag d. 6.: Messe kl. 10.
Søndag d. 7.: Valfart til Øm. Messe på Engelsk i Viborg kl. 18.
Lørdag d. 13.: Undervisning kl. 10. Messe kl. 12.
Søndag d. 14.: Ingen messe.
Lørdag d. 20.: Messe kl. 16.
Søndag d. 21.: Messe på Engelsk kl. 18.
Lørdag d. 27.: Messe kl. 16.
Søndag d. 28.: Ingen Messe.

HELLIG KORS KIRKE
Østergade 23, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messeider:
Søndag d. 7.: Valfart til Øm.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10.
Søndag d. 28.: Messe kl. 10.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C
Tlf. 86 13 56 66. Fax 86 19 45 91.
Præster: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66.
e-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33.
e-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66.
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Messe på polsk: 2. Pinsedag og søndag d. 21.6. kl. 14.
Messe på vietnamesisk: Søndag d. 28.6., kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag, 27.6. kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemessen: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8 undt. ferie.
Skriftemål: 1. fredag (Jesu Hjerte fredag), kl. 18 - 19 eller efter aftale.

Pinsedag d. 31.5.: Messe som om søndagen.
2. Pinsedag d. 1.:
Lørdag d. 13.: Tværkirkelig gudstjeneste kl. 13

Udendørs ved trivselssalen i Bispehavekvarteret.
Søndag d. 7.: Valfart til Vor Frue af Øm (Treenighedsfest), Ingen bus!
Mandag d. 8.: Menighedsråd: Messe og møde kl. 19.

Undervisning
Skt. Knuds Skole, Ryesgade 24. Tlf. 86 13 76 11.
Sogneundervisning: Fortsætter efter sommerferien.
Konvertitgruppen: Hver torsdag, kl. 19.30. Tlf. Sr. Regina König, 86 13 81 22

Ungdom
Mini-KUK: Hver anden søndag 11.15-13.15.
Vietnamesisk ungdomsklub: Hver anden måned.
Firmanaklub: Efter sommerferien.
KUF: Katolsk ungdomsforum.

Kultur
Katolsk Information: Mandag - fredag kl. 13 - 17.30, lørdag kl. 10 - 12, søndag kl. 11 - 12.
Aarhus Boghandel: 9.30 - 17.30, fre. 9.30-19, lør. 9.30-14, lange lørdage til 16.
Galleri ved kirken: Mandag, onsdag-fredag, kl. 14-17.30. Nis Schmidt til d. 22.6.
Korkoncert: Torsdag d. 25.6 kl. 19.30 ? - Bulgarsk kor.

Andet
Tro & Lys: Andagt og møde: lørdag d. 13.6. kl. 14.
Selvhjælpsgruppen ved Kirken: Ryesgade 28,5, tlf. 86 18 09 18.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Kirkeværge: Kaj Frils Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Søndagsmesse: 3. søndag kl. 10.30 (d. 21.6.).

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Hoi.steinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 54 20. Kirkeværge: Ejlsh og Ennis Magill, tlf. 86 64 26 87
Søndagsmesse: d. 14.6. og d. 28.6. kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENÅ
Thykjærsvvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 10 (Højmesse og kirkekaffe)
Skriftemål: Før messen eller aftale.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag - ingen messe.
Søndag d. 7.: bortfalder - Valfart til Øm.
Lørdag d. 13.: Menighedsrådsmøde kl. 20.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods Fest kl. 10, procession og sakramental velsignelse.
Søndag d. 28.: Peter og Paul kl. 10.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerte Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messeider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesser: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalde).
Hver dag i juni måned Jesu Hjerte andagt kl. 17.10 (søndag og højfest kl. 16.45).

Mandag d. 1.: 2. pinsedag, ingen messe.
Tirsdag d. 2.: Ingen messe.
Søndag d. 7.: Treenighedssøndag, højmesse kl. 10.
Torsdag d. 11.: Kristi legems- og blods fest. Højmesse udenfor kl. 10 med procession gennem parken.
Lørdag d. 13.: Mariadag, udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 18.40, Maria-procession kl. 19, bagefter messe.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerte, højmesse kl. 10.
Lørdag d. 20.: Maria Hjerte, højmesse kl. 10.
Mandag d. 29.: Peter og Paul, højmesse kl. 10.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Fax 97 22 40 54
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Lørdag d. 6.: Biskoppen meddeler firmelsens sakramente kl. 11. til: Na Ngoc Ngyen, Ejvind Strobl, Andrew og Chris Nymark, Jacob Sonne, Magda Parecka, Subasini Alfred, Thusanthini Joseph Alfred og Thuwan Jenovious. Under messen

SOGNESTOF
modtages meget gerne
via e-mail og diskette

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

bærer alle firmander uden undtagelse den samme hvide ministrantdragt, som er kirkens oprindelige dåbsdragt fra oldtiden. Pigerne uden handsker, tasker eller brudeslør.
Søndag d. 7.: Valfart til Øm. Procession kl. 11. Messe kl. 14. Ingen messe i Herning denne søndag.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjøllandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messeider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag, messe kl. 10.
Søndag d. 7.: Vi har valfart på Øm med følgende program: Valfartsvandring kl. 11 og andagt. Kl. 12.30. Frokost. Møllighed for bodens sakramente og tilbedelse. Højmesse med biskop Kozon kl. 14. NB. Der er ingen messe i kirken den dag.
Søndag d. 14.: Vi fejrer Kristi legemes og blods fest kl. 10.
Fredag d. 19.: Jesu-Hjerte fest kl. 17. Derefter tilbedelse med sakramental velsignelse.
Søndag d. 21.: Gudstjeneste kl. 16.
Onsdag d. 24.: Gudstjeneste kl. 17. Johannes Døberens fødsel.
Søndag d. 28.: Gudstjeneste kl. 16.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.
Lørdag: Søndagens messe kl. 16..

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag - Højmesse kl. 10.00
Lørdag d. 6.: Messe kl. 16.00.
Søndag d. 7.: Højmesse i kirken kl. 10.00. Valfart til Øm med procession kl. 11.00, og højmesse med biskoppen kl. 14.00.
Lørdag d. 13.: Messe Id. 16.00. De Polske studerende tager afsked med menigheden, da de rejser retur til Polen.
Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10.00
Fredag d. 19.: Skoleafslutning i Vor Frelsers Kirke kl. 09.00. Menigheden er velkommen til at deltage.
Lørdag d. 20.: Messe kl. 16.00
Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10.00.
Søndag, d. 28.: Højmesse kl. 10.00.

I løbet af sommerferien, d.v.s. fra lørdag, den 27. juni til lørdag, den 25. juli 1998 er der ingen lørdagsmesser i kirken.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellevej 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messeider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser:
Morgenmesse kl. 8 i Mariasøstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag
Aftenmesse - NB! - i kirken tirsdag, onsdag og fredag kl. 17.30.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Mandag den 1.: 2. Pinsedag - Salmemesse kl. 11.
Tirsdag den 2.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Torsdag den 4.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag den 7.: Ømvalfart. Ingen højmesse kl. 11.
Lørdag den 13.: Udflugt for de ældre og syge til Kolding.

5 | Syddjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm.,
Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01,
Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11 undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Man., tir. og tor. messe kl. 17.15. Ons., fre. og lør. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag, salmemesse kl. 10.
Søndag d. 7.: NB! Kun messe kl. 8. Højmessens bortfald p.g.a. Ømvalfarten. Vi organiserer fælles buskørsel fra Kolding. Tilmeldingslisten er slået op på kirkedøren. Pris: kr. 70,- for voksne og kr. 30,- for børn under 5 år. Bussen vil holde ved Sct. Michaels kirke og kører kl. 9 præcis.
Mandag d. 8.: Menighedsrådsmøde kl. 18.30.
Lørdag d. 13.: Kroatisk messe v. p. Drago kl. 14.
Søndag d. 28.: Kirkekaffe efter højmessens.

Fra d. 22. juni til d. 9. juli er sr. Antonie bortrejst til Tyskland.

SOGNESTOF

Hjælp til – send i god tid

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm.
Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14). Fax 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. mandag).
Messeider: (HA1)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Søndag kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45
Onsdag kl. 16.30
Torsdag kl. 7.45
Lørdag kl. 16.30
Rosenkransbøn hver 3. onsdag kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslags-tavlen ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menighedssalen 2. søndag i måneden efter højmessens.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst 9-10 undt. mandag.
Gudstjenester: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 9 samt lørdag kl. 16.30.
Skriftemål altid muligt - spørg præsten.
Hver mandag hos søstrene, Baggensens Allé 149 i Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets gudstjeneste kl. 16.30.
Hver tirsdag, torsdag og fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 8, laudes kl. 8.30 og messe kl. 9.
Hver onsdag i Skt. Nikolaj Kirke: Laudis kl. 8.30, messe kl. 9 og rosenkrans kl. 16.30.
Hver fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Barnhertighedens rosenkrans kl. 15.
Hver lørdag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9 og messe kl. 16.30.
Hver søndag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9.30 og messe kl. 10.
2. torsdag i hver måned: Skolemese.
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk.
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.
1. og 3. onsdag i hver måned: Bedekreds kl. 19.

Tirsdag d. 2.: »Hvad tror katolikkerne?«, foredrag i menighedssalen kl. 19.30. Alle er velkomne.
Lørdag d. 6.: Messe kl. 16 med firmelse ved biskop Hans Martensen.
Søndag d. 7.: Valfart til Øm kl. 8.30. Bussen afgår fra parkeringspladsen.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest, messe kl. 19.
Lørdag d. 20.: Marias Reneste Hjerter, messe kl. 10.
Torsdag d. 25.: Menighedsrådsmøde. Alle er velkomne.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Jan Zalewski, Fiskergade 5-7, 6200 Aabenraa. Tlf. 21 29 11 61.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messeider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 15.30.
Mandag-fredag: Messe kl. 19.00.
Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.
Vietnamesisk messe: 21. juni kl. 10.00
Polsk messe: 1. lørdag i måneden kl. 18.00.

Mandag, den 1.: 2. pinsedag: Firmelse kl. 10.00 i Skt. Pauls Kirke, Sønderborg, for Aabenraa og Sønderborg menigheder.
Messe kl. 15.30 i Skt. Ansgars Kirke.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messeider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.
Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26 bedst 10-12, undt. mandag.
Træffes bedst 10-12, undt. mandag og onsdag
Messeider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Torsdag og fredag: Messe og tilbedelse kl. 16.
Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10 (undt d. 6 og d. 20 juni)
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Søndag d. 31. 5.: Pinsefest. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 6.: Søndagsmesse kl. 16.
Søndag d. 7.: Den Hellige Treenheds fest. Ømvalfart. Ingen messe i Haderslev.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest kl. 10
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest kl. 16.
Søndag d. 28.: Peters og Pauls fest. Højmesse v. pastor Nguyen Ngoc Tuyen.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11, tlf. 74 72 18 90.

Messeider: (I)
Søndag: Højmesse kl. 17. onsdag: messe kl. 17.
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.
Søndag d. 31.5.: Pinsefest. Højmesse med den første kommunion kl. 17
Søndag d. 7.: Den Hellige Treenhedsfest. Ømvalfart. Ingen messe i Tønder.
Søndag 14.: Kristi Legems og Blods fest kl. 17
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest.
Søndag d. 28.: Peters og Pauls fest. Højmesse v. pastor Benny Blumensaat kl. 17.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Stefan Huber.
Vietnamesisk præst: P. Thien,
Mobil tlf. 20 29 77 17.
Kontortid:
Tirsdag og torsdag: Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Stefan Huber.
Messeider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 10 og 16.30.
Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag kl. 10 dansk sangmesse; kl. 14 vietnamesisk messe
Onsdag d. 3.: Rosenkransmesse kl. 10; kl. 19 afslutning for førstekomunikanterne i kirken, der-

efter i skolens gymnastiksal.
Fredag d. 5.: Tilbedelse kl. 18, rosenkrans og aftenmesse.
Søndag d. 7.: Trinitatis fest: Valfart til Øm. Valfartsbussen afgår kl. 8.30 fra Adelgade 1. I Sct. Albani Kirke: kl. 8.30 vietnamesisk messe; kl. 10 latinsk messe; kl. 18.30 aftenmesse.
Søndag den 14.: Kristi Legems og Blods fest kl. 8.30 Vietnamesisk; kl. 10 dansk messe i Dalum Klosters park; kl. 12 polsk; aftenmesse kl. 18.30
Søndag d. 21.: kl. 8.30 vietnamesisk kl. 10 dansk messe; aftenmesse kl. 18.30.
Søndag d. 24.: Skt. Hans dag: kl. 10 Rosenkrans og messe.
Søndag d. 28.: Peter og Pauls fest: Kl. 8.30 vietnamesisk; kl. 10 dansk højmesse; kl. 12 polsk; aftenmesse kl. 18.30.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Knud Petersen. Tlf. 62 20 51 13
Messeider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19. Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messeme.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag. Messe kl. 9.30.
Søndag d. 7.: Valfart til Vor Frue af Øm. Bussen kører fra kirken kl. 7.30 og vi er hjemme ca. kl. 19. Der er ingen messe i kirken, men der bliver holdt en kort ordets gudstjeneste med uddeling af den hl. kommunion: kl. 9.30.
Lørdag d. 13.: Tamlisk fest til ære for den hl. Antonius af Padua kl. 14.
Mandag d. 15.: MR -møde kl. 19.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest. Aftenmesse kl. 19.

SANKT BENDTS KAPEL
Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messeider: (I)
Søndag d. 7.: Ingen messe.

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG
Nyborg Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale. Mobil tlf. 20 21 56 42. Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak. Tlf. 65 36 18 83.
Messeider: (HC2)(I)
Højmesse hver lørdag kl. 15.30.

Lørdag d. 13.: Kirkekaffe efter messen kl. 15.30.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 62 21 05 42. Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Janine Rohde. Tlf. 64 71 27 25.
Messeider:
Søndag d. 14.: Messe kl. 11.
Søndag d. 21.: Messe kl. 11.
Søndag d. 28.: Messe: kl. 11.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messeider: (I)

Søndag den 7.: kl. 10.00 Den hellige Treenheds fest, Efter messen er der kirkekaffe og alle er velkomne.
Søndag den 14.: kl. 10 Kristi Legems og Blods fest.
Fredag den 19.: Jesu Hjerter fest. Udstilling af det allerhelligste Sakramente kl. 8.15, messe kl. 9.
Søndag den 21.: kl. 10. Der vil højst sandsynlig være besøg af TV-ØST under messen.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.
Messeider: (HA1)(TH)
Søndagsgudstjenesterne begynder kl. 10. Lørdagens gudstjeneste kl. 17 (forhør Dem i forvejen, f. eks. ved en telefonopringning).

Eventuelle ændringer vil blive meddelt i kirken og ved annoncering i avisen.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag, messe i kirken kl. 15.30, tilbedelse efter messen indtil kl. 17.
Antonius tirsdays: Tirsdag d. 2. og 9. juni fortsætter forberedelsen til Skt. Antonius fest, som fejres lørdag den 13. juni med aftenmesse kl. 17 i kirken. Efter festmessen uddeles Antoniusliljer.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Ansvh. præst: Lars Messerschmidt, Bredgade 67, 2. tv., 1260 København K.
Telefon 33 14 28 72 (eller 33 11 60 80)
Messeider: (HC2)(I)
Søndagens gudstjenester i juni begynder kl. 12. Søndagen før pinse (d. 24. maj) er der ingen gudstjeneste p.g.a. valfarten. Eventuelle ændringer i gudstjenestetiderne vil blive meddelt i kirken og i avisen.
Søndag d. 7.: Kl. 12.
Søndag d. 14.: Kl. 12.
Søndag d. 21.: Kl. 12.
Søndag d. 28.: Kl. 11.

Den 14. juni vil nogle af menighedens børn modtage Den første hellige Kommunion.
Polsk messe lørdag d. 6 Juni. kl. 14.

Der er startet en katolsk ungdomsklub - al henvendelse til Dorte Kocemba på tlf. 54 85 25 51. Den 29 maj kl. 11 åbnes en katolsk genbrugsbutik i menighedssalen.

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85.
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43. Mobil 21 44 64 95.
Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Messeider: (HA)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.
Hver første fredag i måneden (Jesu Hjerter fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17 og messe kl. 17 på Maria Elisabeth Hjem.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Tirsdag d. 2.: Jann Sjursen fra Kristeligt Folkeparti holder kl. 19 foredrag på Vor Frue Skole.
Emne: »En stemme for dem der ikke råber op«.
søndag d. 7.: Den Hellige Treenheds fest, messe kl. 10, kirkekaffe bortfalder.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest, højmesse kl. 10. Efter højmessens Kristi Legemes Procession.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest, messe i søstrenes kapel kl. 7.
Onsdag d. 24.: Johannes Døbers fødsel
Lørdag d. 27.: Festen for Maria, Moder af den Stedsørende Hjælp, kirkens titularfest. Messe i søstrenes kapel kl. 7.
Søndag d. 28.: Festen for Peter og Paul. Messe kl. 10.

Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i familien eller en af Deres bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak!

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSSR. Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - eller i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messeider: (HA)(I)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag, kl. 15.30 rosenkransbøn om præste- og ordenskald. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest, højmesse kl. 10. Menighedsrådsrådsmøde efter messen.
Søndag d. 28.: Festen for Peter og Paul. Højmesse kl. 10.
Jesu-Hjerter messe (1. fredag) bortfalder i juli og august.

SKT. HANS KIRKE, KØGE
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.
Menighedsrådsformand: Paul Johansen, Oldekroge, Magleby, 4672 Klippinge. Tlf. 56 67 84 04

Messtider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental tilbedelse.
Hver 1. søndag i måneden: Polsk messe kl. 12 med efterfølgende samvær i menighedssalen.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Lørdagsklub: Altid den 1. lørdag i måneden kl. 13. Alle er velkomne.
Kirkekaffe: Altid den 2. søndag i måneden efter højmessens.

10 | Vestsjælland

RINGSTED – SE PASTORALENHED 11

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
 Frederiksgade 5, 4200 Slagelse.
 Sognepræst: Stephen Holm
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45

Faste messtider:
Søndagsmesser: Søndag kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag aften kl. 19.15. Hverdagsmesser, i Maria-sideskibet, normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.
 Montfort-kommunitetets daglige bønner normalt således: Kl. 12: rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø. - Kl. 18: vesper, lø. dog kl. 12.15, søndag kl. 19.
Undervisning af vore børn og unge: søndag den 7. i forlængelse af søndagsmessen kl. 10. Herefter sommerferie til sidst i august.
 Udflugt for vore ældre, og hvem som ellers måtte have lyst: torsdag d. 11. juni til Nyborg menighed. Afgang fra Slagelse kort før middag.

Søndag d. 31. maj: 8. påskesøndag: Pinsedag. Den højhelige pinsefest, Helligåndens fest. Kl. 10: Festmesse.
Mandag d. 1.: 2. pinsedag, – og samtidig månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. Kl. 17: Pinsemesse. Efter messen, kl. ca. 18, udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19. Bøn for præste- og ordenskald. Hermed afsluttes påsketiden.
Søndag d. 7.: Trinitatis. Festen for den hellige Treenighed. Kl. 10: Familiemesse.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest Kl. 10: festmesse. I tilslutning til messen udstilles alreth hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest. Kl. 19.15: Messe, afsluttet med Jesu Hjerter-bøn og sakramental velsignelse.
Tirsdag d. 23.: Sankt Hans aften. Kl. 16.30 Sankt Hans vesper. Kl. 17 messe
Onsdag d. 24.: Sankt Hans dag: Kl. 11,15 messe.
Søndag d. 28.: Fejres festen for apostlene Skt. Peter og Skt. Poul. På denne festdag får Slagelse besøg af den pavelige nuntius i Norden, ærkebiskop Giovanni Ceirano. Hans Excellence vil være hovedcelebrant i festmessen kl. 10, som bliver sunget delvis på latin.

NB: Søndag d. 5. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Reservér allerede nu eftermiddagen.

SANKT MARIE KIRKE, KALUNDBORG
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
 Menighedsrådsmedlem: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstre, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53.
Messtider:
Søndagsmesse: Kl. 15 med efterfølgende kirkekaffe i menighedsskolekafé.
 Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Undervisning af vore børn: søndag d. 14. i forbindelse med messen. Herefter sommerferie til sidst i august.
 Udflugt for vore ældre, og hvem som ellers måtte have lyst: torsdag d. 11. juni til Nyborg menighed. Afgang fra Slagelse kort før middag.

Søndag d. 31. maj: 8. påskesøndag, Pinsedag, Helligåndens fest. Kl. 15.00 festmesse. Hermed afsluttes påsketiden.
Mandag d. 1. juni: 2. pinsedag. Ingen gudstjeneste i Kalundborg.
Søndag d. 7.: Trinitatis: Festen for den hellige Treenighed. Kl. 15: festmesse.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 15: festmesse. I tilslutning til messen udstilles alreth hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Søndag d. 28.: Festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Poul. Kl. 15: festmesse, fejret delvis på latin.

NB: Søndag d. 5. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Husk at reservere eftermiddagen. Der er den dag ingen messe i Kalundborg (NB!).

11 | Midtsjælland

HOLDÆK – SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
 Skt. Josefsøstre tlf. 53 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 53 52 10 99.
Messtider: (HC2)(I)
Søndag d. 7.: Den hl. Treenighed fejres i messen kl. 10.
Lørdag d. 13.: Kristi Legemsfest fejres kl. 16. Herefter valfart. Vi kører i egne biler til vejkorset på Holbækvej, hvor vi lægger en krans. Herfra videre til Haraldsted Kirke, som vi besøger, inden vi fortsætter til ruinen, hvor valfarten slutter. Herefter spiser vi til aften hos Ruth og Maria.
Søndag d. 14.: Ingen messe.
Søndag d. 21.: 12. alm. søndag fejres kl. 10.
Søndag d. 28.: Apostlene Peter og Paul fejres i messen kl. 10.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
 Giro: 402 3986. Fax 46 36 50 91
 Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm conv
 Sognekantor: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)
 Gråbrødrehuset: 46 36 77 56
 e-post: graabroe@post4.tele.dk
 Gråbrødrenes Bogcafé: 46 32 52 57
 Homepage: www.laurentii.org
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10
 Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menighedssalen
 (1. søndag i måneden i Islebjerg Kirke, Frederikssund, kl. 14.00)
 (2. søndag i måneden i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 8.30)
 Hverdagsmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.

Tidebøn:
 Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 7.
 Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30
 Faste adgatter:
 Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30
 Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30
 Katekese (Religionsundervisning) begynder igen til september

Tirsdag d. 26. maj: OBS! Voksenkatekese kl. 19-21, Liturgisk spiritualitet, Tilskuere eller deltagere?!
Torsdag d. 28.: OBS! Roskildes 1000 års fejring: »At være Kirke i Roskilde«: den Katolske Kirke, kl. 19-21.
Torsdag d. 4. juni.: Økonomiudvalg, kl. 19.30.
Tirsdag d. 9.: »Vi går i biffen« videre oplysning findes i våbenhuset
Tirsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde, kl. 19-2.
Torsdag d. 11.: Katolsk oplysnings aften, kl. 19-2: »Kirkerummet«
Søndag d. 14.: Familiedag ved Ledreborg: Flere oplysninger i våbenhuset.
Tirsdag d. 16.: Anna og Simeon-gruppen mødes i Bogcaféen kl. 11.00-12.00:
Torsdag d. 18.: Skt. Josef Skoles dimission: kl. 19.00
Torsdag d. 25.: Voksenkatekese: »At besvare kaldet til hellighed«: »Hvad nu?« kl. 19-21.

LEDREBORG SLOTSKIRKE
 Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
 Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
 Assumptionssøstre, tlf. 43 99 81 57.
 Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, telefon 43 99 81 57.
Messtider: (HA)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Tirsdag: Messe hos søstre, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Tilbedelse kl. 17 Kl. 18 - 19: Tilbedelse og rosenkrans, kl. 20 messe.
 Lørdag: Messe kl. 9. (Lørdag d. 29. dog kl. 10) og kl. 17 (søndagsmesse.)

Søndag d. 21.: Møde for interesserede i den karmatiske fornyelse indenfor den katolske Kirke.
Onsdag d. 24.: Lovsang med forbøn annonceret kl. 19 er AFLYST.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
 Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 42 29 90 06.
Messtider: (HB2)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Onsdag d. 3.: Pensionist-udflugt. Se nærmere i våbenhuset, eller spørg søstre.
Søndag d. 7.: Den hl. Treenighed, messe kl. 9. Herefter kirkekaffe.
Torsdag d. 11.: Kristi Legemsfest kl. 19 i Birkerød, (se under Birkerød).
Søndag d. 14.: Kristi Legemsfest fejres i messen kl. 11.
Søndag d. 21.: 12. alm. søndag, messe kl. 9.
Søndag d. 28.: Peter og Paul fejres i messen kl. 11.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57. Fax. 42 25 55 31. Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.
Messtider: (HA)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Onsdag d. 3.: Pensionist-udflugt. Se opslag i våbenhuset, eller spørg søstre.
Søndag d. 7.: Den hl. Treenighed, messe kl. 11. Herefter Sommerparty – vi rister pølser på kirkepladsen.
Torsdag d. 11.: Kristi Legemsfest kl. 19 i Birkerød, (se under Birkerød).
Søndag d. 14.: Kristi Legemsfest fejres i messen kl. 9.
Søndag d. 21.: 12. alm. søndag, messe fejres kl. 11.
Søndag d. 28.: Peter og Paul, messe kl. 9.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messtider: (HA)(I)
 Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans Kirke kl. 11. Messe på Mikkeltvej, Strandvejen 352 kl. 9.
 Tirsdag: Messe i Skt. Hans Kirke kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.
 Torsdag: Messe i Skt. Hans Kirke kl. 10.30.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.
 Religionsundervisning for børn og unge: Torsdage kl. 16-17.15 på Nordvanggaard.

Med undtagelse af torsdag d. 4. bortfalder tirsdags- og søndagsmesserne i juni måned.

Mandag d. 1.: 2. pinsedag. Messe kl. 11.
Torsdag d. 4.: Sidste søndagsmesse før ferietiden. Kl. 10.30. Menighedsrådsmøde i menighedssalen kl. 19.30.
Søndag d. 7.: Den Hellige Treenigheds Fest. Børnearrangement i præsteværelset under messen. Efter messen kirkefrokost i menighedssalen.
Torsdag d. 11.: Kristi Legems Fest med procession på Nordvanggaard kl. 19. Efterfølgende kaffebord. Fællesarrangement for de fire nordsjællandske menigheder.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods Fest.
Søndag d. 21.: Vi fejrer vores kirkes 19 års fødselsdag. Aktivitetsgruppen har planer om et grill-arrangement på kirkegrunden, hvis vejret tillader det.
Søndag d. 28.: Peters og Pauls Fest.

DEN HELLIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 Præst: Jacob Muiser.
Messtider: (HA)I
 Søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Mandag, onsdag, torsdag og fredag messe kl. 17.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Lørdag: Messe kl. 16
 Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
 Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den 1. fredag i måneden.

Mandag d. 1.: 2. pinsedag, messe kl. 9.30.
Torsdag d. 11.: Kristi Legemsfest m. procession på Nordvanggaard, fælles for de fire nordsjæl-

landske menigheder. Bagefter kaffe kl. 19.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter Fest. Aftenmesse kl. 17.30.

13 | Hovedstadsområde NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Messtider: (HA)(I)
 Lørdag: Messe kl. 17.
OBS! ingen lørdagsmesser i juli måned.
 Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).
 Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
 Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstre, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag, kun messe kl. 10.
Onsdag d. 10.: Bedegruppe efter messen kl. 19.
Lørdag d. 20.: Kl. 9 arbejdsdag.
Tirsdag d. 24.: Kl. 20. Skt. Hansaften i Præstebro kirke. Se opslag i våbenhuset.

P. Frank Jobst er bortrejst fra d. 2. til 22. juni.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag-fredag 10.30-12 på sognekantoret. Evt. også på 31 28 47 69.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
 Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.
Messtider: (HA)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 11.
 Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 1.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.
Lørdag d. 2.: Aktivitetsdag kl. 10. Vi tager fat om de praktiske opgaver omkring kirkebygningen. Alle er hjerteligt velkomne.
Søndag d. 3.: Messe kl. 11.
Fredag d. 8.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.
Søndag d. 10.: Familiemesse kl. 11, derefter kirkekaffe.
Tirsdag d. 12.: Forberedende sommermarkedsmøde kl. 19.30. Alle interesserede opfordres til at deltage i mødet.
Fredag d. 15.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.
Søndag d. 17.: Gregoriansk messe kl. 11.
Torsdag d. 21.: Kristi himmelfart, messe kl. 11.
Fredag d. 22.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.
Søndag d. 24.: Hl. treenighed, messe kl. 11. Valfart til vor Frue af Åsebakken, se annonce i »katolsk orientering«
Torsdag d. 28.: Kristi legems og blods fest. Økumenisk kirkevandring, vi starter kl. 19.
Fredag d. 29.: Majandagt kl. 18.40, derefter messe.
Søndag d. 31.: Pinsedag, messe kl. 11. Påsketiden slutter.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
 Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
 Tlf. 39 69 03 01.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
 Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messtider: (HC2)(T)
 Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
 Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
 Østergade 59, 3700 Rønne
 Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
 Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
Messtider: (HC2)(I)
 Højmesse lørdag kl. 17.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
 Rogersgade 12, 3720 Åkirkeby
 Sognepræst: Erling Brodersen.

Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80 / 45 93 35 85.
Messestider: (HC2)(I)
 Højmesse søndage kl. 10.

14 | Hovedstads- område NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
 Tlf. 45 87 77 12.
 Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)(I)(T)
 Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.
 1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl.16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP
 Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Giro 408 38 30.
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekantoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
 Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Alle kontorekspositioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)(I)
 Søndag: I månederne juni, juli og august er der kun én messe, højmesse kl. 9. Efter messen er der morgenmad i kantinen. Alle er velkomne.

Onsdag d. 3.: MidiKUK mødes i Sct. Andreas, se under Sct. Andreas Kirke,
Lørdag d. 6.: Bededag for præste- og ordenskald, rosenkransbøn kl. 11.15. Derefter messe.
Søndag d. 7.: Den Hellige Treenighed, HUSK! Der er kun én messe i sommertiden.
Tirsdag d. 9.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af det udstillede Alterets Sakramente indtil kl. 21.
Torsdag d. 11.: Kristi Legems og Blods Fest fejres med pontifikalmesse kl. 19 og efterfølgende procession i parken. Derefter sammenkomst i kantinen. Der er denne dag ikke messe hos sct. Joseph Søstrene på Bemstorffsvej. NB! Bemærk at messen er rykket frem fra kl. 18.30-19. Alle er velkomne.
Lørdag d. 13.: Familiedag i Sct. Andreas, se under Sct. Andreas Kirke.
Søndag d. 14.: Familiemesse med bamedåb kl. 9.
Søndag d. 28.: Apostlene Petrus og Paulus. Kollekt af Peterspenge.

IMMACULATA KIRKE
 Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
 Søndage: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag: Messe kl. 9.

SOGNESTOF
 Hjælp til – send i god tid

KATOLSK ORIENTERING
 Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
 ko-press@inet.uni2.dk

SKT. ANDREAS KIRKE, ORDRUP
 Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon.
 Telefon 39 64 04 22 eller Bispekantoret tlf. 33 1160 80 (undt. mandag).
 Andenpræster:
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Sognekontor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39. Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Hverdage: Mandag-torsdag: Messe kl. 8.
 Fredag: Udstilling af sakramentet til tilbedelse kl. 16. Kort andagt og messe kl. 17.
 Lørdag: Messe kl. 11.30.
 Søndag: I månederne juni, juli og august er højmesse kl. 10.30.

Onsdag d. 3.: MidiKUK mødes. Sommerfest med grill og Lanciers.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag. Se messestider.
Lørdag d. 6.: Bededag for præste- og ordenskald, rosenkransbøn kl. 11. 10. Derefter messe.

Søndag d. 7.: Den Hellige Treenighed. HUSK! Der er kun én messe i sommertiden.
Lørdag d. 13.: Familiedag kl. 15. »Bibel og trosliv«, Oplæg ved Christian Noval.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest.
Mandag d. 15.: Der er bibelkreds kl. 15 hos Connie Probst, Tlf. 39 63 63 82.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter fest.
Onsdag d. 24.: Johannes Døberens Fødsel.
Søndag d. 28.: Apostlene Petrus og Paulus. Kollekt af Peterspenge.

SØBORG – SE PASTORALENHED 13

15 | Hovedstads- område V

JESU HJERTE KIRKE
 Stenosgade 4, 1616 København V.
 Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 31 21 85 88. Indvalg: 31 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
 Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
 Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12. Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messestider: (HA)(I)(TH)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
 Søndag: Latinsk højmesse kl. 10. Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Mandag d. 1.: 2. Pinsedag, messe kl. 8 og 10.
Tirsdag d. 2.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag om: »Efter jubilæet – Kongregationens fremtid«.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag, Sakramentet udstilles kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Lørdag d. 6.: Kl. 14 holder KUK familiesommerfest. Vi mødes i KUK-lokalerne, indgang v. Stenosgade 4B.
Onsdag d. 10.: Ministranterne tager på deres årlige tivoliturkl. Vi mødes i Stenosgade kl. 15.30.

Hver søndag indbyder vi til »Kirkekaffe« efter morgenmessen. Kaffen – og theen – serveres i menighedssalen, indgang Stenosgade 4B. Børn og unge er velkomne i ungdomslokalerne i kælderen ved samme indgang. NB! Men vi holder pause i sommerferien: sidste kirkekaffe søndag d. 14. juni. Vi byder igen søndag d. 9. august.

SKT. MARIÆ KIRKE
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
Messestider: (HA)(TH). Se opslag i våbenhuset.

SKT. NIKOLAJ KIRKE
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Messestider: (HA)(T)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messerne.

Mandag d. 1.: 2. pinsedag. Messe kl. 10.
Fredag d. 5.: Første fredag. Dansk messe kl. 8. Vietnamesisk messe kl. 15.
Søndag d. 7.: Den hl. Treenighed.
 Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods fest.
 Højmesse kl. 10. Derefter kirkekaffe.
Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

16 | Hovedstads- område N

SAKRAMENTSKIRKEN
 Nørrebrogade 27, 2200 København N
 Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakramentskirken.
 Sognepræst: Pastor Reinhold Sagner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor mand-torsd. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
 Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messestider: (HB2)(T)

Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
 Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Mandag kl. 17.30. Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads- område K

SKT. ANSGARS KIRKE
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Chr. Noval.
 Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)(T)
 Søndage: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
 Lørdage: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30, tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 6.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 7.: Den Hellige Treenighedsfest. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11, gregoriansk sang.
Lørdag d. 13.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 14.: Kristi Legems og Blods Fest. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Fredag d. 19.: Jesu Hjerter Fest. Aftenmesse kl. 16.30
Lørdag d. 20.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 21.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11, gregoriansk sang.
Lørdag d. 27.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 28.: Peter og Paul. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
 Hans Bogbinders Allé, 2300 København S.
 Sognepræst: P. J. Gorowski C.Ss.R. Tlf. 32 58 41 02.
 Andenpræst: Janusz Turek, C.Ss.R.
 Kontortid: Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 10-12, torsdag tillige kl. 17-18.
 Udenfor kontortid tlf. 32 58 21 02.
Messestider: (HA)(T)
 Lørdage: Engelsk messe kl. 17.
 Søndage: Reciteret messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Engelsk messe kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 1. fredag: Jesu Hjerter messe kl. 19.

Messestider: (HA) (T)
 Søndage: 8.30 & 10.00, 12.00 (polsk), 17.00 (engelsk).
 På Skt. Annæ Hjem: 10.30.
 Lørdage: 17.00 engelsk.
 Hverdage: 8.00.
 Hver torsdag: 19.00 messe med novene.
 Hver 1. fredag: 19.00 Jesu Hjerter messe og vågenat.

Torsdag d. 11.: Kristi Legems og Blods fest kl. 19.00 – international familiemesse med procession.
Torsdag d. 25.: kl. 19.00: vi fejrer Moderen af den Stedseverende Hjælp. Derefter reception.

BORNHOLM – SE PASTORALENHED 13

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
 Tlf.: 00 299 2 12 75. Fax: 00 299 32 31 75.
 Præst: Paul Marx OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk.
Messestider:
 Søndagsmesser: Messe kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage (undt. 18.12.): Messe kl. 17.15. Onsdage: Messe kl. 18.30 efterfulgt af tilbedelse til kl. 19.30.
 Fredag: Messe kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre i Blok 9, 213. Lørdag: Messe kl. 11.
 Religionsundervisning: Onsdage kl. 14 og torsdage kl. 15.15.
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
 Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeetrunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
 Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
 Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English:
 Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
 P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.tv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 33-860383.
 Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistie à 18h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.
 Les autres samedis: ADAP à 18.15 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
 Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPAÑOL
 Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
 P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).
 Bemærk: ændrede messestider!
 Messe i Søborg hver søndag kl. 14.
 Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.
 Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.
 Messe i Helsingør, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
 Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
 Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
 Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER
 Pastor Jude Kulas Soosaiappu, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38
 Ingen planlagte messer i juni måned.

KODER FOR KØRESTOLSBRUGERE
 Koderne er anført efter »Messestider«.
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved løft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
 2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekantoret/kirken.

KODER FOR HØREHANDICAPPEDE
 Koderne er anført efter »Messestider«.
 T: Teleslynge.
 H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat.
 Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender for juni 1998

1. rød. Mandag i 9.alm.uge.

(I Ps).
Justinus, martyr, (†166)(m).
L.: 2 Pet 1,2-7.
Ev.: Mark 12,1-12.

2. grøn. Tirsdag i 9.alm.uge.

(I Ps).
Eller rød. Marcellinus og Peter,
martyrer, (†303).
L.: 2 Pet 3,12-15a.17-18.
Ev.: Mark 12,13-17.

3. rød. Onsdag i 9.alm.uge.

(I Ps).
Karl Lwanga og lidelsesfæller,
martyrer, (†1886)(m).
L.: 2 Tim 1,1-3.6-12.
Ev.: Mark 12,18-27.

4. grøn. Torsdag i 9.alm.uge.

(I Ps).
L.: 2 Tim 2,8-15.
Ev.: Mark 12,28b-34.

5. rød. Fredag i 9.alm.uge.

(I Ps).
Bonifatius, biskop og martyr,
(†754)(m).
L.: 2 Tim 3,10-17.
Ev.: Mark 12,35-38a.

6. grøn. Lørdag i 9.alm.uge.

(I Ps).
Eller hvid. Norbert, biskop,
(†1134).
Eller hvid. Gudsmoders
lørdagsmesse.L.: 2 Tim 4,1-8.
Ev.: Mark 12,38-44.Bededag for præste- og
ordenskalder.7. hvid. Søndag. DEN
HELLIGE TREENIGHEDS
FEST (h).Gl. Cr. Særpf.
I.L.: Ordspr 8,22-31
V.: Sl 8,4-5.6-7.8-9.R. Herre, vor Herre, hvor herligt
er dit navn på den vide
jord!2.L.: Rom 5,1-5.
Ev.: Joh 16,12-15.

Valfart til Øm.

8. grøn. Mandag i 10.

alm.uge. (II Ps).
L.: 1 Kong 17,1-6.
Ev.: Matt 5,1-12.9. grøn. Tirsdag i
10.alm.uge. (II Ps).
Eller hvid. Efræm Syrer,
diakon og kirkelærer, (†373).L.: 1 Kong 17,7-16.
Ev.: Matt 5,13-16.

10. grøn. Onsdag i 10.

alm.uge. (II Ps).
L.: 1 Kong 18,20-39.
Ev.: Matt 5,17-19.

11. rød. Torsdag i 10.

alm.uge. (II Ps).
Barnabas, apostel (m).
Ap.pf.L.: ApG 11,21b-26; 13,1-3.
Ev.: Matt 5,20-26.(Evangelium ad lib.
(Barnabas): Matt 10,7-13.)

12. grøn. Fredag i

10.alm.uge. (II Ps).
L.: 1 Kong 19,9a.11-16.
Ev.: Matt 5,27-32.

13. hvid. Lørdag i

10.alm.uge. (II Ps).
Antonius af Padova, præst og
kirkelærer, (†1231)(m).
L.: 1 Kong 19,19-21.
Ev.: Matt 5,33-37.14. hvid. Søndag. KRISTI
LEGEM OG BLODS
FEST (h).Gl. Sekvens ad lib.. Cr. Euk.pf.
I.L.: 1 Mos 14,18-20
V.: Sl 110,1.2.3.4.R. Du er præst evindeligt på
Melkisedeks vis.2.L.: 1 Kor 11,23-26.
Ev.: Luk 9,11b-17.

15. grøn. Mandag i 11. alm.

uge. (III Ps).
L.: 1 Kong 21,1-16.
Ev.: Matt 5,38-42.

16. hvid. Tirsdag i 11.

alm.uge. (III Ps).
Vilhelm, abbed, (†1203)(m).
L.: 1 Kong 21,17-29.
Ev.: Matt 5,43-48.

17. grøn. Onsdag i

11.alm.uge. (III Ps).
L.: 2 Kong 2,1.6-14.
Ev.: Matt 6,1-6.16-18.

18. grøn. Torsdag i 11.

alm.uge. (III Ps).
L.: Sir 48,1-14.
Ev.: Matt 6,7-15.

19. hvid. Fredag. JESU

HJERTE FEST (h).

Gl. Cr. Særpf.
I.L.: Ez 34,11-16
V.: Sl 23,1-3a.3b-4.5.6.R. Herren er min hyrde, mig
skal intet fattes.2.L.: Rom 5,5b-11.
Ev.: Luk 15,3-7.Romuald, abbed, (†1027),
fejres ikke.

20. hvid. Lørdag i 11.

alm.uge. (III Ps).
Marias reneste hjerte.L.: 2 Krøn 24,17-25.
Ev.: Luk 2,41-51.

21. grøn. 12. ALM.

SØNDAG. (IV Ps).

Gl. Cr. Alm.S.pf.
I.L.: Zak 12,10-11
V.: Sl 63,2.3-4.5-6.8-9.R. Gud, efter dig tørster min
sjæl.2.L.: Gal 3,26-29.
Ev.: Luk 9,18-24.

Aloysius Gonzaga, ordens-

mand, (†1591), fejres ikke.

22. grøn. Mandag i

12.alm.uge. (IV Ps).

Eller hvid. Paulinus af Nola,
biskop, (†431).Eller rød. John Fisher, biskop,
og Thomas More, martyr
(†1535).L.: 2 Kong 17,5-8.13-15a.18.
Ev.: Matt 7,1-5.(Læsning ad lib. (Paulinus af
Nola): 2 Kor 8,9-15.)

23. grøn. Tirsdag i 12.

alm.uge. (IV Ps).

L.: 2 Kong 19,9b-11.14-
21.30c-35a.36.
Ev.: Matt 7,6.12-14.

Aften: hvid. VIGILIE TIL

JOHANNES DØBERS

FØDSEL (h).

Gl. Cr. Særpf.
I.L.: Jer 1,4-10
V.: Sl 71,1-2.3-4a.5-
6ab.15ab+17.R. Fra moders skød har jeg
støttet mig til dig.2.L.: 1 Pet 1,8-12.
Ev.: Luk 1,5-17.

24. hvid. Onsdag.

JOHANNES DØBERS

FØDSEL (h).

Gl. Cr. Særpf.
I.L.: Es 49,1-6
V.: Sl 139,1-3.13-14ab.14c-15.R. Jeg vil takke dig, fordi jeg
er underfuldt skabt.2.L.: ApG 13,22-26.
Ev.: Luk 1,57-66.80.

25. grøn. Torsdag i

12.alm.uge. (IV Ps).

L.: 2 Kong 24,8-17.
Ev.: Matt 7,21-29.

26. grøn. Fredag i

12.alm.uge. (IV Ps).

L.: 2 Kong 25,1-12.
Ev.: Matt 8,1-4.

27. grøn. Lørdag i

12.alm.uge. (IV Ps).

Eller hvid. Cyrillus af Aleksan-

dria, biskop og kirkelærer,
(†444).

Eller hvid. Gudsmoders lør-

dagsmesse.
L.: Klages 2,2.10-14.18-19.
Ev.: Matt 8,5-17.

Aften: rød. VIGILIE TIL PE-

TER OG PAUL, apostle (h).

Gl. Cr. Særpf.
I.L.: ApG 3,1-10
V.: Sl 19,2-3.4-5ab.

R. Deres tale er nået til jorde-

rigs ende.
2.L.: Gal 1,11-20.
Ev.: Joh 21, 15-19.1. vesper til Peter og Paul,
apostle.

28. rød. Søndag. PETER

OG PAUL, apostle (h).

Gl. Cr. Særpf.
I.L.: ApG 12,1-11
V.: Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9.R. Herren friede mig fra alle
mine rædsler.
2.L.: 2 Tim 4,6-8.17-18.

Ev.: Matt 16,13-19.

Kollekt af Peterspenge.
Irenæus, biskop og martyr,
(†202), fejres ikke.

29. grøn. Mandag i 13.

alm.uge. (I Ps).

L.: Am 2,6-10.13-16.
Ev.: Matt 8,18-22.

30. grøn. Tirsdag i 13.

alm.uge. (I Ps).

Eller rød. Byen Roms første
hellige martyr.L.: Am 3,1-8; 4,11-12.
Ev.: Matt 8,23-27.(Læsning ad lib. (Byen Roms
første hellige martyr: Matt
24,4-13.), kan ihukommles).

BØNNENS APOSTLAT

Af pater Paul Keller S.J.

Pessimisten siger: Antallet af ikke-døbte stiger 10 gange hurtigere end tallet af kristne i hele verden. Desuden bliver skaren af præster og missionærer mindre og mindre.

Ikke blot gamle lande, men også unge nationer betragter mission som fremmed indblanding. Mange steder siger man: Udviklingshjælp – JA! Mission – Afgjort NEJ!

Desuden: Hvorfor skal vi ofre kræfter og penge, når det, som møjsommeligt er bygget op, rives ned af naturkatastrofer, borgerkrig o.l.? Hvorfor skal der overhovedet være mission, når konciliet i et af dets sidste dekretter har forkyndt almindelig religionsfrihed? Hvordan kan vi så ønske at pådutte andre vor egen overbevisning?

Samme koncil har erklæret, at ikke-katolikker, ikke-kristne og ateister kan opnå evig frelse, når de med Guds nåde stræber efter at føre et retskaffent liv (*Om Kirken*, nr.16). Skal vi så ikke lade enhver blive salig på sin facon? eller hjælpe dem at blive bedre mennesker, bedre hinduer o.s.v.?

Således er mange af de unge rede til at arbejde i den tredje verden, og det gør de med stor iver, men de føler sig ikke tilskyndet til at være missionærer, som f.eks. den seminarist, der efter en sådan indsats spurgte sig selv, hvorfor han endnu skulle blive præst.

Hvad siger Kirkens Herre? Da Jesus skulle tage afsked med de elleve, sagde han: Det vigtigste for jer er, at I ved Helligåndens komme modtager guddommelig kraft til at være »mine vidner i Jerusalem, i hele Judæa og Sama-

“Ånden gives ikke efter mål”

(Joh 3,34)

Ved tærskelen til det tredje årtusind ønsker paven, at hele kirken må erkende og påkalde Helligånden som forkyndelsens ophav.

ria, og lige til jordens ende.«
»Sammen med Maria holdt da så alle fast ved bønnen« (Apg 1).

Helligånden: Drivkraften i den unge Kirke

Stormen og ildtungerne pinsedag var kun ydre symboler. »Alle blev fyldt af Helligånden og begyndte at tale alt efter, hvad Ånden indgav dem at forkynde.« Efter Peters prædiken blev der føjet næsten tre tusind mennesker til (Apg 2).

Efter hellbredelsen af den lamme mand nåede tallet op omkring fem tusind. »Fyldt af Helligånden« talte Peter til det høje råd: »Vi kan ikke lade være med at forkynde, hvad vi har set og hørt.« Efter Peters løsladelse priste menigheden Guds store gerninger; de blev »alle opfyldt af Helligånden og forkyndte Guds ord med frimodighed.« (Apg 4).

Peters andet vidnesbyrd for rådet fastslår på ny: »Vidner om disse ting er vi og Helligånden, som Gud har givet dem, som adlyder ham.« På trods af piskeslag og taleforbud fortsatte apostlene »med i templet og i hjemmene hver dag at undervise og forkynde, at Jesus er den Salvede« (Apg 5).

Styrket ved Helligåndens kraft beseglede Stefanus kærlighedens tjeneste og sit vidnesbyrd ved martyriet (Apg 7).

Helligånden: Drivkraften på vej til en verdenskirke

Mens Peter talte i huset af den romerske officer Cornelius, »blev Helligåndens gave udgydt også over hedninger« (Apg 10). Barnabas, »en mand fuld af Helligånd og tro«, hentede Saulus i Tarsus og engagerede ham i arbejdet i Antiokia (Apg 11). Mens de holdt gudstjeneste og fastede, sagde Helligånden: »Udtag Barnabas og Saulus til det arbejde, jeg har kaldet dem til« (Apg 13). Således startede den første missionsrejse.

Da Paulus på den anden rejse »forsøgte at drage til Bithynien, tillod Jesu Ånd det ikke.« Efter et natligt syn »forstod Paulus, at Gud havde kaldet dem til at forkynde

Guds Søn, som blev menneske, mennesket par excellens, og kilde til sand humanisering af verden, og det ikke kun for dem, som tror på ham, men simpelthen fordi han ved sin fylde formår at udfylde afgrunden af den menneskelige eksistens.

Derfor kalder konciliet ham også for »midtpunktet og endemålet for hele menneskeheds historie, det konvergenspunkt, som historiens og kulturens hele længsel stræber efter, det menneskelige

Mange nationer betragter mission som fremmed indblanding. Man siger gerne ja til udviklingshjælp men nej til mission.

evangeliet i Makedonien« (Apg 16). Det var Europas store time.

Helligånden: Drivkraften i vore dage

Som apostlene samledes med de troende for at vente på Helligånden og bede om hans komme, således bør Kirken også i dag stadig på ny bede om den lovede Ånds komme. Uden ham vil al forkyndelse være forgæves; med ham vil den kunne bære overvældende stor og varig frugt.

»Se ud over markerne, de er hvide til høst« (Joh 4,35)

Konciliet siger: »Af de forskellige religioner forventer menneskene et svar på tilværelsens uløste gåder, der i dag lige så vel som før i tiden rører ved det dybeste i menneskehjertet: Hvad er meningen med og målet for vort liv? Hvad er godt, og hvad er synd? Hvilken mening har lidelsen? Hvad er vejen til den sande lykke? Hvad er døden, dommen og lønnen efter døden? Hvad er det sidste og udsigelige mysterium, som omfatter hele vor tilværelse, og som vi kommer fra og er på vej henimod?« (2.Vat., *De ikke-kristne religioner*, nr.1).

Det er ikke en eller anden slags humanisme, men budskabet om Jesus Kristus,

hjerter glæde og den totale opfyldelse af dets forventninger« (*Kirken i den moderne verden*, nr.10).

Når hele Kirken åbner sig for koncillets impulser i dokumenterne om Kirken, Kirken i verden af i dag, Kirkens missionsopgave, for pavens rundskrivelse »Kristi Mission«, vil vi ved Helligåndens hjælp kunne virke med til en ny, stor epoke i Kirkens missionsvirksomhed. Derfor ikke pessimisme, men realistisk optimisme!

Sammen med Paven beder og arbejder vi for:

At religiøse motiver aldrig mere må give anledning til vold eller være retfærdiggørelse af vold og ganske særligt:

At hele Kirken må erkende og påkalde Helligånden som sin dynamiske kraft til forkyndelse.

Herre, vor Gud, efter din plan skænker du Kirken, hvad den har behov for til hver en tid. Lad Ånden falde som dug på vore hjerter, så vi må renses og bære frugt i al god gerning Ved Kristus, vor Herre.

Fra VOTIVMESSEN TIL HELLIGÅNDEN

Nis Schmidt udstiller i Galleri ved kirken i Århus

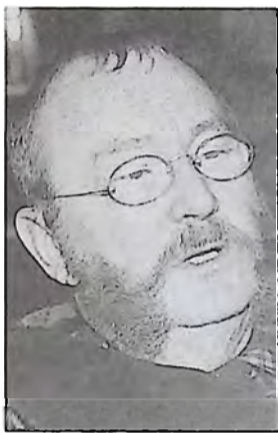
Netop nu kan værker af kunstmaleren *Nis Schmidt* ses på Galleri Ved Kirken i Århus.

Som billedkunstner er Schmidt solidt rodfæstet i den

katolske tro; det kunne ikke falde ham ind at skille kunst og religion fra hinanden. Hans værker kendes fra en lang række kirker og kunststillinger i ind- og ud-

land. Af katolske kirker her i landet, hvis udsmykning han har bidraget til, kan nævnes Sct. Norbert i Vejle, Sct. Michael i Kolding, Vor Frue i Silkeborg, Sct. Nikolaj i Esbjerg og endelig den nye Sct. Pauls kirke i Sønderborg.

Udstillingen i Århus åbende midt i maj og varer indtil d. 22. juni og er åben mandag, onsdag, torsdag og fredag kl. 14-17.30.

En skole i Kenya fik hjælp fra Caritas Danmark til indkøb af borde og stole.

En skole fik hjælp

I december 1997 modtog Caritas Danmark anmodning om at hjælpe Isiola St. Mary's pigeskole. Skolen ligger i et landområde i den nordlige del af Kenya. I dette område er der megen analfabetisme og pigerne oplever ofte at blive tvunget ind i ægteskaber i en tidlig alder. Denne praksis holder pigerne i en fastlåst situation uden medbestemmelse eller ind-

flydelse på deres egen tilværelse. I 1997 besluttede det katolske bispedømme i Isiola at hjælpe disse børn til uddannelse ved bygningen af en skole til 90 elever.

På grund af ekstrem fattigdom i området har børnenes forældre ikke set nogen værdier i uddannelse af piger, men giftede dem blot bort mod betaling. Ved at give pigerne en uddannelse er der

håb om, at de opnår en større frihed og i højere grad kan deltage aktivt i lokalsamfundet og dets udvikling.

Caritas Danmark ønskede at støtte projektet og sendte derfor kr. 5.600 til indkøb af stole og borde til skolen. For nylig kvitterede skolens ledelse for hjælpen og medsendte billeder af det nyindkøbte inventar.

Caritas Danmark

Døde

Esther Dahlerup død 93 år

Esther Dahlerup blev født nytårsaften 1904 på Frederiksberg. Flyttede ca. 1910 med sine forældre til Berlin og i 1914 tilbage til København, hvor hun kom i den udenlandske afdeling på kostskolen hos de katolske as-

sumptionssøstre på Amalievej på Frederiksberg. Senere tilbragte hun et par år på søstrenes kostskole i Liege i Belgien. Kostskolelivet var en oase for Esther, her var tryghed og ordnede leveregler.

Efter hjemkomsten fra Liege begyndte Esther at undervise i fransk. Hun konverterede til katolicismen i 1923 og var i Rom med skolen jubelåret 1925.

1927 mødte hun *Benjamin Dahlerup* og blev den 8. maj 1928 gift med ham i Sct. Andreas kirken i Ordrup. I løbet af 14 år fik de seks drenge og en pige. Med sin faste tro og sin tålmodighed opdrog hun alle sine børn i den katolske tro. I 1947 begyndte Esther at undervise hos Assumptionssøstrene i Heller-

up og var meget aktiv i familiegruppen i Lyngby menighed.

I 1959 blev hun enke, men fortsatte sin lærergerning i nogle år, hvorefter hun brugte sin tid på den voksende flok svigerbørn og de mange børnebørn, som hurtigt øgede den allerede store familie.

På grund af sine svage ben kom Esther til Liobahjemmet på Frederiksberg; her var hun tilbage til sin oase, og startede bl.a. et franskkursus til glæde for de andre beboere.

I mere end 20 år boede hun på Liobahjemmet, hvor hun nød sin alderdom med flere af sine katolske ungdomsvenner og glædede alle med sin strålende optimisme og tålmodighed. Den 4. april 1998 sov hun stille ind.

Bent Dahlerup

Esther Dahlerup.

Inger Messerschmidt in memoriam

Inger Kirstine Messerschmidt døde 26 marts 1998 i en alder af 94 år.

Inger Messerschmidt var født i Hvalsø, hvor hendes far var ansat ved statsbanerne. Efter endt barneplejeuddannelse, og et ophold i England, blev hun gift med direktør Svend B. Messerschmidt. Inger Messerschmidt var et fint

menneske, beskeden, omsorgsfuld og meget betænksom. Hun var en dygtig værtinde i deres smukke hjem, hvor gæster altid var velkomne og nød godt af hendes gæstfrihed.

Inger Messerschmidt kunne spadsere lange ture, når andre tog bussen; hun var et sundt menneske på både krop

og sjæl og med begge ben på jorden.

Inger Messerschmidt mistede sin mand for 10 år siden. Hun efterlader sig 4 børn og 4 børnebørn.

Hun var en god ven som man altid vil minde med glæde og sige Gud tak for.

Elise Jørgensen

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Annoncér i »katolsk orientering«

Møder og arrangementer

Academicum Catholicum

Indbyder til foredrag om
»tyske jesuitter og dansk katolicisme 1870-1920«
ved Sebastian Olden-Jørgensen, ph.d.

Onsdag den 27. maj kl. 20.15
I Englesalen, Niels Steensens Gymnasium,
Jagtvej 183 B. Alle er velkomne.

Focolare indbyder hermed hjerteligt til Mariapoli, et weekend-møde for Focolare Bevægelsens venner og interesserede. I anledning af forberedelsen til Jubelåret 2000 er temaet »Helligånden«.

Dato: 5.-7. Juni
Sted: Bagersminde, Fælledvej 132, 2791 Dragør.

Nærmere oplysninger: FOCOLARE,
Strindbergsvej 46, 2500 Valby, tlf: 36 46 01 92

Er du klar over hvad du går glip af hvis du ikke lytter til **RADIO STENO**

Planlagte programmer:
Pinsemønstrene er i mange lande de hurtigst voksende kristne fællesskaber - hvorfor egentlig?
Profetier - historie eller aktuel virkelighed?

Tirsdag kl. 20-23 på 106,3 MHz
(Hybridnet: København 89,4 MHz)

Radio Steno
Katolsk lokalradio

Katolik og lærerstuderende? SE HER!

På vore katolske skoler er ca. 20% af lærerne katolikker. Selv om vi i det daglige ikke skelner mellem katolske og ikke-katolske lærere, siger det sig selv, at det er af betydning, at der også i fremtiden er katolikker, der vil være med til at præge hverdagen på en af de 23 katolske skoler og være med i den udvikling, som vore

holdningsskoler løbende er i gang med. Foreningen af Katolske Skoler (FAKS) vil derfor gerne i kontakt med katolske lærerstuderende, FAKS har i efteråret '98 planlagt et seminar om den katolske skole som mulig arbejdsplads, og til dette seminar vil vi gerne indbyde dig! Går du på seminaret eller søger du ind nu til sommer '98, så kontakt

Kirsten Berg-Larsen, Sankt Ansgars Skole, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh.N på tlf. 31 39 46 46 eller fax 31 39 27 60.

Nattevandring til Åsebakken

Mødested
Menighedssalen ved Skt. Andreas Kirke
I Ordrup, Kollegvej 2A.
(S-tog til Charlottenlund eller Ordrup
eller Bus 185 til Ordrup Kro.)

Mødetid
Lørdag den 23.maj kl.23

Program
Let varmt måltid – derefter valfart
gennem skovene til Høsterkøb
– morgenmad på Magleås – kort lur
– valfartsmesse med biskoppen

Pris: 25kr.

Tilmelding
Sekretariatet · Bredgade 67 · 1260 K
33 14 77 07

**Retræte for kvinder 1998
DALUM KLOSTER**

Fra mandag den 17. august med ankomst
kl. 17 og slutter fredag den 21. august
efter morgenmadsen.

Retrætepræst: biskop H. Martensen
Emne: Fadervor

Pris pr. deltager kr. 675. Ved tilmelding bedes
sendt et depositum på kr. 100.
Tilskud kan søges via Agnethe Emmerich,
Lahngade 11, 1., 5000 Odense C

DUK i Herning	28.5 1998
café aftener	4.6 1998
	11.6 1998
	18.6 1998
14.5 1998	
21.5 1998	Herefter sommer-
– aflyst p.g.a.	ferie, med start
Kr. Himmelfart.	igen 20/18 1998

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 31.05.98 kl. 20.00
I Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
København V,
efter messen er der Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND I forbindelse
med Øm-valfarten den 05. - 07.06. på Øm.
Alder: 10-16 år. Pris kr. 200,00 samt fælles-
rejse kr. 200,00.
Tilmelding og betaling senest den 15.05.

**DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE
TILMELDINGSFRISTEN!!!**

Samtlige priser er for medlemmer af DUK.
Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr
for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker
normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Lør. d. 16.5 - søn. d. 17.5:
Steno Gildet

Man. d. 18.5:
Nivaagaard Hospital

Man. d. 18.5 - tir. d. 19.5:
NSG, Walter Dalland

Lør. d. 23.5 - søn. d. 24.5:
Sankt Ansgar Kirkes menighedsråd

Man. d. 25.5 - tir. d. 26.5:
Dansk Videncenter for Stammen

Tir. d. 26.5 - fre. d. 29.5:
Kommunale lønarbejdere

**Katolsk karismatisk fornyelse
Vil du være med?**

Sted: Sct. Pauls Kirke · Frøgård Alle 6
Høje Taastrup
Tidspunkt: Søndag den 21. juni kl. 16

Diverse

Børnepasser

Kunne du tænke dig at passe vores lille
søde dreng (1/2 år gammel) i ca. 3-6 mdr.?
Er du én der kan lide små børn? Du har
evt. selv børn og bor i NV eller på Nørre-
bro. Løn efter aftale.
Ring til os på tlf. 38 11 44 97

**Katolsk menighedspleje
søger værelser til unge**

Til unge under uddannelse søger
Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl.
I hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter
formidles kontakt mellem udlejer og lejere.
Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk
Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16
tirsdag og torsdag.

**Testamente
til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarstiftelsen**

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som
arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80

Salg & service

SCHWEIZ ▪ Salg
▪ Udlejning
▪ Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindstrøkt.
Hotel og velbelagte ferieboliger.
F C D A/S · Tlf. 3121 5590

**Kirkens
genbrug**

Blågårdsgade 31 på Nørrebro

Et økumenisk projekt

Vi sælger og modtager pænt tøj,
nips og møbler
(afhentning kan arrangeres)

Kom og kig eller ring på 3538 1107
Åbent dgl. kl.11-17.30 Lør. kl.10-13

**Advokataktieselskabet
Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K**

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsbo-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. In jurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-
kontor, som ud over erhvervsrådgivning
også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt – ikke
mindst, hvis man ikke er dansk – at søge
rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse
med indgåelse af ægteskab,
separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63 · Fax 33 13 07 07

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsgade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

**BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING**

38 34 46 01 - 31 86 60 56

**DØGNVAGT:
31 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

**Begravelses-
forretning**

ordner alt i forbindelse med døds-
fald også anmeldelse til skatteret,
sygesikring, lagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
31 55 55 55**

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 43 99 01 58

**BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSER**

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50
Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

Wagn Adler

**DØGNVAGT
39 69 86 81**

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Taastrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved
begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltilf. 30862609

Murermester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murertag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG
GARANTI
ORDNING**

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 · Fax. 31 21 80 32

Hildegard af Bingen har fået en mønt og et frimærke i fødselsdagsgave. På møntens billedside (fotoet) ses Hildegard som abbedisse. Foto: KNA.

Hildegard af Bingen på mønt og frimærke

Bonn (KNA) - Hildegard af Bingen fyldte 900 år den 16. april og fik en mønt og et frimærke i fødselsdagsgave. På møntens billedside ses Hildegard som abbedisse i fuld gang med det første af hendes hovedværker, »Liber sci-

vias Domini«. Over hende ses en hånd og tre ståler, symboler på guddommelig inspiration. Værdi: DM 10.- (knap 40 kr.). På frimærket ses Hildegards forestilling om 'livets gang', oplyser det tyske finansministerium.

Hildegard af Bingen, som døde i 1179 anses for en af middelalderens med betydningsfulde kvindeskikkelser. Hendes runde år bliver fejret i Danmark i august.

Et kostbart tilløbsstykke

Rom (KNA) - I domkirken i Torino er ligklædet udstillet indtil den 14. juni. Ærkebispedømmet regner med langt over en million besøgende; de første 800.000 har allerede meldt deres ankomst. Kirken er åben dagligt fra 7.30 til 20.30.

Sikkerheden er helt i top. Omkring 1.000 politibetjente og hundreder af frivillige holder vagt ved domkirken døgnet rundt. Glasmontren, som er fremstillet specielt til denne udstilling, repræsenterer et beløb svarende til tre millioner kroner. Den er forseglet i alle ender og kanter

og tilkoblet et klimaanlæg, som sikrer, at temperatur og luftfugtighed er konstant.

Udstillingen åbnede den 18. april med en festmesse, hvor byens 'egen' kardinal, Giovanni Saldarini, var hovedcelebrant. Pave Johannes Paul II ventes til Torino den 24. maj. Da ligklædet sidst var udstillet - det var i 1978 - trak det omkring tre millioner besøgende til.

Videnskaben diskuterer med uformindsket styrke, hvorvidt der virkelig er tale om Kristi ligklæde eller ej. En kulstof 14-datering fra 1988 sagde 'middelalder', et

resultat, som mange eksperter sætter spørgsmålstegn ved.

Pres på billetsalget

Det stedlige telefonvæsen blev overbelastet, da folk forud for udstillingen begyndte at ringe til de gratis-numre, der var oprettet i samme anledning. Når man ringede for at melde sin ankomst, blev man mødt af en telefonsvarer og bedt om at prøve igen senere.

Også i andre lande må man regne med, at telefonen dutter optaget på de numre, hvor man kan bestille adgangskort.

Vatikanet:

G7-landene må medvirke til at lette gældsbyrden

Rom (KNA) - Sammen med 16 katolske hjælpeorganisationer har Caritas Internationalis iværksat en kampagne for eftergivelse af de fattigste landes gæld. Det drejer sig om 41 gældstyngede lande,

som bør have eftergivet deres gæld i anledning af år 2000. Kampagnen blev præsenteret på en pressekonference i Rom, hvor sekretæren for det pavelige råd for retfærdighed og fred (Justitia et

Pax), *Diarmuid Martin*, appellerede til G7-landenes regeringer om at medvirke til en sådan eftergivelse.

Et væsentligt formål med kampagnen er at påvirke den offentlige mening i de bedre stillede lande, så der bliver stemning for en eftergivelse, understregede Martin. Det er jo skatteyderne, der skal betale, hvis regeringerne beslutter sig for at gøre det, tilføjede han.

Martin var tilsyneladende sikker på, at det ville lykkes, hvis folk blev klar over gældsældens moralske dimension. Gælden ødelægger så meget for de fattigste lande, at det ikke kan lade nogen kold, sluttede han.

Folkeafstemning løser ikke Kosovo-problemet

Fortsat fra forsiden

Samtidig opfordrede de myndighederne til at lade katolske præster og ordensfolk få jugoslavisk statsborgerskab hurtigere end hidtil. For udenlandske præster og ordensfolk skulle ventetiden på visum også nedbringes, men-

te biskopperne.

Endvidere fremsattes ønsket om en lov om tilbagelevering af kirkens konfiskerede ejendomme. Biskopperne understregede, at alle kirker skulle behandles lige i dette spørgsmål.

Paven rystet over drab på schweizergardister

Vatikanet (VIS/KNA) - Pave Johannes Paul II benyttede den første onsdagsaudiens efter skudepisoden, som kostede to schweizergardister og hustruen til den ene af dem

livet, til at sende særlige hilsener til deres efterladte - de nærmeste, deres slægtninge og deres venner. Han lod forstå, at han umiddelbart efter audiensen ville begive sig til

schweizergardens kapel for at bede dér.

Nye gardister skulle tages i ed, og *Alois Estermann* og *Cedric Tornay* var kommet til Rom for at deltage i festlighederne. Estermann var sammen med sin kone, Gladys, som også blev dræbt. Det, der skulle have været en glædelig begivenhed, udviklede sig i stedet til en rystende tragedie, sagde paven. Han føjede til, at alle var tyngt af det, der var sket, og at det også gjorde ham selv ondt.

Johannes Paul betegnede Estermann som tro og pligt-opfyldende og udtrykte sin taknemmelighed over 18 års god og tro tjeneste. Han kondolerede ægteparrets forældre og slægtninge og bad Gud om at tage imod dem i sit rige.

Derefter henvendte paven sig til Tornays efterladte og opfordrede alle tilstedeværende til sammen med ham at bede Gud, Herren over liv og død, om at trøste de sørgende.

Formanden for den schweiziske bispekonference, biskop *Amedee Grab*, betegner episoden som uheldig. Landets præsident, *Flavio Cotti*, har i et personligt brev til paven forsikret ham om både regeringens og den schweiziske befolknings deltagelse.

Vatikanet formoder, at det var Tornay, der skød sin overordnede. Ifølge Vatikanets talsmand, *Joaquin Navarro-Valls*, har den unge korporal sandsynligvis handlet i affekt, fordi han følte sig forbigået.

I februar modtog Tornay en reprimande fra Estermann, forklarer Navarro-Valls; korporalen var gentagne gange kommet for sent hjem til kaseren om aftenen. Umiddelbart inden skudepisoden skal Estermann have nægtet Tornay en udmærkelse.

Navarro-Valls understreger, at der er tale om formodninger, og at man endnu ikke er færdig med at undersøge sagen.

Kommandøren for schweizergarden i Vatikanet blev skudt den 4. maj, samme dag han blev udnævnt af paven. Foto: KNA.

To kirker genåbnet i Assisi

Assisi (KNA) - Kort før påske blev Santa Chiara i Assisi genåbnet, og skærtorsdag samledes flere hundrede til gudstjeneste i kirken. Den var hårdt

medtaget efter jordskælvet i september 1997. Det var især gået ud over kirkens facade oven over helgenindens grav. I selve kirken er der opsat sikkerhedsnet, sådan at de troende ikke kommer til skade, hvis der igen faldet puds og murbrokker ned.

Krypten i San Francesco blev genåbnet op til jul. Selve kirken med Giotto's kostbare fresker er dog fortsat lukket for publikum.

Helgenkåring

Måske bliver moder Mary Henriette Delle den første farvede helgen fra USA. Kardinal Francis Arlne har i hvert fald lovet Den hellige Familjes Søstre (en orden, som ikke findes her i landet), at han vil arbejde på deres grundlæggers sag.

katolsk orientering

Næste nummer udsendes den 10. juni

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hvild P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: ko-press@inet.uni2.dk

Chefredaktør pastor Jørgen Hvild - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: jhvild@get2net.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Otium • side 2

Præstevielse i Roskilde • side 3

Afsked med en Caritas-leder • side 4

Asien synoden i Rom • side 6 - 7

Hospice • side 9

Klart nej fra Vatikanet til atomvåbenforsøg

Nedrustning og ikke-spredningsaftaler bør opnås

Vatikanet (KNA/VIS) - Den hellige Stol mener det samme om de seneste atomprøvesprængninger i Indien, som pave Johannes Paul II gav udtryk for i sin tale til det diplomatiske korps i januar 1996, oplyser Vatikanets pressetalsmand, *Joaquin Navarro-Valls*:

Med hensyn til atomvåben er Den hellige Stol af den opfattelse, at et klart nej til prøvesprængninger og til udvikling af mere avancerede våben er uløseligt forbundet med nedrustning og ikke-spredningsaftaler, og at man nå stræbe efter at nå disse mål så hurtigt, som det kan lade sig gøre under en effek-

tiv, international kontrol.

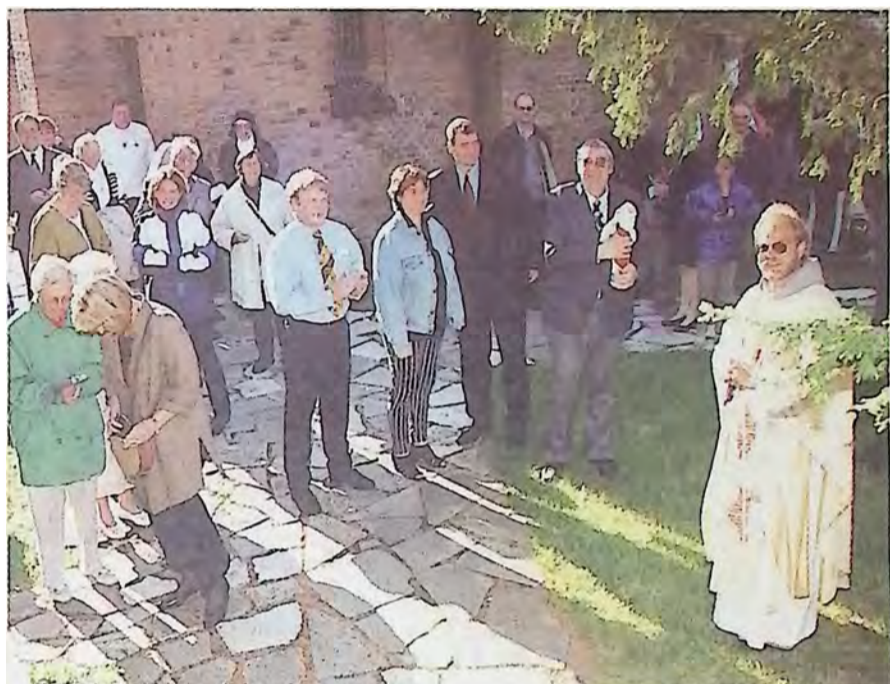
Det var det standpunkt, som paven gav udtryk for, da verden talte om atomprøvesprængningerne i Frankrig.

Han opfordrede det internationale samfund til uden tøven at arbejde hen imod en fuldstændig nedrustning.

Nu kan Vatikanet også sige sin mening

Strasbourg (KNA) - Vatikanet skal ikke længere nøjes med at have observatørstatus i Europarådet. Repræsentanter for de 40 medlemslande har besluttet, at Den hellige Stol nu også kan være med i de 19 underudvalg under ministerkomiteen. Vatikanstaten har således fået en rådgivende funktion og nyder dermed de samme rettigheder som USA og Canada.

Det betyder, at Vatikanets repræsentant, msgr. *Michael Courtney*, kan fremlægge, hvad Den hellige Stol mener om sociale spørgsmål, bioetik, uddannelse, medier, kultur o.m.a. Ministerkomiteen er det organ i Europarådet, der har den højeste, beslutende myndighed. De respektive underudvalg tages så godt som altid med på råd, inden der træffes afgørelser.

Fredag den 22. maj viede biskop Czeslaw Kozon franciskaneren *Anders Baadsgaard Jensen* OFM.Conv. til præst i Skt. Laurentii Kirke i Roskilde. Flere franciskanere var kommet fra udlandet for at deltage i højtideligheden. Reportage side 3. Foto: *Knud Kluge*.

Kirken bør gå i dialog

– men den skal bevare sin kristne identitet, fremgår det af budskabet fra synoden for Asien

Vatikanet (KNA) - Synoden for Asien endte med en tredobbelt opfordring til dialog. Hvis kirken i Asien vil have bedre fodfæste, må den sætte gang i dialogen med de kulturer, religioner og folkeslag, som findes i denne del af verden, understreger de 260 deltagere i det afsluttede budskab fra synoden. Ellers vil kirken fortsat være et forsvindende mindretal og mange steder tilmed blive betragtet som en fremmed religion, hedder det – måske med undtagelse af Filippinerne og Libanon.

Møde mellem vidt forskellige verdenener

Det var i langt højere grad end ved Afrika- og Amerikasynoderne vidt forskellige verdener, der løb sammen. Nok hører libanesere, filippinere, koreanere og kinesere alle med til den universelle, katolske kirke, men det er vidt forskellige problemer, muligheder og udfordringer, de tumler med.

Der var ingen, der kunne give en patenløsning på, hvordan den kristne tro får bedre fodfæste i de asiatiske

kulturer, folkeslag og religioner. Enkelte forslag blev dog lagt på bordet. Man kunne for eksempel give Jesus nye navne i overensstemmelse med den kultur, man var omgivet af: 'visdomslærer', 'den oplyste' eller 'de fattiges ven'. Det er noget, som den teologiske forskning må se nærmere på.

Liturgien blev omtalt som et område, der endnu ikke var fuldt udnyttet. Netop igennem liturgien kunne man gøre asiatisk mentalitet fortløbig med kristendommen. Men det forudsætter, at de stedlige biskopper får friere hænder, hed det; for det er biskopperne og ikke Vatikanet, der er eksperter på området.

Advarer mod udvanding af identitet

Det skortede ikke på advarsler imod at lade den kristne identitet blive udvandet. Men synoden havde svært ved at sige, nøjagtig hvor grænsen gik. Deltagerne anbefalede, at der skulle udvises større sensibilitet, mere åbenhed og forståelse og større respekt over for de asiatiske religioner, men de mente også, at

man i højere grad skulle have mod til at bekende sin egen tro. Dialogen måtte også indebære en mulighed for at forkynde evangeliet, hed det.

Forsætter på bagsiden

»katolsk orientering« får ny E-mail adresse

Fra og med dette nummer af »katolsk orientering« er bladets E-mail adresse ændret til: redaktion@ko-press.dk

Der bliver nu også mulighed for at sende E-mail til bladets medarbejdere: jorgen.hviid@ko-press.dk, knud.kluge@ko-press.dk, maria.jorgensen@ko-press.dk, david.olander@ko-press.dk

Redaktionen gør opmærksom på, at post til redaktionen bør sendes til o.n. adresse af samme navn. Vi håber, at fornyelsen bliver til glæde. Red.

Caritas' tidligere leder ridder af Dannebrog

Nu tidligere generalsekretær for Caritas Danmark er blevet ridder af Dannebrog for sin indsats over for nødlidende i verden.

Ved overrækkelse hos Dronning Margrethe mandag 25. maj havde *Anne Lise Timmermann* en samtale med dronningen, hvor hun blandt

andet fortalte om Caritas Danmarks arbejde.

Dagen efter blev der taget værdig afsked med generalsekretæren ved en reception i Bredgade i København. Ved den lejlighed fik hun Caritas korset i guld.

Ny generalsekretær er *René Albeck*.

Festen

Enhver præstevieelse er en fest. Menigheden glæder sig over at have fået en Guds mand, som kan formidle de overnaturlige gaver, hvad enten det er Bibelen ord eller sakramenterne. Den nyviede præst udtrykker også et håb. Her er et menneske, som har givet sit liv i kærlighed til Gud og mennesker. Han legemliggør vor kristne tro. Ingen er i tvivl om, at den vej, som han har valgt er vanskelig og kræver ofre, men han er ikke alene om dette. Alle mennesker møder vanskeligheder i deres liv. Det er en normal bestanddel af den menneskelige tilværelse.

En fransk filosof bemærkede: »Selv i vore bedste venners modgang er det noget, som ikke ganske mishager os.« Der kan være et gran af sandhed i denne kyniske bemærkning. Ellers kunne formiddagsbladene ikke overleve.

Det er imidlertid ikke hele sandheden. Mennesker er skabt til solidaritet og fællesskab. Dette kommer ikke altid til udtryk, men netop festen er en begivenhed, der formidler glæde og skæbnefællesskab. Det var også tilfældet, da Anders Baadsgaard Jensen blev præsteviet den 22. maj i Roskilde, Matadorseriens hjemby. Det var en farverig forsamling, som udgjorde menigheden den dag. Det var ikke bare en lokal begivenhed, men en fest, som afspejlede hele Kirkens mangfoldighed. Der var to biskopper, mange danske og amerikanske franciskanere, og talrige præster. Der var søstre fra forskellige ordener med oprindelse i forskellige lande. Der var talrige familieledere, – børn, unge og gamle, og mennesker med forskellig hudfarve.

Der var orgel og fløjte, en vidunderlig korsang og solosang. Der blev sunget på forskellige sprog. Alle var samlet til en stor glædesfest og den universelle Kirke var pludselig til stede i Roskilde for at fejre festen. Under gudstjenesten kunne man kun sjældent se hinanden ansigt til ansigt, men det blev der lejlighed til bagefter i menighedssalen.

Sådan er en præstevieelse vel altid, men alligevel er den forskellig for hver enkelt præst og menighed. Glæden er imidlertid den samme.

Ved en fest ser man frem og mindes fortiden. Alt dette kaster et særligt lys over nutiden og giver den et håb, ikke blot for den nyviede, men for alle deltagere. De smertelige begivenheder fortrænges ikke, men de glider i baggrunden, hvad de også skal, men de eksisterer stadig. Nogle enkelte deltagere udtrykte deres ængstelse for den nyviede. »Jeg håber, at han holder.« Det var sagt med en kærlig bekymring og en erindring om de mange præster, der havde opgivet, ikke blot i Danmark, men i hele den vestlige verden.

Det er imidlertid et problem med ethvert engagement. Præsten deler det med talrige ægteskaber. Man har fejret mange unge, som siden har givet op og dermed slukket et håb hos talrige andre. Det kan vække bekymring og sorg, men er også en anledning til selvbesindelse og refleksion over det ansvar hver enkelt har, ikke blot for sig selv, men også for andre. Festen er en vigtig og betydningsfuld begivenhed, men det er den efterfølgende tid også. Vi bærer et fælles ansvar for hinandens vækst og udvikling. Det er måske dette, som let glemmes i en travl stræben efter personlig lykke og selvaktualisering.

Jørgen Hvilid

Redaktionen vil gerne gøre opmærksom på, at læserbreve udover 60 spaltelinier i bladet (ca. 240 ord eller en halv maskinskrævet side) – vil blive betragtet som artikler til bladet og behandlet som sådan. Derved får flere læsere mulighed for at deltage i debatten.

Otium:

Frihed til at tjene Vorherre

Det er stadig vor opgave at videregive det glade budskab om Kristus

Otium – Dette ord hører man tit – det er et latinsk ord, der betyder: Frihed for arbejde – eller ørkesløs lediggang. Der bliver flere og flere pensionister – for 15 år siden var det almindeligt at blive pensioneret som 67-årig. På grund af flere ordninger kan man begynde pensionistalderen når man er 60 år – det almindelige er 61 år. Her kan altså ens otium begynde.

Hvad vil man bruge sit otium til? Er det nok bare at nyde sit otium? Som kristen er ens livsværk jo ikke slut. Det er stadig vor opgave at videregive det glade budskab om Kristus. Også vi gamle har mange muligheder for at gøre det:

Vi kan selv tilrettelægge vor tid.

Vi har til dagen og vejen.

Vi skal ikke kæmpe for at få et arbejde – og beholde det – og eventuelt stige i graderne.

Det lange livs gaver

Vi har levet et langt liv og fået mange erfaringer – det kan gøre os bedre til at lytte til og forstå andre, fordi vi er

blevet mere tålmodige og langmodige.

Ude i den store katolske verden er man blevet klar over, at de ældre har disse ressourcer, som kan og skal udnyttes, og det er man så gået i gang med. Hvad kan man så gøre som gammel? Man kan arbejde 1) i kirken, 2) i familien/i familier, 3) i det nære samfund, 4) i de lidt fjernere dele af samfundet, 5) for sit land og 6) for verdenssamfundet.

Opgaver for de ældste

Her vil vi begynde med vort arbejde i kirken. Det har lige været påske og Hvidesøndag, som bliver brugt til at fejre børnenes første kommunion. Børnene skal forberedes til den store dag, og der bliver arbejdet med undervisning i sognene. Her ligger en opgave for ældre, der har levet et langt liv i troen på Gud, som vi holder af. Og hvem kan lade være med at holde af børnene?

De skal høre om Gud Fader, der har skabt alt og os alle. Han elsker os så meget, at Han sendte sin egen Søn,

som ofrede sit eget liv for vor frelses skyld. Gud er altså kærlighed – og vi elsker ham og Hans Søn. For at forklare alt dette kan vi bruge det Gamle Testamente og tage de store skikkelser frem: Abraham, Moses, Josef og mange andre. Vi kan herigennem lære hvordan Gud vejledte sit udvalgte folk, jøderne – og nu også os. Gud Fader elsker sin Søn, og kærligheden mellem dem er Helligånden, som hjælper os gennem livet. Når børnene nærmer sig konfirmationen, skal de lære mere om Helligånden.

Bodens sakramente er et kærlighedens tegn

Når vi fjerner os fra Guds kærlighed og også fra kærligheden til vor næste, går det galt. For at klargøre dette for børnene viste vi dem to billeder. På det ene var det helt tydeligt, at nogle børn var vrede og onde på hinanden. På det andet så man en del børn, der gik rundt med hinanden, legede og havde det godt. Kommentaren til det sidste billede kom prompte: De har ingen til at passe på

sig, og alligevel har de det godt! – Og så kom der en god samtale i gang også om det ondes opståen i os.

Hermed er vi så kommet til bodens sakramente, og her kan vi bruge det Gamle Testamente med Josefs historie. Vi kan også lære meget af det Nye Testamente – lignelsen om den fortabte søn, Jesu møde med Zakæus m.m. Børnene forstår nu, at de og vi alle trænger til Guds tilgivelse for vore synder, og at bodens sakramente er et kærlighedens sakramente. Når børnene mærker, at også vore forældre og andre voksne holder af dette sakramente, forstår de, at det er en hjælp. Selvfølgelig skal undervisningen heri være frivillig – og vi var glade for, at flere forældre kom og var med. Børnene skal også selv ønske at gå til bodens sakramente.

I år havde vi 10 børn, og 5 af dem – og deres forældre – besluttede, at nu skulle det være, og de modtog bodens sakramente for første gang inden deres første Hellige Kommunion.

I en tid, der slet ikke er let for de kristne, var det en dyb glæde at se, at 5 børn holder af Vorherre og gerne vil slutte sig til menigheden.

Senere vil vi komme ind på, hvad man også kan bruge sit otium til.

Bente og Christian West

Der er in at tro på et liv efter døden

– men tanken om kødets opstandelse er svær at greje for moderne mennesker, konstaterer tysk religionssociolog

Bonn (KNA) - Det er in at interessere sig for Himlen – ikke kun når det gælder solen oven over skyerne, men også når samtalen kommer ind på det hinsides. Det er nemlig kun religion og kirke, der er gået af mode, ikke troen på det hinsides. Kort før påske viste en meningsmåling i Tyskland, at 42% tror på et liv efter døden; i det gamle Vesttyskland var det endda hele 49%. Det er stadig populært at være overbevist om, at der er et liv efter dette, forklarer en religionshistoriker ved navn Arno Schilson. På trods af sækularisering og dalende medlemstal i kirkerne tror fire ud af ti tyskere stadig, at der er et liv efter døden.

Men det er noget andet, man tror på. Efter Schilsons opfattelse har den stigende interesse for naturreligion og esoteriske retninger givet troen på reinkarnation vind i sejlene, mens den kristne tro på opstandelsen taber terræn.

Han sammenligner tidens religion med et kludetæppe og mener, at det er mere in at tro på reinkarnation.

Religionssociologen Michael Ebertz er af samme opfattelse. Det gælder ikke bare i Tyskland, men i hele Europa, at stadig færre tror på opstandelsen, siger han; 41% tror på et liv efter døden, men kun 31% tror på opstandelsen. Ebertz mener, at denne tendens fortsætter. Han understreger, at vi stadig vil være de samme.

Begynde på en frisk

Om forskellen på disse to opfattelser af livet efter døden siger Schilson, at troen på reinkarnation indebærer en forestilling om, at man begynder på en frisk, og at man dermed får mulighed for at gøre alting bedre og undgå de fejltrin, man begik i sit tidligere liv.

I den kristne udlægning er

det derimod det liv, vi har levet her på jorden, der fortsætter efter døden, forklarer han; dette liv er altså ikke forbi med opstandelsen. Der er med andre ord ikke tale om et nyt liv, men om, at livet går videre på et nyt grundlag – symboliseret ved den opstandne Kristus med naglegab og stiksår. Schilson henviser til den store katolske teolog, Karl Rahner, og understreger, at vi stadig vil være de samme.

At det er mere in at tro på reinkarnation end på opstandelsen, hænger efter Schilsons opfattelse sammen med, at individualisering er tidens løsen. Det ene kan være lige så godt som det andet; man er ikke til kontinuitet, mener han og ser det som en afspejling af den industrielle produktionsproces. De, der lige nu er på 'A-holdet', bliver lynhurtigt sejlet agterud, og computerne bliver forældede, næsten inden de tages i brug, fortsætter religionshistorike-

ren; han mener, at vi har alt for travlt med at 'komme videre'. Han betragter teorien om reinkarnation som noget, der får livet til at synes mindre væsentligt.

Derfor kommer, at det bliver stadig sværere at formidle den katolske forståelse af kødets opstandelse på den yderste dag – ved tidernes ende – supplerer Michael Ebertz. Han mener, at den kolliderer med det 20. århundredes rationalisme.

Mens nogle tror på reinkarnation, går andre i 'panik før lukketid' ved synet af flere nuller i et årstal. Jo nærmere vi kommer år 2000, desto stærkere bliver vi bombarderet med dommedagsideer. Aum-sekten i Japan, David-sekten i Wakoe/Texas og dem med soltemplerne – allesammen ligger under for undergangshysteriet. Det er typisk for krisetider, hvor tidsånden er besat af angst, mener Schilson.

Anders Baadsgaard Jensen på vej op mod alteret med sine gudforældre, Gritt og Ib Stenderup. Straks efter gik højtideligheden i gang i kirken.

Den nyviede præst salves med krisamolie af biskoppen med bøn om, at Gud vil styrke ham i hans fremtidige præstetjeneste.

Mange af bispedømmets præster deltog i præstevielsen foruden 12-15 franciskanere fra USA.

Provincial Kent Blørgens.

En glad præstevielse

For en fyldt kirke blev Anders Baadsgaard Jensen præsteviet af biskop Czeslaw Kozon i Skt. Laurentii kirke i Roskilde

Reportage: Knud Kluge

Biskop Czeslaw Kozon viede den 22. maj den 35-årige franciskaner, Anders Baadsgaard Jensen O.F.M. conv. til præst. Højtideligheden, der fandt sted i Skt. Laurentii Kirke i Roskilde, begyndte til tonerne af indgangssalmen »Denne er dagen, som Herren skabt«. I den lange procession af ministranter, præster og biskopper sås kandidaten på vej op mod alteret med sine gudforældre, Gritt og Ib Stenderup.

Efter læsninger og evangelium gik præstevielsen i gang med udvælgelsen, hvor Baadsgaards provincialminister, Kent Biørgens meddelte biskop Kozon, at kandidaten var rede til at modtage præstevielsens sakramente.

Ny dimension

Herefter prædikede biskop Kozon. For knapt et år siden aflagde du dine evige løfter i franciskanerordenen. »I dag

føjes en ny dimension til dit valg sidste år og til din diakonvielse. Det sker ved modtagelsen af præstevielsens sakramente og deltagelsen i Kristi ene præstedømme, i hans mission og tjeneste. Ved denne vielse udstyres du med en række fuldmagter, som gør din position i Kirken til noget specielt.«

– Den hellige eukaristi skal være centrum i dit daglige liv, bodens sakramente og de syges salvelse gøre det muligt for dig at formidle Kristi barmhjertighed og lindring.

– Din forkyndelse vil fra nu af have en anderledes vægt og fuldmagten dertil være dig en permanent påmindelse og udfordring, både når du tilrettelægger, hvad du skal sige og gør status over, hvordan du selv efterlever det.

Senere omtalte biskoppen begrebet værdighed, og sagde, at præstens værdighed grunder i, at han ved vielsen med dens uudslettelige kendemærke forsvinder i Kristus for straks at

træde frem som »alter Kristus«, en anden Kristus med dennes livsstil og eksempel som forbillede. Biskoppen betegnede dagen som en glædens dag, som vi har set frem til.

Den øvrige del af præstevielsen

Baadsgaard aflagde så lydighedsløftet og allehelgenslitamet gik igang, hvor kandidaten lægger udstrakt på gulvet, mens menigheden beder. Efter litaniet lagde biskoppen og de tilstedeværende præster hænderne på hans hoved. Det er en skik fra kirkens ældre tid, at præster indsættes til deres tjeneste ved håndspålæggelse og bøn. Herved udtrykkes, at indvielsen er en kollegial handling.

Efter vielsesbønnen blev Baadsgaard iført præstestola og messehagel. Herpå salvede biskoppen hans hænder med krisamolie med bøn om, at Gud vil styrke ham i hans fremtidige tjeneste.

Baadsgaards familie kom til

biskoppen med patene og kalk, som blev overrakt den nyviede præst. Præstevielsen sluttede med fredshilsen, hvorpå man fortsatte med messen. 12 - 15 franciskanere hovedsageligt fra USA deltog i festligheden og ligeledes biskop Martensen.

Anders Baadsgaard Jensen er født den 24. februar 1963. Han har været aktiv i den katolske spejderbevægelse, uddannet jurist fra Københavns Universitet og i 1989 bliver han postulant hos franciskanerne i Assisi. Fra 1991 er han i St. Louis, Missouri for at studere teologi. Han bliver cand. teol. i 1993 og tre år efter får han en grad i pastoralpsykologi i Baltimore.

Anders Baadsgaard aflagde evige løfter i Roskilde den 29. august 1997. To dage senere diakonvier biskop Hans L. Martensen ham. Herpå fulgte en tjeneste som diakon i Texas. Det forventes, at han kommer til Roskilde i august.

Øverst får Baadsgaard kalken overrakt, i midten iklædningen og nederst ses han med sin søster Lise og nevø Jacob.

Hjælpebiskop Kenney, Caritas Europa...

takkede for godt samarbejde på denne måde...

og ligeså sådan.

Flot afsked med Caritas Danmarks generalsekretær

**Tekst og fotos:
Knud Helsted Kluge**

»Det er en gave at få lov til at hjælpe andre, og det er noget jeg kommer til at savne«. Det sagde Anne Lise Timmermann ved bispedømmets afsked med hende som generalsekretær for den katolske hjælpeorganisation Caritas Danmark.

Lokale Caritas-organisationer og repræsentanter fra Caritas Internationalis var mødt op tirsdag den 26. maj i mønighedsalen i Bredgade, København, hvor afskedsreceptionen fandt sted.

Hjælpen ud til de rette

I en række taler blev Anne Lise Timmermann takket for store indsats. Formanden for Caritas Danmarks bestyrelse, Jan Lange mindedes pastor Knud Ballin med stor taknemmelighed, og i dag skal vi sige farvel til dig, sagde han.

- Du har trukket det store læs, både i Danmark med at skaffe penge og i udlandet med at gennemføre projekter til gavn for de nødlidende. Det vigtigste er, at hjælpen når ud til de rette, har du altid sagt, og det har Caritas Danmark under din ledelse været en garant for.

- Det overgår kun få danskere at få ordener og medaljer, men i går kunne du besøge Dronning Margrethe, der hædrede dig med Ridderkorset. Du fortjener det, og vi ønsker dig alle tillykke med denne anerkendelse.

Det har altid været svært at følge efter markante ledere, og det er også svært at efterfølge Anne Lise Timmermann, fortsatte Jan Lange. Det, som imidlertid gør det muligt, er at Caritas Danmark

- har en lille, men meget, meget dygtig medarbejderstab - bygger på sit gode solide bagland - alle de mange aktive trosfæller i vores mere end 50 menigheder - er medlem af en verdensomspændende organisation.

Biskop Czeslaw Kozon takkede Timmermann for hendes 16-årige virke og for den hjælp hun har formidlet rundt i verden, og »at du ved din ihærdighed og kontakter har fået placeret det katolske Danmark på det internationale landkort.«

- Under din ledelse er der arbejdet målrettet og med nøjagtig opfølgning af projekter og personlig kontakt til de implicerede ude omkring i verden.

- Vi glæder os over, at der ydes et konkret arbejde, men også over at virkeliggørelsen af vor kirkes mission bliver tilgodeset. En indsats for næstekærligheden vil altid være en form for forkyndelse, som alle kan forholde sig til, som ingen kan sidde overhørig og som rører de mennesker, der er vidner til den.

Hjælpebiskop William Kenney fra Sverige, der også er formand for Caritas Europa, sendte en hilsen fra Den nordiske Biskopkonference og en varm tak for hendes indsats gennem årene. Hun har samordnet Den nordiske katolske Fasteaktion igennem mange år. Uden dig var der intet sket, sagde biskoppen.

Der var også en hilsen fra Caritas Internationalis, hvis repræsentant Esther Kayser overrakte Anne Lise Timmermann Caritas Korset i guld. Hun er virkelig bemærkelsesværdig og har bragt lys, hed det i talen.

Uden alle mine dygtige medarbejdere har jeg intet kunne gøre, sagde Anne Lise Timmermann, og hun rettede en speciel tak til hendes 'højre hånd' igennem mange år, Mogens Osterhammel.

'Dagbogsglimt'

»Hvem er den dame, der har taget min far med ud at rejse i så lang tid? Hende skal jeg lige tale med.« Denne vrede udtalelse blev Anne Lise Timmermann mødt med af en dengang 7-årig pige i Kastrup Lufthavn, da hun vendte hjem

Pastor Knud Ballin og Kaj Meldahl oprettede Caritas Danmark i foråret 1947. Næstekærligheden var det bærende princip hos Knud Ballin. »Caritas« for ham var Jesu kærlighed og denne ville han lade menneskene erfare. I 1950 var Ballin en af initiativtagerne til Caritas Internationalis og i 1956 var han med til at oprette Dansk Flygtningehjælp.

I 1982 bliver Anne Lise Timmermann udnævnt til formand for Caritas Danmark. Forud havde hun arbejdet syv år som projektmedarbejder og som viceformand. I 1996 kom der nye vedtægter, og hun blev organisationens generalsekretær. To ledere har altså præget Caritas Danmark i mere end 50 år. Den 3. juni tiltrådte René Albeck som ny generalsekretær for Caritas Danmark. Hjælpeorganisationen ledes af en bestyrelse med Jan Lange som formand.

fra en længere projektrejse. Denne rejse drejede sig bl.a. om hjælp til børn og unge, projekter til bespisning af sultne, om støtte til menneskerettighedskontorer, hjælp til plejehjem m.v.

Når man rejser med Anne Lise Timmerman, sporer man trods hårde og lange arbejdsdage og trods ubeskrivelig nød og elendighed en usædvanlig optimisme. Som bekendt er det et krav fra blandt EU og DANIDA, at der er tilsyn med projekterne, som tildeles økonomisk støtte herfra.

Fra december 1981, da militæret tog over i Polen, intensiveredes hjælpen fra Caritas Danmark i årene, der fulgte. På 15. år løber DACAAR-projektet, som Caritas Danmark er med i sammen med tre andre NGO'er. Her hjælpes flygtninge i Afghanistan og Pakistan. På Sri Lanka har forældreløse børn og børn fra fattige familier fået bl.a. hjælp til undervisning. Der har ligeledes været usædvanlige projekter i Kina og i det tidligere Sovjetunionen. Listen kunne

blive meget lang.

Anne Lise Timmerman var i 10 år medlem af Cor Unum, det pavelige samarbejdsorgan for karitative organisationer.

Du fortjener din anerkendelse sagde formanden for bestyrelse, Jan Lange.

Timmermann rettede en varm tak til Mogens Osterhammel for godt samarbejde.

Anne Lise Lise Timmermann får her Caritas Korset i guld.

Tre generalsekretærer: Anne Lise Timmermann, René Albeck og fra Røde Kors, Jørgen Poulsen.

Et pusterum for sjæl og legeme

Pilgrimsrejser er ikke kun for kristne. Det at være pilgrim er noget, som religionerne har til fælles, skriver Vatikanet

Vatikanet (KNA/VIS) - En pilgrimsrejse giver sjæl og legeme et pusterum. Midt i det ræs, som kendetegner moderne menneskers tilværelse, er den en anledning til, at vi stille og roligt kan finde os selv og søge Gud, hedder det i en ny skrivelse fra Vatikanet. Skrivelsen er udarbejdet af det pavelige råd for de rejsende og handler om pilgrimsrejser i det hellige år 2000. Men det understreges, at et godt udbytte af en pilgrimsrejse forudsætter, at valfartsstederne ikke drukner i traditioner, modefænomener og åndelige bevægelser og derved mister deres kristne karakter.

Rådets formand, kardinal Giovanni Cheli, betegner en pilgrimsrejse som »en del af

kirkens liv, en fortrinlig form for evangelisering og en virkelig god hjælp til at søge fornyelse igennem sakramenterne.« Han gør opmærksom på, at det ikke er nok, at pilgrimmene har præster med på rejsen. Der skal også være gejstlige på valfartsstederne, som kan tage sig af både grupper og pilgrimme, som rejser alene.

En pilgrimsfærd er ingen turistrejse

Ærkebiskop Francesco Gioia, som er sekretær i rådet, understreger, at en pilgrimsfærd ikke bare er en form for turisme. Den har en helt anden og symbolsk betydning, siger han. Turisme handler i sit væsen om at slippe væk, forklarer Gioia

og understreger, at der ikke skal lægges noget negativt deri. Turismen er vokset frem i takt med, at visse grupper af mennesker har opnået en stadig højere levestandard. Som pilgrim rejser man ikke fra noget, fortsætter ærkebiskoppen; man begiver sig et sted hen, som er af stor, symbolsk betydning – et sted, man betragter som 'Herrens hus'.

Gioia oplyser i øvrigt, at 7 mio. pilgrimme satte kursen mod Rom i 1996, mens 5,5 mio. var i Lourdes og 4 mio. i Czestochowa. Også latinamerikanske valfartssteder var vel besøgt: Vor Frue af la Aparecida i Brasilien tog imod 5.827.000 pilgrimme, mens en million havde besøgt Vor Frue af Lujan i Argentina. Han regner med, at rundt regnet hver anden katolik tager på valfart i år 2000.

At regne med, at 30 millioner pilgrimme vil drage til Rom i år 2000, er nok at skyde over målet, mener ærkebiskop Crescenzo Sepe, generalsekretær for den centrale forberedelseskomité til jubelåret. Først til efteråret, når booking-apparatet går på nettet og pilgrimme fra 130 forskellige lande kan melde deres ankomst elektronisk, kan man få en omtrentlig fornemmelse af tilstrømningen.

Ikke kun til de hellige steder

Målet for en pilgrimsrejse behøver ikke at være de traditionelle valfartssteder, hvor man oplever Guds nærvær og det broderlige fællesskab, hedder det i skrivelsen fra Vatikanet. Man kan også begive sig til steder, som er van-

Den hellige Treenhed. Foto: KNA

helligt af mennesker; i teksten foreslås Auschwitz, Hiroshima, Nagasaki... At gøre disse steder til valfartssteder kan betragtes som et forsøg på at gøre det godt igen, som før blev gjort forkert.

Rom og Jerusalem tillægges en ganske særlig betydning – og ikke bare for de kristne. Rom betegnes som et symbol på kirkens universale mission, og det understreges, at Jerusalem er helligt for alle de religioner, der går tilbage til Abraham.

pitler: »Israels pilgrimsvandring«, »Kristi pilgrimsvandring«, »Kirkens pilgrimsvandring«, »Pilgrimsvandring hen imod år 2000«, »Menneskehedens pilgrimsvandring« og »De kristnes pilgrimsvandring i dag«.

Forener religionerne

Skrivelsen viser respekt for andre religioners pilgrimsrejser. Den kommer ind på buddhistiske munke, taoismens kontemplative vandring, hinduismens hellige vej til Benares og pligten til at drage på pilgrimsrejse, som er en af islams søjler. Det at være pilgrim er noget, som forener religionerne – forskellige religioner, som er fælles om at tjene de svage, mennesker, som er på flugt, lever i landflygtighed eller er undertrykte, hedder det.

Foruden introduktionen er skrivelsen inddelt i seks ka-

Jubelåret forberedes over internettet

Vatikanet (KNA) - Hvis man vil til Rom i år 2000, deltage i dette eller hint sammen med paven eller bestille hotelværelse i Den evige Stad, kan en del af forberedelserne snart klares pr. internet. Den centrale forberedelseskomité til år 2000 er ved at lægge sidste hånd på en hjemmeside, som formentlig vil være klar i løbet af august.

Ud over denne booking-service vil man på samme side kunne finde oplysninger om kirkelige begivenheder i

forbindelse med jubelåret verden over. Og så får de unge deres egen hjemmeside, hvor de kan stille spørgsmål til Vatikanet, fortæller Angelo Scelzo, som koordinerer den del af forberedelserne.

Jubelårskomiteen i Vatikanet er elektronisk forbundet med 70 forskellige bispekonde, som formentlig vil være klar i løbet af august.

Kursus for ledere af frivillig arbejdskraft

Takket være en bevilling fra Den Sociale Sikringsstyrelse på kr. 25.000 er det muligt for første gang i nyere tid at gennemføre et fælles kursus for ledere af frivillig arbejdskraft. Her tænkes først og fremmest på ledere (frivillige eller professionelle, lægfolk eller præster) af karitative og diakonale projekter men også den pastorale indsats rundt omkring i landet og i menighederne. Der er mange frivillige, der yder en stor indsats, og disse frivillige skal ledes, så indsatsen dækker projektets eller menighedens behov, ikke kun den frivilliges.

- hvordan hverves de rigtige frivillige?
- hvordan ledes deres arbejde med feedback, ros og ris?
- hvordan afsluttes et projekt med værdighed?
- m.v. efter deltagerens behov

Kurset finder sted i dagene 3.-4. oktober '98 på Magleås, og programmet tilpasses de tilmødtes behov. Ugen skal bl.a. også resultere i at lederne får udvidet deres netværk til, hvad der findes i kirkens regi af aktiviteter, så evt. fejlplacerede frivillige kan anbefales til et andet projekt.

Der er plads til 25 personer. Hvis der er flere tilmeldinger, foretrækkes ledere af karitative og diakonale projekter fremfor ledere af en pastoral indsats; endvidere foretrækkes etablerede ledere fremfor fremtidige.

Tilmeldingen betragtes som bindende og skal være Katolsk Bispeskontor i hænde senest mandag den 15. juni.

Katolsk Bispeskontor · Bredgade 69 A, 1.
1260 København K
Att. Kontorleder Erna Klejner.

Til kurset for ledere af frivillige søges: Undervisere

Har du mange års erfaring med ledelse af frivillig arbejdskraft, og vil du gerne delagtiggøre andre i din viden, så meld dig som underviser til ovenfor nævnte weekendkursus. Efter at have modtaget alle tilmeldinger for både deltagere og undervisere vil vi sætte os i forbindelse med dig og aftale nærmere. Tilmeldingsfristen ses ovenfor. Skulle der melde sig flere undervisere, end der er behov for, må sammensætningen af kursisterne afgøres, hvilke undervisere der kommer i aktion.

For nærmere information om kurser m.v., kontakt Katolsk Bispeskontor, evt. Erna Klejner, tlf. 33 11 60 80

Redaktion

Bispekonns Jubelår-komité
i samarbejde med
»katolsk orientering«

Ærkebiskoppen af Djakarta: Begynd med kærligheden

Mødet med kirken i andre asiatiske lande har givet større indsigt i de udfordringer, som kirken står overfor

Vatikanet (VIS) – Ærkebiskoppen af Djakarta, kardinal Julius Riyadi Darmaatmadja, førte forsædet under synodens afsluttende møde. Han takkede paven for at have indkaldt synoden og understregede, at den havde givet Asiens biskopper mulighed for at dele glæder og sorger. Biskopperne havde haft lejlig-

hed til i fællesskab at overveje, hvordan kirken kunne få bedre fodfæste i Asien og blive mere asiatisk i sin fremtræden.

Ærkebiskoppen lagde vægt på, at mødet med kirken i andre asiatiske lande havde givet en større indsigt i de udfordringer, som kirken står overfor, og som den må tage

fat på sammen med mennesker, der bekender sig til andre religioner. Blandt disse problemer nævnte han især de mange provokerede aborter og de uværdige vilkår, som mange kvinder lever under, ikke mindst dem, der er henvist til prostitution. Han nævnte også udviklingshjælp, som var slået fejl, fordi kun

en lille del af befolkningen havde haft gavn af den, mens masser af fattige var forblevet fattige og tilmed blevet udstødt.

Tendenser i tiden

Riyadi talte om de tendenser, som globaliseringen og mediestrømmen førte med sig: materialisme, forbrugersygdom og nydelsessygdom, konkurrence, begær og selvished. Mange har enten opgivet at gøre Guds vilje eller er gået i den anden grøft og er flygtet ind i diverse fromhedsøvelser, mens de helt har trukket sig tilbage fra det, som foregår i verden, og som også er både vigtigt og prisværdigt, sagde han.

Kirken i Asien skal også

Riyadi lagde ikke skjul på, at det communio, som skulle etableres, hørte til de virkelig forskellige opgaver.

Foto: KNA.

være med til at forbedre strukturerne i samfundet, fortsatte ærkebiskoppen. Den skal være med til at etablere en ny kultur, en livets kultur, som er kendetegnet ved kærlighed, sandhed og retfærdighed. Det er meget bedre, at folk lærer Kristus at kende i omgangen med andre mennesker, end at de hører om ham i akademiske vendinger, mente Riyadi; evangelisering skal ikke nødvendigvis forstås af lærde mennesker, men af nogen, som vidner om Gud.

Han omtalte nødvendigheden af at gå det forestående årtusindskifte i møde på en måde, som giver mening. Der er ikke andet at gøre end at begynde forfra med den kærlighed, som er kernen i det, Kristus har lært os, sagde han og føjede til, at denne kærlighed kendes på, at

der drages omsorg for de svage og for dem, der tilsyneladende ikke rigtig betyder noget. Riyadi omtalte familien som den bærende enhed og understregede, at det var nødvendigt at bygge samfundet op i den samme ånd og i samarbejde med anderledes troende naboer og medborgere.

En vanskelig opgave

Riyadi lagde ikke skjul på, at det communio, som skulle etableres, hørte til de virkelig forskellige opgaver. Der havde været en del diskussion uden for møderne, fortalte han og påpegede, at ikke alle afgørelser var truffet enstemmigt. Men Sankt Peter har det sidste ord, sagde ærkebiskoppen og kastede blikket tilbage til det allerførste koncil i Jerusalem. Mange forskellige synspunkter var kommet frem, og nu var det op til paven at udarbejde den endelige synodeskrivelse.

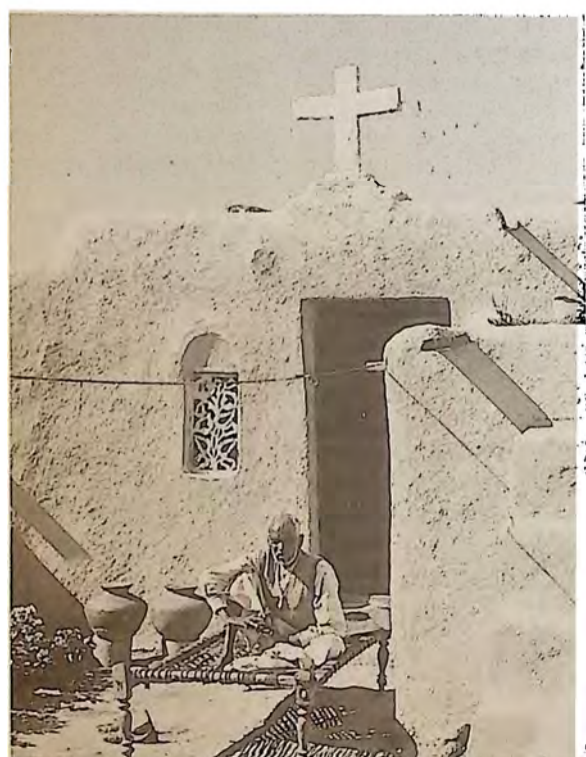
Riyadi opfordrede biskopperne til at lade synoden gå til ende i den samme ånd som Jesus havde ønsket, og der skulle være blandt apostlene.

Biskopper ønsker atomvåben afskaffet

Synodens sidste pressekonference fandt sted umiddelbart efter, at Indien havde gennemført sine atomprøvesprængninger. En journalist bad om en kommentar. »Udviklingen af kernevåben er i dobbelt forstand på de fattiges bekostning«, svarede biskoppen af Poona i Indien, Valerian d'Souza; »for det første er det dem, sådanne prøvesprængninger går ud over, og for det andet inde-

bærer det, at de fattige berøves ressourcer, som de har brug for i kampen mod fattigdommen«.

Biskoppen understregede at deltagerne enstemmigt ønskede antallet af våben – og særligt kernevåben – skåret ned, hvis de ikke helt skulle udryddes. Så specifikke emner havde dog ikke direkte været på synodens dagsorden, tilføjede han.

Denne kristne pakistaner har smykket sit hus med et tydeligt kors; han tilhører et meget lille mindretal. Foto: KNA.

Bedre livsbetingelser til asiatiske folk

Synoden for Asien opfordrer til at der vises større respekt for de basale menneskerettigheder

Vatikanet (KNA) - Deltagerne i synoden for Asien opfordrer til, at handelsblokaden mod Irak bliver ophævet. Det må gøres en ende på den lidelse, som befolkningen, særligt kvinder og børn, udsættes for, hedder det. Samtidig udtrykkes bekymring over, at befolkningen mange steder i Asien lider under vold og interne kampe, under konflikter og krig.

Om Jerusalem hedder det, at alle involverede parter opfordres til at bevare byens

enestående og hellige karakter. Samtidig opfordrer synoden til, at der vises respekt for menneske- og borgerrettigheder. I mange lande lider befolkningen, fordi styret ikke lever op til »berettigede forventninger om mere frihed og større respekt for folks grundlæggende rettigheder«. Andre steder kæmper befolkningen stadig for deres uafhængighed og for at opnå en højere grad af selvstyre, skriver de 260 synodedeltagere i deres afsluttende budskab.

Biskopperne udtrykker endvidere bekymring over de negative følger af den økonomiske globalisering. De beder kirken i de rige lande om at være solidarisk med de fattige i Asien og forsøge at få de respektive regeringer til at arbejde for, at globaliseringen ikke medfører marginalisering.

Synoden anbefaler, at de fattige landes udlandsgeald tages op til revision i anledning af jubelåret med henblik på at lette den byrde, som gælden udgør.

Synodefædrene konstaterer, at man mærker kirkens tilstedeværelse i de asiatiske lande, men at den skal gøre mere for at fremme udviklingen. Samtidig gør de opmærksom på, at det er forbundet med store vanskeligheder at leve som kristen i mange asiatiske lande; bortset fra Filippinerne er de kristne i mindretal i Asien.

Det bemærkes, at der de fleste steder kommer mange præste- og ordenskald, og synoden glæder sig over de store engagement blandt lægfolket.

Gensidig respekt mellem religionerne

Budskabet er også henvendt til »vore brødre og søstre som bekender sig til andre religiøse traditioner«. Synoden udtrykker stor respekt for både buddhismen, hinduismen og jødedommen og islam.

Biskopperne ønsker at dele den rigdom, som findes i disse traditioner; de ser gerne, at religionerne i fællesskab arbejder for at give de asiatiske folk bedre livsbetingelser. Det forudsætter, at man respekterer hinanden og er parat til at lære af hinanden, understreger de.

Klip fra det afsluttende budskab

Stærk solidaritet kirkerne imellem

(...) »Overalt, hvor kirken har slået rod, værdsættes det, den gør for befolkningen.« Foto: KNA (pavens besøg i Hiroshima, Japan, 1981).

»Denne synode har været en enestående oplevelse, fordi det er første gang, vi har været samlet fra alle dele af Asien; den giver kirken i de asiatiske lande noget at bygge videre på.

Vi takker Gud for det dybe fællesskab i Kristus, fordi vi har kunnet drøfte pastorale anliggender og for den stærke solidaritet, vi har oplevet. Vi er særligt taknemmelige for, at lande som Myanmar, Vietnam, Laos og Cambodia har været repræsenteret sammen med Centralasien, Mongoliet og Sibirien. Før i tiden har folk fra

disse lande haft svært ved at deltage i møder som dette. Vi er kedede af, at de to biskopper, som skulle have repræsenteret kirken på det kinesiske fastland, alligevel ikke kunne være her; men vi har bedt for dem, og de har været med os i bøn.

»Med den største respekt hilser vi vore søstre og brødre i Asien, som følger andre religiøse traditioner. (...) Vi sætter pris på de etiske værdier, som er indeholdt i de skikke, der hører til de store, asiatiske filosofers lære, værdier, som fremmer naturlige dyder og hengivenhed over for for-

fædrene. Vi respekterer også de oprindelige folks tro og religiøse praksis; deres hengivenhed over for skaberværket er et udtryk for, at de er Skaberen nær.

»Det er Helligånden, der hjælper os til at forstå, hvordan vi skal forestille os kirken i Asien på tærskelen til det tredje årtusind.

Iblandt os er repræsentanter for kirken i lande, hvor den tidligere er blevet forfulgt, og hvor den i dag konfronteres med stadig større intolerance. Det har hjulpet os til at forstå, hvordan situationen er for kristne, som lever under vanskelige omstændigheder.

Kirkens mission

»Den opstandne Herre gav kirken til opgave at forkynde det glade budskab om Guds rige, og Han udrustede den med Helligåndens kraft. (...) Guds ord fortjener en central plads i vores tilværelse, og det skal være vores åndelige næring. Bibelen er ikke bare en almindelig bog; den er den levende Guds røst. (...) Der er kommet mange kreative forslag til, hvordan vi i samklang med asiatisk kultur kan præsentere Jesus for vore søstre og brødre. (...)

Vi er alle opmærksomme på, at liturgien spiller en afgørende rolle i evangeliseringen. (...) Liturgien skal være sådan, at man deltager i den, og den skal formidle et indtryk af, at der foregår noget højtideligt og helligt. (...) Vi konstaterer med glæde, at liturgien så godt som alle steder i Asien foregår på befolkningens modersmål.

»Vi har lagt vægt på be-

tydningen af inkulturation. (...) I Asien, hvor alt skal ses på en multi-etnisk, multi-religiøs og multi-kulturel baggrund, er den interreligiøse dialog en nødvendighed. (...) Kirken i Asien er kaldet til at gå i dialog på tre områder: dialog med de asiatiske kulturer, dialog med de asiatiske religioner og dialog med de asiatiske folkeslag, særligt de fattige. Dannelse er altafgørende, for at en sådan dialog kan føres ud i livet.

»Vi påtager os at fremme de evangeliske værdier og at give næring til asiatiske kulturer og traditioner, såsom gæstfrihed, enkelhed og respekt for hellige mennesker, steder og ting. Der er brug for kritisk tænkning; vore studerende skal bibringes en færdighed i at analysere de forskellige kræfter, som findes i samfundet, og de skal lære at se, hvornår folk bliver udnyttet.

»I alle bispedømmer bør udarbejdes en pastoralplan for social kommunikation; den skal blandt andet omfatte en informationstjeneste. Man bør være opmærksom på medieuddannelse og på konstruktiv brug af medier, både den trykte og den elektroniske presse og internet.

»Vi må gøre alt, hvad der står i vores magt, for at undgå, at miljøet bliver ødelagt som følge af uhæmmet overforbrug og andre faktorer.

»Der er meget, der tyder på, at Ånden sætter lægfolk i stand til at spille en endnu større rolle i det kommende årtusind, som man kunne kalde for 'lægfolkets tidsalder'. Det gælder blandt andet lægfolkets engagement inden for evangeliseringen, dets engagement i kirkens liv og dets aktive og entusiastiske medvirken i de små, kristne menigheder.

»Det er familien, der er mest udsat i Asien. I nogle lande har befolkningskontrollen en tendens til at diskriminere pibegbørn, og den rammer de fattige i den tredje verden. Traditionelle værdier, som hører familien til, bliver rendt over ende og erstattet af egoisme, hedonisme, materialisme og grådighed. Livet udsættes for direkte overgreb, når der gøres brug af antikonception, sterilisation og provokeret abort. Vi er nødt til at redde familien; den udgør kernen både i samfundet og i kirken, fordi den byder mennesker velkommen og værner om dem. (...) Den første skole, man kommer i, er hjemmet. Forældrene er de første lærere, man møder.

»Kirken i Asien må vidne om Kristus som den, der fremmer kvindernes sande værdighed, for at den kan være et troværdigt tegn på respekt for kvinder og på kvin-

ders frihed.

»Ungdommen er både kirkens og Asiens håb. Her og nu er det nødvendigt, at kirken giver de unge den dannelse, de har brug for, sådan at de kan møde de udfordringer, som de hurtige skift i samfundet og den meget usikre fremtid byder på.

»Vi skal være særligt opmærksomme på mennesker, som rejser til et andet land for at finde arbejde. Millioner af dem er rejst fra deres familie for at tjene til livets ophold i andre lande. Det er absolut nødvendigt, at disse mennesker omfattes af pastoral omsorg i deres egen kirkelige tradition.

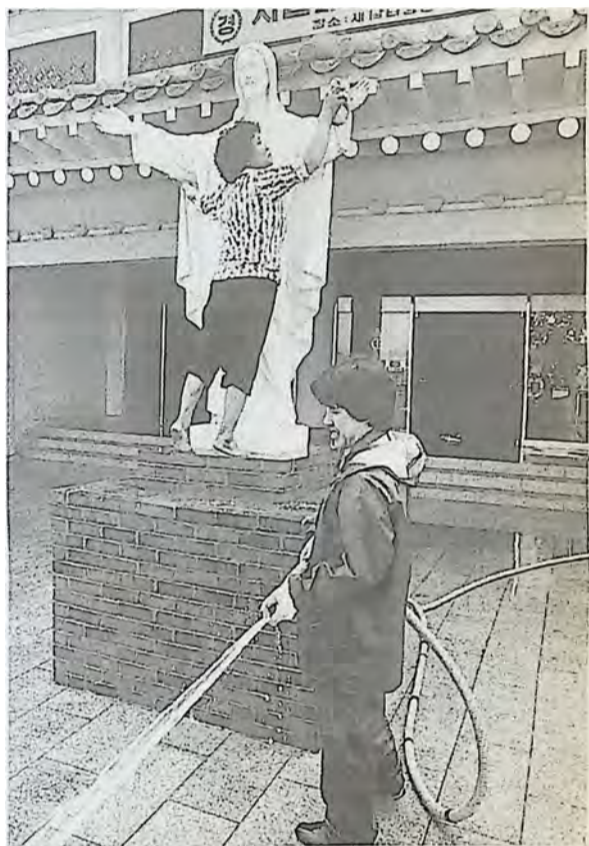
»En anden gruppe menne-

vi på det kraftigste opfordre til, at der tages skridt til at hæve sanktionerne imod landet.

»Vi er nødt til at skærpe opmærksomheden på de farer, som våbenindustriens udvikling og ekspansion indebærer.

»Vi beder kirken i den industrialiserede verden om at være solidarisk med de fattige i Asien og tale deres sag både over for regeringerne i de respektive lande og over for institutioner som Verdensbanken, den internationale valutafond og verdenshandelsorganisationen.

»Vi anbefaler på det varmeste, at den tredje verdens gæld bliver genforhandlet i

Meget tyder på, at Ånden sætter lægfolk i stand til at spille en endnu større rolle i det kommende årtusind, som man kunne kalde for 'lægfolkets tidsalder', udtaler synoden. Foto: KNA.

sker, som vi bør tænke på, et flygtninge. Der er millioner af dem i Asien; de har forladt deres hjemland og har et stort behov for hjælp af enhver art.

Retfærdighed og fred

»Det kan ikke undgå at bekymre os, når vi hører om de prøvelser, som folk må gennemgå adskillige steder i Asien. Det gælder vold, som blusser op igen og igen, og det gælder interne stridigheder såvel som konflikter og krige mellem flere lande.

»Og så er der Jerusalem, kristendommens hjerte og en hellig by for de tre monotheistiske religioner: jødedommen, kristendommen og islam. Vi appellerer til alle dem, det berører, om at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at bevare denne by med dens enestående og hellige karakter.

»I betragtning af, hvor meget Iraks befolkning lider – særligt kvinder og børn – må

løbet af det hellige år 2000, og at byrden, som hviler tungt på disse lande, bliver lettet.

Der er grund til at håbe

»Bortset fra Filippinerne er de kristne alle vegne et mindretal, visse steder endda forsvindende lille. Ikke desto mindre er kirken i Asien særdeles livskraftig og flere steder endda usædvanlig dynamisk. Så godt som alle vegne oplever vi et stort antal kald til præstegemingen og til det gudviede liv, men det er en lige så stor glæde at kunne konstatere, at der i mange asiatiske lande er en stor del af lægfolk, der er sig deres kristne ansvar bevidst.

»Overalt, hvor kirken har slået rod, værdsættes det, den gør for befolkningen. (...) Samtidig glæder det os at se, at nogle uden tøven går ud og deler de undertryktes levevilkår, kæmper sammen med dem og forsvarer deres rettigheder.

Ungdommen er både kirkens og Asiens håb. Det er nødvendigt, at kirken giver de unge den dannelse, de har brug for, sådan at de kan møde de udfordringer, som de hurtige skift i samfundet og den meget usikre fremtid byder på. Foto: KNA.

Biskop tager sit eget liv i protest mod styret i Pakistan

(KNA/ko) - I Pakistan har den katolske biskop af Faisalabad begået selvmord i protest mod diskrimineringen af kristne. Sådant lyder det samstemmende fra det pakistanske politi, fra kirkelige kredse og fra den katolske missionsorganisation »missio«. Biskoppens medarbejdere oplyser, at han skød sig for at protestere imod, at en pakistansk kristen var blevet dødsdømt.

Vatikanets Radio bekræftede den 8. maj, at biskoppen havde taget sit eget liv. Det samme gør Justitia et Pax i Europa i en kondolenceskrivelse til den pakistanske kommission af samme navn. Vi mindes ham som en stærk

og inspirerende mand, siges det.

Aftenen forinden havde biskop Joseph holdt vågetime i Sahiwal, 700 km syd for Islamabad. Han havde bedt for den dødsdømte *Ayub Masih* og opfordret muslimer og kristne til at enes. Han understregede nødvendigheden af at »gøre noget stort« for at få ændret den pakistanske lovgivning og opfordrede til bøn og faste for *Masih*. Derefter gik han hen til retsbygningen, hvor *Masih* var blevet dødsdømt, og skød sig. En nabo havde meldt *Masih* for blasfemi og påstået, at han havde talt til forsvar for *Salman Rushdie*. Mens retssagen stod på, blev biskoppen udsat

for et attentat og hårdt såret.

Biskoppen var formand for den stedlige kommission for retfærdighed og fred (*Justitia et pax*) og var en af de store forkæmpere for menneskerettigheder og religionsfrihed i landet. Han var engageret i dialogen med de moderate muslimer og kæmpede imod blasfemiloven, som især de kristne lider under. 90 pct. er muslimer.

Joseph blev født den 15. november 1932 i Khushpur i det nuværende Pakistan. Han læste en tid i Rom efter sin præstevielse. Senere blev han professor på et præsteseminarium i Karachi, derefter leder af fakultetet og biskop af Faisalabad i 1984. Joseph har

flere gange sultestrejket i protest mod diskrimineringen af kristne i Pakistan og undgik med nød og næppe et attentat i 1994. Året efter blev han forbigående anholdt på grund af statsfjendtlig virksomhed.

I Vatikanet og blandt katolske biskopper vakte selvmordet undren og sorg. De asiatiske biskopper, der var samlet til synode i Rom, mindedes ham med et minuts stilhed og bad for ham. Synodens deltagere udtrykte håb om, at biskoppens død ville ruske op i befolkningen i Pakistan og tale til dens samvittighed. Synoden betegnede det som nødvendigt at få blasfemiloven ophævet, fordi den fører vold med sig.

Storbritannien:

For stort pres på de unge

London (KNA) - En femtedel af alle britiske piger og kvinder i aldersgruppen 13-25 år forsøger at tage deres eget liv. Det skriver »Sunday Times« og henviser til en undersøgelse, som hjælpeorganisationen »Samaritans« har foretaget blandt 17.000 uddannelsessøgende.

Af samtlige adspurgte fortæller 17% af pigerne og 8% af drengene, at de allerede har et selvmordsforsøg bag sig.

Rapporten nævner det pres, som livet i dag lægger på de unge, som en af de vigtigste årsager. Undersøgelsen er foretaget i årene 1991-97 og bygger på spørgeskemaer, som blev sendt ud til skoler og uddannelsesinstitutioner i London.

Et råb om hjælp

I de fleste tilfælde er det et råb om hjælp, fortæller en talsmand for »Samaritans«

og tilføjer, at de unge tilsyneladende ikke er bange. Pigerne tager gerne en overdosis af piller og håber, at nogen finder dem, mens drengene helst ikke taler åbent om deres problemer. Det er altså ikke usædvanligt, at pigerne forsøger igen, siger talsmanden.

Det er drengene, der tegner dig for de fleste selvmord. Tre ud af fire unge under 16 år, som begår selvmord, er

drengene. 15% af de adspurgte fortalte, at de ikke havde nogen at drøfte deres problemer med.

Ifølge »Sunday Times« er selvmord den næsthøypigste dødsårsag blandt unge i Storbritannien. I af samtlige dødsfald i denne aldersgruppe i 1995 var de 19% selvmord, mens 24% skyldtes trafikulykker.

Behøver ikke at være udelukket fra frelsen

Nedenfor bringes »katolsk orientering«s gengivelse af Verdenskatekismens artikler omhandlende selvmord

Selvmord støder an mod retfærdigheden, mod håbet og mod kærligheden. Så enkelt udtrykkes det i Verdenskatekismens artikel 2325. I en eftersætning gøres opmærksom på, at Moselovens femte bud også forbyder selvmord.

I art. 2280 slås fast, at enhver er ansvarlig over for

Gud, når det gælder ens eget liv. Livet er en gave fra Gud, og Gud er og bliver herre over liv og død, hedder det. Derfor understreges vores forpligtelse til at være taknemmelige for livet og forvalte det, så det bliver Gud til ære og vores sjæl til frelse. Katekismen lægger vægt på, at vi

skal forvalte vores liv; det liv, som Gud har betroet os, er ikke vores ejendom, og vi kan ikke råde over det.

Naturstridigt

Selvmord strider imod menneskets naturlige tilbøjelighed til at bevare og opretholde livet, står der i art. 2281. Det betragtes som et alvorligt fejltrin i forhold til den rette egenkærlighed. Samtidig betegnes det som en krænkelse af næstekærligheden, fordi et selvmord er et uretmæssigt brud på solidariteten med dem, vi til stadighed er forpligtet overfor: vores familie, vores nation og hele menneskeheden. Dertil kommer, at selvmord strider imod kærligheden til den levende Gud, slutter artiklen.

Art. 2282 understreger, at det er meget forkert at begå selvmord for at være et eksempel for andre – særligt når disse andre er unge menne-

sker. Der gøres opmærksom på, at det er umoralsk at hjælpe andre til at begå selvmord. Men den, der begår selvmord som følge af psykiske forstyrrelser, angst eller frygt for, hvad skæbnen måtte bringe, for pinsler eller tortur, kan ifølge katekismen ikke altid betragtes som ansvarlig for sine handlinger.

Ikke opgive håbet

Art. 2283 minder os om, at vi ikke må opgive håbet; et menneske, som har taget sit liv, behøver ikke at være udelukket fra den evige frelse. Ad »veje, som Gud alene kender« vil den pågældende måske få mulighed for at angre og derigennem frelse sin sjæl, hedder det.

Endelig understreger katekismen, at kirken beder for de mennesker, der har taget sig af dage.

Kristi Legems- og Blods fest

Torsdag den 11. juni

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til fællesskab at fejre festdagen i Skt. Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Transport: S-tog til Hellerup Station eller bus 185 næsten til døren.

Pontifikalmesse i kirken kl. 19 med efterfølgende procession i Rygaards park.

Velkommen i Skt. Therese Kirke.
Menighedsrådet

Vor kære medsøster
Sr. Angela Meynaerts
(Marscialis)

er sovet stille ind i vort kloster
i Berlaar, Belgien, den 2. juni 1998

MARIASØSTRENE · Svendborg og Vejle

Begravelsen har fundet sted

Der holdes en mindegudstjeneste
i Skt. Knuds Kirke, Svendborg
torsdag den 11. juni kl. 19

Meddelelse til indehaverne af %-kontrakter

Nu er det tid til at sende
kopi af årsopgørelse 1997
til blispekantoret

Magleås sommerarrangementer

Sct. Hans-aften / Åbent Hus

Sct. Hansaften er et Åbent Hus-arrangement, hvor man fylder bilen op med familie og venner og kører til MAGLEÅS med sin medbragte mad. Den kan spises ude i det fri eller i foredragssalen – grill'ene vil være tændte. Drikkevarer kan købes incl. kaffe/the i stueme fra kl. 20. Kl. 21 Sct. Hansbål med båltales af pater Anton Dekkers SJ.

Sommeruge / GUDS HERLIGE FRIHED

28. juni-5. juli '98. Pris voksne: kr. 1465,-
Børn: 12-15 år 765,- / 3-11 år 465,- / 0-2 år gratis

Sommerugen henvender sig til familier med børn og andre, der gerne vil være sammen en sommeruge på MAGLEÅS. Gennem oplæg, samtaler, liturgi og kreative tilbud vil vi tage lidt vare på sjælen med emnet: Guds HERLIGE FRIHED. Ugens program rummer aktiviteter for børn og voksne hver for sig, men også mange fælles aktiviteter.

Medvirkende: Sr. Marianne Bode, p. Frank Jobst, Felicity Pors og Bente Selsø.

Ledere: Sr. Hildegard Doods og Hanne Brixtofte Petersen

Højskoleuge / RENÆSSANCEN

– aspekter af et opbrud

26. juli-1. aug. '98. Pris enev. kr 2300,-
ell. 2000,- dobbvær.

Renæssancen opfattes i vore dage både som en periode og et begreb. Hvilke elementer indgår i dette begreb? Der må være andre og flere måder at nærme sig perioden på end gennem Rafael, Leonardo og Michelangelo, hvor vigtige disse end er. En vifte af foredragsholdere vil i ugen belyse disse fascinerende tid fra forskellige indfaldsvinkler.

Oluf Bohn (kirkehistorien), *Carsten Friberg* (idéhistorien), *J.P. Duclos* (teologien), *Hanne Frøslig* (dagligdagen), *Niels Hartling* (naturvidenskaben), *Jette Lokvig* (arkitekturen), *Niels Ohrt* (kunsten), *Peter Ryom* (musikken). Ugens præst: p. *Willem Wuyls*, o. præm.
Ledere: *Ellen Marie Lebahn* og *Anne Rastrup*

Pensionistugen

2. aug.-8. aug. '98. Pris: kr. 1950,- (dobbvær. 1650,-)

Også i år vil der selvfølgelig være en pensionistuge. Kom og nyd Magleås' herlighed og det gode samvær med andre trossfæller. Der vil være messe hver dag. Af programmet: Kunstnerne omkring Brændums Hotel, Skagen – Hildegard af Blingen – Mine SOS børn – Gilmt af Balticum – Besøg af en Mother Theresasøster – Af en Romafarers oplevelser. Udflugt til Esrum Kloster.
Ledere: Sr. Clemetine og Ellen Marie Lebahn.

Yderligere oplysninger samt program fås på
Magleås Sekretariat · Høsterkøbvej 6 ·
3460 Birkerød · Tlf. 42 81 07 15

Tilmelding:

ved indbetaling af kr. 200,-
ved check ell. giro 428-4429

En syge formår i eget hjem bedrø at fastholde sin egen identitet og selvbestemmelse, og det bliver tydeligt at de professionelle er til for patientens skyld og ikke omvendt. Foto: KNA.

f afdelingssygeplejerske Jette Riis

Hospice i eget hjem betyder, at den uhelbredeligt syge kan være hjemme i vante omgivelser, og at omsorg, pleje og behandling ydes i hjemmet af kompetente fagpersoner i overensstemmelse med patientens egne ønsker og valg. De fleste sportsfolk vil helst pille deres afgørende kampe på hjemmebane. Her yder de deres bedste, og får den bedste opbakning. Tilsvarende ser vi, hvordan patient og pårørende tilsyneladende får frigivet ressourcer, når de er på hjemmebane. Den syge formår her bedre at holde fast i egen identitet og selvbestemmelse, og det bliver tydeligt, at vi, de professionelle, er der for patientens skyld og ikke omvendt. Den tid og de kræfter som patient og pårørende ellers skulle bruge på krævende transporter til ambulatorium eller smerteklinik ved et af amtets hospitaler, kan nu i stedet bruges til det, som giver dem liv og indhold i en vanskelig tid.

De veludbyggede døgnplejeordninger i alle amtets kommuner er en ideel basis for arbejdet med hospice og hjemme hos den syge, og mange mennesker har også forud for Hjemmehospice' etablering fået hjælp til en fredelig hjemmedød. Så i én forstand er det i virkeligheden meget lidt, der skal til for at gøre en afgørende forskel. Det handler især om viden, nærvær og handlemuligheder indenfor vore primære arbejdsområder. At yde hospiceomsorg i eget hjem indebærer, at vores arbejde bliver mere intenst sammenlignet med arbejdet i institution hospice: Vi er kun i hjemmet i kort tid af gangen, og skal ud fra vore observa-

tioner og vurderinger kunne handle umiddelbart og være i stand til at støtte og vejlede både patienten selv, de pårørende og de involverede samarbejdspartnere – primært hjemmesygeplejerske og egen læge. Vi må hele tiden tage stilling til om det menneskeligt og fagligt er forsvarligt, at omsorgen ydes i hjemmet, og vogte os for fristelsen til, at tage den syge med os hjem til de trygge rammer i Hospice.

Vore primære arbejdsområder kan beskrives nærmere under de følgende tre overskrifter.

Bedst mulig lindring af sygdommens symptomer

Det har vist sig at være et rigtigt valg primært at rekruttere personale fra Sankt Lukas Hospice til Hjemmehospice. Vi har brug for den faglige viden og praktiske erfaring fra lindring af uhelbredeligt syge og døende, for at kunne supplere den store generelle viden, der i forvejen er hos hjemmesygeplejersker og praktiserende læger. Alle patienterne får besøg af Hjemmehospice's læge kort efter deres første møde med en af sygeplejerskerne herfra. Herefter varetages kontakten ved hjemmebesøg og telefoniske kontakter med sygeplejerske eller læge efter behov. At både læge og sygeplejerske møder patient og pårørende i deres egne omgivelser, giver os en god, fælles baggrund for vores efterfølgende konferencer om den fortsatte lindrende behandling. Ud fra vores kendskab til sygdomsudvikling søger vi at forudsænde ændringer i patientens tilstand og sætte de mennesker, der har den primære kontakt med patienten, i stand til at handle relevant og hurtigt. I denne sammenhæng er den

Hospice i eget hjem

I januar 1997 startede Sankt Lukas Stiftelsen sit Hjemmehospice i samarbejde med Københavns Amt. Lederen af projektet skriver her om de menneskelige og faglige krav i arbejdet

åbne telefonrådgivning i Sankt Lukas Hospice af uvurderlig betydning. En udvikelse af sygeplejerskedækningen alle ugens syv aftener samt i weekenden giver mulighed for både at rådgive pr. telefon og for at tage på hjemmebesøg, når forandringer i patientens tilstand begrundes. Hospicesygeplejersken kan konsultere hospice' læge, så den medicinske behandling også kan justeres efter behov.

Aftalen med Københavns Amt om hospice i eget hjem til amtets borgere rummer også mulighed for at tilbyde indlæggelse i en tidsbegrænset periode i Sankt Lukas Hospice, hvis der bliver behov for mere intensiv observation og lindring af symptomer. Vi oplever klart at denne helhed med hjemmebesøg, mulighed for støtte døgnet rundt og eventuel indlæggelse i Hospice er en god og i de fleste tilfælde tilstrækkelig støtteordning for de mange, der ønsker at dø i eget hjem.

At leve med døden i vente

Vore samtaler med patient og pårørende handler hyppigt om at finde mål og mening i en hverdag præget af tab og udsigt til adskillelse. Ingen, som ikke selv er i den situation, er vel i stand til at fatte hvad det vil sige, at leve med døden i vente. Heller ikke vi er udstyret med facitliste, der giver svar på hvornår og hvordan, ligesom vi ikke har mål for den rigtige afsked eller den gode død. Vi kan være nærværende, være til stede og lytte til de tanker, patient og pårørende gør sig. Vi kan støtte dem i at udtrykke deres tanker og følelser og finde deres svar. Igen må vi trække på vores erfaring fra Sankt Lukas Hospice og den uddannelse og personlige udvikling, som til stadighed finder sted via supervision og faglig vejledning.

Oftentimes bliver talen om den forestående død meget konkret. De nærmeste pårørende gør sig mange og til tider helt

urealistiske forestillinger om, hvordan det ser ud, når døden indtræder, og hvad det er nødvendigt at gøre i situationen. En rolig og nøgtern beskrivelse af de gradvise forandringer der varsler, at døden er forestående, giver i regelen den ro i sindet, der skal til, for at kunne klare også de sidste timer derhjemme. Midt i sorgen er det efterfølgende en meget stor glæde for de efterladte at vide, at de har opfyldt et stort ønske ved at alt er foregået hjemme.

Samtalerne afslører jævnligt ønske om at tale med en præst. Hvor den lokale sognepræst ikke har været en reel valgmulighed, er det godt at have mulighed for at kunne formidle kontakt til en af Sankt Lukas Stiftelsens præster.

Støtte til de pårørende i forbindelse med sygdom og dødsfald

Kendetegnende for hospice er det, at indsatsen også er koncentreret om de pårørende, som de mennesker de er, med deres egne behov. Når man på nært hold følger et menneske, man holder af, og ser hvor-

dan den syges krop forandres og svækkes, bliver man uundgåeligt selv påvirket, ramt på sjælen. Dertil kommer, at de nærmeste pårørende til uhelbredeligt syge, som vælger at være hjemme, påtager sig en opgave, som både fysisk og psykisk er krævende. Den syge har hyppigt brug for hjælp, skal måske have særlig forplejning og kan være utryg ved at være alene. Samtidig må de pårørende leve i et hjem som over tid får umiskendelige institutionspræg, med en plejenseng i dagligstuen, medicin i køkkenskabet, mens linned og diverse hjælpemidler hober sig op. Hjemmet bliver »invaderet« af hjemmehjælper, hjemmesygeplejerske, hospicesygeplejerske og læge. Selv om alt dette sker for at hjælpe, lindre og støtte, bliver det for

Af og til, er det aflastning af helt konkret karakter, der er brug for. Sammen med Kræftens Bekæmpelses Rådgivningskontor i Lyngby har vi samlet og trænet en gruppe modne mennesker, som frivilligt stiller sig til rådighed som besøgsvenner nogle timer én gang eller to om ugen. De kan være til stede i hjemmet, mens den pårørende er ude, ledsage den syge og den pårørende på en tur ud, læse avisen højt eller være behjælpelig med andre ting alt efter behov. Hos aleneboende kan en frivillig besøgsven også dække et socialt behov hos den syge.

Hospice – mere end institution

Som det ofte er sagt og skrevet, er hospice mere end kun navnet på den type af insti-

Hos aleneboende kan en frivillig besøgsven også dække et socialt behov hos den syge. Foto: KNA

mange også en ekstra belastning i en i forvejen vanskelig situation.

Vi giver os tid til at tale med de pårørende sammen med den syge og i enrum, når det er det, der er brug for. Vi støtter de pårørende i at tage vare på deres egne behov, så de fortsat kan få kabaler og mod til at ledsage og adskille sig fra den syge.

tutioner, der varetager plejen af uhelbredeligt syge og døende. Det nye Hjemmehospice projekt på Sankt Lukas Stiftelsen understreger, at hospice i lige så høj grad er betegnelsen for den omsorg, der kan ydes, der hvor den syge vælger at leve sin sidste tid.

Artiklen er fra Skt. Lukas Stiftelsens årsbog 1997/98

Samtalerne med patient og pårørende handler hyppigt om at finde mål og mening i en hverdag præget af tab og udsigt til adskillelse. Foto: KNA

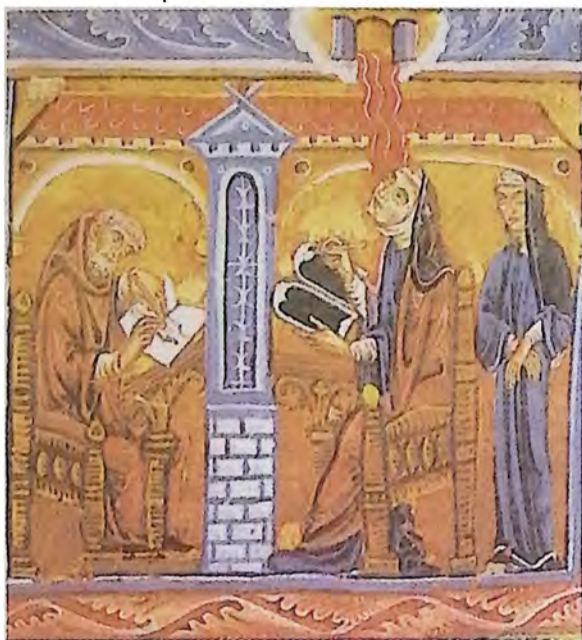

Sankt Lukas Hospice
Bernstorffsvej 20
2900 Hellerup
Tlf. 39 62 43 45

Ny bog og CD om Hildegard af Bingen

Hildegard af Bingen (1098-1179) nedskrev sine åbenbaringer og forestod selv udarbejdelsen af de smukke malerier, illuminationerne, som findes i de gamle håndskrifter. Dele af Scivias, et af hendes tre store værker fra midten af 1100-tallet, kan nu læses på dansk, og læserne kan samtidig glæde sig over de 35 illuminationer fra værket. Teksterne i bogen »Det levende lys« er udvalgt og kommenteret af cand. mag. Kirsten Kjærulff, mens mag. art. Hans Jørgen Frederiksen analyserer og tolker billederne.

Hildegard skrev også både digte og melodier. Det er 14

af hendes egne sange, som Det Danske Hildegardensemble har indspillet på CD'en »Lux Vivens«. Omslaget er forsynet med både latinske og danske tekster.

Både bogen og CD'en er udgivet i anledning af 900-

året for Hildegards fødsel. I samme anledning vil Rundetårn i København summe af middelalderlig aktivitet i august måned; derefter fortsætter Hildegard-udstillingen til seks andre danske byer.

mj

Benedicte Ramsing C.S.J. emne for afhandling

risk forskning. Det hører også til sjældenhederne, at en sygeplejerske går forsker-vejen og skriver en Ph.D.-afhandling

I Århus har sygeplejerske Susanne Malchau fået sin biografi over sr. Benedicte Ramsing (1912-88) godkendt som Ph.D.-afhandling. Biografien handler ikke kun om sr. Benedicte som menneske, men også om hendes samtid og hendes to livsværker: sygeplejerskolen ved Sct. Josephs Hospital i København, hvor hun var forstanderinde i årene 1947-69, og Sct. Joseph Søstrenes ordenssamfund. Sr. Benedicte var generalpriorinde i perioden 1969-81; dermed faldt

det i hendes lod at lede søstrene overalt på kloden igennem den fornyelse, som konciliet havde lagt op til.

Susanne Malchau er født 1952 og har siden 1988 været ansat på sygeplejerskehøjskolen ved Århus Universitet, hvor hun forsker i sygeplejens historie. Hun er formand for Dansk Sygeplejehistorisk Selskab og har publiceret en række artikler i ind- og udland. Ph.D. afhandlingen over sr. Benedicte forsvares fredag d. 19. juni kl. 13 i auditoriet på Danmarks Sygeplejerskehøjskole i Århus. Forsvaret er offentligt, og alle interesserede er velkomne.

Det er ikke hver dag, en pæredansk Sct. Joseph søster gøres til genstand for histo-

Desværre var sætternissen på spil ...

... da vi sidst bragte Orientering fra sogne, således at Holbæk blev undladt. Vi bringer derfor resterende sognestof fra og med udgivelsesdato. red.

SANKT ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæussøstrene, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 62

Messtider:

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 – med efterfølgende kirkekaffe.

NB: Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken.

Undervisning af vore børn og unge: lørdag d. 13, derefter sommerferie til midt i august. Udflugt for vore ældre, og hvem som ellers måtte have lyst: torsdag d. 11. juni til Nyborg menighed. Afgang fra Holbæk ved 11-tiden.

Lørdag d. 13.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 15.30 festmesse med børnenes første hellige communion. I tilslutning til messen holdes der procession med hellige sakramente, - i det fri, hvis vejret tillader det. Vi afslutter i kirken med Te Deum og sakramental velsignelse. Efter messen reception, hvor vi kan ønske førstekomunikanterne og deres familier tillykke.

Søndag d. 14.: Messe kl. 18.30 i mindet om Sct. antonius – særlig for familierne.

Torsdag d. 18.: – Aftenen før Jesu Hjerte fest, fejres kl. 19.15 festdagens messe, efterfulgt af bøn til Jesu hjerte og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 28.: Festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul. Kl. 15.30: festmesse, fejret delvis på latin.

NB: Søndag d. 5. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Reservér allerede nu eftermiddagen.

Døde

Til minde om Annike Bohn Lorensen

Annikе Bohn Lorensen var min forunderlige mor. Hun døde i en alder af 80 år og 10 dage - 19 år efter far. Hun overleves af 5 børn, 21 børnebørn og 6 oldebørn.

En måneds tid før sin død er hun blevet set i offentlige transportmidler på indkøb på Nørrevold, og samme dag på besøg i Bredgade for at inspicere sin gode ven pastor Ib Andersens nye computerudstyr. Hele påsken tilbragte hun med børnebørn omkring sig i fritidshuset i Sverige. Min mor nød sine nye digitale høreapparater, og vi andre delte hendes glæde. Sammen planlagde vi sommeren, som om alt varede ved. Selvom mor med sorg hele tiden vendte tilbage til, at min næstældste bror sidst havde været med hende i huset, inden sin død i december 1997.

Fart og glæde er blevet givet mig og mine søskende i vuggegave. Min mor formåede at arbejde fuldtids ude i lederstilling, alt imens hun opdrog flokken, og så vidt jeg ved har hun altid haft overskud af opmærksomhed til venner og bekendte. Men hun var altid hjemme til eftermiddagskaffen, hvor der vankede noget godt. Prioriteringen var synlig: Formålsløse gøremål eller uhensigtsmæssige vaner har vi aldrig brugt tid på. Vi børn blev dog vasket en gang ugentlig idet vi sprang i badekarret efter tur (de ældste først), og vinduerne blev

måske pudset en gang om året. Mens vigtigere vaner som at bede bordbøn, aftenbøn og gå til søndagsmesse blev passet. Jeg tror også min mor var en af de første, der inddrog Radio Vaticana i sine børns åndelige horisont.

Min mor sagde sjældent Nej! til os børn, om det så var mærkelige dyr eller spændende tilbud om oplevelser eller fritidsgøremål. Bare der var mening eller indhold med engagementet. Og så har det altid været tilladt at lege og have det sjovt sammen. Til gengæld forventedes lydighed, når aftaler var på plads. Men egentlig kan jeg ikke huske nogen straf, måske kunne desserten blive inddraget (men jeg kan også huske, hvorledes mor kom op på værelset med den alligevel).

På den årlige ferierejse var målet altid Italien. Indtil jeg kom til, blev distancen kørt på to Nimbus motorcykler med sidevogn. Min placering blev hurtigt i en åben trækasse i 2 CVens bagagerum. Igennem Europa besøgte vi blandt andre venner, som kendte mor som OZ7AI. Resten af året var det meget dejligt at falde i søvn, mens mor summede med radioamatører over hele verden. Der var også ordensfolk med i luften, som kunne besøges efterfølgende.

Indtil sin død sørgede mor for at fodre os med litteratur, og hun forventede at vi satte os ind i det. Således har vi i

påsken glædet os sammen over Jørgen Bjerres bog om pastor Tandholdt Hansens arbejde i Sydamerika. Og på sit sygeleje drøftede mor og jeg blandt andet den nye udgivelse af »Jammers Minde«. Mor var indlagt i knap 3 uger, og hun døde på Rigshospitalet. Samme afdeling hvor min ældste bror døde for 20 år siden. Når min mor havde styrke til det, bad hun ved flere lejligheder om at måtte slippe for behandling, og blive begravet på passende vis. Alligevel nærede hun at se fremad, og begyndte at planlægge igen. Blandt andet hendes 80 års fødselsdag, vi blev snydt for. »Det er så synd for Jer«, sagde hun. Livsmodet fik hun ikke mindst ved Pastor Niels Engelbrechts besøg, og den sidste nadver mor nød her iblandt os, da det tegnede til at vi alligevel beholdt hende.

Sct. Therese Kirke og menighed var ved mors side under hele forløbet, og begravelsen blev i al festlighed den dag min mor så frem til. Jeg er glad på mors vegne at hun ikke skal igennem flere problemer, og jeg ved godt at min mor er med mig på en anden måde. Men hvor er det svært at forstå..... Men som mor ville sige: »Det kunne have været meget værre«.....

Anna Bohn Smitshuysen
(født Lorensen, nummer 6 ud af 7).

Møder og arrangementer

Skt. Annæ Kirke, Amager

Skt. Annæ Kirke, Amager
Nye telefonnumre:
Sognepræst J. Gorowski 3286 0724
Andenpræst Janusz Turck 3286 0727
P. Patrick Shells 3286 0729
P. Julian Bodnar 3286 0725

Katolsk karismatisk fornyelse Vil du være med?

Sted: Sct. Pauls Kirke · Frøgård Alle 6
Høje Taastrup
Tidspunkt: Søndag den 21. juni kl. 16

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad Dominikanerordenen står for?

Valgsprog I: Sandhed
Valgsprog II: Betragtning og meddelelse af det betragtede til andre

Lørdag den 11. juli kl. 13.00 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

Retræte for det gudviede liv 1998

For yngre kvinder som vil vide mere om kaldet til det konsekrede liv i verden (canon 604)

I år inviteres kvinderne fra Tyskland, Polen, Frankrig og Italien til en retræte her i København, hvor vi sammen vil søge dybere i betydningen af vores konsekration. Vi vil også udveksle erfaringer fra vores blispedømmer. Du kan søge informationer på Internettet: www.catholic-forum.com/usacv/index.html

Fra fredag den 18. september - søndag den 20. september på Åsebakken
Fra den 20. september til den 28. september er der uformelt samvær (man skal selv sørge for kost og logi).

Retrætepræst: pater Paul Marx (moderator) samt med deltagelse af biskop C. Kozon

Program: oplæg ved pater Paul Marx messe / stilhed / bøn / møde med Biskop Kozon

Pris: 250 kr for weekenden.

Tilmelding snarest til: pater Paul Marx, OMI, Box 51, 3900 Nuuk, Grønland.
Marianne Groesmeyer, Australlensvej 34 st.tv., 2100 København Ø

**Retræte for kvinder 1998
DALUM KLOSTER**

Fra mandag den 17. august med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 21. august efter morgenmaden.

Retrætepræst: biskop H. Martensen
Emne: Fadervor

Pris pr. deltager kr. 675. Ved tilmelding bedes sendt et depositum på kr. 100.
Tilskud kan søges via Agnete Emmerich, Lahngade 11, 1., 5000 Odense C

Det sker på Magleås

Tir. d. 11.6.:
Fullcom

Tor. d. 16.6.:
Kommunernes Landsforening

Ons. d. 17.6. - fre. d. 19.6.:
Madsen Electronic

Tor. d. 18.6. - fre. d. 19.6.:
Den Sociale Ankestyrelse

Fre. d. 19.6. - søn. d. 21.6.:
Bibliotekarforbundet

Fre. d. 19.6. - lær. d. 20.6.:
Metalskolen

Tir. d. 23.6.:
Midsommertræf (se annonce i »k.o.«)

Ons. d. 24.6. - tor. d. 25.6.:
Promentor

Tor. d. 25.6. - fre. d. 26.6.:
Kommunernes Landsforening

Søn. d. 28.6. - søn. d. 5.7.:
Familleuge (se annonce i »k.o.«)

Boll søges
Katolsk ægtepar søger 2-3 vær. lejlighed.
Geme inden for HT. *Billetmrk. 1447*

**Katolsk menighedspleje
søger værelser til unge**

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Personlige

Fast forhold søges
Jeg er en afrikansk mand fra Nigeria i Vestafrika. Jeg er 36 år, 1,87 høj og kraftigt bygget. Jeg er kristen og jeg er glad for børn, men jeg har ikke selv børn. Jeg taler engelsk og jeg er ved at lære dansk. Jeg søger en ansvarsfuld kristen pige mellem 20-35 år. Jeg lægger vægt på gensidig forståelse, tillid og respekt. *Billetmrk. 1448*

Salg & service

**JOMFRU MARIA
I GARABANDAL**
Nu også på dansk

Øjenvidnerne til åbenbaringerne fortæller om deres oplevelser

**Videoen
koster 150 kr.**

Lis Castella
Mc'Donald
Tlf. 66 80 63 01

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgros 6466397

Døde

R.I.P

Dagmar Andersen,
Næstved

* 05.6. 1920
† 15.5. 1998

Familien

Diverse

**Testamente
til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarstiftelsen**

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80

Weekend far søger lejlighed til leje i HT området. Pris ca. 2000-2500 kr. pr. mdr. Alt har interesse. **Kontakt:** James Malone, Trøpkasgade 5, 4tv., 2100 KBK Ø, Tlf. 2065 8145

**Advokattieselskabet
Linde & Altschuler**
Esplanaden 6
1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

**Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40**

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. In giurispudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.

Tlf. 33 15 15 63 · Fax 33 13 07 07

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsegade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

**BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING**

38 34 46 01 - 31 86 60 56

**DØGNVAGT:
31 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Telefon
31 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

**BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE**

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT

39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30862609

Murermester Keld Erik
JOHNSEN
Arbejdsvej 12
Stubbekøbing
3400 Rysk. 1
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG
GARANTI
ORDNING**

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 31 21 65 48 · Fax. 31 21 80 32

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

SCHWEIZ • Salg

- Udlejning
- Investering

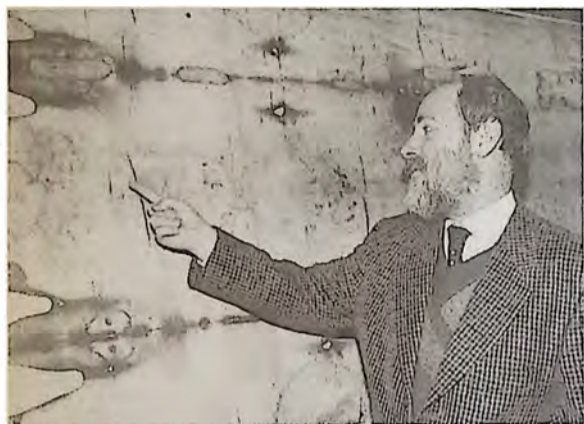
Attraktiv i Rhønedalens skl- og vindstrøkt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.

F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i store
brugvandsystemer
Tlf. 42 27 31 00

En illustration til lidelsen, til synden og til kærligheden

Vatikanet (VIS) - Ligklædet taler til forstanden, sagde pave Johannes Paul II, da han den 24. maj besøgte domkirken i Torino. Han betegnede klædet, som for tiden kan ses i en glasmonter, som en enestående gave fra Gud; det appellerer til hvert eneste menneske - og ganske særligt til dem, der forsøger - om i ydmyghed at tage imod det budskab, som alt andet bygger på. Paven konstaterede, at mystikken og fascinationen ved ligklædet får os til at spørge efter en sammenhæng mellem dette stykke stof og

den viden, vi har om Jesus fra de skriftlige kilder.

Det er ikke et trosspørgsmål, sagde Johannes Paul; kirken har ikke mandat til at udtale sig autoritativt om spørgsmål som dette. Det er forskernes opgave at søge at besvare de spørgsmål, der rejser sig i forbindelse med dette klæde, som ifølge overleveringen blev benyttet til Frelserens legeme, da man havde taget Ham ned fra korset, understregede han.

Det, der betyder noget for de troende, er at ligklædet afspejler det glade budskab,

fortsatte paven; for billedet, som ses på stoffet, ligger så tæt op ad Bibelens beretning om Jesu lidelse og død, at man ikke kan undgå at blive bevæget, når man betragter det. Det viser et menneske, som har lidt. Det bærer aftryk af et menneske, som er blevet korsfæstet, et legeme, som er blevet pint. Dermed er det et rystende vidnesbyrd om, hvor megen lidelse og smerte mennesker er i stand til at påføre andre; det er et billede på uskyldige menneskers lidelse, konstaterede han.

Ligklædet fik paven til at tænke på de millioner af mennesker, som måtte dø af sult, og på krigens rædsler, som havde revet hele nationer til blods. Han glemte heller ikke de mange kvinder og børn, som blev udnyttet på det groveste, eller de mange millioner i storbyernes slumkvarterer. Hvordan kunne man undgå at tænke med sorg og medfølelse på alle dem, der ikke fik lov til at nyde de mest elementære, borgerlige retigheder, dem, der måtte leve under terror og tortur, eller blev holdt som slaver af organiserede forbrydere?

Ligklædet viser både Guds

kærlighed og menneskenes synd, sagde paven. Det tjener som dokumentation for lidelse i en grad, som ikke tåler nogen sammenligning; dermed bliver Guds kærlighed - den Gud, som elskede verden så højt, at Han sendte sin egen søn - til noget meget håndgribeligt. Denne kærlighed viser sig større, end nogen havde regnet med, tilføjede paven.

Men også magtesløsheden var afbildet på ligklædet, sagde han - dødens magtesløshed. Tanken om, at end ikke Guds søn kunne slippe for at dø, måtte ryste ethvert menneske; men det måtte røre os alle at tænke på, at Han delte vore menneskelige kår og fulgte os så langt, at Han oplevede den totale hjælpeløshed, som opstår, når vort liv er forbi.

Endelig betegnede paven ligklædet som et udtryk for stilhed - den stilhed, som indtræder, når vi ikke længere kan tale eller tales til, fordi vi ikke længere lever. Vi har brug for at genopdage stilhedens værdi, sluttede han, for at Guds stemme ikke skal drukne i et virvar af larm og snak.

Præmonstratenseren Jakob Kem var en af de præster, som kæmpede bravt imod nazismen. Han ventes saliggjort i nær fremtid. Også sr. Restituta Kafka, som blev myrdet af nazisterne, vil inden længe blive saliggjort, meddeler Vatikanet. Fotos KNA

Europa på dagsordenen til pavebesøg i Østrig

Wien (KNA) - Europa er sat på dagsordenen til pavens besøg i Østrig, forlyder det fra kirkelige kredse i Wien. I en tale til diplomater og repræsentanter for kirken i en lang række europæiske lande vil Johannes Paul II tale om Europas rolle i en verden. Han vil også komme ind på unionens udvidelse mod øst.

Talen holdes i Wien den 20

juni. Den østrigske præsident, Thomas Klestil, har også inviteret repræsentanter for de FN-institutioner, der har sæde i Wien.

Paven flyver den 19. juni til Salzburg, hvor han skal læse messe i domkirken. På programmet står også møder med myndighederne og med det diplomatiske korps.

Synoden i Rom

Fortsat fra forsiden

Spørgsmålet om social retfærdighed spillede ikke nær den samme rolle som på de andre synoder. Stikordene var globalisering og et krav om eftergivelse af de fattigste landes gæld i anledning af jubilæet 2000. Dernæst handlede det selvfølgelig om menneskerettigheder, herunder religionsfrihed. Det var påfaldende, at lederne af kirken i de lande, hvor der er problemer - fra Vietnam over Laos til Burma - var tilbageholdende. Ganske vist havde de fået udrejsetilladelse, men de nøjedes demonstrativt med at tale om teologiske og åndelige emner. Synoden var i det hele taget mere optaget af at stille sig solidarisk med kirken i Korea, i Irak, i Jerusalem, i det, der engang var Sovjetunionen, end af at kræve, kritisere og fordømme.

Der taltes meget om den del af kirken, der ikke var repræsenteret - Kina. De to tomme stole, hvor biskopperne fra Wanxian skulle have siddet, hvis de havde fået udrejsetilladelse, prægede mødet. En del af pavens afsluttende tale var også viet kirken i Kina. Han udtrykte håb om, at landet og dermed dets kirke ville åbne sig.

Et andet var også karakteristisk for synoden: der blev talt mere frit og mere åbent end på tidligere møder. Det var ikke alle ideer og forslag om en højere grad af autonomi, der var enighed om, og det var heller ikke dem alle, der kunne genkendes i de 59 teser, som synoden gav videre til paven. De 59 teser skal danne baggrund for den endelige synodeskrivelse, som paven offentliggør i 1999 - formentlig på asiatisk jord.

Kunstneren Ann Holstein-Ledreborg er valgt til at udføre portætmaleriet af biskop Hans L. Martensen

Som tidligere omtalt i "katolsk orientering" har biskop Kozon nedsat en komite, der skal udpege en kunstner, til at udføre et portræt af biskop Hans L. Martensen. Kunstværket skal ophænges i pejsestuen på bispedømmets kursuscenter Magleås i Birkerød.

Komiteen har som udgangspunkt for sit arbejde med udvælgelsen haft tre væsentlige krav til kunstneren; denne skulle gerne udføre et portætmaleri af høj kunstnerisk kvalitet, ligesom der ville blive lagt afgørende vægt på, at billedet blev udført i naturalistisk genre og med moderne streg og kendt maleteknik. Sidst men ikke mindst skulle der mellem kunstner og biskop Hans L. Martensen kunne opnås et inspirerende og tillidsfuldt samarbejde.

Komiteens arbejde har været koncentreret om, at få indtryk af tidens portætmalere ved besøg på museer,

gallerier og foreninger m.v. Desuden har komiteen fået henvendelse fra flere anerkendte kunstnere. Det har derfor ikke været en hel enkel opgave, at vælge en kunstner ud af mange særdeles kvalificerede, der hver især kunne opfylde de stillede krav.

Med valget af kunstmaler Ann Holstein-Ledreborg, der på fornem vis opfylder alle kriterier, håber komiteen imidlertid at have truffet det bedst mulige valg, som forhåbentlig de fleste vil kunne tilslutte sig, når kunstværket til næste år bliver afsløret. I bogen "Danske portrætter 1985-1995" skriver mag. art. Lise Svanholm og stud. mag. Louise Svanholm følgende:

»Kunstneren er velsagtens en af de malere, der har udført flest portrætter herhjemme. Med en ukunstlet holdning til sin kunst, gengiver hun sine modeller i en naturalistisk malemåde, dvs.

Ann Holstein-Ledreborg og biskop Hans L. Martensen fotograferet sammen på Magleås Kursuscenter. Foto: Knud Kluge.

de kunne være malet ude i naturen, næsten som et fotografisk snapshot - i en øjeblikssituation.

På grund af sin store evne til at skabe veltillende portrætter, har kunstneren ikke alene udført mange portrætter her i landet. Også i Sverige og England er hun meget populær. Det er navnlig godsejere i de omtalte lande, der søger hende, fordi naturen spiller en stor rolle i portrætterne.

For at tilvejebringe et økonomisk grundlag til fremme af projektet påbegyndes nu

en indsamling for gennemførelse af dette. Komiteen tror og håber på, at alle der kender biskop Martensen vil bidrage til indsamlingen med et beløb stort eller lille.

Bidrag til indsamlingen kan indbetales til Ansgarstiftelsen på GIRO konto 500 - 1471 og i meddelelse til modtager anføres »Gave Biskop Hans Portræt«. Fortrykte giroblanketter til formålet kan rekvireres hos sognepræsten eller menighedsrådsformanden.

katolsk orientering

Næste nummer udsendes den 24. juni

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hvild P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Marla Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk

Chefredaktør pastor Jørgen Hvild - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: jhvild@get2net.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Pastoralrådsmødet • side 3

Valfarts-reportage • side 4

Kalender for år 2000 • side 5

DUK 50 år • side 6 - 7

Orientering fra sognene • side 17 - 20

Pinsefest på Peterspladsen

56 bevægelser og fællesskaber til møde i Rom

Vatikanet (KNA) - De mange bevægelser og fællesskaber, som i de senere år er opstået inden for kirken, er et svar på tidens dramatiske udfordringer. Det sagde pave Johannes Paul II i sin tale til de tusindvis af repræsentanter for disse bevægelser, som pinselørdag var stimlet sammen på Peterspladsen. Han understregede vigtigheden af, at de indordner sig under deres biskopper og deler deres erfaring med menighederne. Det gælder om at være et energisk og kreativt modstykke til sækulariseringen og at være med til at bygge kir-

ken op, sagde han.

Pinsefesten er nok et af de største arrangementer, der nogensinde er afholdt på Peterspladsen og i de tilstødende gader og stræder. Den er blevet betegnet som en generalprøve på år 2000.

Paven kaldte fællesskaberne for en ny og uventet frugt af det andet vatikankoncil. Han ville ikke bortforklare, at nogle af dem havde givet anledning til undren og spænding, og at der endnu var en del, der ikke var afklaret, men han var heller ikke i tvivl om, at fællesskaberne og deres engagement vil modne og bære frugt. Johannes Paul understregede, at kirkens ledelse skal anerkende en bevægelses karisma, for at den kan virke inden for kirken.

I dagene før havde 230 delegerede - deriblandt Focolare, Neokatekumenatet, Sant'Egidio, karismatiske fællesskaber og kolpingfamilier - været samlet til kongres. I er som et billede på kirkens enhed i mangfoldigheden, sagde paven sit budskab til kongressen.

Se også side 11

Løfte-aflæggelse

Lørdag den 1. august kl 10 af lægger Skt. Josefsøster Susanne Hoyos evige løfter. Aflæggelsen foregår i kirken på Standvejen 91 i København, hvor biskop Hans L. Martensen celebrerer.

Omkring 2.500 katolikker var den 24. maj og 7. juni på valfart på Åsebakken og i Øm. Valfarterne var som tidligere år præget af mange nationaliteter. I Øm, hvor begge billeder ovenfor er taget, 'deltog' Vor Frue af Silkeborg i stedet for Vor Frue af Øm, som for tiden er til restaurering. Begge valfarter var præget af regn og paraplyerne måtte i brug, men valfarterne blev gennemført uden de store ændringer. Se reportagen på side 4. Fotos: Knud Kluge.

Myndighederne i Rusland anerkender den katolske kirke

Ærkebiskop håber på, at den asiatiske del af landet også anerkendes

Moskva (KNA) - Den katolske kirke i den europæiske del af Rusland har nu fået statens anerkendelse, meddeler de russiske katolikkers overhoved, ærkebiskop Tadeusz Kondrusiewicz. Han er lykkelig over, at justitsministeriet har registreret det apostoliske administratur Moskva som et trossamfund.

Kondrusiewicz er overhoved for 300.000 katolikker. Han mener, at myndighedernes beslutning åbner mulighed for anerkendelse af den katolske kirke i den asiatiske del af landet. Ærkebiskoppen håber, at også ordenssamfund og andre kirkelige organisationer vil kunne anerkendes.

Trods internationale protester underskrev præsident Boris Jeltsin i september 1997 en ny lov om religiøse fællesskaber. Blandt de protesterende var pave Johannes Paul II, som mente, at loven kunne gøre det vanskeligt for den katolske kirke at overleve i Rusland. Den katolske kirke har virket i Rusland igennem århundreder, men stod ikke på listen over religioner, som pr. tradition hører til i landet;

det gjorde derimod jødedommen, buddhismen og islam - foruden naturligvis den russisk-ortodokse kirke.

Den amerikanske præsident Bill Clinton har opfordret Rusland til en fri tolkning af loven. Samtidig manede han dog til forsigtighed med anerkendelse af mindre trossamfund.

Problemer med lokale myndigheder

Det, der skal ske i de kommende måneder, er at de enkelte katolske sognekirker

skal anerkendes, forklarer Kondrusiewicz. Han regner ikke med, at det forløber uden vanskeligheder, idet de lokale myndigheder har svært ved at forholde sig til kirkens struktur. Ifølge loven kan trossamfund anerkendes indtil udgangen af 1999. Også de omkring 200 udenlandske, katolske præster skal anerkendes, for at de kan virke som præster i Rusland. Det skal ærkebiskoppen og myndighederne mødes om i løbet af juni.

En talsmand for den ka-

tolske kirke i den asiatiske del af Rusland, Peter Federnak, maner til forsigtighed. Efter hans opfattelse hersker der endnu nogen uklarhed om lovens konsekvenser. Det er ikke de nationale myndigheder, men de lokale, der er problemer med, siger han.

Repræsentanter for jøderne i Rusland er af samme opfattelse; de har ligeledes oplevet, at lokale myndigheder med loven i hånd spænder ben for alle andre end de russisk-ortodokse.

Danmarks Unge katolikker fejrer 50 års jubilæum

I august og september fejrer Danmarks Unge Katolikker 50 års jubilæum. Det sker bl.a. ved en festival på Øm-borgen ved Mossø 7. til 9. august, hvor nye som gamle DUK'er er inviteret. På festivalen vil der være levende musikband i udendørs telte, dags-

program med forskellige aktiviteter samt festivalmesse med kor. Deltagegebyret er 200 kr.

Lørdag den 5. og søndag den 6. september arrangeres en fodboldturnering for alle børn og unge. Dette arrangement finder sted på Sankt Pauls Skole i Tåstrup. Der vil desuden

være en gospelworkshop, som afsluttes med en koncert.

Den 19. september celebrerer biskopperne Czeslaw Kozon og Hans L. Martensen en festmesse i den katolske domkirke med efterfølgende reception.

Se også side 6-7

Håbet

Det er som om udviklingen går så hurtigt, at det kan være vanskeligt at følge med. Ejendomme handles til priser, der kan tage vejret fra mange. Der opstår nye begreber, som ved første øjekast virker uforståelige, ikke mindst hvis det er engelske gloser, som ikke oversættes til dansk. Det vil måske tage for lang tid at finde et godt dansk udtryk. Man kan spekulere over, hvad software egentlig dækker.

Alt udvikler sig med en uhyggelig hast, og man glæder sig over, at Kirken bevarer de evige værdier, selvom nogle undertiden kan være fristet til at tvivle.

Sidste år udgav Ansgarstiftelsen er bog, som er en oversættelse af den pavelige bibelkommissionens arbejde. Det var en beskedne publikation på 125 sider, der omhandlede fortolkningen af Bibelen i Kirken. Det virkede som et kendt traditionelt emne. Den lå længe på mit skrivebord uden at blive åbnet. En dag ville jeg kigge den igennem, og jeg blev slået af forbauselse. Den var fremragende oversat, og mod forventning kastede den et nyt lys over gamle temaer og velkendte problemstillinger, som f.eks. frihedsteologien og den feministiske bevægelse.

Den er resultatet af mange forskeres samarbejde og afspejler en levende forbindelse mellem mange videnskabsgrene. Man bliver mindet om, at Bibelen er en forunderlig rigdom med mange lag og aspekter. Den lægger op til et samarbejde mellem de forskellige Kirker for at udforske dette fælles grundlag yderligere. Guds ord er på een gang enkelt og let forståeligt, men samtidig en perle, som man må nærme sig med ydmyghed og nænsomhed.

Bogen er udtryk for en universel udvikling. Problemerne er så store, at ingen kan overskue eller løse dem på egen hånd. Dette er tilfældet både udenfor og indenfor Kirken. Det gælder også i en redaktion, der skal formidle både små og store nyheder. Begge dele skal tilgodeses, hvis ikke vi skal overvældes af en udvikling, som undertiden synes at gå alt for stærkt.

Den aktuelle situation har både lys og skygger. Man er tilbøjelig til at blive fikseret i skyggerne, hvilket kun gør dem endnu større. Det kan betyde, at lyset undertiden forsvinder. Vi har brug for håbet, og Johannes Paul II er et håb på samme måde som moder Teresa og hendes søstre. Det er tydeligt for alle, at pave Johannes Paul II er skrøbelig, men måske er det netop hans mod og livsvilje, som tiltrækker millioner, ikke mindst unge. Hans mange rejser forhindrer ham ikke i at besøge familier i Rom, som led i forberedelserne til årtusindskiftet.

Han vil altid være et modsigelsens tegn, fordi han aldrig går på akkord med sandheden. År 2000 ligger ham på sinde. Det er et håb, som han formidler midt i al menneskelig skrøbelighed. Han kan ikke gennemføre forberedelserne til årtusindskiftet uden utallige medarbejdere. Det er en udvikling, som hele menneskeheden inddrages i. Et globalt samarbejde, der bygger på de enkelte menneskers konkrete indsats og ingen er overflødig. Det er denne proces og bevægelse, som er en kilde til håb for alle.

Jørgen Hviid

Åndelig fornyelse og ny vitalitet

Katolsk Orientering bringer nedenfor første del af en artikelserie om de nye åndelige bevægelser inden for kirken

Af Alain Boudre

Til alle tider har Kirken kendt til åndelig fornyelse og ny vitalitet. I løbet af de sidste årtier er karismatiske bevægelser dukket op som mange andre svar på de moderne tider – men med den ejendommelighed, at de ofte udgår fra lægfolk, at de stærkt forbinder det åndelige liv med samfundsengagement, og at de opprioriterer fællesskabet.

For omkring 20 år siden blev mere end ét menighedsmedlem forarget over at se visse atypiske unge bede Fader Vor med opstrakte hænder.

I dag er det ikke ualmindeligt ved mere end én gudstjeneste – både i byen og på landet – at se voksne i alle aldre genoptage disse bevægelser, når de beder. Visselig virker klicheer indskrænkende, men de illustrerer på udmærket måde en vis udvikling i vort religiøse klima.

Blandt de forskellige bølger nedefra, som markerer forandringen i den katolske kirke, kunne man ligeså godt nævne faldet i kald, den kæmpemæssige tilgang til diakonembedet, vanskeligheden ved at være kristen i et verdensligt samfund, men også det voksende antal af katekumener (unge og voksne, som beder om at blive døbt), foruden de mange »der begynder på ny« (tidligere praktiserende katolikker, som ønsker at genoptage forbindelse med Kirken) i Frankrig.

Men et meget typisk fænomen i disse sidste årtier er

dens internationale dimension: tilsynkomsten af »nye« bevægelser i Kirken, af »nye« kommuniteter, af den moderne tids karismer, som giver et nyt pust til hele Kirken og fortjener en vis opmærksomhed.

Troens vitalitet

Opblomstringen af de nye kommuniteter – især i Frankrig – fremkalder en 'åndelig fornyelse', som kardinal Ratzinger kommenterede med følgende ord: »Hvad der er tegn på håb i hele Kirken – præcis i midten af den vestlige verdens krise – er netop udklækningen af nye bevægelser, som ingen har planlagt, som ingen har henvist til, men som simpelthen hidrører fra troens indre vitalitet.«

Blandt disse strømninger har den karismatiske fornyelse, der kommer fra den amerikanske pinsebevægelse, vist sig som en ny pinse, som Paul VI har kaldt for »chancen for Kirken og for verden«. Selv om visse grupper bebrejdes for at fokusere for meget på det følelsesmæssige – i en tid hvor det rationelle og det videnskabelige gerne vil bestemme alt – og at de handler på egen hånd, kan man imidlertid i dag dømmes træet på dets frugter: den evangeliserende dynamisme, omvendelser, kald, tjenester inden for Kirken...

Opdagelsen af nye ressourcer

Frygt for det nye, mistillid til nye begyndelser, ja endog mistænksomhed over for ukendte bevægelser – under-

tiden kaldt »barbariske«, i det mindste med en vis fjendtlighed, er blevet efterfulgt af opdagelsen af personer og familier, enkeltpersoner og kommuniteter, der i stadig højere grad det i lokale liv påtager sig tjenester for Kirken.

Der er mange eksempler på dette. Lad os nævne fordybelsesmøderne hos *Cana*, som hvert år modtager hundredevis af familier; sogne der tilslutter sig grupper fra *Den nye Vej*, som genfinder varmen ved et liv i fællesskab; retræter med livsorientering som tema, som hvert år tiltrækker omkring 20.000 unge og voksne i *Paray-le-Monial* med *l'Emmanuel*; mængden af bønnegrupper, som styrker det indre liv hos almindelige sognemedlemmer; forskellige sommermøder med *Karismatisk Fornyelse*, som trækker unge og voksne til; de festlige internationale sammenkomster *genfest* og *familyfest*, som *Focolarebevægelsen* står for; den fantastiske modtagelse af handicappede i *l'Arche* kommuniteternes midte, osv. Disse nye åndelige strømninger findes overalt i Kirken.

Fremfor alt lægfolket

»Jeg har opdaget, at Gud elsker mig sådan som jeg er; mit liv er blevet anderledes, og jeg kan ikke beholde det for mig selv,« vidnede et ungt menneske efter et møde. »Lunkne« kristne har fået ny kraft, ateister er blevet omvendt... De gribes af en intens åndelig oplevelse og tøver ikke med at meddele deres erfaring til andre.

Således finder man blandt de fælles berøringspunkter i disse nye strømninger, den vigtighed der tillægges livet i fællesskab og den evangeliserende udstråling. Disse grupper, der sjældent ledes af præster – modsat *Action Catholique bevægelsen*, viser sig især at være lægmandsgrupper, der inddrømmer en stor plads til mangfoldigheden, til familier, til de forskellige kald. De insisterer på et intenst åndeligt liv, og de sætter den gensidige kærlighed, fællesskab og vidnesbyrd over alt. Hvis den åndelige dimension og bønslivet – såvel som den hyppige modtagelse af sakramenterne – her er intens, er deres mål at afbalancere og give næring til de engagementer, der påtages i det sociale, fagforenings-, det politiske, familie- og sognelivet.

Det er netop for at opprioritere disse, at udtrykke deres indrykning i Kirken og deres fællesskab med andre eksisterende bevægelser, at Paven – understøttet i dette hverv af Det pavelige Råd for lægfolket, har ønsket at samle dem omkring sig i pinsen 1998.

I dette år, der er viet til Helligånden, regner *Johannes Paul II* med »det fælles vidnesbyrd om de forskellige bevægelser samarbejde (...), som til Kirkens midte vil bringe deres åndelige, belærende og missionerende rigdom som en værdifuld erfaring og et tilbud til det kristne liv.«

Oversat af Vibeke Andersen
Læs også om mødet i Rom på side 11 i dette nummer.

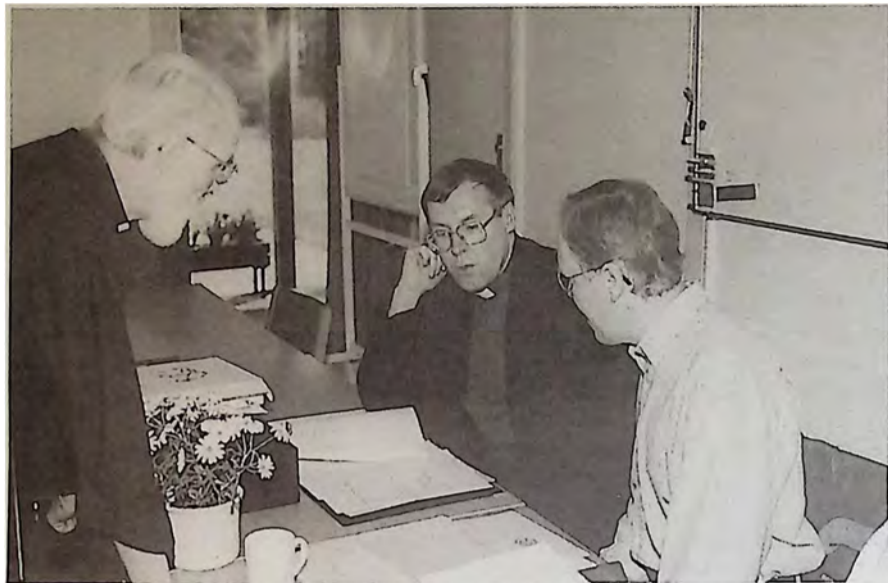
Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk

Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avstryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Biskop Czeslaw Kozon – her i samtale med generalvikar Lars Messerschmidt og Hans Jensen, biskopkontoret – arbejder på at få sammensat en økonomisk kommission, som bl.a. skal medvirke at forøge bispeddømmets indtægter via kirkebidragsordningen.

Pastoralrådet indstiller medlemmer til Den økonomiske Kommission

Afløser tidligere råds kirkebidragsudvalg

Af Knud Kluge

Kirkebidragsudvalget, som har været en fast bestanddel af diverse tidligere pastoralråd, er afløst af Den økonomiske Kommission, fremgik det af et punkt på pastoralrådets møde i maj. Biskoppen nedsatte allerede 19. februar denne kommission med følgende kommissorium: »Kommissionen har som sin hovedopgave at finde veje til at øge menighedernes og bispeddømmets indtægter samt at gøre alle katolikker bevidste om deres økonomiske ansvar for Kirken og dens arbejde».

Foreløbig har biskoppen udpeget sognepræsterne Jesper Fich og Hans Esmark samt revisor Torben Juncker og som formand, generalvi-

kar Lars Messerschmidt. Desuden medvirker økonom Erna Kleiner fra biskopkontoret.

Det påpeges, at kommissionen »kun er en studie- og arbejdsgruppe med rådgivende status over for biskoppen og ingen dublet af Det økonomiske Råd, der bistår biskoppen med bispeddømmets økonomiske forvaltning, og hvis kompetenceområde er defineret af kirkeretten.»

Kirkebidrag via skatten

I debatten, der fulgte, så Erik Schou gerne, at de fremmedsprogede blev mere motiveret for kirkebidragsordningen og henviste til det tidligere kirkebidragsudvalgs betænkning. Han gav også udtryk for, at man burde prø-

ve at få kirkebidraget opkrævet via skatten.

Pastoralrådet besluttede, at rådet skulle have to medlemmer tilknyttet Den økonomiske Kommission. Følgende blev foreslået: Mariano A. Davies, Elisabeth Macko, Erik F. Smitshuysen, Karen Grzelak, Ole Meyer samt Knud Kluge i.f.m. med kampanjer. Biskoppen har efter pastoralrådsmødet udpeget de to førstnævnte.

Knap 35.000 katolikker i bispeddømmet

Af Knud Kluge

Det ny pastoralråd fik på mødet i maj en bred orientering fra biskop Czeslaw Kozon om bispeddømmets aktuelle præstesituation.

Det er sjældent, at en søndagsmesse må aflyses, og det kan vi takke de pensionerede præster for, sagde biskoppen, Bispeddømmet har 92 præster; 38 er verdenspræster heraf 23 danske, og 54 ordenspræster heraf 6 danske.

Biskoppen mente, at bispeddømmet har et rimeligt antal præstestuderende i forhold til antallet af katolikker, men var overrasket over at så få er fra danske katolske familier. Der er også få præstekald fra de fremmedsprogede grupper sagde han. Aktuelt er det kun vietnameserne, der har en præstestuderende blandt sig.

Der er kommet flere ordenskald, men ordenerne er i overvejelse om at tilpasse engagementet til de muligheder, man har.

Ifølge den seneste statistik fra maj 1998 er der registreret 34.818 katolikker. Heraf har 23,5 pct. været i kirke på årets fire optællingsdage. Knap halvdelen er udlændinge eller udenlandsk afstamning, mente biskoppen. Antallet af katolikker er stigende netop p.g.a. af udlændingene.

Oluf Bohm anbefalede, at der blev afholdt retræter med et højt åndeligt niveau, så flere mennesker kunne få indblik i det gudviede liv. Det ville desuden virke stimulerende på det åndelige liv i almindelighed.

Biskoppen erklærede sig enig heri og fortalte, at Mariasøstre havde samlet piger i hold i weekends. Generalvikar Lars Messerschmidt skelnede mellem ordensliv og gudviet

liv i almindelighed og sagde, at den orientalske kirke anser det gudviede liv som værende kirkens sjæl. Vi får ingen fornyelse, før vi ser noget tilsvarende hos os, mente han.

Christian Noval orienterede herefter på biskoppens vegne om oprettelsen af et »Neokatekumenalt præsteseminarium«. Der er 9 studerende og kollegiet fungerer foreløbigt for en 4-årig periode.

Danske Kirkedage med katolsk deltagelse

Af David Olander

Danske Kirkedage, der finder sted i Fredericia 1. til 5. juli har katolsk deltagelse. Danmarks Unge Katolikker, Pax Christi, Steno Forlag og Katolsk Information er blandt de katolske deltagere.

DUK arrangerer en for-lejr før startskuddet til kirkedagenes går. Her vil temaet være økumeni; hvem er 'de andre', hvad er tværkirkeligt arbejde, hvad kan vi give og få set i forhold til andre kristne. Desuden vil der være oplæg af katolske læg- og ordensfolk både under for-lejren og som en del af Kirkedagenes officielle program. Og så er der selvfølgelig-

lig rå lejrhygge og solskin fra en skyfri himmel (!)

På Kirkedagene vil man hver især kunne deltage i workshops og fredag arrangerer DUK selv et oplæg. Det er Charles McCarthy OFM og lille søster Johanne Marie som holder oplæg over kirkedagenes tema 'håb'. DUK vil udover at deltage i de fælles liturgiske arrangementer også selv afholde sen aftenbøn med katolsk islæt, hvilket alle kan deltage i.

Stenoforlaget har i samarbejde med Katolsk Information, Århus en stand på Danske Kirkedage.

David Olander deltager på vegne af Katolsk Orientering og DUK.

Underskud i bispeddømmets regnskab

Bispeddømmets regnskab for 1997 udviser et underskud på 736.379 kr. Underskuddet blev taget til efterretning af det nyligt valgte pastoralråd på mødet maj.

De ordinære indtægter udgør i alt godt 18 mio. kr., mens de ordinære udgifter er på godt 20,3 mio. kr. Den ordinære drift er et minus beløb på 2,3 mio.kr., som kun reduceres ved arv på knap 1,7 mio. kr.

På indtægtsiden andrager kirkebidraget knap 5,7 mio kr. Tilskud fra ind- og udland udgør henholdsvis 4,7 og 3,8 mio. kr. Ejendommens drift er på 1,4 mio. kr. og renteindtægter ne på godt 2,4 mio.

På udgiftssiden koster fæl-

lesadministrationen knap 4,9 mio. kr., præstelønninger og udgifter til præster knap 6,7 mio., afregning af kirkebidrag til menighederne udgør 4,6 mio. og institutionerne koster godt 2,1 mio. (heraf Katolsk Orientering godt 800.000 kr.). Desuden er der en række udgifter til råd, udvalg, rabatter til arrangementer, tilskud m.v.

Økonomisk Råd konkluderer, at bispeddømmets indtægter er stagnerende, men rådet glæder sig over at tilskud fra indlandet har været højt. Rådet konkluderer omkring udgifterne, at de er holdt tæt på det budgetterede.

Valfartsmesse Den nordiske Valfart til Lourdes

Tirsdag den 30. juni kl. 19.30 er der messe i domkirken med biskop Czeslaw Kozon og vafartspræst Herbert Krawczyk som cølebranter. Messen er optakt til den nordiske valfart til Lourdes, hvor godt 100 mennesker dagen efter tager afsted. Messen er både for deltagere, pårørende og andre interesserede.

Niels Steensen Valfart til Schwerin

Fra byen hvor han blev født, til byen hvor han virkede sidst og døde i 1686

I dette Niels Steensen Jubilæumsår vil vi igen gennemføre en valfart i hans fodspor. Tidspunktet bliver weekenden den 11.-13. september. Rejsen foregår pr. bus med start i København kl. 9.30 og med hjemkomst søndag ca. kl. 20.30. Prisen bliver 1.200,- kr. (dog med forbehold, hvis der skulle komme særlige kørselsafgifter). Denne gang bliver der ophold i Lübeck med messe i mlndekrypten for de fire præster, der blev henrettet af nazisterne i 1943.

Al henvendelse til:

Sct. Ansgars Kirkes kontor · Bredgade 64 · 1260 Kbh. K
Tlf. 33 13 37 62 · Att.: Pastor Dietrich Timmermann
Tilmelding senest mandag den 3. august

Institut Sankt Joseph Østerbro søger viceskoleleder og lærere

Pr. 1. august er vores viceskoleleder blevet ansat på seminariet, og stillingen bliver derfor ledig.

Vi søger en viceskoleleder, der
- er interesseret i og har sans for administrativt arbejde
- vil indgå i et tæt samarbejde om ledelse og udvikling af skolen
- kan bevare ro og overblik, selv i pressede situationer
- og ikke mindst har engagement og humoristisk sans i samarbejdet

Institut Sankt Joseph er en privat katolsk skole som er grundlagt af Sct. Joseph Søstre. Skolen har godt 300 elever fra børnehaveklasse til 10. klasse og er under udbygning til to spor på alle klassetrin. Vi lægger vægt på at arbejde i et venligt miljø, hvor alle er med til at bære skolens kristne holdning. Skolen har 25% katolske- og 70% protestantiske elever.

Samtidig søger vi en lærer til varetagelse af alm. skolefag, herunder matematik i 2. klasse med tilknyttet klasselærarfunktion (samt timer i kristendom, og gerne natur/teknik og evt. billedkunst). Endvidere er der mulighed for timer i hjemkundskab og specialundervisning. Hvis det ønskes, kan det blive en deltidsstilling.

Ansættelse sker i henhold til fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC samt organisationsaftale for ledere og lærere ved frie grundskoler - for viceskolelederens vedkommende på lederaftalen.

Ansøgning sendes hurtigst muligt pga. det sene tidspunkt. Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til skoleleder Herluf Eriksen, der også gerne giver yderligere oplysninger på tlf.: 3538 4735 eller privat: 3538 1549.

Institut Sankt Joseph, Dag Hammarskjølds Alle 17, 2100 København Ø.

Øm

Omrkring 1.000 mennesker fra Jylland og Fyn går her syngende og bedende igennem en del af det smukke naturområde.

Åsebakken

Valfarten til Åsebakken tog sit udgangspunkt på Rudersdalsvej, hvor deltagerne under sang og bøn gik igennem Rude Skov til Hæsterkøb.

Trods kraftig regn i Øm i løbet af valfarten holdt de fleste ud. På begge valfarter sås mange udlændinge, der efterhånden er blevet en uundværlig del af disse arrangementer.

Bro mellem to valfarter

Reportage
Knud H. Kluge

Vor Frue af Åsebakken og Vor Frue af Øm er nu tættere på hinanden med den ny Storebæltsbro, bemærkede biskop Czeslaw Kozon over for omkring 1500 valfartsdeltagere i Øm søndag den 7. juni. Han håbede på, at denne bro ville betyde, at der ville komme valfartsdeltagere fra Østdanmark til Øm og fra Vestdanmark til Åsebakken. Trods to regnfulde valfartsdage var det samlede deltagerantal på 2.500.

Valfarten til Åsebakken tog sædvanen tro udgangspunkt fra Rudersdalsvej, og deltagerne gik herefter syngende og bedende gennem Rude Skov.

Temaet for Åsebakkevalfarten var »Herre, din Ånd opfylder jorden« (Visd. 1,7). Centralt i biskoppens prædiken var, at det må komme til at stå klarere for os, hvad det betyder som kirke og som person at lade sig lede af Ånden. Vi opfordres til på en ny måde at henvende os til Helligånden, som den der kan trøste, forklare, sætte ting på plads, forene, skære igennem. Biskoppen henviste til forberedelsen

af jubilåret, som har Helligånden som tema. Et af de del-emner paven lægger op til i år i.f.m. jubilåret er enheden inden for kirken, sagde biskoppen. Det drejer sig især om den enhed, hvor alle medvirker og alle føler ansvar. Efter nogle ord om lydighed, sluttede biskoppen med at sige, at vi må kunne mønstre en fornyet tilid til kirken, se den som Kristi redskab, hvor kritisk sans ikke behøver at være udelukket, men altid må være velovervejeth og bygge på kendskab til kirkens væsen.

Den 7. juni var netop 9-årsdagen for pavens besøg i Øm. Her prædikede biskoppen over Den hellige Treenighed. Da vi er skabt i Guds billede, afspejler Gud som Treenig Gud også vor virkelighed, både den vi befinder os i og den vi skal føres hen til. Og senere i prædiken sagde biskoppen, at spændingsfeltet mellem mod på fremtiden og accept af nutiden, indimellem fører til uenighed. Kun Helligånden kan vejlede os til hele sandheden, og kun han kan hjælpe os med at skelne og bedømme motiverne for den ene eller anden holdning.

Processionen på vej til benediktinerindernes kloster, hvor Jomfru Maria af Åsebakken til dagligt er placeret. Kort forinden var der andagt med sakramental velsignelse.

Et kor bestående af unge sørgede for flere musikalske indslag under messen.

I Øm deltog de fleste af præsterne fra Jylland og Fyn i valfarten, der her koncelebrerer med biskop Czeslaw Kozon.

Den lille pige med paraplyen passer på, at Henri Kerkhofs O.Præm. slipper for regnen.

Diakon Kaare Nielsen, Silkeborg bærer monstransen tilbage til kirken i Øm.

Flere ordenssøstre fra Fyn og Jylland deltog i Øm. På billedet ses Ulla Thrane, første danskfødte postulant hos Hedvigsøstrene i mange år (i midten).

Stig Rolvsen (t.v.) blev takket af biskop Czeslaw Kozon for 25 års formandsskab og sild for at Åsebakkevalfarten rent praktisk kunne gennemføres igennem alle disse år. Ny formand for valfartskomiteen er Michael Møller-Jørgensen (t.h.).

Præster fra store dele af Sjælland koncelebrerede med biskop Czeslaw Kozon og nuntius, ærkebiskop Celrano fra Vedbæk.

Vatikanets Post har i anledning af det forestående hellige år 2000 udgivet en frimærkeserie med fire bibelske motiver fra middelalderen. Billedet ovenfor viser fodtvætningen. Foto: KNA.

Kalender til fejring af det hellige år 2000 offentliggjort

Vatikanet (KNA) - I den katolske kirke begynder jubelåret julenat 1999, når den hellige dør i Peterskirken bliver åbnet. Helligtrekongersdag 2001 mures den til igen, og dermed er det hellige år 2000 til ende.

Året igennem følger det ene højdepunkt efter det andet. Udover de liturgiske højtidere kan nævnes en bodsvandring gennem Roms gader, som er planlagt til at finde sted askeonsdag - den falder på den 8. marts i år 2000 - og en økumenisk mindefest for vor tids martyrer, som holdes den 7. maj. Martyrfeesten finder sted i Colosseum, hvor utallige kristne led martyrdøden i kirkens første århundreder.

Dette og meget mere kan man se i den officielle kalender for jubelåret, som netop er blevet offentliggjort.

Jubelårsfester for små og store

Der er også planlagt jubelårsfester for alle tænkelige grupper af mennesker - præster og ordensfolk, sportsfolk, børn, kunstnere, forskere, pressefolk, politikere, indsatte i fængsler, for blot at nævne et lille udvalg.

Det hellige år bliver fejret både i Rom, i Jerusalem og i kirken overalt på kloden. Det officielle program for Jerusalem er endnu ikke klar, meddeler kardinal Roger Etchegaray. Men det ligger fast, at festen for Mariæ bebudelse - begivenheden, som varslede Jesu komme - fejres i Nazareth den 25. marts.

I Rom skal der holdes en række kongresser: en eukaristisk verdenskongres i dagene 18.-25. juni, en mariologisk kongres i september og

en missionskongres i oktober. Den 3. oktober bliver 'dialogens dag' - det gælder dialogen mellem jøder og kristne - og i pinsen holdes en bededag for det interreligiøse samarbejde. I dagene 15.-20. august er det Verdensungdomsdagen, den 15. af sin art, der sætter sit præg på Den evige Stad.

Paven meddeler sakramenterne

Den 8. oktober 2000 begynder den 10. ordinære bispe-synode. Paven vil selv meddele alle syv sakramenter i forbindelse med fejringen af kirkeårets fester, og hver aften året igennem skal folk kunne samles på Peterspladsen for at bede sammen med

paven og få hans velsignelse. Ellers er det kun ved søndagens angelusbøn og ved generalaudiensen om onsdagen, at der er mulighed for at møde ham.

Allerede i oktober 1999 holdes et interreligiøst møde i Rom under temaet 'samarbejde mellem religionerne på tærskelen til det tredje årtusind'. Det er det pavelige råd for den interreligiøse dialog, der står for mødet.

Arrangørerne vil ikke sige noget nærmere om et møde for kristne af alle konfessioner eller om et møde på Sinai mellem de tre religioner, som alle går tilbage til Abraham. Dem har der været talt en del om, planerne ligger endnu ikke fast, hedder det.

År 2000 festens og omvendelsens år

Nyhedsbureauet KNA bringer følgende uddrag af Vatikanets officielle kalender for det hellige år 2000

24. december 1999: Julenat åbens den hellige dør i Peterskirken.
25. december: Endnu to hellige døre bliver åbnet, nemlig i Laterankirken og i Santa Maria Maggiore.
31. december: Vågenat hen over årsskiftet.

Januar

1. januar 2000: Verdensfredsdagen.
2. januar: Jubelårsfest i Peterskirken - for børn.
6. januar: Bispevielse i Peterskirken.
18. januar: Bedeugen for de kristnes enhed begynder med en økumeniske gudstjeneste i Sankt Paul uden for murene. Også her skal den hellige dør lukkes op.

Februar

2. februar: Jubelårsfest i Peterskirken - for det gudviede liv. Samtidig fejres kyndelmisse.
11. februar: Jubelårsfest i Peterskirken - for syge og for alle, som arbejder i sundhedssektoren. I denne forbindelse meddeles de syges salvelse.
18. februar: Jubelårsfest i Santa Maria sopra Minerva - for kunstnere.
20. februar: Jubelårsfest - for blivende diakoner.
22. februar: Jubelårsfest i Peterskirken - for kurien.
22.-27. februar: Møde om konciliet og dets omsætning i praksis.

Marts

5. marts: Salig- og helgenkåring i Peterskirken.
8. marts: Bodsvandring gennem Roms gader. Målet er Circus Maximus.
20. marts: Jubelårsfest - for håndværkere i anledning af den hellige Josefs fest.
25. marts: Festen for Mariæ bebudelse fejres både i Nazareth, i Santa Maria Maggiore og i de vigtigste kirker verden over, som er indviet til Guds moder.

April

10. april: Jubelårsfest for migranter, flygtninge og fordrevne.
16. april: Den stille uge begynder med messe og palmeindvielse på Peterspladsen.
18. april: Bodsgudstjenester i byens hovedkirker.
20. april: Oliemesse i Peterskirken og skærtorsdagsliturgi i Laterankirken.

21. april: Langfredagsliturgi i Peterskirken og højtidelig korsvej ved Colosseum.
23. april: Dåbens sakramente meddeles under påskens messe i Peterskirken. Påskemorgen er der højmesse med velsignelsen urbi et orbi i Peterskirken.

Maj

1. maj: Jubelårsfest i Peterskirken - for arbejdere.
7. maj: Økumenisk mindehøjtidelighed for vor tids martyrer i Colosseum.
14. maj: Verdensbededagen for præstekald. I Peterskirken meddeles præstevielsens sakramente.
18. maj: Jubelårsfest i Peterskirken - for præster. Pave Johannes Paul II's 80 års fødselsdag fejres ved messen på Peterspladsen.
25. maj: Jubelårsfest i Peterskirken - for forskere.
28. maj: Jubelårsfest i Peterskirken - for bispedømmet Rom.

Juni

1. juni: Kristi Himmelfart fejres i Peterskirken.
4. juni: Jubelårsfest i Peterskirken - for pressefolk i anledning af verdensdagen for medier.
10. juni: Pinsevigilie på Peterspladsen.
11. juni: Bededag for det interreligiøse samarbejde - i Peterskirken.
18.-25. juni: Eukaristisk verdenskongres. Åbningsgudstjenesten finder sted i Laterankirken.
22. juni: Kristi Legemsprocession fra Laterankirken til Santa Maria Maggiore.
29. juni: Apostelfyrsterne Peter og Paul fejres med overrækkelse af pallium under messen i Peterskirken.

Juli

9. juli: Jubelårsfest i fængslerne.

August

15.-20. august: Verdensungdomsdagen afholdes for 15. gang.

September

3. september: Salig- og helgenkåring i Peterskirken.
10. september: Jubelårsfest i Peterskirken - for undervisere ved universiteterne.
15.-24. september: International mariansk kongres.
17. september: Jubelårsfest - for ældre.

Oktober

3. oktober: Dialogens dag. Det gælder dialogen mellem jøder og kristne.
8. oktober: Jubelårsfest i Peterskirken - for biskopper. Festen falder sammen med åbningen af den tiende ordinære bispe-synode.
14.-15. oktober: Den tredje verdenskongres for familier.
15. oktober: Bryllup og jubelårsfest på Peterspladsen - for familier.
20.-22. oktober: International missionærisk kongres.
22. oktober: Verdensmissionsdagen.
29. oktober: Jubelårsfest på det olympiske stadion - for sportsfolk.

November

1. november: Alle Helgen fejres med salig- og helgenkåring i Peterskirken.
5. november: Jubelårsfest - for politikere.
12. november: Jubelårs- og høstfest for folk, som beskæftiger sig med natur og landbrug.
19. november: Jubelårsfest - for militær- og politifolk.
24.-26. november: Læg-apostolatets verdenskongres.

December

17. december: Jubelårsfest i Sankt Paul uden for murene - for teater- og filmfolk.
31. december: Vågenat, som strækker sig ind i det næste årtusind.

Januar 2001

5. januar 2001: Jubelåret slutter i Det hellige Land og i kirken rundt om i verden. I Laterankirken, Santa Maria Maggiore og Sankt Paul uden for muren lukkes de hellige døre.
6. januar: Den hellige dør i Peterskirken bliver lukket.

Retrætedage

Vi nærmer os Jubelår 2000. I anledning af helligåndens år 1998 bliver der retrætedage

lørdag den 5. september 1998 kl. 9 - 16

i Sct. Therese Kirke, Børnstorffsvej i Hellerup

og

lørdag den 10. oktober 1998 kl. 10 - 17

i Sct. Norberts Kirke & Skole, Blegbanken, Vejle.
Retræterne ledes af af p. Lars Messerschmidt.

Jubelårsudvalget
Carsten Günther, København - tlf. 3582 3554
Hanne Wegner, Vejle - tlf. 7582 5853

Redaktion

Biskoppens Jubelår-komité
i samarbejde med
»katolsk orientering«

Danmarks Unge katolikker 50 år

Ømborgen i Midtjylland har spillet og spiller stadig en central rolle for de unge i DUK

Den 1. august 1948 var en række unge til messe i Silkeborg, hvorefter de tog til Øm og for støbe fundamentet til 'Den gamle Ømborg'. Efter støbning af 42 m fundament og fundament til pejs og skorsten var støbearbejdet fuldført kl. 21.18 efter 57 arbejdstimer fordelt på 3 mand, fremgår det af en dagbog udlånt af *Vivian Tiedemann*. Billederne er også herfra.

Af Tina Maria Larsen – Susanne Maria Jønsen

Den 3. juli 1948 blev DUK's første generalforsamling afholdt på Dalum Kloster. Den oprindelige stiftelse af DUK fandt sted d. 3. november 1947, men allerede 18 måneder forinden havde den daværende ungdomspræst, pastor *Knud Ballin* besluttet at oprette et ungdomsråd, bestående af 5 unge mennesker,

Pastor Knud Ballin tog initiativ til landssammenslutningen.

som han vidste var interesseret og ville involvere sig i det fremtidige ungdomsarbejde i Den katolske Kirke i Danmark. De 5 unge mennesker påtog sig arbejdet, men bad om 18 måneders planlægningsperiode for at kunne føre sammenslutningen – og dermed oprettelsen af DUK – ud i livet.

Den 3. november 1947 udsendte pastor Ballin et brev til alle landets lokalforeninger hvori han bad om tilslutning til det foreslåede ungdomsråd. Samtlige landets ungdomsklubber (lokalforeninger) gav deres tilslutning, på nær en enkelt. Hermed kunne det nye ungdomsråd (det vi i dag kalder hovedbestyrelse) – DUK – og dets arbejde med børn og unge begynde.

DUKs fødselsdag

Den 24. november 1947 bekræftede den daværende biskop *Theodor Suhr* det nye ungdomsråds sammensætning og bemyndigelse. Denne dato bliver af mange æl-

dre DUK'ere betragtet som DUK's fødselsdag.

Ungdomsrådet nedsatte et sekretariat – DUK's sekretariat – der derefter var initiativtager og samlede trådene. Bl.a. blev der oprettet vel nok DUK's allerførste blad »Stafetten« – Ugeblad for Danmarks Unge Katolikker«. Samtidig blev der foretaget et meget omfattende arbejde for at interessere og aktivere foreningerne i hele Danmark.

DUKs første formand, *Sven Damsholt* cyklede rundt til de forskellige foreninger og sogne for at informere og synliggøre DUK. Desuden blev der udført mange andre aktiviteter for at fremme fællesskabsfølelsen, som f.eks. lederskole i sommerferien.

Siden gik det slag i slag, og DUK voksede sig større, hvilket indebar flere arrangementer, såsom sommerlejre, vinterskole, børnelejre og efterårsskole. Dengang skulle man selvfølgelig også betale kontingent. I 1961 kostede en sommerlejr kr. 60. Til sammenligning koster det i dag

kr. 800 at deltage på en børnesommerlejr. Mange lejre blev afholdt på »Det Gamle ØM« (barakker) i bl.a. Bastrup, Vejby Fed og Klitborg.

Øm - det naturlige samlingssted

I 1975 blev det nye lejrcenter ØM-Borgen indviet; det blev det naturlige samlingssted for mange af DUK's medlemmer. Igennem alle disse år blev organisationen stadig større og mere fasttømret, og man begyndte at sprede DUK's aktiviteter til også at omfatte arrangementer i udlandet: Sommerskole i Hamborg, Nütchau-ture og meget mere.

Officiel forening

DUK som organisation blev ligeledes en større arbejdsplads med mere sekretariatspersonale samt en ungdomskonsulent, og selvfølgelig en ungdomspræst.

Det var derfor med glæde, at DUK af biskop *Hans L. Martensen* den 28. januar 1990 blev udnævnt til at være bispedømmets officielle katolske børne- og ungdomsforening.

Med denne udnævnelse blev DUKs arbejde i den grad

konkretiseret fra bispedømmets side. Hvor det førhen tidligere kun var baseret på statutter og vedtægter, kom der nu et dekret, der synliggjorde DUK's arbejdsopgaver. Dette var de frivillige medarbejdere og ansatte på ungdomssekretariatet meget stolte over, fordi det betød at DUK fik en større anerkendelse og mere faste rammer fra bispedømmet om, i hvilken retning det frivillige arbejde skulle fortsætte og hvilken rolle DUK fremover skulle spille i forhold til den Katolske Kirke i Danmark.

Nogle opgaver

Dekretet indebærer bl.a. at DUK har flere arbejdsopgaver såsom:

1. At gennemføre week-ends og lejre for børn og unge med indhold, der styrker og opbygger troen hos disse.
2. At styrke og opmuntre lokalt ungdomsarbejde på sogne- og regionsplan.
3. At tilbyde uddannelse til ledere i ungdomsarbejde både på lokalt- og landsplan.
4. At udgive blade for unge.

Siden 1990 har DUK udvidet sit arbejdsområde inden for dette dekrets rammer, og

tilbyder i dag også aktiviteter for forældre med små børn, retræter, konvertit-weekends, ungdomsmesser, temaaftener, firmelses- og ministrantweekends, nytårslejre samt et hav af sommer tilbud og meget mere.

2.000 medlemmer

DUK består i dag af ca. 2000 medlemmer i alderen 5-30 år, og har ca. 80 frivillige medlemmer som arbejder i sommerlejr-, ledertrænings-, ministrant-, ledermøde vest og øst-, katekese-, musik-, internationalt-, udlands- samt økonomiudvalg.

Det gamle ungdomsblad »Stafetten« er i dag afløst af 2 blade: Nyt fra DUK/Nat-flyveren og Nyt fra DUK/Duk Op. Disse blade bliver også til ved hjælp af frivillige medarbejdere.

DUK er i dag repræsenteret i forskellige foreninger, både i Danmark og i udlandet. Det drejer sig bl.a. om internationalt og økumenisk arbejde.

Jubilæumsfestival

I november 1997 begyndte DUK sit 50 års jubilæum på årsmødet på ØM. Det blev startskuddet til fejringen af DUK og dens medlemmer igennem hele 1998.

Fra den 7. til den 9. august 1998 blev afholdt en jubilæums-festival i ØM, hvor ALLE – nye som gamle – DUK'ere inviteres til at fejre og genopfriske nye som gamle minder fra DUKs historie igennem de sidste 50 år.

Ligeledes afholdes den 19. september 1998 i Sankt Ansgars Kirke i København en festmesse og reception med biskop *Czeslaw Kozons* og biskop *Hans L. Martensen*.

Mange unge katolikker har deltaget i 'skoler' eller lejre på den gamle Ømborg. Barakken på billedet var to adskilte sovesale for hhv. piger og drenge. Billedet er fra en lejr omkring 1971-72.

Biskoppen oplever DUK som en organisation, der stræber efter at skabe et miljø også i menighederne, hvor troen leves og opleves i hverdagen. Foto fra DUK's årsmøde i marts 1996, der – som hvert eneste årsmøde – fandt sin festlige afslutning i messen med nye og gamle Øm-sange og med indvielse af den nyvalgte hovedbestyrelse.

Lykønskning fra biskoppen

DUK skal danne rammen om en oplevelse af tro og kærlighed

aktiviteter danne rammen om en oplevelse af tro og kirkeligt fællesskab, som skal række langt udover barne- og ungdomsårene, og ikke kun være noget, der skal afhjælpe en bestemt aldersgruppes behov for adspredelse og socialt samvær.

Over halvdelen af DUK's korte historie har været præget af store forandringer i kirke og samfund. Disse forandringer og deraf følgende brydninger har også kendetegnet arbejdet og ånden i DUK, bestemt metoder og målsætning. For nogle tings vedkommende er historien netop så kort, at en retfærdig bedømmelse endnu ikke er mulig.

I jubilæumsåret oplever jeg DUK som en organisation, der har som mål at skabe et miljø for unge katolikker, ikke kun på kortvarige lejre og week-ender, men, styrket og inspireret heraf, også i menigheden, hvor vor kristne tro leves og opleves i hverdagen. Selv om vi lever under små forhold i Danmark, er afstanden mellem os alligevel ofte stor, fordi vi enten bor langt fra hinanden eller forsvinder i mængden. Denne afstand berører ikke mindst børn og unge et miljø, hvor de kan blive bekræftet og opmuntret i deres tro.

Endvidere glæder det mig,

at en voksende del af DUK's arbejde består i formidling og uddybelse af vor tro. Uden denne tro som fundament nytter det ikke noget, ligesom det heller ikke nytter, hvis vi ikke lader denne tro præge vort liv.

Unge stiller mange spørgsmål, også vedrørende troen og Kirken, og færdige svar accepteres ikke altid lige med det samme. Så ubekvemt dette ofte kan være, er det en nødvendig del af vor modningsproces som kristne. Denne proces vil måske efterlade os en tid i usikkerhed og oprør, men bliver vi i Kirkens fællesskab, og forholder vi os åbne og tillidsfulde over for Helligånden, vil det, vi tvivler på og sætter spørgsmålstegn ved, på et senere tidspunkt så meget stærkere slå rødder.

At hjælpe mennesker igennem denne proces er hele Kirkens permanente opgave, men den er også så vigtig, at den kræver ekstra opmærksomhed. Derfor er dette DUK's særlige opgave. Hertil ønsker jeg DUK's medarbejdere Guds velsignelse og siger »til lykke« med jubilæet. Ved denne lejlighed skal der også fra min side lyde en stor tak til alle medarbejdere og alle, der gennem det halve århundrede har engageret sig i DUK.

Tak til Th. Hansen, Ømbøllerne og alle dem der fulgte

Af Knud Kluge

»Kammerater blandt Danmarks Unge Katolikker!

Naar disse Linier udkommer paa Tryk, er vor Sammenslutning sket. Det Led, som kan samle vore forskellige Ungdomsorganisationer, og som vi har savnet i mange Aar, er skabt.»

Sådan stod der at læse i ungdomsbladet »Stafetten« nr. 1 fra 7. december 1947 om begyndelsen til det vi i dag kender som Danmarks Unge Katolikker. Ved den stiftende generalforsamling på Dalum Kloster i 1948 var der 100 unge; i dag tæller DUK omkring 2.000 unge. DUKs første formand blev *Sven Damsholt*.

I DUKs eget blad »Natflyveren« Nr. 30 beskrives hvert årti gennem interviews og artikler ligesom nummeret er krydret med mange gode gamle historier.

Ømborgens historie er imidlertid tæt knyttet til DUKs historie. Pastor *Vick* havde fået foræret et stykke jord ved Mossø til de unge katolikker, som ønskede deres eget lejrsted. Velgøreren var direktør *Th. Hansen* fra Horsens, og han var sjælen i de første indsamlinger; det ham, der satte byggeriet i gang og gav de unge husly.

I en dagbog udlånt af *Vivian Tiedemann*, står følgende at læse: »Tirsdag eftermiddag den 20. juli 1948 tog op til Øm fra Horsens: J. Halatyn, H. Wulff, Gunnar L. Vistesen, Kaj

Jørgensen, Kaj Hansen, Erik Guldager. Efter at have opmålt barakken, blev målene afsat på grunden hvorefter det første spadestik blev taget.«

Herefter begyndte de såkaldte 'Øm-bøller' deres arbejde. Tusindvis af arbejdstimer blev lagt, for at få det katolske lejrcenter op at stå. Såkaldte 'tyskerbarakker' blev indkøbt og sat op.

Siden hen har flere tusinde unge katolikker deltaget i lejre, skoler, weekends m.m. For mange var det med vemod, at man i 1975 måtte tage afsked med de gamle barakker med den gamle varme og knitrende kamin, som vi hver aften samlede os omkring. Barakkerne rummede med os så megen tro og håb for fremtiden, skabte venskaber for livet, andre fandt deres tilkomne på lejrene. En ny Ømborg blev bygget, og nye generationer tog over.

Ole le Fevre var en af 60'ernes markante profiler både som formand for DUK og i Ømløjrene. Ole er stadig aktiv i Øm.

Paul Traczyk Larsen og *Stig Gelslev* studerer her tegninger til den nye Ømborg, som de begge har lagt streg og ide til. DUK'er har således været stærkt involveret i ikke alene det første byggeri, men også det nuværende. Ovenfor ses den ny Ømborg i færdig streg.

I vor hjemlige katolske Kirkes nyere historie kan institutioners eller foreningers jubilæer af gode grunde ikke være store; dertil er vor tradition endnu for kort. Så meget desto mere oplever vi vore små jubilæer som noget vedkommende, fordi vi selv stadig er en del af historien og ofte kender nogen, der har været med fra begyndelsen.

Denne beskrivelse gælder også DUK's 50-års jubilæum. Vi fejrer ikke nogen lang historie, men til gengæld en, vi

selv er meget tæt forbundet med. At vi er tæt på historien, ses ved, at man ikke behøver at være særlig gammel for at have oplevet begyndelsen af DUK, og mange, som har været med i de forløbne 50 år, er nu at finde blandt de aktive i vore menigheder.

Når vi fejrer DUK's jubilæum, er det ikke kun for nostalgisk at hylde historien. Visse sammenhænge, såsom familie og skole, skal give os den bedst mulige start på livet. På samme måde skal DUK's

Tilhører hjernen jeg'et, eller jeg'et hjernen?

Den schweisiske Neurokirurg Charles Probst holdt oplæg for AC og Stenogildet

Det er muligt at at befrugte æg fra æggestokken i laboratoriet for derpå at føre eet eller flere befrugtede æg tilbage til livmoderen. Restende æg nedfryses eller destrueres. Det er muligt – men ikke rigtigt, mener Probst. Foto: KNA (modelfoto).

Af Flemming Kieler

Man skulle tro, at det var Sokrates, den gamle vismand, der i en af Athens søjlegange stillede sine unge tilhørere på denne prøve. Han elskede at forvirre dem, indtil de at havde lært at tænke.

Men det var ikke Sokrates, som var på spil, derimod en moderne og meget anerkendt neurokirurg, der kom rejsende fra Schweiz til Magleås for at stille spørgsmålet til en forsamling af medlemmer fra AC og Stenogildet. Hans baggrund var talrige hjerneoperationer og indsigt i lige så mange menneskeskæbner. Teknisk imponerende, menneskeligt inspirerende.

Et menneske er i besiddelse af ca. 100 milliarder hjerne-celler, hver især med talrige tilkoblinger (synapser) til andre hjerneceller i et ufatteligt og meget kompliceret system. Det kunne danne grundlag for en super intelligens. Dog bruger vi desværre kun en brøkdel af denne kapacitet. Begrænsningen i vor aktivering af de faktiske hjerne-celler er endnu mere påfaldende end begrænsningen i vor træning af den faktiske

muskelkapacitet. Fælles for begge organer er imidlertid, at de styrkes ved brug. Derfor ser vi kondifolket halse af sted ved vejkanterne. Det ser meget anstrengende ud, og skal vi nu også optræne vor intellektuelle kapacitet, må vi gå igang med at tænke. Her kommer teknikken os til hjælp. Vi kan søge bistand hos en computer, der forøger vor tekniske kapacitet uden dog nogensinde at komme på niveau med den menneskelige hjerne, der har en baggrund af følelser og identitet, og som både kan skabe og abstrahere: »Alle spirituelle aspekter i den menneskelige natur, er for altid unddraget den videnskabelige forklaring«, understreger Probst.

Et menneske er et væsen, der ejer bevidsthed – også bevidsthed om sig selv som skabning. Hjerne er ikke denne bevidstheds årsag men dens nødvendige instrument, så længe vor eksistens er begrænset af tid og rum. Probst skelner i klar omend Descartesinspireret dualisme mellem sjæl og legeme og profeterer, at den tid er snart forbi, hvor videnskaberne kan lade sjæls objektive realitet ude af betragtning. Et

menneskes individualitet har rødder i hjernens ufattelige mangfoldighed, men identiteten går dybere. Den har rod i en sjæl, som er evighedsorienteret.

Videnskabsmanden Probst slutter med denne fornemme konklusion: »For mig er videnskaben i alle dens forgreninger udtryk for menneskets forsøg på at komme på sporet af Guds skabende kraft. Dette er jo en slags teologi, også en vej til Gud.« Her bemærker vi åndsfællesskabet med Niels Stensen.

Etik og pression

– er et kulturfænomen, der præsenterer sig i stadigt skarpe konsekvens. Det udløser ikke kun uenighed i Etisk Råd men også udfordringer i den bioetiske forskning og i det praktiske lægearbejde. Det er et opgør mellem det mulige og det rigtige.

Det er nu muligt at afbryde et uønsket svangerskab ad medicinsk vej så snart menstruationen udebliver, og en abortpille er på trapperne med virkning helt op til 8 - 9 svangerskabsuge. Men det er ikke rigtigt at ofre nyt menneskeliv på dette formål.

Det er muligt at imødekomme barnløse pars »krav på afkom« ved at tage nogle æg fra æggestokken, befrugte dem i laboratoriet for derpå at føre eet eller flere befrugtede æg tilbage til livmoderen. Overskydende embryoner nedfryses med henblik på senere anvendelse eller destruktion. Muligt men ikke rigtigt. Et eller flere børn, enestående i deres alder og med ret til liv og omsorg, må vige for »retten« til afkom og lade livet.

Det bliver i stigende omfang muligt at diagnosticere medfødte sygdomme, mens barnet endnu er i moders liv. Men det er en problematisk viden, og aldeles urigtig at anvende, hvis konsekvensen bliver abort.

Det er muligt at give hormonal behandling for barnløshed, ofte med tvilling eller trillinggraviditet som konsekvens. Derpå er det muligt at spørge moderen, hvor mange børn hun ønsker at beholde, og af hvilket køn? De overskydende kan så destrueres allerede i moders liv, måske som et »tæt på fødsel-indgreb«. Muligt, men yderst frastødende og langt fra rigtigt.

Det er muligt at bryde den kristne traditions respekt for dødsøjeblikket, men en så dan kompetenceoverskridelse kan ikke være rigtig.

Jeg skal ikke opremse flere »muligheder« men pege på, at de stadigt mere entydigt varsler et samlet opgør omkring vort menneskesyn og dets grundlæggende etik. Mette Lebech, bioetisk forsker og tilknyttet Københavns Universitets Center for Etik og Ret tog resolut fly fra studieophold i London for på weekendmødet på Magleås at bidrage med vejledning til de katolske læger i dette land. Mette er som bioetiker i besiddelse af stor faglig indsigt og en lige så stor, medmenneskelig indfølelse i den delikate problematik, der rammer så mange læger, som er udsat for stigende pression. Pression fra patienten, der måske har været under pression fra sit miljø og sine sociale omstændigheder. Pression fra samfundet, der tilrettelægger sundhedstjenesten og giver vejledende retningslinier. Pression fra lægeforeningen, der er tilbøjelig til at anse gældende lov som endegyldig norm for samvittigheden. Pression fra medicinalindustrien og dens mange tilbud til et udvidet marked. Mere kunne nævnes, men det må være nok at konstatere et samlet pressionsmønster, som efter en tve-tydig start nu tegner konturen af et menneskesyn, der vil gøre det mulige rigtigt, og det rigtige til en utopi.

Et opgør med dette menneskesyn kræver skærpet bevidsthed om, at et lægearbejde, der tjener hele mennesket også kalder på guds billedet i bade læge og patient og dermed den sande identitet. Mette Lebech understregede, at der her er tale om et eksistentielt opgør i respekt for undfangelsesøjeblik og dødsøjeblik som de to milepæle, der er afgørende for menneskets evige skæbne.

»Alle spirituelle aspekter i den menneskelige natur, er for altid unddraget den videnskabelige forklaring«, understreger Probst. Foto: KNA (befrugtning via reagensglans).

Dalum retræte

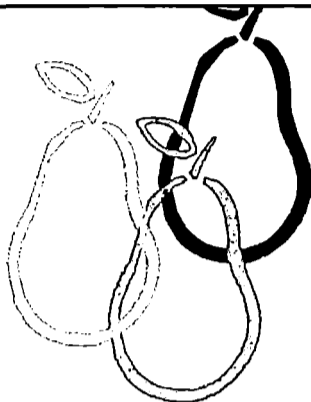
for mænd afholdes på Dalum Kloster fra den 24. august med ankomst kl. 17.00 til den 28. august efter højmesse og morgenmad.

Retrætepræst: pater Herbert Paul Krawczyk
Emne: Helligåndens nærvær og virke/ Helligånden bor i os. Prisen for opholdet er kr. 675,00.

Tilmelding ved at sende depositum kr. 100,00 i check til Erik Jensen, Sydskrænten 17, 2800 Holte. Der kan søges om tilskud til retræten.

Retræteudvalget:

Walter Egger, Hillerød, Erik Jensen, Virum, Tage Gondak, Nykøbing F, Poul L. Wiisbye, Roskilde, (udvalgsformand).

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

nt
revision

Statsautoriseret
revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	Tlf. 74 75 18 00	
København	Tlf. 33 26 70 00	Vejlen	Tlf. 75 36 02 11
Tåstrup	Tlf. 42 52 08 00	Århus	Tlf. 86 28 48 44
Vordingborg	Tlf. 53 77 11 66	Holstebro	Tlf. 97 41 22 11
Odense	Tlf. 66 15 85 55	Aalborg	Tlf. 98 18 41 22

Magleås sommerarrangementer

Højskoleuge / RENÆSSANCEN
– aspekter af et opbrud
26. juli-1. aug. '98. Pris enøv. kr 2300,-
ell. 2000,- dobbtær.

Renæssancen opfattes i vore dage både som en periode og et begreb. Hvilke elementer indgår i dette begreb? Der må være andre og flere måder at nærme sig perioden på end gennem Rafael, Leonardo og Michelangelo, hvor vigtige disse end er. En vifte af fordragsholdere vil i ugen belyse disse fascinerende tid fra forskellige indfaldsvinkler.
Oluf Bohn (kirkehistorien), Carsten Friberg (idéhistorien), J.P. Duclos (teologien), Hanne Frøsig (dagligdagen), Niels Hartling (naturvidenskaben), Jette Lokvig (arkitekturen), Niels Ohrt (kunsten), Peter Ryom (musikken). Ugens præst: p. Willem Wuyts, o. præm.
Ledere: Ellen Marie Lebahn og Annie Rastrup

Pensionstugen
2. aug.-8. aug. '98. Pris: kr. 1950,- (dobbtær. 1650,-)

Også i år vil der selvfølgelig være en pensionstuge. Kom og nyd Magleås' herligheder og det gode samvær med andre trofæller. Der vil være messe hver dag. Af programmet: Kunstnerne omkring Brændums Hotel, Skagen – Hildegard af Bingen – Mine SOS børn – Gilmt af Balticum – Besøg af en Mother Theresasøster – Af en Romafarers oplevelser. Udflugt til Esum Kloster.
Ledere: Sr. Clemetine og Ellen Marie Lebahn.

Yderligere oplysninger samt program fås på
Magleås Sekretariat · Høsterkøvej 6 ·
3460 Birkerød · Tlf. 42 81 07 15

Tilmelding:
ved indbetaling af kr. 200,-
ved check ell. giro 428-4429

Af Elsebet Kløler

Mens vi venter på den danske udgave af Verdenskatekismen (mange har ringet til Katolsk Forlag og rykket) har biskopperne i USA travlt med at justere lokale katekismer, hvis forlæggere selv ønsker en officiel erklæring om, at deres tekster er i læremæssig overensstemmelse med den nu normgivende *katolske kirkes katekismus*.

Fra de 18 tekster, de indtil nu har undersøgt har biskopperne foreløbig sammenfattet flg. fejl og mangler i 10 punkter:

1. Mangelfuld fremstilling af Treenighedens mysterium, ofte ved at undgå ordet: Gud far.

2. Uklarhed om Kristi guddom og centrale plads i freshistorien.

3. Mangelfuld fremstilling af Kirken som indstiftet af Kristus, med læremæssig autoritet, enhed i læren og apotolisk mission.

4. Mennesket bliver ikke identificeret som et, ifølge sin natur, åndeligt væsen, skabt Guds billede og lignelse, bekadiget af synd, men genrejst af Kristus. Alt for ofte får man det indtryk, at mennesket er det første princip og det endelige mål for sin egen eksistens.

5. Menneskets handlen om underordnet Guds initiativ i verden kommer ikke klart til udtryk.

6. Mangelfuld forståelse af nåden.

7. Mangelfuld behandling af sakramenterne som effektive tegn på Helligåndens udrydelse.

8. Ukorrekt belæring om menneskesynden og dens nødvendige forhold til læren om nåde, dåb, synd og forløsning.

9. Mangelfuld dannelse af amvittigheden og »mager remstilling« af Kirkens moralære.

10. Utilstrækkelig fremstilling af Gudsrigets hinsigtighed og katolsk eskatologi (dvs. læren om de sidste ting).

er hos os

Vort lille bispedømme har vi æret henvist til oversættelser af udenlandske lokal-katekismer. Hos os drejer det sig derfor ikke om bøgerne, men om den mentalitet der er præget af fromhedslivet i de sidste mange år, både før og efter 2. Vatikanconcil.

Det amerikanske problem: *ennesidigheden* i vort forhold til Gud og mennesker er domineret også hos os. Før Conciliet i form af et omhedsliv, en moralisme, er tog overhånd. Som da Mariakongregationens forand anmodede præsten om at læse messen sagte, så de ikke blev forstyrret i deres anagt. Præsten (det var Hubert

Messerschmidt) ville da slet ikke forstyrre, så han overlod kirkerummet til de fromme og forlod dem.

Og *dydsirethed* indtil snerperi. Et herligt eksempel er den gamle dame, der vendte sit Jesu Hjerte billede om på væggen, mens hun klædte sig af om aftenen. *Gerningsretfærdighed* mødte jeg f.eks. hos spejderdrengen, der overlod mig sin siddeplads i busen. »Det var nr 2 gode gerning i dag!« råbte han til en kammerat. Sød dreng, den var han velundt. Jeg har selv været spejder og glemmer ikke det 6. bud i spejderloven: »Vær god mod dyr!« – et bud, vort landbrug har hårdt brug for også i dag.

Det var moralismens dage på godt og ondt. Efter Conciliet har et lige så menneskecentreret liv været fremherskende, efter parolen: nu har vi ligget så længe i den ene grøft, skal vi så se at komme over i den anden! Frisindethed førende til umoral, som vi har på TV skærmen hver eneste aften. Subjektive meninger om Kirkens lære, for vi er jo voksne mennesker, der selv kan tænke ...

Budskaberne før og efter Conciliet har reageret på hinanden, men på fælles niveau, dvs. menneskecentreret. Ligesom tidsaldrene i skønlitteraturen reagerer på hinanden: romantikken på rationalismen, naturalismen på romantikken, modernismen på naturalismen osv.

Det er denne *menneskecentrerede holdning*, den være sig højre eller venstredrejet, de amerikanske biskopper, i pagt med 2. Vatikanconcil, nu peger på, fordi den ikke er kristen. Den må tage et opgør med sig selv og åbne sig for den treenige Gud. Det er Gudmennesket Jesus Kristus, som er alfa og omega i menneskets liv, og Faderens og Sønnens Helligånd er hjerteslaget i den grad vi åbner os for dåbens pagt med Gud.

Vi er flinke til at påkalde Helligåndens hjælp til alverdens ting, men er der rum i os for Den, vi beder til og det, vi beder om? *Den lille Therese* kaldte Helligånden for en *elevator*. Mennesket må bryde op radikalt fra sin faldne natur og sit subjektive jeg, træde ind i elevatoren og lade sig løfte op, etage for etage, til kontakt med Gud, indtil foreningen er fuldbyrdet. Therese sad i sin klostercelle og drømte om verdensmission.

I dag er hendes drøm gået i opfyldelse. Kirken har erkendt det og ophøjet hende til kirkelærer.

Også kirkefaderen *Ignatius af Antiokia* brugte dette billede om Helligånden i sit brev til efeserne ca år 107 e.Kr.: »Helligånden er et *hejsetov*,« skrev han, det guddommelige lift, som han selv undrende erfarede i sit martyrium i Rom.

Denne tankegang – troens

holdning – kan overvælde os. Vi er jo ikke fanatikere, men bare almindelige mennesker, der gerne vil leve et anstændigt liv, er vi ikke? Men var det det, Jesus forkyndte i saligprisningerne (Matt 5,3 12)? med sine mange lignelser og med sin egen død og opstandelse og himmelfart? Hvis det bare var det, hvad skal vi så stille op med pinser og Helligåndens sendelse eller rettere: *Hvad skal Helligånden så stille op med os?*

Vor egen mentalitet

Er det ikke her, tampen brænder? her vi må arbejde med vores egen mentalitet for at komme ajour med den skæbne, der venter os alle? For at sige det jævnt: at bunden går ud af os og Helligånden får rum og forløser Guds barnet i os? (jf. Rom 8). Får Kirkens forkyndelse og sakramenter og vor egen situation i familien og på arbejdspladsen så ikke et helt nyt fortegn, når dette sporskifte til et liv i troslidighed (Thereses »lille vej«) for alvor går op for os og vi tager konsekvensen?

Jamen, vi har da stadig hyggen fra *de gode, gamle dage* at lune os ved: Ingemanns morgen og aftensange, Grundtvig og Brorson ikke at forglemme, som heldigvis er kommet ind i vores katolske »Lovsang« og har givet den et tiltrængt litterært lift. Den efterreformatoriske salmedigtning i Danmark er

enestående i verdenslitteraturen ligesom H. C. Andersen. Men er den ikke religiøst set god nok? Jo, i alle tilfælde de salmer der er optaget i »Lovsang«. For hvis vi nærlæser dem vil vi opdage, at de kredser om ganske det samme: oplevelsen af Guds Forsyn og omsorg i vores hverdag, hvis vi skifter midtpunkt fra os til Ham.

»Du gav mig, o Herre, en

En menneskecentreret holdning, den være sig højre eller venstredrejet, er ikke kristen. Den må tage et opgør med sig selv og åbne sig for den treenige Gud. Foto: KNA

Helligåndsdue i strålelys. Foto: KNA, fra Skt. Peterskirken i Rom.

lod af din jord« lyser den ikke af enfoldig og helhjertet tro? eller Jakob Knudsens: »Se, nu stiger solen af havets skød ...« Hvem vil undværenden? Det er ikke bare lyrik, det er livserfaring her hos os.

Iblandt os går også overlevende fra koncentrationslejrenes helvede under 2. Verdenskrig: »Nu ved jeg, at djævelen er til; altså må Gud også være til,« var der en ung mediciner, der sagde, da han kom hjem. Og så konverterede han til den katolske Kirke, rejste til Lourdes og blev helbredt for den tb han havde fået med sig hjem, og begyndte, styrket og frigjort, et nyt liv.

Iblandt os har vi også de udenlandske præster, som har forladt deres hjemstavn for at arbejde her hos os. Hvad skulle Kirken herhjemme gøre uden dem?

Og midt iblandt os har vi de fremmede, som er flygtet fra det helvede, der udspiller sig i andre verdensdele i dag. Er ikke deres trosvidnesbyrd et memento til os og en kostbar surdej i vores menigheder? Pinsedag var det frem for alt asiaterne, der fyldte Skt. Ansgars lille domkirke og modtog firmelsens sakramente af biskop Kozon. Et tidens tegn, som Den Katolske Kirkes Katekismus følger op i sin holdning til Øst og Vestkirken, »Kirkens to lunger« som paven kalder dem.

Og Verdenskatekismen har hele verdenspiskopatet bag sig og spiller også på det menneskelige register. Vent og se.

Den katolske præst – hvem er han og hvad er hans opgave?

»Teologi bør studeres knælende«

Af David Vincent Nielsen

I de seneste årtier har kirken især i den vestlige verden oplevet en kraftig nedgang i antallet af præstekald. Blandt de mulige årsager fremhæves ofte hvad man kunne kalde den katolske præsts identitetskrisse. Hvem er han og hvad er hans opgave? Frem til det andet Vatikankoncil lagdes måske for meget vægt på præstens rolle som forvalter og uddeler af kirkens sakramenter, og for lidt vægt på hans funktion som åndelig vejleder, som tjener for menigheden og som forkynder af evangeliet også uden for kirkens mure. Desuden var

krisen jeg nævnte i indledningen.

Kaldet til præst

Kirkens og hver enkelt kristens kald udgår fra Treenigheden. Alle har nøjagtig samme værdighed, men ikke alle har samme opgave i kirkens fællesskab. Kristus har således med sin udvælgelse af apostlene ønsket, at denne gruppe fulgte Ham på særlig vis. Det vil sige de fik en særlig gave fra Helligånden, en særlig karisme, for at kunne blive kirkens åndelige vejledere, for at kunne tilgive synder, helbrede og trøste de syge og døende, fejre eukaristien, bestandigt bede for menigheden og forkynde

via lydighedsløftet, der afgives til biskoppen, og ligesom Kristus lagde hele sit hjerte i det kald Faderen havde givet ham, således giver præsten hele sin kærlighed til Gud og til sin menighed ved at give afskald på selv at stifte familie. Alt dette efter devisen; den der handler på Kristi vegne (*in persona Christi*) må også så vidt det er muligt leve sådan, som Han gjorde.

Der er måske her grund til at understrege, at alt dette kun er muligt ved Helligåndens mellemkomst – uden Hans nådegave ville mennesket hverken kunne efterleve disse løfter eller udføre den beskrevne tjeneste. Ligesom selve kirken imidlertid består af et menneskeligt og gudommeligt element, således også præstedømmet. Gud ønsker, at mennesket deltager aktivt og samarbejder med nåden. Før man modtager præstevielsens sakramente, må man derfor gennemgå en ret lang uddannelse, der er så meget desto vigtigere i et samfund, hvor troen ikke længere er en selvfølge og hvor den redefinerede tjeneste stiller nye krav til præsten og hans samarbejde med lægfolkene. Jeg vil i det følgende fortælle lidt om hvordan denne uddannelse er lagt an i Rom, hvor jeg selv forbereder mig.

Uddannelsen i korte træk

Uddannelsen har i korte træk tre elementer, der dog hænger uløseligt sammen og endog griber ind i hinanden: En åndelig side, en intellektuel og en alment menneskelig dimension. Den der på særlig vis ønsker at følge Kristus efter og lede andre på Hans vej, må naturligvis først og fremmest kende Ham personligt. Bønnen har derfor en helt central og essentiel placering i uddannelsen. Den hellige eukaristi er jo på en gang kilden til og kulminationen på alt kirkeligt liv, og hver dag starter så med messe kl. 6.30. Herefter er der tidebøn og personlig meditation eller betragtning af bibeltekst for eksempel efter Sct. Ignatius af Loyolas forbillede. I løbet af dagen samles man igen flere gange til tidebøn og i en time inden aftensmåltidet er der tilbøjelse af det udstillede sakramente. Dagen afsluttes med komplet. Desuden er der en ugentlig retrætedag

med oplæg fra en af seminariets åndelige vejledere, og en ugentlig udvidet bibelmeditation, den såkaldte *lectio divina*. Siden de første kristne munke drog ud i ørkenen, har man vidst, at fremgang i det åndelige liv er betinget af, at man får vejledning og har nogen at dele sin bønserfaringer, sine glæder og sine anfægtelser med. Hver seminarist har derfor ind mellem personlige samtaler med sin åndelige vejleder, der i øvrigt som regel også er ens skriftefar.

Mens bønnen giver en direkte adgang til dialog og samvær med Gud, så åbner universitetsstudiet for den skat af viden, som kirken, ja hele menneskeheden, har opsamlet i historiens løb. Man starter med to års filosofi, der opøver i rationel tænkning og giver indblik i den menneskelige forstands potentiale og begrænsninger. Desuden undersøges menneskets relation til resten af skaberværket set fra et jordisk synspunkt, og studiet lærer en at samtale med de mennesker, der endnu ikke er troende. Herefter følger et trængt teologistudium, hvor man for alvor søger at dykke ned i alle mysterierne. På jesuiternes Gregoriana-universitet, hvor jeg selv læser, er hvert af de tre år dedikeret til studium af henholdsvis: hvem er Gud? (kristologi, treenighedslære, eksegesi, Åbenbaringen); Hvad er kirken? (eklesiologi, kirkeret, kirkehistorie, sakramentslære, eksegesi, mariologi); Hvem er mennesket, skabt og forløst? (Antropologi, moralteologi, frelseslære, nådelære, pastoralteologi, eksegesi). Det er her værd at bemærke, at samtlige seks semestre har mindst ét kursus i eksegesi, d.v.s. udlægning af Bibelen, og bedre kan Guds Ords centrale placering i uddannelsen næppe illustreres. Efter den 5-årige grunduddannelse er der mulighed for en to-årig specialisering alt efter evner, og naturligvis afhængig af biskoppens vurdering af, hvad der passer med bispedømmets behov.

Pastoral praktik

Disse åndelige og intellektuelle øvelser supplerer hinanden – teologi bør studeres knælende, som en af kirkefædrene konstaterede, men hertil kommer den uundværlige pastorale praktik. Her giver Rom nærmest ubegrænsede muligheder i sine mere end 300 sogne, på hospitaler, i fængsler og i de mange kirkelige hjælpeorganisationer og ordner. To halve dage om ugen er viet disse aktiviteter.

Dagligdagens rigdom

Jeg vil slutte med at fremhæve det udbytte som selve

kommunitetslivet giver. På mit seminarium er vi knap 200 seminarister fra mere end 20 nationer fordelt på alle klodens kontinenter. For ikke at blive borte med vrirmlen er hver seminarist placeret i en gruppe på 7, der udgør en slags familie. Med disse mennesker deler man både dagligdagens mere almindelige glæder og sorger, herunder en del af det praktiske husarbejde, og visse af de daglige tidebønner bedes i denne gruppe. Desuden bor man naturligvis fysisk dør om dør på hver sit værelse. Det er en enorm rigdom således at få indblik i andre nationers kultur og deres særlige måde at inkarnere Evangeliet på. Man føler sig for alvor som medlem af en universalkirke, men samtidigt er det en stor udfordring at få tingene til at fungere blandt

så vidt forskellige mennesker, der jo ikke engang selv har valgt hverandre. Man lærer at sætte andres behov på dagsordenen, og der bliver slidt nogle kanter af én. Først og fremmest lærer man dog at give mere palds til Ham, der alene har kaldet os til sin tjeneste, og som alene kan fuldende det arbejde Han har påbegyndt.

David Vincent Nielsen

Den hellige eukaristi er på en gang kilden til og kulminationen på alt kirkeligt liv, og hver dag starter med messe, tidebøn og personlig meditation eller betragtning af bibeltekst. Foto: KNA.

det essentielle samarbejde mellem den viede præst og lægfolkene, der jo i dåben har fået del i det almindelige præstedømme, nedtonet. Koncilet forsøgte at rette op på det i forskellige dokumenter, men sådanne skal jo som altid fortolkes før de kan bringes i anvendelse. Desværre er denne fortolkning i årene umiddelbart efter koncilet afsluttet gået overvejende i en bestemt retning, der har gjort forskellene mindre mellem det såkaldt ministerielle og det almindelige præstedømme uklare og har medvirket til den identitets-

Guds Ord. Deres tjeneste, for de er nemlig først og fremmest tjenere, er blevet fortsat af biskopperne, der siden urkirken er udvalgt og viet ved håndspåleggelse. Det er dette sakramente som også de viede præster har del i. Udover de nævnte opgaver er præsterne også kaldede til på ganske særlig vis at bære vidnesbyrd om Guds rige og om håbet om Kristi genkomst og det evige liv. Ligesom Kristus selv lever den katolske præst i materiel enkelhed. Ligesom Kristus var lydighedsfuld overfor sin himmelske far, således er præsten lydighedsfuld overfor Gud

Efterår på Magleås · Program 1998

Weekend · 26. sept. kl. 10.30-27. sept. kl. 13.30

I Middelalderens spor på Midtsjælland. Fra Sct. Ansgar, Bredgade 64, køres med bus kl. 10.30 mod Ringsted. Her besøges Sct. Bøndt Kirke. Frokost/medbragt mad i »eget« menighedshus (Sct. Knud). Øl og vand kan købes. Derefter til kirkerne i Sorø, Vester Broby og Fjenneslev. Bussen er på Magleås ca. 17.30. Om aftenen taler lektor *Oluf Bohn* om »De store ordenssamfunds komme og virke i Danmark i Middelalderen«. Søndag formiddag fortæller *Hugo Johansen* fra Nationalmuseet om »Valdemartidens kulturforbindelser, set i lyset af Hvideslægtens kirkebyggeri«. Kl. 12.30 frokost og herefter afrejse. Pr. kr. 375,- Ledere: p. Dietrich Timmermann & Ellen Marie Lebahn

Magleås-træf · 27. sept. kl. 14.

Forfatteren, dr.phil. Meite Winge har gjort sig sine tanker om hvilke elementer, der indgår i det at have en identitet f.eks. om sprogets, litteraturens, salmesangens, naturens betydning, og det taler hun om under titlen: Det at være dansk/dansk – identitet i en brydningstid. Kaffe mellem kl. 14-15. Foredraget begynder kl. 15. Pr. kr. 35,-

Weekend · 24. okt. kl. 10.30-25. okt. kl. 13.30

For enden af en rulletrappe. Sr. Emma Martensen CSJ har tilrettelagt og vil lede denne weekend om kvindens stilling i dag! Kvindens afmagt og magt under forskellige livsbetingelser/Solidaritet – en utopi/ Kirken – hjælp eller hindring/ Når planten rykkes op med røde. Arrangement i samarbejde med DKKF-Danmarks katolske kvindeforbund og Magleås. Praktiske ledere: Hanne Matarese & Ellen Marie Lebahn. Pr. kr. 375,-

Magleås-træf · 8. nov. kl. 14.00

Forfatteren og Radio- & TV-manden Mogens Wenzel Andreassen er en af ankermændene på det danske hold i den nordiske quiz om klassisk musik, Kontrapunkt. Som mange vil vide er han også en glimrende foredragsholder, der på en levende måde kan formidle sin store viden om musik. På dette træf vil han især koncentrere sig om Kontrapunkt – og det bliver ikke kedeligt! Kaffe mellem kl. 14 og 15. Foredraget begynder kl. 15. Pr. kr. 35,-

Week-end · Kunst og Kirke · 27. nov. kl. 19-29. nov. kl. 13.30

Det er atter lykkedes at få vor højt skattede kunsthistoriker og lektor ved Århus Universitet Hans Jørgen Frederiksen til Magleås for en week-end. Denne gang gælder det »Det romanske Europa«. Det 11. og 12. århundrede var en storhedstid for den kristne kunst. Fra Sicilien til Norge og fra Irland til langt ind i det østlige Europa opførtes romanske kirker, der i mange tilfælde udstyredes med malerier og skulpturer, der endnu i dag kan være til stor inspiration. I dette kursus præsenteres og analyseres en række af de mest interessante værker især fra Italien, Spanien og Frankrig men også fra Tyskland og Danmark. Praktisk leder: Ellen Marie Lebahn. Pr. kr. 675,-

Ved uge- og weekend-arrangementer er der visse tilskudsmuligheder.

Generalprøve på år 2000

Der var fest og glæde og ikke antydning af kaos, da lægmandsbevægelser fra hele verden stimlede sammen i Rom i pinsen

Vatikanet (KNA) - Det var nærmest en invasion. Nogle taler om 250.000, andre om en halv million, allesammen medlemmer af forskellige bevægelser, som skulle til et stort møde med paven. Det var som en generalprøve på det hellige år 2000, og den gik fint, mente både politiet og pressen.

De mange katolske grupper havde mobiliseret deres medlemmer og sendt dem til Rom i anledning af pinsen.

Nyt ID-kort til præster

Rom (KNA) - I Italien skal katolske præster fremover kunne legitimere sig med et lille, plastlamineret kort. Præstekortet er indført i et forsøg på at komme de 'falske præster' og deres fupnumre til livs. Det træder i stedet for de kirkelige beviser, som hidtil har været benyttet, og som var skrevet på almindeligt papir, meddeler erkebispedømmet Milano.

Kirkeretten taler om en skrivelse, som en biskop udstyrer sine præster med, og som disse kan bruge som legitimation i forbindelse med gudstjenester uden for deres hjemlige bispedømme. Også andre bispedømmer i Italien har planer om at indføre et tilsvarende præstekort.

Efter nogle menneskers opfattelse er det dem, der er kirkens fremtid; andre har svært ved at klare dem, opfatter dem som en selvbestaltet elite og fornemmer, at de kører deres eget løb.

Et nyt pinseunder

Det kunne godt minde om et nyt pinseunder - at se *Focolarebevægelsen*, *Neokatekumenatet*, *basismenigheden Sant'Egidio*, *kolpingfamilierne* stå dér og udgøre en stor menighed sammen med *Abbé Pierres Emmanuelfællesskab*, *CVC-grupper*, *lægfranciskanere* og et halvt hundrede andre bevægelser.

Pave Johannes Paul II er glad for bevægelserne, som i meget stort omfang består af unge mennesker. Han regner med dem, når det gælder nyevangelisering både i og uden for kirken. De er foråret, som pibler frem i kirken; de er svaret på tidens dramatiske udfordring, svaret på sekulariseringen, sagde han, mens bifaldet bragede. Efter en periode præget af oprud var man nu på vej ind i en modningstid, fortsatte han.

Johannes Paul understregede, at en sådan modning forudsætter lydighed og samarbejdsvilje i forhold til biskopperne, eftersom det er deres ansvar at afgøre, hvorvidt en given gruppes karisma kan betragtes som autentisk. Han opfordrede de forskellige grupper til at engagere sig i det lokale kirkeliv og i deres menigheder.

Johannes Paul understregede, at det ville være forkert at se denne karismatiske dimension som et modstykke til kirken som en institution. Begge dele hører med til kirkens væsen, sagde han.

De etablerede grupper synes at være på hjemmebane. *Focolarebevægelsens* grundlægger, *Chiara Lubich*, betegnede pavens indsats for bevægelserne som et mesterstykke. Hun og lederne af andre store bevægelser fik lejlighed til at præsentere deres arbejde: *Jean Vanier* fortalte om *l'Arche-fællesskaberne* og *Luigi Giussani* om *Comunione e Liberazione*, og alle udtrykte glæde og taknemmelighed over den velvilje og opbakning, som de fik fra kirkens ledelse. Også *Kolpingfamilierne*, hvis arbejde hovedsagelig er af social karakter, var glade både for mødet på Peterspladsen og for den forudgående kongres.

En invasion af fodfolk

Der var fest og glæde og ikke antydning af kaos. Størstedelen af deltagerne ankom i busser, som måtte parkeres et godt stykke uden for byen. Derfra gik turen til fods gennem gaderne med plakater og transparenter, med madpakken i rygsækken, måske et emblem på kasketten og for de flestes vedkommende en klapstol under armen.

Al trafik var ledt uden om byen i dagens anledning. Men eftersom solen skinne-

de fra en næsten skyfri himmel, havde mangen romer allerede i de tidlige morgentimer forlagt residensen til stranden. Andre valgte at blive hjemme af frygt for en gigantisk trafikprop - så det var stort set kun bybusserne, der mærkede til trafikomlægningen.

Storskærme i gaderne

Allerede ved middagstid var Peterspladsen fyldt til bristepunktet. Langs Via Conciliazione, hovedgaden, som fører op til Vatikanet, havde man anbragt tre storskærme, og det varede ikke længe, førend også dér var fyldt op. Flere timer inden festen skulle begynde, var det i praksis umuligt at mase sig igennem. Det var helt tydeligt, at paven var glad for at være sammen med de mange mennesker - og at glæden var gensidig. Der blev ikke sparet på klap-salverne.

Heller ikke da de mange tusinder skulle tilbage til busserne, var der nogen form for panik. To timer efter festens afslutning var alle væk fra Peterspladsen, og Vatikanets folk gik i gang med at slette sporene. Pinsedag meddelte paven firmelsens sakramente til 14 unge mennesker, og det eneste, der var tilbage fra invasionen den foregående dag, var - glæden.

Indiske biskopper: Stands atomvåbenkapløbet!

New Delhi (KNA) - Biskopperne i Indien opfordrer både Indien og Pakistan til ikke at foretage yderligere atomprøvesprængninger. Der er ingen grund til at starte et atomkapløb i det sydlige Asien, siger de. Biskopperne gør opmærksom på, at et sådant kapløb mellem Indien og Pakistan vil være rettet mod de mindre, omkringliggende lande. Atomtruslen var på dagsorden, da den indiske bispekonference mødtes i dagene 10.-11. juni.

Kirken i Indien opfordrer begge lande til at være tilbageholdende. Bispekonferencens stedfortrædende generalsekretær, *George Pereira*, drager paralleller mellem atomtruslen og holocaust og mener, at de to lande hellere skulle bruge kræfterne på at skabe fred i det sydlige Asien.

I Delhi opfordrer hjælpebiskop *Vincent Concessao* både Indien og Pakistan til at søge nye veje. De skal tale sammen, respektere hinanden

og derigennem søge at stifte fred, førend atomvåbnene gør det af med hele regionen, siger han. Biskoppen finder det tragisk, at udviklingen i begge lande må vige for prøvesprængningerne.

Den katolske kirke protesterer imod radikale hinduers planer om at opføre et tempel på stedet, hvor sprængningerne fandt sted. Det er misbrug af religion, udtaler p. A. *Suresh*, som er den indiske bispekonferences sekretær for økumene og dialog. Efter hans opfattelse er det latterligt at fejre, at nationen er blevet en atommagt, og det er uforeneligt med enhver form for tolerance.

Planen gik ud på at opføre et hindu-tempel i Pokharan i staten Rajasthan - netop dér, hvor sprængningerne fandt sted den 11. og 13. maj. Det skulle stå som et monument over nationens styrke.

Pakistansk biskop har forståelse for sprængninger

Rom/Islamabad (KNA) - Den katolske biskop af Islamabad, *Theodore Lobo*, har forståelse for landets atomprøvesprængninger. Han går ikke ind for at bruge kernevåben, og han deler pavens afvisende holdning, siger han til missionstjenesten Fides. Men folk blev foruroliget af de indiske atomprøvesprængninger, forklarer han, ikke mindst fordi Indien umiddelbart derefter gjorde krav på Kashmir. Dertil kommer, at amerikanske garantier har vist sig ikke at være meget værd, fortsætter Lobo; folk føler sig utrygge. På den bag-

grund betegner han de pakistanske prøvesprængninger som forståelige.

Biskoppen betragter den vestlige verdens indstilling som dobbeltmoralisk. Vesten fortæller andre lande, hvordan de skal bære sig ad, men de går ikke foran med et godt eksempel, siger han. Det samme gælder på dette område, påpeger Lobo: Vesten kan ikke acceptere, at Indien og Pakistan har atomvåben, men de vil ikke af med deres egne våben og vil heller ikke undlade at foretage yderligere prøvesprængninger

Pater Irenæus Capellen OFM conv.

- fejrer sit 50-års præstestjubilæum i weekenden den 8. og 9. august.

Lørdag den 8.: Åbent hus kl. 14.30-16.30 i Kolbehuset, messe kl. 17.

Søndag den 9.: Festmesse i Sct. Franciskus Kirke, Nakskov, kl. 10. Derefter reception.

Kommer paven til Jerusalem i 1999 eller 2000?

Patriark Michel Sabbah venter paven til Jerusalem i år 2000, men Vatikanets diplomater er skeptiske

Vatikanet/Jerusalem (KNA) - Kommer paven til Jerusalem i år 2000 - eller går det i vasken, fordi fredsprocessen ikke kommer ud af stedet? Indtil for ganske nylig var kirken i Det hellige Land forsigtig med at tænke tanken til ende, men nu regner den med, at paven kommer på besøg i anledning af jubilæet.

»Jeg venter, at paven kommer her i år 2000«, sagde patriark *Michel Sabbah* kort før påske. Sabbah, der er ærkebiskop af Jerusalem, tilføje, at pavebesøget gerne skulle give fredsprocessen et skub i den rigtige retning.

Vatikanets diplomater er mere skeptiske. Efter deres opfattelse ser der mere sort ud end nogensinde, hvad angår situationen i denne del af verden. *Jean Louis Tauran*, Vatikanets 'udenrigsminister', aner en risiko for, at et

pavebesøg bliver opfattet som en blåstempling af de uretfærdige forhold i stedet for et symbol på freden. Men det kan selvfølgelig se helt anderledes ud om to år, tilføjer han.

Hvis det kan fremme forståelsen og freden

Situationen i Mellemøsten er et af de emner, der bekymrer Vatikanet. I sit påskebudskab, som blev transmitteret til alverdens lande, nævnte pave *Johannes Paul II* Mellemøsten og Jerusalem som steder, hvor freden er i fare. Først når et pavebesøg vil kunne fremme enheden, forståelsen og freden, er tiden moden til det, siger man i Vatikanet.

Det må for alt i verden undgås, at en af parterne benytter pavens besøg til at fremme egne interesser, sådan at det fører til endnu

mere splittelse, hedder det; derfor venter man på det rigtige tidspunkt.

Men betyder det så ikke, at pavebesøget bliver udsat på ubestemt tid? Paven er jo ikke bare en hvilken som helst pilgrim. Han er Vatikanstatens overhoved og bliver modtaget som en statsleder i overensstemmelse med protokollen. Situationen i Det hellige Land kan jo, som Tauran antydede, nå at udvikle sig i en positiv retning, sådan som fredsprocessen tilsigter - og så skal protokollen nok også åbne mulighed for en pavelig fredsmision.

Det er ingen hemmelighed, at paven selv er meget opsat på at besøge Det hellige Land i år 2000. Han vil nok først og fremmest til Bethlehem, Nazareth og Jerusalem. Måske tænker han også på Bethsaida, hvor Simon Peter

- hans forgænger - boede, på Kapernaum og på saligprisningernes bjerg.

Ortodoks julefest

Hvis omstændighederne tillader det, rejser paven allerede i 1999, for i det hellige år vil han ikke være væk fra Rom. I kirkelige kredse i Jerusalem spekulerer man dog på, om han ikke vil gøre en undtagelse og komme til Jerusalem for at deltage i et møde for kristne af alle konfessioner - eller måske et interreligiøst møde.

Den ortodokse julefest, den 7. januar, har været nævnt. På denne dag i år 2000 samles de ortodokse til et stort møde i Jerusalem. De har planer om at invitere andre kirkers overhoveder til at tilbringe en dag i bøn sammen med dem.

Det gælder om

Den 65-årige Michel Sabbah venter på vil tale til kristne, jøder og muslimer om

Via Dolores i den ældre bydel af Jerusalem. Her bar Jesus sit kors, og soldaterne fulgte ham. Fotos: KNA.

Vi gør os til talsmænd for sameksistens

Den dag paven drager afsted, skal rejsen stå helt i fredens tegn, siger Vatikanets 'udenrigsminister'

Rom (KNA) - Lige nu kan det ikke lade sig gøre at arrangere et pavebesøg i Det hellige Land. Det mener Vatikanets 'udenrigsminister', ærkebiskop *Jean Louis Tauran*. Den dag, da paven drager afsted på sin pilgrimsfærd, skal rejsen stå helt i fre-

dens tegn; den skal have til formål, at de forskellige religioner og folkeslag kan finde hinanden, siger Tauran til det italienske dagblad »La Repubblica«. I øjeblikket er det urealistisk, konstaterer han.

Tauran advarer imod at la-

de fredsprocessen mellem israelere og palæstinensere støde på grund. Hvis den går det, kan det vare meget længe, inden Israels arabiske naboer kan motiveres for et nyt forsøg, påpeger han.

Paven lader det gå ét skridt ad gangen, forklarer Tauran

og henviser til besøget på Cuba i januar: *Johannes Paul II* slog portene op, og der var ingen vej tilbage for de cubanske ledere. Men forandringerne tager tid, tilføjer ærkebiskoppen.

De har for nylig mødt de to overrabbinere, *Israel Lau* og *Eliahu Bakshi-Doron*. Er det ensbetydende med et gennembrud i forholdet mellem jøder og kristne i Det hellige Land?

Mødet stemte overens med det, vi altid har stræbt efter. De religiøse ledere i Det hellige Land har stor betydning for fredsprocessen; de skal mødes, kristne, muslimer og jøder, for at stille folkesjælen tilfreds. Og hvis de så kommer frem til en fælles forestilling om fred, vil det være et stort skridt i retning af fred i Det hellige Land. Er der efter Deres opfattelse en sådan fælles forestilling i sigte?

Nej, ikke endnu. det var et indledende møde. Det, vi forestiller os, er en fred, som omfatter alle mennesker - kristne, jøder og muslimer. Dertil kommer lighedsprincipet, som også må gælde alle, både jøder og palæstinensere. Alle må have de samme rettigheder og pligter, den samme frihed og suveræniteten og de samme politiske rettigheder, og der er et stykke vej igen. Israel forholder sig afventende. Palæstinenserne politiske rettigheder bliver tilsyneladende ikke ført ud i livet. Derfor skal der flere møder til, så man i det mindste kommer frem til nogle principper.

Betrager De samtalerne som et led i forberedelserne til jubilæet 2000?

Lad mig endnu en gang understrege, at det først og fremmest gælder om at føre freden ud i livet. Og det er naturligvis også et af de største og vigtigste formål med jubilæet.

Der er nogen, der taler om et pavebesøg i Det hellige Land. Invitationen foreligger, men ikke alle politikere mener, at tiden er moden. Hvad mener De?

Jeg regner med, at paven kommer på besøg i år 2000 i anledning af jubilæet. De katolske biskopper har allerede inviteret ham. Lad os håbe, at han kommer, så han kan sige et par ord om retfærdighed og sandhed - til alle, både kristne, jøder og muslimer, både israelere og palæstinensere. Lad os håbe, at hans besøg giver freden et skub i den rigtige retning. Det skal i hvert fald stå i jubilæets tegn. Lige nu ligger fredsprocessen underdrejet. Hvad gør de religiøse ledere for at bringe den ud af dødvandet?

Der bliver holdt møder på forskellige planer. Desuden opfordrer de religiøse ledere til, at man beder om fred, for fred er i sidste instans en gave fra Gud. Og det er kun Gud, der kan give menneskene - herunder de politiske ledere og 'den offentlige me-

Freden i Mellemøsten kræver kompromis

Vatikanet og Israel er enige om at ønske fred

Rom (KNA) - Hvis der skal være fred i Mellemøsten, må man være villig til at gå på kompromis, mener Vatikanets 'udenrigsminister', ærkebiskop Jean Louis Tauran. Der bliver ikke fred i området, så længe den ene part sikrer sig på den andens bekostning, understregede han ved en festlighed i Rom i forbindelse med Israels 50 års jubilæum.

Ethvert menneske og enhver stat er moralsk forpligtet til at søge at opnå fred, påpegede Tauran og gjorde opmærksom på, at denne forpligtelse også var nedfældet i den israelske uafhængighedserklæring. Det fremgår af erklæringen, at freden skal omfatte den arabiske befolkning i Israel, og at man ønsker et godt naboskab med de øvrige stater i Mellemøsten, sagde han.

Ærkebiskopen betegnede forholdet mellem Vatikanet og Israel som venskabeligt og præget af samarbejde og gode relationer. Han forsikrede ambassadøren om, at Den hellige Stol var fast besluttet på at bevare dette forhold, også selv om det fra tid til anden var nødvendigt at sige et par alvorsord; det hører med til at være venner og samarbejdspartnere, mente han.

Forsoning tager tid

Ambassadør Lopez henlede opmærksomheden på de dramatiske forandringer, som

forholdet mellem Israel og den katolske kirke har undergået i den tid, staten Israel har bestået. Han omtalte koncilet »Nostra aetate«, som også omhandler kirkens forhold til jødedommen, som et gennembrud. Optagelsen af de diplomatiske forbindelser i 1994 kaldte Lopez for et højdepunkt; samtidig understregede han, at man endnu ikke var ved vejs ende.

Forsoningsprocessen tager tid, sagde han, for svundne tiders sår skal have tid til at læges.

Lopez udlagde uafhængighedserklæringen som et katalog over nationens arv og dens forventninger til fremtiden. Erklæringen er et udtryk for Israels kamp og smerte i de år, da folket var uden hjemland, sagde han; samtidig udtrykker den nationens store drøm om uafhængighed i det land, som er en del af folkets historie.

Ambassadøren gav udtryk for nationens håb om, at nabolandene vil tage imod den udstrakte hånd og dele ønsket om fredelig sameksistens.

Flere hundrede kristne fra forskellige trossamfund demonstrerer her for freden. De kræver en ende på volden mellem palæstinensere og israelere.

føre freden ud i livet

besøg i Det hellige Land i år 2000, og han håber at paven vil tage lederskab, siger patriarken i dette KNA-interview

ning' – fred i deres hjerter. For os gælder det om at være med til at redde vores folk. Så længe der ikke kommer noget godt ud af fredsprocessen, risikerer det palæstinensiske folk – og dermed de palæstinensiske kristne – nemlig at dø. Samtidig bliver Israels situation mere og mere usikker. Derfor skal der sættes gang i fredsprocessen; der er ikke noget alternativ. Kan De se nogen muligheder for at sætte gang i den? Det kommer an på politikerne.

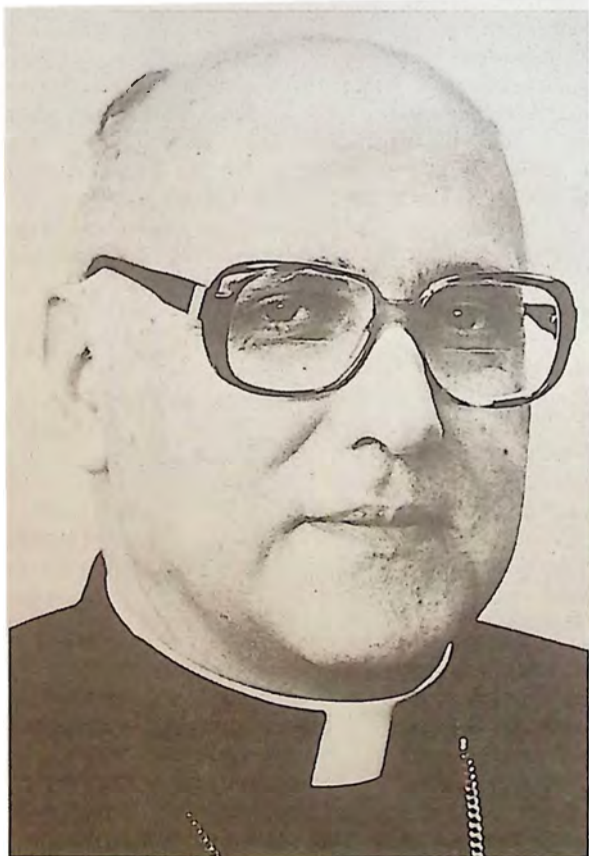
I Nazareth er der en del spænding i øjeblikket, en moske er under opførelse lige ved siden af Bebudelseskirken. Kan De se nogen løsninger på det problem?

Ja, selvfølgelig findes der en løsning; det er den samme lov, der gælder for kristne og for muslimer. Man må gøre sig klart, at nogle muslimer er med til byggeriet i Nazareth, men ikke alle. Byens muslimer som sådan går ikke ind for den besættelse af grunden, som en lille gruppe har foretaget. Det er et problem, som angår et lokalsamfund, der omfatter både muslimer og kristne, og det er de lokale myndigheder, der skal løse problemet. De muslimer, der bygger moskeen, er en lille gruppe, som ikke repræsenterer andre end sig selv. Heller ikke den islami-

stiske bevægelse giver dem nogen særlig opbakning. Men det er alligevel et slag i ansigtet på de kristne. Hvilke konsekvenser har det for forholdet mellem muslimer og kristne?

En forkert beslutning ville besværliggøre forholdet mellem regeringen og kirken. Det er regeringens ansvar, at lov-

givningen føres ud i livet, og regeringen må være i stand til at træffe en beslutning. Hvis regeringen sluttede op om hver eneste lille gruppe, der tager loven i egen hånd, ville vi være et lovløst land. Det ville være som i junglen, hvor det er den stærkes ret, der gælder.

Den latinske patriark af Jerusalem, Michel Sabbah.

»Paven har gjort en enestående indsats«

Jødisk teolog kæmper imod fordomme og fjendebilleder mellem jøder og kristne

Wien (KNA) - Ingen andre paver har gjort så meget for at bringe jøder og kristne nærmere hinanden som Johannes Paul II. Det mener den jødiske teolog Ruth Lapide, enke efter religionsfilosoffen Pinchas Lapide. Paven har besøgt synagogen i Rom som en ven og bedt sammen med jøderne, som han kalder for sine 'ældre brødre'. Men hvad Lapide tillægger endnu større betydning, er hans medvirken til Vatikanets anerkendelse af staten Israel. Johannes Paul har personlig truffet de afgørende beslutninger, understreger hun.

Ruth Lapide ser i alt væsentligt positivt på erklæringen om forfølgelsen af jø-

derne, som Vatikanet udsendte i foråret. – Selv om den lod vente på sig, tilføjer hun og konstaterer, at der tilsyneladende er nogle formuleringer, som paven heller ikke er tilfreds med. Dermed er der håb om endnu en skrivelse – og denne gang endnu bedre – om forfølgelsen af jøderne og de kristnes medansvar, bemærker hun og gør opmærksom på, at udtryk som 'kollektiv skyld' eller 'kollektiv uskyld' ikke giver nogen mening.

Ruth Lapide arbejder videre på de værker, som hendes mand ikke nåede at udgive. Der er en bog på vej om livet før og efter døden, fortæller hun, og én om begi-

venhederne i Bethlehem. For hende gælder det – som det gjaldt for ham – om at få fejlagtige oversættelser korrigeret, fjendebilleder pillet ned og fordomme til at blegne. Hun kalder evangeliet for en vidunderlig, jødisk historie og understreger, at man slet ikke kan forstå det, hvis man ser bort fra den jødiske baggrund.

Som teolog ønsker Ruth Lapide at få udryddet de jødefjendske træk, der ofte er opstået som følge af fejlagtige oversættelser. Hun maner desuden til forsigtighed med belastende udtryk som f. eks. 'farisæere', og tilføjer, at Jesus uden tvivl har tilhørt en af de farisæiske retninger.

En dansk katolsk præsts livskrønike

Pastor Palle Burla fortæller om sit eget liv, præster og andet godtfolk i biografien

Af Knud Kluge

C. A. Reitzels Forlag, Palle Burla, »En dansk katolsk præsts livskrønike - løse noter om mit eget, præster og andet godtfolk og om den katolske kirke - skrevet i udfornet, uformel snakkende stil«, 213 s, kr. 250.

»Når jeg ser tilbage på mit liv, er det virkelig forunderligt. Mange vil sige, at jeg har været heldig. Ja i allerhøjeste grad. Men - jeg tror hverken på 'skæbnen' eller 'lykkens lotteri', men på en Gud, hvis forsyn må have hjulpet. Han har haft en plan med mig.«

Dette citat er at finde i biografens indledning. Gennem 13 kapitler beskriver forfatte-

ren sit liv med barndommen i København. Palle Burla har virket som katolsk præst i Dalum, i København, Kgs. Lyngby, på Færøerne og i Fredericia.

Biskop emeritus Vincent Lind, Fyens Stift siger bl.a. om bogen:

- Oplevelser og iagttagelse af personer og hændelser gengives med stor livfuldhed af et begavet menneske med den holdning, at både det elementære og det sublime fortjener vor gennemtænkning. Her er både åbenhed over for det uvante og kritik af det vedtagne.

Vincent Lind betegner livskrøniken som en økumenisk guldgrube. Roligt måles nutidig og fortidig dogmatisme og smålighed med oldkirkens vin-

gefang, siger biskoppen.

- Alle kirker bør præges af »god og vidtskuende standard, fordi man kan tænke, spørge, overveje, skelne«. Burla forener i sin formulering filosofisk stringens med ordentlig teologisk indsigt.

Palle Burla fortæller selv, at bogen er blevet til på opfordring fra familie og fra biskop Martensen. Som tidsfordriv i mine ældre dage synes jeg selv, det ikke bare kunne være sjovt at skrive minder ned, men også til gavn for den katolske kirkes historie. »Jeg håber dog gennem disse sider, at få noget fortalt - og gennem den religiøse-filosofiske bog, jeg endelig har fået udgivet - at få sagt noget om mine meninger.

Ny bog om lægmandsbevægelser

Interviews med stifterne af syv betydende katolske bevægelser

Vatikanet (KNA) - Bag titlen »Segni di Speranza« - tegn på håb - gemmer sig interviews med stifterne af de syv mest betydningsfulde, katolske bevægelser i vores tid, deriblandt Chiara Lubich og Kiko Arguello, som har lagt grunden til Focolarebevægelsen og Neokatekumenatet. Bogen, som er skrevet af ærkebiskop Paul Josef Cordes, næstformand for det pavelige lægmandsråd, indeholder desuden en kortfattet, teologisk og kirkesociologisk undersøgelse af de nye grupperinger inden for kirken. Den er udgivet på forlaget San Paolo i Milano.

Disse bevægelser er en del

af den levende verdenskirke, siger Cordes og tilføjer, at man ikke længere kan forestille sig kirken uden dem. Som et eksempel herpå nævner han, at de er med blandt de bærende kræfter ved arrangementer som verdens ungdomsdagene.

Drivkraften i koncilets fornyelse

Ærkebiskoppen af Wien, kardinal Christoph Schönborn, sammenligner den rolle, som bevægelserne spiller i kirken, med den indflydelse, som tidligere tiders reformbevægelser har haft - eksempelvis tiggermunkene og de mange nye ordenssamfund, som

voksende frem i forrige århundrede. Han betegner bevægelserne som drivkraften i den fornyelse, som det andet vatikankoncil lagde op til.

Kardinalen understreger, at det ville være forkert at forsøge at rubricere bevægelserne som mere eller mindre konservative eller progressive. I mange henseender er det dem, der viser kirken, hvilken vej den skal gå, siger han og nævner kvindernes rolle som et eksempel.

I samme åndedrag gør Schönborn opmærksom på, at bevægelserne ikke bør opfatte sig som 'en kirke i kirken' og isolere sig fra andre troende.

Ave Maria

Af Sebastian Olden-Jørgensen

Som sædvanligt rummer dette nummer af Ave Maria en række impulser til det åndelige liv. Serien af små helgenbiografier ved Martin Bergsøe er nået til »Moses den Sorte« (dvs. ethioperen), en af de mere farverige ørkensfædre, der med en fortid som røver gik i kloster og til sidst lærte at beherske sin voldelighed.

Jesu Hjerter andagten har dybe rødder i middelalderens

mystik, men også i den hjemlige danske salmetradition finder man lovprisning af Jesu Hjerter, dvs. af Kristi frelsende kærlighed. Det gælder ikke mindst den pietistiske Brorson, hvis Jesu Hjerter andagt er genstand for Jette Thomsens bidrag.

I år er det jo Hildegard-jubilæum, og derfor bringer Kirsten Kjærulff en kort præsentation af denne store middelalderlige mystiker med vægt på hendes Maria-fromhed. På det mere praktiske plan er der to bidrag om bøn: Tilbedelse

af det allerhelligste Sakramente (ved pater Slavko Barbaric) og Bibelen og bøn (ved Birgitte Carlsson, Pastoralcentret).

Desuden er der en række mindre bidrag og nyheder, bl.a. budskaberne fra Medjugorje, en Maria-bøn af kirkefaderen Athanasius, Pave-ord om Jomfru Maria som vor og Kirkens moder og den sædvanlige klumme med udgangspunkt i Den katolske Kirkes Katekismus, denne gang om ordene fra Fadervor: »Forlad os vor skyld«.

I bogen »Vore gamle kalenderdage« gennemgår forfatteren Ruth Gunnarsen de helgen- og helligdage, som i det gamle danske landbrugssamfund blev betragtet som betydningsfulde. Bogen tager udgangspunkt i en folkelig øvigheds-kalender fra året 1531; en såkaldt »primstav«, der følger kirkeåret. Her beskrives årets gang fra 1. januar til 31. december. »Vore gamle kalenderdage - tro, overtro, fest og højtid i svundne tider«. Billesø & Baltzer Bogforlagene, pris kr. 168 kr.

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Af Keld Dahlwad

I serien Kristen Spiritualitet har NSB nu fået Yves Raguin »Kristen Mystik i dialog med Østen«. Bogen er skrevet af en jesuit, som er specialist i kinesisk buddhisme og i det hele taget i Østens kulturer og tankegange. I bogen, som absolut bør læses i flere omgange og gerne som afsæt til bøn og fordybelse, er den røde tråd menneskets totale afhængighed af Skaberen og en bevidstgørelse om, at vi altid må og skal være opmærksom på Vorherres tilstedeværelse i alle ting.

NSB har anskaffet sig to titler, som begge giver et meget godt billede af Moder Teresa's spiritualitet og dybe grundfæstede tro på Vorherres godhed og omsorg for os mennesker, særligt udtrykt i de fattige og nøddidende. Begge bøger er inddelt i 365 meditationer, en for hver dag baseret på Moder Teresa's tanker eller refleksioner. Den første har titlen »The Joy in Loving. Daily Wisdom with Mother Teresa« og er samlet og redigeret af en kvinde som har kendt Moder Teresa siden 1960'erne samt af Kærlighedens Missionærers åndelige vejleder, jesuiten Edward Le Joly. Den anden bog har titlen: »365 Mother Teresa. Prayers and Meditations for every day of the Year« og er samlet en bror fra Kærlighedens Missionær, Aangelo Davananda.

Af skønlitterære værker har NSB igen fået en af den tidligere katolske præst William X. Kienzle's spændende kriminalromaner, der alle har det tilfælles, at den gennemgående figur er Fader Robert Koesler der på forunderlig vis bli-

ver indraget i forskellige sager i sit amerikanske sogn. Titlen »Moderen i skriftestolen«. Den gennemgående handling er spændende, og Fader Koesler (William X. Kienzle's) refleksioner over dels præstelivet som udviklingen i kirken siden Det andet Vatikankoncil er lærerig.

Den tidligere korrespondent for Associated Press i Rom, Brian Murphy har skrevet: »The New Men. Inside the Vatican's elite School for American Priests«. Bogen skildrer et års forløb for 6 nye seminarister på det amerikanske college for præstekandidater. Den giver et godt indtryk af de tvivl og spørgsmål som opstår blandt de nye studerende om deres kalds ægthed, kan vi klare livet i et sogn som alenepræster, cølibatet?

Knud H. Thomsens »Den Irske præst« er en MagnaPrint udgave, d.v.s. med forstørret skrift. Bogen fortæller om Fader Finn der under den irske opstand mod englænderne i

1919-1920 bliver indblandet i opstanden mod sin vilje. Bogen er humoristisk og god at læse, hvis man vil slappe af.

Graham Greene's: »Min egen Verden. En drømmedagbog« er hans sidste bog. Vi kommer i dagbogen, der blev ført mellem 1965 og 1989, meget tæt på Greene, bl.a. får vi at vide at han altid har næret modvilje mod at blive klassificeret som romersk-katolsk romanforfatter. Ligeledes afslører han, at han var en stor beundrer af pave Johannes XXIII, mens vores nuværende pave absolut ikke har hans sympati.

»Salvation outside the Church? Tracing the History of the Catholic response« er skrevet af jesuiten Francis A. Sullivan. Han tager spørgsmålet op, om der er frelse udenfor den katolske kirke. Fader Sullivan behandler spørgsmålet grundigt og begynder med de første kirkefædre. Han går herfra videre igennem historien og op til vores egen tid.

Vatikan-håndbog - en guldgrube

Bonn (KNA) - I Augsburg har forlaget Pattloch udgivet en håndbog, som giver et godt indblik i den katolske kirkes 'centrum'. 1008 sider gemmer sig bag titlen »Vatikan Lexikon«.

Forlaget betegner bogen som et standardværk uden sammenligning. Den giver en historisk oversigt over et af verdens største valfartssteder og fortæller om lilleputstatens strukturer og institutioner. Samtidig er den en guld-

grube fuld af læsestof for den, der interesserer sig for religion og kulturhistorie.

For den tyske oversættelse står vatikaneksperten Elmar Bordfeld, mangeårig chefredaktør for den tyske udgave af Vatikanets dagblad, »L'Osservatore Romano«. Håndbogen udkom på italiensk for nogle år siden, redigeret af Niccolò del Re. Prisen er DM 178 - eller små 700 danske kroner.

Kendt og værdsat personlighed i Nordjylland

Pastor Per Dolmer fylder 70 år og trækker sig 1. september tilbage fra sognearbejdet

Af Birgit Stresino

I landets nordligste katolske kirke, når vi ser bort fra Grønland og Færøerne, residerer en mand, som ikke alene er respekteret, fordi han er en dygtig præst, men også fordi han er en kendt og værdsat personlighed på egen.

Manden er *Per Dolmer*. Præst ved Helligåndskirken i Frederikshavn, og med særligt ansvar for den katolske menighed i Hjørring. En menighed der hovedsagelig består af vietnamesere. Snart fylder præsten 70 år. Og snart trækker han sig tilbage fra sognearbejdet.

De fleste nordjyder ved, hvem Per Dolmer er. Spørger man manden på gaden, lyder svaret: Er det ikke ham, der var rektor på Dronninglund Gymnasium, og som blev katolsk præst med kone, børn, børnebørn og det hele?

En balancegang mellem to sakramenter

Det at være katolsk præst med kone, børn, børnebørn og det hele er noget der har bidt sig fast i almindelige menneskers bevidsthed. Det

Pastor Per Dolmer er katolsk præst og gift med Tinna. Foto Michael Tubberty.

har man aldrig hørt om før, i hvert fald ikke i Nordjylland.

For Per Dolmer er det heller ikke så let en sag. I et interview for nylig i en new zealandsk katolsk avis forklarer Per Dolmer sin situation som en balancegang mellem to sakramenter. Noget han for øvrigt selv synes, han ikke er særlig god til.

Spørger man folk i menigheden, synes de Per Dolmer klarer det flot. Særlig med de mange brækkede ben han har haft indenfor de seneste par år. Per Dolmer formår at inspirere sine sognebørn til et aktivt kirkeliv. Der synges

højt i kirken i Frederikshavn, og de stemmer der lyder højest bortset fra Pers egen er børnestemmerne. Mange af dem tilhører tamilerbørn og unge. De ikke alene synger højt og klart, men sammen med kirkens andre unge har de takket være præstens entusiasme og pædagogiske evner dannet en forbillidlig ungdomsgruppe.

De mange brækkede ben

Det med pædagogikken er ikke noget Per Dolmer bare har grebet ud i luften. Både i hans fremragende prædikener og

måden han leder sin menighed på, fornægter mange år som gymnasielærer sig ingenlunde. Får en eller anden i menigheden en god ide, tager det ikke mange dage, før ideen er omsat i handling ved hjælp af et lempeligt skub fra præsten.

At balancere mellem to sakramenter, præstevielsens sakramente og ægteskabets sakramente er nok ikke let for et menneske. Men på en måde har de brækkede ben gjort det lettere. For da han sidste år var ude for en alvorlig trafikulykke, hvor han blandt andet igen brækkede et ben, besluttede han sig for, at nu var tiden inde til at trække sig tilbage fra sognearbejdet. Noget hans kone *Tinna Dolmer* er glad for. Hun glæder sig til, der blir mere tid til familielivet i det nyrestaurerede hus ved Hou Strand. Et stykke håndværksarbejde, som præsten for øvrigt også har klareret ved siden af alt det andet.

Og mon ikke Per Dolmer også glæder sig til at få lidt mere tid til sin ynglingsbeskæftigelse. Nemlig hans utrættelige indsats for at rense Børghlum-bispen Stygge Krympens blakkede eftermæle. Den biskop der blev Danmarks sidste før Reformationen, og hvis navn er blevet et skældsord. Per Dolmer er fast besluttet på at skaffe bispen oprejsning. Så det kommer vi helt sikkert til at høre meget mere til efter 1. september.

En arbejdsbi for Herren fylder 80

Elsebet Kieler fejrer rund fødselsdag den 4. august 1998

Af Erling Tiedemann

Hvis der eksisterede en Blå Bog for bispedømmet, ville *Elsebet Kieles* spalte blive lang. Gennem de seneste 50 år har hun været aktiv i Kirken – og et aktiv for Kirken: skoleuger for de unge på Øm, i Norge og Sverige, højskoleuger på Ledreborg, Magleås og Sostrup, foredragsrækker, bibelkatekese, bøger og atter bøger: de sidste mange år har Elsebet været så godt som identisk med begrebet Katolsk Forlag. Har jeg glemt noget? Sandsynligvis! Hvordan skal man dog kunne huske det hele, når der er så meget?

Elev af pastor *Hubert Messerschmidt*, senere hans gode ven og fortrolige, og personligt præget af den frihedskamp under besættelsen, som hun sammen med andre af sin familie deltog i; sådan kunne man godt kort sammenfatte nogle af Elsebets inspirationkilder. Elev- og venskabsforholdet til præsten gav en dyb indsigt i både Skrift og Tradition, – en indsigt, som yderligere blev afrundet gennem et par års teologiske studier på Institut Catholique i Paris. Og deltaelsen i frihedskampen vaccinerede én gang for alle Elsebet imod at blive hængende i det blot psykologiske og umiddelbare; nej, troens liv skal være alvor – ikke at forveksle med hængeøretthed!

Det er ingen tilfældighed, at Elsebet har et billede af *Søren Kierkegaard* hængende i sin stue. Som han har hun prædiken, at »hjerterens renhed er at ville eet,« og mange er de efterhånden lidt grånende katolikker, som i deres ungdom gennem hendes foredrag på Øm og andetsteds modtog et ægte startskud til et troens liv, der – hvor mangfoldigt det end senere udviklede sig for enhver af os – alligevel hele tiden drejede sig om netop »dette ene«.

Siden har det så især været bøgerne, som har beskæftiget Elsebet, – ikke mindst de

Elsebet Kieler.

bøger, hun selv har skrevet under den fælles synsvinkel: det bibelske menneskesyn. Som bekendt er Bibelen ikke nogen »from bog« i banal forstand; den er ikke idealistisk (et ord, Elsebet ikke kan fordrage!); den er tværtimod enormt realistisk, både når det gælder menneskets bund-syndige virkelighed, som man ikke kan bygge noget som helst på, og når det drejer sig om Vorherres bundløse barmhjertighed, som man til gengæld helt og aldeles kan sætte sin lid til, – og om alt dette har Elsebet formået at fortælle andre med både alvor og humor, – og tak for det!

På det seneste gælder det så oversættelsen af Verdenskatekismen. Skulle nogen forfalde til på fødselsdagen at lykønske Elsebet med det traditionelle »Ad multos annos!«, så vil hun slå en høj latter op! Nej, vil hun sige, det bliver ikke til mange år endnu, – men måtte jeg blot se Verdenskatekismen vel udkommet, så »lade du, Herre, din tjener fare i fred!« Vi andre har så lov at forene de to gode ønsker, så Elsebet får lov at se katekismen udkommet på dansk, – og vi andre endnu længe får lov til at beholde hende som den arbejdsbi, hun er, for Herren og for os!

Willem Wuyts O. Præm. 70 år

Af Knud Kluge

Det er lidt af et mirakel, at pastor *Willem Wuyts O. Præm.* fylder 70 år onsdag den 26. august. For 12 år siden fik han konstateret en livstruende leukæmi, som lægerne med nyeste videnskab og nyeste medicin har været i stand til at holde i ave. Og i 1991 fik han en alvorlig hjerteinfarkt.

Trods dette har Willem Wuyts pligtro været i stand til at passe sit menighed i Herning og udføre sit chefredaktørjob på »katolsk orientering«.

Willem Wuyts er født i Herrentals i Belgien i 1928, og han indtrådte kun 20 år gammel i præmonstratenserordenen i 1948 i Averbode. Her foregik hans filosofiske og teologiske studier i årene 1949 til 1955. Han blev præsteviet i Averbode den 28. oktober 1954.

Syv år efter er han at finde i Vejle ved Skt. Norberts Kirke. Her virkede han som kapellan fra 1961 til 1967, hvorefter han blev sogneprest. I 1976 rejste han til Herning, hvor han har virket som sog-

nepræst siden.

For nogle år siden var menigheden antalmæssigt vokset så kraftigt, at det var nødvendigt, at tænke på en ny og større kirke. Der var ikke langt fra tanke til handling. I løbet af kort tid havde han fundet en fabriksbygning på Lillelundsvej i Herning. Ide og projekt blev præsenteret både for ordenen og bispedømmet og efter et års tid fandt indvielsen af den ny kirke så sted i 1997. Wuyts gjorde bl.a. meget ud af kirkerummet, som skulle fungere liturgisk korrekt.

Chefredaktør for »katolsk orientering«

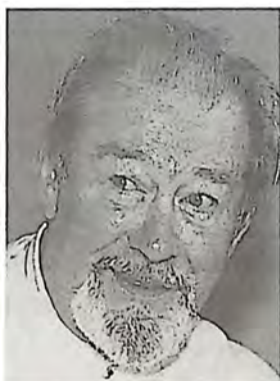
I 1975 blev Willem Wuyts ansvarshavende chefredaktør for det nystartede bispedømmemedblad »katolsk orientering«. Det nye blad var en sammenlægning af »Katolsk Forum«, det månedlige blad »Orientering fra biskoppen« og »Katolsk Sogneblad«, et meddelelsesblad med fællesredaktion for 22 sogne, hvor Wuyts selv var chefredaktør. Gennem 23 år udviklede og ledede han bladet og sørgede for relevant katolsk information fra ind- og

udland ud fra tanken om, at denne information skulle danske katolikker bevidsthed om, at de ikke er en mindretalskirke, men udgør en del af verdens trossamfund. Hans lagde vægt på, at nyhederne skulle vælges ud fra om de var sande, og ikke efter om de var positive eller negative.

Ligeledes har det gennem alle 23 år har det været hans ønske, at den menige katolik skulle kunne komme til orde, for at denne derved kan være med til at bidrage til den meningsdannelse og troen vækst, som er udformet i Vatikanets retningslinier »Communio et progressio« (Fællesskab og Fremskridt).

Igennem lederne hævdede han sin redaktørfrihed, og skrev lederen, som han mente den skulle skrives, nemlig som en 'spids'. Mange var glade for hans kritiske holdning, mens andre mente han til tider gik for vidt. Men uanset mening herom, skal der ikke herske tvivl om hans ægte kærlighed til kirken. Sidste år skiltes han og biskoppens veje som bekendt, hvad blad angår.

Willem Wuyts har altid

Pastor Willem Wuyts O. Præm.

været glad for en god intellektuel debat. Det husker mange ham for bl.a. på synoden i 1969 og i pastorlråd i 70'erne. Mange husker ham for en brandtale i 1974 på et pastorlrådsmøde, hvor han kæmpede en brav kamp, for at bispedømmet investerede i et nyt lejrcenter i Øm. Og det blev gennemført.

Vi er mange, der håber, du vil få mange gode og indholdsrige år fremover.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE

P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.tv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 3386 0380.

Juillet et août: Le 1er et 3ème dimanche du mois: Eucharistie à 12.30 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Lettisk sangkor besøger Danmark

I dagene op til Aasebakkevalfarten har Sankt Ansgar sogn haft besøg af et katolsk sangkor - fra Sankt Josephs domkirke i Liepaja, Letland

Sangkoret, som består af fem kvinder og tre mænd, danner kernen i et kor på ca. 35. Det er ledet af Pater Arthurs, O.P. Under sit ophold i Danmark fik koret lært dele af landet at kende og afholdt koncerter, som her ved Aasebakkevalfarten i maj. Foto: Privat.

Besøget var formidlet af Pater *Dietrich Timmermann*, som har lært koret at kende på en af sine rejser til Baltikum.

Sangkoret, som består af fem kvinder og tre mænd, danner kernen i et kor på ca. 35; og det er ledet af Pater *Arthurs*, O.P.

En af de kvindelige sangere i koret, som besøgte Danmark, er uddannet som kateket i USA og virker som sådan i Liepaja samtidig med, at hun er sekretær for biskoppen af Letland, *Andrejs Brumanis*. En anden kvindelig sanger i koret er også kateket uddannet i USA og har embede som lærerinde ved den nys oprettede katolske

skole i Liepaja.

I Letlands hovedstad, Riga, læser for tiden 70 mænd katolsk teologi, men halvdelen af deres uddannelse sker i vestlige lande, især i Frankrig og USA.

Under opholdet her har koret lært dele af Sjælland og Skåne at kende. Pater *Timmermann* har kørt med på ture til kirker, klostre, slotte og andre historiske bygninger. Sangkorets medlemmer har også besøgt Det økumeniske Center, Institut Sankt Joseph og Niels Steensens Gymnasium, og udtrykt glædelig forbauselse over det naturlige økumeniske samarbejde, der gør sig gældende her til lands, og over den selvfølge-

lighed, hvorved vi arbejder med vore katolske ideer.

Under sit danmarksbesøg har det lettiske kor sunget i Sankt Ansgar kirke, i den protestantiske kirke i Brøndby Vester og ved valfarten til Vor Frue af Aasebakken den 24. maj. Skønne folkeviser, sange og salmer; især Maria hymnerne var dybt betagende.

Som afslutning på koncerten i Sankt Ansgar kirke læste pastor *Finn Arvé* nogle digte af den kendte lettiske digter *Harijs Skuja's* digtsamling »Fra Mandag indtil Evigheden«, oversat af *Per Nielsen* (Husets forlag).

Befolkningen i Balticum er fattig, især i Letland er nøden grum og måske værst i Liepaja, en havne og industriby, hovedby for Letlands fiskeri, med 100.000 indbyggere, hvoraf 5000 er katolikker.

Hjælp til børn i Letland

For at hjælpe lidt på de triste forhold vil katolske kredse her i landet samle penge ind til oprettelse af Sankt Martins børnehjem i Liepaja; den by, hvorfra »vort« sangkor kommer.

Et gammelt hus er købt, og det skal indrettes til daghjem for gadebørn. Lægdominikanerne står for restaurering og istandsættelse, og arbejdet udføres frivilligt og gratis; men man savner penge til køb af materialer, borde, stole og andet nødvendigt inventar.

Fra flere sider har vi allerede modtaget penge bidrag (bl. a. fra Foreningen Danmark-Letland og fra Katolsk Valfarts Komite) og hvis også DU vil yde en skærv til dette gode formål, så send beløbet til Sankt Ansgar Kirke, girokonto 642 5305, mærket »Sankt Martins Børnehjem«.

Stig Rolvsen

BØNNENS APOSTOLAT

Af pater Paul Keller S.J.

I sit sidste dokument, der handler om religionsfriheden, siger Det 2. Vatikankoncil: »Det står altså fast, at menneskene i vor tid ønsker frit at kunne bekende deres religion, privat eller offentligt; tilmed er religionsfriheden nu i de fleste forfatninger erklæret for at være en borgerret, og den anerkendes højtideligt i internationale dokumenter« (nr.15).

Rejsendes indtryk

»Religionsfrihed eksisterer umiskendeligt i folkerepublikken Kina.« Det siger mange rejsende, som har besøgt katolske kirker i Peking, Shanghai eller andre storbyer.

Kinas forfatning

Religionsfrihed blev i 1982 entydigt formuleret i »Folkerepublikkens nye forfatning«. Fem store verdensreligioner eller konfessioner blev officielt anerkendt som ikke-overtroiske: islam, buddhismen, taoismen, protestantismen og katolicismen. Om dem siges der, at de ved siden af deres skrifter går ind for en egen pædagogik og en højststående moral, og at de er til gavn for samfundet.

Derfor har også Kinas katolikker frihed til åbent at praktisere deres religion. De kan deltage i den hellige messe og modtage sakramenterne. De har lov til at understøtte hverandre og at bede i fællesskab.

»Religion er ikke opium for folket«

»Religion er ikke opium for folket«, erklærede professor *Zhao Fusan*, vicepræsident for det kinesiske akademi for socialvidenskab. Han tilføjede: »Religion er i virkeligheden en vigtig del af vor kultur ... Den er den mest direkte vej til konfrontation med verdens problemer. Vi betragter den som menneskets alvorlige stræben efter at tænke dybere over livets mening.«

Kirkens problemer

Men alligevel synes fri religiøs praksis at være forbundet med store problemer og vanskeligheder, fremfor alt for den katolske kirke. Alt for længe var katolikker blevet stemplet som upatriotiske. Alt for ofte blev der henvist til en historisk uheldig for-

Religionsfrihed i Kina?

Kinas katolikker venter på vor forståelse, vor forbøn og vor broderlighed i Kristus

En skoleklasse i en kommune nær Shanghai. Foto: KNA.

bindelse med udlandet. Mange kinesiske katolikker understøttede den patriotiske forenings principper: udbredelse, ledelse og underhold af religiøse fællesskaber skulle ikke dikteres af udlandet, men gå over på kinesiske hænder. Således løsnede man sig under forholdenes tvang fra den universale kirke og fra paven i Rom.

Splittelsen i Kirken

Kinas katolikker stod over for valget: enten at bevare deres troskab mod paven som kirkens overhoved og dermed blive anset som upatriotiske, eller at slutte sig til den patriotiske forening og at gælde som frafaldne katolikker over for paven. Dette problem førte til en smertelig splittelse. Flertallet af katolikkerne som sagde nej til den patriotiske forening må leve deres tro under jorden. De, som sluttede sig til denne forening, står i dag i offentlighedens lys. Har de kun midlertidigt brudt forbindelsen med Rom? Har de handlet under nødvendighedens pres? Er de trods alt endnu trofaste vidner og forkyndere af Kristus?

Statistikken over den katolske kirke i Kina må bedømmes meget kritisk. Man læser om 3.300.000 katolikker. Andre steder er der tale om mere en seks millioner. Der meddeles mere end 30.000 dåbshandlinger pr. år. Der er over 2000 præster, men deres gennemsnitsalder er over 70 år. Mange bispedømmer er uden biskop. Biskopper, som optræder offentligt, er blevet valgt og indsat uden pavens tilladelse.

Vort ansvar

Alligevel er det en kendsgerning: præsternes og menighedernes trosiver gør et dybt indtryk på enhver, som besøger en kirke i det kæmpe-

store kinesiske rige. Der synes ikke at være nogen tvivl om de kinesiske kristnes troskab. Det er en kirke, som har gennemgået store lidelser. Kinas katolikker venter på vor forståelse, vor forbøn, vor broderlighed i Kristus.

Pavens håb

Det er sikkert et af pavens store anliggender, at kunne møde Kinas katolske brødre og søstre med åbenhed. Ved sit besøg på Filippinerne kaldte Johannes Paul II Kinas katolikker for »sande kristne og ægte kinesere«. Han sagde: »Hele kirken er forbundet med jer i bøn, i oprigtig broderlig kærlighed og i pastoral omsorg. Jeg stoler på jeres tro og på Vor Herre Jesus Kristus.«

Efter Dr. Heinz Hesselfeld SVD i »Anregung«

Ved den højtidelige afslutningsgudstjeneste efter Bispe-synoden for Asien (den 14. maj 1998) sagde Paven: »Nu, da folkerepublikken Kina efterhånden åbner sig for resten af verden, håber vi alle, at også kirken i Kina må få lov til at have mere kontakt med den universelle kirke. Vi beder til Helligånden, at han må udgyde sine gaver over de troende i Kina og vejlede dem i hele sandheden (sml. Joh 16,31), for at forkyndelsen af evangeliet i Kina, til trods for mange lidelser, må bære rigelig frugt.«

Således beder vi i pavens intention sammen med hele kirken om:

At Kinas hyrder og troende må være vidner om enhed og kirkeligt fællesskab.

Og i august:

At de offentlige medier vil åbne sig for forkyndelsen af troen.

Nyt fra

PASTORAL-CENTRET
DEN KATOLSK KIRKE I DANMARK

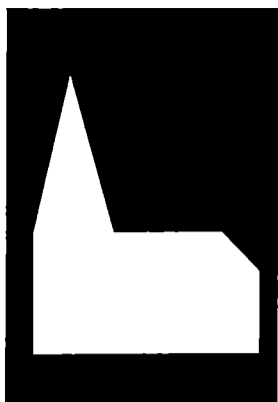
Marianne Powell

Ny medarbejder

Stillingen som ny kateketisk medarbejder ved Pastoral-Centret er efter ansøgning blevet besat med *Marianne Powell*, som i øjeblikket fungerer som menighedskonsulent i det nordjyske område.

Marianne Powell, der hermed vender tilbage til en ansættelse ved Pastoral-Centret, bliver boende i Aalborg, men vil - bl.a. i kraft af nutidens elektroniske kommunikationsmuligheder - indgå i løsningen af centrets landsdækkende opgaver, herunder ikke mindst udarbejdelsen af nyt og supplerende materiale til børnekatekesen samt til uddannelsen af kateketer.

Tiltrædelsen finder sted pr. 1. august 1998.

Orientering fra sognene

Juli og august

På disse sider bringer vi én gang om måneden sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 13, der udkommer d. 26. august og omfatter september måned, er torsdag d. 6. august. Tekst bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1820 København V., fax 33 24 49 76 - eller pr. e-mail på adressen: ko-press@inet.uni2.dk. Disketter modtages gerne.

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastelvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk sjælesørger, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand:
Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Messeider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer:
Se opslagstavlen.
Hver tirsdag: Rosenkransbøn kl. 9.; gruppen mødes ikke i juli.
Hver søndag: (undtagen når der er trosundervisning) Mini-Kuk kl. 11.15-12.15; ingen Mini-Kuk i juli.
Hver torsdag: Maxi-Kuk kl. 19.30-22; ingen Maxi-Kuk i juli.

Juli
Søndag d. 19.: Fransk kor »Les Petits Chanteurs«, synger under og efter messen.

August
Tirsdag d. 4.: Rosenkransgruppen starter.
Fredag d. 7.: Første fredag i måneden.
Torsdag d. 13.: Sct. Josefs Klub kl. 14.30.
Lørdag d. 15.: Polsk messe kl. 17.00.
Søndag d. 16.: Marias optagelse i Himlen. Mini-Kuk starter.
Onsdag d. 19.: Moder Teresas syklub kl. 14.30; Ministrantøvelse kl. 18.30.
DUK lokalforenings møde kl. 19.
Torsdag d. 20.: Maxi-Kuk starter.
Lørdag d. 22.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Fredag d. 28.: For firmander: Skriftemål efter messen.
Søndag d. 30.: Firmelse ved Biskop Kozon.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Præst: Per Dolmer, tlf. 98 42 32 80.
Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.

Juli
Fredag d. 3.: Første fredag i måneden.

August
Fredag 7.: Første fredag.
Søndag d. 9.: Reception efter Messen i anledning af pastor Dolmers 70 års fødselsdag.
Søndag d. 16.: Marias optagelse i Himlen.
Søndag d. 23.: Afskedsfest efter Messen i anledning af pastor Dolmers pensionering.

SANKT MARIA KIRKE MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse til Helligåndskirken, Frederikshavn, tlf. 98 42 32 80 eller til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Juli
Messe på tysk hver søndag i juli kl. 19.

August
Messe på tysk hver søndag i august kl. 19.
Fredag d. 7.: Første fredag i måneden.

Søndag d. 16.: Marias optagelse i Himlen.
Søndag d. 23.: Vietnamesisk messe kl. 10.30.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HC2)(I)

Juli
Søndag d. 5.: Messe kl. 14.30
Søndag d. 16.: Marias optagelse i Himlen, messe kl. 14.30.
Søndag d. 19.: Messe kl. 14.30.

August
Søndag d. 2.: Messe kl. 14.30
Søndag d. 16.: Messe kl. 14.30
Søndag d. 30.: Messe kl. 14.30

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Anne Nielsen, tlf. 86 43 47 49
Gudstjenestetider: (I)
Søndage kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

August
Søndag d. 2.: Messe med efterfølgende kirkekaffe.
Mandag d. 3.: Skt. Mikael Skole begynder.
Søndag d. 9.: Messe kl. 10.
Mandag d. 10.: Økumenisk gudstjeneste i Skt. Andreas Kirke kl. 19.30.
Søndag d. 16.: Messe kl. 10.
Tirsdag d. 18.: Møde med forældrene og lederne omkring sogneundervisningen og ungdomsarbejdet kl. 19.
Søndag d. 23.: Menighedsudflugt. Ingen messe i kirken.
Søndag d. 30.: Messe kl. 10.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand:
Doris Andersen 86 62 63 96
Messeider:

Juli
Messe hver lørdag kl. 16. Messe på engelsk søndag den 5. og 19. kl. 18.

August
Messe hver lørdag kl. 16. Messe på engelsk søndag den 2. og 6. kl. 18.
Lørdag d. 29.: Viborg Kirkedag (økumenisk) begynder kl. 10.

HELLIG KORS KIRKE
Østerbrogade 33, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Ewald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messeider juli og august:
Messe hver søndag kl. 10.
Messemer er på tysk og dansk (du må gerne melde dig til at læse dagens evangelium på dansk).

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57, e-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33, herbert@inet.uni2.dk

Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90
Aarhus Boghandel: Ryesgade 28, tlf. 86 12 66 30
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28.5, Tlf. 18 09 18
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Messe på polsk: 1. og 3. søndag i august: d. 2. 8. og d. 16.8. kl. 14.
Messe på vietnamesisk: 4. søndage d. 26. 7. og d. 23. 8. kl. 14.
Messe på tamilsk: Søndag d. 5. 7. kl. 15.30
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 og sidste fredag kl. 8. (undt. ferie)
Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18-19 eller efter aftale.
Messe i Ebeltoft på tysk/dansk: bortfalder i år!
DUK Lokalforeningens grupper: KUK (Katolsk Ungdomsklub), KUF (Katolsk Ungdomsforum, Ministrantgruppe, Vietnamesisk kor, Vietnamesisk børnekor, Polsk børne- og ungdomsgruppe, Rockgruppen. Sogneundervisning (dansk): Lørdag d. 22. 8. kl. 10. Messe, kl. 12.15.
Sogneundervisning (vietnamesisk): ca. hveranden lørdag, kl. 10-12
Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandelen.
Aarhus Boghandel: Mandag-torsdag, kl. 9.30-17.30 fredag til kl. 19. Lørdag kl. 10-14, 1. og sidste lørdag til kl. 16.

Andet:
Førstekommunion (Kaldæere): Fredag d. 3. 7. kl. 16
Menighedsrådsmøde: Mandag d. 17. 8. kl. 19.
Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe:
Fredage d. 3. 7. og d. 7. 8. kl. 18
Konge Knuds fest: Fredag d. 10. 7. messe, kl. 19.
Ignatius af Loyolas fest: Fredag d. 31. 7. messe, kl. 19.
Skt. Knuds Skole begynder igen efter sommerferien: onsdag d. 6. 8.
Økumenisk festgudstjeneste i Århus Domkirke søndag d. 30. 8. (?), kl. 19.30
Galleri ved Kirken: Adolf Meister udstiller, femisering: lørdag d. 29. 8. kl. 11-13.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastelvej 1, Ringsø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag d. 5. 7., d. 19. 7., d. 2. 8. og d. 16. 8. kl. 10.30.
SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 54 20.
Messe: Søndage d. 12. 7., d. 26. 7., d. 9. 8. og d. 23. 8. kl. 14.
SKT. CLEMENS KIRKE, GRNÅ
Thykiersvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 10 (dansk/tysk)
Skriftemål: Før messen eller aftale.
Menighedsrådsmøde: efter aftale.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastelvej 1, Ringsø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag d. 5. 7., d. 19. 7., d. 2. 8. og d. 16. 8. kl. 10.30.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 54 20.
Messe: Søndage d. 12. 7., d. 26. 7., d. 9. 8. og d. 23. 8. kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRNÅ
Thykiersvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13
Messeider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 10 (dansk/tysk)
Skriftemål: Før messen eller aftale.
Menighedsrådsmøde: efter aftale.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messeider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskald).

Juli
Onsdag d. 1.: Festen for Jesu dyrebare blod, messe kl. 10.
Torsdag d. 2.: Jomfru Marias besøgelse, højmesse kl. 10.
Lørdag d. 11.: Benedikt, højmesse kl. 10.
Mandag d. 13.: Mariadag. Udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Maria-procession kl. 19, bagefter messe.
Hver dag i juli måned: Jesu-blod-andagt kl. 17.20.

SOGNESTOF
modtages meget gerne
via e-mail og diskette

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

August
Torsdag d. 13.: Mariadag. Udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Maria-procession kl. 19, bagefter messe.
Lørdag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i Himlen, højmesse kl. 10.
Torsdag d. 20.: Bernhard, højmesse kl. 10.
Søndag d. 23.: Højmesse kl. 9.30 med Sr. M. Veronica Krenns højtidelige løfteafslæggelse.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Fax 97 22 40 54
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hosstrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjøllandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76.
Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hosstrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messeider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Juli
Søndag d. 5.: Messe kl. 10.
Søndag d. 12.: Gudstjeneste kl. 10.
Søndag d. 19.: Messe kl. 16.
Søndag d. 26.: Gudstjeneste kl. 16.

August
Søndag d. 2.: Messe kl. 10.
Torsdag d. 5.: Festen for Herrens forklarelse kl. 17.
Søndag d. 9.: Gudstjeneste kl. 10.
Søndag d. 16.: Festen for Jomfru Marias optagelse i Himlen kl. 16.
Søndag d. 23.: Gudstjeneste kl. 16.
Lørdag d. 29.: Vi får besøg af biskoppen, som meddeler firmelsens sakramente til to af menighedens medlemmer. Messen er kl. 10, derefter er der reception.

Efterlysning! Vi mangler et smukt skab med glaslåger, hvor vi kan indrette en lille butik med bøger, kort, rosenkranse m.m. Hvem har et skab der kan bruges?

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30.

I juli måned bortfalder lørdagens messe kl. 16. Dog er der messe lørdag den 25. juli kl. 15, vietnamesisk messe med dansk deltagelse. Fra lørdag den 1. august er der påny som sædvanlig messe kl. 16.

Søndag den 5 juli er der barmened under højmesse.

Søndag den 23. august er der efter højmessens fra kl. 11.15 en menighedsudflugt til veteranbanen ved Vrads og samvær på skolen i Grædstrup. Man medbringer selv madpakken. Fra den 1. august tilmelder man sig. Se opslagstavlen. Fra bispekontoret er der under den 26. maj meddelt, at firmelsen i 1999 finder sted lørdag den 5. juni kl. 10. Børn og unge i 7.-8. klasse eller ældre kontaktes med henblik på den obligatoriske undervisning. Program følger - deltagelse imødeses med stor interesse fra undervisernes side. Menigheden opfordres til at bede for vore egne og andre menigheders firmander i det kommende år. Tak for hjælpen.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellevej 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messestider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Maria-søstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag
Aftenmesser kl. 17.30 tirsdag, onsdag og fredag i kirken.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Ferie indtil den 5. august.

Juli

Torsdag d. 9.: Den Hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag den 19.: Ingen messe kl. 9. Gudstjeneste kl. 11 ved diakon Kaare Nielsen.
Søndag den 26.: Ingen messe kl. 9. Højmesse kl. 11.

August

Tirsdag d. 4.: Sct Norbert Skole starter det nye skoleår.
Onsdag d. 5.: Onsdagsklubben starter efter sommerferien kl. 14-16.45.
Torsdag d. 6.: Den Hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 9.: Efter Højmessens kl. 11 kirkekaffe.
Torsdag d. 27.: Arkivmøde med »Sct. Norberts Kirke op gennem tiderne« i præstegården kl. 15.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm.,
Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01,
Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11
undt. mandag og torsdag.
Messestider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15.
On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Juli

Søndag d. 19.: Messen kl. 8 bortfalder! Højmesse kl. 10 v. p. Jude.
Søndag d. 26.: Messen kl. 8 bortfalder! Højmesse kl. 10 v. p. Jude.

Fra den 22. juni til den 9. juli er sr. Antonie bortrejst til Tyskland.
Fra den 13. juli til den 31. juli er sognepræsten bortrejst.

August

Lørdag d. 1.: Messe på tamilsk kl. 10 v. p. Jude.
Personalefest kl. 16.30 i »præstens have«.
Lørdag d. 15.: Udflugt for ældre (min. 60 år). Reserver datoen.
Søndag d. 30.: Kirkekaffe efter højmessens.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm.
Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14).
Fax: 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. mandag).
Messestider: (HA1)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Øvrige søndage kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45 (undtagen d. 14.7.)
Onsdag kl. 16.30 (undtagen d. 15.7.)
Torsdag kl. 7.45
Lørdag kl. 16.30
Rosenkransbøn hver tredje onsdag i måneden kl. 16.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslags-tavlen ved kirkeåbnet.
Kirkekaffe i menighedssalen anden søndag i måneden efter højmessens.

Juli

1.-5. juli: Danske Kirkedage i Fredericia. Se programmet i den lokale presse.
Lørdag d. 4.: Messe kl. 16.30.
Katolsk gudstjeneste kl. 21 i kirketeltet på kirke-dagenes område ved Margrethehallerne.
Onsdag d. 8.: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge.
Onsdag d. 22.: Rosenkransbøn kl. 16.

August

Onsdag d. 12.: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27
bedst 9-10 undt. mandag.
Gudstjenester: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag.
Hverdagsmesser: Tirsdag - fredag kl. 9 samt lørdag kl. 16.30.
Skriftemål altid muligt - spørg præsten.
Hver mandag hos søstrene, Baggesens Allé 149 i Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets gudstjeneste kl. 16.30.
Hver tirsdag, torsdag og fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 8, laudes kl. 8.30 og messe kl. 9.
Hver onsdag i Skt. Nikolaj Kirke: Laudés kl. 8.30, messe kl. 9 og rosenkrans kl. 16.30.
Hver fredag i Skt. Nikolaj Kirke: Barmhjertighedens rosenkrans kl. 15.
Hver lørdag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9 og messe kl. 16.30.
Hver søndag i Skt. Nikolaj Kirke: Rosenkrans kl. 9.30 og messe kl. 10.
2. torsdag i hver måned: Skolemesse.
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk.
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.
1. og 3. onsdag i hver måned: Bedekreds kl. 19.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Vikar for sognepræsten: Jan Zalewski,
Fiskergade 5-7, 6200 Aabenraa. Tlf. 21 29 11 61.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 15.30.
Mandag-fredag: Messe kl. 19.
Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.
Vietnamesisk messe: 21. juni kl. 10.
Polsk messe: 1. lørdag i måneden kl. 18.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Poul Clausen, Als Kloster, Sdr. Landevej 156, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 43 59 30 eller 40 63 59 30.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Hverdagsmesser: Mandag, tirsdag torsdag og fredag kl. 17. Lørdag kl. 8 på Als Kloster. Onsdag kl. 17 i sognekirken undt. de dage, hvor andet er annonceret nedenfor.
Kirkekaffe 1. og 3. søndag i måneden.
Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf. 74 52 23 26
bedst 10-12, undt. mandag.
Træffes bedst 10-12, undt. mandag og onsdag
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10. (undtagen d. 12.7)
Torsdag og fredag: Messe og tilbedelse kl. 16 (undtagen i perioden fra d. 12.7-1.8).
Lørdag: Messe og rosenkrans kl. 10 (undtagen i perioden fra d. 12.7-1.8).
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.

Juli

Søndag d. 12.: Højmesse v. pastor Henri Kerkhofs kl. 16.

August

Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Højmesse kl. 10.
God ferie!

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11. Tlf. 74 72 18 90.
Fax 74 52 23 26.
Messestider: (I)
Søndag: Højmesse kl. 17 (undtagen i juli måned).
Skriftemål: I forbindelse med messen eller efter aftale.
Ingen messe i juli måned.

August

Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Højmesse kl. 17.
God ferie!

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
Sognepræst: Leo Drzal.

Andenpræst: Stefan Huber.
Vietnamesisk præst: P. Thien,
Mobil tlf. 20 29 77 17.
Kontortid: Tirsdag og torsdag:
Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Stefan Huber.
Messestider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 10 og 18.30.
Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Juli

Fredag d. 3.: Kl. 18 tilbedelse, rosenkrans, messe.
Søndag d. 5.: 14. søndag i året: vietnamesisk messe kl. 8.30, latinsk højmesse kl. 10, aftenmesse kl. 18.30.
Fredag d. 10.: Knud Konge, aftenmesse kl. 19.

August

Søndag d. 2.: Kl. 10.00 latinsk højmesse
Fredag d. 7.: Kl. 18 tilbedelse, rosenkrans, messe.
Tirsdag d. 11.: Menighedsrådsmøde kl. 19-21.
Søndag d. 16.: Marias Optagelse i Himlen: vietnamesisk messe kl. 8.30, dansk højmesse kl. 10, aftenmesse kl. 18.30.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Knud Petersen.
Tlf. 62 20 51 13
Messestider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19. Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Juli

Søndag d. 12.: Festen for den Hl. Knud - kirkens og menighedens værmehelgen. Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

SANKT BENDTS KAPEL
Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messestider: (I)

Juli

Søndag d. 5.: Messe kl. 19.
Søndag d. 19.: Messe kl. 19.

August

Søndag d. 2.: Messe kl. 19.
Onsdag d. 12.: Kateketmøde kl. 19.
Torsdag d. 13.: MR-møde efter aftenmessen kl. 19.
Søndag d. 16.: Messe kl. 19.
Lørdag d. 29.: Religionsundervisning for alle børn, Danske, vietnamesiske og tamilske kl. 9.45.

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 65 31 03 60 eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Mobil tlf. 20 21 56 42. Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak. Tlf. 65 36 18 83.
Messestider: (HC2)(I)
Højmesse hver lørdag kl. 15.30.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 62 21 05 42.
Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Janine Rohde.
Tlf. 64 71 27 25.
Messestider:

Juli

Søndag d. 12.: Messe kl. 11.
Søndag d. 26.: Messe kl. 11.

August

Søndag d. 9.: Messe: kl. 11.
Søndag d. 16.: Messe: kl. 11.
Søndag d. 23.: Messe: kl. 11.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Konst. sognepræst: Pastor Finn Arvé, tlf. 54 75 50 80. træffes bedst 9.30-10.30 undt. mandag.
Messestider: (I) Se opslag i kirken.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.
Messestider: (HA1)(TH)
Søndagsgudstjenesterne begynder kl. 10. Lørdagens gudstjeneste kl. 17 (forhør Dem i forvejen, f. eks. ved en telefonopringning).

Eventuelle ændringer vil blive meddelt i kirken og ved annoncering i avisen.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerte fredag, messe i kirken kl. 15.30, tilbedelse efter messen indtil kl. 17.
Antonius tirsdays: Tirsdag d. 2. og 9. juni fortsætter forberedelsen til Skt. Antonius fest, som fejres lørdag den 13. juni med aftenmesse kl. 17 i kirken. Efter festmessen uddeles Antoniusliljer.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Ansvh. præst: Lars Messerschmidt, Bredgade 67, 2. t.v., 1260 København K.
Telefon 33 14 28 72 eller 33 11 60 80.
Messestider: (HC2)(I)

Juli

Søndag d. 5.: Kl. 9.
Søndag d. 12.: Kl. 11.
Søndag d. 19.: Kl. 9.
Søndag d. 26.: Kl. 11.

Henvendelse til KUK: Dorte Kocemba på tlf. 54 85 25 51.
Menighedens genbrugsbutik i salen ved siden af kirken har åbent onsdag, torsdag og fredag fra kl. 11-15 og lørdag fra kl. 13-15.
Der er ikke polsk messe i juli og august

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85. Fax: 55 73 09 43
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43.
Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.
Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.
NB! Hver første fredag i måneden (Jesu Hjerte Fredag) tilbedelse af alterets sakramente fra kl. 16-17, på Maria Elisabeth Hjem bortfalder, men kl. 17. er der messe.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Juli

Søndag d. 5.: Messe kl. 10. Kirkekaffe bortfalder.
Søndag d. 26.: Forløserfest. Redemptoristernes titularfest. Messe kl. 10.

August

Søndag d. 2.: Festen for Redemptoristordenens stifter, hl. Alfons de Liguori. Messe kl. 10, kirkekaffe bortfalder.
Torsdag d. 6.: Herrens forklarelse. Messe i søstrenes kapel kl. 7.
Vor Frue Skole fejrer 75 års jubilæum den 14. og 15. august med en gudstjeneste kl. 11.
Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen, messe kl. 10.

Religionsundervisning for børn, der ikke går på Vor Frue Skole begynder tirsdag den 1. september kl. 16.
Bankospil mandag den 24. august kl. 19.
Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i familien eller en af Deres bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak! *Alle ønskes en god sommer og en god ferie!*

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messestider: (HA)(I)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Juli

Søndag d. 12.: Højmesse kl. 10, menighedskaffe bortfalder.
Søndag d. 19.: Festen for den allerhelligste Forløser, redemptoristernes titularfest. Højmesse kl. 10.

August

Søndag d. 9.: Højmesse kl. 10, derefter menighedskaffe.

Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Højmesse kl. 10.

Jesu Hjerter messe (første fredag) bortfalder i juli og august måned. Sognepræsten er bortrejst mellem den 23. juni og 17. juli. Alle ønskes en rigtig god ferie!

SKT. HANS KIRKE, KØGE
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Horn-
och-Madsen. Giro 800-5427.
Menighedsrådsformand: Paul Johansen, Oldekro-
gen, Magleby, 4672 Klippinge. Tlf. 56 67 84 04
Messesteder: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10. Efter messen sakra-
mental tilbedelse.
Hver 1. søndag i måneden: Polsk messe kl. 16 med
efterfølgende samvær i menighedssalen.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen
eller efter aftale.
Lørdagsklub: Altid den 1. lørdag i måneden
kl. 13. Alle er velkomne.
Kirkekaffe: Altid den 2. søndag i måneden efter
højmessens.

10 | Vestsjælland

RINGSTED – SE PASTORALENHED 11

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
Frederiksgade 5, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 58 52 06 45
Faste messesteder:
Om søndagen: Kl. 10 højmesse med efterfølgen-
de kirkekaffe i menighedshuset.
Om fredagen: søndagsmesse kl. 19.15.
NB: søndagene d. 12. juli og 9. august fejres
dele af messen på latin.
Hverdage: – i Maria-sideskibet, normalt således:
mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15,
lørdag ingen.
Monfort-kommunitetets daglige bønner, normalt
således: Kl. 12: rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø.
Kl. 18: vesper, lø. dog kl. 12.15, søndag kl. 19.
Børne- og ungdomsundervisningen holder som-
merferie. Men vi begynder igen lørdag d. 22. au-
gust, hvor vi for børn fra alle tre menigheder
afholder fælles tur til »Sommerland« ved Nykøbing
Sj. Vi afslutter med familiemesse i Skt. Elisabeths
Kirke i Holbæk kl. 18 og griller bagefter. Under-
visning søndag d. 30. august i forlængelse af søn-
dagsmessen.

Mandagene d. 6. juli og 3. august er månedernes
1. mandage, som er inter-montfortanske bededag-
e. De dage er der, i tilslutning til messen kl. 17.15,
fra kl. 18 - 19 tilbedelse foran det udstillede sakra-
mente.
Søndag d. 28. juni fejres festen for apostlene Skt.
Peter og Skt. Poul. På denne festdag får Slagelse
besøg af den pavelige nuntius i Norden, ærkeb-
skop Giovanni Ceirano. Hans Excellence vil være
hovedcelebrant og prædikant i fetmessen kl. 10,
som bliver sunget delvis på latin.
Søndag d. 5. juli er valfartsdag til Sankt Knud
Lavard i Ringsted/Haraldsted. Menigheden opfor-
dres til at deltage i denne ældste valfart i bispe-
dømmet. Vi mødes ved Sankt Bendts Kirke i Ring-
sted lidt før kl. 13.30. Valfartsmessen er i Sankt
Knuds Kirke kl. ca. 14.
I Slagelse er der søndagsmesse kl. 10 som normalt.
Torsdag d. 6. august er festen for Kristi forklarel-
se på Taborbjerg. Messe kl. 11.15.
Søndag d. 16. august fejres jomfru Marias
optagelse i Guds himmel. Der er festmesse kl. 10.

SANKT MARIE KIRKE, KALUNDBORG
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7,
4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
Menighedsrådsformand: Sr. Engeline,
Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 6B,
4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15,
4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53.
Messesteder:
Søndage kl. 15 med efterfølgende kirkekaffe i me-
nighedssalen.
Søndagene d. 12. juli og 9. august fejres dele af
messen på latin.
NB: søndag d. 5. juli er der ingen messe i
Kalundborg.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der hen-
vises til sognekirken i Slagelse.
Børne- og ungdomsundervisningen holder som-
merferie. Men vi begynder igen lørdag d. 22. au-
gust, hvor vi for børn fra alle tre menigheder af-
holder fælles tur til »Sommerland« ved Nykøbing
Sj. Vi afslutter med familiemesse i Skt. Elisabeths
Kirke i Holbæk kl. 18 og griller bagefter. Under-
visning søndag d. 30. august i forlængelse af søn-

dagsmessen.
Søndag d. 5. juli er valfartsdag til Sankt Knud
Lavard i Ringsted/Haraldsted. Vi mødes lidt før
kl. 13.30 ved Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor
valfarten indledes. Der er valfartsmesse i Skt.
Knuds Kirke kl. ca. 14. Ingen messe i Kalundborg
idag.
Søndag d. 16. august fejres Jomfru Marias opta-
gelse i Guds himmel. Der er festmesse kl. 15.

SANKT ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7,
4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25,
4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
Sognesøster: Sr. Engeline,
Karl Borromæus-søstre, Carl Reffsvej 6B,
4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 62
Sr. Engeline er bortrejst fra 7.-29. juli.
Messesteder:
Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Lørdagene d. 27. juni, 11. juli og 8. august fejres
dele af messen på latin.
NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser
angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søn-
dagsmessen.
Børne- og ungdomsundervisningen holder som-
merferie. Men vi begynder igen lørdag d. 22.
august, hvor vi for børn fra alle tre menigheder
afholder fælles tur til »Sommerland« ved Nykøbing
Sj. Vi afslutter med familiemesse i Skt. Elisabeths
Kirke i Holbæk kl. 18 og griller bagefter. Under-
visning lørdag d. 29. august i forlængelse af søn-
dagsmessen.
Fredagene d. 3. juli og 7. august er månedernes
1. fredage. Aftenerne før er således torsdagene
den 2. juli og 6. august. **Torsdag d. 2. juli** er der
ingen gudstjeneste. **Torsdag d. 6. august** er der
gudstjeneste kl. 19.15 og efterfølgende tilbedelse.

Juli
Søndag d. 5. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard
i Ringsted/Haraldsted. Vi mødes lidt før kl. 13.30
i Sankt Bendts Kirke i Ringsted. Her indledes val-
farten. Kl. ca. 14 er der valfartsmesse i Sankt Knuds
Kirke. Slut op om denne valfart!
Torsdag d. 7. fejrer Elin og Frode Christensen
(Holbæk) deres sølvbryllup med en messe i
kirken kl. 13. Efter messen reception i menig-
hedssalen.
Søndag d. 19. fejrer Jytte og Jens Etrup Kirkbro
(Kundby) deres sølvbryllup ved en messe i kirken
kl. 13. Efter messen reception i menighedssalen.

August
Torsdag d. 6. er festen for Kristi forklarelse på
Taborbjerg. Kl. 19.15 er der messe i kirken og i
anledning af aftenen før månedens 1. fredag,
tilbedelse efter messen indtil kl. 20.15 (NB!).
Lørdag d. 15. fejres Jomfru Marias optagelse i
Guds himmel. Kl. 15.30: festmesse.
Lørdag d. 22. er der, udover søndagsmessen
kl. 15.30 en ekstra messe kl. 18, - for forældre og
børn i anledning af undervisningssæsonens åbning.

11 | Midtsjælland

HOLBÆK – SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller
48 2414 02. Mobiltelefon: 40 58 48 57.
Skt. Josefsøstre tlf. 53 61 73 71.
Menighedsrådsformand: Ove Kristensen,
tlf. 53 52 10 99.
Messesteder: (HC2)(I)

Juli
Lørdag d. 4.: 14. alm. søndag fejres kl. 16 med
sognepræsten.
Lørdag d. 11.: 15. alm. søndag fejres kl. 16 med
p. Josef Völk.
Lørdag d. 18.: 16. alm. søndag fejres kl. 16 med
sognepræsten. Bagefter griller vi aftensmaden på
terrassen.
Lørdag d. 25.: 17. alm. søndag fejres kl. 16 med
p. Josef Dudek.

August
Lørdag d. 1.: 18. alm. søndag fejres kl. 16 med
p. Josef Dudek.
Søndag d. 9.: 19. alm. søndag fejres kl. 10 med
p. A. Ziggelaar.
Lørdag d. 15.: Festmesse kl. 11 (søndagens mes-
se: Jomfru Marias optagelse i Himlen) i anledning
af de to ordensjubilæer: Sr. Margaret 40 år. Sr.
Maria 60 år. Ialt 100 år! Efter messen er der
reception i menighedshuset.
Lørdag d. 22.: 21. alm. søndag fejres kl. 16 med
sognepræsten.
Lørdag d. 29.: Loppemarked kl. 10-14.
Søndagsmessen fejres kl. 16 med sognepræsten.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. Fax 46 36 50 91
Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv
Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm conv
Sognekantor: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)
Gråbrødrehuset: 46 36 77 56
e-post: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafe: 46 32 52 57
Homepage: www.laurentii.org
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10
Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menigheds-
salen
(1. søndag i måneden i Islebjerg Kirke, Frederikssund,
kl. 14.00)
(2. søndag i måneden i Ledreborg Slotskirke, Lejre,
kl. 8.30)
Hverdagsmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.

Tidebøn:
Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 7.
Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30
Faste andagter:
Rosenkrans hver onsdag kl. 16.30
Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30
Katekese (Religionsundervisning) begynder igen
til september

LEDREBORG SLOTSKIRKE
Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
Sognepræst: Martin Bergsøe, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstre, tlf. 43 99 81 57.
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, telefon
43 99 81 57.
Messesteder: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstre, Bygaden 53, Høje
Taastrup kl. 19.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Tilbedelse kl. 17 Kl. 18 - 19: Tilbedelse
og rosenkrans, kl. 20 messe.
Lørdag: Messe kl. 9. (Lørdag d. 29. dog kl. 10)
og kl. 17 (søndagsmesse.)

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B,
3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller
tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag
og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen,
tlf. 42 29 90 06.
Messesteder: (HB2)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til
sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Juli
Søndag d. 5.: 14. alm. søndag, messe fejres kl. 9.
Søndag d. 12.: 15. alm. søndag, messe kl. 11.
Herefter sommerparty med sommermarked og grill
i præstegårdshaven.
Søndag d. 19.: 16. alm. søndag, messe fejres
kl. 9.
Søndag d. 26.: 17. alm. søndag, messe fejres
kl. 11.

August
Søndag d. 2.: 18. alm. søndag, messe fejres kl. 9
med p. Erling Brodersen.
Søndag d. 9.: 19. alm. søndag, messe fejres kl. 11
med p. Erling Brodersen.
Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen
fejres i messen kl. 9 med p. Erling Brodersen.
Søndag d. 23.: 21. alm. søndag, messe fejres
kl. 11.
Søndag d. 30.: 22. alm. søndag, messe fejres
kl. 9.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7,
3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B,
tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag
og mandag. Mobil tlf. 40 58 48 57.
Fax: 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 42 26 78 65.
Messesteder: (HA)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sogne-
bladet eller opslag i våbenhuset.

Juli
Søndag d. 5.: 14. alm. søndag, messe fejres
kl. 11.
Søndag d. 12.: 15. alm. søndag, messe fejres
kl. 9.
Søndag d. 19.: 16. alm. søndag, messe fejres
kl. 11.
Søndag d. 26.: 17. alm. søndag, messe fejres
kl. 9.

August
Søndag d. 2.: 18. alm. søndag, messe fejres kl. 11
med p. Erling Brodersen.
Søndag d. 9.: 19. alm. søndag, messe fejres kl. 9
med p. Erling Brodersen.
Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen
fejres i messen kl. 11 med p. Erling Brodersen.
Søndag d. 23.: 21. alm. søndag, messe fejres
kl. 9.
Søndag d. 30.: 22. alm. søndag, messe fejres
kl. 11.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4,
3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messesteder: (HA)(I)
Søndagsmesse: Højmesse i Skt. Hans Kirke
kl. 11. Messe på Mikkelborg, Strandvejen 352
kl. 9.
I juli måned bortfalder tirsdags- og torsdags-
messerne.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse
med messerne eller efter aftale.
I juli og august bortfalder religionsundervisningen
for børn og unge.

August
Tirsdag d. 4.: Første tirsdagsmesse og rosen-
kransandagt efter ferien. Denne messe begynder
kl. 19.30 mod normalt kl. 17.30. Efter messen
arrangerer tidsskriftet »Ord på Vejen« samvær i
menighedssalen.
Torsdag d. 6.: Første torsdagsmesse efter ferien
kl. 10.30.
Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen.
Onsdag d. 19.: »Ord på Vejen«. Redaktionsmøde
kl. 19 på Nordvanggård.
Søndag d. 30.: Ministrantsamvær kl. 12.30-15 dels
i kirken og dels i KUK-lokalet.

DEN HELLEGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
Præst: Jacob Muiser.

Messesteder: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag, onsdag, torsdag og fredag: Messe kl. 17.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Lørdag: Messe kl. 16
Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og
efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen
kl. 17.30 den første fredag i måneden.

Juli
De almindelige søndagsmesser

August
De almindelige søndags- og hverdagsmesser

*De børn, der skal til religionsundervisning i den kom-
mende sæson, bedes tilmeldt til pastor Papuga eller
til søstre inden sommerferien. God sommer.*

13 | Hovedstads- område NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Messesteder: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.
OBS! ingen lørdagsmesser i juli måned.
Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30
(engelsk).
1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstre,
Primulavej 1: Messe kl. 19.

Juli
Ingen messer om lørdagen i juli.

August
Ons. d. 12.: Menighedsrådsmøde efter messen
kl. 19.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i
forbindelse med messerne samt tirsdag-fredag
10.30-12 på sognekantoret.

Evt. også på 31 28 47 69.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13,
 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til
 fredag kl. 8.30-9.30.
 Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic,
 Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.
Messestider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag:
 Messe kl. 19.

Juli

Der fejres ikke familiemesse i juli og august.
 Hverdagsmesser vil blive bekendtgjort ved søndagsmessen.

August

Fredag d. 7.: 1. fredag i måneden. Tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.
Lørdag d. 15.: Menighedsrådsdag kl. 10-14. Menighedsrådet planlægger så vidt muligt årets aktiviteter på denne dag og tager meget gerne mod forslag og idéer.
Søndag d. 16.: Marias Optagelse i Himlen. Gregoriansk Messe kl. 11.
Mandag d. 17.: Afholdes det sidste forberedende sommermarkeds møde kl. 19 i menighedssalen.
Fredag d. 28.: Ingen Messe!!!
Søndag d. 30.: Messe kl. 9. Efter messen åbner årets sommermarked kl. 10 med loppetov, tombola, fiskedam, restaurant m.m. Kl. 15 lukker markedet. Mød talstærkt op og benyt denne festlige lejlighed til at støtte sognet.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
 Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
 Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messestider: (HC2)(T)
 Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
 Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
 Østergade 59, 3700 Rønne

Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
 Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Messestider: (HC2)(I)

Juli

Tysk højmesse: søndag kl. 9.

August

Tysk højmesse: søndag kl. 11.
Undt. søndag d. 30. august: kl. 10.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80
Messestider: (HC2)(I)

Juli

Tysk højmesse: søndag kl. 11.

August

Tysk højmesse: søndag kl. 9.
Undt. søndag d. 30. august: Ingen messe i Åkirkeby. Se Rønne. Lørdag den 29. august, dansk højmesse kl. 17.

14 | Hovedstads-område NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
 Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Uittenhal Nibler.
Messestider: (HA)(I)(T)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.
 1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Giro 408 38 30.
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
 Andenpræster: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: 1 månederne juni, juli og august er der kun én messe, højmesse kl. 9. Efter messen er

der morgenmad i kantinen. Alle er velkomne.

1 juli ingen messe hos Sct. Josephsøstrene.
Hverdage: Mandag og onsdag messe kl. 11. Tirsdag messe kl. 17. Torsdag messe kl. 17 i Skt. Josephsøstrenes kapel, Bemstorffsvej 98. Fredag messe kl. 7.30. Lørdag messe kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Juli

Lørdag d. 4.: Bededag for præste- og ordenskald.
Torsdag d. 30.: Haveeftermiddag kl. 15-18.

August

Lørdag d. 1.: Bededag for præste- og ordenskald.
Tirsdag d. 18.: Menighedsrådsmøde kl. 20.
Søndag d. 23.: Skovtur til Bastrup ca. kl. 11 efter morgenkaffen.
Torsdag d. 27.: Haveeftermiddag kl. 15-18.
Lørdag d. 29.: Mass in English at 5 p.m.

IMMACULATA KIRKE

Strandvej 91, 2100 København Ø

Messestider:
 Søndage: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ØRDRUP

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon.
 Telefon 39 64 04 22 eller bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
 Andenpræster:
 Niels Engelbrecht, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Sognekantor: Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39.
 Giro 802 66 02. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.30
Hverdage: 1 juli og august er der om fredagen messe kl. 8, men ingen tilbedelse kl. 16 og ingen messe kl. 17. Uden for skoletiden er messen om onsdagen kl. 8.
Lørdag: Messe kl. 11.30.
Søndag: 1 månederne juni, juli og august er højmessens kl. 10.30.

Juli

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter Fredag. NB! Messe kl. 8.
Lørdag d. 4.: Bededag for præste- og ordenskald.
 Rosenkransbøn kl. 11.10 Derefter messe.
Søndag d. 5.: Latinsk højmesse kl. 10.30.

August

Lørdag d. 1.: Bededag for præste- og ordenskald.
 Rosenkransbøn kl. 11.10 Derefter messe.
Fredag d. 7.: Jesu Hjerter Fredag.
Søndag d. 16.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Latinsk højmesse kl. 10.30.
Søndag d. 23.: Skovtur arrangeret af Sct. Therese menighed.
Søndag d. 30.: Møde i menighedssalen efter messen.

SØBORG – SE PASTORALENHED 13

15 | Hovedstads-område V

JESU HJERTE KIRKE
 Stenogade 4, 1616 København V.
 Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 33 21 85 88.
 Indvalg: 33 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
 Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
 Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12.
 Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messestider: (HA1)(TH)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
 Søndag: Latinsk højmesse kl. 10.
 Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Juli

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter Fredag. Tilbedelse af det helligste sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Torsdag d. 30.: Kirkekoncert kl. 21. Et lille slovensk kor fra Triest: »Trzanki oktet – Trieste octet« (planlagt).
Fredag d. 31.: St. Ignatius af Loyola, Jesu Selskabs grundlægger. Festlig messe kl. 17.

August

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter Fredag (se 3. juli).
Mandag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Lørdag d. 29.: Religionsundervisning for sognets børn og unge kl. 10.30-13. Husk madpakken.

Søndag d. 30.: Ungdomsmesse kl. 20. Afsked med den gamle ungdomspræst Niels Engelbrecht, og velkommen til den nye, Christian Noval. Efter messen Café Ludvig i menighedssalen.
 Mariakongregationen holder sommerpause indtil september.
 Efter sommerferien indbyder vi igen til kirkekaffe efter søndagsmesserne fra søndag den 9. august.

SKT. MARIE KIRKE

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
 Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messestider: (HA)(TH).

Søndag: Kl. 11.
Mandag: Kl. 7.
Tirsdag: Kl. 16.30.
Onsdag: Kl. 7.
Torsdag: Kl. 7.30
Fredag: Kl. 16.30
Lørdag: Kl. 7.30

Søndag d. 5.: Familiemesse kl. 11, bagefter kirkekaffe.

Tirsdag d. 14.: Katolsk Ældreklub. Møde i Liobahjemmets sal kl. 13.30. Messe kl. 16.30.

SKT. NIKOLAJ KIRKE

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messestider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8. Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messerne.

Juli

Søndag d. 5.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 12.: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 19.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.
Søndag d. 26.: Højmesse kl. 10.

August

Søndag d. 2.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Fredag d. 7.: Messe på dansk kl. 8. Vietnamesisk messe kl. 15.
Søndag d. 9.: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 16.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.
Søndag d. 23.: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 30.: Højmesse kl. 10.

16 | Hovedstads-område N

SAKRAMENTS KIRKEN
 Nørrebrogade 27, 2200 København N
 Tlf. 31 35 68 25. Girokonto:
 804-6638 Sakraments-kirken.

Sognepræst: Pastor Reinhold Sagner, Nørrebrogade 27 C. 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor man.-tor. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
 Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messestider: (HB2)(T)
 Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
 Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Mandag kl. 17.30. Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads-område K

SKT. ANSGARS KIRKE
 Bredgade 64, 1260 København K.

Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Chr. Noval.
 Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)(T)
 Søndage: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
 Lørdage: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Juli

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30.
Lørdag d. 4.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 5.: Reciteret messe kl. 8 og kl. 11.

August

Lørdag d. 1.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17
Søndag d. 2.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Fredag d. 7.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30 tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 8.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 9.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag d. 15.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 16.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Lørdag d. 22.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 23.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdag d. 29.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 30.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER

Hans Bogbinders Allé 2
 2300 København S.

Sognepræst Jerzy Gorowski C.ss.R.
 Fax & tlf. 32 86 07 24.

Kontortid: Tirs.ons.tors. & fre. 10-12.
 Tors. tillige 17-18.

Andenpræst Janusz Turek 32 86 07 27.

P. Patrick Sheils 32 86 07 29.

P. Julian Bodnar 32 86 07 25.

Messestider: (HA)(T)

Lørdage kl. 17 (engelsk)
 Søndage kl. 8.30 & 10 (dansk). Kl. 12 (polsk). Kl. 17 (engelsk).
 Hverdage: Kl. 8. Torsdag: kl. 19 med novene.
 1. fredag kl. 19 Jesu Hjerter messe, derefter vågenat.

Juli

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter messen bortfalder.
Søndag d. 19.: Festen for den Allerhelligste Forløser. Redemptoristernes titularfest.
Søndag d. 26.: Festen for Den hellige Anna, vor kirkes titularfest.

August

Søndag d. 2.: Fejrer vi festen for Den hellige Alfonsus, Redemptoristordenens stifter.
Onsdag d. 26.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30
 Pastoralassistent Poul Erik Jensen fra Slagelse fortæller om livet i præstegården og de derfr. udgående diakonale aktiviteter.

September

Søndag d. 6.: Familiemesse kl. 10.
Onsdag d. 9.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30
 P. Frank Jobst, sognepræst ved Vor Frue Kirke i Herlev sætter fokus på nogle grundlæggende temaer i Det nye Testamente.
Onsdag d. 23.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Bankospil.

BORNHOLM – SE PASTORALENHED 13

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
 Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
 Præst: Paul Marx OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk.

Messestider:
 Søndagsmesser: Messe kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage (undt. 18.12.): Messe kl. 17.15. Onsdage: Messe kl. 18.30 efterfulgt af tilbedelse til kl. 19.30.
 Fredag: Messe kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre i Blok 9, 213. Lørdag: Messe kl. 11.
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

SOGNESTOF
 Hjælp til – send i god tid

KATOLSK ORIENTERING
 Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
 ko-press@inet.uni2.dk

Liturgisk kalender for juli og august 1998

Juli

1. grøn. Onsdag i 13.alm.uge. (I Ps). L.: Am 5,14-15.21-24. Ev.: Matt 8,28-34.

2. grøn. Torsdag i 13.alm.uge. (I Ps). L.: Am 7,10-17. Ev.: Matt 9,1-8.

3. rød. Fredag. THOMAS, apostel (I Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 2,19-22 V.: Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! Ev.: Joh 20,24-29.

4. grøn. Lørdag i 13.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Ellsabeth af Portugal, (†1336). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Am 9,11-15. Ev.: Matt 9,14-17. Bededag for præste- og ordenskald.

5. grøn. 14. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es 66,10-14c V.: Sl 66,1-3a.4-5.6-7a.16+20. R. Bryd ud i jubel for Gud, al jorden. 2.L.: Gal 6,14-18. Ev.: Luk 10,1-12.17-20 eller 10,1-9. Antonius Maria Zacharia, præst, (†1539), fejres ikke.

6. grøn. Mandag i 14. alm. uge (II Ps). Eller rød. Maria Goretti, jomfru og martyr, (†1902). L.: Hos 2,14.15b-16.19-20. Ev.: Matt 9,18-25. (Læsning af Ilibitum (Maria Goretti)): 1 Kor 6,13c-15a.17-20.)

7. grøn. Tirsdag i 14. alm. uge (II Ps). L.: Hos 8,4-7.11-13. Ev.: Matt 9,32-38.

8. grøn. Onsdag i 14. alm. uge (II Ps). L.: Hos 10,1-3.7-8.12. Ev.: Matt 10,1-7.

9. rød. Torsdag i 14. alm. uge (II Ps). Vilehad, martyr, (†1572)(m). L.: Hos 11,1-4.8c-9. Ev.: Matt 10,7-15.

10. rød. Fredag. KNUD KONGE, martyr, kongeriget Danmarks værneshelgen (†1086)(f)(II Ps). Gl. Mart.pf. L.: 2 Kor 24,18-22 eller 2 Kor 9,6-15 V.: Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17. R. I dine hænder befaler jeg min ånd. Ev.: Matt 10,34-39. For Færøerne og Grønland: Rød. Fredag i 14. alm. uge (II Ps). Knud Konge, martyr (†1086)(m). L.: Hos 14,2-10. Ev.: Matt 10,16-23.

11. hvid. Lørdag. BENEDIKT, abbed, Europas værnehel-

gen.(†547)(f)(II Ps). Gl. Helg.pf. L.: Ordspr 2,1-9 V.: Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11. R. Jeg vil love Herren til hver en tid. Eller: Smag og se, at Herren er god. Ev.: Matt 19,27-29.

12. grøn. 15. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 5 Mos 30,10-14 V.: Sl 69,14+17.30-31.33 34.36ab+37. R. I ydmyge, søg Herren, og Jæres hjerte oplyses. 2.L.: Kol 1,15-20. Ev.: Luk 10,25-37. Kjæld, præst, (†1150), fejres ikke.

13. grøn. Mandag i 15.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Henrik, (†1204). L.: Es 1,10-17. Ev.: Matt 10,34ff.11,1.

14. grøn. Tirsdag i 15.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Kamillus af Lellis, præst, (†1614). L.: Es 7,1-9. Ev.: Matt 11,20-24.

15. hvid. Onsdag i 15.alm.uge. (III Ps). Bonaventura, biskop og kirkelærer, (†1274)(m). L.: Es 10,5-7.13-16. Ev.: Matt 11,25-27.

16. grøn. Torsdag i 15.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Vor Frue af Karmel. L.: Es 26,7-9.12.16-19. Ev.: Matt 11,28-30.

17. grøn. Fredag i 15.alm.uge. (III Ps). L.: Es 38,1-6.21-22.7-8. Ev.: Matt 12,1-8.

18. grøn. Lørdag i 15.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Mika 2,1-5. Ev.: Matt 12,14-21.

19. grøn. 16. ALM. SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 1 Mos 18,1-10a V.: Sl 15,2-3ab.3cd-4ab.5. R. Herre, hvem kan gæste dit telt? 2.L.: Kol 1,24-28. Ev.: Luk 10,38-42.

20. hvid. Mandag i 16.alm.uge. (IV Ps). Torlak, biskop, (†1193)(m). L.: Mika 6,1-4.6-8. Ev.: Matt 12,38-42.

21. grøn. Tirsdag i 16.alm.uge. (IV Ps). Eller hvid. Laurentius af Brindisi, præst og kirkelærer (†1619). L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Matt 12,46-50.

22. hvid. Onsdag i 16.alm.uge. (IV Ps). Maria Magdalene (m). L.: Jer 1,14-10. Ev.: Joh 20,1-2.11-18. (Læsning ad lib. (Maria Magdalene): Højs 3,1-4a eller 2 Kor

5,14-17.)

23. hvid. Torsdag i 16.alm.uge. (IV Ps). Birgitta, ordenssøster, (†1373)(m). L.: Jer 2,1-3.7-8.12-13. Ev.: Matt 13,10-17.

24. grøn. Fredag i 16.alm.uge. (IV Ps). L.: Jer 3,14-17. Ev.: Matt 13,18-23.

25. rød. Lørdag. JACOB, apostel (f)(IV Ps). Gl. Ap.pf. L.: 2 Kor 4,7-15 V.: Sl 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6. R. De, som sår med gråd, skal høste med frydesang. Ev.: Matt 20,20-28.

26. grøn. 17. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 1 Mos 18,20-32 V.: Sl 138,1-2a.2bc-3.6-7ab.7c-8. R. Den dag, jeg råbte, svarede du mig. 2.L.: Kol 2,12-14. Ev.: Luk 11,1-13. De hellige Joakim og Anna, Jomfru Marias forældre, fejres ikke.

27. grøn. Mandag i 17.alm.uge. (I Ps). L.: Jer 13,1-11. Ev.: Matt 13,31-35.

28. hvid. Tirsdag i 17.alm.uge. (I Ps). Martha (m). L.: Jer 14,17-22. Ev.: Joh 11,19-27 eller Luk 10,38-42. (Læsning ad lib. (Martha): 1 Joh 4,7-16.)

29. rød. Onsdag i 17.alm.uge. (I Ps). Olaf, martyr, (†1030)(m). L.: Jer 15,10.16-21. Ev.: Matt 13,44-46. For Færøerne og Grønland (h). Gl. Cr. Mart.pf. 1.L.: Visd 10,10-14 V.: Sl 31,2-3a.3bcd 4.6+8ab.16bc+17. R. Fader i dine hænder betror jeg min ånd. 2.L.: Jak 1,2-4.12. mEv.: Matt 16,24-28.

30. grøn. Torsdag i 17.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Peter Chrysologus, biskop og kirkelærer, (†451). L.: Jer 18,1-6. Ev.: Matt 13,47-53.

31. hvid. Fredag i 17.alm.uge. (I Ps). Ignatius af Loyola, præst, (†1556)(m). L.: Jer 26,1-9. Ev.: Matt 13,54-58. (Læsning ad lib. (Ignatius af Loyola): 1 Kor 10,31-11,1.)

August

1. hvid. Lørdag i 17.alm.uge. (I Ps). Alfons Maria de Liguori, biskop og kirkelærer, (†1787) (m). L.: Jer 26,11-16.24. Ev.: Matt

14,1-12. (Læsning ad lib. (A.M. de Liguori): Rom 8,1-4.) Bededag for præste- og ordenskald.

2. grøn. 18. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Præd 1,2; 2,21-23 V.: Sl 95,1-2.6-7ab.7c-9. R. Når I i dag lytter til hans røst, forhærd ej Jæres hjerte. 2.L.: Kol 3,1-5.9-11. Ev.: Luk 12,13-21. Eusebius af Vercelli, biskop, (†371), og Julian Eymard, præst, (†1868), fejres ikke.

3. grøn. Mandag i 18.alm.uge. (II Ps). L.: Jer 28,1-17. Ev.: Matt 14,13-21.

4. hvid. Tirsdag i 18.alm.uge. (II Ps). Johannes Maria Vianney, præst, (†1859)(m). L.: Jer 30,1-2.12-15.18-22. Ev.: Matt 14,22-36. (Evangelium ad lib. (J.M. Vianney) Matt 9,35-10,1.)

5. grøn. Onsdag i 18.alm.uge. (II Ps). Eller hvid. Kirkevielsesfest for kirken Santa Maria Mag glo re. L.: Jer 31,1-7. Ev.: Matt 15,21-28.

6. hvid. Torsdag. HERRENS FORKLARELSE (f). (II Ps) Gl. Særl.pf. L.: Dan 7,9-10.13-14 eller 2 Pet 1,16-19 V.: Sl 97,1-2.5-6.9. R. Herren har vist, han er konge; den Højeste over al jorden! Ev.: Luk 9,28b-36.

7. grøn. Fredag i 18. alm. uge. (II Ps). Eller rød. Xystus II, pave, og lidelsesfæller, martyr (†258). Eller hvid. Cajetan, præst, (†1547). L.: Nah 2,1,3; 3,1-3.6-7. Ev.: Matt 16,24-28.

8. hvid. Lørdag i 18.alm.uge. (II Ps). Dominicus, præst, (†1221)(m).L.: Hab 1,12ff.4. Ev.: Matt 17,14-20.

9. grøn. 19. ALM. SØNDAG. (III Ps).

Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Visd 18,6-9 V.: Sl 33,1+12.18-19.20+22. R. Saligt det folk, som Herren valgte til arvelod. 2.L.: Hebr 11,1-2.8-19 eller 11,1-2.8-12. Ev.: Luk 12,32-48 eller 12, 35-40.

10. rød. Mandag. LAURENTIUS, diakon og martyr, (†258)(f)(III Ps). Gl. Mart.pf. L.: 2 Kor 9,6-10 V.: Sl 112,1-2.5-6.7-8.9. R. Salig den, der ynkes og låner udl! Ev.: Joh 12,24-26.

11. hvid. Tirsdag i 19.alm.uge. (III Ps). Klara, jomfru, (†1253)(m). L.: Ezek 2,8ff.3,4. Ev.: Matt 18,1-5.10.12-14.

12. grøn. Onsdag i 19.alm.uge. (III Ps). L.: Ezek 9,1-7; 10,18-22. Ev.: Matt 18,15-20.

13. grøn. Torsdag i 19.alm.uge. (III Ps). Eller rød. Pontianus, pave, og Hippolyt, præst, martyr (†3. årh.). L.: Ezek 12,1-12. Ev.: Matt 18,21ff.19,1.

14. rød. Fredag i 19.alm.uge. (III Ps). Maximilian Maria Kolbe, præst og martyr, (†1941)(m). L.: Ezek 16,1-15.60.63 eller 16,59-63. Ev.: Matt 19,3-12.

15. grøn. Lørdag i 19. alm. uge. (III Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Ezek 18,1-10.13b.30-32. Ev.: Matt 19,13-15. 15. Aften: hvid. VIGILIE TIL JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN (h). Gl. Cr. Særl.pf. 1.L.: 1 Krøn 15,3-4.15-16; 16,1-2 V.: Sl 132,6-7.9-10.13-14. R. Herre, bryd op til dit hvilested, du og din vældes arkl! 2.L.: 1 Kor 15,54b-57. Ev.: Luk 11,27-28.

16. hvid. Søndag. JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN (h). Gl. Cr. Særl.pf. 1.L.: Åb 11,19a; 12,1-6a.10ab V.: Sl 45,11-12.14-15.16-17. R. Dronningen står i ofirguldets skrud ved din højre. 2.L.: 1 Kor 15,20-27. Ev.: Luk 1,39-56. Stefan af Ungarn, (†1038), fejres ikke. Kirketælling.

17. grøn. Mandag i 20.alm.uge. (IV Ps). L.: Ezek 24,15-24. Ev.: Matt 19,16-22.

18. grøn. Tirsdag i 20.alm.uge. (IV Ps). L.: Ezek 28,1-10. Ev.: Matt 19,23-30.

19. grøn. Onsdag i 20.alm.uge. (IV Ps). Eller hvid. Johannes Eudes, præst, (†1680). L.: Ezek 34,1-11. Ev.: Matt 20,1-16.

20. hvid. Torsdag i 20.alm.uge. (IV Ps). Bernhard, abbed og kirkelærer, (†1153) (m). L.: Ezek 36,23-28. Ev.: Matt 22,1-14.

21. hvid. Fredag i 20.alm.uge. (IV Ps). Pius X, pave, (†1914)(m). L.: Ezek 37,1-14. Ev.: Matt 22,34-40.

22. hvid. Lørdag i 20.alm.uge. (IV Ps). Jomfru Maria, vor Dronning (m). Jomfru Marias pf. L.: Ezek 43,1-7a. Ev.: Matt 23,1-12.

23. grøn. 21. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Es 66,18-21 V.: Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd evangeliet. Eller: Hallelujal! 2.L.: Hebr 12,5-7.11-13. Ev.: Luk 13,22-30. Rosa af Lima, jomfru, (†1617), fejres ikke.

24. rød. Mandag. BARTHOLOMÆUS, apostel (f)(I Ps). Gl. Ap.pf. L.: Åb 21,9b-14 V.: Sl 145,10-11.12-13ab.17-18. R. Dine hellige, Herre, kundgør dit riges strålende herlighed. Ev.: Joh 1,45-51.

25. grøn. Tirsdag i 21.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Ludvig, (†1270). Eller hvid. Josef af Calasanz, præst, (†1648). L.: 2 Thess 2,1-3a.14-17. Ev.: Matt 23,23-26.

26. grøn. Onsdag i 21.alm.uge. (I Ps). L.: 2 Thess 3,6-10.16-18. Ev.: Matt 23,27-32.

27. hvid. Torsdag i 21.alm.uge. (I Ps). Monika, (†387)(m). L.: 1 Kor 1,1-9. Ev.: Matt 24,42-51. (Evangelium ad lib. (Monika): Luk 7,11-17.)

28. hvid. Fredag i 21.alm.uge. (I Ps). Augustin, biskop og kirkelærer, (†430)(m). L.: 1 Kor 1,17-25. Ev.: Matt 25,1-13.

29. rød. Lørdag i 21.alm.uge. (I Ps). Johannes Doberens martyrrium (m). Særl.pf. L.: 1 Kor 1,26-31. Ev.: Mark 6,17-29. (Læsning ad lib. (Johs.Dobers martyrrium): Jer 1,17-19.)

30. grøn. 22. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Sir 3,17-18.20.28-29 V.: Sl 68,4-5ac.6-7ab.10-11. R. For de arme sørged du, Gud, i din godhed. 2.L.: Hebr 12,18-19.22-24a. Ev.: 14,1-7.14.

31. grøn. Mandag i 22.alm.uge. (II Ps). L.: 1 Kor 2,1-5. Ev.: Luk 4,16-30.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY

Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlev-gårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:

Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE

P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.tv. 1620 Copenhague V. Tlf. 33-860383.

Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistie à 18h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Les autres samedis: ADAP à 18.15 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

MISA EN ESPANOL

Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).

Bemærk: *andrede messetider!*

Messe i Søborg hver søndag kl. 14.

Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.

Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.

Messe i Hålsingborg, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM

Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.

Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.

Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER

Pastor Jude Kulas Soosaipappu. Kastelvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38. Ingen planlagte messer i juli og august måned.

KODER FOR KØRESTOLSBRUGERE

Koderne er anført efter »Mettetider«.

HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.

HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.

HC = Kun adgang ved løft.

1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til søgnkontoret.

2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med søgnkontoret/kirken.

Desto Hagos: Maria med Jesusbarnet, flankeret af skt. Mikael og skt. Gabriel. Ø.t.v. martyr, n.t.v. skt. Jørgen og dragen. Ø.t.h. Daniel i løvekulen. N.t.h. ukendt.

Foto: Kirkernes U-landsoplysning, »Ætiopiske ikoner«.

Processionen med faner og kors på vej mod Skt. Knuds Kirke i Ringsted. Foto: privat.

Haraldsted-valfart den første søndag i juli

Søndag den 5. juli, - som altid den første søndag i juli, - finder årets Haraldsted-valfart sted. Haraldsted-valfarten er bispedømmets ældste valfart.

Valfarten har traditionelt fire stationer: Sankt Bendts og Sankt Knuds Kirker i Ringsted, Haraldsted Kirke og kapelruinen.

Kort før kl. 13,30 forsamles vi i Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor vi åbner val-

farten. I procession, anført af processionskors og faner, drager vi derfra til den nærliggende lille katolske Sankt Knuds Kirke, hvor vi med begyndelse kl. ca. 14 fejrer valfartens højdepunkt, den hellige messe.

Efter messen fordeler vi os i de forskellige privat-biler og kører til Haraldsted Kirke. Herfra går vi videre i procession til kapel-ruinen, hvor den

afsluttende andagt vil finde sted og velsignelsen blive lyst.

Før vi skilles, er der en kop kaffe/the og et stykke hjemmebagt kage hos det lille kom-munitet, der bebor huset i umiddelbar nærhed af kapel-ruinen. Vi plejer at være færdige ved 18-tiden.

*Stephen Holm
og Dieter Timmermann,
valfartspræster*

Tamiler på valfart i Øm med Vor frue af Madhu. Foto: privat.

Tamilsk valfart for freden

For femte gang holdt de srilankanske tamiler i weekenden den 16.-17. maj i år valfart for freden med Vor frue af Madhu. Den første dag dvs. 16. maj var vores biskop Czeslaw Kozon sammen med præsterne Jude Kulas, T. E. Thevarajan, Allan Courtau og Per Dolmer tilstede for at gøre messen højtideligt. Efter fro-

kost kl. 14.30 blev Vor frue af Madhu's procession ledet af biskop Czeslaw Kozon. Efter velsignelsen af Vor Frue af Madhu var den vellykkede dag forbi.

Den anden dag 17. maj kl. 11.00 blev dagen indledt med en højmesse sammen med pastor T. E. Devarajan. Eftermiddag kl. 14.30 var der en lil-

le konkurrence imellem de tolv menigheder, der deltog i valfarten. Da vi var færdige med konkurrencen, holdt pastor T. E. Devarajan retræte for alle. Efter retræten gav præsten velsignelsen med Vor frue af Madhu. Så var den succesfulde dag ovre, og alle kørte hjem i god behold.

L. Shan

Mindegudstjeneste i Øm for 117 vietnamesiske martyrer

Vietnamesiske katolikker fejrer i Øm den 15. og 16. august 200 års jubilæum for Maria af LaVang samtidig med at de holder en mindegudstjeneste for 117 vietnamesiske martyrer, der blev saligkåret for ti år

siden. Biskop Czeslaw Kozon deltager i programmet om lørdagen.

I en skrivelse til vietnamesere forfattet af Kim Tran siges bl.a.: 200 år er gået med landets utrolige mange medgan-

ge og modgange, men takket være Vor Frue af LaVang er den katolske kirke i Vietnam stadig opfyldt af en brændende tro.

I Øm er opsat en mindesten til ære for martyrerne.

Hildegard af Bingen i Rundetårn

Af Knud Kluge

Fra 1. til 30. august arrangeres en Hildegard af Bingen festival i Rundetårn i København. Festivalen består af en udstilling, hvor 25 af Hildegards billeder vises i stort format med kommentarer. Desuden Hildegards liv, kosmologi og musik, Hildegards originalhåndskrift, klosterliv, klostermedicin m.v.

Søstre og andre Hildegardkyndige vil besvare spørgsmål.

Udover udstilling vil der næsten hver dag være et program med koncert og foredrag. Blandt foredragsholderne er Kirsten Kjærulf, moder sr. Margarita Schmidt OSB og sr. Anna Maria K. Jensen fra Vor Frue Kloster, sr. Hildegard Madsen fra Skt.Lioba Kloster, prof. Brian McGuire, Kirsten Grubb-Jensen og Ulla Ryum.

Billeder og nogle foredrag fortsætter som vandreudstilling til Århus, Esrum Kloster, Ribe, vejle, Odense og Løgum Kloster.

Festivalen er blevet til i samarbejde med Klavs Holm og Ulla Ryum. Blandt de øvrige samarbejdspartnere er Vor Frue Kloster, Skt. Lioba Kloster, Abtei St. Hildegard og AC.

Møder og arrangementer

Vi ønsker vore annoncører en god sommer

Det sker på Magleås

Lør. d. 11.7. - lør. d. 18.7.:
Retræte v. p. Ziggelaar og Inger Jensen

Søn. d. 26.7. - lør. d. 1.8.:
Højskoleuge: »Renæssancen
- aspekter af et oprud«

Søn. d. 2.8. - lør. d. 8.8.:
Pensionistuge

Man. d. 10.8. - fre. d. 14.8.:
Audiologopædisk-forening

Man. d. 10.8. - tir. d. 11.8.:
Postkreds Hillerød

Fre. d. 14.8. - lør. d. 15.8.:
Den almindelige danske Lægeforening

Søn. d. 16.8.:
Generalforsamlingen

Man. d. 17.8. - tir. d. 18.8.:
Sociologisk Institut

Man. d. 17.8. - ons. d. 19.8.:
Konsulentfa. Brorson

Ons. d. 19.8. - søn. d. 23.8.:
RUC

Tor. d. 20.8. - fre. d. 21.8.:
DLH

Man. d. 24.8. - tor. d. 27.8.:
Teologistud. v. p. Paul Marx

Ons. d. 26.8. - tor. d. 27.8.:
Kommunernes Landsforening

Fre. d. 28.8. - lør. d. 29.8.:
Mærks Skole

Lør. d. 29.8.:
Sankt Georgs Gilderne

Søn. d. 30.8.:
Hildegard af Bingen arrangement
v. Vor Frue Kloster

Man. d. 31.8. - fre. d. 4.9.:
Gymnasieskolernes studievejledning

Ferielukning

Niels Steensens Bibliotek holder sommerferie i juli måned fra Onsdag d. 1. juli til Søndag d. 2 august (begge dage incl.). NSB ønsker alle en god ferietid.

Retræte for kvinder 1998 DALUM KLOSTER

Fra mandag den 17. august med ankomst kl. 17 og slutter fredag den 21. august efter morgenmadsen.

Retrætepræst: biskop H. Martensen
Emne: Fadervor

Pris pr. deltager kr. 675. Ved tilmelding bedes sendt et depositum på kr. 100.
Tilskud kan søges via Agnethes Erhvervscenter, Lahngade 11, 1., 5000 Odense C

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 30.08.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke i København, derefter Café Ludvig.

LMØs JUBILÆUMSARRANGEMENT den 05.09 - 06.09.1998 på Sankt Pauls Skole i Tåstrup.
Alder: 14 år og opefter.
Pris kr. 80,00.
Tilmelding og betaling senest den 21.08.1998.

FAMILIEWEEKEND den 11.09. - 13.09.1998 på Øm for familier.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 21.08.1998.

KUK VEST WEEKEND den 11.09. - 13.09.1998 for alle lokalforeninger i Jylland og på Fyn arrangeret af Ålborg lokalforening og ledermøde Vest udvalget.
Alder:
Pris kr. 50 samt 100 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 21.08.1998.

JUBI-BISPEMESSE den 19.09.kl. 13 1998 i Sct. Ansgar Kirke, København for ALLE.

SKOLEWEEKEND den 18.09. - 20.09.1998 på ØM for alle katolske elever i 6. klasse.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 28.08.1998.

UNGDOMSMESSE den 27.09.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke i København, derefter Café Ludvig.

EFTERÅRSLEJR den 10.10. - 16.10.1998 på Øm for de 7-13 årige.
Pris kr. 700,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 18.09.1998.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10. - 01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

Fortsætter næste side

Sommermarked

Skt. Antoni Kirke indbyder atter til sit traditionsrige sommermarked, der i år bliver ekstra festligt p.g.a. kirkens 25-års jubilæum.

Søndag den 30. august 1998
kl. 10-15 i Skt. Antoni Kirke,
Frederikssundsvej 225,
2700 Brønshøj
(Bus nr. 5, 8 og 350S lige til døren)

Sædvanen tro byder markedet på loppetov, tombola, fiskedam, restaurant m.m. Alle er hjerteligt velkomne!

DUK-kalender

Fortsat fra forrige side

UNGDOMSMESSE den 25.10.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10.-01.11.1998 på ØM for ministrarer i alle aldre. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

LEDERTRÆNING den 06.11. - 08.11.1998 på ØM. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16.10.1998.

ÅRSMØDE den 20.11. - 22.11.1998 på ØM for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

MUSIKWEEKEND den 04.12. - 06.12.1998 på ØM. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 13.11.1998.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJRE den 27.12.98. - 01.01.99 på ØM for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0-1 år kr. 300,00
2-6 år kr. 600,00
7-13 år kr. 700,00
voksne kr. 800,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Diverse

Sct. Ansgar Kirke · Bredgade 64
Minimarked i Menighedssalen
Bredgade 69 A

Lørdag den 22. august kl. 14-18 og
søndag den 23. august kl. 12-16

Stort Loppetov Bog-antikvariat

Cafeteria/Pizzeria
med kvalitetsmad, kager og
underholdning for børn og voksne

Lørdag aften er der
festlig messe i Kirken kl. 17
og søndag højmesse kl. 11.00

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad
Dominikanerordenen står for?

Valgsprog I: Sandhed
Valgsprog II: Betragtning og
meddelelse af det betragtede til andre

Lørdag den 11. juli kl. 13.00 kan du møde
pater Patrick-Dominique Linck, O.P.
fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars
Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

Bolig søges

Katolsk ægtepar søger 2-3 vær. lejlighed.
Gerne inden for HT. Billetmrk. 1447

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som
arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette
testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger

Katolsk Bispekontor
Bredgade 69A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80

Næste deadline for annoncer 10. august

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger
Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl.
i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter
formidles kontakt mellem udlejer og lejere.
Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk
Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16
tirsdag og torsdag.

Salg & service

SCHWEIZ · Salg
· Udlejning
· Investering
Attraktiv i Rhonedalens ski- og vindstrukt.
Hotel og velbelagte ferieboliger.
F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Advokattleselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelser, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsbobe-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)
Adv. Niels Ahlmark (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-
kontor, som ud over erhvervsrådgivning
også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke
mindst, hvis man ikke er dansk - at søge
rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse
med indgåelse af ægteskab,
separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.

Tlf. 33 15 15 63 · Fax 33 13 07 07

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsigade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Telefon
31 55 55 55
Døgnavagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

† BEGRAVELSER † OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Liggistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved
begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbærvvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30862609

Murermester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murertag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG
GARANTI
ORDNING**

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 · Fax. 31 21 80 32

En million australiere undskylder over for urbefolkning

Sydney (KNA) - I Australien har over en million skrevet under på en undskyldning til landets oprindelige befolkning. På årsdagen for offentliggørelsen af en række sagsakter, som dokumenterer, at omkring 100.000 mennesker blev tvangsdeporteret, blev der sagt undskyldt også fra de katolske prædikestole, skrev australsk presse.

Oprindelig kultur skulle tilintetgøres

Formålet med tvangsdeportationerne var at opløse og tilintetgøre den oprindelige befolknings kultur. Det var med samme formål, at man mellem 1940 og en gang i 60'erne tvangsfjernede 300.000

børn, lod hvide familier adoptere dem eller anbragte dem på børnehjem. For nylig beklagede den anglikanske kirke sin medvirken i disse tvangsforanstaltninger, mens regeringen gentog, at den ikke havde noget at beklage.

En gruppe med tilknytning til den oprindelige befolkning forsøger at få nedsat en parlamentarisk undersøgelseskommission. Gruppen ønsker at få fuldstændig klarhed over, hvad der er sket, og at de mødre, hvis børn er blevet tvangsfjernet, tilkendes erstatning. Dette afvises af regeringen, som henviser til, at tvangsadoptionerne ikke længere finder sted.

Hjælp de sultende i det sydlige Sudan

Köln (KNA) - FN's børnefond UNICEF beder om hjælp til de sultende i Sudan. I den sydlige del af landet risikerer 350.000 mennesker at dø af sult, deriblandt 70.000 børn under fem år, meddeler organisationen. Kampene mellem regeringen og oprørsbevægelsen SPLA har gjort det umuligt at flyve hjælp ind

i landet i de seneste måneder, hedder det.

Det er ikke kun på grund af borgerkrigen, at befolkningen sult. Hungersnøden skyldes også tørke og angreb af skadedyr. UNICEF har intensiveret sin indsats og er sammen med FN i færd med at nedkaste 92 tons fødevarer til de sultende.

Kardinal Agostino Casaroli, der her ses i en noget usædvanlig situation, er død 83 år gammel. Foto: KNA.

Tidligere statssekretær, kardinal Casaroli død

Vatikanet (KNA) - Natten til den 9. juni døde Vatikanets tidligere statssekretær, kardinal Agostino Casaroli, i en alder af 83 år. Kardinalen betegnes som 'arkitekten' bag Vatikanets østpolitik. Det var pave Paul VI, der udnævnte Casaroli til Vatikanets 'udenrigsminister' i 1967. En af de store opgaver, som fulgte med embedet, var at forhandle med de kommunistiske magthavere i Mellem- og Østeuropa og således sikre kirkens overlevelse i diktaturstaterne.

Under pave Johannes Paul

II blev Casaroli i 1979 medlem af kardinalskollegiet; kort efter fulgte udnævnelsen til statssekretær. Han forblev i dette embede indtil november 1990 - et år efter murens fald - og har siden nydt sit otium i Vatikanet.

I november 1997 holdt Casaroli et foredrag i anledning af Paul VI's 100 års fødselsdag. Der var stor interesse for at høre ham mindes den kolde krig og fortælle om den kommunistiske verden, som ingen dengang troede, at man kunne stille noget op med.

Efter 30 år genåbnes nu stedet ved Jordanfloden, hvor Jesus blev døbt. Foto: KNA.

Israel vil åbne Jesu døbested for pilgrimme

Tidligere har kristne kun haft adgang tre gange årligt

Jerusalem (KNA) - Nu bliver stedet, hvor Jesus blev døbt, igen tilgængeligt for pilgrimme. Det er ikke længere nødvendigt at holde det afspærret af sikkerhedshensyn, oplyser den israelske turistminister Moshe Katzav til parlamentet.

Stedet, hvor Jesus blev døbt, ligger i umiddelbar nærhed af Jordanflodens vestbred. Gode relationer mellem Israel og Jordan og fredsforhandlingerne mellem Israel og Palæstenserne betyder, at det er forsvarligt at ophæve sikkerhedsforanstaltningerne. Siden seksdageskrigen i 1967 har stedet været militært område omgivet af israelske minefelter.

Indtil 1967 var der hvert

år en halv million, der besøgte stedet, hvor Jesus ifølge traditionen lod sig døbe af Johannes. I de mellemliggende år har kristne haft adgang tre dage om året. Israel regner med omkring fire millioner pilgrimme i det hellige år 2000.

På den anden bred er Jordan begyndt at anlægge et pilgrimssted. Det har lagt en vist pres på den israelske turistbranche, som frygter, at turisterne tager til Jordan i stedet for til Israel og måske finder bedre flyforbindelser til og fra hovedstaden Amman. Minefelterne vil kunne ryddes med kort varsel, mener Katzav, og regeringen vil gerne være med til at finansiere et valfartssted.

Stadig flere udenlandske medborgere

Et centralt problem bliver fremover at fordele presset af indvandrere på de vesteuropæiske lande, mener Europarådet

Strasbourg (KNA) - En rapport fra Europarådet afslører, at der er kommet væsentlig flere udlændinge til de vesteuropæiske lande i de senere år - 19,6 millioner i 1995/96 mod små 15 millioner i 1988. Størstedelen af vore ikke-europæiske medborgere kommer fra Tyrkiet, fra det tidligere Jugoslavien og fra Nordafrika. En anden stor gruppe af udlændinge er mennesker fra Sydeuropa i de nordeuropæiske lande.

Tyskland huser en fjerdedel af udlændingene i EU og indtager dermed en førsteplads. På anden- og tredjepladserne kommer Italien og Østrig med hhv. 692.700 og 445.300 indbyggere af udenlandsk herkomst.

To tredjedele af udlændingene i Tyskland kommer fra Øst- og Centraleuropa. Der til kommer et stort antal asiater, særligt vietnamesere, der kom som gæstearbejdere til det tidligere DDR. I Frankrig er det derimod afrikaneere, der udgør størstedelen af den udenlandske befolkning. Ifølge rapporten har kommunismens sammenbrud ikke betydet så stort et indvandringsboom fra Øst- og Centraleuropa som forventet. Derimod viser den en stigende korttidsindvandring, som ofte fører til arbejde uden arbejdstilladelse. Ifølge rapporten var der omkring en million øst- og centraleuro-

pæere i EU-landene i 1993.

Et fænomen, som i særlig grad tager til, er 'transit-indvandringen', d.v.s. at man tager ophold i et land, hvor man egentlig kun skulle have været på gennemrejse. Det sker ofte, fordi man mangler visum til den videre rejse og

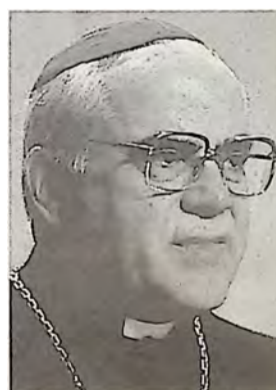
derfor må blive der, hvor man er nået til. I denne forbindelse betegnes menneskesmugling som et stort problem.

At dømme ud fra Europarådets rapport må et af de centrale problemer fremover være, hvordan man kan fordele presset på de vesteuro-

pæiske lande, som tager imod indvandrere. For regeringerne i de europæiske lande gælder, at »den store udfordring består i at tackle indvandringen, for standses kan den ikke«, konkluderer rapporten.

At dømme ud fra Europarådets rapport må et af de centrale problemer fremover være, hvordan man kan fordele presset på de vesteuro-

Ny leder af helgenkåringkongregationen

Jose Saraiva Martins.

Hans forgænger i embedet var Alberto Bovone, som døde den 18. april, få uger efter at være blevet udnævnt til kardinal. Hidtil har Martins været sekretær i uddannelseskongregationen.

Man har gjort en undtagelse og udnævnt Martins til

præfekt, siger Vatikanets talsmand, Joaquin Navarro-Valls og forklarer det med hans særlige fortjenester. Titlen 'præfekt' er almindeligvis forbeholdt kardinaler, mens den, der ikke er kardinal, får titel af 'pro-præfekt'.

Rettelse af E-mail adresser

Vi gentager nedenfor Katolsk Orienterings nye E-mail adresser, som blev offentliggjort i sidste nummer. To 'adresser' var forkerte, idet vi ikke må benytte bogstaverne: æ, ø og å. De rigtige adresser er:

redaktion@ko-press.dk
joergen.hviid@ko-press.dk
knud.kluge@ko-press.dk
maria.joergensen@ko-press.dk
david.olander@ko-press
Vi ser med glæde frem til at tømme postkasserne.

Redaktionskontoret er lukket fra den 29. juni og til 27. juli. Vi ønsker vore læsere og annoncører en god sommer!

Næste nummer udsendes den 26. august

Evige løfter • side 3

Kirkelige bevægelser • side 4

Danske Kirkedage • side 6

Miraklet i Lourdes • side 10 - 11

orientering fra sognene • side 13 - 16

Vatikanet enig med lutheranerne om retfærdiggørelseslæren

Men ikke alle uoverenstemmelser er ryddet af vejen

Vatikanet (KNA) - Vatikanet betegner den fælles erklæring om retfærdiggørelseslæren som et markant fremskridt for forståelsen mellem den katolske og den lutherske del af kristenheden. På en pressekonference i Vatikanet har kardinal *Edward Cassidy* meddelt, at den katolske kirke vil underskrive erklæringen sammen med repræsentanter for det lutherske ver-

densforbund. Samtidig har Vatikanet offentliggjort den katolske kirkes officielle kommentar til den tekst, som er blevet til i et samarbejde mellem katolske og lutherske eksperter. Heraf fremgår, at man i meget høj grad er nået til enighed. Der er dog ikke tale om konsensus i et sådant omfang, at alle divergencer i forståelsen af retfærdiggørelsen er ryddet af vejen, hed-

der det. Det lutherske verdensforbund meddelte sin tilslutning til erklæringen i midten af juni; en halv snes dage senere gjorde den katolske kirke ligeså.

Kardinal *Cassidy* betegner den fælles erklæring som en milepæl på vejen frem imod de kristnes enhed. Der er ingen vej tilbage, siger han. Den omstændighed, at der endnu er en smule uklarhed omkring enkelte punkter, gør ikke erklæringen mindre værdifuld, understreger kardinalen. Dokumentet skal underskrives ved en højtidelighed; iagttagere går ud fra, at det bliver et sted i Tyskland. Forud er gået en årelang dialog mellem katolske og lutherske teologer.

Retfærdiggørelseslæren var et af de væsentligste strids punkter, der førte til reformationen i 1500-tallet. *Martin Luther* bestred den katolske kirkes lære, som sagde, at man kunne sone sine synder ved at købe aflad og ved at gøre gode gerninger; han

mente, at det alene var Guds nåde, det kom an på. Den fælles erklæring er udtryk for, at katolikker og lutheranere nu er enige om det grundlæggende i retfærdiggørelseslæren.

Fortsætter på bagsiden

Skrivelse fra paven til teologer

Vatikanet (KNA) - Pave *Johannes Paul II* har foretaget en indskrænkning i teologernes frihed. Ifølge en ændring af kirkeretten, som blev bekendtgjort i slutningen af juni, skal katolske teologer fremover lære og forsvare forpligtende trossandheder, også selv om disse ikke udtrykkeligt er forkyndt som dogmer.

For at forsvare troen imod misforståelser hos nogle tro-

Fortsætter på bagsiden

Tre præster døde inden for to måneder

Tre katolske præster er døde inden for de seneste måneder. Pastor *Josef Halatyn* døde den 28. juni på Centralsygehuset i Esbjerg 80 år gammel. Han nåede at være præst i 41 år. *Josef Halatyn* blev begravet fra Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg.

Den 14. juli døde pastor *Bjørn Højbo* efter flere års sygdom 82 år gammel på Amtsygehuset i Herlev. Han nåede

ligeledes at fungere som præst i 41 år.

Karl Smeenk fra oblatfædrene døde den 15. juli på Viborg Sygehus i en alder af 74 år og efter ca. seks måneders sygdom. *Karl Smeenk* var præst i 38 år.

På side 12 i dette nummer er der dels mindeord og dels et 'åndelig testamente' fra *Karl Smeenk*.

Sr. Susanne Hoyos C.S.J. aflægger evige løfter

Den 40 årige *Susanne Hoyos* aflagde lørdag den 1. august evige løfter som Josephsøster i moderhusets kirke, Immaculatakirken på Strandvejen i København. Løfterne blev aflagt i nærvær af provincialpriorinde sr. *Ansgaria Riemann* under en messe med biskop *Hans L. Martensen* som hovedcelebrant og koncelebranterne *Charles McCarthy O.F.M. conv.*, *Frank Jobst O.M.I.* og *Jesper Fich*.

For musikken stod organist *Torben Bang* og musikgruppen: sr. *Marianne Bode*, *Karlheinz Löhner* og *Elisabeth Schwartz*.

Susanne Hoyos har hermed afgivet løfte om at leve et liv i kyskhed, fattigdom og lydighed. I en samtale med »katolsk orientering« understreger hun, at hun har valgt klosterlivet i frihed. Klosterløfterne sætter hende fri til at »sprudle af Guds kærlighed« og elske de mennesker, der er omkring hende, siger hun. Sr. *Susanne* ser i øvrigt gerne, at der gøres op med nogle fordomme omkring ordenslivet.

Læs mere på s. 3.

Fra den 1. til 8. juli deltog 106 katolikker i den årlige nordiske valfart til Lourdes. Raske, syge og handicappede udgjorde en homogen enhed på et særdeles velykket arrangement. I år var biskop *Czeslaw Kozon* med fra Den nordiske Bispekonference. De to valfartspræster ved siden af biskoppen på fotoet er *Ebbe Simonsen* (t.v.) og *Herbert Krawzyk SJ* (t.h.), der her ses under lysprossionen. Se reportagen på siderne 10 og 11 inde i bladet. Foto *Knud Kluge*.

Søndagens dilemma

Det var en gang en hviledag. Nu er søndagen hyppigt en dag, som er ligeså anstrengende som ugens øvrige. Aktiviteterne er blot af en anden art. Der kan være spjeldture, sportskampe, hvor man selv deltager aktivt eller sidder anspændt i en lænestol og følger situationen foran fjernsynet. Det er verdensbegivenheder, som Tour de France og internationale fodboldkampe, der følges med intens spænding i en sådan grad, at en hel nation fejrer en sejr eller græmmes i sorg og skuffelse.

I modsætning hertil oplever andre den store ked-somhed. Deres søndag kan være lang og trist, når dårligt vejr forhindrer familien i at komme i sommerhuset, hvad børnene ofte synes er langt mindre morsomt end forældrene. Søndagen kan også være uendelig lang for de mange ældre og syge mennesker, som bor alene. Fjernsynet giver ingen mulighed for dialog.

Johannes Paul har skrevet en rundskrivelse om Herrens Dag, som er en vigtig begivenhed i det kristne liv, og som adskiller sig fra alle andre dage. På en vis måde fejres påsken hver søndag, og der har dagen så stor betydning. Vi fejrer Kristi opstandelse på ugens første dag.

I første Mosebog læser vi skabelsesberetningen. Den bibelske forfatter skildrer Gud som den, der i løbet af 6 dage skaber universet, og på den 7. dag hviler han ud. Den dramatiske beretning kan virke naiv, men forfatteren siger i virkeligheden noget fundamentalt om hviledagen og den menneskelige tilværelse. Guds hvile er ikke en tilstand af passivitet eller inaktivitet. Jesus siger i Johannesevangeliet, da han bebrejdes en helbredelse på sabbatten: »Min fader arbejder stadig og jeg arbejder også«. (Johs. 5,17). Gud virker altid. På den 7. dag betragter han alt, hvad han har skabt med glæde og fryd, fordi alt det skabte er godt. Det er et kontemplativt blik, først og fremmest af det, som kroner skabelsen: mennesket skabt i Guds billede. Gud fuldender gradvis sin kærligheds plan. Han indgår en pagt med det udvalgte folk, og denne pagt når sin fuldkommengørelse i Jesus Kristus. I Guds plan er der en nøje forbindelse mellem skabelsen og frelsen. Dette understreges med sabbatsbudet, som er Guds forunderlige hvile, men det er også udfrielsen af slaveriet i Ægypten. Den samme Gud, som hviler, er også den Gud, der bringer befrielse. Gud gør den 7. dag hellig og forbereder dermed søndagen i den nye pagt. Sabbatten er hellig, fordi på denne dag mindes man Guds velgerninger, skabelsen, som er en gave og udfrielsen af Ægypten.

Påskemysteriet er den fulde åbenbaring af verdens frelse, og meningen med menneskets vandring på jorden. Kristi død og opstandelse er udfrielsen fra Ægyptens slaveri i dens fulde betydning. Det er Kristi sejr over døden og al ondskab. Det er håbet i hele dets fylde, og derfor er søndagen selve evangeliet og det fulde udtryk for den kristne eksistens. Det er en glædens dag, hvor vi mindes apostlenes glæde over at møde Jesus efter de frygtelige begivenheder på Golgata. Lige siden kristenhedens grundlæggelse har søndagen altid haft en afgørende betydning i Kirkens liv. De første kristne levede i en uforstående verden, men de mødtes altid den første dag i ugen for at fejre brøddets brydelse og for at fordybe sig i forkyndelsen af det glade budskab. Det var dette, som gav dem styrke til at udstå forfølgelse, tortur og død.

Pavens ord er en påmindelse og et håb i en verden, der på mange måder er blevet fremmed overfor søndagens virkelige indhold og betydning. Den er et privilegium, som er en sand kilde til glæde og netop derfor giver det apostoliske brev søndagen sin fulde mening, som udtryk for det fællesskab og den fylde, mennesket længes efter.

Jørgen Hviid

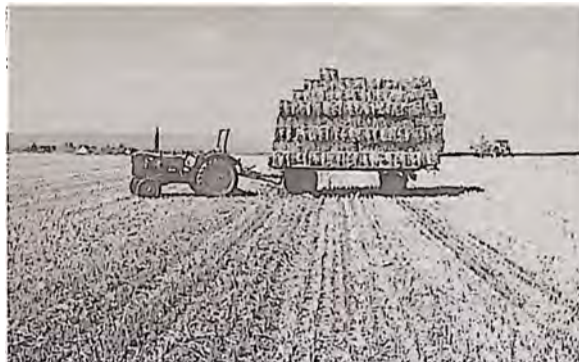
Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1820 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avstryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Mere end bare weekend

– paven bekymret over, at søndagen udhules

På den ene side taler Industri- og produktionssamfundet om, hvad der er 'nødvendigt' – man kan ikke sådan lukke maskinerne ned hver syvende dag; på den anden side bliver det, der var den oprindelige mening med søndagen bare væk.

Vatikanet (KNA) - Den katolske kirke er bekymret over, at søndagen udhules fra to sider. På den ene side står industri- og produktionssamfundet og taler om, hvad der er 'nødvendigt' – man kan ikke sådan lukke maskinerne ned hver syvende dag, og man befinder sig i en international konkurrencesituation, hvor det gælder om at få ordrene hjem, så man kan beholde arbejdspladserne. På den anden side bliver det, der oprindeligt var meningen med søndagen, bare væk: i stedet for Herrens dag er søndagen bare den anden af to sammenhængende fridage, som bliver brugt til at slappe af eller købe ind.

»Dies Domini« er pave Johannes Paul II's svar på denne udfordring, en skrivelse på 111 sider. Der er hverken noget nyt eller noget sprængfarligt i den, men blot en påmindelse om, at søndagen siden de første kristnes dage har været en 'ugentlig påskefest' til minde om Herrens

opstandelse. Paven fører søndagen tilbage til den jødiske sabbat, som dels er til minde om den syvende dag efter skabelsen – Skaberens hviledag – og dels skal minde det jødiske folk om udfrielsen af Ægypten. Han minder de troende om deres søndagspligt: de skal gå til messe om søndagen eller – hvad der både kirkeretligt og pastoralt set er lige så godt – lørdag eftermiddag/aften.

Det gælder om at bevare den betydning, som søndagen har haft igennem 2000 år, understreger paven; den er et pulsslag både i kirken og i den vestlige verden. I øvrigt er det naturligt for mennesket, at man skiftevis arbejder og hviler, og Gud vil det sådan, tilføjer han.

Søndagen er en væsentlig del af kirkens og kristendommens identitet, skriver paven. Og hans ceremonimester, biskop Piero Marini, siger det endnu mere klart: »At søndagen holdes hellig, er af langt større betydning

for kirkens fremtid end festlighederne i anledning af det hellige år 2000.«

Skrivelsen er i første omgang henvendt til alle katolikker – biskopper, præster, ordensfolk, troende... De skal 'opdage' søndagen på ny, gå til messe om søndagen og så vidt muligt også til kommunen. Det er meningen, at messen skal opleves – ikke bare som et ritual, men som et fællesskab, hvor næstekærligheden tillægges en særlig betydning. Resten af dagen skal så forløbe i den samme ånd, i ro og i den fred og glæde, som hører med til at være kristen, uanset om den tilbringes i familiens skød, om den går med kulturelle og politiske aktiviteter eller om den bruges til noget rekreativt. Det altafgørende er, at kristne om søndagen holder sig for gode til at gøre noget, som er uforeneligt

med at 'holde søndagen hellig'.

Det forudsætter, at mulighederne findes inden for rammerne af den eksisterende lovgivning. Paven henvender sig til alle troende. Hans skrivelse er ikke specielt til lovgiverne; han appellerer ikke specielt til politikere, som han så ofte gør i forbindelse med sine udlandsrejser. Formålet med »Dies Domini« er at skærpe den enkelte troendes opmærksomhed på dette anliggende. De initiativer, som skal værne om søndagen og styrke den, skal ikke komme helt demede fra Rom; de skal bare komme, og så skal der tages højde for forholdene der, hvor man er. Det, paven ønsker, er at ugen også fremtiden vil bestå af seks dage plus en syvende som epusterum – som det, der anslår tidens rytme.

Søndag

(KNA) - Søndagen har en særlig status i kristenhedens historie. Med Kristi opstandelse for øje kalder vi den for 'Herrens dag'.

Den er vokset frem af den jødiske sabbat, den sidste dag i ugen, hvor det var strengt forbudt at arbejde. Påskemorgen var den første dag i ugen, og dermed blev denne dag den vigtigste for de kristne. De første kristne menigheder mødtes på den første dag i ugen og fejrede eukaristien til minde om Jesu op-

standelse, og alle de, der troede, var forpligtet til at komme. I året 321 bestemte kejser Konstantin, at alt arbejde skulle være forbudt på denne dag – markarbejde dog undtaget.

Siden Det andet Vatikanconcil har man ikke bare været forpligtet til at deltage i messen. Fra kirkelig side lægges der nu også vægt på, at man skal holde fri – man skal gøre noget, som giver glæde; man skal samle kræfter.

Læserne diskuterer

Præster bør klæde sig som præster

Som gammel katolik kan jeg ikke forstå, at de fleste præster, som bliver fotograferet i KO, fremvises klædt som alm. lutheranske pastorer eller som almindelige mennesker.

I KO af 31. oktober 1984, var der en lille artikel hvor der bl.a. står: »Præster skal klæde sig diskret og genkendelige som præster. Dette fremgik af en pressemeddelelse som biskopperne havde udsendt«; fortsatte artiklen.

Tydligere kan det ikke siges, og hvis jeg ikke tager

fejl, er det ønsket også fra Vatikanets side, d.v.s. paven.

Derfor spørger jeg: Hvordan kan det være, at vi gang på gang ser det modsatte? (Sidste eksempel er på sidste side i KO nummer 11 af 10. juni 1998). Er man bange for at vise, hvad man er? Er man bange for at være anderledes? Og anderledes er man, når man er katolsk præst. Jeg håber på en forklaring og især fra de ældre præster, som ikke holder sig tilbage for at blive klædt »meget i civil«.

Jeg er ked af, at i koncilets navn er katolicismens re-

præsentanter blevet sådan. Andre ikke kristne religioners præster er stolte af at vise hvad de er og står for.

Jeg ved godt, at Thomas af Kempis sagde »Klæder ska-

ber ikke folk ...«, men en klog person har senere tilføjet, at »de bidrager til det!«

M. Fargas
Hvidsværmervej 110
2610 Rødovre

Teologi

»Teologi bør studeres knæ-lende« mener David Vincent Nielsen (KO 12. 1998). Det lyder vældig fromt, men forklarer samtidigt, hvorfor megen teologi er så uvedkommende, uden forbindelse med den virkelige virkelighed, altså kun 'Teologo'.

»Led mig ad din sandheds vej, og lær mig«; »Vis mig den vej jeg skal gå«; »Der er sagt dig, o menneske, hvad

der er godt, og hvad HERREN kræver af dig: hvad andet end at øve ret, gerne vise kærlighed og vandre ydmygt med din Gud«, osv. osv.

Det forekommer mig at også Rabbi Jesus var en såkaldt peripatetiker.

Herman van Tooren
Lille Randers I
Thorsager
DK 8410 Rønne

Immaculata Kirke på Strandvejen i København var fyldt til bristepunktet, da Susanne Hoyos skule aflægge evige løfter. Mindst et halvt hundrede Skt. Josephsøstre deltog i højtideligheden ligesom flere andre ordenssamfund var repræsenteret.

Her er en del af familien samlet. Bagest fra venstre: Josephsøstre Johanne Marie Lettmann, provincialpriorinde Ansgaria Riemann og priorinde Hildegard Doods. Forrest sr. Suanes nevøer Phillip og Patrick. En tredje nevø Nikolaj ministrede ligeledes.

Et liv i kyskhed, fattigdom og lydighed

Af Knud Helsted Kluge

For at jeg kan følge Jesus Kristus og inden for Kirken fuldt ud stå til tjeneste for Guds Rige aflægger jeg de evige løfter om kyskhed, fattigdom og lydighed efter konstitutionerne for Skt. Skt. Joseph Søstre af Chambéry, i nærvær af provincialpriorinde sr. Ansgaria Riemann, som modtager mig endegyldigt i ordenssamfundet.

Sådan lød ordenene, da Susanne Hoyos lørdag den 1. august aflagde sine evige løfter som Josephsøster i ordenens klosterkirke, Immaculatakirken på Strandvejen i København.

Sr. Susanne, der er børnehaveklasseleder på Skt. Ansgars Skole på Nørrebro i København, har med løfteaflæggelsen overtaget de tre evangeliske råd som forpligtende livsform.

Ønsket om et liv i kloster og i cølibat

– Det er vigtigt at se løftet om kyskhed som noget, jeg har valgt frit. Jeg har valgt mellem to goder: ægteskab og et liv i kloster. Jeg har ønsket at leve et liv i kloster og dermed i cølibat, siger Sr. Susanne.

– Det er nok svært for folk at forstå, at man kan fravælge ægteskab. Men jeg har valgt det i frihed, og jeg skal stadigvæk være den, jeg er, med de følelser, jeg har. Jeg vil ikke glemme mig selv eller min kvindelighed, men vil give kærlighed og ømhed videre til alle mennesker. Det giver mig en frihed i forhold til ægtefolk.

– Den kærlighed og den ømhed, som du ville have til

din ægtefælle, den giver du så til de mennesker, som er omkring dig, der hvor du er.

– Med kyskhedsløftet er du fri til at påtage os opgaver, ligemeget, hvor du er. Du står frit på en helt anden måde, der er ikke nogen børn, du skal tage hensyn til. Det er vigtigt.

Løftet om at leve i lydighed falder ikke sr. Susanne svært, for det er jo først og fremmest et spørgsmål om at lytte efter: Hvad siger Gud til dig og hvad siger mine foresatte, min provincial eller dem, jeg bor sammen med i huset; i bønnens atmosfære må vi se, hvad der giver liv og vækst.

Det drejer sig om et liv i mådehold

Det løfte, der stiller størst krav er løftet om at ville leve fattigdom, siger hun og understreger, at det drejer sig om at leve i mådehold og dele livet i fællesskab. For vores orden er fattigdom at dele det vi har, og vi prøver da også at begrænse os, så vi ikke lever i overflod. Vi har ikke et fjernsyn eller et stereoanlæg på hvert værelse, vi har ikke en bil til alle dem, der kan køre. Vi har f. eks. kun én computer til fælles brug. Vi vil altså ikke overforbruge, men vi prøver at være bevidste om, hvad vi forbruger.

Vi forsøger desuden at passe på skaberværket, prøver måske at være lidt mere økologisk orienteret, prøver at se, om det gavner miljøet.

Det er også vigtigt, at vi er disponible, at vi stiller os selv til rådighed for de opgaver, som vores orden sætter os til.

Vi deler også økonomi, idet vi har en fælles pulje, hvor alt det, vi tjener, går ind i. Det, som så er for meget, bliver givet til vores mission, både til

vores egen mission og til andre formål.

Et liv i bøn

Vi bor fire søstre her på Pri-

Biskop Hans L. Martensen celebrerede ved messen. Han ses her med Susanne Hoyos. Fotos Knud Kluge.

mulavej i Vanløse. Fundamentet i fællesskabet er vores daglige bøn og vores daglige messe. Messen er det centrale for os, det er der, hvor vi møder Jesus Kristus ansigt til ansigt. Men også bønner og det daglige liv i kommunietet er vigtige elementer. Vi gør meget ud af én gang om dagen at give os god tid til at spise sammen. Vi starter også altid dagen med fælles bøn, vi søger det samme, vi er sammen om det, der sker. Det er ligesom i en familie.

Hvis mennesker bare kunne starte dagen med at sige tak for denne nye dag, bede om at

blive opfyldt af troen, lade os elske af Gud, bede om at kunne elske andre – så tror jeg, der ville ske mirakler, siger sr. Susanne overbevisende. Hos

være noget for andre; det gælder mit fællesskab og der, hvor jeg arbejder.

Noviciatet

Sr. Susanne blev postulant for syv år siden, mens hun stadig arbejdede for Danmarks Unge Katolikker. I 1992 begyndte hun på noviciatet, hvor hun fordybede sig i ordenens historie, i sit personlige Gudsforhold og i fællesskabet. Herefter fulgte mere udadrettede opgaver, en slags praktikperiode, hvor man forsøger at kombinere dagligt arbejde, bønsliv og kommunietliv. Herefter kan de første løfter aflægges.

Sr. Susanne valgte Skt. Josephsøstre, fordi det er en apostolisk orden, d.v.s. en orden, som virker blandt almindelige mennesker.

Liv og vækst er nøgleord i begrebet kald for sr. Susanne. Altså noget, der skaber liv og vækst for mine omgivelser. Og liv og vækst er at kunne sprudle af Guds kærlighed, fortsætter hun. Væksten er kunne få folk til at vokse, og det skulle det jo gerne være – Guds kærlighed, der vokser.

Væk med fordommene

I samtalen understreger sr. Susanne, at hun gerne så, at det at gå i kloster blev afmystificeret. Mange har fordomme herom, siger hun.

– Det gælder ikke så meget blandt katolikker, men skolebørn og unge mennesker, som skriver opgaver, og som ofte kommer til vores hus, bliver forbavsede over, hvordan vi lever. De synes, at vi ligner en familie, hvor man tager vare på hinanden og er fælles om tingene – og det er jo lige det, vi er.

– Mange forestiller sig, at

det er kæft, trit og retning, tidligt op om morgenen, fordi man skal nå alle bønnerne. Det er ikke vores ordensliv. Det er vigtigt, at vi plejer vores bønsliv, for det er vores livsnerve.

– Men vi bliver hverken kulrede af den eller udsat for kadaverdisciplin, sådan som folk ofte forestiller sig. Der er også mange, der tror, at man ikke kan være et almindeligt menneske – enten er man homoseksuel eller bange for sin egen seksualitet. For os er det utrolig vigtigt, at vi er bevidst om vores kvindelighed, og derfor tager vi ikke helt unge piger ind. Det kræver en vis modenhed; vores apostolat forudsætter, at vi har en vis kendskab til vores egen seksualitet, til vores person som kvinder i forhold til de opgaver, som vi skal udføre.

– Vi ser i øvrigt gerne, at man har en uddannelse bag sig. Det er vigtigt for os, at vi ikke skal formes, vi skal være dem, vi er. Det er i virkeligheden det, det handler om – det, som Gud har lagt i os.

Vore ordener får i disse år ikke mange kald. Og det gælder også Skt. Josephsøstre. På et spørgsmål om, der er tale om en identitetskrise og at man ikke kan finde arbejdsopgaver, svarer sr. Susanne benægtende. En af vore hovedopgaver er at være der, hvor nøden er størst. Og der er megen åndelig nød i Danmark, understreger hun. I øjeblikket er der stor interesse for trosspørgsmål og spirituelle emner. Mange unge og ældre stiller spørgsmål om troen. De vil gerne leve et trosliv, som giver mening og de vil gerne kunne vokse i et personligt Gudsforhold. Der tror jeg nok vores spiritualitet har noget at give dem, slutter sr. Susanne.

Mod Livets højdepunkt – 'Anna & Simeon':

Den Modne Kirke

Anna & Simeon
Ålders i sognene forbereder sig til jubelåret

Vore skrivelser Anna & Simeon vil nu overgå til en artikel i KO. Vi vil gerne takke jer for jeres interesse og arbejde for denne form for ældrebevægelse rundt om i sognene.

»I dag åbner en ny etape sig for jer: Den kirkelige modenheds etape«, sagde pave Johannes Paul II i sin tale til gamle og nye kirkelige bevægelser på Peterspladsen den 30. maj d.å. »Det vil ikke sige, at alle problemer er løst. Det er snarere en udfordring: En vej at følge. Kirken venter af jer modne frugter af fællesskab og engagement«, sagde paven.

I alt 56 bevægelser var repræsenterede på Peterspladsen. Hvad skal vi nu med bevægelser, vi har nok i kirken, vil mange katolikker måske mene. En bevægelse kan ikke frelse os, Kristus er den eneste der kan frelse os, kun det, at vi er med i Kristi my-

stiske legeme. Derfor skal bevægelsen inkorporeres i kirken. Vi har institutionen, men karismer hos lægfolket kan ikke undværes, de giver liv og er uudværlige for evangeliseringen, Tænk på Jean Vaniers, Chiara Lubich.

Den 11.-19. maj d.å. holdt bevægelsen Vie Montante Internationale, som vi kalder Mod Livets Højdepunkt, en stor kongres i Afrika, nærmere bestemt Dakar i Senegal. Formålet var at få afrikanere med i denne europæiske bevægelse for ældre. Medlemmer fra over 40 nationer deltog, alle var pensionister. Også denne bevægelse har fået pavens velsignelse som den modne aldersbevægelse. Mennesker, der i deres unge år var med i Katolsk Aktions forskellige grene, vil nu gerne støtte kirkens præster i at give videre til de følgende generationer, hvad de har levet på. Bevægelsen startede lige efter 2. verdenskrig med, at ældre samledes i grupper til en messe efterfulgt af en uddybelse af evangeliet, gerne sammen med en

gejstlig eller en kateket. Foruden deres trofasthed i troen har de ældre kvaliteter, som erfaringen giver: klogskab, en indre fred, som kan have betydning i en verdensrigt tid for de næste generationer. Også i Danmark har vi nu mange ældre i vore kirker, og de følger messerne af hele deres hjerte. Disse kvaliteter: deres diskrete tilværelse i Kirken og i deres egen familie må vække kaldet til at hjælpe de yngre med at finde meningen med deres liv.

I nr. 11 af KO, den 10. juni d.å. under overskriften 'Otium' omtales eventuelle vanskeligheder ved at få sit otium. Vi er kommet i den alder, hvor vi mister stilling, indflydelse i samfundet, agtelse. – Ørkesløshed og ensomhed griber os, ja, en hel krise kan opstå ved at forlade en arbejdsplads. Det er mange ældre i Danmark klar over, tænk på Ældre Sagen og andre underholdende organisationers virke. Deres ledere er parate til at bedre de ældres levevilkår og sender hurtigt klager til ombudsmanden

over uretfærdigheder. De fungerer nærmest som de ældres fagforening, eller som Hans Jørgen Jensen kalder det: »Vi er de ældres vagthund«. Også ensomheden tager de sig af ved at give besøgstjeneste, rabatter på rejser og kulturelle institutioner. Her i landet tager vi altså vare på de ældres sag, som deres formand giver udtryk for. Men at opfatte et otium som noget, der går imod et højdepunkt, skal der en religiøs dimension til, og det er ideen med vores bevægelse. Lidelsen venter forude, så det er vores opgave at få en værdig og fredelig slutning på livet; alene det vil være et værdifuldt bidrag til de efterlattes trosliv. Med gamle Simeon kan vi håbe at sige: »Nu lade du, Herre, din tjener fare i fred, for mine øjne har set din frelse.«

Næste gang vil vi konkretisere, hvordan et sogn fungerer med Mod Livets Højdepunkt.

Christian
og Bente West

Karismatisk fornyelse

Anden del af artikelserien om de nye åndelige bevægelser inden for kirken. Første del blev bragt i Katolsk Orientering nr. 12

Den karismatiske fornyelse, som opstod i USA for omkring 30 år siden og kom til Frankrig i 1970'erne, er ikke en »bevægelse« i egentlig forstand, men en åndelig vækkelsesbevægelse, som når hele gudsfolket for at forny det i sin tro og sin missionerende dynamisme. Det drejer sig om en meget udviklet realitet, der omfatter alle (læggfolk, gifte og enlige, ordenssamfund, søstre og præster), alle aldre, alle kald, alle livets miljøer. Hvis en del af den offentlige mening, her-

under også den katolske, i begyndelsen var noget forvirret over visse manifestationer, der forekom lidt for demonstrative, og satte spørgsmålstegn ved, hvor længe fænomenet ville vare, så må man nu konstatere, at bønnegrupper og kommuniteter – med tid og erfaring – nu har fundet deres ståsted og er rykket inden for i Kirken.

Fænomenet Taizé

Taizé udgør i den religiøse verden en opsigtsvækkende nyhed med international ud-

stråling. Det hele begyndte i 1940 med at broder Roger Schutz i Bourgogne lagde grunden til et kommunitet af munke, der ønskede i det daglige at konkretisere forsoningen mellem kristne og mellem folkeslag. I slutningen af 50'erne begyndte unge at deltage i internationale møder i Taizé, der varede en uge. I dag kommer de i tusindvis - 8000 unge om ugen i sommerhalvåret, men også voksne og familier – for at hente inspiration i livet i ordenssamfundets kommunitet. Taizé er en virkelighed, som pave Johannes XXIII allerede i sin tid havde betegnet som »det lille forår«.

Selv om forsoningen er selve kærmen i Taizé's kald, eksisterer den aldrig som et mål i sig selv, men målet er, at de kristne skal være aktive i forsoningen mellem mennesker, være medvirkende til at skabe tillid mellem folkeslag og fred på jorden. Derfor har små broderordener spredt sig for at være ved siden af dem, der lider, i kvar-

terer for samfundets stedbørn i Asien, Afrika, Sydamerika og Nordamerika.

Ikke at forglemme, er »Taizé« også en speciel form for sang, der bruges mere og mere i kirker, huskapeller for studerende, retrætecentre, osv.

At komme til Taizé, det er at blive inviteret til Evangeliets kilder gennem bøn, stilhed og fordybelse. Alle er der for at (gen)opdage en mening med livet, for at tage springet igen, for at forberede sig, for at påtage sig ansvaret, for at vende hjem.

»Hvem er du, du lille Taizé-kommunitet, der er draget ud til forskellige steder i verden?« skrev broder Roger i en artikel om livet og kommunitetets kald: »Du er en lignelse på kommunion, et enkelt genskær af denne enestående kommunion, som er Kristi legeme, kirken – og derigennem et voksemiddel i den menneskelige familie.

Oversat af
Vibeke Andersen

Ved
Niels Steensens Gymnasium
skal stillingen som
Rektor

besættes pr. 1. januar 1999, når skolens nuværende rektor går på pension.

Niels Steensens Gymnasium – med grundskoleafdeling 6.-10. klasse – er en katolsk privatskole i Jesulterskolernes tradition. Skolen lægger vægt på, at den kommende rektor kan videreføre skolen på dette grundlag. Skolen har både katolske og ikke-katolske elever og lærere.

Ansættelse sker i henhold til aftale mellem finansministeriet og AC om omklassificering af stillinger som rektor ved gymnasieskoler m.v. af 5. juli 1993 med aflønning i lønramme 37, skalatrin 50 med diverse tillæg.

Nærmere oplysninger kan løvrigt fås hos skolens nuværende rektor, Walter Dalland, Niels Steensens Gymnasium, Sct. Kjelds Gade 3, København Ø, tlf. 39 16 23 40.

Ansøgningen stilles til skolens styrelse og sendes til formanden:

Gerhard Sanders, Stenosgade 4A, 1616 København V.

Ansøgningsfristen udløber den 15. september.

– HELGENFEST – HILDEGARD AF BINGEN 900 ÅR

Program

Kl. 10 festmesse på Åsebakken
Hovedcelebrant p. Gaudentius
Sauermann OSB fra Nütschau.
Jesu Hjerte Kirkekor medvirker.

Ca. kl. 11.30 frokost på Magleås
kold buffet med varm ret.
Øl, vin og vand kan købes.

Kl. 13-14 foredrag af lektor mag. art.
Hans Jørgen Frederiksen om billederne i »Scivias«.

Derefter kaffe

Kl. 14.45 uddrag af »8 små mirakler«
af forfatter Ulla Rym med musik af Irene Becker.

Dagen slutter kl. 16 med vesper på Åsebakken
Det danske Hildegardensemble medvirker.

Tilmelding, også til messen, er nødvendig,
senest fredag d. 28. 8. kl. 15.

Hele arrangementet på Magleås koster 75 kr.
Vor Frue Kloster: tlf. 42 81 06 98, fax: 45 82 89 19.

Poul Clausen fratræder som præst

Det er med beklagelse, at jeg må meddele, at sognepræst i Sønderborg og Åbenrå Poul Clausen i et brev til biskoppen af 28. juli 1998 har meddelt, at han efter sin orlov af personlige grunde ikke ser sig i stand til at vende tilbage til præstegemingen.

Pastor Jan Zalewski, der har været konstitueret sognepræst i de to menigheder under pastor Poul Clausens orlov, vil indtil videre fortsætte i denne stilling.

Lars Messerschmidt
generalvikar

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Nyt fra Katolsk forlag

Kirsten Brink:
MISSION FÆRØERNE
107 s. Kr. 145,-

LITURGISK VÆGKALENDER 1998/1999
– med årets fester og helgener,
plads til notater. Kr. 20,-

HELGENLEKSIKON
– er udsolgt, men et nyt oplag er undervejs.
Interesserede kan bestille den på venteliste.
Ring eller skriv til: Katolsk Forlag,
Bredgade 69A, st. 1260 København K.
Tlf. 33 14 82 92 man-fre kl. 10-12.

Pave Paul VI åbner det hellige år 1975 (julenat '74).

Kalender for Det hellige År

Det liturgiske år er en samlet fejring af hele Kristi mysterium, som involverer både hånd og ånd

1. I det forestående, hellige år fejrer kirken de to årtusinder, som er gået, siden Jesus, vor Herre og Frelser, blev født; det er et jubelår – et 'jubelår' – men også et liturgisk år, et kirkeår. Disse to aspekter kan ikke skilles ad. De skal være et levende udtryk for, at fejringen af de 'runde' 2000 år, som årstallet vidner om, går hånd i hånd med den sakramentale fejring af Kristi mysterium.

2. Når man taler med de troende om, hvad et helligt år betyder, refererer man gerne til jubelåret, som Israels folk holdt i hævd. I 3. Mosebog, kap. 25, fortælles, at hvert 50. år – når syv gange syv år er gået – skal være en form for 'sabbat-år'. Da skal landet hvile og ligge uopdyrket hen, marker og huse, som er blevet solgt, skal vende tilbage til dem, de oprindelig tilhørte, slaver skal gives fri, og gæld, som skyldneren ikke er i stand til at betale, skal afskrives.

Frihed fra slaveri

Jubelåret var inspireret af princippet om social retfærdighed. Det var en påmindelse om, hvordan Israel var blevet til: det forjættede land var blevet delt mellem de tolv stammer (sml. 1. Mosebog, kap. 13-21). Landet tilhørte Gud og kunne derfor ikke

sælges for ubegrænset tid; man kunne ikke uden videre gå væk fra den oprindelige deling, blot fordi nogle mennesker i en tid havde opkøbt land. Hebræerne kunne ikke gå som slaver for nogen jordisk herre, eftersom Gud selv havde løskøbt og befriet dem fra slaveriet i Ægypten.

3. Det hellige år leder også tanken hen på det 'nådeår fra Herren', som Jesus talte om i synagogen i Nazareth (i Lukasevangeliets, kap. 4). Det minder os ligeledes om gartneren, som beder vingårdsejeren om at lade det golde figentræ stå et år endnu – i håb om, at det vil bære frugt (samme, kap. 13).

Jesus er jo Messias, Herrens salvede, som blev sendt – med profetens ord – »for at bringe godt budskab til fattige og ... udråbe et nådeår fra Herren« (Esajas, kap. 61; sml. Lukas kap. 4). Han er også gartneren, som beder vingårdens ejer – Faderen, rig på barmhjertighed (Efeserbrevet, kap. 2) – om at give den golde figen et år til. Figentræet er menneskene, som ikke har overholdt pagten med Gud; Jesus vil, at Faderen tøver med at 'fælde' os – i håb om, at vi vil bære frugt i form af hellighed og retfærdighed.

2000-året for Frelserens fødsel er netop dette 'nådeår

fra Herren', hvor menneskene opfordres til at tage imod det glade budskab og omvende sig til Gud. Tager vi ikke imod og omvender vi os ikke, bliver der hverken tale om et nådeår eller om et jubelår.

Festerne

4. Kalenderen for det hellige år 2000 følger kirkeårets gang og fortæller om de vigtigste af jubelårets fester. Den begynder med midnatsmessen på festen for Herrens fødsel – den 24. december 1999, når det hellige år begynder – og ender på helligtrekongedag – eller festen for Herrens åbenbarelse – den 6. januar 2001; da slutter jubelåret i Rom.

5. Tre slags fester er at finde i kalenderen.

De liturgiske fester er de væsentligste. Højdepunkterne er påsken, som falder på den 23. april, samt julen med helligtrekongersfesten og festen for Mariæ bebudelse. De sidste hænger nøje sammen med det, som jubelåret handler om – det, der skete for 2000 år siden.

Jubelårsfesterne følger traditionen: i det hellige år holder man først og fremmest bodsgudstjenester, og de troende drager på pilgrimsfærd. Mange pilgrimsgrupper har tilknytning til forskellige fæl-

lesskaber inden for kirken eller kommer med særlige begivenheder for øje – begivenheder, som samler mennesker med samme erhverv eller hvis livssituation ligner hinanden. Det kan være en jubelårsfest for arbejdere, for sportsfolk, for syge eller for indsatte i fængsler – for blot at nævne nogle eksempler.

Endelig er der de kendte kongresser og 'dage' – verdensungdomsdagen, familiernes dag, eukaristisk verdenskongress, mariansk kongress... I samme kategori falder begivenheder og fester, som følger op, hvad paven har skrevet i Tertio Millennio Adveniente; det gælder for eksempel mindefesten for vor tids martyrer (TMA, nr. 37).

Kalenderen lægger vægt på både kateketiske, missionariske og sociale aspekter. Den er tilrettelagt sådan at fester med en ganske særlig intensitet skal skærpe både de kristnes og offentlighedens opmærksomhed på disse emner, som er af stor betydning for det kirkelige læreembede.

6. De tre kategorier af fester vil i et vist omfang falde sammen, sådan at der vil være en hel vifte af aspekter ved den samme liturgiske begivenhed. Det er vigtigt, at festerne forløber harmonisk, og at de forskellige aspekter prioriteres på den rigtige måde.

Det liturgiske aspekt, som hænger sammen med Kristi mysterium, må således altid betragtes som det vigtigste. Jubelårsaspektet, som går ud på at bane vej for tro og omvendelse, må være mere fremtrædende end det, der i øvrigt bliver fejret – men alt det, der fejres, skal forberedes åndeligt.

7. Det liturgiske år er en samlet fejring af hele Kristi mysterium, som varer året igennem – det mysterium, som spænder fra Hans menneskevordelse og fødsel til Hans himmelfart, imens vi fulde af håb ser frem til Herrens genkomst (sml. koncilsdokumentet Sacrosanctum Concilium, nr. 102). Sakramenterne er hellige tegn; de er indstiftet, for at menneskene skal helliggøres og Kristi legeme bygges op, altså sammen til Guds ære (sml. samme, nr. 59). Det er alle disse bånd, der knytter disciplinen sammen med hans mester – og hver en fiber deri er en del af Kristi frelsende mysterium.

Derfor er kalenderen for det hellige år 2000 lagt sådan til rette, at samtlige sakramenter vil blive meddelt under højtidelige og festlige former. Den 9. januar – på festen for Herrens dåb – er der barkedåb, mens dåb af voksne, firmelse og modtagelse af den første hellige kommunion altså sammen vil finde sted på påsken; den falder på den

23. april. Bodens sakramente meddeles tirsdag i den stille uge – den 18. april – og i forbindelse med de bodsgudstjenester, som holdes i anledning af jubelåret.

På verdensdagen for de syge, som falder sammen med Vor Frue af Lourdes – den 11. februar – meddeles de syges salvelse. Der er bispevielse helligtrekongersdag, mens præstevielsen finder sted på fjerde søndag i påsken – den 14. maj. Søndag den 15. oktober er den 28. almindelige søndag. Da fejres familiernes jubelårsfest, og samtidig meddeles ægteskabets sakramente.

Jubelåret skal således ses som et helt kirkeår, i hvilket de troende – med blikket rettet mod Faderen gennem Hans Søn og i Hans Helligånd – med fornyet iver vil deltage i fejringen af sakramenterne og øse af denne uudtømmelige nådens kilde.

Redaktion

Biskoppens Jubelår-komitè
I samarbejde med
»katoisk orientering«

Denne artikel er første del af en større artikel. Anden og sidste del bringes i nr. 14.

Vatikanet imod trafikomlægning

Vatikanet (KNA) - I Vatikanet er man ikke tilfreds med bystyrets planer om, at Roms centrum skal være spærret for turistbusser i år 2000.

Det vil være en åben krænkelser af Vatikanets suverænitæt, hvis trafikken ikke frit kan passere, hedder det en udtalelse fra Vatikanet, som citeres i flere italienske aviser. Heri siges det, at den skrappe kontrol med bustrafikken, som er planlagt, ikke

er tilstrækkelig gennemtænkt, og at den vil kunne misbruges.

I den trafikomlægning, som bystyret har tænkt sig at gennemføre i år 2000, indgår fem steder i udkanten af byen, hvortil busserne må køre. Kun hvis der på forhånd er indhentet særlig tilladelse kan busserne – mod et gebyr – få lov til at sætte passagerer af på parkeringspladser nærme centrum.

Valfart til Rom i år 2000

Vil De med?

Bispedømmet arrangerer i anledning af jubelåret 2000 en valfart til Rom. Valfarten vil finde sted i efterårsferien dette år. Da der forventes ekstraordinært mange pilgrimme i Rom hele dette jubelår, ønsker Bispedømmets Københavns Jubelårskomitè allerede nu at få et billede af, hvor mange der fra vort bispedømme kunne tænke sig at deltage. Rejsen vil foregå med fly og tog og der vil være forskellige indkvarteringsmuligheder – altså sammen til rimelige priser.

Vi beder derfor om, at interesserede udfylder nedenstående adressefelt og sende slippen til Sophie og Kaspar Kallan, der står for den praktiske del af denne valfart.

Jubelårskomiteen understreger, at de ikke binder Dem til at deltage, når De udfylder og indsender slippen.

Navn(e) _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Ønsker at deltage med Antal personer

Sendes til: Sophie og Kaspar Kallan
Jægersborgvej 38
2800 Lyngby

Gejstlige og andre kirkedagsdeltagere ved afslutningsgudstjenesten sidste dag. For første gang i kirkedagenes historie var der fælles nadverbord. Foto: D. Olander.

Danske Kirkedage i håbets tegn

Over 1400 deltog på Danske Kirkedage i Fredericia. Det var fem intense dage med workshops, andagter og debat om økumeniske tiltag. I centrum stod dog en selvransagelse af kirkedagene som i år blev afholdt for 10. gang siden 1971

Av David Olander

Onsdag den 1. juli åbnedes kirkedagene officielt ved en stor andagt i fælleshallen. Der ligger tre års forberedelse til grund for hver afholdelse af Danske Kirkedage. Denne gang var det overordnede tema »håb – på trods«.

Fra torsdag til fredag var undertemaerne således »håb på trods af grænseløs uenighed – mangfoldighed eller splittelse«, »håb på trods af svage viljer – fordybelse eller engagement«, »håb på trods af dystre fremtidsudsigter – prognose eller profeti«. Fælles for disse dage var en daglig morgensamling med sang og bøn, som blev forestået dygtigt og ikke uden humor. Her blev dagens tema introduceret fra en umiddelbar vinkel så alle ældre kunne være med. Herefter fulgte så en mere uddybende formiddagssamling med danske og engelske oplæg; dagens åndelige føde – eller stikpille om man vil. Og hvad børnene angik, skulle de ikke komme til at kede sig imens. Diakonhøjskolen stod for børnepasningen under formiddags- og eftermiddagsarrangementerne og indøvede tilmed en børnemusical som kunne ses om søndagen.

Eftermiddagens program var individuelt. Der var en overvejende søgning til de workshops, der henvendte sig mere til hovedet end til krop-

pen, især omkring arbejdet med kristendomsundervisning, menneskerettigheder og etik. Dernæst kom fortællerværkstederne og gospelworkshoppen som de mest populære kreative udbud.

Efter en for de flestes vedkommende intens eftermiddag kunne den tidlige og sene aftenflade så byde på god underholdning, i form af samvær, revy og musicals. Men selv på de mest sene tidspunkter kunne man gå til andagter: Fredag var der reformert gudstjeneste og katolsk messe sent lørdag.

Søndag sluttede af med økumenisk gudstjeneste i det fri, transmitteret direkte på DR-TV. Københavns biskop Norman Svendsen prædikede og for første gang i kirkedagenes historie var der fælles nadverbord. Dog deltog ingen katolske præster i nadveruddelingen.

Skyd på Ivar

Ud fra det faktum at kirkedagene blev afholdt for 10. gang og det med en dalende tilslutning, havde kirkedagenes formand, tv-direktør Ivar Brændgaard, onsdag aften inviteret til en session med kirkedagenes fremtid som emne. Ivar indledte med at redegøre for sin egen personlige drøm om at kunne samle mange mennesker til nogle store økumeniske kirkedage og lagde ikke skjul på at Ty-ske Kirkedage var hans forbillede. Her gør det sig blot gældende at det er den offi-

Pastor Werner F. Nielsen lægger op til dagens tema ved en af de festlige morgensamlinger. Foto: Kirkedagsudvalget

cielle lutherske Deutsche Evangelische Kirche som er hovedarrangøren, hvorimod vi i Danmark er en samling af mennesker fra forskellige kristne menigheder og sammenslutninger. Ivar var ked af at kirkedagsudvalget ofte måtte tigge om mere opbakning og højere prioritet hos menighederne. Hertil bemærkede nogle af tilhørerne at selve menighedsbegrebet som et fællesskab er blevet mere diffus; det er sjældent at menigheder går sammen om noget og ofte kan man føle sig helt fremmedgjort i sin menighed med sin økumeniske indstilling.

En anden og mere væsentlig kilde til krisen kunne være kirkedagenes åbenlyse dobbeltsidighed. Ivar udtalte at kirkedagene bevidst sætter

sig mellem to stole og vægter mellem den spidse samfundsrelaterede debat og dels det hyggelige kristne familietræf. Det beror på, groft set, to fløje i kirkedagsmiljøet hvis synspunkter også kom frem her. Kommentarerne kom fra fløje som ønskede større konkrete temaer, som 70'ernes kirkelige græsrodder praktiserede kirkedagene og som modvægt fløje som ønskede en større prioritering af det karismatiske. Der kom ingen konklusion ud af debatten, men snarere en vision.

Fremtidens kirkedage kan være en vekselvirkning mellem forskellige traditioner og et fælles håb. En god begyndelse kunne være at lægge mere vægt på vores fælles traditioner og fester, snarere end konstant at opfinde nye som måske virker mere fremmedgørende.

Katolsk medvirken

Langt flere katolikker medvirkede denne gang på kirkedagene, end det var tilfældet i '95. Danmarks Unge Katolikker deltog officielt og havde sin egen teltejr på stedet. Forinden var der blevet afholdt en forlejr på den katolske Sct. Knuds Skole i Fredericia. Undertegnede deltog også, som lejrchef, og vi fik bl.a. dr. phil. Eva Nordentoft til at komme og holde et oplæg om den katolske kirke og økumeni. – På trods eller på grund af konciliet, fristes man til at sige. De gode økumeniske frugter kirken høster fra Det andet Vatikankoncil skal stadigvæk ses i lyset af kirkens lære omkring frelsen uden for kirken og Peters plads som fører af kirkens forsæde. Er dette altid katolsk bevidst, eller har vi gennem mange års naboskab med en overvejende protestantisk kirke (-kultur?) til lært os at tænke 'dobbelt', alt efter hvornår vi sindsmeesigt er katolsk eller økumenisk orienteret?

Katolsk spiritualitet

Eftermiddags arrangementer havde også katolsk islæt. Under ledelse af lille sr. Johanne-Marie Mørch Petersen og Charles McCarthy OFM. Conv., holdt DUK en workshop kaldet »gudsfolkets håb«. Formålet var at sætte umiddelbare ord på de håb, vi bærer rundt på, gennem oplæg og samtale omkring lignende situationer i Ny og Gamle Testamente. Her viser det sig stadigt, at Bibelen er en uudtømmelig kilde til selvforståelse og et vidnesbyrd om Guds trofasthed. Det taler tværs gennem årtusinder og ind i vores nuværende situation.

Næsten de samme temaer tog sr. Regina König CSJ op på sit arrangement, kort og godt kaldet »spiritualitet«.

Gennem tre dage indkredset de hun sammen med et pænt opbud af deltagere nogle definitioner på spiritualitet; livsstil eller modeord? Sr. Regina gik lige til benet med sine tilhørere og trak på sin store erfaring med ignatiansk spiritualitet. Denne form for spiritualitet er ikke kun en modtagelse og en oplevelse af Gud, men også det at *opleve at gå vejen til Gud*. At turde være medskaber af sin egen spiritualitet – en slags åndelig struktur, om man vil.

Danske Kirkedage til revision

Sidste dag, søndag, blev der afholdt en 'tænketank'. Alle var inviteret med til et stort plenum, hvor et panel bestående af Viborgs biskop Karsten Nissen, dr. phil. Eva Nordentoft og lektor Peter Lodberg gav hver deres bud på kirkernes aktuelle udfordringer nu og i fremtiden. Derefter skulle man summe lidt i forsamlingerne og spør-

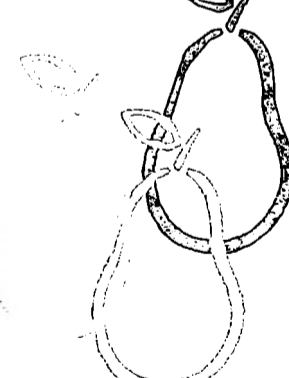
ge løs til panelet. Der var bl.a. en debat om kampagnen »Jubilæe 2000«. I den forbindelse blev der tit henført til den kamp især græsrodder og Den katolske Kirke kæmper for at opnå gældsletning for den 3. verdens lande. I kølvandet på denne kamp ligger et nyt og bedre menneskesyn som kunne bane vej for en positiv fremtid for både I- og U-landene. Ved mødets slutning kunne man underskrive en erklæring til støtte for denne gældsletning.

Det var endvidere en interessant debat, hvori bl.a. Eva Nordentoft advarede imod at reformationen blev mytologiseret, for den næste generation vil næppe interessere sig for den historiske del. Vi må rydde op i gamle stridigheder og komme videre.

Søndag efter søndag lyder vores fælles trosbekendelse. Sammen – som f.eks. på kirkedagene – kan vi være et lys i verden og ikke en belastning.

Tre præster fra tre kirker ved afslutningsgudstjenesten (fra v-h): Københavns biskop Norman Svendsen, Folkekirken, pastor Sabine Hoffmeister, Den Reformerte Kirke i Fredericia og pater Raymond Minnaert O. Præm. pater Minnaert er sognepræst ved Sct. Knuds Kirke i Fredericia og ved Vor Frue Kirke i Silkeborg. Foto: D. Olander.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	tf. 74 75 18 00
København	Vejen	tf. 75 36 02 11
Tårnby	Århus	tf. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	tf. 97 41 22 11
Odense	Aalborg	tf. 98 18 41 22

Hildegard af Bingen (1098-1179), broncestatue.

Hildegard af Bingen

Hildegards 900 års jubilæum fejres i hele august måned 1998 ved en stor udstilling af Hildegards billeder i Rundetaarn suppleret med koncerter, foredrag og andre aktiviteter, som derefter vil følge udstillingen på vandring rundt i landet som et led i »Middelalder 99«

Af Kirsten Kjærulff

»Jorden hungre og tørster efter retfærdighed«.

– et profetisk råb over mere end 800 år lyder ind i vor tid med forfærdende aktualitet.

»Og jeg hørte, hvordan elementerne med et vildt skrig vendte sig til Gud: De råbte: Menneskene vælter os rundt som i en kvæm med deres onde geminger.«

Profeten er Hildegard af Bingen, som allerede i det 12. århundrede hører naturens nødråd, en rystende klage og anklage, som i dag rammer os hårdere end nogensinde.

Hildegard var en af middelalderens største personligheder, mystiker og profet. Til trods for, at hun var kvinde og nonne – blev hun anset for tidens største kapacitet inden for både teologi, lægekunst, naturvidenskab og politik, samtidig med, at hun var digter og komponist. Hun blev af sin samtid kaldt »Profetissa teutonica«, »Den tyske profet« Hendes ry nåede ud over hele det kristne Europa. Hendes teologiske, medicinske og

naturvidenskabelige værker spredtes endnu i hendes levetid til klostre ud over hele det store tysk-romerske kejserrige og nåede så langt bort som til Island og Danmark. Her er bl.a. bevaret et brev til abbeden på Esrum Kloster, og på Det Kgl. Bibliotek ligger det ældst bevarede håndskrift af hendes store lægebog, *Causae et curae*.

I dag – 900 år efter sin fødsel – er Hildegard mere aktuell end nogensinde, ikke kun på grund af sine profetiske udtalelser om naturens ødelæggelse og jordens åndelige nød, men især fordi de indgår i en monumental helhedstænkning, en kristen holisme, som vi begynder at indse er vort eneste håb, hvis vi ikke i fællesskab skal styrte os selv og vor klode i afgrunden.

Hildegards baggrund

Hildegard blev født for nøjagtig 900 år siden, i 1098, samme år, som det første korstog tog sin begyndelse. Hun levede altså samtidig med *Bernhard af Clairvaux* og døde i 1179, et par år før *Frans af Assisi* blev født.

Hun var født i en adelig familie, Bernersheim, i Rhinlandet. Hun var sine forældres otteårige givet som tiende til et nærliggende kloster, et Benediktinermunkekloster på Disibodenberg, nær ved Kreuznach. Hendes forældre havde en særlig grund til at mene, at deres datter af Gud var bestemt til et klosterliv, for Hildegard havde allerede fra hun var ganske lille visioner af guddommelig karakter. Hun fik i klostret en meget lykkelig barndom og besluttede som 16-årig endegyldigt at blive nonne.

Hendes visioner fortsatte og fik en stadig mere monumental og alvorlig karakter. Derfor blev de på en kirkelig synode i 1147 forelagt Europas mest fremragende teologer: Biskopper, kardinaler og abbeder med *Pave Eugen III* og *Bernhard af Clairvaux* i spidsen. De kirkelige autoriteter havde al mulig grund til skepsis. Falske profeter har altid vakt bekymring, og netop disse år begynde kætterbevægelserne at spire frem, især i det nærliggende Sydfrankrig, bevægelser, hvis gnostiske teologi i stigende grad inficerede og underminerede kristendommens inderste kerne: Kristusmysteriet, Jesus som Guds kødelige Menneskesøn.

Hvordan kunne man være sikker på, at det var Gud og ikke Satan, der talte gennem Hildegard? – At hun ikke var en af disse falske profeter, som skriften advarede imod? Men da oplæsningen på synoden begyndte, blev enhver skepsis gjort til skamme, og Paven gav hende »i Kristi og den hellige Peters navn fuldmagt til at forkynde, og opmuntrede hende til at skrive.«

Hildegards visioner

Hvad var det da, som Hildegard så og hørte i sine visioner?

Det er vældige syner om Guds skaberværk, om Lucifers fald, om menneskets skabelse og om syndefaldet: At mennesket i hovmod vender sig bort fra sin Skaber og ville gøre sig selv til Gud og Herre over skaberværket. Det er dramatiske billeder af Kristi frelsergerning i det enkelte menneske og i verdenshistorien. Det er syner, som åbenbarer, hvordan mennesket er indfældet i kosmos, er ét med universet, med naturen. Det er skildringer af, hvordan natur og elementer skriger i deres nød om menneskenes uforstand, om deres egoistiske udnyttelse og ødelæggelse af Guds skønne, rene skaberværk. Det er formaninger og opmuntringer til mennesker om at leve i Kristi efterfølgelse, om at handle i kærlighed og ansvarlighed over for hinanden og over for naturen.

Mennesket er skaberværkets krone. Det er Guds an-

svarlige medarbejder. Derfor er dets indsats ikke forgæves eller lige gyldig. Den er tværtimod den nødvendige forudsætning for, at Kristi frelsergerning kan nå til sin fulendelse både i det enkelte menneske og i hele den skabte verdens historiske virkelighed. Der er således tale om både en individuel helliggørelsesproces og en universel Kristusproces af kosmiske dimensioner.

Centrum i Hildegards teologi er Inkarnationens mysterium: At Gud trådte ind i vor fysiske og historiske virkelighed i Jesus som Kristus, på én gang sand Gud og sandt menneske. Kirken er hans fysiske manifestation i historien, hans »mystiske legeme«, Hans fortsatte inkarnation i tid og rum.

Pavens accept af hendes visioner betød, at hun efter enogtredive år i stiltfærdig anonymitet nu blev kendt over det meste af det kristne Europa.

Det satte en omfattende brevveksling i gang med de største personligheder over hele den vestlige verden, som skrev og spurgte hende til råds. Det betød også, at tilstrømningen af kvinder, som ønskede at indtræde i klostret, voksede. Kvindeafdelingen på Disibodenberg blev snart for lille.

Klostergrundlægger og prædikant

Derfor grundlagde hun i 1150 sit eget kloster på Rupertsberg ved Bingen, omkring tredive kilometer fra Disibodenberg, hvor floden Nahe udmunder i Rhinen.

I 1165 var også dette kloster ved at være for lille. Derfor grundlagde hun endnu et kloster på den anden side af Rhinen i Eibingen ved Rüttesheim, næsten på samme plet, hvor Abtei St. Hildegard ligger i dag. Resten af sit liv sejlede hun to gange om ugen frem og tilbage for at bestyre også dette kloster.

I sin høje alderdom foretog hun fire store prædikenrejser til hest og pr. skib. Her prædikede hun ikke kun i kirker og klostre, men også på offentlige steder, hvilket var helt uøvet for en kvinde på denne tid. Hun døde i 1179, 81 år gammel.

Sakral enhed

Hildegard var i århundreder næsten glemt, men i dag oplever hun en renaissance, som ikke mindst inden for teologien er af skelsættende betydning: For nylig har de tyske biskopper indstillet til Vatikanet, at Hildegard anerkendes som kirkelærer, en ærestitel som gives til mænd og kvinder, som udmærker sig ved fremragende lærdom og hellighed. Udstillingen viser, at man nu begynder at indse faren ved de reduktionistiske tendenser, som har påvirket teologien lige siden nominalismen i 12-hundredetallet, og som bl.a. re-

sulterede i de store kirkesplittelser i reformationstiden. Man er ved igen at indse, at Kristusmysteriet i hele sin fylde er centrum og kraftkilde for kristendommen.

Også på det brede kulturelle og sociale plan er den vågnende interesse for Hildegard af Bingen og for middelalderen i det hele taget et tegn på, at vi må genoptage den helhedstænkning, som karakteriserede den kristne enhedskultur før renæssancen. Jeg tror ikke, denne interesse er en tilfældig modegrille, som skeptikere vil gøre det til. Jeg tror, den er konsekvensen af en århundredlang åndshistorisk udvikling: Verdsliggørelsen og menneskefrigørelsen, som var renæssancens og oplysningstidens kongstanker, betød, at middelalderens kristne enhedskultur brød sammen og begyndte at gå sin opløsning i møde.

Dette sammenbrud er nu i det 20. århundrede ved at være fuldført: »Gud er død«, som Nietzsche sagde, og mennesket har udråbt sig selv til Gud. Vi har derfor nu i den vestlige civilisation vundet hele den fagre nye videnskabelige, tekniske og økonomiske verden, men vi har måttet betale med vores sjæl. Konsekvensen af verdsliggørelsens egoisme og materialisme ser vi med al ønskelig tydelighed i de økologiske katastrofer, i vor klodes fysiske og åndelige nød.

Det, som var grundlaget i urkristendommen og i middelalderens kristne enhedskultur, var, at Gud var den dybe sammenhæng i alting. Man havde endnu ikke adskilt tro og viden, helligt og verdsligt. Det var en helhedstænkning, som virkelig omfattede ALT: Livet i hele dets alsidighed – og døden, historien, naturen, politikken og familielivet, samfundet såvel som det enkelte menneske med legeme og sjæl: Gud var i alt og over alt – immanent og transcendent. Det er en sådan helhedstænkning eller holisme, vi i dag længes efter, og som mange nu forgæves søger i østlig spiritualitet, okkultisme, i kvindeteologi, i

mysticisme og i alternative bevægelser af alle slags.

Det er også denne længsel, som drager stadig flere søgende mennesker mod den samtænkning af det åndelige og det fysiske, som er karakteristisk for det, man – med inspiration fra den moderne naturvidenskab – bredt kalder »Det nye paradigme« eller »Det nye verdensbillede«.

Det er netop helhedstænkningen, holismen, som forbinder det nye paradigme med middelalderens, og som derfor igen bringer middelalderen ind i interessefeltet i en grad, som ikke er set siden romantikken i begyndelsen af 1800-tallet, og som får den italienske filosof og forfatter, Umberto Eco, til at tale om »Middelalderens genkomst«.

Meget tyder derfor på, at vi i dag står over for et åndshistorisk skift af gennemgribende karakter, en ny erkendelse af, at alting er helligt, at alt er gennemtrængt af ånd – af det guddommelige i én levende organisme.

Hos Hildegard af Bingen er denne sakrale helhedsopfattelse stærkere betonet end hos nogen anden. Menneske og natur er intimt forbundet i én hellig organisme, hvis livgivende energistrømme er Guds kærlighed, Helligånden, som Hildegard kalder »den ildfyldte Kraft«: I den treenige Guds favn hviler hele universet, makrokosmos, og indfældet heri mennesket, mikrokosmos, som i de mindste detaljer afspejler univers og natur og påvirker det, både fysisk og med sine sjælelige kræfter, som det ses af Hildegards illustration, »Kosmosmennesket«.

Men løstrevet fra den guddommelige organismes blodomløb går menneske og univers sin opløsning i møde som et afhugget lem.

Før det er for sent, må vi genopdage, AT ALT ER HEL-LIGT, at det fysiske og det guddommelige er forbundet i én levende og hellig organisme, Kristi mystiske legeme, som er Guds livgivende og altomfattende moderfavn ikke alene for menneskeheden, men for hele skaberværket.

Hildegard af Bingen. Treenigheden.

Til forsvar for troen

Pavelig skrivelse stopper hul i kirkeretten

Vatikanet (KNA) - »Ad tuendam fidem« stod der med store typer på forsiden af »Osservatore Romano«. - »Til forsvar for troen.« Det var titlen på den pavelige skrivelse, som skulle stoppe et hul i kirkeretten og slå fast, at katolske teologer havde at følge den rette linje. Teksten blev bragt i sin helhed på latin og på italiensk. Men bortset derfra gjorde Vatikanet ikke noget for at få folk til at forstå, hvad det drejede sig om.

Erklæringen skal give vished og klarhed

Der var tale om et »motu proprio«, en pavelig skrivelse af forpligtende art, men Vatikanets pressetjeneste publicerede den uden kommentarer. Det førte til rådvildhed, ikke mindst fordi der samtidig blev udsendt tre andre tekster: en udførlig trosbekendelse, en troskabserklæring og en seks siders »læremæssig kommentar«.

Troskabserklæringen skal være med til at give de troende vished og klarhed, si-

ger ærkebiskop *Tarcisio Bertone*, souschef i troslærekongregationen; den skal være en hjælp i diskussionen med dem, der forsøger at krydse grænserne. Bertone understreger, at paven ikke har noget ønske om at sætte snævre grænser for den teologiske diskussion – kun i det omfang diskussionen underminerer troens autentiske sandhed.

Har pligt til at mene det samme som kirken

Allerede i indledningen til skrivelser får man en idé om, hvor det skal føre hen: »For at forsvare den katolske kirke imod de misforståelser, som forekommer hos nogle troende, særligt dem, der for alvor beskæftiger sig med de discipliner, som den hellige teologi omfatter« er det efter pavens opfattelse »absolut nødvendigt«, at der føjes nye bestemmelser til kirkeretten. Med andre ord: Fordi der i teologernes rækker findes nogle, der i centrale spørgsmål har andre meninger om kirkens lære end paven og troslærekongregationen, skal

det nu fremgå af kirkeretten, at de har pligt til at mene det samme som kirken.

Formelt fremstår det nye altså som et hul, der er blevet stoppet: Vatikanet foreskrev allerede i 1989, at de, der beklæde højere embeder – biskopper, generalvikarer – men også sognepræster og teologiprofessorer skulle bekende deres tro og erklære deres troskab. De skulle sige ja til mere, end kirkeretten foreskrev; de skulle »anerkende og holde sig til alt, hvad kirken fremsætter som definitivt vedrørende dens lære om tro og moral«. Denne forpligtelse – inklusive bestemmelser om straf, hvis man ikke følger reglerne – er nu tilføjet kirkeretten.

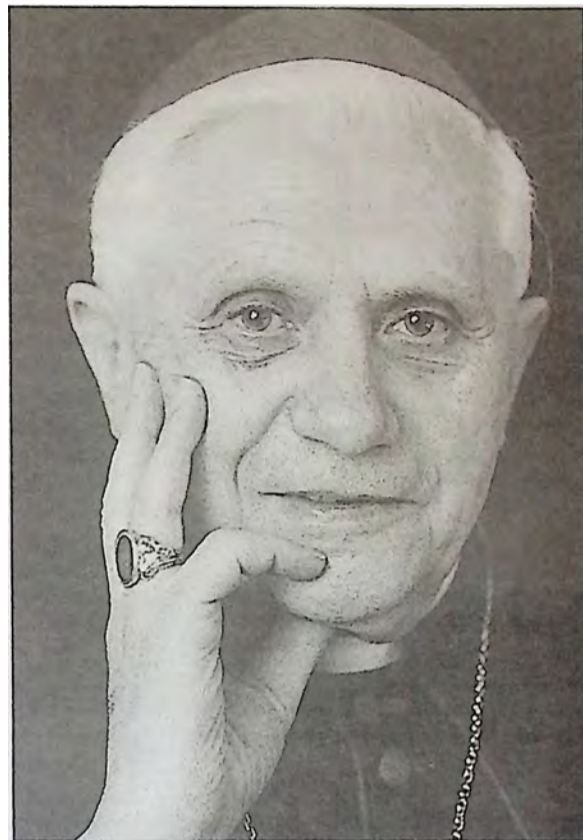
Kommentar af kardinal Ratzinger

Hvad det i praksis kan betyde, fremgår tydeligt af kommentaren, som er underskrevet af både Ratzinger og Bertone: Fremover er det ikke kun dogmer som dem om Treenigheden og jomfru Maria, der forpligter; det sam-

me gør, hvad paven har sagt om, at præstedømmet er forbeholdt mænd, og det samme gør hans moralske for dømmelse af aktiv døds-hjælp, eutanasi. Følgelig kan den, der ikke anerkender disse læremæssige afgørelser, forvente en retfærdig straf; den kan være taleforbud, læreforbud eller endog ekskommunikation.

For et års tid siden kom troslærekongregationen med nye retningslinjer for, hvordan en proces imod en afvigende teolog skulle føres. Deraf fremgår, hvordan omstridte teologers lære skal undersøges, hvordan teologerne selv skal have mulighed for at komme til orde og hvordan troslærekongregationen i givet fald skal pådømme dem straf.

Nu, da listen over forpligtende trossandheder er blevet længere, kan Ratzingers departement se frem til en bølge af nye 'anmeldelser' – en masse teologer, som på væsentlige områder mener noget andet end det, paven lærer.

Kardinal Joseph Ratzinger. Foto KNA.

Ingen grund til at hidse sig op over troskabserklæring

Vatikanet (KNA) - Præfekten for troslærekongregationen, kardinal *Joseph Ratzinger*, forstår ikke den kritik, som teologer har fremsat over for pavens skrivelse »Ad tuendam fidem«.

Der er intet nyt i de bestemmelser, som paven har udsendt, siger kardinalen; det er kun en justering af kirkeretten i forhold til den troskabserklæring, som blev indført i 1989. Han kan ikke forstå, at nogle højtuddannede teologer hidser sig op over

den. Det hele er ikke andet end en teknisk procedure, siger Ratzinger og understreger, at det ikke er Vatikanets skyld, hvis nogen opfatter skrivelser som rystende.

Ifølge skrivelser, som er en tilføjelse til kirkeretten, skal man i den katolske kirke tilslutte sig troens sandheder, også selv om disse ikke udtrykkeligt er forkyndt som dogmer. Den er stødt på skarp kritik, ikke mindst blandt teologer i de tysktalende lande.

Vatikanet fremhæver 'profetisk' rundskrivelse om fødselskontrol

Familierådet på vej med kommentar til vejledning for skriftefædre

Vatikanet (KNA) - 30 år efter »Humanae vitae« tager Vatikanet nu den omstridte rundskrivelse om fødselskontrol i forsvar. »Osservatore Romano« betegner den som »profetisk«. I »Humanae vitae« slog pave *Paul VI* fast, at brugen af kunstige, præventive midler med henblik på fødselskontrol ikke kunne tillades. Både i og uden for den katolske kirke er rundskrivelsen blevet mødt med både anerkendelse og kritik.

Artiklen i »Osservatore« er skrevet af formanden for det pavelige familieråd, kardinal *Alfonso Lopez Trujillo*. Han kritiserer den reaktion på rundskrivelsen, som kunne ses i vide kredse. Den offentlige mening havde ikke fået tilstrækkeligt at vide, mener han; dele af indholdet forekom tåget, men tågen letter ved opmærksom læsning. Kardinalen gør opmærksom på, at man i dag i store dele af verden hører røster, som si-

ger, at man kunne have undgået meget, hvis man dengang havde hørt efter, hvad paven sagde.

Den forvirring og banalisering omkring seksualiteten, som man klager over i dag, hænger sammen med, at man betragter den som noget, der bare skal nydes, uden at man behøver at udvise ansvarlighed, mener han. Det var denne tendens, pave *Paul VI* imødegik ved at udsende en rundskrivelse, som appellerede til

en ansvarlig kærlighed, understreger Lopez Trujillo.

Kardinalen oplyser, at familierådet er på vej med en skrivelse, som sammen med »Humanae vitae« kan bruges, når man sidder i skriftestolen. Den er tænkt som en kommentar til den vejledning for skriftefædre, som rådet udsendte i fjor. Iagttagere tolkede vejledningen som en forsigtig opblødning i Vatikanets indstilling til kunstig prævention.

Paven opfordrer hollandske katolikker til troskab

Vatikanet (KNA) - På baggrund af det dalende antal præster råder pave *Johannes Paul II* de hollandske biskopper til at holde sig til kirkens lære. Biskopperne under ledelse af kardinal *Adrianus Simonis* aflagde i juni deres ad limina-besøg i Vatikanet. Pavens råd til dem indgik i hans afsluttende tale. Præsteskabet i Holland befinder sig i en dyb identitetskrise, konstaterede han – der bliver færre og færre præster, og samtidig vokser deres arbejdsbyrde. *Johannes Paul* anbefalede daglig bøn som en

hjælp til at finde glæden frem igen; samtidig skulle de holde fast ved sakramenterne.

Paven opfordrede præsterne og de troende til at gøre mere brug af skriftemålet. Han understregede præsterens opgave: med glæde at vidne om Kristus. Deres livsførelse skulle passe sammen med deres embede, tilføjede han; hverken de eller andre kristne skulle orientere sig efter samfundet, men i stedet lade deres liv bestemmes af Guds ord og af sakramenterne.

Johannes Paul gjorde me-

get ud af problemet med den høje gennemsnitsalder blandt præster og ordensfolk. Bliv ved så længe kræfterne tillader det, lød hans opfordring til de gamle præster; samtidig skulle biskopperne gøre mere for at fremme præste- og ordenskald. Man måtte være særligt opmærksom på cølibatet, konstaterede han og understregede nødvendigheden af, at unge mennesker, som vokser op i en verden, hvor cølibat og kristen moral betragtes som snærende bånd, bliver skolet i askese og selvbeherskelse. Også når det

gælder ægteskab og familie må katolikker, som konfronteres med ekstrem liberalisering på seksualitetens område, holde fast ved kirkens lære, mente paven. Der blev lagt megen vægt på, at teologer og undervisere ved katolske universiteter skulle være tro imod den kristne lære, som den er åbenbart og overleveret af det kirkelige læreembede. En teolog, som ikke er i overensstemmelse med læreembedet, skader universitetet, leder de troende på vildspor og sårer kirken, understregede paven.

Münster/Mainz (KNA) - Tyske teologers umiddelbare reaktion på den pavelige skrivelse om troens forsvar, »Ad tuendam fidem«, var på en gang kritisk og forsigtig. I Mainz siger pastoralteologen *Stefan Knobloch* til KNA, at Vatikanet ikke kan træffe definitive afgørelser om noget, som ikke er modent til at afgøres. Tros lære, som ikke er dogmatiseret, er netop ikke modent til det, mener han. Knobloch betragter teksten som et udtryk for, at Rom ikke har tillid til teologerne.

I Münster er GT-teologen *Erich Zenger* af omtrent samme opfattelse. Han tager for givet, at alle undervisere gør, hvad der forventes af dem, og regner ikke med, at nogen er

ude på at skade kirken, siger han. Forskere er nødt til at have frie hænder til deres forskning, og de er i stand til at administrere deres frihed, understreger Zenger. Forskrifterne afspejler den mistillid, som Rom har til den videnskabelige teologi, tilføjer han.

Efter Zengers opfattelse har Vatikanet endnu ikke i fundet ud af, hvor meget teologerne gavner kirken i offentlighedens øjne. Han kan vanskeligt forestille sig, at skrivelser kommer til at betyde noget i praksis, men mener alligevel, at der lægges endnu mere pres på biskopperne, for at de skal styre teologerne. Det passer til det »nye landskab«, siger han.

Colombianske fredsforhandlinger afsluttet med godt resultat

Årtiers borgerkrig i Columbia står måske foran afslutning

Mainz (KNA) - I juli nåede forhandlingerne mellem den colombianske stat og oprørsbevægelsen ELN til en afslutning. Repræsentanter for de stridende parter enedes om at love, at de ville sætte gang i en omfattende fredsproces. Forhandlingerne fandt sted 'ved Himlens port' - Himlensporten ligger i nærheden af Würzburg - og var kommet i stand ved den colombianske og den tyske bispekonferences mellemkomst. Borgerkrigens parter har sagt ja til hovedpunkterne i en plan, som skal mildne stridighederne i den latinamerikanske stat.

Forhandlingerne havde været præget af en god atmosfære; det mente både oprørsbevægelsens talsmand *Paulo Beltran*, statsadvokat *Jaime Bernal Cuellar* og *Sabas Pretelt de la Vega*, en fremtrædende mand inden for det colombianske erhvervsliv.

En fælles erklæring blev læst op af repræsentanter for begge parter. Oprørsbevægelsen forpligter sig til at »gøre krigen mindre umenneskelig«, hedder det i erklæringen. Dermed menes blandt andet, at den ikke længere søger at skaffe sig penge ved hjælp af bortførelser, og at den respekterer den humanitære folkeret ved at lade skoler, sygehuse og vandforsyninger i fred. Begge parter fordømmer angreb på civilbefolkningen og anvendelsen af antipersonelminer i konfliktområderne.

De er også enige om, at der skal indkaldes en national-

Forhandlinger mellem den colombianske stat og oprørsbevægelsen ELN 'ved Himlens port' - Himlensporten ligger i nærheden af Würzburg - var kommet i stand ved den colombianske og den tyske bispekonferences mellemkomst. Foto KNA.

forsamling, som skal konsolidere fredsprocessen. Her skal alle grupper i samfundet være repræsenteret, for at der kan gennemføres grundlæggende økonomiske, sociale og politiske reformer. I den fælles erklæring betegnes en demokratisering som det mål, der skal arbejdes hen imod, og det tilsigtes, at andre oprørsgrupper i landet inddrages i samtalerne.

Formanden for den tyske bispekonference, biskop *Karl Lehmann*, er godt tilfreds med resultatet af forhandlingerne. Parterne er kommet godt i gang og har noget konkret at gå videre med, siger han til nyhedsbureauet KNA. Nu gælder det om, at de

væbnede konflikter bliver mindre brutale og at man kommer videre med samtalerne, konstaterer biskoppen; han mener, at det tegner godt for fremtiden. Han er positivt overrasket over, at colombianerne har været i stand til at enes om så mange formuleringer. Bispekonferencens sekretær, *Hans Langendörfer*, betegner samtalerne som et gennembrud på vejen hen imod fred i landet.

Hverken Colombias afgående præsident, *Ernesto Samper*, eller den nyvalgte *Andres Pastrana* var repræsenteret ved forhandlingerne, men begge hilser fredsinitiativet velkommen. Den colombianske miljøminister, *Edu-*

ardo Verano, siger, at han har store forhåbninger til den tyske bispekonferences medvirken. Den største af oprørsbevægelserne i Colombia, den marxistiske, som kalder sig »Colombias revolutionære stridsmagt« - eller FARC - har ladet forstå, at den er interesseret i forhandling. Dens leder, *Manuel Marulanda*, har aftalt med Pastrana, at der inden for 90 dage efter dennes tiltræden skal tages hul på fredsforhandlingerne; de har også talt om afmilitarisering af visse områder.

Borgerkrigen i Colombia har stået på i årtier og har kostet uanede mængder af menneskeliv.

Tre af Kærlighedens missionærer myrdet

Castelgandolfo (KNA) - *Pave Johannes Paul II* lader forstå, at det gør ham ondt, at tre af Kærlighedens Missionærer i sommer blev myrdet i Yemen. Måtte dette »store offer bidrage til en bedre forståelse mellem religionerne«, hedder det i kondolenceskrivelsen, som Vatikanets statssekretær, kardinal *Angelo Sodano* har underskrevet. Den er sendt både til *sr. Nirmala*, der efterfulgte moder *Teresa* som generalpriorinde for ordenen, og til den apostoliske vikar i de arabiske lande, biskop *Giovanni Bernardo Gremoli*.

Meddelelsen om, at tre af søstrene var blevet skudt, vakte bestyrtelse i moderhuset i Calcutta. Det er første gang i det halve århundrede,

ordenen har eksisteret, at nogle af dens medlemmer er blevet myrdet, siger en talsmand for ordenen til nyhedsbureauet UCA News. Men de har flere gange været tæt på, tilføjer hun; dødsstrusler er hverdagskost i Mellempøsten.

Det var den 27. juli, at en

formodentlig sindsforvirret mand skød de tre søstre. Han befandt sig på et psykiatrisk hospital i byen Hodeida i det vestlige Yemen, 270 km vest for hovedstaden Sanaa. Hospitalet rummer omkring 100 handicappede og ældre mennesker. Ifølge politiets oplys-

ninger var gemingsmanden ansat på stedet, hvor han tidligere har været patient.

Det kan ikke udelukkes, at han har villet hævne sig, fordi man tidligere havde holdt ham indespærret.

Paven opfordrer til indgriben i Kosovo

Vatikanet (KNA) - Foranlediget af den tilspidsede konflikt i Kosovo har *pave Johannes Paul II* i juni opfordret det internationale samfund til at gribe ind. Verden kan ikke bare se til, mens Kosovo lider under vold og undertrykkelse og befolkningen blev drevet på flugt, sagde

han en søndag ved angelusbønnen på Peterspladsen.

Begivenhederne minder om de senere års tragiske historie på Balkan, og han sammenlignede med krigen i Kroatien og i Bosnien-Hercegovina. Han opfordrer parterne til at forhandle sig frem til en fredelig løsning og un-

derstreger, at der er brug for tålmodighed og mod.

Ved samme lejlighed lod paven forstå, at han var bekymret over den væbnede konflikt mellem Etiopien og Eritrea. Han udtrykte håb om, at Gud ville skåne de afrikanske folkeslag for mere lidelse.

Efterår på Magleås · Program 1998

I Middelalderens spor på Midtsjælland

Weekend · 26. sept. kl. 10.30-27. sept. kl. 13.30

Fra Sct. Ansgar, Bredgade 64, køres med bus kl. 10.30 mod Rlingsted. Her besøges Sct. Bendt Kirke. Frokost/medbragt mad i »eget« menighedshus (Sct. Knud). Øl og vand kan købes. Derefter til kirkerne i Sorø, Vester Broby og Fjeneslev. Bussen er på Magleås ca. 17.30. Om aftenen taler lektor *Oluf Bohn* om »De store ordenssamfunds komme og virke i Danmark i Middelalderen«. Søndag formiddag fortæller *Hugo Johansen* fra Nationalmuseet om »Valdemartidens kulturforbindelser, set i lyset af Hvideslægtens kirkebyggeri«. Kl. 12.30 frokost og herefter afrejse. Pris kr. 375,- Ledere: p. Dietrich Timmermann & Ellen Marie Lebahn

Identitet i en brydningstid Magleås-træf

27. sept. kl. 14

Åbent Hus Arrangement

Forfatteren, dr.phil. *Mette Winge* har gjort sig sine tanker om hvilke elementer, der indgår i det at have en identitet f.eks. om sproget, litteraturens, salmesangens, naturens betydning, og det taler hun om under titlen: *Det at være dansk/dansk - Identitet i en brydningstid*.

Kaffe mellem kl. 14-15. Foredraget begynder kl. 15.

Pris: kr. 35,-

Bemærk: Til S-toget med ankomst Birkerød station 13.42 vil der formedelst kr. 10,- tur/retur være taxakørsel til/fra Magleås.

For enden af en rulletrappe

Weekend · 24. okt. kl. 10.30-25. okt. kl. 13.30

Sr. Emma Martensen CSJ har tilrettelagt og vil lede denne week-end om kvindens stilling i dag! Kvindens afmagt og magt under forskellige livsbetingelser/Soldaritet en utopi/ Kirken - hjælp eller hindring/ Når planten rykkes op med rødder.

Arrangement i samarbejde med DKKF-Danmarks katolske kvindeforbund og Magleås.

Praktiske ledere: *Hanne Matarese & Ellen Marie Lebahn*. Pris- kr. 375,-

Yderligere oplysninger samt program fås på Magleås Sekretariat · Høsterkøvej 6 . 3460 Birkerød · Tlf. 42 81 07 15

Tilmelding:

ved indbetaling af kr. 200,- ved check ell. giro 428-4429

Ved uge- og weekend-arrangementer er der visse tilskudsmuligheder.

Retrætedage

Vi nærmer os Jubelår 2000. I anledning af helligåndens år 1998 bliver der retrætedage

lørdag den 5. september 1998 kl. 9-16 i Sct. Therese Kirke, Bernstorffsvej i Hellerup

og

lørdag den 10. oktober 1998 kl. 10-17 i Sct. Norberts Kirke & Skole, Blegbanken, Vejle. Retræterne ledes af af p. Lars Messerschmidt.

Jubelårsudvalget

Carsten Günther, København - tlf. 3582 3554
Hanne Wegner, Vejle - tlf. 7582 5853

Den hellige Bernadette

Bernadette Soubirous er født af fattige forældre i den lille, sydfranske by Lourdes. Hun kom til verden den 7. januar 1844 og blev døbt to dage senere. 11 år gammel får hun kolera; den lille pige bliver rask igen, men må døje med astma resten af livet. Senere får hun knogletuberkulose, en sygdom, som fører til hendes død, da hun er 35.

Den 11. februar 1858 er Bernadette, nu 14 år gammel, ude at samle brænde. På hjemvejen kommer hun forbi grotten, hvor hun hører en susen. Hun ser op og får øje på en dame, klædt i hvidt og med et blåt bånd om livet og gyldne roser på fødderne. Hendes syner bliver ved ved indtil den 16. juli 1858 – 18 gange i alt.

Damen beder sammen med hende, de fleste gange uden at fortælle, hvem hun er. Det nærmeste, Bernadette kommer hendes identitet, er da hun den 25. marts siger – på egnens dialekt, som er en blanding af fransk og spansk:

Kristus er centrum i Lourdes, og det er derfor naturligt, at man deltager i sakramentsprocessionen.

»Jeg er den ubesmittede undfangelse.«

Som 22-årig går Bernadette i kloster. Den 4. juli 1866 indtræder hun hos »Soeurs de la Charité« i byen Nevers. Her dør hun knap 13 år senere, den 16. april 1879. Hun helgenkæres af pave Pius XI den 8. december 1933.

Lourdes-aften med lysbilleder

Mandag den 14. september viser Den nordiske Valfart til Lourdes sammen med Knud Kluge lysbilleder fra året valfart. Arrangementet finder sted i menighedssalen i Stenosgade. Arrangementet begynder kl. 19.30 og fremvisningen forventes at vare ca. en time. Biskop Czeslaw Kozon deltager i arrangementet.

Deltagere i valfarten såvel som ikke deltagere er velkomne. Gratis entré.

Reportage Knud Helsted Kluge

Lyden af horn, der kalder til samling, gjaldede hen over de store områder omkring grotten i Lourdes, da Den nordiske Valfart til Lourdes samledes til den første af flere lysprocessioner. De godt hundrede nordiske deltagere, hvoraf langt de fleste var danskere, stod sammen med 30.000 andre pilgrimme og ventede på, at det store gripende optog skulle sætte igang på valfartsområdet. Syge og handicappede i tusindvis ventede sammen raske pilgrimme og hjælpere.

Lyden af horn gjaldede igen igennem de kraftige højtalere. Hornet har lydt hver dag siden sæsonen i Lourdes begyndte i påsken 1997. Og ligeledes fra påsken i år. Hermed indvarsles det kommende jubelår. (Ordet jubel kommer fra det hebraiske jobel, der betyder vædderhorn).

Processionen åbnes herfter af kvinder og mænd, der bærer tre høje krukker med vand – dåbens symbol. De er iført alba, symbolet på tjeneste. I midten blandt de syge bærer 12 mænd et stort kors. Jesu kors. Korset, der giver enhver lidelse en mening. Processionens samlingspunkt er den opstandne Kristus, der her går vejen med de mange troende, som er kommet fra alle dele af verden.

Den nordiske Valfart til Lourdes

Hvert år arrangerer den nordiske valfart til Lourdes en pilgrimsrejse til stedet, hvor den 14-årige Bernadette så Jomfru Maria i 1858. Den nordiske Bispekonference har støttet denne officielle valfart med at sende mindst én af konferencens biskopper med. I år deltog således biskop Czeslaw Kozon fra vort eget bispedømme.

Valfartens deltagere er syge, handicappede, raske deltagere og en stab af hjælpere bestående af læger, sygeplejersker, sygehjælpere, samaritter, køkkenpersonale m. fl. Disse hjælpere afsætter en uge af deres ferie på at hjælpe syge og handicappede på denne årlige valfart. En af dem, der har været med nu 22 gange er tilmed ikke katolik. Det er Sigurd Ormstrup, der arbejder som en af samaritterne på valfarterne. De religiøse ceremonier beundrer jeg mest, siger han og hentyder hermed til messerne, sakramentsprocessionerne og lysprocessionerne. Dem kan man kun blive rørt af – ellers er man ringe stillet, siger han.

De syge indkvarteres på et helt nyt hospital
De syge indkvarteredes i det ganske nybyggede Accueil Notre Dame, et hospice der modtager syge for en korte-

Miraklet i I

Den nordiske valfart med sine gode var med til at præge de religiøse arrangementer

periode. Hospitalet har helt moderne udstyr og sygestuer med én-sengs, to-sengs og seks-sengs værelser. 960 patienter er der plads til her.

Den nordiske valfart medbringer ligesom andre selv medicin og andre nødvendige hjælpemidler til de syge.

Alt er nøje tilrettelagt både, hvad den praktiske del af arrangementet angår og med hensyn til den sygeplejen. Georg Høhling, der valfartens leder står for den praktiske del, medens læge Anne Storm har det lægelige ansvar.

Messen er det afgørende i Lourdes

Maria står her i Lourdes ydmygt på sidelinjen med os, og hun inviterer os til det mest centrale, nemlig sin søn, Jesus Kristus. Derfor er messen det afgørende og det mest

centrale, understreger valfartslederen.

Sakramentsprocessionen er en af de mest smukke og gripende ceremonier i Lourdes. Biskop Czeslaw Kozon fik lov til en enkelt gang at gå med sakramentet. De syge og handicappede får første prioritet med hensyn til placering, nemlig forrest. Biskoppen, der går med sakramentet, standser op ved nogle af de syge og beder en bøn. Det er et stort øjeblik, hvis biskoppen standser foran én. Ydmygt knæler man ned.

Med til programmet hører lysprocessionen, som er omtalt tidligere. Her bedes rosenkransbønnen, mens man i procession går rundt i området for til sidst at slutte på kirkepladsen. Biskop Kozon fik flere gange lov til at lyse velsignelsen over de mange pilgrimme.

Den nordiske valfart leder desuden de syges salvelses sakramente, som valfarten finder meget central. Dette sakramente meddeles nogle deltagere. Endvidere deltager man i korsvejsandagter, bordsansagt og der er mulighed for skriftemål. En del af budskabet i Lourdes er netop at komme her med åbne hænder, erkende sin svaghed og være åben for at modtage gaven: skriftemålet, siger valfartslederen.

Mirakler

Siden 1858 er der sket adskillige mirakler. Officielt ikke mange; 'kun' 65. Johannes Jørgensen omtaler i sin bog »Lourdes« fra 1908, at der i de år han besøgte Lourdes skete 150 mirakler om året. At Kirken 'kun' har anerkendt 65, vidner kun om forsigtighed. For at et mira-

Grotten, hvor Den hellige Bernadette flere gange så Jomfru Maria, er et tillæbsstykke for de millio Loursdes. Flere gange dagligt fejres messe i grotten, og det er blevet tradition, at Den nordiske Valfart holder messe her. På billedet ses fra venstre pastor Ebbe Simonsen, biskop Czeslaw Kozon og Høhling der foruden at fungere som storministrant og var en af valfartens flittige samaritter.

Lourdes-aften 14. september

urdes

drede deltagere å det katolske valfartssted

kel kan anerkendes, skal det godkendes af en international komite. Det skal igennem en lang proces.

Anne Storm oplyser, at hun er bekendt med flere mirakler. Hun betegner Lourdes som saligprisningernes højborg. Det er den omvendte verden. Jeg føler udtalt solidaritet med de syge, og jeg synes at lære utroligt meget af dem, siger hun og udtrykker hermed deltagernes tanker og følelser.

Sr. Maria, der leder Accueil og har været i Lourdes i 46 år, omtaler i en samtale de mange syge med cancer, AIDS – mange håbløst syge. På et spørgsmål om mirakler i Lourdes, omtaler hun, at det sidste endnu ikke anerkendte skete for tre år siden. Mange kommer her for et blevet helbredt, men meget hurtigt finder de fleste ud af,

at det der virkelig betyder noget, er fællesskabet. Mange kommer her og er utrolig krævende, meget ofte fordi de er ensomme. Efterhånden falder de til ro, fordi man tager vare på dem. Vi hjælper folk, der har været helt i bund, så de bliver mennesker igen. Det er en form for opstandelse.

Det er ikke de fysiske mirakler, det drejer sig om, men det er hjertets omvendelse. Og denne hjertets omvendelse sker ikke blot hos de syge, men også blandt hjælperne. Mange af dem kommer her år efter år.

En af valfartspræsterne, pastor *Ebbe Simonsen* var i en prædiken inde på spørgsmålet om mirakler. Jesus talte ikke meget om fysisk helbredelse, men om hjertets omvendelse.

Georg Høhling omtaler også spørgsmålet omkring mi-

rakler. Jeg har selv oplevet små mirakler med mennesker, der er kommet her og mærket omsorg, kærlighed og barmhjertighed. Når de kommer hjem har de pludselig fundet en mening med livet, så er der grund til at bevare håbet.

Lourdes-valfarterne planlægges tidligt, nemlig den 11. februar hvert år på dagen, hvor den hellige Bernadette første gang så Jomfru Maria – den ubesmittede undfangelse, som hun kaldte sig selv, d.v.s. født uden arvesynd. Valfartslederne taler blandt andet om, hvem der skal læse messe hvor og hvornår. Som regel er det et stort ønske hos alle om at få lov til at læse messe ved grotten.

5,5 millioner pilgrimme kommer hvert år. 'Sæsonen' varer fra påske til oktober. 70.000 syge ledsages af 70.000 hjælpere. De syge placeres rundt omkring i Lourdes på ni hospitaler.

Valfarterne begyndte allerede, mens den 14-årige Bernadette havde sine syner. Tusinder mødte op, mens de så den knælende pige i dyb bøn. I årene der fulgte kom der flere og flere. Rygtet om Lourdes og rygter om helbredelser bredte sig ud over hele Europa. Mange mennesker har oplevet den glæde at få troen tilbage. Måske det største af alle mirakler.

Billederne øverst og t.h. viser små lysglimt fra valfarten.

Sigurd Ormstrup har været valfartens samarit mere end 20 gange.

Soeur Maria leder Accueil, hvor pilgrimme fra hele verden indkvarteres. Her konstaterer hun sammen med Anne Storm, at alt er OK for den nordiske gruppes vedkommende.

imme, der hvert år valfarer til Lourdes én gang under valfarten i bagest Martin Ryom,

Georg Høhling, leder af den nordiske Valfart til Lourdes.

En af valfartens yngre deltagere, der med glæde deltog i den daglige lysprocession.

Dan er en af de trofaste, der følger med på valfarten år efter år. Han er, som man ser, en god ven af valfartspræsten, p. Herbert Krawczyk SJ, som også er en af de 'faste'.

Sr. Anna, som er Maria Immaculata-søster fra Amager, er også en af valfartens bærende kræfter. Hun er sygeplejerske – både i Lourdes og i den københavnske dagligdag.

Karl Smeenk – den sidste tid i sorg og glæde

Vor kære medbroder p. Karl Smeenk OMI døde den 15. juli 1998 på Viborg Sygehus. Karl virkede flere steder i Danmark som en yderst kompetent sognepræst. Men frem for at remse alt det op, som han har gjort siden Rom 1950, da han blev præsteviet, vil vi lade Karl selv komme til orde i form af den artikel, som han skrev i »Inter Nos« kort før sin død. Tak til p. Jørgen Hviid PSS for tilladelsen.

Frank Jobst OMI

Pastor Jørgen Hviid har bedt mig om at beskrive mine følelser og tanker om mit liv som kræftsyg præst.

Efter ca. 6 måneder med træthed, ulyst og ubehag blev jeg undersøgt på sygehusene i Viborg og Ålborg, og der blev konstateret ondartet kræft i blæren og i lymfeknuderne i underlivet. Før man fandt dette, troede jeg, at det var min alder (74), som gav mig disse symptomer. Nu var min første reaktion mærkeligt nok en vis lettelse, at det ikke var indbildning eller en psykisk betinget sygdom, men en fysisk sygdom.

Selv om jeg allerede var

pensioneret, kunne jeg hjælpe sognepræsten i menigheden. Men sygdommen betød, at jeg måtte forandre mit liv og mit virke som præst. Lykkeligvis har jeg fået den gave, at der ikke har været mange og langvarige depressioner i mit liv, og de kom heller ikke nu. Derfor kunne jeg roligt tage imod sygdommen og glæde mig over hver god dag, jeg oplever, og alle de ting, jeg endnu kan gøre i mit liv og virke som præst.

Den første tid

Først var der den store glæde, at der endelig var god tid til læsning, til uforhastet bønsliv, især breviaret og den daglige messe. Men det gik ikke så godt med meditationen, fordi den førte mig oftest til tanker om sygdommen.

Min sognepræst, p. Kertz OMI, har Viborg og Randers menigheder og bor i Randers. Jeg har lejet et værelse af menigheden i Viborg præstegård og passer i det daglige præstegården med menighedslokaler og kirken i Viborg.

Jeg kan også hjælpe sog-

nepræsten med weekender og sygebesøg i hjemmene og på sygehusene. Men hele sogneprogrammet er indrettet således, at en præst kan, om nødvendigt, klare det hele med hjælp fra gudstjenesteledere.

Menigheden her er meget forstående og accepterer, at nogle gudstjenester må forenkles og forkortes, især prædikener, og at jeg sommetider celebrerer messen siddende. Det var også nødvendigt at opgive deltagelsen i familiefester og indskrænke husbesøg p.g.a. problemer med blæren.

Nye opgaver

Men der dukkede nye felter for pastoralt arbejde op: Hyppige besøg og indlæggelser på sygehusene hjalp mig med at lære alle mulige mennesker at kende: læger, sygeplejersker og sygehjælpere og andre patienter. Jeg fortalte alle fra begyndelse, at jeg var pensioneret katolsk præst, og på denne måde blev der undgået pinlige situationer senere hen. Men det førte ofte også til religiøse samtaler og spørgsmål.

Samtaler med medpatienter skete oftest i »slyngelstuen« d.v.s. der, hvor det var tilladt at ryge. Når disse mennesker møder, måske for første gang i deres liv, en katolsk præst, klædt som de selv i en badekåbe, måske endog med flasker og poser hængende på et stativ, så var de ikke længere bange eller på afstand, men talte frit om deres eget liv eller kom med spørgsmål om troen, kirken, oftest med udgangspunkt i noget, de havde læst i aviserne eller set på fjernsyn.

Noget lignende skete de 30 gange, forskellige Falckchauffører kørte mig til strålebehandlinger på radiumstationen i Ålborg. De to timers kørsel gav megen anledning til religiøse samtaler. Men de begyndte selv på disse samtaler, når de hørte, at jeg var katolsk præst.

Disse møder og samtaler havde også den virkning, at der ikke var plads til selvmedlidenhed fra min side, når jeg hørte om andre menneskers sygdomme, deres sorger og bekymringer for deres ægteskab, familieliv og fremtiden. Mange af dem var

Karl Smeenk OMI. – et lidt ældre portræt.

meget yngre end jeg, og havde endnu et helt liv foran sig.

Det danske sygehusvæsen

Til slut vil jeg gerne tale lidt om det danske sygehusvæsen. I mine næsten 38 år i Danmark lærte jeg fem sygehuse at kende som patient: Herlev, Rigshospitalet, Randers, Viborg og Ålborg. Med stor

taknemmelighed og beundring tænker jeg på de mange, jeg har mødt på disse sygehuse: læger, sygeplejersker, sygehjælpere o.a. Altid fandt jeg hjælpsomhed, tålmodighed og blufærdighed. det sidste under visse nødvendige behandlingsformer. Ikke en eneste gang var der grund til klage eller utilfredshed med tingene. En virkelig god skik er, at oppegående patienter spiser sammen i en spisestue, og nogle steder må de gerne bringe sengeliggende medpatienter eftermiddags- eller aftenkaffe. Man lærer hinanden at kende og føler sig lidt som en familie.

Der er en bibeltekst, som særlig hjælper og inspirerer mig i min situation: »Ligesom Kristus-lidelse i rigt mål kommer over os, således finder vi i rigt mål trøst ved Kristus« (2 Kor 1.5).

Et hjerteanliggende for p. Josef Halatyn at gøre kirken mere dansk

Pastor Josef Halatyn døde søndag den 28. juni på centralsygehuset i Esbjerg efter længere tids sygdom. Han var født af polske forældre i Longelse på Langeland den 11. januar 1918. Pastor Halatyn fik sin højere skoleuddannelse hos Jesu Hjerter præsterne i Holland. I 1941 påbegyndte han præsteuddannelsen på præsteseminariet i Hoeven i Holland, da han på grund af krigen ikke kunne forlade landet. Han blev præsteviet samme sted den 31. maj 1947.

Fra 1947 til 1949 var han kapellan i Horsens, hvorefter han gjorde skiftende tjenester i Haderslev og Åbenrå og var fra 1953 til 1963 igen kapellan i Horsens. Fra 1963 til 1966 var han kapellan i Esbjerg og fra 1966 til 1968 sognepræst i Køge. I 1968 vendte han tilbage til Esbjerg som sognepræst, hvor han virkede, indtil han gik på pension i 1984.

Bortset fra sine to år i Køge virkede pastor Halatyn hele sit liv som præst i det jyske område. Sin største indsats ydede han i Esbjerg, sammenlagt 19 år, hvor han også valgte at tilbringe sit otm. Pastor Halatyn blev kaldt tilbage til Esbjerg som sognepræst, da sognepræst Heinrich Doods pludselig døde 30. maj 1968 - lige før byggeriet af den nye Skt. Nikolaj kirke, som han havde lagt alle sine kræfter i, skulle begynde. Det blev således pastor Halatyn, der kom til at stå for byggeriet og udsmykningen.

Den nye kirke, som blev indviet den 16. november 1969, kom for pastor Halatyn til at stå som symbolet på tiden efter 2. Vatikankoncil med de liturgiske og pastorale reformer, som han arbejdede på at virkeliggøre menigheden. Et særligt træk hos ham fortjener at blive fremhævet: Født i Danmark med polsk baggrund og mange års skolegang og studier udenfor landet var og forblev han dansk. Konciliet gjorde det muligt at gøre Kirken mere dansk i sin udtryksform. Det blev et hjerteanliggende for ham og prægede hans virke i Esbjerg.

Det var derfor ikke så helt let, da tiden med ét skiftede, og menigheden i bogstaveligste forstand blev oversvømmet af vietnamesiske og senere polske flygtninge, og det stærke danske præg i nogen grad måtte vige for det multietniske præg.

Pastor Halatyn levede de sidste år tilbage trukket, optaget af sin have og naturen, som han følte sig meget knyttet til siden sin barndom på landet. Han var en ivrig og dygtig fotograf, og i sin alderdom gav han sig også til i al beskedenhed at male billeder.

Requiemsmesse og begravelse fandt sted i Skt. Nikolaj kirke i Esbjerg fredag den 3. juli.

Herre, giv ham den evige hvile, og lad det evige lys lyse for ham.

Lars Messerschmidt,
Generalvikar

Pastor Bjørn Højbo in memoriam

Pastor Bjørn Højbo døde tirsdag den 14. juli 1998 om morgenen på Amtssygehuset i Herlev i en alder af 82 år efter adskillige års sygdom.

Pastor Højbo var født den 5. september 1915 på Frederiksberg. Han blev optaget i Kirken den 12. maj 1933 af pastor Knud Ballin, men var omkring konversionen nært

knyttet til pastor Peter Schindler.

Sine filosofiske og teologiske studier foretog han under og lige efter krigen i Louvain, Belgien, hvor han også modtog alle velselserne indtil diakonatet af biskop Brems.

Han blev præsteviet 30. november 1947 i Sankt Augustins Kirke af biskop Suhr. I

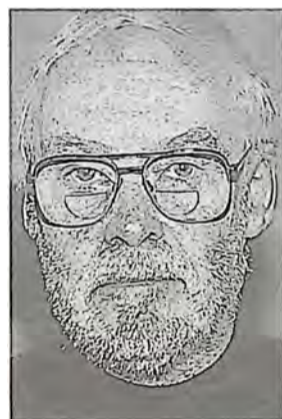
årene 1948-1957 var han kapellan ved Sankt Antoni Kirke i Brønshøj under sognepræst pastor Knud Ballin. 1958-1972 var han kapellan ved Sakramentskirken under sognepræsterne Cay Benzon (til 1964) og Ebbe Simonsen. Fra skoleårets start 1963 indtil sin pensionering underviste han på Niels Steensens Gymnasium, hvor han blev lektor, og hjalp til på forskellig måde i de menigheder, der sendte bud efter ham.

I 1953 opnåede han doktorgraden i teologi fra Louvain.

Pastor Højbo var stærkt interesseret i den kristne Kirkes tilblivelseshistorie og dykkede dybt i kilderne og hos forskerne; han var aldrig karrig med at dele ud af sin viden både med tankemæssig klarhed og sproglig skarphed.

Han var forfatter til bøgerne *Evangelium og Oldkirke* – en undersøgelse af hvorledes de fire evangelister hver på sin afgørende og uerstatelige måde har fremlagt Kristi ene Evangelium – og *Nadver og Messe*. Desuden var han forfatter til flere af de hæfter, Religionspædagogisk Udvalg har udgivet.

Gennem sin indsats i Li-

Pastor Bjørn Højbo

turgikommissionen i 70'erne var han med til at udforme store dele af Den katolske Kirkes danske liturgi i de første midlertidige oversættelser. Med taknemmelighed vil vi mindes Bjørn Højbo og tænke på ham i vores bønner. Alle præster bedes læse en messe for ham.

Da Bjørn Højbo har ønsket at overgive sit legeme til Anatomisk Institut, fandt der ingen begravelsesceremoni sted.

En messe blev læst for ham i Sankt Augustins Kirke fredag den 14. august.

+ Czeslaw Kozon

Sandheden i oprigtighed

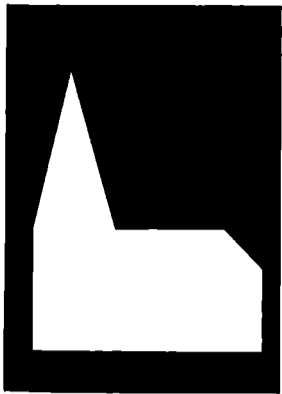
Pastor Bjørn Højbo er et menneske, som vi, der kendte ham, mindes med glæde, men også føler savnet af, fordi han nu ikke mere er her til at komme med trøst og opmuntring. Han havde det held at være direkte inspireret af pastor Schindler, »Onkel Peter«, og at have læst teologi i Louvain i 40'erne, da den nyere teologi netop var ved at vinde indpas der, modsat i Rom.

Og derudover havde han en glæde ved at søge sandheden i oprigtighed, og at bringe den videre. Han havde den sjældne evne, at kunne gå ind for pluralisme, ikke blot i teorien, men også i praksis.

Også indeni sig selv følte han det, tror jeg.

Til tider provokerede han lidt til den ene side, til tider lidt til den modsatte. Hellere ramme ved siden af end slet ikke at ramme, som Piet Hein siger. Vi blev provokeret til at tænke os om. Og han provokerede sig selv. Han havde en dybtgående forståelse af teologiens og kirkens historiske udvikling, og det har sat sig spor i hans bøger og i hans mindre hæfter. Jeg husker ham som et utrolig levende menneske. – Og kærlig og betænksom.

Ove Leerbeck

Orientering fra sognene

September

På disse sider bringer vi én gang om måneden sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 15, der udkommer d. 23. september og omhandler oktober er 3. september. Tøket bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V, fax 33 24 49 75 - eller pr. e-mail på adressen: ko-press@inet.uni2.dk. Disketter modtages gerne.

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk sjælesørger,
tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand:
Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Sognesekretær: Benthe Volpi, tlf. 98 12 63 44
Messestider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer:
Se opslagstavlen.
Hver tirsdag: Rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag: (undtagen når der er trosunderservisning) Mini-Kuk kl. 11.15-12.15.
Hver torsdag: Maxi-Kuk kl. 19.30-22.

Tirsdag d. 1.: Kor kl. 19.30.
Fredag d. 4.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 5.: Sogneundervisningsudflugt 10-18. Vietnamesisk messe kl. 14.
Tirsdag d. 8.: Kor kl. 19.30.
Torsdag d. 10.: Sct. Josephs Klub 14.30.
Fredag d. 11.-søndag d. 13.: Kuk-Vest week-end på Sct. Mariæ Skole.
Lørdag d. 12.: Ungdomsmesse kl. 16.
Tirsdag d. 15.: Kor kl. 19.30.
Lørdag d. 19.: Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 20.: Korkoncert efter messen. Det tamilske, vietnamesiske, polske og danske kor giver koncert efter messen. Efter koncerten er der sammenkomst i menighedslokalet.
Tirsdag d. 22.: Kor kl. 19.30.
Lørdag den 26.: Medarbejderudflugt til Hammer Bakker.
Søndag den 27.: Højmesse; trosundervisning efter messen.
Tirsdag den 29.: Kor kl. 19.30.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Ansv. præst: Michal Bienkowski,
tlf. 98 42 32 80 eller 98 16 36 96.
Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke,
Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken. Undervisningsdatoere vil blive bekendtgjort ved søndagsmessen.

SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse Skt. Mariæ Kirke, Aalborg,
tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Fredag d. 4.: Første fredag i måneden.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevvej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard,
tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke,
Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 13.: Messe kl. 14.30 med efterfølgerne de kirkekaffe.
Søndag d. 27.: Messe kl. 14.30 med efterfølgerne de kirkekaffe.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS

Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Anne Nielsen,
tlf. 86 43 47 49
Gudstjenestetider: (I)
Søndage kl. 10.
Hverdage: Se opslag.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand:
Doris Andersen 86 62 63 96
Messestider: Se opslagstavlen.

HELLIG KORS KIRKE
Østerbrogade 33, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen,
Teglårdsbakken 6, 7620 Lemvig.
Tlf. 97 82 08 04.
Messestider: Se opslag.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66,
E-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
E-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Menighedsrådsformand: Leo Arlund,
tlf. 86 12 47 27
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66
Katolsk Information: Ryesgade 28,
tlf. 86 18 53 90
Aarhus Boghandel: Ryesgade 28. tlf. 86 12 66 30
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5. Tlf. 18 09 18

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Messe på polsk: søndage, 6/9 og 20/9, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: 4. søndag, 27/9, kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag, 26/9, kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 (yngre elever) og sidste fredag kl. 8. (ældre elever)
Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18 - 19 eller efter aftale.

Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe:
Fredag, 4/9, kl. 18.
KUK og Mini-KUK: spørg sognekontoret!
Firmanklubben: Hver anden onsdag, kl. 18.30 - 21.30.
Skt. Knuds Seniorklub: Tirsdage, 1/9 og 22/9, kl. 14.30.
Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12, ellers henvendelse til boghandlen.
Aarhus Boghandel: Mandag - torsdag, kl. 9.30-17.30, fredag til kl. 19. Lørdag, kl. 10-14.
Galleri ved Kirken: mandag, onsdag-fredag kl. 14-17.30,
Adolf Meister, maleri. Femisering: Lørdag, 30.8, kl. 11-13.
Kunstkrædsen ved kirken: Torsdag, 24.9, kl. 19.30: A. Meister om sine i Galleri ved Kirken udstillede billeder.
Selvhjælpsgrupper ved kirken: Tlf. 86 18 09 18.

Andet:
Sogneundervisningen: Lørdage, 5.9 og 19.9, kl. 10. 19.9: Udflugt til Moesgaard Museum, messe i vinkirkekirken, ca. kl. 12
Familiemesse: Lørdage, 5.9, kl. 12,15, 19.9: ingen messe i kirken.
Udstilling og koncerter i kirken (fra 3.9 til 17.9) anledning af 900-året Sct. Hildegard af Bingen.
Menighedsrådsmøde: Mandag, 7.9, kl. 19.

Festmesse: Hildegard af Bingen, torsdag, 17.9, kl. 11.
Kunstkrædsen ved kirken: Torsdag, 24.9, kl. 19.30: A. Meister om sine i Galleri ved Kirken udstillede billeder.
Festmesse med biskop Czeslaw: Lørdag, 26.9, kl. 12. I anledning af menighedens 125års jubilæum. Reception bagefter.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastetvej 1, Ringsø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag, 6.9 og 20.9, kl. 10.30.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 54 20.
Messe: Søndag, 13.9 og 27.9, kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENÅ
Thykiersvej 4, 8500 Grenå
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst Herbert Krawczyk SJ,
tlf. 86 18 56 33
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen,
tlf. 86 32 58 13
Messestider: (HC2)
Søndagsmesse: Kl. 10 (dansk/tysk)
Skriftemål: Før messen eller aftale.
Menighedsrådsmøde: efter aftale.

MARIA HJERTE KLOSTER, SOSTRUP
Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messestider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20. Hver 1. torsdag i måneden kl. 18 (for præste- og ordenskalde).

Tirsdag d. 8.: Jomfru Marias fødsel, højmesse kl. 10.
Søndag d. 13.: Mariadag: Procession til ære for Jomfru Maria kl. 10. Bagefter messe og tilbedelse til kl. 17.30.
Lørdag d. 19.: Messe kl. 10 med Hildegard-sange.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Fax 97 22 40 54
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messestider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76.
Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messestider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Torsdag d. 3.: Seniorklub kl. 14.
Søndag d. 6.: Familiemesse kl. 10. Derefter svampetur ude hos de Små Søstre. Ingen kirkekaffe.
Mandag d. 7.: Studiegruppe kl. 19.30
Onsdag d. 9.: Foredrag af Biskop Martensen kl. 19.30. Tema: Kristen spiritualitet og reinkarnation
Søndag d. 13.: Gudstjeneste kl. 10.
Mandag d. 14.: Møde i menighedssalen kl. 19.30 angående den kommende undervisning.
Torsdag d. 17.: Seniorklub kl. 14.
Søndag d. 20.: Messe kl. 16.
Søndag d. 27.: Gudstjeneste kl. 16.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messestider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.
eLørdag: Søndagens messe kl. 16.

Lørdag d. 5.: Unge fra KUK samles kl. 14 til deres månedlige møde. Vi slutter med menighedens messe kl. 16.

SOGNESTOF
modtages gerne via
e-mail og disketter

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellelgade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messestider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Maria-søstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag.
Aftenmesser kl. 17.30 tirsdag, onsdag og fredag i kirken.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45
Religionsundervisning for børn og unge:
Hver fredag kl. 16-18.

Torsdag d. 3.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre.
Søndag d. 6.: Efter højmessens kl. 11 tager menigheden på udflugt til Bindeballe. Pølser, brød og salat - 25 kr. Desuden kan der købes drikkevarer.
Tirsdag d. 15.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Fredag d. 18.: Religionsundervisning starter for børn og unge kl. 16-18.
Torsdag d. 24.: Forsangerøvelse kl. 19.
Lørdag d. 26.: Tamilsk messe kl. 17.
Onsdag d. 30.: Aftenmesse kl. 19, derefter kl. 19.30 menighedsaften i præstegården.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm.,
Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01,
Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11
undt. mandag og torsdag.
Messestider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15.
On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Fredag d. 4.: Sognepræsten bringer den Hl. kommunion til menighedens ældre og syge.
Lørdag d. 5.: Kroatisk messe kl. 14 v. p. Drago.
Torsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Lørdag d. 26.: Teologisk Højskole, Nicolai Plads 4. Kl. 13: »Det gamle Testamente i Det nye Testamente« v. cand. teol. Sigfred Pedersen.
Kl. 15: »Frelse, hvad håber vi på i dag?« v. Johannes Aagaard. Tilmelding og betaling nødvendig hos FOF, Klostergade 16, 6000 Kolding.
Søndag d. 27.: Kirkekaffe efter højmessens.

Firmelse: Ønsker du at blive firmet den 16. maj 1999? Husk at tilmelde dig snarest på sognekontoret!
Ønsker du at yde et bidrag til vort nye menighedscenter? Køb en mursten for 25 kr./stk. Murstenene kan købes efter søndagsmesserne.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm.
Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14).
Fax: 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (hver dag kl. 9-12 undt. mandag).
Menighedsrådsformand: Leif Starostka, Søndergade 100 U, 5500 Middelfart, tlf. 64 41 55 53.
Messestider: (HA1)(T)

1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Øvrige søndage kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45 (undtagen d. 15. 9. og d. 22. 9.)
Onsdag kl. 16.30 (undtagen d. 16. 9. og d. 23. 9.)
Torsdag kl. 7.45 (undtagen d. 17. 9. og d. 24. 9.)
Lørdag kl. 16.30 (undtagen d. 19. 9.).
Rosenkransbøn hver tredje onsdag i måneden (undtagen d. 16. 9.)
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslagstavlen ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menighedssalen anden søndag i måneden efter højmessens.

Søndag d. 6.: Højmesse kl. 16.30.
Onsdag d. 9.: Den Hl. kommunion bringes til menighedens syge.
Søndag d. 20.: Ordets gudstjeneste.

Søndag d. 27.: Høstgudstjeneste.
NB: Præsten holder ferie fra den 14. 9.-25. 9. Ministrantundervisning hver lørdag kl. 15, dog ikke den 19. 9. og den 26. 9.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27.
Fax: 75 12 10 46 bedst 10-11.
Messtider: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekafe hver søndag.
Hverdagsmesser: Tirsdag - torsdag kl. 9.
Fredag kl. 19, derefter bedegruppe i kirken.
Lørdag kl. 16.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Tirsdag-fredag: Rosenkrans og laudes kl. 8.
Hver mandag hos søstrene, Baggensens Allé 149 i Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets gudstjeneste kl. 16.30.
2. torsdag i hver måned: Skolemesse
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertov 1, 6200 Aabenraa
Konstitueret sognepræst: Jan Zalewski,
Fiskergade 5-7, 6200 Aabenraa. Tlf. 21 29 11 61.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messtider: (HC2)
Søn- og helligdage: Messe kl. 15.30.
Mandag-fredag: Messe kl. 19.
Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.
Polsk messe: 1. lørdag i måneden kl. 18.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Konstitueret sognepræst: Jan Zalewski.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal, 6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Menighedsrådsformand: Jørn A. Munksgaard, Dybbølparken 8B, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 48 93 35
Messtider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Kirkekafe 1. og 3. søndag i måneden.
Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Duc Thanh Tran, tlf./fax 74 52 23 26
bedst 10-12, undt. mandag og onsdag.
Træffes bedst 10-12, undt. mandag og onsdag
Messtider: (HC2)(I): Se opslag.

Søndag d. 30. august: Fred Christensens optagelse i det fulde fællesskab med kirken. Sogndag med højmesse og efterfølgende sammenskudsbuffet kl. 10. Tilmelding bedes. Tillykke til Fred C. og familien.
Søndag d. 6. og 20. september: Religionsundervisning kl. 11.30-13.30.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Duc Thanh Tran, Mariegade 8, 6100 Haderslev. (Se under Haderslev). Træffes normalt i Tønder onsdag 10 - 11. Tlf. 74 72 18 90.
Fax 74 52 23 26.
Messtider: (I) Søndag: Højmesse kl. 17.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræster: Stefan Huber, Janusz Turek.
Vietnamesisk præst: P. Thien,
Mobil tlf. 20 29 77 17.
Kontortid kl. 10-20: Tirsdag og torsdag:
Leo Drzal.
Onsdag og fredag: Stefan Huber.
Messtider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 10 og 18.30.
Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Onsdag d. 2.: Møde med firmander og første-kommunikanter, der ikke går på Skt. Albani Skole: Kl. 16.30.
Fredag d. 4.: Tilbedelse, rosenkrans og messe kl. 18-19.
Torsdag d. 10.: Møde med »Senior-klubben« kl. 14.
Mandag d. 14.: DKKF holder møde i sognelokal kl. 19.30.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42
eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Knud Petersen.
Tlf. 62 20 51 13
Messtider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.
Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Fredag d. 4.: Jesu Hjertemesse med forbønner om præste- og ordenskald kl. 19.
Onsdag d. 16.: Kontaktgruppen første gang eftersommerferien. Vi begynder med messen i kirken kl. 14. Derefter fortsætter vi oppe i lokalerna. Alle er velkomne!
Søndag d. 27.: Takkegudstjeneste for årets høst, ved højmesse kl. 9.30. Efter messen 'auktion' i menighedslokalerne. Kollekten og overskuddet fra 'auktionen' går til et vietnamesisk projekt i Vietnam. Stille messe kl. 11.30.
Religions- og firmandundervisning efter den udvalgte tidsplan.

SANKT BENDTS KAPEL
Brogade 14, 5900 Rudkøbing
Messtider: (I)

Søndag d. 6.: Messe kl. 15

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 65 31 03 60
eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag, lørdag kl.9-12 eller efter aftale.
Mobil tlf. 20 21 56 42. Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak. Tlf. 65 36 18 83.
Messtider: (HC2)(I)
Højmesse hver lørdag kl. 15.30.

Lørdag d. 12.: Kirkekafe efter messen kl. 15.30 i menighedslokalerne. Alle indbydes!
Lørdag d. 26.: Takkegudstjeneste for årets høst ved højmassen kl.15.30. Efter messen 'auktion' i klosterhaven. Kollekten og overskuddet fra 'auktionen' går til 'Moder Teresa's arbejde'.

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf. 62 21 05 42.
Mobil tlf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Janine Rohde.
Tlf. 64 71 27 25.
Messtider:

Lørdag d. 5.: Messe med barmhjertighed kl. 11.30.
Søndag d. 13.: NB! Ingen messe!
Søndag d. 20.: Messe kl. 11.
Søndag d. 27.: Messe kl. 11.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariegade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Sognepræst: Pastor Martin Bergsøe,
tlf. 54 75 50 80.
Messtider: (I)
Hver torsdag kl. 9. Hver fredag: Tilbedelse kl. 9, messe kl. 10. Kirkekafe fortsat første søndag i hver måned.

Søndag d. 30. august: Kl. 11.
Søndag d. 6.: Kl. 9.
Søndag d. 13.: Kl. 11.
Søndag d. 20.: Kl. 9.
Søndag d. 27.: Kl. 11.
Søndag d. 4. oktober: Kl. 9.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.
Messtider: (HA)(TH)
Søndagsgudstjenesterne begynder kl. 10. Lørdagens gudstjeneste kl. 17 (forhør Dem i forvejen, f. eks. ved en telefonopringning).

Eventuelle ændringer vil blive meddelt i kirken og ved annoncering i avisen.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Konst. sognepræst: Martin Bergsøe.
Messtider: (HC2)(I)
Onsdage kl. 9. Lørdag tilbedelse kl. 8.
Lørdag messe kl. 9.

Søndag d. 6.: Messe kl. 11.

Søndag d. 13.: Messe kl. 9.
Søndag d. 20.: Messekl. 11.
Søndag d. 27.: Messe kl. 9.
Søndag d. 4. oktober: Messe kl. 11.

Der er polsk messe 3. lørdag d. 19. sept. kl. 16.
Henvendelse til KUK på tlf. 54 85 25 51.
Menighedens genbrugsbutik i salen ved siden af kirken har åbent onsdag, torsdag og fredag 11-15, Lørdag 11-13.

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85. Fax: 55 73 09 43
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz,
tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43.
Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messtider: (HA)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.
NB! Hver første fredag i måneden (Jesu Hjerter fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17, messe på Maria Elisabeth Hjem kl. 17.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Søndag d. 6.: Efter højmesse er der kirkekafe i menighedssalen.
Tirsdag d. 8.: Jomfru marias fødsel, messe hos søstrene kl. 7 om morgenen.
Mandag d. 14.: Korssets ophøjelse, messe kl. 7 i søstrenes kapele.

Vor Frue menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse til førstekommunion. De børn, der går på Vor Frue Skole vil få religionsundervisning i skoletiden, for andre børn foregår undervisningen i menighedslokalerne. Religionsundervisningen begynder tirsdag den 15. september kl. 15. Forældre bedes meddele deres barns navn til præstegården inden den 1. september.

NB: Første kommunion 1999: Kristi Himmelfartsdag den 13. maj kl. 10. Firmelse: År 2000, søndag den 24. september kl. 10.

Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale.
Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i familien eller en af Deres bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak!

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, CSsR.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messtider: (HA)(I)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Rosenkransbøn om præste- og ordenskald kl 16, messe kl. 16.30.
Søndag d. 13.: Højmesse kl. 10, menighedskaffe efter messen.
Tirsdag d. 29.: De hellige ærkeengle: Michael, Gabriel og Rafael.

SKT. HANS KIRKE, KØGE
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.
Menighedsrådsformand: Paul Johansen, Oldekrogen, Magleby, 4672 Klippinge. Tlf. 56 67 84 04
Messtider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10. Efter messen sakramental tilbedelse.
Hver 1. søndag i måneden: Polsk messe kl. 16 med efterfølgende samvær i menighedssalen.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Lørdagsklub: Altid den 1. lørdag i måneden kl. 13. Alle er velkomne.
Kirkekafe: Altid den 2. søndag i måneden efter højmassen.

10 | Vestsjælland

RINGSTED - SE PASTORALENHED 11

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf. 58 52 06 45

messtider:
Søndagsmesser: Søndag kl. 10, med efterfølgende kirkekafe i menighedshuset. Fredag aften kl. 19.15.
Hverdagsmesser - normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.
Montfort-kommunitetets daglige bønner, - normal således: Kl. 12 rosenkransbøn, dog ikke lø.-sø Kl. 18 vesper, lø. dog kl. 12.15, sø. kl. 19.
Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 30. aug., 13. og 27. sept. - i tilslutning til messen.
Møde i ældregruppen »De grå panterere«: ny sæson starter torsdag den 24. sept. kl. 14.30.

Mandag d. 7.: Månedens 1. mandag, inter-mont fortansk bededag og samtidig aftenen før festen for jomfru Marias fødsel. Ingen messe kl. 17.15. Kl. 18 udstilles det hellige sakramente til tilbedelse indtil kl. 19. Bøn for præste- og ordenskald, vesper Kl. 19.15: festdagens messe. Medlemmerne af den montfortanske association »Maria, hjertemes dronning« deltager i tilbedelse og messe.
Tirsdag d. 8.: Festen for jomfru Marias fødsel Kl. 11.15 messe, - derefter rosenkransbøn.
Søndag d. 13.: er der familiemesse kl. 10. Om eftermiddagen kl. 15 er der festmesse i Kalundborg Kalundborg kirke og menighed fejrer nemlig den ne søndag kirkevielse og titularfest: Festen for jomfru Marias hellige navn. Efter messen er der festligt kaffebord i menighedslokalerne. Kalundborg vil glæde sig meget over gæster fra moder-menigheden i Slagelse.
Mandag d. 14.: fejres festen for Korssets ophøjelse. Kl. 17.15: messe
Søndag d. 20.: fejres dele af søndagsmesse. kl. 10 på latin.
Fredag d. 25.: fejres aftenen i Slagelse som Mikelsnat, der, i lighed med de seneste år, arrangeres som kulturnat i Slagelse by. Festlig Mikels messe i vor kirke kl. 23 (NB), - derfor ingen messe kl. 19.15. Øvrige arrangementer i vor kirke af tenen igennem meddeles senere.

Søndag d. 27.: højtideligholder vi i vor kirke Mikelsdag: festen for de hellige ærkeengle Mikael Gabriel og Rafael. Ærkeenglen Mikael er Slagelse bys værneengel (se byvåbenet!) og ærkeengle Gabriel er den montfortanske ordensfamilies værneengel. Kl. 10 er der familiemesse.

SANKT MARIE KIRKE, KALUNDBORG
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
Menighedssøster: sr. Engeline, Karl Borromæus søstre, Carl Reffsvvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53

Kirkeværg: Zilda Christensen, Lundemarken 15 1., 4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53.

messtider:
Om søndagen: messe kl. 15 - med efterfølgende kirkekafe i menighedslokalerne.
Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. De henvises til sognekirken i Slagelse.
Børneundervisning: søndagene d. 30. aug., d. 13. og 27. sept. i forbindelse med messen.

Søndag d. 13.: fejres kirkevielsesdag og festen for jomfru Marias hellige navn, vor kirkebygning og vor menigheds titularfest (egentlig 12. sept.) Kl. 15: festmesse, - afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Under messen fornyes menighedens indvielse til jomfru Maria. Efter messen er der, i dagens anledning, et ekstra festligt kaffebord i menighedslokalerne. Gæster fra nabo-menighederne er meget velkomne.
Søndag d. 20.: fejres dele af søndagsmessen kl. 15 på latin.
Søndag d. 27.: fejrer vi søndagsmessen kl. 15 som vor menigheds høstgudstjeneste. Messens kollekt går den dag til ét års hjælp til dét afrikanske barn, som menigheden har adopteret gennem Børnefonden.

SANKT ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvvej 6, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
Sognesøster: Sr. Engeline, Karl-Borromæus-søstre, Carl Reffsvvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

messtider:
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekafe i menighedssalen.
NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.
Børneundervisning: lørdagene d. 29. august, 12. og 26. september, - i forlængelse af søndagsmessen kl. 15.30.
Møde i Hyggeklubben (for 'modne' voksne): ny sæson starter torsdag d. 10. sept. kl. 14.

Torsdag d. 3.: Kl. 19.15, - aftenen før månedens

UNDGÅ FAX
Send post – vi kan scanne maskinskrevet tekst

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

1. fredag, er der ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20. Søndag d. 13. fejres kirkevielse og titulærfest i Kalundborg: Festen for jomfru Marias hellige navn. Der er højtidelig messe dér kl. 15 og efterfølgende festligt kaffebord. Gæster fra Holbæk er yderst velkomne.

Lørdag d. 19.: fejres dele af søndagsmessen kl. 15.30 på latin.

Lørdag d. 26.: fejrer vi søndagsmessen kl. 15.30 som menighedens høstgudstjeneste. Ved messens begyndelse vil vore børn i procession bringe høstens gaver frem til altret, gaver, som vi beder menigheden tage med til kirke. Ved messens slutning vil vi, før høstfesten fortsættes med kaffebord i menighedslokalerne, ved en festlig auktion sælge gaverne til smukke overpriser. Det indkomne beløb vil helt sikkert dække de års-udgifter, vi har på de to afrikanske børn, som menigheden har 'adopteret' fra Børnefonden.

Mandag d. 28.: tager vi hul på 5 aften-arrangementer, som vil blive afviklet i løbet af vinteren. Den sidste mandag i månederne september, oktober og november, samt januar og februar '99 vil vi kl. 19.15 samles i menighedssalen, hvor sognepræsten vil gennemgå vor kirkes troselære.

11 | Midtsjælland

HOLBÆK – SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 21 60 30 37.
Skt. Josefsøstrene tlf. 57 61 73 71.
Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 58 52 10 99.
Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 6.: 23. alm. søndag fejres kl. 10 med pater Josef Vølk.

Lørdag d. 12.: 24. alm. søndag fejres kl. 16 med sognepræsten.

Lørdag d. 19.: 25. alm. søndag fejres kl. 16 med pater Jac Adams.

Lørdag d. 26.: 26. alm. søndag fejres kl. 16 med sognepræsten.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
Giro: 402 3986. FAX 46 36 50 91
Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv.
Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm conv.
Sognekontor: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)
Gråbrødrehuset: 46 36 77 56
e-post: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafe: 46 32 52 57
Homepage: www.laurentii.org
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10
Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menighedssalen.

(1. søndag i måneden messe i Islebjerg Kirke, Frederikssund, kl. 14).

(2. søndag i måneden messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 08.30).

Hverdagsmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.

Tidebøn:
Morgenbøn: Mandag-fredag kl. 7.
Aftenbøn: Mandag-fredag kl. 18.30

Faste andagter:
Rosenkransandagt hver onsdag kl. 16.30.
Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30.
Katekese (Religionsundervisning) begynder igen til september.
Firmelsesundervisningen begynder lørdag den 15. august kl. 14.30

Onsdag d. 26. august: Forældremøde for forældre til børn, der skal til katekese.

Onsdag d. 2. september: Kateketmøde kl. 15.

Lørdag d. 5.: Børnekatekese kl. 14.30 i menighedssalen

Tirsdag d. 8.: Seniorklub kl. 14.45-17.

Tirsdag d. 8.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30

Onsdag d. 9.: Borgmester Henrik Christiansen får overrakt et eksemplar af det nye testamente af biskop Jan Lindhardt. Det foregår i Sct. Laurentii ruiner på Stændertorvet kl. 15.

Tirsdag d. 8.: Menighedsrådsmøde, kl. 19-21.

Lørdag d. 12.: Kl. 13. Uddeling af det nye testamente i anledning af Roskildes 1000 års

jubilæum. Fælleskirkeligt arrangement.
Søndag d. 13.: Efter messen: Uddeling af det nye testamente i anledning af Roskildes 1000 års jubilæum. Fælleskirkeligt arrangement.
Søndag d. 27.: Høstgudstjeneste.

LEDREBORG SLOTSKIRKE
Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
Sognepræst: Niels Engelbrecht, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.

Messestider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Tilbedelse kl. 17-18 .

Vesper og messe kl. 18.
Rosenkrans kl. 19-21.
Lørdag: Messe kl. 11.30.
Første lørdag i måneden vietnamesisk messe kl. 17.
Sidste lørdag i måneden familiemesse kl. 17.

Søndag d. 6.: Ungdomsmesse kl. 10 i anledning af DUK's 50 års jubilæum.

Onsdag d. 9.: Orienteringsmøde for firmander og forældre i menighedslokalerne kl. 19.30.

Søndag d. 13 efter messen: Trosundervisningen for børnene begynder med orienteringsmøde for forældrene.

Onsdag d. 16.: KÆK-møde kl. 14. Messe, kaffe og oplæg.

Lørdag 26.: Familielørdag kl. 15.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 21 60 30 37.
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 48 39 90 06.
Messestider: (HB2)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 6.: 23. alm. søndag, messe fejres kl. 9.

Søndag d. 13.: 24. alm. søndag, messe kl. 11.

Søndag d. 20.: 25. alm. søndag, messe fejres kl. 9.

Søndag d. 27.: Sankt Vincents Fest, messen fejres kl. 11.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 21 60 30 37.
Fax. 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
Messestider: (HA)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 6.: 23. alm. søndag, messe fejres kl. 11.

Søndag d. 13.: 24. alm. søndag, messe fejres kl. 9.

Søndag d. 20.: 25. alm. søndag, messe fejres kl. 11.

Søndag d. 27.: 26. alm. søndag, messe fejres kl. 9.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messestider: (HA)(I)

Søndag: Højmesse i Sankt Hans Kirke kl. 11. Messe på Mikkelsborg, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.
Torsdag: Messe kl. 10.30. Religionsundervisning på Nordvanggaard kl. 16-17.10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Lørdag d. 5.: Den årlige pensionistdag i Sankt Hans Kirke. Det er et fællesarrangement for de fire nordsjællandske sogne. Dagen indledes med messe kl. 11, hvor der er mulighed for modtagelse af de Syges Salvelses sakramente. Efter messen er der middag og festligt samvær i menigheds-

salen, og dagen afsluttes ved 15.30 tiden med sakramental velsignelse. Annalise Lous (tlf. 45 86 37 30) kan kontaktes for nærmere information.
Torsdag d. 10.: Menighedsaften kl. 19.30 i menighedssalen. Familien Agami orienterer om slægtens relationer til landet Lado i Centralafrika.

Lørdag d. 12.: Under forudsætning af rimelig stor tilslutning arrangerer aktivitetsgruppen en menighedsflugt til Arild i Skåne.

Søndag d. 13.: Høstmesse kl. 11. Bømeklubben inviteres til morgenmad kl. 9. Børnene vil sammen med Christa Stæger, Karen Amossen og Annalise Lous (Lis) pynte kirken smukt med blomster, frugter og andre høstting.

Søndag d. 27.: Ministrantsamvær kl. 12.30-15 først i kirken og dernæst i KUK-lokalet.

DEN HELLIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
Præst: Jacob Muiser.

Messestider: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag, onsdag, torsdag og fredag: Messe kl. 17.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Lørdag: Messe kl. 8

Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessens kl. 17.30 den første fredag i måneden.

Torsdag d. 3: Religionsundervisningen begynder kl. 16 på Nordvanggaard.

Lørdag d. 5: Den årlige festdag for syge, handicappede og ældre i Sct. Hans Kirke i Hørsholm, Marievej 6. Messe kl. 11 og dernæst middag og hyggeligt samvær. Tilmelding og oplysning hos Sr. Neophita, tlf. 42 81 00 96.

Onsdag d. 9: Menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 10: Religionsundervisning kl. 16.

Torsdag d. 17: Religionsundervisning kl. 16.

Torsdag d. 24: Religionsundervisning kl. 16.

Søndag d. 27: Høstmesse, efter messen kirkekaffe og høstmarked og Børne-KUK'ens startfest! ALLE børn er velkomne.

13 | Hovedstadsområde NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.

Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.

Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.

Messestider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 10.00 og kl. 11.30 (engelsk).

Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).

3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.

Tilbedelse: Onsdag efter messen.

Skriftemål: Efter aftale.

KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.

Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Fredag d. 11. - søndag 13.: Undervisningsweek-end for børn på Klitborg.

Mandag d. 14.: Menighedsrådsmøde kl 19.

Onsdag d. 16.: Bedegruppe efter messen kl 19.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag-fredag 10.30-12 på sognekontoret.
Evt. også på 31 28 47 69.
Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
Menighedsrådsformand:
Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.
Messestider: (HA)(T)

Søndag: Højmesse kl. 11.

Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Fredag d. 4.: Første fredag i måneden. Tilbedelse kl. 18.30, messe kl. 19.

Søndag d. 13.: 25 års jubilæum for indvielsen af Skt. Antoni Kirke. Familiemesse er kl. 10 (bemærk tidspunktet!) og fejres af biskop Czeslaw Kozon, som besøger vores menighed i denne anledning.

Søndag d. 20.: Gregoriansk messe kl. 11.

Fredag d. 25.: Niels Steensen-andagt kl. 18.50.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.

Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.

Sognekontor: Vandtårnsvej 11.
Messestider: (HC2)(T)

Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.

Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.

Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.

Messestider: (HC2)(I). Se opslag.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 56 95 08 14 / 33 11 60 80

Messestider: (HC2)(I). Se opslag.

14 | Hovedstadsområde NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
Lynbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.

Sognepræst: G. Uttenthal Nibler.
Messestider: (HA)(I)(T)

Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.

1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Giro 408 38 30.

Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 9-10 undt. tirsdag.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messestider: (HB2)(I)

Hverdag: Mandag og onsdag messe kl. 11. Tirsdag messe kl. 17. Torsdag messe kl. 17 i Skt. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag messe kl. 7.30. Lørdag messe kl. 11.30 med forudgående rosenkransbøn kl. 11.15. 2. tirsdag i måneden tilbedelse til kl. 21 i forlængelse af messen kl. 17.

Tirsdag d. 1.: Møde i KÆK, se under Sct. Andreas.

Lørdag d. 5.: Retrætedag kl. 10-17, ledet af generalvikar Lars Messerschmidt. Forberedelse til Jubelår 2000. Se annonce i Katolsk Orientering.

Tirsdag d. 8.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af det udstillede alterets sakramente indtil kl. 21.

Lørdag d. 12.: English retreat 10 a.m.-4p.m. Please call: Mogens Dahm, tlf. 39 64 16 12.

Søndag d. 1.: Familiemesse kl. 9.

Onsdag d. 23.: Minikuk kl. 19-20.30 i KUK-lokalet.

Lørdag d. 27.: Mass in English at 5 p.m.

IMMACULATA KIRKE
Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
Søndag: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.

Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.

Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ORDRUP
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).

Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.

Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 9-10 undt. tirsdag.

Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.

Messestider: (HC2)(I)

Søndag: Højmesse kl. 10.30. 1. søndag i måneden: Latinsk højmesse

Hverdag: Mandag til torsdag messe kl. 8, onsdag skolemesse kl. 8.15, fredag messe kl. 17 med forudgående tilbedelse fra kl. 16, lørdag messe kl. 11.30

Tirsdag d. 1.: Møde i KÆK. Messe i Sct. Andreas kl. 11.30, frokost i menighedssalen. Derefter vil præstestuderende David Vincent Nielsen fortælle om jubelåret og Mission i Rom.

Fredeg d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Se under messe-tider.

Lørdag d. 5.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11, derefter messe kl. 11.30.

Søndag d. 6.: Latinsk højmesse kl. 10.30.

Onsdag d. 23.: MiniKUK holder møde i KUK-lokalet i Sct. Therese.

15 | Hovedstads-område V

JESU HJERTE KIRKE

Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 33 21 85 88.
Indvalg: 33 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12.
Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messe-tider: (HA1)(TH)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10.
Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 1.: Kongregationsandagt kl. 16.

Onsdag d. 2.: Mini-KUK kl. 19.

Fredeg d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det allerheligste sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Medarbejderfest kl. 19.

Søndag d. 13.: Ungarsk messe i huskapellet kl. 16. Derefter samvær i menighedssalen.

Tirsdag d. 15.: De ældres eftermiddag kl. 14.30-16.30

Onsdag d. 16.: Maxi-kuk kl. 19.

Mandag d. 13.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Lørdag d. 19.: Kongregationsmesse kl. 10. Religionsundervisning for sognets børn og unge kl. 10.30-13. Husk madpakken.

Søndag d. 20.: Familiemesse kl. 11.30.

Søndag d. 27.: Ungdomsmesse kl. 20. Efter messen Café Ludvig i menighedssalen.

Mandag d. 28.: Studiekreds for voksne kl. 18. Husk madpakken.

Vi indbyder til kirkekaffe efter messerne.

SKT. MARIÆ KIRKE

Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messe-tider: (HA)(TH).

Søndag: Kl. 11.

Mandag: Kl. 7.

Tirsdag: Kl. 16.30.

Onsdag: Kl. 7.

Torsdag: Kl. 7.30

Fredeg: Kl. 16.30

Lørdag: Kl. 7.30

SKT. NIKOLAJ KIRKE

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.,
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90.
Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.

Messe-tider: (HA)(T)

Mandag-fredag: Messe kl. 8.

Torsdag også kl. 17.

Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messe.

Torsdag d. 3.: Messe kl. 8 og kl. 17. Religionsundervisning for firmander fra kl. 18-19. Dåbsattest medbringes.

Fredeg d. 4.: Messe på dansk kl. 8. Messe på vietnamesisk kl. 15.

Lørdag d. 5.: Den hellige Marias dag. Kl. 10 højmesse med Mariaandagt og derefter procession med statuen af Jomfru Maria af Åsebakken. Messe kl. 17.

Søndag d. 6.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12. Efter messen kirkekaffe.

Søndag d. 13.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.

Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.

16 | Hovedstads-område N

SAKRAMENTS-KIRKEN

Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto:

804-6638 Sakramentskirken.

Sognepræst: Pastor Reinhold Sahner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor man.-tor. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.

Messe-tider: (HB2)(T)

Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.

Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Mandag kl. 17.30. Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads-område K

SKT. ANSGARS KIRKE

Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.

Andenpræst: Chr. Noval.

Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Messe-tider: (HB2)(T)

Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.

Lørdag: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Hverdage: Messe kl. 8.

Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Fredeg d. 4.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 5.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Søndag d. 6.: Årsdag for domkirkens konsekration. Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.

Lørdag d. 12.: Aftenmesse kl. 17, rosenkransbøn.

Søndag d. 13.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11.

Lørdag d. 19.: Pontifikalmesse kl. 13, DUKs jubilæum. Aftenmesse kl. 17, rosenkransbøn.

Søndag d. 20.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.

Onsdag d. 23.: Møde i ældreklubben kl. 14, afsluttes med messe.

Lørdag d. 26.: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.

Søndag d. 27.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.

Undervisning til børnenes første hellige kommunion begynder onsdag den 19. august kl. 16-17.

Man samles hver onsdag i undervisningslokalet i præstegården, Bredgade 64.

Forberedelse til firmelsen: Der er undervisning ca. hver anden lørdag kl. 10-11.30 i præstegården, Bredgade 64. Første gang den 5. september.

Tilmelding tlf. 33 13 37 62.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
Hans Bogbinders Allé 2
2300 København S.
Sognepræst Jerzy Gorowski C.ss.R.
Fax & tlf. 32 86 07 24.
Kontortid: Tirs.ons.tors. & fre. 10-12.
Tors. tillige 17-18.
P. Patrick Sheils 32 86 07 29.
P. Julian Bodnar 32 86 07 25.

Messe-tider: (HA)(T)

Lørdag kl. 17 (engelsk)

Søndag kl. 8.30 & 10 (dansk). Kl. 12 (polsk).

Kl. 17 (engelsk).

Hverdage: Kl. 8. Torsdag: kl. 19 med novene.

1. fredage kl. 19 Jesu Hjerter messe, derefter vågenat.

Søndag d. 6.: Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 9.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30.

P. Frank Jobst, sognepræst ved Vor Frue Kirke i Herlev sætter fokus på nogle grundlæggende temaer i Det nye Testamente.

Onsdag d. 23.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Bankospil.

Skt. Annæ Kirke afholder basar og loppemarked lørdag den 3. og søndag den 4. oktober. Sted: den store sal under kirken.

Som ved tidligere års basarer vil der være tombola, salgsboder med håndarbejder, »Søstrenes bod«, loppetov med bøger, ting og sager, tøj o.m.a. I restauranten kan købes lækker mad, diverse drikkevarer og så naturligvis the og kaffe med hjemmebak.

Der modtages gerne effekter (ikke møbler) til loppemarkedet. Dette kan afleveres i.f.m. messerne eller mandag - fredag mellem 10 og 12. Kontakt sognekoret for evt. afhentning på tlf. 32 58 4102 eller 32 86 07 24.

BORNHOLM - SE PASTORALENHED 13

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
Præst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51,
3900 Nuuk. Tlf.: 00 299 32 1275.
Fax: 00 299 32 3175

Messe-tider:

Søndagsmesser: kl. 10.

Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage: Kl. 17.15

Onsdage: Kl. 18.30 tilbedelse efterfulgt af messe Kl. 19.30.

Fredeg: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213.

Lørdage: Kl. 11.

Religionsundervisning: Påbegyndes i oktober

Fejring af bodens sakramente: Efter aftale

Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY

Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.

Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlev-gårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Eucharistic Celebrations in English:

Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE

P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.tv. 1620 Copenhague V. Tlf. 33-860383.

Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistie à 18h 15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Les autres samedis: ADAP à 18.15 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA

Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPANOL

Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION

P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).

Bemærk: ændrede messetider!

Messe i Søborg hver søndag kl. 14.

Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.

Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.

Messe i Helsingør, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM

Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.

Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.

Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE

Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke).

Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER

Pastor Jude Kulas Soosaipappu. Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38.

Lørdag d. 5.: Jomfru Maria af Vaillankannis fest. Nørrelands Kirke, Døvesvej 1, Holstebro, kl. 16.

Søndag d. 13.: Sankt Kjelds Kirke, Sankt Leonisgade 12, 8800 Viborg, kl. 11.

Lørdag d. 19.: Helligåndskirken, Uranienborgvej 5, Frederikshavn, kl. 11.

Lørdag d. 26.: Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2, Vejle, kl. 17.

Søndag d. 27.: Sankt Ansgar Kirke, Søndertov 1, Åbenrå, kl. 10.

KODER FOR KØRESTOLSBRUGERE

Koderne er anført efter »Messe-tider«.

HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.

HB = Adgang ad løst rampe eller skinne.

HC = Kun adgang ved løft.

1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekoret.

2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekoret/kirken.

KODER FOR HØREHANDICAPPEDE

Koderne er anført efter »Messe-tider«.

T: Teleslynge.

H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat.

Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.

I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Er du klar over hvad du går glip af hvis du ikke lytter til RADIO STENO

Tag bare vores FORUM-udsendelser - her er et udpluk:

■ **1/9 De katolske skolers betydning for samfundet og kirken**
Biskop Kozon og Georg Høhling (Forening af katolske skoler i Danmark)
Studievært: Ebbe Forsberg (Danmarks Realskoleforening)

■ **8/9 Hospice-erfaringer**
Der er nu gået en hel del år siden diakonisserne besluttede at oprette den første danske hospice. Dette tiltag har åbenbart vist sig at være værdifuldt, for efterhånden er der åbnet flere hospicer rundt om i landet. Vi har indbudt to erfarne sygeplejersker til at fortælle om hvordan det er ledsage uheldbedelge patienter i deres sidste tid. Birgitte Christophersen og Hanne Schmidt.
Studievært: Lars Reuter S.J.

■ **22/9 Bernard Lonergan - en af vor tids største tænkere**
Den canadiske jesuit Bernard Lonergan er beklageligvis stadig ret ukendt herhjemme. Han er værd at kende Lyt til denne udsendelse og læs Kirsten Busck Nielsen bog! Kirsten Busck Nielsen og Kurt Hansen
Studievært: L.O. Dom S.J.

Kommende emner: Peterembudet på godt og ondt - pavedømmets historie. Økologi og teologi.

Tirsdag kl. 20-23 på 106,3 MHz
(Hybridnet: København 89,4 MHz)

Radio Steno

Katolsk lokalradio

Liturgisk kalender for september 1998

1. grøn. Tirsdag I
22.alm.uge. (II Ps).
L.: 1 Kor 2,10b-16.
Ev.: Luk 4,31-37.

2. grøn. Onsdag I
22.alm.uge. (II Ps).
L.: 1 Kor 3,1-9.
Ev.: Luk 4,38-44.

3. hvid. Torsdag I
22.alm.uge. (II Ps).
Grægor den Store, pave
og kirkelærer, (†604)(m).
L.: 1 Kor 3,18-23.
Ev.: Luk 5,1-11.

4. grøn. Fredag I
22.alm.uge. (II Ps).
L.: 1 Kor 4,1-5.
Ev.: Luk 5,33-39.

5. grøn. Lørdag I
22.alm.uge. (II Ps).
Eller hvid. Gudsmoders
lørdagsmesse.
L.: 1 Kor 4,6b-15.
Ev.: Luk 6,1-5.
Bededag for præste- og
ordenskald.
I Domkirken (h):
1.vesper til Kirkevielse.
6. hvid. Søndag.

ÅRS DAGEN FOR DOMKIR-
KENS KONSEKRATION (h).
Gl. Cr. Særl.pf.
1.L.: 1 Kong 8,22-23.27-
30
V.: Sl 84,3.4.5.10-11.
R. Hvor elskelige er dine
boliger, Hærskarers Herrel
2.L.: 1 Kor 3,9c-11.16-17.
Ev.: Joh 2,13-22 eller Joh
4,19-24.
2.vesper til Kirkevielse.

I andre kirker:
6. grøn.23.ALM.SØNDAG.
(III Ps).
Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: Vsd 9,13-18b
V.: Sl 90,3-4.5-6.12-
13.14+17.
R. Herre, du var vor bolig
slægt efter slægt.
2.L.: Filem 9b-10.12-17.
Ev.: Luk 14,25-33.

7. hvid. Mandag. ÅRS DA-
GEN FOR DOMKIRKENS
KONSEKRATION (f).
I andre kirker: som 6.sep-
tember I Domkirken.
Gl. Særl.pf.
Man vælger mellem 1. og
2. læsning.
I Domkirken:
grøn. Mandag I
23.alm.uge. (III Ps).
L.: 1 Kor 5,1-8.
Ev.: Luk 6,6-11.

8. hvid. Tirsdag. JOMFRU
MARIAS FØDSEL (f).
(III Ps).
Gl. Jomfru Marias pf.
L.: Mika 5,1-4a eller Rom
8,28-30
V.: Sl 13,6ab.6cd.
R. Jeg vil glæde mig højlig
I Herren!
Ev.: Matt 1,1-16.18-23 el-
ler 1,18-23.

9. grøn. Onsdag I
23.alm.uge. (III Ps).
Eller hvid. Peter Claver,
præst (†1654).
L.: 1 Kor 7,25-31.
Ev.: Luk 6,20-26.

10. grøn. Torsdag I
23.alm.uge. (III Ps).
L.: 1 Kor 8,1b-7.11-13.
Ev.: Luk 6,27-38.

11. grøn. Fredag I
23.alm.uge. (III Ps).
L.: 1 Kor 9,16-19.22-27.
Ev.: Luk 6,39-42.

12. grøn. Lørdag I
23.alm.uge. (III Ps).
Eller hvid. Gudsmoders
lørdagsmesse.
L.: 1 Kor 10,14-22.

Ev.: Luk 6,43-49.
13. grøn. 24.ALM.
SØNDAG. (IV Ps).
Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: 2 Mos 32,7-11.13-14
V.: Sl 51,3-4.12-13.17+19.
R. Jeg vil stå op og gå til
min fader.
2.L.: 1 Tim 1,12-17.
Ev.: Luk 15,1-32 eller
15,1-10.
Johannes Chrysostomos,
biskop og kirkelærer, (†407),
fejres ikke.

14. rød. Mandag.
DET HELLIGE KORS'
OPHØJELSE (f). (IV Ps)
Gl. Særl.pf. eller Pass.pf.1.
L.: 4 Mos 21,4-9 eller Fil
2,6-11
V.: Sl 78,1-2.34-35.36-
37.38.
R. Glem ikke Guds vælger-
ninger.
Ev.: Joh 3,13-17.

15. hvid. Tirsdag I
24.alm.uge. (IV Ps).
Jomfru Marias smertes
(m).
Ad lib. søkvens: Stabat
Mater (Under korset dybt
nædbøjet.).
Jomfru Marias pf.
L.: 1 Kor 12,12-14.27-31a.
Ev.: Joh 19,25-27 eller Luk
2,33-35.
(Læsning ad lib. (Jomfru
Marias smertes): Hebr 5,7-
9.)

16. rød. Onsdag I
24.alm.uge. (IV Ps).
Cornelius, pave, (†253),
og Cyprian, biskop, (†258),
martyrer (m).
L.: 1 Kor 12,31f13,13.
Ev.: Luk 7,31-35.

17. grøn. Torsdag I
24.alm.uge. (IV Ps).
Eller hvid. Robert Bellar-
min, biskop og kirkelærer,
(†1621).
L.: 1 Kor 15,1-11.
Ev.: Luk 7,36-50.

18. grøn. Fredag I
24.alm.uge. (IV Ps).
L.: 1 Kor 15,12-20.
Ev.: Luk 8,1-3.

19. grøn. Lørdag I
24.alm.uge. (IV Ps).
Eller rød. Januarus, bi-
skop og martyr, (†305).
Eller hvid. Gudsmoders
lørdagsmesse.
L.: 1 Kor 15,35-37.42-49.
Ev.: Luk 8,1-15.

20. grøn. 25.ALM.SØN-
DAG. (I Ps).
Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: Amos 8,4-7
V.: Sl 113,1-2.4-6.7-8.
R. Pris Herren, som rejser
den faldne igen.
Eller: Hallelujal
2.L.: 1 Tim 2,1-8.
Ev.: Luk 16,1-13 eller
16,10-13.
Kim Andreas Taegon,
præst, og Paulus Chong
Hasang og Ildelsesfæller,
martyrer, (†19.årh.), fejres
ikke.
Kollekt for Katolsk Menig-
hedspleje.

21. rød. Mandag. MAT-
TÆUS, apostel og evange-
list (f). (I Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: Ef 4,1-7.11-13
V.: Sl 19,2-3.4-5ab.
R. Deres tale er nået til
Jorderlgs ende.
Ev.: Matt 9,9-13.

22. grøn. Tirsdag I
25.alm.uge. (I Ps).
L.: Ordsp 21,1-6.10-13.

Ev.: Luk 8,19-21.
23. grøn. Onsdag I
25.alm.uge. (I Ps).
L.: Ordsp 30,5-9.
Ev.: Luk 9,1-6.

24. grøn. Torsdag I
25.alm.uge. (I Ps).
L.: Præd 1,2-11.
Ev.: Luk 9,7-9.

25. grøn. Fredag I
25.alm.uge. (I Ps).
L.: Præd 3,1-11.
Ev.: Luk 9,18-22.

26. hvid. Lørdag. KIRKE-
VIELSESFEST (h) I conse-
krerede kirker undtagen
Domkirken (som 6. septem-
ber).
I andre kirker:
grøn. Lørdag I 25.alm.uge.
(I Ps).
Eller rød. Cosmas og
Damian, martyrer, (†303).
Eller hvid. Gudsmoders
lørdagsmesse.
L.: Præd 11,9f12,8.
Ev.: Luk 9,43b-45.

27. grøn. 26.ALM.SØN-
DAG. (II Ps).
Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: Amos 6,1a.4-7
V.: Sl 146,7.8-9a.9bc-10.
R. Jeg vil prise Herren he-
le mit liv.
Eller: Hallelujal
2.L.: 1 Tim 6,11-16.
Ev.: Luk 16,19-31.
Vincent af Paul, præst,
(†1660), fejres ikke.

28. grøn. Mandag I
26.alm.uge. (II Ps).
Eller rød. Wenceslaus,
martyr, (†929).
Eller rød. Laurentius Ruiz
og Ildelsesfæller, martyrer,
(†omkr. 1635).
L.: Job 1,6-22.
Ev.: Luk 9,46-50.

29. hvid. Tirsdag. DE HEL-
LIGE ÆRKEENGLE MICHA-
EL, GABRIEL OG RAFAEL
(f). (II Ps).
Gl. Englenes pf.
L.: Dan 7,9-10.13-14 eller
Åb 12,7-12a
V.: Sl 138,1-2a.2bc-3.4-5.
R. Herre, Jeg vil lovsynge
dig for englens.

Ev.: Joh 1,47-51.

30. hvid. Onsdag I
26.alm.uge. (II Ps).
Hieronymus, præst og kir-
kelærer, (†420)(m).
L.: Job 9,1-12.14-16.
Ev.: Luk 9,57-62.

BØNNENS APOSTOLAT

Af pater Paul Keller S.J.

Hundrede millioner landmi-
ner ligger ventende på deres
offer, ude af stand til at ken-
de forskel mellem fredstid og
krigstid, fodtrinet af en sol-
dat eller af et barn.

Landminer fortsætter sta-
dig med at terrorisere hele
samfund. Endog muligheden
for, at der kan være miner, af-
holder folk fra at gå ud på
deres marker, fra at gå i skole.
Miner blokerer vejen til fred
og velstand. Desværre er der
nogle, som ikke har andet
valg end at risikere deres liv
ved at gå gennem minefelter
for at kunne ernære deres fa-
milier.

Menneskelig lidelse

Sok fra Cambodja var på vej
til byen i sin kærre, da oxen
trådte på en mine. Sok mi-
stede sit ene ben og sin høj-
re hånd. Hun mistede også
sin okse og kærren, der var
hendes families eneste mid-
del til at skaffe et levebrød.
Nu kæmper hendes mand for
at sørge for hende og hendes
tre børn.

Hasib fra Bosnien mistede
sin far i en koncentrationslejr
under krigen og mistede sin
bror, som blev dræbt af en
landmine, før han også mi-
stede sit ene ben, ikke langt
fra sit hjem. Hasib ville ger-
ne tilbage til skolen, men
hans kunstige ben er for lil-
le, og hans familie er for fat-
tig til at kunne betale skole-
pengene. Uden en uddannel-
se kan han ikke se, hvordan
han nogen sinde vil blive i
stand til at brødføde sig selv.
Han kunne være blevet skov-
hugger ligesom sin bror, men
nu er også skovene fulde af
miner.

Moder Teresa skrev: »Hvis
alle kunne se billedet af Gud
i deres næste, tror du så,
at vi stadig ville have en
sådan ødelæggelse og lidelse?
Hvordan kunne vi blive
enige om at fabrikere eller an-
vende så skrækelige våben
som landminer, til at øde-
lægge hinanden?«

Verden uden miner

Hvert år bliver ca. 2 millio-
ner miner yderligere lagt ned
rundt omkring i verden. Kun
omtrent 100.000 fjernes hvert
år. Situationen synes næsten
håbløs.

Offer for landmine. Foto: KNA

Landminer,
døden i rismarken
– og ingen ende?

Hvert 20. minut dræbes eller
kvæstes nogen af en landmine.
Som kristne må vi deltage i
kampen imod denne terror

Dog er der sket virkelige
fremskridt i kampen mod
landminer. Mere end 126 re-
geringer besluttede at forby-
de anvendelse, produktion,
handel og ophobning af disse
våben ved at underskrive
Ottawatraktaten.

Dette ville aldrig have væ-
ret muligt uden støtte fra tu-
sinder af mennesker rundt
omkring i verden, som gik
med til den internationale
kampagne til forbud mod
landminer. Nogle af dem,
som opfordrede til en stands-
ning af denne masse, var
velkendte: *Johannes Paul II*,
Moder Teresa, ærkebiskop
Desmond Tutu, *Dalai Lama*.
Katolske bispekonferencer og
ordenssamfund tilsluttede
sig. Men de fleste var almin-
delige mennesker, som var
blevet forfærdede over virk-
ningen af disse våben, som
bruges i flæng, længe efter at
krige officielt er afsluttet.

I 1997 blev den internati-
onale kampagne til forbud af
landminer, og dens koordin-
ator, *Jody Williams*, tildelt
Nobels fredspris som aner-
kendelse af deres anstrengel-
ser.

Hvad kan der gøres?

Skønt mange nationer har er-
klæret, at de ikke vil anven-
de, producere eller handle
med landminer, er vi stadig
langt fra en minefri verden.

– Nogle af verdens mæg-
tigste nationer: USA, Rus-
land, Kina, Indien, Paki-
stan, Irak – har ikke under-
skrevet Ottawatraktaten.

– Kun en håndfuld af de
stater som har underskre-
vet traktaten, har ratifice-
ret den ved at indføre den
i deres egne love. Mindst
40 må gøre dette, før trak-
taten kan træde i kraft.

– De 100 millioner miner
som stadig ligger i jorden,
må fjernes.

– De tusinder af overle-
vende efter mineulykker
og deres familier behøver
særlig omsorg for at kun-
ne føre en normal til-
værelse.

Tun Channareth mistede
begge sine ben, da han tråd-
te på en landmine i decem-
ber 1982. I uger derefter øn-

skede han at dø. Efterhånden
vendte hans livsvilje tilbage,
og han lærte nogle fag, han
kunne bruge til støtte for sin
familie på trods af kørestolen.
I 1993 vendte han tilbage til
Cambodja med sin kone og
fem børn. Han ville gerne
gøre mere. Han ønskede at
stoppe lidelserne ved at stop-
pe årsagen til problemet.

Som ambassadør for kam-
pagnen besøgte *Tun Channa-
reth*, amputeret efter ulykken,
i 1994 flere europæiske par-
lamerter. Han besøgte også
pave *Johannes Paul II*. Ikke
længe efter, ved mødet for
Pax Christi bevægelsens 50-
årsdag i Assisi den 29. maj
1995, opfordrede paven til
»endeligt at ophøre med pro-
duktionen og anvendelsen af
landminer«.

I et budskab til en interna-
tional konference om land-
miner, afholdt i Pnom Penh,
Cambodja den 24. juni 1995,
forstærkede Vatikanets uden-
rigsminister pavens opfor-
dring til »et permanent for-
bud mod denne type våben«.

Den 20. april 1997 sagde
paven til repræsentanter for
den italienske kampagne til
forbud mod landminer: »Jeg
beder om, at fredens Gud må
inspirere regeringsledere til
modigt at lytte til ofrenes råb,
og beslutte en total bortskaf-
else af disse lumske våben.«

Som kristne er vi kaldet til
at opbygge en ægte fred,
baseret på respekten for men-
neskelig værdighed og en
forpligtelse til det fælles
gode. Den succes, som den
internationale kampagne til
forbud mod landminer har
haft indtil nu, beviser, at men-
nesker og børn kan gøre en
forskkel. Ved at forene din
stemme med koret for et for-
bud kan du hjælpe med til at
bringe os nærmere til en ver-
den uden miner.

Efter JESUIT
REFUGEE SERVICEI september beder vi med
Paven om:At alle stater vil fordømme
brugen af landminer.At Kirken i Asien i sin for-
kyndelse må fremme den
religiøse dialog og evange-
liets inkulturering.

Paul Keller SJ

- 60 år i præstegerningen

Pater Paul Keller SJ fejrer den 27. august sin 60 års præstevicelsesdag. Han er født i Frankfurt a.M. 9. april 1909, indtrådte i jesuitterordenen i 1927 og blev efter teologiske og filosofiske studier i Valkenburg i Holland præsteviet der i 1938.

Pater Keller har været lærer ved Sct. Knuds Skole 1932-1935 og 1939-1972. Fra 1939 har han udøvet sit præstekald ved Jesu Hjerter Kirke, Sct. Knuds Stiftelse, København, hvor han stadig vier hele sit liv i sin ordens tjeneste. Han er en yderst opofrende, venlig og flittig præst, som gør et overvældende stort og uselvsk arbejde for kirken og for sine sognebørn.

Han er en meget fin prædikant, som altid har mange kloge og tankevækkende ord til kirkegængerne. Han har også tid til at lytte og råde i skriftestolen, og han er utrættelig og elskelig, når det gælder be-

søg hos syge eller gamle.

I De Ældres Klub er han den formødelige og fromme præst, der aldrig glemmer sit kald, idet han som regel arrangerer lærerige foredrag eller viser film fra forskellige katolske nådesteder.

Pater Keller har en stor kreds katolikker, der søger ham, både unge og ældre, ja, mange tidligere elever er blandt vennerne, og han er altid parat til at hjælpe inden for sit omfattende pastorale område.

I missionsarbejdet gør han en væsentlig indsats for at finansiere vigtige opbygningsarbejder - fortrinsvis i Afrika og Fjernøsten. Om mange af disse projekter kan der læses i et blad udgivet af Canisius-fonden, som pater Keller er medlem af, og derved med til at formidle indsamlede gaver til da nødvendige foretagender.

I Katolsk Orientering har pater Keller et fast indlæg,

som er særdeles interessant at læse og overveje: »Bønnens Apostolat«, artikler af varierende indhold, man altid nyt og belærende og sluttende med bøn med pavens intention.

Pater Keller synes utrættelig i sin ildhu for at udøve sin høje gerning og i forvaltningen af Kirkens Sakramenter. I virkeligheden er alderdommen en velsignelse, en tid hvor man kan høste af sine erfaringer. Samtidig kalder den på den langmodige og milde kærlighed i ydmyg udholdenhed. Ja, alderdommen er den velsignede alder, hvor man kan sige, at alt det materielle vil forgå, men kærligheden vil bestå.

Hjertelig tak, kære pater Keller, for mere end 60 års samvittighedsfuld og kærlig indsats i Jesu Hjerter Sogn.

Grethe Hildebrandt

Henri Leenders SJ

50 års ordensjubilæum

Den 8. september 1998 fejrer pater H. Leenders SJ 50 års jubilæum for sin indtræden i jesuitterordenen. Han er født den 10. februar 1928 i Amsterdam og præsteviet i Maastricht den 30. juli 1960. I 1954-57 var han lærer ved Sct. Knuds skole i København; efter sin præstevieelse har han udøvet sit præstekald har i landet og boet i København ved Niels Steensens Kollegium 1962-1964 og i Sct. Knuds Stiftelse i Stenosgade; 1964-1970 var han præst ved Vor Frue Kirke i Århus. Siden har han været præst i Hovedstadsområdet med bopæl ved Sct. Knuds Stiftelse, hvor han tillige er Pater Minister.

Allerede som ganske ung fik pater Leenders kaldet til at

blive præst og gå ind i klosterlivet, og som 20-årig indtrådte han i jesuitterordenen. Pater Leenders har ved sit ordenskald og sine løfter totalt engageret sig i klosterlivet. Pater Leenders er en omsorgsfuld sjælesørger, en seriøs skriftefader og en fremragende prædikant.

Som Pater Minister har han mange praktiske og jordnære opgaver i Kirken, men som den gode og tro husholder forstår han på ganske særlig måde at anvende de jordiske gaver med klogskab og med samvittighed, så man aldrig glemmer de evige goder og de eneste varige og sande glæder.

Pater Leenders ved, hvorfra han selv har sin rigdom, og stedse minder han os alle om

at gå samme vej. Mange lægfolk søger ham for at få hjælp i uoverskuelige situationer, og pater Leenders har evnen til at indleve sig i de menneskelige vanskeligheder. Han ved, at han ikke giver af sin egen godhed, men er Guds redskab.

Yderligere har pater Leenders deltaget i det humanitære hjælpearbejde bl. a. gennem en årrække som bestyrelsesmedlem i Caritas. Endvidere er han medlem af Den kirkelige Domstol i Danmark.

Kære pater Leenders! Hjertelig til lykke med den store festdag og inderlig tak for mange års tro tjeneste i Herrens vingård.

Grethe Hildebrandt

Ferie/gæstehytter

Sommerhuse, helårshuse, havepavilloner, legehuse i træ, fra 9,9 m² og opæfter. Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres. Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt. Ring for tilbud 56 82 80 61

Legater

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

- yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse, dels som stipendium, dels som rentefrie lån.

1998-skema kan rekvireres hos bestyrelsens formand Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, ved fremsendelse af frankeret svarkuvert. Skemaet skal indsendes inden fredag den 25. september 1998. Alle ansøgere med korrekt udfyldt skema får skriftligt svar inden jul.

Lensbaron og lensbaronesse

STAMPE CHARISIUS LEGAT

- yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller børnerige familier i meget svære og vanskelige økonomiske kår.

Legatportion kan søges ved henvendelse inden fredag den 25. september 1998 med fyldige oplysninger og påtegning fra 1998 af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere med korrekt udfyldt ansøgning får skriftligt svar inden jul.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl.14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Møder og arrangementer

JUBISPEMSE

Den 19. september 1998
kl.13.00 i Sct. Ansgar Kirke,
Bredgade 64,1260 Kbh. K.

DUK holder Jubilæumsmesse i Domkirken med biskoppen som hovedcelebrant. Efter messen er der en let frokostreception, hvor alle tidligere medlemmer og gode venner er hjertelig velkomne. Vi holder messen en lørdag midt på dagen, for at flest mulig fra hele landet kan deltage. Fortæl alle du kender, som har haft eller har tilknytning til DUK, om arrangementet - og kom selv!!!

Bemærk nye annoncepriser

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad Dominikanerordenen står for?

Valgsprog I: Sandhed

Valgsprog II: Betragtning og meddelelse af det betragtede til andre

Lørdag den 26. sept. kl.13.00 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i præstegården bag Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

Hildegard af Bingen på Sostrup Slot

Maria Hjerter Kloster, Sostrup, holder Hildegardfestdag lørdag 19.9.1998.

kl. 10: Festmesse.

Frokost (mad kan købes).

Kl. 14: Hildegardforedrag v. Kirsten Kjærulf.

Kl. 16: Højtidelig vesper med Hildegardmusik.

Tilmelding: 86 38 41 11 eller 86 38 44 88.

Maria mellem katolikker og protestanter

Økumenisk-teologisk kursus ved Åbent Universitet, København

Marias rolle i kirken og i frølseshistorien er et kontroversielt tema kirkerne imellem. I kursets forløb vil de mest centrale nyere mariologiske tekster blive gennemgået og diskuteret ud fra et økumenisk perspektiv. Den nye katolske folkebevægelse, der ønsker et nyt Maria-dogme defineret op til årtusindskiftet, vil indgå som et centralt tema i kurset. Kursusbeskrivelse kan rekvireres på tlf. 35 32 36 76.

Lærer: Cand. theol. Bente Lybecker.
Tid og sted: Torsdag kl. 17-20 i Købmagergade 46, auditorium 11. Første lektion er d. 10.09. og sidste d. 17.12. 1998.
Tilmeldingsfrist: Senest d. 01.09. 1998 på tlf. 35 32 36 76 (kl. 8.30-13.30).

Indbydelse til Focolares Årstræf '98

»Enhed - en vej for alle«

Odense, lørdag d. 28.8 kl. 14-17.30
Bolbro Skole, Stadlonvej 50E

København V, Søndag d. 30.8 kl. 14-17.30
Enghave Menighedssal,
Sønder Boulevard 120

En god lejlighed til at lære Focolare at kende
Tlf. 36 46 01 92

Det sker på Magleås

Man. d. 31.8. - fre. d. 4.9.:
Gymnasieskolernes Studievejledere

Tir. d. 1.9. - ons. d. 2.9.:
Brude & Kjær

Fre. d. 4.9. - lør. d. 5.9.:
Skt. Joseph Skole, Ringsted

Fre. d. 4.9. - lør. d. 5.9.:
Rigshospitalet

Fre. d. 4.9. - søn. d. 6.9.:
Bethlehemskirken

Tir. d. 8.9. - ons. d. 9.9.:
Slagteriskolen

Tir. d. 8.9. - ons. d. 9.9.:
Udlændingestyrelsen

Ons. d. 9.9. - tor. d. 10.9.:
Kommunernes Landsforening

Ons. d. 9.9. - tor. d. 10.9.:
Logopedisk afdeling

Tor. d. 10.9. - søn. d. 13.9.:
Ældresagen

Fre. d. 11.9. - lør. d. 12.9.:
Vor Frue Skole, Næstved

Søn. d. 13.9. - tir. d. 15.9.:
Gymnasieskolernes
Matematiklærerforening

Tir. d. 15.9. - ons. d. 16.9.:
Promentor

Ons. d. 16.9. - søn. d. 20.9.:
Ildrættens lederakademi

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 30.08.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

LMØS JUBILÆUMSARRANGEMENT den 05.09 - 06.09.1998 på Sankt Pauls Skole i Tåstrup.
Alder: 14 år og opæfter.
Pris kr. 80,00.
Tilmelding og betaling senest den 21.08.1998.

FAMILIEWEEKEND den 11.09. - 13.09.1998 på Ørnborgeren for familier.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 21.08.1998.

KUK VEST WEEKEND den 11.09. - 13.09.1998 for alle lokalforeninger i Jylland og på Fyn arrangeret af Ålborg lokalforening og ledermedlem Vest udvalget.

Alder:
Pris kr. 50 samt 100 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 21.08.1998.

JUBI-BISPEMSE den 19.09.kl. 13 1998 i Sct. Ansgar Kirke, København for ALLE.

SKOLEWEEKEND den 18.09. - 20.09.1998 på ØM for alle katolske elever i 6. klasse.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 28.08.1998.

UNGDOMSMESSE den 27.09.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

EFTERÅRSLEJR den 10.10. - 16.10.1998 på ØM for de 7-13 årige.
Pris kr. 700,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 18.09.1998.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10. - 01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

Fortsætter næste side

Sommermarked

Skt. Antoni Kirke indbyder atter til sit traditionsrige sommermarked, der i år bliver ekstra festligt p.g.a. kirkenes 25-års jubilæum.

Søndag den 30. august 1998
kl. 10-15 i Skt. Antoni Kirke,
Frederikssundsvej 225,
2700 Brønshøj
(Bus nr. 5, 8 og 350S Ilge til døren)

Sædvanen tro byder markedet på loppetov, tombola, fiskedam, restaurant m.m. Alle er hjerteligt velkomne!

DUK-kalender

Fortsat fra forrige side

UNGDOMSMESSE den 25.10.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10.-01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

LEDERTRÆNING den 06.11. - 08.11.1998 på ØM. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16.10.1998.

ÅRSMØDE den 20.11. - 22.11.1998 på ØM for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

MUSIKWEEKEND den 04.12. - 06.12.1998 på ØM. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 13.11.1998.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på ØM for unge over 16 år samt familier.

Priser:
 0-1 år kr. 300,00
 2-6 år kr. 600,00
 7-13 år kr. 700,00
 voksne kr. 800,00
 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
 Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

DET ER MEGET VIGTIGT AT OVERHOLDE TILMELDINGSFRISTEN!!!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
 Sekretariatet
 Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
 Tlf. 33 14 77 07

Levende Vand

- tidsskrift om kristen bøn, meditation og mystik.

Dette års temanumre:

1. Pilgrimsvandring - artikler af lutheranere, ortodokse og katolikker.
2. Maria - Gudsmoder - belyst fra luthersk, ortodoks og katolsk synsvinkel.
3. Kontemplativ livsholdning II (udk. i august).
4. Kontemplativ livsholdning II (udk. i november).

Årsabonnement kr. 110,-
 løsnnumre kr. 30,-
 Bestilles hos Myrto Kallan,
 tlf. 45 86 51 74
 eller Grethe Livbjerg:
 grethelivbjerg@vip.cybercity.dk

Yderligere informationer på Internet:
 www.kristenmystik.dk

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
 Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
 Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
 Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
 Katolsk Bispekontor
 Bredgade 69 A, 1260 København K
 Tlf. 33 11 60 80.

Alle os der var på Accueil takker inderligt for al hjælp der blev givet os på vores tur til Lourdes. Tak til biskop, præster, alle hjælpere samt alle som var i køkkenet.
 Sofia Hansen

Salg og service

SCHWEIZ • Salg
 • Udlejning
 • Investering
 Attraktiv i Rhonedalens ski- og vindstrukt.
 Hotel og velbeliggende ferieboliger.
 F C D A/S • Tlf. 3121 5590

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
 2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
 Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler

Esplanaden 6
 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelse, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
 advokat Finn Roger Nielsen
 på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
 (Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
 Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
 1552 København V.
 Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
 Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
 Skt. Olsegade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
 - det er altid sikkert med en registreret revisor

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
 Oliefyringsservice
 Installationer
 Olievagt i
 fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
 - sikkerhed for varme

Kastrup. Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem - overalt i Storkøbenhavn

Telefon
31 55 55 55
 Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
 Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
 Telefon 32 53 06 29
 Taastrup Begravelsesforretning
 Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
 Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
 39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
 SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasinet
 38 71 75 01
 H.P. Baltzer & Søn
 Jyllingevej 8
 2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
 43 99 75 01
 Sv.E. og B. Baltzer
 Køgevej 40
 2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
 "NÅR NOGEN DØR..."

Muremester
Bernhardt Christiansen
 Solbævej 8, Sabro
 Tlf. 86 94 82 10
 Biltlf. 30862609

Muremester Keld Erik
JOHNSEN
 Ankervej 12
 Skulstrup
 4800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerfag

Om- og tilbygning - Reparationer
 Alt tagarbejde
 Tlf. 53 83 99 08

Vi lover godt håndværk og er omfattet af... **GARANTI** **ORDNING**

Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
 Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
 Vestre Kirkegårds Allé 28-32
 2450 København SV
 Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Vatikanet enig med lutheranerne

Fortsat fra forsiden

Trosælerekongregationen under ledelse af kardinal Ratzinger har været med til at udarbejde kommentaren. Heraf fremgår, at den katolske kirkes svar på spørgsmålet om, hvordan det syndige menneske bliver retfærdiggjort over for Gud, på nogle punkter fortsat vil være forskelligt fra det svar, som findes i den lutherske teologi.

Det er især den opfattelse hos Luther, at mennesket er på én gang retfærdig og synder – simul iustus et peccator – som man fra katolsk side ikke kan acceptere. Den katolske kirke lærer, at al synd slettes ud ved dåben, mens mennesket ifølge den lutherske teologi er og bliver syndigt. Denne uoverens-

stemmelse er endnu ikke overvundet; det skal ske, førend Tridentinerkoncillets fordømmelse af den lutherske lære helt kan opgives hedder det i kommentaren.

Vatikanet understreger, at den katolske kirke på baggrund af den enighed, der er opnået, vil arbejde hen imod en overvindelse af de uoverensstemmelser, der endnu er tilbage. Der skal foretages videre studier – ikke mindst bibelstudier – inden man kan nå til enighed om disse spørgsmål. Desuden skal både lutheranere og katolikker bestræbe sig på at tale om retfærdiggørelseslæren i et sprog, som gør dens indhold mere forståeligt for mennesker af i dag.

Pavelig skrivelse til teologer

Fortsat fra forsiden

ende – særligt dem, der arbejder som teologer – er det absolut nødvendigt, at der indføres nye, kirkeretlige bestemmelser, hedder det i en skrivelse fra paven. Skrivelsen med titlen »Ad tuendam fidem« – forsvar for troen – har status af *motu proprio*, et apostolisk brev udsendt på pavens eget initiativ.

Der er desuden tilføjet en ny bestemmelse om, at enhver katolik er forpligtet til at tro alt, hvad læreembedet erklærer for definitivt i spørgsmål vedrørende tro og moral. Også her gælder det, at forpligtelsen ikke kun vedrører de trossætninger, der er forkyndt som dogmer. Kirkerettens bestemmelser vedrørende straf foreskriver, at alle troende, der hårdnakket afviser sådanne trossandheder, skal pålægges »en retfærdig straf«.

Til disse definitive trossandheder hører blandt andet,

at præstevielser er forbeholdt mænd. Det samme gælder læren om, at aktiv dødsbistand er moralsk forkastelig, oplyser præfekten for trosælerekongregationen, kardinal Joseph Ratzinger.

Vatikanet foreskrev allerede i 1989, at alle, som beklædte et embede inden for kirken eller underviste i teologi, skulle bekende deres tro og aflægge en 'troskabsed', som indebar, at de også skulle anerkende læresætninger, der ikke var forkyndt som dogmer. Dermed forpligter man sig til at formidle kirkens lære i dens helhed og i troskab og til at afvise alt, hvad der strider imod den. Denne bestemmelse var ikke med, da den reviderede kirkeret, Codex Iuris Canonici, blev udsendt i 1983. Der har således været tale om et hul, der skulle stoppes, hedder det i indledningen til pavens skrivelse. *Læs mere side 10*

Bibliotekssalen i Rundetaarn var fyldt til bristepunktet, da Hildegard-udstillingen åbnede den 31. juli. Bøger og CD'er blev præsenteret, og initiativtagerne fortalte om det forberedende arbejde.

Det danske Hildegardensemble medvirkede ved åbningen. Koret, som består af søstre fra Marla Hjerte Kloster på Sostrup og katolske såvel som ikke-katolske lægfolk, har indsunget Hildegards sange på CD'en »Lux Vivens«. Hildegardensemblet under ledelse af Jette Thomsen synger ved festen på Åsebakken den 30. august. Fotos Kluge.

Klosterliv i Rundetaarn

Udstillingen om Hildegard af Bingen fortsætter i Århus

Af Marla Jørgensen

Rundetaarn i København summer af liv i denne tid. Klosterliv! Bibliotekssalen halvvejs oppe i tårnet er midlertidigt 'bygget om' til et benediktinerkloster og danner rammen om en udstilling om Hildegard af Bingen (1098-1179). Den, hvis vej falder forbi, får et indblik i Hildegards religiøse liv – ikke mindst hendes åbenbaringer,

der prøver på plantemedicin, og Hildegards musik kan både ses og høres på udstillingen.

Hvordan hun bar sig ad med det, kan man se i scriptoriet, hvor der grifles på livet løs. Et andet levende værksted viser, hvordan man på den tid forarbejdede bl.a. træ til dagligdags redskaber. Små glas med farver som dem, Hildegard anvendte til sine billeder, får fingrene til at kribble. Andre små glas indehol-

der prøver på plantemedicin, og Hildegards musik kan både ses og høres på udstillingen.

Hildegard var benediktinerinde. Benediktinerinder fra Åsebakken og Liobasøstre fra Frederiksberg, som også hører til storfamilien OSB, er 'indtrådt' i klosteret i Rundetaarn. De tegner og fortæller, viser rundt og svarer på spørgsmål; de sørger for, at gæsterne føler sig lige så velkomne som middelalderens rejsende, når de søgte husly i klostrene. Det kan man godt trænge til, når man har arbejdet sig op ad sneglegangen, selv om den er for intet at regne sammenlignet med en rejse i middelalderen.

Udstillingen i Rundetaarn er åben hver dag kl. 10-20 til og med søndag d. 30. august. Torsdag d. 3. september flytter den til den katolske kirke i Århus, hvor den kan ses frem til den 17. september. Også her vil der være en stribe koncerter og foredrag om Hildegards liv og virke. Derefter fortsætter den som vandrestilling til andre dele af landet og vil efter nytår indgå i det landsdækkende projekt 'Middelalder 99'.

Moder Margareta Schmidt OSB med børnebogen »Hildegard, Jørgen og det levende lys«. Bogen er netop udkommet på Skt. Benedikts Forlag.

Hildegard-festival kulminerer i festmesse på Åsebakken

En måneds festival til ære for Hildegard af Bingen kulminerer i en festmesse på Åsebakken søndag d. 30. august. Efter en frokost på Magleås vil der være både foredrag og drama, inden dagen slutter med vesper. Detaljer om dagens program fremgår af annoncen andetsteds i bladet – husk blot tilmelding på telefon 42 81 06 98.

Forud er gået 30 sensommerdage med et varieret program af foredrag, drama og koncerter – de fleste for fulde huse – og med et rigtig flot publikumsbesøg i det levende 'kloster' i Rundetaarn. Der har blandt andet været premiere på »8 små mirakler«, forfattet af Ulla Ryum og med musik af Irene Becker. Stykket kan ses i Christianskirken på Christianshavn i dagene 1.-5. september. Lørdag den 29. august opføres »Ordo Virtutum«, Hildegards eget liturgiske drama om sjælelsens kamp, i Roskilde Domkirke.

Det var Hildegards musik, der fascinerede Kirsten Kjærulff og Inge Brink Hansen, og snart opstod ideen om at udvide kendskabet til hendes liv, hendes helhedstænkning og positive menneskesyn. De to hjemlige benediktinerklostre blev tilknyttet projektet – det var nærliggende, eftersom Hildegard tilhørte den samme ordensfamilie.

Inden længe væltede det ind med mennesker, som gerne ville være med, fortæller Kirsten Kjærulff. Masser af frivillige hjælpere, en lang række fonde og en fantastisk velvilje fra den danske museumsverden gjorde, at det umulige kunne lade sig gøre.

Kardinal Etchegaray trådt tilbage

Vatikanet (KNA) - Den 75-årige, franske kardinal Roger Etchegaray er trådt tilbage fra posten som præsident for det pavelige råd for retfærdighed og fred. Til hans efterfølger har pave Johannes Paul II udnævnt vicepræsidenten siden 1994, den 70-årige, vietnamesiske erkebiskop Francois Xavier Nguyen Van Thuan.

Nguyen har tidligere været koadjutor for erkebiskoppen af Saigon (Ho Chi Minh-byen). Efter kommunisternes magtovertagelse blev han ta-

get til fange og sad fængslet i 13 år. Han blev løsladt i 1989 og har boet i Rom i de mellemliggende år.

Etchegaray, som anses for at være en af de mest markante personligheder inden for den romerske kurie, vil fortsat stå i spidsen for de centrale forberedelser til det hellige år 2000. Han er desuden udnævnt til kardinal-erkebiskop af Porto Santa Rufina og er dermed en af de højest rangerende kardinaler.

Som optakt til VM-kampen mellem Danmark og Brasilien opfordrede biskop Czeslaw Kozon under en messe i Lourdes valfartsdeltagerne om i forbønnerne at bede for, at vores anliggender for kampen måtte gå i opfyldelse. På billedet ses fra venstre og i behørig mundering valfartslederne Georg Høhling og Andreas Holsting samt ko's redaktionsekretær Knud Kluge. Foto Ann Winther Christensen.

Næste nummer udsendes den 9. september

Tyske Kirkedage • side 4

År 2000 kalender • side 5

Gensyn med koncilet • side 6 - 7

Bøger • side 8

Livets Dag • side 9

Bispedømmet takker Lily Fausbøll med requiemmesse

Af Knud Kluge

Med en smuk requiemmesse i Skt. Antoni Kirke i Brønshøj tog biskop Czeslaw Kozon og 11 koncelebrerende præster sammen med venner og bekendte en smuk afsked med Lily Fausbøll fredag den 28. august. Hun døde den 17. august 89 år gammel.

Pastor Guido Kreienbühl fremhævede bl.a. Lily Fausbøll for hendes indsats for liturgien herhjemme, og han betegnede hende som en uforknyt forkæmper for liturgisk fornyelse i overensstemmelse med Det 2. Vatikanconcil. Ikke ret mange præster er gearede til at lade

sig belære i liturgiske spørgsmål af en lægmand – og tilmed kvinde. Med Lily var det noget andet, fordi man hurtigt fandt ud af, at hun var en ildsjæl, der brændte for sagen, sagde han.

– De tre bærende søjler i kirkens liv gjorde hun også til bærende søjler i sit liv: liturgi, diakoni og vidnesbyrd.

Bispedømmet stod for bisættelsen, og Lily Fausbøll ønskede selv at få sin urne nedlagt i de ukendtes grav. Vi ønsker at hædre dig for din indsats, fortsatte Kreienbühl: – liljerne, som pryder din kirke, er en tak for din indsats for spejderbevægelsen, den ene søjle i dit liv,

– kollekten i dag skal gå til Caritas Danmark, den diakonale søjle i dit liv,

– og sluttelig er gudstjenesten i dag, kirkens tak for dit trofaste arbejde for liturgien – den tredje søjle i dit liv.

Mindeord side 10

Lily Fausbøll.

Det, der forener

»Det, der forener os, er stærkere end det, der adskiller os«, skrev Johannes Paul II i et budskab til kardinal Edward Cassidy, som i sidste uge deltog i et fælleskirkeligt møde i Bukarest. Han understregede nødvendigheden af, at verden ikke oplever de kristne som splittede, og tilføjede ortodokse patriarkers deltagelse stor betydning.

I løbet af firserne blev tilgangen af cisterciensersøstre så stor, at det i 1990 blev nødvendigt at bygge det nye Maria Hjerter Kloster. I dag danner klosteret rammen om et fælles liv i bøn og arbejde, som de gamle cisterciensersøstre og den hellige Benedikt foreskrev det. Foto KNA.

Sostrup Kloster bliver abbedi

Den 3. oktober indsættes Moder Theresa som abbedisse

Af Knud Kluge

Lørdag den 3. oktober bliver Maria Hjerter Kloster i Sostrup på Djursland abbedi, og den 39-årige priorinde, Moder Theresa Brennkmeijer viet til abbedisse. Begivenheden er historisk, idet klosteret hermed bliver det første kloster efter reformationen med status som abbedi.

Maria Hjerter Kloster har i dag 12 søstre og 4 novicer. Der skal være mindst 12 professsøstre for at kunne opfylde betingelserne for et abbedi. Klosteret opnår hermed som abbedi en højere 'rangklasse', men fordelene ved dette er mest af intern karakter. Men det kan nu betegnes som et større selvstændigt kloster.

Klosteret er undersøgt af ordenens øverste leder, generalabbed Maurus Esteva, oplyser Kristeligt Dagblad. I undersøgelsen er det klarlagt, om klosteret overholder ordensreglerne, og om kloster-

ret er økonomisk selvstændigt. Den 3. oktober vies Moder Theresa til abbedisse og får ved ceremonien ring, brystkors og hyrdestav. I nogle ordener vælges en abbedisse på åremål, i andre på livstid. Moder Theresa er valgt på livstid.

Ordenen

Cistercienserordenen blev til i 1098 som en reformbevægelse inden for det benediktinske munkevæsen. Ordenen fik sit store gennembrud under Den hellige Bernhard af Clairvaux i begyndelsen af 1100-tallet. Ordenen fik også hurtigt kvindesklostre.

Biskopperne Eskil og Absalon fik ordenen til Danmark. I middelalderen var der mindst 13 klostre. Ved reformationen blev samtlige klostre lukket her i Danmark.

Cisterciensersøstre i Sostrup stammer oprindeligt fra Tjekkiet. I 1920 kom de til Danmark og boede hos grev Holstein af Ledreborg i Lej-

re. Herfra flyttede de til et nedlagt mejeri i Allerslev og senere videre til Sostrup Slot i 1961. Slottet blev ombygget og avlsbygningerne omdannet til pensionat og rekreativ onshjem.

I 1992 blev et nyt kloster og en ny kirke til 26 mio. kr. indviet. Klosteret har plads til 24 søstre og nogle novicer.

Klosteret er i to etager og på 1100 kvadratmeter. Hertil kommer kirken på 245 kvadratmeter.

Ved indvielsen den 3. oktober forestår generalabbed Maurus Esteva og biskop Czeslaw Kozon ceremonien. Moder Theresa lover her tro og troskab over for kirken og ordenen.

Fælleskirkeligt dokument om abort

Den katolske kirke i Sverige og Svenska Missionsforbundet har udsendt et fællesdokument om abort, oplyser informationssekretær Eva Welin fra Bispedømmet Stockholm til Katolsk Orientering.

Dokumentet er på fire sider, men det er ikke en udlægning af kirkernes opfattelse af abort, men om hvordan, man møder de menne-

sker, som befinder sig eller har befundet sig i en abortsituation. Sjælesørgerens rolle fremhæves i dokumentet og på trods af abort er »ikke ønskværdigt«, så siges det, at »Kirkens eller sjælesørgerens opgave er at støtte kvinden og manden...«.

Skrivelsen henvender sig først og fremmest til præster, diakoner og andre sjælesørgere.

Et jubilæum

DUK fylder 50 år, og det skal fejres. Jubilæet afspejler Kirkens dramatiske historie gennem disse år. Den 2. Verdenskrig var forbi, og mange ødelagte lande skulle genopbygges. Kirken skulle finde sig selv, og pave Johannes XXIII sammenkaldte til et koncil, der bragte en ajourføring og radikale ændringer.

Efter krigsafslutningen blev en drøm til virkelighed i Danmark. Det lykkedes at samle de lokale ungdomsforeninger i et fællesskab, som blev kaldt Danmarks Unge Katolikker. Det var ikke uden vanskeligheder, måske især for de sogne, hvor der allerede var et blomstrende ungdomsarbejde. Man følte ikke noget behov for en stor fælles forening.

Der var mennesker, som troede på ungdomsarbejdet, og som havde visioner og idéer. Direktør Th. Hansen og hans søster fru Flauer tilbød i 1947 pastor Vick og de unge en lejrplads, og det blev begyndelsen til Ømborgen. Området lå i nærheden af ruinerne af et gammelt cistercienserkloster. Det var som et eventyr at opbygge et ungdomsarbejde på disse forfædres grund. Arbejdet blev imidlertid lige så hårdt for de unge, som det havde været for munkene. Der var nemlig opstået et ønske om at få en fast lejr på stedet. Det lykkedes at erhverve nogle barakker fra en tidligere flygtningelejr. Det var ikke gratis at flytte de udtjente bygninger, og der skulle også graves ud til fundament og kælder. Der var imidlertid en begejstring for dette arbejde blandt de unge og en meget stor offervilje fra mange sider.

Ømløjren blev en realitet og der blev afholdt mange lejre, retræter og kurser. Heldigvis var sundhedsmyndighederne ikke så strikse som i dag. Det var primitivt med tolletter i kælderens under sovebarakken, og der var kun få muligheder for at vaske sig. De primitive forhold skabte sammenhold og en nødvendig solidaritet. De mange foredrag var ikke lige lette at forstå, men der var et dybt ønske om at trænge ind i troens rigdomme, og at leve den fælles liturgi. Den gamle lejr blev i 1976 afløst af en ny, der nu kostede flere millioner at bygge. Hvordan ville en moderne bygning kunne videreføre traditionerne fra et primitivt enkelt fællesskab, der havde knyttet så dybe bånd mellem deltagerne? Dette spørgsmål stillede mange sig. Miraklet skete. Den nye Ømborg var ganske vist moderne og tidssvarende, men havde alligevel bevaret de væsentligste elementer af den gamle primitive lejr. Dette skyldtes uden tvivl, at nogle af de tidligere lejrdeltagere havde lagt et grundigt forarbejde i oplægget til arkitekterne.

Øm er uløseligt knyttet til DUK og foreningens historie, og vil også være det i fremtiden. Den store opgave bliver at indføre katolikkerne af udenlandsk oprindelse i denne krønike, således at de selv kan få oplevelsen af solidaritet og fællesskab, – grundlaget for kirkefællesskab. Det vil være en stor fremtidsopgave for DUK at udanne ledere, der kan være med til at formidle disse værdier.

Jørgen Hviid

Guds ord er ånd og liv

Med 45 deltagere afholdt Ansgar-Werk for 30. gang Nordisk katolsk studieuge for præster, søstre og lægfolk

Af Aagot og Oluf Bohn

Det tyske Ansgar-Werk har i årtier støttet nordiske katolikker på mangfoldig vis. Et af projekterne, som i år gennemførtes for 30. gang, er den teologiske studieuge for præster, søstre og lægfolk fra de fem nordiske lande. Denne gang var vi 45 deltagere. Dorothea Olbrich har gennem alle årene været leder af det team, der tilrettelægger og gennemfører kurset, som finder sted i Haus Ohrbeck nær Osnabrück. Der er fire daglige forelæsninger indrammet af morgenmesse og vesper.

Men hvordan giver man et rimeligt referat af 15 indholdsrige forelæsninger på en begrænset plads? Vi prøver:

Årets tema var »Guds Ord er ånd og liv« (Joh.6.63).

Fire gode teologer holdt os i ånde i hele perioden med foredrag om GT's betydning for vort kristne liv, om Kirke og eukaristi og om hvordan Kirken kunne gøres til velsignelse.

Tobits bog

De to første dage brugte Dr. G. Steins fra Bamberg til at belyse Tobits bog fra GT's apokryfer og til at vise tekstens aktualitet for os. Tobits bog er en eksempelfortælling, en familiefortælling om diaspora og om verden. Den handler om at være på vej – om Tobit og hans søn Tobias, som lever i eksil i Ninive og siden i Ekbatana – en vej i eksil fra sted til sted, hvilket siger os, at livet er en rejse, en proces. Det er en fortælling om, hvordan man under Guds lov, planer og forjættelser kan gennemleve uskønne omstændigheder som en proces i stadig lovprisning og dermed tyde de erfaringer man gør som Guds indgriben og som Guds åbenbaring. Derved bliver Tobits bog til en frelseshistorie og ikke en historie om moral, selvom bogen i høj grad handler om at leve retfærdigt og i medmenneskelig solidaritet.

Profeten Jeremias

Så kom turen til prof. i GT, Alfons Deissler, Freiburg, som gennemgik profeten Jeremias. Et væsentligt hovedtema for ham var at understrege den

fuldkomne enhed mellem GT og NT modsat tidligere opfattelse. Man kan simpelthen ikke komme uden om den del af Bibelen, hvis man vil forstå det bibelske budskab.

Jeremias blev født 625 f.Kr. og var sikret en fremtid som præst, men bliver så kaldet af Gud til profet, fordi det folk Gud havde valgt sig ikke levede det liv i tro dvs. i forankring hos Gud, der som person har vendt sig til dem, men søgte at få magt over det guddommelige ved at følge fremmede guder. Den dom, som Jeremias på Guds vegne forkyndte, skulle bringe tingene i balance igen. Jahwe: »Gud er med os«, vil at vi skal tjene.

Det er menneskerettighederne, Jeremias forkynder på Guds vegne. Deissler understregede, at vi skal tale med Gud ikke bare om Gud; fordi han er personal, kan han trænge ind i mennesker gennem Bibelens ord. Jahwé er medmenneskelig, idet alle 10 bud hænger sammen: 1-3 peger på Gud, 4-10 retter sig mod næsten. Og Jahwé er moderlig, det moment har vi glemt, og kun i Maria har vi genskinnet af Guds moderlighed.

Jeremias fristes flere gange til at give op. Han anerkendes ikke som profet og kan ikke

forstå, at det går de uretfærdige godt, og de gode dårligt. Han finder ingen svar på dette spørgsmål, og Bibelen har ikke noget svar. Vi må derfor i tro stole på, at der handles ret fra Guds side. Jeremias klager til Gud, men holder ud i alle vanskelighederne. Han står inde for Guds sag, og bliver dermed et forbillede på Jesus.

Guds ord er lys (Sl.119) og ikke læresætninger fra en katekismus. Som eksempel nævnte han, at Østkirken kun kender til fortællende teologi ikke katekismus-teologi. Af mødet med Gud i Bibelen lærer vi, at verden og menneskene er skabt af Gud i kærlighed, for at vi kan få del i hans guddom.

Guds indre liv er kærlighed, og denne forståelse fører frem til en forståelse af Treenigheden. Vi skal glæde os over verden. Nåden er overnaturlig, fordi den er en gave, fordi den ikke hører med til skabelsen. I liturgien bliver Gud og hans liv nærværende, når vi erindrer Guds gerninger. Derfor er det også vigtigt, at vi medinddrager Pagten og pagtsblodet, (2.Mos.24) den nye pagt i vore hjerter (Jer. 31) og den lidende Guds tjener (Jes. 51) i vor forståelse af eukaristien (messen), ligesom det er afgørende,

at vi lægger vægt på 'måltidet', hvor Gud vender sig mod os på den mest intime måde. Den 'nye pagt' Jeremias peger på »lykkes« først i Jesus Kristus.

På valfart

Efter disse to emner tog vi om aftenen ud til en valfartskirke i landsbyen Lage. Siden senmiddelalderen har man haft et meget stort og tungt krucifiks, som man mindst en gang om ugen bærer rundt om kirken som bøn og bod. Vi sluttede os til processionen og deltog i de mange bønssituationer, der blev fremført sammen med vore egne ledsaget af rosenkransens beroligende recitation.

Korsbæringen sluttede med sakramental velsignelse i kirken. Ord kan næppe give et virkeligt indtryk af den fromhed og alvor, som prægede alle fra nær og fjern, der var kommet for på den måde uden højtflyvende ord at fremføre de alvorligste anliggender for Gud.

Artiklen fortsætter i næste nummer

Frau Dorothea Olbrich (i midten) med et udsnit af deltagerne i studieugen i Osnabrück.

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4875. E-mail: redaktion@ko-press.dk
Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1280 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Halvandet minut til at drøfte de forskellige spørgsmål på tomandshånd, inden tankerne deles med hele gruppen. Spørgsmålene gjaldt DUK's virke før, nu og i fremtiden.

En klump lør og lidt fantasi var alt, hvad der skulle til, for at hver enkelt deltager sætte sit helt personlige blad på DUK's livstræ. Mon det er sprunget ud, når jubilæumsåret slutter i november?

Livstræ i modgang – mod på livet

Flere generationer af unge katolikker samlet til jubilæumsfest

Tekst og foto
Maria Jørgensen

En festival på Øm i dagene 7.-9. august var blot et af de arrangementer, der skulle markere DUK's 50 års jubilæum. Jubilæren viste sig som en livskraftig halvtredsårig med masser af mod på det næste halve århundrede.

Alle aldersklasser var repræsenteret. Festens ældste deltager var 67; den yngste forventes født i september. Nostalgi fik frit løb: »Kan du huske dengang i nittenhundredet...?« – Nogle havde været med, da man i årene efter krigen gravede huller til de gamle barakker. Andre husede skæg og ballade på sovesalene – vandkampe, som kunne forestille opvask – må, søde frøer på baderærelserne – eller bare suset af den allerførste ferie uden

mor og far. Atter andre var vokset op med det nuværende Ømborgen, havde i mellemtiden stiftet familie og var nu vendt tilbage for at introducere en ny generation til det katolske børne- og ungdomsmiljø.

Der blev set både frem og tilbage. En post på 'stjernebøjet' drejede sig om den umiddelbare fremtid – det var sange til aftenens festmesse, som skulle indøves eller bare friskes op. En anden bød på en række spørgsmål om DUKs arbejde og om, hvad der var godt og skidt ved organisationen. Her havde deltagerne adskillige eksempler på, at man – takket være fællesskabet i DUK – havde bevaret sin tilknytning til kirken, selv om det ikke altid var lige nemt at være katolik. En mor mente, at hendes børn havde fået mulighed for at opleve, at de »var noget sær-

ligt uden at være nogle særlinge«.

Flere havde oplevet indspisthed og 'københavneri' – velsagtens en faldgrube og en stadig udfordring for ethvert fællesskab. Det var en velment og kærlig kritik, der blev fremsat i samme åndedrag som alt det, deltagerne havde at glæde sig over, og dermed et sundhedstegn for en organisation fuld af levende mennesker.

Hver enkelt deltager i festen blev bedt om at sætte sit eget blad på 'livstræet', et kunstværk som skal hænges op på Øm til minde om jubilæet. Det satte gang i tankerne, for hvor megen symbolik var der ikke i et træ? – Senepskornet, figentræet...

Udenfor kunne man se, hvordan træerne tålmodigt tog imod den regn, som vi andre efterhånden havde fået nok af. I sidste øjeblik havde arrangørerne været nødt til at ændre store dele af programmet – af samme grund. Det var, som om de dryppende blade havde deres egen hilsen til jubilæren:

»O.K. – Solskin er mere behageligt, men det er nu heller ikke rart at tørre ud. Blæsten kan være forfriskende, men i et rigtigt stormvejr er det svært at holde fast på sine blade. Regnen er ikke altid lige morsom, men den er en form for modgang, som giver styrke og næring, giver liv... – Hvor megen livskraft havde I haft i dag, hvis I aldrig havde oplevet modgang?«

En jubilæumsquiz og et underholdende tilbageblik satte focus på den turbulente

tid, som DUK har gennemlevet. Det hele begyndte med en sammenslutning af unge mennesker, for hvem den katolske tro var en bærende kraft i fællesskabet; i årenes løb har DUK udviklet sig til en organisation med både struktur og 'apparat' og med alle de glæder og sorger, som det fører med sig.

Kirken, som DUK unægtelig er en del af, har gennemgået kolossale forandringer under- og ikke mindst i årtierne efter det andet vaticankoncil. Og verden har forandret sig; hverken geografisk, politisk eller moralsk trækkes grænserne samme sted som i slutningen af 1940'erne. Alligevel – eller måske netop derfor – er der i 1998 et firecifret antal unge i Danmark, der finder det naturligt at have Den katolske Kirke som et samlingspunkt.

Festen fortsætter

DUK's 50 års jubilæum begyndte på årsmødet i november '97 og varer indtil årsmødet i november i år. Højdepunktet bliver festmessen i Sct. Ansgars Kirke lørdag den 19. september, hvor biskop Czeslaw Kozon vil være hovedcelebrant. Efter messen serveres en let anretning.

Tidspunktet er valgt ud fra et ønske om, at nuværende, gamle og kommende DUK'er fra hele landet kan være med.

Lourdes-aften med lysbilleder

Mandag den 14. september viser Den nordiske Valfart til Lourdes sammen med Knud Kluge lysbilleder fra året valfart. Arrangementet finder sted i menighedssalen i Stenosgade. Arrangementet begynder kl. 19.30; fremvisningen forventes at vare ca. en time. Biskop Czeslaw Kozon deltager i arrangementet.

Deltagere i valfarten såvel som ikke deltagere er velkomne. Gratis entré.

Katolik og lærerstuderende

Kan det virkelig passe, at der kun er 11 unge katolikker, som går på seminariet? Der er sikkert flere. Mon ikke der er flere, som kunne tænke sig at deltage i et par emnedage om den katolske skole i dag og udfordringen i at blive lærer på en af vore skoler? **Fretdag og lørdag den 23. og 24. oktober** vil Foreningen af Katolske Skoler gerne invitere dig til Magleås, hvor vi sætter focus på den katolske skoles muligheder. Kurset er gratis for deltagerne.

Altså grib telefonen og tilmeld dig hos skoleleder Kirsten Berg-Larsen på Sankt Ansgars Skole på Nørrebro: Tlf. 35 39 46 46

Weekend-retræte

om indre helbredelse af

»Brudte forhold og vanskelige relationer«

Tid: den 20.-21.-22. november
Sted: Als Kloster v. Sønderborg
Pris: 950 kr. alt inklusive

Retræteledelse:
Cand. psych. Peter Damgård Hansen
og psykoterapeut Maria Truelsen

Henvendelse og tilmelding:
Maria Truelsen, Vesterbyvej 26, Villev, 6771 Græstedbro. Tlf. 75 43 19 11

Retrætens fundament er kristen tro og kristen menneskeforståelse

Valfart til Rom i år 2000

Vil De med?

Bispedømmet arrangerer i anledning af jubilæet 2000 en valfart til Rom. Valfarten vil finde sted i efterårsferien dette år. Da der forventes ekstraordinært mange pilgrimme i Rom hele dette jubelår, ønsker Bispedømmets Københavns Jubelårskomite allerede nu at få et billede af, hvor mange der fra vort bispedømme kunne tænke sig at deltage. Rejsen vil foregå med fly og tog og der vil være forskellige indkvarteringsmuligheder – alt sammen til rimelige priser.

Vi beder derfor om, at interesserede udfylder nedenstående adressefelt og sende slippet til Sophie og Kaspar Kallan, der står for den praktiske del af denne valfart.

Jubilæarskomiteen understreger, at de ikke binder Dem til at deltage, når De udfylder og indsender slippet.

Navn(e) _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Ønsker at deltage med _____ Antal personer _____

Sendes til: Sophie og Kaspar Kallan
Jægersborgvej 38
2800 Lyngby

Iag vel imod katolsk Orienterings ille girokort

æserne har i slutningen af august modtaget Katolsk Orienterings lille girokort med et åtrykt beløb på 150 kr. Det er vores håb, at De vil benytte Dem af muligheden af en frillig indbetaling.

Bladets samlede udgifter forventes i år at beløbe sig til 3 mio. kr., medens de forventede indtægter ventes at blive godt 1,4 mio. kr. Bispedømmets tilskud til bladvirkomhed budgetteres nu på

knap 900.000 kr. Det er dette beløb redaktionen gerne ser formindsket. Vi gør alt, hvad vi kan for at holde udgifterne nede. Udgifterne til fremstilling af bladet samt porto og lønninger udgør ca. 90 pct.

Redaktionen gør opmærksom på, at man kan benytte et almindeligt girokort, hvis man ønsker at indbetale et større eller mindre beløb end det anbefalede på 150 kr.

Red.

93. Katholikentag i Mainz, Tyskland, fra 10.-14. juni 1998

Gå ud og forkynd budskabet!

Af sr. Else Pascale

Den smukke by Mainz, beliggende ved Rhinen og Main med 200.000 indbyggere, var igen vært for de tyske katolikker og var helt præget af mennesker, der naturligt vidnede om deres tro og tilhørsforhold til kirken, og som færdedes overalt og mest i den gamle del af byen.

Der blev fejret 150 års jubilæum for starten af de første »Katholikentage«, som begyndte i Mainz i 1848 med et gennembrud for lægfolket i kirken og en social reform mod fattigdom og uretfærdighed.

Selv om temaet om håb og vidnesbyrd gik igennem ved de store messer, taler og meditationer, så var der mange forskellige emner og tilbud til deltagerne. Den enkelte sammensatte sit personlige program, og på denne måde kunne man opleve Katholikentag nok så forskelligt. Blandt de mere centrale temaer var økumeni og bevarelse af skabelsen, og politisk sociale emner blev behandlet i forskellige fora og diskussioner og var repræsenteret ved de mange stande og både.

De fleste deltagere fandt sikkert tid til lidt af hvert, og i byens større gader og på pladser var der opstillet telte og tribuner, og kirkelige organisationer, foreninger, grupperinger, kongregationer fortalte om sig selv og bidrog til underholdning og god stemning.

Hildegard af Bingen

Byens smukke kirker: domkirken – St. Martin –, Stephansdom, St. Augustin, St. Ignaz, St. Peter og Kristuskirken stod ikke tomme. I Stephansdom skulle man beundre Marc Chagalls vinduer. Ved siden af domkirken besøgte man udstillingen »900 år - Hildegard af Bingen« (1098-1179), som præsenterede Hildegarths liv og værker på en smuk og værdig måde. Hildegarths kloster ved Rupertsberg/Bingen hører til bispedømmet Mainz.

Torsdag den 11. juni, fejrede vi Kristi legems fest, som er helligdag i nogle dele af Tyskland. Det blev en

festlig procession med flere tusinde mennesker og næsten ingen regn. Selvfølgelig gik man gennem byens gamle gader, som man plejer. Messens prædikant var biskop Lehmann, som talte om eukaristien og brødet, der giver os næring og styrke på vor vandring. Samme dag om eftermiddagen blev der indbudt til festforanstaltning i Frankfurt/Main i Pauls-kirken i anledning af jubilæet. Blandt andre holdt Bundespræsident Roman Herzog festforedrag, og præsidenten – selv protestant – så med rosende ord tilbage på det arbejde og den indsats katolske politikere i 1848-1849 og også senere har udført. Interessant at høre Roman Herzog rose den Katolske Kirkes mod til at holde fast ved etablerede værdier og normer, som er kristelige og som udgør væsentlige faktorer i samfundet.

Spirituel centrum

En aften tog jeg til »Geistliches Zentrum« et spirituelt Centrum, som var indrettet hos Maria Ward søstre. Søstre har der et kloster med skole, og til ejendommen hører flere bygninger med have. På stedet, i de forskellige lokaliteter, i kirken og i haven opholdt sig konstant mange mennesker, både dag og nat, og man viste stor interesse for de mange tilbud om bøn, gudstjenester, meditation, samtaler og drøftelser.

Man betalte ekstra entré, og en aften gik jeg til 'bibelmeditation' om Johannes 15,15: »Jeg kalder jer ikke længere tjenere, thi tjeneren ved ikke besked med, hvad hans herre gør; men jer har jeg kaldt venner; thi alt det, jeg har hørt af min Fader, har jeg kundgjort jer.«

Da jeg opdagede, at vi var omtrent 40 personer, der deltog, blev jeg en lille smule forskrækket. Sikkert var det motivationen, stemningen og Helligånden, og en lille smule vejledning, der bidrog til, at det blev to uforglemmelige stunder for os alle.

En anden aften kunne man tilbringe mange timer i domkirken, hvor der var tilrettelagt en kulturel meditation. Mennesker strømmede til længe før kl. 20, og

meditationen skulle vare til midnat. Lidt efter lidt blev kirken fyldt med måske 2.-3.000 mennesker, siddende på gulvet i midtergangen og alle steder. Der blev læst op af Charles Péguy, musikken skiftede mellem orgel- og

fløjtespil, der vist lysbilleder, som understregede tanker ved meditationen, og vi så smukke lysbilleder, naturbilleder eller mennesker i forskellige livssituationer, ledsaget af kunstnerisk belysning. To biskopper holdt me-

Blandt de mere centrale temaer var økumeni og bevarelse af skabelsen samt politisk sociale emner. Temaerne blev behandlet i forskellige fora og diskussioner. Billedet er fra åbningsfesten, hvor der bæres blomster frem med tanke på de syge, der ikke kunne være til stede. Foto KNA.

ditaton over temaet håb. Meditationerne indeholdt teologiske og filosofiske tanker, som tydeliggjorde, at håbet og troen hører til menneskelivet. Vi har brug for at se fremad. Uden håb og tro kan vi næsten ikke leve.

Der var mulighed for at spise ved et fælles køkken i større telte. Et storkøkken havde lavet mad, og for bil-

lige penge kunne man få et godt og nemt måltid. Sidste aften var der ca. 80.000 mennesker, som festede og sang i gademe.

Det nye ærkebispedømme Hamburg var godt repræsenteret, og det er allerede fastlagt, at næste »Katholikentag« skal finde sted i Hamburg til maj År 2000.

AC på Klitborg

Frankrig vandt VM i fodbold og Tour de France har været plaget af doping-skandaler og her i Danmark har der i denne sommer nærmest ikke været en uge hvor regnen ikke har væltet ned. I disse rammer afholdte AC sin årlige familielejre med temaet »Helligånden«. Temaet ligger i tråd med den novene Paven har anbefalet Kirken som forberedelse til år 2000.

Det våde vejr til trods samledes 16 voksne og 10 børn på Klitborg for i fællesskab at holde ferie og samtidig under vejledning af pastor Michael Hornbech-Madsen overveje lejrens tema. De, som kender Klitborg, er vidende om den hyggelige atmosfære som behersker dette sted samtidig med den fornemmelse af dansk sommerferie som den omgivende klitplantage automatisk fremkalder. Til lyden af den trommende regn tændtes pejser, historier fortalles og sangstemmen motioneredes. Når det (en gang imellem)

holdt tørt benyttedes muligheden til at gå en tur, eller når solen bekendte kulør at driste sig ned på stranden.

Hver morgen fejredes messe og om formiddagen i en halv til en hel time talte Michael Hornbech-Madsen om Helligånden. Først og fremmest som 'levendegøreren' eller livgiveren som det står i den Nicænske trosbekendelse; som det åndedræt der holder alt levende i live her på Jorden. Senere om Helligånden som befinder sig i 'den sagte brise' (profeten Elias' bog) og sidst om Kirken som Åndens kirke.

En uge som blev til rekreation for legeme og sjæl – dog også en uge der som sådanne uger gør, går alt for hurtigt.

Til næste indbyder AC igen til familielejre med temaet »Gud Fader«.

Jacob Schwartz

Det pavelige Råd for lægfolket

Tredje del af artikelserien om de nye åndelige bevægelser inden for kirken. Første og anden del blev bragt i nummer 12 og 13

Af Alan Boudre

Det pavelige Råd for lægfolket er et dicasterium (under den romerske kurie), som hjælper Paven i alle de spørgsmål, der drejer sig om, hvad troende lægfolk yder til livet og til Kirkens mission. Det tilkommer det, at støtte lægfolket, både individuelt og tilknyttet forskellige samfund, for at deres samfundsengagementer kan blive stadig mere gennemtrængt af den evangeliske ånd. Dets nuværende præsident er kardinal James Francis Stafford, tidligere ærkebiskop af Denver (USA). I hvert land er der et sekretariat for lægfolkets apostolat tilknyttet bispekonferencen.

Institutioner mod karismer?

Selv om Johannes Paul II ikke skjuler, hvor højt han

værdsetter de »nye« bevægelser og kommuniteter, ophører han dog ikke med at minde om, at de »hierarkiske gaver« (Peters og biskoppernes embede) er lige så vigtige for Kirken som de »karismatiske gaver« (bevægelser, spritualiteter, karismer). Han ønsker, at man skal undgå »disse beklagelige modsætningsforhold mellem karismer og institutioner, de er skadelige for Kirkens enhed og for missionen«. Enheden skabes ved »mødet der gensidigt er baseret på næstekærlighed, ydmyghed og loyalitet.«

Præcision af ordforrådet

Trods præcise betegnelser, er der stadig risiko for forvirring. Man kan lige så godt udtrykke sig klart. Man forstår ved: »nye kommuniteter« grupper af døbte, som samles for at leve evangeliet i

bøn, i fællesskab, eukaristien, men også for at tjene Kirken og de menneskelige kommuniteter, især ved forkyndelsen af Guds ord. Disse kommuniteter viser sig som nye, når:

a) de til forskel fra de katoniske former i det religiøse liv, samler mænd og kvinder, hjem og familier, præster og diakoner;

b) de ikke påberåber sig spiritualiteter, regler eller konstitutioner, der allerede eksisterer og anerkendes i Kirken.

»Nye religiøse bevægelser«

De »nye religiøse bevægelser er en officiel betegnelse (selv om den i gængs sprogbrug ikke giver denne mening) for grupper, der siger, at de henter deres inspiration fra Kristus eller stammende fra gamle orientalske religioner, eller endog fra en sammen-

smeltning af elementer fra forskellige religioner. Ligeledes New Age bevægelsen og »sekt« eller sektærisk gruppe, der påberåber sig at være katolikker«

En lille gruppe, der undertiden betegner sig som »kirken«, er knyttet til en person og opdager et særligt kald, som nyder godt af budskaber og åbenbaringer, som praktiserer djævluedrivelse, synskhed, osv. Det er grupper, der er vanskelige at indkredse, da deres identitet er så uklar, og det sprog der benyttes spiller på forskellige registre, deriblandt det kristne.

Oversat af Vibeke Andersen

Artikelserien fortsætter i næste nummer.

Annoncer i
Katolsk Orientering

Kalender for Det hellige År

Hermed bringes anden og afsluttende del af artiklen om det liturgiske jubelår

»Trehovedet«, symbolet på Fader, Søn og Helligånd. Olle på træ, 18. århundrede.

8. Kalenderen for det hellige år 2000 ser meget 'romersk' ud. Det har sin historiske forklaring: I tidligere tider, da det var forbundet med vanskeligheder at rejse til Jerusalem og til de andre hellige steder, blev Rom til det mest betydningsfulde mål for de troendes pilgrimsrejser. Det var pave Bonifatius VIII (død 1302), der den 22. februar 1300 udsendte sin bulle *Antiquorum habet* og dermed udråbte historiens første hellige år. I bullen opfordres de troende til at begive sig »ad ... basilicam Principis apostolorum« – til apostelfyrsternes kirke. (Det var den næsten 1000 år gamle Peterskirke; der skulle gå mere end tre århundreder, førend den nuværende stod klar.) Dermed satte Bonifatius et tydeligt, romersk 'fingeraftryk' på fænomenet jubelår.

At kalenderen for år 2000 er centreret omkring Rom, hænger således sammen med, at Den hellige Fader er apostelen Peters efterfølger som biskop af Rom. Han nyder den forrang, som fulgte med, da han blev indsat i den universelle kirkes tjeneste. Det fremgår ikke direkte af kalenderen, hvilke jubelårsfester paven deltager i; det annonceres fra gang til gang.

Det hænger også sammen med, at mange levn fra tidligere tider befinder sig i Rom. Det gælder først og fremmest de steder, som forbindes med apostlene Peter og Paulus; det var her, de forkyndte det glade budskab, og det var her, de bevidnede deres kristne tro ved at lide martyrdøden. Men det gælder også de steder, som minder os om de utallige martyrer – helt tilbage til de såkaldte proto-martyrer fra

det første århundrede – som bekendte troen på Kristus ved deres ord og levevis og ved at give deres liv.

9. Byen er residensstad for biskoppen af Rom og har dermed en ganske særlig status, men for første gang nogensinde fejres jubelåret både her, i Det hellige Land og i kirken rundt om i verden. Et program for jubelåret i Det hellige Land er på vej, og de lokale bispekonferencer er blevet rådet til at lægge et program for jubelåret, der tager højde for de begivenheder, som man plejer at samle om i de forskellige lande. Det er et signal om, at kalenderen for år 2000 er beregnet for kirken i sin helhed, ikke bare for kirken i Rom. Kalenderen med de fester, den indeholder, er beregnet som et redskab og et eksempel, der skal bringe hele kir-

ken sammen i et fællesskab. I de forskellige bispedømmer skal kirken involveres på en sådan måde, at alle troende oplever enhed i troen, idet de fejrer Kristi mysterium.

Til dette formål vil den centrale jubelårskomite udsende materiale til brug for liturgien i den stedlige kirke; tilpasset stedets skikke og tradition vil det knytte et fast bånd mellem Rom og kirken rundt om i verden.

De mange forskellige mennesker, som festerne er beregnet for, er også et udtryk for verdensomspændende enhed: alle de fester, der afholdes i Rom, er universelle, fordi deltagerne kommer fra forskellige lande og fra forskellige dele af kirken.

De moderne medier vil også være med til at involvere de troende i hele verden; de åbner mulighed for, at man kan være med i- og glæde sig over alt det, der sker i Rom, i dette »telekommunikationsalderens første jubelår«.

Endelig inddrages alle liturgiske riter i festlighederne; også det er et udtryk for, at det er noget universelt. Kalenderen for år 2000 kunne ikke komme uden om denne side af kirken, eftersom den vidner om, at kirken er *katolsk – omfattende det hele*. Jubelåret bliver således fejret efter syrisk-orientalsk, syrisk-antiokensk, alexandrisk-etioptisk, koptisk, armensk, byzantinsk, ambrosiansk og mozarabisk ritus.

Økumeniske tiltag

10. Med det store problem for øje, som splittelsen blandt de kristne udgør, skrev paven i »Tertio millennio adveniente«, at jubelåret ud fra et økumenisk synspunkt ville være en god anledning til, at de kristne i fællesskab koncentrerer sig om Kristus som den eneste Herre. Vi skulle intensivere vores bestræbelser på at blive ét i Ham, sådan som Kristus selv havde bedt Faderen om. Det burde vække andre kristnes interesse, at der således blev lagt vægt på, at det er Kristus, der står i centrum, på Guds ord og på troen, skrev han (TMA, 41).

Kalenderen for år 2000 har taget pavens og hele kirkens ønske til efterretning. Nogle økumeniske møder er allerede planlagt, og der kan komme flere til – eksempelvis det pan-kristne møde, som forhåbentlig kan gennemføres. Der er også taget skridt til at afholde et interreligiøst møde. Det pavelige råd for dialogen mellem religionerne planlægger et sådant med temaet: »På tærskelen til det tredje årtusinde: Samarbejde mellem forskellige religioner«. Det skal finde sted i dagene 24.-28. oktober 1999.

Ligeledes opfordrer vi både de stedlige kirker og vore kristne brødre til at finde ud

af, hvordan man kan fejre det hellige år i fællesskab. Det er en anledning til at alle kristne kan finde sammen i bøn og i samtale.

Opfordrer til personlig omvendelse

11. Fromhedsøvelser plejer ikke at være med i en liturgisk kalender. Sådanne er ikke desto mindre taget med i kalenderen for år 2000; det må de nødvendigvis være, fordi mange af de øvelser, som jubelåret byder på – processioner, bodsgudstjenester, tilbedelse, korsvejsandagter – bygger på et folkeligt grundlag.

Kalenderen indikerer således, at man passende kan holde en korsvejsandagt på fastetidens fredage og på andre dage, som er til minde om Kristi lidelses mysterium. Ligeledes anbefales rosenkransbøn på Guds Moders fester og mindedage.

Når hele år 2000 lægges til rette som en bodsgudstjeneste, sker det i håb om, at det fører til andet og mere end personlig omvendelse; det skal også få os til at søge tilgivelse for holdninger og for træk i vores adfærd, som vi bør vende os væk fra (TMA, 33-36).

Guds Moder

12. Maria fra Nazareth spillede en vigtig rolle i den givenhed, som fejres i jubelåret 2000 – at Ordet blev kød; at Kristus blev født. Hun tog imod Guds søn på sit folks og på hele menneskeheden vegne. Hun fødte Ham, bragte Ham til verden og stillede sig derved til rådighed for Hans frelsende gerning (sml. Lumen gentium, 56). Hun nævnes gentagne gange i »Tertio millennio adveniente«, hvor det konstateres, at når man siger, at Kristus står i centrum, kommer man ikke uden om at anerkende den rolle, som Hans hellige moder spiller (sml. TMA, 43).

Når det gælder at skærpe

opmærksomheden på den rolle, som frelserens moder spiller, findes der ingen bedre eller enklere måde at gøre det på end jubelåret igennem og med særlig hengivenhed at fejre de Guds Moders fester, som er allernærmest forbundet med dette mysterium – at Kristus blev født, at ordet blev kød.

Måtte Kristi store jubelår således også spontant blive et jubelår for Hans moder, fordi jomfruen og Guds ord er uløseligt forbundet i det mysterium, som Natalis Domini – Herrens fødsel – er.

Kardinal Roger Etchegaray, præsident for den centrale jubelårskomite og for præsidiet

+ Crescenzo Sepe, generalsekretær i den centrale jubelårskomite og i præsidiet.

Givet i Vatikanet den 21. maj 1998, på Kristi Himmelfartsdag.

Fanger ønsker benådning i anledning af år 2000

Rom (KNA) - Indsatte i et fængsel i Milano har bedt byens ærkebiskop, kardinal Carlo Maria Martini, om at søge benådning eller straffnedsættelse for dem i anledning af det hellige år. Under kardinalens besøg i fængslet San Vittore foreslog de desuden, at kirken i Italien indførte en årligt tilbagevendende 'fangernes dag'.

Martini er velvilligt stemt, skriver avisen »La Repubblica«. Benådning eller straffnedsættelse ville være et vig-

tigt udtryk for forsoning, hedder det.

Kardinalen mener, at det ville være i overensstemmelse med de bibelske jubelårstraditioner.

Formanden for en retskommission under det italienske parlament betegner fangernes forslag som en glædelig overraskelse. Han vil ikke udelukke, at jubelåret kan blive anledning til en generalamnesti for fanger, der er dømt for mindre grove overtrædelser.

Gensyn med Det Andet Vatikankoncil

En stor og krævende opgave er dygtigt løst.

Sådan kunne man måske formulere en superkort karakteristik af dette gedigne bind med alle Det Andet Vatikankoncils dokumenter oversat til et dansk som – indholdets art taget i betragtning – er forbavsende letlæseligt.

Af p. Leslie Dorn SJ

En god oversættelse af selve dokumenterne ville i sig selv have været værdifuld, men redaktørerne har desuden sørget for nyttige indledninger til selve dokumentsamlingen og de enkelte konstitutioner, dekretter og erklæringer

Det må være en selvfølge at ethvert institutions- eller hjemmebibliotek med respekt for sig selv må have et eksemplar stående på en lettilgængelig hylde - gerne fx ved siden af det andet særdeles nyttige opslagsværk vi har på dansk: McBriens Katolsk tro gennem to årtusinder.

Når man læser denne bog kan man føler sig transporteret tilbage til de berusede tider i 60'erne. Allerede før ungdomsoprøret oplevede man med Beatles' Yesterday og Bob Dylons The times they are a changin' som baggrund at den gamle Moderkirke (der ofte havde opført sig som en striks stedmoder) begyndte at te sig som en sprælsk teenager.

Rapporter fra mystisk kilde

De verdslige medier opdagede efter nogen tid at det store kirkemøde i Rom ikke bare var et internt romersk-katolsk anliggende uden interesse for det bredere publikum. I høj grad medvirkende til den opdagelse i den engelsktalende verden var de indsigtfulde og journalistisk dygtigt skrevne rapporter som blev offentliggjort i The New Yorker. De var så spændende at resten af pressen og de andre medier måtte prøve at konkurrere! Det gjaldt også Europa. Koncilet blev en 'global event'! Den begavede reporter gik under dæknavnet Xavier Rynne, og der var tilsyneladende ingen der vidste hvem han var. Først mange år efter blev det afsløret at det var redemptoristen pater Francis Xavier Murphy.

Spændinger og solidaritet

Katolikker som ikke i en voksen alder har kendt den restriktive, autoritære styreform

Pave Johannes XXIII indkaldte til Det Andet Vatikankoncil.

der prægede den romersk-katolske kirke især i perioden fra klapjagten på de såkaldte modernister under Pius X og hen til Johannes XXIII og koncilet, vil ikke kunne forstå den herlige fornemmelse af befrielse som mange frydede sig over mens de spændt fulgte udviklingen fra session til session.

Spænding var der fra første færd idet koncilfædrene nægtede at affinde sig med de skemata som de romerske embedsmænd havde forberedt. Om dette kan man læse i Oluf Bohns udmærkede indledning om koncilets forhistorie, dets åbning og forløb. Denne korte historiske redegørelse følges af biskop Hans Martensens værdifulde opsats med titlen: *Tydning og betydning af koncilet ved begyndelsen af et nyt århundrede*. Her er mangt og meget der kan vække til eftertanke: »Koncilet kan betragtes som en proces snarere end som en tekst....«; »... mange krisefænomener har anfægtet Den katolske Kirke siden koncilet....«; »Alt dette gør det om så mere nødvendigt at søge den holdning at i et

les solidaritet, der prægede koncilet trods alle indre spændinger...«

Stivnet i ydre former

Den første konstitution som blev vedtaget, var den om liturgi. Det er uden tvivl den der fik den største umiddelbare betydning for kirkefolket, for ingen praktiserende katolik kunne undgå at mærke den liturgiske fornyelse som fulgte i koncilets kølvand. Som pater Ansgar Kristensen O.S.B siger i sin fortrinlige indledning: »Der var behov for en sådan fornyelse, for liturgien var stivnet i ydre former i et sprog, der fremmedgjorde flertallet for aktiv deltagelse.«

I kirkens første halvandet årtusind havde der været en rigdom af forskellige liturgier. I tiden op til reformationen var der sikkert behov for en regulering, men den næsten totale ensretning ved Paul V's messe var ikke den rene gevinst. Den liturgiske udformning var et produkt af en tid hvor sansen for meget af det bedste i den mere oprindelige eukaristiske tradition var gået tabt. Denne

såkaldte tridentinske messe (efter koncilet i Trident 1545-63) var præget dels af middelalderens horror vacui (afsky for tomrum) så alt hvad præsten foretog sig skulle ledsages af ord, og dels af mange gentagelser. Allerede mens præsten iklædte sig messetøj, skulle han bede en særlig bøn ved fem af de seks ting han skulle have på. Af gentagelser kan nævnes: et utal af korstegn, to gange confiteor, ved overlappning af fester og oktaver indtil tre forskellige collecta (Dagens Bøn), en ekstra evangelietekst ved messens afslutning m.v.

Den nye messebog der kom i 1970, og tilladelsen til at bruge modersmålet fik enorm pastoral betydning. Før var det præsten og ministranten deroppe ved alteret, nu var præsten vendt mod folket, og alle kunne svare på deres eget sprog. Før kunne man eventuelt følge med i sin egen to-sprogede messebog eller i en bog med bønner der mere eller mindre fulgte messens gang, men de fleste var henvist til salmesang, rosenkransen eller novener og andre fromhedsøvelser som blev bedt højt på folkets sprog.

Nok så vigtigt var det også at det nye lektionar sikrer Biblen en passende central placering i fejring af eukaristien.

Den nye missa normativa fik hurtigt indpas langt de fleste steder, dog kan man stadigvæk med særtilladelse fejre eukaristien efter den gamle ritus, men det finder kun sted i nogle perifere grupper.

Det var naturligvis ændringerne i messen almindelige katolikker lagde mest mærke til, men faktisk gennemgik alle ritualer en fornyelse. F.eks. dåben: i stedet for ét ritual har vi nu to der er tilpasset henholdsvis barne- og voksendåb.

En let- og en sværvægter

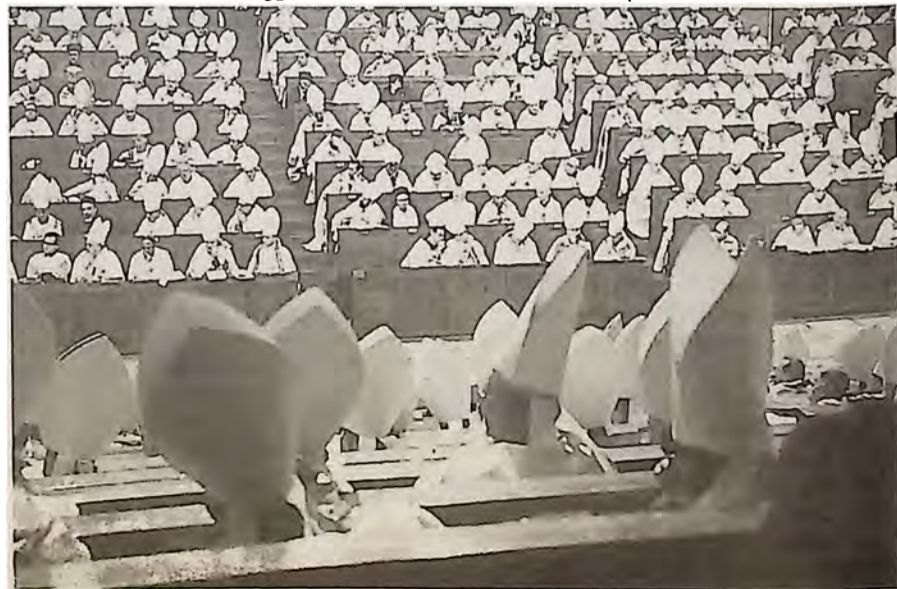
Det næste dokument var dekretet om *Samfundets meddelelsesmidler*. En tynd kop the var den almindelige mening! Men der må retfærdig-

vis tilføjes at der alligevel kom gang i tingene: Det pavelige råd for social Kommunikation blev oprettet og udsendte i henholdsvis 1971 og 1991 de udmærkede skrivelser *Communio et progressio* og *Aetatis novae*.

Så kom en af sværvægterne: den dogmatiske konstitution om kirken *Lumen Gentium* (LG). Dokumentet er ret langt og ikke ligefrem godnatlæsning. Dominikanerpater Albert Raulins indledning er en god hjælp, men kan naturligvis ikke erstatte et studium af selve teksten.

Dette indholdsrige dokument bragte meget nyt. For at nævne en ting som virkelig er slået igennem: blandt alle de mange billeder man traditionelt har brugt om kir-

De verdslige medier opdagede efter nogen tid at det store kirkemøde i Rom ikke bare var et internt romersk-katolsk anliggende uden interesse for det bredere publikum.

der endnu under Pius XI ikke var nået længere end til-ladelse til at bede Fader vor sammen med ikke-katolikker.

Udløbere

En hel del af de næste mindre koncilsdokumenter kan måske betragtes som udløbere af det store dokument om kirken. Således i hvert fald dekretene/erklæringerne om biskoppernes hyrdeherv, om præsternes uddannelse og om deres tjeneste og liv, om ordenslivets fornyelse, om kir-kens missionsvirksomhed, om lægfolkets apostolat, om den kristne opdragelse, samt i nogen grad dekretet om de orientalske katolske kirker og erklæringen om de ikke-krist-ne religioner.

Ikke alle disse dokumenter var lige beundringsværdige! Præsterne fx var for det me-ste temmelig utilfredse... Derimod kom der rigtig gang i ordenslivets fornyelse – særlig for søsterordeners vedkommende – jfr. sr. *Emma Martensens* forord.

Skuffelse

Hvad med biskopperne? Tja, her fristes man til at komme med et suk: Koncilet lagde op til et nyt kollegialt forhold mellem biskopperne indbyr-des og mellem biskopperne og paven, men de smukke forhåbninger er stort set blevet skuffet

Kardinal *Ratzinger* har forsøgt at nedvurdere bispe-konferencernes betydning.

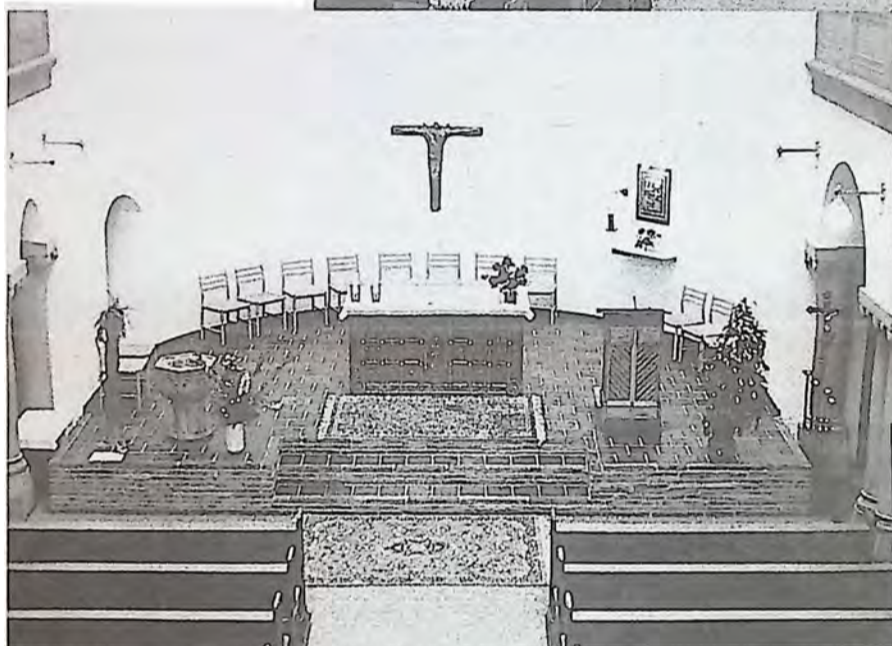
Bispe-synoderne syntes at være en udmærket fornyelse i kollegialitens ånd, men det er kurien der skriver dagsor-den og udarbejder det af-sluttende dokument. Util-fredsheden med denne pro-cedure kom tydeligt til udtryk i forbindelse med de asiatiske biskoppers synode i april-maj i år.

I det hele taget er det vanskeligt at se hvordan den stadig voksende centralisme (som blandt andet på mange måder har fået biskopper til at ligne filialechefer i en su-pranational koncern) kan siges at være i pagt med kon-cilfædrenes ønsker og inten-tioner (se fx *Raulins* indled-ning til LG og LG 27: »...biskopperne...skal ikke betrag-tes som stedfortrædere for pa-verne...«).

Alle døbte er præster!

Da der sidste år blev udsendt en instruks som indskærpede forskellen mellem gejstlig og læg, og mellem deres respektive funktioner, blev den de fleste steder modtaget alt efter temperament med sorg, resignation eller vrede! Det var fordi lægfolk i mange lan-de faktisk har overtaget funk-tioner som før i tiden var for-beholdt præster (foruden gudstjenesteledelse også fx hospitals-, fængsel- og stu-dentersjælesorg).

Sakramentskirken på Nørrebro i København fra før Det Andet Vatikanconcil. Alteret stod pr. tradition længst oppe mod koret. Præsten på billedet er *Peter Schindler* (1892-1967).

Sakramentskirken nogle år efter koncilet. Typisk for disse år satte den forenkledte liturgi også sit præg på kirkerummet. I midten ses alteret som et bord man kan samles om og selve rummet er gjort lysere og mere enkelt.

Bogen er udgivet af Ansgarstiftelsens Forlag 1997 og koster 249,50,- incl. moms (686 sider).

ken, foretrak man »Guds folk på vandring« (LG 9-17) – et dynamisk billede der både bevarer den gamle tro på Guds udvælgelse og betoner det menneskelige fællesskab som dynamisk rettet mod et mål. Målet er selvfølgelig det fuldendte Guds rige.

Før i tiden har man ofte været tilbøjelig til simpelt hen at identificere den romersk-katolske Kirke med Kristi Kirke; det kan man ikke længere gøre, for koncilet fastslår at »elementer« af Kristi Kirke findes i andre kirkesamfund, men at det dog er i den katolske Kirke at den er »subsistet« (LG 8). Denne latinske glose har været genstand for ivrig diskussion og svære overvejelser når den skulle oversættes til andre sprog. På dansk er det blevet til: »Denne (Kristi) Kirke... eksisterer konkret i Den katolske Kirke...« Ikke værst!

Et tigerspring

Det økumeniske som forsigtigt titter frem i denne konstitution, kommer til fuld ud-foldelse i dekretet om økumeni.

Denne tekst er forsynet med et forord af biskop *Gran* (1965) og et tiltrængt ajour-førende tillæg hertil ved biskop *Martensen*. Biskop *Gran* skriver bl.a. »Det er mit indtrængende ønske og håb, at denne tekst må blive læst og hyppigt drøftet...«, og han skønner at den er »en af reform-koncilets mest værdifulde frugter«. Sikker er det at her er tale om et tigerspring fremad, når man betænker at

Koncilsdokumenterne indholder meget godt om lægfolket. Fx. LG 10: »De døbte bliver nemlig ved genfødslen og Helligåndens salvelse indviet til... et helligt præsteskab.« Eller LG 36: »Herren ønsker jo at udbrede sit rige også ved troende lægfolk.« Dette forklares nærmere i dekretet om *Lægfolkets Apostolat* hvor det siges udtrykkeligt. »Der er i kirken en mangfoldighed af tjenester, men kun én sendelse« (Afs.2), og; »Lægfolket har ret og pligt til at udøve apostolatet i kraft af selve dets forening med Kristus, Kir-kens hoved. Indføjjet i Kristi mystiske legeme ved dåben og styrket med Helligåndens kraft ved firmelsen, får læg-folket apostolatet overgivet af Herren selv.« (Afs.3).

Under koncilet og i årene derefter var der megen tale om »det myndige lægfolk«. Selv om præstemangel har været en medvirkende årsag,

så ser det ud til at her er et område hvor koncilets hen-sigter er blevet fulgt op. Katolske lægorganisationers møde i Bratislava for nylig synes med al ønskelig tyde-lighed at bekræfte dette.

Glæde og håb

Med disse ord begynder *Den pastorale konstitution om kirken i den moderne verden*. I dag snart 33 år efter vedtagelse af dette vægtige dokument, er det stadig værd at studere. Det er dejligt positivt! Måske en smule for optimistisk? Det ville være fristen-de at komme med mange henvisninger og bemærkninger, men denne anmeldelse er allerede lang nok.

Af samme grund må *Konstitutionen om åbenbaringen* også forbigås uden kommentar, skønt den har ikke ringe teologisk betydning.

Et sidste ord om det sidste af de i alt 16 dokumenter. Det gælder for dette, som for de

andre 15, at det ved den en-delige vedtagelse, trods me-gen uenighed undervejs, lyk-kedes at opnå næsten total konsensus. Dokumentet hedder *Erklæring om religionsfrihed*. Vi har lært at opfatte religionsfrihed som en men-neskerettighed, men kender man lidt til kirkehistorien og den modstand kravet om den frihed mødte, så må man give den ret der har betegnet denne koncilserklæring som »en stor sejr« (Læs *Oluf Bohns* indledning eller *Katolsk Dialog* 2/87 s.9 f).

Ved Vatikan II foretog Kirken et skarp drejning og man-ge faldt af i svinget. Også i de senere år har udtrædel-serne været talrige. Nogle vender Kirken ryggen af skuffelse over hvad de anser for at være forsøg på at skrue tiden tilbage til førkonciliar centralisme; mange forbliver i kirken, men med et meget afslappet forhold til paven autoritet og Kirkens lære-

myndighed i det hele taget (fx med hensyn til prævention, skilsmisse, præsters cølibat, kvindelige præster m.m.); i Latinamerika er der 100.000'er der går over til evangelikale trosamfund ... Der er mange andre grunde til at være bekymret for Kirken, men den har overlevet værre kriser. DR2 bragte for nogle måneder siden seks udsendelser om paverne. Vist var der helgener imellem, men så sandelig også syndere i stort format. Paver kommer og går, men Kirken – Kristi Kirke – består! Vi har trods alle genvordigheder god grund til at se fremtiden i møde med glæde og håb.

Kærlighed er tjeneste

Biografi om Søster Benedicte Ramsing

»Kærlighed er tjeneste« er titlen på en biografi om Sct. Joseph søster Benedicte Ramsing.

Bogen er en Ph. d. afhandling på 395 sider. Den er opdelt i 10 kapitler, der beskriver sr. Benedictes baggrund og barndom, ungdom og kristendom, tiden som generalpriorinde og til slut hendes sidste år.

Da hun var 19 år, ændrede hendes livsbane sig. Efter to år på en belgisk klosteskole besluttede hun sig til at konvertere til katolicismen, og samme år påbegyndte hun af praktiske grunde sygeplejerskeuddannelsen. Egentlig ville hun have været lærerinde, men hun havde ikke råd til studierne. Som 25-årig indtrådte hun i 1937 i Sct. Jo-

sefs Søstrenes ordenssamfund.

Bogen beskriver Sct. Josephs søstrenes ankomst til Danmark og hospitalets spæde start i København. Deres undervisende funktion beskrives ikke. Det er ikke Sct. Joseph søstrenes historie, der beskrives, men den del af ordenens historie der har tilknytning til Sr. Benedicte.

Vi læser, hvordan Sct. Joseph søstrenes liv på den tid var styret af et meget detaljeret regelsæt fra 1878 bestående af konstitutioner på 26 sider og et supplement på 277 sider. I samme kapitel er der en bred præsentation af klosterlivet.

Vi sættes for sr. Benedicte som en kvinde, der via sit kald og kristne livssyn placeres indenfor den kristne

evangeliske feminisme, hvis kendetegn er en opfattelse af kønnenes ligeværdige, men komplementære egenskaber hvor kvinden har en speciel moralsk forpligtelse overfor næsten.

Forfatteren har fundet materiale i arkiver i Danmark, Italien og USA. Desuden stammer en stor del af oplysningerne om sr. Benedicte fra 21 informanter og 25 sygeplejeelever, der kendte hende personligt. Forfatteren har fravalgt at citere de af Sr. Benedictes breve, der behandler religiøse og spirituelle emner. Der er bevaret 9 lange breve med refleksioner over religiøse emner, men det er ikke forfatterens ærinde at beskrive sr. Benedictes åndelige liv. Derimod sætter hun sr. Benedictes virke indenfor sygepleje og søsterorden i forhold til samtidens strømninger. Begge steder var hun en banebryder.

Det er helt usædvanligt, at en søster har så fremtrædende poster i samfundet, som sr.

Benedicte havde. Det var takket være ordenens ledere, at hun fik mulighed for at udfolde sine evner. De lod hende være fritaget fra andre opgørelser og gav hende dermed muligheden for en personlig karriere.

Et stort kapitel handler om sr. Benedicte som generalpriorinde og de ændringer, hun forestod i ordenen.

Hun blev valgt til generalpriorinde den 3. august 1969 og genvalgt i 1974. Det var et historisk valg, fordi det var første gang, en generalpriorinde ikke var fra Frankrig i de 300 år, ordenen har eksisteret.

Ved grundlæggelsen af ordenen havde Sct. Joseph søstre ikke nogen ordensdragt, men valgte af praktiske grunde tidens enkedragt, som efterhånden blev deres ordensdragt. Oprindeligt boede og virkede de i små grupper ude i samfundet og mødtes kun med mellemrum i moderhuset. Først senere bosatte de sig i lukkede klostre.

Det prøvede man nu i 1969 og 1974 at føre tilbage til det oprindelige. Samtidig indførte man demokratisk styreform, mens man som selve grundlaget beholdt ordensløfterne om lydighed, kyskhed og fattigdom.

Bogen beskriver, hvordan disse ændringer skete, hvordan sr. Benedicte som generalpriorinde motiverede søstrene – og hvordan modstand udmøntede sig. I dette kapitel gennemgås også Sct. Joseph søstrenes virke i forskellige u-lande og sr. Benedictes rejser rundt i disse lande.

Da sr. Benedicte ophørte med at være generalpriorinde, havde hun været aktiv på lederposter i 33 år. Fire år senere godkendte Kongregationen for Ordensfolk Sct. Joseph søstrenes nye konstitutioner.

Som forfatteren skriver, er det svært at forestille sig et større livsværk end det, Søster Benedicte præsterede. Hun afsluttede dette livsværk ved – sammen med en lille ekspertgruppe – at oversætte Tidebogen på 1885 sider fra latin til dansk. På hendes sygestue på Frederiksberg Hospital overrakte biskop Hans

L. Martensen hende det første færdige eksemplar af oversættelsen. Hun døde 2. juni 1988. Få dage forinden havde hun afsluttet 4 års studier i teologi for lægfolk i Århus. Kurset er baseret på luthersk teologi, men hun fastholdt og argumenterede for sine katolske standpunkter. Hun bestod med en eksamen på højt niveau.

Bogen er tænkt som en historisk biografi af mennesket og kulturpersonen sr. Benedicte. Bogen bør læses sammenholdt med det store notat- og henvisningsmateriale – 80 sider! – som absolut øger dens værdi. Den kan læses som et vigtigt kirkehistorisk, religionshistorisk og kvinde- og kønshistorisk bidrag til forskning, men den kan også 'bare' læses som en god bog om et storslået menneske, der levede for sin orden, sin kirke og sin Gud – i kærlighedens, tjeneste.

Kirsten Brink.

»Kærlighed er tjeneste. Søster Benedicte Ramsing« – En biografi af Susanne Malchau, 395 sider. Pris 350,- kr. Dansk Sygeplejeråds Forlag. Tlf. 33 15 15 55

Efterår på Magleås · Program 1998

I Middelalderens spor på Midtsjælland

Weekend · 26. sept. kl. 10.30-27. sept. kl. 13.30
Fra Sct. Ansgar, Brødgade 64, køres med bus kl. 10.30 mod Ringsted. Her besøges Sct. Bendt Kirke. Frokost/medbragt mad i »eget« menighedshus (Sct. Knud). Øl og vand kan købes. Derefter til kirkerne i Sorø, Vester Broby og Fjenneslev. Bussen er på Magleås ca. 17.30. Om aftenen taler lektor Oluf Bohn om »De store ordenssamfunds komme og virke i Danmark i Middelalderen«. Søndag formiddag fortæller Hugo Johansen fra Nationalmuseet om »Valdemartidens kulturforbindelser, set i lyset af Hvideslægtens kirkebyggen«. Kl. 12.30 frokost og herefter afrejse. Pris kr. 375,- Ledere: p. Dietrich Timmermann & Ellen Marie Lebahn

Identitet i en brydningstid Magleås-træf

27. sept. kl. 14 Åbent Hus Arrangement
Forfatteren, dr.phil. Mette Wingé har gjort sig sine tanker om hvilke elementer, der indgår i det at have en identitet f.eks. om sprogets, litteraturens, salmesangens, naturens betydning, og det taler hun om under titlen: *Det at være dansk/dansk - Identitet i en brydningstid.*
Kaffe mellem kl. 14-15. Foredraget begynder kl. 15.
Pris: kr. 35,-
Bemærk: Til S-toget med ankomst Birkerød station 13.42 vil der formødelst kr. 10,- tur/retur være taxakørsel til/fra Magleås.

For enden af en rulletrappe

Weekend · 24. okt. kl. 10.30-25. okt. kl. 13.30
Sr. Emma Martensen CSJ har tilrettelagt og vil lede denne week-end om kvindens stilling i dag! Kvindens afmagt og magt under forskellige livsbetingelser/Solidaritets en utopi/ Kirken – hjælp eller hindring/ Når planten rykkes op med røde.
Arrangement i samarbejde med DKKF-Danmarks katolske kvindeforbund og Magleås.
Praktiske ledere: Hanne Matarese & Ellen Marie Lebahn. Pris- kr. 375,-

Yderligere oplysninger samt program fås på
Magleås Sekretariat · Høsterkøvej 6
3460 Birkerød · Tlf. 42 81 07 15

Tilmelding:
ved indbetaling af kr. 200,-
ved check ell. giro 428-4429

Ved uge- og weekend-arrangementer er der visse tilskudsmuligheder.

Katolsk Dialog

Den første artikel hedder »Fokus på katekesen«, og i den gennemgår Marianne Powell de almene retningslinier for katekesen, som sidste år blev udsendt af Kongregationen for Gejstligheden. Dermed kommer hun også ind på Verdenskatekismen fra 1992 og på en del andre romerske dokumenter om katekese. Det er en grundig og omfattende gennemgang, med en rigdom af emner, der går fra kirkens nuværende polarisering, til metodernes forskellighed, katekismens anvendelse, nyere bibeltolkning og pædagogiske principper og meget andet. På samme tid sagligt og spændende.

I den næste artikel har jeg gennemgået »Karl Rahners teori om vores frelse«. Han er

jo en af de helt store af dette århundredes katolske teologer, og det er nok lidt dristigt at ville gengive hans tanker frit og i vores eget sprog. På den anden side skal teologer bruges, bl.a. til at løse vores problemer om vores frelse. Jesu død og opstandelse, siger han nu, er et tegn på Guds store kærlighed: – så højt elskede Gud verden. Og det er et tegn, der ikke blot er et tegn, men som direkte antænder kærligheden i os. Et virksomt tegn, ligesom sakramenterne. Jeg har fundet en lignende teori hos Peter Abelard i det 12. århundrede, og jeg tilføjer en lille redegørelse for det.

Næste artikel er den første i en serie under navnet »Økumeniske perspektiver«. Den er skrevet af Franz-Josef Stein-

metz og bygger først og fremmest på Ignatius af Loyolas »Åndelige Eksercitier«. Overfor »de fremmede« kan vi forholde os enten med frygt for det ukendte eller med begejstring over de nye, kulturelle impulser, der møder os. Begge holdninger lader de fremmede blive ved med at være fremmede, og giver dem ikke lov til at være sig selv. Verdens mangfoldighed kan give os stor glæde, men giver os også en skæbnesvanger mulighed for at tale forbi hinanden, så vi

kun får tomme ord, og konflikterne ikke bliver løst.

Heftet slutter med en anmeldelse af Gunnar Martir Nielsens roman, Feberbugten der foregår i Kenya. Anmeldelsen er skrevet af p. Georg Heggum.

Ove Leerbeck

Katolsk Dialog udkommer 6 gange om året og koster 150 kr. i årsabonnement. Den udgives af Niels Steensen Kollegium, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Bemærk nye annoncepriser
Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

NSB har netop hjemkøbt en lille men meget spændende biografi om Sr. Faustina Kowalska, som er kendt i katolske kredse for andagten til Jesus »Divine Mercy«.

Frank McCourts erindringsroman »Angelas Aske« fortæller om hans barndom i det katolske Irland. Med en troende men meget fortrukket far og en ligeså vanskelig familie med mange problemer havde forfatteren virkelige hårde odds at kæmpe med i sin barske barndom.

Pater Rene Laurentin har skrevet en bog med titlen »Medjugorje – 13 years later«. Heri fortæller han bl.a. om de frugter der kom og stadig kommer fra dette sted. Om de mange »omvendelser« eller rettere mennesker der genopdager deres kristne tro – via Maria budskaber om personlig omvendelse.

Med bogen »Communion Mary Queen of Peace. Retreat of Consecration and Charter«, håbes på, at læseren holder en personlig re-

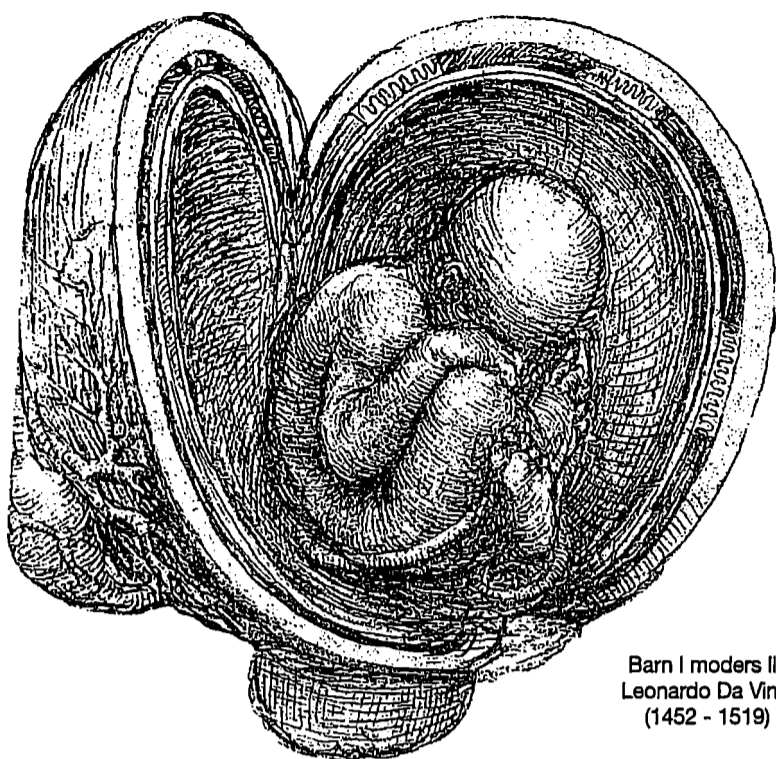
trætte og at læseren i lyset af Marias budskaber fra Medjugorje forsøger at ændre nogle ting i ens liv, som hindrer en i at komme nærmere Vor Herre.

Rose Marie Tillisch's bog »Viriditas er tre eventyr om tro«, tre frie fabuleringer om Hildegards liv og levned skrevet af en ikke-katolik, som har fundet inspiration til bogen via sit kendskab til den hellige Hildegards liv.

»Dødehavsskrifterne og de antikke kilder om Essæerne«

redigeret af Bodil Ejrnæs samarbejde med Mogen Müller og Niels Peter Lemch er netop udkommet. Alle ha tilknytning til København Universitet, og de er meget vidende omkring forskning i Dødehavsrullerne. Forfatterne påviser, at teksterne er til brug for et meget særligt præget samfund – det såkaldte Qumran-samfund, der ikke på nogen måde havde forbindelse med den tidlige kristendom.

Keld Dahlvad

Barn i moders liv
Leonardo Da Vinci
(1452 - 1519)

Livets og dødens kultur

Den sidste søndag i september fejrer vi »livets dag«
i alle landets katolske kirker.

På denne side og i næste nr. af KO orienterer
Torben Riis om baggrunden for denne mærkedag,
som biskoppen sidste år traf beslutning om
at indføre i bispedømmet

Af Torben Riis

Er der nogen mening i at sætte børn i verden?

Ja, svarer Kirken. Livet er i sig selv et indiskutabelt gode, en gave fra Gud. Når vi får børn, bliver vi intet mindre end medarbejdere på skaberværket.

Tjaeh, svarer den moderne verden. Ud fra en økonomisk betragtning er det en dårlig idé. Børn udgør en konstant økonomisk byrde de første 18 år af deres liv, som langt fra dækkes af børnechecken. Hertil kommer, at de i en vis periode udgør en trussel mod deres forældres nattesøvn, sviner, støjer og roder i hjemmet, og hvad værre er, lægger beslag på deres forældres tid en stor del af dagen. Og tid er som bekendt en mangelvare i vort moderne samfund.

Så derfor må svaret blive: egentlig ikke, men fordi det i hvert fald aktuelt er forbundet med en vis status og efter nogens mening også giver et vist livsindhold, så o.k. - ét eller to, hvis det ikke kan være anderledes, men så heller ikke flere.

Et spørgsmål om værdier

Der er med andre ord himmelvid forskel på den tanke-

gang, der dominerer i vor del af verden i dag, og den holdning til livet, herunder ægteskab, familie og børn, som lyder til os gennem Kirkens forkyndelse. Men, kunne man spørge, gør det egentlig noget? Er det i grunden ikke udmærket, at vi lever i et pluralistisk samfund, hvor enhver kan indrette sig efter sit eget hoved og temperament og vælge det familiemønster, man nu har lyst til?

Svaret på dette spørgsmål er ikke så enkelt, som det måske umiddelbart kunne se ud. Problemet er, at hvis enhver vil indrette sig efter sit eget forgodtbefindende, så viser al erfaring, at det i sidste ende kommer til at gå ud over nogen.

Det kan også siges på denne måde: det moderne forbrugersamfund er i sin grund et anti-solidarisk samfund. Hvis vores udgangspunkt er, at livets formål er forbrug og nydelse, får det uvægerligt indflydelse på vores forhold til hinanden. Hvad naboen foretager sig, bliver hans problem og i hvert fald ikke mit ansvar. Ægtefællen bliver en »partner«, der skal opfylde visse følelsesmæssige behov, og som ligeledes efter behov kan udskiftes. Børnene bliver noget, vi »anskaffer« på linie med andre forbrugsgoder, når

og hvis det passer ind i vores overordnede planlægning.

Barnet som forbrugsgode

At vores forhold til barnet i stigende omfang præges af den moderne forbrugersmentalitet er mere end en kulturpessimistisk påstand. Inden for de seneste 25 år har vi både på det begrebsmæssige og praktiske plan ændret barnets status, således at børn i vidt omfang betragtes

som forbrugsgoder på linie med bilen, hundehvalpen eller speedbåden:

- Vi anskaffer dem, når vi vil have dem (det problem løses ved brug af prævention).

- Vi sikrer os en vis fortrydelsesret (fri abort inden for de første 12 uger af svangerskabet).

- Vi forbeholder os ret til at kassere varer med fabriktionsfejl (handicappede fraserter ved hjælp af fosterdiagnostik)

- Vi ønsker som forbrugere at få udstrakt indflydelse på varens udseende og egenskaber (den moderne genteknologi vil inden for en overskuelig fremtid sætte os i stand til at tilvælge en række positive egenskaber - kønnet kan vi allerede uden besvær bestemme).

Vi står med andre ord i en situation, hvor vi som kristne ikke længere blot kan sige: jamen, lad dog folk gøre, som de vil. For den moderne forbrugersmentalitet er - overført på menneskelivet - en brutal og umenneskelig affære. Vi kan ikke stiltiende af finde os med, at uønskede børn ombringes på hospitalernes gynækologiske afdelinger. For ufødte børn - ønskede som uønskede - er ikke ting, vi kan gøre med, hvad vi vil, men levende mennesker. Derfor bliver mødet mellem den kristne kultur og den moderne forbrugerskultur uundgåeligt til en konfrontation.

I grundlæggende etiske spørgsmål gives der ingen neutralitet. Her gælder evangeliets ord »den, som ikke er med mig, er imod mig«. Hver gang et forældrepar eller moderen alene overvejer, om et barn skal leve eller aborteres, står de over for et valg, hvor der ikke gives nuancer. Der er kun et ja eller et nej, kun liv eller død at vælge imellem. Vi andre, som ikke umiddelbart har valget inde på livet, kan beslutte at resignere og lade afgørelsen være »de an-

Siden 1973, hvor loven om fri abort blev vedtaget i Folketinget, er der i Danmark foretaget over 500.000 provokerede aborter.

■ I 1996 blev der i Danmark udført 18.135 provokerede aborter.

■ Det betyder, at hver 5. graviditet ender i en provokeret abort.

■ Knap hver anden kvinde får udført en provokeret abort i løbet af sit fertile liv.

■ Voksne kvinder mellem 20 og 35 år får foretaget 68 pct. af alle provokerede aborter.

Kilde: Sundhedsstyrelsen

dres« eller samfundets problem. Men så vælger vi dermed også at prisgive de svageste blandt os, de ufødte børn, de handicappede, de gamle og de syge, alle dem, der strengt taget ikke er brug for i et produktions- og forbrugersamfund.

Et kirkeligt ansvar

Paven kalder i sin rundskrivelse Livets Evangelium, Evangelium vitae (1995) uden omsvøb denne problemstilling for en konfrontation mellem »livets og dødens kultur«.

Kirkens og de troendes stilling i denne kamp er klar. »Vi er«, hedder det i skrivelsen, »blevet sendt som et folk. Alle er forpligtede til at tjene livet. Dette er virkelig et kirkeligt ansvar, som kræver fælles og ædelmodig handling af alle det kristne fællesskabs medlemmer og menighe-

der(...) Vi føler alle i fællesskab vor forpligtelse til at prædike livets evangelium, til at fejre det i liturgien og i hele vort liv, og tjene det med forskellige programmer og strukturer, der støtter og fremmer liv. [79]

Når Kirkens læreembede taler med så stor alvor, som tilfældet er i »Livets Evangelium«, skyldes det selvsagt, at den kamp, vi som kristne står midt i, drejer sig om spørgsmål, som på ingen måde kan

siges at være perifere. Hvad der er sket og stadig sker i vores samfund med hensyn til abort, kunstig befrugtning, eutanasi m.m., er noget, der berører os alle sammen, hvad enten vi ønsker at erkende det eller ej. De overgreb, der til stadighed sker mod livet, de krænkelse af menneskets fundamentale værdighed, vi som samfund gør os skyld i, har vi alle et medansvar for.

Hvad kan vi som kristne gøre for at tjene livet? På menighedsplan kunne vi begynde med at overveje, hvordan vi søndag den 27. september bedst fejrer livets evangelium i vores sognekirke. Dagens evangelium (Luk 16, 19-31) handler om Lazarus. Var det ikke en idé at overveje, hvem Lazarus kan være netop i denne sammenhæng?

Lad mig til slut minde om, at »Livets Evangelium« er udkommet i år i Ruth Plums oversættelse på Ansgarstiftelsens Forlag. Den koster 56 kr. og kan bl.a. købes i Stenobutikken. Køb den - og læs den inden søndag den 26. september!

Med den autoritet, som Kristus gav til Peter og hans efterfølgere, og i fællesskab med den katolske kirkes biskopper, bekræfter jeg, at det direkte og overlagte drab af et uskyldigt menneskeligt væsen altid er dybt uetisk. Denne lære, der bygger på den uskrevne lov, som mennesket ved fornuftens lys finder i sit eget hjerte (sml. Rom.2,14-15), bekræftes af Den hellige Skrift, videregives af Kirkens tradition og læres af det ordinære og universelle læreembede. (...)

Hvad retten til livet angår, er ethvert uskyldigt menneske absolut ligestillet med alle andre. Denne lighed er grundlaget for alle ægte samfundsforhold, som, for virkelig at være dette, kun kan bygge på sandhed og retfærdighed ved at anerkende og forsvare enhver mand og kvinde som en person og ikke som en genstand, der kan benyttes.

Over for den etiske norm, der forbyder det direkte drab på et uskyldigt menneskeligt væsen, »er der ingen privilegier eller undtagelser for nogen.

Det gør ingen forskel, om man er verdens herre eller »den fattigste af de fattige« på denne jord. Over for de etiske krav er vi alle absolut lige«.

LIVETS EVANGELIUM, 57

En mor, som får abort, lærer ikke at elske (...) og faderen lærer, at han ikke behøver at tage ansvar for det barn, han har bragt til verden.

Et land, som tolererer abort, lærer ikke mennesker at elske, men at bruge en hvilken som helst form for vold for at opnå, hvad de vil. Derfor er abort den største trussel mod kærlighed og fred.

MODER TERESA

»Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv« (RFM) som er tilsluttet den internationale Pro Vita-bevægelse, har siden 1975 arbejdet for at udbrede livets evangelium.

Både biskop Martensen og biskop Kozon er medlemmer af RFM's repræsentantskab. Landsbevægelsen, som er tværkirkelig, udgiver et kvartalsblad RFM ny, og har i årenes løb udarbejdet en del oplysnings- og undervisningsmateriale især om abort, som gratis kan rekvireres på RFM's sekretariat. Samme sted kan man bede om at få et gratis prøveeksemplar af bladet tilsendt.

Tlf. 55 76 76 52 • Fax 55 76 71 35

Til minde om Lily Fausbøll

En bemærkelsesværdig kirkeligt aktiv kvinde er død 89 år gammel

Den katolske kirke i Danmark har på kort tid, lidt over en måned, mistet to markante personligheder, Pastor Bjørn Højbo den 14. juli og Lily Fausbøll den 17. august. Begge havde de en sjælden evne til at give udtryk for deres synspunkter på en så klar og undertiden også barok facon, at det fik mange til at elske dem og andre til at græmme sig.

Det var derfor helt naturligt; at der igennem et langt liv udvikledes et varmt venskab og en stor gensidig respekt imellem dem, som vi var mange, der nød godt af. De nåede også begge den høje alder, som Salmisten betegner med ordene »og kommer det højt så firsindstyve« (sem. 90)

Spejderleder

Lily Fausbøll var født på Frederiksberg den 31. maj 1909. Hun blev døbt i Sankt Markus Kirke Frederiksberg den 31. maj og optaget i Den Katolske kirke som 20 år gammel hos pastor Ronge i Sakramentskirken. Her blev hun også i 1937 gift med Carl Gunnar Valeur Fausbøll, en broder til den berømte katolske spejderchef Henning Valeur Fausbøll. Efter kun 3 år mistede Lily Fausbøll sin mand der døde i 1940.

I rigtig mange år var hun den energiske ulveleder i den katolske spejderdivision H.K.D. og utallige må de små katolske drenge være, hun på den måde kom til at præge.

I årene efter den 2. verdenskrig kom hun sammen med Bjørn Højbo ind i det internationale katolske spejderarbejde, hvor hun med tiden blev højt respekteret og fik rigtig mange venner for livet, som hun fortsat holdt forbindelse med, også efter at hun som følge af en bilulykke i Italien måtte opgive meget af det internationale arbejde

Caritas Danmark

Da hun efter mange år som prokurist hos Schous fabrikker blev pensioneret, var det typisk og helt naturligt for Lily Fausbøll, at hun straks meldte sig hos Knud Ballin for at være med til at bygge Caritas op. Hun var ham i dette vigtige arbejde en enestående hjælp og støtte.

Kateketcentralen og Den tyske menighed

Efter Knud Ballins død i 1982, hvor andre kræfter tog over i Caritas, var det Pastor Kreienbühls omfattende virksomhed, der fik glæde af Lily Fausbølls aldrig svigtende enga-

gement. Det var i øvrigt en tid og et samarbejdede, som hun altid mindedes med stor glæde, og som fortsattes med lige stor glæde i den tyske menighed.

Formand for liturgikommissionen

Det hverv og den opgave som hun dog selv altid satte højest, var, da Biskop Hans Martensen bad hende om at være formand for den liturgiske kommission efter konciliet og den danske synode. Det var, typisk for biskop Martensen, et både modigt og spændende valg.

For Lily Fausbøll blev det en gerning og et kald som hun gik op i med den enestående energi, der var hende egen, og som ikke altid blev værdsat efter fortjeneste.

I dag, hvor både hun og Bjørn Højbo ikke længere er blandt os, bør vi nok om søndagen efter højmesse tænke på, at det netop er de to og den heldigvis endnu levende pater Heggum, vi kan takke for de nadver-tekster, vi i dag alle sætter pris på.

At Lily Fausbøll i hele to perioder var formand for menighedsrådet ved Sakramentskirken, hvor hun i sin tid var blevet optaget i kirken og senere havde fejret sit bryllup,

Lily Fausbøll var kirkelig aktiv på mange felter i hele sit liv.

Katolsk karismatisk fornyelse i Danmark

Søndag den 21. juni lød startskudet for Katolsk Karismatisk Fornyelse i Danmark (KKF). Da mødtes en gruppe interesserede i Skt. Pauls kirkes menighedssal, Høje Taastrup, og fik hørt et udførligt oplæg ved p. Martin Bergsøe omkring historien bag den Karismatiske Fornyelse rundt omkring i verden. De fik også forelagt et 'manifest' hvor KKF's målsætning blev kridtet op. Manifestet lyder som følger:

Katolsk Karismatisk Fornyelse (KKF) ønsker at forny vor tro gennem et rodfæstet personligt forhold til Den treenige Gud. Dette ønsker vi at gøre ved hjælp af Helligåndens nådegaver, sådan som de åbenbarer sig i Skrifterne, Guds inspirerede ord.

I enhed med Kirkens lære-embede ønsker vi at levedegøre denne troserfaring, vidne om den i verden og bringe den videre til alle dem, der ikke har erfaret Det glade Budskab.

Til sidst præsenterede Birgitte Carlsson, kontaktperson for KKF, de foreløbige fremtidige planer. Til at begynde med er et seminar kaldt »Nyt liv i Helligånden« planlagt til at starte sidst i september. Der er tidligere afholdt tre sådanne seminarer i Danmark, det sidste i Skt. Ansgars menighedssal i Bredgade, hvor dette fjerde seminar også vil blive afholdt.

Den karismatiske fornyelse i den katolske kirke i Danmark er lille endnu, men rundtom i verden sker der mange ting. KKF vil derfor udsende et nyhedsbrev cirka fire gange årligt til alle interesserede, med nyheder og arrangementer vedrørende fornyelsen her i Danmark såvel som i Europa og den øvrige verden. Det koster kr. 50 årligt at få nyhedsbrevet tilsendt.

Forespørgsler omkring seminaret og/eller KKF sker skriftligt eller telefonisk til:

Birgitte Carlsson
Blågårdsgade 29 B, 4.t.v.
2200 København N
tlf. 35 34 46 83

Pastor Strange fyldt 90 år

Den 23. august fyldte pastor Asger Strange 90 år. Han er født i Tingsted på Falster og blev cand. theol. i 1933, konverterede i 1951, hvorefter han pågyndte præstestudier i Rom i 1953. I 1957 blev han præsteviet i Skt. Knud Lavards kirke i Lyngby.

Asger Strange var herefter kapellan i Brønshøj i to år og kapellan i Lyngby i ni år. Menigheden i Maribo fik glæde af ham fra 1966 til 1974. Herefter blev han rektor for Stella Matutina. Han bor i dag hos Skt. Joseph Søstrene på Strandvejen i København.

Møder og arrangementer

Bemærk nye annoncepriser

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

JUBISPEMSE

Den 19. september 1998
kl. 13.00 i Sct. Ansgar Kirke,
Bredgade 64, 1260 Kbh. K.

DUK holder jubilæumsmesse i Domkirken med biskoppen som hovedcelebrant. Efter messen er der en let frokostreception, hvor alle tidligere medlemmer og gode venner er hjertelig velkomne. Vi holder messen en lørdag midt på dagen, for at flest mulig fra hele landet kan deltage. Fortæl alle du kender, som har haft eller har tilknytning til DUK, om arrangementet - og kom selv!!!

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad Dominikanerordenen står for?

Valgsprog I: Sandhed
Valgsprog II: Betragtning og meddelelse af det betragtede til andre

Lørdag den 3. oktober kl. 13.00 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

NBI Mødet den 26. september er udsat til den 3. oktober.

KA - Katolsk arbejderaktion

- afholder sin 77. retræte den 10. og 11. oktober på Magleås Kursuscenter med ankomst om lørdagen kl. 14 og hjemrejse søndag kl. 17.

Tema: Helligånden i Jubelåret år 2000

Foredragsholder:
Biskop Hans Martensen

Pris: Kr. 400 med mulighed for tilskud

Emnet vil blive behandlet efter princippet:
se - bedøm - aktion

Tilmelding: Senest den 1. oktober til
Tonnie Gillnæs, Dybbølvej 33, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 79 29 ml. 16-18 eller

George Bune Andersen,
Ved Klosteret 4, 2100 København Ø.
Tlf. 39 29 51 10 ml. 17-19

Alle der kan støtte vort apostolat er velkomne

Pater Rupert Meyer Münchens apostel saligkåret 3. maj 1987

Foredrag med lysbilleder ved p. Paul Keller SJ

Mandag den 28. september kl. 19.30 i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4B.

Alle interesserede er velkomne. Kaffe og the kan købes.

Recollections for Men in English (followed by Holy Mass)

St. Andreas Kirken, Ordrup
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund

Fridays 19.00-21.00 p.m.

18th of September, 16th of October
20th of November, 18th of December

With opportunity for Confession

The recollections are led by a priest of the Prelature of Opus Dei

Min rejse til Det Hellige Land

Foredrag med lysbilleder af socialrådgiver Lizzie Bruun

Mandag den 26. oktober kl. 19.30 i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4B.

Alle interesserede er velkomne. Kaffe og the kan købes.

Det sker på Magleås

Fre. d. 18.9. - lør. d. 19.9.:
Institutionen Smørhullet

Fre. d. 18.9. - søn. d. 20.9.:
Sct. Joseph Søstre

Søn. d. 20.9. - man. d. 21.9.:
Folkekirkens Nødhjælp

Tir. d. 22.9. - fre. d. 25.9.:
De Private Gymnasieskoler

Fre. d. 25.9. - lør. d. 26.9.:
Ingeniøren

Lør. d. 26.9. - søn. d. 27.9.:
I middelalderens spor på Midtsjælland (se annonce i KO)

Søn. d. 27.9.:
Magleåstræf kl. 14 v. forfatteren dr. phil Mette Winge (se annonce i KO). Fællestransport fra Birkerød Station kan arrangeres

Man. d. 28.9. - ons. d. 30.9.:
Gymnasieskolernes Klassikerforening

Man. d. 28.9. - tir. d. 29.9.:
De private Gymnasieskoler
Rektorgruppe v. Walter Dalland

Tir. d. 29.9. - ons. d. 30.9.:
Stenløse Kommune

Hjælp til:
Send venligst indlæg på diskette eller pr. brev som maskinskrevet tekst.

DUK-kalender

JUBI-BISPEMESSE den 19.09.1998 kl. 13 i Sct. Ansgar Kirke, København for ALLE.

SKOLEWEEKEND den 18.09. - 20.09.1998 på ØM for alle katolske elever i 6. klasse. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.

UNGDOMSMESSE den 27.09.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

EFTERÅRSLEJR den 10.10. - 16.10.1998 på ØM for de 7-13 årige. Pris kr. 700,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 18.09.1998.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10. - 01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 25.10.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10.-01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

LEDERTRÆNING den 06.11. - 08.11.1998 på ØM. Alder: 16 år og opefter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16.10.1998.

ÅRSMØDE den 20.11. - 22.11.1998 på ØM for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opefter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

MUSIKWEEKEND den 04.12. - 06.12.1998 på ØM. Pris kr. 200,00 samt fællesrejse kr. 200,00. Tilmelding og betaling senest den 13.11.1998.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på ØM for unge over 16 år samt familier. Priser:
0-1 år kr. 300,00
2-6 år kr. 600,00
7-13 år kr. 700,00
voksne kr. 800,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:
Arrangement:
Dato:
Navn:
Adr.:
Postnr./By:
Fødselsdato:
Telefon:
Katolik: Ja: Nej:
Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Bemærk nye annoncepriser
Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Bistand

Katolsk menighedspleje
Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl.14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge
Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen
Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.
Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet. Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Lejlejlighed eller andelslejlighed søges snarest af ung dame med fast indtægt. maks. udbet. 25.000,-. MdI. ydelse/husleje maks. 3.000,-. Henv. Angela Brink, tlf. 3348 0557 (dag), 3296 5611 (aften)

HASTER - LEJLIGHED SØGES
Katolsk familie, ikke-rygere uden husdyr, søger lejlighed på Østerbro eller Frederiksberg pr. 1.10.'98. Min. 3, helst 4 værelser. Max 4500 kr./mdr. Vi er også interesserede i andel.
Billet mrk. 1449

Salg og service

SCHWEIZ · Salg · Udlejning · Investering
Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt. Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Kirkens genbrug
Blågårdsgade 31 på Nørrebro
Et økumenisk projekt
Vi sælger og modtager pænt tøj, nips og møbler (afhentning kan arrangeres)
Kom og kig eller ring på 3536 1107
Åbent dgl. kl.11-17.30 Lør. kl.10-13

Ferie/gæstehytter
Sommerhuse, helårshuse, havepavllioner, legehuse i træ, fra 9,9 m2 og opefter. Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres. Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt. Ring for tilbud 56 82 80 61

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56
DØGNVAGT:
31 86 60 56
Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.
Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og Juridisk bistand til private.
Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbe-handling indenlands og udenlands.
Kontakt advokat Finn Roger Nielsen på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private
Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.
For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:
- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.
Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Kastrup Begravelsesforretning
Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE
v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50
Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler
Wagn Adler
DØGNVAGT
39 69 86 81
GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen "NÅR NOGEN DØR..."

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsgade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
-det er altid sikkert med en registreret revisor-

Muremester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug
Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08
Vi lover godt håndværk og er omfattet af...
Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggemester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Ærkeenglene Gabriel (ov.) og Mikael fejres i kirken 29. september. De optræder ofte sammen med ærkeenglen Rafael i Biblen og i den religiøse kunst og folketroen, fortæller Katolsk Leksikon. Mikael (Hvem er som Gud) strider mod Djævelen, vejer sjælene og forsværer dem på dommedag. Gabriel (Guds mand) er sendebudet til mennesker. Rafael (Gud helbræder) fejres også denne dag.

Vatikanet holder på sin ret til at udnævne biskopper

Konflikt mellem Israel og Vatikanet på grund af bispeudnævnelse

Vatikanet/Jerusalem (KNA) - Kirken ordner sine personale-anliggender uden indblanding udefra, påpeger Vatikanet på baggrund af en konflikt med den israelske regering om en bispeudnævnelse i Galilæa. Det er alene paven, der har kompetence til at udnævne biskopper, hedder det i en udtalelse fra Vatikanets pressetjeneste. Det understreges, at valget af den græsk-melkitiske biskop *Pierre Mouallem* til ærkebiskop af Akkra er truffet i frihed, og at synoden har ikke været under nogen form for pres udefra. Vatikanet gør endvidere opmærksom på, at der foreligger en principiel aftale mellem Den hellige Stol og staten Israel, hvoraf fremgår, at parterne selv styrer deres egne anliggender.

Kort forinden havde den israelske ministerpræsident *Benjamin Netanyahu* forhandlet med Den hellige Stol og håbede, som han sagde, at problemet kunne løses på venskabelig vis. Fra regeringskredse forlød det, at man bare kunne nægte biskoppen indrejsetilladelse. *Mouallem*, der er palæstinenser, har levet som flygtning uden for landets grænser igennem 42

år. Vatikanet betragter den israelske kritik af bispeudnævnelsen som en krænkelse både af selvstyre aftalen mellem kirke og stat og af religionsfriheden. *Jona Johav*, et parlamentsmedlem fra arbejderpartiet, siger til Netanyahu, at han skal lade være med at behandle den katolske kirke som »en filial af partiet Likud«. Ministerpræsidentens indblanding har skadet forholdet og ført til oprørsstemning blandt de kristne i Galilæa, mener han.

Rabbiner *David Rosen*, der spillede en afgørende rolle i samtalerne mellem Israel og Vatikanet, betegner det som uhørt, at en regering blander sig i en kirkelig udnævnelse. I israelske sikkerhedskredse er man bange for, at den nyudnævnte biskop kan hidse de kristne op imod staten. Det er den palæstinensiske regering, der har presset Vatikanet til at udnævne *Mouallem*, hedder det; derfor så Netanyahu sig nødsaget til at blande sig i sagen.

Ønsker ikke konfrontation

Den israelske regering sætter ingen betingelser for, at den

nyudnævnte, melkitiske ærkebiskop *Pierre Mouallem* kan få indrejsetilladelse, siger en talsmand for ministerpræsidenten til KNA i Jerusalem. Det er ikke engang sikkert, at biskoppen behøver et visum, tilføjer talsmanden *Bar Illan*. Israel er ikke interesseret i en konfrontation med Vatikanet, understreger han; det er »ikke vores job at blande os i, hvad Vatikanet beslutter, og selvfølgelig anerkender vi udnævnelsen«.

Den nye ærkebiskop af Akko Pierre Mouallem.

Arkæologiske udgravninger på stedet, hvor Jesus formentlig blev døbt

Amman (KNA) - I Jordan har man gjort en opdagelse: På flodens østlige bred er dele af det sted, der i Bibelen betegnes som »Bethanien på den anden side af Jordan«, dukket frem, oplyser turistministeriet. Det menes at være

der, Johannes Døberen holdt til, og der, Jesus blev døbt. Det var også der, Jesus søgte tilflugt fra menneskemasserne i Jerusalem, hedder det i en udtalelse fra ministeriet.

Arkæologerne har fundet beboelse fra det første århun-

drede før Kristi fødsel. Der er både bassiner og vandkanaler, og ministeriet er ikke i tvivl om, at det har været anvendt til dåb. Der er også fundet senere, byzantinsk beboelse, formentlig fra det femte eller sjette århundrede. Her er mure fra nogle kirker og fra et kloster dukket op. Nogle store bygninger fra samme periode har muligvis været brugt til at huse pilgrimme.

Jordanske arkæologer graver i øjeblikket en snes steder i området. Det gamle Bethanien ligger halvanden kilometer øst for flodens nuværende bred, nær ved dalen Wadi Kharrar. Gravearbejdet ventes afsluttet i begyndelsen af 1999. Turistministeriet oplyser, at stedet i år 2000 skal fremstå sådan, som det oprindelig så ud, og at der skal anlægges stier ned til floden, hvor pilgrimmene kan lade sig døbe.

Senere skal der bygges et pilgrimscenter. Ved den nordlige ende af Det døde Hav og ved dåbsstedet på østbredden af Jordan skal der bygges tre hoteller inden år 2000.

Paradiset ikke et sted i geografisk forstand

Rom (KNA) - Den italienske kardinal *Giacomo Biffi* tager afstand fra forenkede opfattelser af det hinsides. Paradiset er ikke et 'sted' i geografisk forstand, siger han til italiensk TV. At placere Paradiset et bestemt sted ville være det samme som at sige, at Gud bor et bestemt sted. Den 70-årige kardinal og ærkebiskop af Bologna vil hellere betegne Paradiset som en dimension; at være i Paradis er at have del i det guddommelige. Helvede betegner han som en uudholdelig tanke. Det er en konsekvens af menneskenes frihed, tilføjer han.

Når interessen for sekterne bliver stadig større, har det efter Biffis opfattelse ikke noget at gøre med, at folk savner et svar fra kirkens side på deres spørgsmål om livet efter døden. Problemet med sekterne hænger i langt højere grad sammen med, at folk længes efter en levende, en ægte religiøsitet, mener han.

Kardinal Biffi har ondt af de mennesker, der ikke kan modstå sekternes fristelser. Det er på tide, at kirken ser alvorligt på sig selv og spørger, om den siger det, der er sandt, på et sprog, som folk forstår, slutter han.

Jesus tilbragte tre år i Ægypten

Köln (KNA) - Som barn tilbragte Jesus tre år og elleve måneder i Ægypten. Det fremgår af et ægyptisk papyrus, som den 28-årige antikforsker *Gesa Schenke* har arbejdet med og publiceret i tidsskriftet »Kölner Papyri«. Den koptiske tekst, som fylder 31x8 cm, kan dog ikke tillægges nogen historisk kildeværdi, mener Schenke. Hun betragter den snarere som en mystisk ode til landet og en profeti, som ægyptiske kristne har nedskrevet.

Papyrusstykket har befundet sig på universitetet i Köln siden 1960, men har ikke tidligere været genstand for videnskabelige studier. Universitetet har en betragtelig papyrussamling.

I teksten beskrives Ægypten som det vigtigste land i verden og som stedet, hvor menneskene blev til. Det var der, Gud skabte Adam, og der skinner solen mere end noget andet sted, hedder det.

Der står om 3.721 martyrer, hvis blod blev udgydt for Guds søn. Navnet Jesus Kristus optræder ikke i teksten; han omtales konsekvent som Guds søn.

Festen for den hellige families komme til Ægypten fejres den dag i dag i den koptiske kirke. Det er den 1. juni. Bibelen fortæller, at familien kort efter Jesu fødsel måtte flygte fra kong Herodes, og at de kom til landet ved Nilens bred.

Godt 30.000 kr. indsamlet til portræt af biskop Hans L. Martensen

Arbejdsgruppen sender brev ud til menighederne

Af Knud Kluge

I en skrivelse til bispedømmets sognepræster, menighedsrådsformænd og pastoralrådsmedlemmer opfordrer komitéen vedrørende »Biskop Hans Portræt 1998« til, at de gør en indsats for indsamlingen. Hidtil er der indsamlet 31.619 kr. fra 106 bidrags-

ydere, men der mangler knap 50.000, for at projektet kan gennemføres, oplyser *Erik Elnebo* fra komitéen. Sognene har med brevet modtaget en stak girokort til uddeleling i menighederne.

Kunstneren *Ann Holstein Ledreborg* er udpeget til at udføre maleriet af biskop

Hans L. Martensen. Det skæ herefter udlånes til Magleå Kursuscenter og ophænges pejsestuen sammen med portræterne af biskopperne Johannes von Euch, Josef Brems og Theodor Suhr.

Flere præster i missionslandene

Vatikanet (KNA) - Den katolske kirke kan stadig notere en pæn tilgang i udviklingslandene. Det fremgår af statistiske oplysninger, som præfekten for missionskongregationen, kardinal *Josef Tomko*, præsenterede for paven i sommer. Tallene viser, at der i tidsrummet 1985-98 er oprettet godt 140 nye bispedømmer og vikariater i missionslandene. Antallet af præstestuderende er næsten fordoblet i det samme tids-

rum - fra 14.300 til 28.000. Tallene blev fremlagt af omkrings 100 pavelige missionsværker på audiens hos paven. Ledere var samlet i Rom, hvor der holdt møde om fordelingen af de penge, der samles ind til missionen.

Portrættet af biskop Hans L. Martensen skal udføres af kunstneren Ann Holstein Ledreborg.

Næste nummer udsendes den 23. september

Nyt fra Pastoral-Centret • side 4
Retningslinier for biskopper • side 6
Livets dag • side 7
Udstilling i Roskilde • side 8
Orientering fra sognene • side 9-13

Livets Dag søndag den 27. september

Den sidste søndag i september fejres »Livets dag« i alle katolske kirker i bispedømmet. Hvad kan vi som kristne gøre for at tjene livet? På menighedsplan kunne vi denne søndag begynde med at overveje, hvordan vi bedst fejrer livets evangelium i vores sognekirke, siger Torben Riis i de to artikler, som han i dette og forrige nummer har skrevet i denne anledning.

Der er himmelvid forskel på den tankegang, der dominerer i vor del af verden i dag, og den holdning til livet – herunder ægteskab og børn – som lyder til os gennem kirkens forkyndelse, siger Riis i artikelen på side 7.

Søndag d. 4. oktober fejres den hellige Frans af Assisi. Frans (1182-1226) brød med det velhavende miljø, han var vokset op i, for at leve i absolut fattigdom. Det er ikke mindst hans glæde ved naturen, der appellerer til mennesker, som i øvrigt ikke betragter sig som troende; dagen markeres verden over både som en kirkelig fest og som international dyrebekyttelsesdag. Billedet ovenfor er malet af den polske kunstner Eva Fajnosz: Frans prædiker for dyrene. Hvem andre end Frans kan vel få Broder Egern til at sidde stille og Broder Ulv til at logre som en legesyg hund? – Foto KNA

Pastoral omsorg for flygtninge

Vatikanet (VIS) - Fem kardinaler, 75 biskopper og en lang række af præster mødes med eksperter og gæster for at drøfte pastoral omsorg for flygtninge og indvandrere. Det sker, når det pavelige råd for netop denne mission afholder sin fjerde internationale kongres i Vatikanet.

Gældssanering

Blandt de emner, som kongressen skal beskæftige sig med, er globaliseringens tidsalder, nedskrivning af de fattige landes gæld og illegal indvandring. Der skal endvidere tales om kirken og de mange mennesker, der må bryde op fra deres hjemland, og om, hvordan man bedst tager hånd om dem.

Kongressen afholdes i dagene 5.-10. oktober. Bispekonferencerne i de 95 lande, der er direkte berørt af problemerne, vil være repræsenteret.

Tiltagende intolerance over for udlændinge

Diskrimineringen tiltager på arbejdspladserne, fremgår det af rapport fra Europarådets kommission mod racisme

Strasbourg (KNA) - Folk i Europa bliver mere og mere intolerante over for udlændinge. Det fremgår af en rapport om forholdene i de forskellige lande, som Europarådets kommission mod racisme og intolerance fremlagde i sommer. I Bulgarien, Frankrig, Italien, Nederlandene, Portugal og Slovakiet er der endog tale om, at minoriteter udsættes for mishandling fra politiets side. Kommissionen er især bekymret over den tiltagende diskriminering på arbejdspladserne.

I Bulgarien, hvor der for tiden sker store sociale og økonomiske forandringer, er der ingen politiske strukturer, som kan bruges i kampen mod racisme og intolerance. Roma-folket – sigøjnerne – udsættes for en behandling,

der betegnes som bekymrende. Tiltagende menneskesmugling fra udviklingslandene vækker ligeledes bekymring.

I Frankrig, hvor de højreekstremistiske grupper er blandt de stærkeste og bedst strukturerede i Europa, optræder racismen kun sporadisk, konstaterer Europarådets menneskerettighedseksperter. Paris bør dog nok tage sin behandling af flygtninge og illegale indvandrere op til revision, hedder det.

Det gærer i Italien – Holland får ros

Også i Italien, hvor racismen ellers ikke har været særlig iøjnefaldende, har forholdene ændret sig i den senere tid. Økonomiske og sociale problemer og en kolossal tilstrømning af illegale indvan-

drere betyder, at racistiske følelser gærer i befolkningen, hedder det.

Holland får ros, især fordi der er etableret et netværk af lokale centre, som bekæmper diskrimination. Der er ikke megen vold med racistiske undertoner, og de højreekstremistiske grupper har ikke den store tilstrømning.

I Portugal har man en god lovgivning imod racisme og intolerance, hedder det. Her mener kommissionen dog, at myndighederne må være mere opmærksomme på roma-folkets og de illegale, afrikanske indvandreres situation; disse grupper udsættes for en del vold.

I Slovakiet diskrimineres roma-folket og det ungarske mindretal, konstaterer rapporten. Slovakier af ungarsk herkomst har ikke lov til at

tale deres eget sprog officielt, og roma-folk kommer bagefter i køen, når de søger bolig eller arbejde; heller ikke i

sundhedsvæsenet, i skoler og på universiteter får de den samme behandling som andre.

Vor Frue Skole, Næstved blev 75 år i august. Jubilæet blev bl.a. markeret med gudstjeneste, hvor biskop Martensen prædikede og Simon Toldam og Bjarke Falgren spillede klaver og violin.

Fortrydelsespille og reinkarnation

For nogle måneder siden omtalte her i bladet en undersøgelse, der viste, at kun 4 ud af 10 tyskere tror på et liv efter døden, samtidig med at den religiøse praksis er faldende. Troen på det evige liv er ikke altid nødvendigvis den kristne tro på opstandelsen. Mange unges religiøsitet og de såkaldte New Age bevægelser, er ofte inspireret af orientalske religioner. Mange følger en naturreligion, en form for pantelisme og tro på reinkarnation. Det er et fristende ræsonnement for mange. Der bliver en gang en ny begyndelse. Den aktuelle tilværelse kan erstattes af en ny. En computer skal udskiftes efter tre års brug, den skal »opgraderes« og er nu i stand til at udføre flere og mere hensigtsmæssige operationer.

Udviklingen indebærer at næsten alt kan erstattes af noget andet og bedre. Det er også karakteristisk, at teknikken har bragt en »fortrydelsespille« på markedet. Alle kan tage fejl, og situationerne kan ændres, selv de mest intime og afgørende. Det er på denne baggrund stadig vanskeligere at formidle den kristne tro i et miljø med en rivende og ofte uoverskuelig udvikling.

Disse trosvanskeligheder optræder i en ny sammenhæng men er ikke af ny dato. En undersøgelse foretaget blandt unge franskmænd for 50 år siden viste, at mens 73% troede på, at Gud eksisterede, troede kun 55% på et liv efter døden. Og kun 32% på kødets opstandelse. En belgisk forsker fandt, at der var stor forskel på troen på Gud og troen på det evige liv. Der er således store divergenser i menneskers tro og hvad den dækker.

I 1983 foretog Gallup en stor undersøgelse, som viste, at 25% af alle europæere tror på reinkarnation. Disse undersøgelser er behæftet med usikkerhed og der er mange fejlkilder. Tendensen er imidlertid klar: De orientalske religioner har ikke blot haft indflydelse på de unge, men har præget samfundet som helhed. Synspunkterne er ikke altid velformulerede, men ligger i mange menneskers bevidsthed. Reinkarnation er en fristende tanke: At kunne begynde helt forfra uden at begå alle de fejltagelser, som har gjort livet så vanskeligt for mange. Det er imidlertid værd at huske på, at for orientalerne er reinkarnation ikke noget positivt, men noget som man søger at frigøre sig for. Der er tale om en lang og ubehagelig vækst med mange faser ifølge disse religioners opfattelse. Ubehag og smerte er imidlertid noget, som man i Vesten søger at undgå for enhver pris.

Den kristne tro fortæller os, at mennesket er skabt af Gud, og derfor har en uendelig værdi. Det er kaldet til i frihed at elske Gud og medmennesket. Det er en livslang vækst hen imod opstandelsen og det evige liv. Den enkeltes ansvar kan ikke forlygtiges ved en ny chance i et andet liv, og det er måske netop dette, der virker skræmmende. Håbet er imidlertid Kristi kærlighed og omsorg. Mennesket er ikke overladt til sig selv og sin svaghed. Det er i fattigdommen og svagheden, at Gud viser sin styrke. En form for reinkarnation er i virkeligheden et skræmmende perspektiv, der nedvurderer det liv, som vi har modtaget som en gave. Vi er selv en gave til andre i Guds sammenhæng, men det er netop dette mange ikke tør tro, og derfor nedvurderer sig selv og deres eget liv. Kristi ord »Salige er de fattige«. Det glade budskab, bringer håb og glæde i en kompliceret undertiden uforståelig verden.

De store verdens ungdomsmøder, sidst i Paris, hvor mere en million unge sidste år samledes om paven og mange biskopper, udtrykker en dyb længsel og søgen, en længsel efter evangeliets forlødende ord midt i en verden præget af en eksistentiel forvirring, der undertiden fører til vold, narkotikamisbrug og selvmord. Alle kristne har et stort ansvar for formidling af tro på det liv og den tilværelse, vi har modtaget.

Jørgen Hviid

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Hølsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1178 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Guds ord er ånd og liv

Anden del af artiklen om Nordisk katolsk studieuge for præster, søstre og lægfolk. Første del blev bragt i sidste nummer

Af Aagot og Oluf Bohn

Tredje emne drejede sig om Kirken, Helligånden og eukaristien. Det var prof. Wolfgang Beinert, Regensburg, der her fremlagde sine dybtgående overvejelser. Første kreds drejede sig om Ånden og strukturerne. Hans tese var, at vi i Kirken har lagt alt for megen vægt på strukturerne og har glemt, at grundlæggelsen af Kirken er Guds søns og Gud Helligåndens virke. Helligånden er det dynamiske element, som peger mod fremtiden. Man skelner ofte mellem embedet og karismen, dvs. nådegaverne i menigheden så som profeti, tungetale osv. Men embedet er også en karisme, derfor er alle karismer hver på deres måde ligeberetigede. Anden kreds drejede sig om Eukaristi og Kirke, og her består der en nøje vekselvirkning. Kirke og Eukaristi er på én og samme tid kommunio (fællesskab) og kommunikation (meddelelse af fællesskab). Eukaristien er festmåltidet, hvor Jesus er nærværende i sin hengivelse til Faderen (offeret) og i opstandelsen (det nye liv). Ud af dette skal diakonien, tjenesten, vokse. Tjenesten af næsten og tjenesten i dialog. Troen er ikke en sum af læresætninger. Gud er sandheden, og denne sandhed finder vi frem til stykkevis ved den åbne samtale, ved bevidningen støttet af Guds ord i bibel og tradition. Prof.

Beinert anså det for at være 'fascisme', hvis man ubetinget vil 'føres', have en 'fører', fordi friheden dybest set er besværlig.

Den sidste foredragsholder var pastoralteologen, prof. Paul Zulehner, Wien, med temaet: Hvordan bliver Kirken til velsignelse? En indledende tese hos Zulehner var, at vi forvalter en 'undergangskirke' og en 'overgangskirke'. Det gør ikke noget, at Kirken ikke er stor, men den skal være et tegn, en velsignelse. Derfor skal vi lære at gå ind i den kultur, hvor vi bor. Kultur er noget, der sker. Vi kan skabe med på en livets kultur ved at deltage i kulturlivet. Prof. Zulehner tog sit udgangspunkt i menneskers liv. Vi har brug for fællesskab, for mening i livet og for retfærdighed i livet. Imidlertid er individualisering trængt frem, og det betyder, at vi vil styre os selv. Men samtidig er der sket en svækkelse af jeg-følelsen hos mange. Vi må derfor styrke frihedsvilligheden, så vi kan genskabe de institutioner, familier, verdslige institutioner osv., der er brudt sammen. Men de skal støttes af frie mennesker. Blandt de behov han nævnte var også plejen af døende, hospice, bekæmpelse af arbejdsløshed og hjælp til de lande, hvor nøden er størst.

Den største synd ved at undlade at realisere disse ting er, at man derved undlader at realisere sig selv som Guds medskabere, (vi er jo skabt i

Guds billede), hvilket står i skarp modsætning til selvhævdelse.

Solidaritet med andre er let at ønske, men vanskelig at virkeliggøre. Vi er angste for at give afkald på egen sikkerhed, og det må man til en vis grad, hvis hjælp skal være effektiv. En vej ud af angsten er at opbygge religiøse netværk bestående af familier og enkeltpersoner. Det giver grundlag for solidaritet også ud over netværksgruppen. I fællesskabet kan vi give plads for Helligåndens virke i historien, i kulturen. Helligånden er altid til stede, der hvor den vil og ikke hvor vi vil. Vi kan ikke løse alle problemer, og vi bliver ikke selv perfekte, derfor har vi ret til at dø som fragmenter. I skærsilden bliver vi helede af Gud, så vi ikke opstår som fragmenter. Det fællesskab, mennesker har behov for, skal være besjælet af det

Læserne diskuterer

Svært tilgængelige konciltekster

I ko nr. 14 omtaler p. Dom den nye oversættelse til dansk af Det 2. Vatikanconcils tekster. Den til tider vidtløftige artikel på to sider beskæftiger sig imidlertid mest med, hvad p. Dom mener om koncilet, og meget lidt med selve bogen.

Derfor kan artiklen næppe være ment som en egentlig anmeldelse af dette store værk, som har været 30 år undervejs.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve en alvorlig mangel ved bogen, som jeg iler med at bringe, i håb om at der snarest muligt vil blive gjort noget. Det drejer sig om, at der intet register er til koncilsteksterne. Siden sidst i 60'erne har jeg selv anvendt den glimrende tyske udgave af Rahner og Vorgriemler: »Kleines Konzilskompendium«, hvor tekster og indledninger fylder næsten

præcist det samme antal sider som i den danske udgave (686 sider). Men hertil kommer et stikordsregister på intet mindre end 86 sider. Dette register har været et uvurderligt redskab til at slå enkelte emner op.

Som bogen er nu, er den - dens udmærkede oversættelse og gode indledninger til trods - ikke ret anvendelig for det store flertal, der ikke kender koncilsteksterne så godt, at de ved præcist, hvor de skal finde en tekst, f.eks. om brug af modersmålet i liturgien.

Derfor en opfordring til de ansvarlige: Udarbejd og udgiv et fyldigt stikordsregister til dette vigtige referenceværk! Det gør ikke noget, at der bliver tale om et separat bind; det gør det kun nemmere at anvende, når selve værket er så omfangsrigt. Et register vil vir-

keligt åbne denne bog, hvad den fortjener.

Helge Clausen

Helge Clausen har ganske ret

Helge Clausen har ganske ret! Det er en mangel ved udgivelsen af Det andet Vatikanconcils tekster, at der ikke er et emneregister. Det har en forklaring, der imidlertid er lige så lang, som den er fornuftig, og som jeg ikke skal trætte læserne med.

Derimod vil jeg gerne nævne, at Ansgarstiftelsens Forlag efterfølgende har prøvet at få nogen til at lave et sådant stik-

kristne søskendeforhold, og Kirken har ikke brug for 'trosolister'. Meningen med livet får vi givet og kan give videre, hvis vi har vore rødder i Gud. Retfærdigheden tjener vi, når vi søger den medlidende befrielse af andre mennesker. Jo mere 'mystik', jo mere politisk handling; mystik forstået som forankring i Gud.

Når mennesker forlader Kirken i dag, er det, fordi de ikke er forankrede i Guds liv. Vi er på vej som pilgrimme, som Guds folk på vandring, og det medfører, at vi alle har vort at skulle have sagt, når der skal træffes afgørelser; derfor skal den synodale struktur udvikles. Menighederne skal være et sted for håb for mennesker og for kulturen. Den institutioneliserede Kirkes misere i dag er, at den ikke er radikal, men er blevet borgerliggjort og har mistet alternativets kraft.

ordsregister. Opgaven er for så vidt ikke uoverkommelig, som man blot kan bruge en udenlandsk udgave, der ikke henviser til sidetal, men til afsnit i teksterne. Det, som er tanken, er at udgive en CD-ROM med både teksterne og registret. Faktisk er nogen allerede gået i gang med rent teknisk at lære at lave den slags, - og når først indholdet er klart, er det jo ikke noget problem tillige at udgive stikordsregistret som et lille hæfte, således at også andre end computerfolket kan have glæde af det.

Hvad der p.t. mangler, er nogen, som har tid, kræfter og de fornødne forudsætninger, og som vil sige: »Ja, jeg vil gerne lave sådant et stikordsregister - kvit og frit!«

Erling Tiedemann

Hildegard-festival overgik alle forventninger

Prioren fra benediktinerklosteret i Nütschau deltog i festen hos søstrene på Åsebakken

Af Marla Jørgensen

Godt 100 gæster havde fundet vej til Vor Frue Kloster på Åsebakken, da en måneds Hildegard-festival endte søndag d. 30. august. Fem præster koncelebrerede med p. Gaudentius Sauermann OSB som hovedcelebrant. P. Gaudentius, som er prior i benediktinerklosteret i Nütschau, havde i dagens anledning lært sig store dele af messen på dansk.

Et stort antal ikke katolikker fik et lille indblik i, hvordan katolikker kan feste: først en messe med langt flere deltagere, end kirkerummet er beregnet til, og med Jesu Hjerter Kor fra Stenosgade i København til at lede fællesang og bidrage med et par deciderede korindslag. Dernæst frokost på Magleås med et par kulturelle 'efterretter' og til sidst vesper med ægte middelaldertoner ved Det danske Hildegardensemble.

Sammen med skuespilleren Lise Dahlerup gav dramatikeren Ulla Ryum os et par smagsprøver på '8 små mirakler', som den følgende uge kunne opleves i Christianskirken på Christianshavn. Sådanne mirakelspil var ikke ualmindelige i middelalder-

ren, fortalte Ulla Ryum; de krævede kun et minimum af udstyr og var en af de (mange!) ting, som det omreisende gøglerfolk diverterede deres publikum med.

Mag. art. Hans Jørgen Frederiksen viste eksempler på Hildegards billeder og satte dem ind i et kunsthistorisk perspektiv. Han fortalte blandt andet, hvordan Hildegard i bogstaveligste forstand sprængte rammene

ved at lade sine motiver brede sig ud over kanten, når det, hun ville fremstille, virkelig ikke kunne rummes, begribes eller begrænses.

Men det var ikke kun i sin samtid, at denne mystiker kunne sprænge rammer. Ét er, at publikums interesse for udstillingen i Rundetaarn og for den brede vifte af koncerter og foredrag langt overgik arrangementernes forventninger.

Noget helt andet er, at mangen udstillingsgæst fik øje på kristendommen og så, at den slet ikke var så verdensfjern endda – at den faktisk havde et svar på utallige af de spørgsmål, som trænger sig på hos mennesker af i dag.

Og var det ikke netop det, der var Hildegards egen intention?

125 års jubilæumsfest i Århus

Der festes i fem dage for kirke og skole

Når der skal være fest i den katolske Kirke i Århus og dens skole er der ikke plads nok til os selv og alle vennerne. For at kunne være der har vi måttet leje ridehuset i en hel uge. Så når der nu skal være fest... så får den hele armen.

I uge 43, ugen efter efterårsferien, fylder den katolske kirke i Århus Ridehuset med kunst, Århus-historie, musik fest og international mad.

Højdepunkter i festugen

Nogle højdepunkter som er fastsat bliver efter to dages opstilling:

Onsdag d. 21. oktober kl. 10 åbner skolen sin udstillings-labyrinth over 125 år i Århus. Bl. a. uropføres en musical »Skabelsen« (ca. 30 min) ved nogle af skolens elever.

Der er desuden femisering for en stor udstilling af 20 kunstnere inviteret af Galleri ved Kirken under temaet »Enheden i mangfoldigheden«. Kunstudstillingen fylder 1/3 af ridehuset.

Fra kl. 12-17.30 er der onsdag-fredag vietnamesisk café til fordel for forældrelose (lørdag kun om aftenen). Pengegaver til menigheden i anledning af jubilæet gives videre til samme formål. Flere andre aktiviteter fra onsdagen gentages torsdag og fredag.

Torsdag d. 22. oktober og fredag 23. er ridehuset åbent for offentligheden fra kl. 10 til 17 med udstillinger og lejlighedsvis opvisning og musik. I skoletiden kan offentligheden følge med i nutidens værkstedsundervisning i 8.klasse. Dog er der fredag eftermiddag visse begrænsninger fordi skolen samtidig skal forberede sin fest fra kl. 18.

Lørdag d. 24. oktober fra kl. 14 er det menighedens store fest. Det starter med en stor festgudstjeneste i kirken ved den nyudnævnte jesuiterprovincial Franz Meures med deltagelse af præster fra andre kirker i Århus. Bagefter, ca. kl. 15.30 er der så reception i Ridehuset med international underholdning og præsentation af Jubilæumsfests-kriftet.

Fra kl.18.30 disktes der op med mad fra mange forskellige lande og mere underholdning.

I øvrigt holdes der andre festmesser for jubilæet i Katolsk Vor Frue Kirke i Ryesgade: d. 26. september kl. 12 med biskop Czeslaw Kozon, og d. 18. oktober kl. 10 med biskop Hans L. Martensen.

Løbende opdatering af programmet og detaljer kan ses på menighedens hjemmeside:

http://inet.uni2.dk/home/Vor_Frue_Aarhus/Jubil – e-mail: herbert @ inet.uni2.dk

Eller ved telefon til pater

Herbert Krawczyk SJ, på telefon 86 18 56 33 (privat) eller 86 13 56 66.

Efterår på Magleås · Program 1998

I Middelalderens spor på Midtsjælland

Weekend · 26. sept. kl. 10.30-27. sept. kl. 13.30

Fra Sct. Ansgar, Bredgade 64, køres med bus kl. 10.30 mod Ringsted. Her besøges Sct. Bændt Kirke. Frokost/medbragt mad i »eget« menighedshus (Sct.Knud). Øl og vand kan købes. Derefter til kirkerne i Sorø, Vester Broby og Fjenneslev. Bussen er på Magleås ca. 17.30. Om aftenen taler lektor Oluf Bohn om »De store ordenssamfunds komme og virke i Danmark i Middelalderen«. Sandag formiddag fortæller Hugo Johansen fra Nationalmuseet om »Valdemartidens kulturforbindelser, set i lyset af Hvideslægtens kirkebygger«. Kl. 12.30 frokost og herefter afrejse. Pris kr. 375,- Ledere: p. Dietrich Timmermann & Ellen Marie Løbahn

Identitet i en brydningstid

Magleås-træf

27. sept. kl. 14

Åbent Hus Arrangement

Forfatteren, dr.phil. Mette Winge har gjort sig sine tanker om hvilke elementer, der indgår i det at have en identitet f.eks. om sprogets, litteraturens, salmesangens, naturens betydning, og det taler hun om under titlen: *Det at være dansk/dansk – identitet i en brydningstid.*

Kaffe mellem kl. 14-15. Foredraget begynder kl. 15.

Pris: kr. 35,-

Bemærk: Til S-toget med ankomst Birkerød station 13.42 vil der formødelst kr. 10,- tur/retur være taxakørsel til/fra magleås.

For enden af en rulletrappe

Weekend · 24. okt. kl. 10.30-25. okt. kl. 13.30

Sr. Emma Martensen CSJ har tilrettelagt og vil lede denne week-end om kvindens stilling i dag/ Kvindens afmagt og magt under forskellige livsbetingelser/Solldaritet en utopi/ Kirken – hjælp eller hindring/ Når planten rykkes op med røde.

Arrangement i samarbejde med DKKF-Danmarks katolske kvindeforbund og Magleås.

Praktiske ledere: Hanne Matarese & Ellen Marie Løbahn. Pris: kr. 375,-

Yderligere oplysninger samt program fås på Magleås Sekretariat · Høsterkøbvej 6 · 3460 Birkerød · Tlf. 42 81 07 15

Tilmelding:

ved indbetaling af kr. 200,- ved check ell. giro 428-4429

Ved uge- og weekend-arrangementer er der visse tilskudsmuligheder.

Abbedissevielse

Lørdag den 3. oktober viles Moder Theresa Brønnink-møller til abbedisse. Vielsen finder sted kl. 10.30 i det kommende Maria Hjerter Abbedi med ordenens øverste leder generalabbed Maurus Esteve fra Rom og biskop Czeslaw Kozon som celebranter.

Tjenestens gaver i kommunitetet

*Fjerde del af artikelserien
om de nye åndelige
bevægelser inden for kirken.
De forgående artikel blev bragt
i nummer 12, 13 og 14*

I løbet af sin historie har Kirken allerede set, hvorledes karismer af mange forskellige slags er opstået. Forholdet mellem traditionen og det nye såvel som forskellige etaper af skelnen i Kirken kan man lære meget af.

Det franske ord »karisme« stammer fra græsk »charisma«, som betyder »gratis gave« og har den samme etymologiske rod som »charis«, som betyder »nåde«. I Det nye Testamente har ordet ikke altid en teknisk betydning, idet det ligeså vel kan betyde lige meget hvilken gave fra Gud. Den første af disse gaver er Helligånden selv, som er udbredt i vore hjerter og opflammer disse med kærlighed. Den mere tekniske brug af ordet »charisme« i Det nye Testamente må strengt underordnes denne mere omfattende og generelle betydning, som betegner Helligånden.

Særlige gaver og inspirerede mennesker

Allerede i Det gamle Testamente viste Guds tilstedeværelse for sit folk sig som særlige gaver hos de mennesker, som havde fået Guds ånd: profetisk synskhed (1. Kong. 22,28), begejstring (Es 3,12), mystisk henførelse (begejstring?) (1. Kong. 18,12). Esajas tilskriver også Ånden løfterne om Messias (Es 11,2) og Ezekiel, forandringen i menneskets hjerte (Es 36,26), mens Joel forkynder det universelle i dens udgyldelse over menneskene (Joel 3,18). I det nye Testamente ser man Ånden manifestere sig Pinedag i form af sprogets gaver (Ap.G. 2,4, 8-11); denne Ånd, det er Kristus, som har bredt den ud over menneskene (Ap.G. 2,33).

Senere manifesterer Åndens nærhed sig på forskellige måder: gennem en gentagelse af pinsens tegn, gennem profeters, doktorers og evangelisters handlinger gennem mirakler eller visioner. Disse særlige »karismer« gives først til apostlene, men personer i deres nærmeste omgivelser kan undertiden nyde godt af det, som fx Etienne, Philip og Barnabas. Disse ga-

ver, i Apostlenes Geminger, har altid som første begunstiget selve det gejstlige kommunitet. I de kirker, der er grundlagt af Paulus, er oplevelsen af karismer almindelig: han taler selv i tunger (1. Kor. 14,18) og har visioner (2. Kor. 12,1-4). Paulus værdsætter højt disse Åndens gaver, manifesteret i ham selv og hos de troende. »Tilintetgør ikke Ånden, ringeagt ikke profeterne, men prøv alt: bevar hvad der er godt og vogt jer for alskens ondtd.« skriver han til Tessalonikerne (1. Thess. 5,19-22).

Underlæggelse under den gejstlige autoritet
Hos korinterne er der et problem: nemlig den umådeholdne og overdrevne praksis med »at tale i tunger« (1. Kor. 12-14), »klukken«, hvilket giver Paulus lejlighed til at udarbejde en slags »karismeteologi«, der er helt fundamental. Han vurderer først, at hvilken form Åndens gaver end måtte have, så kommer deres dybe enhed af den kendsgerning, at de alle netop stammer fra den ene Ånd på samme måde som embederne kommer fra den ene Herre (1. Kor. 12,4ff). I øvrigt – og sammenligningen med det menneskelige legeme illustrerer godt dette forslag – gives de med henblik på det fælles gode (1. Kor. 12,7), hvad der straks udelukker enhver vilje til udnyttelse eller til personlig glorificering. Paulus kommer ikke med en klagørelse af karismerne i egentlig betydning, men han opregner alligevel i sine breve visse områder, hvor de praktiseres: apostlenes, profeters, doktorers, evangelisters missionærer, præsters karismer (1. Kor. 12,28); tjeneste, undervisning, formaning, barmhjertighedsgerninger (Rom 12,7 s.), visdoms ord, stærk tro, helbredelsens gave (1. Kor. 12,8ff), osv. Under alle omstændigheder viser den kendsgerning, at han lægger sig imellem som apostel, at på den tid var karismerne underordnet den gejstlige autoritet, som godkendte dem og bedømte dem. Denne praksis vil blive fortsat i Kirkens historie.

Oversat af Vibeke Andersen

Nyt fra

PASTORAL-CENTRET
DEN KATOLSKE KIRKE I DANMARK

*Pastoral-Centret er klar med to katekese-programmer
for 6 til 8 årige og et for de 9 til 11 årige*

Jeg er med jer

Dette for enhver kateket og præst så trøsterige udsagn fra Matthæus-evangeliet er titlen på det ene af de to katekeseprogrammer for børn, som Pastoral-Centret har udgivet. Programmet er beregnet for de 6-8 årige.

Det andet program har en lige så evangelisk titel, nemlig Kom og følg mig, og det er beregnet for de 9-11 årige.

Begge katekeseprogrammer er udarbejdet af Marianne Powell og inspireret af den italienske bispekonferences officielle katekeseprogram, - men selvsagt tilpasset danske forhold.

Til brug for kateketerne rummer hvert program en Kateketens Bog samt et antal Børnenes Ark med tegninger og tekst, der er beregnet til børnenes eget arbejde, til tegning, farvelægning etc.

To andre katekeseprogrammer, der er udgivet i USA, er p.t. under oversættelse og fordanskning i Pastoral-Centret, hvor Merete Noval og Marianne Powell arbejder med dem, nemlig et materiale til Første Kommunion og et materiale, som forbereder til det første skriftemål.

Endelig arbejdes der med de første udkast til en »katolsk børnelærdom«, der bygger på en gennemgang af Faderov.

Ny produktionsform

Siden de retningslinier, der gælder for Pastoral-Centrets virksomhed, blev godkendt for små to år siden, har centret meget bevidst arbejdet frem mod at kunne realisere en af de målsætninger, som er nævnt heri. Om kateketiske materialer og programmer hed det bl.a., at »ny teknologi kan i den forbindelse tages i anvendelse til udarbejdelse af materiale (herunder arbejdsblade, dialogoplæg, oplæg til

Jeg er med jer – Kom og følg mig

tegninger og lignende til supplerung af eksisterende materiale), der bedre kan foreligge i mindre oplag og i et mere beskedent udstyr, men til gengæld lettere kan ændres og tilpasses til de erfaringer, der gøres med det.«

Pastoral-Centret har således gradvis anskaffet programmer til fremstilling af tekst og tegning og har udsiftet udstyr, der ikke længere kunne svare til kravene, med nyt. Dermed er både centret som sådant og Ansgarstiftelsens Forlag blevet i stand til at producere efter et print on demand princip, d.v.s. at man fremstiller materialerne i et antal, der svarer til efterspørgslen, og undgår at skulle investere i trykning af større oplag, der måske alligevel ikke bliver afsat til sognene.

Bagsiden af medaljen er naturligvis, at materialerne ikke bliver så flotte, som hvis de var fremstillet i dybtryk og farver, - men her har centret altså valgt den linie, som også fremgår af de omtalte retningslinier: Helt og godt mere beskedent, som udkommer, end noget stort og flot, som alligevel ikke kommer, fordi det alt taget i betragtning bliver for dyrt.

Han var, Han er, Han kommer

Som led i forberedelserne til Jubelår 2000 har Pastoral-Centret til sognene udsendt to nye oplæg til samtaler om troen i grupper, ved møder eller på anden måde. Oplæggene, der er udarbejdet af p. Jan Ophoff og Hanne Wegener, Vejle, på grundlag af et amerikansk materiale, følger efter seks oplæg, som tidligere er udsendt, og det ventes, at endnu to oplæg vil blive udsendt i løbet af efteråret. I sognene, hvor oplæggene er blevet brugt, har de vist sig særdeles værdifulde som igangsættere af en god snak om vores tro.

Katolsk Lommebog for 1999 er udkommet

Katolsk Lommebog '99, der udgives af Ansgarstiftelsens Forlag under Pastoral-Centret, er udkommet. I et smukt plastomslag med bispedømmets logo rummer lommebogen en årskalender, en liturgisk kalender og en katolsk vejviser. Prisen er kun steget en kroners penge fra sidste år, og lommebogen koster nu 73,00 kr. incl. moms.

Lommebogen kan købes i de fleste sogne samt hos de boghandlere, der lagerfører katolske bøger, f.eks. Steno-Butikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V, og Aarhus Boghandel, Ryesgade 28, 8000 Århus C.

Arbejdsgruppe om katolske bøger

I den præsentation af Pastoral-Centret, som blev forelagt for det nyvalgte pastoralaråd på dets første møde i begyndelsen af maj d.å., hed det blandt andet, at »et anliggende, som Pastoral-Centret meget håber, at pastoralarådet vil tage op, er spørgsmålet om, hvordan vi i bispedømmet kan få styrket udgivelsen og ikke mindst distributionen og salget af god katolsk litteratur.«

Efter forudgående kommunikation med pastoralarådets forretningsudvalg har Pastoral-Centret nu taget initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe, hvortil bl.a. forretningsudvalget vil udpege et medlem, ligesom en række personer med tilknytning til de katolske forlag og boghandlere samt med erfaring fra bogsalg i sognene vil blive indbudt til at være med.

For at gøre det muligt for sognene at drive et sådant bogsalg har Ansgarstiftelsens Forlag tilbudt dem, at de kan tilmelde sig som engros kunder hos forlaget og dermed opnå en rabat, der kan få bogsalget til at løbe rundt.

Nordisk møde for de kateketiske centre

Som søsterforetagender til Pastoral-Centret findes i Norden Det kateketiske Senter i Oslo, Kateketinen Keskus i Helsinki og Katolska Pedagogiska Nämnden i Stockholm, og herudover er bispedømmet Reykjavik med i et nordisk samarbejde mellem centrene. Hvert år mødes repræsentanter for de kateketiske centre til et nordisk møde, hvor man udveksler erfaringer og drøfter eventuelle fælles initiativer. Et sådan møde finder sted i begyndelsen af oktober i Finland, hvor man bl.a. skal drøfte et oplæg til nye kateketiske retningslinier for Norden, som den nordiske bispekonference har givet centrene til opgave at udarbejde.

Fader, Søn og Helligånd. Detalje fra alterparti, bispedømmemuseum i Freising. Foto KNA.

Helligånden bor i os

Helligånden var temaet for mændenes retræte på Dalum i august. Nedenfor bringes et oplæg til retræten ved p. Herbert Krawczyk S. J.

Herbert Krawczyk S.J.

Helligånden bor i os. Paulus minder sine menigheder derom. I dette forberedelsesår til jubilæet år 2000 opfordres vi til at genopdage Helligåndens nærvær og virke i Kirken og ikke mindst i os selv og hinanden.

Det er forholdsvis nemt for os at etablere et forhold til Gud Fader og til Gud Søn, men til Helligånden ... Ja, det er vanskeligt, men det gælder ikke kun for vor tid. Vi finder ikke ret meget viden om Helligånden hverken i det gamle Testamente eller i det nye Testamente. Selv Jesus er sparsommelig i sin forkyndelse, når han taler om Helligånden. Og dog siger det gamle Testamente alle-

rede i skabelsesberetningen, at Gud blæste sin livsånd i Adam så han blev levende; det er menneskets første erfaring med Gud: at Han blæser livsånd i mennesket – og at det er.

Ingen har set Helligånden, sådan som man har set Jesus. Ingen har hørt Helligånden, sådan som man har hørt Jesus. De bibelske udsagn om Helligånden fortæller ikke så meget om, hvem Helligånden er, men hvad Han virker og hvordan Han virker. Det betyder, at vi kan genkende Ham på frugterne af hans virke og derudfra kan vi forholde os til Ham.

Somme tider kan vi se, at der igennem asfalten skyder en kvist frem; hvis den fik lov til at vokse helt, ville den sprænge asfalten og efter-

hånden blive til et træ. Under asfalten var der altså frø, som havde liv i sig. Hvor der er liv, er der også bevægelse. Der sker ustandselig noget. Noget nyt kommer frem. Vi tror på Helligånden, Herren og Levendegøreren. Han er selve Livet. Han skaber nyt. Han er den, der lader liv udfolde sig og Han er den, der opvækker liv af døde. Helligånden er altså dér, hvor der er liv og hvor noget godt bryder frem. Helligånden må være selv der, hvor der ikke er liv endnu eller ikke er liv mere. Der er vel intet af det, som er, som ikke i sig rummer Gud – før alting var, var Gud der allerede. Kun ved vores absolutte og uigenkaldelige nej til Gud er Han der måske ikke – og dog – selv nejsigere kan bekræfte deres

tro på Gud – på dødslejet eller måske efter døden – hvad ved vi? Men Helligånden erfares som liv og fornyelse!

Om Jesu dåb i Jordan (Matt 3, 13-17) har jeg prædikeret mange gange i årenes løb. Men i år har denne begivenhed fået en særlig betydning for mig. Jeg fik øje på den indre dynamik, der udspillede sig i Jesus, i mødet mellem Ham og Johannes og i Hans forhold til de Gud Fader og Gud Helligånd. Langsomt blev jeg draget ind i begivenhedens drama, blev nærværende i det. Jeg var blandt dem, der ventede på at blive døbt af Johannes, hvor Jesus var en af dem. Jeg var vidne til Jesu dåb. Det var fascinerende at se de to mennesker mødes, så tæt forbundet med hinanden. De var forbundet med hinanden – ikke blot med blodets bånd, men især med kaldet.

Specielt fangede Johannes' reaktion min opmærksomhed, da han så Jesus stående foran sig. Han ville forhindre ham: »Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig?« sagde Johannes. Johannes vidste ikke helt klart, hvordan han skulle forholde sig til Jesu forlangende. Situationen, han befandt sig i, affødte en vis tvivl hos ham. Vejen til erkendelsen af Guds vilje går gennem at sætte spørgsmålstegn. Tvivl er et vigtigt trin i troens modning. Jesu korte og kontante svar: »Lad det nu ske!« og hans forklaring: »For således bør vi opfylde al retfærdighed.« (i den gamle oversættelse: »Thi således bør vi opfylde alt, hvad ret er!«) var for Johannes nok, til at han kunne acceptere det.

I mit hjerte overvejede jeg tit den ret korte og kontante samtale mellem Johannes og Jesus. Især dvælede jeg ved ordene: »Al retfærdighed« eller »hvad ret er«. I mine ører klinger udtrykket »al retfærdighed« ret abstrakt, hvor derimod »hvad ret er« forekommer mig at være konkret. Det handler om at gøre det rette her og nu. Jesus skal døbes og det er Johannes, der skal døbe ham. Det kommer altså an på, om de vil gøre det. Lader Jesus sig døbe af Johannes, opfylder han »hvad ret er«. Vil Johannes døbe ham, opfylder han også »hvad ret er«. Ethvert andet valg ville forhindre »hvad ret er« i at opfyldes. Det »hvad ret er« ligger uden for én selv. Den ligger hos Gud. I Frans af Sales' bøn om Helligåndens gaver beder vi om »styrke, så vi overvinder alt, som hindrer os i at gøre ret«.

»Lad det ske.« Lad os opfylde Guds vilje og lad Guds vilje ske. Sådan er holdningen hos Jesus. Jesus lever et skjult liv i Nazareth. På et bestemt tidspunkt bryder Han

op. Han forlader sin familie og venner og alt det, han har beskæftiget sig med, og går til Jordan ført af Ånden. Når man bliver ført af Ånden, sker der altid et opbrud. Der har været mange opbrud i mit liv – store og små opbrud. Og de er der stadigvæk. Når jeg er lydlig mod Helligånden, oplever jeg noget af det, der skete ved Jesu dåb. Jeg bliver bekræftet. En indre ro og en fredfyldt følelse sænker sig over mig, helt ind i mit inderste jeg.

Helligånden er usynlig ligesom vinden. Men vi kan mærke Hans virke. Han er usynlig, men nær. Helligånden er os så nær, at vi ikke en

gang kan forestille os det. Han bor simpelthen i os. Og han vil virke i os og gennem os. Det gælder om at være åben for Hans indskydelser, for Hans virke og om at være parat til samarbejdet med Ham. Og vi kan forvente, at det vil bringe en mangfoldighed af frugter – af hellighedsfrugter både for os selv og for hele Kirken.

Jesus har lovet at sende Helligånden, Talsmanden, som skal lære os alt. Han efterlader os ikke alene og faderløse, men sender sin Ånd til at vejlede og trøste os. Det er dette, vi skal skærpe vores bevidsthed om.

Paven vil rejse i Abrahams fodspor

Vatikanet (KNA) - Paven vil til Irak. På tærskelen til det nye årtusind kunne Johannes Paul II tænke sig en pilgrimsrejse i Abrahams fodspor, fortæller kardinal Roger Etcheagaray. Kardinalen deltog i en fredskonference i Bagdad i sommer. Meddelelsen, som han fremsatte under sit besøg i landet, blev kort efter bekræftet af Vatikanet.

Som leder af den pavelige kommission for retfærdighed og fred har Etcheagaray ofte været Vatikanets særlige ud-sending, når vanskelige, politiske opgaver skulle løses. I forbindelse med sin deltagelse i den økumeniske fredskonference i Bagdad drog han selv som pilgrim til oldtidsbyen Ur; ifølge den bibelske overlevering er der

derfra, Abraham stammer. Jøder, kristne og muslimer betragter Abraham som deres fælles ophav.

Redaktion

Biskoppens jubilær-komité
I samarbejde med
»katolsk orientering«

Valfart til Rom i år 2000

Vil De med?

Bispedømmet arrangerer i anledning af jubilåret 2000 en valfart til Rom. Valfarten vil finde sted i efterårsferien dette år. Da der forventes ekstraordinært mange pilgrimme i Rom hele dette jubilær, ønsker Bispedømmets Københavns Jubilærkomité allerede nu at få et billede af, hvor mange der fra vort bispedømme kunne tænke sig at deltage. Rejsen vil foregå med fly og tog og der vil være forskellige indkvarteringsmuligheder – alt sammen til rimelige priser.

Vi beder derfor om, at interesserede udfylder nedenstående adressefelt og sende slippet til Sophie og Kaspar Kallan, der står for den praktiske del af denne valfart.

Jubilærkomiteen understreger, at de ikke binder Dem til at deltage, når De udfylder og indsender slippet.

Navn(e) _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Ønsker at deltage med _____ Antal personer _____

Sendes til: Sophie og Kasper Kallan
Jægersborgvej 38
2800 Lyngby

Vatikanet udstikker nye retningslinjer for bispekonferencer

Pave Johannes Paul II har selv ønsket at stå for skrivelserne

Vatikanet (KNA) - Vatikanet har udstukket nye retningslinjer for bispekonferencerne. Det fremgår blandt andet, at der skal være konsensus blandt biskopperne på en plenarforsamling, for at en læremæssig udtalelse kan være forpligtende; hvis kun to tredjedele tilslutter sig, gælder den først, når Vatikanet har givet den sin tilslutning. Skrivelsen slår fast, at en bispekonference består af både residerende biskopper (dem med det overordnede ansvar for deres bispedømme), koadjutorer (hjælpebiskopper med ret til at efterfølge den biskop, de er underlagt) og 'almindelige' hjælpebiskopper. Sidstnævnte kategori er dog ikke med til at træffe beslutninger, medmindre det er nedfældet i statutterne for den enkelte konference.

Biskoppens selvstændighed

Ifølge skrivelserne skal der under alle omstændigheder fastlægges regler for, hvordan stemmer vægtes, sådan at et eventuelt flertal af hjælpebiskopper ikke kan afgøre, hvordan et bispedømme skal ledes. Desuden skal både formand og næstformand for en bispekonference vælges blandt de residerende biskopper. Den enkelte biskops selvstændighed i forhold til bispekonferencen bliver understreget; det samme gør pavens og verdenspiskopatets forrang i forhold til de lokale bispekonferencer. Om-

vendt opfordres den enkelte biskop til at deltage i samarbejdet med den øvrige bispekonference, selv om det er ham alene, der er ansvarlig for hans bispedømme.

Pavens skrivelse lægger vægt på den rolle, som en bispekonference spiller i håndteringen af de nye spørgsmål, der opstår, og de udfordringer, som kirken møder i et land eller et område. Når en bispekonferences svar har karakter af en læremæssig udtalelse, skal den være til støtte for fællesskabet i kirken; den må ikke føre til fordomme imod udtalelser, som måtte komme fra pavens eller Vatikanets side, men skal bane vej for dem. Johannes Paul opfordrer bispekonferencerne til at justere deres statutter i overensstemmelse med de nye forskrifter og forelægge dem til godkendelse i Vatikanet.

Biskoppens ansvar det samme som nu

En bispekonference kan kun udstede almindelige dekretter i de tilfælde, som fremgår af almindelig ret, hedder det; i øvrigt er den enkelte biskops ansvar det samme som hidtil. Hverken konferencen eller dens formand kan disponere på alle biskoppers vegne, medmindre samtlige dens medlemmer hver for sig har givet tilsagn derom. Hverken enkeltvis eller som en samlet konference må biskopperne afstå deres mandat til bispekonferencen og endnu mindre til nogen del af den, hvad

enten det drejer sig om et råd, en kommission eller om dens formand. Konferencerne opfordres til at støtte den enkelte biskop i hans ansvar både over for kirken som en helhed og over for den del af kirken, som hans bispedømme udgør; en bispekonference må ikke træde i en biskops sted og derved hindre ham i at leve op til sit ansvar. Den må under ingen omstændigheder fungere som et filter eller en barriere mellem den enkelte biskop og den apostoliske stol, hedder det.

Giver ikke svar på alt

Skrivelsen med titlen »Apostolos suos« - hans apostle - kommer ikke med fyldestgørende svar på alle de spørgsmål af teologisk art, der kan stilles til kirkens og bispeembedets natur. Det understreger præfekten for troskærekongregationen, kardinal *Joseph Ratzinger*, ved præsentationen sidst i juli. Der er stadig masser af åbne spørgsmål omkring bispekonferencernes status, konstaterede han. Kardinalen gjorde opmærksom på, at nogle bispekonferencer havde fremsat væsentlige kommentarer til emner, som optog sindene; han nævnte de amerikanske biskoppers hyrdebrev om emner som fredspolitik og økonomi. Når det gælder dialogen med andre kristne kirker, er bispekonferencerne efter Ratzingers opfattelse heller ikke til at undvære; han betegnede dem som de helt rigtige til at

føre de økumeniske samtaler, eftersom samtalepartnerne ofte er lokalt organiseret.

Den nye bestemmelse om, at der skal være konsensus, når en bispekonference udtaler sig i trosspørgsmål, gælder også for etiske spørgsmål, understregede Ratzinger og nævnte især områderne bioetik og seksualmoral. En skrivelse om sjælesorgen for homoseksuelle, som en kommission bestående af amerikanske biskopper netop arbejdede med, ville for eksempel falde ind under denne kategori, sagde han. Kardinalen forsvarede princippet om konsensus ved at pege på den betydning, som det tilfaldt den enkelte biskops stemme. Man kunne ikke bare se bort fra nogen, mente han.

Ratzinger kunne også fortælle, at pave Johannes Paul var fast besluttet på selv at stå for skrivelserne, selv om kardinalen havde sagt til ham, at det var meget kompliceret stof.

Ærkebiskoppen af Prag, kardinal *Miloslav Vlk*, var også til stede ved præsentationen. Han pegede på, at en højere grad af decentralisering og mere uafhængighed til kirken i de enkelte lande ville bringe den universelle kirkes enhed i fare. Det ville være et fejltrin, og det ville ødelægge kirken, sagde han; for en del af kirken på et givet sted kunne ikke eksistere uden verdenskirken.

Biskoppen som evangeliets tjener emne for næste bispesynode

Vatikanet (KNA) - Den næste ordinære bispesynode, som er planlagt til at finde sted i år 2000, kommer til at dreje sig om biskoppen som evangeliets tjener og om den tjeneste, hvorigennem han skal sprede håb i verden. Det indledende arbejdsrapport, det såkaldte lineamenta, blev offentliggjort i juli og sendt ud til samtlige biskopper sammen med nogle spørgsmål til besvarelse. Bispesynoden skal beskæftige sig med præstens embede og opgaveset i lyset af vor tids vanskeligheder, hedder det i lineamenta. Der konstateres en dalende interesse for forkyn-

delsen samtidig med en tiltagende subjektivisering af troen. Desuden omtales den bekymrende nedgang i antallet af præstekald og den udfordring, som sekter og andre nyreligiøse miljøer udgør.

Det er en central rolle, man tillægger biskopperne ved at bede dem om på kirkens vegne at besvare alle disse spørgsmål, hedder det. Efter en skitsering af de rammer, som kirken har at fylde ud, følger et afsnit om bispeembedets identitet og et om biskoppens pastorale opgaver.

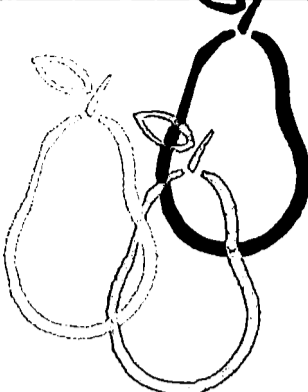
En af biskoppens vigtigste opgaver er at forkynde evangeliet, hedder det i papirer-

ne. Forkyndelsen skal ikke kun ske i kirken, men skal være for alle mennesker; det understreges, at dette også gælder i den interreligiøse dialog. Men biskoppen har også et ansvar for sin menighed, hedder det; det er ham, der bærer ansvaret i relation til verden og det omgivende samfund.

Der lægges vægt på, at det er nødvendigt fortsat at holde kirke og politik adskilt, også selv om begge dele er til for at tjene mennesker og samfund. Biskoppen skal anerkende statens autonomi og så vidt muligt undgå sammenblanding af religion og

politik, hedder det. Derpå følger et afsnit om biskoppens spirituelle vej.

Det nøjagtige tidspunkt for synoden ligger endnu ikke fast. I november i år afholdes en synode for Australien og Oceanien, og næste år er det Europa, der står for tur. Den sidste ordinære synode afholdtes i 1994 og drejede sig om de katolske ordenssamfund, deres opgave og selvforståelse. I 1990 var det præsterne, der stod i centrum, mens man beskæftigede sig med lægfolket på synoden i 1987.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

mt
revision
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	tlf. 74 75 18 00
København	Vejlen	tlf. 75 36 02 11
Tåstrup	Århus	tlf. 86 28 48 44
Vordingborg	Holstebro	tlf. 97 41 22 11
Odense	Aalborg	tlf. 98 18 41 22

Skt. Annæ Kirke, Amager

afholder basar og loppemarked

lørdag den 3. og søndag den 4. oktober 1998 i den store sal under kirken.

Som ved tidligere basarer vil der være tombola, salgsboder med håndarbejder, »Søstrenes bod«, loppetov med bøger, ting og sager, tøj o.m.a.

Restaurant med lækker mad, diverse drikkevarer og så naturligvis the og kaffe med hjemmebak.

Lørdag fra kl. 10 - 17.

Søndag fra kl. 11 - 15.

Busser lige til kirken: 2 - 11 - 28.

Der modtages gerne effekter (ikke møbler) til loppemarkedet. Dette kan afleveres i.f.m. messerne eller mandag - fredag mellem 10 og 12. Kontakt sognekontoret for evt. afhentning på tlf. 3258 4102 eller 3286 0724.

ACADEMICUM CATHOLICUM

indbyder til foredrag ved Erling Tidemann, der bl.a. med udgangspunkt i sit arbejde i Etisk Råd vil tale om emnet: "Jo bedre det går, jo værre bliver det!". Foredraget finder sted onsdag den 7. oktober kl. 20 i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Alle er velkomne

Bemærk nye annoncepriser

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 98 70 00

Ved at trække provokeret abort ud af Straffeloven fratog man det ufødte barn enhver form for retsbeskyttelse og satte dermed en proces i gang, som vi endnu langt fra har set enden på.

Skruen uden ende

Her følger den anden af to artikler af Torben Riis
i anledning af fejringen af
»livets dag« søndag den 27. september

Køb og smid væk

Kunstig befrugtning kendte man endnu ikke til i 1973, men IVF-metoden lader sig kun praktisere i kraft af det juridiske tomrum, den fri abort har skabt. Her hersker køb- og smid-væk-mentaliteten. Overflødige befrugtede æg destrueres under selve processen, og for at være på den sikre side kan man gemme nogle stykker i fryseren til senere brug. Hvis man ikke får brug for dem, kan man jo bare smide dem væk. Og forresten, når man nu alligevel foretager befrugtningen uden for livmoderen, ville det da være dumt ikke ved samme lejlighed at undersøge, om der er noget »galt« med barnet. For hvem gider have et barn med et større eller mindre handicap, når det lige så vel kan undgås?

Meget tyder på, at børn i fremtidens samfund vil blive »produceret« på fertilitetsklinikker. Ikke meget vil blive overladt til tilfældighederne, men jo mere sikkerhed vi på den måde køber os, jo mere gør vi barnet til en ting, og jo mere umenneskeligt og ubarmhjertigt bliver det samfund, vi efterlader os.

Devaluering af menneskelivet

Det er tankevækkende, at der siden 1973, hvor vi »løste« problemet med uønskede graviditeter, konstant er dukket stadig mere »liberal«, indtil man i 1973 med god ret kunne spørge: Hvorfor giver vi i grunden ikke aborten helt fri, når de fleste ansøgninger om abort alligevel i dag bliver imødekommet? Og det gjorde man så som bekendt.

Glidebanen mod fri abort var imidlertid på ingen måde kulminationen på en udvikling. Ved at trække provokeret abort ud af Straffeloven, fratog man nemlig det ufødte barn enhver form for retsbeskyttelse og satte dermed en proces i gang, som vi endnu langt fra har set enden på. Det ufødte barn ophørte i juridisk forstand med at eksistere, det var ikke længere et retsobjekt, dvs. et individ med rettigheder og pligter.

Det, der skete i 1973 – og i princippet allerede i 1939 – var nemlig ikke, at vi løste et socialt problem, langt fra, men udelukkende, at vi overskred en principiel etisk grænse: vi devaluerede menneskelivet, gjorde dets værdi afhængig af de sociale omstændigheder. Et menneskeliv er ifølge denne tankegang kun noget værd, hvis be-

stemte betingelser er til stede, og hvad det er for betingelser, ja, det afhænger af tid og sted og smag og behag.

Derfor standser diskussionen heller ikke med striden om de ufødte børns skæbne. Den fortsætter f.eks. i eutanasi-debatten. Her står vi med det samme grundproblem. Når et menneskeliv ikke har en absolut af omstændighederne uafhængig værdi, ja så må det være tilladt at diskutere, om et liv under de eller de betingelser nu også er værd at leve. Er der nogen mening i at holde en patient i live, som bare kan se frem til at ligge i en hospitalsseng og ikke have et normalt, aktivt liv? Er det ikke synd for NN, at han skal ligge der og lide? Og tænk iøvrigt på, hvad en hospitalsseng koster i døgnnet, men den slags siger vi endnu ikke højt.

Bed for livets sag!

Som katolikker kan vi godt tillade os at være stolte af vores kirke, som er det eneste kristne trossamfund, der klart og utvetydigt har taget stilling for livet – imod dødens kultur, og som vel at mærke er i stand til at argumentere sammenhængende og konsekvent for sit standpunkt.

Om vi også kan være stolte af os selv som katolikker er et spørgsmål, som hver især må gøre op med sig selv. Sikkert er det, at vi kan og bør engagere os for livet. Lad os i den forbindelse ikke glemme bønnens magt, og lad os – lige som paven opfordrer os til – søge jomfru Marias forbøn netop i dette anliggende.

Derfor vil jeg også slutte denne artikel med at citere den bøn, der står som afslutning på pave Johannes Paul II's rundskrivelse »Livets Evangelium«:

»Blandt alle de forbrydelser, der kan begås mod livet, udmærker provokeret abort sig ved at være særlig alvorlig og beklagelig. Det andet Vatikankoncil kalder abort og barnemord for »himmelråbende forbrydelser«.

Men i dag er opfattelsen af dens alvor blevet mere og mere tilsløret i mange menneskers samvittighed. Accepten af provokerede aborter er i

den offentlige mening, i adfærd og endda i loven selv et tydeligt tegn på en uhyre farlig krise i den etiske opfattelse, som bliver mindre og mindre i stand til at skelne mellem godt og ondt, selv når det drejer sig om den fundamentale ret til livet. Over for en så alvorlig situation må vi mere end nogen sinde have mod til at se sandheden i øjnene og kalde tingene ved deres rette navn uden at give efter for lette kompromiser eller for fristelsen til selvbedrag. Hvad dette angår, er profetens bebrejdelse uhyre kategorisk: »Ve dem, der kalder det onde godt og det gode ondt, som gør mørke til lys og lys til mørke« (Es 5,20).

Især når det drejer sig om provokeret abort, benyttes der i udstrakt grad en tvetydig terminologi, og man taler for eksempel om »afbrydelse af et svangerskab«, hvad der tjener til at skjule, hvad en abort egentlig er, for at få den til at virke mindre betænkelig i den offentlige mening. Måske er dette sproglige fænomen i sig selv et symptom på samvittighedens ubehag. Men intet ord har magt til at ændre tingenes virkelighed: provokeret abort er, *hvilke metoder der end anvendes, et overlagt og direkte drab på et menneskeligt væsen i dets begyndende fase, strækkende sig fra undfangelsen til fødslen.*«(58)

Det er en banal konstatering, at politikerne ofte ikke er i stand til at overskue konsekvenserne af de love, de vedtager.

Abortloven udgør i så henseende ingen undtagelse. De politikere, der i 1973 stemte for loven om fri abort, har for de flestes vedkommende sikkert ment, at nu havde man løst et »socialt« problem, og så var den debat lukket. Nu behøvede man ikke mere bekymre sig om illegale aborter, og når der var frit valg på alle hylder, så måtte alle vel også være glade og tilfredse. Men det skulle vise sig at gå ganske anderledes.

En ting var nemlig, at man havde defineret provokeret abort som et socialt problem, i snæver forstand et kvindeproblem – det skete allerede med Svangerskabsloven, som trådte i kraft i 1939 – noget ganske andet var og er problemets sande natur.

Fra fosterdrab til svangerskabsafbrydelse

Lad os i al korthed se på, hvad der skete. Indtil 1939 var provokeret abort ifølge dansk lovgivning en strafbar handling, der henførte under Straffeloven. Fosterdrab hed det i det juridiske sprog. Med svangerskabsloven ophører en provokeret abort imidlertid som ved et trylleslag med at være et drab – i det juridiske sprog vel at mærke - nu

hedder det mere diskret »svangerskabsafbrydelse«.

Sagen var med andre ord, at man ikke i et civiliseret samfund offentligt kunne vedgå, at man legaliserede drab. Derfor måtte man kalde det noget andet og samtidig trække spørgsmålet ud af strafferetligt regi. Da man først havde taget dette i principiel forstand afgørende skridt, var der så at sige ingen vej tilbage. Det blev skruen uden ende, hvad også de følgende års revisioner af svangerskabsloven klart illustrerer. Lempelser fulgte på lempelser, samtidig med at man i praksis tolkede loven stadig mere »liberal«, indtil man i 1973 med god ret kunne spørge: Hvorfor giver vi i grunden ikke aborten helt fri, når de fleste ansøgninger om abort alligevel i dag bliver imødekommet? Og det gjorde man så som bekendt.

Glidebanen mod fri abort var imidlertid på ingen måde kulminationen på en udvikling. Ved at trække provokeret abort ud af Straffeloven, fratog man nemlig det ufødte barn enhver form for retsbeskyttelse og satte dermed en proces i gang, som vi endnu langt fra har set enden på. Det ufødte barn ophørte i juridisk forstand med at eksistere, det var ikke længere et retsobjekt, dvs. et individ med rettigheder og pligter.

Maria,
den nye verdens strålende morgengry,
de levendes Mor,
til dig betror vi *livets sag*:
Se ned, du, vor Mor, på de utallige spædbørn,
der ikke får lov at blive født,
på de fattige, hvis liv er gjort så vanskeligt,
på mænd og kvinder, der er ofre for brutal vold,
på de gamle og de syge, der er blevet dræbt
af ligestyldighed eller på grund af misforstået barmhjertighed.
Giv, at alle, der tror på din Søn,
sandfærdigt og kærligt
må forkynde *livets evangelium*
til vore samtidige.
Opnå for dem nåden
til at tage *imod det evangelium*
som en altid ny gave,
og glæden til at fejre det med taknemmelighed
hele deres liv
og modet til resolut at *vidne om det*,
for sammen med alle mennesker af god vilje
at bygge sandhedens og kærlighedens civilisation
til pris og ære for Gud,
der skaber og elsker livet.

»Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv« (RFM)

Det koster 100 kr om året at være tilsluttet Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv (RFM).
Alle tilsluttede modtager *RFM nyt* fire gange om året med nyheder fra ind- og udland, debatstof m.m.

På RFM's sekretariat kan du bestille gratis undervisningsmaterialer og artikler om bestemte emner.
Alle medarbejdere arbejder ulønnet.
Derfor går ethvert bidrag ubeskåret til arbejdet for »retten til livet«.

Tlf. 55 76 76 52 • Fax 55 76 71 35

Udstilling med maleren Alphonse Kerckhoffs

Roskilde Kunstforening udstiller værker af den tidligere organist ved Skt. Laurentii Kirke

Motiv af kirken i Assisi malt af Alphonse Kerckhoffs.

Af Henrik Denmann

Alphonse Kerckhoffs (1887-1981) var gennem en menne-skealder en højt skattet organist ved Skt. Laurentii Kirke i Roskilde. Men han var mere end det. Han var en fremtrædende kulturpersonlighed i byen, og han var en anerkendt maler.

Den sidste del af hans virke kan man stifte nærmere bekendskab med på en stor retrospektiv udstilling i den vestlige fløj af Palæet i Roskilde. Det er Roskilde Kunstforening, der står bag udstillingen i samarbejde med Henrik Denmann.

Organist Alphonse Kerckhoffs blev født den 15. december 1887 i Stein, Limburg i Holland som søn af købmand August Kerckhoffs. Han var elev af den kendte hollandske orgelspiller og orkesterdirigent Henri Hermans og fortsatte sine musikstudier på Aachener Konservatoriet.

I 1913 ankom den unge Alphonse Kerckhoffs til Roskilde, 26 år gammel. Han var da en kendt og respekteret organist ved Vor Frue Kirke i Groningen i Holland, hvor han i 1910 havde fået sit første organistembede.

Igennem mere end et halvt hundrede år tjente Alphonse Kerckhoffs som organist ved Skt. Laurentii Kirke på Frederiksborgvej - i de første år ved

Alphonse Kerckhoffs (1887-1981)

et harmonium og fra 1931 ved kirkens nyanskaffede orgel. Foruden at være organist ved Skt. Laurentii Kirke underviste han i klaver- og violinspil i hjemmet på Skt. Ibs Vej, og han var i mange år leder af Roskildekoret »Vokation« og gennem hele 40 år dirigent for Glostrup Sangforening, ligesom han jævnligt dirigerede kor i Danmarks Radio og i Tivolis koncertsal. Ved 25-års jubilæet som organist ved den katolske kirke i Roskilde modtog Kerckhoffs ordenen Bene Merenti fra pave Pius IX. Med udstillingen i Palæet i Roskilde rettes opmærksomheden mod den anden side af hans kunstneriske virke - arbejdet som maler.

Kerckhoffs kommer til byen

Kerckhoffs' entré i den katolske menighed i Roskilde er et særligt og meget fascinerende kapitel. Når Kerckhoffs overhovedet fik knyttet en forbindelse til Roskilde, skyldtes det, at hans farbroder, den hollandske pastor Alphonse Kerckhoffs var kommet til byen en junidag i 1901 sammen med pastor Blois og broder Bonifatius.

De hørte alle tre til kongregationen Compagnie de Marie, stiftet i Frankrig af den hellige Louis-Marie Grignon de Monfort. De var udsendt af deres kongregation for at begynde et kirkeligt arbejde og et arbejde med sjælesorg og skolearbejde blandt katolikkerne i Roskilde og omegn.

Efter en kort tid i København rejste de til Roskilde og flyttede ind i en lille lejlighed i huset »Wendelbohus« ved Byparken.

Den katolske menighed fik i løbet af deres første årti i Roskilde skabt et større kompleks på toppen af Frederiksborgvejbakken med Skt. Marie Hospital, opført i 1905, og Skt. Josefs Skole fra 1904. Skt. Laurentii Kirke ved siden af den store præstegård overfor

skolen blev indviet i 1914.

Huset, hvor menigheden først holdt til under meget små rammer, har i dag adresse på Skt. Laurentii Vej, og på samme vej boede i den gule villa baronesse Erikk Rosenørn-Lehn og maleren Sofie Holten.

I malerlære

Den unge Kerckhoffs' - organisten - fik nær kontakt til de gæstfri boere i den gule villa. Det betød to ting. For det første traf han baronessens plejedatter, Ragnhild Marie Merenti fra pave Pius IX. Med udstillingen i Palæet i Roskilde rettes opmærksomheden mod den anden side af hans kunstneriske virke - arbejdet som maler.

For det andet blev han ført ind i malerkunsten af Sofie Holten. Selv om han også i sin ungdom havde haft en interesse for den bildende kunst, var det først i Roskilde, at han lærte at male - og det var netop Sofie Holten, der blev hans læremester. Han fik senere flere studieophold i Holland hos maleren Jan Pegenbroeck. I 1925 holdt han sin første udstilling på Hotel Prinsen i Roskilde og i 1932 en separat udstilling i København. I de følgende år blev det til mange udstillinger og deltagelse ved Roskilde Kunstforenings store udstillinger.

I Roskilde havde byens kunstliv sit omdrejningspunkt på Hotel Prinsen. Det store udstillingssted var spejlsalen i hotellet, og år efter år trak Kerckhoffs mange besøgende til, når han udstillede. Alphonse Kerckhoffs var en skattet portrætmaler, men hans hjerte lå mest til naturmaleriet.

Naturens motiver

Han fandt sine motiver udenfor sine vinduer, ikke mindst i og omkring Skt. Ibs Kirkeruin på den anden side af vejen, rundt omkring i byen, der endnu ikke var særligt udbygget, og i omegnen: fjorden, de ubebyggede marker mellem Roskilde og Himmelev, enge og åer og de vekslende årstider i Boserup Skov. Med

til motivkredsen hørte indtrykkene fra rejser bl.a. til Assisi i Italien.

Forenklet sagt kan man kalde ham »naturens og landskabets maler«, for han foretrak i sine faste og sikre kompositioner landskabet, vejret og årstiderne. Det var luft og horisont i hans billeder, men kun sjældent mennesker medmindre der var tale om et høstbillede. Det afgørende element hos Kerckhoffs var først og fremmest helhedsindtrykket og demæst farverne. Hans teknik var det hastige penselstrøg. Han undlod at forbedre og forbedre. Det gjaldt førstehåndsindtrykket, og dermed udviklede hans malerkunst en udvikling fra detaljen til helheden. Han malede med hurtige strøg, med skitsens friskhed og farvens lethed. Hans billeder er fulde af lys, mens gråvejr ikke var noget for ham, og netop den side af naturen og landskabet savnede flere samtidige kunstkritikere i Kerckhoffs' billeder, fordi det ville tvinge ham til en større farvefordybelse.

Ikke uden humor fortalte han i et interview om sine landskabsmalerier: »Jeg føler mest for landskaberne, og jeg kan ikke lade være med at citere Storm P., der siger: Der er det gode ved maleri, at man får en mængde frisk luft.«

På udstillingen i Roskilde er malerierne delt ind i emneområder: den tidlige maler, malerier fra Skt. Ibs Kirke, udsigt til haven og årets blomster, fra det gamle Roskilde, på landet, skovens årstider, indtryk fra Assisi og endelig en gruppe kunst på munkesten. Ved indgangen til udstillingen får de besøgende en introduktion til personen og maleren Kerckhoffs på nogle plancher.

Udstillingen »En Roskilde-maler: Alphonse Kerckhoffs retrospektiv« kan ses i Palæet, Stændertorvet 3 C, Roskilde til og med den 11. oktober. Åben tirsdag-søndag kl. 12-16.

Hildegard i klart lys

Af Sebastian Olden-Jørgensen

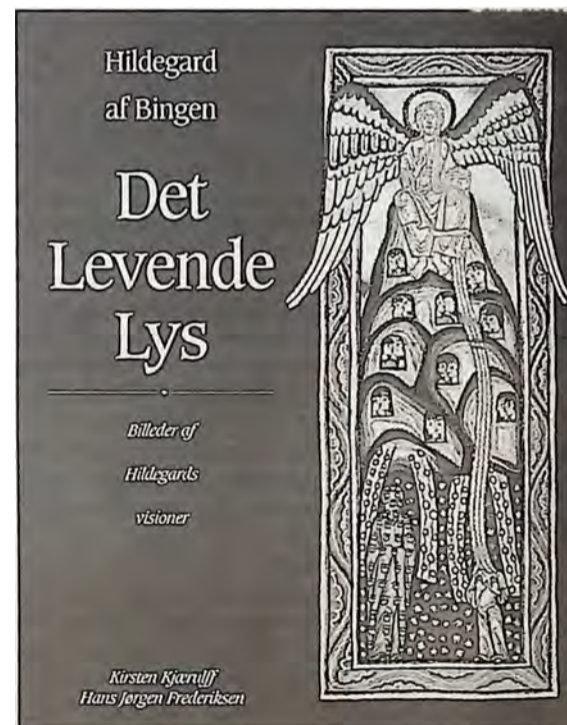
Kirsten Kjærulff & Hans Jørgen Frederiksen: *Det levende lys. Billeder af Hildegards visioner*, 104 sider, indb. og ill., Forlaget Anis, Kbh. 1998, kr. 348.

Den hellige Hildegard af Bingen (1098-1179) oplever i disse år en renaissance, som også er slået igennem herhjemme. 900-året for hendes fødsel i år blev markeret med en stor udstilling i Rundetårn og talrige foredrag, koncerter og andre arrangementer. Blandt de blivende minder om dette års Hildegard-festligheder tæller den store og smukke bog, der her kort skal præsentere.

Det bedste ved denne bog er billederne! Disse ord kunne lyde som optakten til en sønderknusende dom over teksten, men det er ikke tilfældet. Alt for tit er illustrationer noget påklæbet, der bare tjener til at bryde teksten op og gøre bogen indbydende. I dette tilfælde er tekst og illustrationer afstemt efter hinanden på billedernes præmisser, og hvilke billeder!

De fantastiske helsides farvegengivelser af illustrationerne i Hildegards Sciviam (alle 35 ill.) og Liber divinum operum (3 ill.) gør denne bog til noget særligt.

Som det fremgår, er der tale om en ualmindelig flot bog, der godt kan karakteriseres som en kunstbog på grund af de mange enestående billeder, men som tillige rummer langt dybere perspektiver for den, der åbner sig for Hildegards budskab. Dette budskab præsenteres gennem velvalgte tekstuddrag, kommentarer og udlægning af billederne. Det hele indrammes af en kort indledning, der placerer Hildegard i sin samtid, og et efterord, der gør rede for hendes aktualitet i dag. Og budskabet? Ja, det er et rigt færdigt kristent helhedsbillede, rodfæstet i Skriften og centreret om Kristus, som nærværende anmelder ikke skoler sig til at sammenfatte på par linjer. Med denne udgave er Hildegard og hendes budskab blevet tilgængelige for enhver på en hel ny måde.

Forsiden af smukke bog om Hildegard af Bingen.

Katolsk Lommebog '99

Katolsk Lommebog '99 med årskalender, liturgisk kalender og katolsk vejviser er udkommet. Pris 73,00 kr. incl. moms. Lommebogen kan købes i de fleste sogne samt hos de boghandlere, der lagerfører katolske bøger, f.eks. Steno-Butikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V, og Aarhus Boghandel, Rymsgade 28, 8000 Århus C.

ANSGARSTIFTELSENS FORLAG

ORIENTERING FRA SOGNENE

Oktober

På disse sider bringer vi sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 17, der udkommer d. 28. oktober og omhandler november måned samt - NBI - dagene 1.-8. december, er torsdag d. 1. oktober! Tekst bedes sendt - gerne på diskette - til »katolsk orientering« redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V, fax 33 24 49 75 - eller pr. e-mail på adressen: ko-press@inet.uni2.dk

1 | Nordjylland

SKT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44. Fax 98 12 53 44.
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk sjelesørger,
tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand:
Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Sognesekretær: Bente Volpi, tlf. 98 12 63 44
Messeider: (HC2)(T)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer:
Se opslagstavlen.
Hver tirsdag: Rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag: (undtagen når der er trosundervisning) Mini-Kuk kl. 11.15-12.15.
Hver torsdag: Maxi-Kuk kl. 19.30-22.

Fredag d. 2.: 1. fredag i måneden.
Tirsdag d. 6.: Kor kl. 19.30.
Torsdag d. 8.: Sct. Josephs Klub 14.30.
Fredag d. 9.: Koncert arr. af Tibet Charity kl. 21.30-23.
Tirsdag d. 13.: Kor kl. 19.30.
Lørdag d. 17.: Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 18.: Børnemesse kl. 15.
Tirsdag d. 20.: Kor kl. 19.30.
Søndag den 25.: Højmesse; Missionssøndag; trosundervisning efter messen. Tamilsk messe kl. 17.
Tirsdag den 27.: Kor kl. 19.30.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn
Ansv. kontaktpædagog: Michal Bienkowski,
tlf. 98 42 32 80 eller 98 16 36 96.
Fax 98 42 00 18 eller henv. Skt. Mariæ Kirke,
Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse kl. 16.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken. Undervisningsdatoerne vil blive bekendtgjort ved søndagsmessen.

**SANKT MARIA KIRKE
MARTYRERNE DRONNING, HJØRRING**
Bispensgade 67, 9800 Hjørring
Henvendelse Skt. Mariæ Kirke, Aalborg,
tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HB2)(I)
Søndag: Messe kl. 14.30 dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18 med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.
Undervisningsdatoerne vil blive bekendtgjort ved søndagsmessen.

Fredag d. 2.: 1. fredag i måneden.
Lørdag d. 3.: Loppemarked.
Søndag d. 4.: Loppemarked.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard,
tlf. 97 92 43 04 eller henv. til Skt. Mariæ Kirke,
Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider: (HC2)(I)

Søndag d. 11.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Søndag d. 25.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30

eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Anne Nielsen,
tlf. 86 43 47 49
Gudstjenestetider: (I)
Søndage kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Søndag d. 4.: Messe kl. 10. Undervisning og kirkekaffe efter messen.
Søndag d. 11.: Messe kl. 10.
Søndag d. 18.: Messe kl. 10.
Søndag d. 25.: Messe kl. 10 (husk sommertid ender - sov en time mere).

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand:
Doris Andersen 86 62 63 96
Messeider:

Lørdag d. 3.: Messe kl. 16. Kirkekaffe og diskussion kl. 14.30.
Lørdag d. 10.: Undervisning kl. 10. Messe kl. 12.
Lørdag d. 17.: Messe kl. 16.
Lørdag d. 24.: Messe kl. 16.

HELLIG KORS KIRKE
Østerbrogade 33, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen,
Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig.
Tlf. 97 82 08 04.
Messeider:

Søndag d. 11.: Messe kl. 14. Undervisning efter messen.
Søndag d. 25.: Messe kl. 14. Undervisning efter messen.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Vor Frue Kirke, Århus
Ryesgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91
Hjemmeside:
http://inet.uni2.dk/home/Vor_Frue_Aarhus
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66
E-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
E-mail: herbert@inet.uni2.dk
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90
Århus Boghandel: Ryesgade 28, tlf. 86 12 66 30
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28,5. Tlf. 18 09 18

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Messe på polsk: søndage, 5/10 og 20/10, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: 4. søndag, 25/10, kl. 14.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8.
Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18 -19 eller efter aftale.
Rosenkransandagt: Hver tirsdag i oktober, kl. 16.
KUK: ?
Mini-KUK: Hver søndag, kl. 11.15-13.15.
Firmanngruppe: Hver anden onsdag, kl. 18.30-21.30.
Skt. Knuds Seniorklub: Tirsdage, 6/10 og 20/10, kl. 14.30.
Katolsk Information: Mandag - fredag kl. 13 - 17.30, lørdag kl. 10 - 12, søndag kl. 11 - 12, ellers henvendelse til boghandlen.
Århus Boghandel: Mandag - torsdag, kl. 9.30 - 17.30, fredag til kl. 19. Lørdag, kl. 10 - 14.
Galleri ved Kirken: mandag, onsdag - fredag kl. 14 - 17.30,
Adolf Meister, maleri, til 12/11. Fernisering, lørdag, 17/10: Emmy Lund.

Andet:
Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerte messe:

Fredag, 2/10, kl. 18.
Sogneundervisningen: Lørdage, 3/10 og 24/10, kl. 10.
Familiemesse: Lørdag, 3/10 og 24/10, kl. 12,15.
Menighedsrådsmøde: Mandag, 5/10, kl. 19.
Arbejdsfordeling (125 års jubilæum): alle, der gerne vil hjælpe: Søndag, 4/10, kl. 11.00 (under kirkekaffe efter højmessens).
Jubilæumsmesse (i anledning af menighedens 125 års jubilæum) med biskop Martensen: Søndag, 18/10, kl. 10, reception bagefter.
Jubilæumsugen: 18/10-24/10. I Ridenhuset: Galleri og café. Skt. Knuds Skoles aktiviteter og fest. I kirken: Festmesse med jesuiterprovinsialen, lørdag, 24/10, kl. 14. Derefter reception og fest i Ridehuset.
Kunstkredsen ved kirken: Lørdag, 24/10, kl. 7.00 (fra Musikhuset med AOF): Kunstflugt til Miró på Louisiana og Carl Henning Pedersen i dialog med Chagall på Arken.
Hubertusmesse: Lørdag, 31/10, kl. 14.
Allehelgensfest: Søndag, 1/11.

Skt. Mikæls Kirke, Pindstrup
Kastetvej 1, Ringsø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag, 4/10 og 18/10, kl. 10.30.

Skt. Ansgars kapel, Odder
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 54 20.
Messe: Søndag, 11/10 og 25/10, kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENAÅ
Thykiersvej 4, 8500 Grenaa
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst Herbert Krawczyk SJ,
tlf. 86 18 56 33
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen,
tlf. 86 32 58 13
Søndagsmesse: Kl. 10 (højmesse og kirkekaffe).
Skriftemål: Før messen eller aftale.
Menighedsrådsmøde: efter aftale.
Messeider: (HC2)

Søndag d. 4.: Latinsk højmesse kl. 10.
Søndag d. 11.: Høstgudstjeneste kl. 10 (familie-messe).
Mandag d. 12.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

MARIA HJERTE ABDEDI, SOSTRUP
Maria Hjerte Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messeider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20.

Lørdag d. 3.: Pontifikalgudstjeneste kl. 10.30 med moder Theresa Brenninkmeijers abbedissevielse.
Tirsdag d. 13.: Mariadag. Udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 18.40, Maria-procession kl. 19, bagefter messe.
Torsdag d. 15.: Teresa af Avila. messe kl. 10.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Fax 97 22 40 54
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76.
Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messeider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Søndag d. 4.: Høstgudstjeneste kl. 10 i hvilken vi har den glæde at døbe et lille barn. Efter messen kirkekaffe.
Onsdag d. 7.: Foredrag af Kirsten Kjærulff kl. 19.30 Tema: Sjæl - Sind - Sundhed ud fra Hildegard af Bingen
Torsdag d. 8.: Seniorklub kl. 14.
Søndag 11.: Gudstjeneste kl. 10.
Søndag 18.: Messe kl. 16.
Tirsdag d. 20.: Fælles møde kl. 19.30 ang. vore kirkevinduer.
Torsdag d. 22.: Seniorklub kl. 14.
Søndag d. 25.: Gudstjeneste kl. 16.

SOGNESTOF
modtages meget gerne
via e-mail og disketter!!!

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Messeider: (HA)(T)
Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.
Lørdag: Søndagens messe kl. 16.

Lørdag d. 3.: Børnene og ministranterne mødes kl. 14. De unge, som forbereder sig til den første hellige kommunion og til firmelsen, indleder deres undervisning kl. 14. Møderne afsluttes med messen kl. 16.
Lørdag d. 10.: Fra kl. 10-17 holdes der retræte i Sct. Norberts Kirke i Vejle. Generalvikar Lars Messerschmidt hjælper os til en bedre forståelse af Helligåndens væsen og virke i de kristne. Se opslaget i kirken og annoncen i KO.
I Sct. Josefs Kirke er der tamilsk messe kl. 11. Kl. 16 søndagens messe.
Fredag d. 16.-søndag d. 18.: Vietnamesiske unge i DUK afholder en weekend på Sct. Ibs Skole. De deltager i lørdagens og søndagens messe med særlige indslag og sang.
Lørdag d. 24.: Messe kl. 16.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messeider: (HB2)(I)
Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Maria-søstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag.
Aftenmesser kl. 17.30 tirsdag, onsdag og fredag i kirken.
Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45
Religionsundervisning for børn og unge:
Hver fredag kl. 16-18.

Fredag d. 2.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre. Religionsundervisning starter for børn og unge kl. 16-18.
Søndag d. 4.: Høstgudstjeneste kl. 11. Gaver-til pyntning af kirken kan sættes i våbenhuset senest lørdag den 3. oktober. Efter høstgudstjenesten kirkefrokost og gaverne sælges til fordel for Caritas.
Tirsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Lørdag d. 10.: Retrætedag på Sct. Norberts skole kl. 10-17. Alle er velkomne. Der medbringes frokostpakke - drikkevarer kan købes. Tilmelding: Præstegården eller til Hanne Wegener - 75 82 58 53
Fredag d. 16.: Ingen religionsundervisning på grund af efterårsferien.
Tirsdag d. 27.: Forsangerøvelse kl. 19.
Onsdag d. 28.: Hildegard af Bingen-aften. Starter kl. 19 i Kunstbrønderiet, Præstegade 3.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm.,
Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01,
Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11
undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)
Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.
Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15.
On., fr. og lø. messe kl. 8.15.
Onsdagsklubber mødes hver onsdag kl. 15.
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Firmelse: Ønsker du at blive firmet den 16. maj 1999? Husk at tilmelde dig snarest på sognekontoret!
Ønsker du at yde et bidrag til vort nye menighedscenter? Køb en mursten for 25 kr./stk. Murstenene kan købes efter søndagsmesserne.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia
Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm.
Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14).

Fax: 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).
Sognesekretariat: Sjøllandsgade 50 A,
7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76
(hver dag kl. 9-12 undt. mandag).
Menighedsrådsformand: Leif Starostka, Sønder-
gade 100 U, 5500 Middelfart, tlf. 64 41 55 53.
Messestider: (HA)(T)
1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30
Øvrige søndage kl. 10.30
Tirsdag kl. 7.45.
Onsdag kl. 16.30 (undtagen d. 23. 9.)
Torsdag kl. 7.45 (undtagen d. 24. 9.)
Lørdag kl. 16.30 (undtagen d. 26. 9.)
Rosenkransbøn hver tredje onsdag i måneden.
Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslags-
tavlen ved kirketårnet.
Kirkekaffe i menighedssalen anden søndag i måne-
den efter højmessens.

Søndag d. 4.: Højmesse kl. 16.30.
Onsdag d. 14.: Den Hl. Kommunion bringes til
menighedens syge.

I oktober måned er der rosenkransbøn hver
onsdag kl. 16.
Ministrantundervisning hver lørdag kl. 15.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27.
Fax: 75 12 10 46 bedst 10-11.
Messestider: (TH)
Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag.
Hverdagsmesser: Tirsdag - torsdag kl. 9.
Fredag kl. 19, derefter bedegruppe i kirken.
Lørdag kl. 16.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter
aftale.

Tirsdag-fredag: Rosenkrans og laudes kl. 8.
Tirsdag-torsdag: Sakramental tilbedelse kl. 15-18.
Hver mandag hos søstrene, Baggesens Allé 149 i
Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets
gudstjeneste kl. 16.30.
2. torsdag i hver måned: Skolemesse
2. lørdag i hver måned: Messe på polsk
3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.

Søndag den 4.: Familiemesse
Lørdag den 10.: Menighedsudflugt til Brødremeni-
ghedens by Christiansfeld. Afgang fra kirken kl.
10, hjemkomst kl. ca. 16.30. Først spiser vi vores
medbragte frokost, så viser en guide os rundt i
den gamle by, hvor vi bl.a. skal se Brødremeni-
ghedens kirke og kirkegård, høre om Hermhutter-
nes virke samt honningkagerens historie. Efter
rundvisningen byder Skt. Nikolaj Kirke på efter-
middagskaffe på Brødremeni-ghedens hotel, som
tidligere chefkonditor i Tivoli, Gert Sørensen, har
overtaget, og han vil fortælle os lidt om hvorfor
han flyttede arbejdsplads fra Tivoli til Christians-
feld. Prisen for bus og rundvisning er 110 kr, som
betales ved tilmeldingen. Kaffen med tilbehør er
gratis.
Lørdag den 24.: Sognedag kl. 10-12. Et tilbud til
alle menighedens børn, unge og voksne - fra 5
år og op efter. Efter undervisningen mødes vi -
dem, der har lyst - til fællesmåltid og samvær. Kom
og vær med! *De øvrige sognedage i 1998 er:*
21. november og 5. december.
Søndag den 25.: Engelsk messe kl. 16. For alle
engelsktalende, samt andre interesserede, vil der
blive fejret messe ved fader Patrick Sheils C.s.s.R.,
der er præst for philippinerne i Danmark.
Messen begynder med rosenkrans. Efter messen
er der oplæg ved fader Patrick samt fællesspis-
ning i menighedssalen. Arrangementet foregår på
engelsk.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Søndertorv 1, 6200 Aabenraa
Sognepræst: Jan Zaleski, Fiskergade 5-7, 6200
Aabenraa. Tlf. 21 29 11 61.
Formand for menighedsrådet: Birgit Mørck,
Søparken 17, 6230 Rødekro, tlf. 74 69 39 65.
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal,
6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.
Messestider: (HC2)
Søn- og helligdage højmesse kl. 11, fra og med
oktober. *Vær opmærksom på eventuelle ændringer,
som meddeles i sognet.*
Mandag-fredag: Messe kl. 19.00.
Onsdag: Rosenkrans kl. 18.30.
Polsk messe: 1. lørdag i måneden kl. 18.00.

Søndag d. 11.: Rosenkransandagt i St. Marien-
kirche, Flensburg, kl. 17.30.
Søndag d. 18.: Rosenkransandagt i Skt. Ansgars
Kirke, Aabenraa, kl. 17.30.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst: Se Aabenraa
Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal,
6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Menighedsrådsformand: Jørn A. Munksgaard,
Dybbølparken 8B, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 48 93 35
Messestider: (HC2)(I)
Fra og med oktober fejres højmessens på søndage
kl. 10. Hver onsdag messe i kirken kl. 17. *Vær
opmærksom på eventuelle ændringer, som medde-
les i sognet.*
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen
eller efter aftale.
Søndag d. 11.: Rosenkransandagt i St. Marien-
kirche, Flensburg, kl. 17.30.
Søndag d. 18.: Rosenkransandagt i Skt. Ansgars
Kirke, Aabenraa, kl. 17.30.
Øvrige oplysninger: Se sognebladet.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev
Sognepræst: Se Aabenraa
Messestider: (HC2)(I):
Fra og med oktober fejres højmessens på søndage
kl. 9. *Vær opmærksom på eventuelle ændringer,
som meddeles i sognet.*

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER
Ribelandevej 41, 6270 Tønder
Sognepræst: Se Aabenraa
Messestider: (I)
Fra og med oktober fejres højmessens på søndage kl.
14.30. *Vær opmærksom på eventuelle ændringer,
som meddeles i sognet.*
Undervisningen begynder søndag d. 4. oktober kl.
14.30 med efterfølgende messe kl. 15.30.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C
Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.
Sognepræst: Leo Drzal.
Andenpræst: Stefan Huber og Janusz Turek.
Vietnamesisk præst: P. Thien,
Mobiltilf. 20 29 77 17.
Kontortid: Tirsdag og torsdag:
Leo Drzal kl. 10-12.
Onsdag og fredag: Stefan Huber.
Messestider: (HC)(TH)
Søndagsmesser: Kl. 10 og 18.30.
Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag
og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.
Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42
eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag,
fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.
Mobiltilf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Knud Petersen.
Tlf. 62 20 51 13
Messestider: (HC2)(T)
Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille
messe kl. 11.
Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.
Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.
Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter aftenmesse og forbøn-
ner om præste- og ordenskald kl. 19.
Søndag d. 11.: Tamilsk messe kl. 14.
Onsdag d. 21.: Kontaktgruppen. Vi begynder med
messe i kirken kl. 14, derefter fortsætter vi oppe i
lokalerne. Alle er velkomne!
Søndag d. 25.: Familiemesse kl. 9.30. Stille
messe kl. 11.
Onsdag d. 28.: MR-møde kl. 19.
Fredag d. 30.: Lektormøde kl. 19.

Rosenkransandagter: torsdag d. 1., 8., 15., 22., 29.
kl. 18.30.
Religionsundervisning for alle børn (dansk, viet-
namesisk og tamilsk): Lørdag d. 24. kl. 9.45.
Vietnamesisk religionsundervisning lørdag d. 3.,
og lørdag d. 31. kl. 9.45.
Firmandundervisning fredag d. 23. kl. 16.30.

SANKT BENDTS KAPEL
Brøgede 14, 5900 Rudkøbing
Messestider: (I)

Søndag d. 4.: Messe kl. 15

STELLA MARIS KIRKE, NYBORG
Vindingevej 7, 5800 Nyborg
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1,
5700 Svendborg. Tlf. 65 31 03 60
eller 62 21 05 42 bedst torsdag, fredag,
lørdag kl.9-12 eller efter aftale.
Mobiltilf. 20 21 56 42. Menighedsrådsformand:
Eva Antkowiak. Tlf. 65 36 18 83.
Messestider: (HC2)(I)
Højmesse hver lørdag kl. 15.30.

Lørdag d. 10.: Kirkekaffe efter messen kl. 15.30
i menighedssalene. Alle indbydes!

VOR FRELSERS KIRKE, ASSENS
Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst: J.Kruk, Havnegade 1,
5700 Svendborg. Tlf. 62 21 05 42.
Mobiltilf. 20 21 56 42.
Menighedsrådsformand: Janine Rohde.
Tlf. 64 71 27 25.
Messestider:

Søndag d. 11.: Messe kl. 11.
Søndag d. 18.: Messe kl. 11.
Søndag d. 25.: Messe kl. 11.

8 | Lolland-Falster

SKT. BIRGITTA KIRKE, MARIBO
Mariagade 4, 4930 Maribo
Tlf. 54 75 50 80. Giro 3 00 50 46.
Sognepræst: Pastor Martin Bergsøe,
tlf. 54 75 50 80.
Messestider: (I)
Hver torsdag kl. 9. Hver fredag: Tilbedelse kl. 9,
messe kl. 10. Kirkekaffe fortsat første søndag i hver
måned.

Søndag d. 4.: Høstgudstjeneste kl. 9.
Søndag d. 11.: Messe kl. 11.
Søndag d. 18.: Messe kl. 9.
Søndag d. 25.: Messe kl. 11.
Søndag d. 1. november: Alle Helgens dag.
Messe kl. 9. Efter messen mødes vi på kirkegården
og tænder lys.

SKT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. 53 92 06 81. Giro 709 10 60.
Konst. sognepræst: pater Irenæus OFMconv.
Messestider: (HA)(TH)
Søndagsgudstjenesterne begynder kl. 10. Lørdagens
gudstjeneste kl. 17 (forhør Dem i forvejen, f. eks. ved
en telefonopringning).
Eventuelle ændringer vil blive meddelt i kirken og
ved annoncering i avisen.

Torsdag den 24. september: Der afholdes møde i
Kolbehuset i forbindelse med årets julemarked.
Julemarkedet afholdes lørdag og søndag d. 28. og
29. november. Alle som vil hjælpe er velkomne.
Søndag d. 4. oktober: Sankt Frans' fest. Vi fejrer
menighedens værmehelgen, Frans af Assisi. Alle
indbydes til at tage del i festgudstjenesten kl. 10
og i den efterfølgende kirkekaffe i Kolbehuset. I
anledning af festen bliver det en festlig kirkekaffe
med lagkage.
Lørdag d. 10.: Birgit Szyska og Allan Hansen
holder bryllup. Ægtevielsen finder sted i kirken
kl. 15.
Firmelse i september 1999: Forældre med børn i
konfirmationsalderen (13-15 år) gøres opmærksom
på, at biskoppen kommer i 1999 til Nakskov for
at firme menighedens unge. Man bedes venligst
kontakte præstegården og meddele, hvem der ønsker
at blive firmet.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 07 39.
Konst. sognepræst: Martin Bergsøe.
Messestider: (HC2)(I)
Onsdage kl. 9. Lørdag tilbedelse kl. 8.
Lørdag messe kl. 9.

Søndag d. 4.: Messe kl. 11.
Søndag d. 11.: Messe kl. 9.
Søndag d. 18.: Messe kl. 11.
Søndag d. 25.: Messe kl. 9.

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
Præstøvej 29, 4700 Næstved
Tlf. 55 72 09 85. Fax: 55 73 09 43
Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz,
tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43.
Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag
og lørdag mellem kl. 11-12.

Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth
Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10.
Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.
Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente
kl. 16-17.
NB! Hver første fredag i måneden (Jesu Hjerter
fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17,
messe på Maria Elisabeth Hjem kl. 17.
Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Søndag d. 4.: Efter højmesse er der kirkekaffe
i menighedssalen.
Bankospil: Mandag i alle ulige uger kl. 19 i
menighedssalen. Skolemesse:

Onsdag den 28. oktober kl. 8 i kirken.
Rosenkransandagt i oktober hver tirsdag kl. 19
i Kirken.

Vor Frue menighed tilbyder religionsundervisning
som forberedelse til firmelse og førstekommu-
ni- on. De børn, der går på Vor Frue Skole vil få re-
ligionsundervisning i skoletiden, for andre børn fo-
regår undervisningen i menighedssalene. For
førstekommunikanter: Tirsdag kl. 15-16. Direkte
firmelsesforberedelser finder sted næste skoleår,
d.v.s. 1999/2000.
NB: Første kommunion 1999: Kristi Himmel-
fartsdag den 13. maj kl. 10. Firmelse: År 2000,
søndag den 24. september kl. 10.

Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjene-
ste - eller efter aftale.
Præsterne bringer gerne den hellige kommunion
til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som pas-
ser bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i
familien eller en af Deres bekendte er blevet ind-
lagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem.
Tak!

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
Sognepræst: Josef Dudek, C.Ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 tors-
dag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messestider: (HA)(I)
Hver søndag: Messe kl. 10.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af Al-
trets Sakramente kl. 16. Messe kl. 16.30.
Søndag d. 11.: Højmesse kl. 10, menighedskaffe
efter messen.
I oktober måned: Rosenkransandagt hver torsdag
kl. 16.30.

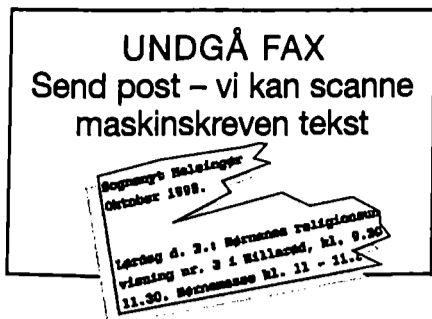
SKT. HANS KIRKE, KØGE
Bjerggade 10, 4600 Køge
Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst:
Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.
Menighedsrådsformand: Paul Johansen, Oldekro-
gen, Magleby, 4672 Klippinge. Tlf. 56 57 84 04
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10.
Efter messen sakramental tilbedelse.
Hver første søndag i måneden: Polsk messe kl. 16
med efterfølgende samvær i menighedssalen...
Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen
eller efter aftale.
Kirkekaffe: Altid den 2. søndag i måneden efter
højmessens. Alle er velkomne!
Lørdagsklub: Interesserede kan kontakte Alice
Jensen, tlf. 56 26 64 78, for at høre, hvornår næst
møde afholdes.

10 | Vestsjælland

RINGSTED - SE PASTORALENHED 11

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
Vor Frue Kirke, Slagelse Frederiksgade 5,
4200 Slagelse
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
Faste gudstjenestetider:
Messer: søndag kl. 10 i kirken, - med
efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.
Fredag kl. 19.15, - som regel i kapellet. (25. sept.
kl. 23 i kirken)
Hverdagsmesser, - i Skt. Montforts kapel over kir-
kens sakristi, - normalt således: mandag kl. 17.15,
tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15.
Montfort-kommunitetets daglige bønner, - i Skt.
Montforts kapel, normalt således: Rosenkransbøn:
hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø. Vesper: lørdag
kl. 12.15, søndag kl. 19, øvrige dage kl. 18.
Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor bedes,
- udover den daglige middagsrosenkrans, -
rosenkransen i fællesskab før messen søndagene
den 11., 18. og 25. okt. samt 1. nov., - fra kl. 9.50.
Børneundervisning i relation til søndagsmessen:
den 27. sept., den 11. og 25. oktober.
Troslæregennemgang: tirsdag d. 13. okt. kl. 19.30.
Eftermiddag for vore ældre: torsdag den 29. okt.
fra kl. 14.30.

Fredag d. 25. september, Mikkelsaften, fejres som
kulturmat i Slagelse, og i vor kirke sker der noget
fra kl. 18-24. Kl. 18.15-19.00: rundvisning. Kl.
19.15: korsvejsandagt. Kl. 20.45 blæserkoncert,
kl. 21.45: kor-koncert.
Kl. 23.00 (NB!) Mikkels-midnats-messe. Celebrant
og prædikant: Pastor Martin Bergsøe, Nykøbing-
Maribo. Sognepræst Stephen Holm står i spidsen
for opførelse af hans egen rytmiske messe for so-
lister, kor, rytmegruppe og menighed.
**Søndag d. 27. højtideligholder vi i vor kirke Mik-
kelsdag:** festen for de hellige ærkeengle Mikael,
Gabriel og Rafael. Ærkeenglen Mikael er Slagel-
se by's værneengel (se byvåbenet!), ærkeenglen

Gabriel er den montfortanske ordensfamilies værneengel. Kl. 10: familiemesse.
Søndag d. 4. okt., den første oktober-søndag, højtideligholder vi rosenkransfesten. Den dag forbindes messen kl.10 med en rosenkransandagt.
Mandag d. 5. er månedens 1. mandag, som er intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18.15-19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskal.
Søndag d. 11. fejres messen kl. 10 som menighedens *høstgudstjeneste*, hvor vore børn og unge ved messens begyndelse i procession bærer høstens gaver frem til altret, gaver, som vi be'r menigheden bringe med til kirke. Før vi ved messens slutning modtager velsignelsen, holder vi en frisk auktion over høstgaverne, som vil gøre os i stand til økonomisk at sørge for vore tre »adopterede« børn fra Afrika/Brasilien endnu et år frem. Efter messen går vi til menighedshuset, hvor vi skal spise gule ærter. En øl og en snaps, - eller en vand kan købes. Børnene får en sodavand, og vi andre får til slut en hurtig kop kaffe, før vi går hjem.
Tirsdag d. 13. tager vi hul på 5 aften-arrangementer, som vil blive afviklet i løbet af vinteren. Tirsdag nr. 2 i månederne oktober og november, samt januar, februar og marts '99 vil vi kl. 19.30 samles i menighedssalen, hvor sognepræsten vil gennemgå vor kirkes troskræ.
Søndag d. 18. fejres dele af søndagsmessen på latin
Søndag d. 25. er Verdensmissions-søndag. Messen kl. 10 er familiemesse med efterfølgende *undervisning af vore børn og unge*.

SANKT MARIÆ KIRKE, KALUNDBORG
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
 Menighedssøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværg: Zilda Christensen, Lundemarken 15, st., 4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53

Om søndagen: Messe kl. 15, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne.
Om hverdagen: normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
 Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab før søndagsmessen d. 11., 18. og 25. okt., - fra kl. 14.50.
 Der er *børneundervisning* i forbindelse med søndagsmessen den 27. sept., den 11. og 25. okt.

Søndag d. 27. sept. fejrer vi søndagsmessen kl. 15 som vor menigheds *høstgudstjeneste*. Messens kollekt går dén dag til ét års hjælp til dét afrikanske barn, som menigheden har adopteret gennem Børnefonden.
Søndag d. 4. okt., den første oktober-søndag, højtideligholder vi *rosenkransfesten*. Dén dag forbindes messen kl. 15 med en *rosenkransandagt*.
Søndag d. 18. fejres dele af messen kl. 15 på latin
Søndag d. 25. er verdensmissions-søndag. Dén søndag fejres messen kl. 15 med sange på mange forskellige sprog.

SANKT ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
 Sankt Elisabeths Kirke, Holbæk
 Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
 Sognesøster: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor.
Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab før søndagsmessen lørdagene d. 10., 17., 24. og 31. okt., - fra kl. 15.20.
 torsdag den 8. er der rosenkransbøn kl. 16. Torsdagene den 15., 22. og 29. okt. er der rosenkransbøn i kapellet kl. 19.15.

Der er *børne- og ungdomsundervisning* i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 10. og 24. okt.
Troskrægenngang: Mandagene d. 28. sept. og 26. okt. kl. 19.15
Hyggeklub for menighedens ældre (og yngre): torsdag d. 8. okt. fra kl. 14.

Lørdag d. 26. sept. fejrer vi søndagsmessen kl. 15.30 som *menighedens høstgudstjeneste*. Ved messens begyndelse vil vore børn i procession bringe høstens gaver frem til altret, gaver, som vi beder menigheden tage med til kirke. Ved messens slutning vil vi, før høstfesten fortsættes med kaffebord i menighedslokalerne, ved en festlig auktion sælge gaverne til smukke overpriser. Det indkomne beløb vil helt sikkert dække de års-udgifter, vi har på de to afrikanske børn, som menigheden har »adopteret« fra Børnefonden.
Mandag d. 28. sept. tager vi hul på 5 aften-arrangementer, som vil blive afviklet i løbet af vinteren. Den sidste mandag i månederne september, oktober og november, samt januar og februar 99 vil vi kl. 19.15 samles i menighedssalen, hvor sognepræsten vil gennemgå vor kirkes troskræ.
Torsdag d. 1. okt., - aftenen før oktobermånedens 1. fredag, - er der kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddelelse af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20. I denne gudstjeneste fejres festen for den hellige Frans af Assisi (-egentlig d. 4. okt.), inspirator for vort sogns væmehelgen, den hellige Elisabeth af Thüringen. Efter gudstjenesten spiser vi »italiensk« sammen i menighedssalen. Tilmelding på liste.
Lørdag d. 3., den første oktober-weekend, højtideligholder vi *rosenkransfesten*. Messen kl. 15.30 forbindes dén dag med en rosenkransandagt.
Lørdag d. 17. fejres dele af søndagsmessen kl. 15.30 på latin.
Lørdag d. 24. fejres verdens-missions-søndagen. Messen kl. 15.30 er med sange på mange forskellige sprog.
Mandag d. 26. kl. 19.15: troskræ-gennemgang i menighedssalen v. sognepræsten.
Lørdag d. 31., aftenen før 1. november, fejrer vi *Allehelgensfest*. Kl. 15.30: festmesse. I tilslutning til messen holdes en kort andagt for vort sogns afdøde, hvorpå vi, syngende allehelgens-litaniet, går i *procession til den katolske kirkegård*, hvor gravene bestænkes med vievand og den afsluttende velsignelse gives. Derefter vender vi tilbage til menighedshuset, hvor en tallerken varm suppe og et glas hvidvin venter os.

11 | Midtsjælland

HOLBÆK - SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 21 60 30 37.
 Skt. Josef søstrene tlf. 57 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 58 52 10 99.
Messtider: (HC2)(I)

Lørdag d. 3: 27. alm. søndag fejres med sognepræsten i messen kl. 16.
Søndag d. 11.: 28. alm. søndag fejres med p. Jac. Adams kl. 10.
Lørdag d. 17.: 29. alm. søndag fejres med sognepræsten i messen kl. 16.
Tirsdag d. 20.: Bordmesse og hyggeligt samvær hos søstrene på Teglovnvej 18, kl. 19.
Søndag d. 25.: 30. alm. søndag fejres kl. 10.
Lørdag d. 31.: Alle Helgen/Alle Sjæle fejres i messen med sognepræsten kl. 16.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
 Giro: 402 3986. FAX 46 36 50 91
 Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv.
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm conv.
 Sognelokator: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)
 Gråbrødrehuset: 46 36 77 56
 e-post: graabroe@post4.tele.dk
 Gråbrødrenes Bogcafe: 46 32 52 57
 Homepage: www.laurentii.org
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10
 Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menighedssalen.
 (1. søndag i måneden messe i Islebjerg Kirke, Frederikssund, kl. 14).
 (2. søndag i måneden messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 08.30).
 Hverdagsmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.
 Tædbøn:
 Morgenbøn: Mandag-fredag kl. 7.
 Aftenbøn: Mandag-fredag kl. 18.30
 Faste andagter:
 Rosenkransandagt hver onsdag kl. 16.30.
 Sakramentsandagt hver torsdag kl.16.30.
 Katekese (Religionsundervisning) for 6-10 årige hver 1. lørdag kl. 14.15 - efter aftenmessen

Firmeshold hver 3. lørdag kl. 14.15 - efter aftenmessen.

Søndag d. 27. september: Høstgudstjeneste
Torsdag d. 1. oktober: Økonomiudvalgsmøde: kl. 19 i VIK-stuen.
Lørdag d. 3.: Transitus: Frans' overgang til livet; aftenbøn kl. 19 med reception bagefter.
Søndag d. 4.: Frans' fest - messe kl. 10 med biskop Czeslaw Kozon.
Tirsdag d. 6.: Seniorklub kl. 14.45 i menighedssalen - foredrag om et spændende land. Nærmere oplysninger i sognebladet.
Onsdag d. 7.: Menighedsrådsmøde kl. 19 i menighedssalen.
Torsdag d. 8.: Skt. Joseph Skoles Høstgudstjeneste i kirken formiddagen. Menighedsrådsmøde kl. 19.
Onsdag d. 21.: Menighedsforum: Hvad er vore opgaver som medlemmer af Kristi kirke? Kl. 19. i menighedssalen.
Torsdag d. 29.: Skolemesse: kl. 11.50 i kirken. Jakobsfest kl. 19 på Gråbrødrenes kirkegård ved Hestetorvet i Roskilde.

LEDREBORG SLOTSKIRKE
 Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
 Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Niels Engelbrecht, tlf. 43 99 07 28.
 Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
 Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13
 Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.
Messtider: (HA)(I)
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.
 Torsdag: Messe kl. 10.
 Fredag: Tilbedelse kl. 17-18 .
 Vesper og messe kl. 18.
 Rosenkrans kl. 19-21.
 Lørdag: Messe kl. 11.30.
 Første lørdag i måneden vietnamesisk messe kl. 17.
 Sidste lørdag i måneden familiemesse kl. 17.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 21 60 30 37.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 48 39 90 06.
Messtider: (HB2)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Lørdag d. 3.: Børnernes religionsundervisning nr. 3 i Hillerød, kl. 9.30-11.30.
 Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 4.: 27. alm. søndag, messe kl. 9.
Tirsdag d. 6.: Pensionistræf kl. 14.30 med messe og samvær.
Søndag d. 11.: 28. alm. søndag, messe kl. 11.
Søndag d. 18.: 29. alm. søndag, messe kl. 9.
Torsdag d. 22.: Menighedsaften kl.19.30, hvor sr. Susanne Hoyos fortæller om sin vej til at blive Sankt Joseph søster.
Lørdag d. 24.: Børnernes religionsundervisning nr. 4 i Hillerød, kl. 9.30-11.30.
 Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 25.: 30. alm. søndag, messekl. 11. (Sommeretid ender - vi sover en time længere).
Lørdag d. 31.: Børnernes religionsundervisning nr. 5 i Hillerød, kl. 9.30 -11.30.
 Ingen børnemesse, men andagt!

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobil tlf. 21 60 30 37.
 Fax. 42 25 55 31.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
Messtider: (HA)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Lørdag d. 3.: Børnernes religionsundervisning nr. 3, kl. 9.30-11.30.
 Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 4.: 27. alm. søndag, messe kl.11.
Søndag d. 11.: 28. alm. søndag, messekl. 9.
Søndag d. 18.: 29. alm. søndag, messekl. 11.
Lørdag d. 24.: Børnernes religionsundervisning nr. 4. kl. 9.30-11.30.
 Børnemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 25.: 30 alm. søndag, messe kl. 9.

(Sommeretid ender - vi sover en time længere til morgen).
Tirsdag d. 27.: Menighedsaften om Israel kl. 19.30 (se i sognebrevet).
Lørdag d. 31.: Børnernes religionsundervisning nr. 5, kl. 9.30-11.30.
 Ingen messe, dog andagt, idet vi har familiemesse om søndagen (Sankt Martin).

SKT. HANS KIRKE, HØRSKOLM
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messtider: (HA)(I)
 Søndage: Højmesse i Sankt Hans Kirke kl. 11. Messe på Mikkelpark, Strandvejen 352 kl. 9.
 Tirsdage: Messe kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.
 Torsdage: Messe kl. 10.30. Religionsundervisning på Nordvanggård kl. 16-17.10.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Søndag d. 4.: Børnetid i præsteværelset under højmessens. Efter messen kirkefrokost i menighedssalen, hvor menighedsrådet vil orientere om sidste nyt.
Torsdag d. 8.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30 i menighedssalen. Eventuelle forslag til dagsorden bedes afleveret til menighedsrådsformanden senest søndag den 4.
Torsdagene den 15. og 22.: Ingen religionsundervisning på Nordvanggård.
Søndag d. 25.: Efter højmessens er der ministrantsamvær kl. 12.30-15, først i kirken og dernæst i KUK-lokalet.
Torsdag d. 29.: Den årlige sammenkomst med middag for menighedsmedlemmer og andre, som har påtaget sig særlige opgaver for menigheden. Det er kl. 19 i menighedssalen. Invitation vil blive fremsendt til de pågældende med ægtefælle.

DEN HELLIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96
 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 Præst: Jacob Muiser.

Messtider: (HA1)
 Søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Mandag, onsdag, torsdag og fredag: Messe kl. 17.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Lørdag: Messe kl. 8
 Skriftemål i forb. med gudstjenesterne og efter aftale. Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den første fredag i måneden.

13 | Hovedstads-område NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.
Messtider: (HA)(I)
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Messe kl. 10 og kl. 11.30 (engelsk).
 Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 Mandage i oktober, november og december: Messe kl. 10.30.
 1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
 Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.

Lørdag d. 3.: Arbejdsdag, starter kl. 9.
Søndag d. 4.: Ministrantundervisning kl. 9.30.
Onsdag d. 7.: Menighedsaften efter messen kl. 19. Se opslag i våbenhuset.
Søndag d. 11.: Undervisning for børn og voksne efter messen kl. 10.
Mandag d. 19.: Menighedsrådsmøde efter messen kl. 19.
Søndag d. 25.: Sommerud ender.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag-fredag 10.30-12 på sognekoret.
 Evt. også på 31 28 47 69.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.

Menighedsrådsformand:
Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj.
Tlf. 38 28 82 53.
Messestider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag:
Messe kl. 19.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
Vandtårnsvej 7-11; 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Sognekontor: Vandtårnsvej 11.
Messestider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Messestider: (HC2)(I) Søndage kl. 10.

Tirsdag d. 6.: Møde med damerne hos søstrene kl. 14. Alle er velkomne!
Lørdag d. 31.: Højmesse kl. 15.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55 / 33 11 60 80
Messestider: (HC2)(I) Lørdage kl. 17.

Lørdag d. 31.: Ingen messe - se Rønne.
Søndag den 1. november: Alle Helgensfest: højmesse kl. 10.

14 | Hovedstads-område NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messestider: (HA)(I)(T)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.
1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup -Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 9-10 undt. tirsdag.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HB2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. 2. søndag i måneden er der familiemesse kl. 9. Efter højmassen er der morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Hverdag: Mandag og onsdag messe kl. 11. Tirsdag messe kl. 17. Torsdag messe kl. 17 i Skt. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag messe kl. 8. Lørdag messe kl. 11.30 med forudgående rosenkransbøn kl. 11.15. 2. tirsdag i måneden tilbedelse til kl. 19.30 i forlængelse af messen kl. 17. 3. onsdag i måneden tilbedelse kl. 10-11, efterfulgt af messe kl. 11.

Lørdag d. 3.: Therese af Lisieux fejres med messe kl. 17 og sammenkomst i gymnastiksalen.
Tirsdag d. 6.: Møde i KÆK, se under Sct. Andreas. Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 7.: Møde i miniKUK kl. 19-20.30 i KUK-lokalet. Møde i midiKUK kl. 19-21 i Sct. Andreas.
Lørdag d. 10.: Familiedag i Sct. Andreas.
Søndag d. 11.: Familiemesse kl. 9.
Torsdag d. 13.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af det udstillede Alterets Sakramente indtil kl. 19.30.
Onsdag d. 21.: Møde i miniKUK kl. 19-20.30 i KUK-lokalet. Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 10-11, messe kl. 11.
Lørdag d. 24.: Katekese kl. 15-17. Emnet er 'Helligånden' med indlæg af Bent Thorkilsen.
Søndag d. 25.: Husk! Sommertiden ender. Urene stilles en time tilbage.
Lørdag d. 31.: Mass in English at 5 p.m.

IMMACULATA KIRKE
Strandvej 91, 2100 København Ø

Messestider:
Søndage: Højmesse kl. 9.
Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ØRDRUP
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 9-10 undt. tirsdag.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse er fortsat søndag kl. 10.30. 1. søndag i måneden: Latinsk højmesse.
Hverdag: Mandag til torsdag messe kl. 8, onsdag skolemesse kl. 8.15, fredag messe kl. 17 med forudgående tilbedelse fra kl. 16, lørdag messe kl. 11.30

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Se under messestider.
Lørdag d. 3.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11, derefter messe kl. 11.30. Therese af Lisieux fejres i Sct. Therese Kirke.
Søndag d. 4.: Latinsk højmesse kl. 10.30.
Tirsdag d. 6.: Møde i KÆK. Messe kl. 11.30 og frokost i menighedssalen. Derefter vil pater Zigelaar SJ fortælle om Færøerne og vise lysbilleder.
Onsdag d. 7.: Møde i miniKUK kl. 19-20.30 i KUK-lokalet, Sct. Therese. MidiKUK mødes kl. 19 i Sct. Andreas.
Lørdag d. 10.: Familiedag.
Søndag d. 11.: Familiemesse kl. 9 i Sct. Therese Kirke.
Mandag d. 12.: Bibelkreds hos Connie Probst.
Onsdag d. 14.: Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 21.: MiniKUK holder møde i KUK-lokalet i Sct. Therese.
Lørdag d. 24.: Katekese i Sct. Therese. Se under Sct. Therese Kirke.
Søndag d. 25.: Husk! Sommertid ender. Urene stilles en time tilbage. Sogndag. Efter højmassen kl. 10.30 er der frokost og oplæg til dagens emne, Helligånden.

SØBORG - SE PASTORALENHED 13

15 | Hovedstads-område V

JESU HJERTE KIRKE
Stenosgade 4, 1616 København V.
Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 33 21 85 88.
Indvalg: 33 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12.
Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messestider: (HA1)(TH)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
Søndag: Latinsk højmesse kl. 10.
Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det Helligste Sakramente kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.
Mandag d. 5.: Studiekreds for voksne kl. 18.
Tirsdag d. 6.: Kongregationsandagt kl. 16 med foredrag: »Hvorfor taler vi om Jomfru Maria?«
Onsdag d. 7.: MiniKUK kl. 19.
Fredag d. 9.: Vi deltager i »kulturmatten«. Kirken er åben fra kl. 18-24. Der vil være korsang, orgelmusik, rundvisning og oplæsning. Se plakaten i våbenhuset.
Søndag d. 11.: Ungarnsk messe kl. 16 i huskapellet. Derefter samvær i menighedssalen.
Lørdag d. 17.: Kongregationsmesse kl. 10.
Søndag d. 18.: Et hollandsk børnekor, »Deo Sacrum«, fra Poeldijk, synger under 11.30 messen.
Mandag d. 19.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Tirsdag d. 20.: De ældres eftermiddag fra kl. 14.30-16.30. Messe kl. 15. Derefter samvær i menighedssalen med foredrag af førstebibliotekar cand. mag. Jacob Thomsen: »Mariabønner i Missalet«.
Onsdag d. 21.: MaxiKUK kl. 19. Film med debat.
Lørdag d. 24.: Religionsundervisning kl. 10.30-13 for sognets børn og unge. Husk madpakken. Kl. 13-14 ministrantundervisning.
Søndag d. 25.: Familiemesse kl. 11.30. Ungdomsmesse kl. 20, med efterfølgende Café Ludvig i menighedssalen.

Mandag d. 26.: Fordragsaften kl. 19.30 med Lizzie Bruun: »Min rejse til Det Hellige Land« - med lysbilleder.
Vi indbyder til kirkekaffe efter messerne.

SKT. MARIÆ KIRKE
Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg
Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.

Messestider: (HA)(TH)
Søndag: Kl. 11.
Mandag: Kl. 7.
Tirsdag: Kl. 16.30.
Onsdag: Kl. 7.
Torsdag: Kl. 7.30
Fredag: Kl. 16.30
Lørdag: Kl. 7.30

SKT. NIKOLAJ KIRKE
Strøbyvej 2; 2650 Hvidovre
Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90.
Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
Religionsundervisning for firmander torsdage kl. 18-19.
Messestider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.
Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messerne.

Fredag d. 2.: Værmeenglene. Messe på dansk kl. 8. Messe på vietnamesisk kl. 15.
Søndag d. 4.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 11.: Højmesse kl. 10. Efter messen kirkekaffe.
Søndag d. 18.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.
Torsdag d. 22.: 20-års dagen for pave Johannes Paul II's indsættelse. Messe kl. 8. Messe for paven kl. 17.
Søndag d. 25.: Sommertid ender. Familiemesse kl. 10.

16 | Hovedstads-område N

SAKRAMENTS KIRKEN
Nørrebrogade 27, 2200 København N
Tlf. 31 35 68 25. Girokonto:
804-6638 Sakraments-kirken.
Sognepræst: Pastor Reinhold Sagner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor man.-tor. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
Hospitalpræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messestider: (HB2)(T)
Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads-område K

SKT. ANSGARS KIRKE
Bredgade 64, 1260 København K.
Sognepræst: Dietrich Timmermann.
Tlf. 33 13 37 62.
Andenpræst: Chr. Noval.
Præstemes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messestider: (HB2)(T)
Søndage: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Lørdage: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
Hverdag: Messe kl. 8.
Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30, tilbedelse til kl. 18.
Lørdag d. 3.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 4.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11 med gregoriansk sang.
Onsdag d. 7.: Rosenkransandagt kl. 19.
Fredag d. 9.: Kulturmatten starter kl. 18. Musikandagter i kirken kl. 20 og kl. 22.
Lørdag d. 10.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 11.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11. Tema-kirkekaffe.
Lørdag d. 17.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.

Søndag d. 18.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11 med gregoriansk sang. Kollekt for verdensmissionen.
Lørdag d. 24.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag d. 25.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11.
Onsdag d. 28.: Møde i KÆK kl. 14 med efterfølgende messe kl. 16.30. Rosenkransandagt kl. 19.
Lørdag d. 31.: Aftenmesse kl. 17 og rosenkransbøn.
Søndag den 1. november: Alle Helgens fest, reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11. Andagt på Vestre Kirkegård kl. 16.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
Hans Bogbinders Allé 2
2300 København S.
Sognepræst Jerzy Gorowski C.ss.R.
Fax & tlf. 32 86 07 24.
Kontortid: Tirs-ons.tors. & fre. 10-12.
Tors. tillige 17-18.
P. Patrick Sheils 32 86 07 29.
P. Julian Bodnar 32 86 07 25.

Messestider: (HA)(T)
Lørdage kl. 17 (engelsk)
Søndage kl. 8.30 & 10 (dansk). Kl. 12 (polsk). Kl. 17 (engelsk).
Hverdag: Kl. 8. Torsdag: kl. 19 med novene.
1. fredag kl. 19 Jesu Hjerter messe, derefter vågenat.
Hver torsdag i oktober beider vi rosenkransen fra kl. 9.30-10.
Alle torsdage i oktober: Rosenkransandagt med efterfølgende messe kl. 19.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter messe kl. 19.
Lørdag d. 3.: Bazar og loppemarked kl. 10-17
Søndag d. 4.: Familie- og høstmesse kl. 10. Bazar og loppemarked kl. 11-15.
Onsdag d. 7.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Fotograf Erik Bachmann viser lysbilleder fra det gamle Amager.
Onsdag d. 21.: Møde i onsdagsklubben kl. 14.30. Niels Anton Dam, tidligere formand for Kristeligt Folkeparti i København, fortæller om sit begivenhedsrige liv.

BORNHOLM - SE PASTORALENHED 13

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
Præst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51,
3900 Nuuk. Tlf.: 00 299 32 1275.
Fax: 00 299 32 3175
Messestider:
Søndagsmesser: kl. 10.
Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage: Kl. 17.15
Onsdage: Kl. 18.30 tilbedelse efterfulgt af messe Kl. 19.30.
Fredage: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213.
Lørdage: Kl. 11.
Religionsundervisning: Påbegyndes i oktober
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale
Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlev-gårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Eucharistic Celebrations in English:
Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.iv. 1620 Copenhague V. Tlf. 33-860383.

Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistic à 17h 45 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Les autres samedis: ADAP à 17.45 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPAÑOL
Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).
Bemærk: ændrede messetider!

Messe i Søborg hver søndag kl. 14.
Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.
Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.
Messe i Helsingør, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
Kosciół sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.

Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerte Kirke).
Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

FAMILSKA GUDSTJENESTER

Pastor Jude Kulas Soosaiappu. Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38.

Lørdag d. 3.: Sankt Birgittas Kirke, Mariagade 4, Maribo, kl. 16. Søndag d. 4.: Vor Frue Kirke, Præstøvej 29, Næstved, kl. 12. Lørdag d. 10.: Sankt Josefs Kirke, Nørregade 19-21, Horsens, kl. 11. Søndag d. 11.: Sankt Knuds Kirke, Havnegade 1, Svendborg, kl. 14. Lørdag d. 17.: Jesu Hjerte Kirke, Thorsgade 22, Randers, kl. 16. Søndag d. 18.: Hellig Kors Kirke, Østergade 33, Lemvig, kl. 10. Søndag d. 18.: Sankt Peters Kirke, Lillelundvej 36, Herning, kl. 17. Søndag d. 25.: Sankt Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalborg, kl. 17.

Lørdag d. 31.: Sankt Michaels Kirke, Skt. Michaelsgade 2, Kolding, kl. 16.

KODER FOR KØRESTOLSDRUGERE

Koderne er anført efter »Mettetider«.
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løsrampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
I = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekortet.
2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekortet/kirken.

KODER FOR HØREHANDICAPPEDE

Koderne er anført efter »Mettetider«.
T: Teleslynge.
H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

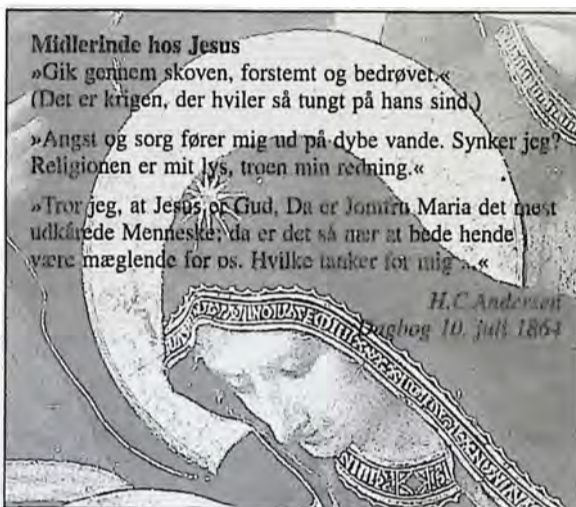
BØNNENS APOSTOLAT

Af pater Paul Keller S.J.

Verdensmissions-søndagen

– At den må fremme den åndelige og materielle solidaritet med missionen

denskabsmand, Yi Seng Houn, lærte kristendommen at kende i Peking. I 1784 blev han døbt og vendte fuld af begejstring tilbage til Korea. Han underviste sine venner i troen og forberedte dem til dåben. I ti år bestod den første kristne menighed i Korea udelukkende af lægfolk.

Også de pavelige missionsværker er et lysende eksempel på lægfolks solidariske medarbejde. Disse institutioner startede ved lægfolks initiativ og bæres endnu den dag i dag af de troendes missionsiver på hele jorden.

Vor egen opgave

Konciliet siger: »Der lever to milliarder mennesker – og deres tal vokser daglig – som endnu slet ikke eller næsten ikke har hørt evangeliet.« Konciliet siger ikke: Dem bør vi omvende, for at de kan blive frelst. For Konciliet har i dokumenterne om Kirken (LG-16), om kirken i den moderne verden (GS 22) og om Kirkens missionsvirksomhed (AG 7) fastslået, at mennesker uden for Kirken kan nå målet »ad veje, som kun Gud kender«. Men »Kirken må plante sig selv i alle disse samfund, med det samme sindelag, som var i Kristus, da han i menneskevordelsen lod sig indeslutte i den samme konkrete sociale og kulturelle verden, som de mennesker, han levede iblandt« (AG 10).

Derfor »skal de troende med de forskellige gaver, der er blevet dem til del (jf. Rom 12,6), enhver efter lejlighed, mulighed, nådegave og embede (jf. 1 Kor 3,10) medvirke til Evangeliets udbredelse« (AG 28).

(AG: »Ad Gentes« – Om Kirkens Missionsvirksomhed. GS: »Gaudium et Spes« – Om Kirken i den moderne Verden. LG: »Lumen Gentium« – Om Kirken).

Sammen med paven beder vi i oktober om:

At de kristne vil genkende Helligåndens værk overalt, hvor de opdager »Ordets sædekorn«.

At verdensmissions-søndagen må fremme den åndelige og materielle solidaritet med missionen.

Liturgisk kalender for oktober 1998

1. *hvid*. Torsdag | 26. alm. uge. (II Ps). Therese af Jesus-arnet, Jomfru, (†1897)(m). ...: Job 19,21-27ab. Ev.: Luk 10,1-12.

2. *hvid*. Fredag | 26. alm. uge. (II Ps). De hellige /værneengle (m). Englenes pf. ...: Job 38,1.12-21; 39,36-38. ...: Matt 18,1-5.10. (Læsning ad lib. (Værneenglene): 2 Mos 23,20-23a.)

3. *grøn*. Lørdag | 26. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Job 42,1-3.5-6.12-17. Ev.: Luk 10,17-24. Bededag for næste- og ordenskald.

4. *grøn*. 27. ALM. SØNDAG. (III Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. L.: Hab 1,2-3; 2,2-4 V: Sl 5,1-2.7-7ab.7c-9. R. Når I i ag hører Herrens røst, forærd ej Jeres hjerte. 2.L.: 2 Tim 6-8.13-14. Ev.: Luk.17,5-10. ...rans af Assisi, (†1226), fejres ikke.

5. *grøn*. Mandag | 27. alm. uge. (III Ps).L.: Gal 1,6-12. v.: Luk 10,25-37.

6. *grøn*. Tirsdag | 27. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid*. Bruno, æst, (†1101). L.: Gal 1,13-24. v.: Luk 10,38-42.

7. *hvid*. Onsdag | 27. alm. uge. (III Ps). Vor Frue af Rosenkransen (m). Jomfru Marias pf. L.: Gal 2,1-2.7-14. v.: Luk 11,1-4.

8. *grøn*. Torsdag | 27. alm. uge. (III Ps). L.: Gal 3,1-5. Ev.: Luk 11,5-13.

9. *grøn*. Fredag | 27. alm. uge. (III Ps). Eller *rød*. Dionsius, biskop, og lidelsesfæller, martyrer. Eller *hvid*. Johannes Leonardi, præst, (†1609). : Gal 3,7-14. Ev.: Luk 11,15-6.

10. *grøn*. Lørdag | 27. alm. uge. (III Ps). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. : Gal 3,22-29. Ev.: Luk 1,27-28.

Herrøns frølse. 2.L.: 2 Tim 2,8-13. Ev.: Luk 17,11-19.

12. *grøn*. Mandag | 28. alm. uge. (IV Ps). L.: Gal 4,22-24.26-27.31f5,1. Ev.: Luk 11,29-32.

13. *grøn*. Tirsdag | 28. alm. uge. (IV Ps). L.: Gal 5,1-6. Ev.: Luk 11,37-41.

14. *grøn*. Onsdag | 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *rød*. Callistus I, pave og martyr, (†222). L.: Gal 5,18-25. Ev.: Luk 11,42-46.

15. *hvid*. Torsdag | 28. alm. uge. (IV Ps). Therese af Jesus, jomfru og kirkelærer, (†1582)(m). L.: Ef 1,1-10. Ev.: Luk 11,47-54. (Læsning ad lib. (Therese af Jesus): Rom 8,22-27.)

16. *grøn*. Fredag | 28. alm. uge. (IV Ps). Eller *hvid*. Hedvig, ordenssøster (†1243). Eller *hvid*. Margrethe Marla Alacoque, jomfru, (†1690). L.: Ef 1,11-14. Ev.: Luk 12,1-7.

17. *rød*. Lørdag | 28. alm. uge. (IV Ps). Ignatius af Antiochia, biskop og martyr, (†107)(m). L.: Ef 1,15-23. Ev.: Luk 12,8-12. (Læsning ad lib. (Ignatius af Antiochia): Fil 3,17-4,1.)

18. *grøn*. 29. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 2 Mos 17,8-13 V: Sl 121,1-2.3-4.5-6.7-8. R. Fra Herren kommer min hjælp, fra himlens og jordens skaber. Eller: Vor hjælp er I Herrens navn, han som skabte himmel og jord. 2.L.: 2 Tim 3,14f4,2. Ev.: Luk 18,1-8. Lukas, evangelist, fejres ikke. Kollekt for verdensmissionen.

19. *grøn*. Mandag | 29. alm. uge. (I Ps). Eller *rød*. Isaak Jogues, præst, og lidelsesfæller, martyrer (†1647). Eller *hvid*. Paul af Korsø, præst, (†1775).L.: Ef 2,1-10. Ev.: Luk 12,13-21.

20. *grøn*. Tirsdag | 29. alm. uge. (I Ps). L.: Ef 2,12-22. Ev.: Luk 12,35-38.

21. *grøn*. Onsdag | 29. alm.

uge. (I Ps).L.: Ef 3,2-12. Ev.: Luk 12,39-48.

22. *grøn*. Torsdag | 29. alm. uge. (I Ps). L.: Ef 3,14-21. Ev.: Luk 12,49-53. 20-års dagen for pave Johannes Paul II's indsættelse. Mindes i Menighedens forbønner.

23. *grøn*. Fredag | 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. Johannes af Capestrano, præst, (†1456). L.: Ef 4,1-6. Ev.: Luk 12,54-59.

24. *grøn*. Lørdag | 29. alm. uge. (I Ps). Eller *hvid*. Antonius Maria Claret, biskop, (†1870). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Ef 4,7-16. Ev.: Luk 13,1-9.

25. *grøn*. 30. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Sir 35,15b-17.20-22a V: Sl 34,2-3.17-18.19+23. R. Den arme råbte, og Herren hørte ham.) 2.L.: 2 Tim 4,6-8.16-18. Ev.: Luk 18,9-14.

26. *grøn*. Mandag | 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef 4,32f5,8. Ev.: Luk 13,10-17.

27. *grøn*. Tirsdag | 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef 5,21-33. Ev.: Luk 13,18-21.

28. *rød*. Onsdag. SIMON OG JUDAS, apostle (†). (II Ps). Gl. Ap.pf. L.: Ef 2,19-22 V: Sl 19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jorderigs ende. Ev.: Luk 6,12-19.

29. *grøn*. Torsdag | 30. alm. uge. (II Ps). L.: Ef 6,10-20. Ev.: Luk 13,31-35.

30. *grøn*. Fredag | 30. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. Thøger, præst, (fca. 1050).L.: Fil 1,1-11. Ev.: Luk 14,1-6.

31. *grøn*. Lørdag | 30. alm. uge. (II Ps). Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Fil 1,18b-26. Ev.: Luk 14,1.7-11. 1.vesper til Alle Helgen.

Missionsarbejdet er ikke et periferisk fænomen i Kirken, ikke en slags hobby for nogle specialister, men Kirkens fundamentale opgave: den står og falder, alt efter udførelsen af Kristi ordre: »Gå hen og gør alle folkeslagene til mine disciple« (Mt 28,19). Som han selv er sendt af Faderen, Således er Kirken sendt af ham og Helligånden.

Hele Guds folk er kaldet

Koncilisdokumenterne taler gang på gang om hele Gudsfolkets kaldelse: »Da hele Kirken er missionerende, og da arbejdet med evangeliets udbredelse er en af Gudsfolkets hovedopgaver, indbyder konciliet alle til en dybtgående indre fornyelse, for at de i levende bevidsthed om deres eget ansvar for evangeliets udbredelse påtager sig deres del af missionsarbejdet blandt alle folkeslag« (AG 35).

Indlemmet i Kristus

»De troende er ved dåben, firmelsen og nadveren indlemmet i og ligedannede med den levende Kristus. Som hans lemmer har de alle pligt til at medvirke til at hans legeme så hurtigt som muligt når sin fylde. Derfor bør alle hos sig selv pleje det sindelag, der er åbent for hele Kirken, og sætte alle kræfter ind på evangeliets udbredelse.«

Livets vidnesbyrd

»Dog må alle være klar over, at den første og vigtigste forpligtelse i så henseende består i dette: at leve et dybt og ægte kristent liv. Dette livets vidnesbyrd vil være så meget mere virksomhedsfuldt, når

det – i overensstemmelse med dekretet om Den katolske Kirke og de kristnes enhed – aflægges i fællesskab med de øvrige kristne samfund.«

Frugterne af den åndelige fornyelse

»Denne åndelige fornyelse vil af sig selv føre til, at der frembæres bønner for Gud og gøres bod, for at hans nåde må befrugte missionærernes arbejde; så vil der komme missionskald, og de nødvendige midler vil blive givet« (AG 36).

Lægfolks andel

I de første kristne århundreder havde lægfolk en særlig andel i troens udbredelse. Kirkehistorikeren Adolf von Hamack (1851-1930) skriver i sit klassiske værk »Kristendommens mission og udbredelse i de første tre århundreder« (1902): »Kirken missionerede frem for alt ved sin eksistens og sine hellige goder.« Disse ord giver udtryk for Kirkens missionariske struktur og hele Gudsfolkets missionariske ansvar.

I nyere tid

Også i den nyere tids missionshistorie berettes der om lægfolks store indsats. Aloys Pitroipa (192-1986) havde som den første indfødt i det daværende Øvre Volta bestået eksamen som lærer og var blevet katolik. Han grundlagde den unge kirke Fada N'Gourna; allerede i 1935 var katekumenerne forberedt til at blive døbt. Han hentede en præst til N'Gourna og gav stødet til sognets grundlæggelse.

Kirken i Korea begyndte ved lægfolks initiativ. En vi-

Mindeord om sr. Alberte

Et stort menneske er overladt til Guds kærlige barmhjertighed

Et elsket, kærligt og ydmygt menneske har forladt denne verden.

Vi er mange der har oplevet sr. Albertes altid favnende væsen.

Især fra min barndom og opvækst i Skt. Therese sogn i Hellerup var hun en grundpille i min forståelse af søsterlig omsorg.

Altid var hun i aktion enten som babysitter – legetante – madmor eller i snak med folk, der havde brug for hendes varme ord.

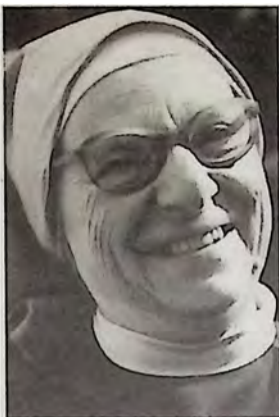
— Kom man tilfældigt forbi køkkenet, kunne man være sikker på at sr. Alberte diskede op med hjemmebagte

kager eller desserter.

Sr. Alberte udstrålede på en hel utrolig måde Guds kærlige øjne; som en solsikke der altid blomstrede, og som var dybt forankret i troen og vendt mod den ene sande Gud.

På utallige lejre har hun også gjort en stor indsats for at bespise deltagerne, og hun viste hvordan man lavede god og billig mad.

Selv som ældre hhv. i Tåstrup og på Als Kloster var sr. Alberte aktiv indtil sygdom gjorde det umuligt. Hun huskede altid os »gamle børn« og elskede når vi kiggede forbi.

Assumptionssøster Alberte, der døde 3. september blev knap 84 år.

Et stort menneske er overladt til Guds kærlige barmhjertighed.

Tak for alt hvad du har betydet for mig og mange mennesker i vort bispedømme. Du hvile i Fred.

sr. Susanne Hoyos CSJ

Lørdag d. 8. aug. 1998 fejrede Sct. Franciskus Menighed i Nakskov, at dens sognepræst gennem 26 år kunne fejre 50 årsdagen for sin præstevielse.

Gæster, breve og gaver fra nær og fjern strømmede ind, og Pater Irenæus selv kunne glæde sig over, at menighedens gave til ham og dermed også til den selv, et smedjærngitter ved indgangspartiet i kirken, nu synes sikret.

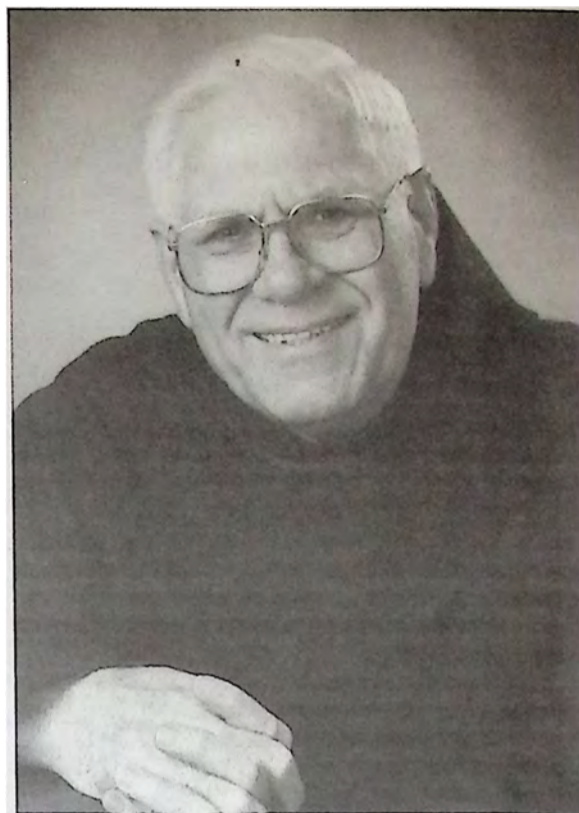
Lørdag holdt præst og menighed takkegudstjeneste for de forløbne 50 år, og søndag (billedet) fejrede jubilaren festmessen sammen med provinsialen fra den hollandske provins, pater *Theo Scholtes* OFM.conv. 10 ministranter og en til sidste plads fyldt kirke: Dansk, hollandsk og latin – babylonisk sprogforvirring? Bestemt nej.

Pater Irenæus fik et par festdage, som han såvel som deltagerne sent glemmer, og gæsterne så et levende og godt eksempel på, at man faktisk godt kan holde løfter, man har givet, selv om det skete for 50 år siden.

I sin festtale fremhævede Provinsial *Theo Scholtes* de gode og stærke bånd mellem Danmark og Den hollandske Provins, men måtte beklageligvis også erkende, at det ville komme til at knibe gevaldigt med afløsning den dag, Pater Irenæus ikke kan mere.

Ingrid og Jørgen Buntzen

Både præst og menighed holdt takkegudstjeneste for de forløbne 50 år.
Foto privat.

Irenæus Capellen O.F.M. Conv., Nakskov

Pater Irenæus præst i 50 år

Mindeord om p. Bernhard Häring CSsR

P. Bernhard Häring hører til blandt vor tids store teologer, og vi kan takke ham for et afgørende bidrag til fornyelsen af moralteologien. Han underviste i 30 år ved Redemptoristernes universitet »Accademia Alfonsiana« i Rom, som han selv havde været med til at grundlægge. I disse år skrev han »Das Gesetz Christi« og »Frei in Christus«, der begge er blevet moralteologiske standardværker.

— På grund af hans mere end hundrede skrifter og bøger, der er oversat til mange sprog, og på grund af hans indflydelse som teolog på det andet vatikankoncil, hans foredragsrejser over hele verden, og igennem mange af

hans elever og doktorander, der har studeret hos ham i Rom, har hans syn på moralteologien haft indflydelse overalt i verden.

P. Härings teologi har en udpræget pastoral og spirituel karakter. Han var ikke nogen skrivebordsteolog, men lod sig påvirke af de problemer, anliggender og den nød, han kom i berøring med gennem sit virke som rådgiver, åndelig vejleder og skriftefar. Han ønskede selv at bidrage til, at menneskene kunne leve et tillidsfuldt og modigt kristenliv inden for rammerne af vor tids udfordringer og muligheder. I tilknytning til hans ordensgrundlægger, den hl. Alfonsus de Liguoris

eksempel har p. Häring altid forsvaret den personlige samvittigheds værdighed og dermed det kristne menneskes frihed. Han gik også ind for fred og retfærdighed og for, at kirken nu endelig skulle finde løsninger på de fraskilte gengiftes problem.

Häring har præget udtrykket 'Entfeindungs liebe', d.v.s. man skal ikke blot elske sine fjender, men også gøre en indsats for, at strukturerne ændres, så der slet ikke opstår fjendskab menneskene imellem.

Hans arbejde som sjælesørger var båret af en dyb tro og en trofast kærlighed til kirken, og dette var også baggrunden for hans kritik af kirkelige begivenheder og institutioner.

I 1975 havde trosrækongregationen indledt en undersøgelse af hans teologi, men efter fem år bragte pave Johannes Paul II kontrollen til ophør og var således medvirkende til, at p. Häring kunne betragte denne tid uden bitterhed, også selv om han måtte ryste på hovedet ad denne 'kontrol-mani' inden for kirken.

Inden for moralteologien er p. Häring igen og igen vendt tilbage til Bibelen og den store kristne tradition. Han har på ny understreget, at den moralske opfordring til en kristen livsførelse kun kan være virksom, hvis menneskene først har haft mulighed for at forstå og erfare noget af Guds imødekommende og befriende nåde, som evangeliet tilsiger os.

P. Franz Hauser CSsR

Slut op om Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund

Det koster så lidt og gavner så meget! TV har en meget stor indflydelse på vore tanker og meningsdannelse. Tilfældigheder må ikke have frit spil. Der er meget at kæmpe for og meget at kæmpe imod for vort katolske forbund.

Vi kæmper for: programmer af god kvalitet og meget gode programmer af dansk kvalitet. Vi kæmper for at få flest mulig katolske og kristne udsendelser.

Vi kæmper imod: voldsfilm på tidspunkter, hvor børn og ældre endnu ser fjernsyn. — Det hele taget gør vi, hvad vi kan for at nedsætte antallet af voldsfilm i fjernsynet. På samme måde kæmper vi imod blodige krigsbilleder,

billeder af mishandlede mennesker og dyr i de tidlige nyhedsudsendelser.

Vi kan gøre noget – og vi gør det, fordi vi via vor repræsentation i Danmarks Radios Programråd har mulighed for at komme med kritik og forslag. Gang på gang oplever vi, at der lyttes til os på højeste sted.

Derfor burde det være en selvfølge, at alle katolikker slutter op om Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Det gælder jo om at værne om kristne og kulturelle værdier og retten til saglig og troværdig information.

Eva Antkowiak
Tunnelvej 8
5800 Nyborg

Tak til Connie Probst

Connie Probst er nu 'pensioneret' fra Sankt Andreas Bibliotek. Siden 1970'erne har Connie arbejdet frivilligt på bispedømmets teologiske bibliotek.

Som sognesekretær ved Sankt Andreas menighed i Ordrup begyndte hun tilmed at hjælpe p. Pierre Grégoire OP i biblioteket. Ingen var så trofast som Connie, ingen var

så hjælpsom. Gennem 25 år har hun sat sit præg på Sankt Andreas Bibliotek og set det udvikle sig fra et mindre bibliotek med nogle få tusinde bøger i sognelokalerne i Ordrup til et bibliotek i Købmagergade i København med 40.000 bind. Hun var med til at organisere bogsamlingen, hun skrev talløse kartotekskort, ydede lånerservice og

skabte i det hele taget atmosfære. Connies bidrag til Sankt Andreas Bibliotek kan slet ikke gøres op!

Det nuværende bibliotek personale – p. Robert Showers OFM Conv., bibliotek Monica Folsach, Tove Pestrup og Kirsten Brink – ønsker Connie alt det bedste til hendes 'otium'. Mange tak Connie!

Bob Showers

Møder og arrangementer

Det Hellige Land

Lysbilleder knyttet til evangelietekster

Foredrag med lysbilleder af socialrådgiver Lizzie Bruun

Mandag den 26. oktober kl. 19.30 i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4B.

Alle Interesserede er velkomne. Kaffe og the kan købes.

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen? Ønsker du at vide, hvad Dominikanerordenen står for?

Valgsprog I: Sandhed
Valgsprog II: Betragtning og meddelelse af det betragtede til andre

Lørdag den 3. oktober kl. 13.00 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i præstegården bag Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1. sal.

NB! Mødet den 26. september er udsat til den 3. oktober.

Pater Rupert Meyer
Münchens apostel
saligkåret 3. maj 1987

Foredrag med lysbilleder ved
p. Paul Keller SJ

Mandag den 28. september kl. 19.30
i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal,
Stenosgade 4B.
Alle interesserede er velkomne.
Kaffe og the kan købes.

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 27.09.1998 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café
Ludvig.

EFTERÅRSLEJR den 10.10. - 16.10.1998 på
Øm for de 7-13 årige.
Pris kr. 700,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 18.09.1998.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10. -
01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 25.10.1998 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke i København, Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10.-01.11.
1998 på ØM for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.
LEDERTRÆNING den 06.11. - 08.11.1998 på
ØM. Alder: 16 år og opæfter.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 16.10.1998.

ÅRSMØDE den 20.11. - 22.11.1998 på ØM for
2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver
menighed/lokalforening.
Alder: 16 år og opæfter.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse
(dog 250,00 over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i
Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café
Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998
kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på Øm
for unge over 16 år samt familier.
Priser:
0-1 år kr. 200,00
2-6 år kr. 500,00
7-13 år kr. 600,00
voksne kr. 700,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for
dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK.
Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr
for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker
normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Tir. d. 1.10. - fre. d. 2.10.:
Lyngby-Taarbæk Kommune

Tir. d. 1.10.:
Præstemøde v. biskop Czeslaw Kozon

Fre. d. 2.10. - lør. d. 3.10.:
Institutionen Kirsebærgården

Lør. d. 3.10. - søn. d. 4.10.:
Møde v. kontorleder Erna Kleiner

Man. d. 5.10.:
PPR Distrikt Amager v. Jan Lange

Tir. d. 8.10. - fre. d. 9.10.:
Gymnasieskolernes
Engelsklærerforening

Lør. d. 10.10. - søn. d. 11.10.:
Katolsk Arbejderaktion
v. Tonnie Glinnæs

Man. d. 12.10. - tir. d. 20.10.:
Ökumenisches Pfarrkolleg
Speyer/Rhein

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag
og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 - Postgiro 6466397

**Katolsk menighedspleje
søger værelser til unge**

Til unge under uddannelse søger
Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl.
i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter
formidles kontakt mellem udlejer og lejere.
Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk
Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16
tirsdag og torsdag.

Diverse

**Testamente
til fordel for Den katolske Kirke
Ansgarstiftelsen**

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som
arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette te-
stamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispkontor-
ret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispkontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Salg og service

Murermester
Bernhardt Christiansen
Solbævej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltlf. 30862609

Tømrermester
Ferd. Færch & Co. A/s
Strandvejen 23 • Aalborg
Tlf. 98 16 26 00

SCHWEIZ • Salg
• Udlejning
• Investering
Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindstrukt.
Hotel og velbelagte ferieboller.
F C D A/S • Tlf. 3121 5590

Ferie/gæstehytter
Sommerhuse, helårshuse, havepavilloner,
legehuse i træ, fra 9,9 m2 og opæfter.
Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres.
Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt.
Ring for tilbud 56 82 80 61

**BENZONS
BEGRAVELSES-
FORRETNING**

38 34 46 01 - 31 86 60 56

**DØGNVAGT:
31 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

**Advokataktieselskabet
Linde & Altschuler
Esplanaden 6
1263 København K**

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelse, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamenter og dødsbo-
handling indenlands og udenlands.

**Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.**

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-
kontor, som ud over erhvervsrådgivning
også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke
mindst, hvis man ikke er dansk - at søge
rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse
med indgåelse af ægteskab,
separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

**Kastrup
Begravelsesforretning**

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon
32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

**BEGRAVELSER
OG
BISÆTTELSE**

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

Vagn Adler

**DØGNVAGT
39 69 86 81**

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved
begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsegade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Murermester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlag

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG
GARANTI
ORDNING**

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Kardinal Stepinac saligkåres under pavens besøg i Kroatien

Ærkebiskop af Zagreb stod fast både under og efter krigen – over for både nazisme og kommunisme

Zagreb (KNA) - Når pave Johannes Paul II besøger Kroatien i dagene 2. til 4. oktober, vil højdepunktet blive saligkåringen af den kroatiske kardinal Alois Stepinac. Det sker den 3. oktober på det lokale valfartssted Marija Bistrica. Derfra tager paven videre til Split, oplyser ærkebiskoppen af Zagreb, Josip Bozanic.

Stepinac er født i Krasic, ikke langt fra Zagreb, den 8. maj 1898. Han blev præsteviet i 1930 og udnævntes fire år senere til stedfortræder for den daværende ærkebi-

skop af Zagreb, Anton Bauer. Ved dennes død i 1937 var det Stepinac, der overtog ledelsen af ærkebispedømmet.

Ikke begejstret for nazi-Tyskland

Krigen brød ud, og ærkebiskop Stepinac var godt tilfreds med, at der opstod en selvstændig, kroatisk stat; hvad han derimod ikke brød sig om, var dens afhængighed af nazi-Tyskland. Det varede ikke længe, førend både jøder og ortodokse serbere fik forfølgelsen at mærke, og Stepinac protesterede imod

kroatiske fascisternes felttog mod alle andre folkeslag end kroaterne. Det lykkedes ham at redde flere tusinde serbere, jøder, sigøjnere og slovenere fra den visse død i koncentrationslejren Jasenovac.

Da kommunisterne kom til magten, mente de i første omgang, at Stepinac ville være deres mand. Men nej, ærkebiskoppen ville ikke gå ind på Titos idé om en jugoslavisk-katolsk nationalkirke uden forbindelse med Rom. Så rettede styret sit skyts imod Stepinac og beskyldte ham for at være fascist. Han blev anholdt i 1946, stillet for retten og idømt 16 års fængsel ved en skueproces. Det blev dog kun til fem år bag tremmer; fra 1951 til sin død i 1960 sad han i husarrest i sin hjemby Krasic. Pave Pius XII udnævnte Stepinac til kardinal i 1953.

Processen var ikke politisk korrekt

Ni år efter kardinalens død begyndte hans efterfølger, Franjo Seper, at forberede en saligkåningsproces. Men Stepinac var et meget ømt punkt i forholdet mellem den katolske kirke og det kommunistiske styre i Jugoslavien; derfor kom kongregationen for helgenkåring ikke rigtig i gang med hans sag før i 1980. I 1991 satte Vatikanet nye folk på sagen, hvorefter tempoet blev mærkbart højere.

Paven besøgte Kroatien for første gang i 1994 og udtalte sig dengang anerkendende om det trosvidnesbyrd, som Stepinac havde aflagt.

Kardinal Alois Stepinac er her på vej i retten. I en stallnisk skueproces blev han 11. oktober 1946 dømt til 16 års tvangsarbejde. Han bliver nu saligkåret under pavebesøget i Kroatien. Foto KNA.

Katakomber lukket for publikum

Rom (KNA) - Nereos og Achilleos basilika i den sydlige del af Rom er delvis styrtet sammen. Derfor er både kirken og Domitilla-katakomberne, som ligger nedenunder, indtil videre lukket for publikum, oplyser en af de præster, der fører tilsyn med katakomberne.

Pludselig en nat faldt en del af kirkens tag ned. Hvordan det er gået til, vides ikke; der er ikke registreret noget jordskælv i området i begyndelsen af august, da det skete. Præsterne kan dog fortælle, at ingen mennesker er kommet til skade.

Basilikaen stammer fra de

første kristne tider og blev udgravet og restaureret i forrige århundrede. Domitilla-katakomberne hører til de flittigst besøgte steder fra tidlig kristen tid. De er store og rummer en rigdom af vægmalerier fra de første århundreder.

Naturligvis skal man forsøge at bekæmpe terrorismen, mener kardinalen, men han er ikke sikker på, at USA fører den rigtige, moralske politik på området.

Tager man udgangspunkt i læren om den retfærdige krig, må man også vurdere, hvorvidt reaktionen på et uretfærdigt angreb står i et rimeligt forhold til det, der reageres på, mener kardinalen.

Var raketangreb moralsk forsvarligt

New York (KNA) - Der er brug for en moralsk stillingtagen til USA's raketangreb i Sudan og i Afghanistan, mener ærkebiskoppen af New York, kardinal John O'Connor. Jeg kender ikke forholdene godt nok til at kunne tage endelig stilling, siger han, men for fremtiden er det nødvendigt, at man overvejer de etiske aspekter af en sådan fremgangsmåde.

Han sætter spørgsmålstegn ved, om USA moralsk kan forsvare anvendelsen af dødbringende våben mod ukendte mål uden at vide, om de rammer uskyldige civile. Han er ligeledes i tvivl om, hvorvidt det er rigtigt at udsætte amerikanske borgere, som er uden skyld i angrebet og som hverken har været vidende om det eller givet deres tilslutning, for mulige repres-

Søndag den 30. august endte en måneds Hldegard-festival med en festmesse på Åsebækken hvor bl.a. prior Gaudentius Saueremann fra benediktinerklosteret i Nütschau celebrerede. Interessen var så stor, at søstrenes kor måtte tages i brug, for at alle kunne være i kapellet. Læs mere om dagen på side 3. Foto: Maria Jørgensen.

»Han reddede mit liv«

Paven har taget afsked med sin kirurg

Rom (KNA) - Pave Johannes Paul II har taget afsked med den italienske kirurg Francesco Crucitti. Den kendte specialist har hjulpet patienter i tusindvis til at sejre over kræftsygdomme, men tabte kampen for sit eget vedkommende.

Det begyndte for år tilbage med en prostatakræft. Sygdommen bredte sig, og da paven for to år siden blev opereret for blindtarmsbetændelse, var den gået i knoglerne, så Crucitti allerede dengang var meget forpint. Han måtte benytte sig af et støttekors for at kunne holde sig oprejst i den tid, operationen varede, fortæller man på Gemelli-klinikken.

Operation var en stor udfordring

En af de største udfordringer, Crucitti som læge blev stillet overfor, var den fem timer lange tarmoperation, som paven måtte igennem efter skudepisoden på Peterspladsen den 13. maj 1981. »Han reddede mit liv«, sagde paven til Crucittis enke. Johannes Paul besøgte familien i hjemmet i Rom og viste den afdøde den sidste ære. Paven sendte også et kondolence-

telegram til rektor for det katolske universitet i Rom. Han udtrykte sin taknemmelige for Crucittis uegennyttige engagement og for den omsorg han som patient havde mødt

Attentatet på paven i 1981 havde nær kostet ham livet men Crucitti har reddet ham liv mere end den ene gang. Det var den samme kirurg, der den 15. juli 1992 fjernede en svulst fra hans tyktarm, inden den nåede at udvikle sig til noget mere alvorligt. Da paven i efteråret 1996 igen måtte på operationsbordet fordi en kronisk blindtarmsbetændelse havde ført til dannelse af en del generende arvæv, var det endnu en gang Crucitti, der førte kniven.

Informerede sagligt om operation

Endelig var det Crucittis for tjeneste, at den sensationshungrende verdenspressesagligt og uden unødigt dramatik blev informeret om patientens tilstand. Han er vokset op i den sydlige del af Calabrien og kommer fra beskedne kår. Som læge har han publiceret omkring 500 artikler i fagtidsskrifter og har ansvar for tusindvis af operationer. Han havde oparbejdet den rutine, som situationen krævede.

For fire år siden døde Giancarlo Castigliani, en anden af de kirurger, som var med til at redde pavens liv efter attentatet i 1981. Men så livlæge, den nu 74-årige Renato Buzonetti, har pave endnu omkring sig. Buzonetti har fulgt Johannes Paul tæt siden kort efter valget i 1978, og han er stadig med på næsten alle pavens rejser.

I sommer holdt Tro og Lys retræte på Klitborg. En stor del af deltagerne var mennesker med et mentalt handicap. Man kan godt blive træt, og så er det jo godt at franciskaneren fra Roskilde, Bob Showers har fysik til at klare dette akutte problem.

Næste nummer udsendes den 7. oktober

Middelalderdag på NSG · side 3

To jubilæer · side 4

»missio danmark« · side 5 - 8

Edith Stein · side 9

Erklæring om fred mellem religionerne

Osnabrück (KNA) - Religionernes verdenskonference for fred har vedtaget en freds-erklæring. »Religiøse forskelligheder og modsætninger må ikke længere være anledning til vold, undertrykkelse og krig«, hedder det i erklæringen, som blev vedtaget i Osnabrück i september. Flere års arbejde i dialog mellem forskellige religioner er gået forud for erklæringen, fortæller Detlef Kröger, som er en af organisatorerne.

Osnabrück-erklæringen blev vedtaget i forbindelse med et symposium, som markerede 350-året for den westfalske fred – afslutningen på 30-årskrigen i det 16. århundrede. De omkring 400 deltagere kom fra flere forskellige religioner og fra alle dele af verden.

»Fred i verden forudsætter fred mellem religionerne.« Under denne overskrift forpligter konferencens medlemmer sig til at fremme samarbejdet mellem religionerne efter århundreders uvenskab. Alle religioner betragter sig som veje til menneskenes frelse, hedder det, og »vi vil og kan lære af hinanden, selv om religionernes veje er forskellige«.

Konferencen opfordrer til, at der etableres en fredens kultur, »hvor vi uafhængigt af religiøse tilhørsforhold, alder, køn og hudfarve respekterer og agter hinanden.« Underskriverne har som mål, at fred mellem religionerne også skal fremme politisk fred mellem mennesker.

Biskoppen af Helsinki trådt tilbage

Vatikanet (KNA) og (KO) – Pave Johannes Paul II har imødekommet biskop Paul Verschuren's ønske om at trække sig tilbage, meddeler Vatikanet den 18. september. Den 73-årige biskop af Helsinki ligger på intensivafdeling med leukæmi. Han blev koadjutor-biskop i 1964 og ordinarius, dvs. med hele det biskoppelige ansvar i 29. juni 1967. Det katolske bispedømme i Finland har 7.000 registrerede katolikker.

Formand for den nordiske Bispekonference, Paul Verschuren. Foto: Kluge

På en missionsrejse 1984 i Tanzania kom den tyske biskop, Georg Moser, til en lille markedsflække, Handeli, ved kanten af massai-steppen. På en missionsstation her traf han en tysk søster, Katarina Kraus. Hun er født i Schwaben i 1941, er uddannet dyrlæge og har i en årrække virket for evangeliets udbredelse blandt massaierne. Når sproget ikke slog til, tegnede hun. Således opstod en nomade-katekese, en række bibelske scener fra GT og NT. Biskop Moser blev så betaget af billederne, at han lånte dem med til Tyskland, hvor forlaget Belzer udgav dem i et pragtværk. I den lille meditationsfolder, som man på verdensmissions søndagen finder i kirkebænken, er der en yderligere omtale af 'Massai-Biblen' og det valgte billede, som forlaget og sr. Katarina velvilligt har givet missio danmark tilladelse til at bruge 'til dette ene, gode formål'.

Pavelig appel om soldaritet med de fattige i verden

En af de største udfordringer for menneskeheden

Vatikanet (VIS) - Det var de fattige og ikke mindst solidariteten med de fattige, som pave Johannes Paul II talte om ved årets sidste angelusbøn i sommerresidensen Castelgandolfo. Anledningen var den hellige Vincent af Paul, værnehelgen for karitative organisationer. Paven appellerede indtrængende til alle om at være solidarisk med de mange fattige i verden.

Johannes Paul henledte de troendes opmærksomhed på »det skærende misforhold

mellem den del af menneskeheden, som absolut intet mangler, hvad økonomisk velstand og videnskabelige fremskridt angår, og de enorme mængder af mennesker, som lever i den yderste fattigdom«. Det er »en af de største udfordringer, som vores samvittighed stilles overfor«, sagde han og fjede til, at Gud er på de fattiges side. Vi kan ikke være bekendt at give op og lade umoralen råde – i en verden, hvor mennesker dør af sult, ikke har tag over hovedet, aldrig får lært

selv det mest elementære, ikke har adgang til lægehjælp, ikke kan finde sig et arbejde, understregede paven.

»Det er tvungende nødvendigt, at der gøres noget for at fremme en solidarisk kultur og en solidarisk politik«, påpegede paven og konstaterede, at problemerne er så komplekse, at et personligt engagement ikke er nok. Visse problemer, såsom de fattiges landes gæld, må det internationale samfund løse i fællesskab.

Bispemesse i domkirken

I anledning af 20 års dagen for pave Johannes Paul II's valg og indsættelse fejres pontifikalmesse i Sankt Ansgars Kirke, København søndag d. 11. oktober kl. 11. Hovedcelebrant: Den apostolske nuntius, ærkebiskop Giovanni Ceirano.

Barnet som forbrugsgode

Der er sket et skred i oplevelsen af barnet. I 1954 kom der en bog, som vakte stor opsigt. Den var skrevet af den engelske forsker John Bowlby og kom på dansk til at hedde Børn uden hjem. Den fik en stor indflydelse i hele den vestlige verden, fordi den påviste hvilken afgørende betydning især moderen har for spædbarnet. Hvis de adskilles blot for en kortere tid, kan det medføre en depression hos det lille barn.

Allerede nogle år forinden havde en anden forsker, René Spitz, påvist forekomsten af depression hos spædbørn, der blev skilt fra deres mødre. Han havde optaget nogle film, der viste disse problemer hos børn på et børnehjem.

De resultater, som Spitz og Bowlby fremlagde, var så overbevisende, at de medførte store ændringer på mange hospitalers børneafdelinger. Tidligere havde man ofte forbudt eller i det mindste frarådet forældrene at besøge de syge børn. Man ville undgå gråd og ophidselse, når de forlod barnet. Det viste sig imidlertid, at barnets ro skyldtes depression forårsaget af adskillelsen fra moderen. Denne forståelse medførte, at man nu indrettede børneafdelinger, hvor mødre kunne flytte ind med deres syge børn for at undgå depressionerne.

Forholdene i samfundet ændrede sig siden radikalt, fordi kvinderne kom ud på arbejdsmarkedet. Kun få mødre havde nu mulighed for at flytte på hospital sammen med deres syge barn. Børnene blev endvidere i det daglige overladt til institutioner. Den radikale udviklingen i 50'erne medførte imidlertid en langt større åbenhed og fleksibilitet på hospitalernes børneafdelinger og en større psykologisk forståelse for barnets behov.

Nogle år senere kom der tankevækkende bøger, der tillige belyste barnets behov for kærlighed og omsorg allerede fra undfangelsen. Det var især den friske læge Frederic Leboyer, som med sin bog Fødsel uden vold, viste, hvor vigtigt det er, at modtage det nyfødte barn med omsorg og megen finfølelse. Det medførte, at mange fædre var med til fødslen, noget som havde været utænkeligt tidligere. Det blev også muligt at fotografere børn, mens de endnu var i livmoderen og dermed at beskrive den ufødtes tilværelse.

Alt dette afspejlede en indsigt og en kærlighed til det gryende liv. Samtidig skete der en radikal anden udvikling. Der blev en vis adskillelse af seksualiteten og undfangelsen. Børnetallet faldt, og fødslerne skulle passes ind i karriere og erhvervelse af andre goder. Barnet skulle være et ønskebarn. Dette stillede meget store krav både til forældre og børn. Børnene skulle tilfredsstille visse følelsesmæssige behov hos forældrene.

På en måde blev barnet et forbrugsgode i lighed med så mange andre goder. Den daglige tilværelse stiller meget store krav, og det daglige samvær med børn kan være krævende og anstrengende. Forældre kan føle behovet for ferie, - uden barnet. Nogle børn opnår derfor ikke at holde ferie med deres forældre.

Børn er skrøbelige og har vanskeligt ved at opleve svigt og misbrug. Man behøver blot at tænke på børneporno, vold og udnyttelse af børn til krigsførelse.

Alle disse samfundssymptomer er foruroligende, og rejser spørgsmålet om vor egen kristne holdning til barnet og livet.

Jørgen Hviid

Paven opfordrer pressen til at vise respekt for menneskets værdighed

1.000 katolske journalister fra 100 lande til verdenskongres i Paris om det trykte ord - fremtidens medium

Paris (KNA) - Som optakt til UCIP's kongres i september lød en opfordring fra pave Johannes Paul II til journalisterne om at vise respekt for

For første gang nogensinde står nu en kvinde i spidsen for UCIP, den katolske verdensunion for presse. Mit Teresa Ee er fra Malaysia, og hun afløser Günther Mees fra Münster. Foto KNA.

de grundlæggende, etiske værdier og for menneskets værdighed. I takt med den accelererende nyhedsformidling får pressen et stadig større ansvar, hed det i pavens budskab til kongressen. »Det trykte ord - fremtidens medium. Åndelig overbevisning og værdiorienteret praksis«. Det var temaet for kongressen, som fandt sted i UNESCO-bygningen i Paris. De omkring 1.000 journalister, der deltog, kom fra mere end 100 forskellige lande.

Det skrevne ord kan være med til at skabe mere solidaritet og broderlighed mennesker imellem, hedder det i budskabet fra paven. Kirken satser også på mediernes i sin forkyndelse, særligt i forbindelse med det forestående jubelår. Den tekniske udvikling går så hurtigt, at det er nødvendigt, at fagfolk stiller sig til kirkens disposition og hjælper den til en bedre brug

af mediernes, fortsætter paven.

Antallet af medlemmer i UCIP er steget markant i de senere år, fortalte organisationspræsident Günther Mees i sin beretning. Han pegede på kommunismens fald som en væsentlig faktor, men mente også, at det netværk af unge journalister, som UCIP etablerede for ti år siden, havde stor betydning. Netværket, som omfatter journalister under 35 år, er vokset fra 1.400 til 4.200 medlemmer i løbet af de seneste seks år. Med 600 korrespondenter i alle verdensdele er det et af kirkens mest betydningsfulde informationsnetværker, understregede præsidenten.

Mees udtrykte bekymring over, at antallet af katolske forlag i de europæiske lande er gået tilbage i de senere år. UCIP kan ikke undgå at mærke det, konstaterede han og henviste til de mange katolske stemmer, som derved er

forstummet - publikationer, som har bidraget til kirkens mangfoldighed. Han lod endvidere forstå, at organisationen ville intensivere sin kontakt med katolske journalister, hvis virkefelt er de verdslige medier.

Kongressens program omfattede desuden taler af ærkebiskop John P. Foley, som er præsident for det pavelige medieråd, ærkebiskopperne af Paris og Havana, kardinalerne Jean Marie Lustiger og Jaime Lucas Ortega, den franske kulturminister, Catherine Trautmann, og generalsekretæren for UNESCO, Federico Mayor.

UCIP holder verdenskongres hvert tredje år. Organisationen blev grundlagt i Bruxelles i 1927 og er i dag repræsenteret i 120 lande fordelt på alle kontinenter.

Læserne diskuterer

Nyhed bringer tvivl om kirkens teologiske niveau

Jeg er ikke den store tilhænger af læserindlæg. Nu skriver jeg alligevel, fordi jeg er blevet godt og grundigt stødt på manchetterne.

Jeg kan forstå, på den debat der var omkring Pater Wuyts og KO's linie, at man bl.a. kritiserede at bladet bragte tilfældige telegrammer med diverse biskoppers løsrevne teologiske udsagn. F.eks. var der en læserbrevsaktivitet omkring noget med »at det ikke var absolut nødvendigt at være katolik for at komme i himlen.«

Den kritik af bladet kunne jeg selv helhjertet tilslutte mig.

Den slags får nemlig kirken til at fremstå i latterligt lys. Det virker i bedste fald infantiliserende, at det skulle være nødvendigt at bringe den slags, og man kommer oprigtigt i tvivl om kirkens teologiske niveau.

Og derfor ophidser det mig så meget mere, som at der tilsyneladende intet er sket. Jeg gnider mine øjne og læser; at en eller anden italiensk biskop har udtalt: »paradis ikke er et geografisk sted.«

Hvad i alverden er meningen med at bringe den slags. Jeg er stødt på mange mennesker som siden sidste nummer

udkom hovedrystende har kommenteret det. Jeg spørger mig selv: er det virkelig det teologiske niveau, man kan

forvente af et bispedømme blad?

Jesper Ficl
Marielystvej 16, 2000 I

ACADEMICUM CATHOLICUM

indbyder til foredrag ved Erling Tidemann, der bl.a. med udgangspunkt i sit arbejde i Etisk Råd vil tale om emnet: »Jo bedre det går, jo værre bliver det!«.

Foredraget finder sted onsdag den 7. oktober kl. 20 i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

Alle er velkomne

Hvor har I denne dystre profeti fra?

Kære Christian og Bente West

I jeres indlæg i Katolsk Orientering 26. august om »Vie Montante« er der noget, der underer mig midt i de ellers gode og helt rimelige meddelelser. I skriver: »Lidelsen venter forude, så det er vores opgave at få en værdig og fredelig slutning på livet.

Hvor har I denne dystre pro-

feti fra? Livets kendsgerninger modsiger den jo i mange tilfælde.

Ældre kristne, der har tjent Gud gennem et langt liv, og som ikke har villet have noget otium som afslutning på deres aktive liv, men har ønsket at tjene aktivt til døden med evangelisering på den ene eller anden måde, er i høj alder

pludselig hjemkaldt uden forudgående lidelse.

I Lukasevangeliet står der om den gamle Simeon, at Helligånden var over ham; og Helligånden meddeler kraft til tjeneste. På samme tid levede Anna, en enke på 84 år, der tjente Gud med bøn og faste nat og dag.

De var opfyldt af Guds

Ånd, deres tankers objekt var lydighed mod Åndens tilskyndelser, deres tjeneste, ikke dem selv eller egen værdighed formodentlig.

Hvor herligt, at eksempler på den slags gamle menneske er talrige.

Inger Marie Lauste
Marievej 2
2900 Helln,

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgerstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1280 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

For det meste må man nøjes med at læse om dem eller i bedste fald møde dem i forbindelse med en arkæologisk udgravning. Her er de lyslevende – tre nonner og en munk fra det 12. århundrede – fra spillet »8 små mirakler«, som indgik i sensommerens Hildegard-festival.

Husfruen i sin uldne dragt

Gymnasieelever holder temadag: middelalderen tur/retur

Tekst og fotos
Maria Jørgensen

Når 3. g'erne pludselig har helt 'forkert' tøj på og opfører sig som alt andet end pæne, unge mennesker, plejer det at betyde, at det er sidste skoledag. Men nej, ikke en helt almindelig onsdag i midten af september. Det var middelalderen, der var indtrådt på Niels Steensens Gymnasium.

1100-tallets mennesker voksede op med Aristoteles' verdensbillede: jorden var universets centrum, den var omgivet af fem planeter, og så var den i øvrigt flad. Alligevel kan en lærer i naturfag 900 år senere demonstrere kemiske reaktioner og fortælle om moderne lægemidler, som Hildegard af Bingen har haft kendskab til. Det var nemlig hendes 900 års fødselsdag, der havde givet inspirationen til dagen.

I ugerne forinden blev der sunget gregoriansk i musiktimerne. Det havde været nærmest håbløst i begyndelsen, mente nogle; det var svært at lære udenad, men alligevel blev melodierne hængende i hovedet, når timen var forbi. Sangen var som en bro mellem himmel og jord. Og det var lige det, der var meningen, fortalte Klaus Munk-Nielsen, den ene af musiklærerne på skolen: Himlen var der jo ingen, der kunne begribe, men sangen kunne de fleste tage til sig. At ord og toner summede videre, mens man selv tog fat på andre gøremål, betød, at det religiøse liv – som sangen jo var en del af – kom til at generøst ens tanker og hele ilvarelse.

Et udsnit af et køkkenhold (ynglingen med øksen er ikke skarpretter). Suppehønenes halshugning var et af de meget få dagligdags gøremål, der ikke blev rekonstrueret.

Samtidig gik dansen i et andet lokale. Havde det nu været rigtig middelalder, ville man nok have sat adskillige krus øl til livs, men det gik fint uden. Selv om dans og folkevise hørte til i en mere løssluppen sammenhæng, er der ingen tvivl om det opdragende islæt i sangen om brødrene Skammelsen: Den ene bilder den andens hjertenskær ind, at broderen er død, og skynder sig at få brylluppet i stand, hvad han naturligvis ikke slipper fra med livet i behold. Unge såvel som gamle har hele 32 såre enkle vers til at indprente sig moralen: at man skal holde sig fra andre folks kærestere!

3. g'ernes middelaldermiddag var heldigvis ikke en bryllupsfest med tragisk udgang – og lugtede heller ikke nær så slemt som kemi-

forsøgene. Det duftede snarere lidt af jul; de havde nemlig fundet ud af, at kardemomme, muskat og kanel hørte til de hyppigst anvendte krydderier. De havde også fremstillet mjød i dagens anledning, for Hildegard havde sagt, at man skulle lade være med at drikke vand. Det var her, de mærkværdigt klædte mennesker hørte til – middagsgæsterne. En gruppe havde beskæftiget sig med klædedragter og kunne fremvise nogle af de fine detaljer, som hørte med til tidens tøj.

Sankt Augustins Kirke, hvor dagen var begyndt med de gregorianske toner, var senere rammen om en opførelse af »8 små mirakler«, en håndfuld historier om, hvad der kunne ske i et kloster i 1100-tallet. Det var Hildegard, der havde gjort sin eftertid en tjeneste ved at lade

nedskrive, hvad hun så og oplevede, så Ulla Ryum århundredere senere kunne tage tråden op. På enkelte punkter var det vores eget århundrede, der gæstede klosteret på Disibodenberg – blankpolerede hestekræfter var trådt i stedet for sølverhvide gange – men formen var den samme, som tiltrak middelalderens mennesker.

Det var netop mirakelspillet, der havde antændt ideen om en middelalderdag på NSG. Som mor til en af de medvirkende havde en af gymnasieskolens historielærere, Katharina Fønnesbech, hørt en masse om spillet og om den sammenhæng, det indgik i. Hun præsenterede ideen for kolleger og elever, som ikke var svære at overtale.

Institut Sankt Joseph søger viceskoleleder

Stillingen som viceskoleleder på Institut Sankt Joseph på Østerbro genopslås hermed til besættelse den 1. januar 1999.

Vi søger en viceskoleleder, der

- har interesse og sans for administrative opgaver
- vil indgå i et tæt samarbejde om ledelse og udvikling af skolen
- kan bevare ro og overblik – selv i pressede situationer – og som tør tage ansvar
- og ikke mindst har engagement og humoristisk sans i samarbejdet

Institut Sankt Joseph er en privat katolsk skole, som er grundlagt af Sankt Joseph Søstrene. Skolen har ca. 300 elever fra børnehaveklasse til 10. klasse og er under udbygning til to spor på alle klassetrin, så der om 6 år er knap 400 elever. Vi lægger vægt på at arbejde i et venligt miljø, hvor alle er med til at bære skolens kristne holdning. Skolen optager såvel katolske som ikke-katolske elever og har en klar økumenisk profil.

Fra skolens formål: Skolens arbejde bygger på det kristne livs- og menneskesyn, samarbejde mellem skole og hjem og på barnets evner og interesser. Skolen arbejder for

- at give barnet den bedst mulige udrustning til det senere liv i hjemmet og samfundet
- at udvikle barnets selvtilid og evne til selvstændig tænkning
- at bevare barnets spontane glæde

Stillingen der er tillagt 9 ugl. undervisningstimer, er på ledelsesbasis og omfattet af intervallønsaftalen. Sammen med to sekretærer og skolelederen står viceskolelederen for skolens daglige administration. Ansøgeren skal derfor være indstillet på i det daglige arbejde at anvende de edb-programmer, administrationen har til rådighed.

Ansættelse sker i henhold til fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC samt organisationsaftale for ledere og lærere ved frie grundskoler.

Ansøgningsfristen er mandag den 26. oktober kl. 12. Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til skoleleder Hørluf Eriksen, der også gerne giver yderligere oplysninger og sender materiale om skolen. Tlf.: 35 38 47 35 eller privat: 35 38 15 49.

Institut Sankt Joseph
Dag Hammarskjölds Allé 17
2100 København Ø

Annoncepriser

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

DUK's 50 års jubilæum fejret i domkirken

Af Marla Jørgensen

Det er ikke hver dag, at Sankt Ansgars Kirke i København genlyder af el-orgel og saxofon. Festmessen, som blev læst i domkirken den 19. september, markerede den 'officielle' del af 50-året for Danmarks Unge Katolikker – DUK's tilblivelse i 1948. Alle landsdele og alle generati-

oner var repræsenteret, også de små, som måske stiller op til hovedbestyrelsen i år 2018.

Ved samme lejlighed blev pastor Christian Noval indsat i embedet som ungdomspræst, og både biskoppen og hovedbestyrelsen takkede pastor Niels Engelbrecht, som har beklædt samme post siden nytår 1997.

Vor Frue Skole i Næstved fejrede 75 års jubilæum

Biskop Hans L. Martensen holdt økumenisk gudstjeneste for propfyldt kirke

Tekst og fotos
Knud Kluge

Vor Frue Skole i Næstved fejrede den 14. og 15. august 75-års jubilæum med først en dag, hvor skolens børn og unge var i centrum for festlighederne og derpå et arrangement for indbudte gæster udefra. Skolen kunne samtidig indvie den nye istandsatte bygning »Mariabo«, hvor skolens børnehaveklasse og 1. klasserne skal opholde sig fremover.

Skolegården var tæt pakket, da 416 elever hver sendte en ballon mod himlen med en seddel indlagt med navnet på eleven. Forældrene havde i dagens anledning foræret en gavlungsmykning på Mariabo udført af kunstneren *Kjeld Riff Andersen*.

Lørdag den 16. holdt biskop *Hans L. Martensen* og seks redemptoristpater en økumenisk gudstjeneste, hvor kirkerummet ikke var stort nok til de mange fremmødte. En overdækning og højttalere rådede

bod herfor til dem, der ikke var plads til. Næstveds borgmester, *Henning Jensen* deltog i højtideligheden i kirken, og han udtrykte bagefter glæde over for biskoppen ved at være med. Efter gudstjenesten var der rundvisning i de nye lokaler og reception i gymnastiksalen, hvor skolens børnekor underholdt med festlige sange.

Peter Steidl C.ss.R

Pater *Peter Steidl* grundlagde i 1923 skolen, straks efter at redemptoristerne var ankommet til Næstved. Skolen blev de første kaldt »Den franske skole«. Peter Steidl sørgede for samme år at få Elisabethsøstre knyttet til menigheden og til opførelsen af Sct. Elisabeth Sygehus. Han fik ligeledes bygget en kirke, som kunne indvies to år efter.

Skolen havde først til huse i Købmagergade, men i 1926 flyttede man ind i nye og større lokaler på Præstøvej.

Rygtet om den gode skole bredte sig hurtigt og det stærkt voksende elevtal bevirkede,

at man sidst 30'erne udarbejdede planer til den nye skole. Den 14. august 1939 indviede biskop *Theodor Suhr* den nye skole. Senere kom flere udvidelser.

I dag er skolen to-sporet, og der er stadig rift om at få plads. »Vi lægger ikke skjul på, at Vor Frue Skoles mål er at give en opdragelse i kristen ånd, men uden konfessionalisme«, siger skolens tidligere leder, *Mogens Knudsen* i indledningsartiklen i skolens festskrift.

Menigheden i Brønshøj fejrede den 13. september kirkens 25. års indvielsesdag. Kirken, der er tegnet af arkitekt *Vilhelm Wohlert* afløste den lille hvide landsbyagtige kirke i 1973. Menigheden kæmpede dengang en årelang kamp for at få midler til nybyggeriet.

25 år ny kirke til gammel menighed

Af Knud Kluge

Menigheden i Sct. Antonii Kirke fejrede søndag den 13. september 25 året for den nye kirkebygnings indvielse. Den afløste hermed den lille hvide landsbyagtige kirke på Frederikssundsvej 225 i Brønshøj. Festmessen blev celebreret af biskop *Czeslaw Kozon*, sognepræsten *Lech Pytlak*, *Paul d'Auchamp* og *August Zigelaar S.J.*

For 62 år siden købte Ansarsstiftelsen grunden til kirken. Den 7. august 1927 indviede biskop *Joseph Brems* kapellet, der tidligere havde været fabrik. I 1933 opførtes præstebolig og skole. Skolen blev nedlagt fire år efter. Sognet, der hørte under Sakraments sogn, blev selvstændig i 1942.

Gennem mange år samlede menigheden ind via det årlige sommermarked, og i 1968 besluttede man med økonomisk hjælp fra Tyskland at udnytte grunden til plejehjem, kirke og præstegård. Byggeriet stod færdigt i 1973. Ved indvielsen deltog 600 mennesker. Arkitekt til denne smukke og traditionelle kirke er *Vilhelm Wohlert*, der var repræsenteret ved sin hustru *Bida Wohlert*.

Efterår på Magleås - Program 1998

For enden af en rulletrappe

Weekend - 24. okt. kl. 10.30-25. okt. kl. 13.30
Sr. Emma Martensen CSJ har tilrettelagt og vil lede denne week-end om kvindens stilling i dag! Kvindens afmagt og magt under forskellige livsbetingelser/Soldaritet en utopi/ Kirken - hjælp eller hindring/ Når planten rykkes op med røde.

Arrangement i samarbejde med DKKF-Danmarks katolske kvindeforbund og Magleås.
Praktiske ledere: *Hanne Matarese & Ellen Marie Lebahn*. Pris- kr. 375,-

Om KONTRAPUNKT og så videre

8. nov. kl. 14 Magleås-TRÆF
Forfatteren og radlo- & TV-manden *Mogens Wenzel Andreasen* er en af ankermandene på det danske hold i den nordiske quiz Kontrapunkt om klassisk musik. Som mange vil vide, er han også en glimrende foredragsholder, der på en levende måde kan formidle sin store viden om musik. På dette træf vil han især koncentrere sig om KONTRAPUNKT - det bliver ikke kedeligt! Åbent-hus-arrangement. Tilmelding ikke nødvendig. Kaffe menlem kl. 14 og 15. Foredrag kl. 15. Pris kr. 35,-
Bemærk: Til S-toget med ankomst Birkerød Station kl. 13.42 vil der formedelst kr. 10 tur/retur være taxakørsel til/fra Magleås.

DET ROMANSKE EUROPA

Om den kristne kunst i det 11. og 12. årh.
Weekend 27. nov. kl. 19 - 29. nov. kl. 13.30.
Denne periode var en storhedstid for den kristne kunst. Fra Sicilien til Norge og fra Irland til den østlige Europa opførtes romanske kirker, der udstyredes med malerier og skulpturer, der endnu i dag er til stor inspiration. En række af de mest interessante værker især fra Italien, Spanien og Frankrig, men også Tyskland og Danmark, gennemgås.
Foredragsholder: Lektor *Hans Jørgen Frederiksen*, Århus. Praktisk leder: *Ellen Marie Lebahn*. Pris kr. 675,-

Yderligere oplysninger kan fås på Magleås sekretariat

Magleås Kursuscenter - tlf. 42 81 07 15
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
Tilmelding ved depositum kr. 200,-
giro 428-4429

Øverst t.h. synger et af skolens koredlemmer. Om fredagen samledes skolens 416 elever i skolegården, hvor de sendte i hundredvis af balloner til vejrs. Nederst ses fra venstre skolens styrelsesformand, *Josef Dudek C.ss.R* i samtale med skolens leder, *Josef Nelth*, biskop *Hans L. Martensen* og Næstveds borgmester *Henning Jensen*. Foto af børn privat

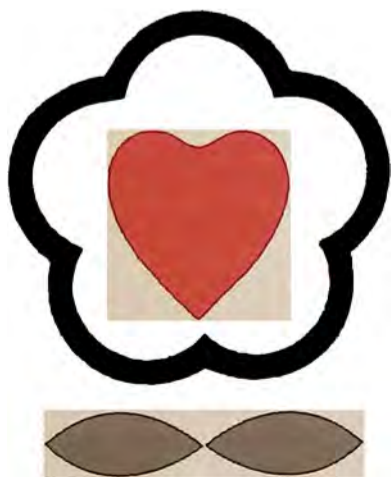
Verdensmission i oktober 1998

Vi lader dette dansende Afrika komme til orde, dels i udvalget af tekster og billeder til missionssiderne i k.o., dels i det materiale, der sendes til menighederne til brug i missionsmåneden, siger »missio danmark«, der har redigeret siderne 5, 6 - 7 og 8.

Håbets kontinent

Temaet for Verdensmissionssøndagen 1998 er »Fred og forsoning«

**missio
danmark**

Er der noget sted i verden, hvor freden og forsoningen har trange kår, så er det i Afrika.

Aften efter aften konfronteres vi med billeder og reportager, der viser os et fortabelsens og håbløsheds kontinent: folkedrab, borgerkrige, flygtninge, 10-årige drengesoldater med geværer i hænderne, babyer med opspilede sultmaver og ansigter, der er oversået med fluer....

Men der findes et andet Afrika, hvor håb og glæde spontant kommer til udtryk i alle livets sammenhænge. I forberedelsesmateriale til verdensmissionsmåneden giver vi i år ordet til dette andet Afrika.

Afrikanske kristne siger troskyldigt og underfundigt:

»Når vi kommer i Himlen, så skal de hvide lære os at arbejde.
Men vi skal lære dem at danse!«

Der findes et dansende Afrika, som allerede i dette liv kan lære os noget om sprudlende glæde, om tilid til Gud og en taknemmelighed for livet. Vi lader dette dansende Afrika komme til orde, dels i udvalget af tekster og billeder til missionssiderne i k.o., dels i det materiale, der sendes til menighederne til brug i missionsmåneden.

Måtte det dansende Afrikas spiritualitet ledsage os gennem oktober måned og inspirere os til at gøre nyttefilosofien og det gustne overlæg til skamme. Og måtte vi derigennem forstå, at til al missions inderste væsen hører »at gøre regnskab for sit håb,« samt at blive medarbejdere på hinandens glæde.

missio danmark

»Gå ud i alverden.....«

Tak til Urban Figge for tro tjeneste

Udnævnelsen af undertegnede som leder af De pavelige Missionsværker i Norden kom præcis 50 år efter, at jeg som 13-årig blev optaget i missionselskabet »Bethlehem«s skole i Schweiz. Selskabets klare opgave var at uddanne eleverne til et kommende virke i missionens tjeneste. Og jeg garanterer for, at der blev gødet og gravet om engagementet. Snart så jeg mig som leder af en særlig missionsgruppe med allehånde opgaver til fordel for selskabets missionærer. Som 18-årige skrev vi f.eks. tiggerbreve til det ganske Schweiz for at skaffe alle slags gaver til den årlige missionstombola. Vi fik dem, gaverne, år efter år.

Ligeledes var det gruppens opgave med jævne mellemrum at organisere animationsdage for alle skolens studerende. Når missionærerne fra Afrika, Asien og Latinamerika var hjemme på ferie, indbød vi dem til animationsdage med dem i hovedrollen. På de dage blev verdensmissionen levende virkelighed for øjnene af os. Vi fik en førstehåndsberetning om livet i missionsmarken, dets strabadser og skuffelser, men også håb og glæder. Helt uforglemmeligt var det for mig, da Kinamissionærerne vendte hjem fra fængslerne, hvor de havde siddet siden Maos magtovertagelse i 1949. Magre, forhultede, med lidelsen mejslet i ansigterne og dårligt helbred, havde de kun én ting i hovedet: at komme afsted igen! Til Japan, Taiwan eller hvor som helst, man havde brug for dem. Her var gløden, engagementet, ukueligheden! Her fik den unge gymnasieelev en indføring i, hvad sendelse er, hvad det virkeligt vil sige at leve efter Jesu afskedsord til disciplene: »Gå ud i alverden og forkynd evangeliet for alle folkeslag...«

Selv om det ikke blev til et præstetiv i den klassiske missions tjeneste, så har opdragelsen i missionselskabet sat sit ulgenkaldelige præg på mine holdninger. Derfor er det med særlig glæde, at jeg nu overtager ansvaret for De pavelige Missionsværker i Norden, herunder ledelse af missio Danmark.

Det sømmer sig ikke som ny mand på posten med brask og bram at fremsætte nye programmerklæringer, der med ét slag skal bringe tingene til en positiv ændring. Det er slet ikke nødvendigt. For mig drejer det sig om at føre min forgænger, pater Urban Figges, tanker og ideer videre. Jeg takker ham, fordi han pegede på mig som efterfølger. Gennem vort efterhånden mangeårige samarbejde omkring udarbejdelsen af materialer til missio danmark kender jeg hans visioner omkring arbejdet i fremtiden. Det bygger jeg og mine medarbejdere på, og vi beder om, at alle danske menigheder siger pater Urban Figge tak for hans mangeårige ydmyge og trofaste indsats for verdensmissionen ved at give et klækkeligt beløb til kollekten på Verdensmissions-søndagen den 25. oktober.

Det er den bedste tak, pater Figge kan få.

Guido Kreienbühl

Verdensmissionen i oktober 1998

Redaktion af siderne 5, 6 - 7 og 8:

»missio danmark«

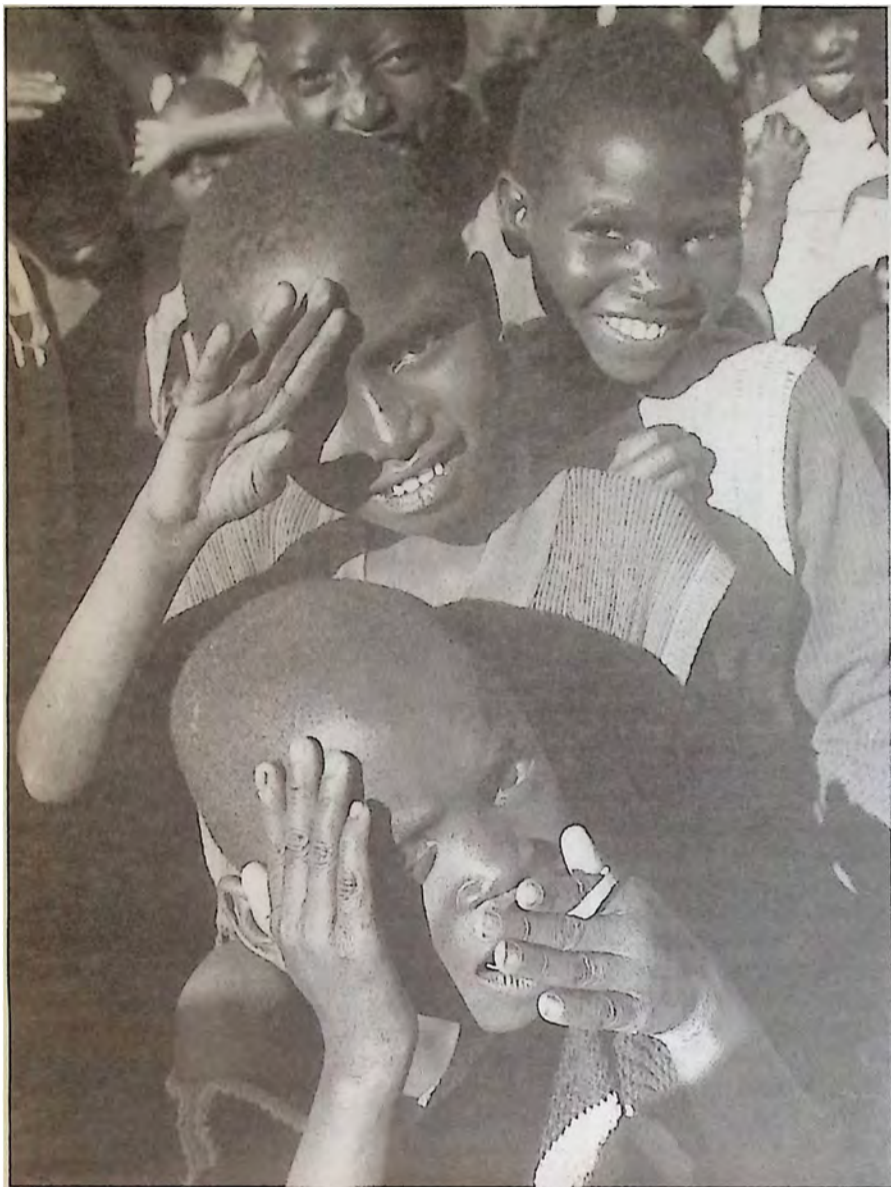
Fotos: Missio Presse Service – Aachen

»missio danmark« sekretariat:

Vesterbrogade 28, 3. t.v., 1620 København V – telefon 3386 0380

Leder: pastor Guido Kreienbühl

Medarbejdere: sr. Dorothea Alex og Karen Erngaard

Smil til verden - det kan de afrikanske børn, selv om rollen som fotomodel er lidt uvant. Foto: missio Presse Service.

Fred og forsoning er mulig

Raceskel kan nedbrydes og følgerne af apartheid overvindes

Mama Brigit's »skole« i Soweto, Johannesburg, har for øjeblikket 70 elever. Den har én lærer, Brigit Kganyage, 50 år, gift, mor til to børn. Hun er almindelig husmor og lægger selv lokaler til undervisningen. De består af en snæver stue i hendes eget hus plus husets indergård. Læreren får ingen løn og eleverne betaler ingen skolepenge. Men de har skoleuniformer, som de selv har syet under »Mama Brigit's« kyndige vejledning. Stoffet til uniformerne tigger hun sig til. Ligesom hun tigger sig til andre undervisningsmidler.

I Mama Brigit's rummelige favn

Badges med et billede af Nelson Mandela pryder uniformerne og er samtidig et signal om de holdninger Mama Brigit formidler til sine elever. De er alle tidligere gadebørn eller børn, der

med stor sandsynlighed ville ende på gaden, hvis de ikke netop var havnet i Brigit's rummelige favn.

Med Nelson Mandela på skoleuniformen

Traditionel afrikansk dans og afrikansk sang og musik er faste punkter på undervisningsprogrammet, ligesom sundhedslære og ernæringslære, syning, sløjd og madlavning. Mindst fire gange om ugen kommer eleverne til en »skole« uden læseplan, uden skoleinspektør, uden forældrebestyrelse, uden trykt formålsparagraf, en skole, der alene hviler på et entusiastisk menneskes tro på, at fred og forsoning er mulig, at raceskel kan nedbrydes, at følgerne af apartheid kan overvindes. At eleverne bærer Nelson Mandelas billede på skoleuniformerne er ikke et tilfældigt indfald. Med den uklædelige alpe-

hue trukket godt ned om ørene sætter Brigit sin dynamiske personlighed ind på at give sine elever troen på deres egen værdi. Hun gør dem bevidste om deres afrikanske kultur. Hun forsøger at give dem den identitet tilbage, som apartheid-styret trampede ihjel.

Vi stod foran afgrunden

Brigit Kganyage er en af de tusindvis af anonyme sorte og hvide sydafrikanere, der gør »Underet fra Kap« mulig.

»Vi stod foran en afgrund«, siger hun »kun en gnist og hele vort land ville stå i flammer.«

Hun ved godt, at hendes arbejde er en dråbe i havet, men »sidde med hænderne i skødet og vente på, at Gud eller et andet medmenneske sætter sig i bevægelse - det er altså ikke mig!«

Kilde: missio Presseservice

De tro

Eventyr fra

I Yoruba levede der engang en konge, som havde en smuk datter. Hun hed Adetola. En dag hørte man i det tidlige morgengry trommeslageren. Folk lyttede opmærksomt og spurgte så: »Hvem har fødselsdag i dag?« Alle løb til kongens gård, hvor vagterne erklærede: »I dag bliver kongedatteren Adetola 16 år.« Alle klappede i hænderne af glæde og dansede til trommernes rytme. Så snart Adetola kom ud i gården sang en pige for på fødselsdagssangen og alle sang med på omkvædet. Adetola glædede sig, og det gjorde hendes far også.

Om aftenen kaldte kongen sin datter til sig og sagde: »Adetola, en pige i din alder

bør gifte sig. Jeg vil finde en mand til dig blandt mit folk.« Adetola nikkede og hviskede: »Jeg skal nok gifte mig, men jeg vil være sikker på, at den mand, jeg får også virkelig elsker mig.« »Det er svært«, sagde kongen, »ingen kan se ind i en andens hjerte.«

Endnu på den selvsamme dag forkyndte trommerne rundt omkring i kongens rige: »Kongen vil bortgifte sin datter! Kongen vil bortgifte sin datter!«

Allerede næste morgen ved solopgang stod de første unge mænd foran kongepaladset. Fra nær og fjern kom unge mænd løbende. De rigeste af dem var ledsaget af tjenerne og slaver; for de bragte kostbare

gaver med. Ved solnedgang skred Adetola ved sin fars side ind i den festligt smykkede indergård. Begge satte sig på tronstolene, som var stillet frem til dem.

Begeistrede klappede og trommede og sang folket. På et tegn fra kongen trådte den første unge mand frem for prinsessens trone. Han var iført en kappe, der var spundet af guldråde. Med en dyb bøjning overrakte han prinsessen kostbare gaver og sagde:

»Jeg er Bola, den rigeste mand i vort land. Ingen kan elske dig højere end jeg!«

Adetola takkede ham med et smil. Og straks efter stod den næste frier parat med

Traditionel afrikansk sang og dans er faste punkter på dagsordenen i mama Brigit's »skole«. I stibælg. Foto: missio Presse Service.

Verdensmissio

ringe

eria, Afrika

kostbare gaver. Så fulgte den ene frier efter den anden. Ved siden af prinsessen tårnede de kostbare gaver sig op, pragtfulde gevandter og alle slags smykker af guld og ædelsten.

Ved midnatstid stod den allersidste unge mand foran Adetola. Han hed Ope og kom fra en fjerntliggende landsby. Selv om hans kammerater lo ad ham havde han for sine selvtjente penge købt sig en hvid kappe. Som gave medbragte han tre gyldne armringer. De var et minde om hans afdøde mor. Sky stod han foran kongedatteren. Da gled de tre ringe ud af hans hånd og rullede hen for fødderne af prinsessen. Hurtigt tog han dem op, rakte dem til hende og

sagde:

»Disse tre ringe betyder KÆRLIGHED, GLÆDE OG LIV. Tag dem som gave fra den fattigste unge mand i vort land. Men han elsker dig af hele sit hjerte!«

Alle morede sig over den fattige Ope og var nysgerrige efter at vide, hvem der mon ville blive prinsessens brudgom. Da rejste kongen sig og meddelte: »Hav tålmodighed, min datter, jeg vil udvælge den rigeste af dem alle til dig.« Så gik de ind for at sove.

Om natten drømte Adetola, at hun var sammen med sin afdøde mor i haven. Hun trøstede hende og hviskede:

»Barn, sig til din far, at han i morgen tidligt skal forkynde,

at du er død. Og se så godt efter, hvad mændene gør.«

Om morgenen fortalte Adetola sin far om drømmen.

Kongen tænkte efter. Så iførte han sig sørgklæder og gik ud i paladsets gård. Da forstummede sangen og latteren. Med sorgfuld stemme forkyndte kongen: »I denne nat er Adetola død.«

Så begyndte alle at græde og jamre. Forbi var den festlige stemning. Forbi var det med det kongelige bryllup. Efter en stund trådte Bola frem for den sørgende konge, rakte ham hånden og sagde:

»Jeg kan ikke fatte, at Adetola er død. Jeg elskede hende højt. Men mine gaver vil jeg gerne have tilbage!« Og kongen lod alle de kostbare gaver hente frem. Bola fik sine gaver tilbage. Så trådte den næste frem og den næste og den næste. Alle ville have deres gaver tilbage. Til sidst styrtede frieme sig over gavebunken for at få fat i de ting, de havde bragt Adetola som gave. Slagsmål og tumult blev det til for øjnene af den sørgende fader. Da trådte den fattige Ope frem for kongen. Med sorgfuld stemme sagde han:

»Hvad jeg har givet den elskeligste på denne jord, vil jeg ikke have tilbage. Giv Adetola de tre ringe med i graven. Hun skal bære dem, min søn«, svarede kongen, sønderrev sørgklæderne og forkyndte:

»Adetola lever, og Ope skal være hendes brudgom.« En tjener blev sendt afsted for at hente Adetola. Da hun fik øje på Ope, strålede hendes ansigt. Nu vidste hun, at Ope var manden, der virkelig elskede hende.

Ved brylluppet fik Ope et nyt navn, Alaba kaldte kongen ham. Adetola og Alaba's bryllup blev fejret en hel uge igennem. Dag og nat hørte man trommerne og fløjterne og alle de andre instrumenter. Store og små sang og dansede til musikken og ind imellem spiste og drak man af hjertens lyst.

Alaba og Adetola levede lykkeligt med hinanden. Og da den gamle konge døde blev Alaba konge.

Folkets trosbekendelse

Jeg tror på en farveblind Gud,

som skabte mennesket i alle farver,
som skabte universet
og sørgede for rigelige ressourcer
til retfærdig fordeling blandt sine folk.

Jeg tror på Jesus Kristus,
født af en almindelig kvinde,
han blev latterliggjort, gjort til skamme og henrettet,
han opstod på den tredje dag og gjorde modstand:
Han angriber menneskehedens øverste råd,
hvor han vælter uretfærdighedens jernhårde herredømme.
For fremtiden vil han fortsætte
med at dømme menneskers had og arrogance.

Jeg tror på forsoningens hellige ånd,
de fordrevnes forenede legeme,
de lidende massers fællesskab,
den magt, som overgår menneskenes umenneskelige kræfter,
genopstandelsen af medmenneskelighed, retfærdighed
og lighed,
og til sidst broderskabets triumf.

Ukendt forfatter

En gammel afrikaners saligprisninger

Salige er de, der viser forståelse for min haltende fod
og min lamme hånd.

Salige er de, der begriber, at mit øre må anstrenge sig for
at opfatte alt, hvad man fortæller mig.

Salige er de, der ved,
at mine øjne er blevet svage og mine tanker træge.

Salige er de, der standser op med et smil
for at tale lidt med mig.

Salige er de, der aldrig siger: Den historie har du allerede
fortalt to gange i dag.

Salige er de, der forstår at vække erindringer
om tidligere tider til live i mig.

Salige er de, der lader mig opleve, at jeg er elsket og agtet
og ikke ladt alene.

Salige er de, der i deres godhed letter mig i de dage,
jeg endnu har tilbage på min vej til mit evige hjem.

dirigere børnene står Briglt midt i koret og synger af karsken

»Messen er til ende. Dans bort med Kristi fred!« Sådan synes massaierne at opfatte bortsendelsen. I hvert fald fortsætter de sangen og dansen efter gudstjenesten. Glæden vil slet ikke tage nogen ende. Foto: missio Presse Service.

Småt med missionsforståelsen i Europa

Allerede i 1976 beklagede biskoppen fra Kenya sig til kardinal Döpfner over, at de europæiske kirker viste meget mindre forståelse for en missionærisk sjælesorg end for opgaver, som havde karakter af ren udviklingshjælp. I 1998 har en biskop fra Burkina-Faso udtalt:

»Når jeg i Europa beder om penge til et udviklingsprojekt kan det ske, at jeg samtidig med svaret på min ansøgning modtager en check på det beløb, jeg har bedt om. Men når jeg har brug for penge til påtrængende sjælesørgeriske opgaver, får jeg enten et afslag eller et henholdende svar.«

Det er altså så som så med den missionæriske forståelse

hos europæerne, må man konstatere.

Om årsagerne hertil kan der kun gisnes. Et fingerpeg herom giver den nyudnævnte nationaldirektør for de pavelige missionsværker i Italien. I et interview i tidsskriftet FIDES (19. juni 1998) fastslår han, at der tales og tales om mission i alle mulige og umulige sammenhænge. Netop deri består risikoen for at ordet mission udvandes og mister sin udsagnskraft - ofte benyttes det f.eks. som synonym for vidnesbyrd og engagement i al almindelighed. »Hvis alt bliver til mission, så gives der slutteligt ingen mission i ordets specifikke betydning.« fastslår han og understreger samtidig, at det er hans ønske,

at når der tales om mission, at det så gøres med en absolut, klar og specifik betydning, den klassiske, nemlig at forlade sit eget territorium og gå til fjerntlevende mennesker for at forkynde det glade budskab, som de ikke før har haft mulighed for at høre.

Såvidt den italienske nationaldirektør.

Måske vil det hjælpe en smule på vores missionæriske forståelse, at vi bruger ordet mission med større varsomhed. Og at vi er opmærksomme på, at forpligtelsen - Kirkens og dermed Gudsfolks - i dag som før består i at vide, hvad mission er i klassisk kirkelig forstand og at bidrage til den i bøn og handling.

Verdensmission i oktober 1998

Bøn for verden

Kaos i verden,
fattigdom overalt,
kløfter mellem mennesker,
krig mellem folkene,
intetsteds fred.

Vi har vendt os
fra din kærlighed,
dog er vi henvist
til dig.
Fra dig kommer luften,
som vi indånder.
Uden luft
er vi døde,
ubevægelige, i opløsning.

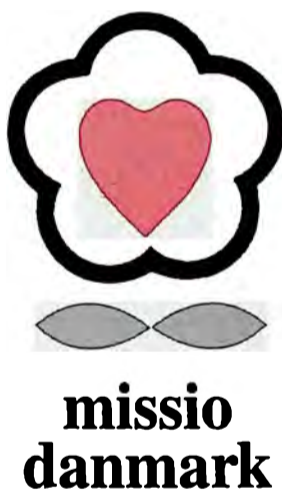
Herre,
lad os begribe din kærlighed,
lad os holde forbindelse
med vore søstre og brødre,
om sort, hvid, rød eller gul.
Gør verden til
en kurv med farver
i din mægtige hånd,
og lad der være fred i denne kurv.

Fra Afrik

Vi beder sammen med Sudans kirke

Vi løfter vore øjne og hænder mod himlen.
Herre, vi beder ikke om himlen.
Vi beder om mad og fred og lighed,
om kærlighed og solidaritet mellem mennesker her på jorden.
Herre, nu har du forvirret os.
Det er svært at finde dig, for du er jo kommet til os
og har prentet dit aftryk i ethvert menneskeligt ansigt
Hvorfor spejler disse ansigter altid kun konflikter,
had og egoisme.
Herre, giv alle mennesker deres menneskelighed tilbage.

Gabriel Zubeir Wako, Suda

Hvad er missio egentlig?

missio er et verdensomspændende samarbejde, hvor alle romersk-katolske søsterkirker verden over hjælper hinanden med arbejdet på at opbygge Guds Rige. Samarbejdet betyder bl.a. udveksling af åndelige impulser (bøn, pastorale tiltag, erfaringer), udvekslingen af personale (missionærer) og penge (finansiel udligning mellem de fattige og de rige lokalkirker.)

missio er som organisation hele verdenskirkenes fællesanliggende. De såkaldte pavelige missionsværker er repræsenteret i 115 lande og udgøres bl.a. af
- Værket til troens udbredelse
- Apostlen Petrus' værk (fremme af kirkelige kald i missionslandene, samt uddannelse af præster, kateketer m.fl.)
- Børnenes missionsværk, hvis grundidé er: »Børn hjælper børn« (fremme projekter, der sigter på uddannelse og sundhed).

missio er et organ, der fremmer den verdenskirkelige retfærdighed og har som opgave at bringe de troende i de »rige« lande til erkendelse af, at de ikke kun er givere,

men også modtagere. »Budskabet vender tilbage« fra de unge kirker i form af spirituelle impulser. Missio søger både for indsamling af penge og den retfærdige fordeling af pengene til de kirker, der trænger mest.

missio er demokratisk i sin fordeling af de indsamlede penge. Én gang om året samles repræsentanter fra alle 115 lande, hvor missio er present, til en konference i Rom. Her fordeles man på demokratisk vis - én mand lig én stemme - de midler, der er indsamlet i årets løb. De industrialiserede lande er i absolut mindretal i konferencen. Pengene sendes normalt ikke til Rom, men via Den apostoliske Nuntius til modtagerne efter Romkonferencens anvisning. Det garanterer, at pengene ikke kan »administreres væk« og at intet bispedømme kan pleje sin egen kæphest (yndlingsmissionslande eller favoritmissionærer).

missio har forpligtelser. 1022 bispedømmer på den sydlige halvkugle modtager et fast årligt bidrag på 250.000 til 300.000 kr. Det faste tilskud er det solide grundlag

for budgettet i de bispedømmer, hvis fattige medlemmer kun kan bidrage med mikroskopiske beløb til pastorale opgaver.

Til præstestuderende i den 3. verden udbetales 4.500 kr. pr. år pr. seminarist som tilskud til uddannelsen. For at opfylde disse og andre faste forpligtelser i den 3. verden er missio henvist til velgørere i den rige del af verden og ganske særligt til kollekten på Verdensmissions søndagen, der optages i alle kirker og kapeller verden over.

En stor bekymring for missio er det derfor, hvis en menighed på Verdensmissions søndagen optager kollekt til eget missionsprojekt og derefter kun giver en almisse eller intet til missio. Den, der egenmægtigt råder over kollekten på Verdensmissions søndagen beriger de få på dets manges bekostning.

NB. Videre orientering om De pavelige Missionsværker fås gennem en særlig brochure, der i oktober måned kan fås i våbenhuset eller hos præsten.

FOTO: KNA

Kærligheden er det eneste, der vil bestå

Rudolf Stertenbrink OP fortæller om karmeliterinden Edith Stein, som helgenkåres den 11. oktober i år

(KNA) - Flugten, som skulle bringe Edith Stein i sikkerhed for SS, begyndte nytårsnat 1938. Hun kørte i bil fra Köln-Lindenthal til Echt i Holland. Men heller ikke dér var hun i sikkerhed. Hun blev hentet den 2. august 1942 og endte i Auschwitz, hvor hun døde i gaskammeret.

Edith Stein kom fra en jødisk familie i Wroclaw. Hun var nummer syv i søskendeflokken, født i 1891, og mistede sin jødiske barnetro allerede i de helt unge år. Hun var særdeles godt begavet og mente, at det var igennem studierne hun skulle søge efter sandheden og finde meningen med livet. I Göttingen gik hun til forelæsninger hos den berømte filosof Edmund Husserl (1859-1938); det varede ikke længe, førend hun var en af de studenter, der udgjorde kredsen omkring ham.

Livet igennem forblev hun taknemmelig over for sin lærer, omend hun på et tidspunkt blev fuldstændig klar over, han hans tænkning havde sine grænser. Det var, da Max Scheler (1874-1928) holdt en række foredrag om religiøse spørgsmål; han gjorde et stærkt indtryk på hende. Endnu større betydning

Iklædt som søster Theresia Benedicta af Korset.

fik Adolf Reinach, som underviste i privat regi.

Allerede første gang de mødtes, oplevede hun en godhed af hjertet, en elskværdighed fra Schelers side, som gjorde et dybt indtryk på hende. I sine erindringer skrev hun: »At nære pårørende og venner, som kender én gennem mange år, viser én kærlighed, det forekommer mig selvfølgelig. Men her var tale om noget helt andet. Det var som at kaste et første blik ind i en helt anden verden.«

Senere hørte hun, at dette menneske, som havde betydet så meget for hende, var faldet på slagmarken i Flandern. Hun ville besøge hans

enke, begav sig afsted og blev grebet af angst undervejs. Hvad skulle hun dog sige til denne kvinde? Men da hun stod over for den unge enke, var det bestemt ikke et knækket menneske, hun mødte. Det var en hårdt prøvet kvinde, som i kraft af sin tro var i stand til at trøste dem, der ikke troede. Edith Stein var overvældet. Men endnu var hun ikke parat til at overgive sig til Gud, så hun søgte tilflugt i sine planer for fremtiden.

Der skulle endnu en oplevelse til, førend hun kunne tage det afgørende skridt. Sommeren 1921 var Edith Stein på besøg hos sin veninde Hedwig Conrad-Martius. En aften, da hun var alene hjemme, fik hun fat i en bog, som stod på venindens reol. Den handlede om den hellige Theresia af Jesus. Hun læste hele natten, og da hun nåede til sidste side, var hun blevet klar over, hvad der var sandhedens inderste kerne: det handlede ikke om at vide, men om at elske. Det gik op for hende, at Gud ikke skulle findes i videnskaben, men i den kærlighed, som gav sig selv.

Grebet af denne kærlighed kunne hun ikke andet end føl-

ge den. Gradvis forvandlede hun til at blive et med kærlighedens mysterium; hun var fanget i Guds kærlighed, og Han gav ikke slip på hende. Edith Stein blev døbt nytårsdag 1922. Hun gav afkald på en karriere inden for videnskaben, blev lærerinde hos dominikanerinderne i Speyer og kom senere til Münster for at undervise på det tyske institut for videnskabelig pædagogik.

Hun indtrådte hos karmeliterinderne i Köln den 14. oktober 1933 og var der indtil slutningen af 1938 – indtil den nytårsnat, da hun brød op for at slutte sig til sine medsøstre i det hollandske kloster. Det var der, hun blev afhentet den 2. august 1942 for en uge senere at ende sine dage i Auschwitz.

En hollænder, som havde mødt Edith Stein i gennemgangslejren Westerbork, skrev senere i sine erindringer: »Jeg vidste med det samme, at det var et virkelig stort menneske«. De to var kommet til at tale sammen. »Verden består af modsætninger«, havde hun sagt til ham; men »i den sidste ende vil der ikke være mere tilbage af disse kontraster. Kærligheden er det eneste, der vil bestå. Hvordan skulle det kunne blive anderledes?« For denne mand var en samtale med hende som »en rejse til en anden verden. I det øjeblik var det, som om Westerbork ikke længere eksisterede (...) Jeg så hendes smil og den uformindskede styrke, som hun bevarede, da hun blev sendt videre til Auschwitz.«

Jøde – ateist – filosof – katolik – karmelit – martyr – helgen; det er i stikordsform de etaper, som Edith Steins liv bestod af. Var det altsammen tilfældighedernes spil? Livet igennem lærte hun i stadig højere grad at leve i Guds nærhed.

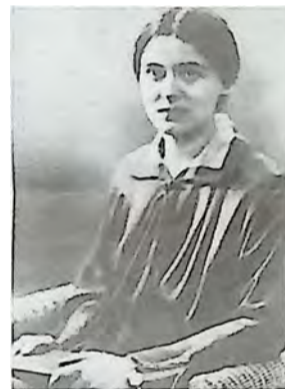
Jo mere hun lagde sit liv i Guds hænder uden at træffe nogen jordiske sikkerhedsforanstaltninger, desto stærkere oplevede hun, at hun kunne føle sig rolig og tryk: »Det gælder om at tage tingene som de er, lægge alt i Gud hænder og lad Ham råde. Så finder man hvile i Ham, virkelig hvile, og en ny dag gryer som et helt nyt liv.«

Det fører os til noget af det, som Edith Stein lærte af at leve i Guds nærhed: Jo mere samlet i sjælens inderste, desto stærkere éns udstråling og dermed det indtryk, man gør på andre. Eller, som hun også skriver: Jo mere Gud drager et menneske til sig, desto mere må dette menneske træde ud af sig selv – træde ind i verden, for at den kan beriges med guddommeligt liv.

Edith Stein nåede frem til hellighed, fordi hun lod sig fange ind af Guds kærlighed. Hun kunne ikke fortrænge

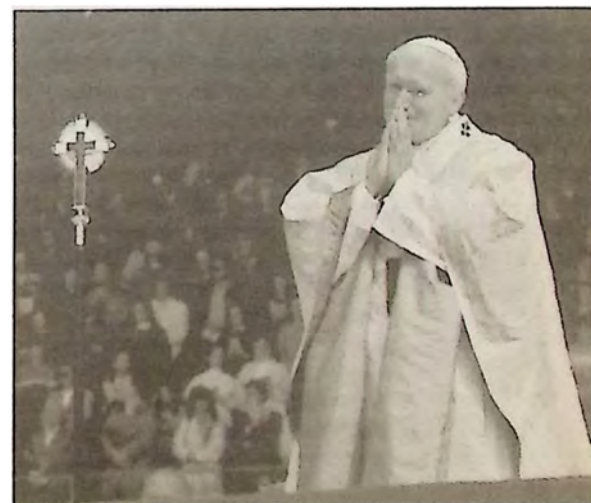
Karmelitterklosteret i Holland, hvor Edith Stein flyttede ind i 1938. Fotos KNA.

Edith Stein i Speyer 1925.

Edith Stein
Født d. 12. oktober 1891 i Wroclaw
Død formodentlig d. 9. august 1942 i Auschwitz
Konverteret til katolicismen d. 1. januar 1922
Indtrådte i karmelitterordenen i Köln d. 14. oktober 1933
Iklædt som søster Theresia Benedicta af Korset d. 15. april 1934
Protes d. 21. april 1934
Erhøjedes d. 21. april 1934
Arresteret d. 2. august 1942
Salgikåret d. 1. maj 1987
Helgenkåres d. 11. oktober 1987

Pave Johannes Paul II ved Edith Steins salgikåring den 1. maj 1987 i Köln.

Fra venstre: Sr. Margaret, sr. Clementine og sr. Maria. Foto: privat.

40 og 60 års søsterjubilæer

Af Knud Kluge

Lørdag den 15. august var der festmesse i menigheden i Ringsted. Jomfru Marias optagelse i Himlen blev fejret samtidig med, at sr. Margaret og sr. Maria fejrede hhv. 40 og 60 års søsterjubilæum. Erling Brodersen, August Ziggelaar S.J. og sognepræst Hans Esmark koncelebrerede ved messen.

Hans Esmark prædikede over Jomfru Marias optagelse i himlen med legeme og sjæl, men der blev også plads til nogle ord til de to jubilæer.

Sr. Margaret, du har været

herrens tjenerinde i mange år og af disse 40 år som Sankt Joseph søster. Under krigen passede og plejede du de sårede; du cyklede også rundt fra gård til gård og tiggede mad de udsultede børn. Dette var bl.a. en medvirkende optakt til at indtræde i klosteret i Gerleve. Fra 1968 var du børnehavelærerinde i Ringsted og senere som den dag i dag — sarkristan og havegartner. På din 75-års fødselsdag sidste år nævnte jeg bl.a. din stædighed forbundet med din stolthed over at blive brugt af Gud. Det er værdigt og ret, at vi kan fejre dit ordensjubilæum i dag.

For 60 år siden besluttede

du, sr. Maria, at du skulle bruge dit liv på at pege. Og hvor har du gjort det smukt og diskret og samtidig med fast vilje. Altid og uden mange ord har du været parat til at hjælpe. Og ligesom sr. Margaret har du haft en særlig kærlighed til børn. Listen af børn, som alene skylder dig at de har fået en god start i livet er lang. Det er værdigt og ret, at vi kan fejre dit ordensjubilæum i dag.

Ved offertoriet fomyede de to jubilæer deres ordenløfter sammen med sr. Clementine. Efter messen var der reception i menighedshuset.

Gud er nær – vær lydhør!

Skt. Joseph Søstre tilbyder retræter

Med overskriften »Gud er nær – vær lydhør« tilbyder Sankt Joseph Søstre fem retræter for travle mennesker. »Hvis du har brug for stilhed og hvile, hvis du gerne vil tanke op hos os, så er dette et tilbud til dig, hedder det i oplægget.

Der er stilhed og tilbud om individuel åndelig vejledning, hvor dit behov for bøn og me-

ditation er i fokus.

Sr. Regina König er retræteleder på alle fem retræter:

Allehelgen-retræte: 30. oktober til 1. november

Advents-retræte: 27. - 29. november

Weekend-retræte: 15. - 17. januar 1999

Weekend-retræte: 19. - 21. februar 1999

Weekend-retræte: 12. - 14. marts 1999

Retræterne afholdes på Sankt Joseph Søstrenes Retrætecenter, Rungsted Strandvej 352 i Kokkedal i Nordsjælland.

Henvendelse på telefon 8613 8122 til Sr. Regina König.

Knud Kluge

At vandre i Ånden

Lørdag d. 5. september samledes en lille skare søstre og lægfolk i Skt. Therese Kirkes menighedslokale til den første af de to retrætedage, som Jubelårsudvalget står for i denne eftersommer/efterår.

En meget veloplagt Lars Messerschmidt sørgede for, at vi fik en meget givende og dejlig dag, selv om han i sin instruktion over Ignatius af Loyolas exercitier næsten kyse os ind i en lille mørk krog, for at vi ikke skulle lade os friste væk fra den åndelige koncentration ved den smukke dags høje blå septemberhim-

mel, den velsignede sol og den dejlige park, som ellers gav en perfekt ramme om en retrætedags meditation.

Og vinden suste da også, som den ville i parkens store træer og fyldte sindet med den ro og der stilhed, der er så frugtbar for fordybelsen.

Formiddagens oplæg over tekster fra et udvalg af Johannes-evangeliet Helligåndsberetninger, der gav os næring til refleksion over treenighedsmysteriet, gled efter frokosten over i dagligdagens »vandring i Ånden«, som var yderst inspirerende. Men mere

vil jeg ikke afsløre, for Vejle kan glæde sig til den næste retræte den 10. oktober, hvor det er deres tur til at nyde Lars Messerschmidts oplæg.

Til trods for vore timer i stor stilhed - eller måske netop på grund af fællesskabet i stilhed og lytten - sluttede vi dagen med fejring af eukaristien i en fornemmelse af stor samhørighed i såvel sang som bøn, og i prædikenen fik vi en sidste samling af dagens tema.

Tak til Lars Messerschmidt for en dejlig dag!

Annelise Brius

De mange foredrag fra Hildegard-udstillingen bør udgives

Mange gik forgæves, fordi der manglede plads

I hele august måned er tusinder af mennesker strømmet til Rundetaarn for at se udstillingen om Hildegard af Bingen, for at høre om hende og hendes tid. Interessen har været helt overvældende. Den store tilstrømning viser, at festivalen er nået ud til mange mennesker også uden for den katolske kirke. Det har været meget berigende; en kilde til stor inspiration og glæde for os, som har deltaget i festivalen, at blive mindet om de rige og stadig aktuelle spirituelle rigdom, som vi kan øse af.

I en tid præget af nyreligiøse strømninger er det befriende at blive mindet om, at mennesket er Guds skabning. Som skabning bærer vi Guds billede i os, men vi kan

ikke frelse os selv. Frelsen kommer fra Gud. Al sund kristen mystik lukker ikke øjnene for verden, men netop fordi den er Kristus-centreret og henter sin inspiration fra åbenbaringshistorien, bliver mennesket holdt fast på sit ansvar over for næsten og verden. Dette har været et tema, som i den grad har været centralt under hele festivalen. Det er længe siden, at den katolske kirke i Danmark så overbevisende har fået folk i tale.

Hvis der kunne findes midler og kræfter til at udgive de mange både spirituelt og akademisk fremragende foredrag, som hundredvis af mennesker desværre måtte gå glip af, fordi der simpelthen ikke var plads til flere tilhørere, så ville det blive af varig værdi

for kirken og den almindelige folkeoplysning herhjemme. Bogen ville absolut blive en bestseller og opfylde et stort behov for indsigt i ægte, sund kristen mystik og livsforståelse. Hermed er manges drøm givet videre – lad os håbe, at den kan blive til virkelighed.

Der skal lyde en særlig stor tak til initiativtagerne til denne udstilling: cand. mag. Kirsten Kjærulff og cand. phil Inge Brink Hansen. At gennemføre et sådant projekt har været en kæmpe opgave, derfor skal der også lyde en varm tak til alle dem, hvis medvirken har muliggjort festivalen

Anne Schmidt & Pia Bruckner

Bistand

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje – ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 . Postglo 6466397

Møder og arrangementer

Retrætedag

Vi nærmer os Jubelår 2000. I anledning af Helligåndens år 1998 bliver der retrætedag

lørdag den 10. oktober 1998 kl. 10 - 17

I Sct. Norberts Kirke og Skole, Blegbanken, Vejle.
Retræten ledes af generalvikar Lars Messerschmidt.

Hanne Wegener, Vejle - tlf. 7582 5853

Har du eller en bekendt overvejet at blive katolik? Vil du vide mere om den katolske tro? Så afholdes der

KONVERTITKURSUS

hver torsdag

Introduktionsaften

Hvad er et sakramente?
Torsdag d. 22. oktober kl. 19.30

Vi mødes i
Sankt Ansgars Kirkes Menighedsal
Bredgade 69A, tlf. 33 13 37 62

På gensyn
Sr. Hildegard Madsen, Niels Engelbrecht, Reinhold Sahner, Richard Sprængers SJ, Kurt Hansen, Dietrich Timmermann og Christian Noval

Det sker på Magleås

Tir. d. 20.10. - fre. d. 23.10.:
Kommunale Lønarbejdere

Tir. d. 20.10. - fre. d. 23.10.:
Danske Fysioterapeuter

Tor. d. 22.10. - fre. d. 23.10.:
DSB-S-tog

Fre. d. 23.10. - lør. d. 24.10.:
FAKS

Fre. d. 23.10. - søn. d. 25.10.:
Inger Jensen

Lør. d. 24.10. - søn. d. 25.10.:
For enden af en rulletrappe
v. sr. Emma Martensen CSJ

Man. d. 26.10. - tir. d. 27.10.:
Socialforsknings Institut

Ons. d. 28.10. - tor. d. 29.10.:
DTU

Fre. d. 30.10. - søn. d. 1.11.:
Pax Christi

Det Hellige Land

Lysbilleder knyttet til evangelietekster

Foredrag med lysbilleder af socialrådgiver Lizzie Bruun

Mandag den 26. oktober kl. 19.30
i Jesu Hjerter Kirkes menighedsal,
Stenosgade 4B.

Alle interesserede er velkomne.
Kaffe og the kan købes.

Kulturnat i Stenosgade

Fredag den 9. oktober kl. 18-24

Oplev Kulturnatten i Jesu Hjerter Kirke.
Kl. 18.00: Kirken åbnes – underholdning hver time.
Fra 18.30 og hver time er der rundvisning i kirke.
Kl. 19.00 – Klassisk guitarspil
Kl. 20.00 – Romantisk orgelmusik
Kl. 21.00 – Oplæsning
Kl. 22.00 – Korsang
Kl. 23.00 – Guitar og fløjtespil
Kl. 23.50 – Musikalsk afslutning

DUK-kalender

EFTERÅRSLEJR den 10.10. - 16.10.1998 på Øm for de 7-13 årige.
Pris kr. 700,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10. - 01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 25.10.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10.-01.11.1998 på ØM for ministranter i alle aldre.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.
LEDERTRÆNING den 06.11. - 08.11.1998 på ØM. Alder: 16 år og opæfter.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest den 16.10.1998.

ÅRSMØDE den 20.11. - 22.11.1998 på ØM for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening.
Alder: 16 år og opæfter.
Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0-1 år kr. 200,00
2-6 år kr. 500,00
7-13 år kr. 600,00
voksne kr. 700,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samt alle priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94
Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Diverse

Lyngby
Bollig med adgang til grønt søges af mor med 7-årig søn, der er elev på Sankt Knud Lavard Skole.
Billet mkr. 1450

Niels Steensens Bibliotek
Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13 (dog ikke første søndag i måneden).

Hjertelig tak

for al opmærksomhed og gaver i forbindelse med min 50-års fødselsdag d. 20.9.98.

Marie-Louise Hoff Johansen

Agnes F. Hoffmann og Johannes Rosenkilde Grams Brudeudstyslegat

Som hjælp til brudeudstyr for unge katolske piger, som indgår ægteskab med en katolik, uddeles en legatportion til værdigt trængende katolikker.

Uddelingen foretages af legatbestyrelsen i december 1998.

Ansøgning indeholdende navn, bopæl, alder samt anbefaling fra en katolsk præst og kopi af dåbsattest eller andet bevis for katolsk tilhørsforhold for begge parter skal være legatbestyrelsen i hænde senest den 20. november 1998.

Ansøgning stiles til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 80 80.

Salg og service

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugvandsystemer
Tlf. 42 27 31 00

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

SCHWEIZ

Salg
▪ Udlejning
▪ Investering
Attraktiv i Rhønedalens skil- og vindstrukt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F C D A/S · Tlf. 3121 5590

Ferie/gæstehytter

Sommerhuse, helårshuse, havepavilloner, legehuse i træ, fra 9,9 m² og opæfter. Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres. Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt. Ring for tilbud 56 82 80 61

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Møll
(Dansk advokat - dott. in jurisprudentia)
Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon
32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo
39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Liggistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Son
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De trykthed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
"NÅR NOGEN DØR..."

Revision · Regnskab · Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsigade 10 · Roskilde · 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Murermester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murertag
Ankersvej 12
Stubbekøbing
4800 Nykø. 1
Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08
Vi lover godt håndværk og er omfattet af...
BYG GARANTI ORDNING
Arbejde udføres overalt på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Paven opfordrer katolske spejdere til åben økumenisk indstilling

Castelgandolfo (KNA) - Pave Johannes Paul II opfordrer de katolske spejdere stil at sætte sig ud over intern splittelse. Samtidig lader han forstå, at han går ind for en åben og økumenisk indstilling blandt spejderne. I september udsendte paven en apostolisk skrivelse i anledning af 50-året for grundlæggelsen af den internationale, katolske spejderkonference. Heri udtrykker han håb om, at den

enhed i spejderbevægelsen, som ofte syntes tabt i de forgangne år, må genetableres i anledning af det forestående år 2000. Spejdere skal vidne med alt, hvad de siger og gør, om et harmonisk samarbejde og fællesskab, understreger han.

Paven lægger vægt på, at det verdensomspændende spejderfællesskab knytter bånd på tværs af kulturelle, sproglige og konfessionelle grænser. Spejdernes bestræbelser på at få kirkefremmede unge med i deres grupper

hilser han velkommen, og han støtter dem, der fremmer den økumeniske ånd ved at mødes med andre konfessioner uden derved at give slip på deres eget katolske grundlag.

Den internationale, katolske spejderkonference blev grundlagt i 1948 og tæller i dag 25 millioner medlemmer. I nogle lande er der flere katolske spejderkorps, som konkurrerer med hinanden, og som ikke har den samme kirkelige selvforståelse.

Valget i Tyskland får næppe betydning for kirken

Hamburg (KNA) - Forrige søndags valg i Tyskland får næppe nogen betydning for den katolske kirke. Det mener ærkebiskoppen af Fulda, Johannes Dyba. Åben konfrontation er ikke værre end snigende omklamring, skriver Dyba i Hamburg-avisen »Der Spiegel«.

Hårdt brug for bedre familiepolitik

Lige som ved valget i 1994 var der nogen, der gerne vil vide, hvor ærkebiskoppen selv havde sat sit kryds. Dengang havde hans overvejelser været i Kohls favør, men denne gang ville han ikke give et klart svar. Der er dog ingen tvivl om, at der efter Dybas opfattelse er hårdt brug for en bedre familiepolitik. Ærkebiskop Johannes Dyba efterlyser et modspil til den udbredte egoisme og individualisme i Tyskland.

Torsdag den 3. september blev »De 4. katolske Lege« afholdt på Lyngby stadion med deltagelse af alle syv katolske skoler i Storkøbenhavn. På billedet ses skolelederen fra Sct. Knud Læved Skole, Torben Falkenberg overrække en af pokalerne i atletik, som blev vundet af Søs Skovsø Petersen fra Institut Sankt Joseph.

Ignatius af Antiochia, der fejres i kirken den 17. oktober, led martyrdøden i Rom – formentlig i år 107. Han var en gammel mand, men måtte ikke destomindre gå hele vejen fra Syrien, op gennem det vestlige Lilleasien, mod vest og ned gennem Italien for at nå frem til Rom. Undervejs besøgte han flere menigheder og skrev syv breve, som giver et indblik i kristen tro og praksis i århundreder efter Jesu egen tid. Han opfordrer de troende til at holde modet oppe og bevare enheden. I et brev til menigheden i Rom beder han indtrængende om, at der ikke gøres forsøg på at få ham benådet. Han vil dø som blodvidne, som martyr. Og det gør han – muligvis i det, vi i dag kender som Colosseum. Foto KNA

Aftale indgået mellem Vatikanet og Kazakhstan

Vatikanet (KNA) - Vatikanet har indgået en aftale med den centralasiatiske republik Kazakhstan. Aftalen indebærer, at kirken i stort omfang får frie hænder i arbejdet både på det sociale område og på undervisnings- og sundhedsområderne, hedder det i et kommuniké fra Vatikanet. Kirken skal også kunne forestå karitativt arbejde i den tidligere sovjetrepublik. Desuden skal den ifølge aftalen have adgang til mediernes, og den skal have mulighed for at tage sig af indsatte i fængslerne. Der er endvidere tænkt på et kulturelt samarbejde mellem kirke og stat. Aftalen er den første af sin

art, understreger Vatikanets talsmand, *Joaquin Navarro-Valls*; det er første gang, at Vatikanet indgår en sådan aftale med en del af den gamle sovjetunion. Aftalen indeholder en passus om religionsfrihed, som talsmanden håber, at andre vil benytte som et eksempel til efterfølgelse.

Aftalen er underskrevet af Vatikanets statssekretær, kardinal *Angelo Sodano*, og Kazakhstans udenrigsminister, *Kassymzhomart K. Tokaev*. Efter underskrivelsen aflagde Kazakhstans præsident, *Abiscevich Nazarbayev*, et besøg i Castelgandolfo, hvor pave *Johannes Paul*

II modtog ham i audiens.

Halvdelen af de 16 millioner indbyggere i Kazakhstan det største land i Centralasien, er muslimer, mens den anden halvdel er kristne. De katolske kirke i landet har støt af apostolisk administration og ledes af biskop *Jar Pawel Lengua*. Antallet af katolikker oplyses til 335.800.

Vatikanet og Kazakhstan optog diplomatiske forbindelser i oktober 1992. Halvandet år senere udnævntes den polske ærkebiskop *Marian Oles* til nuntius. Kazakhstan her endnu ikke udnævnt nogen ambassadør ved Der hellige Stol.

Tyske læger tager afstand fra aktiv dødshjælp

Bispekonferencen tilfreds med retningslinjer

(KNA) - Den tyske bispekonference hilser et sæt retningslinjer velkommen, som landets lægeforening har vedtaget. Retningslinjerne er principielle og vedrører lægers bistand til døende patienter. Samtidig gør biskopperne opmærksom på, at der er dele, som ikke fremstår tilstrækkelig klart.

Lægerne tager klart afstand fra aktiv dødshjælp, konstaterer biskop *Karl Lehmann*, som er formand for bispekonferencen. Han anser det for betydningsfuldt, at patienter, som ligger i coma, betragtes som værende i live, og at svært handicappede nyfødte skal nyde den samme beskyttelse som voksne. Efter Lehmanns opfattelse er det også positivt, at en læge ifølge retningslinjerne er for-

pligtet til at yde patienten den mest basale pleje – eksempelvis opmærksomhed, smertelindring, mad og drikke.

Men i spørgsmålet om uheldeligt syge patienter og deres ernæring er det sidste ord ikke sagt, mener biskop Lehmann. Ganske vist taler de principielle retningslinjer om, at deres sult og tørst skal stilles, men der hersker uklarhed omkring kunstig ernæring og omkring muligheden af at undlade at give patienter nogen næring.

Biskoppen finder det endvidere kritisabelt, at det ikke defineres, hvor grænsen går mellem aktiv og passiv dødshjælp. En klar skelnen mellem disse to begreber ville være et udtryk for, at man ikke har lov til aktivt at fremskynde patientens død, men

at man heller ikke er forpligtet til at forlænge livet med en intensiv behandling, hvis prognosen er udsigtsløs og døden uafvendelig.

Biskop Lehmanns udtalelse kom som en reaktion på et ønske fra politikerside om en lov om hjælp til døende patienter. Han betegner de som værdifuldt, at lægestanden pålægger sig selv visse etiske forpligtelser. Som situationen er, ville en lovgivning på området alt for le kunne føre til tvetydige for muligheder, slutter biskop pen.

I Assisi har San Francesco-basilikaen fået sin facade igen efter jordskælvet i fjor. Rundt om tårnet, i korskirken og i klostret er man stadig i gang med restaureringen. Stor stykker af hvælvingerne med de uerstattelige fresker styrtede ned, men der arbejdes – som det ses – ihærdigt på at udbedre skaderne. Foto KNA

Næste nummer
udsendes
den 23. oktober

Maria Hjerte Abbedi • side 3

Tro og lys • side 4

Verdensmissionssøndagen • side 5

Nyt liv i nedlagte klostre • side 10 - 11

Orientering fra sognene • side 13 - 17

orientering

10 år siden Steensen blev saligkåret

Fredag den 23. oktober er det 10 år siden pave Johannes Paul II saligkærede den danske videnskabsmand og senere biskop, Niels Steensen.

10-året mindes ved en festlig messe i San Lorenzo kirken i Firenze, hvor Niels Steensen ligger begravet. Messen celebreres bl.a. af kardinal Piovanelli og vor egen biskop Czesław Kozon.

Bispedømmet er udover biskoppen med til festmessen, idet omkring 50 valfartsdeltagere rejste til Münster i Tyskland lørdag den 17. oktober og derfra videre til Firenze, hvor man besøger steder med tilknytning til Niels Steensen.

Valfarten tilslutter sig en lignende tysk valfart ved festmessen i Firenze.

Paven udsender ny rundskrivelse

Vatikanet (VIS) - »Fides et ratio« er titlen på pave Johannes Paul II's seneste rundskrivelse, som netop er udsendt. Den behandler spændingsfeltet mellem tro og viden og henvender sig til alle, forklarede kardinal Joseph Ratzinger ved præsentationen; det forudsættes, at ønsket om at kende sandheden og finde svar på de grundlæggende spørgsmål er fælles for alle mennesker.

Et gennemgående træk i vore dages filosofiske og kulturelle klima er, at menneskets fornuft skønnes ude af stand til at kende sandheden, konstaterede Ratzinger. Det er et tab for filosofien, mener han, fordi den derved mister sin metafysiske dimension. Rundskrivelsen understreger, at mennesket har mulighed for at kende Gud og finde frem til sandheden.

Spørgsmålet blev taget op i pave Leo XIII's rundskrivelse »Aeterni Patris« allerede i 1879.

Kollekt til missionen

Søndag den 25. oktober går kollekten til verdensmissionen. »missio danmark« opfordrer kraftigt alle til være rundhåndet denne dag. Se i øvrigt artiklerne i sidste nummer og pavens opfordring til at støtte missionen på side 5.

Paven kræver international hjælp til Kosovo

Paven opfordrer kroaterne til at afvise nationalismen og i stedet arbejde for forsoning med serbere og bosniere

Split (KNA) - Pave Johannes Paul II afsluttede sit tre dages besøg i Kroatien med en indtrængende appel til de stridende parter i Kosovo om at slutte fred. Han opfordrede kroaterne til at afvise nationalismen, arbejde for forsoning med serbere og bosniere og gennemføre yderligere demokratiske reformer. Højdepunktet ved pavebesøget var saligkåringen af kardinal Stepinac, som fandt sted den 3. oktober. Han tog afstand fra den fascistiske ustacharegering under den anden verdenskrig og blev udsat for kommunisternes forfølgelse under Tito.

Forsoning og tilgivelse

Under en gudstjeneste i havnebyen Split talte paven om Kosovo for 300.000 mennesker. Det er på tide, at vold og ødelæggelse giver plads for forsoning og tilgivelse, sagde han og opfordrede det internationale samfund til uden tøven at komme med den hjælp, der var brug for.

Han mindede tilhørerne om, at de forskellige folke-

slag i de central- og østeuropæiske lande nu kan opleve fredelig sameksistens, nyder de samme rettigheder og har de samme pligter. Endelig henledte han opmærksomheden på de mange flygtninge fra den serbisk-kroatiske krig og alt det, de måtte igennem. Paven erklærede sig solidarisk med alle dem, der havde mistet deres kære eller deres hjem.

Giv kroatien et nyt ansigt

Han understregede, at kirken måtte drage nytte af sin adgang til mediernes og til alle dele af samfundet; den skulle forkynde sit budskab og være med til at bygge et menneskeværdigt samfund op. Det er de kristnes opgave at give Kroatien et nyt ansigt, lød pavens formaning i præsident Franjo Tudjman's nærvær. Det er der brug for i en tid, hvor så store sociale forandringer er i gang, sagde han og advarede imod et samfund, som styres af forbrug og fornøjelser. Han opfordrede biskopperne til at gøre

en endnu større pastoral indsats for familierne og især tage sig af de dårligst stillede. At familien er idealet og at retten til livet skal respekteres, kan ikke siges for tit, konstaterede han og understregede, at kirken ikke må lade en familie være alene med sine vanskeligheder. Paven

talte om de mange provokerede aborter, som også forekommer i Kroatien. Det er en »dødens kultur, som breder sig«, sagde han og opfordrede kirken til at præsentere livets kultur som et alternativ.

Fortsætter på bagsiden

Danmark fik sit første abbedi og sin første abbedisse siden senmiddelalderen, da Maria Hjerte Kloster på Sostrup den 3. oktober blev ophøjet til abbedi. Øverst lykønskes moder Theresa Brenninkmøller af grev Knud Holstein-Ledreborg. Det var på Ledreborgs jord, de første cistercienserinder siden reformationen slog sig ned, da de kom til Danmark i 1920. Fotos Maria Jørgensen.

Hvor blev søstrene af?

Grenå-Hundested færgen forsvandt, og det er også som om Sostrup forsvandt med de få søstre, der var tilbage. Sostrup dannede rammen om mange af bispedømmets vigtige begivenheder. Jean Vanier gav i begyndelsen af 70-erne nogle retræter på dansk og engelsk i disse smukke omgivelser. Der var simultan-oversættelse etableret interimistisk og primitivt, men det virkede. Det var disse retræter, som biskop Martensen fortsatte som familieretræter. - En gang om året blev der afholdt pastoralrådsmøde, hvor man med tungen ud af halsen skulle nå færgen.

Alt dette er nu kun historie, og alt er blevet anderledes. Søstrene har fået et nyt og tidssvarende kloster og en ny kirke. Klosteret er blevet et abbedi og priorinden abbedisse. Det er ny vin på nye lædersække. Ikke at man ønsker de gamle tilbage, men alligevel savner mange det gæstfri gamle slot med godsejer von Benzons til hest i dagligstuen.

Søstrene boede for 50 år siden i et nedlagt mejeri i Allerslev. Der var meget fodkoldt i kapellet, hvor tidligere de store mejerimaskiner havde stået, men klosteret dannede rammen omkring mindre retræter. De fattige søstre var elsket på egnen omkring Roskilde og Allerslev. En dag blev de landskendte, da de købte det forfaldne ramponerede Sostrup Slot, som senest havde huset Torben Brix's drengeskole. Mange katolikker rystede på hovedet. Hvad ville kontemplative fysiske søstre med denne gamle forfaldne bygning?

Måske var det netop søstrenes fattigdom, der gjorde, at hjælpen strømmede til. Ikke på en gang, men mange ønskede at yde et bidrag. Slottet blev sat i stand, de mange værelser blev indrettet, voldgraven blev gravet ud og fyldtes atter med vand, et smukt kapel blev indrettet i en længe i avlsgården, som søstrene også havde erhvervet. Alt dette kostede blod, sved og tårer, men Sostrup blev et begreb både inden for og uden for Kirken.

På side 10 og 11 findes en artikel om gamle Cistercienserklostre, der måtte forlades ved Reformationen, men som nu flere hundrede år efter overlever i lutheransk sammenhæng. De udstråler stadig en livskraft og spiritualitet, der gjorde dem til åndelige centre. De øver en forunderlig tiltrækning på moderne fortravlede mennesker.

De nye abbedi har en rig arv at øse af. De mange mennesker, der kom til indvielsen afspejler en dyb længsel hos aktuelle mennesker. Det blev en fest i dette begrebs egentlige betydning. Man festede i taknemmelighed over fortiden, både den fjerne og den nærmere. Man festede med de mange deltagere i håb om en fremtid med vækst og åndelig fornyelse. Både fortiden og fremtiden blev forenet i en glædens fest. Sostrups historie er som et eventyr, fuld af dramatik og åndelig fornyelse. Det er denne rigdom, som de aktuelle søstre skal øse af og formidle. Det er en stor opgave, der kun kan løses ved Helligåndens hjælp.

Jørgen Hviid

Redaktion:
 Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
 Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
 Maria Jørgensen og David Olander
 Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
 DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
 Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
 Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
 Fax: 4920 1176 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
 DK 1260 København K
 Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Kæmp for livet i alle dets stadier - fra undfangelse til naturlig død

Pave Johannes Paul II talte for nylig til biskopper fra USA om at forsvare livet og om at etablere »en ægte livets kultur«

Vatikanet (VIS) - Biskopper fra Californien, Nevada og Hawaii var for nylig på ad limina-besøg i Vatikanet. Pave Johannes Paul II modtog dem i audiens; han talte om at forsvare livet og om at etablere »en ægte livets kultur«.

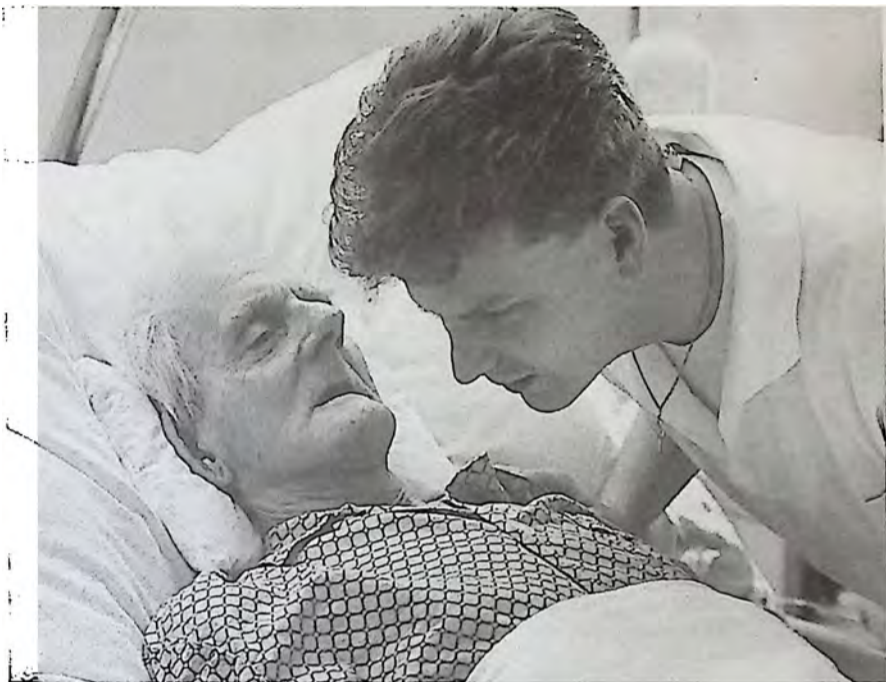
»Vi nærmer os slutningen af et århundrede«, sagde paven, »hvor fremskridtet næsten ikke har kendt til nogen grænser, og hvor det nu har ført til udbredt frygt og moralsk forvirring... Vi må igen finde frem til det, der giver os grund til at nære håb. Først og fremmest må samfundet endnu en gang tage imod den store gave, som livet er.« Han understregede vigtigheden af, at biskopperne »står fast som forkæmpere for livet, opmuntrer dem, der forsvare det, og sammen med dem arbejder på at etablere en ægte livets kultur«.

»Humanae vitae« og fri abort

Paven henlede opmærksomheden på to meget forskellige, men sammenfaldende 'runde' år: i 1998 er det 30 år siden, at pave Paul VI udsendte rundskrivelsen »Humanae vitae«, som tager livet i forsvar, og - også i USA - 25 år siden, at loven om fri abort blev vedtaget.

»30 år efter Humanae vitae kan vi konstatere, at forkerte ideer om den enkeltes moralske autonomi bliver ved med at gnave i mange menneskers samvittighed og præge livet i samfundet«, fortsatte paven. »Paul VI gjorde opmærksom på noget af det, der var ved at ske, fordi to menneskers samliv som et udtryk for deres kærlighed blev isoleret fra det at få børn. Det har ført til en gradvis svækkelse af den moralske disciplin; menneskets seksualitet er blevet trukket ned på et forkert plan; det har ført til en nedvurdering af kvinden, til utroskab og i mange tilfælde til, at familier er gået i stykker; det har ført til statsfinansieret befolkningspolitik baseret på tvungen prævention eller tvangssterilisering. Legalisering af provokeret abort, aktiv dødshjælp ... og visse former for genetisk manipulation og eksperimenteren med befrugtede æg er også nært forbundet med hinanden i lovgivning og politik.«

Det er vigtigt, at biskopperne bruger de rigtige ord og lægger ansigtet i de rette fol-

Paven understreger, at handicappede og syge aldrig måtte føle, at de er til besvær. »Herren er hos dem«, siger han og understreger, at døende patienter i ganske særlig grad har brug for solidaritet, fællesskab og omsorg. Foto KNA.

der, så de kan præsentere kirkenes lære om livet, om kærligheden i ægteskabet og om kvindens værdighed på en måde, som er både forståelig og overbevisende, understregede paven. Han lagde megen vægt på, at Pro Life-arbejdet havde været et vigtigt anliggende lige siden den fri abort blev indført i 1973. »På trods af den store indsats, som mange mennesker har gjort..., bliver man ved med at hævde 'retten' til frit at vælge abort«, konstaterede Johannes Paul. Der er tale om en ubeskrivelig ufølsomhed over for kendsgerninger, når man lukker øjnene for, hvad der i virkeligheden foregår under et abortindgreb, sagde han og advarede: »Et samfund, som har så lidt sans for menneskelivets værdi, har allerede slået portene op for en dødens kultur.«

Paven understregede nødvendigheden af, at der findes alternativer til abort: Kvinder, for hvem svangerskabet betyder en krise, skal have støtte, og der skal være mulighed for rådgivning. Der skal være både hjerte- og husrum for »børn, som er 'uønskede' eller forladt, unge mennesker i vanskeligheder og dem, som ingen tager sig af.«

Lægehjælp til selvmord og aktiv dødshjælp
 Derefter kom han ind på det moralske forkastelige i kam-

pagner for legalisering af lægehjælp til selvmord og aktiv dødshjælp. »Aktiv dødshjælp og selvmord er grove krænkelse af Guds lov«, lød det. Men der er væsentlig, moralsk forskel på, om man standser en medicinsk behandling, som er problematisk, farlig, eller som ikke står i et rimeligt forhold til det, den kan forventes at føre til - eller om man fratager et menneske det, der er nødvendigt til livets ophold, såsom næring, væske og almindelig lægehjælp. Paven understregede nødvendigheden af, at man skelner klart mellem disse to. »Det er forkasteligt at undlade at give en patient næring og væske, for at han eller hun skal dø; ... man må kunne gå ud fra, at patienter, som ikke selv kan tage næring og væske til sig, får den hjælp, de har brug for«, sagde han.

Fænomenet 'sygdom' giver de kristne en anledning til at udvise ægte medfølelse,

fortsatte paven. Han understregede, at handicappede og syge aldrig måtte føle, at de var til besvær. »Herren er hos dem«, bemærkede han og understregede, at døende patienter i ganske særlig grad har brug for solidaritet, fællesskab og omsorg.

Paven sammenfattede alt, hvad han havde sagt til biskopperne, ved at tale om menneskets »umistelige ret til livet, fra undfangelse til naturlig død«. Væsentlige mål i kampen for denne ret er retlig beskyttelse af ufødte, handicappede, gamle og uheldeligt syge. »Det er nødvendigt, at katolikker - især de, der har indflydelse på lovgivningen - igen og igen hæver deres røst..., så det amerikanske samfund genfinder sin gæstfrihed og på ny bliver et sted, hvor ethvert ufødt barn, enhver, der er handicappet eller uheldeligt syg, mærker omsorg og nyder lovens beskyttelse«, sluttede han.

Læserne diskuterer

Ej liv uden lidelse

Tak for dit indlæg om ældre kristnes menneskers lette død. Uden at ville profetere ser vi på lidelsen i bredere forstand. For eksempel er vi ældre ofte

re udsat for for at miste vore nærmeste. Det er en stor lidelse, som Anna også har haft, da hun mistede sin mand.

I øvrigt har Vorherre aldrig lovet os et liv uden lidelse. Han har derimod sagt: »Følg mig«.

Christian og Bente West

T.v.: Det var spanske Maurus Esteva, generalabbed og dermed overhoved for cistercienserordenen i hele verden, der indsatte moder M. Theresa som abbedisse. – T.h.: Blandt de mange gæster var også folkekirkepræster og lutherske Mariadøtre, cisterciensermunke og nonner fra flere lande og størstedelen af familien Brenninkmeijer. Her ses abbedissen sammen med sine forældre.

Moder Theresa indsat som abbedisse

»Jeg er parat«

Et stort, opvarmet telt fungerede som kirke i dagens anledning, smykket med blomsteropsatser i glade farver og enkle, grønne efeuranker. End ikke med den bedste vilje ville klosterkirken kunne rumme omkring 450 mennesker.

Moder Theresa lå udstrakt på gulvet, mens hendes søstre, hendes familie og de mange venner af klosteret sang allehelgenslitaniets. Det var ikke bare de mest kendte helgener, der blev nævnt ved navn, men også dem, der har størst betydning for cistercienserordenen. Deriblandt Benedikt – cistercienserne er vokset frem af benediktinerordenen – Bernhard af Clairveaux, Alberik og Stefan og ikke mindst Robert, som grundlagde det kloster, der

gav navn til denne orden: Cîteaux. Også de helgener, hvis navne søstre bærer, blev påkaldt.

Forinden havde generalabbed Maurus Esteva forvisset sig om, at alt var gået rigtigt til: Han fik priorindens, sr. M. Johannes ord for, at den nye abbedisse var valgt af søstre i overensstemmelse med de retningslinjer, som er gældende inden for ordenen. Højtideligt spurgte han derefter moder Theresa, om hun var parat til at påtage sig de opgaver, som ventede hende: at lede og vejlede søstre, tjene kirken i troskab over for paven og være tro imod sin orden. Hun måtte også erklære sig parat til at forvalte jordisk gods til gavn for søstre, for de fattige og for klosterets gæster.

Abbedissen fik herefter bogen med ordenens regel overrakt af sin øverste foresatte – som et tegn på, at det i endnu højere grad end før er hendes ansvar, at den efterleves blandt hendes søstre. Ringen med den blå sten – Guds Moders blå – blev sat på hendes finger som et tegn på troskab og forpligtelse. Endelig fik hun den smukke, udskårne træstav som et tegn på hendes embede. Generalabbeden opfordrede den nye abbedisse til at drage omsorg for sine søstre og mindede hende om, at hun en gang ville blive stillet til regnskab for dem.

Messen blev fejret på latin med biskop Czeslaw Kozon som hovedcelebrant. Blandt de knap 30 koncelebrerende præster fra ind- og udland var den apostoliske nuntius, ærkebiskop Giovanni Ceirano, ærkebiskop Paul Josef Cordes fra det pavelige råd Cor Unum, generalabbeden og flere andre cisterciensere.

Smilet har de alle, men abbedissen kan kendes på sit kors.

For musikken stod et kirkekor fra Mettingen, Nordrhein-Westfalen (derfra stammer moder Therasas slægt), og et orkester med tilknytning til en kulmine i området. Salmerne var valgt blandt dem, der synges i flere lande, og teksten var trykt på dansk og på tysk. Hollandske moder Theresa valgte den danske udgave.

Maria Hjerte Kloster ophøjet til abbedi

Det første i Danmark siden reformationen

Så fik Danmark igen et abbedi. Dem havde vi flere af i middelalderen, men efter reformationen gik det med klostrene som med resten af den katolske kirke: Alt gods blev konfiskeret, al virksomhed afviklet, og kirkens folk måtte forlade landet – eller følge trop og gå over til 'den nye tro'.

Indtil da havde klostervæsenet været en bærende kraft i kirken, som igen var en bærende kraft i samfundet. Det var her, de fattige fik mad, de syge fik hjælp og de, der var på rejse, kunne finde husly. Det var også i klostrene, at viden om dette og hint blev givet videre til kommende slægter, for her var folk, som kunne læse og skrive. Der var masser af unge mennesker i klostrene. Nogle var på vej til et liv som præst, som munk eller som nonne; andre forlod klosteret igen, medbringende en ballast af færdigheder og almen dannelse.

Cistercienserordenen vendte tilbage til Danmark i 1920. En lille gruppe søstre slog sig ned på Roskildeegnen, hvor de boede indtil 1960, da overtog de Sostrup Slot med tilhørende avlsbygninger.

I de senere år har en del

unge søstre sluttet sig til; både danske og udenlandske piger har fundet vej til Sostrup, hvor de er indtrådt. Pladsen blev stadig mere trang. Man begyndte at tænke på nybygning, og i 1992 stod Maria Hjerte Kloster klar. Splinterne, smukt og enkelt – og helt i overensstemmelse med de regler for klosterbyggeri, som har været gældende siden cistercienserordenen blev grundlagt.

Det var næsten en fødselsdagsgave til den gamle orden, at den igen fik et abbedi på dansk jord. Netop i år fejrer cisterciensere verden over 900-året for ordenens grundlæggelse i 1098.

For at et kloster kan opnå status af abbedi, skal der findes abbedissen være tolv søstre med profes. Søstre på Sostrup passerede denne milepæl den 23. august, da sr. M. Veronika højtideligt aflagde sine klosterløfter; nu kunne de se frem til den dag, da klosteret officielt skulle ophøjes til abbedi og den hidtidige priorinde, moder M. Theresa, indsættes som abbedisse.

Tekst og fotos fra Sostrup: Maria Jørgensen

Et fyrtårn i dansk kirkeliv

Der var knus, lykønskninger og gaver, som – ganske i overensstemmelse med, hvad moder Theresa havde erklæret sig parat til – om få år vil komme både søstre, de fattige og klosterets gæster til gode: Masser af træer og buske til den nyligt anlagte have. Flotte, røde æbler afslørede, hvad man havde at glæde sig til. Det kunne næppe udtrykkes smukkere – ønsket om, at livet i klosteret måtte bære frugt.

Den stedlige provst, Anders Holt, overbragte en hjertelig hilsen fra biskoppen

over Århus Stift, Kjeld Holm. Han understregede, at vi er forenede i dåben og derfor ikke kan være adskilt i det væsentlige; de »teologiske finurligheder«, som gav anledning til diskussion mellem lutheranere og katolikker, var ofte »af en sådan art, at ikke engang Vorherre kunne følge med« mente Holt. Hans hustru, Else Holt, som også er folkekirkepræst, underviser søstre i hebraisk.

De medlemmer af cisterciensernes tredje orden, som er tilknyttet klosteret, kunne ligeledes glæde sig over den

milepæl, som nu var nået. Det var, hvad man havde bedt om i årevis, fortalte Tove Ostfeld, som var sikker på, at både engle, helgener og afdøde søstre delte glæden i Himlen. Også 'skyggeabbeden' udtrykte sin glæde over abbediet. Det er Holger Nielsen Garner, der har fået denne titel; han er den daglige leder af museet på Øm Kloster, som i en svunden tid var et hjem for munke fra den samme orden. 'Skyggeabbeden' er ikke katolik, men er familiaris – nærmest en slags æresmedlem – af cistercienserordenen.

Moder Therasas onkel, Rudolph Brenninkmeijer, pegede på det lille ord med den store betydning, som findes i klosterets våbenskjold: jord-en drejer – men korset står fast. Han mente, at hollændere og danskere i grunden havde en del til fælles; der var en slags 'generalbas' i de to kulturer. Ligeledes fremhævede han et af symbolerne på skjoldet: fyrtårnet, som både lyser op og tjener som et samlingspunkt. Maria Hjerte Abbedi er virkelig et fyrtårn, konstaterede han.

Gaver som denne vil kunne holde i mange år og glæde mange mennesker. Søstre fik frugttræer til en hel lille plantage.

Økumenisk Tro og Fællesskabsretræte

I dagene 5.-11. juli afholdtes på Klitborg i Nordsjælland Tro og Fællesskabsretræte, der har fundet sted på skift i Norge, Sverige og Danmark siden 1988. 31 mennesker, børn og voksne, med eller uden synlige handicaps, mennesker fra forskellige kristne kirker samt ordensfolk deltog over temaet: »Intet kan skille mig fra Kristi Jesu Kærlighed«.

Ruth Patterson, presbyteriansk præst fra Nordirland holdt nogle oplæg, som var meget berigende og byggede os op til at klare hverdagen. En moder med en mentalt handicappet pige skrev til mig: »Det var en retræte med en ånd og atmosfære, som gav hvile for sjælen, et fællesskab, som varmede og skabte glæde. En livgivende oase under en krævende og ofte ensom pilgrimsvandring.«

Tro og Fællesskab er en retrætebevægelse, der er udsprunget af L'Arche-bevægelsen, der blev grundlagt af Jean Vanier i 1965 i Frankrig. Jean Vanier er som forfatter og åndelig skribent af mange regnet for en af vor tids store spirituelle. Et L'Arche-fællesskab er et kristent bofællesskab, der består af mennesker med et mentalt handicap og såkaldte »normale« mennesker, der lever, arbejder og beder sammen. I dag findes der L'Arche-fællesskaber over hele verden. L'Arche-fællesskabernes budskab er, at vi kommer Gud og

hinanden nærmere gennem fællesskab med de undertrykte i samfundet og ved at erkende det, der er undertrykt i os selv. Når vi er fattige og og sårbare er Gud os nærmest.

Tro og fællesskab er i Skandinavien specielt kaldet til at være økumenisk. Vi er alle børn af den samme himmelske Far og sammen kan vi lade vor mangfoldighed fordybe og berige os på vor vandring med Kristus, for »Lemmerne er mange, legemet er et«. Det var dejligt at vi havde præster med fra den protestantiske, presbyterianske og katolske kirke.

Foruden daglig bøn, tilbedelse og stilhed, havde vi en daglig gudstjeneste, som var en af dagens højdepunkter. Der var stor respekt for hinanden og det, der blev fokuseret på var, hvordan vi hver især kunne komme Jesus nærmere. Derfor var det også smerteligt, at vi som katolikker ikke kunne gå til alters i protestantiske og presbyterianske gudstjenester, ligesom vi ikke kunne invitere dem til vort alterbord. Vi gik så langt vi kunne, d.v.s. vi gik op og modtog en velsignelse.

Efter retræten i Danmark fløj Ruth videre til Canada for at tale om åndelig fordybelse for ca. 400 Tro og Lys folk fra hele verden, heriblandt Tom Steindal, Simon Gough og pater Herbert Krawczyk fra Danmark.

Inge Switon-Rønnow

Nogle af vennerne genså vi i Quebec. Tom Steindal (yderst t.v.), der er fra Herlev, talte for 300 mennesker i Quebec.

Gå længere ud!

Internationalt Tro og Lys-møde 1998 i Quebec med dansk deltagelse

Af Simon Gough

Tro og lys er en fællesskirkelig (økumenisk) international bevægelse for mennesker med et mentalt handicap, deres familie og venner. Tro og lys har sine rødder i katolicismen. I Danmark er de tre fællesskaber, Herlev, Nørrebro og Århus, der mødes en gang om måneden, overvejende katolske. »Gå længere ud« hentyder til dette faktum. Budskabet var, fremsat meget kraftigt af Jean Vanier, at vi skulle række hænder ud til alle mentalt-handicappede for at få dem med i oplevelsen af fællesskabets glæder og hjælpe dem til at in-

På billedet t.v. nyder Ruth og Susanne hinandens selskab står der som tekst bag på det indsendte foto.

Nederst ses hele gruppen, som var retræte på Klitborg

tegreres bedre i deres eget tros-samfund.

Vi var tre fra Danmark der tog til mødet, Tom Steindal fra Herlev fællesskabet, p. Herbert Krawczyk, og jeg selv.

Jean Vanier, som har grundlagt Tro og Lys sammen med Marie Helene Mathieu, holdt et fortryllende og inspirerende foredrag om økumenisme og Tro og Lys. Bagved ham på scenen understregedes temaet af et kæmpe billede af Jesus på stranden ved Genesareth søen da han opfordrede de trætte disciple til at sejle ud igen på dybet og kaste deres net ud.

Tom talte på engelsk om sine erfaringer i Tro og Lys for forsamlingen bestående af over 300 mennesker fra hele verden. Han fortalte om sine 22 år i Tro og Lys, om sin glæde ved fællesskabet, vennerne, for sangene især omkring messerne. En pilgrimsfærd, til Lourdes, med Tro og Lys fra hele verden, havde været en stor oplevelse og givet mulighed for at møde mange nye vidunderlige og søde mennesker. Han fortalte også hvor

sjovt det havde været at være klædt ud som bagerjomfru sammen med sine tvillingebror Jim til fastelavn.

Om søndagen fik vi mulighed for at møde de mange quebecanske fællesskaber. Først spiste vi sammen med et af fællesskaberne, udvekslede gaver, og snakkede lidt med medlemmerne. Efter vi havde fejret messe sammen med dem tog vi alle til en solrig park i byens midte, hvor der var dans, sang og fest hele eftermiddagen. Musik kom fra tribunen, hvor Tro og Lys grupper fra hele verden optrådte med deres sange og dans. Der var meget talent og spontanitet og kæmpe dansekedder overalt på det grønne græs fulgte de rytmiske melodier.

Tom havde udtrykt i sin tale, et behov for at bede mere sammen i de lokale grupper og ville i det hele taget gerne mødes oftere i Tro og Lys.

I Quebec bad vi meget sammen. Vi vekslede mellem katolsk messe og protestantisk gudstjeneste om morgenen i vort eget bokompleks.

Sangbønner indledte de forskellige foredrag. Vi lærte mange nye skønne halleluja melodier. Et højdepunkt var den byzantinske gudstjeneste med præster fra Rusland, Rumænien, Grækenland og Syrien. De sang lovsang på deres egne sprog, skønne ortodokse melodier som en hyldelse til Guds Moder's »ja« til englen Gabriel, og Jesu undfangelse. Imellem hver sang blev vi tilhyllede i røgelse. På alteret var en usædvanligt smuk forgyldt ikon af Bebudelsen. Efter lovprisningerne, der varede i to timer, kom hver af de 300-400

deltagere og kyssede ikonen som præsterne holdt frem. Imens sang vi alle et skønt gentaget halleluja. I de timer føltes det som om man genvandt det fællesskab, vi alle havde mistet ved den tidligere kirkesplittelse mellem øst og vest.

Alle 3-400 deltagere besøgte på invitation guvernør-generalen af Quebec på hans officielle residens. Han sagde hvor meget han respekterede Jean Vanier og Tro og Lys bevægelsen.

Toms tale ved kongressen blev så godt modtaget, at han på den tiende og sidste mødedag blev opfordret, som en ud af kun tre i alt, til udtale sig om mødets forløb. Kun handicappede mennesker blev inviteret til at sige noget, for som en deltager sagde, så fik man sandheden at vide.

Tom sagde bl.a.: »Det rørte mig meget at Jean og Marie Helene sagde, at vi skulle tale med vores hjerter og at vi må tro at Jesu er vintræet og vi er grenene. Hvis vi tror dette, sagde Tom, har vi en stor fremtid foran os. Den presbyterianske præst, Ruth Pattersons vidunderlige historie (om hendes bestræbelse i Nordirland for at hele sårene mellem protestanter og katolikker) hjalp mig til at se de forskellige kirker som grene af det samme vintræ, Jesus. Hvis vi tilgiver hinanden kan vi også tro det.«

Tom foreslog at mere kunne gøres for at hjælpe sprogforvirringen, idet der var for meget fart på, og han så gerne flere handicappede end de 15-20% der deltog.

Den 25. oktober er verdensmissionssøndag her i bispedømmet. Paven har i anledning af verdensmissionssøndagen udsendt nedenstående budskab til alle katolikker i hele verden

Mission et tegn på et liv fuld af opgaver

Af pave Johannes Paul II

'Men I skal få kraft, når Helligånden kommer over Jer, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende' (Apg. 1,8).

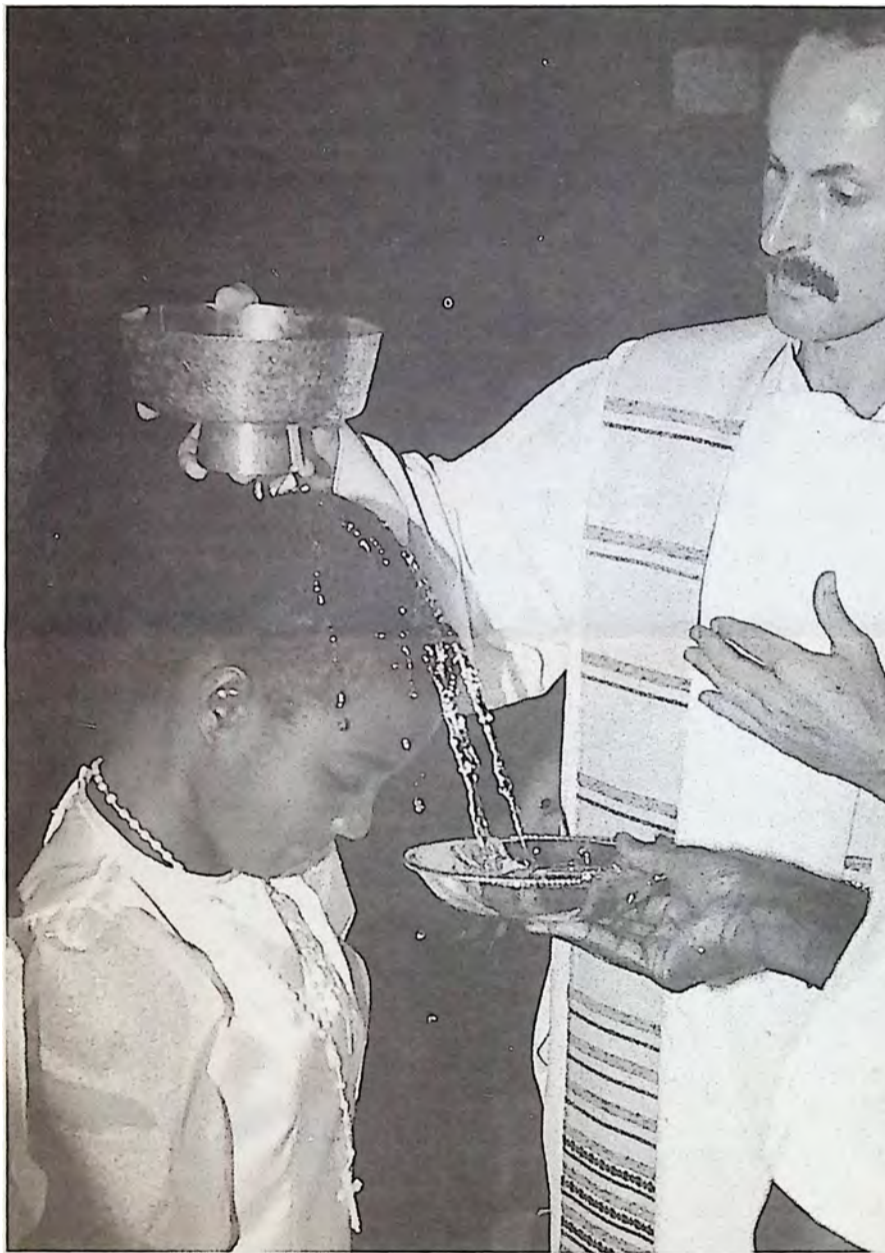
1. Dette års verdensmissionssøndag, som er tilegnet Helligånden og som er det 2. år i forberedelsen af det store 2000-års jubilæum, kan kun have sit orienteringspunkt i Helligånden, der er hovedperson i hele den kirkelige sendelse, og hvis virke lyser storartet op i hedningemissionen, på samme måde som det kunne erfares i den første kirke' (Redemptoris Missio, 21).

Det er helt klart, at Helligåndens virke i kirken og i verden ikke kan forstås ved hjælp af statistiske analyser eller andre videnskabelige hjælpemidler, for Åndens virke befinder sig på et andet plan – nådens plan, som modtages i tro. Det drejer sig ofte om en skjult, hemmelighedsfuld og dog ganske dybtvirkende aktivitet. Den hellige Ånd har ikke mistet den opildnende kraft, som den havde i urkirken. Den er virksom i dag som på Jesu og apostlenes tid. De undere, som Ånden virker, og som der berettes om i Apostlenes gerninger, gentager sig også i vore dage. Ofte forbliver de dog upåagtede, eftersom mennesker i flere dele af verden lever i sekulariserede kulturer, der fortolker virkeligheden som om Gud ikke eksisterede.

Verdensmissionssøndagen skal derfor være en anledning til at fastholde vor opmærksomhed på Helligåndens vidunderlige gerninger, således at vor tro styrkes og – netop på grund af Helligåndens virke – at en stor missionsvækst kan finde sted i kirken. Er ikke en befæstelse i troen og de kristnes vidnesbyrd jubilæets overordnede mål?

Håbets optimisme

2. Bevidstheden om, at Ånden virker i de troendes hjertes og griber ind i historien, er an-

Verdensmissionssøndagen skal være en anledning til at fastholde vor opmærksomhed på Helligåndens vidunderlige gerninger, således at vor tro styrkes og – netop på grund af Helligåndens virke – at en stor missionsvækst kan finde sted i kirken, udtaler pave Johannes Paul II i sit budskab. Foto: Missio Presse Service, Aachen.

ledning til håbets optimisme. Det første store tegn på dette virke, som jeg vil foreslå som genstand for en fælles refleksion, er paradoksalt nok den moderne verdens krise: et komplekst fænomen, som ofte i sin negativitet og som reaktion herpå animerer til indtrængende bøn til den livgivende Ånd.

Skulle man i denne sammenhæng netop ikke erindre sig den dybsindige betragtning over verden af i dag, som Det andet Vatikankoncil belyser i

pastoralkonstitutionen 'Gaudium et Spes' (nr. 4-10)? I de seneste årtier er tidens krise forværret. Manglen på ideer og værdier er blevet mere udbredt. Længslen efter sandheden er forsvundet, og en moralsk relativisme er vokset frem. Ikke sjældent synes en individualistisk og egennyttig etik – der mangler faste holdepunkter – at være fremherskende. Ofte betones det, at det moderne menneske, når det afviser Gud, føler sig mindre værd som menneske, at det er opfyldt af

angst og spændinger, lukket inde i sig selv, utilfreds og egoistisk.

De praktiske konsekvenser er absolut synlige. Konsumsamfundets model, som ofte er blevet kritiseret, udbredes stadig mere og mere. De ofte legitime bekymringer over talrige materielle problemer optager tit mennesket i en sådan grad, at forhold mennesker imellem bliver gølle og vanskelige. Menneskene er følelseskolde, aggressive, kan ikke længere smile, hilse, sige 'tak'

eller interessere sig for andres problemer. På grund af en række erhvervmæssige, samfundsmæssige og kulturelle faktorer findes der i de udviklede samfund en foruroligende 'sterilitet', som tillige er spirituel og demografisk.

Men netop disse forhold, som fører mennesket til fortvivlelsens grænse, ansporer ofte til at anråbe Ham, som 'er Herren, og som skænker liv', for mennesket kan ikke leve uden mening og uden håb.

Ny religiøs opvågen

3. Et andet stort tegn på Åndens nærvær er genfødslen af sansen for det religiøse blandt folkeslagene. Det drejer sig om en bevægelse, som indeholder en vis tvetydighed, men som dog på en utvetydig måde fører til et udvidet menneskets horisont til de verdslige ting. Mennesket kan ikke nøjes med at være sig selv. I dag har den overbevisning bredt sig, at naturens og universets overherredømme og de mest fremsynde videnskaber og teknikker ikke er tilstrækkelige for mennesket, da de ikke er i stand til at give endegyldig mening med virkeligheden. De er blot enkle instrumenter, og ikke et mål i sig selv for mennesket og for menneskeheden.

Ved siden af den nye religiøse opvågen er det også vigtigt at henvise til 'de evangeliske værdiers udbredelse blandt jordens folk, som Jesus levendegjorde ved sit liv på jorden (fred, retfærdighed, broderlighed, omsorg for de mindste) (Redemptoris Missio, 3). Når vi betragter de seneste to århundreders historie, bliver vi klar over, hvorledes bevidstheden blandt jordens folk er vokset: Om de menneskelige værdiers og mænds og kvinders rettigheder; om universel stræben mod fred; om overvindelse af grænser og raceforskelle; om tendensen til forskellige folkeslags og kulturers møde med hinanden; om engagement med solidariske handlinger og frivilligt arbejde; om stræben efter en mere retfærdig fordeling på det internationale økonomiske område.

Hvordan skulle man i alt dette undgå at erkende det guddommelige forsyns virke, der leder menneskeheden og historien til livsmønstre, der er mere værdige for alle? Derfor må vi ikke være modløse. Troen på Gud fører snarere til en sådan optimisme, som udgår fra det evangeliske budskab: 'Når man overfladisk betragter verden af i dag, bliver man ikke mindre berørt af de negative kendsgerninger, som fører til pessimisme. Men denne følelse er ikke retfærdig: Vi tror på Gud ... Gud er i gang med at berede et stort kristent

forår, hvis morgenrøde man svagt kan ane. (Redemptoris Missio, 86)'.
 4. Ånden selv er missionens hovedperson

Ånden selv er missionens hovedperson. Ånden er nærværende i kirken og leder den i dens mission blandt jordens folk. Det er en trøst at vide, at ikke vi, men Ånden selv er missionens hovedperson. Det giver ro i sindet, glæde, håb og mod. Det er ikke begivenhederne, missionæren skal bekymre sig om, for de befinder sig i Guds hånd. Han skal derimod sætte alle sine kræfter ind på og til-lade, at Gud virker i det dybe. Ånden udvider perspektivet af den kirkelige sendelse så langt som til jordens grænser. Det minder verdensmissionssøndagen os om hvert år, for den understreger, at det er nødvendigt aldrig at indsnævre evangeliseringen, men derimod holde den åben for den dimension, der omfatter hele menneskeheden.

Den kendsgerning, at der i dag finder forfølgelser og martyrier sted i den kirke, som blev til i og ved den korsfæstede Kristus, bliver et vigtigt håbets tegn for missionen. Kunne man ikke i denne sammenhæng minde om, at missionærer og almindelige troende stadig giver deres liv i Kristi navn. Også det, der er sket de seneste år, bevidner, at forfølgelser afstedkommer nye kristne, og at den lidelse, som Kristus måtte stå igennem for evangeliet, ikke kan fravælges ved opbygningen af Guds rige. Jeg vil også gerne erindre om og takke de mennesker, som i deres daglige tjeneste ofrer Gud deres bøn og deres lidelse for missionen og missionærerne.

De unge kristne menigheder

5. I de unge kirker er Åndens tilstedeværelse synlig ved et andet stort tegn: De unge kristne menigheder er begejstrede for troen, og deres medlemmer – specielt de unge er overbeviste fortalere for menighederne. Det syn, der her møder vore øjne, giver trøst. Troende, som først for nyligt har omvendt sig eller er blevet katekumener, mærker Åndens pust i egne omgivelser.

Fortsætter næste side

Redaktion

»missio danmark«
i samarbejde med
»katolsk orientering«

Mission et tegn på et liv fuld af opgaver

Fortsat fra side 5

Deres apostoliske virksomhed afspejler sig også udadtil. I Latinamerika har f. eks. princip og praksis fra 'Mission blandt jordens folk' slået rod - specielt efter de to seneste CELAM-konferencer i Pueblo (1979) og Santo Domingo (1992). Fem latinamerikanske missionskongresser har netop fundet sted, og biskopperne oplyste med stolthed, at de, skønt der stadig var mangel på apostolisk personale, kunne tælle flere tusinde præster, søstre og lægmedarbejdere i missionens tjeneste - specielt i Afrika.

På dette kontinent er det en særlig praksis at sende apostolisk personale fra en nation til en anden, hvilket giver udtryk for den gensidige hjælp kirkerne imellem og for beredvillighed til mission.

Den biskoppelige specialsynode for Asien, som blev fejret dette forår i Rom, har kastet et særligt lys over de asiatiske kirkers missionariske dimensioner i de lande, hvor forskellige missionariske sækularinstitutioner er opstået: Indien, Filippinerne, Korea, Thailand, Vietnam og Japan. Asiatiske præster og søstre arbejder i Afrika, Oceanien, i Mellemøsten og i Latinamerika.

6. Stillet ansigt til ansigt med en oplomstring af apostoliske initiativer i alle dele af verden er det ikke vanskeligt at se, hvorledes Ånden viser sig i forskellige karismer, som beriger verdenskirken og lader den vokse. Apostlen Paulus skriver udførligt i sit 1. brev til Korintherne (1,12-14) om fordeling af nådegaverne og kirkens vækst. Den 'Åndens tid' som vi lever i, fører os i stadig stigende grad til en mangfoldighed af udtryksformer, en pluralisme af metoder og former, gennem hvilke kirkens rigdom og liv bliver synlig. Heri ligger missionernes og de unge kirkelige fællesskabers betydning, som i det stille på Helligåndens måde, har medvirket til en velgørende fornyelse af deres liv. Det tredje årtusinde vil uden tvivl fremstå som en ny opfordring til verdensmissionen og til inkulturation af evangeliet i de forskellige lokalkirker.

7. I min encyklika 'Redemptoris Missio' har jeg skrevet: 'I kirkens historie har udførelse af missionsopgaver altid været et tegn på et liv fuld af kraft, hvor tilbageholdenhed i så henseende er tegn på en troskrise' (Nr. 2).

Derfor opfordrer jeg til -

som modvægt mod enhver pessimisme - at befæste troen i Helligåndens virke, den Ånd, der kalder alle troende til hellighed og til missionsindsats. Først for nylig har vi kunnet fejre 175 års jubilæet for et værk for troens udbredelse, som blev stiftet i Lyon i 1822 af en ung lægkvinde, *Pauline Jaricot*, hvis helgenkårsproces netop er indledt. Ved en lykkelig indskydelse har dette initiativ bidraget til en vækst i kirkens grundlæggende værdier, som i dag udbredes af de pavelige missionsværker. Værdien af mission i sig selv, som kan fremme troens liv i kirken, og lader troens liv vokse i takt med indsatsen, som det siges: 'Troen styrkes ved at blive givet videre' (Redemptoris Missio, nr. 2); værdien af universaliteten ved en missionarisk indsats, hvor alle uden undtagelse storsindet er kaldede til at deltage i kirkens mission; bønner; opofrelse af egen lidelse og vidnesbyrd om livet som missionens vigtigste element, som alle Guds børn har adgang til.

Sluttelig vil jeg erindre om værdien af det eksisterende missionsarbejde. Hvis hele kirken i sit væsen er missionerende, så er de eksisterende missionærer et levende eksempel herpå. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at forny mit budskab til alle, der står i kirkens tjeneste, og specielt til de unge. 'Sendelsen er stadig langt fra at være fuldendt' betonedes jeg i min encyklika 'Redemptoris Missio', (Nr. 1) og derfor må vi lytte til Kristi stemme, der stadig kalder os: 'Kom og følg mig. Jeg vil gøre jer til menneskefiskere' (Mt. 4,19). Frygt ikke! Lad Kristus åbne døren til jeres hjerte og jeres liv. Lad jer rive med af missionen, som forkynder Guds rige. Derfor blev Herren sendt (Lk. 4,43) og derfor har Han for bestandig givet denne opgave videre til sine disciple. Gud, der ikke kan overgås i storsindethed, vil give jer hundredfold igen og et evigt liv (Mt. 19,29).

Til Maria, missionsvirksomhedens forbillede og missionskirkens moder, anbefaler jeg alle dem, som i fremmede lande, i eget land og i enhver situation tager del i evangeliets forkyndelse, og jeg giver hermed alle min apostolske velsignelse.

Oversat af Marianne Meier for »missio danmark«

I en verden, som ofte kun værdsætter synlige og målelige ydelser, bliver de gamle let forsømt.

Anna & Simeon

Ældre i sognene forbereder sig til jubilæret

Ved Bente og Christian West

Da Den nordiske Bispekonference blev afholdt i 1986 handlede den også om omsorgen for de ældre i vores kirke. Da lød det sådan:

I en verden, som ofte kun værdsætter synlige og målelige ydelser, bliver de gamle let forsømt. Nok er vi glade for og taknemmelige over, at de forbliver trofaste kirkegængere, og vi uddeler gerne sakramenterne til dem; men vi indser knapt, at også de har et behov for en kateketisk hjælp, som kan bringe dem videre.«

Det er givetvis ikke let at beskrive en sådan katekeses spe-

cielle opgaver. Men disse opgaver er af stor betydning, da de har forbindelse med det kristne syn på alderdommen og døden som gennemgang og udfoldelse. Naturen henviser den gamle til en spiritualitet, der består i hengivelse i Guds hånd. Denne hengivelse er grundholdningen, forbundet med tålmodighed og venlighed som frugterne af en lang livs-erfaring, med kærlighed og taknemmelighed for de små tjenester og opmærksomheden, med selvforglemmelsens ånd, tillid til Gud, tid til bønner. Den gamle kan i Kirken bære et ganske særligt vid-

nesbyrd om håbet og opstandelsen.

Søger man at hjælpe den gamle på denne måde, må denne hjælp hovedsagelig være en katekese om håbet, den kristne død og den tillidsfulde hengivelse til Gud. På den måde vil den være i overensstemmelse med den gamles faktiske situation, behov og rolle i kirken.

Siden denne udtalelse er der sket meget både inden for og uden for kirken.

Udviklingen i Danmark i dette århundrede

I 1910 tog en folkekirkepræst fat for at bedre de gamles kår. Han stiftede EGV, Ensomme Gamles Værn. Der blev oprettet vinterstuer, og om sommeren arrangerede han ture ud på landet.

Blandt de gamle var der mange meget fattige - og i aviserne kunne man af og til læse, at en ensom gammel var blevet fundet død i sit værelse.

I 50'erne blev EGV en selvejende institution. Nu var

det offentlige begyndt at interessere sig for - og overtage det meste af arbejdet; EGV arbejdede nu som konsulent og entreprenør for de offentlige instanser.

I 1980 blev EGV så en ældrefond. I 1986 dannedes Ældresagen, som på ganske få år blev en organisation med 400.000 medlemmer og 10.000 frivillige. Man har tre søjler i arbejdet:

1. Politisk arbejde for ligestilling.
2. Socialhumanitært arbejde med besøgstjeneste
3. Det kulturelle arbejde.

På området findes også »ældremobiliseringen«, der er en paraplyorganisation for talrige organisationer, der arbejder tæt med tæt tilknytning til faglige organisationer.

Tendensen er helt klar: Først arbejdede man for de ældre, så med de ældre og nu vil de gamle selv. Når man bliver meget syg eller svækket, vent man en værdig hjælp.

De tre søjler

De første åndelige ledere var Jesu egne disciple. Bevægelsen mod livets højdepunkt har en katekese, som hviler på tre søjler, som i dag er grundlaget for hvert møde med andre ligesindede ældre i bevægelsen.

1. søjle er *venskab*
Joh. 15,12: »Dette er mit bud, at I skal elske hverandre, ligesom jeg har elsket jer. Større kærlighed har ingen end den at sætte livet til for sine venner.«

2. søjle er *troen*, det åndelige liv.
Joh. 15,5: »Jeg er vintret, I er grenene. Den som bliver i

mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; for skilt fra mig kan I slet intet gøre.«

Ap.G. 2,46: »Enigt og vedholdende kom de dagligt i helligdommen; og hjemme i husene brød de brødet og holdt måltid med fryd og i hjertets oprigtighed.«

3. søjle er *apostolatet*
Mk. 16,15: »Han sagde til dem: Gå ud i alverden og forkynd evangeliet for al skabningen.
Ap. G. 1,8b: »I skal være mine vidner indtil jordens ende.«
Ap.G. 4,33: »Med stor kraft af lagde apostlene vidnesbyrdet

om Herren Jesu opstandelse.«
Ap.G. 5,42: »Og de holdt ikke op med hver dag at lære i Hel-

ligdommen og i hjemmene med at forkynde det glade budskab.«

Pensionistmøder

Vores møder er for alle pensionister - mænd, kvinder og ægtepar. For at alle kan komme til orde, er grupper på 12-15 personer det bedste. Man mødes en gang om måneden i halvanden til to timer, så man virkelig kan nå at studere Bibelen og stille spørgsmål om muligt til en præst, som jo også kan læse messen. Hver fortæller, hvordan det er gået med deres apostolat, og man drøfter arbejdet og hjælper hinanden med at komme videre.

Abortens psykiske eftervirkninger

Af Bjørn Håkonsson

At abort er at slå et barn ihjel, er en kendsgerning som giver skyldfølelse, når man tør se den i øjnene. Mange kan ikke. Allerede udtrykket »barn« afvises direkte som en måde at »anklage kvinderne« på. I virkeligheden er det dog ofte sådan at fostrets forældre selv vælger denne udtryksmåde spontant, de vil ikke benægte det. Der er også kvinder, som f.eks. når de i begyndelsen af deres næste graviditet ser billeder af fostre, deres små hænder og ansigter, kan føle stærk skyld, fordi det går op for dem, at det netop var sådan et lille levende individ som de lod dræbe. Sådan en skyldfølelse behøver altså ikke skyldes, at »nogle abortmodstandere anklager kvinder«, som man ofte hører det forenklet hævdet, men simpelthen at realiteterne taler deres klare sprog. De seneste 20 år er disse realiteter blevet mere og mere påtrængende på grund af vor stadig stigende viden om fostret og dets evner (at det f.eks. meget tidligt kan føle smerte) samt vore nye tekniske muligheder for at redde meget tidligt fødte børn, som tidligere måtte opgives. Afstanden mellem sene aborter og sådanne tidlige fødsler er forlængst skrumpet ind til ingenting, og dette er en yderst paradoksal og pinenfuld situation for de jordemødre, der skiftevis skal redde og aflive lige gamle fostre – hvilket de i en intens debat i vore medier for et par år siden forsøgte at få offentlighedens øjne op for. Konklusion: Der kræves i dag stadig stærkere nerver for at kunne udføre/vælge abort uden skrupler.

Kortvarig lettelse

At aborten desuden er mit eget barns død, er en indsigt om et tragisk tab for mig selv, som medfører dyb sorg (og vi er ved at opdage, at det også gælder for mænd). Heller ikke denne indsigt kan i længden holdes på afstand. Den umiddelbare lettelse over, at den uønskede graviditet er blevet afbrudt, er altså sjældent en varig følelse.

Vi har alt for lidt psykologisk forskning om aborternes effekter her i Norden. For et par måneder siden offentliggjordes dog en omfattende undersøgelse fra Malmö, der bekræfter, at lettelse ikke er den centrale reaktion hos de fleste. Undersøgelsen blev gjort af en læge, som selv går ind for abort og i øvrigt har udført mange aborter. Den viser bl.a., at 76% af kvinderne ikke ville overveje at få en abort igen i en lignende situa-

Dengang den nuværende abortlov blev indført, var der mange af fortalerne, der omtalte fostre som »celleklumper« eller lignende upersonlige udtryk, m.a.o.: »ikke noget at bekymre sig om«. Men aborterne bevirker stor psykisk smerte hos mange kvinder. Det er svært at forklare med, at det blot drejer sig om »fjernelse af en celleklump«

Der tegner sig et samlet billede af en ny, klart diagnosticerbar form af psykisk lidelse, som kan minde en del om symptomer efter f.eks. voldtægt og kvindemishandling.

tion, og 88% kunne berette om mere eller mindre omfattende psykisk lidelse efter aborten. En del af disse var på interviewtidspunktet (et år efter) så medtaget, at de stadig oplevede depression, skyldfølelser, en tendens til pludselig gråd uden direkte anledning, vanskeligheder med at møde børn, og/eller gentagne fantasier om det aborterede barn, hvordan det ville have set ud i dag, om det var en dreng eller pige m.m. De kvinder, der havde det værst var de, der havde været usikre i deres beslutning inden aborten. Denne undersøgelse (og andre) ser ud til at vise, at abort kun er »risikofrit« for en kvinde, som er i stand til at træffe en entydig abortbeslutning uden hverken religiøse eller etiske skrupler, er blevet uønsket gravid ved en tilfældig forbindelse, f.eks. under alkoholpåvirkning, og/eller har en god indkomst og uddannelse. Det er dog ikke let at afgøre, hvor reel denne (lille) gruppe kvinders tilsyneladende symptomfrihed er (det er aldrig let at drage psykologiske konklusioner af forholdsvis korte engangsinterviewer). Dertil skal lægges at der udover de 800 kvinder, der deltog i i interviewene gemmer sig 400 bagved, som slet ikke ville deltage og fortælle, hvordan de havde et år efter aborten (selv om de havde givet deres samtykke til denne undersøgelse inden aborten). Det er kendt, at mange kvinder isolerer sig med disse symptomer og ikke

vil tale om dem. Andelen af kvinder, som går rundt med en stor sjælelig smerte på grund af abort, kan altså være meget stor.

Post-abort-syndrom

I USA er man begyndt at gøre flere og mere detaljerede psykologiske undersøgelser af dette. De er meget forskelligt udformet, men giver alligevel et samlet billede af, at mindst en femtedel af alle aborterende kvinder løber ind i alvorlige psykiske vanskeligheder bagefter, som de ikke havde regnet med i forvejen. Der ses en øget risiko for komplicerede depressioner, selvmord, lav selvagtelse, seksuelle problemer, bitterhed, irritabilitet, vanskeligheder med at finde tilbage til livsglæden o.s.v. Dertil kommer ofte identitetskriser (»Hvem er jeg, at jeg kunne gøre sådan en handling?«), en følelse af at være blevet fremmed i sin egen hverdag, vanskeligheder ved at relatere til evt. andre børn og en oplevelse af at blive mindet om aborten hele tiden, f.eks. når andre får børn. Der begynder at tegne sig et samlet billede af en ny, klart diagnosticerbar form af psykisk lidelse, som kan minde en del om det, vi møder efter voldtægt, kvindemishandling m.m. Udtrykket *post-abort-syndrom* er blevet foreslået. En ekspertkommission, som blev nedsat af den (meget abortvenlige) Clinton-administration har afvist dette symptom som en myte, men

de modsiges af erfaringerne fra abortkritiske rådgivere og behandlere ude i marken.

Kvindens dilemma

De psykiske konsekvenser af officielt at afvise, at abort kan være en kilde til psykisk lidelse, kan blive skæbnesvangere for de kvinder, der bliver ramt. De får derigennem at vide, at den sorg og skyld, de føler, er en forbigående bagatel. Det er det samme som at nægte at tage reaktionerne alvorligt. Det føles som at få at vide, at ens egne følelser er urimelige. »Du burde føle dig lettet«, siger omgivelserne, »og du har desuden selv valgt aborten – hvad klager du så over?«. Kvinden får også at vide at hun må have haft psykiske problemer i forvejen, som »blot udløstes« af aborten. Dermed forudsættes ukritisk, at aborten i sig selv ikke kan være en traumatisk oplevelse. Kvinden rammes således dobbelt hårdt: Hun møder ingen forståelse for sine følelser og skal samtidig opfatte sig selv som unormal eller »pivot«. Hvis hun overtager dette syn (»der må være noget galt med mig, når jeg har sådanne følelser«) øger det naturligvis mindreværdsfølelserne, isolationen og depressionen. De kvinder, der rammes af dette, er et levende bevis for at den lov om fri abort, som motiveredes med at den skulle »frigøre kvinder« – i virkeligheden blev yderst ødelæggende for netop kvinder. Set i bak-

spejlet i dag er det svært at afvise den tanke, at ligestillingskampen i 70'erne i virkeligheden blev ført med manden som model (han behøver jo ikke at føde børn) og når det kvindeligste af alt, nemlig graviditeten, så ud til at true denne ligestillingsmodel, måtte kirurgien komme til hjælp, koste hvad det ville, og al smerte, som fulgte i kølvandet skulle stolt benægtes.

Støtte gennem bøn og handling

Men før eller senere indhenter virkeligheden os.

For de mange kvinder, som lider stærkt psykisk efter aborten, hvad enten det er i tiden umiddelbart efter eller dukker op senere i livet, er det bydende nødvendigt, at vi ud-

vikler passende støtte- og behandlingsformer, som tager kvindens faktiske oplevelse af aborten som et traume alvorligt. Psykologer og læger må lære at se problemet. Eftersom smerten berører eksistentielle spørgsmål – foruden de psykologiske – som f.eks. oplevelsen af utilgivelig skyld, kan også en religiøs bearbejdning spille en vigtig rolle, og derfor kan specialuddannede præster være til stor hjælp – ihvertfald for de kvinder, som er religiøse. I bl.a. USA arbejdes der ud fra et kirkeligt udgangspunkt både med sorggrupper og individuelle modeller, hvor barnet så at sige får lov til at vende tilbage i mindet, man prøver at gennemleve smerten og adressere sine følelser af skyld og sorg til det barn, som aldrig fik lov at blive født. Det kan ende med en bøn til barnet om tilgivelse, f.eks. i form af et brev. Denne proces kan i begyndelsen føles meget svær, men den støttes kratigt af troen på Gud, som holder alt i sin hånd, og som kan vende selv det onde til noget godt ad veje, vi ikke kender. Det handler om Jesus, som sagde, at himlen tilhører børnene, og som uden tvivl tager alle døde børn i himlen i sin favn, lægger hænderne på dem og velsigner dem (Mark. 10,16). I troen er det rimeligt at tænke sig, at vore aborterede børn beder for os, at de i virkeligheden sammen med Jesus forlængst har tilgivet os. Dette er ikke en billig trøst, men resultatet af en faktisk psykisk bearbejdning gennem troen (som for katolikker også indebærer den hjælp, som bodens sakramente giver).

De første års erfaringer tyder på, at denne proces kan lede til en reel forsoning med det, som ikke kan gøres om igen. Kvinden kan opleve at få et nyt psykisk overskud, en ny livsfølelse og kræfter til en nyorientering i livet. Man kan bare håbe på, at disse gode erfaringer fra udlandet også bliver omsat til nye terapeutiske indsatser herhjemme, særligt blandt terapeuter, som forstår hvilken helbredende kraft, der kan ligge i den religiøse tro.

Den katolske Kirke: En udadventt kirke?

Seminar på Magleås 30. oktober - 1. november

Kommissionen *Justitia et Pax* afholder sammen med *Pax Christi* dette seminar, som først og fremmest henvender sig til menighedsrådsmedlemmer. Biskoppen har opfordret alle menighedsråd til at sende mindst een deltager.

I øvrigt er andre interesserede meget velkomne!

Der vil være forskellige oplæg. Blandt andet vil *Margrethe Auken (MF)* lørdag formiddag tale om: »På hvilken måde kan vi i det 'civile samfund' påvirke samfundets beslutningstagere?«

Weekenden starter fredag d. 30. okt. kl. 20 med aftenkaffe og præsentation og slutter søndag d. 1. nov. efter frokost. Lørdag vil biskoppen være til stede og fejre messen med deltagerne.

Prisen for deltagelse er kr. 725,-

Tilmelding til: Mæve Drewsen, Bredgade 36, 2, 1260 København K. Tlf. 33 15 10 05. Fax: 33 15 16 65.

Mission Færøerne

Med stor indlevelsessevne fortæller Kirsten Brink om Mission Færøerne

Af August Ziggelaar S.J.

Kirsten Brink: *Mission Færøerne*. Katolsk Forlag, 1998. 107 s. kr. 145.

For første gang efter reformationen kom Den katolske Kirke til Færøerne i 1857 med den tyske præst Johannes Georg Bauer; han kom sammen med pastor Mussa, en italiensk præst. Intet skib ville tage katolske præster med; ingen i Torshavn ville give dem natly. Men de to præster kom til Torshavn, og det lykkedes pastor Bauer ikke alene at bygge en kirke, men langsomt at erobre færingeres hjerter i de

12 år, han boede og virkede der.

For første gang offentliggøres nu denne heroiske historie. Kirsten Brink fortæller os i sin bog *Mission Færøerne* med stor indlevelsessevne, hvilke kæmpe-vanskeligheder, høje og barske som de færøske fjelde, pastor Bauer havde at overvinde. Det bidrager meget til en levende fremstilling, at bogen er skrevet som et brev, pastor Bauers husholderske Birgitte skriver. »Jeg kan ikke sige noget negativt om ham«, erklærer Birgitte om pastor Bauer; han er historiens helt.

Husholdersken Birgitte blev den første katolske færing efter reformationen. Hun skulle have forstået af pastor Bauer,

at fordi katolsk betyder almindelig, så »måtte troen i reformationen og hos katolikker. Men mon ikke pastor Bauer har vidst, at med Den almindelige Kirke ikke menes Den katolske Kirke, og at der også ellers er trosforskelle?

Bogen fremstiller både pastor Bauers udholdenhed, klogskab og godhed, og den blinde og næsten fanatiske modstand som han stødte på, men også hvordan stemningen efterhånden vendte sig helt, takket være begge parter kristne sind og holdning.

Pastor Bauer trak sig tilbage, efter at han i 12 år havde fået syv konvertitter, og menigheden uddøde i begyndel-

sen af dette århundrede.

Anmelderen har læst historiens kilder i den katolske præstegård på Færøerne og kan bevidne, at Kirsten Brinks fremstilling er rigtig og pålidelig i alt væsentligt. Det sidste forbehold skyldes, at *Mission Færøerne* ikke er et tørt resultat af historisk forskning, men en historisk fortælling, som sådan yder den, ud over en rigtig fremstilling af begivenhederne mange beskrivelser i enkeltheder, så læseren også oplyses om og indføres i daglig liv på Færøerne, så forskelligt som det er – og især var – fra det, vi ellers kender.

Diakon Christian Gabrielsen har i mange år været diakon på Færøerne, her på et lidt ældre foto med sin hustru Inger.

To forfattere kaster lys på mødet med »Det Fremmede«

Af Eva Nordentoft

Notto R. Thelle »Hvem Skal Standse Vinden? – Vandringer i grænseland mellem øst og Vest«, DØF 1998, 109 sider, kr. 99,-

»Dit Ansigt Søger Jeg – Tekster om tro«, DØF 1998, 129 sider, kr. 99

Notto R. Thelle er professor ved Det Teologiske Fakultet i Oslo og har arbejdet 16 år som missionær i Japan, mest ved Det økumeniske Center

for studier af japanske religioner i Koyoto.

Han siger selv om bogen »Hvem skal standse vinden?«: »Den beskriver mine vandringer ind i Østens religiøse landskaber, men handler samtidig om genopdagelsen af af kristendommen som et stort og fascinerende landskab'. Forfatteren møder buddhismen og dens fortolkere og det lykkes i det møde at kaste lys over såvel buddhismen som kristendommen. Man forstår mere og dybere.

I et tilsvarende bind med titlen »Dit ansigt søger jeg, Tekster om tro« fortsættes vandringen i det kristne landskab. Den kristne Gud har et ansigt, Jesus har et ansigt – den Opstandne kalder Maria ved navn. Een mange moderne mennesker er »mærket af fraværet«, lider under den yderste ensomhed. Bogen indeholder en søgen og en findende af Gud som 'Du' i menneskelivet. Man er i god selskab når man bevæger sig i japansk spiritualitet med Thelle, og man får en dybe-

re indsigt i, hvad kristendom er eller kunne være, og man nærmer sig at forstå velsigelsen: »Hans ansigt lyse over os«. Det er to små vigtige bøger Fællesrådet stiller til rådighed for alle som interesserer sig for vore dages åndelige spørgsmål og religionsmøder i et globalt landskab.

Gunnar Martin Nielsen, *Feberbugten, Hovedland 1998*, 112 sider, kr. 175,00

Gunnar Martin Nielsen var fem år Danida-rådgiver i Kenya. Erfaringerne fra denne tid og viden om vore dages opgaver og problemer danner baggrund for denne novelleagtige roman. Miljøet, vejret, stemningen i det fremmede kontinent er fascinerende og lader en ikke lægge bogen før man har læst færdig. Og så står man med et uløst spørgsmål.

Hændelsen, som er bogens centrale punkt, stiller bogens hovedfigur i et etisk dilemma: enten redder ulandskonsulent sit eget liv eller siger han sandheden. Han har påkørt en indfødt kvinde – skal han ende sit liv i et afrikansk fængsel eller modtage venners hjælp til at dække over det skete? Læseren må overveje selv. Og der findes ikke nogen sort/hvid løsning. men erkendelsen at livet kan være tvetydigt og særligt livet i en anden kultur med helt andre forudsætninger. Det er ikke nogen teori om ulands-hjælp men et tankevækkende kunstnerisk indlæg i debatten om ulands-hjælp og ulandsarbejde.

Elsebet Kieler

Ave Maria nr. 3 1998

Dette nummers helgen er kong Wenceslaus (død 936), Tjekiets nationalhelgen. Han er på mange måder en parallel til vor egen Knud Konge, inkl. at han måtte lide martyriet i en kirkebygning. Østrig er for tiden mest kendt for katolske jobsbudskaber, så de har sikkert haft brug for pavens besøg for nylig.

Den katolske Kirkes primas i Østrig, kardinal-ærkebiskop Christoph Schönborn, holdt i 1996 fasteexercitier for pavens og hans medarbejdere. Sidste afsnit af disse exercitier bringes under overskriften: »I Kirkens hjerte vil jeg være kærligheden«, i øvrigt et citat af Therese af Lisieux.

Katolsk tro er dog så langt fra den rene hjernegymnastik.

Vi beder også med kroppen, måske ingen steder mere end når vi tager på falfart, f.eks. til Garabandal i Spanien, hvor Maria har vist sig. Birgit Stresino viser vejen.

En meditation om Helligånden af paven, en artikel om det at få læst en messe ved P. Keller SJ og et bidrag om Jubelåret under dette nummer af Ave Maria af

Og så havde jeg nær glemt de faste rubrikker: budskaberne fra Medjugorje, bønnens apostolat, »Fra den Katolske Kirkes Katekismus« (om ordene »forlad os vor skyld«) og en afsluttende bøn af broder Ephraim fra det karismatiske fælleskab Béatitudes i Frankrig.

Sebastian Olden-Jørgensen

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Det Økumeniske Center har udgivet en bog med titlen: »I Guds nærhed. Om retræter, bøn og kristen meditation«. Bogen er redigeret af Eva Nordentoft og Gerhard Pedersen og indeholder en række gode og spændende artikler af en række forskellige forfattere.

Pave Johannes Paul II har skrevet et lille 'mesterværk', »Dies Domini«. Om vigtigheden af at holde søndagen hellig og betydningen af denne hviledag for os kristne.

Joseph F. Schmidt fra USA, som er åndelig vejleder og rådgiver, har samlet og udgivet en række af den Hellige Therese af Lisieux's bønner i »Praying with Therese of Lisieux. Companions for the journey«. Heri forsøger han at indføre læseren i Therese's spiritualitet og vigtigheden af hendes budskaber.

NSB har fået en bog om Helligånden som led i forbedringerne til jubelåret: »Your Spirit Lord, fills the Earth«. Teksten giver en dybere for-

ståelse af Helligåndens væsen og den forståelse de tidlige kirkefædre havde. Ligeledes tages der udgangspunkt i de tekster Johannes Paul II igennem sit pontifikat har skrevet om Helligånden. Bogens primære formål er, som det siges i forordet, at give inspiration til bøn og refleksion så Helligåndens virke og arbejde må tage bolig i alle de troende.

På katolsk Forlag er netop udkommet en fremragende bog af Kirsten Brink om Mission Færøerne.

NSB har fået en svensk bog udkommet i 1976 om Kærlighedens Missionærer. Bogens titel er: »Moder Teresa. Hennes folk och hennes arbete«. Bogen er en virkelig god indføring og indsigt i det fantastiske arbejde denne orden udfører. Som bekendt er vi jo så heldige at ordenen nu også arbejder i Danmark, og for dem, som ikke kender Kærlighedens Missionærer er denne bog en virkelig perle.

Keld Dahlvad

Katolsk Forlag

Katolsk Forlag orienterer lidt om sig selv og kommende bogudgivelse

Til orientering for dem, der interesserer sig for katolsk bogudgivelse, heriblandt KATOLSK FORLAG:

Det opstod i 1974 ved en sammenlægning af forlaget Bibel & Katekese og Pauluskredsen, med det formål at drive publikationsvirksomhed i overensstemmelse med den romersk-katolske Kirkes pastorale og apostolske målsætning.

Vi arbejder selvstændigt og for egen regning og risiko, dvs. ulønnet, både på kontoret, i redaktionen, på fjernlageret og hos vore danske forfattere og oversættere. Ved oversættelse og udgivelse af udenlandske bøger afregner vi årligt en vis

procent (såkaldt royalty) til de udenlandske forlag, vi har kontrakt med.

Er der teologisk stof i en bog, søger vi biskoppens godkendelse (imprimatur) men ikke hans penge, som der er hårdt brug for andre steder. Kernen i vores økonomi er vore *subskribenter*, som vi gerne vil have flere af. Dvs. faste abonnenter på de bøger vi sender dem, ikke blot til eftersyn, men til køb. De får dem til en lavere pris, men støtter omkostningerne ved en udgivelse og spredning af en ny bog. Evt. adresseændring bedes venligst meddelt os, så vi ikke fejladresserer vore bøger. En subscriptions kan selvføl-

gelig opsiges nårsomhelst inden næste bogudgivelse.

Vi bor til leje hos Katolsk Menighedspleje (under bispekontoret). Den daglige ledelse har undertegnede, med bistand af Hans Jensen (fra bispekontoret).

Verdenskatekismen bliver, når den udkommer, en fælles udgivelse af Katolsk Forlag og Ansgarstiftelsens Forlag.

De, der ønsker vores bogliste tilsendt til orientering kan blot ringe eller skrive til Katolsk Forlag, Bredgade 69A, st., 1260 Kbh.K. Tlf.33 14 82 92 mellem kl.10 og 12.

Vatikanet (VIS) - Den 3. oktober i år blev den kroatiske kardinal Alojzije Stepinac saligkåret af pave Johannes Paul II. Det skete tre måneder efter at han officielt havde fået betegnelsen 'martyr', foran det valfartssted, som han holdt allermest af, Marija Bistrica.

Stepinac var født den 8. maj 1898. Under den anden verdenskrig var han ærkebiskop af Zagreb; han var kardinal, kæmpede for menneskerettigheder og døde som martyr. De kommunistiske ledere i det daværende Jugoslavien havde sendt ham i fængsel; ved sin død den 10. februar 1960 havde han afsonet 13 år og 4 mdr.

Han kom fra en stor, katolsk familie, voksede op i landsbyen Brezanic og tog studentereksamen i 1916. Militærtjenesten faldt sammen med den første verdenskrig. I 1919 rejste den unge Stepinac til Zagreb, hvor landbrugsstudierne ventede; det varede dog ikke længe, førend han vendte hjem igen for at arbejde på sin fars gård. Det var på dette tidspunkt, at han blev engageret i katolsk ungdomsarbejde.

Først i 1924 besluttede Stepinac, at han ville være præst. Ærkebiskoppen af Zagreb, Antun Bauer, sendte ham til Rom, hvor han kom ind på det tysk-ungarske institut. Han læste teologi og filosofi på Gregoriana i årene 1924-31, blev præsteviet den 26. oktober 1930 og læste sin første messe i Santa Maria Maggiore.

Stepinac vendte hjem igen, denne gang for at virke som sognepræst i ærkebispedømmet Zagreb. Det var kendetegnende, at han engagerede sig stærkt i karitativt arbejde, særligt i storbyens mindre

velstillede udkanter. Ved juletid 1931 oprettede han den stedlige Caritas-organisation. Han var i øvrigt kendt for at kunne mægle i konflikter.

Pave Pius XI udnævnte Stepinac til koadjutor for ærkebiskoppen af Zagreb. Udnævnelsen kom den 29. maj 1934, og den 24. juni samme år blev han bispviet. Den 36-årige biskop var den yngste i kirken, og ærkebiskop Bauer lagde store ansvarsområder over til ham. Han førte tilsyn med de eksisterende sogne i ærkebispedømmet, oprettede 12 nye, knyttede tætte kontakter til ungdomsgrupper og lægmandsorganisationer og hjalp den katolske presse på vej. Under forhandlingerne om konkordatet mellem Jugoslavien og Den hellige Stol gjorde Stepinac en helhjertet indsats for at forsvare den katolske kirkes rettigheder. Han efterfulgte ærkebiskop Bauer, som døde den 7. december 1937.

Mod nazismen

Nazismen bredte sig i Europa. Det fik ærkebiskoppen til

Præst, forkæmper for menneskerettigheder – og martyr

Kardinal Stepinac saligkåret den 3. oktober af pave Johannes Paul II under besøget i Kroatien

i 1936 at støtte en komité, som var dannet med henblik på at hjælpe dem, der blev drevet på flugt. To år senere iværksatte han en aktion, som skulle hjælpe jødiske flygtninge. Hans kamp for menneskerettigheder og for dem, der blev forfulgt, både før, under og efter den anden verdenskrig gjaldt alle; Stepinac skelede ikke til race, religion eller nationalitet, til etnisk eller socialt tilhørsforhold.

I anledning af 100-året for Stepinacs fødsel, den 8. maj i år, skrev den nuværende ærkebiskop af Zagreb, Josip Bozanic, i et hyrdebrev: »Da de første bølger af vold begyndte og det blev nødvendigt at beskytte de serbere og jøder, som ville konvertere til katolicismen for at redde deres liv, gav Stepinac i største fortrolighed denne instruks til sine præster: Når jødiske og ortodokse troende kommer til jer for at blive katolikker, fordi de er truet på livet, skal I tage imod dem og redde dem. I må ikke stille krav til deres viden om religion, for de ortodokse er kristne lige som vi, og jødedommen er den tro, hvori den katolske tro har sine rødder. ... Når dette vandringsangreb er forbi, vil de, der er konverteret af hjertets overbevisning, forblive i kirken; de andre vil vende tilbage til deres egen tro, når faren er drevet over.«

Ærkebiskop Stepinac benyttede enhver lejlighed til at fordømme racismen og forsvare alle menneskers og alle nationers rettigheder. Det var Guds lov, han fulgte, og han lagde megen vægt på, at den gjaldt for alle uden undtagelse – kroater, serbere, jøder, sigøjnere, katolikker, muslimer, ortodokse... »Den katolske kirke anerkender ikke, at én race hersker over en anden«, skrev han i 1943; »den katolske kirke anerkender racer og nationer som Guds skabninger, og hvis den sætter nogle højere end andre, er det fordi de har et mere ædelt hjerte – ikke fordi de har stærkere næver.«

Kroatien havde fået sin uafhængighed i 1941, men

blev i 1945 igen en del af Jugoslavien. »Fra første færd behandlede ærkebiskoppen de nye (kommunistiske) magthavere sådan, som evangeliet siger, at man skal«, kom der til at stå i en biografi. Ikke desto mindre var han fast besluttet på »at forsvare både kirkens gudgivne rettigheder og det kroatiske folks vitale interesser«. Det var det år, han blev arresteret for første gang; han havde offentligt fordømt militante kommunisters henrettelse af præster. Samme år slap Stepinac fra et mordforsøg med livet i behold.

Da Stepinac igen var på fri fod, forsøgte Jugoslaviens nye leder, Josip Broz Tito, at få ham til at rive den katolske kirke i landet løs fra Rom.

Forholdet mellem kirke og stat havde længe været spændt. Det blev til åben konfrontation, da de jugoslaviske biskopper den 22. september 1945 udsendte et hyrdebrev, hvori de gjorde opmærksom på regeringens brudte løfter om religions- og samvittighedsfrihed og om privat ejendomsret. Biskopperne krævede frihed til katolsk presse, katolske skoler, religionsundervisning, katolske foreninger; de forlangte respekt for det kristne ægteskab og krævede, at al konfiskeret ejendom blev givet tilbage.

Falsk rettergang

Efter de mange angreb på kirken og en smædekampagne mod Stepinac personlig blev han stillet for retten i september 1946. Mange mennesker, deriblandt pave Pius XII, fordømte processen imod ham. Den 11. oktober samme år blev han idømt 16 års straffearbejde og frakendt sine borgerlige rettigheder. Hans 'forbrydelse' var, at han havde forsvaret den katolske kirke i Kroatien og dens enhed med Peters stol.

To dage senere protesterede medlemmer af den jødiske menighed i USA. »Denne mand er blevet beskyldt for at have samarbejdet med nazisterne«, sagde de. »Men vi jøder ved, at det forholdt

Kardinal Alojzije Stepinac. Foto: KNA.

sig anderledes ... Alojzije Stepinac var en af de få mænd i Europa, som hævdede sin røst imod det nazistiske tyranni netop på det tidspunkt, da det var allermest risikabelt. «Ærkebiskop Stepinac havde hjulpet utallige mennesker – ikke mindst jøder – med at finde skjulesteder i klostre og andre af kirkens bygninger. Nogle af dem var der endnu, da krigen var slut.

Af helbredsmæssige årsager måtte Stepinac forlade fængslet den 5. december 1951. Han blev i stedet sat i husarrest og kunne udøve visse præstelige funktioner, tage imod besøgende og holde skriftlig kontakt med de troende; han skrev mere end 5.000 breve. Når han skrev til sine præster, var det ham magtpåliggende, at de ikke måtte slutte sig til de regeringskontrollerede præsteforeninger.

De breve, som er bevaret, har været benyttet som dokumentation i forbindelse med saligkåringen. Herfra ved man, at Stepinac aldrig havde et ondt ord at sige om dem, der forfulgte ham.

Udnævnt til kardinal

Pius XII udnævnte Stepinac til kardinal den 12. januar 1953 og betegnede ham som et eksempel på apostolisk ildhu og kristen styrke. Med kardinalstitlen ønskede paven at gengælde alt det, som Stepinac havde gjort. Det var også ment som »en trøst og en hædersbevisning til de sønner og døtre, som resolut beken- der deres katolske tro i disse vanskelige tider«. Derpå afbrød Jugoslavien de diplomatiske forbindelser med Den hellige Stol.

I december 1969 blev Stepinac indkaldt som vidne i en sag imod en daværende åndelig vejleder på bispedømmets

præsteseminarium, Cyril Kos; denne blev senere biskop af Djakovo og er i mellemtiden trådt tilbage. Stepinac skrev til myndighederne og forklarede, hvorfor han ikke var i stand til at møde. Han henviste til den behandling, man havde givet ham som ærkebiskop af Zagreb, og konkluderede: »Jeg ved, hvad min pligt er. Med Guds hjælp vil jeg gøre min pligt og hverken hade eller frygte nogen.« Han døde to måneder senere; det mentes, at man havde forgivet ham.

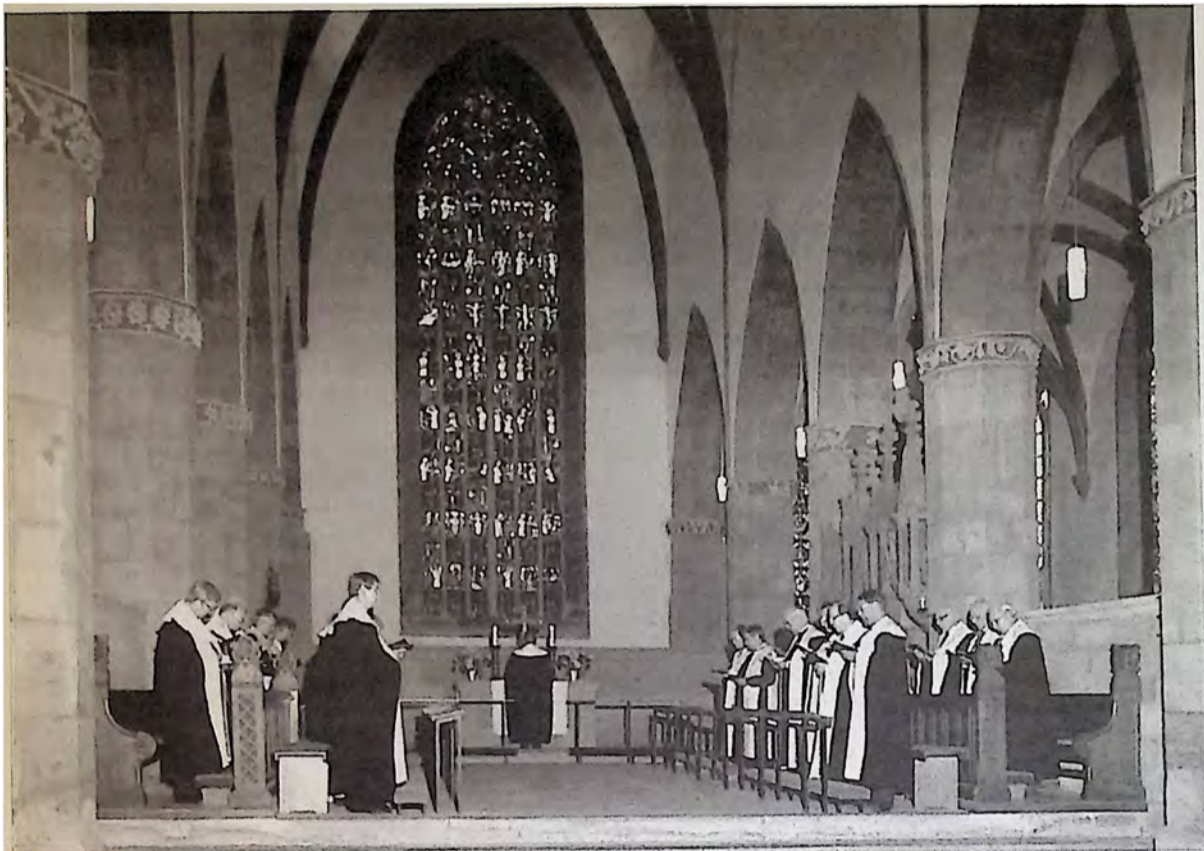
Saligkåringprocessen blev indledt den 5. december 1980.

Talte både Guds og menneskers sag

Efter at Kroatien i 1992 var blevet en selvstændig stat, vedtog parlamentet en erklæring, som fordømte den politiske proces og dommen over kardinal Stepinac. Den 8. februar samme år udsendte Vatikanets pressetjeneste meddelelsen om, at der nu blev optaget diplomatiske forbindelser mellem Den hellige Stol og Kroatien, Slovenien og Ukraine. For Kroatiens vedkommende var der tale om et nyt afsnit af den katolske kirkes historie, hed det i erklæringen. Der blev ikke lagt skjul på, at historien var på én gang sørgelig og ærefuld. Al den lidelse, som ærkebiskoppen havde gennemgået, stod som et symbol på kirken i landet, hed det; han havde talt både Guds og menneskers sag og var uden skyld blevet idømt 16 års fængsel. I erklæringen fra Vatikanet blev det understreget, at dommen over Stepinac i meget høj grad skyldtes hans uvilje imod at etablere en kroatiske kirke uden forbindelse til Rom.

Statue af kardinal Stepinac uden for forgården til det kroatiske præsteseminarium. Foto: KNA.

Det klosterlige liv ophørte ikke overalt, hvor reformationen holdt sit indtog. Det gælder bl.a. Kloster Amelungsborn ved Holzminden ved Weserfloden.

Tysklands protestanter sprudler af cisterciensisk ånd

I og ved forhenværende cistercienserkirker kan man opleve protestantiske menigheder, klostre, konventer og kommuniteter med Bernhard af Clairvaux som forbillede

Af Hildegard Møllerup

Under min sommerferie i år i Tyskland opdagede jeg til min store overraskelse et særpræget fænomen, som jeg i hvert fald aldrig havde hørt om: En tilbagevenden til middelalderens katolske cistercienserklosterånd, men nu indenfor den protestantiske kirke i Tyskland.

Indenfor »Evangelische Kirche Deutschlands« kan der nemlig præsenteres en liste med 108 steder, som i middelalderen blev grundlagt som cistercienserklostre, dels for munke (42 af dem) og dels for nonner (66 af dem) og som for den største dels vedkommende blev ophævet ved reformationen. Disse steder – kirke- og klosterbygninger – har siden reformationen dog tjent den protestantiske kirke som sognekirker, og for norges vedkommende som damestiftelser (adelige jomfruklostre).

Repræsentanter for disse 108 protestantiske menigheder, klostre, konventer og kommuniteter mødes nu hvert år. Det hele begynder i

Heilsbronn i 1990, 900-års dagen for Bernhard af Clairvaux's fødsel. Den protestantiske Heilsbronn menighed ved klosterkirken prøvede at fejre dette jubilæum under diverse aspekter, både teologisk, kirkeligt og økumenisk. Det viste sig hurtigt, at det at beskæftige sig med Bernhard af Clairvaux, også for den protestantiske kirke og teologi kunne blive til et frugtbart arbejde. Martin Luther og hans medreformatorer kendte og skattede Bernhard meget. Man besluttede derfor at indføre fremtidige årlige møder med repræsentanter fra »protestantiske menigheder, klostre, konventer og kommuniteter« af de forhenværende cistercienserklostre. Det skulle gå på tur. Heilsbronn, hvor ideen var født, lagde ud som vært i 1993. Derefter fulgte møderne i Chorin i 1994, Riddinghausen i 1995, Maulbronn i 1996, Wienhausen i 1997 og i år - 1998 - fandt mødet sted i Bad Doberan nær Rostock i det forhenværende DDR.

Igennem disse møder lærer de 108 tyske forhenværende cisterciensiske institutioner

hinanden at kende, og de kan pleje deres samhørighed og give hinanden mulighed for at genopdage deres åndelige rødder og skatte fra fortiden.

Ikke kun protestantiske menigheder

De ovenfor nævnte 108 protestantiske cistercienserklostre indeholder ikke kun protestantiske sognekirker. En del af disse forhenværende klostre bliver brugt i en endnu mere aktiv og udpræget cisterciensisk ånd.

Tre af dem, Wienhausen, Isenhagen og Medingen, som hører til de såkaldte »Heideklöster«, og ligger på randen af Lüneburger Heide, har været cistercienserklostre, altså nonneklostre, og har eksisteret henholdsvis siden 1221, 1243 og 1228. Disse tre har, lige som resten af »Heideklöster'ne« Walsrode, Ebstorf og Lüne, som dog tilhørte ordenen af benediktinerinder, været brugt som klostre uden afbrydelse siden 1200-tallet og til i dag. Kun med den ændring, at nonnerne ved reformationen gik over til den lutherske tro og de og deres efterfølgere le-

vede siden hen som adelige jomfruer, eller konventualinder i de »Evangelische Damestifte«, som man siden hen kaldte og stadigvæk kalder dem.

Adelige jomfruklostre – evangeliske damestiftelser

Siden reformationen er der gået over 400 år. Fremskridt er sket og skikke har skiftet. Hvad der i 1500-tallet var en betingelse ved optagelse i damestiftelser eller adelige jomfruklostre, ligesom i den katolske tid, nemlig det, at være adelig jomfru, er i 1900-tallet ikke længere en betingelse. Det forlanges nu kun at damen er enlig: ugift, enke eller fraskilt. Hun må ikke være ældre end 60 år og helst lidt yngre. Hun skal tilhøre den evangelisk-lutherske tro. Hun må være »selvforsynende«, dvs hun må medbringe en formue, hun kan leve af. Det kan f.eks. være i form af en pension eller renteafkast fra en formue. Hun må være rask og villig til at leve i et fællesskab med 12-15 andre damer resten af sine dage. Inden optagelsen i fællesskabet

gennemgår hun en prøvetid i nogle måneder. Hun må kunne klare sig selv med indkøb og madlavning til sig selv og være i stand til at indgå i fælles arbejde. Bl.a. må hun forpligte sig til at tilbringe sine sommermåneder i klosteret for at stå til rådighed for guidning af turister, som der kommer mange af. Om vinteren kan hun rejse til venner og familie. Til gengæld får hun stillet en gratis 3-værelses lejlighed til rådighed i de gamle klosterbygninger. Hun skal deltage i de daglige gudstjenester og tidebønner i klosterkirken. Hun får ved »indvielsen« en »nonnedragt«, dog ikke magen til sine førreformatoriske søstres dragt. Konventualindens dragt består af en sort kjole, hvidt sjal og hvid hue, som kun bæres ved søndagsgudstjenester, »indvielse« af nye konventualinder, jubilæer og særlige fester.

Klosterforstanderinden kaldes abbedisse, ligesom i den katolske tid. Ved gudstjenester og korbøn sidder denne på en tronstol og bærer abbedissestaven, ligesom hendes førreformatoriske forgængerinde. Ved det daglige arbejde og styrelsen af klosteret får hun bistand af en priorinde. Abbedissen afgår ikke ved naturlig afgang. En ny bliver valgt af konventualinderne, når den fungerende vil gå af. Damer, som er ældre end 60 år, kan, hvis de ønsker det og der er plads til dem, optages i klosteret som »Mieterin«, dvs hun kan bo i et »begrænset« fællesskab og skal betale husleje, men med accept af alle pligter ligesom de andre.

Ja, systemet er næsten som i

den katolske tid med korfruer og lægsøstre.

Konventer ved tidligere cistercienserkirker

Ved en del af de førnævnte 108 forhenværende cistercienserkirker er der stadigvæk såkaldte »konventer«. Ordet »konvent« betyder gruppen af munke i et kloster.

Her må nævnes, at det klosterlige liv ikke ophørte overalt, hvor reformationen blev udført. Således har f.eks. klostrene Amelungsborn (fra 1135), beliggende ved byen Holzminden ved Weserfloden på grænsen af Niedersachsen og Westfalen, og Loccum (fra 1163), nær Steinhuder Meer ved Hannover, bibeholdt deres status, men som evangelisk-lutherske klostre, indtil i dag og bliver stadigvæk ledet af en abbed. De er dog også de eneste cistercienserkloster i Tyskland, som har bestået uafbrudt siden deres grundlæggelse i henholdsvis 1135 og 1163, dog i en forandret form.

Til disse to klostre er der i dag knyttet nogle mandlige fællesskaber, bestående af protestantiske præster, biskopper, jurister og andre lærde mænd, som lever et liv efter katolsk skik og i Bernhard af Clairvaux's cisterciensiske ånd. Disse mænd bor ikke i et dagligt klosterfællesskab. Men de mødes jævnligt ca. en gang om måneden i weekender i deres kloster iført sort/hvide kapper til tidebøn gudstjeneste, foredrag, meditation o.lign.

Skikken med de daglige tidebønner har man her aldrig forladt. Det samme gælder de daglige gudstjenester. Der er hver dag siden middelalderen

Det viste sig hurtigt, at det at beskæftige sig med Bernhard af Clairvaux, også for den protestantiske kirke og teologi kunne blive til et frugtbart arbejde. Martin Luther og hans medreformatorer kendte og skattede Bernhard meget. Foto fra Kloster Wienhausen.

blevet holdt gudstjeneste og man kan stadigvæk her – skønt nu i forkortet form – deltage i en daglig tidebøn »Hora«, som bliver holdt hver aften kl. 18 i klosterkirken.

Efter reformationen havde det gamle katolske klosterliv med katolske munke også holdt sig længe i Loccum. Og i 1700-tallet talte man om evangeliske cisterciensermunke i Loccum. I 1800-tallet grundlagde den fungerende abbed et »Predigerseminar«. Her skulle de universitets-uddannede protestantiske præster have en videregående uddannelse, som gjorde dem egnede til at kunne komme ud og fungere som sognepræster.

Indtil i 1960'erne levede også alle disse præster endnu i deres klosterfællesskab, men tiden har forandret sig. Som før nævnt mødes »protestantiske munke« nu under ledelse af deres abbed, men kun på bestemte dage og weekender i Loccum. Men stedet har til trods for dette ikke mistet sin åndelige kraft. I 1950'erne har man fået et »Evangelische Akademie« og et »Religionspädagogisches Institut« som naboer. Og Kloster Loccum hører stadigvæk til cistercienser-familien, skønt det har været protestantisk i snart 400 år.

For Amelungsborns vedkommende gennemførtes reformationen også sent. Munkene, nu protestantiske, oprettede derefter en klosterskole med internat (gymnasium med kostskole) for almindelige drenge, og havde indtil 1760 til huse i klosteret, hvorefter den blev flyttet til den nærliggende by Holzminden. Men abbed-embedet beholdt man i klosteret. Ligeledes holdt man også her stadigvæk fast ved tidebønerne. Og også her mødes klosterets »evangeliske munke« eller broderskab ca. en gang om måneden, hvor de kommer sammen fra hele landet.

I de »tomme« perioder holdes kurser og møder for mange forskellige grupper, som kan leje sig ind. Og deres åndelige vejledning bliver varetaget af klosterets »munke«.

Med Kloster Doberan gik det lidt anderledes. Som datterkloster af Amelungsborn har det ikke, som moderklosteret, kunnet bevare alle sine bygninger. Ved reformationen blev det ophævet og ved 30-års krigen meget ødelagt, så kun selve klosterkirken – pga. dens mange restaureringer i tidens løb – er velbevaret. I dag tjener den den evangeliske menighed som sognekirke. Af selve klosterbyg-

ningerne er der kun nogle ruiner tilbage. Til trods for Doberans skæbne, bl.a. dets beliggenhed i det forhenværende DDR, har man i de senere år igen dannet et nyt konvent omkring klosterkirken. Og Doberan var i år (1998) vært ved det årlige møde med repræsentanter fra alle 108 tyske forhenværende cistercienserkirker.

Kommuniteter ved forhenværende cistercienserklostre

Det sidste eksempel på cisterciensisk ånd i den protestantiske kirke er to protestantiske (økumeniske) klostre, altså ingen Damestiftelser.

Det ene er Jesus-Bruderschaft Gnadenthal i Hunfelden, nær Limburg, nord for Frankfurt am Main. Et kommunitet, som i 1969 blev gengrundlagt på det sted, hvor der fra 1235 og indtil 30-års krigen eksisterede et cistercienserkloster. Gnadenthal er nu et protestantisk søster- og familiekommunitet. Her genoptog man i den forhenværende og nu restaurerede klosterkirke afholdelsen af gudstjenester og tidebønner.

restaureringen som et kommunitet, dvs. et kloster med 120 medlemmer, som lever i et broderligt landsbyfællesskab, hvor man driver landbrug, har virksomheder og et gæstehus.

Det andet er Christus-Bruderschaft Selbitz i Volkenroda, nær Mühlhausen i Thüringen. Et protestantisk kloster, hvor »arbejde og bøn« præger livets hverdag. Et kloster i det forhenværende DDR, der som en fugl Fønix er opstået af ruinerne af et forhenværende cistercienserkloster fra 1131. Volkenroda var et hul i det dengang endnu eksisterende DDR. Husene var i forfald og der var stor arbejdsløshed blandt landsbyens 160 beboere. Håbløshed og depression florerede blandt indbyggerne. Ingen udsigt til en løsning af problemerne og ingen forbedring af indbyggernes livsvilkår. Socialt svage familier og alkoholfælgende blev af regeringen sendt til Volkenroda.

Dog nogle modige mennesker ville ikke lade skæbnen råde. De ville gøre noget for at standse forfaldet af de huse, der endnu stod til

nej'er blev det dog endelig til et ja og Kloster Gnadenthal blev medinitiativtager og »den rige onkel«. Med økonomisk hjælp fra klosterfællesskabet i Gnadenthal, og de frivillige bidrag, der efterhånden kom fra private, fra kirkerne, erhvervslivet, handel og industri har man været i stand til at begynde at opbygge det kloster og den landsby, som DDR-regeringen havde dømt til udslettelse på landkortet. Den samling huse, som i fordums tid havde omgivet klosteret, var af tidens tand og dårlig vedligeholdelse i DDR-tiden blevet til et elendigt syn. Og selve klosteret var allerede blevet ødelagt under 1500-tallets bondekrige.

Det er en historisk ironi, at det af Thomas Müntzers protestantiske soldater ødelagte kloster nu efter 470 år igen bliver opbygget af protestanter, nemlig af det protestantiske Christus-Bruderschaft. Men stedet er for længe blevet til et økumenisk samlingssted og ønsket om, at man, sammen med katolske kristne, kunne få stedet til igen at opfylde det oprindelige cistercienserklosters mål,

Det evangelisk lutherske Kloster Amelungsborn.

Klosteret virker som et landsbyfællesskab i cisterciensisk ånd. Efter ødelæggelsen i 30-års krigen var det blevet opbygget til et statsejet gods, hvor kirken i 200 år havde tjent som stald. I 1935 blev det store gods ombygget til en landsby, som dog efterhånden mere og mere forfaldt. I 1969 købte Jesus-Bruderschaft fra Østfriesland den første gård i Gnadenthal og byggede et stilcenter. I 1984 erhvervede man den anden halvdel af klosteret og endte efter ombygningen og

at redde, og af den eksisterende gamle klosterkirke. I spidsen for denne beslutning stod Ulrike Köhler, landbrugsingeniør, og hendes mand, skovfoged Gerhard Mann. Disse havde planer om at »genoplive« landsbyen. Men pengene manglede. Man prøvede mange steder. Det eneste sted var fredningsmyndighederne, som gav en smule. Så erindrede de to, at Jesus-Bruderschaft havde restaureret og genopbygget et kloster i Gnadenthal. Man prøvede der. Efter de første

nemlig at være et sted med »bøn og arbejde«, er gået i opfyldelse. Her lever nu protestantiske nonner og munke, familier, forældre og børn, medlemmer af »kloster på tid«, teologer, håndværkere og folk under uddannelse. Her finder arbejdsløse beskæftigelse, studenter møder folkeskoleelever og kristne af forskellige trosretninger bejder sammen de tidebønner, som – lig dem i forstumstid – toner mod himlen hver dag kl. 8, 12 og 18.

Vatikanet drøfter kirkens 'mea culpa' i år 2000

Vatikanet (KNA) - I denne måned mødtes den internationale kommission af teologer i Vatikanet for at drøfte kirkens svigt og fejltrin blandt andet under inkvisitionen og korstogene. Under ledelse af kardinal Joseph Ratzinger blev der talt om kirkens forhold til det, der var sket i tidligere tider. Sammen med en del af kommissionen havde den italienske teolog Bruno Forte udarbejdet et oplæg på 35 sider, som dannede baggrund for diskussionen. Kommissionen er ikke et beslutende organ, men har en rådgivende funktion.

Pave Johannes Paul II opfordrer alle kristne til at ran-

sage deres samvittighed og omvende sig på tærskelen til det ny årtusind. Kirken kan ikke passere årtusindskiftet uden at opfordre sine medlemmer til at angre fejltrin, manglende troskab, inkonsekvens og svigt, hedder det.

Askeonsdag år 2000 – den falder på den 8. marts – er det meningen, at kirken offentligt skal undskylde, hvad den har gjort forkert. Teologerne arbejder med skyldsspørgsmål og udtaler sig om muligheden for et 'mea culpa'. En kommission af historikere afholder sidst i oktober et seminar om inkvisitionen og dens samtid.

Annoncepriser

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Efterår på Magleås · Program 1998

Om KONTRAPUNKT og så videre
8. nov. kl. 14

Magleås-TRÆF

Forfatteren og radio- & TV-manden Mogens Wenzel Andreasen er en af ankermændene på det danske hold i den nordiske quiz Kontrapunkt om klassisk musik. Som mange vil vide, er han også en glimrende foredragsholder, der på en levende måde kan formidle sin store viden om musik. På dette træf vil han især koncentrere sig om KONTRAPUNKT – det bliver ikke kedeligt! Åbent-hus-arrangement. Tilmelding ikke nødvendig. Kaffe menllem kl. 14 og 15. Foredrag kl. 15. Pris kr. 35,- Bemærk: Til S-toget med ankomst Birkerød Station kl. 13.42 vil der formodentlig være 10 tur/retur være taxakørsel til/fra Magleås.

DET ROMANSKE EUROPA

Om den kristne kunst i det 11. og 12. årh.
Weekend 27. nov. kl. 19 - 29. nov. kl. 13.30.
Denne periode var en storhedstid for den kristne kunst. Fra Sicilien til Norge og fra Irland til den østlige Europa opførtes romanske kirker, der udstyredes med malerier og skulpturer, der endnu i dag er til stor inspiration. En række af de mest interessante værker især fra Italien, Spanien og Frankrig, men også Tyskland og Danmark, gennemgås.
Foredragsholder: Lektor Hans Jørgen Frederiksen, Århus. Praktisk leder: Ellen Marie Løbahn. Pris kr. 675,-

Yderligere oplysninger kan fås på Magleås sekretariat

Magleås Kursuscenter – tlf. 42 81 07 15
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tilmelding ved depositum kr. 200,-
glro 428-4429

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Sekter og nye religiøse bevægelser en udfordring for sjælesorgen

Et kort resume af en verdensomspændende undersøgelse ved Sekretariatet for de Ikke-troende og Det pavelige Råd for Kultur

Ved Paul Keller S.J.

I vort samfund lider mange mennesker under indre tomhed, som de prøver at bedøve ved overfladiske fornøjelser. Hvor de virkelig søger efter en mening, åbner de sig nemt for alle mulige tilbud fra sekter, som lover opfyldelse og frelse, men i virkeligheden fører til ufrihed og afhængighed.

Hvad er det, menneskene savner?

Mange mennesker er ensomme: derhjemme, under deres uddannelse, på arbejdspladsen, i samfundet, i Kirken. De har følelsen af at blive misforstået, ikke accepteret. De er skuffet over vort teknologiske samfund, militæret, udbygning, kirkelige love, det politiske liv. De gør sig bekymringer over dem selv (identitetskrise), fremtiden (arbejdsløshed, fare for en atomkrig).

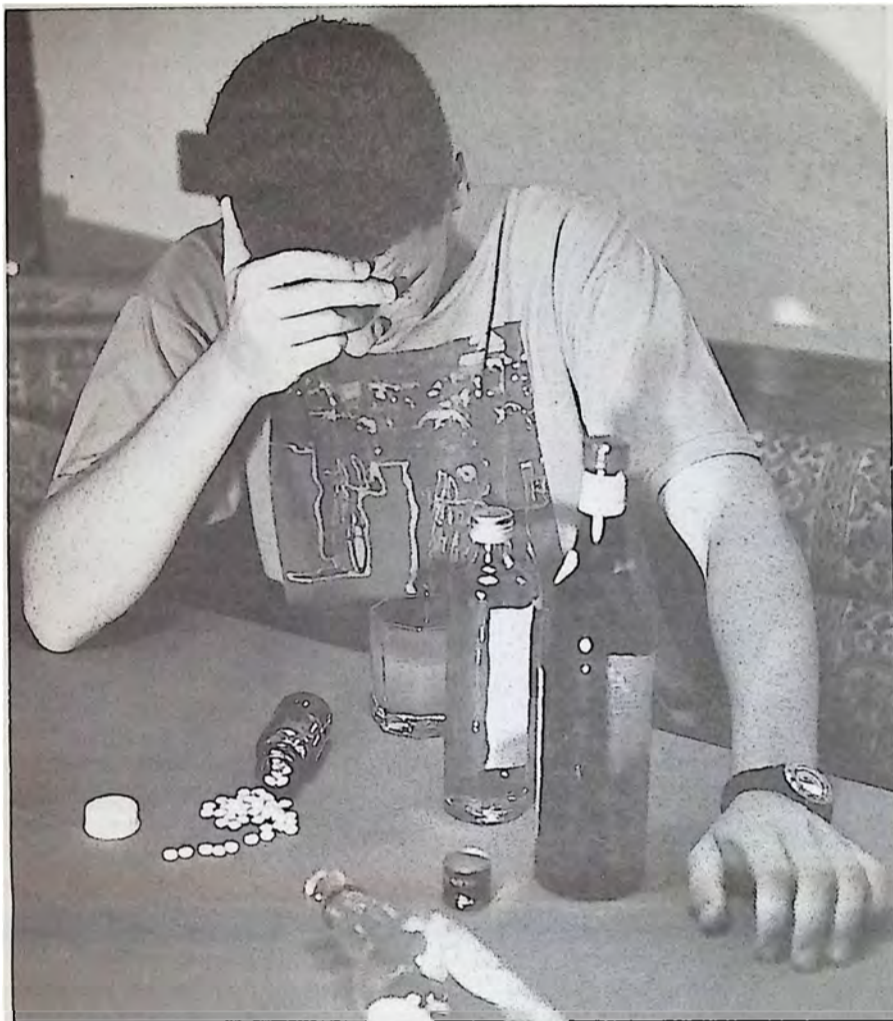
De spørger efter meningen med tilværelsen. Muligvis har de lært at handle efter deres samvittighed, men ofte ved de ikke, hvad de skal gøre. De bliver sørgmodige, ligegyldige eller aggressive. De føler sig fortabt og ønsker at blive fundet. Mest modtagelige for sekterne synes at være unge mennesker, som stammer fra ustabile hjem, eller som ikke er aktivt engageret i menighedens liv. Nogle sekter hverver deres medlemmer i velhavende kredse og blandt studerende. Vanskeligheder med en præst eller et ugyldigt ægteskab fører også ofte til brud med Kirken.

I et svar siges der: »Afrikamerne vil være kristne. Vi har givet dem husly, men ikke noget hjem... De ønsker en mere enkel kristendom, som kan gennemtrænge alle aspekter af det daglige liv deres lidelser og glæder, ængstelser, fornødheder og ønsker.«

Med andre ord: Mange steder findes der et vacuum, som bør blive fyldt. I svarene på spørgeskemaet og de indsendte publikationer nævnes mere end et minus i Kirken, som kan begunstige sekternes fremgang.

Hvad tilbyder sekterne?

Sekterne synes at tilbyde menneskelig varme, pleje og understøttelse i små fællesskaber, kammeratskab, resocialisering af randgrupper. Sekterne synes at eje patentsvar i vanskelige spørgsmål og situationer. Mennesker, som ikke kender meget til Kirkens lære og mener, at de ikke kan stille noget op med

Mange mennesker spørger efter meningen med tilværelsen. Muligvis har de lært at handle efter deres samvittighed, men ofte ved de ikke, hvad de skal gøre. De bliver sørgmodige, ligegyldige eller aggressive. De føler sig fortabt og ønsker at blive fundet.

den »gamle sandhed«, loves der en »ny åbenbaring«, også profeti, tungetale, helbredelser.

Sekterne synes at tilbyde kreativitet, spontanitet, en ny form for bøn og forkyndelse, som kommer menneskenes forventninger i møde. De lover at føre dem hen til noget, som er hinsides det materielle og kontrollable, og som formår at forandre den enkeltes liv. De lover en ny opfattelse af en selv, af historien og universet. De lover begyndelsen af en ny æra.

Sekterne synes at tilbyde orientering ved en stærk, karismatisk personlighed. Denne mesters eller gurus person spiller en stor rolle. Somme tider kræves der ikke kun underkastelse, men ligefrem kapitulatation over for denne fører. Sekternes succes kan til dels forklares ved deres metoder. Der appelleres fremfor alt til følelserne, forstandens virksomhed reduceres til et minimum. Det er sekten, som tænker for den enkelte, der bliver mere og mere afhængig og ufri.

Kristus er kommet for at

føre menneskene til sandhed og frihed, og han har lovet Helligånden, som skal vejlede til hele sandheden (jf. Jo 16,13). Helligåndens gaver er kærlighed, glæde og fred. Alle vegne, hvor Kirken sætter pris på Åndens gaver, og disse bliver levende i deres fællesskaber, er de også en levende og troværdig indbydelse for søgende mennesker.

I næsten alle svar kræves der kirkelige fællesskaber, som kendetegnes ved broderlighed, levende tro, håb og kærlighed; bedende og missionariske grupper, som står åbne for folk med særlige problemer.

Menneskene skal hjælpes til at erkende, at der er en Gud, som personlig elsker dem, og som ledsager dem fra fødselen til døden og opstandelsen, og at de har en helt personlig opgave, som ingen anden kan løse foruden de selv. Vi bør være særlig opmærksomme på at lære Jesus Kristus bedre at kende og følge ham helt personligt. De fleste svar konstaterer den tiltagende mangel på præster og ordensfolk. Derfor

kaldes der på kvalificerede lægfolk på forskellige områder. Præsterne skal ikke slide sig op i administration, men være brødre for deres troende og bønnens mænd.

Erfaringen viser, at der består kun ringe eller ingen mulighed for dialog med sekterne; de kan være en alvorlig hindring for økumeniske bestræbelser. Men Kirken lærer os at respektere hvert menneske og dets religiøse frihed, især at stole på Helligånden, som på ufatteligt mange måder er virksom, for at Guds kærlighed når frem til hvert menneske, hver mand, hver kvinde, hvert barn.

Derfor beder vi med paven om,

– at sekternes fremgang må ansprende menighederne til ny trosiver ved Helligåndens sande nådegaver

– for stofmisbrugere og alle, som bekymrer sig om deres menneskelige og sociale genrejsning.

– og for stofmisbrugere og alle, som bekymrer sig om deres menneskelige og sociale genrejsning.

Liturgisk kalender for november

1. hvid. Søndag. ALLE HELGEN (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: Åb 7,2-4.9-14 V.: Sl 24,1-2.3-4ab.5-6. R. Så er den slægt, som søger dit åsyn, Herre. 2.L.: 1 Joh 3,1-3. Ev.: Matt 5,1-12a. Kirketælling.

2. violet. Mandag. ALLE SJÆLE. De afdødes pf. L.: 2 Makk 12,43-46 eller Rom 8,31b-35.37-39 V.: Sl 23,1-2a.2b-3.5-6. R. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. Ev.: Joh 14,1-6. Der kan også vælges andre tekster fra begravelsesliturgien.

3. grøn. Tirsdag i 31.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Martin af Porres, ordensmand, (†1639). L.: Fil 2,5-11. Ev.: Luk 14,15-24.

4. hvid. Onsdag i 31.alm.uge. (III Ps). Karl Borromæus, biskop (†1584)(m). L.: Fil 2,12-18. Ev.: Luk 14,25-33.

5. grøn. Torsdag i 31.alm.uge. (III Ps). L.: Fil 3,3-8a. Ev.: Luk 15,1-10.

6. grøn. Fredag i 31.alm.uge. (III Ps). L.: Fil 3,17-4,1. Ev.: Luk 16,1-8.

7. hvid. Lørdag i 31.alm.uge. (III Ps). Willibrord, biskop, (†739)(m). L.: Fil 4,10-19. Ev.: Luk 16,9-15. Bededag for præste- og ordenskald.

8. grøn. 32.ALM.SØNDAG. (IV Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: 2 Makk 7,1-2.9-14 V.: Sl 17,1.5-6.8b+15. R. Jeg skal mættes ved at skue din herlighed, o Gud. 2.L.: 2 Thess 2,16-3,5. Ev.: Luk 20,27-38 eller 20,27.34-38.

9. hvid. Mandag. LATERANKIRKENS INDVIELSE (f). (IV Ps). Gl. Sær.l.pf. L.: Ez 47,1-2.8-9.12 eller 1 Kor 3,9c-11.16-17 V.: Sl 46,2-3.5-6.8-9. R. En flod og dens bække glæder Guds stad; den Højeste har helliget sin bolig. Ev.: Joh 2,13-22.

10. hvid. Tirsdag i 32.alm.uge. (IV Ps). Leo den Store, pave og kirkelærer, (†461)(m). L.: Tit 2,1-8.11-14. Ev.: Luk 17,7-10.

11. hvid. Onsdag i 32.alm.uge. (IV Ps). Martin af Tours, biskop, (†397)(m). L.: Tit 3,1-7. Ev.: Luk 17,11-19.

12. rød. Torsdag i 32.alm.uge. (IV Ps). Josaphat, biskop og martyr, (†1623)(m). L.: Filemon 7-20. Ev.: Luk 17,20-25.

13. grøn. Fredag i 32.alm.uge. (IV Ps). L.: 2 Joh 4-9. Ev.: Luk 17,26-35.37.

14. grøn. Lørdag i 32.alm.uge. (IV Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: 3 Joh 5-8. Ev.: Luk 18,1-8.

15. grøn. 33.ALM.SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm.S.pf. 1.L.: Mal 4,1-2a V.: Sl 98,5-6.7-8.9. R. Herren skal dømme folkeslag med ret. 2.L.: 2 Thess 3,7-12. Ev.: Luk 21,5-19. Albert den Store, biskop og kirkelærer, (†1280), fejres ikke.

16. grøn. Mandag i 33.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Mar-

grøthe af Skotland (†1093). Eller hvid. Gertrud, Jomfru, (†1302). L.: Åb 1,1-4; 2,1-5a. Ev.: Luk 18,35-43.

17. hvid. Tirsdag i 33.alm.uge. (I Ps). Elisabeth af Ungarn (†1231)(m). L.: Åb 3,1-6.14-22. Ev.: Luk 19,1-10.

18. grøn. Onsdag i 33.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Peters- og Paulskirkernes indvielse. L.: Åb 4,1-11. Ev.: Luk 19,11-28. (Fejrer man Peters- og Paulskirkernes indvielse, er følgende tekster obligatoriske: L.: ApG 28,11-16.30-31. Ev.: Matt 14,22-33.)

19. grøn. Torsdag i 33.alm.uge. (I Ps). L.: Åb 5,1-10. Ev.: Luk 19,41-44.

20. grøn. Fredag i 33.alm.uge. (I Ps). L.: Åb 10,8-11. Ev.: Luk 19,45-48.

21. hvid. Lørdag i 33.alm.uge. (I Ps). Marias fremstilling (m). Jomfru Marias pf. L.: Åb 11,4-12. Ev.: Luk 20,27-40.

22. hvid. Søndag. JESUS KRISTUS, UNIVERSETS KONGE (h). Gl. Cr. Sær.l.pf. 1.L.: 2 Sam 5,1-3 V.: Sl 122,1-2.3-4a.4b-5. R. Jeg frydede mig, da de sagde til mig: »Vi drager til Herrens hus.« 2.L.: Kol 1,12-20. Ev.: Luk 23,35-43. Cæcilie, jomfru og martyr, (†230), fejres ikke.

23. grøn. Mandag i 34.alm.uge. (II Ps). Eller rød. Clemens I, pave og martyr, (†97). Eller hvid. Columban, abbed, (†615). L.: Åb 14,1-3.4b-5. Ev.: Luk 21,1-4.

24. rød. Tirsdag i 34.alm.uge. (II Ps). Andreas Dung-Lac, præst, og lidelsesfæller, martyr, (†1615-1886)(m). L.: Åb 14,14-19. Ev.: Luk 21,5-11.

25. hvid. Onsdag i 34.alm.uge. (II Ps). Niels Steensen, biskop, (†1686)(m). L.: Sir 7,5-15 eller 2 Tim 4,1-8 eller Kol 1,12-16a.16c-20. Ev.: Matt 6,24-33.

26. grøn. Torsdag i 34.alm.uge. (II Ps). L.: Åb 18,1-2.21-23; 19,1-3.9a. Ev.: Luk 21,20-28.

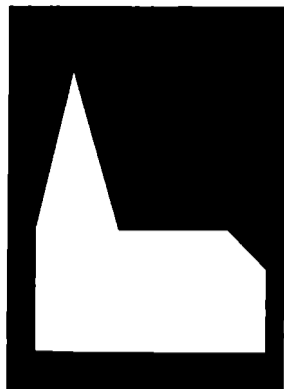
27. grøn. Fredag i 34.alm.uge. (II Ps). L.: Åb 20,1-4.11-21,2. Ev.: Luk 21,29-33.

28. grøn. Lørdag i 34.alm.uge. (II Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Åb 22,1-7. Ev.: Luk 21,34-36. Hermed afsluttes det almindelige kirkeår.

ADVENTSTIDEN

29. viol. 1. SØNDAG I ADVENT. (I Ps). Cr. Adv.pf. I. 1.L.: Es 2,1-5 V.: Sl 122,1-2.3-5.6-7.8-9. R. Jeg frydede mig, da de sagde til mig: »Vi drager til Herrens hus.« 2.L.: Rom 13,11-14a. Ev.: Matt 24,37-44. 1. søndag i advent indleder tekstrække A.

30. rød. Mandag. ANDREAS, apostel (f). (I Ps) Gl. Ap.pf. L.: Rom 10,9-18 V.: Sl 19,2-3.4-5ab. R. Deres tale er nået til jordens ende. Ev.: Matt 4,18-22.

ORIENTERING FRA SOGNE

November samt 1.-8. december

På disse sider bringer vi sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 20, som udkommer d. 9. december og omhandler resten af december måned samt hele januar 1999, er torsdag d. 19. november! Tekst bedes sendt - allerhelst pr. e-mail til: ko-press@inet.uni2.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V. - men kan om nødvendigt faxes på 33 24 49 75.

1 | Nordjylland

SCT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44, Fax 98 12 53 44.
E-Mail: Kat.kaaia@post7.tele.dk
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Jude Kulas Soosaiappu, tamilsk sjælesørger,
tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand: Erik Schou,
tlf. 98 92 27 74.
Sognesekretær: Benthe Volpi, tlf. 98 12 63 44.

Messtider:
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16. og messe kl. 17.15.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag: Rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag: (undtagen når der er trosundervisning)
Mini-Kuk kl. 11.15-12.15.
Hver torsdag: Maxi-Kuk kl. 19.30-22.

Søndag d. 1. november: Alle Helgens Dag.
Mandag d. 2.: Alle Sjæles Dag, messe kl. 17.
Tirsdag d. 3.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 4.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Fredag d. 6.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 7.: Børnemesse kl. 15.
Søndag d. 8.: Familiemesse m/ trosundervisning efter messen.
Tirsdag d. 10.: Kor kl. 19.30.
Torsdag d. 12.: Sankt Josephs Klub kl. 14.30.
Tirsdag d. 17.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 18.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Lørdag d. 21.: Vietnamesisk messe kl. 14.
Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 22.: Tamilsk messe kl. 17.
Tirsdag d. 24.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 25.: Ministrantøvelse kl. 18.30.
Lørdag d. 28.: Adventsfest i menighedslokalet.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent. Trosundervisning efter messen.

Tirsdag d. 1. december: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 2.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Fredag d. 4.: Første fredag.
Søndag d. 6.: Anden søndag i advent.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uraniensborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Ansv. kontaktpædagog: Michal Bienkowski, Tlf. 98 42 32 80 el. 98 16 36 96, fax 98 42 00 18, el. henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messtider: Søndag: Messe kl. 10.00.
Fredag: Messe kl. 17.00.
Første fredag: Tilbedelse kl. 16.00.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen.
Mandag d. 2.: Alle Sjæle, messe kl. 17.
Fredag d. 6.: Første fredag i måneden.
Lørdag d. 14.: Trosundervisning kl. 10.30-12.00.
Lørdag d. 21.: Tamilsk messe kl. 16.
Lørdag d. 28.: Trosundervisning kl. 10.30-12.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent.

Fredag d. 4. december: Første fredag.
Søndag d. 6.: Anden søndag i advent.

SKT. MARIA KIRKE, MARTYRERNES DRONNING, HJØRRING.
Bispensgade 67, 9800 Hjørring.
Henvendelse Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Messtider:
Søndag: Messe kl. 14.30. dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18. med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen.
Mandag d. 2.: Alle Sjæle, messe kl. 19.
Fredag d. 6.: 1. fredag i måneden.
Søndag d. 8.: Trosundervisning kl. 16.00-17.30.
Søndag d. 22.: Vietnamesisk messe kl. 14.30.
Trosundervisning kl. 16.-17.30.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent.

Fredag d. 4. december: Første fredag.
Søndag d. 6.: Anden søndag i advent.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevej 23, 7700 Thisted
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 8. november: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Søndag d. 22.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

Søndag d. 6. december: Anden søndag i advent.
Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Anne Nielsen, tlf. 86 43 47 49
Gudstjenestetider: (I)
Søndage kl. 10.
Hverdage: Se opslagstavlen.

Søndag d. 1. november: Messe kl. 10. undervisning og Kirkekaffe efter messen.
Onsdag d. 4.: Fælles menighedsrådsmøde i Viborg kl. 18.00.
Søndag d. 8.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 11.: Mini Kuk kl. 18.30.
Søndag d. 15.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 18.: Forældre og Vennekreds inviterer til sammenkomst i skolen kl. 19.
Søndag d. 22.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 25.: Mini Kuk mødes kl. 18.30.
Lørdag d. 28.: Kirkens/Skolens Basar begynder kl. 10.
Søndag d. 29.: Messe kl. 10.

Søndag d. 6. december: Messe kl. 10. efterfulgt af undervisning og kirkekaffe.

SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen 86 62 63 96
Messtider:

Søndag d. 1. november: Messe på Engelsk kl. 18.
Onsdag d. 4.: Fællesmøde menighedsrådsmøde med Randers kl. 18.
Lørdag d. 7.: Kirkekaffe og diskussion kl. 14.30, messe kl. 16.
Lørdag d. 14.: Undervisning kl. 10, messe kl. 12
Søndag d. 15.: Messe på Engelsk kl. 18.
Lørdag d. 21.: Messe kl. 16.
Lørdag d. 28.: Messe kl. 16.

Lørdag d. 5. december: Messe kl. 16.
Søndag d. 6.: Messe på engelsk kl. 18.

HELLIG KORS KIRKE
Østerbrogade 33, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Evald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messtider:

Onsdag d. 4. november: Fælles menighedsrådsmøde i Viborg kl. 18.
Søndag d. 8.: Messe kl. 14., undervisning efter messen.
Søndag d. 22.: Messe kl. 14., undervisning efter messen.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryescgade 26, P.B. 219, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91
Hjemmeside:
http://inet.uni2.dk/home/Vor_Fruc_Aarhus.
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66,
e-mail: mcister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33,
e-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Menighedsrådsformand: Leo Arlund,
tlf. 86 12 47 27
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66
Katolsk Information: Ryescgade 28,
tlf. 86 18 53 90
Århus Boghandel: Ryescgade 28. tlf. 86 12 66 30
Selvhjælpsgruppen: Ryescgade 28.5. Tlf. 18 09 18

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Messe på polsk: søndage, 1/11 og 15/11, 6/12 kl. 14.
Messe på vietnamesisk: 4. søndag, 22/11. kl. 14.
Messe på engelsk: Lørdag, 28/11, kl. 14.
Messe på tamilsk: Lørdag, 7/11, kl. 16.
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8. Tirsdag, 3/11, kl. 8: også for de store elever.
Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18 - 19 eller efter aftale.F

KUK: Onsdag, 4/11, kl. 18.30: forberedelse og weekenden. Café/loppemarkedet: weekend, 13.-15/11. Onsdag, 25/11 kl. 18.30: Forskellige religioner. 9/12: Mexikansk Karneval.
Firmancklub: Torsdage, kl. 18.30: 5/11: Dyreforsøg. 19/11. 19/11: Flimmer. 3/12: Kondikar. 9/11: Julegalla med KUK.
Mini-KUK: Hver søndag, kl. 11-13.
Skt. Knuds Seniorklub: Tirsdage, 3/11, 17/11, 1/12 og 15/12, kl. 14.30.
CVC: Messe og kaffebrod: torsdag, 19/11, kl. 11.
Tro og Lys: Søndag, 8/11, kl. 14.
Katolsk Information: Mandag - fredag kl. 13 - 17.30, lørdag kl. 10 - 12, søndag kl. 11 - 12, ellers henvendelse til boghandlen.
Århus Boghandel: Mandag - torsdag, kl. 9.30 - 17.30, fredag til kl. 19. Lørdag, kl. 10 - 14.
Galleri ved Kirken: mandag, onsdag - fredag kl. 14 - 17.30,
Emmy Lund til 23/11. Fra lørdag, 28/11 - fernisering kl. 11-13: Marek Leszczynski.

Andet:
Alle Helgens fest: Søndag, 1/11. Søndagsmesser. Alle Sjæles Dag: Mandag, 2/11, messe for de afdøde, kl. 19.
Menighedsrådsmøde: Mandag, 2/11 og 7/12 kl. 19.
Menighedens bodstime, eukaristisk tilbedelse og Jesu Hjerter messe:

Fredag, 6/11 og 4/12 kl. 18.
Sogneundervisningen: Lørdage, 7/11, 21/11 og 5/12, kl. 10.
Nikolausfest: Lørdag, 5/12, kl. 13-14.
Familiemesse: Lørdage, 7/11, 21/11 og 5/12, kl. 12.15.
Kirkegårdsmesse: Lørdag, 14/11, kl. 15.
Kunstskredsaften: Tirsdag, 24/11, kl. 19.30 (sammen med KUF): Hans Jørgen Frederiksen om »Helgener og tegn«.
Kunstskredsen sammen med KUF: Torsdag den 26/11 kl. 19.30.
Liturgi og kirkerun: 3 tirsdage, kl. 17-18, 10/11, 17/11 og 24/11. P. Meister

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastetvej 1, Ringsbø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Messe: Søndag, 2/11, 16/11 og 7/12, kl. 10.30.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 54 20.
Messe: Søndag, 9/11, 23/11 og 7/12, kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GRENAA
Thykersvej 4, 8500 Grenaa
Tlf. 86 30 97 38
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13
Søndagsmesse:
Søndag d. 1.: Alle Helgens, latinsk højmesse, kl. 10.
Søndag d. 8.: Familiemesse, kl. 10.30.
Søndag d. 15.: Ordets gudstjeneste med kommunionsuddeling, kl. 10.
Søndag d. 22. og d. 29.: dansk højmesse, kl. 10.
Søndag d. 6.: latinsk højmesse, kl. 10.
Skriftemål: Før messen eller efter aftale.
Menighedsrådsmøde: Mandag, 9/11, kl. 19.30.
Sogneundervisning: Søndag, 8/11, kl. 19.30.

SOGNESTOF
modtages meget gerne
via e-mail og disketter!!!

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
ko-press@inet.uni2.dk

Familiemesse: Søndag, 8/11, kl. 10.30.
Alle Sjælesmesse: Mandag, 2/11, kl. 19.

MARIA HJERTE ABBEDI, SOSTRUP
Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.

Messtider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Requiemmesse kl. 9.
Fredag d. 13.: Festen for alle helgener, der levede under Benedikts regel. Mariadag. Udstilling af Alterets Allerhelligste Sakramente kl. 10. Tilbedelse hele dagen. Sakramental velsignelse kl. 18.40. Mariaprocession kl. 19, derefter messe.
Lørdag d. 14.: Sjælemesse for alle afdøde, der levede under Benedikts regel. Requiemmesse kl. 9.
Søndag d. 22.: Jesus Kristus, Universets Konge. Højmesse kl. 10.

Onsdag d. 2. december: Roratemesse kl. 7.
Lørdag d. 5.: Roratemesse kl. 7.
Mandag d. 7.: Roratemesse kl. 7.
Tirsdag d. 8.: Roratemesse kl. 7.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Fax 97 22 40 54
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messtider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

Religionsundervisning i sognet
Siden oktober genoptog vi undervisningen af børn og unge. det bliver på mandage fra kl. 16 til kl. 17.30.

Der er tre hold i år:
Hold 1: Nye børn, der er fyldt 8 år og skal forberedes til første kommunion.
Hold 2: De større børn, der har været til første kommunion.
Hold 3: Unge, der skal forberedes til firmelse i to år.

Programmet:
Mandag d. 2. november
Mandag d. 16. november
Mandag d. 30. november
Mandag d. 14. december - juleafslutning med fest 1999
Mandag d. 8. februar
Mandag d. 22. februar
Mandag d. 8. marts
Mandag d. 22. marts
Mandag d. 12. april
Mandag d. 26. april
Mandag d. 10. maj

Café-aftener
Vi genoptager også vores café-aftener for børn og unge om torsdagen fra kl. 18.30 til 21.
Ester Jensen, Ursula Blanke, Kaare Nielsen, Willem Wuyts

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76.
Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Messtider: (HC2)(I)

Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Onsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.
Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Tilbedelse kl. 17. Vesper (aftenbøn) kl. 17.30.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1. november: Familiemesse kl. 10, derefter kirkekaffe.
Mandag d. 2.: Alle Sjæles messe kl. 19. Vi beder for vore afdøde og tænder lys for dem.

Onsdag d. 4.: Foredrag kl. 19.30. Læge Carsten Vagn Hansen, der er kendt som 'radiodoktoren', taler om »Sjæl – sind – sundhed«.

Torsdag d. 5.: Seniorklub kl. 14.

Søndag d. 8.: Gudstjeneste kl. 10.

Tirsdag d. 10.: Studiegruppe kl. 19.15. Vi mødes i menighedssalen for at fordybe os i troen. Alle er velkomne.

Torsdag d. 12.: Børneundervisning kl. 15.15.

Søndag d. 15.: Messe kl. 16.

Torsdag d. 19.: Seniorklub kl. 14.

Søndag d. 22.: Jesus Kristus, Universets Konge. Gudstjeneste kl. 16.

Tirsdag d. 24.: Studiegruppe kl. 19.15. Denne aften kommer pastor Christian Noval og holder oplæg med mulighed for at stille spørgsmål.

Torsdag d. 26.: Børneundervisning kl. 15.15.

Søndag d. 29.: Første søndag i advent – messe kl. 16. Denne søndag begynder vi at forberede os til julefesten, hvor lyset skinner i mørket og får bugt med det. Messen begynder med indvielsen af adventskransen, som i den kommende tid vil lyse stærkere og stærkere, og dens stråler vil vise os, at vi er lysets børn.

Torsdag d. 3. december: Seniorklub kl. 16. Vi er kommet ind i adventstiden og synger adventssange – og vi synger meget den dag, så smør stemmebåndene godt. Der serveres gløgg og æbleskiver.

Lørdag d. 5.: Julekoncert kl. 15. Vi holder traditionen i hævd med alle de gamle Christmas Carols.

Søndag d. 6.: Familiemesse.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSSENS

Nørregade 19-21, 8700 Horsens.

Tlf. 75 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Messestider: (HA)(T)

Søndagsmesser: I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Skt. Josefs kapel: Torsdag kl. 10.30. Hver morgen (undt. torsdag) samles elever og lærere fra Skt. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag: Søndagens messe kl. 16.

Lørdag d. 7. kl. 14: Bømene samles til deres månedlige møder.

Førstekommunikanter får undervisning af Michael Møller.

Firmandernes undervisningsemne er Treenheden og Trosbekendelserne ved Steffen Brandorff.

Ministranterne får oplæring med Stefan Hoyos og Dung Nguyen.

Alle møder afsluttes med festlig familiemesse kl. 16 og alle får fri kl. ca. 17.

husk venligst indsamlingsbøsse til missionen – tak!

Lørdag d. 21. kl. 14.: Firmanderne vil under ledelse af Birgitte Boesen høre om »Troens vedligeholdelse«.

Firmanderne er med i menighedens messe kl. 16.

Lørdag d. 28. kl. 11.: Tamilsk messe med barnedåb – kl. 16 menighedens messe.

Lørdag d. 5. december kl. 14: Menighedens adventsfest. Læs mere herom på menighedens opslagstavle.

Kommunikanterne og firmanderne deltager efter deres undervisning fra kl. 14, hvor Steffen Brandorff vil inføre dem i »Kirkens opbygning og kirkens tjenester«. Der afsluttes med familiemesse kl. 16.

Søndag d. 6. december: Der afholdes i hele landet en pengeindsamling til fordel for Caritas Danmark.

SANKT NORBERTS KIRKE, VEJLE

Fjellegade 2, 7100 Vejle. Tlf. 75 82 08 93

Sognepræst: Jan Ophoff O. Præm.

Messestider:

Søndagsmesser: kl. 9 og 11

Hverdagsmesser:

Morgenmesse kl. 8 mandag, torsdag og lørdag i Mariasøstrenes kapel.

Aftenmesse kl. 17.30 tirsdag, onsdag og fredag i kirken.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.

Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45.

Religionsundervisning for børn og unge:

Hver fredag kl. 16-18.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen dag. Efter højmessens kl. 11 kirkekaffe.

Mandag d. 2.: Alle sjæles dag. Messe for menighedens afdøde kl. 19. Efter messen menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 5.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre. Messe kl. 19 og menighedsaften 19.30 - »Jubelårstanke 3«.

Fredag d. 20.: Julemarked i samlingssalen.

Lørdag d. 21.: Julemarked i samlingssalen.

Tirsdag d. 24.: Forsangerøvelse kl. 19. - Ceciliefest.

Mandag d. 30.: Messe kl. 19. Menighedsaften 19.30 - »Jubelårstanke 4«.

Søndag d. 6. december: Efter højmessens kl. 11 kirkekaffe med foredrag ved Erling Tiedemann

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING

Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding

Sognepræst: Henri Kerkhofs, O.Præm.,

Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01,

Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11

undt. mandag og torsdag.

Messestider: (TH)

Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Hverdage: Ma., ti. og to. messe kl. 17.15.

On., fr. og lø. messe kl. 8.15.

Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Firmelse: Ønsker du at blive firmet den 16. maj 1999? Husk at tilmelde dig snarest på sognekontoret!

Ønsker du at yde et bidrag til vort nye menighedscenter? Køb en mursten for 25 kr./stk. Murstenene kan købes efter søndagsmesserne.

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia

Sognepræst: Raymond Minnaert, O.Præm.

Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag

undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle

(tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14).

Fax: 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).

Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A,

7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76

(hver dag kl. 9-12 undt. mandag).

Menighedsrådsformand: Leif Starostka, Sønder-

gade 100 U, 5500 Middelfart, tlf. 64 41 55 53.

Messestider: (HA1)(T)

1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30

Øvrige søndage kl. 10.30

Tirsdag kl. 7.45. (undtagen d. 10/11)

Onsdag kl. 16.30 (undtagen d. 11/11)

Torsdag kl. 7.45 (undtagen d. 12/11)

Lørdag kl. 16.30

Rosenkransbøn hver tredje onsdag i måneden.

Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslags-

tafelen ved kirketårnet.

Kirkekaffe i menighedssalen anden søndag i måneden

efter højmessens.

Ministrantundervisning hver lørdag kl. 15.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Andagt på Assistenskirkegårds katolske afdeling kl. 14; højmesse kl. 16.30.

Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.

Onsdag d. 18. og torsdag d. 19.: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge.

Søndag d. 6. december: Højmesse kl. 16.30.

Præsten deltager i en studieuge på Magleås fra mandag d. 9. til fredag d. 13. november.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27.

Fax: 75 12 10 46 bedst 10-11.

Messestider: (TH)

Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag.

Hverdagsmesser: Tirsdag - torsdag kl. 9.

Fredag kl. 19, derefter bedegruppe i kirken.

Lørdag kl. 16.30.

Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Tirsdag-fredag: Rosenkrans og laudes kl. 8.

Tirsdag-torsdag: Sakramental tilbedelse kl. 15-18.

Hver mandag hos søstrene, Baggesens Allé 149 i

Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets

gudstjeneste kl. 16.30.

2. og 4. torsdag i hver måned: Skolemesse

2. lørdag i hver måned: Messe på polsk

3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.

Onsdag d. 28. oktober: Nyt liv i Helligånden – et seminar i ti dele. For dig, der vil komme nærmere Gud i bøn og lovsang. Fore dig, der vil lære Helligånden bedre at kende. For dig, der vil gå i Guds kraft ved Helligåndens nådegaver. Syv onsdagsaftener og en weekend, første gang den 28. oktober kl. 19. Tilmelding på sognekontoret, tlf. 75 12 10 27, bedst tirsdag - torsdag kl. 10-12.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Vi fejrer familiemesse kl. 10, og kl. 15 er der alle Sjæles andagt i Jerne kirke for vort sogns afdøde med efterfølgende velsignelse af gravene.

Mandag d. 2.: Alle Sjæles messe kl. 9.

Onsdag d. 4.: Karl Borromæus – søstrenes ordenspatron. Efter messen kl. 9 inviterer søstrene på morgenmad i menighedssalen.

Kl. 19: 'Nyt liv i Helligånden'.

Onsdag d. 11. kl. 19: 'Nyt liv i Helligånden'.

Onsdag d. 18. kl. 19: 'Nyt liv i Helligånden'.

Lørdag d. 21.: Sognedag kl. 10-12. Et tilbud til alle menighedens børn, unge og voksne fre 5 år

og opetter. Efter undervisningen mødes de, der har lyst, til fællesspisning. Kom og vær med!

Onsdag d. 25. kl. 19: 'Nyt liv i Helligånden'.

Lørdag - søndag d. 28.-29.: Weekendertrætte for dem, der følger seminaret 'Nyt liv i Helligånden'. Tid og sted oplyses senere.

Onsdag d. 2. december kl. 19: 'Nyt liv i Helligånden'.

Lørdag d. 5.: Sognedag kl. 10-12 (se under 21. november). Efter undervisningen vil vi fejre Skt. Nikolaus sammen (egentlig d. 6. december). Vi mødes i kirken kl. 12, og kl. 12.15 går vi i procession med Skt. Nikolausstatuen gennem byen. Vi er tilbage i kirken kl. 13, hvor vi har festligt samvær i menighedssalen med gløgg og æbleskiver.

Mandag d. 7.: Advent med de ældre i menigheden.

Messe kl. 14 og efterfølgende adventshygge.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA

Søndertorv 1, 6200 Aabenraa

Sognepræst: Jan Zalewski, Fiskergade 5-7, 6200

Aabenraa. Tlf. 21 29 11 61.

Formand for menighedsrådet: Birgit Mørck,

Søparken 17, 6230 Rødekro, tlf. 74 69 39 65.

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal,

6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Messestider: (HC2)

Om søndagen messe kl. 11.

Mandag-lørdag: Messe kl. 9

Polsk messe: 1. lørdag i måneden kl. 18.00.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst: Se Aabenraa

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal,

6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Menighedsrådsformand: Jørn A. Munksgaard,

Dybbølparken 8B, 6400 Sønderborg.

Tlf. 74 48 93 35

Messestider: (HC2)(T)

Om søndagen messe kl. 10. Hver onsdag messe

i kirken kl. 17.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV

Mariegade 8, 6100 Haderslev

Sognepræst: Se Aabenraa

Messestider: (HC2)(T)

Om søndagen messe kl. 9, torsdag kl. 16.

HELLIG KORS KAPEL, TØNDER

Ribelandevej 41, 6270 Tønder

Sognepræst: Se Aabenraa

Messestider: (I)

Om søndagen messe kl. 15.30.

Undervisning 1. og 3. søndag i måneden kl. 14.30.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.

Sognepræst: Leo Drzal.

Andenpræst: Stefan Huber og Janusz Turek.

Vietnamesisk præst: P. Thien,

Mobiltilf. 20 29 77 17.

Kontortid: Tirsdag-fredag kl. 10-12.

Messestider: (HC) (TH)

Søndagsmesser: kl. 10 og 16.30.

Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.

Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og

lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 18.30.

Søndag d. 1. november: Allhelgen. Velsignelse af gravene kl. 14, andagt i kirkegårdskapellet kl. 15.

Mandag d. 2.: Allesjælesfest. Messe kl. 8 og 19.

Fredag d. 6.: kl. 18-19 tilbedelse, rosenkrans og messe kl. 19.

Torsdag d. 12.: Seniorklub kl. 14.

Lørdag d. 14.: Mini- og MidiDUK - Fiskedam

kl. 14-16.

Søndag d. 29.: Højmesse kl. 14, derefter adventsfest.

Fredag d. 4. december: kl. 18-19 tilbedelse, rosenkrans og messe kl. 19.

Lørdag, d. 5.: Mini- og MidiDUK holder Nikolausfest kl. 14-17.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG

Havnegade 1, 5700 Svendborg

Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42

eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag,

fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.

Mobiltilf. 20 21 56 42.

Menighedsrådsformand: Knud Petersen.

Tlf. 62 20 51 13

Messestider: (HC2)(T)

Søn- og helligdage: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.

Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.

Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Søndag d. 1. november: Alle helgens fest. Højmesse kl. 9.30, stille messe kl. 11 og tamilsk messe kl. 14.

UNDGÅ FAX
Send post – vi kan scanne maskinskreven tekst

KATOLSK ORIENTERING
 Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
 ko-press@inet.uni2.dk

gens gudstjeneste kl. 17 (undtagen lørdag d. 7. november – se nedenfor). Eventuelle ændringer vil blive meddelt i kirken og ved annoncering i avisen.

Søndag d. 1. november fejres festen for Alle Helgen. Der er tradition for, at der netop denne søndag er mange kirkesøgende. Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe i Kolbehuset. Alle er hjerteligt velkomne.

Menigheden samles på Nakskov kirkegård kl. 15.30. Bønsprocessionen langs graven udgår fra kirkegårdens nye afdeling og slutter ved præsterne gravsted på den gamle kirkegård. Mange medlemmer af vores menighed ligger begravet rundt omkring på Vestlollands kirkegård; dem glemmer vi ikke i vores bøn på denne aften. Listen over menighedens afdøde er lang. I årenes løb har mange ønsket at blive begravet i Nakskov. Forståeligt nok er der da også altid mange, der deltager i bønsprocessionen dér.

Lørdag d. 7. kommer p. Kazimierz Przybylowicz fra Næstved og læser messen på polsk. Under denne messe døbes Daniel Christian skov, søn af Teddy L. Chr. Skov og Joanna Bozena, f. Tomczyk. **Søndag d. 22.** slutter kirkeåret med festen for Jesus Kristus, Universets konge. Alle bedes være med til at bære takken frem og gøre lovsangen ekstra festlig ved mange stemmers sang.

Menighedens julemarked afholdes den sidste weekend i november. Lørdag åbnes kl. 11, søndag efter højmessens, og begge dage er markedet åbent til kl. 15. Alle bedes støtte markedet. Overskudet går til smedjernsgitteret til glaspanelerne ved kirken indgang.

Søndag d. 6. december er det et år siden pater Herman Bering døde. Vi vil mindes ham under højmessens. Menighedsrådet indbyder til kirkekaffe efter højmessens.

HELLIG KORS KIRKE, NYKØBING F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 54 85 07 39.
 Konst. sognepræst: Martin Bergsøe.
Messestider: (HC2)(I)
 Onsdage kl. 9. Lørdag tilbedelse kl. 8.
 Lørdag messe kl. 9.

HELLIG KORS KIRKE NYKØBING F
 Bispegade 12 4800 Nyk F
 Tlf 54850739
 Sognepræst Martin Bergsøe
Messestider
 søndag d. 1. kl. 11.
 søndag d. 8. kl. 9.
 søndag d. 15. kl. 11.
 søndag d. 22. kl. 9.
 søndag d. 29. kl. 11.
 søndag d. 6. december kl. 9.

Der er kirkekaffe søndag d. 15. november efter messen.
 Polsk messe lørdag d. 14. kl. 16.
 Henvendelse mandagsklub: 54 17 34 16.
 KUK: 54 85 25 51.

9 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
 Præstøvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 55 72 09 85. Fax: 55 73 09 43
 Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz,
 tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43.
 Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messestider: (HA)
 Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9. Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.
 NB! Hver første fredag i måneden (Jesu Hjerter fredag) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17, messe på Maria Elisabeth Hjem kl. 17.
 Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Efter højmessens går vi på kirkegården til vore kære af-

dødes grave. Vi beder rosenkransen. Kirkekaffen bortfalder.

Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Aftenmesse i kirken kl. 18.30.

Søndag d. 22.: Krist Konges fest, højmesse kl. 11.

Søndag d. 29.: Første søndag i advent.

Tirsdag d. 8. december: Festen for Marias uplettede undfangelse. Messe hos søstrene kl. 7.

Vor Frue menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse til førstekomunion. De børn, der går på Vor Frue Skole vil få religionsundervisning i skoletiden, for andre børn foregår undervisningen i menighedssalene. For førstekommunikanter: Tirsdag kl. 15-15.50.

Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste – eller efter aftale. Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i familien eller en af Deres bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak!

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, CSsR.
 Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 77 39 27 torsdag, søndag – ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messestider: (HA)(I)
 Hver søndag: Messe kl. 10.

Søndag d. 1. november: Alle Helgensfest. Højmesse kl. 10. derefter en kort andagt for vores afdøde.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Rosenkransbøn kl. 16 med bøn om præste- og ordenskald; messe kl. 16.30.

Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10, derefter menighedskaffe.

Søndag d. 22.: Jesus Kristus, Universets Konge. Højmesse kl. 10.

Søndag d. 29.: Første søndag i advent. Adventskransen tændes i forbindelse med højmessens.

Fredag d. 4. december: Jesu Hjerter fredag. Rosenkransbøn kl. 16 med bøn om præste- og ordenskald; messe kl. 16.30.

Tirsdag d. 8.: Marias uplettede undfangelse.

Søndag d. 13.: Højmesse kl. 10, derefter menighedskaffe.

I adventstiden er der lejlighed til skriftemål før og efter messen.

SKT. HANS KIRKE, KØGE
 Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.
 Menighedsrådsformand: Paul Johansen, Oldekrogen, Magleby, 4672 Klippinge. Tlf. 56 57 84 04
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10.
 Efter messen sakramental tilbedelse.
Vor første søndag i måneden: Polsk messe kl. 16 med efterfølgende samvær i menighedssalen. Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Kirkekaffe: Altid den 2. søndag i måneden efter højmessens. Alle er velkomne!
Lørdagsklub: Interesserede kan kontakte Alice Jensen, tlf. 56 26 64 78, for at høre, hvornår næste møde afholdes.

10 | Vestsjælland

RINGSTED – SE PASTORALENHED 11

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
 Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm,
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45.

Faste gudstjenesteider:
Søndagsmesser: søndag kl. 10 i kirken med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl. 19.15, som regel i Skt. Montforts kapel.
Hverdagsmesser i Skt. Montforts kapel over kirken sakristi - normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15.
Montfort-kommunitetets daglige bønner i Skt. Montforts kapel normalt således: Rosenkransbøn: hver middag kl. 12. dog ikke lø-sø. Vesper: søn. kl. 19, ma.-fr. kl. 18, lø. kl. 12.15.
Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 8. og 22. nov., samt 6. og 13. dec., - i relation til søndagsmessen.
Møde for vore ældre: torsdagene d. 29. okt. og 26. nov.
Søndag d. 1. november fejres Allehelgensfest. Kl. 9.50 rosenkransbøn. Kl. 10: festmesse, afsluttet med kort andagt for vort sogns afdøde.
Mandag d. 2. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er i kapellet laudes kl. 9.45. Kl. 11.15,

ligeledes i kapellet, requiemsmesse for vort sogns afdøde. Efter messen middagsbøn. Kl. 17.15 er der i kirken højtidelig, latinsk requiemsmesse for alle afdøde medlemmer af den montfortanske ordensfamilie, særligt for de patres, brødre og søstre, som har arbejdet i Danmark. Dagen er nemlig samtidig månedens 1. mandag, som er intermontfortansk bededag. Derfor er der efter messen, fra kl. 18.15 - 19.15, tilbedelse foran det udstillede sakramente med vesper og bøn i dagens intention.

Tirsdag d. 3.: Kl. 19.30 koncert i kirken med blæsergruppe.

Søndag d. 8. fejres messen kl. 10 som familiermesse. Efter messen er der børneundervisning. Mens undervisningen står på, begynder forældrene og den øvrige menighed på efterårets elskede banko-spil. Efter undervisningen slutter børnene sig til og opildner forældrenes spilleglæde.

Lørdag d. 14. fejres titularfest og kirkevielse i Holbæk. Se under Holbæk.

Søndag d. 15. synges dele af søndagsmessen kl. 10 på latin.

Søndag d. 22. er Krist Konges fest. På denne det gamle kirkeårs sidste søndag er der familiermesse kl. 10, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.

Søndag d. 29. begynder et nyt kirkeår. Vi skal fejre 1. søndag i advent. Kl. 10 højmesse, som indledes med, at vi indvier adventskransen og højtideligt tænder dens første lys.

Mandag d. 7. december: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. Samtidig mødedag for medlemmerne af den montfortanske association »Maria, Hjerternes dronning«. Fra kl. 18 - 19 er der en times tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald og 1. vesper til festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Kl. 19.15 festdagens messe. Efterfølgende spisning i kommunitet. Tilmelding nødvendig.
Tirsdag d. 8.: Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Kl. 11.15 messe i kapellet.

SANKT MARIÆ KIRKE, KALUNDBORG
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 53 52 06 45. Menighedsøstere: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffssvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53. Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15.1., 4400 Kalundborg, tlf. 53 51 27 53.

Om søndagen: Messe kl. 15 med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalene.

Om hverdagen normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen den 9. og 23. nov. samt den 7. dec.

Søndag d. 1. november er Allehelgensfest. Kl. 15 festmesse med efterfølgende kort andagt for vort sogns afdøde.

Mandag d. 2. er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er idag ingen gudstjenester i Kalundborg. Menigheden henvises til gudstjenesterne i sognekirken i Slagelse.

Lørdag d. 14. fejres titularfest og kirkevielse i Holbæk: festen for den hellige Elisabeth af Thüringen. Se under Holbæk.

Søndag d. 22. er Krist Konges fest, det gamle kirkeårs sidste søndag. Kl. 15 er der festmesse, afsluttet med sakramental velsignelse.

Søndag d. 29. er 1. søndag i advent. Et nyt kirkeår begynder. Kl. 15 er der messe, indledt med adventskransens indvielse og højtidelig tænding af dens første lys.

Søndag d. 6. december: 2. søndag i advent. Messe kl. 15.

SANKT ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
 Elisabeth-Centret, Carl Reffssvej 6, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45. Sognesøstere: Sr. Engeline, Karl Borromæus-søstrene, Carl Reffssvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53. Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor.

Der er **børne- og ungdomsundervisning** i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 7. og 21. nov. samt 5. og 12. dec.

Hygge-eftermiddag for ældre: torsdagene den 12. nov. samt 10. dec. i menighedssalen. Yderligere oplysninger hos Hanne Larsen, tlf. 53 43 30 42.

Lørdag d. 31. oktober fejrer vi Allehelgensfest. Kl. 15.30: festmesse. I tilslutning til messen holdes en kort andagt for vort sogns afdøde, hvorpå vi, syngende allehelgens-litanier, går i procession til den katolske kirkegård, hvor gravene bestønes med vievand og den afsluttende velsignelse

gives. Når vi kommer tilbage til kirken, er der i menighedssalen en tallerken varm suppe til alle.

Mandag d. 2. november er mindedagen for alle vore kære afdøde. Der er idag ingen gudstjeneste i Holbæk. Se under 5. novbr.

Torsdag d. 5. aftenen før novembermånedens 1. fredag, er der kl. 19.15 en højtidelig, latinsk requiemsmesse for vort sogns afdøde.

Lørdag d. 7. højtidelig hold vi i Holbæk festen for den hellige Karl Borromæus, Karl Borromæus-søstrenes værnhelgen -egentlig 4. nov.). Kl. 15.30 messe med sakramental velsignelse.

Lørdag d. 14.: Festen for den hellige Elisabeth af Thüringen, vort sogns og vor kirkebygnings, samt Elisabeth-Centrets værnhelgen. Titularfest og kirkevielsesfest i Holbæk. Kl. 15.30: festmesse, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Efter messen er der højtidelig indvielse af en ny, udendørs Elisabeth-statue, der erstatter den nuværende, efterhånden ret medtagne. Den ny statue kommer fra valfartstedet Kevlaer i Tyskland og er givet os af de tidligere søstre i Holbæk: Elisabethinersøstrene i Bad Kissingen. Efter indvielsen fortsætter vi sognefesten i vores menighedssal hvor der er fællesspisning og kaffe. Pris: voksne 40 kr., børn 25 kr. Betaling ved tilmelding. Lad os sætse på en god sogne-fest, som menigheden slutter op om.

Lørdag d. 21. afrundes det gamle kirkeår med Krist Konges fest. Kl. 15.30 festmesse, afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 28. begynder et nyt kirkeår med 1. søndag i advent. Kl. 15.30: indvielse af adventskransen, højtidelig tænding af dens første lys og messe.

Mandag d. 30.: Menighedsaften kl. 19.30. Sognepræsten gennemgår i løbet af fem vinteraftener den katolske kirkes trosklære.

Torsdag d. 3. december, aftenen før decembermånedens 1. fredag, er der i Skt. Montforts kapel kl. 19.15 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion og efterfølgende tilbedelse foran det udstillede sakramente indtil kl. 20.
Tirsdag d. 8.: Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse. Kl. 19.15. ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion i Skt. Montforts kapel.

11 | Midtsjælland

HOLBÆK – SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Skt. Josefsøstrene tlf. 57 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 58 52 10 99.
Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 8. november: 32. alm. søndag fejres kl. 10 med pater August Ziggelaar.

Tirsdag d. 10.: Menighedsaften kl. 19 hvor Søster Susanne Hoyos fortæller om sin vej til at blive Sankt Joseph Søster.

Lørdag d. 14.: 33. alm. søndag fejres kl. 16 med sognepræsten. Børnene fortæller i messen om Sankt Martin.

Søndag d. 22.: Krist Konge Fest fejres kl. 10 med pater Jac Adams.

Søndag d. 29.: Første søndag i advent fejres kl. 10 med pater Adams. Adventskransen indvies og hjemmenes krans og dekorationer bliver velsignet, såfremt de stilles foran altret inden messen.

Lørdag d. 5. december: Anden søndag i advent fejres kl. 16. Biskop Nikolaus har meldt sin ankomst. Bagefter adventsfest med bankospil.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde
 Giro: 402 3986. FAX 46 36 50 91
 Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv.
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm conv.
 Sognekontor: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)
 Gråbrødrehuset: 46 36 77 56
 e-post: graabroe@post4.tele.dk
 Gråbrødrenes Bogcafe: 46 32 52 57
 Homepage: www.laurentii.org
Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10
 Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menighedssalen.

(1. søndag i måneden messe i Islebjerg Kirke, Frederikssund, kl. 14).

(2. søndag i måneden messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 08.30).

Hverdagmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.

Tidebøn:
 Morgenbøn: Mandag-fredag kl. 7.

Aftenbøn: Mandag-fredag kl. 18.30

Faste andagter:
 Rosenkransandagt hver onsdag kl. 16.30.
 Sakramentsandagt hver torsdag kl.16.30.

Katekes (Religionsundervisning) for 6-10 årige hver 1. lørdag kl. 14.15 – efter aftenmessen.

Firmelshold hver 3. lørdag kl. 14.15 – efter aftenmessen.

LEDREBORG SLOTSKIRKE

Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP

Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
Sognepræst: Niels Engelbrecht, tlf. 43 99 07 28.
Assumptionssøstre, tlf. 43 99 81 57.
Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.
Messeider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe kl. 19 hos søstrene i den gamle smedje, Bygaden 53, Høje Taastrup.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Tilbedelse kl. 17-18. Vesper og messe kl. 18, rosenkrans kl. 19-21.
Lørdag: Messe kl. 11.30.
Første lørdag i måneden vietnamesisk messe kl. 17.
Sidste lørdag i måneden familiemesse kl. 17.

Lørdag 31. oktober: Familielørdag kl. 15. Oplæg ved sr. Emma Martensen: »Har I tid til at tale sammen i jeres familie?« Familiemesse og middag.

Mandag 2. november kl. 19.: Requiemmesse for menighedens døde kl. 19.
Søndag 8.: Taizégudstjeneste 17.30 med efterfølgende spisning.
Onsdag 18.: KÆK-messe og -møde kl. 14.
Lørdag 28. november: Familielørdag kl. 15.

NB! Søndagene 8., 15. og 22. november samt 6. december er der undervisning efter messen.

12 I Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR

Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Skt. Vincent Søstre, tlf. 49 21 75 47.
Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 48 39 90 06.
Messeider: (HB2)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen/Alle Sjæle, messen fejres kl. 9.
Lørdag d. 7.: Børnenes religionsundervisning i Hillerød kl. 9.30. Bømemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 8.: 32. alm. søndag, messe kl. 11. Måske fejrer børnene Sankt Martin!
Lørdag d. 14.: Børnenes religionsundervisning i Hillerød kl. 9.30. Bømemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 15.: 33. alm. søndag, messen fejres kl. 9.
Lørdag d. 21.: Julemarked kl. 10-14.
Søndag d. 22.: Krist Konge Fest, messen fejres kl. 11.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent, med adventskransens indvielse i messen kl. 9. Hjemmes kranse og dekorationer bliver velsignet, såfremt de stilles foran altret inden messen.

Søndag d. 6. december: Anden søndag i advent, messen fejres kl. 9.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Fax. 42 25 55 31.
Skt. Vincent Søstre, tlf. 48 26 78 65.
Menighedsrådsformand Brian Christensen: tlf. 48 28 67 92.

Messeider: (HA)(T)
Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen/Alle Sjæle, messen fejres kl. 11. Evt. fejres Sankt Martin af børnene. Herefter menighedsmøde med kirkedrikke, hvor menighedsrådsformand Brian Christensen aflægger beretning om menighedens status, jævnfør »vedtægter for menighedsråd«.
Lørdag d. 7.: Børnenes religionsundervisning kl. 9.30. Bømemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 8.: 32. alm. søndag, messen fejres kl. 9.
Lørdag d. 14.: Børnenes religionsundervisning kl. 9.30. Bømemesse kl. 11-11.30.
Søndag d. 15.: 33. alm. søndag, messen fejres kl. 11.
Søndag d. 22.: Krist Konge Fest, messen fejres kl. 9.
Lørdag d. 28.: Julemarked kl. 10-14.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent, med advents-

kransens indvielse i messen kl. 11. Hjemmes kranse og dekorationer bliver velsignet, såfremt de stilles foran altret inden messen.

Søndag d. 6. december: Anden søndag i advent, messe kl. 11. Vi får besøg af biskop Nikolaus og Sorte Per.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM

Marievej 6, 2970 Hørsholm
Sognepræst: Andrzej Papuga.
Assisterende præst: Jacob Muiser.
Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96.
Messeider: (HA)(I)
Søndag: Højmesse i Sankt Hans Kirke kl. 11. Messe på Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.
Torsdag: Messe kl. 10.30. Religionsundervisning på Nordvanggaard kl. 16-17.10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

»Hovedet« uændret fra sidst.

Søndag d. 1. november: Alle helgen/Alle sjæle. Traditionen tro tænder vi under hjemmessen lys for de døde. Navne på disse kan afleveres til pastor Andrzej. Børnetid i præsteværelset under messen. Efter messen kirkefrokost i menighedssalen, hvor menighedsrådet vil orientere om sidste nyt. Sidste dag for betaling af á conto kr. 200,00 til Myrto Kallan for deltagelse i menighedens retræte i Vadstena.
Tirsdag d. 3.: Denne tirsdagsmesse begynder kl. 19.30. Rosenkransandagten udsættes til tirsdag d. 17. Efterfølgende arrangement i menighedssalen ved tidsskriftet »Ord på Vejen«.
Lørdag d. 7.: Den årlige novemberfest på Nordvanggaard. Det er kl. 18.30 i Kostalden.
Tirsdag d. 10. og torsdag d. 12.: Ingen messe.
Tirsdag d. 17.: Efter messen kl. 17.30 er der rosenkransandagt.
Søndag d. 22.: Jesus Kristus, Universets Konge.
Lørdag d. 28.: Kirkens adventskrans bindes kl. 16 i menighedssalen, hvorefter den hænges på plads i kirken. Efter en kort andagt er der samvær med gløgg og æbleskiver.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent. Efter messen er der ministrantsamvær kl. 12.30-15, først i kirken, dernæst i KUK-lokalet og sluttelig i menighedssalen, hvor der er fællesspisning.

Tirsdag 8. december: Marias uplettede undfangelse.

DEN HELLIGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD

Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax: 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
Præst: Jacob Muiser
Messeider: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
Mandag, onsdag, torsdag og fredag: Messe kl. 17.30.
Tirsdag: Messe kl. 10.
Lørdag: Læst søndagsmesse kl. 16.
Skriftemål i forb. med gudstjenesterne og efter aftale. Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 den første fredag i måneden.

Mandag d. 2. november: Forældreaften kl. 19.30 på Nordvanggaard. Fælles aften for alle forældre til børn, der går til religionsundervisningen og andre interesserede.

Lørdag d. 7.: Novemberfesten. Vi mødes i kostalden kl. 18.30. Go' mad, go' vin, go' snak, go' hygge, go' nat.
Tirsdag d. 24.: Binding af adventskrans kl. 19 i kostalden. Vi binder kirkens adventskrans og laver også vore egne.
Onsdag d. 25.: Økumenisk gudstjeneste. Menigheden fra Den Hellige Families Kirke mødes med menigheden fra Bistrup Kirke til en økumenisk gudstjeneste på Nordvanggaard kl. 19. Efterfølgende samvær i Kostalden.
Søndag d. 29. november: Julestue efter hjemmessen. Julestuen fortsætter de følgende søndage til og med d. 20. december.

13 I Hovedstadsområdet NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
Tlf. 44 94 76 94.
Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.
Messeider: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.

Søndag: Messe kl. 10 og kl. 11.30 (engelsk).
Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).

Mandage i oktober, november og december: Messe kl. 10.30.
1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
Tilbedelse: Onsdag efter messen.
Skriftemål: Efter aftale.
KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
Tirsdage: Åbent hus hos Skt. Joseph Søstre, Primulavej 1: Messe kl. 19.

NB! Der er ingen hverdagsmesser i Vor Frue Kirke i dagene 9.-12. november!

Søndag d. 1. november: Kl. 15 mødes vi til gudstjeneste på Gladsaxe Kirkegård for at mindes menighedens afdøde.
Onsdag d. 4.: Menighedsaften efter messen kl. 19.
Søndag d. 8.: Undervisning for børn og voksne efter messen kl. 10.
Lørdag d. 14.: Arbejdsdag i- og omkring kirken. Vi begynder kl. 9.
Onsdag d. 18.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Lørdag d. 21.-søndag d. 22.: Menighedsretræte på Magleås.
Fredag d. 27.: Adventsaften kl. 17.30.

Onsdag d. 2. december: Menighedsaften efter messen kl. 19.
Mandag d. 7.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag-fredag 10.30-12 på sognekoretet.
Evt. også på 38 28 47 69.
Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.
Messeider: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.
Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Messe kl. 11. Procession på Vestre Kirkegård kl. 16.
Mandag d. 2.: Alle Sjæles Dag. Messe kl. 19.
Fredag d. 6.: 1. fredag i måneden. Tilbedelse kl. 18.30. Messe kl. 19.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 11 med efterfølgende kirkekafe.
Søndag d. 15.: Gregoriansk messe kl. 11.
Fredag d. 20.: Det årlige bankospil kl. 19.30. Alle er hjerteligt velkomne!
Fredag d. 27.: Niels Sørensen andagt kl. 18.50.
Søndag d. 29.: 1. søndag i Advent. Messe kl. 11.
Fredag d. 4. december: 1. fredag i måneden. Tilbedelse kl. 18.30.
Søndag d. 6.: 2. søndag i Advent. Messe kl. 11.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG

Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
Tlf. 39 69 03 01.
Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
Sognekantor: Vandtårnsvej 11.
Messeider: (HC2)(T)
Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE

Østergade 59, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
Messeider: (HC2)(I)
Søndagens messe læses lørdage kl. 15.

Mandag d. 2. november: Alle Sjæle. Messe efter aftale.
Tirsdag d. 3.: Møde med damerne kl. 14.
Tirsdag d. 15. december: Julemøde med damerne kl. 14.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
Sognepræst: Erling Brodersen.
Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55 / 33 11 60 80
Messeider: (HC2)(I) Søndage kl. 10.

Søndag d. 1.: Alle Helgensfest.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent.

14 I Hovedstadsområdet NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 77 12.
Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messeider: (HA)(I)(T)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.
1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.30 og kl. 16.

SKT. THERESE KIRKE, HELLERUP

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup - Giro 408 38 30.
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 9-10 undt. tirsdag.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messeider: (HB2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. 2. søndag i måneden er der familiemesse kl. 9. Efter hjemmessen er der morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Hverdage: Mandag og onsdag messe kl. 11. Tirsdag messe kl. 17. Torsdag messe kl. 17 i Skt. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Fredag messe kl. 8. Lørdag messe kl. 11.30 med forudgående rosenkransbøn kl. 11.15. 2. tirsdag i måneden tilbedelse til kl. 19.30 i forlængelse af messen kl. 17. 3. søndag i måneden tilbedelse kl. 10-11, efterfulgt af messe kl. 11.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Sædvanlige messeider. Andagt på Ordrup Kirkegårds katolske afdeling kl. 16.
Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Msse kl. 11 og kl. 17.
Tirsdag d. 3.: Møde i KÆK, se under Sct. Andreas Kirke. Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 4.: Møde i MiniKUK kl. 18.30 - 20 i KUK-lokalet. NB! Ændret tidspunkt.
Møde i MidiKUK kl. 19 - ca. 21.30, Sct. Andreas.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 9.
Tirsdag d. 10.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse af det udstillede Alterets Sakramente indtil kl. 19.30.
Lørdag d. 14.: Familiedag i Sct. Andreas.
Søndag d. 15.: Messe for sognets afdøde velgørere.
Onsdag d. 18.: Møde i MiniKUK kl. 18.30 - 20 i KUK-lokalet. NB! ændret tidspunkt. Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 10 - 11, messe kl. 11.
Lørdag d. 21.: Katekse kl. 15 - 17. Alle er velkomne.
Lørdag d. 28.: Mass in English at 5 p.m.

Tirsdag d. 1. december: Møde i KÆK, se under Sct. Andreas Kirke. Menighedsrådsmøde
Onsdag d. 2.: Møde i MiniKUK kl. 18.30 - 20 i KUK-lokalet. NB! Ændret tidspunkt.
Møde i MidiKUK. Tid og sted meddeles senere.
Søndag d. 6.: Adventshygge i kantinen kl. 14.30 - 16.30.
Tirsdag d. 8.: Messe kl. 17, tilbedelse af det udstillede Alterets Sakramente indtil kl. 19.30.

IMMACULATA KIRKE

Strandvej 91, 2100 København Ø
Messeider:
Søndage: Højmesse kl. 9.
Mandag, tirsdag og torsdag: Messe kl. 16.30.
Onsdag og fredag: Messe kl. 7.
Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ORDRUP

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 9-10 undt. tirsdag.
Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messeider: (HC2)(I)
Søndag: Hjemmessen er fortsat søndag kl. 10.30. 1. søndag i måneden: Latinsk højmesse.
Hverdage: Mandag til torsdag messe kl. 8, onsdag skolemesse kl. 8.15, fredag messe kl. 17 med forudgående tilbedelse fra kl. 16, lørdag messe kl. 11.30

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Latinsk højmesse kl. 11.30. Andagt på Ordrup Kirkegårds katolske afdeling kl. 16.

Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Messe kl. 8 og kl. 19.
Tirsdag d. 3.: Møde i KÆK. Mødet starter kl. 11.30 med messe. Derefter frokost og foredrag v/ Vibeke Baadsgaard, som vil fortælle om Søren Kirkegaard. Tilmelding senest to dage før mødet til Aase og Mogens Nielsen, tlf. 39 63 82 52, eller Inge Ryom, tlf. 39 64 09 01.
Onsdag d. 4.: Møde i MiniKUK se under Set. Therese Kirke. – Møde i MidiKUK kl. 19 – ca. 21.30 i Sct. Andreas.
Freitag d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Se under messetider.
Lørdag d. 7.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11.10 derefter messe kl. 11.30.
Søndag d. 8.: Familiemesse kl. 9 i Sct. Therese Kirke.
Mandag d. 9.: Der er Bibelkreds hos Connie Probst. Tilmelding: 39 63 63 82
Onsdag d. 11.: Menighedsrådsmøde.
Lørdag d. 14.: Familiedag. Mødet er for unge med/uden børn. Starter kl. 15 med oplæg – messe – fællesspisning. Tilmelding senest torsdag inden mødet til Carsten Günther 35 82 35 54.
Onsdag d. 18.: Møde i MiniKUK. Se under Sct. Therese Kirke
Lørdag d. 21.: Katekese i Sct. Therese. Alle er velkomne
Lørdag d. 28.: Vi fejrer Sct. Andreas Kirkes værnehelgen og kirkenes 125 års jubilæum. Festmesse, kl. 17, derefter fælles spisning og underholdning i gymnastiksalen på Sct. Joseph Søstrenes Skole. Har du mulighed for at hjælpe med forberedelse? – Kontakt da Martin Ryom på tlf. 20 48 46 70. Jubilæumsskriftet er forfattet af Sebastian Olden-Jørgensen »Sct. Andreas Kirke 1873 - 1998 - strejflys over livet i og omkring kirken i 125 år« og kan erhverves ved henvendelse til kirkekontoret.

Tirsdag d. 1. december: Møde i KÆK. Messe kl. 11.30. Adventsfrokost i menighedssalen. Traditionen tro synger vi advents- og julesalmer sammen, afholder et lille lotteri, hvortil gaver er velkomne, og nyder et hyggeligt samvær.
Onsdag d. 2.: Møde i MiniKUK. Se under Set. Therese Kirke. Møde i MidiKUK. Tid og sted meddeles senere.
Freitag d. 4.: Jesu Hjerter fredag; se messetider.
Lørdag d. 5.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11.10, messe kl. 11.30.
Mandag d. 7.: Der er Bibelkreds hos Connie Probst. Tilmelding: 39 63 63 82.

Tirsdag d. 1. december: Møde i KÆK. Messe kl. 11.30. Adventsfrokost i menighedssalen. Traditionen tro synger vi advents- og julesalmer sammen, afholder et lille lotteri, hvortil gaver er velkomne, og nyder et hyggeligt samvær.
Onsdag d. 2.: Møde i MiniKUK. Se under Set. Therese Kirke. Møde i MidiKUK. Tid og sted meddeles senere.
Freitag d. 4.: Jesu Hjerter fredag; se messetider.
Lørdag d. 5.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11.10, messe kl. 11.30.
Mandag d. 7.: Der er Bibelkreds hos Connie Probst. Tilmelding: 39 63 63 82.

Tirsdag d. 1. december: Møde i KÆK. Messe kl. 11.30. Adventsfrokost i menighedssalen. Traditionen tro synger vi advents- og julesalmer sammen, afholder et lille lotteri, hvortil gaver er velkomne, og nyder et hyggeligt samvær.
Onsdag d. 2.: Møde i MiniKUK. Se under Set. Therese Kirke. Møde i MidiKUK. Tid og sted meddeles senere.
Freitag d. 4.: Jesu Hjerter fredag; se messetider.
Lørdag d. 5.: Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkransbøn kl. 11.10, messe kl. 11.30.
Mandag d. 7.: Der er Bibelkreds hos Connie Probst. Tilmelding: 39 63 63 82.

15 | Hovedstads-område V

JESU HJERTE KIRKE
 Stenosgade 4, 1616 København V.
 Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 33 21 85 88.
 Indvalg: 33 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
 Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
 Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12.
 Fredag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.
Messetider: (HA1)(TH)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
 Søndag: Latinsk højmesse kl. 10.
 Dansk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
 Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.

Tirsdag d. 3. november: Kongregationsandagt kl. 16 med prædiken: »Maria, Guds bolig«.
Onsdag d. 4.: Mini-KUK kl. 19.
Freitag d. 6.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det helligste sakramente kl. 16, kort andagt med sakramental velsignelse kl. 16.45 og messe kl. 17.
Søndag d. 8.: Emnekirkekaffe efter 11.30-messen: »Tro og Lys« v/ Inge Switon Rønnow. Keltisk messe kl. 13. Ungarsk messe i huskapellet kl. 16, derefter samvær i menighedssalen.
Lørdag d. 14.: Religionsundervisning for sognets børn og unge kl. 10.30-13. husk madpakke. Ministrantundervisning kl. 13-14.
Søndag d. 15.: Familiemesse kl. 11.30.
Tirsdag d. 17.: De ældres eftermiddag kl. 14.30-16.30. Anne Lise Timmermann holder foredrag om sit arbejde i Caritas Danmark.
Onsdag d. 18.: Maxi-KUK kl. 19.
Lørdag d. 21.: Kongregationsmesse kl. 10.
Søndag d. 22.: Menighedsrådet indbyder menighedens medlemmer til en udflugt til Roskilde, hvor vi spiser vores medbragte mad hos franciskanerne. Derefter rundvisning i roskilde kloster og Roskilde Domkirke. Tilmelding nødvendig; se opslag i våbenhuset.
Mandag d. 23.: Studiekreds for voksne kl. 18.
Søndag d. 29.: Ungdomsmesse kl. 20, derefter Café Ludvig i menighedssalen.
Mandag d. 30.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Tirsdag d. 1. december: Kongregationsandagt kl. 16.
Freitag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse af det

helligste sakramente kl. 16, kort andagt med sakramental velsignelse kl. 16.45 og messe kl. 17.
Lørdag d. 5.: Nikolausfest kl. 14.
Tirsdag d. 8.: Kirkekoncert med koret Musica Viva.
 Vi indbyder til kirkekaffe efter søndagsmorgenmesse.

SKT. MARIÆ KIRKE
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 71 35 53. Giro 303-2442. Sognekantoret har normalt åbent mandag og fredag kl. 10-12. Sognebladet udkommer seks gange årligt. Rekvireres på sognekantoret.
 Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99. Fax 39 79 39 98. Email: fich@post4.tele.dk

Messetider: (HA)(TH).
 Søndag: Kl. 11. Rytmisk messe anden søndag i måneden (undtagen juli og august).
 Mandag og onsdag kl. 7, tirsdag og fredag kl. 16.30, torsdag og lørdag kl. 7.30.

SKT. NIKOLAJ KIRKE
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90.
 Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
 Religionsundervisning for firmander torsdage kl. 18-19.
Messetider: (HA)(T)
 Mandag- fredag: Messe kl. 8, torsdag også kl. 17.
 Lørdag: Messe kl. 17.
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messerne.

Søndag d. 1. november: Alle Helgen. Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12. Andagt katolsk Vestre kirkegård kl. 16.
Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Messe for de afdøde kl. 8 og kl. 18.
Søndag d. 8.: Højmesse kl. 10. Derefter Bankospil.
Torsdag d. 12.: Ingen messer – heller ikke religionsundervisning for firmanderne.
Søndag d. 15.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.
Onsdag d. 18.: Sognepræst i folkekirken, Anita Hansen Engdal fra Bårse holder kl. 18.30 foredrag med lysbillede i menighedssalen. Titlen på foredraget: »Kvinde var din mund«.
Søndag d. 29.: Første søndag i Advent. Familiemesse kl. 10.

Freitag d. 4. december: Første fredag. Messe på dansk kl. 8. Vietnamesisk kl. 15.
Søndag d. 6.: Anden søndag i Advent. Vi fejrer Sct. Nikolaj, værnehelgen for kirken og sognet. Højmesse kl. 10. Efter messen gløgg og æbleskiver i menighedssalen. (Messe på polsk næste søndag d. 13. kl. 12.)

16 | Hovedstads-område N

SAKRAMENTS KIRKEN
 Nørrebrogade 27, 2200 København N
 Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakramentskirken.
 Sognepræst: Pastor Reinhold Sahrner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor man.-tor. kl. 9-10.30 – dog bedst efter aftale.
 Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.
Messetider: (HB2)(T)
 Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
 Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag-torsdag kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads-område K

SKT. ANSGARS KIRKE
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann. Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Chr. Noval.
 Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.
Messetider: (HB2)(T)
 Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
 Lørdag: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
 Hverdage: Messe kl. 8.
 Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Søndag den 1. november: Alle Helgens fest. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11. Andagt på Katolsk Vestre Kirkegård kl. 16.
Mandag d. 2.: Alle Sjæle. Sjelmesse for menighedens afdøde kl. 19.
Freitag d. 6.: Jesu Hjerter messe kl. 16.30.
Lørdag d. 7.: Rosenkransbøn og aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 8.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Onsdag d. 11.: Messe for de faldne fra verdenskrigene kl. 10.
Lørdag d. 14.: Rosenkransbøn og aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 15.: Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Søndag d. 22.: Jesus Kristus, universets konge. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
Onsdag d. 25.: Møde i KÆK kl. 14. fordrag ved p. Ziggelaar. Afsluttes med messe kl. 16.30. Niels Steensen-messe sammen med AC og Stenogildet kl. 19.30, derefter reception.
Lørdag d. 28.: Rosenkransbøn og aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 29.: Første søndag i advent. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11. Katolsk Menighedspleje afholder julemarked på Niels Steensens Gymnasium.

Freitag d. 4. december: Jesu Hjerter messe kl. 16.30
 Tilbedelse indtil kl. 18.
Lørdag d.5.: Rosenkransbøn og aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 6.: Anden søndag i advent. Reciteret messe kl. 8. Højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Tirsdag d. 8.: Marias uplettede undfangelse.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
 Hans Bogbinders Allé 2
 2300 København S.
 Sognepræst Jerzy Gorowski C.ss.R
 Fax & tlf. 32 86 07 24.
 Kontortid: Tirsdag, onsdag & fre. 10-12.
 Tors. tillige 17-18.
 P. Patrick Sheils 32 86 07 29.
 P. Julian Bodnar 32 86 07 25.

Messetider: (HA)(T)
 Lørdage kl. 17 (engelsk)
 Søndage kl. 8.30 & 10 (dansk). Kl. 12 (polsk). Kl. 17 (engelsk).
 Hverdage: Kl. 8. Torsdag: kl. 19 med novene.
 1.fredage kl. 19 Jesu Hjerter messe, derefter vågenat.

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
 Præst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51,
 3900 Nuuk. Tlf.: 00 299 32 1275.
 Fax: 00 299 32 3175
Messetider:
 Søndagsmesser: kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage: Kl. 17.15
 Onsdage: Kl. 18.30 tilbedelse efterfulgt af messe Kl. 19.30.
 Fredage: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213.
 Lørdage: Kl. 11.
 Religionsundervisning: Påbegyndes i oktober
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale
 Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
 Hl. Messe jøden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
 Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community.
 Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlev-gårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Sct. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Eucharistic Celebrations in English:
 Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5. p.m.; SAK at 6. p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
 P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28. 3.iv. 1620 Copenhagen V. Tlf. 33 86 03 83.

TAMILSKE GUDSTJENESTER
 Pastor Jude Kulas Soosaiappu
 Kastetvej 1, 9000 Aalborg
 Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38
Søndag d. 1. november: Sankt Knuds Kirke, Havnegade 1, Svendborg, kl. 14.
Lørdag d. 7.: Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Århus, kl. 16. **Søndag d. 8.:** Sankt Knuds Kirke, Sjællandsgade 50A, Fredericia, kl. 16.
Lørdag d. 14.: Sankt Peters Kirke, Lillelundvej 36, Herning, kl. 16.
Lørdag d. 21.: Helligåndskirken, Uranienborgvej 5, Frederikshavn, kl. 16.
Søndag d. 22.: Sankt Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalborg, kl. 17.

Le 1er et le 3ème samedi du mois: Eucharistic à 17h 45 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N.

Les autres samedis: ADAP à 17.45 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
 Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPANOL
 Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
 P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg.
 Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil).
Bemærk: ændrede messetider!
 Messe i Søborg hver søndag kl. 14.
 Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30.
 Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17.
 Messe i Hålsingborg, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
 Ks. Julian Bodnar, C.Ss.R.
 Kosciól sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
 Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
 Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerter Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

KODER FOR KØRESTOLSBRUGERE
 Kodeme er anført efter »Mettetider«.
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løse rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved løft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
 2 = Aftale om hjælp ved ankomst aftales med sognekantoret/kirken.

KODER FOR HØREHANDICAPPEDE
 Kodeme er anført efter »Mettetider«.
 T: Teleslynge.
 H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat.
 Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

SOGNESTOF
 modtages meget gerne
 via e-mail og disketter!!!

KATOLSK ORIENTERING
 Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
 ko-press@inet.uni2.dk

På vej til Schwerin fejrede valfartsdeltagerne messe i Lübeck i den krypt, hvor de fire martyrpæstres mindes. På billedet ses valfartens to præster J. Adams og D. Timmermann. Stedets præst, provst Siepenkort står og fortæller om begivenhederne dengang under nazi-styret.

Niels Steensen-valfart til Schwerin

Medio september drog 35 medlemmer fra forskellige sogne på en tredages bus-valfart til Niels Steensen-steder i og omkring Schwerin.

Og det var niende gang, at pastor Timmermann lod gennemføre denne valfart.

Valfart, ja, og ikke sløret turistik! Under ledelse af pastorene Adams og Timmermann sang og bad vi undervejs til Lübeck, for der at holde messe i krypten til Herz Jesu Kirche og tænke stærkt på og ære og bede for de tre katolske præster og deres lutherske broder, som for deres dybe tro måtte lide martyrdøden i 1943 under det nazistiske diktatur.

Ved det efterfølgende kaffebord i Herz Jesu Kirches menighedssal blev talt om og drøftet mange temaer: Lubecker Marzipan, Døden fra Lübeck, Buddenbrooks og Ernst Barlach (1870-1938), billedhugger, grafiker og digter, som – i lighed med Emil Nolde – fik arbejdsforbud af den nazistiske regering. Et dystert tema kom også på tale: Krigen 1939-45, hvor 90 % af staden Lubeck ved anglo-amerikanske luftangreb blev

totalt ødelagt, herunder hospitaler og kirker.

Så kom vi til Schwerin, hvor Biskop Niels døde 1686, 48 år gammel, i dybeste armod.

Som ved tidligere valfarter boede vi godt på ETAP-hotellet. Andendagens program stod først på messe i St. Anna Kirche, celebreret af vore to præster, og derefter på et langvarigt og givende besøg på Schwerin slot. Ved afskeden her fik hver af os af vor rundviser (regeringens protokolchef) foræret Renate Krügers skønne bog om slottet.

Eftermiddagen bød på sejltur på Schweriner-søen og aftenen på spisning og hygsomt samvær med medlemmer fra St. Anna menighed; sluttende med andagt i Niels Steensen-krypten.

Søndag højmesse i St. Anna Kirche, celebreret af kirkens provst og pastorene Adams og Timmermann, og derefter frokost med folk fra menigheden.

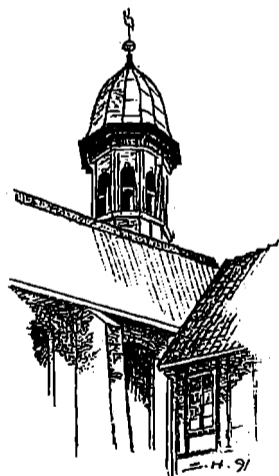
Så farvel til Niels Steensens by - for denne gang!

På vej til færgen gjorde vi ophold i Rehna, en lille by i

det nordvestlige Mecklenburg. Her besigtigede vi den tidligere katolske klosterkirke. Nu er den ret så forfaldne kirke luthersk.

Her i ti-året for Niels Steensens saligkåring lever denne valfarts deltager i minnet om en berigende og trostærkende færd og i forventning om, at en gruppe fra den katolske menighed i Schwerin til næste år vil besøge os i København.

Stig Rolvsen

St. Anna kirken i Schwerin; tegnet af Stig Holsting.

Kraftfulde bønner

Søster Faustina modtog visioner fra Jesus Kristus, og hun modtog også nogle vidunderlige, kraftfulde bønner. Blandt disse har Han givet en bøn til brug kl. 3 om eftermiddagen.

På denne tid kan du opnå alt for dig selv og for andre. Bønfald Jesus på dette tidspunkt om at have barmhjertighed med alle de arme sjæle, som står for at skulle dø, og som er på vej til evig fordømmelse. Ingen større barmhjertigheds-gerning kan du bede for.

»Du døde, Jesus, men kilden med liv vælder frem for sjælene, og et ocean åbner sig for hele verden. Oh væld af liv, uudgrundelige, guddommelige barmhjertighed, omslut hele verden og udtøm dig selv over os.

Oh blod og vand, som vælder frem fra Jesu Hjerte, som et væld af barmhjertighed for os, jeg stoler på dig.«

Bønnen er et uddrag fra bogen »Hengivelse til guddommelig barmhjertighed« med

overskriften »Vil du hjælpe Mig?«.

Søster Faustina blev saligkåret d. 18. april 1993 af pave Johannes Paul II. Jesus sagde til hende: »Gør alt hvad du kan for at udbrede helligelsen til min barmhjertighed...« (Den er meget kraftfuld!)

Nora Heiden
Dalumvej 105
5250 Odense SV

Retræte er fint – Dalum er dejlig

Fadervor emne for damernes retræte

I dagene 17.-21. august var jeg så heldig at være på en 4-5 dages retræte på Dalum Kloster med biskop Hans Martensen som retræteleder. Hvert år i august arrangerer katolske kvinder en retræte på Dalum. I år var der fuldt hus, 30-35 deltagere, og Agnethe Emmerich havde gjort det store forarbejde og stod for den praktiske ledelse.

Det blev en meget fin retræte. Emnet var Fadervor. I dagenes oplæg gennemgik biskoppen bønnerne i Fadervor. Der blev knyttet til ved mange ting. Fadervor blev forklaret ud fra forskellige bibeltekster. I forbindelse med »helliget vorde dit navn« så vi på Moses ved den brændende tornebusk, hvor Gud åbenbarer sit navn, Jahve: 'Jeg er den, der

er'. I Joh. 17, hvor den røde tråd er Guds navn, så vi Jesus som den, der fuldt ud har åbenbaret Guds navn. Det var interessant at se relationen til saligprisningerne og Jesus som livets brød, der virkelig kan opretholde vort liv.

Endvidere overvejede vi synden som det modsatte af hele Fadervor. I messen så vi Fadervor som en meget central bøn og i sammenhæng med Jesu lidelse, død og opstandelse: hans time, timen, der sammenfatter alle timer, og den time spiser vi!

Jesus kommer igen. Han kom igen påskedag, Han kommer igen i den hellige kommunion – i vor dødstime – på dommedag og i den definitive opstandelse.

Det moderne liv blev ind-

draget lige som også kirkens tradition. Det var skønt at få Fadervor, bibeltekster, messen og livet gennemlyst på den måde. Der var god tid til alt, og vi nød liturgien og de forskellige former for bøn i kirken.

Til sidst må jeg ikke glemme at sige lidt om Dalum Kloster. Det er et dejligt sted med gode værelser og en pragtfuld, stor park – det lykkedes mig ikke at finde ud af, hvor den ender. Men sjælen på Dalum er naturligvis søstre. Deres gæstfrihed og venlighed var velgørende, og retræten fik vi for kun 675 kr. Hermed en stor tak til biskop Martensen, søstre og Agnethe Emmerich.

Hanne Wegener

– også for mænd

Dalum Kloster viste sig fra sin smukkeste side under mændenes retræte – med en nyrenoveret park, en ny korsvej og med lysproceSSION til den kønne og velplejede grotte. Temaet for retræten var »Helligånden bor i os«, og retræteleder var p. Herbert Krawczyk SJ. (hvis oplæg til retræten blev bragt i sin helhed i KO nr. 15, 23. september i år. Red.).

P. Herbert fortalte, hvordan Jesus brød op fra familie og venner og begav sig ud i ørkenen for at lade sig føre af ånden. Helligånden er usynlig, men nær. Han bor simpelthen i os og virker i os og gennem os. Det gælder om at være åben for hans indskydelser, v være parat, og vi kan forvente, at det vil bringe en mangfoldighed af frugter.

Formålet med en retræte er at gå ind i sig selv for at komme ud som et nyt menneske, knyttet til Jesu Kristi person.

Man kan ikke nøjes med fromme foredrag om Kristi person, men må gå i dybden med disse mysterier. Man skal sammenligne dem med sit eget liv og meditere dem med hele sit jeg, og man skal tage alle hjæl-

pemidler i brug: bønner og sakramenterne, fornuftens overvejelser og viljens anstrengelser.

Børge Blans
(forkortet af red.)

Mindeord om Josephsøster Irene Müller

Den 25. september døde sr. Irene Müller 92 år gammel på Sankt Joseph Søstrenes Plejehjem i København.

Sr. Irene, som var født i München, kom som ung Sankt Joseph-søster til Danmark, hvor hun uddannede sig til børnehavepædagog. Hun kom derefter til Silkeborg, hvor hun fra 1943 - 1973 ledede Sankt Joseph Søstrenes Børnehaven på Vestergade. Hun blev et kendt og elsket ansigt i byen, og selv om søstre i

1978 forlod Silkeborg, glemte sr. Irene aldrig børnene, byen og de mange gode år, hun havde haft her.

Sr. Irene var et livsglad, kreativt, taknemmeligt menneske, åndsfrisk og flittig med håndarbejde til det sidste. Hun sov stille ind uden forudgående sygdom, og mange, både i og uden for den katolske menighed i silkeborg, vil have hende i kærlig og taknemlig erindring.

Margrethe Mørck Pedersen

Bistand

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje – ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Møder og arrangementer

Taizé-aften

med efterfølgende spisning
Søndag d. 8. november kl. 17.30
Skt. Pauls Kirke
Frøgård Allé 6, Høje Tåstrup
Alle er velkomne
Niels Engelbrecht, Skt. Pauls Menighed

Kirkekoncert

i Immaculatakirken
Strandvejen 91, København Ø
Torsdag d. 29. oktober kl. 19
Jesu Hjerte Kor synger værker af Flamingus, De Fine, Belli, Maillard m.fl.
Gratis adgang

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 25.10.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke i København, Café Ludvig.

MINISTRANTWEEKEND den 30.10.-01.11.1998 på ØM for ministrarer i alle aldre. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998. LEDERTRÆNING den 06.11. - 08.11.1998 på ØM. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest den 16.10.1998.

ÅRSMØDE den 20.11. - 22.11.1998 på ØM for 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Alder: 16 år og opæfter. Pris kr. 200,00 samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 09.10.1998.

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerte Kirke i København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på ØM for unge over 16 år samt familier. Priser:
0-1 år kr. 200,00
2-6 år kr. 500,00
7-13 år kr. 600,00
voksne kr. 700,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år). Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker

Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Det sker på Magleås

Søn. d. 1.11. - tir. d. 3.11.:
Matematiklærerforeningen

Tir. d. 3.11.:
KL

Ons. d. 4.11. - tor. d. 5.11.:
DTU

Tor. d. 5.11. - søn. d. 8.11.:
Idrættens Lederakademi

Tor. d. 5.11. - lør. d. 7.11.:
COWI

Lør. d. 7.11. - søn. d. 8.11.:
Lille Ørholm Børnehaven

Søn. d. 8.11.:
Magleås-TRÆF
v. Mogens Wenzel Andreasen
(Se annonce i KO)

Man. d. 9.11. - frø. d. 13.11.:
Dansk Teologisk Præstemøde

Frø. d. 13.11.:
Ingeniørforeningen

Frø. d. 13.11. - søn. d. 15.11.:
Pastoralrådsmøde

Man. d. 16.11. - tir. d. 17.11.:
Frederiksborg Amts Sundhedsvæsen

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund
Københavns afd. afholder
GENERALFORSAMLING
lørdag den 31. oktober 1998 kl. 15
i Sct. Ansgars menighedslokaler,
Bredgade 69 A, København K.
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Diverse

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 31 22 64 22
Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13
(dog ikke første søndag i måneden).

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

AKTUELT BREVKURSUS
om KATOLSK LIVSSYN OG TRO
Brochure: **Katolsk Info-tjeneste**
Vesterbrogade 28, v. Steno-Butikken
1620 København V. Tlf. 33 24 04 49
tir. og tor. kl. 10-17.

Salg og service

Teknisk bistand (technical assistance)

VVS-beregninger, optegninger, opmålinger samt evt. hjælp med kontakt til myndigheder, på områderne, varme, vand og afløb. Gerne også bistand ved om og tilbygninger, tilbydes af moden vvs-tekniker.

KMKKE
Postboks 847, 2400 København NV

Muremester
Bernhardt Christiansen
Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltilf. 30862609

SCHWEIZ Salg
▪ Udlejning
▪ Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F C D A/S • Tlf. 3121 5590

Kirkens genbrug
Blågårdsgade 31 på Nørrebro
Et økumenisk projekt

Vi sælger og modtager pænt tøj,
nips og møbler
(afhøntning kan arrangeres)
Kom og kig eller ring på 3536 1107
Åbent dgl. kl. 11-17.30 Lør. kl. 10-13

Ferie/gæstehytter
Sommerhuse, helårshuse, havepaviljoner,
legehuse i træ, fra 9,9 m2 og opæfter.
Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres.
Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt.
Ring for tilbud 56 82 80 61

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokatatieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og
juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksom-
hedsoverdragelse, retssager, inkasso,
ejendomsadministration, handel med fast
ejendom, testamente og dødsbo-
handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll
(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-
kontor, som ud over erhvervsrådgivning
også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke
mindst, hvis man ikke er dansk - at søge
rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse
med indgåelse af ægteskab,
separation og skilsmisse.
- Testamente og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon
32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155
Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe
og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes
Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved
begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse
med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk
behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsegade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
- det er altid sikkert med en registreret revisor

Muremester Keld Erik
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlau

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG GARANTI**
ORDNING

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN
Stenhuggeri og Monumentforretning
v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Åbent hus i tyske moskeer

Köln (KNA) - For andet år i træk har muslimer i Tyskland holdt åbent hus i halvdelen af landets 2.000 moskeer og bedehuse. Omkring 70.000 af deres medborgere - 20.000 flere end sidste år - kiggede indenfor og benyttede lejligheden til at lære en muslimsk menighed at kende. Blandt gæsterne var både ikke-muslimer og muslimer, som ellers ikke tager del i islamisk menighedsliv.

Muslimerne har taget dette initiativ, fordi de ønsker at

medvirke til bedre forhold mellem forskellige religioner og befolkningsgrupper. Det bliver ikke sidste gang, oplyser *Nadeem Elyas* fra de tyske muslimers fællesorganisation; de åbne huse fortsætter i de kommende år, og de vil fortsat blive afholdt så tæt som muligt på årsdagen for Tysklands genforening efter kommunismens sammenbrud. Dermed ønsker muslimerne at signalere, at de er en del af det tyske samfund, forklarer *Elyas*.

Muslimerne er det næststørste trossamfund i Tyskland. Også dér kender man til 'tørklædesager' - i delstaten Baden-Württemberg kunne en nyuddannet, kvindelig lærer ikke få arbejde, fordi hun ville beholde sit tørklæde på. Islamisk religionsundervisning og moskebyggeri giver ligeledes anledning til diskussioner. Kun omkring én procent af muslimerne i landet menes at tilhøre ekstremistiske organisationer.

Bag hovedalteret i Zagrebs domkirke findes en sarkofag med de jordiske rester af kardinal Stepinac.

400.000 til saligkåring i Kroatien

Fortsat fra forsiden

Paven saligkårede den tidligere ærkebiskop af Zagreb, *Alojzije Stepinac*, under åben himmel ved *Marija Bistrica* i Kroatien. De 400.000, som var til stede, kom fra Kroatien, Slovenien, Bosnien-Hercegovina, Østrig, Ungarn og Italien. I sin prædiken drog paven paralleller mellem *Stepinac* og tidligere martyrer i Kroatiens historie.

Stepinac døde under mystiske omstændigheder i 1960. Paven mindede om, at han tilbragte de sidste 15 år af sit liv i husarrest, og at denne tid var en uafbrudt række af pinsler. Alligevel havde kardinalen ufortrødent bekendt sin tro. *Johannes Paul* betegnede saligkåringen som en trøst til det kroatisk folk, som i årevis har lidt. Hele den tragedie, som er overgået Kroatien, samler sig i kardinalens person, sagde han og pegede på de »tre store ondere«, som kom til at præge dette århundrede: fascismen, nationalsocialismen og kommunismen.

Paven henlede opmærksomheden på en prædiken, som *Stepinac* havde holdt i 1943. Heri fordømte han krigens vold og uretfærdighed og lod forstå, at kirken ikke

kunne støtte nogen af de aktuelle, politiske systemer; kirken »går ind for et system så gammelt som de ti Guds bud«, havde den daværende ærkebiskop sagt.

Saligkåringen var en klar opfordring til kroaterne om at forson sig med serberne. Den var også en opfordring til at vende den nationalistiske fanatisme ryggen. At forson sig og tilgive betyder at rense sin erindring for had og hævntrøst, sagde paven. Det betyder også »at anerkende den, der har gjort os ondt, som vores bror«, tilføjede han. Et ti meter højt portræt af kardinal *Stepinac* blev afsløret, og klokkerne ringede i alle Zagrebs kirker. Han vil fremover blive mindet på sin fødselsdag, den 10. februar.

Aldrig mere krig

»Aldrig mere krig i dette land« var det første, paven sagde ved ankomsten til Kroatien. Han nævnte retfærdighed, gensidig respekt og eksistens mellem kulturer som forudsætninger for, at freden kunne holde. Kroatien har lagt det 20. århundredes tragedie bag sig og ser nu frem til det kommende århundrede med en brændende

længsel efter fred, frihed og solidaritet, konstaterede *Johannes Paul II*. Han understregede, at små folkeslag har ret til selvbestemmelse ganske som de store.

Der var ikke sparet på sikkerhedsforanstaltningerne. Efter velkomsteremonien, som fandt sted foran domkirken i Zagreb, gik paven til *Stepinacs* grav for at bede. Kardinalen ligger i en glaskiste bag domkirkens højalter. Paven betegnede ham som en troens martyr, et vidne og et lys i det 20. århundrede.

Kardinalens saligkåring viser sandheden ære, sagde præsidenten, da han modtog paven i lufthavnen. Den er et tegn på, at alle ofre nu bliver anerkendt, fortsatte han - både fascismens og kommunismens ofre.

En stor del af de ejendomme, som regeringen konfiskerede i 1945, vil i nær fremtid vende tilbage til kirken. Det blev kendt omtrent samtidig med pavens besøg i Kroatien. Vatikanet har forhandlet i årevis med regeringen i Zagreb, men har ikke tidligere kunnet nå til noget resultat.

Mønter fra Vatikanet på vej mod årtusindskiftet

»På vej mod år 2000«, står der på de to sølv mønter, som Vatikanet udsendte den 22. september. Her ses korsfæstelsen på den ene side og pave *Johannes Paul II* på den anden. Den anden mønt viser den sidste nadver. De 10.000 lire svarer til knap 500 kroner. Foto KNA

Jubelåret og den internationale gældskrise

Præsidenten for det pavelige råd for retfærdighed og fred, ærkebiskop *Francois Xavier Nguyen Van Thuan*, udsendte denne appel kort før det årlige møde mellem Verdensbanken og den internationale valutafond:

»I sin apostoliske skrivelse »Tetio Millennio Adveniente«, afsnit 51, appellerer pave *Johannes Paul II* til de kristne om at foreslå, at jubelåret 2000 passende kunne være anledning til at overveje en væsentlig nedskrivning - hvis ikke en fuldstændig afskrivning - af den gæld, som udgør en alvorlig trussel imod mange lande. Andre kristne ledere har fremsat den samme appel, lige som en lang række enkeltpersoner og organisationer har gjort det.

I anledning af det årlige møde mellem Verdensbanken og den internationale valutafond, som begynder i Wa-

shington i næste uge, appellerer det pavelige råd for retfærdighed og fred endnu en gang til alle dem, der har et ansvar for finansiering og udvikling på internationalt plan, om at gøre noget ved gældsproblemet. Hvis det håb, som mange mennesker nærer, skal opfyldes inden årtusindskiftet, må de afgørende beslutninger træffes nu.

De internationale pengeinstitutter har skitseret et initiativ, som kan hjælpe de fattigste og mest forgældede lande. Dette initiativ er det første af sin art; det tilstræber, at der gøres noget ved disse landes gældsproblemer på en

måde, som er til at forstå. For at det kan gennemføres, er det nødvendigt, at især de mere velstående lande slutter op om initiativet. Det skal føres ud i livet, det skal gå hurtigt, og det skal gøres så smidigt som muligt.

I vore dage står den internationale økonomi over for mange udfordringer. De fattige landes behov for hjælp bør ikke betragtes som noget sekundært. Der skal sættes afgørende ind, for at deres gældsproblem kan løses, og for at der på længere sigt kan ske en social og økonomisk udvikling; det er livsnødvendigt, og det kan ikke vente.«

Jesu grav er ved at falde sammen

Kapellets facade giver efter

Jerusalem (KNA) - Jesu grav er ved at falde sammen under sin egen vægt, oplyser arkæologer ifølge israelsk radio. Graven står som et lille kapel inden i gravkirken. Det er især kapellets facade, der er begyndt at give efter; murene er opført uden mørtel og bærer to kupler og en balustrade.

Kommissionen, som står for gravkirkens vedligeholdelse og består af repræsentanter fra alle kristne kirker, fungerer ikke i øjeblikket. Den græsk-ortodokse patriark af Jerusalem er syg, heder det.

Gravkirken er opført under kejser *Konstantin den Store* på det sted, hvor man mente, at Jesu grav havde været. Den blev indviet i 335. Den blev ødelagt i det 10. århundrede, revet ned i 1009 og bygget op igen i 1033-48. Sin nuværende skikkelse fik den i

1114. Gravkapel og kuppel måtte bygges op igen efter en brand i 1808. Et jordskælv i 1927 og endnu en brand i kuplen i 1949 blev anledning

til den gennemgribende sanering, som påbegyndtes i 1959.

Folkekirken emne for præsternes studieuge

Af Knud Kluge

Med det overordnede emne »Folkekirken« afholder katolske præster her i bispedømmet studieuge på Magleås fra den 9. til 13. november.

I sin indbydelsesskrivelse begrunder biskop *Czeslaw Kozon* valget af netop dette emne med, at Folkekirken »tals- og mentalitetsmæssigt optager en stor plads i det danske samfund, så vi skylder os selv at kende den, vide hvad

den står for og hvordan den fungerer«.

»Det gør vi principielt, fordi økumenien står højt på den katolske kirkes dagsorden som en del af dens mission, og fordi vi som minoritet møder folk med en anden religiøs baggrund, fortsætter biskoppen.

Studieugen er blevet anbefalet af det afgående præsteråd.

Næste nummer
udsendes
den 11. november

Bispedømmets økonomi • side 3
 Pavens nye rundskrivelse • side 5
 Paven 20 år i embedet • side 6 - 7
 Bøger • side 8
 Den westfalske fred • side 9

katolsk orientering

Johannes Paul ser tilbage på 20 år som pave

Vatikanet (KNA) - En festmesse på Peterspladsen markerede 20 års dagen for valget af pave Johannes Paul II. Han så tilbage på årene, der var gået, og appellerede til de troende om at bede for, at han kunne udfylde sin mission til det sidste. Blandt de tusindvis af mennesker på pladsen var mange fra bispedømmet Rom, men også et stort antal polske landsmænd var til stede. En af æresgæsterne var den italienske præsident, Oscar Luigi Scalfaro. Mange kardinaler, biskopper og præster koncelebrerede.

I sin prædiken overvejede paven, om han mon havde udfyldt sin mission - om han havde styrket menneskenes tro. »Min opgave er at gøre alt, hvad jeg kan, for at Men-

neskesønnen møder tro på jorden, når han kommer igen«, forklarede han. Johannes Paul måtte spørge sig selv, om han havde gjort alt for at gøre det andet vatikan-koncil nærværende for mennesker af i dag; om han havde forsøgt at opfylde de troendes forventninger og imødekomme den længsel efter sandheden, som findes også uden for kirken. Mod slutningen af sin prædiken fornyede han det ja, som han gav, da han for 20 år siden blev valgt til pave, og bad om de troendes forbøn.

Efter messen takkede han missionærer over hele jorden for deres indsats. Missionsånden var af vital betydning for hans egen apostoliske tjeneste og ikke mindst for hans mange rejser, sagde han. Paven takkede de mange mennesker, som forkynder budskabet om Jesus Kristus i missionsområderne, ofte under ekstremt vanskelige forhold og med livet som indsats. Han garanterede dem hele kirkens forbøn. Johannes Paul gjorde opmærksom på, at den nye rundskrivelse »Fi-

des et ratio« også er missionarisk i sit væsen. Det vil ikke være godt for menneskeheden, hvis den mister sansen for sandheden og modet til at søge den, mente han.

På selve dagen mødtes jubilarerne med 20.000 polske landsmænd og mindedes det, der skete den 16. oktober 1978. Det var kl. 18.45, at det blev forkyndt: »Habemus papam« - vi har en pave! På nøjagtig samme tidspunkt trådte Johannes Paul frem og åbnede vinduet ud til Peterspladsen. Han takkede det guddommelige forsyn for, hvad han betegnede som et vigtigt øjeblik både i kirkens og i hans eget liv. I dagens anledning havde en kirkelig TV-station, Telepace, sørget for, at klokkerne lød i Peterskirken i Rom og i domkirken i Krakow - samtidig.

Formentlig har han også ved aftensmaden ladet tanker gå tilbage til den dag i efteråret 1978. Lige som dengang spiste han sammen med biskopper fra sin hjemegn i det polske kollegium på Aventinerhøjen

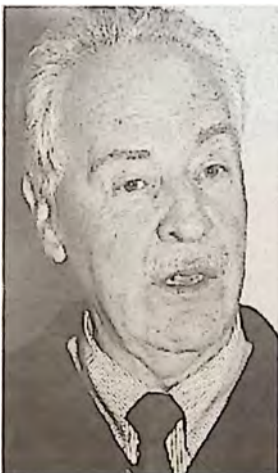
Bispedømmet skal spare 3 mio kr.

Af Knud Kluge

På pastoralrådets møde den 14. og 15. november fremlægger forretningsudvalget besparelsesforslag på bispedømmets budget for 1999 på i alt 3 millioner kr.

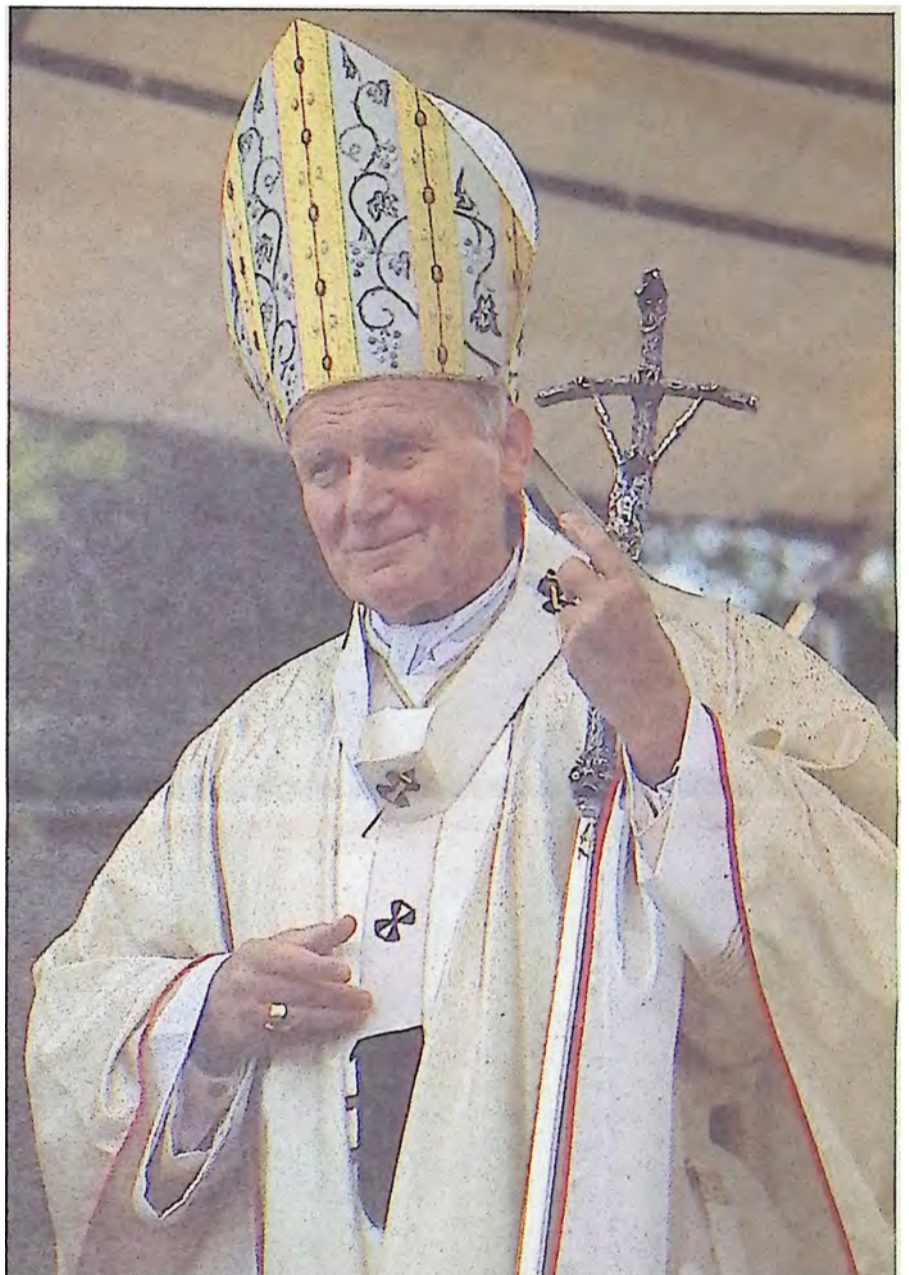
Biskoppens økonomiske Råd har bedt Det biskoppelige Råd, præsterådet og pastoralrådet om at foretage en pastoral prioritering af bispedømmets udgifter, fordi det vil være uansvarligt at godkende et budget med et så stort underskud, siger formanden Poul Wiisbye i en skrivelse til pastoralrådets medlemmer.

Forretningsudvalget ønsker, at der skal spares godt 1,4 mio kr. på især institutionerne og bispedømmets administration. Dertil kommer et forslag til besparelse på godt 1,4 mio kr.,

Pastoralrådets formand, Poul Wiisbye.

som skal hentes via et såkaldt solidaritetsbidrag på 25 pct. af menighedernes ordinære indtægter. Udgifterne berører vores fælles aktiviteter, og alle må derfor være med til at yde bidrag hertil.

Det er nu 20 år siden Karol Wojtyla blev valgt til pave, og han tog sig navnet Johannes Paul II. I sin tid som pave har han foretaget 84 pastorale rejser uden for Italien. Det blev en særlig oplevelse, at han gæstede vort land den 6. til 8. juni 1989. Johannes Paul II har i sin som pave skrevet 13 rundskrivelser. Den sidste blev udsendt dagen før jubilæet. Foto fra Øm: Knud Kluge.

Teologerne opfordres til at gå i dialog med filosofien

Paven udsender rundskrivelse om tro og viden

Vatikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II fordømmer den esoteriske bølge, som i vores tid skyller ind over Europa og Amerika. I sin seneste rundskrivelse understreger han dog, at Østens visdom, hvis rigdom den kristne teologi endnu ikke har beskæftiget sig tilstrækkeligt med, skal vurderes positivt. I rundskrivelsen »Fides et ratio« (om forholdet mellem tro og fornuft) kritiserer paven den postmoderne tendens til, at

'den ene verdensanskuelse kan være lige så god som den anden'; han opfordrer teologerne til at gå i dialog med filosofien. Filosofer, teologer og naturvidenskabsfolk skal i fællesskab gøre et nyt forsøg på at finde frem til sandheden, mener han.

Den moderne filosofi har forsømt de spørgsmål, der drejer sig om tilværelsen, og i alt for høj grad koncentreret sig om at søge efter viden om mennesker, understreger

paven rundskrivelsen, som blev udsendt i forbindelse med hans 20 års jubilæum. I den første rundskrivelse, som udelukkende beskæftiger sig med grundlæggende, filosofiske spørgsmål, kritiserer han især de tænkemåder, som forsøger at forklare alting ud fra naturvidenskabens eller historiens synspunkt. Samtidig fordømmer han nihilistiske, eklekticistiske og pragmatistiske tendenser.

Fortsætter på bagsiden.

De fattiges pave

Umiddelbart efter den tragiske brand på diskoteket i Göteborg sendte pave Johannes Paul et brev til dem, der var ramt af sorgen. De unge menneskers død havde gjort et stort indtryk på ham. Paven følger med i verdens større og mindre katastrofer. Han er ikke en udeltagende tilskuer, men gør sig selv nærværende blandt de fattige og nødlidende.

Han samler millioner til messer som følges af millioner på fjernsynet, og et stort antal mennesker møder ham under hans apostoliske rejser. Besøgene er som regel forholdsvis korte og alt er nøje planlagt, men pavens bevægelser er ikke altid forudsigelige til stor bekymring for arrangører og ceremonimestre, for hvem hvert minut tæller. Hvis Johannes Paul ser fattige og handikappede tager han sig tid til at møde dem og tale med dem på en måde, således at de oplever sig selv som hovedpersoner ved disse lejligheder. Paven er helt nærværende hos personen. Det er hans karisme og særlige gave. Han besøger familier i det bispedømme og de sogne, som er hans, d.v.s. i Rom. På en forunderlig måde forener han det konkrete, umiddelbare, med det universelle. Det er hyrden, som føler et ansvar for hele den menneskelige familie.

Fænomenet kan bedst beskrives med det antropologiske begreb: den korporative person. Det bruges om nomader, som vi kender dem fra Gamle Testamente og i dag hos sigøjnerne. Denne menneskeopfattelse adskiller sig radikalt fra den vesteuropæiske individualistiske. Nomaden identificerer sig med sin familie, som er den største værdi i hans tilværelse. Den er som del af hans eget legeme, - ikke fordi familiemedlemmerne savner en selvstændig tilværelse, men fordi hun eller han tænker i familiebaner, hvor hver enkelt er en del af den. Det er det korporative. Der er tale om en stærk gensidighed. Nomaden er ikke kun selv et jeg, hele familien er et jeg. Individet er gruppen, familien, og gruppen er individet.

Det er den samme tankegang, som findes hos Paulus (Rom, 12 og 1 Kor, 12). Det er beskrivelsen af Kristi mystiske legeme, hvor ingen er overflødig, selv den mindste og fattigste har sin uvurderlige plads. Det er måske netop dette, som Johannes Paul har været i stand til at formidle til de mange unge, som han har samlet omkring sig ved store møder. De har oplevet, at de var noget værd, at han lyttede og indgik i en dialog med dem.

Han er aldrig alene om det. Han har mange medarbejdere, men der er også et stort antal biskopper. De oplevede, at de unge, som på mange måder befandt sig fjernt fra Kirken, ved disse lejligheder lyttede opmærksomt og med glæde. De unge oplevede også, at de nu kom i kontakt med præster og biskopper. Mange frygtede, at disse møder, der kun varede nogle få dage og samlede over en million unge fra hele verden, f.eks. i Manila, i Denver, i Paris, kun ville være flygtige begejstringsøjeblikke, men stævnerne har vist sig at have varige resultater. De unge og biskopperne har fået nyt håb. De har fået troen på sig selv og deres plads i det kristne fællesskab, som Kirken er. Med sin person, i alt hvad paven har skrevet tager han mennesket alvorligt. Han har en tro på mennesket og dets værdi. Han forkynder menneskets værdighed og betydningen af sandhed og frihed. Han er en integrerende del af Kirken og af den menneskelige familie, han er en korporativ person i egentlig forstand, og derfor er han hverken ligegyldig i historien eller i den aktuelle tilværelse. Det har han vist i sine 20 år som pave.

Jørgen Hviid

Redaktion:
Ansvaretschef: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1280 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Den nordiske Bispekonference orienterer om sit seneste møde i Stockholm

Hyrdebrev på vej om fattige landes udlandsgæld og livets beskyttelse

Den nordiske bispekonference efterårsmøde fandt sted i dagene 26. - 29. oktober og blev holdt hos Birgittasøstrene på Djursholm uden for Stockholm. På grund af sygdom er biskop Paul Verschuren trådt tilbage som biskop af Helsinki. Dermed er han ikke længere formand for bispekonferencen; biskopperne mødtes derfor under ledelse af næstformanden, biskop Hubertus Brandenburg, Stockholm.

Ved mødets åbning blev den nye administrator af bispedømmet Helsinki, p. Jan Aarts, budt velkommen af den apostoliske nuntius, ærkebiskop Giovanni Ceirano.

Bispekonferencen sendte en hilsen til pave Johannes Paul II i anledning af dennes 20 års jubilæum som overhoved for den katolske kirke.

Konferencen arbejdede videre med et planlagt hyrdebrev om livets beskyttelse. Der foreligger et nyt udkast, som skal gennemgås og arbejdet snarest muligt afsluttes.

Biskopperne drøftede den anden bispesynode for Europa, som træder sammen i Rom i dagene 26. september-17. oktober 1999. De valgte at sende hjælpebiskoppen af Stockholm, biskop William Kenney, som delegeret til synoden.

Biskop Hans Martensen

gjorde rede for den fælles luthersk/katolske erklæring om retfærdiggørelseslæren, dens tilblivelse og indhold. Konferencen forventer, at der arbejdes videre med de spørgsmål, som endnu ikke er afklaret, og at erklæringen inden længe kan underskrives både af det lutherske verdensforbund og af Vatikanet.

De svenske repræsentanter fortalte om aktuelle spørgsmål i den økumeniske dialog, om kirkens ledelse og homoseksualitet. Dette spørgsmål, som også diskuteres i andre lande, giver anledning til store vanskeligheder i Sverige for tiden.

Biskopperne drøftede et udkast til et hyrdebrev om de fattige udviklingslandes udlandsgæld. De vil informere deres finansministre om dette anliggende og anmode om deres støtte.

Den nordiske bispekonferences sammensætning skal suppleres i overensstemmelse med dekretet »Apostolos suos« af 21. maj 1998. Dens nye sammensætning skal forelægges Den hellige Stol til godkendelse.

Sammen med p. Aarts fortalte biskop Brandenburg om mødet, som formændene for bispekonferencerne i Europa netop havde holdt i Valamo i Finland. Konferencens generalsekretær, sr. Angela Corsten, fortalte om et møde for sekretærer i Moskva.

Bispekonferencen anmoder kateketcentralerne i Norden om at fremlægge et udkast til nordiske retningslinjer for katekesen. Det skal være i overensstemmelse med det romerske Directorium Catechisticum Generale og skal kun være nogle hovedtræk; der skal kunne udarbejdes retningslinjer for det enkelte bispedømme, som tager højde for, hvilke muligheder de enkelte lande har. Repræsentanter for nogle bispekonferencer har deltaget i et møde i Paderborn om pastoralt arbejde for unge, arrangeret af det pavelige lægmandsråd. Biskoppen af Oslo, Gerhard Schweser, fortalte om dette møde. Bispekonferencen ser gerne, at repræsentanter for de katolske ungdomsorganisationer i Norden er med til at forberede verdensungdomsdagen i Rom i år 2000.

Biskop Brandenburg fortalte om generalforsamlingen i de tyske katolikkers Bonifatiuswerk i Heiligenstadt. I håb om mere økonomisk støtte fra Tyskland godkendtes bispekonferencens budget for 1999.

På den 4. verdenskongres for pastoralt arbejde for migranter, som blev afholdt i Rom, blev der talt meget om sjælesorgen for flygtninge og indvandrere. Biskop Brandenburg fortalte om kongressen og gjorde opmærksom

på, at flygtninge- og ind- og udvandringsproblemerne findes over hele jorden og formentlig vil være til stede længe endnu.

Hjælpebiskop Kenney fortalte om Caritas-samarbejdet på bispekonferenceplan og om den årlige, fælles fasteaktion.

Biskop Brandenburg afsluttede mødet med en tak til alle deltagerne og til Birgittasøstrene for deres gæstfrihed. Næste møde holdes på Magleås i dagene 5.-10. marts 1999.

Biskop Hubertus Brandenburg, Stockholm ledede Den nordiske Bispekonferences møde. Den hidtidige formand, biskop Paul Verschuren er trådt tilbage som biskop af Helsinki og dermed også som formand for bispekonferencen. Biskop Verschuren er alvorligt syg. Foto: Knud Kluge.

Læserne diskuterer

Var jorden flad i middelalderen?

Så travede den uudrydelige fordom op igen i Katolsk Orientering, den 7. oktober, s. 3: I middelalderen vidste man ikke, at jorden er en kugle! Det skyldtes Aristoteles' indflydelse! Kun skrønnens anden del manglede, at kirken tvang folk til at tro, at jorden er flad.

Omtrent 500 år før Kristus vidste græske lærde, at jorden er en kugle. Aristoteles (384-322) førte fra erfaringen tre beviser for, at jorden er en kugle. 200 år før Kristi fødsel målte Eratosthenes i Alexandria ud fra observationer jordens størrelse ret godt.

I Nyssa, et sted i det, der nu er Tyrkiet, var i det fjerde

århundrede den hellige Kirkelærer Gregor biskop. Han skrev om, at jorden er en kugle, samtidigt med at andre kristelige forfattere i Antiokia i Syrien troede, at jorden er flad.

Først i det trettende århundrede blev Aristoteles' hedenske videnskab optaget i kristenheden, takket være især de hellige Kirkelærere Albert den Store og Tomas fra Aquino.

Den hellige Skrift, både Det gamle og Det nye Testamente, går ud fra, at jorden er flad. Kirken havde ingen vanskeligheder med at forkynde Den hellige Skrifs budskab i en kultur, hvor man vidste, at jorden er en kugle.

Enfoldige mennesker kan længe endnu, i eller efter middelalderen, have troet, at jorden er flad, skønt dannede mennesker vidste bedre.

Columbus ville aldrig være sejlet vestpå for at nå Indien, hvis han ikke var overbevist om, at jorden er en kugle. Men man har også hørt om, at matroser på hans skibe

frygtede for at sejle hen over jordens rand.

August Ziggelaar S.J.
Stenosgade 4 A
1616 København V

Katolsk Karismatisk Fornyelse i Danmark

I Paulus' Første brev til Korintherne nævner han ni nådegaver, som Ånden åbenbarer, og deler ud til hver enkelt, som den vil. Blandt disse ni tæller: at helbrede, at tale profetisk, og forskellige slags tungetale (12, 7-11). At disse karismer udloves af sekter, som nævnt i p. Kellers resume (K.O. Nr. 17),

er muligt - men i så fald har de intet at gøre med de karismer, eller særlige nådegaver, som er »underordnet den helliggørende nåde og har Kirkens fælles bedste for øje« (KKK 2003). Derimod har de troende, som får tildelt disse nådegaver efter Åndens vilje, en »ret og pligt til at bruge dem i Kirken og i verden til menneskers gavn og Kirkens opbygelse.« (Det II. Vatikankoncil, Lægfolkets apostolat, 3).

Birgitte Carlsson
Blågårdsgade 29 B, 4. t.v.
2200 København N

Der er for få katolikker, der er med i kirkebidragsordningen. Det er en af grundene til, at pastoralrådets forretningsudvalg nu ser sig nødsaget til at gøre et kraftigt indhug i menighedernes økonomi. Men også Bispedømmets egne institutioner må lægge for i denne kraftige slankekur. Foto: Knud Kluge.

Pastoralrådets forretningsudvalg foreslår omfattende besparelser

Sognene bør betale 25% i solidaritetsbidrag af indtægterne – og de katolske institutioner bør spænde livremmen kraftigt ind

Af Knud Kluge

Bispedømmets budget for næste år viser et underskud på knap 3,2 mio. kr. Det er uacceptabelt mener Økonomisk Råd, der har bedt det biskopelige råd, præsterådet og pastoralrådet om at foretage en pastoral prioritering af bispedømmets udgifter.

Forretningsudvalget har derfor på et ekstraordinært møde den 15. oktober drøftet denne alvorlige økonomiske situation, og det har stillet forslag om, hvordan indtægterne kan øges og udgifterne mindskes. Forslaget drøftes på pastoralrådets møde kommende weekend. Udvalget foreslår en »nødplan« for 1999 med to grundlæggende principper:

– væsentlig reduktion af bispedømmets udgifter

– solidaritetsbidrag på 25% af alle ordinære indtægter udover kirkebidraget fra menighederne. (Kirkebidraget fordeles allerede med 75% til menighederne og 25% til bispedømmet, efter at ordningens administrationsomkostninger er fratrukket.)

Ved reduktion af bispedømmets udgifter hentes 1,6 mio. kr., og menighedernes solidaritetsbidrag ventes at indbringe 1,4 mio. kr. På denne måde får forretningsudvalget nedbragt underskuddet til 100.000 kr.

Forretningsudvalget gør opmærksom på, at bispedømmets udgifter »berører vores fælles aktiviteter som katolsk kirke i Danmark. Forretningsudvalget finder det derfor retfærdigt, at alle katolikker yder deres bi-

drag til bispedømmets fælles aktiviteter.« Som eksempler nævnes, at bispedømmets egen andel af præstelønninger udgør 2 mio. kr. (3,7 mio. kr. kommer tyske katolikkers solidaritetsordning), »Katolsk Orientering« koster bispedømmet 665.000 kr., Danmarks Unge Katolikker og Pastoral-Centret koster 1,2 mio. kr.

Menighederne

Ser man på menighedernes afgift til bispedømmet skal København betale i alt 482.200 eller 40.183 kr. i gennemsnit. Domkirken topper på landsplan med en afgift på 132.104 kr.

Nordsjælland skal af med 85.035 kr. eller i gennemsnit 21.259 kr. Vest- og Sydsjælland skal betale 144.458 kr. i alt og i snit 16.051 kr., Lolland-Falster 95.686 og i snit 31.895 kr., Bornholm 14.122 og i snit 7.061 kr.

Fynboerne skal give 129.224 kr. – i snit 32.306 kr., medens Jylland skal have en afgift på 469.302 – i snit 29.331.

Færøerne og Grønland skal af med hhv. 7.061 kr og 4.123 kr.

Det giver en samlet indtægt for bispedømmet på 1.431.211 kr. med et gennemsnit på 27.523. Det svarer til knap 50 kr. pr. katolik her i landet.

Institutionerne

Det er som nævnt ikke kun menighederne, der må holde for. Det gælder også bispedømmets institutioner og flere øvrige udgiftsposter.

Fællesadministrationen (Katolsk Bispekontor), der har

budgetteret med knap 4,9 mio. kr. for 1999, må ifølge forslaget reducere denne udgift med 200.000 kr.

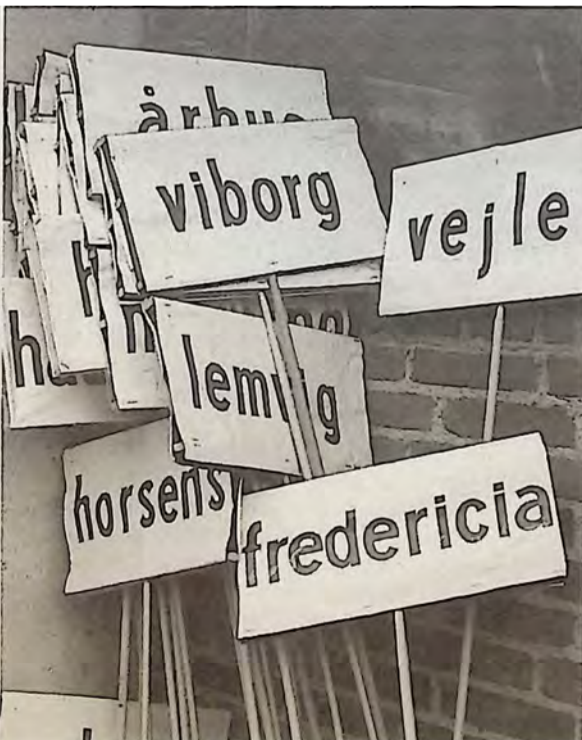
Udgifterne til præsterne reduceres med 450.000 kr. – hvoraf der er 300.000 kr. mindre i andre udgifter til præster.

Institutionerne må spare 620.000 kr. Danmarks Unge Katolikker, der er en selvejende institution, får 69.000 kr. mindre og udgiften til landskonsulenten reduceres fra 260.000 kr. til nul. Caritas, der også er en selvejende institution, har hidtil fået 150.000 kr. i tilskud – også dette tilskud reduceres til nul.

Katolsk Orientering skal reducere bispedømmets tilskud til bladvirksomhed fra 775.000 kr. til 665.000 – altså en besparelse på 110.000 kr.

Tilskuddet til Sankt Andreas Bibliotek reduceres med 18.000 kr., medens tilskuddet til den selvejende institution Niels Steensens Bibliotek får tilskuddet beskåret med 125.000 kr. ud af et budgetteret tilskud på 238.5000 kr.

Forretningsudvalget nævner som et sidste punkt i sin indstilling af budgettet til pastoralrådets anbefaling til biskoppen, at den økonomiske kommission arbejder på en reform af bispedømmets og menighedernes økonomi.

Menighederne må af med en afgift på 25% til bispedømmets 'fælles husholdning'.

Uddrag af forretningsudvalgets midtvejsrapport

Biskoppen ser gerne mentalitetsændring

Ved Knud Kluge

Biskop Czeslaw Kozon har givet udtryk for, at han gerne ser en mentalitetsændring, så frivillig tjeneste ikke ses som et alternativ til at betale kirkebidrag, men som en yderligere indsats af den enkelte. Forretningsudvalget gør opmærksom på, at øget frivillig arbejdskraft måske også kan hjælpe på bispedømmets økonomi, fremgår af 'midtvejsrapporten' fra forretningsudvalget til pastoralrådets medlemmer.

Forretningsudvalget har udover denne rapport også udsendt en beretning. Begge rapporter er til drøftelse på det kommende pastoralrådsmøde. Det fremgår af begge rapporter, at økonomi og pastoral prioritering har været det svære emne i det forløbne halvår mellem de to pastoralrådsmøder. (Se artikel på denne side om forretningsudvalgets forslag til besparelser.)

Katolsk økumenisk Råd

Det økumeniske Fællesråd er ved at forny sin egen rolle nu, og flere kirker har derfor sluttet sig sammen for omkring syv år siden i Danske Kirkers Samråd. De repræsenterer i dag 11 kirkesamfund. Den katolske Kirke er repræsenteret med Pastor Dietrich Timmermann og Mette Beyer Paulsen, begge udpegede af biskoppen. De katolske repræsentanter har behov for at formalisere indsatsen og forpligte flere personer i det økumeniske arbejde på officielt niveau. Der er derfor udarbejdet et udkast til kommissorium for »Katolsk økumenisk Råd«.

Dietrich Timmermann fik i november 1997 mandat til sammen med andre at udarbejde retningslinier for det

fremtidige økumeniske arbejde i bispedømmet. Et første udkast har været forelagt biskoppen og forretningsudvalget og gruppen arbejder nu videre med en formulering af retningslinierne.

Bornholm

– ét selvstændigt sogn
Menighederne i Åkirkeby og Rønne har over for generalvikaren udtrykt ønske om, at de to menigheder sammenlægges til ét sogn, én menighed med fælles menighedsråd. I 1997 ophørte menighedsrådene med at fungere, og der blev nedsat et forvaltningsråd. Der arbejdes videre med planerne om ny struktur, fremgår det.

Pastoral-Centret

Hvordan kan distribution og salg af katolsk litteratur styrkes i bispedømmet? Dette spørgsmål har Pastoral-Centret stillet forretningsudvalget, der mener, at centret bør nedsætte en arbejdsgruppe, der kan behandle spørgsmålet. Forretningsudvalget vil gerne medvirke til et medlem af arbejdsgruppen.

Kåte Lund og Lone Stubbkjær er valgt som pastoralrådets repræsentanter til Pastoral-Centrets rådgivende støtteorgan. Et forslag om, at valgperioden er fire år i stedet for to, er godkendt af forretningsudvalget.

Nordkat

Den skandinaviske sammenslutning af lægmandsorganisationer holder deres næste møde i Trondheim den 10. til 13. juni næste år. Arrangørerne har bedt forretningsudvalget om bidrag og ideer til de tre hovedpunkter: katekese, forberedelse til år 2000 samt enhed og mangfoldighed i kirken. Forespørgslen er sendt videre til den danske år 2000 gruppe.

Også andre emner på pastoralrådsmødet

Af Knud Kluge

Det er ikke kun økonomi, der står på pastoralrådets dagsorden til mødet på Magleås Kursuscenter den 14. og 15. november. Emnet »livet i kirken – vækst eller stagnation« forelægges af biskop Czeslaw Kozon samt Peter Ryom, p. Christian Noval og Karen Grzelak – alle tre medlemmer af pastoralrådet.

Udover fremlæggelse og drøftelse af forretningsudvalgets beretning vil lederen af Pastoral-Centret, Erling Tiedemann præsentere den nye kommende katekese »generalvejledning« og generalvikar Lars Messerschmidt orientere fra Økonomisk Kommission.

Pastoralrådet vil ligeledes blive orienteret om en kommende officiel hjemmeside for bispedømmet.

Anna & Simeon

Ældre i sognene forbereder sig til jubelåret

Ved Bente og Christian West

De blide livsværdier

Kardinal Danneels taler om, hvor meget vore ældre har at give

Når man taler om katekese, tænker man nok på undervisning af mindre børn, teenagere og unge, der skal forberedes til ægteskab eller kald i kirken. Der findes også en katekese, når det gælder voksenlivets arbejde. Men for de ældre er der ikke meget at hente.

Ærkebiskoppen i Malines

I 1996 blev der afholdt kongres i Leuven i Belgien. Her mødtes mennesker i den 3. alder fra de europæiske lande – alle medlemmer af La Vie Montante, Mod Livets Højdepunkt. Kardinal Danneels holdt her to foredrag/forelæsninger om 'de gamles situation'. I stedet for at tale om, hvad man kan gøre for de gamle, valgte han at spørge, hvad de ældre kan gøre for andre – og for sig selv. Han sagde, at det var iøjnefaldende, at de ældre har meget at give – de har en stor mission, som de ikke har været sig bevidst før. Han pegede især på 'de blide livsværdier'. Vi giver et resumé.

Tiden

Når vi forlader en stresset arbejdsituation, dirigeres livet ikke kun af uret. Vi må reflektere over livet, og over for vore medmennesker i arbej-

de vise, at der er en dyb mening med det.

Vigtigere at være end at gøre

Mennesket i arbejde skal vise sig effektivt og produktiv, han/hun skal eje, fabrikere, bevare. Den ældre lægger mere værdi i at være end at gøre. 'Hvem er jeg?', spørger man nu i stedet for 'hvad er

jeg i færd med at gøre?'

Taknemmelighed

Man bliver taknemmelig med alderen. Det er en karisme hos de ældre at værdsætte de enkle oplevelser, liljerne på marken og ikke være bange for at rose og sige tak. En sådan holdning ville gøre det nemmere for de forskellige generationer at leve godt sammen.

Overbærenhed

Vi ældre har gjort den erfaring, at intet menneske er tolt ondt eller helt fuldkomment. De mange år hjælper også en til at erkende, at vi selv har både stærke og svage sider. Denne holdning får os ikke til at identificere mennesket med dets fejl. Den kristne skiller det ad.

Fortsættelsen af livet

Det menneskelige væsen er mere end én generation, den ene overlader livet til den næste. Ved dødsfald står børnene sorgfulde, men livet er så stærkt, at det ikke kan un-

dertrykkes. I Afrika kommer børnene, selvom der er nød. De finder solen og udvikler sig. Livet er jo gået videre. Venner og slægtninge dør fra os, det gør os mere parate.

En ny sans for skønhed

For de unge gælder det om at vise den ydre skønhed i udseende, tøj, bil og hjem. Ny livsstil skal afløse den gamle. Efterhånden relativiseres det, og der kommer en indre skønhed, hjertets skønhed i stedet.

Lidelsen

Claudel siger: »Kristus har ikke forklaret, neutraliseret eller fjernet lidelsen, Han har kun bedt os om at følge Ham«. Man må ikke vende Gud ryggen i smerten, men følge den korsfæstede Kristus.

Døden

Vort samfund skjuler døden. Den fremskredne alder lærer os at lade livet forsvinde lidt efter lidt, ikke på grund af re-

signation eller pessimisme. Job udtrykker det lidt enkelt med: »Jeg er født for at dø«. Men Kristus kom jo for at dø for os og dermed frelse os.

Sansen for Gud

Hvorfor er vi til? – Gud er ikke noget problem for barnet, som har en naturlig enkelhed (simplicitas). Den dag barnet taber sin tro, er det en voksen, som er skyldig. Størheden hos Gud rører barnet og den gamle, som tror. Dybden i Jesu ord og gerninger går ind. »Hvis I ikke bliver som børn ...«

Bringe evangeliet videre

Den lille Therese begyndte med dette som ti-årig med: »Jeg begyndte at glemme min egen person og glæde andre,

og fra det øjeblik var jeg fuldstændig lykkelig.« Som ældre får man barnets enkelhed, man er ikke bange for at miste prestige og taler gerne om sit indre liv med Gud.

Slutning

Kardinalen sluttede sine forelæsninger med ordene: »Glem Deres egen person og vend hele Deres opmærksomhed mod andre og Deres vel og bliv således helt lykkelige. I dødsøjeblikket udsletter Gud det sidste spor af Egoisme, og fra da af går vi over i et liv i fuldkommen kærlighed.«

Fra amatør til amatør

Tidebogen indsundet på bånd

Jeg har indsundet Tidebogens tidebønner til lørdag og søndag (morgen- og aftenbøn, uge 1-4) på bånd, og hvis nogen er interesseret i at bruge dem som syng-med-bånd, kan de sende mig 8 stk. 60-minutters kassettebånd og en foret A4-kuvert med returporto – så spiller jeg dem over og sender dem tilbage.

Båndene er produceret af en amatør til brug for andre ama-

tører, så produktet er ikke perfekt, men det er mit håb, at båndene kan være til glæde og opmuntring for almindelige mennesker, der gerne vil syng-tidebønnerne. Derfor er melodierne også sat ned i forhold til Tidebogens notation.

Send bånd og A4-kuvert med returporto til: Karen Schou-Pedersen, Tranevej 23, 4683 Rønnede, tlf. 56 71 14 26.

Tak for god retræte

Lørdag den 10. oktober oplevede jeg min allerførste retrætedag. Den begyndte kl. 10 i samlingssalen på Sct. Norberts Skole i Vejle, hvor pastor Lars Messerschmidt, pater Jan Ophoff og medarrangør Hanne Wegener veloplagte tog imod. Der var 35 eller flere søstre og lægfolk fra nær og fjern. Vi blev pålagt tavshed, og pastor Messerschmidt lagde ud med dagens første oplæg: »At meditere er at lade sig lede af Helligånden«.

Hurtigt og kompetent blev vi ført gennem begrebet meditation og frem til den ignatianske meditationsmetode.

Vores første meditationstekst var Johannes 20,19-23, om den opstandne Jesus og disciplene. Pastor Messerschmidt lærte os, at 60 minutter var passende tid for en meditation, men vi måtte begrænse os til 45, da vi var uopvede og tiden var knap.

Næste oplæg var: »Hvem er Helligånden?« – Her lagdes vægt på den personlige erfaring tilsammen med Guds belæring, to uadskillelige elementer, hvis man vil lære Helligånden at kende. Lars Messerschmidt lagde (som Søren Kierkegaard før ham) stor vægt på vor vilje til at give Jesus vort hele liv, vor

intelligens, tro, bedrøvelighed, kærlighed – ja, alt. Vi skal ville det! Først da bliver vi modtagelige for Helligånden. Ud fra Johannesevangeliet undervistes vi om Helligånden som talsmand, som lærer, som vidne m.m.

Efter den megen koncentration spiste vi (næsten) i tavshed, og selvom vi fik en distraherende god kage til kaffen, var tankerne alligevel ved det, vi lige havde lært.

Sidste oplæg havde temaet: »At vandre i Ånden«. Lars Messerschmidt understregede at det ikke er nok at være døbt, gå til skrifte, vise sig i kirken, arbejde karitativt eller pastoralt – det, han kaldte »at leve efter Guds Ånd«. Nej, det vigtige er at have Guds Ånd i sig. Man når

aldrig frem til målet ved åndelig ladhed; der må dynamik til. Til afslutning mediterede vi over Apostlenes gerninger 2,1-8, om pinsedagen.

Herefter samledes alle i Sct. Norberts Kirke, hvor der var tilbedelse af Sakramentet og mulighed for skriftemål. Endelig var der messe med en inspirerende prædiken af Lars Messerschmidt.

Fra Vejle til Lillebæltsbroen stod den smukkeste regnbue på himlen, og jeg tænkte, at Vorherre bekræftede mig i, at det var en rigtig dejlig dag. En stor tak til arrangørerne og især til Lars Messerschmidt for en fin og berigende oplevelse.

Helle Kofod
(forkortet af red.)

KRFF for kristen kultur i danske medier

Katolicismen er en mediereligion. Kirken er et medium, helgenene er medier for Gud, og den hellige messe er bla. et medium for nadveren. Kunstværker er medium for helligånden og ordet. Vi katolikker skal selv være medier for Jesu lys. Det er derfor ingen tilfældighed, at katolikkerne interesserer sig for de elektroniske medier. Det er i sidste ende os fra den katolske kirke, der har lagt grunden til mediet, og os der har været bedst til at bruge det konstruktivt.

Det er vigtigt at vores nuværende medier fyldes med så megen sandhed og kristen kraft som muligt. Og at katolikkerne mobiliserer deres opmærksomhed mod et kritisk og vågent sanseapparat, således at vi forstår og sorterer i det vi får serveret. Og at vi selv aktivt og insisterende bekæmper primitivitet og stilstanden i medierne. Og husk: Vi er ikke blot danske kristne, vi er katolikker! Vi har pligt til at give lyd fra os, og svare igen når vores kirke fornædres og begrænses. Således at kommende generationer og sjæle udenfor åndslivet kan smage frugterne som Jesus efterlod os ... i de medi-

er, der bliver en stadig større del af hverdagen.

Det er derfor Katolsk Radio og Fjernsynsforbund, KRFF, er skabt. Vi arbejder på forskellige områder for at fremme den kristne, og helst særligt den katolske livsopfattelse i de hjemlige medier. Er dette en sag du kan erklære dig enig i, må jeg opfordre til at melde dig ind i vores forbund og dermed hjælpe os med at få større indflydelse. Kontingentet er billigt og indmeldelse nemt: 35 kroner årligt for studerende, arbejdsløse og pensionister, 65 kroner årligt for andre. Ring til kasserer Nils Nordstrøm på telefon 53 88 03 11 for at få tilsendt girokort.

KRFF er nemlig for tiden lidt for lille til at blive repræsenteret i alle de politiske udvalg vi drømmer om. Hjælp os med at gøre arbejdet! »Dit øje er legemets lys; hvis altså dit øje er sundt, er også hele dit legeme i lys, men hvis det er sygt, er også dit legeme i mørke« (Luk. 11, 34)

Niels Bramsen,
cand.mag. og redaktør
på KRFFs interne
blad Synsvinklen

Fides et ratio – om tro og fornuft

Dagen inden pave Johannes Paul II kunne fejre sine første 20 år i embedet, udsendte han sin 13. rundskrivelse, »Fides et ratio«. Troslærekongregationen har udarbejdet dette sammendrag

Vatikanet (VIS) - Nogle spørgsmål i et menneskes hjerte er uafhængige af kultur, nationalitet, race og religion: Hvem er jeg? Hvor kommer jeg fra, og hvor går jeg hen? Hvorfor er der ondt i verden? Hvad sker der efter dette liv? – Det er ved at arbejde med disse spørgsmål, at mænd og kvinder bygger deres tilværelse op; det er derigennem, at alt hvad de gør bliver meningsfyldt. Pave Johannes Paul II's trettende encyklika tager udgangspunkt i disse grundlæggende spørgsmål og besvarer dem ud fra den sande tro på Jesus Kristus.

Historisk rundskrivelse

Mere end hundrede år efter at Leo XIII udsendte sin rundskrivelse »Aeterni patris« (4. august 1879), tager »Fides et ratio« emnet op igen: forholdet mellem tro og fornuft – eller mellem teologi og filosofi. Rundskrivelsen er i enhver henseende historisk.

Hvorfor skulle troen beskæftige sig med filosofi, og hvorfor har fornuften brug for det, som troen kan bidrage med? Det er de spørgsmål, som Johannes Paul II giver svar på. Der er ikke tale om noget teoretisk, selv om man ved første øjekast godt kunne få det indtryk. Det er spørgsmål, som hænger meget nøje sammen med tilværelsen, fordi de er afgørende for, hvad folk gør. »Fides et ratio« ser på den udvikling, der har ført til en kultur, i hvilken tro og fornuft ikke længere er forbundet med hinanden, en situation, som nu viser sig uholdbar.

I sandhedens tjeneste

Rundskrivelsen henvender sig til alle med interesse i sandheden, til førende tænkere og ledende kulturpersoner. Den skal få dem til at fokusere på det, der er væsentligt; der skal ikke drages nogen slutninger på forhånd, og der skal ikke sættes nogen grænser.

De overvejelser, som rundskrivelsen indeholder, spænder vidt både filosofisk og teologisk. Johannes Paul II er ikke fordommende. Han fremlægger et alvorligt problem, som nødvendigvis må give anledning til store diskussioner blandt intellektuelle og blandt dem, der er engageret i det kulturelle liv: Hvorfor vil fornuften helst undgå at komme for tæt på sandheden, når det nu er dens natur at søge hen imod sandheden? Fornuften har fået alt, hvad den behøver, for til stadighed at søge sandheden og ikke lade sig bremse af noget andet end sandheden selv. Alligevel er der i dag forskellige former for filosofi – affødt af moderne tænkning, som tydeligvis er i krise – som tilsyneladende sætter en

ære i at 'amputere' fornuften. Det vil sige, at man i praksis hindrer fornuften i at være det, den er. Resultatet er et menneskesyn og en verdensopfattelse, som sætter viljestyrke og pragmatisme i højsædet, og som lader en generel skepticisme spredes for alle vinde, sådan at alting reduceres til 'hvad man li'som synes', og det, der bliver tilbage, må lade sig nøje med delvise og utilstrækkelige sandheder.

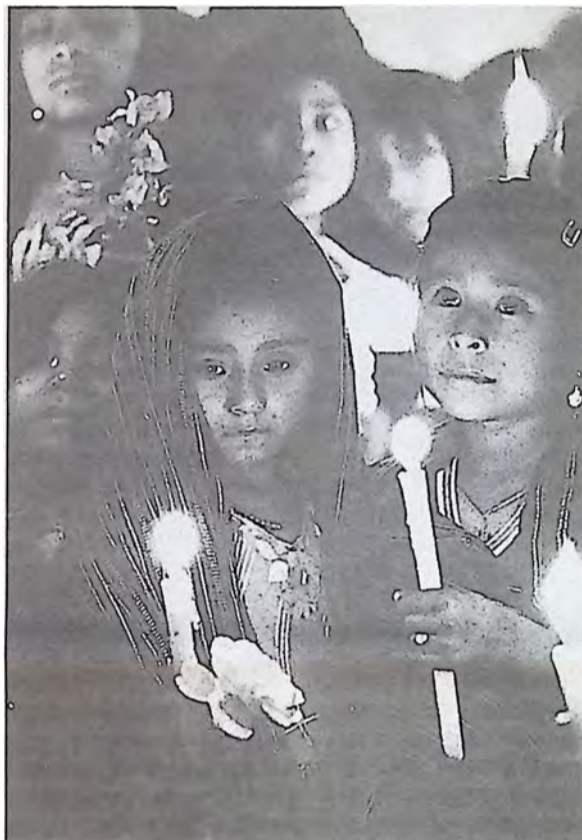
Allerede i indledningen, som sammenfatter de emner, der behandles i rundskrivelsen, tager Johannes Paul II som sandhedens tjener sandheden i forsvar. Det kan synes paradoksalt efter alt det, der er sket i løbet af de sidste hundrede år, men det er i troen, at fornuften finder den mest værdifulde hjælp og støtte, den trofaste allierede, som lader fornuften få lov til at være det, den er. På den anden side vil et samspil mellem kristen tro og 'amputeret' fornuft ikke være særlig frugtbar; det, troen har brug for, er fornuften med sandheden som holdepunkt – så den kan forklare, hvorfor den handler i fuld frihed.

Formålet med »Fides et ratio« er, at mennesker af i dag skal genvinde tilliden. Den er en fortsættelse af rundskrivelsen »Veritatis splendor«, hvori paven peger på et antal moralske sandheder, som man har glemt eller fået en forkert opfattelse af. I denne rundskrivelse beskæftiger han sig med sandheden selv, som er grundlæggende i forhold til troen. Det er ikke rutinearbejde; det er noget, han betragter som en højtidelig forpligtelse.

Mennesket søger sandheden

I første kapitel præsenteres fænomenet åbenbaring som en viden, Gud lader menneskene få del i. Når mysteriet åbenbares – bliver synligt – tilskyndes fornuften til at søge efter en forklaring, som den nok kan tage til sig, men som den aldrig vil kunne hævde, at den er færdig med.

Andet kapitel sætter focus på enheden mellem den vi-

Formålet med »Fides et ratio« er, at mennesker af i dag skal genvinde tilliden. Foto: KNA

den, vi har i kraft af troen, og den, som fornuften giver os. Det fortæller, hvordan man med en bibelsk tankegang kan være helt sikker på, at der findes en vej, som fører til sandheden. Og det holder fast ved, at man ikke kan finde frem til noget svar på de grundlæggende spørgsmål i tilværelsen, hvis man ser bort fra den viden, man har fra Gud.

Tredje kapitel tager fat på mere specifikke spørgsmål. Det fortæller, hvordan mænd og kvinder, hvis fornuft til stadighed stiller spørgsmål, kan finde frem til sandheden, som er universel i kraft af sin natur, gældende for alle folkeslag og til alle tider. Paven overvejer sandhedens forskellige 'ansigter' og kommer frem til, at »mennesket kan defineres som én, der søger sandheden«. Afsnit 33 er en god sammenfatning af hele kapitlet: »Det er menneskets natur at søge sandheden. Denne søgen drejer sig ikke bare om at finde frem til delvise, empiriske eller naturvi-

denskabelige sandheder; det er heller ikke kun i enkeltstående beslutningsprocesser, at man søger det, der er godt og rigtigt. Det søgende blik spejder efter en sidste sandhed, en forklaring på, hvad der er meningen med livet. Den, der søger, bliver ved, indtil han finder frem til det absolutte. (...) En sådan sandhed kan man ikke bare ræsonnere sig frem til; man må også tillidsfuldt lytte til nogen, som kan garantere, at sandheden er ægte og autentisk.«

Rundskrivelsens fjerde kapitel giver et godt historisk, filosofisk og teologisk overblik over kristendommens interesse i antikkens filosofi. Fra de første århundreder beskrives, hvordan kirkefædrene ved hjælp af den indsigt, som de havde i kraft af deres tro, fuldstændig kunne afdekke alt det, der havde været implicit og i sin vorden i de store, antikke filosofers tænkning. Derpå følger middelalderen med Thomas af Aquin, hvis tanker stadig er gældende, og hvis

opfattelse af forholdet mellem tro og fornuft bygger på princippet: sandheden er af Helligånden – uanset hvor den kommer fra.

I nyere tid er der sket en gradvis skæbnesvanger opsplitning af tro og fornuft. Som følge heraf er filosofien kommet til at spille en anden rolle end før; den er blevet til 'instrumentel fornuft', som bruges til at nå et mål, man finder nyttigt; den bruges til at opnå nydelse eller magt. Dermed er både tro og fornuft blevet fattigere, eftersom de hver især er svagere uden den anden.

Første del af femte kapitel omtaler forskellige eksempler på, at læreembedet har hævet sin røst og gjort opmærksom på nogle hovedpunkter, som særligt relaterer til fideismen eller rationalismen (ensidig fastholden ved troen, mens fornuften afvises – eller omvendt). I kapitlets anden del ser man, hvordan kirken altid har forsøgt at få filosofien til at være tro imod det, der er dens opgave; man ser, hvordan dette fra tid til anden har beriget moderne filosofisk tænkning.

Sjette og syvende kapitel er hjertet i rundskrivelsen; det er dér, man finder den hellige faders fyldestgørende svar på det spørgsmål, som det hele drejer sig om.

I det sjette kapitel peger »Fides et ratio« på, hvad det er, de forskellige dele af teologien har brug for filosofien til. Paven fremhæver nogle aktuelle problemer inden for teologien. Der er dem, der – i deres bestræbelser på at bane vej for mere forskning – »slet og ret nægter, at kirken filosofiske arv skulle have nogen betydning«. Paven tager direkte fat på dette problem, ikke mindst med hensyn til forholdet mellem tro og kultur – et problem, som har haft en central placering i teologiske diskussioner i den senere tid, ikke mindst i Indien. Han opstiller nogle væsentlige kriterier, efter hvilke man kan sikre sig en frugtbar kontakt mellem disse to.

Johannes Paul II kan bedst beskrive forholdet mellem tro og fornuft som en cirkel. Der-

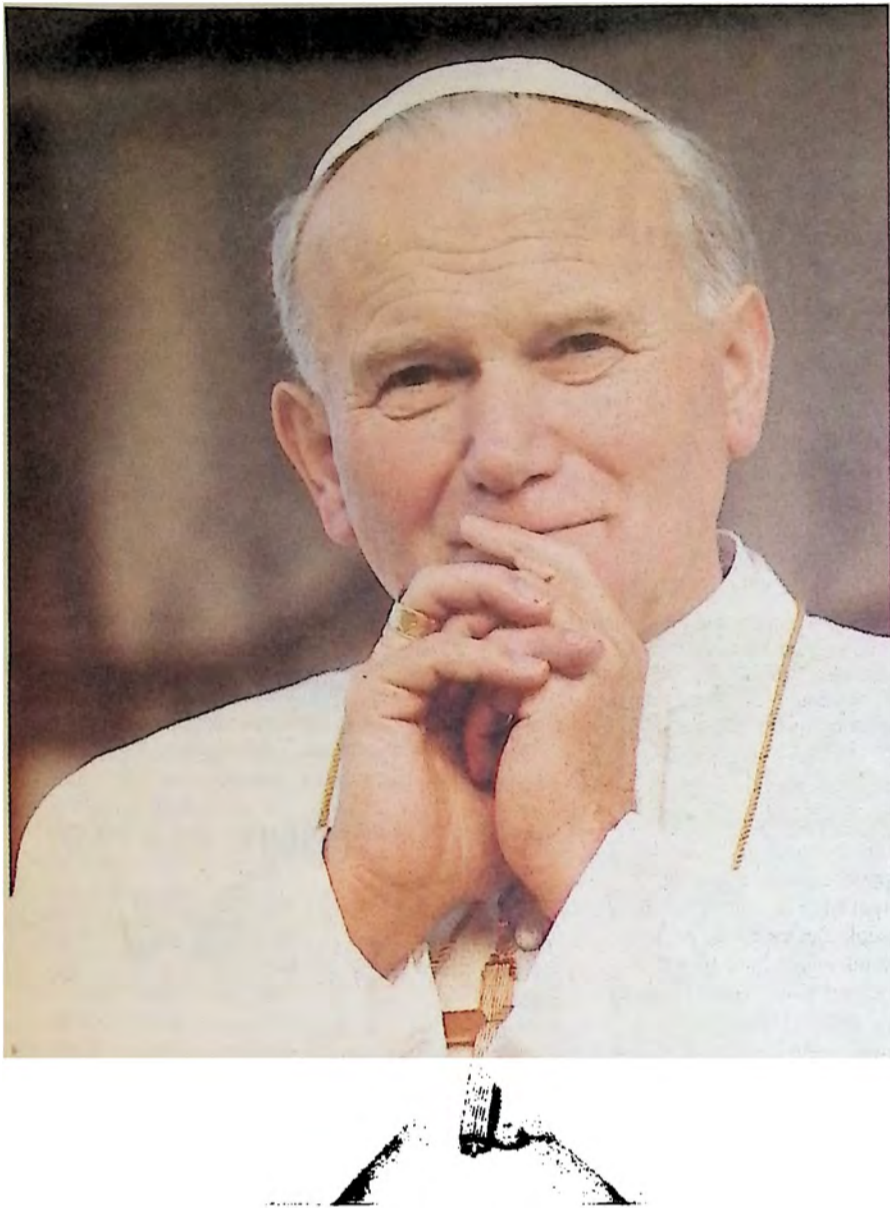
med mener han, at »teologiens udspring og udgangspunkt altid vil være Guds ord, som Han har åbenbaret i tiden, mens det mål, den arbejder henimod, er at forstå dette ord og øge forståelsen for hver ny generation«. Hvor frugtbar denne indfaldsvinkel er, ser man på den række af tænkere fra både øst og vest, hvis filosofi stadig kan bruges: John Henry Newman, Antonio Rosmini, Jaques Maritain, Etienne Gilson, Edith Stein, Vladimir Soloviev, Pavel Florensky, Petr Chaadaev og Vladimir Los-sky.

Som noget originalt hævder rundskrivelsen, at filosofien og teologien mødes i Guds åbenbaring. Det er dér, det syvende og rigeste, det mest indholdsrige kapitel af »Fides et ratio« tager sit udgangspunkt. Det viser den vej, det er klogt at følge for at nå til de endelige svar, som giver livet mening. Det holder fast ved, at mennesket af natur er i stand til at finde frem til sandheden, og det rundes af med en metafysisk forklaring på, hvad erkendelse er.

Sandhed og frihed

»En af de største farer, der lurker i slutningen af dette århundrede, er fristelsen til at miste modet«. Det er med dette dramatiske syn i tankerne, at Johannes Paul II stiller os over for en udfordring. Den består i at lægge mindre vægt på et fænomen end på det, der ligger bagved, og derigennem lade folk opdage både at de er i stand til at erkende sandheden og at de søger at finde den endelige mening med tilværelsen. Det er med dette som udgangspunkt, at rundskrivelsen kommer med en nøgtern analyse, som viser, hvor håbløst begærensede nogle af vor tids filosofiske systemer er, når de ikke anerkender den vedvarende åbenhed over for sandheden, som metafysikken holder fast ved. Eklekticisme, historicisme, pragmatisme og nihilisme er altsammen filosofiske skoler, som ikke kan hjælpe os med at finde frem til sandheden, fordi de ikke er åbne over for et grundlæggende ønske om sandhed.

Sandhed og frihed må følges ad; ellers går de til grunde. Måske kan man sige, at det i sidste ende er dét, der er budskabet i rundskrivelsen. »Fides et ratio« er en kraftig opfordring fra Johannes Paul II, som gerne ser, at der ruskes op i samvittigheden hos alle dem, der tænker på menneskenes sande frihed. Paven holder fast ved, at den eneste måde, hvorpå man kan opnå og bevare denne frihed, er altid at holde den vej fri, som fører til sandheden, sådan at enhver har adgang til den.

PAVELIGT

20 år med
vor pave

Johannes
Paul II

JUBILÆUM

vores fælles tro, vores håb, vores tillid til Guds og kirkeens moder, og at fortsætte vores vandring ... med Guds og menneskers hjælp».

Det var konklavets anden dag, og det var det andet konklave det år. Ærkebiskoppen af Krakow, den 58-årige kardinal Karol Wojtyla, blev den 264. pave i rækken. Seks dage senere blev han indsat i sit embede.

Paver gennem historien

Hvis man ser på, hvor længe de forskellige paver har beklædt dette embede, er Johannes Paul II i øjeblikket på en 11. plads. Rekord har pave Pius IX (1846-78) – 31 år, syv måneder og 17 dage. Efterfølgeren, pave Leo XIII (1878-1903) tegner sig for 25 år, fire måneder og 17 dage. Herefter ser listen således ud: Pius VI (1775-99), 24 år og seks måneder, Pius VII (1800-1823), 23 år og fem måneder, Alexander III (1159-81), 21 år, 11 måneder og ti dage, Sylvester I (314-335), 21 år og 11 måneder, Leo I (440-461), 21 år, en måned og to dage, Urban VIII (1623-44), 20 år og ti måneder, og Leo III (795-816), 20 år og fem måneder. På tien-depladsen er pave Clemens XI (1700-21). Han var pave i 20 år og fire måneder.

Johannes Paul II har holdt syv konsistorier i sin tid som pave. Det er på konsistorierne, at kardinalskollegiet tilføjes nye ansigter; 157 nye kardinaler er det blevet til. Det seneste konsistorium blev holdt i februar i år. Da udnævntes 20 nye kardinaler – plus to 'in pectore', kardinaler, hvis udnævnelse altså ikke er offentligt kendt.

I skrivende stund tæller kardinalskollegiet 157 mand, hvoraf 128 er udnævnt af pave Johannes Paul II. Af de 115 kardinaler, som endnu ikke har passeret deres 80 års fødselsdag, og som derfor vil blive kaldt sammen i tilfælde af et konklave, har vores nuværende pave udnævnt 101.

Af de omkring 4.200 biskopper rundt omkring i verden har Johannes Paul II ud-

Det var et stort øjeblik, da kardinal Wojtyla for første gang trådte frem for offentligheden som pave Johannes Paul II.

nævnt godt 2.650. Han har mødt dem alle en eller flere gange i årenes løb, særligt i forbindelse med deres besøg 'ad limina apostolorum'. Alle biskopper rejser til Rom hvert femte år for at aflægge dette ad limina-besøg.

Rundskrivelser og synoder

13 rundskrivelser er det blevet til; den sidste blev udsendt den 15. oktober, dagen inden jubilæet. Snesevis af apostoliske skrivelser, breve og budskaber af forskellig art har han skrevet. Et af dem er »Tertio millennio adveniente«, som blev udsendt i november 1994 og er et led i

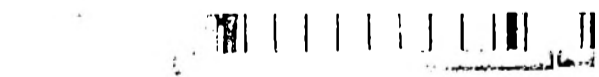
forberedelserne til det hellige år 2000. Paven har også nedsat den komité, der står for forberedelserne til jubelåret.

Den nu 78-årige pave har også ført forsædet ved 12 bispesynoder. Fem af dem var ordinære; det var i 1980, 1983, 1987, 1990 og 1995. I 1985 sammenkaldtes en ekstraordinær synode, og i 1980, 1991, 1994, 1995, 1997 og 1998 mødtes særlige synoder for at drøfte f. eks. kirkeens situation i en bestemt del af verden. Af sidstnævnte slags venter yderligere to: en synode for Oceanien i slutningen af 1998 og én for Europa i foråret 1999. Den næste ordinære bispesynode træder sammen i efteråret 1999.

Rejser og budskaber

Johannes Paul II har aflagt 84 pastorale besøg uden for Italien og 134 inden for landets grænser. Som biskop af Rom har han besøgt 274 af de 325 sogne, som bispedømmet består af. Dertil kommer et stort antal besøg i ordenshuse, på universiteter, præsteseminarer, hospitaler og alderdomshjem, i fængsler og på skoler. Fire af hans udlandsrejser har fundet sted i år: i januar var han på Cuba, i marts var

Det var i maj 1981, at en skudepisode på Peterspladsen nær havde kostet Johannes Paul II livet. Senere mødtes han med gerningsmanden, Ali Agca, for at tale med ham og tilgive ham.

Vatikanet (VIS) - Det var den 14. oktober 1878, ti dage efter pave Johannes Paul I's begravelse, at konklavet begyndte. Klokkerne var 16.45, da de 110 kardinaler, som skulle vælge den næste pave, sammen med 88 personer, som skulle hjælpe dem, låste deres omverden ude.

Godt to døgn senere, den 16. oktober kl. 18.18, sås den hvide røg stige op af skorstenen i det sixtinske kapel: kardinalerne havde fundet frem til, hvem den næste biskop af Rom skulle være. En lille halv time senere trådte kardinal Felici frem på Pe-

terskirkens balkon og fortalte, at »habemus papam Carolum Wojtyla, qui sibi nomen imposuit Ioannem Paulum II«. Valget var faldet på Karol Wojtyla, som havde taget navnet Johannes Paul II.

Kl. 19.15 trådte den nye pave frem på balkonen, klædt i hvidt, og sagde på italiensk: »Lovet være Jesus Kristus!« – en hilsen, som millioner af mennesker verden over er fortrolige med.

»Kære brødre og søstre«, fortsatte han. »Vi er stadig i sorg over vor kære pave Johannes Paul I's død. Nu har de ærværdige kardinaler kal-

det en ny til at være biskop af Rom. Han kommer fra et land, som ligger langt herfra ... men som altid er nær i troens fællesskab og i den kristne tradition. Jeg var betænkelig ved at tage imod udnævnelsen, men jeg gjorde det i lydighed over for Gud og i fuld tillid til hans mor, den allerhelligste jomfru.

Jeg ved ikke rigtig, hvor godt jeg formulerer mig på jeres – på vores – sprog, italiensk. Men I retter mig nok, hvis jeg siger noget forkert.« Sådan præsenterede han sig for de troende, idet han opfordrede dem til »at bekende

Pave Paul VI udnævnte Karol Wojtyla til ærkebiskop af Krakow den 13. januar 1964 og gjorde ham til kardinal den 26. juni 1967. Foto KNA

an i Nigeria, i juni i Østrig og endelig var han i Kroatien i begyndelsen af oktober.

Pavens rejser i ind- og udland når en samlet længde af 1.118.130 kilometer. Det er lidt mere end 27 gange rundt om jorden eller knap tre gange afstanden mellem jorden og månen. Undervejs har han talt 3.078 taler. Sammenlagt har han været på farten i 20 dage – næsten to år eller omkring ni procent af den tid, der er gået, siden han blev pådsat.

Hjemme i Rom tager paven imod rundt regnet en million mennesker om året. Knap halvdelen, 4-500.000, kommer til de ugentlige onsdagsaudienser i løbet af et år eller 13.833.000 fra alle dele af verden, hvis man tæller de 877 onsdage sammen, som Johannes Paul II har tilbragt Rom, siden han blev pave. Mange mennesker tager til Rom i anledning af julen eller påsken eller for at være ved til en saligkåring eller en helgenkåring. Desuden modtages særlige grupper i audiens lige som f. eks. statsverhoveder; disse audienser egner sig for 150-180.000 mennesker om året.

Siden Johannes Paul II blev indsat, har Den hellige Stol optaget diplomatiske forbindelser med 64 lande, hvor der ikke tidligere har været en apostolisk nuntius – lande, som ikke tidligere har haft en ambassadør i Vatikanet. For yderligere seks landes vedkommende er forbindelserne genoptaget efter i en periode at have været afbrudt. På nuværende tidspunkt har Den hellige Stol således diplomatiske forbindelser med 170 lande.

798 mennesker er blevet saligkåret ved 109 gudstjenester. 280 er blevet helgenkåret ved 35 gudstjenester; senest var det Teresa Benedicta af Korset – eller Edith Stein – der blev helgenkåret den 11. oktober.

Johannes Paul II grund-

lagde Sahel-instituttet i februar 1984 og fonden »Populorum Progressio« i februar 1992. Den sidste er især tiltænkt latinamerikanske folkeslag. Han har også grundlagt to pavelige akademier: akademiet for livet og akademiet for samfundsvidenskaberne. Det er også ham, der har udråbt den 11. februar til verdensdagen for de syge, og det er ham, der har indført verdensungdomsdagen, som senest blev afholdt i Paris i 1997. Han finder selv frem til et tema for verdensungdomsdagen og udarbejder et budskab til unge i hele verden.

Pavens baggrund

Karol Jozef Wojtyla, bedre kendt som Johannes Paul II, er vokset op i Wadowice, en lille by et halvt hundrede kilometer fra Krakow. Han var familiens andet barn, født den 18. maj 1920. Moderen døde ni år senere i barsels seng – de to drenges lillesøster var dødfødt. Som niårig modtog han den første hellige kommunion, blev firmet 17 år gammel, tog studentereksamen og blev i 1938 indskrevet ved universitetet i Krakow. Samtidig blev han optaget på en teaterskole.

Kaldet til det gudviede liv

Året efter var krigen en realitet, landet besat af nazisterne og uddannelsesstederne lukket. Den unge Karol måtte tage det fabriksarbejde, der var at få, for at han kunne tjene til livets ophold og undgå at blive sendt til Tyskland. Det var i 1942, året efter faderens død, at han modtog sit præstekald og begyndte at følge undervisning på præsteseminarieret i Krakow. Det fungerede i det skjulte og var ledet af den stedlige ærkebiskop, kardinal Adam Stefan Sapieha. Samtidig var student Wojtyla med i en teatergruppe, som også arbejdede under jorden.

En af pavens utallige rejser bragte ham til de nordiske lande i sommeren 1989. Få år forinden ville ingen have troet, at det nogensinde kunne lade sig gøre. I mange måneder var børn og voksne, unge og gamle, danske og udenlandske katolikker travlt optaget af forskellige forberedelser: ministrantøvelse, træfældning, PR-arbejde, korprøver... Besøget fik mange katolikker til at sætte sig ned og læse om pavedømmet, om kirken, om troen – eller hvad man nu havde behov for at vide noget mere om. Det førte også til mange spændende samtaler med trosfæller og med mere eller mindre skeptiske, ikke-katolske bekendte. Endelig gav det katolikkerne i Danmark en enestående, historisk anledning til at samles og bare være en del af verdenskirken. Foto Osservatore Romano

Efter krigens afslutning åbnede det 'rigtige' præsteseminarium igen. Han fortsatte sine studier både dér og på universitetet og blev præsteviet i Krakow den 1. november 1946. Det varede ikke længe, førend kardinalen sendte ham til Rom, hvor han med den franske dominikaner Garrigou-Lagrange som vejleder opnåede en doktorgrad i teologi i 1948. Han skrev en afhandling om troen hos Johannes af Korset. Samtidig brugte han sine ferier på at være præst for polske indvandrere i Frankrig, Belgien og Holland.

Wojtyla vendte hjem igen og arbejdede dels som studenteprester, dels i forskellige sogne, indtil han i 1951 igen tog fat på sine teologiske og filosofiske studier. I 1953 forsvarede han en afhandling om etik. Senere blev han professor i moralteologi og social etik og underviste både på præsteseminarieret i Krakow og på teologisk fakultet i Lublin.

Pave Pius XII udnævnte

ham til hjælpebiskop af Krakow den 4. juli 1958; den 28. september samme år blev han bispeviet af ærkebiskop Baziak. Det var pave Paul VI, der udnævnte ham til ærkebiskop af Krakow den 13. januar 1964 og gjorde ham til kardinal den 26. juni 1967.

Wojtyla var med til det andet vatikankoncil og lagde et stort arbejde i udarbejdelsen af konstitutionen »Gaudium et spes«. Desuden har han deltaget i så godt som alle bispesynodens samlinger siden dens oprettelse i 1969.

Pavens helgenkåringer

Edith Stein blev helgen nr. 280 under pave Johannes Paul II

Vatikanet (KNA) - 280 mænd og kvinder er blevet helgenkåret under pave Johannes Paul II, oplyser Vatikanets pressetjeneste. Da Edith Stein blev helgenkåret i oktober, var det 35. gang at en sådan ceremoni blev afholdt. 246 af de 280 er martyrer – deriblandt Edith Stein, som døde i koncentrationslejren Auschwitz i 1942.

Siden sin tiltræden i oktober 1978 har paven desuden saligkåret 805 mennesker ved 112 festlige gudstjenester.

Pavens rundskrivelser

Vatikanet (VIS) - Ordet 'encyklika' stammer fra græsk og betegner egentlig et brev, som fyrster og embedsmænd lader tilgå så mange mennesker som muligt, for at love og regler skal gøres bekendt. Det tilsvarende, latinske udtryk 'circularis' indikerer, at brevet eller budskabet skal læses og derefter sendes videre rundt. I dag er en encyklika – eller en rundskrivelse – noget, man udelukkende forbinder med kirken.

En encyklika er den højeste form for skrivelse, en pave i kraft af sit embede kan udsende. Den er sædvanligvis adresseret til alle biskopper og alle troende inden for den katolske kirke, men ofte henvender den sig også »til alle mennesker af god vilje«. Længere nede ad 'ranglisten' findes forskellige pavelige skrivelser, som henvender sig f. eks. til kirken i et bestemt område, og hvis indhold ikke har større betydning for andre.

En rundskrivelse, en encyklika, kan for eksempel handle om læremæssige

spørgsmål. Den kan være et opmuntrende skulderklap – en 'pep-talk' – eller den kan være en opfordring til de troende om at bede for dette eller hint. Den leder måske tanken hen på en bestemt begivenhed, som fandt sted for et 'rundt' antal år siden. Men den er altid underskrevet af paven, foreligger som regel på latin og publiceres blandt andet i »Acta Apostolicae Sedis« på flere sprog.

Den officielle, latinske tekst udarbejdes af Vatikanets statssekretariat, og fem eksemplarer af rundskrivelsen på latin underskrives af paven selv. Derefter sendes de forskellige oversættelser ud til alverdens bispekonferencer via pavestolens repræsentationer.

Af de rundskrivelser, som pave Johannes Paul II har udsendt, er 12 egentlige encyklikaer, mens en enkelt – »Slavorum Apostoli« – er en encyklik epistel, som primært henvender sig til en mindre del af kirken.

Rundskrivelser af pave Johannes Paul II

- 1979 Redemptor Hominis – Menneskets forløser.
- 1980 Dives in Misericordia – Rig på barmhjertighed
- 1981 Laborem Exercens – Menneskets arbejde
- 1985 Slavorum Apostoli – Slavernes apostle
- 1986 Dominum et vivificantem – Herren og levendegøreren
- 1987 Redemptoris Mater – Forløserens Moder
- 1987 Sollicitudo Rei Socialis – Omsorgen for de sociale forhold
- 1990 Redemptoris Missio – Kristi mission
- 1991 Centesimus Annus – 100 år katolsk sociallære
- 1993 Veritatis Splendor – Sandhedens stråleglans
- 1995 Evangelium Vitae – Livets evangelium
- 1995 Ut unum sint – At de alle må blive ét
- 1998 Fides et Ratio – Tro og fornuft

84 rejser uden for Italien

Den 42. rejse gik til de nordiske lande i 1989

Pave Johannes Paul II har været den mest rejsende pave nogensinde. 84 udlandsrejser og endnu flere lande er det blevet til i hans 20-årige pontifikat. Hertil kommer 134 rejser inden for Italiens grænser. Selv om udlandsrejserne egentlig er pastorale besøg, har flere af dem haft stor politisk betydning. Det gælder f.eks. pavens Polen-rejse – hans anden udlandsrejse – i 1979; denne rejse var medvirkende til Solidaritets opståen. Eller hans rejse i år til Cuba, som vakte enorm op-

sigt både hos toppolitikere verden over og i de store medier.

Mange husker også pave Johannes Paul II's stærkt økumenisk prægede rejse til de fem nordiske lande 1. til 10. juni i 1989. Paven gæstede Danmark 6. til 8. juni med friluftsmesser på Åsebakken og i Øm, økumenisk gudstjeneste i Roskilde Domkirke og efterfølgende samtale i domkirkens menighedssal. Temaet for besøget var: »Forkynd evangeliet for al skabningen«.

Paven sagde i et interview i flyet med »katolsk orientering«, at han var overrasket over de store forventninger, der er knyttet til besøget. Der er endnu ikke kristen enhed. Det må vi konstatere. Men det er et ønske, som er vægtigt, og som betyder uhyre meget.

Biskop Martensen glædede sig over besøgets gode og positive forløb, og der venter store opgaver forude i retning af at få misforståelser ryddet af vejen.

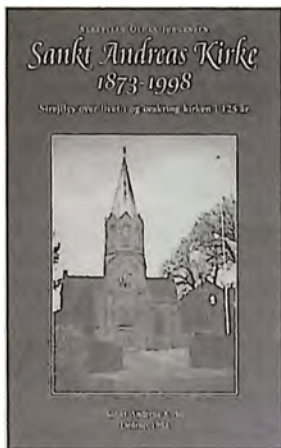
kk

Skt. Andreas Kirke i 125 år

Af Andreas Rude

I forordet til sin veloplagte, smukt illustrerede beretning om livet i og omkring Skt. Andreas Kirke, tilstår *Sebastian Olden-Jørgensen*, at den nyere tids historie egentlig ligger udenfor hans professionelle felt. Det har nu ikke skadet bogens troværdighed, for Olden-Jørgensen er en samvittighedsfuld historiker. Desuden klæder det bogens stil, at han undertiden aflægger den akademiske kappe og iklæder sig den begejstrede amatørs mere farvestrålende gevandter. Dette er en bog med plads til både den nøgterne redegørelse og det temperamentsfulde partsindlæg.

Det er også en spændende historie, der fortælles: om kirken og sognet, om lærde tyske jesuitter og belæste franske dominikanere, om store kulturpersonligheder og gavmilde konvertitter – altsam-

men med udgangspunkt i den nydelige nygotiske kirkebygning på hjørnet af Kollegievej og Ordrupvej. Pionerne var den apostolske præfekt *Hermann Grüder* og kammerherreinde *Polly Berling*, der i 1872-73 samarbejdede om at virkeliggøre hans ideer om et jesuiterkollegium, for hendes regning. Resultatet blev Skt. Andreas Kirke og det navnkundige

Skt. Andreas Kollegium, som jesuiterfædrene gjorde til et af den danske katolske kirkes absolutte flagskibe før 1. verdenskrig. Kollegiet lukkede i 1920, men årsagerne her til var økonomiske, ikke pædagogiske, og jesuitterne fortsatte i øvrigt med at betjene kirken som skattede sognepræster i mere end tredive år.

Kirkens næste storhedstid blev indledt i 1953, da en gruppe franske dominikanere under ledelse af *Pierre Grégoire OP* afløste jesuitterne. Dominikanerne bragte ny teologi og kirkekunst med sig til Ordrup fra det store udland og skabte i løbet af få år et menighedsliv og et intellektuelt kraftcenter, der gik frasagn om. Kommunitetet blev imidlertid senere voldsomt åreladet gennem fratrædelser og dødsfald, og splittedes endeligt i 1976.

Historien om Skt. Andreas kirke er således ikke kun rosenrød, men er også en beretning om skuffelser og tragedier. Men heldigvis udpeger *Sebastian Olden-Jørgensen* en række markante personligheder med tilknytning til kirken, som læserne kan styrke sig ved undervejs. En sådan er filologen *Halfdan Kejser*, som var en af Skt. Andreas Kollegiets dygtigste lærere og dertil en talentfuld digter, hvis talrige bidrag til den katolske salmebog har vist sig meget slid-

stærke. Han står som en god repræsentant for det frugtbare kunstneriske og intellektuelle miljø, som kollegiet skabte, og som overlevede dets forlis. En anden markant skikkelse er pater *Grégoire*, hvis dynamiske personlighed og udholdenhed som præst og ordensmand i dominikanerkommunitetets sværeste tid her får et smukt mindesmærke.

Men hvad så med hende, der muliggjorde det hele, 'tante' *Polly Berling*? Som de fleste arvetanter er hun henvist til sidelinien, hvor hun frister en lidt anonym tilværelse. Men måske bliver der nu ydet hendes eftermæle lidt retfærdighed. På loftet hos jesuitterne i Stenosgade har Olden-Jørgensen fundet en kopi af en *Fra Angelico Madonna*, som *Polly Berling* oprindeligt gav til Skt. Andreas Kirken. Den vil han gerne have tilbage til kirken, og hun nikker formentlig bifaldende i sin himmel. Det er i al fald et sympatisk træk, og sådan er hele bogen i grunden ikke bare velskrevet men også fuld af velvilje overfor sit emne. Jo, her gaar det godt *Fru Kammerherreinde* ...

Sebastian Olden-Jørgensen: Skt. Andreas Kirke 1873-1998. Strejflæs over livet i og omkring kirken i 125 år. Skt. Andreas Kirke, Ordrup 1998. Ill. Kr. 98,-

Helgenleksikon nu 2. udgave fra Katolsk Forlag

Den 28. oktober udsender Katolsk Forlag: *Helgenleksikon i 2. udgave*. 222 sider, pris: kr. 200,-.

Da 1. udgave udkom 1989 var det den første katolske udgivelse i sin art herhjemme siden 1904. De godt 250 helgener fra hele verden, som den bragte, er i 2. udgave, knap 10 år efter, øget til ca 300 helgener, nemlig samtlige helgener i den liturgiske kalender for det danske, katolske bispedømme, nyligt salig- og helgenkårede samt en række andre, som på forskellig vis er kendt og skattet hos os. De nordiske helgener får selvsagt en fyldigere omtale.

Bogen kan bruges af alle, der interesserer sig for dens emne, privat eller i undervis-

ningsøjemed. Sigtet med den er ikke blot af kulturhistorisk art. I liturgiens ånd ihukommes disse helgener for deres vidnesbyrd om et kristent menneskesyn, som den katolske Kirke vedkender sig den dag i dag.

Legendedannelsen omkring fortidens helgener får en nøgtern behandling og deres menneskelige fejl og begrænsninger nævnes ved deres rette navn.

Tilbage bliver et grundlæggende indtryk af de motiver og mål, som har formet helgenernes liv og handlinger i Kirke og samfund, helt op til vor egen tid - et møde med mennesker, som på egen bekostning har tændt lys i verden.

Bestilling gennem boghandler eller på forlagets kontor, skriftligt eller pr. telefon.

Nyt fra Sankt Andreas Bibliotek

Hvem er vi som kirke?

Hvad laver præsten og hvad gør lægfolk, og hvad skal en såkaldt permanent diakon tage sig af? Og skal ordensfolk forstås som en slags klerus eller er de en del af lægfolket? En ny bog om diakonatet i den katolske kirke, skrevet af *Christer Fjordevik*, præsten i den Svenske Kirke, giver anledning til overvejelser om vort identitet som Guds folk.

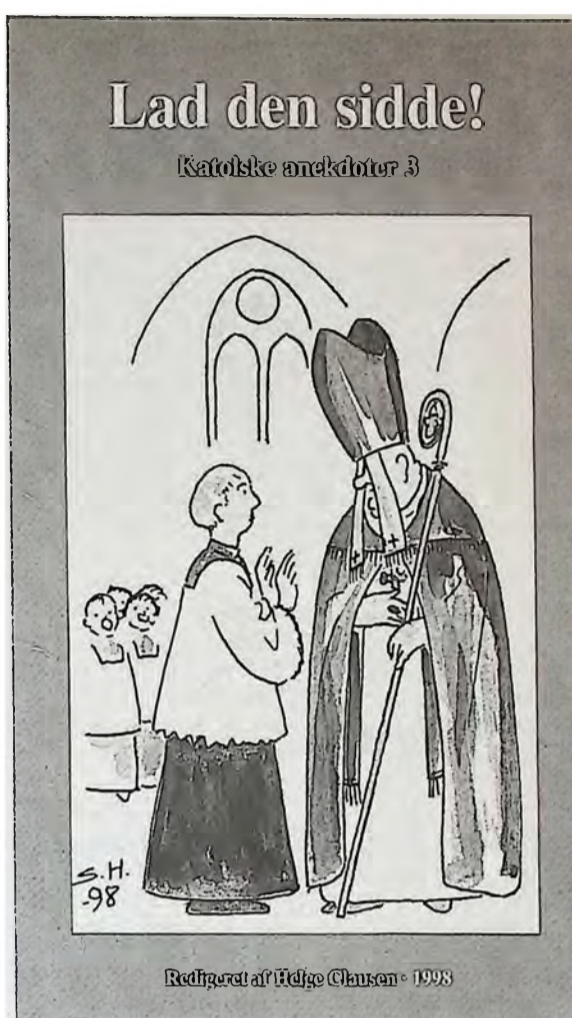
Christer Fjordevik. Ad experimentum. En observation och analys av Andra Vatikankonciliet diakonatreform med särskild hänsyn till det förnyade diakonatets identitets- och legitimitetsproblematik. Lund, Arcus Förlag 1998. Forfatterens doktorafhandling i ekklesiologi ved Lunds universitet. Den udlægger koncilteksterne og det permanente diakonats udvikling i de sidste 30 år. Bogen sammenligner USAs »mycket väl genomtänkt« diakonatprogram med den »mindre genomtänkt« situation i Nordeuropa og foreslår nogle kriterier for diakonatets indføring.

Peter Ball. Adult Believing. A Guide to the Christian Initiation of Adults. New York, Paulist Press 1988. »Kristendommen er en religion for voksne«, siger denne bog om teologien bag det romerske dokument »De Voksnes Indføring i Kristendommen«.

Paul Turner. Confirmation: The Baby in Solomon's Court. New York, Paulist Press 1993. Firmelsen er måske det sakramente, som »misbruges« mest i dag, siger forfatteren. Bogen ser på de voksnes firmelse, på »børnefirmelse« og »ungdomsfirmelse«, og diskuterer forskellige meninger om den bedste alder for sakramentets modtagelse.

Jean Delumeau, red. La Première Communion. Quatre siècles d'histoire. Paris, Desclée de Brouwer 1987. Artikler fra 12 forfattere om hvorledes alderen for den første hellige kommunion er blevet nedsat og denne beslutnings påvirkning på kirkens sakramentsliv.

Renate & Norbert Martin. Brenn-Punkt Ehe und Familie. Berichte und Reflexion eines Auditoren-Ehepaars im Anschluss an die Römische Bischofssynode 1980. Forord ved Josef Ratzinger. Vallendar-Schönstatt, Patris Verlag 1981. Renate er hustru, mor

Katolske anekdoter III Tanke og lattervækkende samling af katolske anekdoter

Af Knud Kluge

Lad den sidde!, Helge Clausens Forlag, 45 s, kr. 70,-. Bestilling og ekspedition, Helge Clausens Forlag, Teglvangsvej 64, 8543 Homslet.

Hvor bor Gud? Det giver Helge Clausens nye lille bog om katolske anekdoter tydeligt svar på: »Religionslæreren spurgte de små børn, hvor Gud boede. En af drengene svarede: 'På badeværelset'. Lette- re rystet spurgte læreren, hvorfor han mente det. 'Jo, svare-

de drengen, 'hver morgen kommer min far, står ved døren til badeværelset og råber: Åh, Gud, er du stadig væk derinde!'«.

Indholdet er som i de foregående to udgaver både tank og lattervækkende. I forordet til den første samling »Fryg ikke, det er mig«, tages både Bibelen og kirkehistorien ti indtægt, at smil og glæde er fuld forenelige med kristendommen. Vor Herre har også selv sans for humor.

Anden samling udkom under titlen »Havde Judas rødt skæg?« og her nu 3. samling

og sproglærer, Norbert er ægtemand, far og sociolog.

James L. Horstman & Van T. Moon. A Helping Hand. A Reflexion Guide for the Divorced, Widowed or Separated. New York, Paulist Press 1993. Forfatterne arbejder med bispedømmet Galveston-Houstons (Texas) sjælesorgsteam for de fraskilte.

Robert Nugent, red. A Challenge to Love. Gay and Lesbian Catholics in the Church. Introduction by Bishop Walter F. Sullivan, Richmond (Virginia). New York, Crossroad 1983. Artikler af erkebiskop Joseph Plourde af Ottawa (Canada), James & Evelyn Whitehead, Lisa Sowle Cahill,

John McNeill, Gabriel Moran, Matthew Fox, M. Basil Pennington m.m.

Bernhard Häring. Heute Priester sein. Eine kritische Ermutigung. Freiburg, Herde 1996. Hvilken slags præst har kirken brug for? Häring vil gerne opmuntre præster og støtte dem i deres liv.

Rémi Parent. Prêtre et évêque. Le service de la présidence ecclésiastique. Paris, Cerf/Éditions Paulines 1992. Parent er redemptorist fra Montreal (Canada). Han ser på, hvordan præsterne og biskopperne arbejder sammen Guds folks tjeneste.

Af Bob Shower OFM. com

Edith Stein helgenkåret

aven fordømte al racisme og antisemitisme ved helgenkåringen

atikanet (KNA) - Pave Johannes Paul II fordømte enhver form for racisme og antisemitisme, da han den 11. oktober helgenkærede Edith Stein. Hendes navn skulle for altid være en påmindelse om, hvad det jødiske folk i dette hundrede blev udsat for, og de paven og betegne de jødiske ofre som brødre og søstre. Noget lignende måtte aldrig ske igen, understregede han og udtalte ønsket om, at den gensidige forståelse mellem mennesker på Edith Steins forbøn måtte blive stadig stærkere.

Edith Stein var af jødisk oprindelse, blev døbt som karmeliten og indtrådte i karme-

Edith Stein blev gasset i Auschwitz formodentlig den 9. august 1942. Foto: KNA.

literordenen. Hun døde i gaskammeret i Auschwitz. Paven betegnede hende som en fremragende datter af Israel og en trofast datter af kirken. Hun forblev tro imod sine jødiske rødder, efter at hun var blevet døbt, understregede han og gentog sin forklarende og betegnede de jødiske ofre som brødre og søstre. Noget lignende måtte aldrig ske igen, understregede han og udtalte ønsket om, at den gensidige forståelse mellem mennesker på Edith Steins forbøn måtte blive stadig stærkere.

Store grupper af mennesker fra Polen, Holland og Tyskland var rejst til Rom i anledning af helgenkåringen, og biskopper fra alle tre lande koncelebrerede. Köln, hvor Edith Stein i 1933 indtrådte i karmeliterordenen, var repræsenteret ved ikke mindre end 1.300 ministranter. Der var folk fra den hollandske by Echt; det var i klosteret dér, hun var i de sidste år, inden hun blev deporteret. Der var gæster fra bispedømmet Bielsko-Zywiec i Polen - der, hvor kz-lejren Auschwitz befinder sig - og fra Edith Steins fødeby, det daværende Breslau. Dengang var den tysk; i dag er den polsk og hedder Wrocław. Endvidere var både familien Stein og karmeliterordenen talstærkt repræsenteret.

Herefter skulle den salige Teresa Benedicta af Korset - Edith Stein - regnes blandt helgener og æres som helgen over hele jorden, forkyndte paven. Forinden havde præfekten for helgenkåringkongregationen, ærkebiskop Jose Saraiva Martins, kort fortalt, hvordan hun var blevet deporteret til Auschwitz og gasset, fordi hun var jøde. Ikke desto mindre var hun en kristen martyr, der led døden som følge af nationalsocialismens had til kirken, konstaterede han.

Aftenen inden helgenkåringen blev der bedt vesper sammen med kardinal Joseph Ratzinger, som lod forstå, at han sætter stor pris på Edith Stein, på hendes liv og hendes tanker. Hun repræsenterede kærligheden i en tid præget af had, og i sidste instans var det kærligheden, der var stærkest, sagde han. Hun viste de kristne vejen, fortsatte han og understregede, at Gud var centrum i hendes liv.

Helgenkåringen har fremkaldt blandede reaktioner. I Frankrig beklager en liberal, jødisk organisation, at den skulle finde sted, mens Berlins kardinal Georg Sterzinsky er godt tilfreds med helgenkåringen af den tyske filosof.

De franske jøder påpeger,

at Edith Stein blev sendt i gaskammeret, fordi hun var jøde. Helgenkåring betyder, at den katolske kirke bemægtiger sig ofrene for jødeforfølgelsen; samtidig fremstiller den en jødes konversion til kristendommen som et godt eksempel, siger de. En talsmand kritiserer den katolske kirke for at udvise mangel på finfølelse i omgangen med jøderne. Som eksempler nævner han korset, der blev rejst i Auschwitz, og saligkåringen af den kroatiske kardinal Alojzije Stepinac.

Sterzinsky svarer, at der er tale om et menneske, som stammer fra en jødisk familie i et område, som på den tid var en del af Tyskland, og at helgenkåringen ikke skyldes den omstændighed, at hun først var jøde og siden hen blev kristen. Det, der gør hende til en helgen og et eksempel til efterfølgelse, er i langt højere grad hendes intense søgen efter sandheden og hendes vilje til at forsvare den, forklarer han. Kardinalen mener, at det er det ældgamle spørgsmål om forholdet mellem jøder og kristne, der viser sig i den jødisk-kristne uenighed om helgenkåringen.

Aftenmøde tirsdag den 17. november
I krypten under Sakramentskirken
Nørrebrogade 27.
Alle kvinder er velkomne!

Program:

Vi spliser sammen! Sandwich og kaffe/the 20 kr. (vand kan købes).

Oplæg v. Elisabeth Løvland:

»Kristne udlændinge / Flygtning iblandt os«

Derefter er ordet frit!

Tænk over, om der er nogen, du kunne invitere med fra din menighed!

Indbydere:

Ruth Christophersen (3616 7084), Ruth Meyer (3542 7671), Sr. Else Pascale, Lisbeth Poulsen (3990 1331), Vivian Tiedemann (3325 9341)

Tilmelding senest søndag den 15. november

Hjælpere til Lourdes

Bestyrelsen for Lourdes Valfarten søger hjælpere i form af læger, sygeplejersker, sygehjælpere og mandlige samaritater til sommeren 1999 for at kunne gennemføre valfarten for de syge.

Har du lyst til at opleve et internationalt fællesskab, møde mennesker fra store dele af verden og samtidig deltage i humanitært kristent arbejde - så tag med til Lourdes i perioden

30/6 - 7/7 1999

Har du aldrig været der før, vil du blive betaget af den smukke natur, som omkranser Lourdes, der er beliggende i hjertet af Pyrenæerne. Men ud over dette har Lourdes også noget andet: TROENS FÆLLESSKAB. I Lourdes kan man leve sin tro - samtidig med, at man hjælper sine medmennesker på en måde, som ikke er mullig andre steder, og omgivet af en stemning, som er helt unik for Lourdes - hvor den syge er i centrum.

Hvad angår prisen vil der være tale om en reduceret deltagerpris for hjælpere, for at komme til Lourdes og blive en del af det unikke trosfællesskab.

Er du interesseret i at høre mere om rejsen til Lourdes, så skriv snarest muligt og gerne inden d. 25. november 1998.

Den Nordiske Valfart til Lourdes

c/o Georg Høhling
C. F. Richsvej 2, 3. sal
2000 Frederiksberg

Europa fejrede 350-året for den westfalske fred

30 år med mord og ødelæggelse

tünster (KNA) - Verden i brand, blodbad og apokalyptiske riddere - end ikke den anden verdenskrig slog til med samme styrke som ediveårskrigen i årene 1618-48. Op imod 40 procent af befolkningen i det tyske kejserrige mistede livet. Nogle døde som følge af krigsændringer; andre sultede ihjel, blev drevet på flugt og ankom undervejs eller blev ramt af pesten. Og hvis ikke dødelige stridende parter havde været fuldkommen udmattede og ruinerede, da de mødtes i Münster og Osnabrück for at skrive under på den westfalske fred den 24. oktober 1648, var freden næppe nogensinde blevet en realitet.

Krigen og fredsforhandlinger i 1600-tallet mindede om flere henseender om det, vi i dag ser i Bosnien, Kroatien og Kosovo. Altng var lige så indviklet og svært at gennemføre. Fredsforhandlinger begyndte allerede i 1645; tovrækkeriet skulle va-

re i tre år. Mere end 190 fyrster og herskere sendte deres gesandter af sted, blot for at disse i dagevis kunne skændes om, hvem der skulle tiltales hvordan og hvilke hædersbevisninger de forskellige havde krav på. Alligevel nåede man lidt efter lidt frem til en række aftaler. Nogle blev underskrevet i Münster, som var katolsk, andre i det overvejende protestantiske Osnabrück. Disse aftaler præger Europa den dag i dag, mener historikeren Hagen Schulze fra Berlin; han betegner dem som »en slags grundlov« staterne imellem og et udgangspunkt for europæisk folkeret.

Forud for freden gik 30 år med voldshandlinger, mord og tortur, plyndring og ødelæggelse. Først var det bare en regional konflikt, men som en steppebrand bredte den sig og hærgede det halve af Europa. Forskere har fundet frem til ikke mindre en 13 forskellige konflikter, som intet havde med hinanden at

gøre. Hele balladen begyndte i Prag i 1618, da protestantiske böhmere gjorde oprør imod Habsburgernes katolske kejserdømme. Kejseren gik af med sejren. Da han efterfølgende ville genindføre katolicismen og forsøgte at centralisere magten i sit rige, vakte det så megen utilfredshed, at andre - protestantiske - lande blandede sig i konflikten. Danmark var med i krigen fra 1625.

Efter 1630 var det, som om hele det europæiske magtspil foregik i det tyske rige. Svenskerne ankom den 4. juli 1630, kæmpede i fire år på protestanternes side imod den katolske overmagt og nåede langt ned i den sydlige del af riget. De tider var for længst forbi, da man kunne kalde det for en religionskrig. Det katolske Frankrig var gået ind i konflikten i 1635 - og nu kæmpede franske soldater på protestanternes side. Det handlede ikke nær så meget om konfession som om magt. Frankrig med kardinal Riche-

lieu i spidsen følte sig mest mellem Spanien på den ene side og Habsburgerne på den anden.

Situationen var så kaotisk, at den westfalske fred nærmest var et mirakel. Fredsaftalen betød, at Nederlandene ikke længere var under spansk kontrol; den betød, at der var fred mellem kejseren og de tyske fyrster og mellem kejserdømmet og henholdsvis Frankrig og Sverige. Spanien og Frankrig havde dog deres indbyrdes strid, som først blev bilagt i 1659. I Münster og Osnabrück blev grænserne trukket på ny, og tyske områder gik over på nye hænder: Store dele af Lothringen blev til Lorraine - nu var det fransk. Sverige fik Pommern, Bremen og Verden, og Schweiz blev selvstændigt. Kejser og pave fik stadig mindre magt, mens nationalstaternes indflydelse blev større. For tyske protestanter betød freden, at de fik fuld ligeberettigelse.

Annoncepriser

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

»katolsk orientering«, Redaktionskontoret,
Vesterbrogade 28, 4.1620 København V
Telefon 3321 1444. E-mail: david.olander@ko-press.dk

Efterår på Magleås - Program 1998

DET ROMANSKE EUROPA

Om den kristne kunst i det 11. og 12. årh.
Weekend 27. nov. kl. 19 - 29. nov. kl. 13.30.
Denne periode var en storhedstid for den kristne kunst. Fra Sicilien til Norge og fra Irland til den østlige Europa opførtes romanske kirker, der udstyredes med malerier og skulpturer, der endnu i dag er til stor inspiration. En række af de mest interessante værker især fra Italien, Spanien og Frankrig, men også Tyskland og Danmark, gennemgås.
Foredragsholder: Lektor Hans Jørgen Frederiksen, Århus. Praktisk leder: Ellen Marie Lebahn. Pris kr. 675,-

Yderligere oplysninger kan fås på Magleås sekretariat

Magleås Kursuscenter - tlf. 42 81 07 15
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tilmelding ved depositum kr. 200,-
giro 428-4429

Albani Kirke i Odense 90 år

Sct. Albani Kirke i Odense fyldte søndag 25. oktober 90 år. Den runde dag blev fejret i menigheden med en stor international messe kl. 10. Festmessen afløste alle andre messer denne dag, bl.a. den polske og vietnamesiske. Efter højtideligheden i kirken var der en reception i skolens gymnastiksal.

Sct. Albani kirke og menighed er et resultat af redemptoristernes store indsats i Odense i snart et hundrede år. Kirken opførtes på en af Odenses mest centrale pladser - Albani Torv, og har i alle de mellemliggende år været markant i bybilledet. Mange turister besøger kirken og tror fejlagtigt at den er bygget flere århundreder før. Måske har de mange vedligeholdelsesarbejder i de senere år bidraget til denne fejlslutning.

I besættelsestidens sidste

voldsomme kampe i Odense, var kirken under kraftig beskydning. Modstandsbevægelsen troede fejlagtigt at nogle tyske soldater havde forsøgt sig i tårnet. Senere da de omfattende skader fra beskydningen skulle udbedres udbrød der en brand i tårnet, og tyve år senere var et stort gadegennembrud tæt på at koste Sct. Albani kirkes eksistens. - Så selv om kirken kun er 90 år har den alligevel en dramatisk historie.

Omfattende restaurering af kirken

I denne sommer har der også været stillads op om kirken. Kobberet på det 56 meter høje tårn var i en så dårlig tilstand at en storm i foråret var ved at blive meget farlig, flere kobberplader var på nippet til at falde ned. Restaureringsarbejdet er endnu ikke

helt færdigt, men bag det grønne sikkerhedsnet og stilladset toner det nye skinnende kobber frem, og hele menigheden glæder sig til den dag stilladset igen er væk.

Vedligeholdelsen af kirken er dyr for menigheden, trods økonomisk hjælp fra mange sider. Alene dette projekt koster tæt ved 1,5 mill. kr. og har været årsag til megen aktivitet i menigheden for at skaffe penge.

Kirken som er indviet til Guds Moder, Sankt Alban og Sankt Knud, fortjener at blive fejret for at have været midtpunkt for katolikernes liv i 90 år, hvor verden har ændret sig utroligt. Kirken og ceremonierne i den har ligeledes ændret sig. Kun den Herre, hvis bolig den er, er den samme.

Finn Ronald Jensen

Sct. Albani Kirke i Odense er et resultat af redemptoristernes store indsats i byen i snart ét hundrede år. Billedet til højre viser nådesbilledet »Moder af den stedsesvarende Hjælp.«

Regnbuen - Ny kateketisk bog for børn og unge

»Regnbuen«, en bog beregnet på katekesen af unge, der forbereder sig til firmelsen, foreligger nu og kan bestilles fra Ansgarstiftelsens forlag. Bogen er skrevet af Ulrika Erlandson og oversat og bearbejdet af Marianne Powell. Ved bestilling opgives venligst bestillingsnummer 1011. Bogen hører under rabatgruppe A og koster 112 kr. excl. moms. Udsalgsprisen i detailhandlen er 140 kr.

Læserne skriver

Blæste Ånden i Rundetaarn?

Ja, det tror jeg, den gjorde! Men da livet er kort - og striden er kort, så må jeg kort sagt forsøge her at sammenfatte, hvad jeg har på hjerte - det som skal udtrykke min glæde over besøget i Rundetaarn.

De to som undfangede ideen - iscenesatte og fuldførte det meget store projekt at få det hele op at stå; hvor havde de dog fået modet fra? De må have haft troens Ånd - lånt lidt af vor fader Abraham? Og så i fuld gang uden penge til det hele. Men så begynder Ånden at blæse på økonomien - og så var det i orden! Det drejede sig jo om Hildegard af Bingen - og de 60-70 tusinde mennesker som strømmede ind - op og ned - så ud til at være »mennesker af god vilje«. Det var en smuk oplevelse at være der ved starten den 1. august. Jette Thomsen øvede Hildegardsange med sit 'ensemble' nede i salen, og Kirsten Kjærulff stod og rakte hånd ved indgangen, til højre og venstre. Billederne hang smukt og rent i sidevæggene. Atmosfæren var harmonisk - uden stor reception for særligt udvalgte. Alle var bare velkomne, det gjorde så godt for os »almindelige uden visum«. En lille billet til kr. 15, og man var i en skøn oplevelse af kirke og udstillingssal - og med en forkyndelse af et budskab fra Åndens verden. Det var som om »den medvandrende Gud gik med fra billede til billede«. Jo, det blæste godt!!! Og Ånden sagde: »Den som har øren - hør!, den som har øjne - se!, den som kan læse skriften på væggen - læs!«

Det var Evangelium fra: »Ham som er - som var - og som kommer« og som siger: »Se jeg gør alle ting nye.«

Det hele var det hele værd og tilmed en smuk blomsterbuket til Kirsten!

Og nu fortsætter det land og rige rundt, mon det er »non stop!?!«

Hjertelig tak til Kirsten Kjærulff og Inge Brink Hansen - Jette Thomsen og Ulla Ryum, samt de mange, mange hjælpere!

Grethe Henriksen

Bistand

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Lægdominikanerne i Danmark

Er du interesseret i Dominikanerordenen?
Ønsker du at vide, hvad Dominikanerordenen står for?

Valgsprog I: Sandhed Valgsprog II: Betragtning og meddelelse af det betragtede til andre

Lørdag den 28. november kl. 13 kan du møde pater Patrick-Dominique Linck, O.P. fra Lund i menighedssalen bag Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 69, st. (over for Sct. Ansgars Kirke).

Niels Steensen-fest 1998

Onsdag den 25. november
Festmesse i Sct. Ansgar kl. 19

Der indbydes hermed til den årlige fejring af den salgte Niels Steensen på hans himmelske fødselsdag, onsdag den 25. november. Efter messen er der selskabeligt samvær og foredrag ved cand. mag. Niels W. Bruun: Nyfundne Niels Steensen-breve. Alle er velkomne.

Acedemicum Catholicum
Steno-Gildet
Sankt Ansgars menighed

ADVENTSRETRÆTE for UNGE (17-30 år) på Als Kloster

fredag aften den 4. december til
søndag eftermiddag den 6. december
Ved pastor Niels Engelbrecht
og Assumptionssøstrene.

Tema: Herrens komme!

Prisen er 350,- alt inkluderet.
Prisen må dog ikke hindre nogen i at komme. For nærmere oplysninger og tilmelding: Als Kloster, tlf. 74 43 33 70.

Sankt Andreas Kirkes 125 år-jubilæumsfest

fejres med pontifikalmesse lørdag den 28. november i Sankt Andreas Kirke kl. 17. Derefter festmiddag i gymnastiksalen på Sankt Joseph Søstrenes Skole.

Billetter til festmiddagen sælges efter søndagsmessen i Sankt Andreas Kirke eller ved henvendelse til Martin Ryom på telefon 20 48 46 70. Pris kr. 80. Drikkevarer købes særskilt. Festkomiteen

Det sker på Magleås

Tir. d. 17.11. - fre. d. 20.11.:

Lokalhistorisk Afdeling

Tor. d. 19.11. - fre. d. 20.11.:

DTU

Fre. d. 20.11. - lør. d. 21.11.:

Sct. Joseph Søstrenes Skole

Lør. d. 21.11. - søn. d. 22.11.:

Herlev Menighed

Søn. d. 22.11. - ons. d. 25.11.:

Danske Fysioterapeuter

Man. d. 23.11. - ons. d. 25.11.:

FAKS

Ons. d. 25.11. - fre. d. 27.11.:

Lyngby-Taarbæk Kommune

Tor. d. 26.11. - fre. d. 27.11.:

Græsted-Gilleleje Kommune

Tor. d. 26.11. - fre. d. 27.11.:

Energistyrelsen

Fre. d. 27.11. - søn. d. 29.11.:

Det Romanske Europa
v. Hans Jørgen Frederiksen

Man. d. 30.11. - ons. d. 2.12.:

Græsted-Gilleleje Kommune

Julegaveidé eller bare
til personlig fornøjelse:

Sankt Andreas Kirke 1873-1998 Strejflys over livet i og omkring kirken i 125 år

71 sider, 60 ill., kr. 98, fås ved henvendelse på Sankt Andreas Kirkes sognekantor tlf. 39 64 30 39 (onsdag 9-12), i bogsalget i kirkens våbenhus eller i Steno-butikken, vesterbrogade 28, tlf. 33 86 03 86

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90.
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

JULEMARKED 1998

Katolske Menighedsplejer afholder sit årlige Julemarked, søndag den 29. november 1998 på Niels Steensens Gymnasium, Østerbro, med indgang fra Australiensvej 38.

Program

Kl. 09.30 Højmesse i Sct. Augustin Kirke

Kl. 10.30 Julemarkedet åbner. Besøg de spændende boder og gør et »kup«. Nyd noget mad i restaurationen og bagefter varm gløgg og æbleskiver. Køb adventskransen og juledekorationen hér. I løbet af dagen forskellig underholdning. Se opslaget i våbenhuset.

Kl. 17.00 Julemarkedet lukker.

På gensyn på Julemarked 1998
KATOLSKE MENIGHEDSPLEJER

N.B. Hvis nogen har tid og lyst, kan vi godt bruge nogle flittige hænder. Kontakt Menighedsplejerne tlf. 33 15 23 03.

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på Ørn for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0-1 år kr. 200,00
2-6 år kr. 500,00
7-13 år kr. 600,00
voksne kr. 700,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der i slutningen af november 1998 blive uddelt en række portlønner á 500 kr.

Legatet kan søges af unge studerende, fortrinsvis teologer.

Ansøgningen bedes sendt inden den 27. november til sognepræsten ved Sct. Andreas Kirke, Ordrup, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.

Diverse

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Tlf. 31 22 64 22

Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag kl. 14-18. Søndag kl. 11-13 (dog ikke første søndag i måneden).

Testamente

til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifterne til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Kvindelig bibliotekarstuderende søger 2-vær. lejelejlighed på Amager eller i København. Mette Rude, 32 50 10 26 (bedst mfm. 18-19).

Salg og service

Katolske anekdoter III

har titlen »Lad den sidde!«, og er netop udkommet. 40 sider med ca. 180 nye anekdoter. Kr. 70,- plus forsendelse. Nr. 1 og 2 kan stadig fås (kr. 60,- pr. stk.)

Helge Clausens Forlag
Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet,
Tlf./fax 86 99 63 54.
e-mail: hcl@kumsb.dk

Teknisk bistand (technical assistance)

VVS-beregninger, optegninger, opmålinger samt evt. hjælp med kontakt til myndigheder, på områderne, varme, vand og afløb. Gerne også bistand ved om og tilbygninger, tilbydes af moden vvs-tekniker.

MRD TEKNIK
Tlf. 20 74 08 51

SCHWEIZ • Salg • Udlejning • Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.
F C D A/S • Tlf. 3121 5590

Her kan Deres annonce stå

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Ferie/gæstehytter
Sommerhuse, helårshuse, havepavilloner, legehuse i træ, fra 9,9 m2 og opetter. Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres. Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt. Ring for tilbud 56 82 80 61

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbehandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private

Adv. Sandra Moll

(Dansk advokat - dott. in jurisprudentia)
Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon
32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSER

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Wagn Adler

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De trykthed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor
Jørgen Brangstrup
Sk. Olsgade 10 • Roskilde • 46 35 10 35
-det er altid sikkert med en registreret revisor

Muremester Keld Erik
Ankervej 12
Stubbekøbing
1800 Nyk. F.
JOHNSEN
Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Aft tagarbejde
Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af... **BYG GARANTI** ORDNING
Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Legater

Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddeling vil finde sted i december 1998. Bevligede legatportioner vil gennem BGBKs Forvaltningsafdeling blive fremsendt i januar 1999.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevligede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevligede beløb ikke anvendes efter deres formål. Inden for en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid«.

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 27. november 1998. I ansøgningerne skal oplyses SE-nr eller CPR-nr. Ansøgninger, der fremsendes uden denne oplysning, vil ikke blive behandlet.

Legatets adresse er:

Jørgen Bredholt
Svendsvej 3, 2990 Nivå

Den finske biskop Paul Verschuren tager afsked med sit bispedømme

Kære alle i bispedømmet!

Som bekendt har paven den 18. september 1998 imødekommet min afskedsbegæring. Lad mig med disse linjer forklare, hvorfor jeg har ønsket at trække mig tilbage; jeg skal gøre det ved hjælp af to par sko, som jeg har fundet i henholdsvis Det gamle og Det nye Testamente. Men allerførst vil jeg takke alle jer, som har bedt for mig, og som har ladet mig mærke jeres kærlighed og støtte. Det er en stor rigdom at tilhøre kirken, at være en del af et fællesskab på en ny måde; det har ladet mig erfare endnu mere intenst, at jeg i Kristus tilhører Guds familie og er en del af det legeme, som kirken er. Vi støtter hinanden i Gud; jeg er ikke alene.

Jeg var chokeret og ked af det, da man stillede min diagnose. Jeg må indrømme at jeg græd, for jeg er så glad for livet og for mit arbejde. Men jeg ved også, at jeres trofasthed, jeres forbøn og gode ønsker, har hjulpet mig til at indse, at »for os er der kun én Gud, Faderen; fra ham er

alle ting, og vi til ham« (1. kor. 8, 6). Skriftsteder som dette har hjulpet mig til at tænke det hele igennem. Det første skriftsted, jeg fandt støtte i, har at gøre med det syn, som Moses havde i ørkenen. Da han fik øje på den brændende tornebusk og vilde se nærmere på fænomenet, hørte han Guds stemme, som bad ham tage sine sko af. Man må tage fodtøjet af, når man står over for Guds storhed og kærlighed. Jeg fornemmede, at tiden nu var inde; nu måtte jeg gøre alvor af det – tage mine sko af og berede mig på at se den forunderlige, brændende busk. Og de gamle sko skal af, førend man kan få de nye på.

De nye sko finder vi i lignelsen om den fortabte søn. Den yngste af de to sønner kommer hjem, træt og ødelagt; hans far tager imod ham med åbne arme og giver tjenerne besked på at hente festtøjet og et par nye sko til ham. Jeg håber, at jeg får lov til at komme hjem på samme måde som denne dreng.

Det er, som om jeg har ta-

get mine gamle sko af, men jeg har ikke fået de nye på endnu. Det er nu, jeg er nødt til at træde tilbage fra mit bispedømme. Det gør ondt, men jeg er nødt til det. Jeg gør det i kærlighed til bispedømmet, som fortjener mere, end jeg er i stand til at give. Jeg gør det for i stedet at bruge min tid og mine kræfter på den sygdom, som Gud har givet mig til opgave, og på døden, som for os alle er porten ind til evigheden.

Da jeg kom til Helsinki i 1964, havde jeg et par bøger og enkelte personlige ejendele med mig. Egentlig personlig formue havde jeg ikke. Lykkeligvis har jeg heller ingen formue nu, da min tid som biskop er til ende. Ganske lige som præsterne i bispedømmet og ordenspræsterne i deres fællesskaber har jeg bare fået alt, hvad jeg behøvede, for at kunne leve og arbejde. Det er jeg taknemmelig for.

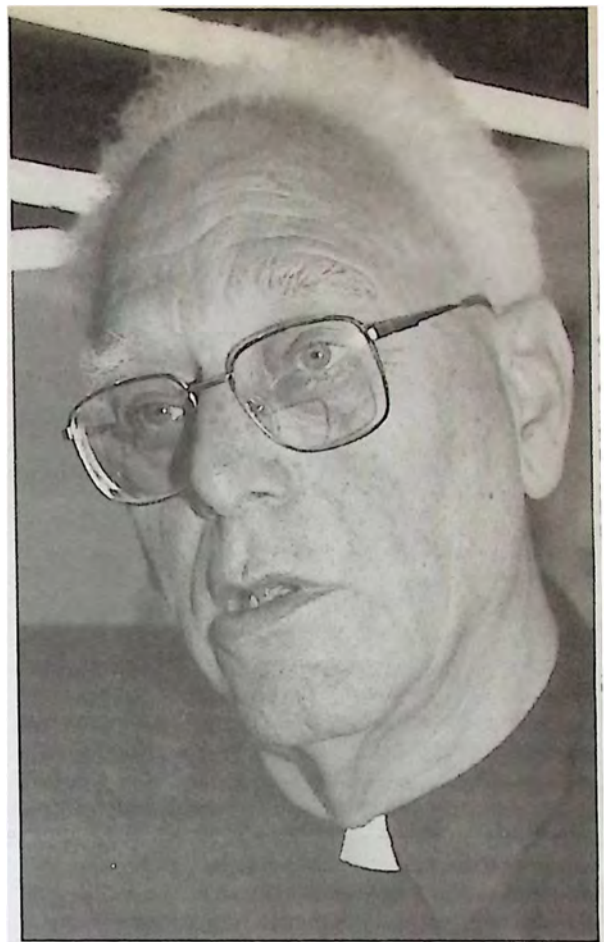
Jeg havde tænkt mig, at der som afslutning på dette brev skulle stå lidt om mine ønsker for igangværende projekter

såsom missalet, bønnebogen og katekismen. Jeg ville også gerne have skrevet om mine ønsker for sognene, kursus- og lejrcentret Stella Maris og forskellige organisationer. Men måske er det bedst, at jeg tager skoene af nu. Jeg stoler på min efterfølger, og jeg stoler på Jesus Kristus, som er den sande hyrde i vort bispedømme. Han er den samme i går, i dag og i al evighed.

Jeg vil aldrig glemme jer; jeg vil »bede om, at vor Herre Jesu Kristi Gud, herlighedens fader, vil give jer visdoms og åbenbarings ånd til at erkende ham, med jeres hjertes øjne oplyst, så I forstår, til hvilket håb han kaldte jer, hvor rig på herlighed hans arv til de hellige er, og hvor overvældende stor hans magt er hos os, der tror i kraft af hans mægtige styrke« (Ef. 1, 17-19).

Meilahti Hospital, d. 18. september 1998

Biskop Paul Verschuren

Biskop Paul Verschuren, mangeårig formand for Den nordiske Bispekonference. Foto: Knud Kluge.

Ny formand for Caritas Europa

Kaunas (KNA) - På et møde i Kaunas i Litauen er 52-årige Denis Vienot valgt til ny præsident for Caritas Europa. Han efterfølger hjælpebiskoppen af Stockholm, William Kenney, som efter en fireårig periode ikke kunne gen vælges. Caritas Europa omfatter 32 nationale, katolske nødhjælpsorganisationer. Yderligere 13 overvejende østeuropæiske organisationer er associeret og ventes optaget som fuldgyltige medlemmer næste år.

Vienot betegner hjælpen til de central- og østeuropæiske caritas-organisationer under opbygning som en af sine vigtigste opgaver. Bekæmpelse af fattigdommen i Europa og samarbejdet om udviklingshjælp prioriterer han ligeledes højt.

De 32 organisationer vedtog, at de ville intensivere deres samarbejde. Den sociale ulighed bliver stadig større i alle dele af Europa, konstaterer de i deres nye strategiplan. Organisationerne blev endvidere enige om, at Caritas Europa skal styrkes, og at der skal slås bro over kløften mellem Øst- og Vesteuropa. De central- og østeuropæiske organisationer skal have mere hjælp til deres opbygning end hidtil, og planer for udvidelse skal koordineres. Med dette for øje og med EU's stadig mere fremtrædende rolle i tankerne skal de katolske nødhjælpsorganisationers repræsentation i Bruxelles styrkes, hedder det. I strategiplanen beklager

organisationerne, at den stadig større sociale ulighed forekommer ikke bare inden for de enkelte landes grænser, men også landene imellem. De europæiske lande kan groft deles i tre: der er de industrialiserede lande, hvor krisen også gør sig gældende, og der er en gruppe, som man kunne kalde 'industri-lande på vej op'. Disse trænger stadig til modernisering på mange områder, men de første tegn på vækst er begyndt at vise sig. Endelig er der lande, som næppe har de store chancer i globaliseringspillet, fordi man hverken kan afsætte noget til dem eller investere i dem, konstaterer Caritas Europa.

52-årige Denis Vienot valgt til ny præsident for Caritas Europa.

Næste nummer udsendes den 25. november

Ny rundskrivelse fra paven

Fortsat fra forsiden

Paven slår fast, at der ikke er tale om et modsætningsforhold mellem sandheden, som Gud har åbenbaret i Jesus Kristus, og de sandheder, som man kan filosofere sig frem til. Han ser meget gerne, at man igen finder frem til den førhen så karakteristiske, håndgribelige enhed af tro og filosofi; derfor betragter han et solidt filosofistudium som en uundværlig del af en teologisk uddannelse. Det har været et forsømt område siden det andet vatikankoncil, konstaterer han.

I rundskrivelsen gør paven meget ud af Østens filosofi. Han er den første pave, der i en rundskrivelse skitserer, hvordan den kristne og den østerlandske filosofi kan mødes; samtidig opfordrer han teologerne til at øge deres indsats for at få kontakt med kulturerne i øst. Det er også første gang, at en rundskrivelse rummer anerkendelse af banebrydende nytænkning inden for det 20. århundredes filosofi i Vesten. Paven anerkender blandt andet den moderne logik, sprogfilosofien, som er opstået inden for det angelsaksiske område, antropologi og ansatser til eksistentialisme; alt dette betegner han som en berigelse for viden og tænkning.

Paven tager skarpt afstand fra den esoteriske bølge, som skyller ind over Europa og Amerika. Han minder om, at apostlen Paulus for næsten 2000 år siden advarede de kristne imod esoteriske sekter, og understreger, at denne advarsel er højaktuel også i dag. Han peger på de forskellige esoteriske tendenser, som nemt vinder indpas også blandt troende, som mangler den fornødne, kritiske sans.

Vil ikke acceptere en sekterisk tro

Pave Johannes Paul opfordrer katolske teologer til inden for deres respektive områder – ikke mindst dogmatik, moralteologi, eksegesi og katekese – i højere grad at tage til sig, hvad filosofien har at bidrage med. Han kan under ingen omstændigheder acceptere en sekterisk tro baseret på følelser og uden kritisk refleksion; i stedet gør han sig til talsmand for, at filosofi og teologi skal respektere hinanden. Det forudsætter bare, at teologerne tør kaste sig ud i en kritisk og vanskelig dialog med både den moderne og den traditionelle filosofi, også når den strider imod Guds ord.

Pave Clemens I fejres den 23. november

Clemens I med tilnavnet Romanus var den fjerde pave; han efterfulgte Cletus I år 88 og døde i 97. Clemens sendte et brev til menigheden i Korinth, hvor der var en del uro, fordi man havde afsat nogle af de ældste. Han var af den opfattelse, at man ikke kunne afsætte menighedens ledere; i stedet måtte man se at få løst problemerne og komme videre. I samme brev fortæller han blandt andet udførligt om apostlene Peter og Pauls martyrdød og om kødets opstandelse. Ifølge legenden blev Clemens kastet i havet med et anker om halsen og afbildes derfor gerne med et anker. Han er skytshelgen for stenhuggere.

Pastoralrådsmødet • side 3

Ny biskop af Stockholm • side 5

Kirken i Norden • side 6-7

Niels Steensens Gymnasium • side 8-9

Bøger • side 10

Caritas' juleindsamling hjælper ofrene for orkanen Mitch

Honduras arbejder tusindvis af frivillige fra den lokale Caritas-organisation på at hjælpe de mange hjemløse efter orkanen Mitch.

Caritas Danmark har netop fået 750.000 kroner fra Udenrigsministeriet til et nødhjælpsprojekt i hovedstaden. En mission er på vej til Honduras for at se, hvad der dernæst er brug for. Organisationen regner med, at det egentlige nødhjælpsarbejde vil vare indtil i år, og at man derefter kan begynde på genopbygningsarbejdet. Genopbygningen kommer til at vare nogle år og kan ikke lade sig gøre uden en massiv indsats fra udlandet.

Mennesker i tusindvis er kommet eller forsvundet

som følge af de jordskred, orkanen udløste. 1,5 millioner mennesker har mistet deres hjem og er indkvarteret i kirker, skoler og offentlige bygninger. Mitch hærgede flere mellemamerikanske lande i slutningen af oktober. Honduras blev hårdest ramt. Caritas Danmark har besluttet, at dette års juleindsamling skal gå til hjælpearbejdet blandt orkanens ofre i Honduras.

Caritas Danmark er en del af det verdensomspændende netværk af Caritas-organisationer og har en beskedent men effektiv administration. Derved sikres det, at de indkomne gavebeløb kommer derhen, hvor der er brug for hjælp.

Førstkommende søndag tændes det første lys i adventskransen. Samtidig med at vi forbereder os til jul, fortsætter nedtællingen til det hellige år 2000. Med adventstidens begyndelse går vi ind i det sidste af de tre forberedende år. I 1997 var det Kristus, der var centrum, i 1998 Helligånden og nu Gud Fader. Foto KNA

Broder Anders fra Norraby bliver biskop af Stockholm

Første svenskfødte biskop siden reformationen

Pave Johannes Paul II har udnævnt den 49-årige Anders Arborelius OCD til ny biskop af Stockholm. Arborelius er svensk af fødsel, blev katolik som 20-årig og indtrådte i karmeliterordenen to år senere.

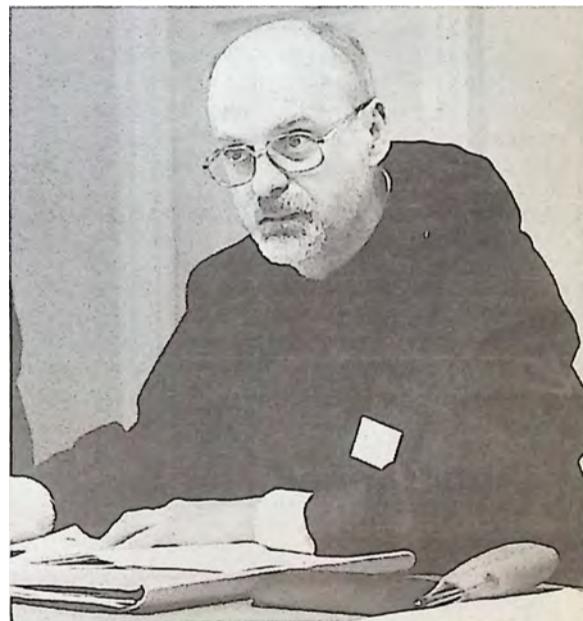
Den kommende biskop vil være kendt af mange her i landet. Han tilhører karmeliterklosteret i Norraby, har fungeret som retraceleder i Danmark og har skrevet flere bøger. Arborelius efterfølger biskop Hubertus Brandenburg,

som er trådt tilbage på grund af alder. Brandenburg har beklædt embedet siden februar 1978. Bispevielsen og embedsoverdragelsen finder sted omkring årsskiftet, oplyser bispekontoret i Stockholm.

I Sverige var det – ganske som i Danmark – forbudt at dyrke den katolske tro i århundrederne efter reformationen. Lidt efter lidt fik kirken atter fodfæste. I 1837 kunne man igen indvie en katolsk kirke, men endnu i 1858 er seks

svenskere blevet landsforvist, efter at de var blevet katolikker. Først i 1952 fik man egentlig religionsfrihed; det følgende år oprettedes Bispedømmet Stockholm.

Den nyudnævnte biskop præsenteres på s. 5. Den afgående tegner et billede af kirken i Norden set med svenske øjne på s. 7-8.

Pastoralrådsmøde på Magleås:

Bred tilslutning til spareforslag

Det stærkt reducerede budgetforslag, som omtales i sidste nummer af Katolsk Orientering, blev behandlet på pastoralrådsmødet d. 14. og 15. november. En solidaritetsafgift på 25%, som var indeholdt i forslaget, kunne nedsættes til 12,5%, idet bispekontoret netop havde fået meddelelse om

en arv. Rådet kunne i alt væsentligt tilslutte sig budgetforslaget.

Der var endvidere bred enighed om, at bispedømmets økonomiske kommission skulle udarbejde et forslag om en decentral kirkebidragsordning.

Pastoralrådet har rådgivende kompetence i spørgsmål ved-

rørende økonomi. Den økonomiske kommission er en 'tænketank', som ligeledes er en rådgivende funktion.

Endelige, økonomiske beslutninger træffes af Økonomisk Råd, som er sammensat af mennesker med ekspertise på dette område.

(Se side 3)

P. Josef Reymen død

Den 19. november døde p. Josef Reymen O. Præm., 71 år gammel. P. Reymen kom fra Belgien, indtrådte hos præmonstratenserne i 1951 og blev præsteviet i klosteret i Averbode i 1957. Efter sin ankomst til Danmark har han virket i Vejle, Kolding, Esbjerg, Herning, Silkeborg og senest i Horsens, hvor han har været sognepræst siden 1972. Fredag d. 27. november kl. 12.30 læses en requiemmesse for p.

Reymen i Skt. Josefs Kirke i Horsens. Begravelsen finder sted i Averbode.

Det pædagogiske miljø

Enhver, der har gået i skole, har erindringer om denne vigtige periode. De kan være smertelige med nederlag, men måske også med minder om en tid med frugtbar vækst. Måske var det en lærer som, mere end andre, troede på én og skabte grobund for tillid og håb.

Skolemiljøet er hyppigt blevet gjort til genstand for beskrivelser i litteraturen, som regel overvejende negative. Man husker de engelske kostskoler i forrige århundrede dramatisk beskrevet af Charles Dickens og senere har vi på dansk Scherfigs beskrivelse af en traumatisk gymnasietid i den efterhånden klassiske Det forsømte forår.

Der er helt andre minder om det navnkundige Skt. Andreas Kollegium, som var den danske katolske Kirkes stolthed. I salmebogen findes en forfatter ved navn Halfdan Kejser. Mange forbinder måske ikke meget med navnet, men han var filolog og tilknyttet kollegiet i Ordrup. Der var mange andre fremragende lærere. Det var et stort tab, da jesuiterne måtte opgive dette vigtige pædagogiske miljø, der havde vist sig at være så frugtbart.

Det var først i 1950, at der viste sig muligheder for at etablere et katolsk gymnasium igen med pater Heggum som den første rektor. Det hele begyndte på Sankt Knuds Skole, hvor gymnasiet tog sin spæde begyndelse. Det var ikke let at skabe et pædagogisk miljø under disse meget trange forhold, og mange ventede spændt på udfaldet af dette vovelige eksperiment. Der kom skred i udviklingen, da Skt. Liobakloster flyttede fra Skt. Kjeldsgade til den gamle gård i Valby, Hoffmannsminde, hvor de indrettede plejehjem. Efter ombygninger fik Niels Steensens Gymnasium nu de nødvendige rammer for at skabe et moderne gymnasium og grundlaget for et katolsk pædagogisk miljø. Pater Heggum havde præget skolen med sin kultur og sine organisatoriske evner. Han blev efterfulgt af Erik Lorensen, der havde sin egen lederstil, men førte gymnasiet videre på en diskret og indsigtfuld måde. Efter hans alt for tidlige død i 1979 fulgte flere andre rektorer.

Det er vanskeligt at lede en skole. Den er ikke kun et undervisningssted, – den er et pædagogisk milieu, som har en stor indflydelse på hele elevens personlighed. Hver alder stiller sine egne krav, og den enkeltes udvikling er afhængig af alle de mennesker, der dagligt omgiver ham eller hende, deres indbyrdes samarbejde.

Enhver skole har sin egen identitet, som er afhængig af målsætning, leder og lærerkollegium. Forældrene har også en afgørende betydning. På en forunderlig måde indskrives skolen sig i hele bispedømmets liv og vækst.

En refleksion over dette unikke fællesskabs identitet og inspirationskilder findes i en lang artikel andetsteds i bladet. Den er tankevækkende, ikke mindst på baggrund af en ny leders tiltrædelse. Det er en stor opgave, som denne person påtager sig, men som ikke kan løses uden støtte fra skolemiljøet, men også fra enhver, der på forskellig måde har forbindelse med skolen. Skolen udgør i bred forstand en kulturarv, som vi alle har et ansvar for. Navnet er også en påmindelse om menneskets stadige søgen efter en dybere forståelse, den uddybning af tro og fornuft, som Niels Steensen var et eksempel på.

Jørgen Hviid

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
Maria Jørgensen og David Olander
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
Chefredaktør pastor Jørgen Hviid – Telefon 4921 4646
Fax: 4920 1176 – E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A,
DK 1260 København K
Tryk: Dansk Avistryk, DK 2600 Glostrup. Oplag 17.000

Anna & Simeon

Ældre i sognene forbereder sig til jubilæet

Ved Bente og Christian West

Treenigheden

Ordet Treenigheden betyder at drage os med ind i sit åndelige liv, og det finder vi beskrevet i Joh 16,14-15. Han tager ved den sidste nadver afsked med sine disciple med ordene: »Nu går jeg hen til Ham, som har sendt mig.« Ingen er i tvivl om, at det er til Gud Fader, Han går hen. Men for disciplene var det en stor sorg efter et betydningsfuldt samliv at miste Ham. Derfor forklarer nu Jesus meget om den tredje person i Gud: Talsmanden.

Jesus forklarer os dette ved at drage os med ind i sit åndelige liv, og det finder vi beskrevet i Joh 16,14-15. Han tager ved den sidste nadver afsked med sine disciple med ordene: »Nu går jeg hen til Ham, som har sendt mig.« Ingen er i tvivl om, at det er til Gud Fader, Han går hen. Men for disciplene var det en stor sorg efter et betydningsfuldt samliv at miste Ham. Derfor forklarer nu Jesus meget om den tredje person i Gud: Talsmanden.

Det er vigtigt for os i Helligåndens år, som snart er slut, ja for kirken indtil tidernes ende.

Det, Jesus nu åbenbarer for os, er hans eget forhold, hans eget samliv med sin Fader og Helligånden, og det vil Han indlemme os i som grenene på vintræet ved at uddele sit legeme til apostlene, ja til alle mennesker. I Joh 13 forbereder Han os meget pædagogisk med ordene: »Men når Han, sandhedens ånd kommer, skal Han vejlede jer til hele sandheden.« I Joh 14 hører vi hvordan: »Han skal herliggøre mig, thi Han skal tage af mit og forkynde jer det. Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at Han skal tage af mit og forkynde jer det.« Med Jesu egne ord

forstår vi nu bedre Helligånden. – En trøster kaldes Helligånden også, og det passer godt i denne stund. Men trøsteren erstatter ikke Kristus. Han kommer, for at Kristus kan blive og virke i Kirken som forløser og Herre.

I encyklikaen Dominum et vivificantem, nr. 7, skriver vores pave: »Der er et intimt bånd mellem Helligånden og Kristus i frelsesværket, ved hvilken Ånden handler i menneskets historie som en anden Trøster, der vedvarende sikrer udsendelsen af den gode nyhed, åbenbart af Jesus af Nazareth.« Den gode nyhed, at Han ville frelse os ved selv at gå ydmygelses og lidelses vej, hørte vi om i påsketiden. Nu giver Helligånden de første kristne kraft til at gå samme vej, martyriets.

Himlen åbnes for os af Stefanus

Lad os her betragte Stefanus, den første martyr, og sammen med ham opleve 'Himlen åben', det vil sige; følge med ham op til den treenige Gud. Stefanus var en mand fuld af tro og Helligånd, og vi lærer om ham i ApG 6,8, at han gjorde store undere og tegn. Han fortæller jøderne om de store begivenheder i jødefolkets historie fra patriarkerne til stamfædrene, som solgte Josef af misundelse, videre til Moses, Josua til David.

Han fortalte dem sandheden om Jesus og deres rolle, som førte til korsfæstelsen, og hvordan de i det hele taget gennem tiderne havde forfulgt profeterne. Dette gjorde dem forbitrede, og i ApG 7,56 ser han fuld af Helligånden Himlen åben og

menneskesønnen stående ved Guds højre hånd. Under steningen fik han kraft, til at bede for dem: »Tilregn dem ikke denne synd.«

Det daglige livs martyrium

Hver af os kristne er det ikke beskåret at få et blodets martyrium som i den første kirke, og dog har vi mange martyrer i vor tid både i øst og vest. Men vi kan opleve martyriet i det daglige livs vanskeligheder: ensomhed, sygdom, ældresvagheder, fattigdom, nederlag i livet og skammen derover. I alt dette blander ånden sig for at give glæden i prøvelserne, i forladtheden.

Også Frans af Assisi betragter denne tilstand som en stor nåde: »Af alle Helligåndens gaver, som Kristus giver sine venner, er det at besejre sig selv og at tåle af kærlighed til Ham: smerter, fornærmelser, skændsel, ubehageligheder, vigtigt.« Det vigtigste er dog, at vi vil tage korset på os og følge Kristus. Det skriver Paris' kardinal, Jean-Marie Lustiger en bog om: Soyez Heureux (=Vær glade/lykkelige), Nil 1997.

Hvad står der egentlig i Saligprisningerne? Læs Jesu egne ord i Matt 5,11-12, hvor Jesus opfordrer os til ikke at beklage os, men erklærer os salige i den situation. Men ligesom Kristus selv og Stefanus skal vi tilgive vores forfølgere. Vores glæde i Gud

skal overvinde alt had hos os.

En Helgen bærer frugt

Mange eksempler kan gives på det daglige martyrium. Vi vil fortælle om Maximilian Kolbes i Polen. I 1982 var vi til stor helgenkårsmesse i domkirken i Stettin. Byen var i krigsretsstilstand, mens mange polakker strømmede ind i kirken for at hylde et hellig menneske, der havde givet sit daglige brød og dermed live for at redde en familiefar fra døden. Menigheden sang og bad i 3-4 timer, man kunne ikke løsrive sig fra det sted hvor man turde være kristen fuldt ud, og da de omsider så vede langsomt ud af kirken ti den grå, grusomme hverdag var de selv martyrer i dette trøstesløse liv.

Helligåndens betydning i dag

Helligånden er bønnens mester: den menneskelige natur som søger enheden med Gud er ikke på nogen måde i stand til at søge Gud, hvis den ikke hjælpes af Ham, som de søger. I sin bog om Helligånden skriver pave Johannes Paul II: »Vi skal være vågne over for, at Helligånden giver ny evangelisering i vor tid, og det er ved den, at Guds skabes enhed i vor egen kirke.« Vi fik dyrebare gaver ved konfirmationen, det må være vores særkende at være sønderj for kærligheden svar på vor tids kolde liv.

Lad os bede for denne nye evangelisering.

Kalkmaleri. Foto Nationalmuseet

Læserne skriver

Stor tilslutning til firesproget rosenkransandagt

I anledning af rosenkransmåneden oktober arrangerede sognepræst Jan Zalewski fra Aabenraa sammen med sognepræst Ludger Hölscher fra den katolske nabomenighed i Flensborg og den polske katolske Mission også i Flensborg to fælles, firesprogede rosenkransandagter. Rosenkransen blev bedt skiftevis på dansk, tysk, polsk og

vietnamesisk. Den 10. oktober blev rosenkransandagten bedt i St. Marien-Schmerzhafter Mutter i Flensborg med efterfølgende aftensandagt, hvor ca. 50 mennesker deltog.

Ugen efter, den 18. Oktober, bad ca. 80 mennesker rosenkransen i Skt. Ansgars kirke i Aabenraa foran det udstillede hellige sakramente, med for-

bøn for vor Pave Johannes Paul II i anledning af hans 20 årige pontifikat, om velsignelse, kraft og et godt helbred til at lede hele menneskeheden ind i det næste årtusind, om mange nye præstekald og om fred til alle mennesker. Det blev to meget rige, fælles rosenkransandagter, hvor man kunne føle, at den katolske tro ikke er indskrænket af sted og

grænser, men er en tro, der binder mennesker også med forskellige nationaliteter sammen.

Det var første gang, og håber meget, at noget lignende vil blive arrangeret i fremtiden her og i hele landet.

Helle Osiec
Harrislee, Tyskland

Solidaritetsbidraget halveret

Bispedømmet er stadig på 'slankekur', men menighederne rammes ikke så hårdt som forventet

Af Maria Jørgensen

En glædelig overraskelse ventede pastoralrådet, da der skulle tages stilling til forretningsudvalgets 'nødplan', et stærkt reduceret budgetforslag for 1999: underskudet bliver næsten en fjerdedel mindre end forventet. Det skyldes en arv på omkring 700.000 kr., som bispekontoret netop havde fået meddelelse om. Derved kunne solidaritetsbidraget, som forretningsudvalget har foreslået, halveres. De enkelte menigheder kommer således til at betale 12,5% af alle ordinære indtægter ud over kirkebidraget – i stedet for de oprindelige 25% – til bispedømmet.

Med denne ændring kunne pastoralrådet i alt væsentligt tilslutte sig budgetforslaget og anbefale biskoppen at gennemføre de øvrige besparelser. Hermed er bolden spillet videre til Økonomisk Råd.

Pastoralrådet har en rådgivende funktion, mens Økonomisk Råd har besluttende kompetence

Pastoral prioritering

Et af de steder, hvor besparelserne kommer til at gøre ondt, er Niels Steensens Bibliotek, som får 113.000 kroner fra bispedømmets side i stedet for de oprindelige budgetterede 238.500.

Bag de foreslåede besparelser ligger imidlertid en pastoral prioritering – en vurdering af, hvor det ud fra et pastoralt synspunkt vil være mest hensigtsmæssigt at bruge de midler, der er til disposition. For Niels Steensens Biblioteks vedkommende er forretningsudvalget ikke i tvivl om, at det er en meget væsentlig opgave, der skæres ned på. Langt størstedelen af bibliotekets brugere tilhører imidlertid fire københavnske menigheder; derfor kan det synes urimeligt, at det lægger beslag på så stor en del af de

sparomme midler, der skal komme hele landet til gode.

Mange pastoralrådsmedlemmer var enige i, at biblioteket havde en vigtig mission, og at det ville være overordentlig trist, hvis det blev nødt til at lukke. Rådet har derfor nedsat en arbejdsgruppe, som skal overveje mulighederne for et tættere samarbejde mellem Pastoral-Centret, Katolsk Informationstjeneste og Niels Steensens Bibliotek, eventuelt under samme tag. Gruppen, som består af Erling Tiedemann, p. Anders Baadsgaard Jensen OFM conv., sr. Hildegard Madsen OSB, Ivar Hoel og Anne Storm, vil holde en tæt kontakt til bibliotekets daglige leder, Keld Dahlwad.

En led opgave

Det fremgik med al ønskelig tydelighed, at ingen af forretningsudvalgets medlemmer brød sig om at svinge sparekniven. Det var »en led

opgave at skulle spare tre millioner», mente næstformanden, Lone Stubkjær.

'Nødplanen' med nedskæringer og solidaritetsbidrag er en her-og-nu-løsning og vedrører kun 1999. En lang række udgiftsposter skal gås efter i sømmene, og der skal skaffes et bedre overblik over mulige indtægter, altsammen med henblik på fremtiden.

Sr. Cecille Maes (Svendborg) og Jeanett Jezewski (Caritas Danmark) lytter opmærksomt til, hvad forretningsudvalget fortæller.

Fra forretningsudvalget: formanden Poul Wiisbye, næstformand Lone Stubkjær og FU-medlem Peter Ryom. Det samlede forretningsudvalg var fuldstændig klar over, at sparekniven ville gøre ondt; det var ikke noget, der morede dem.

Pastoralrådets mascot, Therese Münchow Carlsson, 6 mdr.

Michael Raymond Jensen (Odense) er 25 år og yngste medlem af det nuværende pastoralråd. Han var ikke den eneste, der måtte koncentrere sig for at følge med i budgetdebatten.

Bispedømmets økonomiske kommission:

Forslag om decentral kirkebidragsordning

Af Maria Jørgensen

Det er ikke kun på grund af kirkebidragets størrelse, at den nuværende kirkebidragsordning er sat under lup. Den centraliserede ordning, som administreres af bispekontoret, har ganske enkelt vist sig ikke at fungere tilfredsstillende.

Nøgleordet er decentralisering: Økonomisk Kommission forestiller sig en model, som indebærer, at hele kirkebidraget i første omgang går til sognet. Herefter betaler sognet en nærmere fastsat procentdel til bispedømmets fælles husholdning, forklarede pastor Lars Messerschmidt, som orienterede pastoralrådet om kommissionens arbejde. Han understregede, at kommissionen endnu ikke havde udarbejdet et sådant forslag; endnu var der tale om overvejelser.

Pastoralrådsmedlemmer fra alle dele af landet kunne bekræfte, at den centraliserede ordning var problematisk; man vil hellere betale til den menighed, man selv er en del

af, end til 'dem derovre i København'. Men der er ingen grund til mudderkastning, understregede Mariano Davies, medlem af både kommissionen og forretningsudvalget, for mange af dem, der ikke er tilsluttet kirkebidragsordningen, foretrækker at støtte kirken anonymt. Det gælder for eksempel en stor del af vore udenlandske trosfæller, om hvem det ofte er blevet sagt, at det er vanskeligt at få dem med i den nuværende ordning.

Ikke et problem men en udfordring

Der er heller ingen mening i at diskutere, hvorvidt det her er menighedernes eller bispedømmets problem, tilføjede Davies; det angår os alle og er en fælles udfordring.

Det, vi drøfter, er i virkeligheden subsidiaritetsprincippet, påpegede Lars Messerschmidt; det er nærhedsprincippet – at det, som de mindre instanser kan klare, det skal de klare – ikke bare for at aflaste en central administration, men fordi folk skal tages alvorligt i deres an-

svar. Kunsten er så at få subsidiaritetsprincippet til at harmonere med solidaritetsprincippet, tilføjede han.

Efter den nuværende ordning betales kirkebidraget til bispedømmet, som herefter returnerer tre fjerdedele til ens sogn. Pastoralrådet gav sin tilslutning til, at kommissionen arbejder videre med det skitserede forslag til en decentral ordning.

En tænketank

Økonomisk Kommission må ikke forveksles med Økonomisk Råd, som er et ekspertpanel med besluttende kompetence. Kommissionen er en 'tænketank', hvis opgave er at skaffe bispedømmet og menighederne flere indtæg-

ter. Dermed er den trådt i stedet for kirkebidragsudvalget, et stående udvalg under diverse tidligere pastoralråd, som ophørte med at eksistere i sommeren 1996.

En landsdækkende kampagne for kirkebidragsordningen i efteråret 1995 har ikke haft den ønskede virkning. Kirkebidragsordningen har ikke fået væsentlig større tilslutning i de tre år, der er gået. I snit tegner den sig for knap en tredjedel af indtægterne, men med store forskelle mellem menighederne.

Kirken skal markeres i grønlandsk bevidsthed

Af Maria Jørgensen

I bispedømmets nordligste udkant har man store planer for år 2000. Som et led i fejringen af jubilæet vil menigheden i Nuuk markere tusindåret for kristendommens indførelse i Grønland. Der tænkes blandt andet på en valfart til nogle af de steder, der tjente som samlings-

punkter for de kristne i sen vikingetid og tidlig middelalder.

Menigheden vil gerne markere den katolske kirke i grønlandsk bevidsthed, forlante repræsentanten for Grønland, Karen M. H. Nielsen, på pastoralrådsmødet. Endnu er planerne ikke særlig konkrete, tilføjede hun, men på turistkontoret er man positivt indstillet.

Fortsættelse følger...

Pastoralrådet kom vidt omkring, da man drøftede livet i den hjemlige kirke. Vækst eller stagnation, lød spørgsmålet. Fire oplæg berørte talrige udfordringer, og i den efterfølgende debat blev både

problemer og mulige løsninger belyst fra flere sider.

Mere om dette i næste nummer af Katolsk Orientering.

Hjælp Honduras!

Tusinder mistede livet, andre tusinder er forsvundet, og 1,5 million mennesker mistede deres hjem efter orkanen Mitch, fortæller Caritas Danmark

Næppe havde orkanen Mitch lagt sig, førend Caritas Danmark var i fuld gang med at hjælpe ofrene. For den katolske nødhjælpsorganisation er der ikke langt fra tanke til handling.

Det var i slutningen af oktober, at Mitch fejede hen over flere centralamerikanske lande. Værst gik det ud over Honduras, hvor den førte til enorme ødelæggelser, først ved kysten og senere inde i landet. Tusinder mistede livet, andre tusinder er forsvundet, og 1,5 million mennesker mistede deres hjem.

Meteorologerne fejlbedømte situationen – med det resultat, at befolkningen ikke nåede at tage de nødvendige forholdsregler; ingen regnede med, at orkanen ville udvikle sig så voldsomt og va-

re så længe, som den gjorde.

Hvad orkanen ikke blæste omkuld, druknede den i de følgende dage; floderne gik over deres bredder og forårsagede voldsomme jordskred. Veje, broer og vandledninger er skyllet væk, og hele landsbyer er begravet i mudder.

Et fattigt land

Det var et fattigt land, der måtte holde for. Syv ud af ti indbyggere lever i forvejen under fattigdomsgrænsen, og udlandsgælden er i milliardklassen.

Ødelæggelserne betød en øget risiko for plyndringer, og de betød, at nødhjælpen har svært ved at komme frem. De mange hjemløse er stuvet sammen i kirker, skoler og offentlige bygninger. Det bety-

der igen, at der let kan opstå epidemier; myndighederne støber derfor efter at genoprette vandforsyningerne som det første.

Det stedlige Caritas fik hurtigt alarmeret det verdensomspændende netværk af katolske nødhjælpsorganisationer. Caritas Danmark dannede sig et overblik over situationen og fik øje på et lyspunkt midt i dette inferno: en massiv, frivillig indsats. Ikke mindre end 93.600 frivillige med tilknytning til Caritas Tegucigalpa havde allerede meldt sig og var begyndt at hjælpe. Over hele landet samlede de fødevarer og tøj til ofrene. Og det er tvingende nødvendigt at satse på lokale kræfter, fortæller Caritas Danmark, for de ufremkommelige veje gør det næsten

Smukt ser det ud – så længe vejret er godt! Men når vinden tager fat med orkanstyrke og skyerne sender enorme mængder af vand ned over det lille hjem, kan en fattig families verden hurtigt bryde sammen. Foto KNA

umuligt at hjælpe andre steder end der, hvor man allerede er.

Der mangler fødevarer, medicin og drikkevand, rapporterer de lokale. Rent drikkevand! Og der mangler benzin og mandskab, som kan gøre broer og veje farbare igen. Huse skal genopbygges,

landbrug skal genetableres, og hele indsatsen skal koordineres.

Juleindsamling

Caritas Danmark har besluttet, at dette års juleindsamling skal komme orkanens ofre til gode. Udenrigsministeriet har allerede bidraget med

750.000 kr. Små såvel som større beløb kan indbetales på giro 404 3979.

Organisationen regner med, at den egentlige nødhjælp skal vare ved indtil nytår, og at genopbygningen strækker sig nogle år frem.

Støt ofrene for »Mitch«
Caritas Danmark
Giro 404 3979

Caritas Danmark søger vikar for økonomimedarbejder

1) Opgaver

- Administration af projektbevillinger (Danida, Udenrigsministeriet, EU, ECHO m.v.); Perioderegnskaber, budgetkontrol, afslutning af regnskaber, EU Block Grants, m.v.
- Medvirken til udformning af Caritas Danmarks årsregnskab
- Opgaver i forbindelse med rejseforsikring og rejseregnskaber
- Diverse regnskabsmæssige opgaver i forbindelse med told og skat, tips og lotto m.v.
- Statistik og indberetninger til forsikringselskab vedr. aktuelle policer
- Diverse andre opgaver efter generalsekretærens skøn

2) Kvalifikationer

- Relevant uddannelsesmæssig baggrund
- Gode analytiske evner samt gode samarbejdsegenskaber
- Godt kendskab til engelsk

3) Ansættelsesperiode

- Vikariat på 1 år fra 1. 2.1999, gerne fra 15.1.1999

4) Løn og ansættelsesvilkår

- Løn i henhold til relevant overenskomst
- Ansættelse i henhold til Funktionærloven

5) Ansøgningsfrist

- Ansøgningen skal være sekretariatet i hænde senest 10. december 1998

Yderligere oplysninger fås hos regnskabsfører Anders Nielsen eller økonomi- og EDB-medarbejder Philippe Hanus.

Kardinal Obando Bravo:

Fordel nødhjælpen uafhængigt af religiøse og politiske hensyn

Managua (KNA) - Fordelingen af nødhjælp til orkanens ofre må ikke blandes sammen med politiske hensyn. Hjælpen skal være uafhængig af politiske divergenser, mener den nicaraguanske kardinal Miguel Obando Bravo.

Kardinalen opfordrer regeringen og de civile myndigheder til at fordele hjælpen ud fra situationens alvor i stedet for at sende den derhen, hvor det er fordelagtigt ud fra en poli-

tisk synsvinkel. Regeringen har bedt kardinalen om at føre tilsyn med fordelingen af nødhjælp. Den frygtede, at korrupte myndigheder ville udnytte katastrofen til deres egen fordel.

Obando Bravo, som er ærkebiskop af Managua, understreger over for kirkelige hjælpeorganisationer, at der heller ikke må skeles nødlidende menneskers religiøse tilhørsforhold.

Unicef:

Børn i tusindvis blandt ofrene

Köln (KNA) - Der er børn i massevis blandt ofrene for orkanen Mitch, oplyser FN's børnefond Unicef. Alene i Honduras drejer det sig om hundredtusinder af børn, som står uden tag over hovedet; mere end 90.000 af dem bor tæt sammenpresset i interimistiske krisecentre, hedder det i en udtalelse fra Unicef.

Også i Nicaragua betegnes situationen som katastrofal. Der er allerede brudt kolera ud, fortælles det. Også andre epidemiske sygdomme har gjort

sig bemærket, deriblandt er farlig, gulsootlignende sygdom som smitter via rotter.

Unicef regner med, at sundhedsfaren for børnenes vedkommende bliver endnu større, når deres familier vender tilbage til landsbyerne. Hele landsbyer er ødelagt, og husene ligger begravet i mudder. Det frygtes også, at handelsmed børn vil tage til, og at der kaotiske situation vil gøre det lettere for mellemhandlere at overtale nødstedte familier til at bortadoptere deres børn.

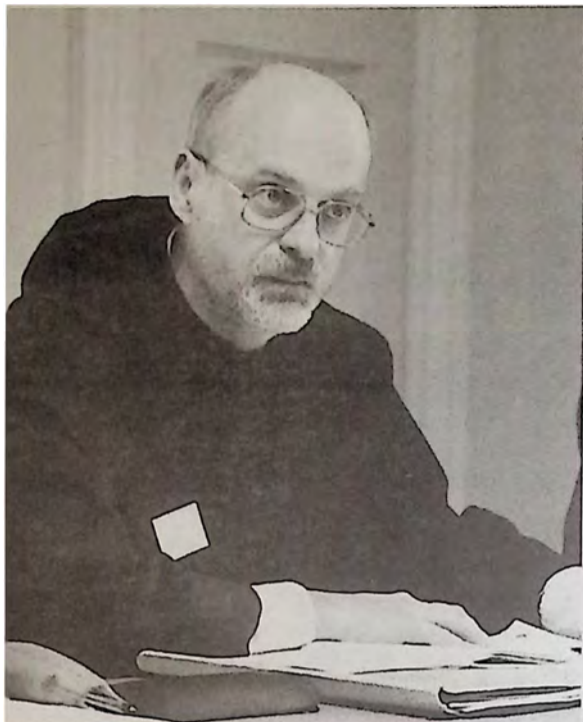
Juletræf på Magleås

Åbent hus-arrangement for ældre og andre, der har lyst til at være med. Fredag d. 18. dec. kl. 11-ca. 16.

- 11⁰⁰ Kaffe
- 11⁴⁵ Sr. Emma Martensen causerer over 6 års udstationering i Rom
- 13⁰⁰ Frokost
- 14³⁰ Pastor Esmark: Oplæsning og »vi synger sammen«-arrangement
Gløgg og knas.

Pris: kr. 100,- Tilmelding: Magleås tlf. 4281 0715
Til S-toget med ankomst Birkerød station kl. 10⁴² vil der være taxakørsel til Magleås-retur til Birkerød station incl. Hvad med at mødes tværsogns til en dag på Magleås, hvor bilejere fylder bilen op, og hvor andre bruger deres kørselsordning – vi har ramper til kørestole.

Magleås · Hæsterkøbvej 6 · 3460 Birkerød

Anders Arborelius OCD, her fotografet på stiftssynoden i 1995

karmeliterklosteret i Norraby

Katolikkerne i Sverige får ny biskop

Hubertus Brandenburg efterfølges af broder Anders fra Norraby

Af Maria Jørgensen

Anders Arborelius, 49-årig karmelit, er udnævnt til ny biskop af Stockholm. Det er første gang siden reformationen, at svenske katolikker får en landsmand som hyrde.

Arborelius er født af svenske forældre i Schweiz den 24. september 1949, konverterede som 20-årig og indtrådte hos karmeliterne to år senere. Han har læst moderne sprog på universitetet i Lund. De filosofiske og teologiske studier, som førte frem til præstevielsen, gennemførte han i Belgien og i Rom; senere har han opnået en licentiatgrad i teologi på Teresianum i Rom.

Broder Anders aflagde evige løfter den 8. december 1977 og blev præsteviet af biskop Brandenburg den 8. september 1979 i Malmö. Han

har boet i karmeliterklosteret i Norraby siden 1989.

Udnævnelsen blev offentliggjort den 17. november, samme dag som den hidtidige biskop fyldte 75 år. Forinden havde bispekontoret i Stockholm bekendtgjort, at alle var velkomne til at møde op og ønske fødselaren til lykke, og at den kommende biskop ville blive præsenteret kl. 12. Arborelius bispevies og tiltræder embedet ved årsskiftet, oplyser kontoret.

Ikke uventet

Det har længe været kendt, at biskop Hubertus Brandenburg ønskede at træde tilbage. Som 75-årig har han nået den normale 'pensionsalder' for en katolsk biskop. Brandenburg, som oprindeligt stammer fra Tyskland, har boet i Sverige i snart 21 år. Han føler sig som hjemme, oplyser han; derfor bliver han

St. Eriks domkirke i Stockholm

Arborelius' præstevielse den 8. september 1979

i landet, men flytter fra Stockholm til Hälsingborg.

164.015 af de godt 8,8 millioner svenskere er katolikker, heraf 141 præster, 15 diakoner og 260 ordenssøstre og -brødre. Antallet af katolikker i Sverige er næsten fordoblet siden Brandenburgs tiltræden i februar 1978; dengang var det omkring 83.000.

Mange af de 39 sogne er oprettet i løbet af hans embedsperiode, og der er bygget flere nye kirker. Samtidig har bispedømmet fået et præsteseminarium og tre nye folkehøjskoler.

Biskop Brandenburg har desuden været en af pionererne inden for det økumeniske arbejde i Sverige.

Biskoppen fra Karmel

en kommende biskop af Stockholm tilhører en af de gamle, kontemplative ordener

Af Maria Jørgensen

Den nye biskop af Stockholm tilhører karmeliterordenen. I modsætning til de andre gamle, kontemplative ordener er der ingen, der ved, hvornår karmeliterne er opstået eller

hvor praktisk arbejde – herunder artoffelskrævlning – hører med til livet i et karmeliterkloster

hvem der har grundlagt ordenen; det er, som om den bare altid har været der.

I 1100-tallet hører vi for første gang om nogle eneboere på bjerget Karmel i Det hellige Land. Det fortælles, at de lever asketisk, en skik, som nok har eksisteret siden kirkens tidligste tider. Først i 1200-tallet, da disse karmeliter begynder at dukke op i Europa, bliver det aktuelt at nedfælde en ordensregel. Den skal være til gavn for den indre bøn, og den skal lede den enkelte eremit ad den vej, der fører ham til Gud. Karmeliternes regel lægger megen vægt på ensomhed og stilhed. Jomfru Maria står som et eksempel på det kontemplative liv. Derfor – og fordi hun beredvilligt åbner sig for Gud – spiller hun en vigtig rolle for karmeliterne.

I 1500-tallet opstår en reformbevægelse inden for ordenen med Teresa af Avila og Johannes af Korset som de bærende kræfter. Deres intention er at føre karmeliterne tilbage til de oprindelige idealer og til en strengere

iagttagelse af ordenens regel; det er fra denne tid, at udtrykket 'uskoede karmeliter' stammer. Både Johannes og Teresa regnes blandt de store helgenkåret, og de er begge kirkelærere.

Kirkelærere og martyrer

Også senere århundreder har fostret karmeliter, hvis tilbagetrængte liv gjorde indtryk på samtid og eftertid. Therese af Lisieux, for eksempel, en ganske ung pige, som levede et helligt liv, og som sidste år blev indlemmet i kirkelærernes rækker. Ikke fordi hun havde efterladt sig digre værker; det, hun vil lære os, skal ikke læses – det skal leves. En anden kendt og værdsat karmelit er Edith Stein, som døde i gaskammeret i Auschwitz, fordi hun var af jødisk herkomst. Hun blev saliggåret i 1987 og helgenkåret i dette efterår.

Mindre kendt herhjemme er Titus Brandsma, Edith Steins samtidige og skæbnefælle. Han var hollænder, født

1881. Brandsma havde en akademisk løbebane og var samtidig journalist. Som forbindelsesled mellem de hollandske biskopper og den katolske presse i landet sørgede han for, at der ikke blev noget samarbejde mellem de katolske blade og den nazistiske besættelsesmagt. Det kostede ham livet; han blev arresteret og døde i koncentrationslejren Dachau i 1942.

Karmeliternes dag går med bøn og kontemplation, studier og praktisk arbejde. Ordenen har nonneklostre i Tromsø i det nordlige Norge, i Espoo i Finland og i islandske Hafnarfjörður (Havnefjord). I Danmark er der ingen klostre; til gengæld er en del katolikker i bispedømmet medlemmer af Karmels tredje orden.

På den anden side af Øresund ligger både et nonne- og et munkekloster; det er derfor, katolikkerne i Sverige får deres nye biskop. En kort tid endnu bliver han boende dér sammen med sine fire medbrødre og to novicer.

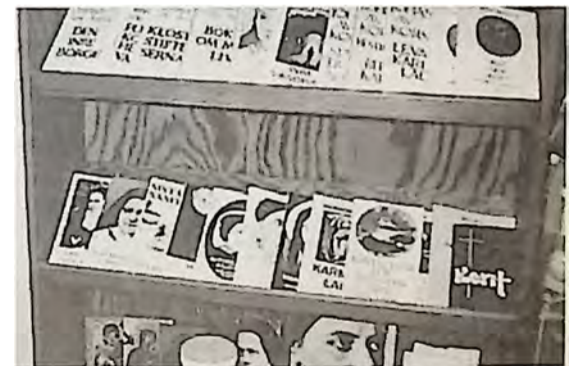
Regnbuen – ny kateketisk bog for børn og unge

»Regnbuen«, en bog beregnet på katekesen for unge, der forbereder sig til firmissen, foreligger nu og kan købes i Steno-Butikken. Bogen er skrevet af Ulrika Erlanson og oversat og bearbejdet af Marianne Powell.

Ved bestilling opgives venligst bestillingsnummer 1011.

Bogen hører under rabatgruppe A og koster 112 kr. excl. moms. Udsalgsprisen i detailhandlen er 140 kr.

Steno-Butikken · Vesterbrogade 28, st.
1620 København V · Tlf. 33 86 03 86

Bøger af Anders Arborelius OCD:

Edith Stein – Biografi, tekster. 1983

Den brinnande pilen – Karmels mystik genom tiderna. 1986

Trosmeditation. 1987

Blottställd och fulländad. (Biografi om Marie-Antoinette de Geuser) 1990

Allt och intet – Johannes av Korsets liv. 1991

Spiritualitet – Andlig teologi. 1994

Samtlige bøger er udgivet af karmeliterne i Norraby.

KIRKEN

og reformationens vugge

Guds kirke er altid på vandring. Mariaprocessionen på den årlige Øm-valfart er blot en etape på vejen. Foto Kluge

I september mødtes den tyske bispekonference med regeringen og det diplomatiske korps. Biskop Hubertus Brandenburg var indbudt til at fortælle om kirkerne i Norden og i Europa

Formanden for vores nordiske bispekonference, biskop Paul Verschuren fra Helsinki, havde allerede sendt teksten herved til det foredrag, som han ifølge indbydelsen skulle holde. Desværre er han pludselig blevet alvorligt syg og er derfor ikke i stand til selv at holde sit foredrag. Som hans stedfortræder i bispekonferencen har jeg fået den ære at dele mine tanker om det samme emne med Dem. Jeg vil langt hen ad vejen holde mig til biskop Verschuren's tekst, men vil supplerer den med nogle svenske indfaldsvikler.

De fem nordiske lande – Island, Norge, Danmark, Sverige og Finland – ligger ved den nordligste udkant af Europa. Selv om flyveturen fra Stockholm til Hamburg kun tager 90 minutter, er det noget afsides – ikke kun i geografisk forstand. Men det behøver ikke altid at være en ulempe. Vi bliver forskånet for mange bryderier – også inden for kirken – og har således lettere ved at bibeholde glæden ved kirken.

Den samlede befolkning i de nordiske lande tæller omkring 25 millioner, deraf rundt regnet 250.000 kato-

likker – et mindretal, som bor spredt over store områder, omgivet af et flertal af lutheranere. Bispekonferencen omfatter syv kirkeprovinser med bispesæder i Reykjavik, Oslo, Trondheim, Tromsø, København, Stockholm og Helsinki. Samtlige nordiske lande har diplomatiske forbindelser med Den hellige Stol, som er repræsenteret ved en nuntius med sæde i København.

Den nordiske kirkehistorie

For bedre at kunne forstå kirken's situation i dag, må vi ka-

ste et blik på den nordiske kirkehistorie.

I de nordiske lande blev kristendommen indført omkring år 1000. Efter fem århundreder med enhed i kirken kom reformationen fra Tyskland til Norden i det 16. århundrede. Det var ikke helt uden blodsudgydelse, reformationen blev indført. I første omgang var der ikke tale om nogen kirkesplittelse; kirken som helhed gik over til 'den nye tro'. I et par århundreder var katolicismen forbudt og kunne koste dødsstraf – et fænomen, som vi kender med omvendt fortegn fra de lande, hvor flertallet var katolsk, og hvor de kirker, som udgik af reformationen, blev forbudt.

Det var først hen imod slutningen af det 18. århundrede, at den katolske kirke i meget beskedent omfang og struktur op igen. Det tog sin tid, inden tanken om religionsfrihed slog igennem i Norden. I dag er der i alle fem lande lutherske folkekirker, som omfatter størstedelen af befolkningen, og som har en mere eller mindre statskirkeleg forfatning. Det er velsagtens ideen (eller måske ønsket) om enhed mellem folk, kirke og stat, der ligger bag – den samme tanke, som vi i Tyskland kender fra vores religions- og retshistorie.

I dag forsøger man at gøre de lutherske folkekirker mindre afhængige af staten – i Sverige formodentlig med virkning fra år 2000 – på en sådan måde, at folkekirkene, som følger den augsburgske bekendelse, bibeholder deres fortrinnsstilling. Et af de argumenter, der ofte fremføres, er den 'reformatoriske identitet'. Det er en tanke, som vi katolikker også bør tage alvorligt, mener jeg.

De katolske kirkeprovinser i Norden har ikke længere den status af missionsområder ifølge kirkeretten, som de havde indtil 1977. De økumeniske relationer er gode og tildels venskabelige. I mange folkekirker i Norden bevaret en større del af den fælles, katolske arv end lutheranerne i Tyskland. Det taler man ikke meget om her i landet, men det har betydning for de økumeniske relationer for eksempel til anglikanerne.

Norden, Europa og kirkens morallære

Når jeg nu taler om Europa og kirkerne i Norden, er det først og fremmest den katolske diasporakirke i de nordiske lande, jeg hentyder til. Det betyder ikke, at jeg ser bort fra de lutherske folkekirker, som talmæssigt har langt større betydning, men jeg har ikke tilstrækkelig kendskab til deres forhold til det europæiske fællesskab.

Den 14. august var der en overskrift i det svenske tidsskrift *Riksdag och regering*, som lød: »Katolikkerne taber terræn i EU«. I artiklen hedder det: »Ved folkeafstemningen om EU-medlemskab gik en af de væsentligste betæneligheder på fællesskabets katolske indflydelse på det lutherske Norden. Er det europæiske fællesskab stadig et katolsk projekt, som truer vores protestantiske værdiforestillinger?«

Spørgsmålet er endnu mere omdiskuteret i Finland, skriver biskop Verschuren: »Skal vi nu – efter at være kommet ind i EU – allesammen rette os efter den katolske morallære? Det virkede naturligvis beroligende, at den evangelisk-lutherske del af befolkningen i EU ville blive væsentligt større, når Finland, Sverige og forhåbentlig også Norge kom med. (...) De betæneligheder, man nærede i begyndelsen, er i mellemtiden blevet mindre. Amsterdam-traktaten indeholdt nemlig en bestemmelse om, at EU har pligt til ikke bare at respektere de kirkelige forhold i de enkelte lande, men også at undlade at blande sig.«

Alligevel kan man (Amsterdam-traktaten til trods) stadig spore en vis skepsis over for unionen og dens mulige indflydelse på de kirkelige forhold i medlemslandene. Men for os nordiske diaspora-katolikker er forestillingen om, at det overvejende katolske, europæiske fastland overvejende skulle øve en dominant katolsk indflydelse på de nordiske lande, snarere en utopi. Frygten

for, at det skulle gå sådan, viser vel bare, hvor lidt man i Norden kender til den kulturelle og religionssociologiske situation på det europæiske fastland.

I sin tekst citerer biskop Verschuren den tidligere generalsekretær for EU, Jacques Delors, for at sige: »Først et Europa med fælles marked, så et Europa med fælles værdier«.

Gensidig påvirkning

Efter min opfattelse vil ingen af kirkerne i Nordeuropa – heller ikke de lutherske folkekirker – få nogen afgørende indflydelse på politikken og udviklingen inder for EU. Så er et Europa med fælles værdier da meget mere interessant og også mere nærliggende.

Men vil kirkerne i Norden overvejende være genstand for den påvirkning, som kommer fra det europæiske fastland, eller får de mulighed for selv at påvirke værdiforestillingerne i EU?

Jeg håber, at de ikke kun bliver genstand for påvirkning; jeg håber, at de vil være med til at præge den kulturelle og religiøse udvikling, inden for EU. Jeg kan ikke som en anden profet stå her og forudsige, hvordan udviklingen bliver; der er næppe nogen af os, der er i stand til at sige det med sikkerhed. Men jeg vil gerne fremsætte nogle ønsker og komme med nogle forslag, som for håbentlig ikke er alt for urealistiske:

Jeg håber, at tanken om religionsfrihed og retlig lige stilling mellem kirker og trossamfund, som jo allere-

Hubertus Brandenburg, netop fyldt 75 år og trådt tilbage som biskop af Stockholm. foto KNA

Reformationen tordnede mod det katolske hierarki og forviste dets uværdige repræsentanter til helvede. Befolkningen måtte skik følge eller land fly.

Den katolske domkirke i Reykjavik, Krist Konge. Foto Tryggvi Thormóðsson

de er en realitet i de fleste europæiske lande, vil betyde, at folkekirkene i de nordiske lande i højere grad kan gøre sig fri af statslig og partipolitisk indblanding. På den anden side kan folkekirkernes traditionelle statskirkestatus måske være en påmindelse om, at religion, tro og kirke ikke bare er et privat anliggende.

Jeg håber, at de bærende elementer i kristen – og ikke mindst katolsk – socialisme vil møde stadig større forståelse i Norden. Det gælder solidaritets- og subsidiaritetsprincipperne og det gælder menneskets værdighed.

Det kunne for eksempel give sig udslag i kirkernes engagement i udviklingshjælpen. I Sverige har de statsli-

ge bistandsorganisationer indset, at NGO'er ofte arbejder mere effektivt, billigere og mere sikkert end statslige organer. I Norge, Danmark og Sverige er man nået frem til et tillidsfuldt samarbejde mellem statslige og kirkelige u-landsorganisationer, som selvfølgelig først og fremmest kommer de fattige lande til gode. Den katolske kirke med dens verdensomspændende netværk har særlig gode forudsætninger.

Men også hvad social bistand angår, kan staten lære, at den ikke behøver at gøre det hele selv. I dag kniber det med at finde midler til velfærdssamfundets meget omfattende sociale bistand. Tanker om subsidiaritet og det enkelte menneskes vær-

dighed må ikke bare være en nødløsning, som man griber til, fordi man mangler penge.

I løbet af mine 20 år som biskop i Sverige har jeg lagt mærke til en udvikling, som har fascineret mig. For nogle år siden begyndte et hidtil så godt som ukendt begreb at dukke op i massemedierne og i politiske taler: *subsidiaritet*. Ordet var kompliceret, men man, men det, som ordet betød, var i grunden ganske sympatisk. Det hang sammen med diskussionen om EU's overstatslige kompetence. Så fandt man på at kalde princippet med det besværlige navn for *nærhedsprincippet* i stedet. Det betød, at enhver beslutning skulle tages så nær på dem, den vedrørte, som det var muligt. Måske kan kirkerne i de nordiske lande være med til at skabe forståelse for dette princip, som blev formuleret af Thomas af Aquin, og som pave Pius XI fremhævede i sin rundskrivelse »Quadragesimo anno« (1931).

Frihed uden ansvar

I Norden nyder ægteskabet og familien retlig beskyttelse. Men den halter langt bagefter den forfatningsmæssige beskyttelse, som kendes i Tyskland – selv om der også her til lands er et og andet, der kunne være bedre. Familierpolitik, skattepolitik, skilsmissegivning og straffelovens bestemmelser om seksuelle udfoldelser styres først og fremmest af princippet om frihed, et princip, som i stadig højere grad træder i stedet for kristne værdier.

En sådan politik er efter min opfattelse i hvert fald medvirkende årsag til de mange skilsmisser, til at familierne svækkes, til at børn og unge er stadig mere udsatte og til den voksende kriminalitet. At frihed uden ansvar er en trussel mod friheden selv og på længere sigt kan ødelægge den, er der ingen, der kan se – selv om masser af kendsgerninger peger på det.

Hvad økologien angår, kan det europæiske fastland nok

lære noget af de nordiske lande. I den forbindelse kan kirkerne nok ikke komme med noget afgørende.

Ja til en multikultur

Jeg mener, at kirkerne i Norden kan lære af det europæiske fællesskab, at stat og kirke ikke skal være identisk med hinanden, især ikke når befolkningen – som følge af en storsindet indvandringspolitik – har udviklet sig til et multikulturelt og multireligiøst samfund. Kirkerne skal modigt gøre deres indflydelse gældende på de værdiforestillinger, som har politisk betydning.

Bispekonferencerne i EU har dannet COMECE som et redskab, der skal tjene dels til gensidig information mellem bispekonferencerne og dels mellem dem og organerne i EU. Samtidig skal det åbne mulighed for, at kirkerne kan være med til at påvirke udviklingen i EU.

Missionsmark Europa

Fra Georges Bernanos' »En landsbypræsts dagbog« citerer biskop Verschuren en meget pessimistisk udtalelse om de kristne kirker i Europa: »Kristenheden har skabt Europa. Kristendommen er død dér. Europa bryder sammen.« Indtil nu har hverken Bernanos eller profeterne fra den postkristne tid i Europa fået ret, tilføjer Verschuren.

Man kan med god grund konstatere, at Europa ikke længere er at betragte som en kristen verdensdel – hvis det nogensinde har været det, og med kardinal Danneels og an-

Retræte-, kursus- og lejrcentret Stella Maris, den finske pendant til Øm og Magleås, 50 km. vest for Helsinki. Postkort

dre kan man sige: Gud og religion er i stadig ringere grad en del af det offentlige liv, men forvises i stedet til privatsfæren. Alligevel er der stadig en kristen substans, som Europa fører videre. Som eksempler herpå nævner biskop Verschuren det økumeniske møde i Graz i 1997 og verdens ungdomsdagen i Paris samme år. Særligt verdens ungdomsdagen, som samlede omkring en million unge, var et tydeligt udtryk for, at gudstro, kirke, bud og sakramenter også i dag kan vække begejstring blandt unge mennesker.

Kirkens mission

Afslutningsvis gør biskop Verschuren opmærksom på, at kirkens primære opgave er og bliver »at forkynde og leve Jesu Kristi evangelium. Spørgsmålet om, hvordan man giver de grundlæggende, kristne værdier videre, bliver

stadig mere presserende for alle kirker: at Gud er til, at Han har skabt verden, at Han har sendt os sin søn og at ethvert menneske har sin frihed og sin umistelige værdi«. Biskop Verschuren betegner det som en yderst vigtig opgave at finde tilbage til kirkens enhed, »så det Europa, som var reformationens vugge, også må være en vugge for forsoning mellem kirkerne«.

Biskop Verschuren slutter med et citat af pave Johannes Paul II, som også jeg vil lade stå som en afsluttende bemærkning. Paven skriver: »Demokratiets overlevelse er afhængig af, at samfundet bygger på en fælles, moralsk overbevisning.« I dag må man ofte være bekymret for dette fælles værdigrundlag. Så meget mere må man respektere alle dem, der lader sig lede af en sådan overbevisning i deres kirkelige og politiske arbejde.

Birgittasøstre – et eksempel på, at kirken i Norden kan påvirke kirke- og kulturliv i store dele af verden. Nederst genindvis domkirken i Stockholm, St. Erik. Kirken blev for lille og måtte udbygges, et arbejde, som blev afsluttet i foråret 1983.

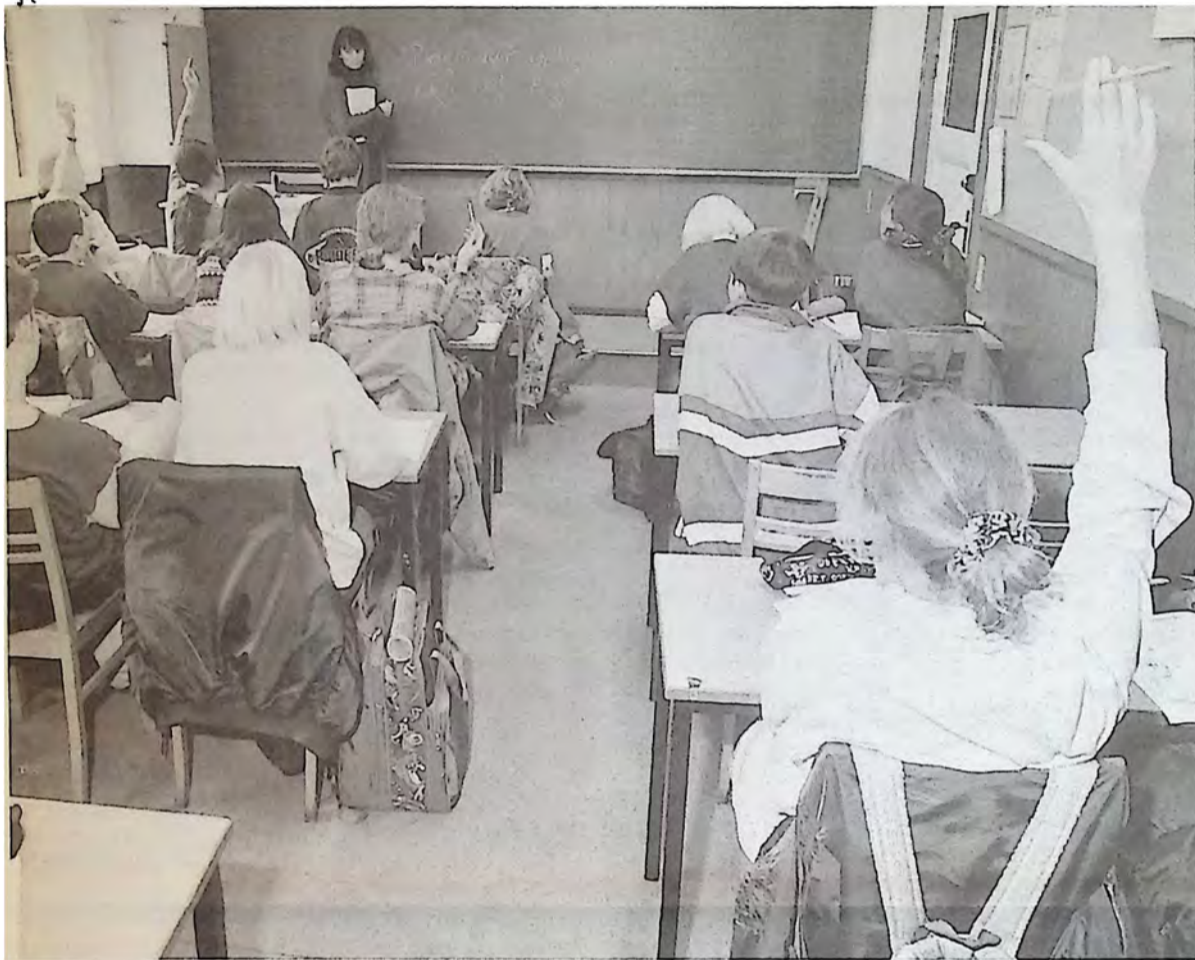

I århundreder valfartede man til fods fra store dele af Norden til Nidarosdomen i det nuværende Trondheim. Nu er den luthersk – og genbo til byens katolske domkirke. Foto KNA

Jesuiterskole – hvad er det?

For Ignatius og for jesuitterne er målet at uddanne mennesker for andre. Det vil sige, mennesker forpligtes til gennem deres viden og indsigt at yde noget for det fællesskab, de indgår i

Af Dorthe Enger og Thomas Martin Nielsen

Der stilles krav til landets gymnasier om kvalitetsudvikling og en præcisering af den individuelle profil. På Niels Steensens Gymnasium har en gruppe af skolens lærere i de senere år arbejdet med dette i studiekredssam-

menhæng. Resultatet af dette arbejde er blandt andet denne artikel, hvor vi vil fortælle om, hvad det vil sige at være elev og lærer på en katolsk/jesuitisk privatskole.

Skolen blev oprettet af jesuitterne for snart 50 år siden og optager elever fra 6. klasse til 3.g. Gymnasiet er på lidt mere end 200 elever, grundskolen på 400. Jesuiterorde-

nen blev grundlagt af Ignatius af Loyola (1491-1556), der var en baskisk adelsmand. Efter at være blevet alvorligt såret i benet måtte han sige farvel til en ellers lovende karriere som soldat. En macho karriere blev afbrudt, og i stedet for et liv med ære og berømmelse som de eftertragtede mål måtte han nu vende sig mod andre sider af

tilværelsen. Det er forståeligt, hvis man i en sådan situation giver op, synker hen i fortvivlelse og bitterhed.

Spørgsmålet om livets mening bliver nærværende, når de gamle rammer bryder sammen, men Ignatius var i stand til at finde nye udfoldelsesmuligheder i sin ændrede situation. Overvindelsen af krisen og de nye horizon-

ter, den åbnede for ham, konkretiseredes i opbyggelsen af en ny orden inden for den katolske kirke – jesuiterordenen – der i 1540 fik paven godkendelse.

En fornyende kraft

Ordenen har haft en spændende historie. Den blev en fornyende kraft i den katolske kirke i forbindelse med den selvansagelse, der fulgte i kølvandet på reformationen, og den kom på denne måde til at udgøre en reel trussel for protestantismen, hvilket udvirkede en fjendebilledannelse, som blandt andet resulterede i, at den i protestantiske kredse fejlagtigt blev gjort ansvarlig for inkvisitionen.

Senere blev jesuiterordenen nedlagt i en periode (1773-1814), da dens missionsucces blandt andet i Sydamerika resulterede i interessekonflikter med de verdslige magthavere, der ikke ville standse udplyndringen af den nye verden og lagde pres på paven for at få ham til at forhindre jesuitternes udvikling af de indfødtes selvbevidsthed og krav om retfærdighed. Det er disse begivenheder, der skildres i filmen *The Mission*.

Loyal opposition

Jesuitterne har som andre ordensfolk afgivet de tre løfter om fattigdom, lydighed og cølibat, men derudover lover de at stille sig til rådighed, der hvor paven mener, at der er brug for dem. De skal være mobile og hører derfor heller ikke under den stedlige biskop. Deres lydighed mod paven går ikke på, at de altid skal være enige med ham. De har derimod ofte rollen som den loyale opposition.

Jesuiterordenen er talmæssigt den største orden i den katolske kirke. De fleste af dens medlemmer er præster, hvis uddannelse er meget om-

fattende. For uden at være hvad der svarer til cand.theol. har de normalt en humanistisk eller naturvidenskabelig universitetsuddannelse ved siden af. De er præster men varetager samtidig et almindeligt job.

Der bor ni jesuitter på Niels Steensens Gymnasium, heraf fem »unge« fra 26 til 45 år. Af disse unge jesuitter er to ansat på skolen, og de andre er involverede i forskellige fritidsaktiviteter. En af dem er i gang med at uddanne sig på Københavns Universitet med henblik på senere at blive lærer på skolen.

Jesuitterne driver mange skoler rundt om i verden, men undervisning var egentlig ikke deres primære område. I 1600tallet var kongerne og fyrsterne blevet interesserede i at oprette skoler, og jesuitternes måde at uddanne deres præster på gjorde indtryk og bevirkede, at ordenen, hvis hovedanliggende inspireret af Ignatius var udbredelsen af kristendommen i den nye verden, også fik undervisning som en væsentlig del af sit virke. Deres skoler har altid haft ry for at have et højt fagligt niveau og for at være skoler, der udviklede kreative og ind imellem samfundskritiske og normbrydende mennesker. Mange store kunstnere, filosoffer, naturvidenskabsmænd og politikere har således trådt deres barnesko på jesuiterskoler – Moliere, Descartes, Voltaire, Robespierre, Fidel Castro, Alfred Hitchcock, Conan Doyle og James Joyce for blot at nævne nogle få.

Jesuiterens skoler i dag er anderledes end fortidens. Fripladsordninger og støtteundervisning hos os sikrer, at Niels Steensens Gymnasium har elever fra alle samfundslag, men der går en lige linje fra Ignatius' tanker fra 1600tallet til skolens værdigrundlag i dag.

Ignatiansk pædagogik

Hvad karakteriserer så en moderne jesuiterskole som Niels Steensens Gymnasium, og på hvilke områder adskiller den sig fra andre danske skoler og gymnasier?

Inspireret af Ignatius har jesuitterne gennem tiderne udviklet en pædagogik – ignatiansk pædagogik – som falder i tre faser:

- 1) Vis eleverne verden som den er, så ærligt, objektivt og videnskabeligt som muligt – gør dem nysgerrige.
- 2) Få dem til at reflektere over det, de har observeret og lært: læt dem at stille spørgsmål – gør dem kritiske.
- 3) Når disse to trin er nået kommer det vigtigste: Anspor så eleverne til handling, til at tage personlig konsekvens af det, de har indset og erkendt om verden og deres egen rolle.

Niels Steensens Gymnasium blev oprettet af jesuitterne for snart 50 år siden.

le i den – gør dem aktive, så de kan være til gavn for deres medmennesker.

Som metode betragtet adskiller dette sig ikke fra megen anden moderne pædagogik. Pointen er at de forskellige pædagogiske metoder inden for det ignatianske læringsystem aldrig går hen og bliver til mål i sig selv. Den pædagogiske debat i gymnasiet er ofte hed i disse år mellem fornyere, der vil demokratisere undervisningen og uddelegere ansvaret mere til eleverne – »ansvar for egen læring« – AFELPædagogik, og traditionalister, der vil bevare den lærerstyrede undervisning. Den ignatianske pædagogik kan integrere begge synspunkter, ud fra et menneskesyn der vægter den enkelte elevs medbestemmelse og ansvar, samtidig med at der ikke rokkes ved lærerens erfaring, viden og funktion som rollemodel. Det er pædagogikkens grundlag og de mål den sætter sig, som adskiller den fra andre pædagogiske veje.

Det kristne menneskesyn

Udgangspunktet for Ignatius og for hans jesuiterpræster gennem alle tider er det kristne menneskesyn, der adskiller sig fra det naturvidenskabelige, men der er ingen modsætning mellem viden og tro for jesuitterne. Skolens forbilleder, den danske videnskabsmand Niels Steensen, der konverterede og blev katolsk biskop, og Ignatius af Loyola værdisætter både den fysiske verden, som vi er en del af, og den fornuft vi kan bearbejde den med.

Videnskabelig indsigt, tværfaglighed og den eksistentielle dimension i fagene er vigtige elementer i jesuiterpædagogikken. Det er en særlig udfordring at forbinde den eksistentielle dimension i de naturvidenskabelige fag, som traditionelt ikke har prioriteret dette, men der er ik-

ke nogen tvivl om, at lektor Inge Heise har ret i, at netop integrationen af det affektive i de naturvidenskabelige fag ville øge deres popularitet og tilgangen til dem på universiteterne foruden den indlysende værdi, der består i, at fremtidens forskere ikke oplever etiske overvejelser som uvedkommende for deres forskning.

Tværfaglig sammenhæng

En af de måder, hvorpå vi prøver at skabe tværfaglige sammenhænge, er temadage. I år har skolens historielærere taget initiativ til en middelalderdag, hvor Hildegard af Bingen stod i centrum. Udstillingen i Rundetårn og et skuespil af Ulla Ryum fungerede som eksterne inspirationskilder.

Alle fag bidrog med deres vinkel: biologilæreren sammenlignede Hildegards tanker om naturen med nutidens fokuseren på økologi, middelalderens verdensbillede blev ridset op i dansk, middelalderens matematik og musik var emner, ligesom dens gudsopfattelse. Hvorfor er mange mennesker så optagede af middelalderen i det hele taget, og hvorfor idealiserer man nogle tidsaldrer, var der nogle lærere, der diskuterede med eleverne. Middelaldermad var den sanssemæssige påvirkning som eleverne og deres lærere blev udsat for.

Vi har endvidere flere gange benyttet os af Niels Steensen som samlingspunkt omkring fælles arrangementer, idet han i sin person samler religion og naturvidenskab på en helt enestående måde.

Se kammerater som samarbejdspartnere

Det er ikke kun på det faglige område, at en jesuiter-skole søger at være syntese-skabende. Vi prøver også, så godt vi kan, at støtte eleverne i ikke så meget at hente deres motivation til at lære

noget i indbyrdes konkurrence og angst for ikke at slå til, men derimod vil vi gerne hjælpe dem til at arbejde fokuseret med deres egne muligheder og begrænsninger, og til at se deres kammerater ikke så meget som konkurrenter men som samarbejdspartnere.

De skal også gerne opleve glæden ved afprøve deres kræfter og ved at lære noget nyt. Hensigten er altså ikke kun at give eleverne mulighed for at få personlig succes og at opfylde diverse bekendtgørelser fra Undervisningsministeriet, men at hjælpe dem på vej i deres udvikling som hele mennesker, der indgår i et medmenneskeligt fællesskab.

For Ignatius og for jesuitterne er målet nemlig at uddanne mennesker for andre. Det vil sige mennesker, som gennem deres uddannelsesforløb er blevet bevidste om, at det særlige privilegium, som viden og indsigt er, forpligter den enkelte til at yde noget for det fællesskab, han og hun indgår i: familien, gruppen, kollegerne, naboerne, samfundet, ja hele verden.

Derfor spiller for eksempel Operation Dagsværk en særlig rolle på vores skole. Kontrasten mellem velstanden i den vestlige verden og fattigdommen i andre dele af verden, som tydeliggøres i dette arrangement er med til at skærpe elevernes retfærdighedssans. Desuden er skolen i gang med at starte en socialpraktik, hvor eleverne oplever, at også her i Danmark er der nogle der har brug for en hjælpende hånd. En yngre elev med lektieproblemer, indvandrerbørn der har brug for venner og lektiehjælp, ældre mennesker som er ensomme.

Værdiorienteret skole

Folkeskolelæreres og gymnasielæreres pædagogiske uddannelse farves af de værdier, som prioriteres af de politiske partier og dermed af den tidsånd, der hersker i

Fra v-h: L. O. Dorn SJ, Johannes Samuelson SJ, Anton Dekkers SJ, Martin Chase SJ, Georg Heggum SJ, Christoph Hermann SJ og Richard Sprengers SJ.

samfundet. De lærere, der blev uddannet i 70'erne og 80'erne, har således lært, at undervisningen skal være objektiv og lærerens mening usynlig. I dag er billedet anderledes – prægnation til etisk bevidsthed er nu også en af lærerens pædagogiske forpligtelser.

At være lærer på Niels Steensens Gymnasium kræver ikke, at man er katolik. Der er i alt 66 lærere, heraf en tredjedel katolikker. Netop det at skolen således repræsenterer den kultur, den er en del af, er vigtigt, dels fordi skolen er en dansk skole, dels fordi de forskellige indfaldsvinkler til skolens profil modvirker åndelig indavl – et lukket selvbekræftende klubmiljø uden dynamik – men selvfølgelig skal skolens ansatte kunne gå ind for skolens værdier og målsætning.

Lærere formidler altid holdninger, også hvor de ikke er bevidste om det. Spørgsmålet er, hvilke holdninger der formidles, hvordan det gøres og hvad formålet er. På en jesuiter-skole drejer det sig altså om et kristent menneskesyn og kristne idealer. I modsætning til offentlige skoler er en sådan skoles værdigrundlag ikke afhængigt af

skiftende politiske prioriteringer.

Kristen livsforståelse

Det vigtige spørgsmål for ansatte på en sådan skole er: Hvordan kan den gennemsyres af en kristen tilværelsesforståelse, samtidig med at der vises respekt for andre menneskers verdensbilleder?

En jesuiter-skole har ingen ambitioner om at forføre eller tvinge mennesker til at skifte standpunkt, men hvordan lever man med forskelle, både dem der vedrører livsanskuelse og personligheder, uden fjendebilleddannelse og forkastelse som den ene yderlighed og tandløs tolerance som den anden? Et nøgleord er dialog, der forudsætter respekt for andre menneskers oplevelse af virkeligheden og en villighed til forudsætte de bedste motiver hos hinanden.

Vi har rig anledning til at arbejde med denne udfordring, da skolen er multikulturel. Vi har mange nationaliteter og mange trosretninger blandt vores elever. Der er katolikker fra forskellige dele af

verden, og det går ikke stille af når en katolik fra Polen og en fra Danmark diskuterer forskellige varme kartofler inden for den katolske kirke. Der er medlemmer af den danske folkekirke, ortodokse kristne, der er unge, der ikke tror på noget.

Andre religioner

Vi har muslimer, jøder, hinduer og buddhister. Det stiller krav til os alle sammen, og det er ikke kedeligt, men det må selvfølgelig understreges, at det at skabe et læringsmiljø præget af faglige udfordringer og omsorg for den enkelte ikke er nogen nem sag.

Vi lever ikke altid op til idealerne hverken kollegialt eller over for eleverne, men som alle andre er vi på vej og ikke ved målet – en lærer-skole – men vi håber alligevel at kunne inspirere debatten omkring uddannelsen af de unge, der jo skal sætte rammerne for det at være menneske i Danmark i fremtiden.

Barselsvikariat

Ved Vor Frue Skole i Næstved er et vikariat ledigt til besættelse primo januar 1999. Vikariatet er på fuld tid og omfatter undervisning i matematik i 3. kl., 6. kl., 9. kl. og natur/teknik i 1. kl., 3. kl. og i 6. kl.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem finansministeriet og lærernes Centralorganisation.

Nærmere oplysninger om vikariatet kan indhentes hos viceskoleinspektør Johnny Falgrøn Petersen på tlf. 55 73 03 48.

Ansøgningen sendes til Vor Frue Skole, Præstøvej 29-31, 4700 Næstved.

Ansøgningsfrist er fredag den 11. december 1998.

To af NSGs elever, der blev studenter i sommer: Maria Belardo og Mary Anne Torres.

Ny rektor for Niels Steensens Gymnasium

Ny rektor for NSG, Jens Brandorff

Efter at den mangeårige rektor for Niels Steensens Gymnasium, Walter Dalland, har ønsket at gå på pension, tiltræder den 52-årige Jens Brandorff som ny rektor for gymnasiet pr. 1. januar 1999.

Jens Brandorff er født i Odense og opvokset i Skive, hvor hans fader var læge. Han

er student fra Viborg Kate-dralskole og cand. mag. i historie og kunsthistorie med bifag i oldtidskundskab efter studier ved Århus og Københavns universiteter. Han er katolik og har tre børn.

Efter ansættelse på den private Marie Kruses Skole har

Brandorff i de sidste år været kontorchef i Gymnasieskolernes Lærerforening og sekretær for Gymnasieskolernes Rektorforening.

Gerhard Sanders S.J.
Formand for
NSG's bestyrelse

Benedikts Regel i dansk oversættelse

Af Helge Clausen

Man har af og til spurgt folk, hvilken bog de ville have med, hvis de skulle strandes på en øde ø. Bibelen kom, ivertfald tidligere, ind på en førsteplads. Herefter kommer en række klassiske værker, og iblandt dem også Benedikts Regel.

Indtil nu har Benedikts Regel ikke været oversat til dansk i sin fulde længde. Peter Schindler udsendte i 1929 en oversættelse af de fleste af Reglens 73 kapitler, men udelod næsten hele det stof, der handler om, hvordan tidebønnerne skal bedes. Han gik ud fra, at dette mere tekniske stof kun ville interessere munke og nonner, som bad tidebøn efter Benedikts forskrifter, og de kunne jo læse den latinske tekst.

Reglens brug

Den hellige Benedikts Regel er på samme tid en enkel og en meget dyb bog. Den er skrevet for munke, men anvendes naturligvis også af nonner og søstre. Herhjemme er det primært benediktinerinderne i Vor Frue Kloster på Åsebakken, Liobasøstrene i Sankt Lioba Kloster på Frederiksberg, cistercienserinderne i Maria Hjerte Kloster i Sosttrup, og cistercienserne (trappisterne) på Bornholm. Mange lægfolk prøver også på at leve efter Benedikts Regel og fordybe sig i dens spiritualitet. Siden Reglen blev

skrevet for over 1450 år siden, har den på afgørende måde præget udviklingen af kristendommen og den europæiske kultur. Hele folkeslaget er blevet omvendt til kristendommen af Benedikts munke, og den dag i dag har Reglen - sammen med Evangelierne - vist sig at være et bæredygtigt grundlag for kristnes liv. Mange af dens bud kan uden videre anvendes uden for klostrets mure. For eksempel vil man både i familier og i firmaer nå langt, hvis man afvejer alt, »så de stærke har noget at stræbe efter og de svage ikke flygter bort« (Reglen, kap. 64, 19).

Ny oversættelse

Pastor Schindlers oversættelse har været udsolgt i mange år. Et genoptryk af den ville nok være ret problematisk i vore dage, på grund af Schindlers særlige sproglige stil, som nok ikke vil virke indbydende på nutidens læsere, rent bortset fra, at der som sagt kun er tale om en delvis oversættelse.

Det er der nu rådet bod på, idet en fuldstændig nyoversættelse, med sideløbende latinsk tekst, vil blive udgivet før jul i år. Oversættelsen er foretaget af lektor i klassisk filologi Brian Møller Jensen, som er katolik. Han har arbejdet med oversættelsen i næsten 20 år. Som konsulent på arbejdet har medvirket priorinde, sr. Margarita OSB fra Åsebakken, og forskningsbibliotekarerne Jacob

Benedikt portrætteret med Reglen, ca. 1200.

Thomsen og Helge Clausen, som begge er benediktineroblater. Karsten Friis-Jensen, dr.phil. og lektor på Institut for Græsk og Latin i København, har som filolog fulgt projektet.

Foruden selve oversættelsen og den latinske tekst indeholder den kommende bog også en gennemgang af Reglens historie af den svenske professor Alf Härdelin og en gennemgang af dens indhold og daglige brug af den svenske benediktinerpater Bengt Högberg OSB. Disse afsnit er oversat til dansk. Desuden er der fyldige noter og kommentarer, som kan støtte en forståelse af teksten, samt en fortegnelse over de bibelcitatater, Reglen anvender. Endelig er der en bibliografi over nyere Regeludgaver og -oversættelser, samt litteratur, der belyser Reglen. Forøvrigt

er Reglen blevet oversat til norsk og svensk inden for den sidste halve snes år.

Bogen vil blive udgivet af Museum Tusulanums Forlag, som har specialiseret sig i udgivelse af klassiske tekster og afhandlinger på universitetsniveau. Omfanget er 186 sider med illustrationer, og den endelige pris vil være 198 kr.

Subskription: Indtil den 15. december 1998 vil det være muligt at bestille eksemplarer af den nye Regel-oversættelse til en reduceret pris på kr. 138. Bestilling skal foretages hos Museum Tusulanums Forlag, Københavns Universitet, Njalsgade 92, 2300 København S. Tlf. 35 32 91 09. Fax 35 32 91 13.

Email: order@mtp.dk

Katolsk Dialog nr. 6/98

Af Ove Leerbeck

Den første artikel hedder »Paverne: Teori og faktum.« Den er skrevet af den engelske kirkehistoriker, Eamon Duffy og handler om vores ændrede opfattelse af kristendommens historie, som vi har oplevet i dette århundrede. I århundredets første halvdel var vi katolikker overbevist om, at pavedømmet var direkte skabt af Jesus Kristus, mens han levede på jorden, med overdragelsen af himmerigets nøgler til Peter. I dag er vi klar over, at pavedømmet ikke er et tidløst, guddommeligt mandat, men et resultat af en udvikling, der så småt tog sin begyndelse i de første kristne århundreder og i historiens forløb fremtrådte på mange, meget forskellige måder, en udvikling, der var styret af verdslige begrundelser nok så meget som af fromme hensigter; men uden tvivl også var styret på usynlig vis af Helligåndens omsorg for Guds folk. Netop vi katolikker, der tillægger pavedømmet så stor værdi, har behov for en realistisk forståelse af denne udvikling.

Den anden artikel er et appendiks til det »Europæiske Kairos-Dokument« fra maj 1998, og den har fået titlen »Økonomisk og social retfærdighed?« Gennem hele frelseshistorien går der en rød tråd om Guds børns befrielse gennem retfærdighed og solidaritet. I vores nutidige historie møder vi det, artiklen kalder statsteologisk og kapitalteologisk retfærdig-

gørelse af uret, ufred og ødelæggelse af skaberværket. En sammenhæng med statslige og kapitalistiske interesser. Europas »kristelige« partier støtter oftest neoliberalismen og skader dermed kirkernes troværdighed. Europas kirker opfordres til klart at tage standpunkt og sætte navn på de strukturer, der ødelægger liv, og ikke ængste sig for at gå aktivt ind i samfundets interessekonflikter.

Forsøg på at guddommeliggøre de frie markeds kræfters spil, som det der bringer frihed til mennesker, er en forbrydelse mod menneskeheden. Det handler den tredje artikel af Marina Jakobsen om. »Økonomisk fundamentalisme« hedder den, med undertitlen, »sakralisering af magtens mekanismer eller dødens ideologi og praksis.« Ud fra sine erfaringer fra Brasilien gør hun rede for, hvorledes det frie marked bringer frihed og rigdom til de få, privilegerede, men elendighed og død til de mange. Det frie marked udvikler sin egen teologi, der ved usandhed og manipulation får neoliberalismen til at tage sig from og rigtig ud. Fra at være husholdning (oikos) er »økonomi« blevet identisk med akkumulation af rigdom. Virkeligheden er, at neoliberalismen, hvis den står uimodsagt, ikke befrier, men slår ihjel.

Til slut bringes en anmeldelse af Jakob Munck's »Lille studieordbog for amatørteologer« ved Anne Forsberg.

Bistand

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Tekstside-annoncer: Kr. 7,- pr. sp./mm.
Rubrik-annoncer: Kr. 6,- pr. sp./mm.

Julekoncert med
MUSICA VIVA
- OG -
AMACANTUS
i Jesu Hjerte Kirke

Der opføres værker af
Buxtehude, Fauré,
Schütz m.fl.
samt danske
og engelske julesange

Tirsdag den 8. december kl. 20
Gratis adgang

Møder og arrangementer

JULEMARKED 1998

Katolske Menighedsplejer afholder sit årlige Julemarked, søndag den 29. november 1998 på Niels Steensens Gymnasium, Østerbro, med indgang fra Australiensvej 38.

Program

- Kl. 09.30 Højmesse i Sct. Augustin Kirke ved biskop Czeslaw Kozon
- Kl. 10.30 Julemarkedet åbner. Besøg de spændende boder og gør et »kup«. Nyd noget mad i restaurationen og bagefter varm gløgg og æbleskiver. Køb adventskransen og juledekorationen hér. I løbet af dagen forskellig underholdning. Se opslaget i våbenhuset.
- Kl. 17.00 Julemarkedet lukker.

På gensyn på Julemarked 1998
KATOLSKE MENIGHEDSPLEJER

N.B. Hvis nogen har tid og lyst, kan vi godt bruge nogle flittige hænder. Kontakt Menighedsplejerne tlf. 33 15 23 03.

Ballerup Kammerkor

under ledelse af Vagn Nørgaard glæder sig igen i år til at give julekoncert i Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade

Koncerten indledes med tre motetter af Rachmaninoff og Samuel Barbers utroligt stemningsfulde *Agnus Dei*, som også er kendt i en version for strygere under navnet *adagio*. Derefter kommer fransk kormusik af Duruflé og Debussy, og første halvdel afsluttes med den fyrige *Psalm Brasileiro* af Jean Berger. Den sidste del af koncerten indeholder traditionelle engelske christmas Carols, et enkelt værk af Britten samt dansk julemusik.

Koncerten finder sted onsdag den 9. december kl. 20.

Sankt Andreas Kirkes 125 år-jubilæumsfest

fejres med pontifikalmesse lørdag den 28. november i Sankt Andreas Kirke kl. 17. Derefter festmiddag i gymnastiksalen på Sankt Joseph Søstrenes Skole.

Billetter til festmiddagen sælges efter søndagsmessen i Sankt Andreas Kirke eller ved henvendelse til Martin Ryom på telefon 20 48 46 70. Pris kr. 80. Drikkevarer købes særskilt. *Festkomiteen*

Recollections for Men in English

(followed by Holy Mass)

St. Andreas Kirken (Ordrup),
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund

FOR MEN
Fridays 19.00-21.00 p.m.
18th of December, 15th of January.

FOR WOMEN
Saturdays 14.30-16.45 p.m.
19th of December, 16th of January.

With opportunity for Confession

The recollections are led by a priest of the
Prelature of Opus Dei

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag med musikseksempler om *Bachs frie orgelværker* ved dr. phil. Peter Ryom man. den 7. december kl. 20 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Alle er velkomne

DUK-kalender

UNGDOMSMESSE den 29.11.1998 kl. 20.00 i Jesu Hjerter Kirke i København, derefter Café Ludvig.

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJER den 27.12.98. - 01.01.99 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0-1 år kr. 200,00
2-6 år kr. 500,00
7-13 år kr. 600,00
voksne kr. 700,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

ADVENTSRETRÆTE for UNGE (17-30 år) på Als Kloster

fredag aften den 4. december til
søndag eftermiddag den 6. december
Ved pastor Niels Engelbrecht
og Assumptionssøstrene.

Tema: Herrens komme!

Prisen er 350,- alt inkluderet.
Prisen må dog ikke hindre nogen i at komme. For nærmere oplysninger og tilmelding: Als Kloster, tlf. 74 43 33 70.

Det sker på Magleås

Ons. d. 2.12. - tor. d. 3.12.:
Landbohøjskolen

Tor. d. 3.12. - lør. d. 5.12.:
Matematiklærerforeningen

Fre. d. 4.12.:
Søllerød Kommune

Man. d. 7.12. - tir. d. 8.12.:
Roskilde Amt

Ons. d. 9.12.:
VFD

Tor. d. 10.12.:
Søllerød Kommune

Tor. d. 10.12. - fre. d. 11.12.:
Københavns Universitet

Man. d. 14.12. - tir. d. 15.12.:
Børnerådet

Man. d. 14.12. - ons. d. 16.12.:
Hørsholm Kommune

Tor. d. 17.12. - fre. d. 18.12.:
KAS

Fre. d. 18.12.:
Juletræf (se annonce i KO)

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifter til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Sankt Andreas Bibliotek
Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90.
Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Niels Steensens Bibliotek
Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 33 22 64 22.
Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag 14-18. Søndag 11-13
(dog ikke første søndag i måneden)

Salg og service

Katolske anekdoter III
har titlen »Lad den siddel«, og er netop udkommet. 40 sider med ca. 180 nye anekdoter. Kr. 70,- plus forsendelse.
Nr. 1 og 2 kan stadig fås (kr. 60,- pr. stk.)

Helge Clausens Forlag
Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet,
Tlf./fax 86 99 63 54.
e-mail: hcl@kumsb.dk

Teknisk bistand (technical assistance)

VVS-beregninger, optegninger, opmålinger samt evt. hjælp med kontakt til myndigheder, på områderne, varme, vand og afløb. Gerne også bistand ved om og tilbygninger, tilbydes af moden vvs-tekniker.

MRD TEKNIK
Tlf. 20 74 08 51

SCHWEIZ * Salg

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.

FCD A/S · Tlf. 3121 5590

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Ferie/gæstehytter
Sommerhuse, helårshuse, havepavilloner, legehuse i træ, fra 9,9 m2 og opfejer. Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres. Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt. Ring for tilbud 56 82 80 61

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler Esplanaden 6 1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelser, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsbøbe-handling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private Adv. Sandra Moll (Dansk advokat - dott. in giurisprudenza) Adv. Peter Aasted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokat-kontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon
32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTelser

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Wagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin
38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning
43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Revision • Regnskab • Skat
REVISORGÅRDEN I ROSKILDE
Registreret revisor FRR
Jørgen Brangstrup
Skt. Olsigade 10 • Roskilde • 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Muremester Keld Erik
JOHNSEN Ankervej 12
Slufterup 1800 Nyk. F.

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerforening

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 53 83 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

BYG
GARANTI
ORDNING

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

To nye luksusmodeller, en fyldepen og en kuglepen, er det sidste nye fra Vatikanets museer. Pennen er inspireret af renaissancemaleren Raphael, dekoreret med mønstre, der er hentet fra hans fresker. Fyldepensens hætte er forsynet med Vatikanets våben, håndgraveret. Fyldepenen, som er vist ovenfor, koster 6.000 – seks tusinde – kroner. Kuglepen i samme mønster samme pris. I den lidt billigere serie koster fyldepenen omkring 1.100 kr. og kuglepenen 500. Men så er det til gengæld en god sag, man støtter. Hvad salget måtte indbringe, går til at bevare og restaurere de mange kunstværker i museernes gemmer. Foto KNA

Stater i den rige del af verden vil hjælpe ofrene for Mitch

Vatikanet værdsætter initiativet, som også støttes af finansverdenen

Vatikanet (VIS) - Flere stater og internationale pengeinstitutter har taget initiativ til at afskrive eller i hvert fald nedskrive de fattigste, mellemamerikanske landes udlandsgæld. Initiativtagerne er nogle af de pågældende landes kreditorer. Det er sket efter de enorme ødelæggelser, som orkanen Mitch påførte netop disse lande.

Det pavelige råd for retfærdighed og fred sætter stor pris på denne gestus, hedder det i en appel, som rådet ud-

sendte den 18. november. Alle kreditorer i de rige dele af verden opfordres til uden tøven at sørge for, at de nødstedte lande befries for deres gældsbyrde. Al opmærksomhed må rettes imod genopbygningen, skriver rådet.

Ikke bare genopbygge men bygge op på ny

Samtidig appellerer rådet til alle statsledere – både i de lande, der blev ramt af orkanen, og i donerlandene – om ikke bare at genopbygge det

samfund, der var, men at bygge et nyt og mere retfærdigt samfund op. Landbruget skal være bæredygtigt, og infrastrukturerne skal i højere grad stemme overens med de retfærdige, menneskelige behov, som landenes befolkning har, hedder det.

Appellen er udsendt den 18. november og underskrevet af rådets præsident, ærkebiskop Francois Xavier Nguyen Van Thuan.

Blandt de rettigheder, der ikke i tilstrækkelig grad respekteres, er forældres ret til at bestemme, hvordan deres børn skal opdrages. Det fører til en nedvurdering af ægteskabet, konstaterer det pavelige familieråd. Foto KNA

Det pavelige familieråd:

Man må værne om hvert eneste menneskes rettigheder

Vatikanet (VIS) - Politikere og lovgivere fra en række europæiske lande mødtes i Vatikanet i oktober for at drøfte familie- og menneskerettigheder. Deltagerne talte om forholdet mellem FN's menneskerettighedserklæring fra 1948 og Vatikanets charta om familiens rettigheder, som udsendtes i 1983.

Menneskerettighedserklæringen pålægger FN en moralsk forpligtelse til at arbejde for fred, for udvikling og for at værne om hvert eneste menneskes rettigheder, hedder det i en konklusion fra mødet. Det er ikke bare *individet*, der tænkes på, men hver eneste person – hvert eneste *menneske*, som er skabt i Guds billede.

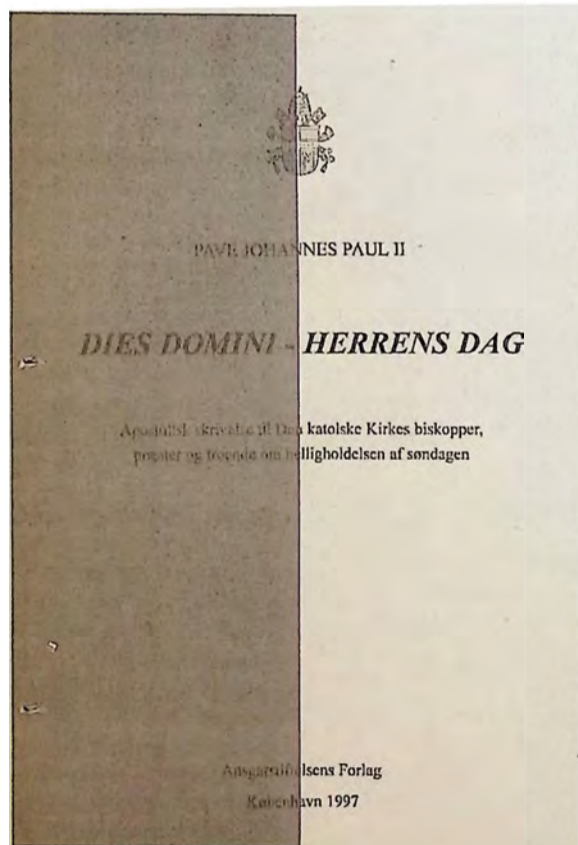
pligter sig til at fremme og værne om familiens rettigheder, herunder forældrenes rolle som opdragere.

FN's menneskerettighedserklæring

Den 10. december markeres 50-året for vedtagelsen af FN's menneskerettighedserklæring. Af erklæringen fremgår blandt andet, at enhver har ret til et privatliv uden uvedkommende indblanding, og at enhver, som er myndig, har ret til at indgå ægteskab og stifte familie. Endvidere slås fast, at retten til livet er en menneskeret.

Niels Steensen, som gav afkald på en videnskabelig karriere og konverterede til katolicismen, fejres i bispedømmet den 25. november. I år er det 10 år siden, at Steensen blev saligkåret. Tiåret blev markeret ved en valfart til Münster og Firenze – men mere herom i næste nummer. Billedet er en tegning efter et samtidigt portræt. Foto KNA

»Dies Domini«, Herrens Dag, pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse om søndagens betydning for det kristne liv, foreligger nu på dansk ved Ruth Plum og kan fås for 66 kr. Hæftet er på 42 sider, er udgivet af Ansgarstiftelsens Forlag og forhandles gennem Steno Butikken.

Retten til livet

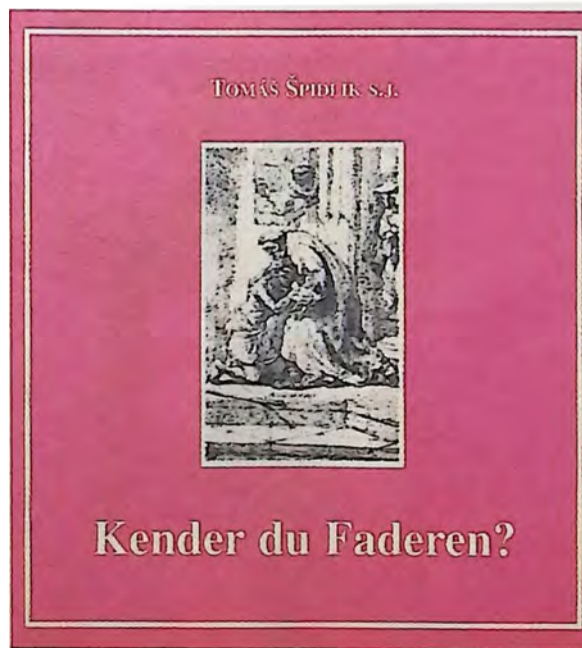
I konklusionen peges på nogle områder, hvor menneskets rettigheder ikke fuldtud respekteres. Det gælder retten til livet og retten til et privatliv; det gælder retten til at indgå ægteskab og stifte familie – på dette punkt fører den manglende respekt til en nedvurdering af ægteskabet – og det gælder forældres ret til at bestemme, hvordan deres børn skal opdrages. Disse krænkelse betegnes som en hån imod familiens rettigheder og imod retten til livet.

Endvidere henledes opmærksomheden på, at man forsøger »at nå frem til internationale konsensus omkring visse såkaldte 'nye rettigheder'«. Som eksempel herpå nævnes retten til »reproduktiv sundhed«, en formel, som omfatter adgang til abort.

Af konklusionen fra mødet fremgår, at deltagerne for-

1999 – Gud Faders år

»Kender du Faderen« – ny bog med stof til eftertanke

1999, det sidste af de tre forberedende år før jubilæet, er tilegnet Gud Fader. Som en lille hjælp til at tænke over, hvor meget – og hvad – det betyder for os mennesker, at Gud er Far, har Ansgarstiftelsens Forlag netop udsendt »Kender du faderen?«. Den er til brug i adventstiden og i hele det kommende år, oplyser forlaget.

Bogen er på 58 sider, er skrevet af Tomas Spidlik S. J., oversat til dansk af David Vincent Nielsen og kan købes i Steno Butikken for 72 kr.

Næste nummer udsendes den 9. december

Julehilsen fra biskoppen • side 2

Livet i kirken • side 3

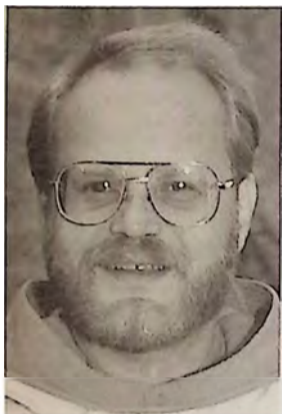
Niels Steensen • side 6-7

Bøger • side 10

Orientering fra sognene • side 11-16

Ny forening for katolske studerende

Mødested tæt på Københavns Hovedbanegård

Bispedømmets nylig udnævnte studenterpræst, p. Anders Baadsgaard Jensen OFM conv.

I det nye år åbner »Kælderen« på Gammel Kongevej i København. »Kælderen« skal være et mødested for studerende ved alle videregående uddannelser og vil være åben tre dage om ugen, fortæller p. Anders Baadsgaard Jensen OFM conv.

Enkelte aktiviteter er allerede planlagt, deriblandt en studiekreds om Det ny Testamente og nogle 'hverdagsretter' i Grøbrødretuset i Roskilde. På længere sigt er det dog meningen, at de studerende selv skal planlægge deres aktiviteter og føre dem ud i livet, siger Baadsgaard. Han håber,

at initiativet med tiden vil spredes til de andre universitetsbyer og understreger, at SAKS – Sammenslutningen af Katolske Studerende – på ingen måde er forbeholdt universitetsstuderende.

SAKS henvender sig til alle katolikker, der er i gang med en videregående uddannelse, ja til hele studentermiljøet. Dermed menes også katolske undervisere. Baadsgaard håber, at disse vil tilbyde sig som foredragsholdere m.m. og mener i øvrigt, at de vil have gavn af at kende hinanden.

Biskoppen har i efteråret udnævnt Anders Baadsgaard

Jensen til bispedømmets studenterpræst. Baadsgaard har planer om et økumenisk samarbejde med Folkekirken studentermenighed, som jævnlig får henvendelser fra katolske studerende, og som tegner sig for en del af inspirationen til det katolske studenterarbejde.

Ingen konkurrent til DUK

Studenterarbejdet er ikke tænkt som en konkurrent til Danmarks Unge Katolikker, understreger Baadsgaard; det skal snarere betragtes som et supplement. Han håber på, at de to foreninger kan finde frem til fælles arrangementer.

Økonomisk Råd har netop bevilget SAKS 20.000 kr. på bispedømmets budget for 1999 – men det vidste studenterpræsten ikke, da han skrev artiklen på s. 4

I Firenze fik kardinal Piovanelli besøg i efteråret. 65 danskere, deriblandt biskop Czeslaw Kozon, tog på valfart 'i Niels Steensens fodspor' i anledning af tiåret for dennes salgkåring. Firenze er et af de mange steder, der har haft en betydning for Niels Steensen. Byen med hans grav er et oplagt mål for Steensenvalfarter. Katolsk Orienterings Knud Kluge var med og fortæller om nogle begivenhedsrige dage på s. 6-7

Katolske kirker jubilerer

Katolske kirker skød op som små, livskraftige paddehatte i slutningen af forrige og begyndelsen af dette århundrede. Kirken begyndte at få fodfæste, efter at det i århunderder havde været forbudt at praktisere den katolske tro.

I juni 1999 fylder grundloven – og dermed religions-

friheden – 150 år. Hvad katolikkerne i Danmark har i sinde at gøre i den anledning, vides ikke i skrivende stund, men det var grundloven af 5. juni 1849, der banede vej for opførelsen af et stort antal katolske kirker og institutioner i slutningen af forrige og begyndelsen af dette århundrede.

Senest var det Sankt Andreas Kirke i Ordrup, Vor Frue Kirke i Århus og dennes nabo, Sankt Knuds Skole, der alle kunne fejre 125 år – for kirkens indvielse, for grundstens nedlæggelse eller hvad man nu vælger som dateringsgrundlag.

Kirkejubilæer, s. 6

Vækst eller stagnation?

Pastoralrådet drøftede livet i kirken på sit møde i november. Rådet fik endevendt nogle af de udfordringer, som kirken i Danmark står overfor.

Der var ikke tale om en debat med henblik på en afstemning, men snarere om en 'brainstorm'. Emnet var sat på

dagsorden ud fra et ønske om at være lidt provokerende, fortalte biskoppen.

En lang række pastoralrådsmedlemmer gav på forskellig vis udtryk for, at det gælder om at intensivere tros livet, for at vi kan fungere som kirke. *Mere herom på s. 3.*

På vej til Firenze gjorde jubilæumsvalfarten stop i Münster, hvor Niels Steensen også har virket. Her fandt Knud Kluge denne smukke, senmiddelalderlige julekrybbe

Katolsk radiogudstjeneste tredje juledag

Søndag d. 27. december fejres festen for Den hellige Familie, Jesus, Maria og Josef.

Danmarks Radio transmitterer højmesse fra Sankt Ansgars Kirke i Bredgade, hvor biskop Czeslaw Kozon er hoved-

celebrant. Af hensyn til radio-programmet fejres messen kl. 10 – og ikke på det tidspunkt, som domsognets menighed er vant til. Messen kan følges i radioens program 1.

Pastor Qvistgaard død

Lørdag d. 28. november døde pastor Christen Qvistgaard i sit hjem i København.

Qvistgaard, som fejrede sin 90 års fødselsdag d. 8. maj i år, har tidligere været præst i Folkekirken og har været udsendt som missionær i Tanzania. Han konverterede i 1962, blev præsteviet som 61-årig

enkemand i 1969 og virkede som andenpræst ved Sankt Ansgars kirke i Bredgade indtil 1978. Også efter sin pensionering hjalp han til med gudstjenesterne i domkirken.

Pastor Qvistgaard blev begravet fra Sankt Ansgars Kirke lørdag d. 5. december.

Mindeord s. 18

Nærhed

Orkanen Mitch spredte i løbet af øjeblikke død og ødelæggelse i Honduras, Nicaragua og flere andre mellemamerikanske lande. Man hørte om katastrofen i radioen og så nogle billeder i T.V., men det var forholdsvis begrænset, hvad der blev bragt. Journalister og fotografer kunne ikke nå frem, fordi alle samfærdselsmidler og kommunikationslinier var ødelagte.

Niels Steensens Hus er en del af l'Arche, der omfatter fællesskaber med mentalt handicappede over hele verden. Nogle af dem ligger i Mellemerika, bl.a. i Honduras. De ledes af en af en af vore gode venner, Nadine Tokar, som har været dér i mange år. Vi modtog en fax fra hende. Den var sendt via Canada. Hun fortalte, at de to l'Arche huse kun havde fået mindre skader, men ødelæggelserne omkring dem var forfærdelige. Hector, Lita og Claudia er alle tre fra de områder som er værst ramt. De aner intet om, hvordan det er gået deres familier, og de har ingen muligheder for at få noget at vide. Hver dag hører man i fællesskabet om venner, der savnes eller er døde. Det hele virker håbløst, men i alt dette skete der en dag noget: En nabos lille pige kom med en blomst. Midt i alt muddret var en rose begyndt at skyde. Nadine skriver, at det var en overvældende oplevelse at modtage denne rose, der var et tegn på liv og glæde, på Guds omsorg.

Det må have været samme følelse, der fik digteren til at skrive salmen: En rose så jeg skyde. Den udtrykker håb og forventning i en periode, hvor alt synes mørkt. Nadines brev udtrykte håb, selvom ødelæggelserne er så omfattende, at situationen frister til fortvivelse. Det vil tage mange år at genopbygge landet, hvor fabrikker er blevet ødelagt, høsten begravet i mudder, og alle veje ufremkommelige.

Måske er denne håbløshed smittende for nogle udenfor Honduras. Det er ikke nok at hjælpe i år, - der er tale om en tiårig periode. Det er måske også derfor, at bidragene i nogle lande er kommet langsomt, mens de, der selv har oplevet naturkatastrofer, f.eks. Italien er meget storsindede. Opgaven virker uoverkommelig for fleste mennesker. Man tænker måske, at det er noget regeringerne bør tage sig af. Desuden er de ramte lande så langt borte, og man kender dem ikke.

Afstanden forhindrer den nærhed både følelsesmæssigt og på enhver anden måde. Julen er udtryk for Guds eget nærhedsprincip. Barnet i krybben er os ganske nær, og vi møder dette barn overalt, hvor der er sorg og nød. Disse mennesker er os nær, - vi skal blot gøre en lille indsats for ikke at overse dem.

Vanskeligheden er en fristelse til at ville have julen i fred uden ubehagelige og forstyrrende elementer. Det var måske en lignende reaktion, der fik Herodes til at eliminere alt, hvad der ville kunne true hans eksistens.

Julen er udtryk for Guds solidaritet med os, og dermed et kald til os til at være solidarisk med de mennesker, som er vore søstre og brødre. Håbet er et udtryk for at der er en vej ud af mørket og fortvivelsen. Håbet rækker ud, men mennesket har svært ved at håbe alene. Der er brug for den rose, der skød op af ødelæggelsernes mudder og for vor solidaritet.

Katolsk Orienterings medarbejdere ønsker alle sine læsere en glædelig jul og et godt nytår.

Jørgen Hviid

Redaktion:
 Ansvarshavende redaktør: Pastor Jørgen Hviid P.S.S.
 Redaktionssekretær: Journalist Knud Helsted Kluge

Redaktionelle medarbejdere:
 Maria Jørgensen og David Olander
 Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 4.
 DK-1620 København V. Telefon 3321 1444
 Fax 3324 4975. E-mail: redaktion@ko-press.dk
 Chefredaktør pastor Jørgen Hviid - Telefon 4921 4646
 Fax: 4920 1178 - E-mail: joergen.hviid@ko-press.dk

Udgiver: Ansgarstiftelsen, Brødgade 69 A,
 DK 1260 København K
 Tryk: Dansk Avistryk, DK 2800 Glostrup. Oplag 17.000

Julehilsen fra biskoppen

I anledning af den forestående julefest og årsskiftet sender jeg K.O.'s læsere mine bedste ønsker.

Julen sætter hvert år bestemte tanker i gang, både menneskelige og religiøse - intet nyt i det. Men på grund af det forestående jubelår får højtidet et særligt præg. Jubelåret vil jo intet mindre end understrege menneskevordelsens mysterium som begyndelsen til en ny æra og formyelsen af den, vi allerede lever i.

Guds søn er blevet menneske ved Helligåndens overskyggelse og er gået lige ind i

vort liv. På samme måde har han ladet sin kirke fremstå for mennesker ved hjælp af mennesker og ladet Helligånden fylde jorden.

Også vort hjemlige liv i Kirken har del i denne mission - også gennem os vil Kristus nå ud til mennesker og forme os, så vi bliver en profetisk og opmuntrende stemme i verden. For at blive det må vi, som vi synger i en af vore salmer, »åndeligt undfange Kristus«, tage ham helt til os og lade os forvandle af ham.

Åbenhed for Kristus skal hjælpe os til at blive Kirke, et

fællesskab fuldt af liv og vækst, et hus, hvor alle føler sig hjemme.

Jeg ønsker for alle, at vore familier, menigheder, ordenssamfund, foreninger og andre former for fællesskaber på hver sin måde må blive et 'Faderens hus', arnesteder for evangeliets værdier.

Vort bispedømme står hele tiden over for store udfordringer. I år er seks præster døde. Dette minder os om vort behov for nye kald til præstegemingen - kald, som sammen med kald til andre tjenester, livsformer og opgaver primært vokser frem i et miljø af tro og engagement.

Selv om vor åndelige vækst og rigdom er det afgørende, har vi dog også materielle behov. Alle er bekendt med

bispedømmets anspændte økonomiske situation, som jeg håber, man vil være med til at afhjælpe ved at slutte kraftigt op om kirkebidragsordningen og andre appeller.

Sammen med disse ønsker for bispedømmet vil jeg også med denne julehilsen udtrykke mit håb for hver enkelt i vor Kirke: at de, der har haft et hårdt år, må mærke trøst; at de, der står over for store beslutninger, må føle sig vejledt; samt at alle, som står rede med deres engagement og gode vilje, må blive værdsat.

Selv takker jeg for ethvert tegn på godhed i årets løb og ønsker alle en velsignet jul og et godt og i ordets fulde forstand frelsebringende nytår.

+ Czeslaw Kozon

Menneskevordelsens mysterium

Nu varer det kun et års tid, førend det hellige år 2000 begynder. Paven har netop udsendt en bulle, som giver stof til eftertanke

»Incarnationis mysterium« er titlen på en bulle, som pave Johannes Paul II udsendte første søndag i advent. Heri overvejer han det, der skal fejres i det forestående jubelår: 2000-året for menneskevordelsens mysterium.

Millioner af troende ventes at drage på pilgrimsrejse til Rom i det hellige år. Pilgrimsrejser, skriver paven, »har, så forskelligt de end har forment sig gennem skiftende tider, altid haft stor betydning i de troendes liv. Pilgrimene drager i Frelserens fodspor. Rejsen er en øvelse i praktisk askese, i at gøre bod for menneskelig svaghed (...) Vågen, faste og bøn fører pilgrimmen ad den vej, der fører til fuldkommenhed i Kristus.«

Den hellige dør

Jubelårets begyndelse markeres ved, at den hellige dør i Peterskirken bliver åbnet. Døren et et symbol på Kristus, forklarer paven: »At gå ind ad denne dør er at bekende, at Jesus Kristus er Herre; den, der går igennem døren, styrkes i troen på Ham for at kunne tage imod det nye liv, som Han har givet os. En sådan beslutning forudsætter, at man har frihed til at vælge, og at man tør lægge noget bag sig, fordi man ved, at det, man får igen, er et liv i Gud (sml. Mt. 13, 44.46). Det er i denne ånd, at paven som den første går ind ad døren julenat 1999. Idet han træder over tærskelen, vil kirken og verden kunne se, at det hellige evangelium er kilden til liv og håb for det kommende årtusind.«

Johannes Paul omtaler et andet vigtigt kendetegn ved jubelåret: aflad. »I bodens sakra-

Pave Benedikt XIV åbner den hellige dør ved indgangen til jubelåret 1750.

mente får synderen mulighed for at vende tilbage til den retfærdiggørelsens nåde, som Kristus vandt os ved at ofre sig selv. Ved at bekende sine synder får den troende virkelig tilgivelse og kan igen tage del i eukaristien som et tegn på, at han er vendt tilbage til fællesskabet med Faderen og med kirken«, skriver han.

»Jubelåret kalder os alle til omvendelse«, fortsætter paven. »(...) Det er Ånden, der tilskynder enhver af os til at gå ind i sig selv og forstå, at vi må

vende tilbage til Faderen (sml. Lk. 15, 17-20). Samvittighedsransagelse er derfor noget af det mest afgørende i livet. Den konfronterer hver enkelt med sandheden om hans liv. Derigennem bliver han klar over, hvor langt hans geminger er fra det ideal, han har sat sig for.«

'Vi har alle syndet'

»Som Peters efterfølger beder jeg om, at kirken (...) i dette nådens år vil falde på knæ for Gud og bede om tilgivelse for,

hvad dens sønner og døtre har forbrudt i tidligere tider såvel som i dag. Alle har syndet, og ingen kan kalde sig retfærdig for Gud. Lad det være sagt endnu en gang og uden frygt: vi har alle syndet. Men lad os også bevare visheden om, at 'blev synden større, er nåden' blevet så meget desto større' (Rom. 5, 20)«

Hele »Incarnationis mysterium« findes på hovedsproget på Vatikanets hjemmeside www.vatican.va

Sr. Berchmana Laglewka (Dalum), p. August Ziggelar (her: Færøerne), Marcelo Baltasar og Rosalinda Jimenez (den spanske og den filippinske gruppe).

Af Maria Jørgensen

Det var ikke meningen, at samtalerne skulle føre frem til en afstemning om noget konkret forslag. Emnet 'vækst eller stagnation' var valgt ud fra et ønske om at virke lidt provokerende, forklarede biskop Czeslaw Kozon. Han havde konstateret en tiltagende interesse for kirken og betegne-

de den som et tegn på vækst – en øget interesse i at tage et ansvar og en øget interesse for retræter og bedegrupper. I tal var det måske ikke overvældende, bemærkede biskoppen, men det afspejler et behov hos mange mennesker – et behov, som giver sig udslag i, at nogen gør noget ved det.

Dette og lignende behov for åndelige 'tankstationer' kunne flere pastoralrådsmedlemmer nikke genkendende til. Rådet satte focus på små og store ud-

Livet i kirken – vækst eller stagnation?

Nogle kaldte det en debat, mens andre fandt, at 'brainstorm' var en mere passende betegnelse. Pastoralrådet kom vidt omkring, da man talte om små og store udfordringer i tiden

fordringer – muligheder for vækst og forhold, som indebærer en risiko for stagnation.

Glæden

Mange savnede de yngre generationer i kirken og spurgte – mere eller mindre retorisk – hvor de dog blev af. Som så ofte før efterlystes: kateketisk materiale, mennesker, som kan og vil undervise, koordination og samarbejde både sognene imellem og inden for den enkelte menighed.

Men »først og fremmest tror jeg, det er nødvendigt, at kirkes medlemmer benytter enhver lejlighed til at give udtryk for ægte og sand glæde over at tilhøre den«, sagde Peter

Ryom i sit oplæg. Ryom ville gerne inddrage, at menneskelige svagheder til tider kunne lægge en dæmper på jubelen. Han betegnede »rivende uenighed blandt kirkens medlemmer« som »et sikkert tegn på, at kirken er levende«, men syntes ikke om den nedlædende, som debatten til tider bærer præg af.

Autoritet og mangfoldighed

Lone Stubkjær undrede sig over den mistro, som autoriteter ofte blev mødt med, og gjorde opmærksom på de unges ideal: ærlighed. Det er med dette ideal i baghovedet, at de møder autoriteterne, sagde hun

og understregede, at »læreembedet skal belære om Gud på en sådan måde, at troen vokser«.

Et fænomen, som store dele af pastoralrådet på forskellig vis udtrykte deres utilfredshed med, var tendensen til at dele kirken op i grupper eller fløje. Uanset hvilke kriterier man lægger til grund for sin »putten i kasser« og hvilke betegnelser man sætter på henholdsvis sig selv og de andre, er det en uheldig udvikling, lød det fra flere sider; den fremmer ikke en mangfoldig vækst i kirken.

Pastor Christian Noval mindede pastoralrådet om, at enhed og mangfoldighed på in-

Biskop Czeslaw Kozon gav bolden op til en brainstorm om livet i kirken.

gen måde var hinandens modsætninger: »Jesus bad om, 'at de alle må være ét' – ikke at alle måtte være ens«.

'Den ideelle menighed'

»Er vi ikke alle samme enige om, at det er urkirkens menighed, der er idealet?

'De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødet brydelse og ved bønnerne. Hver og én blev grebet af frygt, og der skete mange undere og tegn ved apostlene. Men alle de troende var sammen, og de var fælles om alt. De solgte deres ejendom og ejendele og delte det ud til alle efter enhvers behov. De kom i enighed i templet hver dag; hjemme brød de brødet og spiste sammen, og jublende og oprigtige af hjertet priste de Gud og havde hele folkets yndest. Og Herren føjede hver dag nogle til, som blev frelst.«

Ap. G. 2, 42-47, citeret af Birgitte Carlsson

Sr. Michelle Schmitt (Hellerup) og sr. Rafaela Wroblewska (Aragør). I baggrunden t.h. skimtes Pastoral-Centrets Erling Tiedemann samt Robert Røssell (den engelsksprogede gruppe).

Braklægning giver de bedste vækstbetingelser

Af Maria Jørgensen

I sit oplæg til pastoralrådsmødet talte Karen Grzelak om 'braklægning' – at få lov til at samle kræfter og få tilført næring – som en betingelse for liv og vækst. Og 'vækst' er noget med at vokse sig stærk for at kunne blomstre og sætte frø; det er noget dynamisk, noget livsbekræftende, understregede hun.

Kræfter og næring får vi ovenfra – fra Gud – hvis vi ellers er villige til at tage imod. Det er livsnødvendigt for os, at vi åbner os og lader os belære og bevidstgøre af kirken om livet i kirken, fortsatte Karen Grzelak.

Ikke stilstand, men aktiv tagen-imod
Braklægning betyder bestemt ikke stilstand, tilføjede hun; det betyder, at man tager imod Guds mange nådegaver og erfarer troen – at man modtager sakramenterne, fordyber sig i troen og deltager i kirkelige gøremål. At ligge brak er »efter min overbevisning selve grundlaget for det samspil, der

nødvendigvis må tilvejebringes mellem Helligåndens heliggørende rolle og os selv, for at vi kan komme videre i en eller anden form for vækst«.

Det var ikke først og fremmest tilvækst, Karen Grzelak tænkte på; det var ikke størrelsen, det gjaldt. Med 'vækst' mente hun »en synliggørelse af livet i kirken ... en skærpelse af vort tros- og åndsliv«.

Undgå at havne i en stor grå masse
Omvendt betød 'stagnation' i denne forbindelse en risiko for at sygne hen og forsvinde. Den risiko må vi søge at undgå, understregede hun, idet vi gennem kirkegang, sakramenter, bønsliv i grupper, belæring og katekese giver Helligånden mulighed for at virke i os. Ellers risikerer vi »at havne i en stor grå masse, hvor alt er lige fedt, lige godt, lige dårligt, hvor man ikke længere er i stand til at skelne godt fra ondt, hvor der ikke længere bliver anvist nogen vej, og hvor ordet 'vildfarelse' ikke eksisterer«.

Jo mere bevidste vi bliver om modsætningerne mellem

godt og skidt og om den daglige kamp mellem den synlige og den usynlige verden, desto flere søgende mennesker vil vi kunne nå ud til, mente Karen Grzelak. Hun mindede om, at Vatikanet i en rapport fra 1986

forklarer tilstrømningen til sekter og nyreligiøse bevægelser med vores egen afmagt, når det gælder om at formulere og bringe det kristne budskab videre.

Salt, surdej og lys i mørket

Hvad nu, hvis vi som kirke virkelig var den bedste gave, Gud har til verden, spurgte Merete Noval.

Jordens salt, surdejen eller lyset, der skinner i mørket – det er tre billeder med et og samme budskab. Man kunne jo spørge, hvad der er det vigtigste, fortsatte hun: at være saltet eller at være den masse, der skal saltes. Hvis vi ser os selv som det sidste, betyder det en ændret opfattelse af kirkens mission i verden.

Vores opgave er at gå til grunde for de andre, påpegede hun; saltet må opløses, for at massen kan saltes. Det handler med andre ord om at være der, når nogen har brug for os.

Løgumkloster Refugium

Refugiedage
med kulturelle indslag

11. - 14. dec.: Advent i Sønderjylland.

14. - 18. dec.: Stille dage før jul - med mulighed for fælles samvær om musik, fortælling og sang formiddag og aften. Særpris.

18. - 20. dec.: Bach's Juleoratorium i Klosterkirken med forberedende gennemgang.

15. - 17. jan.: Weekend med Søster Abram. Kirsten Stoffregen fortæller om sit liv som nonne i i Jerusalem og om ikonografi.

22. - 25. jan.: Weekend om Cistercienserne med Helle Halding og Marianne Johansen.

Send bud efter vort nye halvårsprogram og detailprogrammer.

Løgumkloster Refugium er også stedet til ro, hvile, studier, ferie og rekreation. Vi udsteder gerne gavekort.

6240 Løgumkloster
Tlf. 74 74 33 01 • Fax 74 74 33 25
Ellen Bjern, Kirsten og Svend Stidsen

Kontomedarbejder til Katolsk Orientering

Katolsk Orientering søger en kontorvant person, som kan tage sig af opgaver på et redaktionskontor såsom manuskriptindskrivning, korrekturlæsning og forefaldende arbejde.

Stillingen er normeret til 20 timer pr. uge.

Stillingen skal besættes 1. februar eller 1. marts 1999.

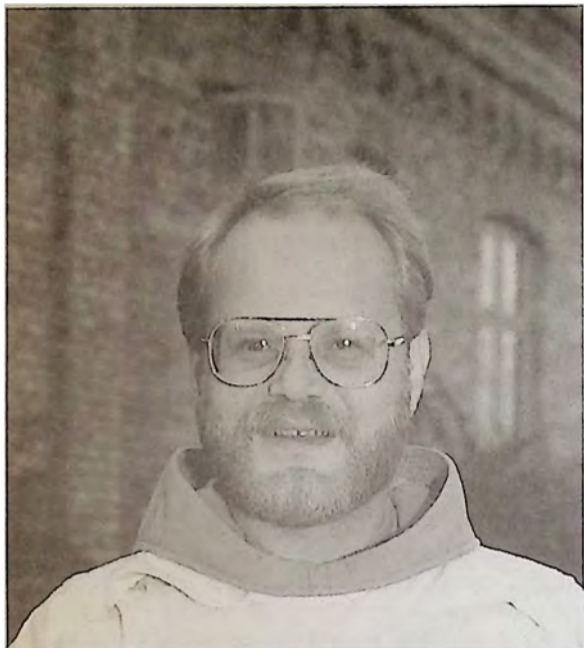
Løn efter aftale med Katolsk Bispekontor.

Skriftlig ansøgning med relevante oplysninger stiles til *Erna Kleiner*, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Ansøgningen – *mærket ansøgning* – skal være os i hænde senest mandag den 18. januar 1999.

Ansættelsessamtaler vil finde sted i slutningen af januar 1999 i Helsingør.

Nyt samlingssted for studerende

Bispedømmets studenterpræst, p. Anders Baadsgaard Jensen OFM conv., fortæller om SAKS – Sammenslutningen af Katolske Studerende. Initiativet søsættes i februar 1999.

Bispedømmets studenterpræst, p. Anders Baadsgaard Jensen OFM conv. Foto Kluge

Af p. Anders Baadsgaard Jensen OFM. Conv.

Nu får vi en katolsk studenterforening: Sammenslutningen af Katolske Studerende – SAKS. I første omgang vil vores aktiviteter være centreret omkring en tidligere kælderbutik på Gammel Kongevej 3, kun et par minutters gang fra Københavns Hovedbanegård og Vesterport Station. »Kælder« åbner tirsdag d. 12. januar 1999.

Lokalene giver noget nær ideelle rammer for studenterarbejdet. Man går direkte fra gaden ind i »Kælder«, der er på godt 40 kvadratmeter. Her vil der være mulighed for at drikke en kop kaffe, få sig en sludder, læse avis eller måske gå lektierne over endnu en gang. Der vil selvsagt også være mulighed for samtale eller skriftemål på faste tidspunkter af ugen. »Kælder« bliver altså ikke blot et kontor, men også et samlingspunkt for medlemmerne.

Et katolsk miljø

Tanken med SAKS er at etablere et katolsk miljø for studerende. Statistisk set er der mellem 500 og 1000 katolske studerende i det storkøbenhavnske område. Men kender vi hinanden? Gennem SAKS og gennem »Kælder« får vi mulighed for at sætte ansigter på navne og statistiske størrelser.

SAKS henvender sig til alle studerende på videregående uddannelser, dvs. studier, der ligger udover HF og gymnasiet. Med andre ord, målgruppen er studerende ved lærerseminarier, sygeplejeskoler, handelshøjskoler, landbohøjskole, universiteter osv.

De år, hvor vi læser, er of-

te de år, hvor vi som voksne træffer nogle af vores vigtigste livsvalg. Vores studieretning lægger arbejdskarrieren i fastere rammer. For nogle er det den periode, hvor man for første gang får sit eget hjem, og mange finder ovenikøbet en ægtefælle i løbet af studiet. Jeg tror faktisk, at mange ældre vil tænke tilbage på studieårene som den tid, der var mest afgørende for, hvem man blev. SAKS' formål er at hjælpe med at tilvejebringe et miljø, hvor vores katolske tro og studieårene kan gå hånd i hånd.

Hvad skal der ske?

SAKS vil løbende holde møder og arrangementer. Det er tanken, at vi skal have fællesmøder anden og eventuelt fjerde onsdag i måneden med taler, oplæg og debatter.

I gamle dage kaldte man Studenterforeningens talerstol for Danmarks Frieste Talerstol. Tanken er egentligt, at vores talerstol skal være noget tilsvarende, en slags Kirkens Frieste Talerstol. Der vil være oplæg fra forskellige fløje og grupper, med traditionelle og utraditionelle emner, og de, der giver oplæg, vil komme fra både katolske og ikke katolske miljøer. Disse arrangementer vil være gratis for medlemmer, medens andre betaler et deltagergebyr. Derudover vil forskellige studie- og interessegrupper blandt de studerende kunne benytte »Kælder« til møder.

Medlemmerne kommer selv til at planlægge og afholde studiekreds-dagene, men for at komme i gang vil jeg forestå en studiekreds i introduktion til Nye Testamentes skrifter. Studiekredsmøder vil ligeledes være gratis for medlemmer, medens an-

dre betaler et deltagergebyr.

Forhåbentlig får vi relativt hurtigt så mange medlemmer, at vi kan etablere underafdelinger inden for forskellige faglige områder. De kan så selv forestå regelmæssige møder inden for deres faggruppe. Vi håber også, at de katolske, internationale studenter vil kunne bruge SAKS på en tilsvarende måde.

Studentermesser og hverdagsretræter

SAKS vil arbejde på regelmæssigt at kunne afholde studentermesser, og vi håber at kunne samles en gang om ugen til middags- eller aftenbøn. Hverdagsretræter, som vistnok er et nyt tiltag i Danmark, arrangeres i samarbejde med Gråbrødrene og er ikke kun for SAKS' medlemmer. De er åbne for alle unge/ynge mennesker.

Retræterne foregår i Gråbrødrehuset i Roskilde den sidste uge i hver måned. Vi mødes til messen søndag klokken 10 og fortsætter til lørdag klokken 12. Hver dag vil begynde med et kort oplæg. Derefter tager hver retrætedeltager på arbejde eller i skole. Om eftermiddagen er der messe, aftensmad, samtale om dagens tema og om, hvordan vi har oplevet det i hverdagen. Det bliver altså ikke stille retræter, men snarere en uges fællesskab, hvor vi slås med at slå bro mellem vores tro og vores dagligdag.

Der vil være plads til 6-8 deltagere på hver retræte, og prisen vil være kostpenge samt et mindre engangsbeløb.

Hvad med økonomien?

SAKS kører i øjeblikket helt uden tilskud fra bispedømmet. Det skyldes ikke ond vilje, men beror simpelthen på bispedømmets øjeblikkelige økonomiske situation. Det vil sige, at vi kun kan komme i gang, fordi venlige mennesker har troet nok på ideen og fundet arbejdet så vigtigt, at de har ydet ganske betragtelige økonomiske bidrag.

Det betyder selvsagt ikke, at vores kister er bundløse, det betyder blot, at vi lige akkurat har råd til at turde starte. Men skal vi kunne fortsætte, er det nødvendigt, at medlemmerne betaler kontingent til dækning af driftsomkostningerne.

Nu kan man jo diskutere hvor meget et kontingent skal være; realiteten er vel, at det kun er dyrt, hvis man betaler

for meget i forhold til det, man får for pengene. I fuld tillid til at vi kan møde den udfordring, det vil indebære, vil vi starte med et kontingent på 200 kroner pr. semester. Det lyder måske som et i katolske sammenhænge højt kontingent. Til gengæld giver det gratis adgang til alle arrangementer og væsentlig lavere priser i »Kælder«, og det sikrer at man får vores medlemsblad tilsendt 10 gange om året.

Det bliver ikke muligt at finansiere SAKS udelukkende ved medlemskontingenter. Derfor vil vi åbne mulighed for støttemedlemskaber, hvor andre end studerende kan få de samme fordele for det samme kontingent. Endelig vil vi selvsagt meget gerne modtage gaver, der kan hjælpe med at billiggøre SAKS' arbejde.

På længere sigt

Studentermiljøet består ikke udelukkende af studerende. Der er også dem, der underviser. Vi håber, at vi kan få etableret en støttemedlemsgruppe af katolske undervisere på de videregående uddannelser, og at denne gruppe vil mødes regelmæssigt – dels for at katolske undervisere kan have kontakt med hinanden, dels for at de kan møde deres katolske studerende. Samtidig håber vi, at medlemmer af »undervisergruppen« vil tilbyde sig som foredragsholdere og debattører. Det kan meget vel vise sig at blive et af de mest frugtbare bidrag til SAKS.

Det fremgår med alt ønskelig tydelighed, at SAKS starter som en forening for det storkøbenhavnske område. Det skyldes dels at antallet af studerende er størst i dette område, dels at vi jo skal starte et sted.

Men det betyder ingenlunde, at vi har til hensigt at forblive et københavnerforetagende. Vi håber at kunne åbne afdelinger i andre universitetsbyer, men det kan kun ske, hvis der er medlemmer, der vil påtage sig opgaven. Det er næppe realistisk at forvente, at disse afdelinger kommer i gang det første års tid. I første omgang vil vi koncentrere kræfterne om den storkøbenhavnske afdeling. Når vi så har samlet kræfter og erfaring, vender vi blikket udenfor HT-området.

Studenterpæsten...

Da jeg kom til Danmark i

september, drøftede jeg forskellige mulige arbejdsopgaver med biskop Czeslaw. Det var netop emnet studenterpræst, der prægede disse samtaler, og følgen blev, at jeg pludselig var studenterpræst i begyndelsen af oktober. Spændende, men lidt overvældende. Den mellem-liggende tid er gået med at finde et egnet format for katolsk studenterarbejde. Resultatet blev SAKS.

Her er det vigtigt at understrege, at SAKS ikke er et alternativ til (og slet ikke en konkurrent til) DUK. Jeg har fra første færd haft et godt samarbejde med ungdomspræsten, p. Christian Noval. Det er mit håb, at vi vil opleve mange overlappende, ikke bare medlemsmæssigt, men også med fælles arrangementer og ture. Jeg tror dog, at SAKS må op i omdrejninger, førend vi kan begynde et mere formaliseret samarbejde. I øjeblikket er det vigtigste blot, at vi ikke konkurrerer.

...om sig selv

Jeg er franciskaner og bor i Gråbrødrehuset i Roskilde. Min baggrund er: jurastudier ved Københavns Universitet, teologi på seminariet i Assisi, hos dominikanerne i Saint Louis og på Washington Theological Union i Washington DC samt pastoralpsykologi hos jesuitterne på Loyola College i Baltimore. Jeg har altså snuset til katolske studentermiljøer rundt omkring.

Det er klart, at ikke alt kan overføres til danske forhold, og jeg er også af den dybe

overbevisning, at SAKS først og fremmest skal udvikles af de studerende selv. Det hjælper ikke en brik, hvis jeg kommer med en liste over de studerendes behov. Min opgave som studenterpræst er at hjælpe de studerende med at identificere den styrke, de kræfter og de muligheder, som allerede findes blandt dem, og at koordinere og bruge dette potentiale i SAKS.

En økumenisk idé

Ideen om et katolsk studenterarbejde kommer blandt andet fra studentermenigheden i Trinitatis Kirke (den med Rundetaarn). Studentermenigheden får nemlig en del henvendelser dels fra katolske studerende, dels fra andre, som er interesseret i Den katolske Kirke. Vi har allerede haft flere møder med dem, og vi har planer om en eller flere økumeniske gudstjenester hvert semester, og vi håber på fælles arrangementer med både debat og samvær. Den varme modtagelse, vi har fået hos studentermenigheden, har været en af de helt store inspirationskilder.

Hvis du gerne vil vide mere, eller være aktivt medlem, er du velkommen til at kigge forbi i »Kælder«, når vi har åbent i januar. Vi har endnu hverken telefon eller e-mail. Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at ringe til mig hos Gråbrødrene, 46 36 77 56, eller e-maile på graabroe@post4.tele.dk

Katolik og studerende

eller bare interesseret i katolsk studenterarbejde?

»Kælder«, Gl. Kongevej 3
åbner i februar 1999

– og holder åbent tirsdag & torsdag
kl. 10-15.30 onsdag kl. 10-19

Fælles frokost hver onsdag kl. 11-14
Tag madpakken med. Tø, kaffe og vand kan købes.

Studiekreds

Introduktion til Det ny Testamente første og tredje
onsdag i månederne februar-maj kl. 19.30-21.30

Hverdagsretræte

den sidste uge i hver måned 24.-30. januar
og 21.-27. februar fra søndag kl. 10 til lørdag kl. 12.

Studenterpæst:

p. Anders Baadsgaard Jensen OFM conv.
Telefon 46 36 77 56
e-mail: graabroe@post4.tele.dk

Den fortabte søn fortolket af Rembrandt

Kærlighed uden betingelser

Budene og den kristne moral er ikke en tung byrde, men et naturligt svar på Faderens kærlighed, skriver David Vincent Nielsen. Det, Gud Fader vil, er nemlig ikke at begrænse vores frihed – tværtimod

Af David Vincent Nielsen

Første søndag i advent 1999 – altså om mindre end et år – tages der hul på det store jubilæum år 2000. I de sidste måneder opfordrer kirken os til at fordybe os i Treenighedens og alle tings udspring: Gud Fader.

Hvem er denne Far? Mennesket forsøger ofte at svare på det spørgsmål ved at tage udgangspunkt i sin egen måde at være far på, men det giver ikke altid det heldigste billede... Lad os i stedet søge hjælp hos evangelisten Sankt Lukas, der i lignelsen om Den fortabte søn (Luk 15,11-32) faktisk først og fremmest tegner et nøjagtigt portræt af den barmhjertige Fader.

»En mand havde to sønner (...).« Som vi opdager, når vi i bøn læser lignelsen, så er disse to sønner eksponenter for menneskets to typiske

holdninger overfor Gud. Vi har givet alle sammen lidt af dem begge to i os, og indtil vi bliver klar over det, bærer vi rundt på et forvrænget billede af Gud. De betragter begge faderen som en forhindring for deres frihed, og denne fejltagelse bringer deres liv i hver sin skæbnesvangre retning.

Flugt fra Faderen fører ikke til lykken

Den første søn vælger flugten. Hvis bare man kommer så langt væk fra far som overhovedet muligt, så skal det nok gå! Og faderen giver ham lov... Vel ankommet til de fjerne lande søger sønnen så lykken i et udsvævende liv. Han synes at tro, at jo mere man morer sig, jo flere kvinder man går i seng med, jo mere man forbruger, jo friere og lykkeligere bliver man. Han søger livet og finder døden. Før eller siden er »alt

sat til og han begynder at lide nød«. Han er reduceret til et dyr og ville med glæde æde svinenes føde, men »ingen gav ham noget«.

For første gang gør han noget rigtigt: han går ind i sig selv, for dér at finde ud af hvem han virkelig er. Han beder. Resultatet af denne refleksion er klar: Jeg må hjem til min far. Han forbereder endog en lille tale, der imidlertid afslører, at han endnu ikke har forstået hvad ordet far betyder. »Jeg fortjener ikke længere at kaldes din søn; lad mig gå som en af dine daglejere«. Han vil altså ikke tilbage til sin far, men ønsker sig en slags slavetilværelse hos en arbejdsgiver, der i det mindste sørger for mad på bordet. Sådan som han har opført sig, kan der vel ikke findes tilgivelse?

Hvori består fejlen? Den består i at tro, at man skal gøre sig fortjent til at være

søn, at man kan og skal fortjene faderens kærlighed og tilgivelse.

Men faderen elsker ham jo netop fordi han er søn, og har ikke noget andet ønske end at tilgive ham og igen at holde ham i sine arme. Faderen går og spejder efter ham, »og mens han endnu var langt borte, fik han øje på ham og løb hen og faldt ham om halsen.« Faderen har set frem til dette øjeblik og hører næppe sønnens tale. Der er ikke ét bebrejdnende ord. I stedet giver han ham festdragten på og sætter ringen på hans finger. Ringen med seglet, der angiver, at alt faderens også tilhører sønnen.

Og så skal der ellers festes, for her er en, der er vendt tilbage fra de døde. Faderens kærlighed er ubetinget og altså fuldstændig gratis. Man hverken kan eller skal gøre sig fortjent til den.

Faderen er ikke bare en arbejdsgiver

Så er der den anden søn. Han regner i virkeligheden heller ikke faderen for far, men for en streng arbejdsgiver, hvis ordrer skal pareres og hvis bud skal holdes. Til gengæld for at overholde loven og følge budene forventer han en vis særstilling.

Da han nu kommer hjem fra marken – som alle, der går meget op i regler, har han selvfølgelig altid en masse at bestille – hører han, at der festes inden døren, fordi den yngste søn er kommet hjem. Så vil han i hvert fald ikke ind, for det er uretfærdigt, at der festes for den lille, der ikke har gjort sig fortjent til det. Mens han nu står og surmuler, kommer faderen også ham i møde. Det er naturligvis helt uønsket at værten forlader et gæstebud i utide, og da især et gæstebud med så klare, eukaristiske undertoner som det, denne historie handler om.

Faderen skyer ingen midler. Festen er ikke rigtig fest, før begge sønnerne er med. Igen er der ingen bebrejdelser fra faderen, men blot endnu en bønfoldelse om at tage del i den fælles glæde.

Men storebror vil ikke ind. »Jeg har aldrig overtrådt et af dine bud (...), men din søn dér (...)«. Det er betegnende, dette hånlige »din søn dér«. Han kalder ikke den anden for sin bror, og han tiltaler i modsætning til den lille heller ikke faderen som far. Men så er han jo selv hverken bror eller søn, men har reduceret sig selv til en slave, der aldrig har overtrådt et eneste bud.

Han er lidt ligesom Paulus, der – dengang han endnu hed Saulus – stolt overholdt alle lovens mere end 600 bud og samtidig med stor ihærdighed forfulgte Kristi kirke! Den samme Paulus, der senere skrev i Galaterbrevet: »I er af-

skåret fra Kristus, I, der søger at blive retfærdige ved loven« (Gal 5,4).

Frihed til at elske

Hvad gør faderen? Det samme som han gjorde med lillebror: »Mit barn (...), alt mit er dit«. Alt hvad faderen har, tilbyder han sine børn, og der bliver ikke mindre til den ene, fordi den anden også får. Det, faderen har, er kærlighed. Og kærlighed er det eneste, der ikke kan fortjenes; der bliver ikke mindre af den, fordi der deles ud af den.

Begge sønner tager altså fejl af faderen. Han ønsker ikke at begrænse deres frihed, men tværtimod at give dem den. Frihed fra den lallende konsumisme og frihed fra den tåbelige selvretfærdighed. Frihed fra at skulle gøre sig fortjent til kærligheden og frihed fra den egoisme, der lærer os, at 'jeg får for lidt, hvis de andre også skal have deres del af kagen'. Frihed til at elske.

Det er altså det billede Kristus, der er Søn med stort S, giver os af Faderen. En Far, der elsker os ubetinget og kun ønsker, at vi bliver lykkelige i frihed. Lykken afhænger sådan set kun af, om vi virkelig anerkender Ham som vor Far og hinanden som brødre og søstre og begynder at leve som et ægte fællesskab i overensstemmelse med denne tro.

Sagt med andre ord afhænger vor lykke af, at den anden og de andre bliver centrum i vort liv i stedet for os selv.

Behov for at vende tilbage til Faderen

Det er i virkeligheden også præcis det, jubilæet handler om: at gå ind i sig selv for at genopdage sit udspring og mål. En sådan selvransagel-

se vil få de fleste til at erkende, at deres livsbane ikke hidtil har ført dem lige mod målet. Vi har simpelthen behov for omvendelse. Vi har brug for at vende tilbage til Faderen og bede om tilgivelse. En Far, der får medynk med os, når vi nærmer os hjemmet, ligesom han fik det med den yngste søn.

I den græske originaltekst er »medynk« i øvrigt afledt af et ord, der også betyder livmoder. Det passer jo fint med trosbekendelsens ord om, at Sønnen er født, ikke skabt, af Faderen. En Far, der altså også er Mor.

Det giver altså gale resultater, hvis vi forsøger at forstå Gud Fader med udgangspunkt i os selv. Det er lige omvendt. Vi forstår os selv, vor værdighed og vort kald ved at tage udgangspunkt i Gud. Ligeledes skal vi ikke læse Evangeliet først og fremmest som en række anvisninger på det, vi skal gøre for Gud, men som Det glade Budskab om det, Han allerede har gjort for os.

Så er budene og den kristne moral da ikke længere en tung byrde, men et naturligt, ja uundgåeligt, svar på Faderens kærlighed!

Redaktion

Biskoppens jubilæum-komité i samarbejde med Katolsk Orientering

Niels Steensens Bibliotek

holder juleferie lukket fra søndag d. 20. december til søndag d. 3. januar 1999 (begge dage incl.)

Alle NSB's lånerne og venner ønskes en dejlig Julefest

VICEINSPEKTØR

Søges pr. 1. April 1999

Skolen søger en personlighed, der sammen med skolens leder vil:

- tegne skolens katolske profil
- deltage aktivt i skolens udvikling/IT-udvikling
- være en del af det administrative team
- bidrage til et kreativt samarbejds-klima

Len og ansættelsesvilkår efter overenskomst mellem Finansministeriet og LC

Yderligere oplysninger kan fås hos skoleleder Kirsten Berg-Larsen på tlf. 35 39 46 46 lokal 11. Ansøgningsfristen er mandag den 4. januar 1999.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse

SANKT ANSGARS SKOLE

NØRREBROGADE 27
2200 KØBENHAVN N

Den 23. oktober var 10 år siden, at pave Johannes Paul II saligkårede Niels Steensen. Bispedømmet København stod for en valfart til Münster og Firenze med praktisk hjælp fra Sophie og Kaspar Kallan.

I Niels Steensens fodspor

Tekst og fotos: Knud Helsted Kluge

Tak til jer i Danmark, der har os givet Niels Steensen. I bør være stolte af ham, fordi han har vist, hvordan vi bør leve vor tro.

Sådan indledte kardinal Piovaneli sin prædiken i San Lorenzo kirken i Firenze, hvor der var festmesse på tiårsdagen for Niels Steensens saligkåring. Omkring 65 danske katolikker deltog i højtideligheden, ligesom en dansk gruppe fra ældre-højskolen på 40 personer var mødt op. Hertil kom Steensen-valfartsdeltagere fra Tyskland og Italien.

Biskop Czeslaw Kozon, Dietrich Timmermann, August Ziggelaar S.J., Anders Baadsgaard Jensen O.F.M. Conv. og Lorenzo del Zanna S.J. var blandt de koncelebrerende.

Kardinalen lagde i sin prædiken vægt på troen og fornuften, som stod centralt for Niels Steensen. Igennem sine studier, erkendte han Guds storhed og sandhed. Steensen fik også venskabs gave. Selv

i Schwerin, hvor han var biskop, bevarede han venskabet med miljøet i Firenze, sagde kardinalen. Steensen forstod, hvad Gud ville med ham.

Efter festmessen bevægede alle sig til kapellet med Steensens sarkofag, hvor der blev holdt en kort andagt. Den antikke sarkofag var smukt iklædt Dannebrog og foran var pyntet med blomster.

Toscana via Münster

Messen i Skt. Lorenzo kirken betød afslutningen på en interessant valfart, hvor de danske valfartsdeltagere var rejst fra Danmark lørdag før, for som 'station' at gæste Münster. To år efter sin præstevielse i 1675 blev Steensen viet til biskop og han virkede som hjælpebiskop i Hannover i Tyskland fra 1677 til 1680. Herefter kom han til Münster og virkede som apostolisk vikar. Steensens liv her var præget af en stærk asketisk levevis kædet sammen med en stor omsorg for de fattige. Få år efter flygtede han fra, fordi hans opfattelse af at leve troen var så forskellig fra det etablerede ka-

Fredag den 23. oktober, tiårsdagen for Niels Steensens saligkåring, fejredes messe i San Lorenzo kirken med kardinal Piovaneli, biskop Kozon og flere præster fra vort hjemlige bispedømme.

tolske miljø i bispedømmet. Den store indflydelse fra adelen i den katolske kirke var ham meget imod.

De danske valfartsdeltagere besøgte Skt. Ludgeri sogn, hvor Steensen havde virket. I kirken var ophængt et særpræget stort maleri af Niels Steensen sammen med Edith Stein.

Fra Münster tog valfarten videre til Firenze, hvortil Steensen kom i 1666. Her fandt han mange venner i miljøet hos storhertug Ferdinand II af Toscana og senere hos Cosimo III, og her fortsatte Steensen sine anatomiske studier. Her fik han et kranium af en haj, som fik ham til at studere geologi og palæontologi (videnskaben om uddøde dyr og planter).

Men det var også i Firenze, at Steensen fik udviklet sin interesse for den katolske tro. Han mødte den dybt religiøse ambassadrone Lavina Arnolfini, som han diskuterede ivrigt med.

Den danske valfart var på en én-dages tur til Livorno, hvor man kom igennem den tos-

canske by Volterra. I området her foretog Steensen mange geologiske og palæontologiske studier. Han fandt ud af, at hagens tænder lignede de såkaldte tungesten, og han konkluderede, at de var forstenede hjættænder. Når disse sten fandtes på landjorden, måtte det betyde, at pågældende område engang havde ligget under vand.

Fra Volterra fortsatte valfarten til Livorno, hvor biskop Kozon celebredede messen i San Sebastiano kirken. På en transparent uden for kirken blev varten mødt med: »Velkommen venner«. I Livorno blev valfarten også budt velkommen af biskop Oblando, som efter messen på en forespørgsel om helgenkåring svarede, at hvis Steensen skulle helgenkåres, måtte vi alle bede og arbejdet kraftigt for det.

Steensens vej til konversion

Livorno havde en speciel betydning for Steensen, fordi han her oplevede en Kristi Legemsprocession i 1666. Det slog ham pludseligt, da han

iagttog denne højtidelighed, at enten var denne hostie blot et stykke brød, og alle de der viste det ærbødighed var gale, eller også var det virkelig Kristi Legeme.

Denne problemstilling førte til studier af Bibelen og kirkefædre og videre til dybe religiøse diskussioner med hans nærmeste omgivelser. Det endelige gennembrud skete den 2. november 1667. Steensen beskriver det selv med et citatet fra Salmernes Bog: »Mine lænker har du løst Herre«. Herefter konverterede han. Fra 1672-74 virkede han som kongelig anatom i København, hvorefter han vendte tilbage til Firenze, hvor han lod sig præstevie i 1675.

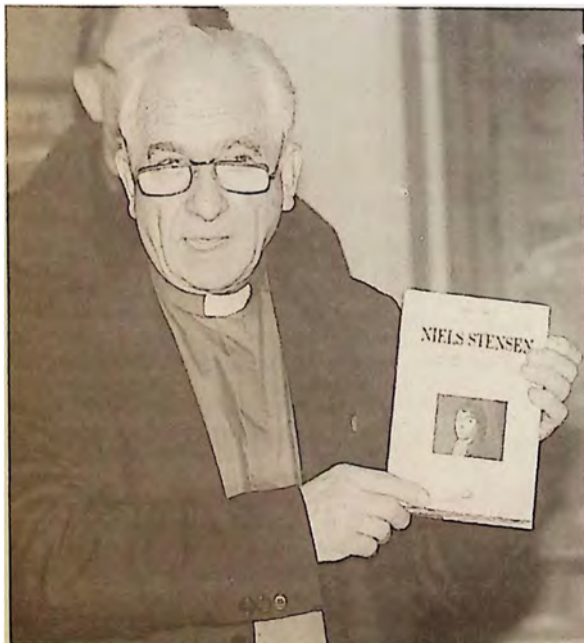
Den danske valfart holdt en af dagene en messe i Bebudelseskirken (Santa Maria Annunziata) i Firenze. Her fejrede Steensen sin første messe i et lille, smukt Mariakapel. Det var derfor også naturligt for den danske gruppe, at der her blev holdt messe for foran dette nådebillede, og for at bede Maria om, at Gud ville give os del i den hjertets-

hed, som var kendetegnende for Steensen.

Valfarten fik også lejlighed til at besøge forskellige centrale steder i Firenze, hvor Steensen enten havde virket eller boet. Valfartslederne Sebastian Olden-Jørgensen og Anders Baadsgaard Jensen O.F.M. Conv. og den tidligere italienske sjælesørger i Danmark, Lorenzo del Zanna S.J., guidede på glimrende vis rundt, hvor Steensen havde været.

Lorenzo del Zanna havde lagt et stort forberedende arbejde i valfartens gennemførelse, og han kunne da også sidst i valfarten præsentere en række bogudgivelser om Niels Steensen. Han fremlagde desuden et lille billedhæfte »Niels Steensens fodspor«, som virker som en god guide, når man bevæger sig rundt i den historiske by.

Ville man i fritimerne mødes med deltagerne kunne man blot bevæge sig til Steensens sarkofag. Her fandt vi en troens og eksemplets inspiration.

Lorenzo del Zanna S.J., tidligere sjælesørger for italienske katolikker i Danmark og Steensen-forsker gennem mange år, var en stor hjælp for valfarten. Han er nu flyttet fra Firenze til Sardinien.

Pastor Dietrich Timmermann læser evangeliet i Maria Bebudelseskirken (Santa Maria Annunziata), hvor Niels Steensen den 14. april 1675 fejrede sin første messe i kirkens lille Maria-kapel. Pastor Timmermann har lige siden saligkåringen arbejdet ihærdigt for at gøre Steensen mere kendt i vort bispedømme. Han har bl.a. hvert år arrangeret Steensen-valfarter til Schwerin.

Niels Steensen saligkåret, fordi han var hellig

Mange mennesker spurgte allerede for 10 år siden, hvorfor Niels Steensen egentlig skulle saligkåres

Tekst og fotos:
Knud Hølsted Kluge

10.000 mennesker, heraf omkring 1.000 danskere, deltog den 23. oktober 1988 i gudstjenesten, hvor Niels Steensen blev saligkåret af pave Johannes Paul II. På vegne af bispedømmerne Firenze, Paderborn, Osnabrück og bispeembederne i Schwerin, Münster og Hildesheim bad biskopperne Hans L. Martensen, København, og Ludwig Averkamp, Osnabrück, paven om at saligkære Niels Steensen. Peterskirken var tæt pakket med danskere, tyskere og italienerne. Niels Steensen blev hermed den niende dansker, der er blevet salig- eller helgenkåret.

Hvorfor Steensen blev saligkåret

Mange mennesker rejste for 10 år siden spørgsmålet, hvorfor Niels Steensen egentlig skulle saligkåres. Biskop Martensen, der var dybt engageret i alt vedrørende Niels Steensen, udtalte kort før saligkåringen, at Steensen allerede i tiden umiddelbart efter sin død var omgivet af »hellighedsry«, og at det var af ærbødighed, at fyrsten af Firenze lod Steensens jordiske rester overføre fra graven i Schwerin til San Lorenzo i Firenze.

Martensen omtaler ligeledes pater Gustav Scherz' store drivkraft bag bestræbelserne på at få Steensen saligkåret. I 1959 indledtes den første officielle fase af processen.

Biskop Martensen fremhæver følgende ved saligkåringen af Steensen:

– Han er den eneste videnskabsmand af verdensformat og verdensry, der er blevet saligkåret. Dette er betydningsfuldt siger biskoppen, fordi man ofte møder den formodning, at kirke og videnskab ikke har det så godt med hinanden, og at der skulle herske en indre modsætning mellem tro og viden. Her har Steensen et budskab at bringe. Han var uforfærdet i sin forskning, og han var altid overbevist om, at naturen har viden om Gud. Den sandhed, han udforskede som videnskabsmand kunne aldrig komme i konflikt med den sandhed, han troede på som kristen, siger biskop Martensen videre.

Først og fremmest salig-

I et lille sidekapel i San Lorenzo, Firenze, er Niels Steensen stød til hvile. Han døde 48 år gammel den 5. december 1686 i Schwerin. Hans kiste blev overført derfra til Firenze. I 1953 blev hans jordiske rester overført til denne antikke sarkofag og flyttet fra krypten op i dette kapel.

En del af den danske valfartsgruppe til messe i Maria Bebudelseskirken. Midt for i billedet ses Sebastian Olden-Jørgensen, en af valfartens ledere og foredragsholdere.

kåres Niels Steensen, fordi han er »hellig«, d.v.s. at han på en særlig og uforklarlig måde overgav sig selv selv totalt til Guds vilje og til Kristi efterfølgelse, konkluderer biskop Martensen og fortsætter: »Han saligkåres, fordi Guds nådegaver blev virksomme i ham, og fordi disse nådegaver den dag i dag har en lysende kraft.

Pave Johannes Paul II om Niels Steensen

Ved saligkåringen i Peterskirken kom pave Johannes Paul II også ind på, hvorfor Niels Steensen skulle saligkåres.

Først nævnte han sammenfattende Steensens bispevåben

– hjertet, som korset vokser frem af – som symbol på det, hans liv og virke var rettet frem imod. Han ville sætte hele sin eksistens ind i Kristi kors' tjeneste, fordi han i korset så det højeste udtryk for Guds kærlighed til menneskene.

– Niels Steensen sled sig op for at tjene sine medmennesker; han ville hjælpe dem til at erkende den Gud, han selv havde mødt gennem sin videnskab og i troen, sagde paven. Her ved er han et lysende eksempel på åbenhed og dialog.

– Steensen blev berømt for sine opdagelser på anatomiens område, men langt vigtigere er, hvad han viser os ved sine valg

i livets afgørende situationer. Han fandt ved 'hjerterets erkendelse' Gud, altings Skaber og verdens Forløser og blev midt iblandt sine brødre Hans lidenskabelige herold.

– Ved denne saligkåring holder kirken ham frem for vor tid som et lysende eksempel. Os alle har Kristi vidne Niels Steensen noget at sige. Han viser os, at verden trods al sin skønhed ikke har sit sidste mål i sig selv... Særlig de troende i diasporaen kan finde mod og styrke i hans forbillede. Og den splittede kristenhed kalder han lidenskabeligt til enhed.

Der er mange lighedspunkter mellem Niels Steensen og Edith Stein, fremgår det efter et valfartsbesøg i Skt. Ludgerikirken i Münster.

De salige fra Skt. Ludgeri i Münster Niels Steensen og Edith Stein er portrætteret sammen

Der mødte den danske Steensens jubilæumsvalfartsgruppe en overraskelse, da den kom ind i Skt. Ludgeri Kirke i Münster for at fejre valfartens første messe. I kirken var der dels indrettet et kapel for Niels Steensen og Edith Stein, og dels hang der et mandsstort maleri, hvor begge salige er afbildet. Der er trods alt omkring 250 år imellem dem.

Maleriet, der er udført af kunstneren Gerhard van der Grinden i 1990, forestiller de to salige i samtale med hinanden: Niels Steensen, den tidligere anatom, viser en hjertemuskel på en opslået bogside. Samtaleemnet er dog af åndelig art, fremgår det af en lille folder om de to salige.

Heri opregnes også en række lighedspunkter:

– En begejstring for videnskaben (Niels Steensen var en berømt europæisk mediciner og palæontolog – Edith Stein var en anset filosof).
– Begge blev katolikker

(Steensen konverterede – Stein lod sig døbe).

– Accepten af et åndeligt kald (begge afbrød en succesrig, videnskabelig karriere for at være alt for Gud og for kirken).
– Beredvillighed til korsets efterfølgelse (Steensen valgte som bispevåben et kors – Stein valgte som karmelit navn »Teresa Benedicta af Korset).

– Deltagelse i gudstjenestelivet i Ludgerikirken i Münster (Steensen som hjælpebiskop i Münster og sjælesørger for Skt. Ludgeri – Stein modtog gennem bøn sit kald i denne kirke den 30. april 1933, hvorefter hun indtrådte i karmeliterordenen).

– De døde begge i dunkelhed (Steensen den 25. november ensom og fattig i Schwerin – Stein døde i koncentrationslejren Auschwitz den 9. august 1942).

– Den næsten samtidige saligkåring (Stein den 1. maj 1987 i Köln – Steensen den 23. oktober 1988 i Rom).

Vigtige årstal

- 1638 Fødes den 1. januar i København
- 1656-59 Læser medicin på Københavns Universitet
- 1659 Skriver det såkaldte chaos-manuskript
- 1660-64 På studierejse til bl.a. Amsterdam og Leiden.
– koncentrerer sig om ørespytkirtlens udførselsgang. Studerer musklerne og finder ud af, at hjertet 'kun' er en muskel.
- 1664 Studier i Frankrig og Italien.
- 1665 Holder sin berømte forelæsning om hjernens anatomi.
- 1666 Rejser til Italien og kommer i kontakt med storhertugerne i Toscana.
- 1667 Steensens religiøse gennembrud.
- 1675 Opgiver videnskaben for at blive præst.
- 1677 Bispevielse.
- 1686 Dør i ensomhed i Schwerin kun 48 år gammel.
- 1988 Steensen saligkåres af pave Johannes Paul II.

Sankt Andreas Kirke 125 år

Jubilæumsfestlighederne omfattede festen for kirkens værnehelgen

125-året for Sankt Andreas Kirkes indvielse har sat sit præg på menighedens aktiviteter igennem det meste af året, og hvad var vel mere naturligt end at lade det være til Sankt Andreas' fest?

I Ordrup er der tradition for at markere kirkens titularfest. Børn og voksne, unge og gamle mødes på denne dag for at fejre den hellige Andreas, den første af de tolv apostle. Menigheden er sig bevidst, at dens sognekirke har en apostel til værnehelgen. Desuden har den en sognepræst, som i forsommeren 1995 blev viet til biskop og dermed er en af

apostlenes efterfølgere.

Det, der gives os gennem apostlene, går tilbage til Kristus, sagde biskop Czeslaw Kozon i sin prædiken og mindede om, at kirken blev grundlagt på apostlene. Han understregede, at kirken giver os den sikkerhed og det fællesskab, som vi har brug for i vores stræben efter at gøre Guds vilje. Det skal ikke være en sur pligt, men noget, vi gerne gør, tilføjede biskoppen; det skal ikke være angst eller præstationsræs, der driver os, men kærlighed til Kristus.

Efter messen fortsatte festen på Sankt Joseph Søstre-

nes Skole. Blandt de underholdende indslag var Niels Steensens Gymnasiums (relativt nystartede) renæssancekor under ledelse af Phillip Due Jensen. Det viste sig i aftenens løb, at de unge mennesker havde mod på andet og mere end toner fra 14- og 1500-tallet.

En dynamisk menighed

Sankt Andreas er en dynamisk og aktiv menighed, hvor alle tager fat i fællesskab, når noget skal gøres. Nok er selve kirken en af de ældste i landet – af dem, der er opført på denne side af reformationen, i al fald – men der er masser af unge menighedsmedlemmer.

En tidligere ungdomsklub var så godt sammentømret, at den fortsatte som 'voksen-KUK' under betegnelsen Sankt Andreas Selskabet. I dag er de samme mennesker – med ægtefæller og børn – bærende kræfter i sognets familiegruppe.

Ridehuset i Århus summede af aktivitet, da skolen og kirken fejrede 2 x 125 års jubilæum.

Dobbelt jubilæumsfest i Århus for Skt. Knuds Skole og Vor Frue Kirke

I 1873 oprettedes en katolsk skole i Århus, og samme år lagdes grundstenen til en katolsk kirke. To år senere kunne en større skolebygning tages i brug, og efter yderligere fem år stod kirken klar til indvielse, men skolen og menigheden valgte at fejre jubilæum i oktober 1998 for at markere 125-året deres samtidige, spæde begyndelse.

Sankt Knuds Skole lagde for med tre dages kunststudier, sang og dans, café og projektundervisning i Ridehuset, så alle kunne komme og få et indtryk af skolens dagligdag. Derefter tog Vor

Frue menighed over: festmesse med efterfølgende reception og international underholdning og med en lige så international festmiddag om aftenen.

Grundlagt af fordrevne jesuiter

I sin prædiken lod jesuiternes provincial, p. Franz Meures, tankerne gå tilbage til året 1872. Da var jesuiterne blevet fordrevet fra Tyskland, fordi nationalistiske kræfter nærede mistillid til romerkirken, fortalte han. Meures betegnede fordrivelsen som et nederlag for ordenen, men

udtrykte samtidig sin glæde over, at jesuiterne derved kom til Danmark.

De tyske jesuiter, som lagde grunden til både skole og menighed, er blot et af de mange internationale islæt, som gennem tiderne har præget menigheden. I dag tæller den mere end 80 forskellige nationaliteter.

Vietnameserne, som er talstærkt repræsenteret i menigheden, stod for cafeen, som var en del af jubilæumsarrangementet. Overskudet gik til forældreløse børn i Vietnam.

Festen for Skt. Andreas markerede afslutningen på 125-året for kirkens indvielse, som fandt sted i maj 1973.

Bygget af levende stene

Katolske kirker skød op som små, livskraftige paddehatte i tiden omkring århundredeskiftet

Af Maria Jørgensen

Den ene kirke efter den anden fejrer jubilæum. Senest var det Skt. Andreas i Ordrup, der markerede 125-årsdagen for sin indvielse i 1873. I Århus er Vor Frue Kirke og Skt. Knuds Skole fyldt 125 år hver – eller tilsammen et kvart årtusind. Kirken stod ganske vist ikke klar til indvielse før 1880, men grundstenen blev nedlagt omtrent samtidig med, at skolen blev oprettet – i 1873.

I fjor kunne Skt. Josefs Kirke i Horsens fejre sine 100 år, forrige år var det Skt. Bir-

gittas Kirke i Maribo, og i 1995 fyldte Jesu Hjerter i København trecifret. Andre kirker er ikke helt så runde, men har dog haft deres gode grunde til at feste. I oktober i år fyldte Skt. Albani Kirke i Odense 90 år, og netop i disse dage er det Vor Frue Kirke i Silkeborg, der varmer op til fest.

Religionsfrihed

Har jeg glemt nogen i forbi-farten? Uden tvivl, for katolske kirker skød op som små, livskraftige paddehatte i slutningen af forrige og begyndelsen af dette århundrede.

Det var grundloven af 5.

juni 1849, der blandt andet betød, at det nu igen var tilladt at praktisere den katolske tro. Tilladt, javist – men katolikker var nu engang anderledes.

De første årtier gik, inden kirken igen fik fodfæste. Lidt efter kom 'gamle' danske katolikker frem i lyset, nye kom til og de små menigheder blev gradvis større. I 1856 kom de første Sankt Joseph søstre til landet, og i 1872 ankom jesuiterne. Henimod århundredeskiftet kom flere ordenssamfund til landet, og de polske landarbejderes ankomst betød en kolossal tilvækst i antallet af katolikker især på Lolland og Falster.

I hovedstaden stod allerede en katolsk kirke – Sankt Ansgar, den nuværende domkirke, blev indviet i 1842 – men menigheden bestod af diplomater fra katolske lande. Også i Fredericia var der en – Sankt Knuds Kirke. Den nuværende er indviet i 1767; dens forgænger var nøjagtig 100 år ældre. Men Fredericia var noget for sig. Byen var en smeltedigel, en mosaik af

mennesker fra fjerne himmelstrøg; her blev de – her blev vi – tolereret lige som andre ikke-lutheranere.

Rammerne sprænges

Andre steder i landet samlede katolikkerne under meget beskedne forhold; det gjaldt både søndagsmesserne og de første tiltag til katolske skoler. Men efterhånden sprængtes rammerne. Kirker blev bygget, skoler oprettet, og endnu flere præster og søstre kom hertil for at virke.

Et århundrede er gået – og lidt til. Gamle kirker jubilerer, nyere bygges om og helt nye indvies. Nye initiativer iværksættes, nye mennesker kommer til; hver ny tid rummer nye muligheder og stiller nye krav til os som kirke. Og alligevel er Guds kirke den samme – bygget af levende stene.

Det er det, vi fejrer i disse år: at vi kan leve vores katolske tro, og at den gamle kirke til stadighed tager fat på nye udfordringer.

Skt. Andreas Kirke og kolleglum i Ordrup. Foto fra 1877.

Vor Frue Kirke i Århus. Tegning fra 1880.

Til krybbespil i Sabinerbjergene

For 775 år siden arrangerede Frans af Assisi det første krybbespil i Sabinerbjergene

Allerede inden vejen, der slynger sig i stejle serpenter, når op til landsbyen Greccio i Sabinerbjergene, forkynder et stort skilt, at dette er egnens 'Bethlehem'.

Der er meget, der knytter Jesu fødeby sammen med dette afsides liggende sted i Sabinerbjergene: Det var her ved en klippegrotte i de ensomme skove, der omgiver Greccio – knap 100 km nord for Rom – at den vestlige jule- og krybbekultur tog sin begyndelse. Det var her, den hellige Frans af Assisi i år 1223 for første gang rekonstruerede fortællingen om Kristi fødsel, og det var denne første, legendariske julekrybbe i Greccio, der gjorde Jesu fødsel til et yndet motiv i kunsten. Alle kender det: Et lille barn, liggende i krybbens strå i en stald, beskyttet af Maria og Josef. Hyrderne tilbyder barnet, og i baggrunden ses oxen og æslet. Det hører bare med til julen i den vestlige del af verden.

Jul året rundt

Byen føler sig forpligtet over for denne tradition og forsøger at leve op til sit ry som 'det andet Bethlehem'. På alle tider af året strømmer folk fra ind- og udland til Greccio for at se julekrybben; her – og i særdeleshed i franciskanerklosteret – er det jul året rundt.

Ved juletid er der rigtig mange besøgende. På selve juleaften fremstiller Greccios omkring 1.200 indbyggere julenatens mysterium i form af et historisk optog. I en lang procession oplyst af fakler

går landsbyens unge mænd og kvinder i farvestrålende kostumer de to kilometer til klosteret. Nogle er klædt ud som Josef eller Maria og har en dukke i favnen. Andre er 'engle', og atter andre er 'hyrder', som driver æsler eller en ko foran sig. Det er festligt, folkeligt og fornøjeligt, og alligevel er der en dyb ro, værdighed og noget tankevækkende over skuepladsen.

Skulle opleves på en helt ny måde

For nøjagtig 775 år siden ville den hellige Frans opleve julen på en helt ny og umiddelbar måde. Julehøjtidens skulle ikke bare være noget, man snakkede om; den skulle opleves som en 'åndelig virkelighed', som en af hans efterfølgere i ordenen, Bonaventura, senere skrev.

Frans kendte egnen med de dybe skove af steneg. Ikke langt derfra havde han sunget sin solsang og lovprist Gud for alt det skabte. Han havde rejst verden rundt og havde nu – kort tid før sin død – atter trukket sig tilbage til Rieti-dalens skove.

Altung blev nøje planlagt. Frans betroede en mand ved navn Johannes at sørge for forberedelserne på stedet. Julenat kom hans medbrødre fra nær og fjern til klippegrotten oven for Greccio. Folk fra landsbyen var også indbudt. De havde kærter og fakler i hænderne; det lyste op i den mørke nat. Krybben var lunet med halm og hø, og oxen og æslet gjorde det endnu mere livagtigt og naturtro.

Hyrderne ilede hen til krybbe med deres dyr. En krønike fortæller, at »skoven gæng af stemmer og klipperne af jubelråb«.

Frans sang evangeliet om Kristi fødsel og prædikede derefter om den fattige konge, »il Bambino di Bethlehem« – barnet fra Bethlehem. En af deltagerne så i et syn, at Frans trådte hen til et livløst barn i krybben og væk-

kede det, som om det bare sov dybt.

Snart blev grotten i klippen udsmykket med en middelalderlig fresko, som viser den hellige Frans knælende foran det nyfødte Jesusbarn. Oven for grotten grundlagdes et franciskanerkloster. Det historiske juleoptog fra det nærliggende Greccio ender hvert år på skrænten foran kirken og går over i et krybbespil, et levende julesceneri. De unge i landsbyen er stolte over at spille Josef eller Maria. Så meget mere som deres julefest fotografieres tusinder af gange og tit bliver vist i fjernsynet.

Danner optakt til midnatsmessen

Den folkelige fest foran kirken danner optakt til midnatsmessen. I denne fejring, der er udformet med kærlig hånd, mindes munkene sammen med menigheden Kristi fødsel for snart 2000 år siden – en fødsel, som deres ordensstifter netop på dette sted gjorde til kristendommens mest stemningsfulde fest.

Vinternatten er bidende kold i Sabinerbjergene. Sne er ikke noget særsyn; mange holder skiferie i det nærliggende Terminillo og tager derfra til Greccio julenat. Næste morgen, når solen står op over bjergtoppene omkring Rieti-dalen, samles menigheden på ny til gudstjeneste. Denne gang er det franciskanerne, der leder processionen. Og ud over dalen lyder råbet: »Kristus, vor Frelser, er født« – som i Bethlehem for 2000 år side. Og som på dette sted i 1223.

Reception

Rektor
Walter Dalland
går på pension

I den anledning indbydes der til reception torsdag d. 17. december 1998 kl. 16-18 i »Englesalen«, Jagtvej 183 B, 2100 København Ø.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM

Lærer

På grund af lærers orlov søges en lærer i tidsbegrænset stilling fra 4/1-1999 til 18/6-1999.

Skemaet indeholder følgende fag: matematik og indskoling i 2. klasse, håndarbejde i 4. klasse og katolsk religion i 1., 2., og 5. klasse.

Ansættelsen sker i henhold til fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og LC/OC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasselædere ved frie grundskoler.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og sendes til skoleleder Birgitte Ørsted, senest onsdag den 16. december 1998.

SANKT ANNÆ SKOLE
Otto Rudsvej 7, 2300 København S

De kan nå det endnu!

Det er ikke for sent at tegne 10-års kontrakter. Hvis De opretter en 10-års kontrakt inden den 31.12.1998, kan det forfaldne og betalte beløb fratrækkes på selvangivelsen for 1998. Samtidig er De med til at bidrage til bispedømmets indtægter.

Henvendelse til Katolsk Bispekontor, tlf. 33 11 60 80, Jette Christensen.

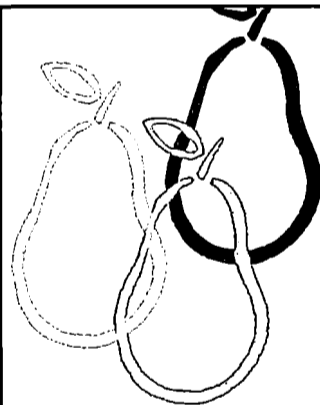
JULEGAVE IDÉ

272 sider - Illustreret - kr. 168,-
Bogen fås hos Deres boghandler eller direkte hos Queenswood, tlf. 98 84 36 32.

www.queenswood.dk

Gratis forsendelse inden jul.

Revision med sund fornuft...

Professionel assistance i alle revisions- og regnskabsmæssige forhold samt økonomisk rådgivning. Dansk landsdækkende organisation med 9 afdelinger. Flere end 3.800 bruger os allerede. Vi tilbyder også Dem et kvalificeret og tillidsfuldt samarbejde.

rvt

revision

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

De finder RVT revision a/s i:	Skærbæk	tlf. 74 75 18 00	
København	tlf. 33 26 70 00	Vejlen	tlf. 75 36 02 11
Tåstrup	tlf. 42 52 08 00	Århus	tlf. 86 28 48 44
Vordingborg	tlf. 53 77 11 66	Holstebro	tlf. 97 41 22 11
Odense	tlf. 66 15 85 55	Aalborg	tlf. 98 18 41 22

I dag forsikrer vi alt!

Alm. Brand Lyngby
Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon 45 96 70 00

Jesuiterrelaterede bøger fra Sankt Andreas Bibliotek

Af Bob Showers

I forlængelse af katolsk orienterings artikel om jesuiter-skolen (KO nr. 19) bringer Sankt Andreas Bibliotek nogle titler om den hellige Ignatius af Loyola og om jesuiterne.

Ignatius av Loyola. Pilgrimens berättelse. (Uppsala 1981)

Ignatius of Loyola. A Pilgrim's Testament. (St. Louis 1995)

Ignatius af Loyola. Exer-citiebog. (København 1938)

Ignatius av Loyola. Ande-liga övningar. Med kommentar. (Uppsala 1979)

The Spiritual Exercises of St. Ignatius. (St. Louis 1992)

natiuus af Loyola. Jesuiterordenens grundlægger. (København 1950)

W.W. Meissner SJ. *Ignatius of Loyola. The Psychology of a Saint.* (Yale 1992)

Karl Rahner SJ. *Ignatius the Theologian.* (London 1990)

Andreas Falkner & Paul Imhof. *Ignatius von Loyola und die Gesellschaft Jesu.* (Würzburg 1990)

The Constitutions of the Society of Jesus, annotated and complemented by General Congregation 34. (Anand, India 1996)

Antonio M. de Aldama SJ. *The Constitutions of the Society of Jesus. An Introductory Commentary.* (6 bd., Anand, India 1989)

Michael Sievernich SJ & Günter Switek SJ. *Ignatia-*

nisch. Eigenart und Methode der Gesellschaft Jesu. (Freiburg 1991)

Joseph de Guibert SJ. *The Jesuits. Their Spiritual Doctrine and Practice.* (St. Louis 1986)

William V. Bangert SJ. *A History of the Society of Jesus.* (St. Louis 1986)

Albert Ebnetter SJ. *Der Jesuitenorden.* (Zürich 1982)

Bengt Ingmar Kilstrom & Lars Rooth SJ. red. *I Jesu sällskap. Perspektiv på Ignatius och hans orden.* (Stockholm 1979)

Alfred Otto SJ. *Jesuitterne og Kirken i Danmark i det 17. og 18. Aarhundrede.* (København 1940)

Johannes B. Metzler SJ. *Geschichte der Jesuiten in Dänemark 1872-1912.* (Roermond 1914)

En usædvanlig bog

Af pastor
Lars Messerschmidt

Jeg har fået en bog til anmeldelse, en usædvanlig bog, »Den lykkelige Forening« af Niels Arbøl. Forfatteren kalder den en grundbog i katolicisme. Når man læser den, kommer man uvilkårligt til at tænke på Karl Adams klassiker: *Katolicismens inderste væsen.* Det er ikke nogen katekismus for voksne (vi venter nu på Den katolske Kirkes Katekismus på dansk), men en grundbog i katolsk tankegang.

Niels Arbøl vil føre os ind i den katolske tros væsen. Et dristigt forehavende, selv for en trænet fagteolog – og det er han endda ikke. Han er cand.scient. et art. i biologi og religion, har undervist på gymnasium og er nu adjunkt på VUC Aalborg og konvertit fra folkekirken. Men tag ikke fejl. Forfatteren ved, hvad han taler om, og det er helt tydeligt, at han har års er-

farung med at formidle kristendom til moderne unge gymnasister. Han kender deres tankegang og taler deres sprog. En ganske særlig indfaldsvinkel er hans naturvidenskabelige baggrund. Her taler også et menneske, der har konfronteret den moderne naturvidenskab med sin katolske tro og omvendt.

Bogen henvender sig til fire grupper af læsere: Den, der er blevet interesseret i den katolske tro, den troende protestant, katolikker, der ønsker at fordybe sig i troen eller underviser i troen og endelig studerende på gymnasium og HF og teologistuderende.

Bogens titel »Den lykkelige forening« angiver hele bogens tema. Det karakteristiske ved katolsk kristendomsforståelse er ifølge Niels Arbøl en helhedsforståelse af tilværelsen, en opfattelse som er klassisk i katolsk teologi, og som anmelderen kun kan tilslutte sig.

Katolsk tro spænder over hele tilværelsen. Der er en-

hed i den grænseløse mangfoldighed. Her afslører Niels Arbøl sin videnskabelige og filosofiske viden i et vellykket forsøg på at vise, hvordan tro og fornuft ikke udelukker hinanden. Den dybeste grund til tilværelsens enhed, viser Niels Arbøl på en original måde, er selv Træ-nigheden: Der er enhed i tre personer. Man kommer umiddelbart til at tænke på pave Johannes Paul II's seneste rundskrivelse om Tro og fornuft, som forfatteren af gode grunde ikke kan have kendt, da han skrev sin bog. Niels Arbøl ligger i sin fremstilling helt på linie med denne rundskrivelse.

Det ville være fristende, at give eksempler på forfatterens skapsindige og vel formulerede, ofte overraskende originale fremstilling af sit emne, men det overskrider rammen for en anmeldelse.

Forfatteren behandler alle hovedemner i katolsk tros-lære, ordnet på den klassiske måde, hvor trosbekendelsens opbygning er forbilledet: 1. Den naturlige Gudserkendelse, 2. Frelsen i Jesus Kristus, 3. Den hellige universelle kirke.

Sammenfattende kan det siges, at Niels Arbøl på en overbevisende og inspirerende måde giver en indførelse i katolicisme, der på en gang er klassisk og moderne. Hans hovedanliggende er at fremstille ægte katolsk tankegang på baggrund af den kristendomsforståelse, der hersker her i landet, den protestantiske. Måske vil det falde nogle for brystet, måske vil nogle brødre og søstre i folkekirken føle sig misforstået. Forfatteren giver dog selv udtryk for, at mange protestantiske kristne slet ikke tænker »luthersk«.

Bogen kan på det varmeste anbefales til alle, der ønsker at fordybe sig i kristendom. Bogen er udgivet på eget forlag: Queenswood, er på 271 sider og koster kun 168,00 kr.

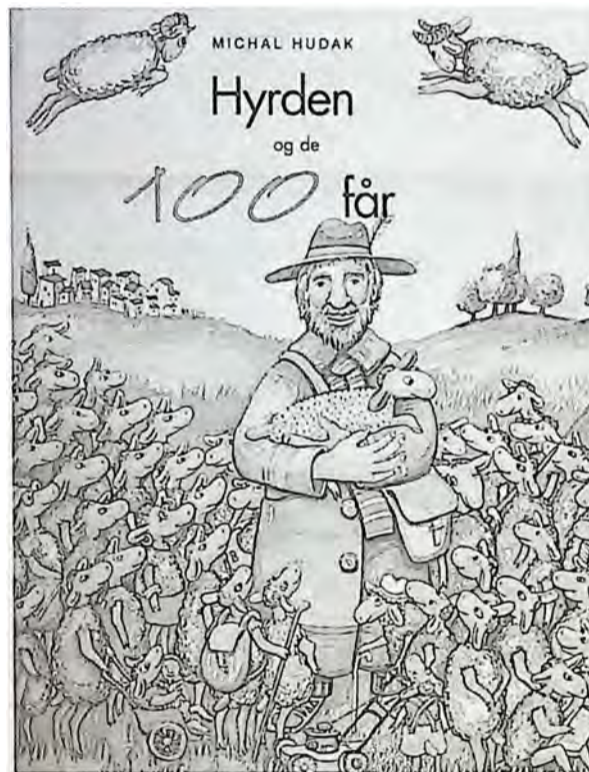
Julegaveideer til børn

Redaktionen har modtaget to børnebøger fra Materialecentrum/Religionspædagogisk Center: »Hyrden og de 100 får« af Michal Hudak og »Kalle og Palle« af Mattias og Martin Lønnebo. Begge bøger er inspireret af historier fra Bibelen.

Den første handler – naturligvis – om den gode hyrde, som har mistet et af sine får og lader de øvrige passe sig selv, mens han får ud for at finde det bortløbne. Den er for de små; der er meget lidt tekst, men til gengæld masser af detaljer i billederne.

Den anden historie udspiler sig i en pindsvinefamilie. Verden er farlig selv for en lille, stikkende fyr, som er draget ud i den store verden – men sikken en glæde, da den fortabte søn vender hjem til fars og mors træstub!

JULEMARKED 1998

På Katolske Menighedsplejers julemarked, søndag den 29. november 1998, blev følgende numre udtrukket på det amerikanske lotteri:

Rød	nr. 8	Nudansk Ordbog
Gul	nr. 37	Frokostsildesæt
Blå	nr. 120	1 l. Jameson Whiskey (er afhentet)
Orange	nr. 165	3 fl. vin fra Argentina (er afhentet)
Lyserød	nr. 47	Julekrybbe (er afhentet)

Aftale om afhentning af de ikke udleverede gevinster kan træffes på telefon 33 15 23 03.

Gevinster som ikke er afhentet senest 1. februar 1999 tilfalder Katolske Menighedsplejer.

Vor elskede Bente Raith

* 25. 9. 1944 † 22. 11. 1998
er pludselig gået bort

På familiens vegne
Per Raith

Bisættelsen har fundet sted

Nye bøger på Niels Steensens Bibliotek

Af Keld Dahlwad

Helge Clausen, forskningsbibliotekar ved Statsbiblioteket i Århus og forfatter til mange gode bøger, har udsendt nr. 3 i en række af sjove, katolske anekdoter med titlen »Lad den sidde«.

Som gave har NSB modtaget en jubilæumsbog om val-fartsstedet Lourdes. Den er fra 1958 og udkom i anledning af 100-året for jomfru Marias åbenbaring til den hellige Bernadette. Bogen »The Victory of Lourdes 1858-1958« er skrevet af Je-

an Charbonneau.

Forlaget Hovedland har udgivet fire dejlige og meget flotte bøger i serie kaldet »Visdomsord«. Disse visdomsord er af henholdsvis Jesus, kirkefædrene (de østlige), Hildegard af Bingen og Frans af Assisi. Alle er de oversat til dansk af Jakob Brønnum.

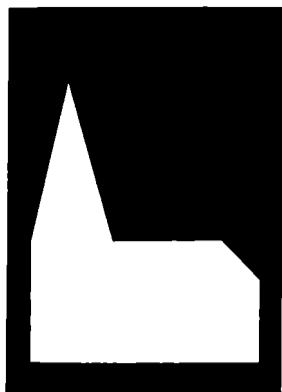
Pastoralcentret har udgivet »Regnbuen«, en kateketisk bog, beregnet for unge, som forbereder sig til at modtage firmelsens sakramente. Den er bearbejdet af Marianne Powell efter den svenske forfatter Ulrika Erlandsson. Bo-

gen er meget velegnet også til dem, som vil have genopfrisket deres »børnelædom«. Den er rigt illustreret med sort/hvide billeder og tegninger, mens forsiden er et smukt landskabsbillede med – en regnbue.

Pastoralcentret har endvidere udgivet »Kender du Faderen« af p. Thomas Spidlik SJ. Værket er glimrende og klart oversat til dansk af David Vincent Nielsen, som er præstestuderende i Rom.

Biblioteket har fået endnu en gave, en meget spændende bog om Ulrica de Mylius. Hun var af fornem herkomst

og fik tidligt et kald til sygepleje. Det skildrer hun i bogen »Blandt Fyrster og Spedalske. Erindringsglimt fra et kvindeliv – en pilgrimsfærd«. Det, der gør bogen interessant fra et katolsk synspunkt, er hendes skildringer af sine mange katolske forbindelser. Endvidere var det hendes nærmeste familie, der ejede det nuværende Sostrup Slot, som hun skildrer med megen kærlighed, og Christiansdal, idag kendt som Dalum Kloster. En rigtig spændende bog for den, som holder af biografiske skildringer.

ORIENTERING FRA SOGNENE

9. december 1998 - 31. januar 1999

På disse sider bringer vi sognenes kalender for den følgende måned. Sidste frist for kalenderstof til nr. 2/1999, som udkommer d. 27. januar og omfatter februar måned, er torsdag d. 7. januar. Tøket bødes sendt - gerne på diskette - til »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 4., 1620 København V., fax 33 24 49 75 - eller pr. e-mail til: redaktion@ko-press.dk

1 | Nordjylland

SCT. MARIÆ KIRKE, AALBORG
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 63 44, Fax 98 12 53 44.
E-Mail: Katkiaal@post7.tele.dk
Allen Courteau, OMI, sognepræst.
Michal Bienkowski, tlf. 98 16 36 96.
Jude Kulas Soosaipappu, tamilsk sjælesørger, tlf. 98 13 50 29.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74.
Sognesekretær: Benthe Volpi, tlf. 98 12 63 44.
Messeider:
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse af sakramentet kl. 16 og messe kl. 17.15.
Hverdagsmesser og øvrige arrangementer: Se opslagstavlen.
Hver tirsdag: Rosenkransbøn kl. 9.
Hver søndag (undtagen når der er trosundervisning): Mini-Kuk kl. 11.15-12.15.
Hver torsdag: Maxi-Kuk kl. 19-22.

Onsdag d. 9. december: Forældremøde for første-kommunikanter kl. 19.
Torsdag d. 10.: Sankt Josefs Klub kl. 14.
Fredag d. 11.: Luciaoptog i kirken kl. 9.
Lørdag d. 12.: Ministrantøvelse kl. 11.
Møde for medlemmer af jubilæumsudvalget kl. 13.
Vietnamesisk messe kl. 14.
Søndag d. 13.: 3. søndag i Advent. Trosundervisning.
Tirsdag d. 15.: Kor kl. 19.30.
Onsdag d. 16.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Torsdag d. 17.: Sct. Mariæ Skoles julekoncert kl. 19.
Fredag d. 18.: Sct. Mariæ Skoles juleafslutning kl. 11. Korøvelse kl. 18.
Lørdag d. 19.: Polsk messe kl. 17.
Søndag d. 20.: 4. søndag i Advent.
Tirsdag d. 22.: Kor kl. 19.30.
Torsdag d. 24.: Juleaftens midnatsmesse kl. 24.
Fredag d. 25.: Juledag kl. 10.
Lørdag d. 26.: 2. juledag kl. 10.
Søndag d. 27.: Den Hellige Familie kl. 10. Polsk messe kl. 17.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Maria Guds moder kl. 10. Tamilsk messe kl. 18.
Søndag d. 3.: Herrens Åbenbarelse - Helligtrekonger - kl. 10.
Onsdag d. 6.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Søndag d. 10.: Herrens Døb kl. 10. Trosundervisning.
Onsdag d. 13.: Ministrantøvelse kl. 18.30.
Torsdag d. 14.: Sct. Josefs Klub kl. 14.30.
Lørdag d. 16.: Vietnamesisk messe kl. 14. Polsk messe kl. 17.
Onsdag d. 20.: Moder Teresas syklub kl. 14.30.
Lørdag d. 23.: Fælles ungdomsmesse i Hjørring kl. 16.
Søndag d. 24.: Trosundervisning.
Lørdag d. 30.: DUK møde for hele Nordjylland kl. 13. Lang lørdag for firmander.
Søndag d. 31.: Hl. Ansgar kl. 10.

HELLIGÅNDSKIRKEN, FREDERIKSHAVN
Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Ansv. kontaktpædagog: Michal Bienkowski, Tlf. 98 42 32 80
el. 98 16 36 96, fax 98 42 00 18, el. henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider:
Søndag: Messe kl. 10.
Fredag: Messe kl. 17.
Første fredag: Tilbedelse kl. 16.
For øvrige hverdagsmesser: se opslagstavlen ved kirken.

Lørdag d. 12. december: Trosundervisning kl. 10.30-12.
Søndag d. 13.: 3. søndag i Advent kl. 10.
Søndag d. 20.: 4. søndag i Advent kl. 10.
Torsdag d. 24.: Juleaftens midnatsmesse kl. 24.
Fredag d. 25.: Juledag kl. 10. Tamilsk kl. 18.

Lørdag d. 26.: 2. juledag kl. 10.
Søndag d. 27.: Den hellige Familie kl. 10.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften kl. 16.
Fredag d. 1. januar: Maria Guds moder kl. 10.
Søndag d. 3.: Herrens åbenbarelse - helligtrekonger - kl. 10.
Lørdag d. 9.: Trosundervisning kl. 10.30-12.
Søndag d. 10.: Herrens dåb kl. 10.
Lørdag d. 23.: Trosundervisning kl. 10.30-12.
Søndag d. 31.: Hl. Ansgar kl. 10.

SKT. MARIA KIRKE, HJØRRING.
Bispensgade 67, 9800 Hjørring.
Henvendelse Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.
Messeider:
Søndag: Messe kl. 14.30. dansk/vietnamesisk.
Tirsdag: Messe kl. 16.
Første fredag: Tilbedelse fra kl. 18. med messe kl. 19.
Øvrige messer: Se opslagstavlen.

Søndag d. 13. december: 3. søndag i Advent. Vietnamesisk messe kl. 14.30.
Søndag d. 20.: 4. søndag i Advent. Trosundervisning kl. 16.-17.30.
Torsdag d. 24.: Juleaften kl. 20.
Fredag d. 25.: Juledag kl. 14.30.
Søndag d. 27.: Den hellige Familie kl. 14.30.

Fredag d. 1. januar: Maria Guds moder kl. 14.30.
Søndag d. 3.: Herrens åbenbarelse - helligtrekonger - kl. 14.30.
Søndag d. 10.: Herrens dåb kl. 14.30. Trosundervisning kl. 16.-17.30.
Søndag d. 17.: Vietnamesisk kl. 14.30.
Lørdag d. 23.: Fælles ungdomsmesse kl. 16.
Søndag d. 24.: Trosundervisning kl. 16.-17.30.
Søndag d. 31.: Hl. Ansgar kl. 14.30.

SKT. THØGERS KIRKE, THISTED
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Kontaktperson: Keld Westergaard, tlf. 97 92 43 04 eller henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, tlf. 98 12 63 44.

Søndag d. 20. december: 4. søndag i advent kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Torsdag d. 24.: juleaften kl. 14.30.

Søndag d. 3. januar: Herrens Åbenbarelse - helligtrekonger - kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Søndag d. 17.: Messe kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.
Søndag d. 31.: Hl. Ansgar kl. 14.30 med efterfølgende kirkekaffe.

2 | Midtjylland nord

JESU HJERTE KIRKE, RANDERS
Thorsgade 22, 8900 Randers
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Anne Nielsen, tlf. 86 43 47 49
Messeider: (I)

Fredag d. 11. december: Menighedens adventsfest 18.30
Søndag d. 13.: Messe kl. 10.
Tirsdag d. 15.: KÆK juleafslutning.
Lørdag d. 19.: Skolens Juleafslutningsgudstjeneste.
Søndag d. 20.: Messe kl. 10.
Torsdag d. 24.: Julens midnatsmesse kl. 24.
Fredag d. 25.: 1. Juledag. Messe kl. 10.
Lørdag d. 26.: 2. Juledag. Messe på Tamilsk v/ p. Jude kl. 10.
Søndag d. 27.: Messe kl. 10.
Torsdag d. 31.: Nytårsaftens taksigelsesmesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Messe kl. 10.
Søndag d. 3.: Messe kl. 10.
Søndag d. 10.: Messe kl. 10. fulgt af undervisning

og kirkekaffe
Søndag d. 17.: Messe kl. 10.
Søndag d. 24.: Messe kl. 10.
Søndag d. 31.: Messe kl. 10.
SKT. KJELDS KIRKE, VIBORG
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30 eller 86 62 36 41.
Menighedsrådsformand: Doris Andersen 86 62 63 96
Messeider:

Lørdag d. 12. december: Børneundervisning kl. 10. Messe kl. 12.
Søndag d. 13.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 19.: Julefest kl. 13.30. Messe kl. 16.
Søndag d. 20.: Messe på engelsk kl. 18.
Torsdag d. 24.: Vietnamesisk julemesse kl. 13.
Dansk julemesse kl. 16. Tamilsk julemesse kl. 22.
Fredag d. 25.: 1. Juledag. Julemesse på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 26.: 2. Juledag. Messe kl. 16.
Søndag d. 27.: Ingen Messe

Lørdag d. 2. januar: Messe kl. 16.
Søndag d. 3.: Messe på engelsk kl. 18.
Lørdag d. 9.: Børneundervisning kl. 10. Messe kl. 12.
Lørdag d. 16.: Messe kl. 16.
Søndag d. 17.: Messe på engelsk kl. 18.
Onsdag d. 20.: Menighedsrådsmøde i Lemvig.
Lørdag d. 23.: Messe kl. 16.
Lørdag d. 30.: Messe kl. 16.

HELLIG KORS KIRKE
Østerbrogade 33, 7620 Lemvig
Sognepræst: Leo Kertz, tlf. 86 42 97 30.
Kontaktperson: Ewald Henriksen, Teglgårdsbakken 6, 7620 Lemvig. Tlf. 97 82 08 04.
Messeider:

Søndag d. 13. december: Messe kl. 14. Undervisning efter messen.
Fredag d. 25.: 1. Juledag. Julemesse kl. 14.
Søndag d. 27.: Messe kl. 14. Ingen undervisning efter messen.

Fredag d. 1. januar: Nytårsmesse på tamilsk v/ p. Jude kl. 10.
Søndag d. 10.: Messe kl. 14. Undervisning efter messen.
Søndag d. 24.: Messe kl. 14. Kirkekaffe efter messen. Ingen undervisning.

3 | Århus og Djursland

VOR FRUE KIRKE, ÅRHUS
Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C.
Tlf. 86 13 56 66, Fax: 86 19 45 91.
Hjemmeside: http://inet.uni2.dk/Vor_Frue_Aarhus
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 86 18 57 66
e-mail: meister@inet.uni2.dk
Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
e-mail: herbert@inet.uni2.dk
Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20
Menighedsrådsformand: Leo Arlund, tlf. 86 12 47 27
Sognesekretær: Bengt Jensen, tlf. 86 13 56 66
Katolsk Information: Ryesgade 28, tlf. 86 18 53 90
Århus Boghandel: Ryesgade 28. tlf. 86 12 66 30
Selvhjælpsgruppen: Ryesgade 28, 5. Tlf. 86 18 09 18

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe) og 17.
Polsk messe: Søndag d. 20/12 og 2. juledag, kl. 14.
Messe på vietnamesisk: ?
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8 (yngre elever) undt. ferien.
Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18-19 eller efter aftale. Ellers fredag, 21/12, mandag, 22/12 og tirsdag, 23/12, kl. 17-19.
Økumeniske gudstjenester: Adventsandagter 17/12 til 23/12, kl. 16.30, undt. lørdag/søndag.

Festgudstjenester: Torsdag, Juleaftensdag, 24/12: Krybbspil og julemesse for familier med børn, kl. 14. Midnatsmesse, kl. 24. Fredag, 25/12, Juledag: Højmesse kl. 10. Messe kl. 17. Lørdag, 26/12, Stefanusdag: Højmesse kl. 10. Messe på polsk, kl. 14. Torsdag, 31/12, Nytårsaftensdag: Messe kl. 16 (tak for året). Fredag, 1/1, Nytårsdag, Gudsmoders fest. Højmesse, kl. 10. Messe på tamilsk, kl. 14. Herrens åbenbarelsesfest: Søndag, 3/1.

Medarbejderfest, Lørdag, 16/1, kl. 12: Messe og fest bagefter. Herrens Døb: Søndag, 10/1. Andet: Menighedsrådsmøde: Mandag, 4/1, kl. 19. Sct. Knuds Seniorklub: Tirsdage, 15/12, 5/1 og 19/1, kl. 14.30. Sogneundervisningen: Lørdage, 9/1 og 23/1, kl. 10. Familiemesse, kl. 12, 15. Tro & Lys: Messe og samvær, søndag, 13/12 og 10/1, kl. 14.
CVC/Mariakong.: Torsdag, 17/12 og 21/1, kl. 11.

Korkoncert: Søndag, 20/12, 4. søndag i advent: Adventskoncert, kl. 20 (Katolsk Vor Frue K. Kantori).

KUK, Mini-KUK, Firmandklub, Ministrantgruppe: spørg sognekontoret.
Katolsk Information: Mandag-fredag kl. 13-17.30, lørdag kl. 10-12, søndag kl. 11-12.
Århus Boghandel: Mandag-torsdag, kl. 9.30-17.30, fredag til kl. 19. Lørdag, kl. 10-14.
Galleri ved Kirken: mandag, onsdag-fredag kl. 14-17.30, Marek Leszcynski.

SKT. MIKAELS KIRKE, PINDSTRUP
Kastetvej 1, Ringsø
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Søndagsmesse:
Søndag, 6/12, 20/12, 3/1 og 17/1 kl. 10.30
Julehøjmesser: Juleaftensdag, torsdag, 24/12 kl. 16.

SKT. ANSGARS KAPEL, ODDER
Holsteinsgade 25, 8300 Odder
Præst: Piet Reijnders SJ, tlf. 86 18 54 20.
Søndagsmesse: 13/12, 27/12, 10/1 og 24/1 kl. 14.

SKT. CLEMENS KIRKE, GREAA
Thykiersvej 4, 8500 Grenaa
Tlf. 86 30 97 38. Giro 563 26 68.
Sognepræst Herbert Krawczyk SJ, tlf. 86 18 56 33
Menighedsrådsformand: Joanna Jensen, tlf. 86 32 58 13
Søndagsmesse: Kl. 10 (højmesse og kirkekaffe).
Skriftemål: Før messen eller aftale.
Menighedsrådsmøde: efter aftale.
Messeider: (HC2)

Søndag d. 4.: Latinsk højmesse kl. 10.
Søndag d. 11.: Høstgudstjeneste kl. 10 (familie-messe).
Mandag d. 12.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

MARIA HJERTE ABBEDI, SOSTRUP
Maria Hjerter Engen 1, Gjerrild, 8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 13 41 38.
Messeider:
Søndagsmesse: kl. 10.
Hverdagsmesse: kl. 9.
Sakramental tilbedelse hver dag kl. 10-17.30 og torsdag kl. 19.30-20.30.
Rosenkrans: Hver aften kl. 19.20.

Fredag d. 11.-søndag d. 13. december: Katekumenatweekend.
Mandag d. 14.: Roratemesse kl. 7.
Onsdag d. 16.: Roratemesse kl. 7.
Lørdag d. 19.: Roratemesse kl. 7.
Mandag d. 21.: Roratemesse kl. 7.
Onsdag d. 23.: Roratemesse kl. 7.
Torsdag d. 24.: Juleaftens højmesse kl. 24, derefter hyggeligt samvær i mødesalen.
Fredag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 26.: Stefan. Festmesse kl. 10.
Søndag d. 27.: Den hellige Familie, Jesus, Maria og Josef. Festmesse kl. 10.
Mandag d. 28.: De uskyldige børn. Festmesse kl. 10.
Tirsdag d. 29.: 5. dag i juleugen. Festmesse kl. 10.
Onsdag d. 30.: 6. dag i juleugen. Festmesse kl. 10.
Torsdag d. 31.: 7. dag i juleugen. Festmesse kl. 10.
Takkeandagt kl. 17 for året, der er gået.

Fredag d. 1. januar: Maria, Guds Moder. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 2.: Messe kl. 10.
Søndag d. 3.: Messe kl. 10.
Mandag d. 4.: Messe kl. 10.
Tirsdag d. 5.: Messe kl. 10.
Onsdag d. 6.: Herrens åbenbarelse. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 8.-søndag d. 10.: Katekumenatweekend.
Onsdag d. 13.: Mariadag. Udstilling af alterets allerhelligste Sakramente kl. 10, tilbedelse hele dagen og sakramental velsignelse kl. 18.40. Mariaprocession kl. 19, derefter messe.
Tirsdag d. 26.: Robert, Alberic og Stefan. Højmesse kl. 10.

4 | Midtjylland

SKT. PETERS KIRKE, HERNING
Lillelundvej 36, 7400 Herning
Tlf. 97 12 43 82. Fax 97 22 40 54
Præst: Willem Wuyts, O. Præm.
Messeider: (HA)(I)
Søn- og helligdage: Messe kl. 10.15.

VOR FRUE KIRKE, SILKEBORG
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Sognepræst: Raymond Minnaert, Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76.
Træffes kun i Silkeborg efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen, Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg. Tlf. 86 82 24 15.
Gudstjenesteider: (HC2)(I)
Søndagsgudstjeneste: 1. og 2. søndag i måneden kl. 10, 3., 4. (og 5.) søndag kl. 16.
Tirsdag: Rosenkrans kl. 16.30. Gudstjeneste kl. 17.

Torsdag: Messe kl. 19.30 hos Jesu Små Søstre, Øm.
Fredag: Gudstjeneste og tilbedelse kl. 17.
Ændringer meddeles ved opslag i våbenhuset.

Torsdag d. 10. december: Børneundervisning kl. 15.15. Juleafslutning.

Lørdag d. 12.: Festmesse kl. 10. Vi fejrer menighedens 100 år.

Søndag d. 13.: 3. Søndag i advent. Gudstjeneste kl. 10.

Tirsdag d. 15.: Bodsandagt og messe kl. 19. P. Kerkhofs O. Præm. kommer og holder bodsandagt, med mulighed for skriftemål.

Torsdag d. 17.: Seniorklub kl. 11. Julefrokost.

Søndag d. 20.: 4. Søndag i advent. Messe kl. 16.

Torsdag d. 24.: Julefamiliegudstjeneste kl. 16. Midnatsmesse kl. 24.

Fredag d. 25.: 1. Juledag. Herrens Fødsel. Messe kl. 10.

Lørdag d. 26.: 2. Juledag. Gudstjeneste kl. 10.

Søndag d. 27.: Den hellige familie. Messe kl. 16.

Torsdag d. 31.: Tilbedelse og Gudstjeneste kl. 23. NB. Kirkedøren er låst, der er adgang gennem præstegården.

Fredag d. 1. januar: Festen for Maria, Guds moder. Messe kl. 16.

Søndag d. 3.: Herrens Åbenbarelse. Familiemesse kl. 10. Kirkekaffe hvor menighedsrådet aflægger deres årlige beretning.

Søndag d. 10.: Herrens dåb. Gudstjeneste kl. 10.

Onsdag d. 13.: Børneundervisning kl. 15.15.

Søndag d. 17.: Messe kl. 16.

Søndag d. 24.: Gudstjeneste kl. 16.

Torsdag d. 28.: Børneundervisning kl. 15.15.

Søndag d. 31.: Festen for den hellige Ansgar. Messe kl. 16.

SKT. JOSEFS KIRKE, HORSSENS
Nørregade 19-21, 8700 Horsens.
Tlf. 75 62 52 68.

Indtil videre betjenes Skt. Josefs Kirke og menighed af præsterne i Vejle.

Kontakt venligst:
Præmonstratenserne
Skt. Norberts Kirke
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93.

SKT. NORBERTS KIRKE, VEJLE
Fjellegade 2, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 08 93. Fax: 75 72 21 29.

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
Messeider: (HB2)(I)

Søndagsmesser: kl. 9 og 11.
Hverdagsmesser: Morgenmesse kl. 8 i Maria-søstrenes kapel mandag, torsdag og lørdag.

Aftenmesse kl. 17.30 tirsdag, onsdag og fredag i kirken.

Rosenkransbøn: Hver tirsdag kl. 17.
Onsdagsklub: Hver onsdag kl. 14-16.45

Religionsundervisning for børn og unge:
Hver fredag kl. 16-18.

Torsdag d. 10.: Bodsandagt kl. 19.

Søndag d. 13.: Adventseftermiddag med skriftemål, messe og kaffe for menighedens syge og ældre på Sct. Maria kl. 14.30. Cantemusikoret synger i Sct. Norberts kirke kl. 19.30.

Onsdag d. 16.: Onsdagsklubben holder juleafslutning kl. 14-16.45.

Søndag d. 20.: Sct. Norberts skoles 4. klasse opfører krybbespil i kirken kl. 19.

Torsdag d. 24.: Julemesse kl. 15. Midnatsmesse kl. 24.

Fredag d. 25.: Juledag. Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.

Lørdag d. 26.: 2. juledag. Salmemesse kl. 11.

Søndag d. 27.: Messe kl. 9. Højmesse kl. 11.

Torsdag d. 31.: Ingen morgenmesse. Messe kl. 16.

Fredag d. 1.: Nytårsdag. Messe kl. 16.

Søndag d. 3.: Efter højmessens kl. 11 kirkekaffe.

Onsdag d. 6.: Onsdagsklubben starter efter juleferien kl. 14-16.45. Messe kl. 17.30. Menighedsrådsmøde kl. 18.

Torsdag d. 7.: Den hellige kommunion bringes til menighedens syge og ældre. Messe kl. 19, derefter menighedsaftens kl. 19.30.

5 | Sydjylland

SKT. MICHAELS KIRKE, KOLDING
Sct. Michaels Gade 2, 6000 Kolding
Sognepræst: Henri Kerkhofs, O. Præm.,
Sct. Michaels Gade 3 A. Tlf. 75 52 76 01,
Fax 75 52 18 59. Træffes bedst 9-11

undt. mandag og torsdag.
Messeider: (TH)

Søndage: Messe kl. 8, højmesse kl. 10.

Hverdage: Mandag, tirsdag og torsdag messe kl. 17.15. Onsdag, fredag og lørdag messe kl. 8.15.

Onsdagsklubben mødes hver onsdag kl. 15.

Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Begynd det nye år med
en god vane – sognestof
via e-mail og disketter

KATOLSK ORIENTERING
Vesterbrogade 28, 4., 1620 Kbh. V
redaktion@ko-press.dk

SKT. KNUDS KIRKE, FREDERICIA
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia

Sognepræst: Raymond Minnaert, O. Præm.
Tlf. 75 92 11 76 bedst mellem kl. 9-12 hver dag

undt. mandag. Om mandagen er præsten i Vejle (tlf. 75 82 08 93 mellem kl. 11-14).

Fax: 75 92 08 43 (Skt. Knuds Skole).

Sognesekretariat: Sjællandsgade 50 A,
7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76

(hver dag kl. 9-12 undt. mandag).

Menighedsrådsformand: Leif Starostka, Sønder-
gade 100 U, 5500 Middelfart, tlf. 64 41 55 53.

Messeider: (HA1)(T)

1. søndag i måneden: Højmesse kl. 16.30

Øvrige søndage kl. 10.30

Hverdagsmesser: Tirsdag og torsdag kl. 7.45,
onsdag og lørdag kl. 16.30.

Rosenkransbøn hver tredje onsdag i måneden.

Evt. ændringer meddeles i kirken og på opslags-
tavlen ved kirketårnet.

Kirkekaffe i menighedssalen anden søndag i måne-
den efter højmessens.

Onsdag d. 9. december: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge.

Lørdag d. 12.: Ingen messe.

Mandag d. 14.: Messe kl. 19. Derefter adventsaften for menigheden i Skt. Knuds Skoles lokaler.

Onsdag d. 16.: Rosenkransbøn kl. 16.

Torsdag d. 24.: Juleaften. Midnatsmesse kl. 24.

Fredag d. 25.: Juledag. Højmesse kl. 10.30.

Lørdag d. 26.: Anden juledag. Messe kl. 10.30.

Søndag d. 27.: Den hl. familie. Højmesse kl. 10.30.

Torsdag d. 31.: Nytårsaften. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 3. januar: Tamilsk messe kl. 10.30. Dansk højmesse kl. 16.30.

Onsdag d. 13.: Den hl. kommunion bringes til menighedens syge.

Onsdag d. 20.: Rosenkransbøn kl. 16.

SKT. NIKOLAJ KIRKE, ESBJERG
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27.
Fax: 75 12 10 46 bedst 10-11.

Messeider: (TH)

Søndagsmesse: Kl. 10 - kirkekaffe hver søndag.

Hverdagsmesser: Tirsdag - torsdag kl. 9.

Fredag kl. 19, derefter bedegruppe i kirken.

Lørdag kl. 16.30.

Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Tirsdag-fredag: Rosenkrans og laudes kl. 8.

Tirsdag-torsdag: Sakramental tilbedelse kl. 15-18.

Hver mandag hos søstrene, Baggesens Allé 149 i Esbjerg: Strikkeklub kl. 14 og messe eller ordets gudstjeneste kl. 16.30.

2. torsdag i hver måned: Skolemesse

2. lørdag i hver måned: Messe på polsk

3. lørdag i hver måned: Messe på vietnamesisk.

OBS! Vandredstillingen om Hildegard af Bingen kan ses i Skt. Nikolaj Kirke indtil d. 31. december. Åbent kl. 10-16 samt efter aftale - ring 75 12 10 27.

Onsdag d. 9. december: Nyt liv i Helligånden - seminar kl. 19.30.

Torsdag d. 10.: Luciaaften i Vor Frelasers Kirke med børnene fra Skt. Nikolaj Skole kl. 19.30.

Lørdag d. 12.: Hildegard af Bingen festarrangement kl. 13-22. Se menighedsbladet.

Søndag d. 13.: Familiemesse.

Mandag d. 21.: Skolemesse/julegudstjeneste kl. 9.

Tirsdag d. 22.: Messe kl. 9.

Onsdag d. 23.: Messe kl. 9.

Torsdag d. 24.: Krybbeandagt og messe for forældre og børn kl. 15. Midnatsmesse kl. 24 - vi syngerr julen ind fra kl. 23.30.

Fredag d. 25.: Herrens Fødsel. Messe kl. 10..

Lørdag d. 26.: Stefan, martyr. Messe kl. 10.

Søndag d. 27.: Den hl. Families fest. Messe kl. 10.

Tirsdag d. 29.: Messe kl. 9.

Onsdag d. 30.: Messe kl. 9.

Torsdag d. 31.: Messe kl. 9.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Festen for Maria, Guds Moder. Messe kl. 14.

Tirsdag d. 12.: Konvertitkursus. Har du overvejet at blive katolik? Vil du vide mere om den katolske tro? Så afholdes der kursus hver tirsdag kl. 19.30-21 i menighedssalen.

Torsdag d. 14.: Planlægningsmøde kl. 19-19.30 (planlægningsgruppen). Kateketskole kl. 19.30.

Tirsdag d. 19.: Konvertitkursus; se under 12. januar.

Lørdag d. 23.: Sognedag kl. 10-12.

Mandag d. 25.: Festen for den hellige apostel Paulus' omvendelse. Messe kl. 19.

Tirsdag d. 26.: Konvertitkursus; se under 12. januar.

Søndag d. 31.: Familiemesse.

6 | Sønderjylland

SKT. ANSGARS KIRKE, AABENRAA
Sønderortov 1, 6200 Aabenraa

Sognepræst: Jan Zalewski, Fiskergade 5-7, 6200 Aabenraa. Tlf. 21 29 11 61.

Formand for menighedsrådet: Birgit Mørck,
Rosenvænget 26, 6230 Rødekro, tlf. 74 69 39 65.

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal,
6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Messeider: (HC2)

Søndag: messe kl. 11.

Mandag-lørdag: messe kl. 9.

Første lørdag i måneden: Messe på polsk kl. 18.

SKT. PAULS KIRKE, SØNDERBORG
Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst: Se Aabenraa

Pastoralassistent: Sr. Lydia, Søndergade 7, 1.sal,
6200 Aabenraa. Tlf. 74 62 74 57.

Menighedsrådsformand: Jørn A. Munksgaard,
Rosenvænget 26, 6230 Rødekro.
Tlf. 74 69 39 65

Messeider: (HC2)(I)

Søndag: Messe kl. 10.

Onsdag: Messe i kirken kl. 17. Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

SKT. MARIE KIRKE, HADERSLEV
Mariegade 8, 6100 Haderslev

Sognepræst: Se Aabenraa

Messeider: (HC2)(I)

Søndag: Messe kl. 9.

Torsdag: Messe kl. 16.

7 | Fyn

SKT. ALBANI KIRKE, ODENSE
Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. 66 12 16 64. Fax 66 19 32 31.

Sognepræst: Leo Drzal.

Andenpræster: Stefan Huber og Janusz Turek.

Vietnamesisk præst: P. Thien,
Mobiltilf. 20 29 77 17.

Kontortid: Tirsdag og torsdag:
Leo Drzal kl. 10-12.

Onsdag og fredag: Stefan Huber.

Messeider: (HC)(TH)

Søndagsmesser: Kl. 10 og 18.30.

Polsk messe: 2. og 4. søndag kl. 12.

Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 8, tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9, onsdag kl. 10.30 og fredag kl. 19.

Rosenkrans hver onsdag kl. 10 og fredag kl. 19.

Torsdag den 10. december: Skolens juleafslutning kl. 19.

24. december: kl. 15.30: Familiemesse med krybbespil kl. 15.30 Midnatsmesse kl. 24.

1. juledag: Dansk højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12. Vietnamesisk messe kl. 14.

2. juledag: Dansk højmesse kl. 10. Vietnamesisk messe kl. 14.

Torsdag den 31.: Takkemesse med sakramental velsignelse kl. 15.30.

Nytårsdag, d. 1. januar: Dansk højmesse kl. 10. Vietnamesisk messe kl. 14.

Fredag d. 8.: Tilbedelse og rosenkrans kl. 18, messe kl. 19.

Torsdag d. 14.: Seniorklub kl. 14.

Lørdag d. 16.: Mini- og Midi-DUK kl. 14-16.

Tirsdag d. 19.: Bibelkreds kl. 16.30-18.30.

SKT. KNUDS KIRKE, SVENDBORG
Havnegade 1, 5700 Svendborg

Sognepræst: J. Kruk, tlf. 62 21 05 42 eller 66 12 16 64 kun tirsdag. Træffetid: Torsdag, fredag, lørdag kl. 9-12 eller efter aftale.

Mobiltilf. 20 21 56 42.

Menighedsrådsformand: Knud Petersen.
Tlf. 62 20 51 13

Messeider: (HC2)(T)

Søn- og helligdag: Højmesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

Hverdagsmesser: Kl. 7, torsdag kl. 19.

Hver lørdag vietnamesisk messe kl. 16.

Skriftemål: En halv times tid før messerne.

Fredag d. 11. december: Firmandundervisning kl. 16.30.

Lørdag d. 12.: Religionsundervisning for alle børn (danske/vietnamesiske/tamilske) kl. 9.45.

Onsdag d. 16.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 13, derefter fortsætter vi oppe i lokalerne. Vi holder juleafslutning.

Lørdag d. 19.: Juleafslutning for alle børn i religionsundervisning (danske/vietnamesiske/tamilske) og for firmandeme kl. 9.45.

Torsdag d. 24.: Midnatsmesse: kl. 24.

Fredag d. 25.: Juledag. Højmesse kl. 11. Ingen messe kl. 9.30!

Lørdag d. 26.: 2. Juledag. Festen for den hl. Stefan. Messe kl. 9.30. Ingen messe kl. 11!

Søndag d. 27.: Festen for den hl. Familie. Messe kl. 9.30 og kl. 11. Tamilsk messe kl. 15.

Torsdag d. 31.: Nytårsaften. Takkegudstjeneste/messe kl. 15 for året der gik.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Festen for Guds moder. Messe kl. 11. Ingen messe kl. 9.30!

Onsdag d. 6.: Kateketmøde kl. 19.

Fredag d. 8.: Firmandundervisning kl. 16.30.

Lørdag d. 9.: Religionsundervisning for alle børn (danske/vietnamesiske/tamilske).

Onsdag d. 20.: Kontaktgruppen. Vi begynder med messen i kirken kl. 14, derefter fortsætter vi oppe i lokalerne. Alle er velkomne!

Søndag d. 31.: Festen for den hl. Ansgar. Familiemesse kl. 9.30 og stille messe kl. 11.

SANKT BENDTS KAPEL
Brogade 14, 5900 Rudkøbing

Messeider: (I)

Søndag d. 27. december: Messe kl. 15.

KT. FRANCISKUS KIRKE, NAKSKOV
 Jredgade 47, 4900 Nakskov
 Tlf./fax 54 92 06 81. Giro 709 10 60.
 Konst. sognepræst: pater Irenæus OFM conv.
Messestider: (HA1) (TH)
 Søndag: Højmesse kl. 10 (undt.: d. 27. dec.
 og d. 3. januar. Se nedenfor). Lørdag kl. 17.
 - Se tidspunkterne for jul og nytår nedenfor.
Ikkefremål: Der er lejlighed til skriftemål i forbindelse med søndagens gudstjeneste (kom i god tid!) eller efter aftale. Lørdag d. 19. december fra kl. 16 til 17.

Ørsdag d. 24. december: Julcaften. Krybbeandagt kl. 16 særligt tiltællt for børnene. Midnatsmesse kl. 23.
Ørsdag d. 25.: Juledag. Højmesse kl. 10.
Ørsdag d. 26.: 2. Juledag. Højmesse kl. 10.
Ørsdag d. 27.: Ingen messe om formiddagen. Vi fejrer den Hellige Families Fest. Sangmesse kl. 16.
Ørsdag d. 31.: Nytårsaften. Taknemse kl. 16 kirken.
Ørsdag d. 1.: Nytårsdag: Festen for Maria, Guds moder. Ingen messe om formiddagen. Sangmesse kl. 16. Efter messen ønsker vi hinanden godt nytår i Kolbehuset.

Ørsdag d. 3. januar: Hellig tre Kongers søndag. Ingen messe om formiddagen. Kl. 14. samles vi i kirken til messen. Derefter indbydes alle til samvær i Kolbestuen for at fejre julen og nytåret med en hyggelig eftermiddag med sang og oplæsning. Der holdes bankospil med skønne gevinster.
Ørsdag d. 9.: Tamilsk messe kl. 16.

Ørsdag d. 10. januar: Hellig tre Kongers søndag. Ingen messe om formiddagen. Kl. 14. samles vi i kirken til messen. Derefter indbydes alle til samvær i Kolbestuen for at fejre julen og nytåret med en hyggelig eftermiddag med sang og oplæsning. Der holdes bankospil med skønne gevinster.
Ørsdag d. 9.: Tamilsk messe kl. 16.

Ørsdag d. 11. januar: Hellig tre Kongers søndag. Ingen messe om formiddagen. Kl. 14. samles vi i kirken til messen. Derefter indbydes alle til samvær i Kolbestuen for at fejre julen og nytåret med en hyggelig eftermiddag med sang og oplæsning. Der holdes bankospil med skønne gevinster.
Ørsdag d. 9.: Tamilsk messe kl. 16.

Ørsdag d. 12. januar: Hellig tre Kongers søndag. Ingen messe om formiddagen. Kl. 14. samles vi i kirken til messen. Derefter indbydes alle til samvær i Kolbestuen for at fejre julen og nytåret med en hyggelig eftermiddag med sang og oplæsning. Der holdes bankospil med skønne gevinster.
Ørsdag d. 9.: Tamilsk messe kl. 16.

Ørsdag d. 13. januar: Hellig tre Kongers søndag. Ingen messe om formiddagen. Kl. 14. samles vi i kirken til messen. Derefter indbydes alle til samvær i Kolbestuen for at fejre julen og nytåret med en hyggelig eftermiddag med sang og oplæsning. Der holdes bankospil med skønne gevinster.
Ørsdag d. 9.: Tamilsk messe kl. 16.

3 | Sydøstsjælland

VOR FRUE KIRKE, NÆSTVED
 Ræstøvej 29, 4700 Næstved
 Tlf. 55 72 09 85. Fax: 55 73 09 43
 Sognepræst: Pater Kazimierz Przybylowicz, tlf. 55 72 09 85. Fax 55 73 09 43.
 Mobil 21 44 64 95. Træffes bedst tirsdag, fredag og lørdag mellem kl. 11-12.

Messestider: (HA)
 Søn- og helligdage: Messe på Maria Elisabeth hjemmet kl. 8. Højmesse i Vor Frue kirke kl. 10. Rosenkransbøn søn- og helligdage kl. 9.
 Hver torsdag tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16-17.

B! Hver første fredag i måneden (Jesu Hjerterede) tilbedelse af alterets sakramente kl. 16-17. Messe på Maria Elisabeth Hjem kl. 17.
 Polsk messe den 3. søndag i hver måned kl. 11.30.

Søndag d. 9. december: Julekoncert i kirken kl. 19.30. Entré: Voksne 30 kr., børn gratis.
Ørsdag d. 11.: Stort Luciaoptog på skolen for alle skolebørn kl. 8.45.
Ørsdag d. 13.: Tredje søndag i advent, familiemesse med Focolare. Lille Luciaoptog.
Ørsdag d. 13.: Økumenisk besøg (Lions Club) i kirken kl. 18.
Ørsdag d. 15.: Vor Frue Skoles kor giver koncert i skoletrænes kapel kl. 13.30.
Ørsdag d. 16.: 1.-6. kl. over krybbespil kl. 8.
Ørsdag d. 17.: Krybbespil for de store elever i skolen.
Ørsdag d. 18.: Krybbespil for skolens små elever.
Ørsdag d. 19.: Generalprøve på krybbespillet. Vi starter med varm kakao kl. 9.30, øver kl. 10.15 og slutter med frokost kl. 12.
Ørsdag d. 20.: Fjerde søndag i advent. Messe kl. 10. Ingen er nær.

Torsdag d. 24.: Julevigilie. Juleaftens familiemesse med krybbespil kl. 15.30 og midnatsmesse kl. 24.
Fredag d. 25.: Herrens fødsel. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 26.: Anden juledag. Messe på polsk kl. 10.
Søndag d. 27.: Den hellige familie, Jesus, Maria og Josef. Messe kl. 10.
Torsdag d. 31.: Takkegudstjeneste ved årets afslutning kl. 15.30.

Fredag d. 1. januar: Festen for Maria, Guds moder. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 3.: Herrens åbenbarelse. Efter højmessens juletræsfejt og kirkekaffe i menighedssalen.
Søndag d. 10.: Herrens dåb. Messe kl. 10.
Ønsdag d. 20.: Skolemesse kl. 8.
D. 18.-25. januar: Den økumeniske bedeuget for de kristnes enhed.

Vor Frue menighed tilbyder religionsundervisning som forberedelse til firmelse og førstekommunion. De børn, der går på Vor Frue Skole vil få religionsundervisning i skoletiden, for andre børn foregår undervisningen i menighedslokalerne - for førstekommunikanter: Tirsdag kl. 15-16.

Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste - eller efter aftale. Præsterne bringer gerne den hellige kommunion til vore syge. Meddel dag og tidspunkt, som passer bedst for den syge. Meddel ligeledes, når en i familien eller en af Deres bekendte er blevet indlagt på sygehuset eller er kommet på plejehjem. Tak!

Alle i menigheden ønskes en god adventstid, en glædelig og velsignet jul og et godt nytår!

HELLIGÅNDSKIRKEN, VORDINGBORG
 Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg
 Sognepræst: Josef Dudek, CSsR.
 Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85.
Messestider: (HA)(I)
 Hver søndag: Messe kl. 10.

Søndag d. 20. december: Fjerde søndag i advent. Højmesse kl. 10. Lejlighed til juleskriftemål før eller efter messen.
Torsdag d. 24.: Vigilie til Herrens fødsel. Højtidelig julemesse - OBS! - kl. 23.
Fredag d. 25.: Juledag. Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 26.: Anden juledag. Ingen messe.
Søndag d. 27.: D. hl. families fest. Højmesse kl. 10.
Fredag d. 1. januar: Nytårsdag ingen messe.
Søndag d. 3.: Herrens åbenbarelse. Højmesse kl. 10.
Søndag d. 10.: Herrens dåb. Højmesse kl. 10, derefter menighedskaffe.
Søndag d. 31.: Sankt Ansgars fest. Højmesse kl. 10.

Alle ønskes en glædelig jul og et nåderigt nytår!

SKT. HANS KIRKE, KØGE
 Bjerggade 10, 4600 Køge
 Tlf. 56 65 06 51. Konst. sognepræst: Michael Hornbech-Madsen. Giro 800-5427.
 Menighedsrådsformand: Paul Johansen, Oldekrogen, Magleby, 4672 Klippinge. Tlf. 56 57 84 04
Messestider: (HC2)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Hverdage: Onsdag kl. 10.
 Efter messen sakramental tilbedelse.
Hver første søndag i måneden: Polsk messe kl. 16 med efterfølgende samvær i menighedssalen.
 Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Kirkekaffe: Altid den 2. søndag i måneden efter højmessens. Alle er velkomne!
Lørdagsklub: Interesserede kan kontakte Alice Jensen, tlf. 56 26 64 78, for at høre, hvornår næste møde afholdes.

10 | Vestsjælland

RINGSTED - SE PASTORALENHED 11

VOR FRUE KIRKE, SLAGELSE
 Frederiksgade 5, 4200 Slagelse
 Sognepræst: Stephen Holm,
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
 Skt. Montforts kommunitet
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
Faste gudstjenestestider:
 Søndagsmesser: Søndag kl. 10 i kirken; kirkekaffe i menighedssalen. Fredag kl. 19.15, som regel i kapellet.
 Hverdagsmesser, i Skt. Montforts kapel over kirken sakristi, - normalt således: mandag kl. 17.15, tirsdag-onsdag-torsdag kl. 11.15.
 Montfort-kommunitetets daglige bønner, i Skt. Montforts kapel, normalt således: Rosenkransbøn: hver middag kl. 12, dog ikke lø.-sø.
 Vesper: sø. kl. 19, ma.-fr. kl. 18, lø. kl. 12.15.
 Børne- og ungdomsundervisning: søndagene d. 13. dec., 17. og 31. januar i tilslutning til messen.
 Obligatorisk undervisning for firmelses kandidater,

som 24.01.99 skal modtage firmelsens sakramente: søndagene d. 20. december samt 3., 10. og 17. januar i tilslutning til søndagsmessen.
 Eftermiddage for vore ældre: torsdagene d. 17. dec. og 28. jan. fra kl. 14.30.

Søndag d. 13. december: 3. søndag i advent; Gaudete. Kl. 10 familiemesse med Lucia- og Nikolaus-optog. Bagefter adventshygge i menighedssalen.
Søndag d. 20.: 4. søndag i advent. Kl. 10 højmesse. **Julenat, torsdag d. 24.:** Kl. 23.55 midnatsmesse. Kirken åbnes kl. 23.15. Kommer man tidligere, er der åbent i præstegård/menighedshus.
Fredag d. 25.: Juledag. Kl. 10.30 (NB!) højtidelig julemesse. Kl. 19 julevesper.
Lørdag d. 26.: 2. juledag, St. Stephans dag. Ingen messe kl. 10 (NB), i stedet laudes.
Søndag d. 27.: Den hellige families fest. Kl. 10 højmesse.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 18.45 andagt med sakramental velsignelse - i kapellet.

Fredag d. 1. januar: 8. juledag, nytårsdag. Festen for jomfru Maria, Guds moder. Kl. 16 (NB!) Festmesse, fælles for pastoralenhedens menigheder. Efter messen er Skt. Montforts kommunitet er vært ved en nytårsreception i menighedshuset.
Søndag d. 3.: Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtrekongersfest). Kl. 10 festmesse.
Mandag d. 4.: Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag for ordensfamilie anliggender. Messe kl. 17.15; fra kl. 18.15 til kl. 19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.
Søndag d. 10: Festen for Jesu Kristi dåb i Jordan. Kl. 10 højmesse
Søndag d. 17. 2. søndag i årsrækken: Kl. 10 familiemesse og efterfølgende undervisning.
Mandag d. 18.: Kl. 19.30 i menighedssalen: Troselæregennemgang v. sognepræsten.
Søndag d. 24.: 3. søndag i årsrækken: Kl. 10 højmesse, hvorunder biskop Czeslaw Kozon meddeler firmelsens hellige sakramente. Efter gudstjenesten reception i menighedssalen.
Søndag d. 31.: Den hellige Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 10 familiemesse med Blasiusvelsignelse.

SANKT MARIÆ KIRKE, KALUNDBORG
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg
 Sognepræst: Stephen Holm,
 Sankt Montforts kommunitet,
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.
 Menighedsrådsformand: Sr. Engeline,
 Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53.
 Kirkeværge: Zilda Christensen, Lundemarken 15, 1., 4400 Kalundborg, tlf. 59 51 27 53
 Om søndagen: Messe kl. 15, derefter kirkekaffe i menighedslokalerne, dog ikke d. 24. januar.
 Om hverdagen: Der henvises til kirken i Slagelse. Børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen d. 17. og 31. jan.
 Firmantundervisning: se under Slagelse
 Troselæregennemgang: Se under Slagelse
 Eftermiddage for vore ældre (i Slagelse): torsdagene d. 17. dec. og 28. jan. fra kl. 14.30.

Søndag d. 20 december: 4. søndag i advent: Kl. 15 messe, fejret delvis på latin.
Julenat d. 24.: se under Slagelse.
Fredag d. 25.: Juledag, Kristi fødsels fest. Kl. 15 højtidelig julemesse.
Lørdag d. 26.: 2. Juledag, Skt. Stephans dag. Ingen gudstjeneste i Kalundborg (se under Slagelse og Holbæk).
Søndag d. 27.: Den hellige Families fest. Kl. 15 messe.

Fredag d. 1. januar: Se under Slagelse.
Søndag d. 3.: Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtrekongersfest). Kl. 15 festmesse.
Søndag d. 10.: Festen for Jesu dåb i Jordanfloden. Kl. 15 messe.
Søndag d. 17.: fejres dele af messen kl. 15 på latin.
Søndag d. 24.: Se under Slagelse.
Søndag d. 31.: Den hellige Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 15 festmesse med Blasiusvelsignelse.

SANKT ELISABETHS KIRKE, HOLBÆK
 Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6, 4300 Holbæk
 Sognepræst: Stephen Holm, Skt. Montforts kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
 Sognesøster: Sr. Engeline,
 Karl Borromæus-søstrene, Carl Refsvej 6B, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 37 53
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30 med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. Ingen messe på selve søndagen.
 Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken.
 Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen: lørdagene d. 12. dec., d. 16. og

30. jan.
 Obligatorisk undervisning for firmelseskandidater, som 23.1.99 skal modtage firmelsens sakramente: lørdagene d. 19. december samt 2. 9. og 16. januar i tilslutning til søndagsmessen.
 Eftermiddage for ældre: torsdagene d. 10. dec. og 14. jan. Yderligere oplysninger hos fru Hanne Larsen, tlf. 59 43 30 42.

Torsdag d. 10.: Messe kl. 13.
Lørdag d. 12.: 3. søndag i advent; Gaudete. Kl. 15.30 familiemesse med Lucia- og Nikolaus-optog. Derefter adventshygge i menighedslokalerne.
Lørdag d. 19.: 4. søndag i advent. Kl. 15.30 messe.
Torsdag d. 24.: Juleaften, Kristi fødsels fest. Kl. 15.30 højtidelig julemesse.
NB: Der er i Holbæk ingen midnatsmesse julenat og ingen messe 1. juledag d. 25.
Lørdag d. 26.: 2. juledag, Skt. Stephans dag og Den hellige Families fest. Kl. 15.30 julemesse (juledags tekster) med julesange fra mange lande.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 16.30 (NB) gudstjeneste med taksigelse for det gamle år.

Fredag d. 1.: Se under Slagelse.
Lørdag d. 2.: Festen for Herrens åbenbarelse (Helligtrekongersfest). Kl. 15.30 festmesse.
Lørdag d. 9.: Festen for Jesu Kristi dåb i Jordan. Kl. 15.30 messe, fejret delvis på latin.
Lørdag d. 23.: Kl. 15.30 højmesse, hvorunder biskop Czeslaw Kozon meddeler firmelsens hellige sakramente. Derefter reception i menighedssalen, hvor vi ønsker firmanderne og hinanden tillykke.
Lørdag d. 30.: Den hellige Ansgar, Nordens apostel og bispedømmet Københavns værnehelgen. Kl. 15.30 festmesse med Blasiusvelsignelse.

11 | Midtsjælland

HOLBÆK - SE PASTORALENHED 10

SKT. KNUDS KIRKE, RINGSTED
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 57 67 03 01 eller 48 2414 02. Mobiltelefon: 21 60 30 37.
 Skt. Josef søstrene tlf. 57 61 73 71.
 Menighedsrådsformand: Ove Kristensen, tlf. 58 52 10 99.
Messestider: (HC2)(I)

Søndag d. 13. december: Tredje søndag i advent fejres kl. 10 med p. Jac Adams.
Lørdag d. 19.: Fjerde søndag i advent fejres med sognepræsten.
Torsdag d. 24.: Julemessen fejres kl. 15 med p. Josef Dudek.
Lørdag d. 26.: Anden juledag, messe kl. 10 med sognepræsten. Gælder også som søndagsmesse.

Søndag d. 3. januar: Helligtrekonger fejres kl. 10 med p. Jac Adams.
Lørdag d. 9.: Herrens Dåb fejres kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 17.: 2. almindelige søndag. Messen fejres kl. 10.
Lørdag d. 23.: 3. almindelige søndag fejres kl. 16 med sognepræsten.
Søndag d. 31.: Sankt Ansgar fejres i messen kl. 10.

SKT. LAURENTII KIRKE, ROSKILDE
 Sognepræst: Charles McCarthy, ofm conv
 Pastoralassistent: Theodor Jürgensen, ofm conv
 Sognekantor: 46 35 09 65 (Lukket om mandagen)
 Gråbrødrehuset: 46 36 77 56
 e-post: graabroe@post4.tele.dk
 Gråbrødrenes Bogcafe: 46 32 52 57
 Homepage: www.laurentii.org
 Søndagsmesser: Lørdag kl. 17, Søndag kl. 10.
 Der er kirkekaffe efter messen kl. 10 i menighedssalen
 (1. søndag i måneden messe i Islebjerg Kirke, Frederikssund, kl. 14.)
 (2. søndag i måneden messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre, kl. 8.30)
 Hverdagsmesser: Tirsdag-fredag kl. 17.
 Tidebøn: Morgenbøn: Mandag - fredag kl. 7.
 Aftenbøn: Mandag - fredag kl. 18.30
 Faste andagter:
 Rosenkransandagt hver onsdag kl. 16.30
 Sakramentsandagt hver torsdag kl. 16.30
 Katekese (Religionsundervisning) 6-10 årige hver 1. lørdag kl. 14.15 - efter aftenmessen
 Firmelshold hver 3. lørdag kl. 14.15 - efter aftenmessen.

Torsdag d. 3. december: Adventsaften kl. 19 i menighedssalen: Messiasforventning ifølge Profeterne.
Fredag d. 4.: Adventstilbedelse kl. 19 i kirken.
Lørdag d. 5.: Skt. Nikolausfest kl. 17 i kirken med fest bagefter i menighedssalen. Julekoncert med Glostrup Sangforening - i kirken kl. 19.
Mandag d. 7.: Papa Bue giver koncert i kirken kl. 19 og 21. (Billetterne købes ved Stokvis Musik)
Tirsdag d. 8.: Seniorklubmøde kl. 14.45 i me-

nighedssalen. Gløgg og æbleskiver, oplæsning og lidt sang. Medbring en gave til max. 20 kr.
Torsdag d. 10.: Adventsaften kl. 19 i menighedssalen: Messiasforventning ifølge Evangelierne.
Fredag d. 11.: Adventstilbedelse kl. 19 i kirken.
Søndag d. 13.: Skt. Lucia optog som prælude til messen (børnene mødes kl. 9.30).
Tirsdag d. 15.: Anna og Simeon kl. 11.30-12.30 i Bogcaféen.
Onsdag d. 16.: Adventsbodsandagt kl. 19 i kirken.
Fredag d. 18.: Skt. Josef Skoles juleafslutning i Roskilde Domkirke kl. 9.
Fredag d. 18.: Adventstilbedelse kl. 19 i kirken.
Mandag d. 21.: Julekoncert med Himmelevkoret kl. 19.
Torsdag d. 24.: Herrens fødsel (Julenattens gudstjeneste) kl. 24.
Fredag d. 25.: Herrens fødsel (1. juledag) kl. 10.
Lørdag d. 26.: Skt. Stefans fest (2. juledag) kl. 10 (OBS! Der er ingen messe kl. 17).
Søndag d. 27.: Den hellige Families fest kl. 10.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften – ordets gudstjeneste (7. juledag) kl. 17.00.

Fredag d. 1. januar: Maria, Guds moders fest (8. juledag) kl. 17.
Tirsdag d. 6.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Søndag d. 10.: Helligtrekongersvandring ved Ledreborg (se opslagstavlen i våbenhuset for nærmere oplysninger; tilmelding ønskes)
Tirsdag d. 12.: Anna og Simeon kl. 11-12 i Bogcaféen
Tirsdag d. 12.: Seniorklubben holder generalforsamling kl. 15 i menighedssalen.
Tirsdag d. 26.: Skolemesse kl. 12.
Onsdag d. 27.: Menighedsforum kl. 19 i menighedssalen.

LEDREDBORG SLOTSKIRKE
 Messe den anden søndag i måneden kl. 8.30.

SKT. PAULS KIRKE, TAASTRUP
 Frøgaard Allé 6, 2630 Taastrup.
 Sognepræst: Niels Engelbrecht, tlf. 43 99 07 28.
 Assumptionssøstrene, tlf. 43 99 81 57.
 Menighedsrådsformand: Anders Keller, tlf. 43 71 43 13
 Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, tlf. 43 99 81 57.
Messeidder: (HA)(I)
Søndag: Højmesse kl. 10.
Tirsdag: Messe hos søstrene, Bygaden 53, Høje Taastrup kl. 19.
Torsdag: Messe kl. 10.
Fredag: Tilbedelse kl. 17-18 .
 Vesper og messe kl. 18.
 Rosenkrans kl. 19-21.
Lørdag: Messe kl. 11.30.
 Første lørdag i måneden vietnamesisk messe kl. 17.
 Sidste lørdag i måneden familiemesse kl. 17.

Søndag d. 13. december: Trosundervisning efter messen. Julekoncert i kirken kl. 16.
Onsdag d. 16.: KÆK-messe og -møde kl. 14.
Mandag d. 21.: Krybbespil kl. 18.30.
Torsdag d. 24.: Juleaften – familiemesse kl. 16, midnatsmesse kl. 24.
Fredag d. 25.: Juledag – højmesse kl. 10.
Lørdag d. 26.: Anden juledag – højmesse kl. 10.
Søndag d. 27.: Juletræsfest kl. 12.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften – messe kl. 17.

Fredag d. 1. januar: Messe kl. 10.
Søndag d. 3.: Taizé-gudstjeneste kl. 17.30.
Onsdag d. 6.: SPU-møde kl. 19.30.
Søndag d. 10.: Trosundervisning efter messen.
Søndag d. 17.: Trosundervisning efter messen.
Mandag d. 18.: SPU-møde kl. 19.30.
Onsdag d. 20.: KÆK-messe og -møde kl. 14. Ulla Elmquist.
Torsdag d. 21.: Økumenisk gudstjeneste kl. 19.30.
Søndag d. 24.: Trosundervisning efter messen.
Lørdag d. 30.: Familielørdag kl. 15. Bob Showers: »Kirken og familien.«
Søndag d. 31.: Festmesse kl. 10 med renaissancekor, som synger Palestrinas Missa Brevis. Ministrantdrag kl. 12 med øvelse, spinning og udflygt.

12 | Nordsjælland

SKT. VINCENT KIRKE, HELSINGØR
 Kontor- og menighedshus: Nygade 8 B, 3000 Helsingør
 Sognepræst: Hans Esmark, tlf. 49 21 05 71 eller tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobiltilf. 21 60 30 37.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 49 21 75 47.
 Menighedsrådsformand: Britta Kristensen, tlf. 48 39 90 06.
Messeidder: (HB2)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 13. december: Tredje søndag i advent, messe kl. 11. I forbindelse med messen får vi besøg af

biskop Nikolaus og Sorte Per.
Søndag d. 20.: Fjerde søndag i advent. Messe kl. 9.
Torsdag d. 24.: Julemesse kl. 24.
Fredag d. 25.: Juledags messe kl. 9.
Søndag d. 27.: Den hl. Families Fest. Latinsk messe kl. 11.

Søndag d. 3. januar: Helligtrekonger. Messe kl. 9.
Søndag d. 10.: Herrens dåb. Messe kl. 11.
Søndag d. 17.: 2. almindelige søndag. Messe kl. 9.
Tirsdag d. 19.: Økumenisk gudstjeneste i Sankt Olai Kirke kl. 19.30. Herefter samvær i domsognets hus.
Søndag d. 24.: 3. almindelige søndag. Messe kl. 11.
Søndag d. 31.: Skt. Ansgar fejres i højmessens kl. 9.

SKT. VILHELMS KIRKE, HILLERØD
 Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød. Tlf. 42 25 55 31.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag. Mobiltilf. 21 60 30 37.
 Fax. 42 25 55 31.
 Skt. Vincent Søstrene, tlf. 42 26 78 65.
Messeidder: (HA)(T)
 Vedrørende hverdagsmesser henvises til sognebladet eller opslag i våbenhuset.

Søndag d. 13. december: Tredje søndag i advent. Messen fejres kl. 9.
Søndag d. 20.: Fjerde søndag i advent. Messen fejres kl. 11.
Mandag d. 21.: Økumenisk andagt kl. 17.
Tirsdag d. 22.: Økumenisk andagt kl. 17.
Onsdag d. 23.: Økumenisk andagt kl. 17.
Torsdag d. 24.: Julemesse kl. 16.
Fredag d. 25.: Juledags messe kl. 11.
Søndag d. 27.: Den hl. Families fest. Messe kl. 9.

Søndag d. 3. januar: Helligtrekonger. Messe kl. 11.
Søndag d. 10.: Herrens dåb. Messe kl. 9.
Søndag d. 17.: 2. almindelige søndag. Messe kl. 11.
Søndag d. 24.: 3. almindelige søndag. Messe kl. 9.
Søndag d. 31.: Sankt Ansgar fejres i messen kl. 11.

SKT. HANS KIRKE, HØRSHOLM
 Marievej 6, 2970 Hørsholm
 Sognepræst: Andrzej Papuga.
 Assisterende præst: Jacob Muiser.
 Præstebolig: Nordvanggaard, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Tlf. 42 81 27 96. E-mail til sognepræsten: papuga@get2net.dk
Messeidder: (HA)(I)
Søndag: Højmesse i Sankt Hans Kirke kl. 11. Messe på Mikkelborg, Strandvejen 352 kl. 9.
Tirsdag: Messe kl. 17.30. Første tirsdag i måneden tillige rosenkransandagt.
Torsdag: Messe kl. 10.30. Religionsundervisning på Nordvanggård kl. 16-17.10.
 Skriftemål: Lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

Torsdag d. 10. december: Julespiløvelse kl. 16-17.30 på Nordvanggård. Sidste religionsundervisning før juleferien.
Søndag d. 13.: Dansk/vietnamesisk højmesse kl. 11. Efterfølgende fælles samvær i menighedssalen med frokost bestående af danske og vietnamesiske retter. Tilmelding til frokostarrangementet er nødvendig.
Tirsdag d. 15.: Sidste tirsdagsmesse kl. 17.30 i år.
Torsdag d. 17.: Sidste torsdagsmesse kl. 10.30 i år. Julespiløvelse på Nordvanggård kl. 16-17.30.
Lørdag d. 19.: Julespiløvelse kl. 16-17.30 i Sankt Hans Kirke.
Søndag d. 20.: Under højmessens opfører menighedens børn et julespil.
Tirsdag d. 22.: Ingen messe.
Torsdag d. 24.: Juleaften. Højmesse kl. 22. Vigilie til Herrens fødsel. Efterfølgende samvær i menighedssalen.
Fredag d. 25.: Juledag. Højmesse kl. 11. Herrens fødsel. Efterfølgende samvær i menighedssalen.
Lørdag d. 26.: 2. juledag; hl. Stefan. Messe kl. 11.
Søndag d. 27.: Den hellige familie, Jesus, Maria og Josef.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Højmesse kl. 11. Festen for Maria, Guds moder. Efterfølgende samvær i menighedssalen.
Søndag d. 3.: Børnetid under højmessens kl. 11. Herrens Åbenbaring. Efter messen er der kirkefrokost i menighedssalen, hvor menighedsrådet vil orientere om sidste nyt.
Tirsdag d. 5.: Ingen messe.
Onsdag d. 6.: Kirkerengøring fra kl. 19 v/Alzira Emborg. Alle er velkomne til at tage et nap med.
Torsdag d. 7.: Ingen messe.
Søndag d. 10.: Herrens dåb
Tirsdag d. 12.: Første tirsdagsmesse kl. 17.30 efter juleferien.
Torsdag d. 14.: Første torsdagsmesse kl. 10.30 efter juleferien. Religionsundervisningen kl. 16-17.10 på Nordvanggård genoptages.
Søndag d. 31.: Sankt Ansgar. Kl. 12.30 -15 ministrantsamvær først i kirken, dernæst i KUK-lokalet og til sidst fællesspisning i menighedssalen.

DEN HELLEGE FAMILIES KIRKE, BIRKERØD
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf./fax 42 81 27 96 bedst kl. 13-14 tirsdag-fredag.
 E-mail: papuga@get2net.dk
 Præst: Jacob Muiser.
Messeidder: (HA1)
Søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Mandag, onsdag, torsdag og fredag: Messe kl. 17.30.
 Tirsdag: Messe kl. 10.
 Lørdag: Læst søndagsmesse kl. 16.
 Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale. Tilbedelse af Alterets Sakramente efter aftenmessen kl. 17.30 første fredag i måneden.

Torsdag d. 10. december: Afslutning på børnenes religionsundervisning.
Søndagene d. 13. og d. 20. vil der være julestue efter messen. Alle opfordres til at komme ind i Kostalden for at se på – og meget gerne købe – alle de fine ting, vi har i vores julestue.
Torsdag d. 24., juleaften: Højmesse kl. 24, efterfølgende kort samvær i Kostalden.
Fredag d. 25., juledag: Højmesse kl. 9.30, efterfølgende samvær i Kostalden.
Lørdag d. 26., 2. juledag: Messe kl. 9.30.

Fredag d. 1. januar, nytårsdag: Højmesse kl. 9.30, efterfølgende samvær i Kostalden.
Søndagene d. 3., d. 17. og d. 31. vil der være kirkekaffe efter messen.

13 | Hovedstadsområde NV

VOR FRUE KIRKE, HERLEV
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev
 Tlf. 44 94 76 94.
 Sognepræst: Frank Jobst O.M.I.
 Eng. præst: Carroll Parker O.M.I.
 Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup.

Messeidder: (HA)(I)
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Messe kl. 10 og kl. 11.30 (engelsk).
 Hverdage: Onsdag kl. 19, torsdag kl. 9.30 (engelsk).
 Mandage i oktober, november og december: Messe kl. 10.30.
 1. fredag i måneden: Messe kl. 19.30 (engelsk).
 3. fredag i måneden: Messe kl. 19.30.
 Tilbedelse: Onsdag efter messen.
 Skriftemål: Efter aftale.
 KUK mødes lejlighedsvis. Se opslag i våbenhuset.
 Tirsdage: Åbent hos Skt. Joseph Søstrene, Primulavej 1: Messe kl. 19.
Mandag d. 14. december: Bodsandagt kl. 19 med lejlighed til skriftemål.
Torsdag d. 24.: Juleaftensdag. Messe kl. 16.
Fredag d. 25.: Messer som om søndagen.
Lørdag d. 26.: Messe kl. 17.
Søndag d. 27.: Søndagsmesser.
Mandag d. 28.: Dansk messe kl. 10.30.
Torsdag d. 31.: Takkemesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Messe kl. 11.
Søndag d. 10.: Undervisning efter messen kl. 10.
Tirsdag d. 12.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Onsdag d. 13.: Messe med de syges salvelse.

SKT. ANTONI KIRKE, BRØNSHØJ
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj
 Tlf. 38 28 17 00. Giro 5 42 0245.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes ved kirken i forbindelse med messerne samt tirsdag-fredag 10.30-12 på sognekantoret.
 Evt. også på 31 28 47 69.
 Pastor Paul d'Auchamp, Helleborg 13, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 80 04 30 bedst tirsdag til fredag kl. 8.30-9.30.
 Menighedsrådsformand: Ester Zivadinovic, Astrupvej 50, 2700 Brønshøj. Tlf. 38 28 82 53.

Messeidder: (HA)(T)
Søndag: Højmesse kl. 11.
 Tirsdag: Messe kl. 10. Onsdag og fredag: Messe kl. 19.

JOHANNESKIRKEN, SØBORG
 Vandtårnsvej 7-11, 2860 Søborg
 Tlf. 39 69 03 01.
 Sognepræst: Lech Pytlak. Træffes tirsdag kl. 10.30-11.30 på tlf. 31 28 17 00. Evt. også på 31 28 47 69.
 Sognekantor: Vandtårnsvej 11.

Messeidder: (HC2)(T)
 Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.
 Anden søndag i måneden: Latinsk højmesse.
 Fjerde søndag i måneden: Familiemesse.

SKT. HYACINTHUS KIRKE, RØNNE
 Østergade 59, 3700 Rønne
 Tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55.
 Sognepræst: Erling Brodersen, tlf. 56 95 08 14 / 56 95 08 55 / 33 11 60 80
Messeidder: (HC2)(I)

1. december: messe søndag kl. 10
Søndag d. 13.: Ordets Gudstjeneste.
Juleaften: Se Åkirkeby.
Juledag: Højmesse kl. 11.
2. juledag: Se Åkirkeby.
Søndag d. 27.: Messe kl. 11.
Nytårsaften: Festandagt kl. 15.

1 januar: Messe lørdag kl. 15.
Lørdag d. 9.: Ordets Gudstjeneste.

ROSENKRANSKIRKEN, ÅKIRKEBY
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby
 Sognepræst: Erling Brodersen.
 Tlf. 56 95 08 14/ 56 95 08 55 / 33 11 60 80
Messeidder: (HC2)(I)

1. december: Messe lørdag kl. 15
Lørdag d. 12.: Ordets Gudstjeneste.
Juleaften: Højmesse kl. 15.
1. juledag: Se Rønne.
2. juledag: Højmesse kl. 11.

1 januar: Messe søndag kl. 10.
Nytårsdag: Højmesse kl. 15.
Søndag d. 10.: Ordets Gudstjeneste.

Møder med damerne hos søstrene:
 Tirsdag d. 15. december kl. 14 – Julemøde.
 Tirsdag d. 12. januar.

14 | Hovedstadsområde NØ

SKT. KNUD LAVARDS KIRKE, LYNGBY
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby
 Tlf. 45 87 77 12.
 Sognepræst: G. Utenthal Nibler.
Messeidder: (HA)(I)(T)
Søndag: Messe kl. 11. Lørdag: Søndagsmesse kl. 17.
 1. og 3. søndag i måneden: Familiemesse kl. 9.3 og kl. 16.

SKT. TERESE KIRKE, HELLERUP
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Giro 408 38 30.
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 elle Bispekontoret tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56 2900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Andenpræst: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 5 10 undt. tirsdag.
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andrea kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbner onsdag kl. 9-12.
Messeidder: (TH)
Søndag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11
 2. søndag i måneden er der familiemesse kl. 9
 Efter højmessens er der morgenkaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
 Hverdage: Mandag og onsdag messe kl. 11. Tirsdag messe kl. 17. Torsdag messe kl. 17 i Sk. Josephs søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98. Freda messe kl. 8. Lørdag messe kl. 11.30 med forudgående rosenkransbøn kl. 11.10. 2. årsdag måneden tilbedelse til kl. 19.30 i forlængelse af messen kl. 17. 3. onsdag i måneden tilbedelse kl. 10-11, efterfulgt af messe kl. 11.

Søndag d. 13. december: Familiemesse kl. 9.
Onsdag d. 16.: Tilbedelse af Alterets Sakrament kl. 10-11, messe kl. 11.
Torsdag d. 24.: Juleaften. Midnatsmesse kl. 23.30
Fredag d. 25.: Herrens fødsel, 1. juledag. Højmesse kl. 11 (kun denne ene messe).
Lørdag d. 26.: 2. juledag. Sct. Stefan, den først martyr. Reciteret messe kl. 9.
Søndag d. 27.: Den hellige familie, Jesus, Mari og Josef. Sædvanlige messeidder.
 Mellem messerne er der juletræsfest i kantinen.
Torsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Taksigelsesmesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Festen for Mari. Guds moder. Reciteret messe kl. 11.
Lørdag d. 2.: Bededag for præste- og ordenskalder inden messen kl. 11.30. Rosenkransbøn kl. 11.11
Søndag d. 3.: Herrens Åbenbaring. Sædvanlig messeidder.
Tirsdag d. 5.: Møde i KÆK. Se under Sct. Andreas Kirke.
Søndag d. 10.: Herrens Dåb. Sædvanlige messeidder. Der er Familiemesse kl. 9.
Tirsdag d. 12.: Messe kl. 17 efterfulgt af tilbedelse

se af det udstillede Alterets Sakramente indtil kl. 19.30.
Onsdag d. 13.: MiniKUK og midiKUK kl. 18.30-20.
Mandag d. 18.: Økumenisk bedeuge, 18.-25. jan., begynder.
Onsdag d. 20.: Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 10-11, messe kl. 11.
Lørdag d. 23.: Sognekatsekse kl. 15-17 i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Tirsdag d. 26.: Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 27.: MiniKUK kl. 18.30-20.
Lørdag d. 30.: Mass in English at 5 p.m.
Søndag d. 31.: Sct. Ansgar, Bispedømmets værelshelgen.

MMACULATA KIRKE
 Strandvej 91, 2100 København Ø
Messestider:
 Søndag: Højmesse kl. 9.
 Mandag og torsdag: Messe kl. 16.45.
 Tirsdag, onsdag og fredag: Messe kl. 7.
 Lørdag: Messe kl. 9.

SKT. ANDREAS KIRKE, ORDRUP
 Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund
 Sognepræst: Biskop Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 04 22 eller tispesekretat tlf. 33 11 60 80 (undt. mandag).
 Andenpræst: Jørgen Erichsen, Bemstorffsvej 56, 900 Hellerup. Tlf. 39 61 19 19 bedst 8-9.
 Tredjendeprester: Andrzej Wydrzynski, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 bedst 10-11 undt. tirsdag.
 Alle kontorekspeditioner foregår fra Skt. Andreas kirkes kontor, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Kontorets tlf. 39 64 30 39. Normalt åbent onsdag kl. 9-12.
Messestider: (HC2)(T)
 Søndag: Højmesse kl. 10.30. 1. søndag i måneden: latinsk højmesse.
 Hverdag: Mandag til torsdag messe kl. 8, onsdag kolemesse kl. 8.15, fredag messe kl. 17 med brudgængende tilbedelse fra kl. 16, lørdag messe kl. 11.30

Onsdag d. 9. december: Menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 16.: Bodsandagt kl. 19.30.
Torsdag d. 24.: Juleaften. Børnemesse kl. 16. Midtatsmesse kl. 23.30.
Fredag d. 25.: Herrens fødsel, 1. juledag. Højmesse kl. 10.30.
Lørdag d. 26.: 2. juledag. Sct. Stefan, den første marty. Sangmesse kl. 10.30.
Søndag d. 27.: Den hellige familie, Jesus, Maria og Josef. Messe kl. 10.30.
Torsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Taksigelsesmesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Festen for Maria, Guds moder. (Jesu Hjerter fredag). Sangmesse kl. 10.30.
Lørdag d. 2.: Bededag for præste- og ordenskald. Den messen kl. 11.30 rosenkransbøn kl. 11.10.
Søndag d. 3.: Herrens Åbenbarelse. Latinsk højmesse kl. 10.30.
Tirsdag d. 5.: Møde i KÆK. Mødet starter med messe kl. 11.30, derefter frokost og foredrag v/ pastor Christian Noval, som vil fortælle om kvinderne i Det nye Testamente. Tilmelding senest to uger før mødet til Aase og Mogens Nielsen, tlf. 39 63 82 52 eller Inge Rymon tlf. 39 64 09 01.
Søndag d. 10.: Herrens Døb. Messe kl. 10.30
Mandag d. 11.: Bibelkreds hos Connie Probst. Tilmelding tlf. 39 63 63 82.
Onsdag d. 13.: MiniKUK kl. 18.30-20 i Set. The-se. Møde i MidiKUK i Set. Therese.
Mandag d. 18.: Økumenisk bedeuge, 18.-25. jan., begynder.
Onsdag d. 27.: MiniKUK kl. 18.30-20 i Set. Therese.
Søndag d. 31.: Sct. Ansgar, Bispedømmets værelshelgen.

ØBORG - SE PASTORALENHED 13

15 | Hovedstads-område V

ESU HJERTE KIRKE
 Stenosgade 4, 1616 København V.
 Tlf. 33 24 65 80 (kontor) 33 21 85 88.
 Hjemmeside: 33 21 02 34. Fax: 33 25 07 38.
 Sognepræst: P. Gerhard Sanders, SJ. (24)
 Andenpræst: P. Niels Kiær, SJ. (22)
 Kontortid: (Bent Wilson) Tirsdag kl. 10-12.
 Lørdag kl. 14-17. Tlf. 33 24 65 80.

Messestider: (HA1)(TH)
 Mandag-fredag: Messe kl. 8.15 og 17.
 Lørdag: Messe kl. 8.15. Italiensk messe kl. 18.
 Søndag: Latinsk højmesse kl. 10.
 Latinsk højmesse kl. 11.30. Aftenmesse kl. 20.
 Ejlighed til skriftemål før og efter alle messer og før aftale.

Onsdag d. 9. december: KUK-aften for piger kl. 19. Vi øver til Lucia-festen. Julekoncert i kirken med Ballerup Kammerkor kl. 20.
Lørdag d. 12.: Religionsundervisning med julehygge for sognets børn og unge kl. 10.30-13. Husk madpakken! - Ministrantundervisning kl. 13-14. Vi skal øve til julen.
Søndag d. 13.: Familiemesse med Luciaoptog kl. 11.30. Ungarsk messe i huskuppet kl. 16., derefter samvær i menighedssalen.
Mandag d. 14.: Studiekreds for voksne kl. 18 - med julehygge.
Tirsdag d. 15.: De ældres aftenmiddag kl. 14.30-16.30. Vi tænder lysene på adventskransen, ser et lille krybbe-spil opført af sognets børn, ser nogle lysbilleder om julen og hører Jesu Hjerter Kor synge julen ind.
Lørdag d. 19.: Kongregationsmesse kl. 10. Alle er velkomne.
Torsdag d. 24.: Juleaftensdag. Messe kl. 8.15 men ingen messe kl. 17. Ministranterne mødes til generallprøve på julens gudstjenester kl. 10.
 Julenat åbnes kirken kl. 23. Koret synger julen ind kl. 23.30, og midnatsmessen begynder kl. 24. Derefter kan vi ønske hinanden glædelig jul i menighedssalen, Stenosgade 4B.
Fredag d. 25.: Juledag. Julehøjmesse kl. 10 med biskop Hans L. Martensen S.J. Messe med julesalmer kl. 11.30 (ingen kirkekaffe). Aftenmesse kl. 20.
Lørdag d. 26.: Anden juledag; Stefan. Messe kl. 10, italiensk messe kl. 18.
Søndag d. 27.: Den hellige Families fest. OBS! Ingen ungdomsmesse.
Torsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Messe kl. 8.15. Taksigelsesmesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Festen for Maria, Guds moder. Messe kl. 10 og kl. 17. Jesu Hjerter fredag; det helligste sakramente udstilles til stille tilbedelse kl. 16. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45.
Tirsdag d. 5. - og fremover hver tirsdag: Vesper kl. 16.30 for Mariakongregationens medlemmer og alle interesserede.
Onsdag d. 13.: Maxi KUK kl. 19.
Lørdag d. 16.: Kongregationsmesse kl. 10. Alle er velkomne. Religionsundervisning for sognets børn og unge kl. 10.30-13. Husk madpakken! - Ministrantundervisning kl. 13-14.
Søndag d. 17.: Familiemesse kl. 11.30.
Mandag d. 18.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.
Tirsdag d. 19.: Aftenmiddag for ældre kl. 14.30. Vi ser en video om 'pavens mand i Maribo' - om pastor Finn Arvé og hans rejse til Rom.
Mandag d. 25.: Foredragsaften v/ sr. Abraham kl. 19.30.
Søndag d. 31.: Ungdomsmesse kl. 20, derefter Café Ludvig i menighedssalen.

SKT. MARIÆ KIRKE
 Jens Jessensvej 5, 2000 Frederiksberg.
 Tlf. 38 71 53 35. Girokonto 303-2442.
 Sognekontoret har normalt åbent mandag og fredag kl. 10-12.
 Sognepræst: Jesper Fich, Marielystvej 16, 1., 2000 Frederiksberg. Tlf. 38 79 39 99.
 Fax 39 79 39 38. e-mail: fich@post4.tele.dk
 Menighedsrådsformand Ivar Hoel, tlf. 32 46 17 12.
Messestider: (HA)(TH)
 Søndag: Højmesse kl. 11.
 Mandag og onsdag kl. 7, tirsdag og fredag kl. 16.30, torsdag og lørdag kl. 7.30.

Lørdag d. 12. december: Krybbe-spil kl. 14.
Torsdag d. 24.: Juleaftens højmesse kl. 16.
Fredag d. 25.: Julemesse kl. 11.
Lørdag d. 26.: Skt. Stefansmesse kl. 11.
Torsdag d. 31.: Højmesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Festen for Maria, Guds Moder. Højmesse kl. 16.30.

Sognebladet »Lumen« udkommer 6 gange årligt. Rekvireres på sognekortet.

SKT. NIKOLAJ KIRKE
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre
 Sognepræst: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R., Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 27 90.
 Træffes tirsdag, fredag og lørdag kl. 9-12, torsdag kl. 16-18. Mandag, onsdag og søndag kun efter aftale.
 Religionsundervisning for firmander torsdage kl. 18-19.

Messestider: (HA)(T)
Mandag-fredag: Messe kl. 8.
 Torsdag også kl. 17.
Lørdag: Messe kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
Skriftemål: Lejlighed til skriftemål en halv time før messerne.

Søndag d. 13. december: Messe på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 20.: Messe på dansk kl. 10. Messe på polsk kl. 17.
Torsdag d. 24.: Juleaftens messe kl. 16. Midnats-

messe kl. 24.
Fredag d. 25.: Herrens Fødsel. Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Lørdag d. 26.: Den hl. Stefan. Messe kl. 10. Lørdagsmesse kl. 17.
Søndag d. 27.: Den hl. Familie. Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 31.: Nytårsaften. Takkegudstjeneste med messe og sakramental velsignelse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag. Maria Guds Moder. Messe kl. 10.
Lørdag d. 2.: Messe kl. 17.
Søndag d. 3.: De hellige tre Konger. Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 12.
Søndag d. 10.: Herrens Døb. Højmesse kl. 10. Kirkekaffe.
Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10. Messe på polsk kl. 17.
Søndag d. 31.: Den hl. Ansgar. Højmesse kl. 10.

16 | Hovedstads-område N

SAKRAMENTSKIRKEN
 Nørrebrogade 27, 2200 København N
 Tlf. 31 35 68 25. Girokonto: 804-6638 Sakraments-kirken.
 Sognepræst: Pastor Reinhold Sagner, Nørrebrogade 27 C, 3., 2200 København N. Tlf. 31 35 68 25. Fax 35 36 64 30. Træffes på kirkens kontor man.-tor. kl. 9-10.30 - dog bedst efter aftale.
 Hospitalspræsten for Københavnsområdet pastor Jørgen Erichsen meddeler, at han bedst træffes på tlf. 39 61 19 19 hverdage mellem kl. 8-9. Ved akutte tilfælde er man velkommen til at ringe til enhver tid.

Messestider: (HB2)(T)
 Lørdag kl. 17.45 fransk messe. Søndag kl. 10 dansk højmesse, kl. 18 engelsk messe.
 Hverdagsmesser eller ordets gudstjeneste: Tirsdag-torsd. kl. 11, onsdag kl. 17 engelsk messe.

17 | Hovedstads-område K

SKT. ANSGARS KIRKE
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Sognepræst: Dietrich Timmermann.
 Tlf. 33 13 37 62.
 Andenpræst: Chr. Noval.
 Præsternes træffetid: Tirsdag-fredag kl. 11-12.

Messestider: (HB2)(T)
 Søndag: Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11.
 Lørdage: Aftenmesse og rosenkransbøn kl. 17.
 Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 16.30. Tilbedelse til kl. 18.

Lørdag d. 12. december: Aftenmesse med rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 13.: Tredje søndag i advent. Reciteret messe kl. 8. Højmesse kl. 11, derefter adventsfest i menighedssalen.
Onsdag d. 16.: Julemøde i KÆK. Messe kl. 11-12, julemiddag i menighedssalen kl. 12 - med Lucia-optog.
Lørdag d. 19.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 20.: Fjerde søndag i advent. Reciteret messe kl. 8, højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Torsdag d. 24.: Juleaftensmesse kl. 16. Julemusik fra kl. 23.30 indtil midnatsmessen med biskop Czeslaw Kozon kl. 24.
Fredag d. 25.: Herrens fødsel. Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11.
Lørdag d. 26.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 27.: Den hellige families fest. Reciteret messe kl. 8, højmesse med biskop Czeslaw Kozon - bemærk tidspunktet - kl. 10! Højmessens transmitteres i Danmarks Radio.
Tirsdag d. 31.: Nytårsaftenshøjmesse kl. 16.

Fredag d. 1. januar: Festen for Maria, Guds moder. Messe kl. 11.
Lørdag d. 2.: Aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 3.: Herrens åbenbarelse. Reciteret messe kl. 8, højmesse med gregoriansk sang kl. 11. Helligtrekongersfest i menighedssalen for børn og voksne kl. 17.
Lørdag d. 9.: Aftenmesse med rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 10.: Herrens døb. Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11.
Mandag d. 11.: Messe på Sølund kl. 14.
Lørdag d. 16.: Aftenmesse med rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 17.: Reciteret messe kl. 8, højmesse med gregoriansk sang kl. 11.
Tirsdag d. 19.: Økumenisk kirkevandring begynder ved Sct. Pauls kirke kl. 19.
Lørdag d. 23.: Aftenmesse med rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 24.: Reciteret messe kl. 8, højmesse kl. 11.
Onsdag d. 27.: Møde i KÆK.
Lørdag d. 30.: Aftenmesse med rosenkransbøn kl. 17.
Søndag d. 31.: Skt. Ansgars fest. Reciteret messe kl.

8, pontifikalmesse med biskop Czeslaw Kozon kl. 11. Derefter reception i menighedssalen; alle er velkomne.

18 | Amager

SKT. ANNÆ KIRKE, AMAGER
 Dr Elisabeths Allé 3
 2300 København S.
 Sognekontor:
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Tlf. 32 86 07 22 / 32 58 41 02
 Åbningstider:
 Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag kl. 10-12.
 Torsdag tillige kl. 17-18.
 Præsternes telefonnumre:
 Fax: 32 86 07 38.
 Emailadresse: skt.anna.kirke@image.dk
 Sognepræst: Jerzy Gorowski: 32 86 07 24.
 Præst for Filippinerne:
 Patrick Sheils 32 86 07 29 / 40 58 21 01.
 Præst for Polakkerne: Julian Bodnar 32 86 07 25.

Messestider: (HA)(T)
 Lørdage: Engelsk messe kl. 17
 Søndage: Reciteret, på dansk kl. 8.30 .
 Højmesse på dansk kl. 10, derefter kirkekaffe
 Polsk kl. 12. Engelsk kl. 17.
 Hverdage: messer på dansk:
 Mandage kl. 8.
 Tirsdag messe med vesper kl. 17.
 Onsdag messe med laudes kl. 8.
 Torsdag kl. 8. Novene og messe kl. 19.
 Fredag kl. 8.
 Hver første fredag på polsk kl. 17.
 Hver første fredag på dansk kl. 19 med efterfølgende vågenat.
 Lørdag messe med laudes kl. 8.

Onsdag d. 16.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Julefest.
Torsdag d. 24.: Juleaftensdag: Kl. 15.30 International familieresse. Kl. 24. midnatsmesse.
Fredag d. 25.: Herrens Fødsel. Kl. 10 Festmesse. NB: Ingen messe kl. 8.30.
Lørdag d. 26.: 2. Juledag. Messe kl. 10.
 NB: Ingen messe kl. 8.30
Torsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Takkegudstjeneste kl. 16.

Fredag d. 1.: Nytårsdag. Højmesse kl. 10. NB: Ingen messe kl. 8.30.
Søndag d. 3.: Hellig 3 Konger. Reciteret messe kl. 8.30 og højmesse kl. 10.
Onsdag d. 13.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Hyggeaftenmiddag.
Søndag d. 24.: Messerne kl. 8.30 og 10.
 Kl. 17 Økumenisk gudstjeneste i DEN NORSKE KIRKE. Adresse: Ved Mønten 9, 2300 Kbh. S. Emne: »Han vil bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud vil selv være hos dem« (Johannes Åbenbaring 21,1-7).
Onsdag d. 27.: Møde i Onsdagsklubben kl. 14.30. Læs mere herom i Sogneblad nr. 1/1999.
Torsdag d. 28.: Menighedsrådsmøde kl. 20 (efter messen kl. 19).
Søndag d. 31.: Sankt Ansgar. Latinsk højmesse kl. 10.

BORNHOLM - SE PASTORALENHED 13

19 | Grønland

KRIST KONGE KIRKE, NUUK / GODTHÅB
 Præst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51, 3900 Nuuk. Tlf.: 00 299 32 1275.
 Fax: 00 299 32 3175

Messestider:
 Søndagmesser: kl. 10.
 Hverdagsmesser: Mandage, tirsdage og torsdage: Kl. 17.15
 Onsdage: Kl. 18.30 tilbedelse efterfulgt af messe Kl. 19.30.
 Fredage: Kl. 17.15 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213.
 Lørdage: Kl. 11.
 Religionsundervisning: Påbegyndes i oktober
 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
 Sammenkomster: Efter søn. -og onsdags liturgier.

Torsdag d. 24. december: Juleaftensdag - messe kl. 10. **Julenat:** Vi begynder midnatsmessen kl. 23.45 med at synge julesalmer.
Fredag d. 25.: 1. juledag - messe kl. 11.
Lørdag d. 26.: 2. juledag. Den hl. Stefans fest - messe kl. 10.
Søndag d. 27.: Den hellige families fest - messe kl. 10.
Torsdag d. 31.: Nytårsaftensdag - messe kl. 17.

Fredag d. 1. januar: Nytårsdag, Maria Guds Moders fest - messe kl. 17.15
Søndag d. 3.: Herrens Åbenbarelse - messe kl. 10.

Gudstjenester på fremmede sprog

DEUTSCHSPRACHIGE GEMEINDE
Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Tlf. 33-860383.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

ENGLISH-SPEAKING MINISTRY
Fr. Carroll Parker, O.M.I., Chaplain to the English-Speaking Catholic Community. Ministry Center: Vor Frue Kirke (VFK), Herlev-gårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Other Churches with Mass in English: Sakramentskirken (SAK), Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. and Skt. Annæ Kirke (Skt.A.), Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Eucharistic Celebrations in English: Saturday: Skt.A. at 5 p.m. Sunday: VFK at 11.30 a.m.; Skt.A. at 5 p.m.; SAK at 6 p.m. Wednesday: SAK at 5 p.m. Thursday: VFK at 9.30 a.m. First Friday: VFK at 7.30 p.m.

COMMUNAUTÉ DE LANGUE FRANCAISE
P. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3.tv. 1620 Copenhague V. Tlf. 33-860380.
Le 1er, le 3ème et le 5ème samedi du mois: Eucharistie à 17h 45 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, Kbh. N. Les autres samedis: ADAP à 17.45 à Sakramentskirken.

MISSIONE CATTOLICA ITALIANA
Messe ogni sabato alle ore 18 Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh.V.

MISA EN ESPAÑOL
Iglesia de San Augustin, Jagtvej 183. Todos los domingos a las 12.00.

KROATISK MISSION
P. Drago Cumurdzic, Johanneskirken, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Telefon 39 66 22 99 eller 21 23 49 93 (mobil). Bemærk: ændrede messetider! Messe i Søborg hver søndag kl. 14. Rosenkransbøn og mulighed for skriftemål i Søborg hver fredag kl. 17.30. Messe i Helsingør første og tredje søndag i måneden kl. 17. Messe i Helsingør, Sverige, fjerde søndag i måneden kl. 14.

MSZE SWIETE W JEZYKU POLSKIM
Ks. Julian Bodnar, CRR.
Kosciół sw. Anny, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 58 21 02.
Msza sw.: Kazda niedziela i swieto o godz. 12.00.

UNGARSK MESSE
Magyar mise v. P. Kálmán Horváth, S.J. Stenosgade 4 a, 1616 Kbh. V. (Jesu Hjerte Kirke). Tlf. 31 21 85 88. Messe hver 2. søndag i måneden kl. 16 (i huskapellet, Stenosgade 4 A).

TAMILSKE GUDSTJENESTER
Pastor Jude Kulas Soosaiappu
Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. 98 13 50 29 eller 20 86 67 38

Torsdag d. 24. december: Sankt Kjelds Kirke, Viborg, kl. 22.
Fredag d. 25.: Vor Frue Kirke, Silkeborg, kl. 10. Helligåndskirken, Frederikshavn, kl. 18.
Lørdag d. 26.: Jesu Hjerte Kirke, Randers, kl. 10. Sankt Norberts Kirke, Vejle, kl. 16.00.
Søndag d. 27.: Sankt Ansgar Kirke, Åbenrå, kl. 11. Sankt Knuds Kirke, Svendborg, kl. 15.
Torsdag d. 31.: Sankt Peters Kirke, Herning, kl. 22.

Fredag d. 1. januar: Hellig Kors Kirke, Lemvig, kl. 10. Vor Frue Kirke, Århus, kl. 14. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, kl. 18.
Lørdag d. 2.: Sankt Michaels Kirke, Kolding, kl. 11. Sankt Josefs Kirke, Horsens, kl. 14.30.
Søndag d. 3.: Sankt Knuds Kirke, Fredericia, kl. 10.30.
Lørdag d. 9.: Sankt Fransiscus Kirke, Nakskov, kl. 16.
Søndag d. 10.: Vor Frue Kirke, Næstved, kl. 11.30.

KODER FOR KØRESTOLSBRUGERE
Koderne er anført efter »Messetider«.
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
I = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/kirken.

KODER FOR HØREHANDICAPPEDE
Koderne er anført efter »Messetider«.
T: Teleslynge.
H: Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I: Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

første martyr (f.).(IV Ps). Gl. Jul. pf.
L.: Ap.G 6,8.10; 7,54-60. V.: Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17. R. I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd. Ev.: Matt 10,17-22.
27. hvid. Søndag. DEN HEL-LIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF (f.).(I Ps). Gl. Cr. Jul.pf. 1.L.: Slr 3,2-6.12-14. V.: Sl 128,1-2.3.4-5.R. Salig enhver, som frygter Herren, og som går på hans vej.
2.L.: Kol 3,12-21. Ev.: Matt 2,13-15.19-23.
Johannes, apostel og evangelist, fejres ikke.
28. rød. Mandag. DE USKYLDIGE BØRN, martyrer (f.).(I Ps). Gl. Jul.pf. L.: 1 Joh 1,5-2.2. V.: Sl 124,2-3.4-5.7b-8. R. Vor sjæl slap fri som en fugl af fuglefangerens snare. Ev.: Matt 2,13-18.
29. hvid. Tirsdag. 5.DAG I JULEUGEN. (I Ps). Gl. Jul.pf. L.: 1 Joh 2,3-11. Ev.: Luk 2,22-35.
(Thomas Becket, biskop og martyr (+1170), kan ihukommes.)
30. hvid. Onsdag. 6.DAG I JULEUGEN. (I Ps).Gl. Jul.pf. L.: 1 Joh 2,12-17. Ev.: Luk 2,36-40.
31. hvid. Torsdag. 7.DAG I JULEUGEN. (I Ps). Gl. Jul.pf. L.: 1 Joh 2,18-21. Ev.: Joh 1,1-18. (Silvester I, pave (+335), kan ihukommes).

Januar 1999

1. hvid. Fredag. Juledags oktav. FESTEN FOR MARIA, GUDSMODER (h). Gl. Cr. Jomfru Marias pf. 1.L.: 4 Mos 6,22-27; V.: Sl 67,2-3.5.6+8. R. Gud være os nådig og velsigne os. 2.L.: Gal 4,4-7. Ev.: Luk 2,16-21.
2. hvid. Lørdag i juletiden. (I Ps). Basilius den Store (+379) og Gregor af Nazianz (+390), biskopper og kirkelærere (m). Jul.pf. L.: 1 Joh 2,22-28. Ev.: Joh 1,19-28. Bededag for præste- og ordenskalder.
3. hvid. Søndag. HERRENS ÅBENBARELSE (h). Gl. Cr. H.åb.pf. 1.L.: Es 60,1-6; V.: Sl 72,2.7-8.10-11.12-13. R. Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre. 2.L.: Ef 3,2-3a.5-6. Ev.: Matt 2,1-12. Kollekt for det Danske Bibelselskab.
4. hvid. Mandag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1 Joh 3,22-4.6. Ev.: Matt 4,12-17.23-25.
5. hvid. Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1 Joh 4,7-10. Ev.: Mark 6,34-44.
6. hvid. Onsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1 Joh 4,11-18. Ev.: Mark 6,45-52.
7. rød. Torsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Knud Hertug, martyr, (+1131)(m). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1 Joh 4,19-5.4. Ev.: Luk 4,14-22a.
8. hvid. Fredag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Eller hvid. Raymund af Penyafort, præst, (+1275). Jul. eller H.åb.pf. L.: 1 Joh 5,5-13. Ev.: Luk 5,12-16.
9. hvid. Lørdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps). Jul. eller

H.åb.pf. L.: 1 Joh 5,14-21. Ev.: Joh 3,22-30.
10. hvid. Søndag. HERRENS DÅB (f). Gl. Cr. Særl.pf. L.: Es 42,1-4.6-7; V.: Sl 29,1a+2.3ac-4.3b+9b-10. R. Herren velsigne sit folk med fred.
2.L.: ApG 10,34-38.
Ev.: Matt 3,13-17. Hermed afsluttes juletiden.

Det almindelige kirkeår

11. grøn. Mandag i 1.alm.uge. (I Ps). L.: Hebr 1,1-6. Ev.: Mark 1,14-20.
12. grøn. Tirsdag i 1.alm.uge. (I Ps). L.: Hebr 2,5-12. Ev.: Mark 1,21-28.
13. grøn. Onsdag i 1.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Hilarius, biskop og kirkelærer, (+367). L.: Hebr 2,14-18. Ev.: Mark 1,29-39. (Læsning ad lib. (Hilarius): 1 Joh 2,18-25.)
14. grøn. Torsdag i 1.alm.uge. (I Ps). L.: Hebr 3,7-14. Ev.: Mark 1,40-45.
15. grøn. Fredag i 1.alm.uge. (I Ps). L.: Hebr 4,1-5.11. Ev.: Mark 2,1-12.
16. grøn. Lørdag i 1.alm.uge. (I Ps). Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse. L.: Hebr 4,12-16. Ev.: Mark 2,13-17.
17. grøn. 2. ALM. SØNDAG. (II Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1.L.: Es 49,3.5-6; V.: Sl 40,2+4ab.7-8a.8b-9.10. R. Se, jeg kommer for at gøre din vilje, min Gud. 2.L.: 1 Kor 1,1-3. Ev.: Joh 1,29-34. Antonius, abbed, (+356), fejres ikke.
18. grøn. Mandag i 2.alm.uge. (II Ps). L.: Hebr 5,1-10. Ev.: Mark 2,18-22. Den økumeniske bedeuge begynder.
19. rød. Tirsdag i 2.alm.uge. (II Ps). Henrik, biskop og martyr, (+1158)(m). L.: Hebr 6,10-20. Ev.: Mark 2,23-28.
20. grøn. Onsdag i 2.alm.uge. (II Ps). Eller rød. Fabian, pave og martyr, (+250). Eller rød. Sebastian, martyr, (+288). L.: Hebr 7,1-3.15-17. Ev.: Mark 3,1-6.
21. rød. Torsdag i 2.alm.uge. (II Ps). Agnes, Jomfru og martyr, (f.ca. 280)(m). L.: Hebr 7,25-8.6. Ev.: Mark 3,7-17.
22. grøn. Fredag i 2.alm.uge. (II Ps). Eller rød. Vincent, diakon og martyr, (+304). L.: Hebr 8,6-13. Ev.: Mark 3,13-19.
23. grøn. Lørdag i 2.alm.uge. (II Ps). Eller hvid. Gudsmode-lørdagsmesse. L.: Hebr 9,3.11-14. Ev.: Mark 3,20-21.
24. grøn. 3. ALM. SØNDAG. (I Ps). Gl. Cr. Alm. S. pf. 1.L.: 9,1b-4; V.: Sl 27,1.4.13-14. R. Herren er mit lys og min frelse. 2.L.: 1 Kor 1,10-13.17. Ev.: Matt 4,12-23 eller 4,12-17. Frans af Sales, biskop og kirkelærer, (+1622), fejres ikke.
25. hvid. Mandag. DEN HELIGE APOSTEL PAULS OMFARVELSE (f.).(III Ps). Gl. Ap. L.: ApG 22,3-16 eller ApG 9,22; V.: Sl 117,1.2. R. Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet! L.: Halleluja! Ev.: Mark 16,1-7.
26. hvid. Tirsdag i 3.alm.uge. (III Ps). Timotheus og Titus, biskopper (m). L.: 2 Tim 1,1-8. L.: Tit 1,1-5. Ev.: Mark 3,3-35.
27. grøn. Onsdag i 3.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Angela Merici, jomfru, (+1540). L.: Hebr 10,11-18. Ev.: Mark 4,1-20.
28. hvid. Torsdag i 3.alm.uge. (III Ps). Thomas af Aquir præst og kirkelærer, (+1274)(m). L.: Hebr 10,19-29. Ev.: Mark 4,21-25.
29. grøn. Fredag i 3.alm.uge. (III Ps). L.: Hebr 10,32-39. E. Mark 4,26-34.
30. grøn. Lørdag i 3.alm.uge. (III Ps). Eller hvid. Gudsmode-lørdagsmesse. L.: Hebr 11,2.8-19. Ev.: Mark 4,35-41.
31. hvid. Søndag. ANSGA bispedømmets første værrehelgen. (h). Gl. Cr. Sankt Argars.pf. 1.L.: Es 52,7-10; V.: 96,1-2a.2b-3.7-8a.10. Kundgør Herrens unde blandt alle folkeslag. Ell. Halleluja! 2.L.: 1 Kor 1,18-25. Ev.: Må 1,14-20. Kirketælling. Johannes Bosco, præst, (+1888), fejres ikke.

Liturgisk kalender 9. december-januar 1999

December 1998

9. viol. Onsdag i 2.uge i advent. (II Ps). Adv.pf. I. L.: Es 40,25-31. Ev.: Matt 11,28-30.
10. viol. Torsdag i 2.uge i advent. (II Ps). Adv.pf. I. L.: Es 41,13-20. Ev.: Matt 11,11-15.
11. viol. Fredag i 2.uge i advent. (II Ps). Eller hvid. Damasus I, pave, (+384). Adv.pf. I. L.: Es 48,17-19. Ev.: Matt 11,16-19.
12. viol. Lørdag i 2.uge i advent. (II Ps). Eller hvid. Johanne Franciska Chantal, ordenssøster, (+1641). Adv.pf. I. L.: Sir 48,1-4.9-11. Ev.: Matt 17,10-13.
13. viol. eller rosa. 3.SØNDAG I ADVENT. (III Ps). Cr. Adv.pf. X. 1.L.: Es 35,1-6a.10. V.: Sl 146,6c-7.8.9.10. R. Kom, Herre, frels os! Eller: Halleluja! 2.L.: Jak 5,7.10. Ev.: Matt 11,2-11. Lucia, Jomfru og martyr, (+304), fejres ikke.
14. hvid. Mandag i 3.uge i advent. (III Ps). Johannes af Korset, præst og kirkelærer, (+1591)(m). Adv.pf. I. L.: 4 Mos 24,2-7.15-17a. Ev.: Matt 21,23-27.
15. viol. Tirsdag i 3.uge i advent. (III Ps). Adv.pf. I. L.: Zef 3,1-2.9-13. Ev.: Matt 21,28-32.

16. viol. Onsdag i 3.uge i advent. (III Ps). Adv.pf. I. L.: Es 45,6b-8.18.21b-25. Ev.: Luk 7,18b-23.
17. viol. Torsdag i 3.uge i advent. (III Ps). Adv.pf. II. L.: 1 Mos 49,2.8-10. Ev.: Matt 1,1-17. NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.
18. viol. Fredag i 3.uge i advent. (III Ps). Adv.pf. II. L.: Jer 23,5-8. Ev.: Matt 1,18-24.
19. viol. Lørdag i 3.uge i advent. (III Ps). Adv.pf. II. L.: Dom 13,2-7.24-25a. Ev.: Luk 1,5-25.
20. viol. 4.SØNDAG I ADVENT. (IV Ps). Cr. Adv.pf. II. 1.L.: Es 7,10-14. V.: Sl 24,1-2.3-4ab.5-6. R. Herren holde sit indtog! Han er ærens konge! 2.L.: Rom 1,1-7. Ev.: Matt 1,18-24.
21. viol. Mandag i 4.uge i advent. (IV Ps). Adv.pf. II. L.: Højs 2,8-14. Ev.: Luk 1,39-45. (Petrus Canisius, præst og kirkelærer, (+1597), kan ihukommes.)
22. viol. Tirsdag i 4.uge i advent. (IV Ps). Adv.pf. II. L.: 1 Sam 1,24-28. Ev.: Luk 1,46-56.
23. viol. Onsdag i 4.uge i advent. (IV Ps). Adv.pf. II. L.: Mal 3,1-4; 4,5-6. Ev.: Luk 1,57-66.

(Johannes af Kenty, præst, (+1473), kan ihukommes.)
24. viol. Torsdag i 4.uge i advent. (IV Ps). Adv.pf. II. L.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16. Ev.: Luk 1,67-79. Hermed afsluttes adventstiden.

Juletiden

24. Aften. hvid. VIGILIE TIL HERRENS FØDSEL (h). Gl. Cr. Jul. pf. 1.L.: Es 62,1-5. V.: Sl 89,4-5.16-17.27+29. R. Om Herrens nåde vil jeg evigt synge. 2.L.: Ap.G 13,16-17.22-25. Ev.: Matt 1,1-15 eller 1,18-25.
25. hvid. Fredag. HERRENS FØDSEL. (h). Gl. Cr. Jul. pf. Julenat. 1.L.: Es 9,2-7. V.: Sl 96,1-2a.2b-3.11-12.13. R. I dag er os en Frelser født, Kristus, Herren!
2.L.: Tit 2,11-14. Ev.: Luk 2,1-14.
Julemorgen. 1.L.: Es 62,11-12. V.: Sl 97,1+6.11-12. R. Lys skal stråle over os; thi i dag er vor Frelser født. 2.L.: Tit 3,4-7. Ev.: Luk 2,15-20. Juledag. 1.L.: Es 52,7-10. V.: Sl 98,1.2-3ab.3cd.4.5-6. R. Den vide jord har skuet vor Guds frelse. 2.L.: Hebr 1,1-6. Ev.: Joh 1,1-18 eller 1,1-5.9-14.
26. rød. Lørdag. STEFAN, den

BØNNENS APOSTOLAT

Herre Jesus Kristus!

Ved tanken på din kærlighed bringer jeg dig i dag alt mit; både bøn og arbejde, glæde og mæje. Jeg ønsker at forene mig med det offer, som du på korset har frembåret for din himmelske fader til sone for vore synder og for dit riges udbredelse på jorden, og som du daglig under messen inddrager os i.

Særligt vil jeg tænke på alt, hvad bønnens apostolat med pavens godkendelse opfordrer os til at bede for i denne måned. I december 1998 beder vi om, at Kristus ved sin fattigdom og ydmyghed må vække kirken til større soldaritet med de lidende og udsøttede, og at regeringer og internationale organisationer med større beslutsomhed må beskytte det ufødte liv og mindreråge mod vold.

Alt dette vil jeg gøre i forening med Jomfru Maria, Guds moder og vor moder.

Amen

Læserne skriver

Kære læser

Ja, som én af jer skriver jeg til jer. Vi er jo mange læsere af dette gode blad (17.000 husstande!), og jeg kan nå ud til jer alle på denne måde. – For der er noget, jeg gerne vil dele med jer, nemlig taknemmeligheden over, at vi altid kan komme i kirke til enhver tid, til søndagsmesser, også hvis det kun sker i ny og næ, for at modtage sakramenterne, de nådemidler, som Vorherre altid ønsker at give os som en hjælp til vore daglige gøremål. – Jeg skylder Kirken meget! Og jeg er én, som ikke har værdsat det nok! I mange år har jeg ikke betalt regelmæssige bidrag til min kirke, eller været tilknyttet en ordning. Det sker nu!

Om få uger fejrer vi Jesu fødsel. Verden udenfor Kirken er allerede pyntet op med det ene formål at gejle os op til store indkøb af gaver til familie og venner. Og vi bruger rigtig mange penge! Men glemmer vi ikke Ham, vi fester for, og som altid er parat til at give os gaver? – De allerfleste af os besøger Ham i Kirken Juleaften! – så hvor-

for ikke bringe selve fødselsdagsbarnet en fødselsdagsgave! Det er vel det mindste vi kan gøre – Hans Kirke arbejder og sørger for os hver eneste dag, og er klar til at tjene os i alle situationer! Men i denne verden koster alt penge. Lad os gi' »en skærv«

Et episkopalt trosvidnesbyrd

Tak til Katolsk Orientering som 11. november bragte Biskop Paul Verschuren's afskedsbrev til sit finske bispedømme. Det var så smukt, personligt og gribende fordi Biskop Verschuren trods den svære sygdom kunne pege på det helt centrale i troen – Herren Jesu Kristi Gud og Fader og denne Jesu og vor Faders grænseløse kærlighed, som den fremgår af lignelse om den fortabte søn.

Hvad andet har vi mennesker at håbe på end dette, at Gud, som skærmede Jesus på hans lidelses vej, og i hvis hænder Mesteren betrede

til Ham og Hans Kirke. Vi giver pæne gaver til vore nærmeste, så lad også Ham få en pæn gave! – og den kan indbetales eller indtelefoneres på girokonto nr. 500 1471, (Den katolske Kirke i Danmark). Lad os tilmelde os en ordning på tlf. 3311 6080 (Bispekontoret), så vi næste år og de kommende år støtter vor kirke og dermed vor egen menighed! Hvis vi alle bare ind-

betaler 100 kr. om måneden, er det nok til, at vi kan opretholde vor katolske kirke her i landet, – og det betyder vel alt for os, ikke! Jeg ønsker jer en velsignet og nåderig julefest!

P.S.: Husk også at støtte dette blad på girokonto nr. 205-7042

Karen Grzelak

sin ånd, også vil være med os, når vi tiltræder den sidste tunge vandring. At den himmelske Fader vil føre os frem til en opstandelse i lighed med Mesterens, og at intet, hverken i denne eller den kommende verden skal kunne skille os fra Guds kærlighed.

»Hør Israel!« sagde Jesus i sin trosbekendelse – »Herren vor Gud, Herren er een.« Og han lærte os at stole på denne ene Gud. Lærte os at se Ham ikke som en grim og grusom Gud, men som en Fader, til hvem vi trygt kan bede: »Fader vor.« Så vil Gud måske også til os sende en af

sine engle. Mildne vore smerter og trøste os i angst, når lidelsens kalk ikke tages fra os. Og når vi så kommer hjem, trykke os ind til sit bryst, så vi i Hans favntag møder hele faderkærlighedens salighed og fryd og blot kan sige: Abba, Fader. Jeg elsker dig.

Det er hele livet med alle dets bryderier og vanskeligheder værd.

Claes Flach

Læserne skriver fortsætter på næste side.

Juletræf på Magleås

Åbent hus-arrangement for ældre og andre, der har lyst til at være med. Fredag d. 18. dec. kl. 11-ca. 16.

- 11⁰⁰ Kaffe
- 11⁴⁵ Sr. Emma Martensen causerer over 6 års udstationering i Rom
- 13⁰⁰ Frokost
- 14³⁰ Pastor Esmark: Oplæsning og »vi synger sammen«-arrangement
Gløgg og knas.

Pris: kr. 100,-. Tilmelding: Magleås tlf. 4281 0715
Til S-toget med ankomst Birkerød station kl. 10⁴² vil der være taxakørsel til Magleås-retur til Birkerød station incl. Hvad med at mødes tværsogns til en dag på Magleås, hvor bilejere fylder bilen op, og hvor andre bruger deres kørselsordning – vi har ramper til kørestole.

Magleås · Høsterkøbvej 6 · 3460 Birkerød

At tage på Pilgrimsfærd

Weekend: 5. feb. kl. 19 - 7. feb. kl. 13.30

At tage på pilgrimsfærd er ikke noget nyt fænomen, ej heller alene en kristen tradition. Dog er det, som om man i dagens sækulariserede Europa oplever en fornyet interesse for denne ældgamle skik, en interesse, som ikke alene kan forklares ved hurtige flyrejser eller nysgerrighed. *Weekenden vil, via Santiago de Compostola, Nidaros/Norden og Lourdes, prøve at indkredse det at være pilgrim og de åndelige værdier, der er forbundet med at drage på pilgrimsfærd* – og kulturhistorien vil ikke blive glemt.

Medvirkende: Skoleleder Georg Høhling, pater J. Ophoff, lektor Henrik Tarp, pastor D. Timmermann.

Praktisk leder: Ellen Marie Lebahn. Pris kr. 625,-.

Yderligere oplysninger kan fås på Magleås sekretariat, Magleås Kursuscenter, tlf. 45 81 07 15 (bemærk telefonnr. er ændret), Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Tilmelding v./ depositum kr. 200,-. Giro 428 4429

Kursus for frivillige medarbejdere og deres ledere

Fredag den 8. til lørdag den 9. januar 1999

Hvad var den katolske kirke uden vores talrige frivillige medarbejdere? Kan kirken, dens karitative, diakonale, pastorale og sociale indsats overhovedet tænkes uden frivillig arbejdskraft? Hører det frivillige engagement ikke med til det at være kirke?

Disse og lignende spørgsmål er udgangspunkt for en weekend på Magleås, hvor vi fokuserer på de frivilliges indsats i kirken, konkret i sognene og i de kirkelige institutioner.

Vi vil også prøve på at tegne en profil af de frivillige og de områder disse – måske i større grad end nu – kunne indgå i. Kurset henvender sig fortrinsvis til personer, der allerede arbejder som leder af en frivillig »arbejdsstyrke« (eksempelvis ledere af katekese, ledere af frivillige projekter, sognepræster og sognesekretærer m.v.). Andre frivillige medarbejdere er dog også velkomne. Gennem oplæg og samtale vil vi sætte fokus på dette vigtige emne og via hinandens erfaringer søge inspiration til det frivillige arbejde.

Koordinationssteamet er: Sognepræst på Nørrebro, pastor Reinhold Sahrner, Sct. Joseph Søster og leder af en børnehaveklasse sr. Susanne Hoyos, og fra bispekontoret Erna Kleiner, kontorleder.

Program:

Fredag den 8. januar 1999:
Kl. 19 ankomst og indkvartering
Kl. 20 aftenkaffe og socialt samvær

Lørdag den 9. januar 1999:

- Oplæg ved pastor Johan Petersen, Kirkens Korshær
- Oplæg ved pastor Reinhold Sahrner, Sakramentskirken
- Oplæg ved sr. Susanne Hoyos
- Oplæg ved Jess Madsen, spejderleder

Oplæggene efterfølges af drøftelser og afsluttes af en opsamling. Forløbet er planlagt til at slutte med eftermiddagskaffe kl. 16, afbrudt af en frokost.

Der er i alt 25 pladser og »først til mølle«-princippet gælder!

Tilmelding til bispekontoret, skriftligt eller telefonisk, senest den 29. december 1998, tlf. 33 11 60 80.

En dybfølt tak

Kære alle i familien; med-søstre fjern og nær, venner og kolleger – samt menigheden på Nørrebro. Modtag i anledning af min 90-års dag en hjertelig tak! – for de mange rørende tilkendegivelser med

breve, hilsener, forbøn, gaver samt gode ønsker for tiden fremover.

Efter messen den 20. oktober gik sognepræsten fra kirken til min lejlighed bærende en kurv med blomster

– fulgt af deltagerne fra messen – til en kop kaffe med en gammel dansk. Tak til jer alle – det var et rart syn!

En speciel tak til skolens leder og pensionistkolleger – det var yderligere en stor glæde at mødes efter mange års samvær på skolen.

Til sidst tusind tak for ga-

ven til 'Aktion Børnehjælp' på 2.050 kroner.

Snart kommer vi ind i juleforberedelserne. Må mit ønske om en god og glædelig tid ledsages af Guds fred og velsignelse!

Sr. Helena Jasieniecka

Bøgernes skytshelgen?

Til min sorg ser jeg i KO nr. 19, at Niels Steensens Bibliotek evt. må lukke. Ak og ve, vi er måske ikke så mange lånere, men de, der låner, har uendelig megen glæde af NSB. Hvem mon bøgernes

skytshelgen er? Jeg vil bede til denne helgen om, at biblioteket må fortsætte fremover.

Lise Bjørn

Mindeord:

Pastor Josef Reymen o. praem.

Torsdag den 19. november døde pastor Josef Reymen på Horsens Sygehus, hvor han var blevet indlagt ugen før med hjerteproblemer

Josef Reymen o. praem.

Josef Reymen blev født den 23. marts 1927 i Veerle i Belgien, i nærheden af Præmonstratenserabbediet i Averbode, hvor han indtrådte i 1951. Her fik han sin præsteuddannelse og blev den 11. august 1957 præsteviet af biskop Brems. I 1959 kom han til Danmark, hvor han blev kapellan ved Sct. Norberts Kirke i Vejle indtil 1964. Herefter kom tiden med flere kortvarige pastorale opaver: Rek-

tor for Sct. Hedvigstørene i Kolding 1964-1966; kapellan ved Sct. Nikolaj Kirke i Esbjerg 1966-1968; præst ved Sct. Peters Kapel i Herning 1968-1969; sognepræst ved Vor Frue Kirke i Silkeborg 1969-1972. I 1972 blev han sognepræst i Horsens.

Her kunne han i 1997 fejre tre jubilæer på én gang: 70-års fødselsdagen, 40-året for præstevielser og 25 år som sognepræst ved Sct. Josefs menighed i Horsens. I disse 25 år udviklede han sig fra at være en stille, lyttende type til den langt mere principfaste og debatsøgende præstekollega, med en stor ansvarsbevidsthed over for alle grupper i sin brogede menighed. Ikke mindst opnåede han at knytte de mange vietnamesere og tamilere til menighedens fællesskab som en intereret del af den ene me-

nighed. Hans andet hjertebarn var den stadigt voksende Sct. Ibs Skole, selv om dens vækst en overgang gjorde ham urolig for sin kære gamle præstebolig på bakken, som han til sidst alligevel blev nødt til at bytte med den forhenværende børnehavenede mod Nørregade.

Josef Reymen læste meget. Flere teologiske tidsskrifter fra universitetsbiblioteker havde ham som abonnent og forsynede ham med den viden, han røbede i sin ikke sjældent stridslystne behov for diskussion om gammel og ny teologi.

Han kunne ikke forestille sig at leve og dø noget andet sted end i Horsens. Derfor blev han ved, trods stadig tydeligere tegn på, at hjertet var ved at svinge ham. Krisen fredag den 13. november kom alligevel uventet for os og for ham selv. Efter en uge med vekslende udsigter døde han torsdag den 19. november kl. 10.15. Han blev 71 år.

Afskedsmissen fandt sted i Sct. Josefs Kirke i Horsens fredag den 27. november. Kisten blev ført til Averbode, hvor Josef Reymen blev bisat på abbediets kirkegård tirsdag den 1. december.

Han hvile i fred.

Præmonstratenserne i Danmark

Tre ydmyge og nøjsomme hos Vorherre

Ja, så mistede den katolske kirke i Danmark tre fromme katolikker: Peter Wesch, Harald Herman Møller og Sofie Stugliik. Alle tre var flittige til

at troppe op i »Tro og lys«-fællesskaberne, og vi er mange, som vil mindes disse tre fortælleglade, hyggelige katolikker, der nu er hos Vor-

herre. Bed for os alle hermede. Æret være deres minde.

Kjeld H. Jensen

Elsket af alle

Det er vel ikke for meget sagt, at Josef Reymen – i daglig tale altid »pastor Reymen« – var den ideelle sognepræst. Elsket af alle, store som små, en god sjælesørger, som til fulde kendte kunsten at lytte, og som med sit store sprog-nemme havde let ved at komme i forbindelse med de af sognets medlemmer, som ikke har dansk som modersmål. Han havde i det hele taget et væsen, som indbød til fortrolighed.

Måske kom det af, at han aldrig virkede skrāsikker. Han var selv en søgende person og dybt religiøs. Selv om ingen kunne være i tvivl om hans trofasthed og loyalitet over for den kirke, som han nåede at tjene i 47 år, veg han ikke tilbage for at stille fundamentale spørgsmål til kir-

ken og havde også modet til at gå ind i en efterfølgende debat.

Han var kendt for sit stædige og mangeårige arbejde for økumenien. Han førte på sin egen stille måde de høtidelige ord om de kristnes enhed ud i hverdagen. Den årlige kirkevandring i Horsens deltog han ivrigt i planlægningen af, og ved højtiderne kunne man se ham stå i sin smukke ordensdragt i folkekirken og sammen med sognepræsten der lyse velsignelsen over en menighed, bestående af børn og forældre fra Sct. Ibs Skole.

Sct. Josefs sogn og Sct. Ibs skole oplevede i hans tid en rivende udvikling. Så stor var deltagelsen i søndagsmesserne at de sidst ankomne måtte stå halvvejs ude af døren.

Ved at lade bl.a. vietnamesere og tamilere tage direkte del i messen på modersmålet skabtes der særlige bånd mellem sognepræsten og de mange udlændinge.

Ved Josef Reymens død er der skabt et tomrum i såvel menighed som skole.

På et oplag i kirken opfordrer menighedsrådet til sammenhold og hjælpsomhed i en kommende vanskelig periode, indtil en ny præst er ansat. Alle vil have en opgave i, at livet i menigheden går videre og i en ånd, præget af kærlighed og solidaritet med de svageste.

Pastor Reymens yndlings-salme »Herre jeg vil gerne tjene« blev sunget ved bisættelsen i Sankt Josefs Kirke. Vi siger Vor Herre tak, fordi han sendte os denne gode og trofaste tjener.

Jørgen Frost-Jensen

Christen von Rehling Qvistgaard in memoriam

Pastor Christen Qvistgaard døde i sit hjem i præsteboligen ved Sct. Ansgars kirke i København lørdag den 28. november 1998 sidst på eftermiddagen efter længere tids sygdom, der havde lænket ham til sengen siden sommer.

Pastor Qvistgaard blev født i København den 8. maj 1908. Han var elev på Sct. Andreas kollegium i Ordrup indtil det lukkede og blev student fra Birkerød Statsskole i 1928, Ordineret til præst i folkekirken den 6. marts 1935 i Viborg. Hjælpepræst i Tostrup-Roum, præst for den danske menighed i Necochea, Argentina 1936-45 og missionsnær i Tanzania, udsendt af Brødremenigheden, 1946-62. Han blev optaget i den katolske Kirke den 29. juli 1962 i Kipalapala, Tanzania, og fortsatte som kateket hos de

Hvide Fædre indtil 1966.

Pastor Qvistgaard blev gift den 25. august 1936 med Marie Volf, med hvem han fik 4 børn. Efter sin kones død den 7. maj 1965 henvendte han sig til biskop Hans L. Martensen med anmodning om at blive katolsk præst. Han blev optaget på Pontificia Collegio Beda i Rom i 1966 og præsteviet den 22. marts 1969 i Rom.

Pastor Qvistgaard virkede som andenpræst ved Sct. Ansgars kirke i København fra 1969 til 1978, hvor han gik på pension. Han blev dog boende ved kirken indtil sin død og hjalp til med gudstjenester i kirken indtil begyndelsen af dette år.

Ikke mange uden for Sct. Ansgars menighed har kendt ham, men han havde lige til det sidste en lille trofast »menighed« omkring sig. Han

havde sit faste messetidspunkt om formiddagen og læste altid søndagsmessen kl. 8. Hver morgen så man ham komme ned i kirken for at forrette sin andagt og dagligt gik han sin spadseretur ved Castellet eller omegn. Han var en del af domkirken, ligesom den var hans faste ramme. Han ønskede at afslutte sit liv dér, hvad han fik lov til.

Et langt liv i Herrens tjeneste er nu nådigt afsluttet. En tjeneste, der førte ham langt omkring, et liv, der på mange måde må have været dramatisk åndelig set. Men det talte han ikke så meget om. Lad os takke Gud for denne hans tro tjener og anbefale ham til Guds barmhjertighed.

Begravelsen fandt sted fra Sct. Ansgars kirke lørdag den 5. december. Kisten bliver overført til Vordingborg og nedsat i et familiegravsted.

Lars Messerschmidt
generalvikar

Tak for alt!

Pastor Christen Rehling Qvistgaard er død. Efter et mange måneders varende, med ufattelig tålmodighed og Gud hengivenhed båret sygeleje fik han den 28. november lukket sine øjne. Som et trofast medlem af pastor Qvistgaards specielle lille menighed grædende sagde: »En særlig nåde, at han fik lov til at dø på en lørdag, så

Guds Moder Maria (som pastor Qvistgaard nærede dyb hengivenhed for) kunne modtage ham og lede ham til sin søn Jesus ind i den evige herlighed«. – Kan det siges smukkere om denne enestående personlighed?

Pastor Qvistgaard kan ikke erstattes, hverken som skriftefar for de mange i ind- og udlandet, ej heller for

dem, der søgte hans råd, gik fra ham trøstet, opmuntret og ofte med hans specielle tørre jordnære humor i øret og sind, der hjalp dem over deres problemer.

Kære pastor Qvistgaard, tak for alt, De har gjort og været for os mange, der fortsat beder for Dem og ingen ord har for det savn vi føler.

Requiem æternam dona ei Domine!

B-M Olsen

Bistand

Katolsk menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger Katolsk Menighedspleje værelser el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udløjer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje – ring til Katolsk Menighedspleje 33 15 23 03 kl. 14-16 tirsdag og torsdag.

Katolsk menighedspleje

Bregade 69A, 1260 København K
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16.
Telefon 33 15 23 03 · Postgiro 6466397

Møder og arrangementer

Moder Maria Elisabeth Hesselblad Birgitterindernes fornyer

Foredrag ved Sr. Abraham mandag den 25. januar '99 kl. 19.30 i menighedssalen Stenosgade 4B

Alle interesserede er velkomne
Kaffe og te kan købes.

DUK-kalender

ÅBENT HUS med julehygge den 15.12.1998 kl. 15.00 - 18.00 på Sekretariatet.

NYTÅRSLEJR den 27.12.98. - 01.01.99 på Øm for unge over 16 år samt familier.

Priser:
0-1 år kr. 200,00
2-6 år kr. 500,00
7-13 år kr. 600,00
voksne kr. 700,00
samt kr. 200,00 for fællesrejse (dog 250,00 for dem over 30 år).
Tilmelding og betaling senest den 07.12.1998.

Det er vigtigt at holde tilmeldingsfristen!

Samtlige priser er for medlemmer af DUK. Ikke medlemmer betaler kr. 100,- mere i gebyr for weekender og kr. 300,- for lejre.

Afbud: Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Dato:

Navn:

Adr.:

Postnr./By:

Fødselsdato:

Telefon:

Katolik: Ja: Nej:

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Postgirokonto 9 08 32 94

Danmarks Unge Katolikker

Sekretariatet
Bredgade 67, 2.th., 1260 København K
Tlf. 33 14 77 07

Recollections for Men in English

(followed by Holy Mass)

St. Andreas Kirken (Ordrup),
Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund

FOR MEN
Fridays 19.00-21.00 p.m.
18th of December, 15th of January.

FOR WOMEN
Saturdays 14.30-16.45 p.m.
19th of December, 16th of January.

With opportunity for Confession

The recollections are led by a priest of the
Prelature of Opus Dei

Det sker på Magleås

Man. d. 4.1. - ons. d. 6.1.:
Kaplan Jürg Revermann

Ons. d. 6.1. - tor. d. 7.1.:
Brüel & Kjær

Tor. d. 7.1. - fre. d. 8.1.:
Frederikssund Kommune

Fre. d. 8.1. - lør. d. 9.1.:
Katolsk Bispekontor v. Erna Kleiner

Man. d. 11.1. - tir. d. 12.1.:
Promentor

Man. d. 11.1. - tir. d. 12.1.:
Pædagogisk Central

Tir. d. 12.1. - ons. d. 13.1.:
Sociologisk Institut

Ons. d. 13.1. - tor. d. 14.1.:
Den Sociale Ankestyrelse

Fre. d. 15.1. - lør. d. 16.1.:
Cowl

Lør. d. 16.1.:
Bolligkontoret Danmark

Taizé-aften

med efterfølgende spisning

Første søndag i måneden kl. 17.30

Skt. Pauls Kirke
Frøgård Allé 6, Høje Tåstrup

Alle er velkomne
Niels Engelbrecht, Skt. Pauls Menighed

Diverse

Testamente til fordel for Den katolske Kirke Ansgarstiftelsen

Man kan støtte Kirken ved at indsætte den som arving i sit testamente.

Ingen arveafgift
Kirken modtager det fulde beløb.

Gratis advokatbistand
Det anbefales at lade en advokat oprette testamentet.
Udgifter til salær refunderes af bispekontoret.

Yderligere oplysninger
Katolsk Bispekontor
Bredgade 69 A, 1260 København K
Tlf. 33 11 60 80.

Sankt Andreas Bibliotek

Købmagergade 44, 1150 København K.
Tlf. 33 91 86 90.

Åbent: Tirsdag og onsdag 10-16.
Torsdag 12-18.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Tlf. 33 22 64 22.

Åbent: Tirsdag, torsdag, fredag kl. 16-18.
Onsdag 14-18. Søndag 11-13
(dog ikke første søndag i måneden)

Lotteri fra Skt. Therese fest. Grønt lod:
Gaveæske nr. 7 uafhængt. Orange lod:
Dukke nr. 63 uafhængt. Ring 44 98 97 01
vedr. afhentning. Venlig hilsen Sonja Dige.

OBS! Nyt postboks nummer
for Vor Frue Kirke i Århus: 50 10

HASTER - LEJLIGHED SØGES

Ung katolsk familie, ikke-rygere u. husdyr, søger lejl. på hele sjælland. Min. 3, helst 4 værelser. Max 4500 kr./mdr. Evt. tidsbegr. Også interesserede i andel og leje af hus. Billet mrk. 1451

Salg og service

SCHWEIZ • Salg

- Udlejning
- Investering

Attraktiv i Rhønedalens ski- og vindistrikt.
Hotel og velbeliggende ferieboliger.

F C D A/S • Tlf. 3121 5590

Guldager

stopper korrosion og fjerner kalk i større brugvandsystemer
Tlf. 42 27 31 00

Murermester Bernhardt Christiansen

Solbærvej 8, Sabro
Tlf. 86 94 82 10
Biltelef. 30862609

Ferie/gæstehytter

Sommerhuse, helårshuse, havepavilloner, legehuse i træ, fra 9,9 m2 og opæfter. Topkvalitet. Selvbyg, medbyg eller opføres. Fra kr. 13.995,- + moms. Leveres overalt. Ring for tilbud 56 82 80 61

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

38 34 46 01 - 31 86 60 56

DØGNVAGT: 31 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Advokataktieselskabet Linde & Altschuler

Esplanaden 6
1263 København K

Vi tilbyder erhvervsretlig rådgivning og juridisk bistand til private.

Vi kan herunder bistå Dem med virksomhedsoverdragelse, retssager, inkasso, ejendomsadministration, handel med fast ejendom, testamenter og dødsboerhandling indenlands og udenlands.

Kontakt
advokat Finn Roger Nielsen
på tlf. 33 14 19 40.

Juridisk bistand til private Adv. Sandra Moll

(Dansk advokat - dott. in giurisprudenza)
Adv. Peter Alsted (H)

Vi er et internationalt orienteret advokatkontor, som ud over erhvervsrådgivning også yder bistand til private.

For privatpersoner er det vigtigt - ikke mindst, hvis man ikke er dansk - at søge rådgivning f.eks. i følgende situationer:

- Køb og salg af fast ejendom.
- Familieretlige spørgsmål i forbindelse med indgåelse af ægteskab, separation og skilsmisse.
- Testamenter og arveret.
- Ansættelsesretlige spørgsmål.

Vester Voldgade 90,
1552 København V.
Tlf. 33 15 15 63. Fax 33 13 07

Kastrup Begravelsesforretning

Alle aftaler kan træffes i Deres hjem

Telefon
32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning
Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning
Telefon 43 99 01 58

BEGRAVELSER OG BISÆTTELSE

v/ bedemand Vagn Fondo

39 62 16 50

Reference: Sankt Joseph Søstrene
Bedemændenes Landsforening

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler

Vagn Adler

DØGNVAGT
39 69 86 81

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Find Deres bedemand her:

Vanløse Ligkistemagasin

38 71 75 01
H.P. Baltzer & Søn
Jyllingevej 8
2720 Vanløse

Tåstrup Bedemandsforretning

43 99 75 01
Sv.E. og B. Baltzer
Køgevej 40
2630 Taastrup

Også aften, week-end og helligdag kan De ringe og aftale et møde i Deres hjem eller hos os.

Hos medlemmer af Bedemændenes Landsforening har De tryghed for:

- professionel hjælp og rådgivning ved begravelse og brænding.
- viden om en lang række forhold i forbindelse med dødsfald.
- fair forretningsmæssig og økonomisk behandling.

Rekvirer gratis pjecen
»NÅR NOGEN DØR...«

Revision • Regnskab • Skat

REVISORGÅRDEN I ROSKILDE

Registeret revisor

Jørgen Brangstrup

Skt. Olsgade 10 - Roskilde - 46 35 10 35

- det er altid sikkert med en registreret revisor

Murermester Keld Erik

JOHNSEN

Ankervej 12
Stubbstrup
1800 Nyk F

Medl. af BYG og Nykøbing F. Murerlaug

Om- og tilbygning - Reparationer
Alt tagarbejde

Tlf. 54 43 99 08

Vi lover
godt håndværk
og er omfattet af...

Arbejde udføres overalt
på Sjælland, Lolland og Falster

VICTOR NIELSEN

Stenhuggeri og Monumentforretning

v/ stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 31 21 65 48 Fax. 31 21 80 32

Adventskransen minder os om, at adventstiden er andet og mere end hygge og 'for-jul'. Adventstiden er en bodstid, og den liturgiske farve er violet. Derfor skal lysene naturligvis være violette og ikke julerøde som på forsiden af sidste nummer. Personalet på redaktionskontoret kunne imidlertid ikke stå for børnene med de forventningsfulde øjne - for adventstiden er jo også en forventnings tid.

Festlige gudstjenester i jubelåret

➤ *Eukaristiens mysterium må ikke blive væk i alle festlighederne, siger pavens ceremonimester*

Vatikanet (KNA) - I Vatikanet planlægges en lang række store gudstjenester i jubelåret 2000. Det fortæller pavens ceremonimester, biskop *Piero Marini*, i Vatikanets Radio. Marini understreger i samme forbindelse, at eukaristiens mysterium ikke må blive væk i alle festlighederne. Vatikanet vil drage omsorg for, at de mange pilgrimme kan føle sig som hjemme, når de deltager i en messe i Rom, siger han.

Bag biskoppens udtalelse

ligger en stor viden om liturgi - og ikke mindst om planerne for det forestående, hellige år. Han er med til at forberede de utallige gudstjenester og fester, der skal finde sted i år 2000, og må forholde sig til mange forskellige spørgsmål vedrørende liturgi og kirkemusik.

Marini har været pavens ansvarlig for diverse pave-messer i ind- og udland igennem 11 år.

Pave Johannes Paul II:

Enhed mellem de kristne åbner mulighed for et troværdigt vidnesbyrd

Pave Johannes Paul II opfordrer endnu en gang romersk katolske og ortodokse kristne til at stræbe efter enhed. Opfordringen fremgår af et budskab, som paven sendte til den økumeniske patriark af Konstantinopel i anledning af Sankt Andreas Fest, meddeler Vatikanets radio.

Tro, tradition og sendelse tilskynder os til at overvinde den forskellighed og vanskeligheder, som skiller os, understreger paven. Der ved vil vi i år 2000 kunne aflægge et mere troværdigt vid-

nesbyrd om Kristus, så mennesker af i dag kan forstå, at Han er verdens herre og frelser, fortsætter paven.

Traditionen tro deltog en delegation fra Vatikanet i festen for apostlen Andreas, som blev fejret i Istanbul den 30. november. Festen er for den ortodokse del af kristenheden, hvad Peters og Pauls fest er for katolikkerne. Patriarken af Konstantinopel, Bartholomaios I, sender gerne en delegation til Rom for at fejre Peter og Paul den 29. juni.

Hele Bibelen under juletræet?

De apokryfe bøger var ikke med i den nye bibeloversættelse fra 1992 - men nu er de her

Den 20. november kunne Det danske Bibelselskab udsende hele Bibelen - med de apokryfe bøger - i den nye oversættelse. Prisen er 300 kr. for Det gamle Testamente og 350 kr. for hele Bibelen. Samtidig udkom teologen Benedikt Otzens kommentar til apokryferne; den kan fås for 250 kr.

Arbejdet med at oversætte Det gamle Testamente blev påbegyndt i 1975, og ti år senere tog man fat på Det nye Testamente. Mens arbejdet stod på, var dele af Bibelen i en såkaldt prøveoversættelse tilgængelig og i brug i mange kirkelige sammenhænge. Folk fulgte oversættelsesarbejdet med interesse og spænding. I efteråret 1992 blev de to oversættelser autoriseret og udgivet. Året efter begyndte en gruppe på syv personer at oversætte apokryferne.

De apokryfe bøger omfat-

ter Tobits Bog, Judits Bog og Esters Bog, Makkabærebøgerne, Visdomsbøgerne, Siraks Bog, Manasses Bøn og Jeremias' Brev. I den danske bibel betegnes de som 'et til-læg til Det gamle Testamente' og kan med Martin Luthers ord »ikke regnes for ligestillede med Den Hellige Skrifts Kanoniske Bøger, men er dog gode og nyttige at læse.« I den danske bibel fra tiden efter reformationen har de derfor været anbragt samlet mellem de to testamenter.

En katolsk Bibel

Den katolske kirke lærer imidlertid, at de apokryfe bøger er inspireret af Gud ganske som de øvrige dele af Bibelen.

Apokryferne - »de skjulte bøger«, som kirkefaderen Hieronymus kaldte dem - er medtaget i Septuaginta, den græske bibeloversættelse,

Sådan ser den ud - hele Bibelen med de apokryfe bøger, som netop er udkommet i ny, dansk oversættelse.

men fandtes ikke i den hebraiske bibel. Hieronymus ville derfor have udeladt dem, da Bibelen omkring år 400 skulle oversættes til latin. De kristne havde imidlertid taget Septuaginta til sig og tænkte ikke over, at nogle af bøger-

ne i Det gamle Testamente havde en anden historie; de havde vundet hævd i kirken, mente Augustin, og kom derfor med i Vulgata, den latinske oversættelse, som den katolske kirke benytter.

Redaktion og personale ønsker vore læsere og annoncører en glædelig jul og et velsignet nytår

Kristne i Indien føler sig truet

New Delhi (CWNews.com) - Nu begynder de kristne i Indien at føle sig truet. Det siger ledende repræsentanter for den katolske kirke i lan-

det i en erklæring, som en delegation under ledelse af ærkebiskoppen af New Delhi har fremsat over for den indiske indenrigsminister, L.K.

Advani. Ærkebiskop Alan de Lastic gør opmærksom på en række tilfælde af grov chikane, som kristne i den senere tid har været udsat for. De føler sig truet, fordi de konstant og alle vegne udsættes for overgreb, som udelukkende har til formål at trænge dem op i en krog, hindre dem i at leve deres tro og spænde ben

for deres sociale arbejde, påpeger de Lastic, som er formand for den indiske bispekonference.

Erklæringen er foranlediget af fire alvorlige overgreb inden for en uge - overgreb på mennesker i kirkens tjeneste og ødelæggelse af kirkens ejendom. Fire søstre er blevet voldtaget, og nationalistiske hinduer er under mistanke.

Forbrydelserne ser ikke ud til at være isolerede tilfælde, hedder det i erklæringen. De er snarere et led i en større offensiv, formentlig fra fundamentalistisk-hinduistisk side. Filosofien, som ligger bag, er intolerance; for disse mennesker er enhver, som er 'anderledes', at betragte som en fjende - som én, der ikke er velkommen, hedder det. Erklæringen hentyder til hindupartiet BJP, som står i spidsen for landets koalitionsregering. »En af grundene til, at vi bliver angrebet, er at vi står for lighed«, mener biskop Vincent Concessao, som er hjælpebiskop af New Delhi. »Oftest er det dem, der tjener de fattige, der bliver angrebet«, forklarer han.

Bibelkreds i den indiske delstat Andra Pradesh. Missionærer i landet har gennem mange år kombineret evangeliserings- og alfabetiseringsarbejdet. Foto KNA

Næste nummer udsendes den 13. januar